

Ο

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

♦♦♦♦♦

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΙΘ'.

1884-85.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΛΟΓΟΥ
ΟΔΟΣ ΚΥΠΡΙΟΥ-ΚΑΝΑΚΗ ΑΡΙΘ. 23 & 31
1890.

Έδρα του Συλλόγου :

Πέραν, Όδος Τσιπτιλέρ, αριθ. 18.

Πράξεις διά το Εξωτερικόν :

Lorentz und Keil, Librairie internationale
Πέραν, Μεγάλη Όδος, αριθ. 457.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Ο

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΙΘ'.

1884-85.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΛΟΓΟΥ

ΟΜΟΣ ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ-ΧΕΝΔΕΚ ΑΡΙΘ. 29 & 31.

1888.

Ἔδρα τοῦ Συλλόγου:

Πέραν, Ὁδὸς Τοπτσίλάρ, ἀριθ. 18.

Πράκτορες διὰ τὸ ἐξωτερικόν:
Lorentz und Keil, Librairie internationale
Πέραν, Μεγάλῃ Ὁδῷ, ἀριθ. 457.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ΜΕΛΗ

ΤΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

ΙΑΡΥΤΑΙ.

1861.

- † ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ Ι., ιατρός.
† ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ Τ. Δ., έμπορος.
ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ 'Ιωάννης, καθηγητής.
ΒΑΣΙΛΑΝΗΣ 'Προκλής, ιατρός.
ΒΑΦΙΔΑΝΗΣ 'Απόστολος, ιατρός.
† ΒΛΑΣΤΟΣ 'Αντώνιος, τραπεζίτης.
† ΓΑΛΑΤΗΣ 'Ι. Σ., ιατρός.
ΓΕΝΙΔΟΥΝΙΑΣ Δημήτριος, έμπορος.
ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ 'Ιωάννης, δικηγόρος.
ΓΚΙΟΥΜΟΥΣΓΚΕΡΔΑΝΗΣ Μ., έμπορος εν Φιλιππουπόλει.
† ΕΥΘΥΦΡΩΝ Η., ιατρός.
† ΖΑΧΟΣ Α. Π.
† ΖΩΓΡΑΦΟΣ Θεόδωρος, ιατρός.
ΖΩΓΡΑΦΟΣ Ξενοφών, ιατρός.
ΖΩΠΡΟΣ ΠΑΣΣΑΣ 'Αλέξανδρος, ιατρός.
† ΓΓΓΑΕΣΗΣ Α., έμπορος.
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ 'Εμμανουήλ, καθηγητής εν 'Αμοργῳ.
ΚΑΛΑΙΔΑΝΗΣ Κωνσταντίνος, πρώην Σύμβουλος τῆς 'Επικρατείας.
ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ ΠΑΣΣΑΣ 'Αλέξανδρος, ήγμεών τῆς Σχῆμου.
† ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Κωνσταντίνος, ιατρός.
† ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Στέφανος, ιατρός.
ΚΟΣΟΥΔΗΣ Θεμιστοκλής, έμπορος.

† ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝ Χ' Γεώργιος, κτηματίας.

† ΔΑΣΚΑΡΙΕ 'Αλέξανδρος, μητροπολίτης Σισανίου.

ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ ΠΑΣΣΑΣ Σπυρίδων, άρχίατρος και ιδιαίτερος ιατρός τής Α. Α. Μ. του Σουλτάνου.

ΝΕΟΚΟΣΜΟΣ Δημήτριος, έμπορος.

† ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Α., γενικός πρόξενος τής Ελλάδος ένταύθα.

ΠΑΣΠΑΛΗΣ Δημήτριος, τραπεζίτης.

ΠΥΛΑΔΗΣ Βασίλειος, λόγιος.

ΡΑΖΗΣ Δημήτριος.

ΣΑΒΒΑΣ πασσας 'Ιωάννης, πρώην γενικός διοικητής Κρήτης.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Γαβριήλ, καθηγητής έν 'Αθήναις.

† ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΗΣ Γεώργιος, καθηγητής.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ.

A.

*Ετος έκδογης.

ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ Γεώργιος, τραπεζίτης ἐν Ἀθήναις.....	1863
ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ Παύλος, τραπεζίτης ἐν Σμύρνῃ.....	1871
ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ Δημήτριος, υπάλληλος τῶν αὐτοκρατ. τηλεγράφων.....	1872
ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ Σπυρίδων, γραμματεὺς τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου.....	1883
ΑΔΙΜΗΡΤΗΣ Ἰωάννης, γραμματεὺς τοῦ κ. Κωνσ. Ζάππα ἐν Βροσθενίῳ.....	1872
ΑΜΑΞΟΠΟΥΛΟΣ Εὐάγγελος, καὶ ἑταίρητός.....	1880
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Ἰωάννης, μητροπολίτης Καισαρείας.....	1870
ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ Ὀδυσσεύς.....	1881
ΑΝΔΡΕΟΥ Χ' Δημήτριος, ἔμπορος.....	1873
ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ ἱερομόναχος.....	1879
ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντῖνος, Γερουσιαστὴς καὶ γενικὸς εἰσαγγελεὺς τοῦ Κράτους.....	1864
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Ἰωάννης, διευθυντὴς τοῦ ἐν Πέραν Ἐλεγκτικοῦ.....	1879
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Ἰωάννης, ἔμπορος.....	1874
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Σωτήριος, ἱατρός ἐν Φιλιππουπόλει.....	1873
ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΔΗΣ Γεώργιος, δικηγόρος.....	1874
ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΔΗΣ Θεόδωρος, ἐλεγκτὴς τῆς Τραπεζῆς Κων/πόλεως.....	1878
ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΔΗΣ Καλλιάρχης.....	1871
ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ Δημήτριος, ἔμπορος ἐν Φιλιππουπόλει.....	1871
ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ Σταυράκης, Μέγας Λογυθῆτης καὶ Γερουσιαστὴς.....	1862
ΑΡΙΣΤΟΚΑΝΗΣ Ἰωάννης Δ., μέλος τοῦ ἀνωτάτου Συμβουλίου τοῦ Ὑποφρονίου τῆς Παλ- δαίας.....	1861
ΑΡΤΕΜΙΑΔΗΣ Ἰάκωβος, πρῶτον Σύμβουλος τῆς Νομαρχίας Ἰωαννίνων.....	1876
ΑΦΙΑΔΗΣ Γεώργιος, διδάσκαλος ἐνταῦθα.....	1883

B.

ΒΑΛΑΙΑΔΗΣ Κωνσταντῖνος, Μητροπολίτης Μυτιλήνης.....	1874
ΒΑΛΑΙΑΝΟΣ Βασίλειος Μ., ἔμπορος.....	1871
ΒΑΣΕΛΙΑΔΗΣ Πάρις, καθηγητὴς.....	1883
BARDAUT A., δικηγόρος.....	1878
ΒΑΡΟΤΣΗΣ Ἰάκωβος, δικηγόρος.....	1878
ΒΑΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ἀπόστολος, διδάσκαλος.....	1884
ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ Ἡρακλῆς, ἱατρός.....	1861
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Γ., κτηματίας.....	1881
ΒΑΣΜΑΤΖΙΑΔΗΣ Ι., διευθυντὴς τοῦ ἐν τῷ Πέραν Ἐλλ. Ἐκπαιδευτηρίου.....	1881
ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ Γεώργιος, δημοσιογράφος.....	1868

ΒΑΦΙΛΑΗΣ Ἀπόστολος, ἱατρός.....	1881
ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΣ Ἰωάννης, ἑμπορος.....	1873
ΒΕΛΑΟΥΤΙΑΝΝΗΣ Μ., τραπέζίτης.....	1877
BERGGREN Φ., βιολογγράφος.....	1881
ΒΙΟΥΝΟΣ Ἰωάννης, πρωτοδικὴς.....	1876
ΒΙΚΕΛΑΣ Δ., λόγιος ἐν Παρίσις.....	1872
ΒΑΣΙΛΑΡΗΣ Κωνσταντῖνος, ἑμπορος.....	1874
BONKOWSKI Ch., χημικός.....	1867
BOUTYRAS Σταύρος I., διευθυντὴς καὶ ἀρχισυντάκτης τῆς ἐφημερίδος Νεολόγου.....	1866

Γ.

ΓΕΛΙΟΥΝΙΑΣ Δημήτριος, ἑμπορος.....	1861
ΓΕΡΑΡΔΟΣ Κωνσταντῖνος, βιβλιοδέτης.....	1873
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, πατριάρχης Ἀντιοχείας.....	1879
GERMANOS, μητροπολίτης Ρόδου.....	1876
ΓΕΡΓΑΛΑΣ Κ., οὐδισκάλος.....	1876
ΓΕΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Ἰωάννης, δικηγόρος.....	1867
ΓΕΡΓΙΛΑΗΣ Θεόδωρος, ἱατρός.....	1878
ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ Θεοδόσιος, ἑμπορος.....	1867
ΓΚΙΟΥΜΟΥΣΤΕΡΚΕΑΝΗΣ Μ., ἑμπορος ἐν Φιλιππουπόλει.....	1861
ΓΚΙΩΝ Ἰωάννης, διευθυντὴς τοῦ περὶ τῆς ἀσφαλίσεως εταιρίας Φοίνικος ἐν Κίπρῃ.....	1864
ΓΑΥΚΑΣ Νικηφόρος, μητροπολίτης Ἀθηνῶν.....	1872
GÖDEL Lannoy Baron von, ἐπιτεταγμένος τῆς Αὐστροουγγαρίας ἐν Τεχεράνῃ.....	1874
GONZALEZ del Campillo.....	1881
ΓΟΡΓΟΡΙΝΗΣ Γεώργιος, ἐν Ρώσῳ.....	1879
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, μητροπολίτης Ἡρακλείας.....	1874

Δ.

DALESSIO J., τραπέζίτης.....	1874
ΔΑΟΥΤΗΣ Ν., πρέεδρος δικαστῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.....	1883
ΔΑΝΙΑ ἱεροδίακονος, ἐν Βραζιλίᾳ.....	1874
ΔΕΛΑΛΗΟΡΤΑΣ Βρασίδας, ἑμπορος ἐν Ταϊνάνιω.....	1873
ΔΕΛΙΑΣΤΑΣ Νικόλαος, βιβλιοπώλης.....	1872
DERENTHAL Chev. de, σύμβουλος τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας ἐν Ρώμῃ.....	1872
DEVEAUX Emile, διευθυντὴς τῆς Ἀ. Ὀθωμανικῆς Τραπέζης ἐν Κίπρῃ.....	1873
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Ξενοφών, ἑμπορος.....	1873
ΔΙΑΓΓΕΛΗΣ Γ., δικηγόρος.....	1874
ΔΙΓΕΝΗΣ Π., πρέεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαστηρίου ἐν Σμύρνῃ.....	1874
ΔΟΡΑΦΩΝΗΣ Π., ἑμποροῦν Ἕλληλος ἐν Ὀδησσῷ.....	1876
DORÉNY Al. Sorlin, ὀδοντοιατρός.....	1876
ΔΟΥΤΟΥΤΗΣ Μιχαὴλ, γραμματεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας ἐν Κίπρῃ.....	1882
ΔΡΑΚΟΣ Νικόλαος, ἑμπορομασίτης ἐν Κίπρῃ.....	1882
	1873

Ε.

ΕΛΠΙΔΗΣ Γ., γραμματεὺς τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Πρεσβείας	Ἔτος ἐκλογῆς	1874
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Παναγιώτης, ἔμπορος		1879
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΣ Πέτρος, ἐπὶ πλὴλὸς τοῦ μονοπωλείου τῶν Καπνῶν ἐν Κ/πόλει		1872
ΕΥΤΥΧΕΙΟΣ Εὐστάθιος, διευθυντὴς τῆς Ὁθ. Ῥταιρίας Συναλλαγῶν καὶ Ἀξιών		1871
ΕΥΘΥΒΟΥΣ Διμήτριος, ἱατρός		1878
ΕΥΜΟΡΦΟΥΤΟΣ Ἀλ. ἱερομύναχος, γραμματεὺς τῆς Κοινότητος τοῦ Ἀγ. Ὁρους		1875

Ζ.

ΖΑΜΠΑΚΟΣ Διμήτριος, ἱατρός		1871
ΖΑΝΝΕΛΗΣ Ἐμμανοὴλ, ἔμπορος ἐν Μυτιλήνῃ		1868
ΖΑΡΙΦΗΣ Λεωνίδας, τραπέζης		1873
ΖΑΡΙΦΗΣ Πέτρος, τραπέζης		1873
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ἐν Ῥοστοβίῳ		1879
ΖΗΦΟΣ Ἰωάννης, ἱατρός		1867
ΖΗΦΟΣ Θεοδοκλῆς, ἐν Ῥοστοβίῳ		1879
ΖΗΦΟΣ Μιλτιάδης, ἐν Ῥοστοβίῳ		1879
ΖΗΦΟΣ Πάυλος, ἐν Ῥοστοβίῳ		1879
ΖΗΓΡΑΦΟΣ Ξενοφών, ἱατρός		1861

Η.

ΗΛΙΑΔΗΣ Στέφανος, ἔμπορος		1878
ΗΡΑΪΔΗΣ Μιχαήλ, γραμματεὺς ἰδιαίτερος τῆς Α. Σεβ. τοῦ ἁγίου Ἐρείτου		1884

Θ.

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ Ἀθανάσιος		1875
ΘΕΟΦΙΛΙΔΗΣ Δ., ἔμπορος		1864
ΘΩΜΙΑΝΟΣ Ἀθανάσιος, ἔμπορος ἐν Φιλίππουπόλει		1872

Ι.

ΙΑΚΩΒΟΣ, ἐπίσκοπος Ἀμφιπόλεως		1875
ΙΑΚΩΒΟΥ Μιλτιάδης, δικηγόρος		1872
ΙΑΣΣΕΙΟΣ Ὀδυσσεύς, δημοσιογράφος		1872
ΙΓΓΛΕΙΔΗΣ Παναγῆς, ἔμπορος		1872
ΙΩΑΚΗΜ, μητροπολίτης Ἀθηνῶν		1874
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Εὐστάθιος, ἱατρός ἐν Βόλῳ		1879
ΙΩΑΣΑΦ, ἱεροψάλλτης		1876

Κ.

ΚΑΖΑΝΟΒΑΣ Γεώργιος, ἔμπορος		1874
---------------------------------------	--	------

ΚΑΖΑΝΟΒΑΣ Παντέλης, έμπορος.....	1872
CALVERT James, γραμματεὺς τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας ἐν Κ/πόλει.....	1883
ΚΑΔΒΟΚΟΡΕΣΣΗΣ Δημήτριος, έμπορος.....	1871
ΚΑΔΒΟΚΟΡΕΣΣΗΣ Ν. Ζ., λογιστὴς.....	1879
ΚΑΔΑΙΔΗΣ Κωνσταντῖνος, πρῶην μέλος τοῦ συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.....	1861
ΚΑΔΑΙΒΟΥΡΤΣΗΣ Πέτρος, ιατρός, ἐν Παρίσις.....	1871
ΚΑΔΑΙΝΙΚΟΣ, μητροπολίτης Δέρκων.....	1875
ΚΑΔΦΟΓΑΟΥΣ Κ., ιατρός.....	1879
ΚΑΡΑΒΑΣΙΑΝΗΣ Ἰωάννης, δημοσιογράφος.....	1876
ΚΑΡΑΒΕΛΛΑΣ Τίτος, λόγιος.....	1879
ΚΑΡΑΒΟΥΚΥΡΟΣ Μιλτιάδης, δικηγόρος.....	1879
ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ ΠΑΣΣΑΣ Ἀλέξανδρος, ἡγεμὼν τῆς Σχολῆς.....	1861
ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Κωνσταντῖνος Κ., Α' γραμματεὺς τῆς ἐν Βρυξέλλαις Ὁθ. Πρεσβείας.....	1874
ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Κωνσταντῖνος Στεφ., Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας.....	1867
ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Στέφανος, πρεσβευτὴς τῆς Υ. Πόλης ἐν Βρυξέλλαις.....	1867
ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Τηλέμαχος.....	1874
ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ Κωνσταντῖνος, βουλευτὴς ἐξ Ἀρτης, ἐν Ἀθήναις.....	1862
ΚΑΡΑΤΖΑΣ Περικλῆς Δ. Κ., πρεσβευτὴς τῆς Υ. Πόλης ἐν Στουχόλμῃ καὶ Χάγῃ.....	1879
ΚΑΡΙΟΣ Νικόλαος.....	1881
ΚΑΡΟΛΙΑΝΗΣ Ἰορδάνης, καθηγητὴς ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Θεολογικῇ Σχολῇ.....	1871
ΚΑΣΤΕΛΛΑΝΗΣ Ἰωάννης, έμπορος.....	1872
ΚΕΠΕΤΖΗΣ Σταύρος, έμπορος.....	1872
ΚΕΣΣΙΣΟΓΛΟΥΣ Α., ἐν Ροστωβίφ.....	1879
ΚΕΧΑΓΙΑ Καλλιόπη, διευθύντρια τοῦ Ἰατρικοῦ Παρενεργωγείου.....	1875
ΚΑΕΛΑΝΘΗΣ Ζήνων, ἀρχιτέκτων.....	1865
ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ἐπόπτης τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν Ἀθήναις.....	1882
ΚΑΟΥΜΑΣΗΣ Δ., έμπορος.....	1873
ΚΟΡΝΙΟΣ Γ., τραπεζίτης ἐν Παρίσις.....	1872
ΚΟΣΟΥΛΗΣ Θμιστοκλῆς, έμπορος.....	1861
ΚΟΣΤΟΜΥΡΗΣ Γεώργιος, ιατρός ἐν Ἀθήναις.....	1880
ΚΟΣΤΑΝΙΑΝΗΣ Γεώργιος, καπνέμπορος ἐν Ἀμσῳ.....	1875
ΚΟΥΤΙΘΥΜΤΖΙΑΝ Πετρὸς ἐφένδης, διευθυντὴς τῶν δασῶν καὶ μεταλλείων.....	1872
ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΣ Δημήτριος, διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος Φιλίππουπόλεως ἐν Φιλ/πόλει.....	1877
ΚΟΥΜΑΤΟΣ Ἀνδρέας, έμπορος.....	1872
ΚΟΥΠΠΑΣ Ἰωάννης, έμπορος.....	1882
ΚΡΙΕΖΗΣ Κωνσταντῖνος, γραμματεὺς τῆς Ἑλλ. Πρεσβείας ἐν Βερολίνῳ.....	1880
ΚΡΙΚΟΤΕΩΣ Ἰωάννης, μεσίτης ἐν Περσίαις.....	1879
ΚΡΙΚΟΤΕΩΣ Νικόλαος, μεσίτης ἐν Παρίσις.....	1864
ΚΡΙΝΟΣ Κ., ἐν Ροστωβίφ.....	1879
ΚΥΜΠΡΙΤΗΣ Δημήτριος, δικηγόρος.....	1879
ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ἐτιοκλῆς, διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος Phare du Bosphore.....	1872
CURTIS Rev. C. G., πρεσβύτερος τῆς Ἀγγλικανῆς Ἐκκλησίας Memorial Church.....	1871
ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΝΟΣ Χρ., κοσμηματοπώλης.....	1879

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ 'Αλέξανδρος, πρώην ἐπόπτης τῶν μὴ μουσουλμανικῶν σχολῶν.....	1872
---	------

Δ.

ΔΑΦΝΙΔΗΣ Γ. Π.	1883
ΔΕΟΝΤΙΑΣ Σαπφώ, διευθύντρια τοῦ Παρθενιαγωγείου Παλλήδος.....	1872
ΔΙΑΝΟΥΦΙΑΣ Γεώργιος, καθηγητής.....	1875
ΔΟΥΣΗΣ Βασίλειος, ἱατρός.....	1881

Μ.

ΜΑΚΡΗΣ Σκελλάριος, ζωγράφος.....	1881
ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ 'Αλέξανδρος, διευθυντής τῆς Τραπεζῆς Ἡπειροσεσχάλας ἐν Βώλῳ....	1875
ΜΑΚΡΗΣ Κωνσταντῖνος, ἱατρός.....	1880
ΜΑΚΡΙΔΗΣ Γ., δημοσιογράφος.....	1883
ΜΑΛΙΑΚΑΣ 'Αβραάμ, καθηγητής.....	1877
ΜΑΔΑΛΙΑΔΗΣ Δημήτριος, δικηγόρος.....	1865
ΜΑΔΑΛΙΑΔΗΣ Μ.....	1878
ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ 'Αλέξανδρος Σπ., σύμβουλος τῆς ἐν Μιδάττη Ὀθωμ. Πρεσβείας.....	1870
ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ Δημήτριος πρόξενος τῆς Τουρκίας ἐν Μελίττῃ.....	1870
ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ Σπυρίδων, ἀρχίατρος καὶ ἰδιαίτερος ἱατρός τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου.....	1861
ΜΑΥΡΟΓΟΡΑΤΟΣ Ἐλευθέριος.....	1876
ΜΑΥΡΟΓΟΡΑΤΟΣ Θεόδωρος Α., τραπεζίτης.....	1872
ΜΑΥΡΟΓΟΡΑΤΟΣ Α. Φραγκουλῆς, ἔμπορος.....	1874
ΜΕΤΑΚΑΝΣ 'Αθανάσιος, μητροπολίτης Σισανίου.....	1877
ΜΕΘΩΔΙΟΣ, μητροπολίτης πρίεδρος Διδυμοτείχου.....	1876
ΜΕΛΑΝΑΙΝΟΣ Ἐμμανουὴλ, ἔμπορος.....	1877
ΜΕΣΣΗΝΕΖΗΣ 'Αντώνιος, ἱατρός.....	1884
ΜΗΤΣΟΡΑΣ Κυριακὸς, ἔμπορος ἐν Φιλιππουπόλει.....	1871
MILLINGEN Alex. van, καθηγητής ἐν τῷ 'Ροβερτέφ Λυκείῳ.....	1882
MORDTMANN Dr A. D., ἱατρός, μέλος τοῦ Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου ἐν Κ/πόλει.....	1871
MORDTMANN Jean, διερμηνεὺς τῆς Γερμανικῆς πρεσβείας ἐν Κ/πόλει.....	1872
ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ Χ. Θεόδωρος, γραμματεὺς τῆς Ρουμανικῆς Πρεσβείας ἐν Κ/πόλει.....	1880
ΜΟΥΖΑΛΑΣ Π., ἔμπορος.....	1872
ΜΠΑΨΕΣΑΣ Ν. Γ., γενικός ἐλεγκτὴς τῆς Γενικῆς Ἑταιρίας τοῦ Ὀθωμ. Κράτους.....	1871

Ν.

ΝΑΪΔΗΣ Νικόλαος, ἔμπορος.....	1880
ΝΑΟΥΜ 'Αλέξανδρος, διερμηνεὺς τῆς Ἑλληνικῆς πρεσβείας ἐν Κ/πόλει.....	1880
ΝΕΓΡΟΠΟΝΤΗΣ Ἰωάννης, τραπεζίτης ἐν Ἀθήναις.....	1871
ΝΕΓΡΗΣ Νικόλαος, ἐν Ἀθήναις.....	1874

ΝΕΜΤΣΟΓΑΟΥΣ Ζήσης, έμπορος έν Φιλίππουπόλει	1871
ΝΕΟΦΥΤΟΣ, μητροπολίτης 'Αδριανουπόλεως	1871
ΝΕΟΦΥΤΟΣ, μητροπολίτης Λαρίσης	1874
ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ, μητροπολίτης Κυζίκου	1877
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Δ., δημοσιογράφος	1878
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Ιωάννης, έν Ροστωβίω	1879
ΝΙΚΟΛΑΣ Δ., Α' γκαμμάτιος τής ένταύθα 'Αγγλικής Πρεσβείας	1880
ΝΟΜΙΚΟΣ Α., έν 'Ροστωβίω	1879
ΝΟΝΝΟΤΗΣ Αιμίλιος, καθηγητής	1873

Ξ.

ΞΥΔΙΣ Δ., έν 'Ροστωβίω	1879
ΞΥΔΙΣ Θ., έν 'Ροστωβίω	1879

Ο.

ΟΙΚΙΑΔΗΣ Ιω. ννν, σύμβουλος τής 'Επικρατείας	1881
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Βασιλείος, τραπέζιτης	1883
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Γεώργιος, ιατρός	1880
ΟΔΥΜΠΑΔΗΣ Δ., έν 'Ροστωβίω	1879
ΟΜΗΡΟΣ Γ., τραπέζιτης	1873
ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ Κωνσταντίνος, μέγας αλκός τής Ιγνογραφικής καί Ζωγραφικής	1879

Π.

ΠΑΔΑΜΑΣ Γρηγόριος, αρχιμανδρίτης, διευθυντής τής Μεγάλης του Γένους Σχολής	1879
ΠΑΝΤΖΕΪΡΗΣ 'Αλέξανδρος, διερχομενός τής Αυτοκράτορος. Τραπεζίτης	1882
ΠΑΝΤΖΕΪΡΗΣ Δημήτριος, έμπορος	1871
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος	1881
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ευστράτιος, φίλτης	1882
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΕΡΑΜΕΥΣ 'Αθανάσιος, λόγιος	1881
ΠΑΠΑΡΡΟΥΣΗΣ Πέτρος, διδασκαλος	1875
ΠΑΡΑΝΙΚΑΣ Μιχαήλ, καθηγητής	1882
ΠΑΡΑΝΙΚΑΣ Νικόλαος, διδασκαλος	1871
ΠΑΡΙΣΗΣ Γεώργιος, τραπέζιτης έν 'Αθήναις	1873
ΠΑΣΠΑΔΑΔΗΣ Δημήτριος	1861
ΠΑΣΠΑΔΑΔΗΣ Νικόλαος	1861
ΠΑΣΠΑΤΗΣ 'Αλέξανδρος, ιατρός	1861
ΠΑΥΛΙΔΗΣ 'Αργύριος, έμπορος έν Φιλίππουπόλει	1882
PEARS Edwin, δικηγόρος	1872
ΠΕΡΑΝΙΚΙΑΣ Κυριακός, λόγιος	1874
ΠΙΝΙΔΑΤΑΔΗΣ Ν., έμπορος έν 'Ροστωβίω	1871
ΠΙΣΑΔΗΣ Νικόλαος, έμπορος	1879
	1880

"Ετος έκλογής

ΠΙΣΣΑΣ Χριστόφορος, πτηματίας ἐν Ἀθήναις.....	1878
ΠΟΥΚΑΡΗΟΣ, μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας.....	1872
ΠΟΥΤΟΚΑΛΗΣ Περικλῆς, ἔμπορος.....	1880
ΠΟΥΦΥΡΙΟΣ, ἠγούμενος τοῦ ἐνταῦθα Συναϊτικοῦ μεταγίου.....	1874
ΠΥΡΡΙΟΣ Νικόλαος, ἔμπορος.....	1874
ΠΥΡΡΑΙΗΣ Βασίλειος, λόγιος.....	1874

P.

ΡΑΖΗΣ Ἀλέξανδρος, πρῶτον διερχομένης τῆς ἐν Κ/πόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.....	1875
ΡΑΖΗΣ Ἀριστείδης, μηχανικός.....	1873
ΡΑΛΛΗΣ Ἀλέξανδρος, κατεχόμενος.....	1872
ΡΑΛΛΗΣ Κωνσταντίνος, ἐμποροῦπάλληλος.....	1879
ΡΑΛΛΗΣ Στέφανος, τραπέζιτης ἐν Περαισίοις.....	1863
ΡΑΦΑΗΛ Ἐλευθέριος.....	1874
ΡΕΝΙΕΡΗΣ Α., ἐν Ῥοστούβω.....	1879
ΡΟΔΩΝΙΔΗΣ Σ., ἔμπορος.....	1881
ΡΟΣΔΑΥΜΟΣ Ἀθανάσιος, ἔμπορος.....	1881

Σ.

ΣΑΒΒΑΣ ΠΑΣΣΑΣ Ἰωάννης, πρῶτον γενικός διοικητής Ἀρτέμης.....	1861
ΣΑΤΡΑΝΤΗΣ Ἰωάννης, ἔμπορος ἐν Ἀθήναις.....	1878
ΣΑΚΕΛΑΑΡΙΑΝΗΣ Δ., ἔμπορος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.....	1878
ΣΑΛΤΕΑΝΗΣ Θεμιστοκλῆς, καθηγητής.....	1875
ΣΑΜΑΡΤΕΙΑΝΗΣ Χριστόφορος, γυμνασιάρχης ἐν Βιτωλίοις.....	1877
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ Βασίλειος, ἱατρός.....	1865
ΣΑΡΑΙΝΕΚΗΣ Κωνσταντίνος, δικηγόρος.....	1868
ΣΑΡΣΕΝΤΗΣ Ἠλίας, ἐν Ῥοστούβω.....	1879
SARTORIS Maitland.....	1882
ΣΑΤΡΑΖΑΝΗΣ Στάυρος, κυβερνητικὸς ὑπάλληλος.....	1879
SCAIFE H. A., πρῶτον ἱταλιανὸν.....	1884
SCHROEDER Paul, διευθυντὴς τοῦ γραφείου τῆς ἐνταῦθα Γερμανικῆς πρεσβείας.....	1877
ΣΤΟΓΓΙΑΣ Δημήτριος, τραπέζιτης ἐν Μασσαλίᾳ.....	1874
ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Ζωρζῆς, ἔμπορος.....	1871
ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ἱατρός.....	1880
SEGALLS Joseph, ἱεραπόστολος.....	1883
ΣΕΥΤΑΝΙΑΝΗΣ Γεώργιος, βιβλιοπώλης.....	1872
SHAW William, ἐν Ἀθήναις.....	1872
ΣΙΔΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Ξενοφῶν, ἐμποροῦπάλληλος.....	1880
ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΟΥΣ Ἰωάννης, τραπέζιτης.....	1873
ΣΚΑΝΑΒΗΣ Νικόλαος, ἐν Ῥοστούβω.....	1879
ΣΚΑΡΑΜΑΤΚΑΣ Ε., ἐν Ῥοστούβω.....	1879

ΣΚΑΛΛΟΣ Φώτιος, φαρμακοποιός.....	1879
ΣΚΟΡΔΟΣ Κωνσταντίνος, έμπορος.....	1878
ΣΚΟΥΦΑΝΗΣ Στέφανος, τραπέζιτης.....	1871
ΣΟΥΒΑΤΖΟΓΛΟΥ Βασίλειος, έμπορος.....	1871
ΣΟΥΓΑΟΥΡΗΣ Π., έμπορος εν Ρωσσίω.....	1879
ΣΟΥΛΛΙΔΗΣ Νικόλαος, δημοσιογράφος.....	1871
ΣΟΥΤΣΟΣ 'Αλέξανδρος, γραμματεὺς τοῦ ἐν Σοφίᾳ Ἑλλήν. διπλωματικοῦ πρακτορείου.....	1881
ΣΠΑΘΑΡΗΣ 'Ανδρέας, καθηγητής.....	1874
ΣΠΑΝΩΝΗΣ Γ., έμπορουπέλληλος.....	1874
ΣΠΑΝΩΝΗΣ Νικόλαος.....	1881
ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ Δημήτριος, ιατρός.....	1872
ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ Νικόλαος, νομικός ἐν Σάμῳ.....	1878
ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ 'Αναστάσιος, έμπορος ἐν Σηλυβρίᾳ.....	1879
ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ., διδάσκαλος.....	1882
ΣΤΕΦΑΝΟΥ Πάριος, τραπέζιτης.....	1875
ΣΥΓΓΡΟΣ 'Ανδρέας, τραπέζιτης.....	1871
ΣΕΦΡΟΝΙΟΣ, μητροπολίτης Ἰωαννίνων.....	1871

T.

ΤΑΓΗΣ 'Αναστάσιος, καθηγητής.....	1872
ΤΑΓΗΣ Φίλιππος, καθηγητής.....	1875
ΤΑΜΒΑΚΟΣ Δ. Ν., έμπορος.....	1863
THOMAN A., διδάσκαλος.....	1875
ΤΣΕΡΑΕΝΤΗΣ Βελισσάριος, έμπορος.....	1873
ΤΣΙΑΚΑΣ Γεώργιος, δημοσιογράφος ἐν Ἀθήναις.....	1881
ΤΣΙΚΑΛΙΩΤΗΣ Στέφανος, έμπορος.....	1871
ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, κοσμηματοπώλης.....	1878

Φ.

ΦΑΚΑΡΟΣ Μ., διερμηνεύς τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Προξενείου.....	1874
ΦΕΪΖΗ μπέης, πρόξενος τῆς Τουρκίας ἐν Ὁδησσῷ.....	1874
ΦΙΛΑΔΕΛΦΗΣ Γ., καθηγητής.....	1881
ΦΙΛΙΟΣ Δ., έφορος τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν Ἀθήναις.....	1872
ΦΩΤΙΑΔΗΣ Δ. Ν., έμπορος.....	1876
ΦΩΤΙΑΔΗΣ Νικόλαος, έμπορος.....	1871
ΦΩΤΙΑΔΗΣ Φώτιος, ιατρός.....	1878
ΦΩΤΙΟΣ, ἐπίσκοπος Βιρηνουπόλεως, ἀρχιερ. προϊστάμενος Σταυροδρομίου.....	1861

W.

WASHINGTON Georges, ιερεύς τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας.....	1883
WEISBACH Augustin, ιατρός.....	1873

Χ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ Νικόλαος, δικαστής.....	1879
ΧΑΡΙΣΙΔΗΣ Νικόλαος, δικηγόρος.....	1883
ΧΑΡΙΔΑΝΤΑΣ Θ., ιατρός.....	1882
ΧΑΣΙΩΤΗΣ Γεώργιος, λόγιος εν Παριείοις.....	1860
ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΟΥ Χρήστος, ιδρυτής και γυμνασιάρχης του εν Πέραν Έλλ. Λυκείου.....	1872
ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, τραπεζίτης.....	1883
ΧΕΛΜΗΣ Μιχαήλ, φαρμακοποιός.....	1873
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ Θεόδωρος, ανώτερος κυβερνητικός υπάλληλος.....	1875
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ Σωμενός, ιατρός.....	1876
ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗΣ Αιωνίδης, έμπορος εν Μεγαλειότητι.....	1866
ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗΣ Μιχαήλ, έμπορος εν Λιβερπούλνι.....	1876

Ψ.

ΨΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, διευθυντής της Πανελληνίου άτμοπλ. έταιρ. εν Πειραιεί.....	1875
ΨΥΧΑΡΗΣ Νικόλαος.....	1880
ΨΩΜΙΔΗΣ Κωνσταντίνος.....	1881

ΕΠΙΤΙΜΑ ΜΕΛΗ.

Α.

*Έτος έκδογης.

ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ, Μητροπολίτης Ήρσου.....	1881
ΑΛΗ ΦΟΥΤ ΜΠΕΣ, διευθυντής του τμήματος των έμμεσων φόρων.....	1882
ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ Γρηγόριος, πρώην πρεσβευτής της Ύψ. Πύλης εν Ούκραινα.....	1879
ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ Ιωάννης, πρώην πρεσβευτής της Ύψ. Πύλης εν Βερολίνο.....	1873
ΑΥΘΕΛΗΣ Βράζιλας, πρεσβευτής της Έλλάδος εν Παρισίαις.....	1868

Β.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Ιωάννης, λόγιος εν Αουδίνω.....	1874
BARTHÉLEMY Saint-Hilaire, μέλος του Πανακκαδημίου της Γαλλίας και Γερουσιαστής.....	1871
ΒΑΣΙΛΙΑΝΟΣ Άνδρέας, έμπορος εν Μασσαλίαι.....	1877
BANCROFT Georges, πρώην πρεσβευτής των Ην. Πολιτειών της Αμερικής εν Βερολίνο.....	1872
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γεώργιος, πρώην πρεσβευτής της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος.....	1871
ΒΕΡΝΑΡΑΚΗΣ Δημήτριος, πρώην καθηγητής του εν Αθήναις Πανεπιστημίου.....	1874
ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ Χ., ιατρός εν Σμάρνη.....	1864
ΒΙΣΚΑΝΣ Παναγιώτης, εν Τάνκ.....	1881
ΒΙΤΤΩΡΗΣ Ιωάννης, εν Αλεξάνδρεια.....	1881
BLACKIE J. Stuart, καθηγ. των έλλ. γραμμάτων εν τω εν Εδιμβούργω Πανεπιστημίω.....	1864
BOKER, πρώην εν Κ/πόλει πρεσβευτής των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, εν Ούκραινα.....	1862
ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ Αλέξανδρος, έμπορος εν Όδησσώ.....	1881
ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ Ιωάννης, Γεν. Πρόξενος της Ελλάδος εν Όδησσώ.....	1881
ΒΡΕΣΙΟΣ Φιλώθεος, μητροπολίτης Νικομηδείας.....	1884
BURNOUF Emile, πρώην διευθυντής της εν Αθήναις Γαλλικής Σχολής, εν Παρισίαις.....	1867

Γ.

CALICE Βαρώνος, πρεσβευτής της Αυστροουγγαρίας εν Κ/πόλει.....	1884
CHASSANG, γενικός επιθεωρητής της δημοσίας εκπαιδείσεως, εν Παρισίαις.....	1868
CRIST W., καθηγητής της Έλλ. και Λατιν. φιλολογ. εν τω Πανεπιστημίω Μόναχου.....	1870
CURTJUS Ernst, καθηγητής του εν Βερολίνο Πανεπιστημίου.....	1870

Δ.

DERBY Lord, πρώην ύπουργός της Αγγλίας.....	1873
DUFFERIN Lord, πρεσβευτής της Αγγλίας εν Κ/πόλει.....	1881
DURUY Victor, μέλος του Πανακκαδημίου της Γαλλίας και πρώην ύπουργός της Δημοσίας Εκπαιδείσεως, εν Παρισίαις.....	1882

E.

Έτος έκδοσης.

ECKSTEIN, καθηγητής ἐν τῷ ἐν Λειψίᾳ Πανεπιστημίῳ.....	1879
EATON ΠΑΣΣΑΣ, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν.....	1865
EMILE Emile, μέλος τοῦ Πανακκαδημίου τῆς Γαλλίας καὶ καθηγητὴς τῆς σχολῆς τῶν γραμμάτων ἐν Παρίσις.....	1863
EICHMANN Gustave d', μέλος τῆς Ἀκαδημικῆς Ἑταιρίας ἐν Παρίσις.....	1864
ELLIOT Sir G. Henri, πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας ἐν Βιέννῃ.....	1872
EΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Α., πρῶν ἐφορὸς τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν Ἀθήναις.....	1879

F.

FABRI.....	1878
FOURNIER Ch., πρῶν πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας ἐν Κ/πόλει.....	1878

Z G.

ZAHNAS Κωνσταντῖνος, κτηματίας ἐν Βρυξελλῇ Βελγίας.....	1874
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Στέφανος, ἔμπορος ἐν Μασσαλῇ.....	1880
GEMMA Adolfo, διευθυντὴς τοῦ Περιοδικοῦ <i>Revista</i>	1871
GEVAERT F. A., διευθυντὴς τοῦ Βασιλικοῦ Ὁδοῦ ἐν Βρυξελλῇ.....	1881
GLADSTONE William, πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας.....	1862

H.

HATZFELT V., πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας ἐν Παρίσις.....	1880
HAVET Ernest ἐπίτιμος καθηγητὴς ἐν τῷ Collège de France.....	1867
HEAR H. G., Γεν. Πρόεδρος τῶν Ἰνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐν Κ/πόλει.....	1880
HENGEN, W., Γραμματεὺς τῆς ἐν Ρώμῃ Ἀρχαιολογικῆς ἀκαδημίας.....	1872
HEUZEY Léon, καθηγητὴς τῆς ἐν Παρίσις Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν.....	1874
HOLTZENDORFF Franz von, καθηγητὴς τοῦ ἐν Βερλίνῳ Πανεπιστημίου.....	1872
HOUSSAYE Henri, λόγιος ἐν Παρίσις.....	1879

I.

IGNATIEF Général, πρῶν πρεσβευτὴς τῆς Ρωσσίας ἐν Κ/πόλει.....	1865
ΙΣΤΡΙΑΣ Δώρξ, λογις.....	1868
ISAKSEIM Γ', πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.....	1878

J.

JACQUEMYS G. Rolin, πρῶν ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν τοῦ Βελγίου.....	1881
JEBB, καθηγητὴς ἐν Γλασκῳβῇ.....	1878

Κ.

*Ετος έκλογής.

ΚΑΛΑΙΓΑΣ Π., ύποδιευθυντής τῆς Ἑθνικῆς Γραμμῆς τῆς Ἑλλάδος.....	1871
ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ ΠΑΣΑΣΣ, ἡγεμὼν τῆς Σχολῆς.....	1881
ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ Εὐθύμιος, καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1871
ΚΑΦΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥΣ Α., ἀρχιτέκτων ἐν Ἀθήναις.....	1871
ΚΕΥΔΕΛΛ von, πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας ἐν Ρώμῃ.....	1871
KIRCHHOFF Α., καθηγητὴς τοῦ ἐν Βερολίνῳ Πανεπιστημίου.....	1872
ΚΟΝΤΟΣ Κ., καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1863
ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ Ἀνδρέας Γ., πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Κ/πόλει.....	1875
ΚΡΕΤΣΕ Κ. Ν., καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1882

Α Λ.

ΛΑΜΠΡΟΣ Π., νομισματολόγος ἐν Ἀθήναις.....	1871
LAYE vs Lord, πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας ἐν Παρίσις.....	1862
LESSEPS Ferdinand, μηχανικὸς ἐν Παρίσις.....	1865
LÉVÊQUE Charles, μέλος τοῦ Πανακκαδημίου τῆς Γαλλίας καὶ καθηγητὴς ἐν τῷ Collège de France, ἐν Παρίσις.....	1866
ΛΙΒΑΔΑΣ Θεογένης, διευθυντὴς τῆς ἐν Βιέννῃ Ἑλληνικῆς σχολῆς.....	1874
LISTER Joseph, καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν Λονδίνῳ.....	1881
LUDOLF Comte, πρῶν πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρουγγαρίας ἐν Κ/πόλει.....	1872

Μ.

ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΤΟΣ Ν., πρῶν ὑπουργὸς τῆς Ἑλλάδος.....	1864
ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ Π., πρεσβευτὴς τῆς Ρουμανίας ἐν Βιέννῃ.....	1882
ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Ἡρακλῆς, καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1873
MILLER Emmanuel, μέλος τοῦ Πανακκαδημίου τῆς Γαλλίας καὶ καθηγητὴς ἐν τῇ Σχολῇ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν.....	1863
MORRIS Joy, πρῶν πρεσβευτὴς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐν Κ/πόλει.....	1865
ΜΟΥΝΙΦ ΠΑΣΣΑΣ, ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐν Τουρκίᾳ.....	1865

Ν.

NOAILLES marquis de, πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας ἐν Κ/πόλει.....	1883
NÉLIDOW de, πρεσβευτὴς τῆς Ρωσσίας ἐν Κ/πόλει.....	1883
NEWTON, διευθυντὴς τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου ἐν Λονδίνῳ.....	1871

Ο.

ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ Θεόδωρος, καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1867
---	------

Π Ρ.

ΠΑΑΔΗΣ Α., καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1872
ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ Ἰωάννης, καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1874

ΠΑΠΑΡΡΙΓΟΠΟΥΛΟΣ Κ., καθηγητής του ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	Ἔτος ἐλθὸς ἤγ
ΠΑΡΑΣΚΟΣ Ἀχιλλεύς.....	1879
PASTEUR Louis, μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, καὶ καθηγητ. τῆς χημείας ἐν Σαρβόννῃ.....	1880
PERROT Georges, μέλος τοῦ Πανακαδημίου τῆς Γαλλίας, ἐν Παρίσις.....	1881
PERROT B., Ἀυτοκράτωρ τῆς Βρασιλίας.....	1874
PEROTATIERIS X., καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1873

P.

PATKABIS Ἀλέξανδρος, πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος ἐν Βερολίνῳ.....	1863
RADOVITZ de, πρεσβυτῆς τῆς Γερμανίας ἐν Κ/πόλει.....	1883
PAZANIS Γ., καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1869
RASCON Comte de, πρῶτος πρεσβυτῆς τῆς Ἰσπανίας ἐν Κ/πόλει.....	1881
RENÉ Briaux, βιβλιοπλάστ. τῆς ἐν Παρίσις Ἰατρικῆς Ἀκαδημίας.....	1876
RENIERIS M., διοικητῆς τῆς Ἑνικῆς Γραφείας τῆς Ἑλλάδος.....	1864
RIVIER Alphonse, καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἑλλάδι Πανεπιστημίου.....	1881
ROSSIGNOL J. P., μέλος τοῦ Πανακαδημίου τῆς Γαλλίας.....	1864

Σ.

ΣΑΪΤ ΠΑΣΣΑΣ, πρῶτος πρωθυπουργός.....	1879
ΣΑΡΙΦΟΔΟΣ Νικόλαος, πρῶτος καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1861
SAUPPE Hermann, καθηγητῆς τοῦ ἐν Γοτting Πανεπιστημίου.....	1875
SCHMIDT Bernard.....	1870
SCHMIDT Moritz, καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἑνῷ Πανεπιστημίου.....	1871

T.

THUROT Charles, μέλος τοῦ Πανακαδημίου τῆς Γαλλίας ἐν Παρίσις.....	1873
TRIKOTIS Χαρίλαος, πρωθυπουργός τῆς Ἑλλάδος.....	1878
TUCKERMAN Charles, πρῶτος πρεσβυτῆς τῶν Ἰν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐν Κ/πόλει.....	1873

Υ.

ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Γρηγόριος, πρεσβυτῆς τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιέννῃ.....	1874
---	------

Φ.

ΦΙΛΗΜΩΝ Τιμοθέων, ἑφορος τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς.....	1879
ΦΙΛΗΠΠΟΣ, στρατηγός, ἐν Πετρούπολει.....	1877
ΦΡΕΑΡΙΤΗΣ Κωνσταντῖνος, καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.....	1879

V.

VIRCHOW Rudolf, καθηγητῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου.....	1881
Vogué Melchior Comte de, πρῶτος πρεσβυτῆς τῆς Γαλλίας.....	1873

W.

*Έτος έκδοσης.

WADDINGTON Henry, πρεσβευτής τῆς Γαλλίας ἐν Λονδίῳ.	1878
WEIL Henri, καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν Παρίσι.	1867
WERTHER Baron von, πρῶτον πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας ἐν Κ/πόλει.	1875
WIESELER Friedrich, καθηγητὴς τοῦ ἐν Γοτtinger Πανεπιστημίου.	1873
WITTE Baron de, μέλος τοῦ Πανεκκλησίου τῆς Γαλλίας.	1876

Z.

ZAMBALDI F., καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γραμμ. ἐν Βενετίᾳ.	1872
ZICHY Comte, πρῶτον πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρουγγαρίας ἐν Κ/πόλει.	1874

ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΑ ΜΕΛΗ.

A.

Έτος έλλογής.

ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ Α', έμαχος, κτηματίας εν Κίω.....	1863
ΑΝΘΙΜΟΣ, μητροπολίτης Βελεγράδων.....	1868
ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ Διονύσιος, καθηγητής της εν Χάλκη Θεολογικής Σχολής.....	1863
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Β., καθηγητής εν 'Αλεξανδρείᾳ.....	1872
ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ Δημήτριος.....	1875
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Γ., καθηγητής του εν Κυθωνίαις Γυμνασίου.....	1864

B.

ΒΕΛΟΥΔΗΣ Ι., βιβλιοθηκάριος της εν Βρυττία Μερικανής βιβλιοθήκης.....	1871
ΒΕΡΓΙΩΤΗΣ Παναγής, λόγιος, εν Κεραλληνίᾳ.....	1878
ΒΕΡΤHERAND, γενικός γραμματεὺς της εν 'Αγγερίᾳ κλιματολογικῆς 'Εταιρίας.....	1870
ΒΑΛΒΙΑΝΟΣ Ν. Νικήτας.....	1864
ΒΑΛΛΟΣ 'Αγγελος, γεν. γραμματεὺς του ἐπὶ τῶν 'Εξωτερικῶν Ὑπουργείου της 'Ελλάδος.....	1875
ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ 'Αλέξανδρος, δημοσιογράφος εν Τεργέστῃ.....	1879
ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ 'Αναστάσιος, πολιτικὸς πράκτωρ της 'Ελλάδος εν Αἰγύπτῳ.....	1879

Γ.

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Ν., ιατρός εν Βώλῃ.....	1863
ΓΡΗΓΟΡΑΣ Γερμανός, διευθυντής της εν Χάλκῃ Θεολογικῆς σχολῆς.....	1863
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Α., καθηγητής.....	1864

C.

CAILLEMER Exupère, πρόεδρος της εν Λουγδούνῳ νομικῆς Σχολῆς.....	1870
CHLARI Chevalier Gérard de.....	1872
COUSSEMAKER Arthour, νομικός, εν Αἴρ.....	1870
CULLEN Dr.....	1880

Δ.

ΔΑΜΩΝ Δ., ιατρός.....	1872
ΔΕΚΗΓΑΛΛΑΣ Γ., καθηγητής της έλλ. γλώσσης του εν Πετροπόλει Πανεπιστημίου.....	1876
ΔΕΦΝΕΡ Μιχαήλ, ὀρηγητής της γλωσσολογίας εν τῷ εν 'Αθῆναις Πανεπιστημίῳ.....	1875
ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ Κ., ιατρός εν 'Αδριανουπόλει.....	1871
DOZON Auguste, πρόεδρος της Γαλλίας εν Θεσσαλονίκῃ.....	1872

F.

"Ετος έκλογής.

FRESHFIELD Edwin, ἐν Λονδίῳ..... 1877

G.

GERHARDT W., ἀρχαιολόγος ἐν Γοτίγγη..... 1873

GIDEL Charles A., proviseur τοῦ ἐν Παρίσις ὁμοίου Λυκείου τοῦ Μεγάλου... 1867

H.

HAIAZHE BOZANOS Αἰωνίδας..... 1873

H.

HEDENSTAMM Oscar de, λόγιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ..... 1873

HIRSCHFELD Gustave, καθηγ. τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινῇ Πανεπιστ. 1883

HUGHES, πρῶτην γραμματεὺς τῆς ἐν Κ/πόλει Ἀγγλικῆς Πρεσβείας..... 1874

Θ.

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ Κ., ἔμπορος ἐν Ραιδεσθῷ..... 1870

ΘΕΡΕΙΑΝΟΣ Διονύσιος, δημοσιογράφος ἐν Τριγύστῃ..... 1863

I.

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Ἐμμανουήλ, καθηγ. τῆς ἐν Ἀμοργῷ..... 1861

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Σάββας, διδάσκαλος ἐν Ἰερπιδούτι..... 1870

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Σερραπίων, καθηγ. τῆς ἐν Κασαρείᾳ..... 1863

Κ.

ΚΩΣΜΙΔΗΣ Κυριακός, ἔμπορος ἐν Πτολεμαίδι..... 1873

ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ Παναγιώτης, γυμνασιάρχης ἐν Ἐλλάδι..... 1864

ΚΡΙΝΟΣ Δ., φαρμακοποιὸς ἐν Ἀθήναις..... 1865

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Κ., πρῶτην σχολάρχης τῆς ἐν Τραπεζούντῃ Ἑλληνικῇ Σχολῆς..... 1864

ΚΒΑΛΙΑΤΕΟΣ Σωκράτης, πρῶτην διευθυντὴς τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱεραίου Θεολογ. Σχολῆς..... 1878

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Γ., διευθυντὴς τῶν ἐν Φιλίππουπόλει Ζαριφειῶν Διδασκαλείων... 1876

Λ.

ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ Ἰωάννης, ἰατρός ἐν Ἰωαννίνοις..... 1874

ΛΕΒΙΔΗΣ Νικόλαος, δικηγόρος ἐν Ἀθήναις..... 1872

LEGRAND Emile, καθηγ. τῆς ἐν τῇ Σχολῇ τῶν νεωτέρων ἀνατολικῶν γλωσσῶν ἐν Παρίσι..... 1874

LEONARDI Giovanni, φαρμακοποιὸς ἐν Κερκύρᾳ..... 1874

ΛΙΜΝΙΟΣ Ν., ἰατρός ἐν Ἀρτάκῃ..... 1874

ΛΥΚΟΥΔΗΣ Ἐμμανουήλ, δικηγόρος ἐν Ἀθήναις..... 1872

..... 1874

M.

*Έτος έκλογής.

ΜΑΜΟΥΚΑΣ Άνδρέας, τμηματάρχης εν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικ. τῆς Ἑλλάδος	1878
ΜΑΝΑΡΗΣ Σπυρίδων, γυμνασιάρχης εν Ἰωαννίνοις	1863
ΜΑΝΑΡΑΣ Γρηγόριος, ἐμπορὸς εν Μυτιλήνῃ	1873
ΜΑΥΤΑΚΟΣ Γ., καθηγητὴς εν τῇ Ζωσιμαίᾳ Σχολῇ Ἰωαννίνων	1872
MONTANI Pierre	1866
MORLOS Σπυρίδης, δημοσιογράφος εν Κερκύρᾳ	1864
ΜΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ἐφημέριος τῆς εν Λονδίνῳ ἑλληνικῆς ἐκκλησίας	1872

N.

ΝΑΧΑΜΟΥΔΗΣ Πάσκις, δημοσιογράφος εν Κερκύρᾳ	1864
ΝΕΡΟΥΤΣΟΣ Τάσος, ἱατρός, διευθυντὴς τοῦ εν Ἀλεξανδρείᾳ ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου	1875

Ξ.

ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντῖνος, γυμνασιάρχης εν Τραπεζοῦντι	1863
---	------

Ο.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Παναγιώτης, διευθυντὴς ἰδιωτικῆς Σχολῆς εν Κερκύρᾳ	1868
--	------

Π.

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ., διδάσκαλος εν Ἀρτῇ	1872
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Μ., ἱατρός εν Θεσσαλονίκῃ	1863
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Χρῆστος, δικαστὴς εν Κύπρῳ	1864
ΠΑΠΑΔΟΓΑΟΥΣ Κλέωνθης, λόγιος εν Βουλγάρᾳ	1871
ΠΕΤΡΙΔΗΣ Ἀθανάσιος, σχολάρχης εν Κάμπῳ Λακωνικῆς	1864
ΠΕΤΡΙΔΗΣ Δ., λόγιος εν Κύπρῳ	1871
ΠΙΝΙΑΤΩΡΟΣ Γεώργιος	1878
ΠΟΛΙΤΗΣ Ν. Γ., λόγιος εν Ἀθήναις	1872

Q.

QUEUX DE SAINT-HILAIRE marquis de, λόγιος εν Παρισίαις	1867
--	------

P R.

ΡΑΓΚΑΒΗΣ Ρ. Ἀλέξιος, υπάλληλος εν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος	1870
ΡΑΔΑΝΗΣ Ν., ἱατρός εν Περγάμῃ	1872
ΡΑΪΜΟΣ Γ., σχολάρχης εν Ἀρτῇ	1864
ROSSI SCOTT, Comte G. B., ἐπίτιμος πρόεδρος τοῦ εν Γολώσσῃ ἀρχαιολογ. Μουσείου	1882
ΡΩΜΑΝΟΣ Ἰωάννης, καθηγητὴς εν Κερκύρᾳ	1874

Σ.

ΣΑΘΑΣ Κωνσταντῖνος, λόγιος	1868
----------------------------	------

ΣΑΚΕΛΑΙΩΝ Ι., λόγιος ἐν Ἀθήναις.....	1881
ΣΑΡΡΟΣ Στέφανος, ἱατρός ἐν Βουκουρεστίῳ.....	1874
SCHLIEMANN Heinrich, λόγιος ἐν Ἀθήναις.....	1871
ΣΚΟΡΔΑΛΗΣ Βλάστος, καθηγητὴς διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις.....	1868
ΣΚΥΛΙΤΣΗΣ Ἰσίδωρος, λόγιος ἐν Ἀθήναις.....	1863
ΣΟΦΟΚΛΗΣ Γαβριήλ, καθηγητὴς ἐν Ἀθήναις.....	1881
ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ Ἐπικμεινώνδης, διευθυντὴς τοῦ ἐν Σάμῳ ἡγεμονικοῦ γραφείου.....	1881
ΣΥΟΔΑΡΙΟΣ Δωρόθεος, πρῶτον μητροπολίτης Λαρίσσης.....	1883
ΣΧΟΡΤΣΑΝΙΤΗΣ Δ., πρῶτον σχολάρχης ἐν Ἀτρῷ.....	1871

Τ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Κ., καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐν Βενετίᾳ.....	1872
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Ν.....	1863
ΤΣΑΛΙΑΝΑΣ Π., γυμνασιάρχης ἐν Ἑλλάδι.....	1876

Φ.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ Α. Ν., τοπογράφος ἐν Ἀθήναις.....	1864
---	------

Υ.

VEIDNER André.....	1872
--------------------	------

Χ.

ΧΑΒΙΑΡΑΣ Δημοσθένης, λόγιος ἐν Σύμῃ.....	1883
ΧΑΣΙΩΤΗΣ Δ., ὀφθηγὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίῳ.....	1874
ΧΡΟΝΙΑΣ Κ., λόγιος ἐν Ἀδριανουπόλει.....	1863

ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΕΡΓΕΤΑΙ.

Χρ. Ζηγράφο.

ΕΡΕΡΓΕΤΑΙ.

† ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ.
† ΜΕΛΕΑΟΣ ΝΕΓΡΟΠΟΝΤΗΣ.
† ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΘΕΟΦΙΛΑΙΟΥ.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΩΡΗΤΑΙ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΪΑΝΟΣ.
ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΡΨΙΟΣ.
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΡΑΔΑΝΗΣ.
† ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ.
† ΠΑΝΤΙΑΣ ΣΕΚΙΔΗΣ.
ΘΕΩΔΩΡΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ.

ΔΩΡΗΤΑΙ.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΘΩΔΜΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.
ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΘΩΔΜΑΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.
ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.
Ο ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΡΟΣΔΙΔΑΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙ-
ΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΟΣ.
ΖΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ.
ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΛΑΙΑΝΟΣ.
ΑΥΣΤΡΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΙΣ.
† ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΟΞΙΟΣ.
ΘΕΟΔ. Α. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ.
† ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΟΥΒΑΤΖΟΓΛΟΥΣ.
Θ. καὶ Β. ΣΟΥΒΑΤΖΟΓΛΟΥΣ καὶ Σ/ρ.
ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΛΟΥΣ.
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΤΤΡΟΣ.
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΦΩΙΣΤΙΔΗΣ.
† ΑΡΧΙΜΑΝΤΗΣ ΑΝΑΝΙΑΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΝΟΣ.
ΖΗΝΩΝ ΚΑΛΑΘΗΣ.
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΠΙΘΑΚΗΣ.
ΑΔΕΛΦΟΙ ΑΝΤΩΝΙΑΔΑΙ.
† Σ. ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ, Ιατρός.
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Η. ΣΚΥΛΙΤΣΗΣ.
ΥΙΟΙ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΛΟΥΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ.
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΚΟΥΠΝΑΣ.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΙΔΕΚΟΣ.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΠΠΑΣ.

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

† ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΡΑΘΕΩΔΩΡΗ .	1861—62
† ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΝΟΣ	1862—63
ΗΡ. ΒΑΣΙΑΝΗΣ	1863
ΣΠ. ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ	1863—64
ΑΔ. ΠΑΣΠΑΤΗΣ	1864—65
ΣΠ. ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ	1865—66
† Κ. ΚΑΡΑΘΕΩΔΩΡΗ	1866—67
ΞΕΝ. ΖΗΓΡΑΦΟΣ	1867—68
ΗΡ. ΒΑΣΙΑΝΗΣ	1868—69
† ΙΟΥΛΙΟΣ ΜΙΑΛΓΓΕΝ	1869—70
ΣΤΑΥΡ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ	1870—71
Κ. ΚΑΡΑΪΑΝΟΣ	1871—72
Ε. ΚΑΡΑΪΑΝΟΣ	1872—73
ΗΡ. ΒΑΣΙΑΝΗΣ	1873—74
Κ. ΚΑΛΑΙΑΝΗΣ	1874—75
ΑΔ. ΠΑΣΠΑΤΗΣ	1875—76
ΓΩ. ΑΥΣΤΟΚΛΗΣ	1876—77
ΓΩ. ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ	1877—78
ΟΔ. ΙΔΕΜΟΣ	1878—79
ΑΔ. ΠΑΣΠΑΤΗΣ	1879—80
ΗΡ. ΒΑΣΙΑΝΗΣ	1880—81
Σ. ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ	1881—82
Κ. ΚΑΛΑΙΑΝΗΣ	1882—83
Κ. ΚΑΛΑΙΑΝΗΣ	1883—84
ΗΡ. ΒΑΣΙΑΝΗΣ	1884—85

ΚΟΣΜΗΤΟΡΕΣ

Κατὰ τὸ ἔτος 1884—1885.

Πρόεδρος	ΗΡ. ΒΑΣΙΑΝΗΣ.
Ἀντιπρόεδρος	{ Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ. Τ. ΚΑΡΑΘΕΩΔΩΡΗ.
Γεν. Γραμματέας	ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΝΗΣ.
Ειδ. Γραμματέας	Ν. ΚΑΡΙΟΣ.
Βιβλιοθήκη	Α. Η. ΚΕΡΑΜΕΥΣ.
Ταμίας	ΘΕΜ. ΚΟΣΤΟΥΛΗΣ.

ΜΕΛΗ ΔΙΑΡΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

κατὰ τὸ ἔτος 1884—1885.

Α'. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗΣ.

1. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΕΥΣ.
2. ΘΕΜ. ΣΑΛΤΕΛΗΣ.
3. ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ.
4. ΑΙΜΙΛ. ΝΟΝΝΟΤΗΣ.
5. ΚΩΝΣΤ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ.
6. ΦΙΛ. ΤΑΓΗΣ.
7. ΔΘ. ΚΕΡΑΜΕΥΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.
8. ΑΒΡ. ΜΑΛΙΑΚΑΣ.
9. ΒΑΣ. ΛΟΥΤΗΣ.
10. ΙΑΚ. ΑΡΤΕΜΙΑΔΗΣ.

Β'. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ.

1. ΙΩ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.
2. ΚΩΝΣΤ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ.
3. ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ.
4. ΘΕΜ. ΣΑΛΤΕΛΗΣ.
5. ΙΩ. ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ.
6. ΠΑ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.
7. ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΡΟΥΣΗΣ.
8. ΑΒΡ. ΜΑΛΙΑΚΑΣ.
9. Ν. ΠΑΡΑΝΙΚΑΣ.
10. Κ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ.
11. ΑΝΤ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.
12. Δ. ΜΑΛΙΑΔΗΣ.
13. ΘΑ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Γ'. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ.

1. ΣΤ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ.
2. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.
3. Κ. ΚΑΛΑΙΑΔΗΣ.
4. Β. ΛΟΥΤΗΣ.
5. CH. BONKOWSKI.
6. ΙΑΚ. ΒΑΡΟΤΣΗΣ.
7. ΘΙΑΣΕΜΑΧΟΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.
8. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΚΡΗΣ.
9. ΑΙΜ. ΝΟΝΝΟΤΗΣ.
10. ΑΔ. ΝΑΟΥΜ.

11. Δ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ.

12. ΠΑ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

Δ'. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ.

1. Ι. ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ.
2. ΙΑΚ. ΑΡΤΕΜΙΑΔΗΣ.
3. ΘΑ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.
4. ΘΑ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, Γερ. Γραμματέας.
5. Ν. ΚΑΡΙΟΣ, Ειδ. Γραμματέας.
6. Α. Π. ΚΕΡΑΜΕΥΣ, γραμ. τῆς Φιλ. Έπ.
7. Κ. ΠΕΡΑΙΚΙΔΗΣ, γραμ. τῆς Αρχ. Έπ.

Ε'. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ.

1. ΣΤ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ.
2. CURTIS C. G.
3. MORDTMANN A.
4. MORDTMANN J.
5. MILLINGEN AL.
6. CALVERT J.
7. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΕΡΑΜΕΥΣ.
8. ΞΕΝ. ΣΙΔΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.
9. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΕΡΑΙΚΙΔΗΣ.
10. WASHINGTON.
11. DORIGNY.

ΣΤ'. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ.

1. ΘΑ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.
2. ΘΕΜ. ΚΩΣΟΥΔΗΣ.
3. ΙΩ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.
4. I. KILIN.
5. P. ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ.
6. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ.
7. Ν. ΜΠΑΞΣΑΛ.
8. Β. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ.
9. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ ΜΑΥΡΟΓΕΡΑΤΟΣ.
10. ΙΩ. ΚΟΥΠΛΑΣ.
11. Μ. ΒΕΑΟΤΙΑΝΝΗΣ.
12. ΙΩ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΠΙΜΕΛΗΤΑΙ.

Όργανοθήκη
ΘΙΑΣΕΜΑΧΟΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.

Αρχαιολογικῶν συλλογῶν
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΕΡΑΜΕΥΣ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ.

ΑΠΟ ΜΑΪΟΥ 1884 ΜΕΧΡΙ ΜΑΪΟΥ 1885 — ΤΟΜΟΣ ΙΘ'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

('Ανεγνώσθη ἐν τῇ "ΑΒ" συνεδρίᾳ).

Καὶ ἄλλοτε ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Φιλολογικῇ Συλλόγῳ ἐποιεσάμην λόγον περὶ τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς, τῆς βραδύτερον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιστάσεως ἑκατονταετηρίδος Πατριαρχικῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς ἐπικληθείσης, καὶ ἥδη ἀναγκάζομαι νῦν ὁμιλῶ πάλιν, ὅπως ἐπανορθώσω ἐσφαλμένας περὶ αὐτῆς εἰδήσεις ἐναγχοῦς δημοσιευθείσας. Ὑπὸ τὸν ἀνέριστον τίτλον Χρονικὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας ἐδημοσιεύοντο κατὰ τεμχία ἐν τῇ ἐφημερίδι τοῦ Πατριαρχείου Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ ἱστορικαὶ δὴθεν εἰδήσεις, ἀπὸ τοῦ 1454—1830 περὶ τῆς σχολῆς ταύτης, εἰς ἐν τεύχος κατόπιν ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω ὡς εἴρηται τίτλον. Εἰ δὲ καὶ ὁ συντάκτης αὐτῶν λέγει, ὅτι ἀνεδίρησε χειρόγραφα καὶ βιβλιοθήκας ἀγνώστους πηλοῦς τοῖς ἄλλοις, ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ οὐδὲν νῦν ἢ ἀγνώστου περὶ τῶν ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Σχολῇ διδασκάντων περιέχεται, τοῦναντίον μάλιστα πράγματα κοινάτα καὶ γνωστάτα ἥδη καταστάντα πρὸ πολλοῦ ἐκ βιβλίων ἥδη ἐκδομένων τὸ δὲ χρίστων, ὁ συντάκτης τῆς πραγματείας ταύτης κ. Γιδιὼν ἔπλασε καὶ πράγματα οὐδαμῶς ἄλλοθεν ἐξηγαγμένα ἢ βεβαιώμενα. Εἰς τὴν ἀπόδειξιν δὲ τούτου προβαίνω.

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ').

Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς Χρονικὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας νομίζει τις, ὅτι εἶναι Χρονικὰ βιβλία περιέχοντα τὴν ἱστορίαν βασιλέων, ἡγεμόνων, κρατῶν ἢ πόλεων ἀνεξαρτήτων, ὅπως δὴλοι ἢ λέξις Χρονικὰ. Ἀλλ' ὁ συντάκτης τοῦ βιβλίου ἀναμνηστικῶς ἐχρίσατο τῇ λέξει, ὡς δὴλοις τῶν ἀπορώντων τὴν σέβαστον μὲν ἄλλως, πτωχὴν δὲ καὶ φθίνουσαν καὶ πᾶσι κατὰ τοὺς χρόνους, οὗς διέρχεται, λιπώμενον σχολὴν τοῦ πτωχοτάτου Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὴν δ' ἀπὸ τισσάρων ἥδη αἰώνων πενομένην ταύτην σχολὴν ἐκάλεισαν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πράγματος Ἀκαδημίαν, οὐδέποτε γενομένην τοιαύτην καὶ οὐδέποτε ὑπὸ τῆς ρωσικῆς αὐτῆς προστατίδος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας οὕτως ὀνομασθείσαν. Ἡ Μ. Ἐκκλησία ὀνόμαζεν αὐτὴν σχολὴν, σχολεῖον ἢ διδασκαλεῖον ἀπλῶς καὶ σιμωπρεπῶς καὶ ὡς ἤρμοζεν αὐτῇ τῷ ὄντι. Μόνον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιστάσεως ἑκατονταετηρίδος ἐκάλεισαν αὐτὴν Πατριαρχικὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, ὡς δεικνύται καὶ ἐξ ἄλλων καὶ ἐκ γράμματος ἐν τῷ κώδικι τῆς μητροπόλεως Σμύρνης τεθησαυρισμένου τοῦ ἐκ τῶν ἐσφρών τῆς σχολῆς Νικουμνηδίας Ἀθανασίου καὶ τῷ 1805 ἐκδομένου, ἐν ᾧ ἡ σχολὴ τότε μεταρρυθμισθεῖσα καὶ εἰς τὸν

Κουρούζισμην (Σπαρτιάριον) μεταπειθεία ονομαζέται Πατριαρχική Σχολή του Γένους Σπάρτης· ἡ δ' ἐπὶ κλήσις αὐτῇ ἐκράτησε καὶ μέχρι τῆς ἡμέρας. Οὕτως ἐκάλει τὴν σχολὴν ἡ ρωσικὴ αὐτῆς προστάτις, ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς καὶ πρῆπουσα ὀνομασίς αὐτῆς.

Ἐκν δ' ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ Ἀνακίς ὁ Ἀντιπάριος καὶ εἰ τις ἕτερος ὠνόμασεν αὐτὴν Ἀκαδημίαν τῷ 1752, ἐν ἀγνοίᾳ βεβαίως καὶ οὕτως ἐπραξε τοῦτο, οὐδέποτε ἰδὼν πηδῶνς Ἀκαδημίας. Διότι ἰκν ὁ Ἀνακίς, ὡς καὶ ὁ κ. Γεδεών, νορ τὴν πτωχὴν σχολὴν Ἀκαδημίαν ἀπλ. Πανεπιστήμιον, τοιαύτη ἡ σχολὴ τοῦ Πατριαρχείου ὁμογενήσκειν δὲν ἦτο. Σχολὴ ἔχουσα ἐπὶ αἰῶνα διδασκλήρους ἕνα μόνον διδασκάλον, καὶ τότε τοῦτον, ἐνίοτε ἐκλείπουσα, πάντοτε δὲ ὁμογενήσκει τὴν αἰετοῦ σὺντροπον αὐτῇ πέναν, μὴ ἵσταν δὲ πάντα, ἔξ, ὡκτώ, τὸ πολὺ δεκαπέντε. Πανεπιστήμιον δὲν ἦτο, ὡς οὐδὲ νῦν εἶναι, ἔκν δὲ πάλιν ὁ Ἀνακίς, ὡς καὶ ὁ κ. Γεδεών, νορ Ἀκαδημίαν Σέβλιντον ποῶν, ὡς ἔκν κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα καὶ ἔρεθις αὐτὴ ἐν Κερκίρ. Ἑλληνικαὶ Ἀκαδημίαι, αὐ πολυπληθεῖς Ἀκαδημίαι τῆς Εὐρώπης, πάλιν ἡ πτωχὴ σχολὴ τοῦ πτωχεύοντος καὶ περὶ ἄλλων ἔχοντος τὸν φαρμακὸν Πατριαρχείου Ἀκαδημία δὲν ἦτο, μὴ ὑπαρχόντων ἄλλως διὰ τῆς περιστάσεως καὶ ἀκαδημαϊκῶν. Ποῦ εἶναι τέλος πάντων τὴ πρακτικὴ καὶ τὰ προϊόντα τῶν ἀκαδημαϊκῶν καὶ τῆς Ἀκαδημίας ταύτης τῆς ὁμογενήσκειν ἀνυπόστατου καὶ τῶς ἀγνώστου, ἐνῶ μάλιστα δύνημεθα νὰ εὐρωμεν πενιχρὰς τινες εἰδήσεις περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς; ποῦ τὰ μέλη αὐτῆς ἐν αὐτῇ τῇ πρωτεύουσά καὶ τῇ ἔδρᾳ αὐτῆς, ἐνθα, ὡς παρακατιόντες θέλομεν εἰπεῖν, οὐδεὶς σχεδὸν ἦν ὁ διδάσκων γράμμα κατὰ τὴν μαρτυρίαν Πατριαρχέων καὶ ἄλλων ἐδριμένων τῶν πραγμάτων κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα. Βεβαιωτάτα βεβαιούντων τούτων; Ἀρα ἡ ἐπὶ κλήσις Χροσικα εἶναι ἀνεμρστος, ὡς καὶ ἡ Ἀκαδημία, ἀποδιδυμένη ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἀνυπόστατος.

Θυγὶ τὴν οὐσίαν ἀλλὰ τοιαύτην ἀκαιρον μεγαλοφάνειαν ἔλλοιπε ἐπιδεικνύμενος καὶ ὁ τῷ 1804—1807 τὴν σχολὴν διευθύνων Εὐστάθιος ὁ Κλεβούλος ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ διατάξῃ αὐτὴν ὡς φιλοσοφικὴν διδύν σχολὴν Πανεπιστημίου εἰσαγαγὼν κυσμήτορες καὶ τὰ ὅμοια. Ἀλλ' ὁ μετὰ τοῦ

τὸν ἑλθὼν σχολάρχης Φιλόθεος ὁ Βρούνιος, ὁ νῦν μητροπολίτης Νικαυρδίας, ὁρῶς ποῶν κατάρχειαι τὴν ματρίαν καὶ παλαιὰν διακόσμησιν ἐνεγκὼν αὐτὴν εἰς τὸν ἀληθῆ αὐτῆς τύπον, τὸν γυμνασιακόν.

Ἀλλὰ τίς ἦτο ἐν γένει ἡ κατάσταση τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας ἀπὸ τῆς ἀλώσεως καὶ βραδύτερον μέχρι τοῦ 1830; Ἡ κατάσταση τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐκταρωμένης σχολῆς κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας, ἕνα μὴ εἶπω βραδύτερον, ἦτο ἀβυσσώδης. Οἱ Πατρίρχαι περιήρχοντο τὰς ὁδοὺς ἐπαίτουστας διὰ τὴν ἀπόστασιν χρεῶν, τινες αὐτῶν περιήρχοντο ἐκρὰς καὶ θαλάσσης ἐπὶ ζήτησι· παρὰ λείπω τέλλια. Τοῦτο ρωσικὴ συνέπεια ἦτο ἡ οικονομικὴ τοῦλάχιστον φθισίς τῆς σχολῆς. Πρόσθετος τοῦτος τὴν μεγάλην σπᾶνιν τῶν λογίων καὶ διδασκάλων καὶ συμπληροῖς οὕτω τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων. Ὁ διδάσκων δὲν ὑπῆρχε. Καὶ! ὁ Πατριάρχης Διονύσιος ὁ ἀπὸ Νικαυρδίας (1543—1551) προσκαλὼν ἐξ Ἰταλίας Ἐρμολδρον τὸν Ἀρσάχρον ἔλεγεν· «μικροὶ μὲν γὰρ (οἱ Λατῖνοι) καὶ ἄλλους ἔχουσι τοὺς ἐκπαιδεύουσας, Ἐδληνεις δ' οὐκ εἶναι (Χρον. σελ. 51). Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλῆς, υἱὸς τοῦ Ἰωάννου, τῆς Μ. Ἐκκλησίας Πρωτοπρεσβυτέρου, ἐπέστειλε τῷ Κρουσίῳ τῷ 1581· «... ἵνα μεταδῷ ταῦτα (τὰ γράμματα ὁ πατὴρ μου ἐν Κωνσταντινουπόλει)· οὐδεὶς γὰρ ἦν σχεδὸν τότε ὁ διδάσκων γράμμαται» (Turcogr. σελ. 100). Καὶ βραδύτερον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ΙΚ' αἰῶνος Πατριάρχῃ ὁ Πατριάρχης ταῦτα βλέπων προσκαλεῖται ἐπιμύνας Φραγκίσκον τὸν Κόκκινον, ἕνα Ἑλλῆ καὶ διδάξῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει· οὗτος δὲ διδάσκων ἐν τῇ Σχολῇ τοῦ Πατριαρχείου ἔγχερε Διονυσίῳ τῷ Ἰρακλίῳ τῷ 1604· «... μίσην φράττομαι τὴν καρδίαν, ἐπεὶ τὴν κατὰ φύσιν ἡμᾶς σκοπεύμεν λύσαι μὲν διατρίβοντα, ἀνοῦσι δὲ οὐκ ἰσχύον· ἤδη, πάτερ Θεοφίλε, καὶ αὐτὸς, ὁ μόνος ὑπόλοιπος ἦν, τῆς παντοίας ὁ πηλός, μετὰ τῶν ἄλλων ἐξέπνευσεν» (Turcogr. σελ. 141). Οἱ λόγοι οὗτοι, πλὴν ἄλλων τῶν χρεῶν, ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ στόματος Πατριαρχέων καὶ ἀνωματικῶν τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀποδεικνύουσι, μαρτυροῦσι πρᾶντάτα ταῦτο μὲν τὴν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ροδερὴν λειψάνον καὶ τὴν καθύλου κατὰστασιν τῶν

πραγμάτων, τούτο δὲ τὰ πλαστά καὶ ἀνωμάλως περὶ Ἀκαδημίας καὶ ἀκαδημαϊκῶν καὶ καθηγητῶν παρατολογήματα.

Τὰ κατὰ τὴν Πατριαρχικὴν Σχολὴν ἱστορῆσαι πρῶτος ἀπὸ τοῦ ἀδελφικοῦ Κωνσταντίνου ὁ ἀπὸ Συνόλου Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1830—1834) ἐν δυὶ περὶ ταύτης διατριβαίς. Ὡς τὴν 1867 ἐξεδίδονεν τὸ ἡμέτερον Ἐκκlesiasma, βῆσιν εἰς τὰ περὶ τῆς Σχολῆς τῆς 19 μέρη τὰ τοῦ Κωνσταντίνου ὡς πρῶτος ἐκείνου τὰ κατ' αὐτήν. Καὶ τότε καὶ ἡ μὲν πρώτη διατριβὴ ἀπὸ Ματθαίου Καμαριώτου μέχρι Κορυθαλίου ἀπικαίειτο παρ' ἐμὲ ἀνιδότος ὑστερον ἐκδοθεῖσα ὑπὸ Θ. Ἀριστοτέλους ἐν τοῖς «Ἐκδόσεσι» τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου, ἡ δὲ δευτέρα εἰχεν ἐκδοθῆ ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ ἐν Κων]πόλει Ἑλλ. Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἔτους Β', 292 μετὰ τῶν παρατηρήσεων Σ. Ἀριστοτέλους, Μεγάλου Λογοθέτου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, Ἐπειδὴ ὁ Κωνσταντῖνος ἐκείνην ἔνευ ἐνδείξεως τῶν πηγῶν, ἀναγνώσκειν μὲν γάρ τῃς ἱστορικῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀναδράσκοντες εἰς τὰς πρῶτας καὶ τότε γνωστέας πηγὰς, ἐπιμελῶς δὲ καὶ ἀναδιφασκομένους τὸν ἐν τῇ Πατριαρχείᾳ καὶ τῇ Σχολῇ κώδικας, ὡς φαίνεται πανταχοῦ τοῦ ἡμετέρου ἔργου, ὅπερ Θεοῦ συναγομένου μετὰ τὴν ἐκείνου ἔργων ἀπὸ τοῦ 1867 μέχρι τοῦδε ἐκδοσιν ἐν προσειεῖ ὅτι αὐτοῦ ἐκδοῖται συμπληρωθῆναι κατὰ τὸ δυνατόν. Διὰ τῆς ἐπιμελούς ταύτης ὡς ἐνὶ ἐκκαθάρσεως τῶν πηγῶν συνεπληρώσαμεν ἐν πολλοῖς τὰ ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου ἄλλως ὁρίσας εἰρημέναι.

Κατόπιν οὖν ἐν αὐτῇ τῇ Σχολῇ καθηγητῆς Α. Χαρίλαος ἐξέδωκε λόγον περὶ αὐτῆς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων (sic) χρόνων, δημοσιευθέντα ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ τότε διευθυντοῦ αὐτῆς Φιλολογικοῦ Βιβλίου ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1867—1870 (σελ. 18—31), αὐτολεῖ σκεδὸν ἀντιγεγραμμένον ἐκ τοῦ Σχολικοῦ καὶ ἀμειψόμενον ὅπως.

Οὐ πρὸ πολλοῦ Μηνῆς ὁ Χαριμόπουλος ἐν τῇ Ἀ.Π.Π. ἐφημερίδι τῶν Πατριαρχείων, ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἐν πολλοῖς τεύχεσιν ἰσχυρῶς ἐστέρησε τὰ κατὰ τὴν Σχολὴν τὰ μὲν ἀρχαιότερα ἀπὸ τοῦ Κωνσταντίνου παραλαβόν, τὰ δὲ νεώτερα [ἀπὸ τοῦ 1830] ἐκ τῶν πηγῶν συμπληρώσας.

Καὶ τὰ μὲν δύο τελευταῖα ἔργα, ὡς οὐδὲν νεώτερον κατὰ τοὺς ἀρχαιότερους χρόνους περιέχοντα, ἀντιπαρερρίχθηκα, πρὸς τὰ

τελευταῖον ὅπως ἐκδοθῇτα Χρονικὴ τοῦ κ. Γεδιῶν στρίβονεν ἀναγκάως τὴν λόγον, πρὸς αὐτὰ δὲ ἡ παραβολὴ τῶν ἡμετέρων γινέσκειται μετὰ τὸν δευτέρου κριτικῶν παρατηρήσεων, ἵνα καὶ ἡ ἀλήθεια καταστῇ καταφανιστέρα.

Μετὰ τὰ προεισχωρικὰ ταῦτα ἀρχόμεθα τῆς λεπτομεροῦς ἐξετάσεως τῶν εἰς τοὺς προστάτας τῆς σχολῆς ἀναφερομένων. Ὁ συντάκτης τῶν Χρονικῶν τάσσει πρῶτον μετὰ τὴν ἄλυσιν σχολάρχην Ματθαίον τὸν Καμαριώτην (Χρ. σελ. 30), ὅπερ καὶ ἡμεῖς (Σχιδ. σελ. 15), μετ' ὃν ἐκινῶντα περὶ τὰ 1490 κατὰ τὸν Σεβ. ἀρχιεπίσκοπον Ζακύνθου Νικολαον Κατράμην τάσσει ἡ μέλλον πλάττει οἰκουμηνικὸν ἀρχιδιδάσκαλον (sic), καίτοι ἐκδοῖται τὸ κατ' ἀρχῆς, ἀμειψόμενον τὸν Καστριῶν, ὅπερ τεκμαίρεται ἐκ τινος ἐπιστολῆς Ἰωάννου Λαζαρέως (παρὰ τῷ αὐτῷ Σεβ. Ν. Κατράμῃ ἐν τοῖς Φιλολογικοῖς Ἀναλόκοις Ζακύνθου) γράφοντος ἀμειψόμενον τῷ Χαλκοκονδύλῃ «αὐτῆς δὲ τῆς ἑλπίδος διεφυσμένος (δὴλ. μὴ ἐντυχῶν τῷ Καμαριῶτῃ ἐν Κων]πόλει) σύνταγμα γούν ὁπότερ ἀμειψόμενον τῷ Καστριῷ, τῷ ὄντι φιλοσόφῳ ἀνδρὶ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ, καὶ ἀπολαύοντι τῆς τοῦτον εὐνοίας τε καὶ ὁμιλίας οὐχ ἥκιστα παρ' αὐτοῦ καὶ παρ' αὐτῷ εἰς τὴν ἐμὴν πρόθεσιν ἀπελούμενος» (Χρ. σελ. 36). Ὁ Γεδιῶν παρεξηγῶν τὸ χωρίον τοῦτο τῆς ἐπιστολῆς ἐξάγει, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Καστριῶς ἦτο φιλόσοφος, εἴς τὴν δὲ ἀπολύνει καὶ ὁ Καμαριώτης, ἄρα ὁ μὲν Καστριῶς τὴν οἰκουμηνικὴν ἀρχιδιδάσκαλον, ὁ δὲ Λαζαρέως ὡς συνὸν αὐτῷ καὶ ἀπολύνοντες τοῦτον συνουσία καὶ ὁμιλία τὴν μαθητῆ τοῦ οἰκουμηνικοῦ! Ἰσχυρῶς ἐν γωνίᾳ, ἄρα ὁρᾷ. Καὶ ὁ ἀδελφιστάτος τῶν ἑλληνικῶν οὐκ ὀφείλει καὶ ἐξαγγέλλει τοιοῦτον συμπέρασμα. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς, ὡς παρατίθεται αὐτὴν ἀνωτέρῳ ὁ χρονικογράφος, ἐξάγεται φαινοτάτα καὶ ἀπολύτως, ὅτι ὁ Λαζαρέως ἦδη ἡλικιωμένος ἀνθρώπος καὶ δι' ἄλλους σκοποὺς σπευδόμενος εἰς Κωνσταντινουπόλιν διεν ἐμαθῆναι ὑπὸ τῷ Καστριῷ, ἀλλὰ συναναστρέφεται ἀπλῶς τῷ λόγῳ τοῦτ' ἀνδρὶ.

Τὸν Καμαριώτην, πρῶτον σχολάρχην, ἀποβάνοντα κατὰ τὸν Κατράμην τῷ 1489—1490 (Χρ. σελ. 94), διεδέξατο ὁ Μανουὴλ Κορινθίος (Χρ. σελ. 36). Ὁ γάρ ὅπως κατωτέρω (Χρ. σελ. 41) ὁ χρονικογράφος ἀντιτάσσων πρὸς αὐτὸν λέγει· «οὐδ' ἀδίκιον τὴν γὰρ

МЕЧНИКОВА

φω δεχόμενος αὐτὸν (τὸν Μανουὴλ) καὶ τότε (1484-1487) καὶ πρότερον κλειζόντα τὴν ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Ἀκαδημίᾳ ἵδραν τοῦ ἀρχιδιδασκάλου α, δηλ. ἐργάζεσθαι καὶ πρὸ τοῦ 1484, δηλ. ἐνθ' ἰσχυρῶς ὁ Καμαριώτης; ἄρα ἔχοντες δύο οἰκουμενικοὺς ἀρχιδιδασκάλους συσπληροῦντας, τὸν Καμαριώτην καὶ τὸν Μανουὴλ, τὸν ὅποιον ὅμως ἀνωτέρω εἶπε διδόντων τοῦ Καμαριώτου!

Ἐν τῷ Σχεδιάσματι (σελ. 18) μετὰ τὸν Μανουὴλ ἐτάξαμεν Ἰωάννην τὸν Ζυγομαλῶν ἀναλαμβάνοντα τὴν σχολαρχίαν περὶ τὰ 1551, ἀρθότατα, ὡς ὄλομεν δεῖξει ἐν τοῖς ἰσρίξεσι. Τὴ πλάττει ὅμως ἐν τῷ μεταξὺ Μανουὴλ καὶ Ἰ. Ζυγομαλῶ χρόνῳ ὁ Γεδεών Ἰδρύ. Τάσσει μετὰ τὸν Μανουὴλ Θεοφάνην τὸν Ἐλεκαυτλὸν ἀρχιδιδασκαλόν, καὶ τοῦτου συνιδασκαλὸν Μιχαὴλ Ἐρμούδωρον τὸν Ἀφισταρχίαν (Χρ. σελ. 45, 50). Ταῦτα ὅμως εἶναι πλάσματα ἐκείνων ἀνιερσούμενα διὰ τὸν ἰξξ.

Δωρθεὺς ὁ Μονεμβασίας, ὁ συντάκτης τοῦ γνωστοῦ χρονολογικοῦ, μαθητὴς τοῦ Θεοφάνους, λέγει, ὅτι ὁ Θεοφάνης ἦν ἱεροκλῆρς διαμείνων ἐν τῷ ναῷ τῆς Χρυσοπηγῆς ἐν Γαλατῇ (σ. 146 ἐκδ. Ἐντίστις 1798), καὶ ὅτι ἐπαύετο μαθητὰς, οὓς ἀπαριθμεῖ ὁ Δωρθεὺς, ἄλλα τί μαθητὰς; οὐχὶ παῖδες ἐν τῇ σχολῇ, ἀλλ' ἡλικιωμένους ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς ἐν τῷ κελίῳ του, ἰννοεῖται. Τούτῳ δὲ συμφωνεῖ πληρέστατα καὶ Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλῶς ἐπιστέλλων τῷ Κρουσίῳ ἐρωτῶσάντι περὶ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος μαθητῶν τῶν ἐκείνου διδασκάλων· «Ἐν Κωνσταντινουπόλει (15) εἰσὶ μαθηταὶ τοῦ ἰμοῦ πατρὸς ὡσεὶ δέκα ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἄλλοις τόποις ἑτέροι δέκα ἢ καὶ πλέον (τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰω. Ζυγομαλῶ). Εἰσὶ Θεοφάνους μαθηταὶ ἱερομόναχοι, μοναχοὶ 30. Εἰσὶν Ἐρμούδωρου μαθηταὶ ἐν Χίῳ τέσσαρες» (Turcogr. 216). Τί ἐξάγεται ἐκ τούτων; ἐξάγεται πρῶτον, ὅτι οἱ μὲν μαθηταὶ τῆς πατριαρχικῆς σχολῆς, νεανίαι, ὡς δειγνύεται ἀκολουθῶν ἐν τοῖς περὶ Ζυγομαλῶ, ἦσαν ἑλάττω τῶν ἀριθμῶν, ἔρχει δὲ εἰς διδασκαλὸς διὰ τούτων ὄλιγους, δεύτερον δὲ ὁ Θεοφάνης διμεῖναι ἐν τῇ Χρυσοπηγῇ τοῦ Γαλατῆ, λόγιος ἀνθρώπος, ἐδίδασκεν ἐν τῷ αὐτῷ αὐτοῦ οὐχὶ παῖδας, ἀλλὰ τούς προσερχομένους ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς, οὓς ἀπαριθμεῖ (σημειωστέον καλῶς τοῦτο) ὁ Δωρθεὺς (Χρ. σελ. 49). Ἐννοεῖται, ὅτι ὡς ἡλικιωμένοι οὗτοι ἐ-

ρομύνοχοι καὶ μοναχοὶ, ὡς σύνθετες ἦν τοῦτο καὶ εἰς τοὺς πρὸ ἡμῶν χρόνους, προσέρχοντο ποτὲ εἰς, ποτὲ διὰ καὶ ἡρώδοντα μαθημάτων τινος. Οὐδαμῶθεν δ' ἐξάγεται, ὅτι ἐκ τοῦ Δωρθείου, οὔτε ἐκ τοῦ Ζυγομαλῶ, ὅτι ὁ Θεοφάνης ἦν οἰκουμενικὸς ἀρχιδιδασκαλός.

Πάσχα εἶναι ἐπίσης καὶ τὰ λεγόμενα αὐτοῦ, ὅτι τῷ Θεοφάνει συνεδίδασκεν ὁ Ἐρμούδωρος. Ἀνωτέρω ἀνεφέρμεν (σελ. 3), ὅτι ὁ Πατριάρχης Διονύσιος προσεκάλεσεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν τὸν Ἐρμούδωρον ἀπὸ τῆς Ἱταλίας· ὁ κ. Γεδεὼν συλλογίζεται οὕτως· ἐπειδὴ ὁ Ἐρμούδωρος προσεκλήθη, ἄρα ἦλθε καὶ κατὰ συνέπειαν (!) ἰδιόδαξεν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ἰσως ἀπὸ τοῦ 1546 ἢ 47, ἄγνωστον ὅμως ἐπὶ πόσα ἔτη! (Χρ. σελ. 51). Διόλον ὅτι τὸ συμπέρασμα οὐκ ὀρθόν. Ἐκ τῆς προκλητικῆς ἐπιστολῆς, ἣν παρὰ τὴν ἐν ὁ κ. Γεδεὼν (Χρ. σελ. 51), ἐξάγεται μόνον, ὅτι προσεκήληθαι καὶ τίποτε ἄλλο, ὅτι δὲ ἦλθε καὶ κατὰ συνέπειαν ἰδιόδαξεν, ἐκ τῆς ἐπιστολῆς οὐδὲως ἐξάγεται.

Τούναντιον μάλιστα ἐξ ἄλλης ἀπαρεστήτης πηγῆς, τῆς ἐπιστολῆς Ἰωάννου τοῦ Ζυγομαλῶ, διδασκάλου τῆς Σχολῆς καὶ μεγάλου ρήτορος τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἣν τὸ πρῶτον ἐδημοσίευσεν (Περὶδ. Φιλ. Συλλόγου τ. 1Α', 38), ἐξάγεται προφανῶς, ὅτι ὁ Ἐρμούδωρος ἦν οὐχὶ διδασκαλός, ἀλλ' ἱερός τοῦ Πατριαρχίου Ἰωάσαρ· τούτῳ συμφωνεῖ καὶ Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλῶς ἐπιστέλλων τῷ Κρουσίῳ· «Εἰσὶν Ἐρμούδωρου μαθηταὶ ἐν Χίῳ τέσσαρες, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, λαίπν, ἂν ὁ Ἐρμούδωρος ἐδίδασκεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὁ Θεοδόσιος ἔπρεπε νὰ ἀναβῇ πρὸς Κρουσίῳ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ οὐχὶ μόνον τοὺς ἐν Χίῳ. Ἄρα καὶ ἄνδρες συγχρόνους, φίλους καὶ γνωστούς τοῦ Ἐρμούδωρου, οὗτος ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ ἡτὰ διδασκαλός ἀλλ' ἱερός τοῦ Πατριαρχίου καὶ τοῦτο ἐπ' ὀλίγον χρόνον.

Εὐθὺς μετὰ τὰς Μανουὴλ Κορινθίων τάσσειν Ἰωάννην τὸν Ζυγομαλῶν ὑπὸ Ἰωάσαρ Πατριαρχίου ἱερακτασθέντα καὶ τὴν διδασκαλίαν ἀναλαμβάνοντα τῷ 1551, ὡς ἐν τῇ (Σχεδ. σελ. 18) ἰδιαιτέρᾳ ἀποκρίσει περὶ Ἰωάννου Ζυγομαλῶ εἶπομεν (Περὶδ. Φιλ. Συλλ. τ. 1Α', 37). Ὁ κ. Γεδεὼν ἐκείνην ὁδὸν ἤμας λέγει, ὅτι ὁ Ἰωάσαρ ἐκείνην εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸν Ἰωάννην τῷ 1551 ἀπέστειλε, λέγει, ὁ οὗτος αὐτοῦ Θεοδόσιος τῷ 1581 γράφων πρὸς τὸν Κρουσίον μαρτυρεῖ,

ἔτι ἀπὸ Ναυπλίου μετέωκσε εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸ ἑκαστον ἐξ ἑτῶν (Χρ. σελ. 56, 58).

Καὶ ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἐξελεγχθῇ ἡ ἀγνοία τοῦ συντάκτου τῶν Χρονικῶν. Παραπῶν τὸ κείμενον λέγει μετέωκσε (δηλ. ὁ Ἰωάννης, ὡς ἰσχυρίζονται νομίζει) ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ κείμένῳ μετοικήσαντες ἡμεῖς (ὑπερ ἀποδοθέντος εἰς τοὺς οἰκείους τοῦ Ἰωάννου, ὡς ἔφασκε δι' αὐτοῦ) ἀπὸ τῶν ἐξ ὑπολογισμοῦ. Ὁ Ἰωάννης, κατ' αὐτόν, μετέωκσε ἐκ Ναυπλίου εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸ 26 ἑτῶν, ὡς ἔφακεν ὁ Θεοδόσιος τῷ Κρουσιῷ τῷ 1581. Ἀπὸ 1581 ἀραιουμένῳ 26 μένουσι 1555. ἀπὸ τῶ 1555 μετέωκσαν ἐκ Ναυπλίου ὁ Ἰωάννης εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνέλαβε τὴν σχολάρχην τῷ 1555, δηλ. τὴν ἀρχὴν τῶν 26 ἐτῶν, εἰ μὴ περισσότερα, μετὰ τὴν ἀνάβασιν εἰς τὸν θρόνον τοῦ μαθητοῦ τοῦ Ἰωσάφ. Ὁ συλλογισμὸς τοῦ Γεδεὼν ἐστὶν πολὺ ἱσχυρμένος, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἑξῆς.

Ὁ Θεοδόσιος ἔγραψε τῷ Κρουσιῷ: « Ἀργεῖται γὰρ τὸ ἀνάκλιον ἡμεῖς. Καὶ μετὰ Ἰωάννην Εὐστάθιος ὁ ἐμὸς πάππος, εἴτα πατὴρ Ἰωάννης ὁ ἐμὸς καὶ ἐγὼ σὺν Θεῷ ἔχων ἀδελφόν ἐνα καὶ ἀδελφὰς δύο μετοικήσαντες αὐθις ἀπὸ τοῦ Ναυπλίου πρὸ κς' ἑτῶν ἐνταῦθα αἰτίου ὄντος καὶ ἀξιώσαντος τοῦ ἀγιωτάτου Πατριάρχου ποτὶ κυροῦ Ἰωσάφ τῶν μαθημάτων ἐνεκα, ἐνα μεταθῶ ταῦτα οὐδεὶς γὰρ ἦν σχεδὸν τότε τῶ διδασκῶν γράμματι» (Turcogr. σελ. 92). Τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι σαφές. Ἡ ἀνάβασις τοῦ Πατριάρχου Ἰωσάφ εἰς τὸν θρόνον ποικίλλει κατὰ τὰ ἔτη 1547, 1548, 1549 καὶ 1551 κατὰ τὸν σεβασμώτατον ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἐπίσκοπον Θήρας Ζαχαρίαν Μαθῶν ἐν τῷ αὐτοῦ καταλόγῳ τῶν Πατριαρχῶν, τὴν δὲ χρονολογίαν ταύτην 1551, ὡς πιθανώτεραν, παραδείχθηκα, διὸτι εἴπερ τις καὶ ἄλλος γινώσκων τὰς περὶ τὴν πατριαρχικὴν ἱστορίαν δυσχερείας καὶ ἐπὶ ἀπὸ τῆς ἀλώσεως μέχρι τοῦ ἀρχιστον τοῦ 1727 οὐδένος σχεδὸν Πατριάρχου ἢ περὶ τὴν διάρκειαν τῆς πατριαρχικῆς χρονολογίας εἶναι σαφές. Γινώσκων ἀπ' ἑτέρου, ὅτι ὁ Ἰ. Ζυγομαλάς, τὸ μαθητὴ αὐτοῦ Ἰωσάφ Ἀδριανουπόλεως Μητροπολίτου ὄντος, ἐδίδασκεν ἐν Ἀδριανουπόλει (Turcogr. σελ. 336). Παραδεικτοῦ γινωμένου λοιπόν, ὅτι ὁ Ἰωσάφ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῷ 1551, ἀποβάνει πιθανώτα-

τον, ὅτι ἅμα τῇ ἀναρχίᾳ καὶ ἐγκαταστάσει τοῦ παρ' αὐτοῦ ἑαυτοῦ ἐξ Ἀδριανουπόλεως τὸν Ἰωάννην Ζυγομαλά, καὶ ὡς διδάσκαλον καὶ, ἴσως πολλῷ μᾶλλον, ὡς βοηθὸν ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὑποθέσει διότι εἰς τὸν Ἰωάννην ἥδοντο ὁ Ἰωσάφ νὰ ἐμπιστευθῇ περισσότερον καὶ ὡς εἰς παλαιὸν διδάσκαλον καὶ εἶπεν καὶ ὡς ἐμπειροτάτον τῶν τῆς Ἐκκλησίας ὑποθέσεων.

Διὰ τοῦτο ὁ χρονικογράφος λέγει τῷ 1555: Ἰδοὺ ἡ παραποίησις τοῦ ὁ Θεοδόσιος λέγει τῷ Κρουσιῷ: «... μετοικήσαντες ἀπὸ τοῦ Ναυπλίου πρὸ κς' ἑτῶν ἐνταῦθα». Ὁ Γεδεὼν μετεποίησε τὸ μετοικήσαντες εἰς μετέωκσε: τίς ἡ διαφορά, πρόδηλον. Τὸ μετοικήσαντες δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸν Ἰωάννην, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τοὺς οἰκείους αὐτοῦ, τὴν οικογένειαν, πιθανώτατα δὲ ἡ οικογένεια τοῦ Ἰωάννου, ἐν ἣ καὶ ὁ Θεοδόσιος, μετέωκσαν εἰς Κωνσταντινούπολιν τῷ 1555. Ὁ Ἰωάννης πολὺ πρὸ τοῦ 1555 ζενιτεύμενος μετέωκσε τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἐν Πιλαπονήσῳ, ἐν ἄλλοις τόποις, ὡς εἴρηται, καὶ ἐν Ἀδριανουπόλει ἐπὶ Ἰωσάφ Ἀδριανουπόλεως. Ὅτι ὅμως ὁ Ἰωσάφ ἐγένετο πατριάρχης καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη μάλιστα ἔμεινεν ἀκλόνητος ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ ἔχων κατ' αὐτῷ τὸν Ἰωάννην, προὔτρεφεν αὐτὸν νὰ ἔγινε κατὰ ἱερατικὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει: τὸ δὲ οὗτος μετέφερε τὴν οικογένειάν του ἐκ Ναυπλίου, ὑπερ δόλοι τὸ μετοικήσαντες, καὶ τὸν Θεοδόσιον, ὅστις ἀκολούθως διεδίδετο ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀποθέσει τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰωάννην (Σχιδ. σελ. 40-49), τὸν δὲ Θεοδόσιον Φραγκίσκος ὁ Κόκκος (αὐτὸς 19).

Καὶ ταῦτα εἶπομεν ἡμεῖς καὶ ὁ γενεράκος Κωνσταντῖνος ὁρθῶς ἐκτιμώντες τὰ πράγματα, ὁ συντάκτης ὅμως τῶν Χρονικῶν βιβλίων λέγει: « Ἡ πατριαρχικὴ ἀκαθαρσία κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, εἴτ' οὖν ἐπὶ Ἰερεμίου τοῦ Β' καὶ τὸν διαδόχῳ αὐτοῦ μίτρ. Ραρχίλ (σημειώσιον καὶ τὸν Ραρχίλ) τοῦ ἀπὸ Μεθώνης, δύνανται νὰ εἴπω, ὅτι ἤκαμιν ἐν τῷ χορῷ τῶν οἰκουμένων διδασκάλων τῆς μετὰ τὴν ἄλωσην χειμερινῆς ναυτικῆς ὑπὸ τὴν προτασίαν τοῦ σεφῶ Ἰωάννου τοῦ Ζυγομαλά καὶ τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου πλὴν τοῦ Μανουὴλ Μαλαζοῦ ἐδίδασκον ὁ ἐκ τοῦ ἱατρῶς Ἀσπάρχος Μινδόνιος, Συμεὼν Καθόσιλας, ἴσως καὶ ὁ Γεώργιος ὁ Αἰτωλός» (Χρ. σελ. 63).

МЕЧНИКОВА

Μέχρι τοῦδε εἴχομεν οἰκουμένους ἀρχιδασκάλους, τῶν ἔργων καὶ πρωταγίων, ἄλλος τῶ Γεδών. Ὅτι καὶ ταῦτα εἶναι ψεύδη καὶ πλάσματα τῆς φαντασίας αὐτοῦ, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἑξῆς: Ἀντίρρως εἰπὼν, ὅτι ἡ Ἀκαδημία ἐπὶ Ἱερεμίου μέχρι Ραφαὴλ ἤμαρξεν, διότι ὑπὸ τὴν πρωταγίαν τοῦ σοφοῦ Ἰωάννου Ζυγομαλᾶ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου ἐδίδασκαν τότε καὶ τότε. Καὶ ὅμως, πρᾶγμα ἀπίστευτον! αὐτὸς ὁ ἴδιος συντάκτης τῶν Χρονικῶν περὶ τῆς αὐτῆς περιόδου ὄλιγον κατωτέρω ἐν σελ. 73, ἀντιρῶντων πρὸς αὐτὸν λέγει: «Τὶ δὴλοι ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Πατριάρχου Ραφαὴλ διὰ τῆς βίβας ὡς εἰπὶν εἰς τὴν σχολαρχίαν ἑλκοντος τὸν Κόκκιν; ἐπιτραπίτω μοι (λέγει) νὰ εἰπω, ὅτι τὸ γόητρον τῆς σχολῆς τὸ τοσοῦτον μεμαρῶν, ὅθεν ἐπὶ Ἱερεμίου Β' κατέπεσεν ἐν τῇ τῇ γὰρ ἡλίμῃ καὶ δυσθυμίᾳ, ὥστε μὴ εἶπω ἀπογοῶναι τῇ ἐκκακοθυμίᾳ ματὶ τὸν Ἱερεμίαν, ἀλλ' ἀντατὰ τινος, ὅσοι φοβῶν καὶ ἡ ἐκκατὴ πρὸς τὰ γεγονότα καὶ τὰ πρόσφατα τῆς ἱστορίας διακείμενος, ὡς ἀρνηθῇ, ὅτι ἐν ἀρχαῖς τοῦ ἔθνους ὁδὸς καταλαβανθὸς οὐδέποτε προσέχει τὸν νοῦν εἰς βιβλία καὶ γράμματα. Ἀντίρρως εἰπὼν, ὅτι ἀπὸ Ἱερεμίου τοῦ Β' μέχρι Ραφαὴλ ἡ Ἀκαδημία ἤρθη μεταρσίως καὶ ἐπὶ τὴν πρωταγίαν τῶν Ζυγομαλᾶν ἰδίασαν περιρροιοὶ καθηγηταί· ὁ αὐτὸς ἀκολουθεῖ ἐν, ὅτι ἡ Ἀκαδημία μετὰ τὸν Ἱερεμίαν Β' (σημακροῦτον καλῶς!) κατέπεσεν ἐν τῇ γενικῇ ὀφεί καὶ δυσθυμίᾳ καὶ ἀπογοῶναι καὶ ὅσοι προσέχει τὸν νοῦν εἰς βιβλία καὶ γράμματα.

Ὅτι ὑπὸ τὴν πρωταγίαν (!) τοῦ Ἰωάννου οὐδεὶς μαρτυρεῖ καθηγητὴς ἢ καθηγητὰ ἰδιδάσκον, ἔπαυται ὁ Ἐρμούδωρος ἐν τῇ ἐκ τοῦ σταλίσου τῷ 1562 προτριπτικῇ αὐτοῦ ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς νεανίας μαθητάς τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς ἐκδοθεῖς τὸ πρῶτον ὑφ' ἡμῶν (Περὶδ. Φιλ. Σουλ. τομ. ΙΑ', 45), ἐν ᾗ ὁ Ἐρμούδωρος παρίσταται λέγει τοῖς νέοις προτριπτικῶν: «... Μετ' αὐτὸν (τὴν Πατριάρχην Ἰωάσαφ) ὁ πάντα σοφὸς Ἰωάννης ὁ Ζυγομαλᾶς, ὁ καθηγητὴς ἡμῶν, ὁ τῆς Ἐκκλησίας μέγας ρήτωρ, οὗς ἀρνήεις ἐπαινεῖσθαι... Δεῖ τοίνυν καὶ ἡμεῖς, ὁ νεανίας, σκοπεῖν, ὅπως καὶ τῆς τοῦ Πανχυμωτῆτος κληρονομίας καὶ τῆς τοῦ καθηγητοῦ διδασκαλίας ἀξίως γίνεσθαι μὴ πρὸς τοὺς νῦν ὀρώμενους Ἕλληνας βαρβαρὼντες, ἀλλὰ τῆς παλαιᾶς μακαρινοῦς τῆς Ἑλλάδος». Τί ἐξάγεται ἐκ τού-

των; Ἐξάγεται βεβαιότατα, ὅτι οἱ νέοι ὀρεῖσθαι νὰ ἐγνώσκουσιν τὴν Πατριάρχην Ἰωάσαφ ὡς κλημὸν καὶ τὸν καθηγητὴν Ἰωάννην ὡς διδάσκαλον, τὸν Ἰωάννην δὲ καὶ μόνον καθηγητὴν. Ἐν ὑπὸ τὴν πρωταγίαν (!) τοῦ Ἰωάννου ἰδιδάσκον ὁ Μινδόνιος, ὁ Καβέσιλας καὶ ὁ Αἰτωλὸς, ἄλλοις ὁλόκληροις καθηγητῶν (!), πὺς ἐπρεπε νὰ εἶπῃ ὁ Ἐρμούδωρος; οὐκ τὸν καθηγητὴν Ἰωάννην, ἀλλὰ τῇ χορείᾳ τούτων καθηγητῶν!!!

Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἔργου ὁ Θεοδοσίος τῷ Κρουσίῳ: «Ὅθεν καὶ γὰρ καὶ τοῦ ἱεροῦ κυρίου πατρὸς ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ μακρίτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάσαφ φροντιστηρίῳ ἔχοντος, Ἐρμούδωρος τις Ἀθηναῖος ἔγραψε τοῖς νέοις τότε σπουδάζουσι προτριπτικῶς» (αὐτοῦ). Αὐτὰ λέγουσι Πατριάρχαι, ἀξιομακίμικοι τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἄνδρες σύγχρονοι καὶ αὐτίπατοι τῶν παρχικῶν. Τούτοις δὲ καὶ πιστεύουσι.

Διὰ ὅμως ὁ κ. Γεδών λέγει, ὅτι ἰδιδάσκον ὁ Μινδόνιος, ὁ Καβέσιλας καὶ ὁ Αἰτωλὸς; Καὶ ἐνταῦθα κρίνεται παρενοχλὸν τὰ κείμενα. Οὐδαμῶς, ἀπολύτως οὐδαμῶς, ἐν τῇ Τουρκοκρατίᾳ ἀναγέρεται, ὅτι ὁ Μινδόνιος ἰδιδάσκον ἐν τῇ σχολῇ. Μόνον ἀναγέρεται ἐν αὐτῇ, καθ' ἃ ὁ Γελάχιος ἔγραψε τῷ Κρουσίῳ, ὅτι ὁ μὲν Μινδόνιος ἡμῶν τῷ Πατριάρχῃ Ἱερεμίᾳ τῷ Β' Comentariorum Ammonia in organon Aristotelis, Rhetoricam Hermogenis, (Ἀμμωνίων καὶ Ἐρμεγένην), ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Ζυγομαλᾶς τὴν διλεκτικὴν, ἠθικὴν καὶ ρητορικὴν. Ἐπὶ τῇ μικρᾷ ταύτης σημειώσει τῆς Τουρκοκρατίας, ἢν θεωρεῖ πολυτίμητον ὁ Γεδών (ἀρ. σελ. 67.), ἰριδόμενος παρουσιάζει ὁ κ. Γεδών τὴν Πατριάρχην Ἱερεμίαν, πατριάρχην οὐκ καὶ καθημὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου, μαθητὴν τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας! Ἰδοὺ τί λέγει: «τῷ 1571 ἡ καθ' ἡμῶν γερὰρ αὕτη Ἀκαδημία ἔστην ἡμέρας ἑνδεκάς καὶ τὴν ὁραίαν τὴν ἡμετέραν γαλῶνα σιμνομένην ἐπὶ τῇ ἀσπίδι τοῦ προβιεράρχου τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἐπὶ σοφῶν διαμαρτυρομένου διὰ τῆς ἀγμῆς τοῦ ἐπὶ τῆς Ἱερεμίου τοῦ Β' Κ. Κ. Κ. καὶ τῶν εἰς τὴν ὁραίαν γαλῶνα τῶν ἡμετέραν τῆς Ἀκαδημίας κατατάσσεται μαθητὴν ὁ πατριάρχης οὐδαμῶς, ὡς λέγει ὁ Κ. Κ. Κ. καὶ ὁ Ζυγομαλᾶς καὶ τὸν Ἰωάννην Ζυγομαλᾶ τὴν διλεκτικὴν, ἠθικὴν καὶ ρητορικὴν, ἀρνούμενος δὲ Ἀναγέρου τοῦ Μινδόνιου ἡμετέραν

τος τὸν Ἑρμογένη, τὸν Ἀρμάνιον καὶ τὸν Ἰσιδῶνον (Χρ. σελ. 67). Εἰς τοὺς 10—15 μαθητὰς τῆς σχολῆς κατετάχθη καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀρρώμενος ἐν τοῖς κατηχητικοῖς ἰδιωτικοῖς διαφόρων μαθημάτων ! Καίτοι, ὅτι δὲν μᾶς ἐπαύθη τὸ ματῆρον τῆς Ἀκαδημίας, ἐν ἰσχυρίσιν τῶν πρώτων ἐνεργῶν ὁ πρῶτος ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ! Ὁ ἄριστος δὲ θά εἴηε συμβαθὴς καὶ τοὺς ἑσπερίους τῆς περὶ ἐαυτὸν συνόδου ! Μοναχικὸν ὡς καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχου μαθητοῦ συγκαθῆναι οὐ δέκα ἢ δεκαπέντε νέους μαθητὰς καὶ ὡς χρονίον μαθημάτων ! Καὶ ὅμως αὐτὸς εἶναι ὁ Ἱερεμίας, ὅστις περιέτριγεν ὁ πόλιν τῶν ἁγίων διαφόρους ἐπὶ ζήτησι !

Πλὴν καὶ ταῦτα ἐπίσης τοῦ α. Γεδεὼν ἐξελικτόν. Ὅτι ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Μινδόνιος ἤρμηνεον τῷ Πατριάρχῃ τοὺς ἀνωτέρω συγγραφὰς καὶ τὰ μαθήματα, ἐξηγεῖται φυσικώτατα καὶ ἀπλοῦστατα. Ὁ Ἱερεμίας ἦν ἀνὴρ λόγιος, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν συγγραμμάτων του (Κ. Σχολ. φιλολ. σελ. 190) : ἐν ὧραις σχολῆς ἀπὸ τῶν υποθέσεων τῆς Ἐκκλησίας ἐμείλτα κατ' ἰδίαν τοὺς ἀνωτέρω συγγραφὰς, τὰς δὲ ἀπορίας αὐτοῦ συνεζήτη καὶ ἔπειτα μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν λόγων Λεονάρδου τοῦ Μινδονίου, ἱατροῦ αὐτοῦ, καὶ Ἰω. Ζυγομαλά, διδασκάλου καὶ ἀξιωματικοῦ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, μετ' ὧν ἀνιστρέφετο καθ' ἑκάστην. Αὐτὴ εἶναι καθ' ἡμᾶς ἡ φυσικὴ ἐξήγησις τοῦ χωρίου τῆς Τουρκογραφικῆς, καὶ οὐχὶ ἡ τοῦ συντάκτου τῶν Χρονικῶν.

Ἐπίσης οὐκ ἀληθὲς καὶ τὸ περὶ Συμεῶνος τοῦ Καβάσιλα, ὅτι δηλ. ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ὑπὸ τὴν πρωτανίαν (!) τοῦ Ἰωάννου καὶ Θεοδοσίου ἐδίδασκε τὰ φυσικομαθηματικά ! Ἀρὰ γε ἔλεγον τότε οἱ Ἀκαδημικαὶ φυσικομαθηματικά ! Εἰεν ! Καὶ ἐνταῦθα παραποιεῖ τὸ κείμενον τῆς Τουρκογραφικῆς. Στέφανος ὁ Γερλῆγιος ἐπιστολῶν τῷ Κρουτιῷ περὶ τοῦ Καβάσιλα τοῦτου λέγει, ὅτι ἐδίδασκεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰ στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, δηλ. τὰς πρώτας ἀρχάς, ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν. « Antea Patavii D. Svarzif contibernalis nunc Constantinoopolin pueros rudimenta linguae graecae docet (Turcogr. σελ. 495, 500. Σχελ. σελ. 18). Καὶ ὅμως ὁ Γεδεὼν πλάττει, ὅτι αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν τῇ ἀνωτάτῳ Ἀκαδημίᾳ τὰ φυσικομαθηματικά (Χρ. σελ. 66) : τὸ δὲ χρίστος, ἢ ἐν τῇ ἀνωτάτῳ Ἀκαδημίᾳ διδα-

σκαλίε τοῦ γραμματικοῦ τοῦτου ὀρίζεται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1577—1588 ! Πῶθεν ; ἐκ τοῦ ἑρῶς !

Ὡς ἀλλήθ' ἐπίσης καὶ τὰ περὶ Φραγκίσκου τοῦ Κόκκου, ὅτι δηλ. ἐγένετο μαθητὴς τοῦ Καβάσιλα ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ (Χρ. σελ. 70).

Ἐν « Τύποις ἐπιστολῶν Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλίωος (ἐκδόσις Ἑνετίας 1786, σελ. 147) εὕρηται ἐπιστολὴ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν τίνδε' « Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ σεβαστάτῳ ἱεροδικακῶν κυρίῳ Συμεῶνι Φραγκίσκος ὁ Κόκκος, ὁ μικρὸς ἐν διδασκαλίᾳ, εὖ πράττειν ». Ἀκολούθως ὁ Κόκκος λέγει περὶ τοῦ Συμεῶνος : « σὲ δὲ πολλὴν μὲν ἡ φήμη ἐπὶ σοφίᾳ ἀκρίττει πρό πολλοῦ τε καὶ πρὸς πολλοὺς, πλείον δὲ νῦν τῆς εἰρήνης ἡ πειρα, εἰ καὶ μέγρι γούν λακωνικῶν γραμμάτων προῤῥώμῃσι, πλὴν ἱκανὰ καὶ ταῦτα ὅλον τὸν δημιουργὸν παραστήσαν » καὶ ἐφεξῆς : αὐτὸς ἐκ τῆς βραχείας ἐπιστολῆς οὐδ' αὐτὸς τοὺς μετὰ τὴν διέλαθες (καὶ τοὶ τὸ λάβε βιώσας φιλοσοφῶν), ἀλλ' οὐν καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην ἀπέδειξας οὐ φιλοῖς λόγους κεν μβατούσαν καὶ οἷαν ὀρώμεν τοὺς πολλοὺς ἔχοντα. Ἄλλ' ἱγνώμεν διὰ τῆς εἰρήνης τῆς σπῆς παιδείης τὸ περιττόν καὶ τὴν ἄλλην σου καλοκὴν ὕβριν, ἣν ἡ φύσις τε ἅμα καὶ σεμνότης περιουσιούσα οὐδὲ ἡμῶν ἤμλησε τῶν σμικρῶν, ἀλλὰ καὶ γραμμάτων μετέδωκε καὶ προσδίδεται παραπλήσια ὡς ἀπὸ κρηττύνων τῶν ἱαττόνων ». Περὶ δὲ τῆς μεγάλης εἰρήνης τοῦ Κόκκου αὐτὸς οὕτως γράφει τῷ ἐν Ἀθήναις διάτρεπον Συμεῶνι : « ... καὶ οἶδα, ἐτιμὲν τῶν ἀπαντὸς αὐτὴν (τὴν περὶ ἐμοῦ φήμην) ἐπὶ μέγα καὶ πρό τούτων τοὺς ὡς θεὸν αὐτὴν ἀνέμνησας, εἰ παρ' Ἀθῆναις μὲν ἐκθειάζοιτο, παρ' ἡμῶν δὲ ψευδογραφία ἀλλοιοῖτο ».

Αὐτὰ εἶναι τὰ κυριώτερα τῆς ἐπιστολῆς, ὁ δὲ βουλόμενος ἀναγνῶναι αὐτὴν ἔλκελλον ἐν τῷ ἀνωτέρῳ βιβλίῳ. Πι εἰζέχεται ἐξ αὐτῆς ; Εἰζέχεται, ὅτι ὁ Κόκκος γράφει πρὸς τινὰ ἱεροδικακόνον Συμεῶνα λόγιον ἐν Ἀθῆναις διατρίβοντα. Ἀν αὐτὸς ἦναι ὁ Καβάσιλας ἢ ὄχι, δὲν εἰζέχεται διόλου ἐκ τῆς ἐπιστολῆς. Αὐθαίρετος ἔθεν εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Γεδεὼν, ὅτι εἶναι Συμεὼν ὁ Καβάσιλας. Ἐπιταὶ δὲν εἰζέχεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς, ὅτι ὁ Κόκκος εἶναι μαθητὴς τοῦ Συμεῶνος, ὡς ἱεροδικακὸς νομίζει ὁ συντάκτης τῶν Χρονικῶν. Ἐν αὐτῷ ὁ Κόκκος γράφει πρὸς τινὰ,

МЕЧНИКОВА

τὸν ὁποῖον μόνον ἐκ φήμης ἐγνώριζε, τὼρα δὲ λαμβάνει παρὰ αὐτοῦ ἐκ συντόμου ἐπιστολῆς, ἐκ λακωνικῶν γραμμάτων. Διὰ δὲ τῆς βραχείας ἐπιστολῆς (ὁ γράφων Συμεὼν) δὲν διέφυγε τοὺς ἀναγκάσκοντας αὐτὸν, (δηλ. τὸν Κόκκον), ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἀπέδειξε ὀρθῶς τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην ἐκ τῶν λόγων τῆς ἐπιστολῆς ἵσως ἐγνώρισε ὁ Κόκκος τὴν μεγάλην τοῦ Συμεῶνος παιδείαν καὶ τὴν λοιπὴν καλοκράθειαν. Εἶναι περίεργον, ὅτι τὸ «γραμμάτων μετέδωκε» ὁ Γεδεὼν ἐξηγεῖ, ὅτι τὸν ἰδίδασκε, τὸν ἐμαθε γράμματα, ἐνῷ σημαίνει, ὅτι τῷ ἐπέδωκεν ἐπιστολὴν καὶ περιμένει ὁμοίως αὐτὸς (ὁ Συμεὼν), ὡς ἀπὸ ἀνωτέρου τοῦ Κόκκου, ὅστις ὁμοίως εἶναι κατώτερος. Ἄρα ὁ Κόκκος γράφει πρὸς τὸν ὁποῖον, τὸν ὁποῖον μόνον ἐκ φήμης ἐγνώρισε, ὅτι δὲ πρῶτον λαμβάνει πειρὰν αὐτοῦ ἐκ τῆς βραχείας ἐπιστολῆς. Ὅτι δὲ ὁ πρὸς ὃν γράφει Συμεὼν εἶναι ὁ Καβάλιας, ἢ ὅτι ὁ Συμεὼν ἦν διδάσκαλος τοῦ γράφοντος Κόκκου, ὡς ὡς εἰσάγεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς.

Περὶ τοῦ ἱερέως συγκαταβητοῦ Γεωργίου τοῦ Αἰτουλοῦ ἐπὶ λέγει καλῶς πάλιν. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὴ ὅσα λέγει περὶ τῆς ἀσκήσεως μικροτάτης καλῶς τοῦ Μαλαξοῦ (Χρον. σελ. 58). Εἴπομεν ἀνωτέρω, τίνας ἦσαν ἐπὶ ὡς οἱ διδάσκαλοι τῆς Σχολῆς ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς μέχρι τῆς 15 ἐκατονταετηρίδος· ἡ Καμαριώτης, Μανουὴλ Κορίνθιος, Ἰωάννης Θεοδοσίος οἱ Ζυγοκαλῆδες. Ἐκτὸς τῆς Σχολῆς περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους (1572) εἰδῶσι πιθανώτατα ὁ ὁποσδήποτε λογιώτερος τῶν ἱερῶν τῆς ἐποχῆς κολλυβογράμματα, ἀνέγνωσαν καὶ ὀλίγον γραφὴν, παρὰ τοῖς ναοῖς, πιθανώτατα καὶ παρὰ τῷ Πατριάρχῳ, ὡς ὁ ἀνωτέρω Συμεὼν Καβάλιας καὶ ὁ Μανουὴλ Μαλαξὸς οὗτος, «ὅστις ἀνθρώπος, ὡς λέγει ὁ Γερλάχιος, ἐσχατογρησὸς δίδασκε τοὺς νέους τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ Πατριαρχεῖον εἰς μικρὸν καὶ ταπεινὸν κελλίον καλὸν (in parvula et misera casa), ἀνὴρ ἐλλογιμὸς, μετέχεται δὲ πάντοτε τὴν ἀντιπαρὸν τῶν βιβλίων εἰς ζωτορρίαν αὐτοῦ» (Turcogr. σελ. 185. Ζαβύρα σελ. 119). Τὴν καλὴν λοιπὴν ἢ τὸ κελλίον τοῦ ποιοῦστος τοῦτο γραμματιστοῦ καὶ ἀντιγραφῶς, τοῦ ἀπολυτῶτος ἐκ τῆς ἀντιγραφῆς βιβλίων, ἐξάγει μέχρις οὐρανοῦ (!) ἀπόπτος ὁ Γεδεὼν, ὅτι δὲθεν ἐκ τοῦ μικροτάτου τούτου καὶ ρυπαροῦ κελλίου ὡς ἀπὸ θουρείου ἵπ-

που ἐξεργάσαν (ρεῦ!) οἱ μεγάλοι πανοσιταὶ καὶ ἡμέτεροι κτλ. κτλ. καὶ πότε; εἰς πόταν ἵππηρον ἐξῆλθον αὐτοὶ οἱ πανοσιταὶ καὶ οἱ ἡμέτεροι; περὶ τὰ 1580-1600, ὅτε ὡς ἀνωτέρω εἶπεν, ἡ θλίψις καὶ ἡ δυσθυμία εἴγε καταλείπει ἔξω τὸ ἔθνος καὶ οὐδεὶς προσερχομένη εἰς βιβλία καὶ γράμματα!

Ἀποδείκνυται, ὅτι ὁ συντάκτης τῶν Χρονικῶν οὐδὲν νέον ἀλλήθως περὶ τῆς Σχολῆς εἶπεν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως μέχρι τῆς 15 ἐκατονταετηρίδος, μεταβιβαζόμενος ἤδη εἰς τὴν 12', καθ' ἣν φαίνεται εἶτι ἀτυχέστερος.

Ἀρχομένης τῆς 12' ἐκατονταετηρίδος ἀναφέρει σχολάρον τῆς Ἀκαδημίας Φραγκίσκον τὸν Κόκκον (Χρον. σελ. 69), ὃν παρ καὶ ἡμεῖς (Σχολ. σελ. 19). Ὁ Γεδεὼν λέγει περὶ αὐτοῦ: «ὁσὺς εἰδίδασκεν ἐπὶ ὀλίγον ἐν τῇ Πατριαρχικῇ σχολῇ ἀπὸ τοῦ 1604, ἐγνωστον δὲ πότε ἀπέβη, διότι μετὰ τῶν ἐτῶν 1605-1612 ὕπνουσι ὁ βιογράφος αὐτοῦ (Σαρ. Κ. Οἰκονόμος) ἐπιγενομένων τῶν θανάτων τοῦ σοφοῦ διδασκάλου» (Χρον. σελ. 71). Καὶ ἐνταῦθα περινοῶν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κόκκου λέγει, ὅτι εἰδίδασκε τῷ 1604. Ἐκ μίαν τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κόκκου πρὸς τὸν παλαιὸν τοῦ φίλου Διονυσίου τὸν Ἡρακλείας ἐν Κωνσταντινουπόλει γεγραμμένης τῷ 1604 Γαμπρῶντος 18 (ἡτοι κατὰ Ἰανουάριον) (Τύποι ἐπιστολ. Κορυδαλλῶς σελ. 139) εἰσάγεται βεβαιώτατα, ὅτι ὁ Κόκκος ἦλθεν ἐκ Νάξου εἰς Κωνσταντινουπόλιν τῷ 1603 προσκληθεὶς ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου Παράκλη (πατριαρχ. 1603-1606). Ὁ Κόκκος λέγει ἐν αὐτῇ τῷ Διονυσίῳ: «Ἐμοὶ μὲν ἐξ οὗτο παρ ἐγνωστο τῆς ἐπερχομένης ἀπέρει εὐθὺς τῆς δε τῆς βασιλευσῆς τῶν πόλεων, ἥλικος οἶμι πόθος ἐνέσταται τοῦ καὶ τὴν ὕμνον αὐτῇ πόλιν τὴν Ἡρακλείαν ἀφισπῆσαι;» Ἐκ τούτου καὶ ἐκ τῆς ἐν τέλει γενομένης (χρδ' Γαμπρῶντος ὁ γόθος ἐπὶ δεκά) ἐπελπίσθαι, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐγέρθη ἐν τῇ βασιλευσῇ τῶν πόλεων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1604. Παρακατιῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ λέγει: «Ταῦτ' ἐγὼ τῆς Ἡρακλείας πόλεως τῆς σῆς καὶ τὸν ἔρωτα τὰ μὲν ἔδωκα κατὰ τὸν ἐν ἐμαυτῷ, τὰ δ' ὁμιλόγησας. Ἀλλὰ τὰ μὲν γόθος ἰδοὺ δὴ γέγονα θάνατος, γέγονα δὲ καὶ πρῆμν' αὐτοῦ καθώρισται ἀ βασιλεὺς τῶν πόλεων, σοὺ δὲ ἀποτυχόν. . . Ὁ Κόκκος ἐπαθῆναι καὶ ἰδὼν τὸν Ἡρακλείας, ἐπλησθε δὲ εἰς Ἡρακλείαν μετὰ τοῦ βασιλικοῦ στόλου πρῶτην ὥστε πρὸ ὀλίγου, τῷ 1603, ἐκ Κωνσταντινου-

πύλως είχε πλείονι εἰς Ἡράκλειον. Τεθνή-
σας δὲ, ὅτι ὁ μετακληθεὶς αὐτὸν Πα-
τριᾷ ἀνέβη εἰς τὸν Ὄρνον τῷ 1603, ὁ Κό-
κας ἑρμηνεύς ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν
τῷ αὐτῷ ἔτει, τῷ 1603 καὶ οὐχὶ 1604, ὡς
λέγει ὁ Γεδιὼν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀνωτέρω
ἐπιστολῆς, ἐδίδασκε δὲ ἐν αὐτῇ τῷ 1605,
ὡς φαίνεται ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐπιστολῆς
πρὸς τὸν Ἡρακλῆα (αὐτῇ σελίς 137).
Ἄλλως ἢ πῶσον ὅμως μετὰ τὸ 1605
ἐδίδασκεν.

Φαίνεται ὅτι καὶ αὐτοῦ διέλειπε ἡ Σχολή,
μετὰ δὲ τὴν ἐκκαθάρσιν ταύτην φαίνεται αὐτῆς
πρωτότατος Θεοφάνης ὁ Κορυδαλεὺς, ὁ περι-
φηρὴς Ἀθηνῶν παύσας, περὶ οὗ ἀναφέρομεν
ἐν τῇ Σχολ. σελ. 20. Ἰδὲ τὰ περὶ Κορυδαλεὺς
ὁ συντάκτης τῶν Χρονικῶν (σελ. 74) φαίνεται
ἀντιγράφον ὡσαύτως πρὸς αὐτόν.

Ὁ Κορυδαλεὺς διδάσκειν ἐν Ἀθήναις ἀπὸ
1609—1614 κατέβη εἰς Ἀθήνας, ἐπὶ τὴν ἐπι-
στολίαν Διονυσίου τοῦ Μακροῦ παρχακλῶν αὐτῶν,
ἀπὸ τοῦ 1609—1612, ἐκείνῃ αὐτῷ ἔτει
ῥαξ, μίαν οὐράνιον καὶ μίαν γένειον, πᾶσι
εἰς χρῆσιν τῶν παραδόσεων του, διότι ἐν ταύ-
τῃ ἐπιστολῇ αὐτοῦ (Τύπη ἐπιστολῶν Θ. Κο-
ρυδαλεὺς, ἔκδ. Ἐνστιτ. 1786, σελ. 93—98)
δὲν φαίνεται εὐκρινῶς, ὅτι ἐδίδασκεν ἐν Ἀθή-
ναις, ὅπου ὅμως παραδεχόμεθα ἀδυστάτως.
Ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ πρὸς τὸν Μακρόν (σελ.
93—95) σημειοῦται ἐν τέλει «Ἀθῆνιν ἐχρῆ»
ἔχειν ἡμερησίως διουτυγῶς, διότι ἐν ὑπέρχει
ταύτῃ, ἐκ τοῦ μνησὶ ἡλίωμεν ἐνοῆσαι, ἐν
κατέβη τῷ 1614 ἢ 1615. Ὅπωδῶποτε διέ-
ταβεν ἐν Ἀθήναις, καὶ τῷ 1616, ὡς φαίνεται
ἐκ τῆς πρὸς τὸν αὐτὸν Μακρόν ἐπιστολῆς (σελ.
95—96), καὶ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1619,
ὡς φαίνεται ἐκ τῆς πρὸς Νικέδμωον τὸν Μετα-
ξῆν ἐπιστολῆς (αὐτῇ, σελ. 96—98), ὅτι ὅμως
εἶχε βαρυνθῆ τὰς Ἀθήνας καὶ ἐπεβήκει καὶ
ἡτοιμαζέτο νὰ φύγῃ ἐκείθεν ἢ εἰς Κρήταν, ὅπου
εἶχε προσκληθῇ, ἢ εἰς Κεφαλληνίαν, ἢ εἰς Ἰθά-
κην καὶ τὴν γινώσκον τοῦ Νικηδμήου. Τίς οὖν
πύκα συγκρίψαι πειράσκειται τὸν ἔπρεν εἰς Ζά-
κυνθον, ἐνθα βλεπομένη αὐτὸν καὶ κατὰ Μάιον
τοῦ 1621, ὅτε ἔγραψε τὴν συγγραφὴν ἐπι-
στολὴν τῷ Πατριάρχῃ Κύριλλῳ τῷ Λουκάρι
(αὐτῇ σελ. 89—92). Ταῦτα ἐξάγομεν ἐκ τῶν
ἀνωτέρω ἐπιστολῶν αὐτοῦ.

Ὁ Γεδιὼν λέγει (Νρ. σελ. 74): ἀκακὴ πῆσαν
πληθύνεται ἢ κατὰ τὸ τελευταίον ἔτος τῆς
ἐν Ἀθήναις διατρίψεως (1620 κατ' αὐτόν)
ἢ ἕκκα κατὰ τὸν τὸν Ζάκυνθον (1620 αὐτῇ

σελ. 75) Θεοδόσιος μετονομασθεὶς ἐμετονομήθη
ἱερεὺς. Καὶ ὅμως ἐν ἔτος μετὰ ταῦτα κατὰ
Μάιον τοῦ 1621, ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ πρὸς
τὸν Κύριλλον ὑπογράφεται «τῆς ἡμετέρας Σι-
εριστινῆς ἐκκλησίας δούλος ἀλλὰ πιστὸς
Θεόφωτος ὁ Κορυδαλεὺς» (Τύπη ἐπιστ. σελ. 92).

Ἐν σελ. 75 τῶν Χρονικῶν λέγει: «Εἰς Ζά-
κυνθον μετέβη κατὰ τὸ 1620, ὡς γράρει ὁ
σεβασμιώτ. ἐρμηνεύς καὶ Νικέδμωος Κατρα-
μῆς, καὶ διέμενον αὐτῇ θύειν μέχρι τοῦ 1626.
Φησὶ δὲ, ὅτι κατὰ τὸ 1625, εἰ οὐχὶ τῷ 1624,

ὅτε τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ ὡς πατριαρχικῶς
ἐξέγραψεν ἀνέγνω ὁ φιλοπονώτατος ἐρμηνεύς
ἐν τῷ ἀρχαίῳ κώδικι τῆς μονῆς τῶν Σπυρράδων,
προσεκλήθη ὁ Κορυδαλεὺς εἰς Κωνσταντινούπο-
λιν». Ὁ κ. Γεδιὼν ἐνταῦθα λέγει, ὅτι τῷ 1625
ἢ τῷ 1624 ὁ Κορυδαλεὺς προσκλήθη εἰς Κων-
σταντινούπολιν. Ἀμείψας δ' ἀκούσθας εἰς τὴν
αὐτὴν αἰτίαν λέγει: «Ἀλλ' ὅτι κατὰ τοὺς πρώ-
τους μῆνας τοῦ ἔτους 1624 ὁ πολίτης Πατρι-
άρχης Κύριλλος ὁ Λούκαρις... ἀνήλθε τὸν Οἰκου-
μενικὸν Ὄρνον, ὁ Κορυδαλεὺς ἔπρεμεν αὐτῷ λαμ-
πρὴν ἐπιστολήν... συγχέειν μὲν ἐπὶ τῇ ἀνα-
γραφῇ, ὑποδεικνύς διὰ πόρων, ὅτι ἐτοίμος ἦν,
ἔως εἶδῃ εἰς τὴν ὑπεραμεινὴν τῶν πύλων...
ὁ Κορυδαλεὺς τὸ ἐπὶ τὴν ἐπιστολήν καὶ τὸν
κατὰ τὸν κατὰ τὸν ἐν Ζακύνθῳ ἐπὶ τὴν ἐπι-
στολήν, ἀφ' οὗ ἀφ' οὗ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὥστε
τῷ 1629 πρὸς τὸν Λουκάριον, ὅστις ἐτί-
μας τὸν ἄνδρα καὶ καθήκοντα σχολάρχου τῆς
Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας». Ὁ κ. Γεδιὼν λέγει
ἐνταῦθα, ὅτι ὁ Λούκαρις ἀνέβη εἰς τὸν Ὄρνον τῷ
1621, ὁ Κορυδαλεὺς τῷ ταύτῃ τὴν συγγρα-
φὴν ἐπιστολὴν, ἐν ἣ ὑποδείκνυται, ὅτι ἦν ἐτοι-
μος νὰ ἔλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ πατριαρχ-
ς νύχραστῆθη ἐκ τούτου καὶ ὁ Κορυδαλεὺς
τῇ προσλήσει τοῦ πατριαρχικοῦ ἀφ' οὗ ἐπὶ τὴν
ἐπιστολήν καὶ τὸν κατὰ τὸν κατὰ τὸν ἐν Ζακύνθῳ
ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τῷ 1629! Καί ποῦ
ἡ συγγραφὴ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ 1621 ἔπρεν
ἀποστείλασθαι τῆς μετὰ ἐκείνῃ ἔτει, τῷ 1629,
ἢ τῷ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Λούκαριος καὶ τῷ 1623 ἐπι-
γράψας Γρηγόριος ὁ ἀπὸ Ἀμακίας; καὶ μετ'
αὐτὸν Ἀνθίμος ὁ Β' καὶ μετ' αὐτὸν πάλιν τῷ
1629 ὁ Λούκαρις τὸ 6'!

Καὶ πάλιν ἐν τῇ αὐτῇ ἀρχῇ (Χρον. σελ. 79)
λέγει ὁ κ. Γεδιὼν: «Ἐγὼ δὲ πιστεύω εἰς τὸ
ὅτι τοῦ Γεδιὼν γράφοντος ἐπονομαζόμενος μετ'
αὐτοῦ, ὅτι Κύριλλος ὁ Λούκαρις λαβὼν τὴν ἀπὸ
Ζακύνθου τῷ 1624 ἀπολυθὲν ἐπιστολὴν τοῦ
Κορυδαλεὺς, ἀπαρτινὴν ἀρξάμενος... γράμ-
ματι μετὰπαρατίθεται παρχακλήτικῃς... καὶ δὴ

κατέλγε τούτον (τὸν Κορδαλίαν) παύθοντα. Ἐν ἄλλαις λέξεσι ὁ κ. Γεδιὼν λέγει, ὅτι ὁ Λούκαρι λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν τῷ 1621 τὸν προσεκέλευεν ἐν Ζακύνθῳ καὶ ἐκείνους ἀνεχώρησαν εὐθὺς εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Τρεῖς λοιπὸν γνώμας ἔχοντες περὶ τοῦ Κορδαλίου τοῦ συντάκτου τῶν Χρονικῶν. Πρῶτον, ὅτι προσεκέλευε τῷ 1625 ἢ 1624, δεύτερον προσεκέλευε τῷ 1621 καὶ ἔρθεσε τῷ 1629, καὶ τρίτον κατὰ τὸν Γόρδιον, προσεκέλευε τῷ 1621 καὶ ἀμέσως ἀνεχώρησεν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἄλλ' ἐκτός τούτων ἔχοντες καὶ τὰς: Εἶναι γνωστότατον καὶ ὅτι μαρτυροῦνται, ὅτι ὁ Κορδαλίας τῷ 19 Νοεμβρίου τοῦ 1640 ἐγμετοῦσεν ἡ Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Ἄρτας, ὅπου ἐν παραστάσει ἐπαυλῶν ἐν Ἀθήναις τὴν αὐτοῦ πατρίδα, ἐνθα ἰδιωτεύων ἐδίδασκεν (Ζεβ. σελ. 312—314, Κ. Σάββ. φιλολ. σελ. 252—253). Ο κ. Γεδιὼν ὅμως ἄλλως ἐκτίθει τὰ πράγματα. Λέγει δι' ὅτι ἀρμενέτευον ὁ Κορδαλίας ἐν Ἀθήναις! Ἰδοὺ τί λέγει: «Ὅποτε τοῦ Θεοδοίου Κυρδαλίου ἦ ἐν Ἀθήναις ἀρμενέτευε διδασκὼν ἐν τῷ θέρει τοῦ 1643. Τότε δὲ τότε; ὅτι ὁ Θεόδοιος ἀρμενέτευον ἐν Ἀθήναις!» τότε δὲ ἀρμενέτευον οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῇ ἐν μέσῳ αὐτοῦ διατριβῇ τοῦ ἐγδοσκονταίου ριζοσπάτου κτλ. Καὶ ὅμως τὰ κατὰ τὸν Κορδαλίαν ἐξηγουμέναι ἀπορίστανται οὕτως. Εἰδομένη ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Κορδαλίας ἔγραψε τὴν συγγραφεύσαν ἐπιστολὴν τῷ Κυρίλλῳ τῷ 1621. Ἐνταῦθα πρῶτον πιστεύομεν τὸν Ἀναστάσιον Γόρδιον (παρὰ κ. Σάββ. Μο. Βιβλ. τόμ. I', 435), ὅστις γράφει τὸν βίον τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Εὐγένιου τοῦ Παννυλίου, μαθητοῦ καὶ ἀκολουθοῦ τοῦ Κορδαλίου, γινώσκων ἱστορίως καλῶς παντὸς ἅλλου τὰ κατ' αὐτόν. Ὁ Γόρδιος λοιπὸν λέγει, ὅτι ὁ Κύριλλος λαβὼν τὴν συγγραφεύσαν ἐπιστολὴν τὸν προσέειλε διὰ γραμμάτων παρακλητικῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν, οὗτος δ' ἐπέσει καὶ καὶ μέσους ἀνεχώρησας ἐν Ζακύνθῳ ἔρθεσαν εἰς τὴν βασιλεύσαντα ὁ Κορδαλίας εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀρκεύμενος τῷ 1621 ἀπειλήθην πρὸς τὴν Πεκτραρχίαν Σχολῆς. Τούτου δὲν ἐγμέτο ὑπὸ πάντων διὰ τὴν σφοδρὰν αὐτοῦ. Ὅπως δὲ οὕτως ἔμενε διαρκῶς ἐν Κωνσταντινούπολιν διδασκων μέχρι τοῦ 1640, ὅτι ἐγμετοῦσεν ἡ Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Ἄρτας. Ὁ Ζακύνθος ἐν βίῳ Κορδαλίου μαρτυρεῖ, ὅτι ἐργάζετο ἐν Κωνσταντινούπολιν τῷ 1623. Τὸ λεγόμενον τοῦ Σιβ. Ν.

Κατὰ μὲν, ὅτι ἀνέγνω ἐν τῇ ἀρχαίῳ κώδιῳ τῆς μονῆς τῶν Σωφρόνων ἀποδίδειν τοῦ Θεοδοίου Κορδαλίου τῇ 15 Μαρτίου 1624 ὑπογραφεύσαν ἐπιστολὴν καὶ ἐξέλεον πατριαρχεῖον (Ἀναλ. Ζακύνθου σελ. 129), δι' αὐτὸ ἀπολύσταν, ὅτι ὁ Κορδαλίας ἐστὶν ἐπίτροπος καὶ ἔξαρχος τοῦ πατριαρχίου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τίς οὐδὲ διὰ τοιαύτας τοῦ Πατριαρχείου, ὡς πικρῶς διὰ τούτους λόγους εἰρήνη τῷ 1628 κατὰ Νοέμβριον ἐν Ζακύνθῳ καὶ κατὰ Ἰούλιον τῷ 1629 ἐν Ἐνέτιᾳ, ὡς μαρτυροῦνται αἱ παρὰ Γεδιὼν ἐπιστολαί (Ἐν Κόσμου, Α', 30, 473—474). Διὰ τὴν σφαλὴν δὲ ἔξαρχος, εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Πατριαρχίου παρ' αὐτῷ τῷ πατριαρχεῖῳ διαμένον. Τῷ 1625 Μαΐου ὁ Μιχαὴλ προσποιεῖται ἐπὶ ἐβέλων τοῦ ἑρῆου λόγου βεβαίως καλούμενον... Θεοφίλῳ τῷ Κορδαλίᾳ ὡς διαμεκονεῖ τῆς Μ. Εκκλησίας, ὅπερ δι' αὐτὸν, ὅτι ὁ ριζοσπάτου ἐργάζετο ἐν Κωνσταντινούπολιν τιμώμενος τὰ μέλυστα ὑπὸ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, μέγα τῆς εἰς ἀρμενίαν προμελείας αὐτοῦ.

Τὸ λεγόμενον τοῦ αἵμου Κ. Β. Παλάδου, ὅτι ὁ Κορδαλίας ἐδίδασκε καὶ ἐν Κύπρῳ, μέγα τοῦδε διὰ ἐξέβαθρον. Πικρῶς προέβλε τοῦτο ἐκ τοῦ αἵματος, ἐν αἵῳ ἐν Κύπρῳ καὶ μέλυστα ὁ ἀνώτερος κληρὸς τῆς νήσου πρὸς τὸν μέγα διδασκάλον. Ἐν τῇ προσηνείᾳ τῶν ἐπιστολικῶν τύπων τοῦ Κορδαλίου (ἐκδ. Ἐνέτις 1786) ὁ ἐπιστατήσας τῆς ἐκδόσεως ταύτης ἀρμενιζέταις Κυριακὸς λέγει: «Ἰνὼν κληρ (συγγραμμάτων τοῦ Κορδαλίου), οὐκ τὸ πρὸς φωνικῆς ἀκρόσεως καὶ περὶ γενέσεως καὶ ὅτι, οἱ τῆς Κύπρου ἀνωσιβεστα ἀρμενίταις, ὁ μακροτάτος, σφῆ, ἀρμενιζέταις κύριος Χρῆστος, ὅτι Πανομώστατος Μητροπολίτης Πάφου κύριος Παναγίας τοῦ ἱεροῦ κατελόμενος τὸν ἐπιστολὴν τὰ ὅρκα μιεσθαι ριζοσπασμένοι ἐν τῷ ἀνακλιματῶν τῷ κληρῷ ἐπὶ τοῦ ἐκδοθῆαι ἐπὶ νήσαντα».

Ἰκανὰ ταῦτα περὶ τοῦ Κορδαλίου. Μετ' αὐτὸν ὁ συντάκτης τῶν Χρονικῶν βιβλίον τάσσει οἰκουμένην ἀρχιδιδασκῶν μαθητῶν τὸν Κλητὰ (Χρον. σελ. 96) παρελθόντων τὸν ἐπιδιδάσκοντα τῆς Μ. Εκκλησίας, ὅπερ οὐδε ἱσχυόμενος σφῆς τὸν ἱεραρχικὸν τῆς Μ. Εκκλησίας. Καὶ πᾶν ἐργάζετο εἰς τὴν σχολὴν ἐκ τῆς Μ. Εκκλησίας. Τὸν ὕμνον αὐτοῦ ἀνέμειν ἐτάχεν τῷ 1621 (Σχολ. σελ. 23), ὁ δὲ Γεδιὼν κατὰ τὴν ἱστορίαν, διλ. κατὰ τὰ λεγόμενα Γρηγορίου τοῦ Παλαμά (ἐν Ἱεροσολυμίᾳ σελ. ραζ'—η') τῷ 1663 ἀποθῶν αὐτὴν εἰς

τὰς προτροπὰς Νεκταρίου τοῦ Ἱεροσολύμων Πατριάρχου (Χρον. σελ. 99).

Εἰς τὴν ὕβριν τῆς σχολῆς τοῦ Μελιτάκη προέβησαν καὶ μέλιστα συντίθενται οὐχὶ ὁ Νεκτάριος, ἀλλ' ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Διονύσιος ὁ ἐπιλεγόμενος Πέδραλος, ὁ ἐξ Ἀνδριᾶ. Ὁ Δοσθεὺς πατριάρχης Ἱεροσολύμων, διὰ τὸν τοῦ Νεκταρίου, προσφωνοῦν «τὸν Τόμον τῆς κατ'ἀλλοτρίαν αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου τούτου τοῦ 1662» ἐν τῇ προσωπογραφικῇ ἐπιστολῇ λέγει· «... καὶ τὸν θεωροῦσάντων ἐκείνων ἄνδρα κύριον Μελιτάκην συστάσαι σχολὴν ἐπίσκοπον ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς ἀναζωπύρεσιν τῆς οὐραίας καὶ τῆς χρηστικῆς διδασκαλίας ἐπιστομὴν ἔχον ἐν τούτοις συνεργόντι καὶ συνελκυστορά τινι ἐκ μακάρις τῇ λήξει γενόμενον ἀπὸ τῶν Πατριάρχων τῶν Ἱεροσολύμων τὸν πρό ἡμῶν κύριον Νεκτάρην». Εἶτα βάθειον, ὅτι τούτους ἄνθρωποι ὁ Δοσθεὺς, Οικουμενικὸς Πατριάρχης, εἶχε μέλιστα ἐπὶ τὸν ἐν τὴν Μελιτάκην, ὃ ὁ ἐκείνους μὲν ἀλλ' ὁ νεώτερος καὶ ὑγιὲν γνωστὸς Νεκτάριος.

Ὅτι δὲ ἡ τῆς σχολῆς σύστασις ἐγένετο τῷ 1661, ὡς ἡμεῖς λέγομεν, καὶ οὐχὶ τῷ 1662 ὡς ὁ Γεδεών, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐξῆς· Ὁ Χρυσόκλεις Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, διαδόχος τοῦ Δοσθείου, ἐν βίῳ Δοσθείου λέγει ρητὸς (περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριάρχων ἀντων σελ. 12), ὅτι «ὁ Νεκτάριος χειροτονεῖται πατριάρχης τῷ 1661 μηνὶ Ἀπριλίῳ, τῇ Κυριακῇ τῶν Βαθῶν. Μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα πρῶτον ἐπισκέπτεται τοὺς τόπους καὶ τὰς χώρας τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ, εἶτα τὴν Κωνσταντινουπόλιν καταλαβὼν μετὰ ἐκκελευσίου ἀπεδίδωκεν εἰς Μολδαβίαν». Ἐκ τούτου ἐξάγεται, ὅτι ὁ Νεκτάριος τῷ 1661 ᾔλθεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ τῷ 1662 ἀπέδωκεν εἰς τὴν Ἱταλίαν. Τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ ὁ Δοσθεὺς, ὁ ἀκολουθῶν ὡς ἀρχιεπίσκοπος πανταχοῦ τοῦ Νεκταρίου λέγων ρητὸς (Περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριάρχων ἀντων βιβλ. α', κεφ. ια' § 8, σελ. 1117)· «Ἐν δὲ τῇ γαλισηῇ ἐκαστοστὸν πρῶτον εἰς Ἰλίδον εἰς Κωνσταντινουπόλιν ὁ Ἱεροσολύμων κύριος Νεκτάριος γέγονε πρέσβης τοῦ παύσαντος σχολῆν τὸν θεωροῦντα Μελιτάκην τὸν Καστομάκην πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ δεύτερον ἐν Χίω καὶ τρίτον ἐν Ἀργεῖ». Ἐκ τῶν μαρτυρῶν τούτων ἐξάγεται προφανέστατα, ὅτι ὁ Νεκτάριος ᾔλθεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν τῷ 1661 καὶ συνέργησε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ὕβριν τῆς σχολῆς τῷ Μελιτάκῃ. Ἀλλ' ὁ αὐτὸς Δοσθεὺς πάλιν

ἀντιφάσκει ἐκείνῳ λέγει (αὐτὸν βιβλ. α', κεφ. γ' § 3), ὅτι ὁ Νεκτάριος ἐβόησεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν τῷ 1662, καὶ ἐν § 4 λέγει, ὅτι τῷ 1663 ἐβόησεν εἰς τὴν Ἱταλίαν. Γρηγόριος ὁ Παλαμάς ἐν τῇ Ἱεροσολυμαϊκῇ αὐτοῦ (σελ. 245) λέγει ἱεροσημένως γράφον, μεταγράφον δ' ἄλλως τὸν Χρυσόκλιν καὶ τὸν Δοσθεῖον, χωρὶς νὰ βασιλεύσῃ καὶ τῆς τρεῖς ἐκθέσεως καὶ νὰ δώσῃ τὴν καλλυτέραν, ἀναφέρει μόνον τὴν τελευταίαν τοῦ Δοσθείου. Ἀλλὰ καὶ κατὰ ταύτην ἡ ὕβρις τῆς σχολῆς δὲν ἐγένετο τῷ 1663, ὡς λέγει ὁ Γεδεών, ἀλλὰ τῷ 1662, ἐπομένως ἀπορίπτων αὐτὴν καὶ ἀκολουθῶν τῇ γνώμῃ δύο πατριαρχῶν Δοσθείου καὶ Χρυσόκλινος διότι, ὅτι ὁ Νεκτάριος τῷ 1661 ᾔλθεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ συνέργησε τοῦ Διονυσίου εἰς τὴν τῆς σχολῆς σύστασιν, τῷ δὲ 1662 ἐβόησεν εἰς Μολδαβίαν.

Μετὰ τὴν διδασκαλίαν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκαράτου κατὰ τῷ 1671 ἔρχεται ἡ θρησκευτικὴ σύγκλητος καὶ κλεισθεὶς τῆς σχολῆς. Ὅτε τῷ 1867 ἐξέδοσαν τὸ Συμβόλιον, αἱ περὶ τῶν πραγμάτων τούτων γνώσεις ἔσαν ρητικῶς καὶ λέγει ἀτελείς, ἡμεῖς δὲ διὰ τοῦ πρωτοφανέως αὐτοῦ ἔργου τὴν ὁδὸν διανοησάμενοι εἰς τὰς περὶ τούτων μελέτας παρεργόμενοι ἀπορρίπτον εἰς τὰς περὶ τῶν ἐργασιῶν καὶ ὅπως τῶν ἐπιδιδόντων δὲν ἐκλύθημεν. Ἰκανὰ μελέτια μέγιστα τοῦδε ἐξελέθησαν, οἷα ὑγιὲν συντίλλεσθαι εἰς τὴν διαφώτισιν πολλῶν σκεπτικῶν μερῶν τῆς νεωτέρης ἡμῶν ἱστορίας. Περὶ τῆς θρησκευτικῆς λοιπὴν κλεισθεὶς τῆς σχολῆς οὕτω ὁ Κωνσταντίνος, οὕτω ὁ Εὐδοκίμης, οὕτω ὁ Σ. Ἀρσένιος ἐγίνωσκον τὴν θετικὴν οὕτω ἡμεῖς ἠδυνώθημεν νὰ μάθωμεν τι περὶ τούτου περισσώτερον, ὅπου ὅμως ἐμάθεμεν κατὰ τὴν ἑμὰ τῇ ἐκδόσει τοῦ «Μετὰ τὴν ἄλυσιν τοῦ Ὑψιλόπου. Καὶρὸς λοιπὸν εἶναι νὰ λύσωμεν ἀπὸ διὰ παντός καὶ τὴν ἀπορίαν ταύτην.

Ἐπὶ πεντεκαίδεκα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ χιμαίρου Συμβολίου καὶ συντάκτες τῶν Χρυσόκλιν βιβλίων τί λέγει περὶ τῆς κλεισθεὶς τῆς σχολῆς· Ὅθεν Ἀνακρῶς τινα εἶπον (Χρον. σελ. 99—100), ἐπὶ ἀσχερίστῳ (σελ. 103—104), ἐπὶ τούτοις· «Μετὰ ταυμένων ἀκαταστάσεων ἡ παρακμὴ ἐπέρχεται οἴκτου ἔξω ἀποστάσιμα καὶ ἡ διέλευσις αὐτῆς (τῆς Ἀκαθαρσίας) ἐπὶ τὴν ἵσιν ἀπὸ τοῦ 1684 ἕως τοῦ 1691». Παραδέχεται λοιπὸν, ὅτι ἡ διέλευσις τῆς σχολῆς διήρκεσεν ἐπὶ ἐπὶ, ἀπὸ τοῦ 1684 ἕως τοῦ 1691. Τοῦτο ὅμως δὲν ἔρχεται ἀληθείας.

Μετὰ τὸν Μαυροκαράτον ἡ Σχολὴ τοῦ Μα-

νόληκα φαίνεται διότι ἐκπίπτουσα. Διὰ τὴν ἀπάντων τῶν πηγῶν τῶν νῦν ὁλίγα γνωσθῶμεν, ἰκανὴ ὅμως νὰ μᾶς διαφωτίσῃ. Τῷ 1680 φαίνεται ἐν αὐτῇ διδασκὼν Σιδεαστὴς ὁ Κυμνήτης καὶ Γεράσιμος τις, πιθανὸς ὁ Ἀλεξάνδρ. διὰ δὲ τινα στάσις ἐν τῇ Σχολῇ γενόμενῃ ἔμεινε μὲν ὁ Γεράσιμος, ἀπεχώρησε δὲ ὁ Σιδεαστὴς εἰς Τραπεζούνταν, ἐνθα φαίνεται διδασκῶν τῷ 1683 καὶ 1687 (ἐπιστολὴ Ἑρραχίου Δικαρχοῦ πρὸς Σιδεαστὴν. Ἐν Πισα. Τραπεζοῦλλίδου Φωκίαν σελ. 118—119. Α. Η. Κερκυρῶς κατέλογος τῶν γεω. τῆς ἐν Ἐφιρῇ Ἑόργ. Σχολῆς σελ. 61). Τῷ 1683 διδασκεῖ ἐν τῇ Πατριάρχῃ Σχολῇ μετὰ τοῦ Γερσίου ὁ Σπανδωνῆς μέχρι τοῦ 1690. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐξῆς: Τῷ Σπανδωνῇ διδάσκοντι τῷ 1683 ἐπιστολεῖ ὁ Μαυροκορδάτος. «... ὑπερβῆναι δὲ καὶ μέλιστα τῆς τῶν περὶ αὐτὴν φιλομαθῶν ἐπιδόσεως... Μὴ παύσειν οὐρανοῦ τῶν τῆς παιδείας θυσιαρῶν τοῖς παρὰ μὲν κληρικῶν» (Στοράδ. Κ. Οικονόμου ἐν Πιστ. ΚΑ' 316—319). Ὅτι δὲ παρέτεινεν τὴν διδασκαλίαν μέχρι τοῦ 1690, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐξῆς. Ἐν τῇ Ἀνακρίσει τῶν καλεῖσθαι κληρικῶν ἐν Κυρίῳ τοῦ Λουκάριου ὑπὸ Μιλετίου Δωρόθεου ἐκδόσεως τῷ 1690 ὑπὸ Δοσιφίου, εὑρίσκει πύργημα εἰς τὴν αὐθιγνὴν Κωνσταντῖνον διατελέσαντα ὑπὸ Σπανδωνῇ διακορυφώσεως τῆς Μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ διδασκάλου τῶν ἐπιστημῶν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σχολῇ. Ἐκ τούτου ἐξάγεται, ὅτι τῷ 1690 διδασκῶν τῇ Σχολῇ ἦν ὁ Σπανδωνῆς. Ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ἐν αὐτῇ στάσει ἐπακηλόρησαν τίς αἰδὲ διατείνας λόγους, καὶ ἡ Σχολὴ πρὸς μικρὸν ἐκλείσθη.

Καὶ τὴν πρὸς μικρὸν, ἐπὶ μῆνας (1690—1691), κατεῖναι διάλειψιν τῆς Σχολῆς τοῦ Μανουὶλ ἑθέρωσαν ὁ Πατριάρχης Καλλίνικος ὁ Ἀλεξάνδρ. δι' αὐτοῦ τοῦ πρώτου ἰδρυτοῦ. Ὁ Καλλίνικος ἐν τῷ Σημῶνι αὐτοῦ περὶ τῆς ἀνασκευασίας τῆς Σχολῆς λέγει «... ἥτις (σπουδὴ τῶν γραμμάτων) τῶν ἐν αὐτῇ (τῇ καθ' ἡμᾶς γίνῃ) μικρὸν πένουσα φαίνεται καὶ μικρὸν ἀσθενέουσα καὶ πρὸς τὸ ἐκλείπειν ἐγγίζουσα... μέλλει διὰ τὴν μικρὴν ἀπαρτίσθαι τὴν πρὸ χρόνων ἰκανὴν κατασκευὴν διδασκαλίαν ἐν τῇ παραφρονεῖ ταύτῃ πολιτείᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως φροντίζῃ καὶ ἀπαλῇ τοῦ τυμωκράτου... κυρίου Μανουὶλ... περιστάσεων δὲ πινυν ἀπὸ ὁλίγων κατὰ τὸ ἀντίθεον, φρενὶ, τῆς τοῦ κυρίου διαγέγραπτος

παρισφραστάντων... πέπανται μέχρι τοῦ νῦν ἢ ἐν αὐτῇ διδασκαλίᾳ καὶ ἔτιμα προσετέθη τὸ γένει διὰ... ὑπερβῆναι ἐκ τῶν τῶν αὐτῶ διδασκαλῶν τοῦ αὐτοῦ Μανουὶλ... ὅπου (διδασκαλίαν) καὶ νῦν κατεστῆσαν σὺν ἀντιλήψι θείᾳ διὰ βοηθείας πάλιν τοῦ αὐτοῦ ἀφροντος» (Σημῶντος, Τὰ μετὰ τὴν ἔλευσιν σελ. 204). Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν Συνόδου καὶ τῶν προδύχωντων τοῦ Γένους μαρτυροῦσι τρανέατα πρῶτον μὲν τὴν θιθερῶν κατέστησιν τῆς παιδείας καὶ ἐπιστημῶν τοῖς ἐνερθευμένοις Ἀκαδημαῖς καὶ ἀκαδημαϊκοῖς καὶ οἰκουμηνικοῖς ἐλευνοῖς διδασκάλους, εἰτα δ' ἐμφανισαν, ὅτι ἡ ἐρηλλομένη διάλειψις τῆς Σχολῆς διὰ διόρισεν οὕτω εἰκοσι ἔτη, κατὰ τὸν Κωνσταντῖνον, οὔτε ἐπὶ τὰς, ὅς φρονεῖ ὁ τῶν Χρονικῶν βαλίων συντάκτης, ἀλλὰ μισροῦ, ὁλίγοι, μῆνας τινὰς ἀπὸ 1690—1691, ὡς ἀπογράφοντες εἰδέκαμεν.

Οὕτως ἀρακίμην εἰς τὸ τέλος τῆς ΙΖ' ἐκατονταετηρίδος. Εἶναι δὲ περὶ τὴν νὰ ἐπαυλῶμεν, ὅτι ὁ Γεδεὼν οὐ μόνον οὐδὲν νέον ἀλλ' οὐδὲ ἀληθὲς τι εἶπεν.

Εἰσιθῶμεν ἄρα εἰς τὴν ΙΗ' ἐκατονταετηρίδα. Ψεῦδος εἶναι τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ, ὅτι τὴν ὑπὸ Καλλίνικου ἰδρυθεῖσαν ἐκ νέου Σχολὴν τοῦ Μανουὶλ καταπεσοῦσαν ἱδρυεῖν αἴτης ὁ Γαβριήλ, ἐμὴ ὑπεβότατος παρακμή-ζουσαν (Χρον. σελ. 114). Τὸ κείμενον τῆς προσφωνήσεως Ἀντωνίου τοῦ Βελαντίου πρὸς τὸν Γαβριήλ τῷ 1705 ἔχει ὡς κατὰ τὸν συντάκτην τῶν Χρονικῶν αὐτοῦ. «Ἐπεὶ ταυροφρον καὶ ἡ ἐμὴ τέρα κυροῦσα ἀερίτης καὶ οὐκ ἔστιν προῖκα πρὸς αὐτοῦ τῶν λόγων καθὼς τῶν ἡνὶ τοῖς μεθῶν πόνων ἀποσυμμένους, ὅπου τὴν ὁρμὴν πρὸς παιδείας γέλυται, ἐπιστάσας, οὐτὶς χρημάτων οὐδεμίαν πενιστέμενος φρενὴ, οὐτε πρὸς τὸ τῶν ἀναλωμάτων ἀποδυναμώσαντα πλήρη, ἀθανάτους ἐμολογεῖται αὐτῇ τὰς χάριτας, ὅτι ἀλλομένη». Ἐκ τοῦ ἐγκρίμου τούτου οὐδὲν ἐξάγεται, ὅτι ὁ Γαβριήλ ἐφ' ὅσον καταλειμμένη τῇ Σχολῇ ἀνέγειρεν αὐτήν, ἀλλὰ, τὸ πᾶν, ὅτι διώρισε καλῶς διδασκάλους, τοὺς ἐφ' ὧς ἀντήρκει γενναίωτερον καὶ ἱσως ἐκ τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτοῦ ταμίου.

Ἐνταῦθα ἔρπει νὰ ἐμολογήσῃ, ὅτι αὐτὸς τοῖς διὰ τὴν Πλειῶν τὴν παντὶ τῇ ὁρμῇ τῶν πηγῶν μετὰ πολλῶν πόνων ἀπερρίσκειν τὰ κατὰ τὴν Σχολὴν ἐκ μαρτυρίων διοπαρμένων ἐν διαφόροις ἐγγράφοις, ἐπιστολαῖς καὶ

συγγράμματα. Δυστυχῶς ὅμως ἀπὸ τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐρῆξεν μέχρι τοῦ 1830 καίτις κωδίκων τινῶν ὑπαρχόντων καὶ μαρτυρῶν πλείονων, τὰ κατὰ τὴν Σχολὴν ἵκνοντο παραδόξως ἀσφαφέστατα, ὥστε διόλου, ὅτι ἡ Σχολὴ μικρὰς ἐξουσίας προσερχθῆς, μάλιστα δ' αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀλλότῃς πρὸς τὸν αὐτὸν. Τῶν κωδικῶν τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Σχολῆς ἡμεῖς οὐκ ἐπὶ καὶ ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Κ. Εὐθυμίου καὶ ὁ Σ. Ἀριστάρχης (ὁ ἱμνησμένος ἐν τῇ Σχολῇ) ἐπιμελῶς πανταχοῦ τῶν αὐτῶν ὄντων σημειώσας ἀπάσας τὰς ἐγγενεῖς χορηγήσεις καὶ εἰδήσεις) καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἐλλοτῃς ἐν τῇ Σχολῇ, καὶ διηλθον, ἀλλὰ, πρῶτον παρὰ δόξαν ἐν τῇ Σχολῇ, σκοπεῖται ἐν μέλλων. Ὅσοντα ἑκὼν εὐρίσκειται ἐν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα παρατήρησαν καὶ ἐν τῇ Σχολῇ (σελ. 27—28) ἀλλὰ τίνας αἱ τῆς Σχολῆς προστάσεις, τότε καὶ ὡς πρὸς αὐτὴς προέστησαν ἡ ἐλλοτῃς ἐλλοτῃς, καὶ τὴν περιμένει τις καὶ μὴ παρ' αὐτῶν. Ὁ δὲ δὲ δικαίως συμφωνοῦμεν τῇ συντάξει τῶν Χρονικῶν βιβλίων λέγοντι περὶ τῆς περιόδου ταύτης: «Ὁμοιωθὲν ὅμως (λέγει), ὅτι μακρὴν ἀπαιτεῖ ἔρευναν ἡ πλήρης ἀρχή τις τοῦ κατὰ τὴν ΙΗ' αἰῶνα βίου τῆς Σχολῆς, ὁ δὲ τὰ παρόντα γράφον (αὐτὸς) ζητεῖ συγγνώμην, ἢ ἐν ἐπινοήσῃ, καὶ πρὸς τετραετίας εἶπεν, ὅτι εἰς κτύπος ἀξίως ἐπὶ τῶν ἐπιπλέον ἡμετερίων τινος ἡ καλῶς φιλοπόνητος διδασκαλὴν ἡ λογιῶν μοναχοῦ δυνατὴν, ἢ καὶ μακρὴν ἀνταρτήρ καὶ γενεὴν λογιῶν, θέσαν ἐπιναγκάστῃ εἰς τὴν ζωὴν» (Χρον. σελ. 131).

Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν ΙΘ' ἑκατονταετηρίδα λέγει: «Τὴν ἐντέθειν (1803—1830) ἱστορίαν τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας νομίζω ἰστίως σκοπεῖν: ἔθεν μετ' ἰνδικασμοῦ τινος συμπληρῶ τὸν πίνακα τῶν Σχολαρχῶν» (Χρον. σελ. 155). Καὶ ἐρῆξεν λέγει: «Ἐπὶ δ' ἀσφαρῆς ὑπάρχει ἡ σειρά τῶν τὰ ἐγκύκλια καὶ γραμματικὰ διδασκόντων ὑποδιδασκάλων καὶ βοηθῶν, καὶ ζητῶ συγγνώμην ἐπὶ τῇ τομῇ, μετ' ἧς ἀγορεύω καὶ συμπληρώσω σὺν τινι τούτων πάλιν ἀσφαρῇ, καὶ ἡς ἡ συμπλήρωσις αὐτῶν χρόνον αἰ ὁμοιογενὲς γαλοπόνην γενέσθω ἔργον» (Χρον. σελ. 156).

Ἡ ἡμολογία αὐτὴ τοῦ συντάκτου τῶν Χρονικῶν βιβλίων ἀρετῇ. Φαντάζεσθε τίλον, κώ-

ροι, Ἀκαδημία, τῆς ὁποίας δὲν γνωρίζομεν τὴν κατάστασιν ἀπὸ τοῦ 1803—1830, ἢ καὶ παρὰ τὴν τὴν ἀπὸ τοῦ 1700—1803. Εἶπον ὅτι ἡ ἡμολογία τοῦ συντάκτου ἀρετῇ, διότι τῇ ἀληθείᾳ ἀποκρίσθη. Τὴν ἐξέλεξεν καὶ τούτων ἄλλως ἢ ἐν ἐγγερῇ καὶ πρὸς τὸν ἀναβέβληται ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ἄλλοτα.

Ἦν ὅμως καταστρέφωμεν τὴν λόγον, μὴν ἐν τῇ παλαιότητι περὶ αὐτοῦ παρατήρησαν. Ἐν σελ. 192 τῶν Χρονικῶν λέγει: «Ὁ Νικηλαὸς Λογιάδης ἦν ὁ τελευταῖος οἰκουμένης (!) διδασκαλὸς μετὰ τὴν Σαμουήλ». Καὶ ἐν σελ. 157 λέγει: «Τοῦ Λογιάδου σχολαρχήσαντος διδασκαλὴ ὑπ' αὐτοῦ ἐγένοντο Ἀκαδημίας καὶ ὁ Κόπρος, ὁμοίως, μετ' αὐτοῦ προεβλήθη ὑπὸ τοῦ Σαμουήλ (—1839) ὁ τελευταῖος ἐν τῇ Πατριαρχικῇ ἀκαδημίᾳ τὴν κλεινὴν αἰσὴν τῶν διδασκόντων τῆς φιλοσοφίας καθηγητῶν κλεισας... Κωνσταντῖνος ὁ Εὐθυμίου, τὰ γραμματικὰ τότε διδάσκων, μετ' ἐν ὁ αἰσαςτὶς διδασκαλὸς ἰωάννης ὁ Φιλολόγος, οὗ τῶν ἀγώνων μεμνημένος ὁ τὰ Χρονικὰ ταῦτα γενομένων καὶ τούτων μετὰ τοῦ γενομένου διδασκόντος Ἀντωνίου τοῦ Χαριλάου θεωρῶν τοὺς τελευταίους ἀντιπροσώπους τῶν γραμματικῶν παρὰ τὴν Σχολὴν τῆς γεγραμμένης Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας, τὸν περὶ αὐτῶν λόγον κατακλιθεὶς τῷ ἔργῳ ἐπιτεθῇ».

Μεγάλη ἡ πίστις τοῦ κ. Γεδωῶν μὴ σημειώσας τοσοῦτους διδασκάντας ἐν μέσῳ ΙΘ' αἰῶνα, ὅτι πλὴν τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐν τῇ ἡμετέρῃ γένει ἰδιδασκεῖ Κ. Ἀσώπης, ὁ Ἀβάνης, Χριστοφόρος Φιλολόγος ἐν Κερκερῇ καὶ Προκλῆς Βασιλάδης ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῇ τῇ Πατριαρχικῇ Σχολῇ σὺν αὐτῷ μέλει τῷ Σαμουήλ! Ἀνδρες σοφοὶ ἀλλοθῶς, τρέφοντες εὐρωπαϊκῶν Πανεπιστημίων, φιλόλογοι κατὰ τὴν τὴν ἑλληνικὰν λόγον, ἴδτε δὲ ὁ τότε ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Σχολῇ τῷ Σαμουήλ, Εὐθυμίου καὶ Φιλολόγου συνδιδάσκων Κ. Προκλῆς Βασιλάδης, ἀνὴρ ἐπὶ ἡμῶν παρὰ τὴν ἑκατονταετηρίδα μέχρι τῆς σήμερον ἀντιπρόσωπος καὶ πάντων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει λογίων ὁ ἐξοχώτερος.

Ἐν Σμύρῃ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1884.

Μ. ΠΑΠΑΝΙΚΑΕ.

МЕЧНИКОВА

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΘΙΜΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ΣΜΥΡΝΗΣ

(Ἀνεγνώσθην ἐν τῇ ΨΔ' συνεδρίᾳ)

Περί τῆς ἱστορίας τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλλοις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Φιλολογικῇ Συλλογῇ ἵκανοσάμενοι παρατηρήσεις, ἐν αἷς Πάρισι, ἐν τέλει, ὅτι οὐκ ὀλίγη διαφορά περὶ τῆς ἱστορίας τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως παρατηρεῖται παρὰ πᾶσι τοῖς τῶν χρόνων ἐκείνων ἱστορικοῖς καὶ χρονολογικοῖς, ὅτις ἀρβύλλεται τῷ χρόνῳ προῖναι διὰ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἐπιστάτης παραβολῆς πάντων τῶν σωζομένων ἐγγράφων, ὅς τι Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ἱερῶν λογίων ἀνδρῶν! Ταυτὴν ἐργασίαν ἀναλαμβάνω καὶ σήμερον μικρὸν ἐσφόνον ἐς τὴν ἱστορίαν τῆς ἱεραρχίας τῆς βασιλεύουσας τῶν πόλεων.

Ἐν τῷ ἀρχαιότερῳ καὶ ἱορμένῳ πρώτῳ σωζομένῳ κώδικι τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Σμύρνης εὐρήνται σημειώσεις πλὴν τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης Παρθενίου, τοῦ τῆν Ἐκκλησίαν Σμύρνης ἐπὶ δίκῃ ἔτη πωμάναντος, ἀπὸ Ὀκτωβρίου τοῦ 1707 μέχρι Ὀκτωβρίου τοῦ 1717, περὶ τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοῦ 1707—1716. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ κώδικι τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως εὐρήνται ἑπίσης σημειώσεις περὶ τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως τοῦ τότε Μητροπολίτου Σμύρνης (1797—1821) Ἀνθίμου τοῦ Ναξίου, τοῦ κατόπιν μὲν Χαλκιδίδου, ἐπὶ δύο δι' ἔτη (1822—1824) Οἰκουμένου Πατριάρχου. Αἱ σημειώσεις τοῦ Παρθενίου ἔχουσιν ὧδε:

« ΔΥΖ' (1707) ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰδ' ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Πανερωτάτος Μητροπολίτης Σμύρνης κύρις Κυπριανὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐσεβέστατος. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔβλεψα γὰρ ἐγὼ τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου μου πατρὸς, αὐθέντου καὶ δεσπότης, κύριος Γαβριὴλ διὰ τὴν αὐτὴν ἀγωνιστήν Μητροπολιν γνώμῃ κοινῇ καὶ τῶν παρευρεθέντων ἐκείτοις ἀγίων ἀρχιερίων. Τῇ δὲ ἐπομένῃ, τῇ ιε' τοῦ ρηθέντος μηνός, ἔγινον αἱ ψήφου μου ἐν τῷ πανσίπῳ ναφὶ τῷ Πατριαρχικῷ τοῦ ἁγίου Μεγαλομήτρους Γεωργίου. Τῇ δὲ ις' τοῦ αὐτοῦ μηνός τε πρὸς τὰς αἰωνίους μὲν καὶ ὁ Παναγιωτάτος καὶ Σεβασμιωτάτος ἡμῶν αὐθέντης καὶ δεσπότης, ὁ Οἰκουμένης Πατριάρχης κύριος μου Γαβριὴλ, γενόμενος καὶ θύμῃ καὶ ταύτης τῆς περιστάσεως πολιτικῆς, Σμύρνης ἐπέκρινεν. Ἐδωκε δὲ πρὸς πάντας τῆς ἐσθίας Χριστιανούς μεγαλωτάτην λύσιν καὶ ὁρῶν, ἐπαυθὴ καὶ ἐπολιτεῖα καὶ τῷ Οἰκουμένικῳ θρόνῳ εὐχρίστως καὶ εὐσεβῶς πατριαρχίας ἐν αὐτῷ χρόνῳ πέντε καὶ δύο ἡμέρας μόνως. Μετὰ δὲ ἡμέρας ἱκανάς, τῇ ια' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Ὀκτωβρίου, ἔγινον ἡ χειροτονία μου δι' αἰσῶς τοῦ νεοσσι χειροτονησάντος (ἐν τῇς Μητροπόλεως Κωνσταντινουπόλεως) Παναγιωτάτου καὶ Οἰκουμένου Πατριάρχου κυρίου κυρίου Πατριάρχου πατρὸς τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Οἰκουμένου τοῦ ἁγίου Κολλίου κυρίου Κυρίλλου Μητροπολίτου ναφὶ τοῦ ναφὶ Προδρόμου μετόχι τῶν Συναγῶν ἔξω τοῦ Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Σμύρνης
ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ.

1) Ὅσα παραδίδονται ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησιαστικῇ Συλλογῇ. Τόμ. ΙΑ', 26—35.

«ΑΥΘ' (1709) ἐν μηνί Μαΐου ἐξεβλήθη τῆς πατριαρχείας καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ὁ κύρις Κυπριανὸς καὶ ἔγινεν ὁ ἀπὸ Ἀδρανουπόλεως κύριος Ἀθανάσιος ἑλλογιώτατος καὶ μετάνιωτατος ἀνὴρ ἀψα' (1711) ἐν μηνί Δεκεμβρίῳ δ' ἔρρηξε καθάδι τῆς κρατίας· βυσαλίς παρὰ τοῦ ὑπερτάτου ἐπισκόπου ὁ Κόλλινος διὰ Κόλλινος διὰ Οἰκουμενικὴς Πατριαρχεῖας καὶ ἔστω εἰς μνημεν ἀψα' (1713) Νοεμβρίῳ δ' ἄλλος ἀπὸβύτω εἰδὼς ἐν Ἀδρανουπόλει καὶ αὐτὸς παρὰ τοῦ ὑπερτάτου ἐπισκόπου τῆς κρατίας βασιλείας πρὸς τὸν κύριον Κυπριανὸν τὸν καὶ τῶν ἡγεμονισάντα».

«ΑΥΤΔ' (1714) Ἰαννουαρίῳ κη' ἐξεβλήθη τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου ὁ κύριος Κυπριανὸς καὶ ἔγινεν ὁ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας κύρις Κοσμάς καὶ τῇ ζ' τοῦ Μαρτίου ἔγινεν ὁ μεταθεσὶς τοῦ ».

«ΑΥΤΕ' (1716) Μαρτίῳ κη' ἐξεβλήθη τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου καὶ τῆς ἐπισκοπείας ὁ κύρις Κοσμάς διὰ τὴν ἀγρίαν αὐτοῦ κυβέτησαν καὶ ἔρρηξε καθάδι ὁ ἀπὸ Κισσαρείας κύρις Ἱερμίας καὶ τῇ κη' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔγινεν ὁ μεταθεσὶς τοῦ ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ χωρὶς ἐκλογῆν ἡμῶς καὶ αὐτὸς ἀντάλλατος»¹.

Αἱ δὲ Σημειώσεις τοῦ μητροπολίτου Ἀνθίμου ἔχουσιν ὅδε:

1793. Κατὰ τὴν α' Μαΐου ἀποσθίντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου τοῦ κύριος Γερασίμου Κυπρίου ἀντιεσχέθη τοὺς θρόνους ὁ ἀπὸ Σμύρνης κύρις Γρηγόριος Πελοποννήσιος. Κατὰ δι

1798. Δεκεμβρίῳ ιη' ὑπερσίου γενομένου τῶν πατριαρχικῶν πηδάλων τοῦ κύριος Γρηγορίου, διὰ ψήφου τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπιστάτης τῆς Ὑψηλῆς Πύργας μετακινήθη ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὁ Παναγιώτατος πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως κύριος Νέβρτος Σμυρνάιος. Περὶ δι

1801. Ἰουλίῳ ιη' ἀποκαρυνθείς τῆς οἰκουμενικῆς καθίδρας ἐντίμως ὁ κύριος Νέβρτος τὸν θρόνον τῷ ἀπὸ Νικαίης κυρίῳ Καλλίνικῳ Μοντανιαίῳ παρεχώρησεν. Ἐν δι

1806. Σεπτεμβρίῳ κδ' παραιτήθης τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ὁ κύριος Καλλίνικος μετακίνηθη αὐτὸς ὁ πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως κύριος Γρηγόριος Πέλω ἀπὸ ἀγρίων Ὄρους.

1808. Σεπτεμβρίῳ θ' ἀποσθίνης τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ὁ Παναγιώτατος κύριος Γρηγόριος ἀντιεσχέθη αὐτὸς τῷ θρόνῳ ὁ πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως κύριος Καλλίνικος.

1809. Ἀπρίλιῳ κη' ἀποκαρυνθείς τῆς Οἰκουμενικῆς καθίδρας ὁ κύριος Καλλίνικος διὰ τὸ γῆρας καὶ σωματικὰς ἀσθενίας αὐτοῦ μετακίνηθη εἰς τὴν πατριπὴν τάξιν ὁ ἀπὸ Μιτυλήνης ὁδὸς Παναγιώτατος κύρις Ἱερμίας Κρητ.

1813. Κατὰ μὲν Μάρτιον παραιτήθης τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου οἰκισθείς ὁ Παναγιώτατος κύριος Ἱερμίας μετακίνηθη εἰς τὸν αὐτὸν θρόνον ὁ ἀπὸ Ἀδρανουπόλεως Κόλλινος.

1818. Κατὰ μὲν Δεκεμβρίον παραιτήθης τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ὁ ἐκ τῆς Ἀδρανουπόλεως Παναγιώτατος κύριος Κόλλινος μετακίνηθη τὸ τρίτον εἰς τὸν αὐτὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ εἰς ἀγρίων Ὄρους ἐρρουγίζων πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως κύριος Γρηγόριος.

1821. Κατὰ ῥῆθ' Ἀπρίλιον δικαίως . . . ἀνεβίχθη τὸν θρόνον ὁ ἀπὸ Παιδίας Εὐγένιος.

1822. Ἰουλίῳ κη' ἐπλήρωσε ὁ αὐτὸν χρόνος ὁ μακαρίτης κύριος Εὐγένιος καὶ δι' ἐψήφου προσκυνήτου ἑσμεῦ καὶ ἐπιμονῶν κανὼν ἐκλογῆν καὶ θείαν τῶν ἱερῶν Συνόδου καὶ τοῦ Γένους . . . ὁ ἀπὸ Σμύρνης καὶ Χαλκηδόνος κύριος Ἀνθίμος καὶ ἀνεβίχθη τοὺς τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου παμμετορικούς αἰακας.

1824. Ἰουλίῳ ια' καταβάντος τοῦ κυρίου Ἀνθίμου ἀνεβίχθη τὸν θρόνον ὁ ἀπὸ Σερρών κύριος Χρυσάνθος.

1826. Σεπτεμβρίῳ κς' ἐκπρόσόντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου τοῦ κυρίου Χρυσάνθου ἀνεβίχθη αὐτὸν ὁ κύριος Ἀγαθόγγελος ὁ ἀπὸ Χαλκηδόνος.

1830. Ἰουλίῳ 10 ἀποσθίντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος

1) Αἱ σημειώσεις αὗται τοῦ Μητροπολίτου Παρθενίου εἰρήνηται ἐν τῇ α' κώδικι τῆς Μητροπόλεως Σμύρνης σελ. 121—122.

κυρίου Ἀγαθαγγέλου ἀντιστήθη τῇ θρόνῳ ὁ ἄγιος Σινάιος κύριος Κωνσταντίνος.

1834, Αὐγούστου 19 ἐκπεσόντος τοῦ Οἰκου-
μενικοῦ θρόνου τοῦ ἀπὸ Σινάιου κ/ρ
Κωνσταντίνου, μετακλήθη εἰς τὸν αὐ-
τὸν θρόνον ὁ πρῶτος Τυρνόβου κ/ρ Κων-
σταντίνος.

1835, Νοεμβρίου α' ἀποσχθέντος τοῦ Οἰκου-
μενικοῦ θρόνου τοῦ πρῶτου Τυρνόβου
κυρίου Κωνσταντίνου, μετακλήθη εἰς τὸν
αὐτὸν θρόνον ὁ ἀπὸ Σερρών κύριος
Γρηγόριος.

Ἐνταῦθα λέγουσι αἱ Σημειώσεις ἀμερότι-
μοι τῶν Μητροπολιτῶν.

Ὁ τῇ προκείμενῃ ἐργασίᾳ παραβέβληται
μόνον καὶ τοῦ Παρθένου πρὸς τὰ τοῦ Μελέ-
τιου Ἀθηνῶν. Ὑψιλάντης ἐν τοῖς «Μετὰ τὴν
ἁλωσιν» καὶ Κυρίλλου τοῦ Λαυριώτου λεγι-
μενα, ὅπως ἐξελόμενοι κατὰ τὸ ἐνὸν ἀκα-
ρίστερα συμπληρώσιν, παραλείποντες ὅλους
τὴν παραβέβληται πρὸς τὸν Ἀνθίμου ὡς ἐλλειπου-
σὼν ἦν ἐν τῷ γένει τῶν Πρακτικῶν τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχίου.

Περὶ τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως
ἀπὸ τοῦ 1702 καὶ εἰς τὰς μέγας τοῦ 1716
ὁ Ὑψιλάντης ἐν τοῖς «Μετὰ τὴν ἁλωσιν»
λέγει: «1702 θνήσκει εἰς τὸν θρόνον τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖος Καλλίστος δ' Β' ὁ
ἀπὸ Προύρας, ὁ ἐπιλεγόμενος Ἀκαρῶν, κατὰ
μῆνα Αὐγούστου». Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς «Θα-
νόντος τοίνυν τοῦ κ/ρ Καλλίνκου τοῦ Β' ἀνα-
γεται εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον Γαβριὴλ δ'
ὁ ἀπὸ Χαλκιδόνος τῷ αὐτῷ μηνὶ Αὐγού-
στου». Ἐκ τούτων ἐξέλογεν, ὅτι μετὰ Καλ-
λίνκου Β' τὸν Ἀκαρῶνα, ἀναβάνει εἰς τὸν
θρόνον Γαβριὴλ δ' Β' κατ' Αὐγούστον τοῦ 1702.

Ὁ Γαβριὴλ ἐπαπαύρηνει μέχρι τοῦ 1707,
ὅτε διετίθετο αὐτὸν ὁ ἀπὸ Καισαρείας Κυ-
πριανός.

Ὁ Μελέτιος Ἀθηνῶν λέγει, ὅτι α' Γα-
βριὴλ τελευτᾷ κατὰ Μάιον τοῦ 1707 πα-
τριαρχεύσας ἑτη πέντε, κατ' ἄλλους πέντε καὶ
μῆνας δύο, κατ' ἄλλους τίσσας». ¹⁾

Ὁ Ὑψιλάντης λέγει, α' 1707. Θανόντος
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γαβριὴλ ἀναβί-

βαίκεται εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον ὁ Μη-
τροπολίτης Καισαρείας Κυπριανός». ²⁾

Κυρίλλος ὁ Λαυριώτης (ἐκδός. Μ. Γεδιῶν)
λέγει, ὅτι ἡ Σύνοδος ἀνιέρχεται Πατριάρχην
Γαβριὴλ τὸν Χαλκιδόνος τῷ 1702.

Ἡ Σύνοδος δ' ἐνέκρινε τῷ θρόνῳ Οἰκουμένης,
(1702) Γαβριὴλ τὸν παντίστον ἀπὸν Χαλκιδόνος,
ἢ κωνσταντῆ καὶ πρότερον, πρῶτον εἰρημικὸν τε,
Πατριᾶν καὶ πρόσθετον Πατριαρχεῖας θρόνον.
Ὅστις δ' ἐπαπαύρηνει θεοφίλος, ἡπίος.

Εἰς ἑτη μὲν τέσσαρα, εἰς τὰ πρῶτα μὲν,
Βουλὴ δ' αὖ μὲν, ὅσπερ ἐξέλεται τοῦ βίου.

(1706) Τότε λαμπρὸν Κομπιανὸς ὁ ἄγιος Βερβας,
τὸν θρόνον ἀνέβηται ³⁾

Ὁ Παρθένος ἀρχαιότερος ἀμερότιμοι καὶ
γνώστες τῶν πραγμάτων, συμφωνοῦν τῷ Ὑψι-
λάντῃ λέγει, ὅτι ὁ Γαβριὴλ πατριαρχεύσας
ἑτη πέντε καὶ μῆνας δύο καὶ ἡμισυ, ἀπέ-
θανε τῇ 16 Ὀκτωβρίου τοῦ 1707, ὁ ἑστὶ διέ-
μεινε ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀπὸ Αὐγούστου τοῦ
1702 μέχρι τῶν μέσων Ὀκτωβρίου τοῦ 1707.
Μόνος ὁ Κυρίλλος ἐπιτομολογᾷ στοιχειῶν οὐκ
ὀρθῶς λέγει, ὁ Γαβριὴλ ἐπαπαύρηνει ἀπὸ
τοῦ 1702—1706, ἦτοι ἑτη τέσσαρα καὶ ἐξε-
βλήθη τοῦ θρόνου.

Τὸν Γαβριὴλ διετίθετο ὁ ἀπὸ Καισαρείας
Κυπριανός. Ὁ Μελέτιος λέγει, ὅτι μετὰ τὸν
Γαβριὴλ ἐξελέγη ὁ Νέφρτος, ἀλλὰ διεκλιθεὶς
ἐξεβλήθη πρὶν ἢ ἀναβῆ εἰς τὸν θρόνον ἀν' αὐ-
τοῦ ἐξελέγη ὁ Κυπριανός, πατριαρχεύσας ἑτη
δύο καὶ μῆνας ἕξ. Μετ' αὐτὸν δὲ ἐξελέγη Ἀ-
θανάσιος ὁ ἀπὸ Ἀδρακνουπόλεως πατριαρχεύ-
σας ἑτος ἑν καὶ μῆνας τίσσας». ⁴⁾

Περὶ τοῦ Κυπριανοῦ ὁ Ὑψιλάντης λέγει
α' 1707. Θανόντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρ-
χου Γαβριὴλ, ἀναβιβάζεται εἰς τὸν Πατριαρ-
χικὸν θρόνον ὁ Μητροπολίτης Καισαρείας Κυ-
πριανός». Καὶ ὁ αὐτὸς πάλιν α' ἔτι σωτη-
ριῶ 1709. Ἀποκριστομένου ἀπὸ τὸν Πατριάρ-
χην Κυπριανὸν οἱ ἐνιμούντες τὸν Ἀρχιερεῖον,
καταβιβάζουσιν αὐτὸν ἀπὸ θρόνου καὶ ἄλλοι
καὶ δογματικῇ κινήσιν ἀνίστηται εἰς τὸν Ἀπο-
στολικὸν Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ
ἀπὸ Ἀδρακνουπόλεως Ἀθανάσιος δ' Ε' ὁ καὶ
τὴν πατρίδα Κρήν, κατὰ μῆνα ἰούλιον ἀλλὰ

1) Τὰ μετὰ τὴν ἁλωσιν σελ. 238.

2) Αὐτὸν σελ. 241.

3) Ἐκκλητ. Ἱστορ. τόμ. Δ'.

1) Αὐτὸν σελ. 267.

2) Κυρίλλ. σελ. 44.

3) Ἐκκλητ. Ἱστορ. αὐτὸν.

4) Ὑψιλ. Αὐτὸν σελ. 267.

καὶ αὐτὸν μόνον μῆνας 16 ἀρῆκαν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ Οἰκουμηνικοῦ θρόνου¹.

Ὁ δὲ Κύριλλος λέγει·

(1706). Τότε λατὸν Κυπριανὸς ὁ ἄγιος Βερράς πρὸς φέρῃ τῆς Συνόδου τε καὶ τῇ ἀπάντησιν γνώμῃ.

Τὸν θρόνον ἀνεδίεστο ἐπὶ ἐν μόνον ἔτος.

Ἐπειτα παρτήρατι χάρειν τῆς ἡμετέρας.

Καὶ στέλνῃ ἐν ἡρώδῃ εἰς τὴν Βασιλεύειαν.

(1707). Ὁ γὰρ Ἀλεξάνδρος δὲ Κοσμῆς ὡν τότε Πατριάρχης

Προσλήπει τῆς Συνόδου τε καὶ τῇ γνώμῃ τῶν πόντων

Ἀρεῖ τὴν Ἀλεξάνδρου ἡμετέρας Οἰκουμένης.

Ὁ δὲ Παρθένος λέγει, ὅτι ὁ Κυπριανὸς πατριαρχεύσας ἀπὸ τέλους Ὀκτωβρίου τοῦ 1707 μέχρι Μαΐου τοῦ 1709 ἐξέσθη διεδίεστο δι' αὐτὸν ὁ ἀπὸ Ἀθανασίου² Ἀθανάσιος.

Παραλείποντες τὰ παρὰ Κυρίλλου, ὡς ἀνέζηκον προσοχῇ, παρατηρούμεν, ὅτι ὁ πρὸς Ὑψηλάντης τάσσει τὸν πατριαρχεῖαν τοῦ Μαΐου ἀπὸ τοῦ 1707—Ἰουλίου τοῦ 1709, καὶ διὰ Παρθένου ἀπὸ Ὀκτωβρίου τοῦ 1707—Μαΐου τοῦ 1709. Ἡ διαφορὰ λατὸν εἶναι διὰ μόνον.

Ἀθανάσιος ὁ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως ἐπαρχεύσας κατὰ μὲν τὸν Μελέτιον ἔτος ἐν καὶ μῆνας τέσσαρας³, κατὰ δὲ τὸν Ὑψηλάντην ἑπτάς μῆνας δεκαεῖς, ἦτοι ἀπὸ Ἰουλίου 1709—Ὀκτωβρίου τοῦ 1710, ὅτε ἐκβλήθηεν τὸ θρόνον διεδίεστο ὁ ἀπὸ Κυρίλλου Κύριλλος ὁ Δ'. Ἰδοὺ τὰ λεγόμενα τοῦ Ὑψηλάντου· «Πατριαρχεύσας μῆνας δέκα πρὸς τοὺς ἑξ ὁ Ἀθανάσιος κατεβιβάσθη τοῦ θρόνου παρὰ τὸν ἄρχιερον, καὶ ἀνάγεται κατὰ μῆνα Νοεμβρίου 1711 ὁ Κυρίλλος Κύριλλος ὁ Δ'».

Ἐνταῦθα παρατηρεῖται λάθος ἐν τῇ χρονολογίᾳ τοῦ Ὑψηλάντου. Ὁ Ἀθανάσιος κατ' αὐτὸν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1709, διέμεινε δὲ μῆνας δεκαεῖς, ἦτοι μέχρις Ὀκτωβρίου τοῦ 1710· ἀλλὰ τοῦτο δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὰ ὅτι αὐτὸς λεγόμενος, ὅτι κατεβιβάσθη κατὰ Νοεμβρίου τοῦ 1711, ὅτε ἀνέβη Κύριλλος ὁ Δ'. Ἀπὸ Ἰουλίου τοῦ 1709 μετὰ δέκα ἑξ μῆνας θρόνον μετὰ Νοεμβρίου τοῦ 1710 καὶ οὐχὶ με-

τὰ Νοεμβρίου τοῦ 1711. Ἰσως ἤθελε νὰ ἐπὶ μῆνας εἶναι ἑξ, ἀλλ' ὅμως δις λέγει, ὅτι ἐπαρχεύσας ὁ Ἀθανάσιος μῆνας δέκα ἑξ. Ἐνταῦθα λατὸν ὑπάρχει φανερὸν λάθος.

Ταῦτα κατὰ τὸν Ὑψηλάντην. Τὰ παρὰ Κυρίλλου εἶναι ὅπως ἀνέζηκον προσοχῇ. Ὅπως λέγει, ὅτι ὁ Κυπριανὸς Βερράς ἀπὸ Κασοπαίας, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τοῦ 1706, ἐρ' οὐ διέμεινε ἐν ἑτοῖς μόνον, ὡς ἀνωτέρω εἰρηται. Οὐα ὅπως δὲ τάσσει τῷ 1707 Κοσμῆν τὸν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας.

Ὁ Παρθένος λέγει, ὅτι ὁ Ἀθανάσιος, ἀναβῆς εἰς τὸν θρόνον κατὰ Μαΐον τοῦ 1709 κατεβιβάσθη πρὸς τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου, ὅτε τῇ 4 Δεκεμβρίου τοῦ 1711 διεδίεστο αὐτὸν ὁ ἀπὸ Κυρίλλου Κύριλλος.

Συγκρίνοντες τὰ παρὰ Ὑψηλάντη καὶ Παρθένου εὐρίσκουμεν, ὅτι ὁ Ἀθανάσιος ἐπαρχεύσας κατὰ μὲν τὸν Ὑψηλάντην (πλήν τοῦ λάθους) ἀπὸ Ἰουλίου τοῦ 1709—Νοεμβρίου τοῦ 1711, κατὰ δὲ τὸν Παρθένον ἀπὸ Μαΐου τοῦ 1709—Δεκεμβρίου τοῦ 1711. Ἡ διαφορὰ εἶναι μόνον πῶς ἀπὸ Μαΐου μέχρις Ἰουλίου τοῦ 1709.

Ὁ ἀπὸ Κυρίλλου Κύριλλος ὁ Δ' ἐπαρχεύσας μετὰ τὸν Ἀθανάσιον ἀπὸ Δεκεμβρίου τοῦ 1711—Ὀκτωβρίου τοῦ 1713, ὅτε διεδίεστο αὐτὸν ὁ Κυπριανὸς τὸ δεύτερον ὁ Μελέτιος λέγει, ὅτι ἐπαρχεύσας ἔτος ἐν καὶ μῆνας ἑξ⁴. Ὁ δὲ Ὑψηλάντης λέγει·

«Πατριαρχεύσας Κύριλλος ὁ Δ' ἀπὸ Κυρίλλου μῆνας 23 ἐξῆς διὰ τὰς συμβάσεις ἱερὰς καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν Οἰκουμηνικὸν θρόνον τὸ δεύτερον ὁ αὐτὸς Κυπριανὸς πρὸς τὴν τῶν Ὀκτωβρίου».

Κύριλλος ὁ Ακαμάτης (ἢ Α' ὡς γινώσκῃς) εἰς τὸν πατριαρχεῖαν τοῦ Ἀθανασίου, Κυρίλλου καὶ Κυπριανοῦ τὸ δεύτερον, δίδει μετὰ τὸν Κυπριανὸν τὸ πρῶτον τάσσει ἄμεινον τὸν Κοσμῆν.

Ὁ Παρθένος λέγει, ὅτι ὁ Κύριλλος ἐπαρχεύσας ἀπὸ τῆς 4 Δεκεμβρίου τοῦ 1711—Ὀκτωβρίου τοῦ 1713, δίδει τῇ 7 Νοεμβρίου τοῦ 1713 ἀνέβη τὸ δεύτερον εἰς τὸν θρόνον ὁ Κυπριανός.

Συγκρίνοντες τὰ παρὰ Ὑψηλάντη καὶ Παρθένου εὐρίσκουμεν, ὅτι ἀμφοτέρω συμφωνοῦσι πληρῶστα.

1) Αὐτὸν σελ. 271.

2) Κυρ. ἑ. ἀ.

3) Ἐκ. Ἰστ. ἑ. ἀ.

4) Ὑψ. ἀ. σελ. 286.

1) Ἐκ. Ἰστ. ἑ. ἀ.

2) Ὑψ. ἑ. ἀ. σελ. 294.

Ἡ Κυπριακὴ ἐπαρχία ἔχει τὸ δεύτερον κατὰ τὸν Μελίτιον (ἑ. ἀ.) μῆνας πέντε, κατὰ δὲ τὸν Ὑψηλάντην ἑπτάς ἀπὸ Νοεμβρίου τοῦ 1713—Φεβρουαρίου τοῦ 1714 ἦτοι μῆνας πέντε, ὅτε παρατηροῦνται διδίδεσθαι Κορημὶς 61' ὁ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας κατὰ Μάρτιον τοῦ 1714¹.

Κύριλλος ὁ Λευκάρσιος, ὡς εἰπομεν, εἶνεκ ἀνάγκης προσεγγε.

Ὁ δὲ Παρθένιος συμφωνεῖν τῇ Ὑψηλάντῃ λέγει, ὅτι ὁ Κυπριακὸς ἐπαρχία ἔχει ἀπὸ 7 Νοεμβρίου τοῦ 1713—Φεβρουαρίου τοῦ 1714, ἦτοι μῆνας πέντε.

Κορημὶς 61' ἢ ἐπαρχία ἔχει κατὰ τὸν Μελίτιον (ἑ. ἀ.) ἑπτά δύο, κατὰ τὸν Ὑψηλάντην ἀπὸ Μαρτίου τοῦ 1714—Αὐγούστου τοῦ 1716, ἦτοι μῆνας ἑξῆς ἐννέα, ὅτε ἐκτελεσθέντα τοῦ θρόνου διδίδεσθαι αὐτὸν ὁ ἀπὸ Καισαρείας Ἱερμίας².

Ὁ Κύριλλος συγχέων καὶ παραλείπων ἐν ἀναγκῇ καὶ ἁπλοῦς καὶ χρονίους λέγει:

1707. Τῆς Ἀλεξανδρείας δὲ Κορημὶς ὡς τότε Παρθένιος Πάτριον Ἀγίου Καισαρείας Προσκήριον τῆς Σαλαμίνος τε καὶ τῇ γυναικὶ τῶν Πάτριων

Ἀρεῖς τὴν Ἀλεξανδρίαν γυναικὶ Οὐκουμένης.

1709. Πλὴν ὅμως παρεστῆς ἡ δὲ ἄλλη ὁ αὐτὸν Καὶ ἑαθε καὶ αὐτὸς τὴν θρόνον τὴν αἰετον.

Ἡ Σύνοδος δὲ ἀποστα εἰς ἐν συναθροισμῶν.

Περὶ τὸν ἑκατοστὸν ἔτος Πατριάρχης τῆς ἁγίας ἐκτελεσθέντα αὐτὸν Πατριάρχῃ.

Ὁ δὲ Παρθένιος συμφωνεῖν τῇ Μελίτιῳ λέγει, ὅτι ὁ Κορημὶς ἐπαρχία ἔχει ἀπὸ 7 Μαρτίου τοῦ 1714—23 Μαρτίου 1716, ἦτοι ἑπτά δύο, ἐκτελεσθέντα δὲ διδίδεσθαι αὐτὸν τῇ 25 τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου ὁ ἀπὸ Καισαρείας Ἱερμίας.

Ὁ Παρθένιος διαφέρει ἄρα τοῦ Ὑψηλάντου κατὰ μῆνας ἑξή, διότι κατὰ μὲν τὸν Ὑψηλάντην ἡ πατριαρχία τοῦ Ἱερμίου διήρκει ἀπὸ 7 Μαρτίου τοῦ 1714—Αὐγούστου τοῦ 1716, κατὰ δὲ τὸν Παρθένιον ἀπὸ 7 Μαρτίου τοῦ 1714—23 Μαρτίου τοῦ 1716, ἦτοι μῆνας ὀκτώ.

Ὁ δὲ Μελίτιος (ἑ. ἀ.) λέγει ἀσχετῶς, ὅτι ὁ Ἱερμίας ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῇ 1715.

Καὶ ἐνταῦθα λήγουσι αἱ σημειώσεις τοῦ Παρθένιου, ἐν θεωροῦμεν ἀξιόπιστον, ὡς ἀρχαϊότερον καὶ ἐγγύτερον τοῖς πράγμασι, καὶ ἡρώσι τῶν συμβαινόντων ἐκτελεσθέντων λαμβάνοντα διὰ τὸν Πατριαρχεῖον Ἱερμίου ἐπιστολὴν τὸν ἐξαγγελτικὸν τῆς τε πτώσεως καὶ ἀναστάσεως τῶν Πατριαρχῶν.

Ἐν τῇ παρατιθέμενῃ καὶ τὰ ἐξῆς περὶ τῶν Πατριαρχῶν Μελίτιου Γ' τοῦ Λευκάρσιου (Τιανίου) καὶ Γαβριὴλ Γ' τοῦ ἀπὸ Παλαιοῦ Πατρίων. Ἐκ χειρογράφου τῆς βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς Σμύρνης ὅτ' ἀρθ. Α—29 ἴδω χειρὶ τοῦ Μελίτιου αὐτοῦ χειρογράφου καὶ μὴνόμεν, ὅτι ὁ Μελίτιος οὕτως ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον μετὰ τὴν πτώσιν Σαμουὴλ τοῦ ἀπὸ Λέκων τῇ 5 Νοεμβρίου τοῦ 1768, πατριαρχεῖας δὲ μέχρις 8 Ἀπριλίου τοῦ 1769, ἦτοι μῆνας πέντε καὶ ἡμέρας πέντε, διὰ συκοφαντίας τινὲς ἐξελέθη. Εὐθὺς δ' ἐξελέγη ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἀπὸ Θεσσαλονίκης Θεόδωρος ὁ Κορὴς.

Ὁ Ὑψηλάντης περὶ τούτου λέγει, ὅτι τῇ 5 Νοεμβρίου τοῦ 1768 ἐξελέγη ὁ Μελίτιος, τῇ δὲ μεγάλῃ Πέμπτῃ (ἦτοι συνέπιπτε τότε τὴν 16 Ἀπριλίου), ἐξελέθη εἰς Μιτυλήνην. Ὁ Μελίτιος ὁ Λευκάρσιος λέγει, ὅτι ἐξελέθη πρὸς τὴν ἑσπέραν τοῦ μεγάλου Σαββάτου τῇ 18 Ἀπριλίου.

Ὁ δὲ Κύριλλος λέγει:

1768. . . . Μελίτιον Τεθαυρόντα τότε Λαρίσης. Οὕτως ἦν πολυτάλαντος καὶ φιλόδοξος λίαν . . . Ἄλλ' οὐ πολὺ κατέμεινε ἡ δίκη εἰς ταῦτα, μετὰ γὰρ μόνους μῆνας ἑξή . . .

Ἐν τούτων βλέπομεν, ὅτι ὁ Μελίτιος καὶ ὁ Ὑψηλάντης συμφωνοῦσιν ἐντελῶς, καὶ αὐτὸς ὁ Κύριλλος ἔτι εἰς τὴν διακρίαν μόνον τῆς πατριαρχίας τοῦ Μελίτιου.

Ἐκ δὲ χειρογράφου ὅτ' ἀρθ. Γ—7 τῆς εἰρημίνης βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς εἰσχωρεῖται ἰδίᾳ ἕκαστος σημειώσεις Ἀνωταίου τῆς Περὶ τοῦ, ὅτ' ὁ Πατριάρχης Σωφρόνης ἀπέβησε τῇ 20 Ὀκτωβρίου τοῦ 1780, διδίδεσθαι δὲ αὐτὸν ὁ ἀπὸ Παλαιοῦ Πατρίων Γαβριὴλ, ἀναβὰς εἰς τὸν θρόνον τῇ 19 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους· ἡ σημείωσις τοῦ Πατρίου ἔχει ὅδε:

1) Ὑψ. ἑ. ἀ. σελ. 294.

2) Ἀντὶκὴ σελ. 294, 301.

3) Κυρ. ἑ. ἀ. σελ. 44.

1) Ὑψ. ἑ. ἀ. σελ. 419, 438.

2) Κυρ. ἑ. ἀ.

«Τῇ κ' τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ ρ' αἰ' σωτηρίου
ἔτους, τελευτήσαντος τοῦ Κωνσταντινουπόλεως
κύριου Συμφωνίου ἐπὶ τῷ θρόνῳ, τοῦτον ἀντ' αὐ-
τοῦ διεδίχθη ὁ Παλαιὸν Πατριῶν κύριος Γα-
βριὴλ μεταπεμφθεὶς ἐκείθεν εἰς Κωνσταντίνου.
Ἐκτὸς δὲ τὴν 15' Δεκεμβρίου τὴν βασιλεύου-
σα κατὰλαβόντος καὶ παρὰ τοῦ ὁπίστου τοῦ
λεγομένου καθάδι φορέσαντος καὶ τῇ συνθεί
προπορεύσας εἰς τὸ Πατριαρχεῖον παραγενόμε-
νου, οἱ ἐκείθεν ἄρχιερεῖς τὴν μετάθεσιν
ἐπ' αὐτῷ πεποιθήσαντες καὶ Οἰκουμενικὸν Πα-
τριαρχεῖον τὴν Αὐτῶν Διακρίσειν ἀναδείξαν-
τες τὸ αἰεὶ πολλὰ ἔτι Δόξαντα μετ' αὐτοῦ
πάντες ἐξείπων».

Ὁ Ὑψιλόκτιστος περὶ τούτου λέγει «1780.
Θανόντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ κύριου
Συμφωνίου, ψῆφον καὶ δοκιμασίαν καὶ ἐξελέ-
γη Γαβριὴλ ὁ Γ' ὁ Συμφωνίας ἐκ τῶν Παλαιῶν
Πατριῶν καὶ μεταπεμφθεὶς ἐκείθεν μετὰ τὴν εἰς
τὸν Πατριαρχεῖον Οἰκουμενικὸν θρόνον τῇ 15'
τοῦ Δεκεμβρίου»¹.

Ὁ δὲ Κύριλλος λέγει:

Ἡ Σύνοδος οὖν πέραντα Γαβριὴλ τὴν ρηθέντα,
παμένα Παλαιῶν Πατριῶν ὑπάρχοντα τῇ τότε,
μετὰ τῆς μετέπειθεν, ἐκάλειν συντόμως
καὶ εἰς τὴν πόλιν τῆς παμένα Πατριαρχῆν
(1780) ἐν τῇ πλ. τε καὶ ἐν τῇ φι καὶ ἄλλα τῇ
[πρωτίστῃ]

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγμεν, ὅτι ὁ Πετρίδης
καὶ ὁ Ὑψιλόκτιστος ὡς αὐτόποτε συμφωνοῦσι
πληρῶστα.

Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος περὶ τῶν Πα-
τριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐκ τού-
των πᾶς τις ἰννοεῖ, πόσον συντελεῖ εἰς δικα-
φύσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἱστορίας ἡ
μετ' ἐπιμελείας συναγωγὴ τούτων εἰδήσεων
τῇδε κάκεισε ἱσφαρμένον, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐν
ταύτῃ περιστάσει εἵπωμεν.

Ἐν Σμύρνῃ κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1884.

Μ. ΠΑΠΑΝΙΚΑΕ.

1) Ὑψ. ἔ. σελ. 519

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ

ΕΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΩ.

ΤΗΣ ΒΕΛΕΩΣ ΑΥΤΗΣ ΤΩΝ ΜΗΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΗ· ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΠΙΓΡΑΦΟΝ

ΥΠΟ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΕΤΡΙΔΟΥ

ΗΠΕΙΡΩΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΤΩΣ ΕΝ ΚΑΜΗΝΙ ΛΑΚΩΝΤΙΚΩΝ

(Ανεγνώσθη ἐν τῇ ΨΕΐ συνεδριάσει)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως καὶ τῶν παρὰ διαφορῶν συγγραμμάτων κατὰ τοὺς διαφορὰς αἰῶνας μικρῶν παραλλαγῶν αὐτοῦ, καὶ δι' τῆς κατὰ τὸν Μεσολόω (αὐτὸν) ἀποκαλύπτειν ἑκατομῶστος αὐτοῦ.

§ α'. Περὶ Ὀμήρου κατὰ πρῶτον ἀπαντῶν τὸ τῆς πόλεως αὐτοῦ ὄνομα ὑπὸ τῶν τύπων **Κυπαρισσηία** ἐν τοῖςδε:

Οἱ δὲ Πύλων τ' ἐκίοντο καὶ Ἀρήνην ἱερὰν ἴναι,
καὶ Θρόν, Ἀλφειὸν πύρον, καὶ ἔδειπτο Ἀλφει.
καὶ Κυπαρισσηία, καὶ Ἀμφιπόλιον ἔλαιον,
καὶ Πελοπί, καὶ Ἐλος καὶ Δώρον, ἔδωκε Μῆδαι.
Ἀνθήναι Θάμω ἐν τῶν Θρήνα παῖσαν ἀνδρῶν,
Οὐχ αἰδῶν ἔντα παρ' Εὐρύτου Οὐχ αἰδῶν.

Καί, ὡς ἔκρινεν ὁ ποιητὴς ὑπὸ τῶν τύπων τούτων (formam) παρέρχεται τὸ τῆς **Μεσολω** πλείους ὀνόμα, πρὸς διακρίσιν ἵσως τῆς ἐν Φωκίᾳ συνωνύμου, ἥς ποιητὴς μνησθεῖν ἐν τοῖς ἔξῃς:

Αὐτὰρ Φωκίαν Στάβη καὶ Ἐπίστρατον ἔργον,
αἶετ' ἱερὸν μεταβόλον Ναυβόλον,
οἱ Κυπάρισσον ἔργον Πυθῶνι τὰ παρέρχοντο.

§ β'. Ὅτι ἡ πόλις **Κυπαρισσηίας** παλαιότερα ἵσταν, ἥ δὲ διμελῶστος αὐτῆς ἀνέχεται

εἰς τοὺς πρὸ τοῦ Ὀμήρου χρόνους, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρὸς τὸ βέβαιον μέρος τοῦ προορίου, εὐτυχῶς καὶ νῦν διατηρουμένων, **Κικλολοπίων** ἱερῶν, περὶ ὧν παρκακτύνοντες ἐν ἀρμεδίῳ τόπῳ παντοφάνη τὸν λόγον. Ὀνομάσθη δὲ **Κυπαρισσηία** ἡ διὰ τὸν φυσικὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως πολλῶν ἐν τῷ τόπῳ κυπαρίσσων, ἥ διὰ μυθολογικοῦς λόγους, ὧν ἕνεκα πολλὰ γένοι καὶ πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὡς γνωστὴν, Πάριον κατὰ καιροὺς τῆς διαφορῆς αὐτῶν ὀνομασίας, ὡς καὶ ἐνταῦθα συμβαίνει. Ὁ ἀνέλεον δὲ τι παρέρχεται καὶ περὶ τῆς ἐκ τῶν δὲ **Κυπαρίσσου** τοῦ Ὀμήρου πολυμυθίας ἀποφαστικῶς ἐξοστήσης, ὅτι τῆς Θεσσαλονίκης σφόδρα ἐργασίας, λέγων, ὅτι ἦν ἄλλος **Κυπαρίσσων** κατὰ τινας ἐπὶ τοῖς ὅροις Παρνασσου, ἡγεῖσθαι τ' ἐν ὀνομασίᾳ παρὰ **Κυπαρίσσου**, αὐτοῦ τοῦ Μινύου καὶ ἀδελφοῦ τοῦ Ὀρχομενοῦ.

§ γ'. Πρὸς διακρίσιν αὐτῶν τῶν δύο τύπων ἀρχαίων συνωνύμων, αὐτοῦ ὀνομαζόμενον τὴν ἡμετέραν **Κυπαρίσσον** ἱερὰν αὐτῶν, ὡς καὶ μνησθέντες ἐν τῇ ἱερῇ, τῷ τρίτῳ τῶν ἡμετέρων τῆς **Μεσολω**, ὅπου ἐκτείνεται, ἐν προορίῳ.

1) Εὐστάθ. εἰς Ὀμήρ. Πάριον. Β. στίχ. 510. — Ἀδελφὸν Γαζῆ, λέγειν τὸν γ' ἐν λέξ. **Κυπαρίσσου**, ἔδωκε. Βιέννης. 1837.

2) Τὴν **Μεσολω** ἀναφέρει εἰς τρία μὲν γ', τὴν κυρίως **Μεσολω**, τὴν καλεῖται **Μεσολω**, ἐν δὲ ἡ ἡμετέρα

1) Πάριον. Β. 591—596.

2) Πάριον. Β. 517—519.

μὲν πρὸς νότον ἀπὸ τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ (νῦν Ρουβριὰ) μέγας τὸν μέθριον τῆς μεσσηνιακῆς ἐπαρχίας Πύλου, καὶ ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυμάς, ἐκ τῶν κορυφῶν τῶν δυτικῶν ὄρεων τῆς Μεσσηνίας μέγας τῆς παραλίας τοῦ Ἰονίου πελάγους, ὡς λέγει καὶ ὁ Στράβων ἐν τοῖς δ'· «Νῦν μὲν πᾶσαν Ἠλαίαν ἐνομαζοῦσι τὴν μετὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ Μεσσηνίαν παραλίαν»¹. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ Στράβωνος ἡ Ἠλαία τὴν αὐτὴν ἔπλεον ἔκαστον, ἐν ᾗ, ὡς γνωστόν, συμπεριλαμβάνετο καὶ ἡ Τριφυλία, ἥτις νῦν ὑπάγεται ὑπὸ τὴν νομίαν τῆς Μεσσηνίας· ἐπὶ δὲ πραγματικῶς καὶ τοις κραταιῶς ἀπετίλει αὐτὴ ἰδίαν ἐπαρχίαν, καλουμένην Ἀρχαδίαν, ὡς θέλομεν ἰδεῖ παρακάτωις.

§ δ'. Τὸ ὄνομα Τριφυλίας ὡς ἀρχαῖον ἴσται, καὶ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Στράβωνος, προήλθεν ἐκ τῶν τριῶν παναρχαίων φυλῶν αἵτινες κατεφύλακον τὸ πρῶτον ἐν αὐτῇ κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, καὶ ἐνομαζόντο Ἑσπερίαι, Ἡλείαι, Μινυαίαι². Ἐνοεῖται δ' οὐκ εἶναι ὅτι κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ προϊστορικοῦ χρόνου ἐγένοντο αἱ τῶν φυλῶν ταύτων ἐν Τριφυλίᾳ ἐγκαταστάσεις· τὴν τῶν Μινυῶν μέλειστα ὁ Ἡρόδοτος περιστῆ σύγγενον τῇ τῶν Λακεδαιμονίων ἐκ τὴν νήσον Θήραν ἀποσταλέσθαι ἀποικίαν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν

τοῦ Καδμείου Θέρος, ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς τῶν ὡδῶν τοῦ Ἀριστοδήμου, Εὐροσθέους καὶ Προκλέους, βασιλέων Σπάρτης, ὡς γνωστόν. Τὴν ἀπὸ τύπου εἰς τύπον μετακινουμένην τὴν Μινυῶν τῆς Τριφυλίας καὶ τῆς κακοῦρας αὐτῶν ἰσχυρὰς καὶ εἰς πλείους ἐκτεθῆαι τὰ κατ' αὐτοῖς³. Ἀλλ' ἡμεῖς περὶ αὐτὴν μόνον νῦν ἀναφέρομεν τὰ εἰς Τριφυλίαν ἀναχθέντα, διὰ τὸ σύντομον, τάδε· «Ἐπεὶ τὰ δι καὶ αἱ Μινυαὶ ἐκδράντες ἐκ τῆς ἐρατῆς Κροντο εἰς τὸ Τηλεγετον, τῶν Λακεδαιμονίων βουλευομένων σφίσι ἀπολλύνται, παρατίεται ὁ Θέρος, ὅπως μὴτε σφίσι γένεται, αὐτῆς τὸ ὑπεδικαίτο σφίσι ἐξέλθῃν ἐκ τῆς χώρας» συγχωροῦσάντων δὲ τῇ γνώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων πρὸς τρακυντήριας ἐς τοὺς Μεγελάρους ἀπογόνους ἑπλώσει, οὐ τὴν πάντας ἄγων τοὺς Μινυαίους, ἀλλ' ὀλίγους τινάς· οἱ γὰρ πλείους αὐτῶν ἐτρέφαντο ἐς τοὺς Μαρωρῆτας καὶ Καδμῶνας· τοὺτους δ' ἐξελάσαντες ἐκ τῆς χώρας σφίσι αὐτοῖς ἐς ἐξ μέρους ἔδωκον, καὶ ἔπειτα ἔκτισαν πόλιν· τὰς δὲ ἐν αὐτῇ, Λέπρον, Μάκιστον, Φαράξ, Πόρον, Ἐπὶον, Νυδῖον· τοὺς δὲ τὰς πλείους ἐπέμειο Ἠλία ἐπὶ ῥήσιν⁴. Ἐν τοῖς αὐτοῖς ὡδὶν ἀναγράφεται περὶ τῶν ἐν Τριφυλίᾳ τριῶν φυλῶν, οὐδὲ πᾶσι Θουκυδίδι καὶ Ξενοφῶντι λόγος τις περὶ τούτων γίνεται, ὥστε ὁ Στράβων φαίνεται ὡς ἡ γῆ καὶ ἡ βλάσις τῆς ἐκ τῶν τριῶν φυλῶν προέλευσος ὅθην ἐνομασίας, μορφοῦσιντες ὑπ' αὐτῶν κατ' εἰκοσίαν, καὶ ταύτην παρεῖχθησαν ὡς ὅλην, πλείονα τῶν μεταγενεστέρων καὶ τῶν νῦν τῶν μεθόλων ὑπαπευθόμενοι τὸ ἀντίθετον⁵.

§ ε'. Ὅτι ὁ Στράβων πολλὰς τῶν τῆς ἀρχαίας Γεωγραφίας οὐκ ὀρθῶς διώριστο (ἵνα μεταχειρισθόμεν τὴν φράσιν τοῦ περὶ αὐτοῦ Πλίνθιος)⁶, πολλοὶ τοῦτο παρετήρησαν, καὶ διορθώσεις πολλὰς τοῦ τῶν Γεωγραφικῶν αὐτοῦ

καὶ ἡ Ἡρὰ Ἀλφειοῦ, παρ' ἣ τὴ Ὀλύμπια ἐπέλθοντες, καὶ τὴν Τριφυλίαν. Ἀλλὰ περὶ Ἠλείας θέλομεν γράβει ἴδαν εἰς πλείους πραγματείας, ἐν ᾗ θέλομεν διευκρινίσει τὰ καθέκαστα, βοηθούμενοι ἐκ τῆς αὐτῆς καὶ τῶν πολλῶν καὶ πικίλων ἐπιτοπῶν ἐκείνων, ἃς περὶ ἐπετηρέσαμεν, ὅς ἐκείναι ἀετρίθμεν διειδόντες τὴν ἑλληνικὴν σχολὴν Πόρου. Τῶν ἑρευνῶν τούτων πύρισμα εἶναι καὶ ἡ πρὸ πολλῶν τῶν Φιλόλογ. Σύλλογῳ ἀποσταλέσα περὶ Μωρέως πραγματεία, ὡς καὶ περὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Μοραίας (Μορισταίας νῦν) κλπ.

1) Στράβ. VIII.—'Αδ. Γαζῆ λέγει. τόμ. Γ', ἐν λξ'. Τριφυλία. Ἀλλ' ὁ Πανσθενὴς περὶ τῆς οἰκίας τῆς Ἠλείας μέγρι τοῦ ποταμοῦ Νέδα (Μπορὶ νῦν) ἐκ καὶ τὴν Κυπαρισσίαν εἰς τὰ Μεσσηνιακὰ περιγράφει κατὰ τὸ τέλος. Ἀλλ' ὅτι τοῦτο ὀρθὸν οὐκ ἔστιν, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ Πολυβίου καὶ Διοδώρου, ὡς θέλομεν ἰδεῖ παρακατωτέρως, καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ Πανσθενὴν ἀκούει ἀμερόβλους ἐκφραζόμενον περὶ τούτου ἐν Παισικ. Α. VI. 3, 4.

2) Στράβ. εἰς ἀνοτ.—'Αδ. Γαζῆ τόμ. Γ', ἐν λξ'. Τριφυλία—'Αρχαία Γεωγραφ. Γέρη. σελ. 75 Τριφυλ. ἐκδ. Ἀθην. 1856.

1) Πρότ. βελ. Α', σελ. 145—146.

2) Πρότ. εἰς ἀνοτ. 118—149. ἐκδ. Ἀμφιά, 1864.

3) Ἀρχαία Γεωγραφ. Γέρη, σελ. 75.—'Αρχαία Ἰστορ. Ἑλλάδος ὑπὸ Θωμᾶ Κεῖτλη, μεταφρ. Ἀντωνιάδου, σελ. 9. ἐκδ. ε', 1850.—'Ελλην. Ἰστορ. Κ. Παπαρρηγ. τόμ. Α', σελ. 169.

4) Ὅπως ὁ περὶ αὐτοῦ σφίσι ἐγράφε καὶ πραγματείας ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Περὶ τῶν οὐκ ὀρθῶς κατὰ τὴν Γεωγραφίαν Στράβωνος διορθώσεων» (Κ. Σάβη Νελλάγη. Φιλόλ. Γ. Πλίνθιος, σελ. 11.

МЕЧНИКОВА

ἐπεμειράσαντο οὐ μόνον κατὰ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἡμέας¹· ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἀρχαίων σπουδαῖαι ἀνθρώπων φέρονται τὰ νῦν κατὰ τὴν Στραβόνι προσέεικοντες, καὶ μάλα κατὰ ἐπὶ σπουδαίων ἀντικειμένων, ὡς συμβαίνει π. γ. ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος περὶ Τριφυλίας, ἐφ' οὗ ὁ μέγας ἱστορικός Πολύβιος ὅπως τάντις τε φαίνεται παραδεχόμενος· καθέτι οὐκ ἐν τῶν πρώτων, ἀλλ' ἐπὶ ἐν Τριφυλίου τινός 'Αρκάδος προήλθεν ἡ ὀνομασία τῆς Τριφυλίας. Ἰδοὺ αἱ λόγια τοῦ Πολυβίου· «Ἦκε βοηθῶν (ὁ Αἰτωλῶν στρατηγός) εἰς τὴν Τριφυλίαν, ἥ τῆς μὲν προσχωρήσας τίτευχε ταύτης ἀπὸ Τριφυλίου τῶν τοῦ 'Αρκάδος παιδῶν ἐνός, καί τας δὲ τῆς Πελοποννήσου παρὰ βασιλευσάντων μετὰ τῆς ἡλικίας καὶ Μισσηνίων ὡς, ἐπείραται δὲ εἰς τὸ Αἰτωλὸν πελάγος, ἐστὶν αὐτῶν τῆς 'Αρκάδος ὡς πρὸς γεωμετρίας ὁμοίαν· ἔχει δ' ἐν αὐτῇ πόλεις ταύτας, Σκαμνίον, Ἀσπρον, Ὑπανάκην, Τυπανίαν, Πύργον, Αἰπύον, Ἰδύον, Στυλῆγγον, Φυλῶν, ὧν ὅλως χρόνος ὑπερῶν ἐπικρατήσαντες ἡλικία προεβόησαν καὶ τὴν τῶν Ἀναχωρίων πόλιν, συνεισέσαντο ἔργους εἰς 'Αρκάδιον καὶ Μεγαλόπολιν, Ἀυδῶν τοῦ Μεγαλοπολίτου κατὰ τὴν τορυνίαν· τὰς τινος ἰδίας πρὸς ἀλλήλων δόντος τοῦ Πρωκίμου². Καί μιν φαίνεται ὁμοίωσις ἡ τοῦ Πρωκίμου παρὰ τοῖς αὐτοῖς, καὶ πλείονος πίστεως ἔχει διότι ὑποστηρίζεται πρῶτον μὲν ἐν τῶν παρ' Εὐνορόντι ἀπαντῶντων τῶνδε· «Οὐ γὰρ μὲν ἡλικία, ἐπὶ ἀπαντῶντας τὰς πόλεις τοῦς 'Αρκάδας, ὅς ἐπὶ Λακεδαιμονίων ἀργεῖναισιν ἔγνωσαν αὐτοῖς τοῖς μὲν αὐτῶν λόγους ἐν οὐδενὶ λόγῳ πεισμένους, τοὺς δὲ Τριφυλίου καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀπὸ ὧν ἀποστάσαντες περὶ πάντας πεισμένους, ἐπὶ 'Αρκάδες ἔφασαν εἶναι, ἐκ τούτων αὐτῶν καὶ οἱ ἡλικία δυσμενῶς εἶχον πρὸς αὐτούς³. Ἐκ τούτων κατακρίνεται, ἐπὶ οἱ 'Αρκάδες παρεποιοῦντο τοὺς Τριφυλίου ὡς καταχωμένους ἐν τῇ 'Αρκάδι, καὶ ἐπομένους διανεμῶνται φυσικῶς τῶν λόγων καὶ πρὸς αὐτοὺς τῆς εὐνίας αὐτῶν καὶ προστάσεις ἄλλως τε καὶ τὸ πολιτικὸν συμφέρον ὑπαγορεύει πολλὰς τὴν ἐξέλι-

σιν τούτων περὶ συγγενείας καὶ φυλῆας καταγωγῆς λόγους, ἐφ' οὗς ἐπὶ ἄλλοις εὐπροσώπως καὶ εὐλόγως δύναται νῦν ἀντιστάται χωρὶς πολλὴ τὸ ἰνδιφένον ἔργον. Ἀλλ' ὅμως ἔχει τὸ πρῶτον ἐνταῦθα διότι καὶ παραμυτικῇ καταγωγῇ εἰς 'Αρκάδων συγγένειαν κατὰ τὸν Εὐνορόντι καὶ Πολυβίου ὑπάρχει τοὺς Τριφυλίας, καὶ κατὰ τὸν Μισσηνὸν ἀναφάνη πάλιν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα 'Αρχοδία καὶ νῦν ὑπάρχει παρὰ τῶν καθ' ἡμέας τῆς Κυπαρισσίας διαπολιτικῇ ἡ ἀρχαία παρὰ τοῖς ἡλικίαις τῆς εἰς 'Αρκάδων καταγωγῆς, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἐξῆς δημοδὴ τύπον, καθ' ὃν λέγεται, ἐπὶ «Οὐκ ἡ Κυπαρισσία ἦτονα ἔρημος, ἔχειντε λεῖβάδι, κ' ἐρχόμενοι ποιμῆρες μὲ τὰ πρόβατά των ἀπὸ τῆς 'Αρχοδίας ἀπάνω ἀπὸ τὰ βοῦρα, καὶ ἐξεχειρῶνιζαν ἰδίᾳ, ἐπειδὴ ὁ τόπος γεννὰ πολὺ χορτοῦ, καὶ χιόνι δὲν ἔργειν διὰ λεῖβάδι ἦτονα πολὺ χειμῶν· οἱ ποιμῆρες ὕστερα ἀδεύοντο ἐγχερῶν καλὸν καὶ ὁδόν κατ' ὁδόν ἔκαμαν χωρὶς καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρὰ τοῦς καὶ ἀπὸ τότες λέγεται 'Αρχοδία. Ἡ παρὰ τοῖς αὐτοῖς βεβαιὸς ἀνέχεται εἰς τὰς ἀρχαίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ παραδόσεις, ὧν πλείους ἀμνηστὶς συνετερίθη παρὰ τῶν σημερινῶν ἑλλήνων καθ' ὅσον διαφέρων χωρὶς τῆς Ἑλλάδος, ἐνεβλήσαν καὶ μὴ ἄλλ' ἀναφανίσκων, ἐγνωστον ἀρεβός· διὰ τοῖς λόγους, κατὰ τὸν Μισσηνὸν ἐν Κυπαρισσίᾳ, συνετερίθη ἐπὶ Βενετῶν⁴ καὶ κατόπιν ἐπὶ τῶν Τούρκων, διεσώθη ὡς σήμερον.

Ἡ δὲ ἡλικία πρὸς τὸν ἔχοντα τὸν τῆς Τριφυλίας, μὴ συμπεριλαμβανόμενος, κατὰ τὸν Ἀρκαδίον⁵ τὴν Κυπαρισσίαν;

Ἀλλ' ὅμως ἔστιν, ἐπὶ ὁ μέγας Γεωγράφος θεωρεῖ τὴν Κυπαρισσίαν μισσηνικήν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἔπαιτα πολλοὶ τῶν Γεωγράφων ἀρχαίων τε καὶ νῦν ὡς ἀνυπόπτως τὰς παραγράφους αὐτῶν ἐσθλῶς, καὶ ἂν ἐξετάσωμεν

1) Ἐκ Νεαλλ. Μολαίγγ. Ν. Β. 1874. τ. Α' καὶ Β', ἐκδ. Ἀθην. 1874.

2) Ἐκ τῶν ἐκδόσεων ἐπὶ τοῦ Κ. Μολαίγγ. Χάρτη τοῦ Μωρέως· ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἀρχ. Μωρέως. Κλ. Α'. Κωδ. LXII docum. ined. Τόμ. I. ἐκδ. Παρις. 1880 καὶ χάρτην ἐπὶ τῆς Elide et la Triphyly pour le voyage du Jeune Anacharsis par m. Barbé de Boissy ἐκδ. Παρις. 1888.

3) Στρ. VIII, 348—361.

4) Παρὰ τῆς ἑλλ. Τόμ. Β', Πόλις. σελ. 543—546.

1) Κορυθαῖς ὁ Θεσπρωτός· μαθητὴς τοῦ Μαλίου καὶ ἐπ' ἐσχάτων ὁ κ. Ἀντιστάς.

2) Πολύβ. Ἱστορ. Α. σελ. 115, ἐκδ. Ἀθηνῶν.

3) Εὐνορόντιος Ἑλλήν. VII. 1. 26—27. ἐκδ. Αθηνῶν. 1850.

τὴν ἀλλοίαν, ἥτις παρὰ Στράβωνα ἀτακτοῦται ἐν πολλοῖς ὑπάρχει, ὡς μὴ ἐξ ἀκαθάρτου ἐν πολλῇ λεπτομερείᾳ, καθὼς ἀποδεικνύεται ἐν τῶν ἐπισημῶν.

Δ'. Ὁ μέγας ἱστορικός Διόδωρος συμπεριλαμβάνει τὴν Κυπαρισσίαν εἰς τὴν Ἠλείαν, ὡς φαίνεται ἐν τοῖσιδε: «ἐστράτευον (οἱ Ἀρκάδες) ἐπὶ τὴν Ἠλίαν καὶ εἶλον πόλιν Μάργαναν καὶ Κρύων, ἐπὶ δὲ Κυπαρισσίαν καὶ Κορυράσσον»¹.

Β'. Ἀμφιβάλλως ἐντάσσεται ὁ Πανσκήνος περὶ τῶν ὁρίων τῆς Ἠλίας εἰς τὰ Ἠλιακά αὐτοῦ εἰς δὲ τὰ Μεσσηνιακά ὅθεν τὸν ποταμὸν Νίδαν, ὡς ὅριον μεταξύ Ἠλίας καὶ Μεσσηνίας, λέγων ἄρουν δὲ Ἠλείαν πρὸς τὴν Μεσσηνίαν τῆς Νίδας τὴ ἐπὶ θαλάσῃ ἐνέσθαι τις πείθοιτο ἐν ὅρῳ τῇ ἐς Πελοπόννησον Ἡρακλειδῶν καθέλω². Ἡ πρόσις γινέσθαι εἰς πείθοιτο ἂν συμπερασματικῆς φύσεως ὦσα καὶ εἴη ἐς Πελοπόννησον Ἡρακλειδῶν καθέλω ἀναγκασμένη, ὅτε οὐ ἐκρινῶς ἔχουσι τὴ τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν χωρὶς ὅρα — παραγὰς πράγματα τῇ ἀκριβεῖ κριτικῇ λαμβανούσῃ μάλιστα ὅπ' ὅρα:

α', ὅτι ὁ Ὀμηρος λαμβάνει τὴν πόλιν Κυπαρισσίαν ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν πόλεων τῶν ἐς Τρωϊλίδαν ἀναγκασμένων³.

β', ὅτι ὁ Διόδωρος σφωδρῶς ἐμπεριλαμβανέει αὐτὴν εἰς Ἠλίαν, ὡς εἶδωμεν ἄνωτέρω.

γ', ὅτι αἱ παραδόσεις ἀναγινώσκονται εἰς τὴν Ἀρκάδιαν μέλλον ἢ εἰς τὴν Μεσσηνίαν.

δ', ὅτι κατὰ τὸν Μεσσηνίαν ἐξετάζεται ἡ ἐπαρχία Τρωϊλίδας (Ἀρκάδιαν) μέλλον πρὸς τὴν Ἠλίαν ἢ πρὸς τὴν Μεσσηνίαν καὶ ἐκκλησιαστικῶς καὶ πολιτικῶς, ὡς θέλωμεν ἰδεῖ περὶ καπνόντες.

ε', ὅτι εἶχεν ἴδιον ἐπισκοπον ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ Χριστιανουπόλεως, οὗτος ἡ δικαιοδοσία ἐξετάζεται μέχρις Ἀρκადίας συμπεριλαμβανούσα καὶ τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας (Ἀνατολικῆς). Ἀλλὰ περὶ τούτου πλεονεκτοῦμεν ἐν τοῖς ἐπισημῶσι.

ζ'. Πῶς λοιπὸν ἀνέρουσαν, καὶ διὰ ποίους λόγους διμερῶνθαι αἱ ἀμφιβάλλουσι παρὰ τοῖς συγγραφεῖσι περὶ τῶν ὁρίων τῆς ἐπαρχίας ταύτης;

α'. Ἐνῆκα τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῆς Κυπαρισσίας, καμίνος μεταξύ Ἠλίας καὶ Μεσσηνίας, καὶ διαχωρίζουσας ὑπὸ τῆς φυσικῆς γραμμῆς τῶν ὁρίων, ἥτις καὶ χόρμα νερὸς ὑπὸ τοῦ λαοῦ καλεῖται διότι ἔθνη καὶ ἔθνη γίνονται τὰ ὕδατα κατὰ τὴν φυσικὴν κλίσην, τὰ μὲν πρὸς τὴν Κυπαρισσιακὴν κλίσην, τὰ δὲ πρὸς τὴν Μεσσηνιακὴν ὥστε ἀποτελεῖται, οὕτως εἰπεῖν, ἴδιον τμήμα φυσικῶν περιληψάντων τὴν τε παραλίαν ζώνην ἀπὸ τὰ μέθορα τῆς ἐπαρχίας Πυλίας μέχρι τοῦ Ἀλφειοῦ καὶ τῆς μεταξύ κυλάδας καὶ λέρου.

β'. Διὰ τὴν κυλάδα τὴν μεταξύ τῶν λαπῶν Τρωϊλικάων πόλεων καὶ τῆς Κυπαρισσίας καμίνος, ἥτις ἀγχι εἰς τὴν Μεσσηνίαν μεταξύ τῶν ὁρίων. Δι' αὐτῆς ρίπται τὸ τε λεγόμενον ἂν Ἀρκάδιον ποτάμι, εἰς τὴν Κυπαρισσιακὴν κλίσην ἐκβάλλον, καὶ ὁ γαίμαρος Καρτελάς, εἰς ὃ καὶ ἔπειν τὸ μέρος τούτου τῆς κυλάδας. Διὰ τὴν ἐπισημῶν ταύτην ἀλλὰ πῶς εἰληγοῦτο τὸ πάλαι; οὐδεὶς γινώσκων διότι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῖσι οὐδεμία τούτων μνησθῆναι γίνεταί, τοῦλάχιστον παρὰ τοῖς συγγραφεῖς Ἡ κυλάς αὐτὴ φυσικῶς φαίνεται ἀπογομῆσθαι τὴν Κυπαρισσίαν ἀπὸ τῶν λαπῶν πόλεων τῆς Τρωϊλίδας, καὶ ἐν αὐτῇ ὁ Κυπαρισσίας ἐκκλίνουσαν τὴν Φιλίππου Γ' τῆς Μακεδονίας, θέλοντα αὐτὴν εἰσβάλῃ δι' αὐτῆς εἰς τὴν Μεσσηνίαν, κατὰ τὴν μακρυτάτην τοῦ Πολυβίου, λέγοντος τάδε: «ὅτι δὲ Μαρίας παντὶ τῷ ἐλαφρῶς ἐξελθὼν ἐκ τῆς Ἠλίας, καὶ κατὰ τὴν εἰσβολὴν τὴν εἰς Μεσσηνίαν οὐδὲν κωλυθεὶς ἐπὶ τῶν Κυπαρισσιῶν ἀνίσταται». Τὸ ἀρχαῖον ὄνομα αὐτῆς ὡς αὐτῶς ἀναγινώσκοντες ἐπισημῶν ὁ Πανσκήνος ἔμεινε μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς Κυπαρισσίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ καὶ, μείνει παύεται τοῦ καλομένου Ἀδελφῶν ὅτι οἱ ἀρχαιολόγοι τήσιν οὐδὲν ὅσον τῆς κυλάδας ταύτης, καὶ εἰς ὃ ἀπένειμαν τοῦτομα τῇ νῦν λεγόμενῃ δὴμῳ Ἀδελφῶν, ὅθεν ἐν τῇ κυλάδος πρὸς τὴν ΒΑ. καμίνῳ. Ἀλλ' ἐπισημῶν, ὡς περὶ τῶν ὁρίων, αἱ χωρὶς τῆς Ἑλλάδος εἰσὶν ἀνεξετάσιμα εἰσὶ ἐν ἑλτῇ τῇ ἐπιστημονικῇ ἀκριβεῖ, ἣν ἀπαιτεῖ ἡ σημερινὴ πρόοδος καὶ ὅσας τῆς ἐπιστήμης, πολλὰ ἀγλῆς ἐπισημῶνται ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων, καὶ τούτου ἔνεκα ἡμῖν τοῦλάχιστον δοκεῖ ἐπεῖναι, ὡς ἂν ἐξερευνήθωσι τὰ πάντα ἐπιμέλως καὶ ἐπιστα-

1) Διὸς Σικελ. XV. 77, 4.

2) Πανσκ. IV. XXXV. 5, 7. — Καὶ ἐν V. VI. 3, 4.

3) Ὀμήρ. Ἰλιάδ. Β. 591—596.

1) Πολυβίου Ἰστορ. Ε', σελ. 152, ἔκδοσις Ἀθην. 1878.

μένους. Ἐκν ἑμῶς παρακολουθεῖται τῇ Πεν-
σική ἀρίστω, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, τοῦ Ἀλ-
λῶνος μνείαν ποιοῦμένη μετὰ τὴν Κυπαρισίαν,
κατὰ φυσικὴν λόγον διακρίνεσθαι νὰ παραδε-
χθῶμεν τὴν καλλὰς ταύτην ὡς αὐλῶνα, ἐπι-
δὴ ἀμείως μετὰ τὴν Κυπαρισίαν ἔπεται πρὸς
Β. ἡ καλλὰς αὕτη πρὸς τὴν Μεσσηνίαν ἀπολή-
γουσα, καὶ ὅπως γεωγραφικὸν ὄρον, *Διδαῖνα*
ὅπλα δὲ ἀποτελοῦσα τὸ δ' Ἀρκαδίῳ ποτά-
μι ἡ Νεῖδα ἐστίν, ἑτέρα τῆς ἐξ Ἀρκαδίων πα-
ρὰ Φιγαλείαν πολλὰ γὰρ τὰ συνώνυμα. Καὶ
εἰς τὴν φυσικὴν παραδῶχην τούτου τόσῳ μέλ-
λον ἀγόμεθα, ὅσοι πληροφωροῦμεθα, ὅτι ὁ νῦν
ῥῆμος Ἀλλῶνος, ὃς πρωτεύουσα τὸ λεγόμενον
Ἰσχυρόταστον, περιελίξει ἐν αὐτῷ οὐχ ἕνα
αὐλῶνα, ἀλλὰ πολλὰς φέρεται καὶ λόρους ἐκ-
τεν πρὸ αὐτοῦ (à priori) ἀπαλειπόντας τὸ γεω-
γραφικὸν ἢ γεωγραφικὸν τοῦ Πενσικῶν καὶ
ἐκτενῶν τὸ ἐν ῥῆμῳ ἀναγνωρίσκει αὐτοῦ λέ-
γοντος ταῦτα: *καὶ δὲ Ἀλλῶνα καλομένη καὶς*
Ἀσκληπιδῶ καὶ δὲ ἀπὸ Νεῖδα ἐστὶν Ἀλλῶντος κατὰ
τοῦτο ὁ ποταμὸς ἡ Νεῖδα μετὰ τῆς τῆς Με-
σσηνίας ἦδη καὶ τῆς Ἥλειας διεξέρχεται¹.

γ'. Διὰ τὴν κατὰ φύσιν μετατόπισιν τῶν
ὁρίων τῶν χωρῶν ὑπὸ τῶν διαφόρων κατα-
κτιστῶν, ἥτις φυσικὴ τῇ λόγῳ, ἐπὶ αὐτῇ σύγκρι-
σιν εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς ὄρους, τῶν ἱστορικῶν
κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐκτίσται.

δ' καὶ τελευταίον, διὰ τὴν μὴ ὑπὸ τῶν
συγκριτικῶν ἐντέλλῃ ἐξακριβῶσιν τῶν γεωγρα-
φικῶν ὁρίων, ὅστις παραστῶνται, ὡς ἔχουσιν,
καθ' ἣν ἐποχὴν τοὺς ἄλλους ἐκτενῶν ζῶσι. Διὰ
πάντας τοὺς λόγους τούτους υποπίπτουσιν οἱ
συγκριτικεῖς εἰς ἀμφιβολίας, διασχυρισμοὺς καὶ
συγκρίσεις, εἰς ὅν ἡ νωστέρη ἐπιστήμη ἀναγκά-
τως προσπαθεῖται καταβάλλει, ὅπως ἀνασύρῃ
τοὺς θεστώτας αὐτῆς.

ε' ἡ. Ἐκ πάντων τούτων συνέχεται τὸ ἐπι-
στημονικὸν συμπέρασμα, ὅτι ἡ Κυπαρισσία τὸ
πάλαι διετίθει ἀνήκουσα τῇ Τριφυλίᾳ, τριτὴ
τῆς Ἥλειας, ὡς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἴπομεν, καὶ
ὅτι ἐν τοῖς ὑστέρις χρόνοις διὰ λόγους ἱστορι-
κοὺς ἐθεωρήθη Μεσσηνιακὴ, δι' οὗ καὶ αὕτη ἡ
Τριφυλία, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη γῶρα, ὑπόστη
ἀλλοιώσεις, ποτὶ μὲν ἐκτεινόμενη, ποτὶ δὲ συ-

στέλλομένη². Ἀλλ' οὐ μόνον αἱ τοπικαὶ ἐκτά-
σεις τῶ χρόνῳ συμματῶνται συσταλλόμε-
ναι ἢ διαστέλλομεναι, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἐνό-
ματα ἀκέρη τῶν διαφόρων τόπων καὶ πόλεων,
ὡς γνωστῶν, μεταβάλλονται, ὡς πάντα τὰ
ἀνθρώπων ἰδιὰ δ' αἱ ἐξαλλιώσεις αὐτῶν τῶν
ὀνομάτων γίνονται ἐπαισθηταὶ εἰς τὸν ἑλλη-
νικὸν λόγον ἀπὸ τῶν ρωμαϊκῶν κατακτιστῶν
καὶ ἐρεῖς. Οὕτω π. γ. τὸ ὄνομα Κυπαρισσία
πολλὰς ἐπαθεν ἀλλοιώσεις ἐν τῷ διαστήματι
τῶν ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου μέχρι τοῦ νῦν χρόνων,
διότι παρὰ μὲν τῷ Πτολεμαίῳ ἀπαντᾷ ὑπὸ
τὸν τύπον Κυπάρισσα, παρὰ δὲ Πλινίῳ Κυπά-
ρισσα³, παρὰ Ἡμετέρῳ Μελὶς Κυπάρισσα⁴,
παρὰ Πενσικῇ Κυπαρισσία⁵, παρὰ Στεφάνῳ
τῷ Βυζαντίῳ Κυπαρισσία⁶, καὶ παρὰ τῷ Συνη-
θῆμῳ τοῦ Ἱερουλίους Κυπαρισσία⁷, καὶ τοῦτο
ἐπικρατεῖ σήμερον. Ἀλλ' εἰς τὸν Γ' μ. Χ. αἰ-
ῶνα φαίνεται τοῦτο ὅλος ἡσυχασθῆναι, καὶ ἰδοὺ
ἐπικραίνεται τὸ πανάρχαιον Ἀρκαδία, ἰσχυρὸν
ἐρεῖς οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν, ἀλλὰ καὶ
παρ' αὐτοῖς τοῖς Φεάγκαις, Βενετοῖς καὶ Τούρ-
καις, ὡς θέλομεν ἰδεῖ παρακατιόντες. Πῶθεν
ἐξεφύττωσι τὸ πανάρχαιον τοῦτο ὄνομα ἐν τῇ
περίῳ αὐτῇ τοῦ ἐθνικοῦ βίου, τῇ μακρῇ καὶ
καταστρεπτικῇ διὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν τρέ-
πω ἐξέταρ ἀπὸ τὰ βῆλα τῶν αἰώνων, ἀντα-
στον. Δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ ἐξηγήσωμεν ἄλ-

1) Παρὰ. Ἑλλήν. Πελοποννησ. Τόμος Γ', σελί-
δος 529. Παρατηρεῖται ἐνταῦθα, ὅτι Τριφυλία
τὸ καὶ ὑπῆρχε καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἡπειρῷ τῇ ἰδίᾳ
Παλαιᾷ καλομένη, ἐπὶ τῆς Μελισσίδος γαίης, κα-
τὰ τὴν μαρτυρίαν Τίτου Λύκου λέγοντος ταῦτα: *orex*
primo die ad castra Pythri pervenit. Loc-
us, quem ita vocant, est in Triphylia, ter-
ra Melissidis, et (Tit. liv. XXXII, 13.—) Ἐν
καὶ τὴν ἐμὴν παρακατέειπεν περὶ τοῦ ἐν Ἡπειρῷ
Στρατοπέδου τοῦ Πυθρίου, ἐν τῇ Ἡμερᾷ
τοῦ κ. Εἰρη. Ἀστωπύου τοῦ 1880 σελ. 244—254.

2) Plin. hist. natur. livr. IV.—Πεντηγ. Πεν-
—Γένη ἀρχ. Γεωγραφ. Ἑλλάδος, σελ. 79.

3) Πεντ. Μελὶς Γεωγραφ. Βέλ. τ. 1, σελ. 45
τῷ 6' βελίῳ, ἐκδ. Βερλ. 1867.

4) Πανσ. Μεσσην. IV. 7, ἐκδ. Αμφ. 1838.

5) Στεφ. Βυζαντ. ἐν λέξει.

6) Imper. Orient. tom. 1 Pag. 31.—Κωνσ.

Παπαρηγ. Ἰστορικ. Πραγματ. Μέρος Α', σελ. 321,
ἐκδ. 1858.— Buchon rech. hist. tom. 1. Chronig. metrig. περὶ δὲ παρακατιόν-
των ἔστιν ὁ λόγος.

1) Ἀλλ' ἄλλα λέγουσιν, ὅτι τοῦτο εἶναι ὁ Κυ-
πάρισσος ποταμὸς ἡ δὲ Νεῖδα τὸ λεγόμενον
Μ π ο ὕ ρ ο.

2) Πανσ. Μεσσην. Βέλ. IV. 5, 7.

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ΄).

καὶ τὰς καὶ ἡ λῆξις τοῦ ἱστορημένου τούτου ἔστι δὲ καὶ ἀποδοχῆς καὶ τῶν ἐν ἀντιφύκτῳ, ὅτι πᾶσι τὰς ἡμέρας ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ταῖς ἱερουργίαις ταύταις, ἐκτελεσθῶν δ' ἴσταν οὐδὲς ἔργον. Ἡμεῖς δ' ἀρραβώμεθα καὶ ταῖς ἐπισημασίαις πρὸς τὰς ἑλλὰς ἵστασθαι, ὅτι καὶ ἐν Ἀσκήθῳ ὑπῆρχον ὁμοῖον τοῦ πάσαις κατὰ τὴν παρελθόν Ἀρχαίαν ἐπισημασίαν, ὡς μακροτέρῳ Διόδωρος δὲ Σικελιώτης λέγων τάδε· Ἐῖ μὲν οὖν ἐν Ἀργυρίου στρατῶν τὸν Περσῶν, μεγάλῃς τῆς πόλεως παρασκευῇ, παρ' ἐλπίδα ἄκρτον ἵσχευε τοὺς τίλους· κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα ταρταρωμένων τῶν πόλεων διὰ τὴν δυνάμει πόλειαν, καὶ πολλὰν ἱπποστασίαν διὰ τὴν καὶνὴν ἀναρχίαν, τοῖς μὲν τὰς ἐπιμαρτίαις κατασκευάζοντες ἐβούλητο ἡ Δακιδωμένη, τοῖς δὲ τὴν δημοκρατίαν ἀνταγωνίσμενος συνέστηεν ἡ Ἀθηνῶν, Ἀμφότεραι γὰρ αἱ πόλεις αὐτὰ γέγονον ὀλίγον διαφέρειν τὰς σπουδῆς, μετὰ δὲ ταύταις συμπράττουσαι τὰς αἰτίας πόλειαν ἐπὶδύμεναι, οὐδὲν ἔτι προνοήσαντες τῆς καὶνῃς συνέλευσις εἰρήνης. Ὡς περ ἐν Ἀσκήθῳ τοῖς ἐπὶ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς ἱστορίας καὶ τῆς γεωγραφίας τοῦ ποταμοῦ ἱστορίας ὁ δημοῦ γεωγράφος ἔχον καὶ μνημονεύοντες πάντας. Οὗτοι δὲ τῶν Τιμῶν ἐν τῇ Ἀθηνῶν ἱστορίᾳ τὸν καὶνὸν καὶ ἀντιφύκτον συνέλεξαν αὐτὰ καὶ συνέμαχον. Τούτων οὖν παραπομπῆς συνάγειν, καὶ διαβιβάζοντες ἐπὶ τὴν νῆσον οὗ αὐτοῦ, κατέλαβον τὸ ὄριον ἀπὸ δὲ ἄλλων, ὡς προσήκειον Ἀσκήθῳ. Ἐκ τούτου δ' ἐβλήμεθα, καὶ βοηθῶν τῶν Τιμῶν, ἐκαστοῦ τῶν ἐν τῇ πόλει. Τοῖς ὁμοῖον τούτο τοῖς Ἀσκήθῳ καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων τοῖς τοῖς Arcadia Castellum ὀνομαζόμενον, ἐξ οὗ καὶ τῆς πόλεως οὗ αὐτὸν μακρὸν τοῦ γένους καλέμενος καλεῖται ὡς δημοῦ Ἀσκήθῳ. Ἠλλὰ καὶ ἐν Κρήτῃ ὑπῆρχεν ὀρεγία πόλις Ἀσκήθῳ ὀνομαζόμενη, ἐν ἣ ἐγενήθη ὁ λαὸς, κατὰ Κελδικίαν, λέγοντας·

Zeū, sè mèn 'Iōáíησιν ἐν οὐρασί φασι γενέσθαι.

Zeū, sē d' ēn 'Arkhadēh: pōtērā, pātēr ēphēusanto;³

4) Διοφ. Στοιχελ. ΙΕ', 45.

2) Νικολάου Κατράμῃ, ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου
φιλόλογ. Ἀνάλεκτα Ζακύνθ. σελ. 31, ἔκδ. 1880· ἐν
Ζακύνθ. πύπ. - Λόγιον.

3) Καλλυν. Συμ. Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ὅτι ἡ πόλις Κιπυρρασία ἔκειτο ἐν τῇ πα-
 λαιᾷ ἐξ αὐτῆς ἡ ἀνωκλήνη καὶ τὸ μετα-
 νῦν τὸν δὲ ἀκρωτήρα λέγουσι Ἀκρίτα καὶ τὸ Ἰχθυό-
 νευτον καὶ Κατακόμην νῦν) πύλας καὶ
 ἀναπλοῖον, καὶ Κιπυρρασιόωντες πύλας καὶ
 ἡς μεμαρτίαι Πρωτόνιοις ἐκείνης λέγουσι
 ὅδε: inter Tannaron et Acritan Asi-
 naeus, inter Acritan et Iudam Cy-
 prissius ... in Asinaeo Iudam Pa-
 naim, in Cyprissio Alpheus. Nomen
 dedit urbis in litore sita. Cy-
 prissae, illi Asinæ*. Ημεῖς δὲ καὶ
 τὸν Ποσειδάων αἰσχροκτῆρα, ὃν καὶ τὸν
 ἵσταν ἔχουσιν: διὸ νῆμας ἐπεστρέφει αὐτῷ
 ἐκ τῆς ἑσθῆς ἐπὶ Σ. Σεντούρ, κατὰ τὸν σαρδόνι-
 ον κελύον νηματοκτῆρα Βαφειλίῳ γρόκοντι.
 Cyparissia (castel. Piampiano) impe-
 riales grecques de la famille de Septi-

[illegible]

4) Pompon. Mel. 11, 50, 51, 52, σελ. 44—45. Εκδ. Βαρσλῶν, 1867.

2) Résumé géographique de la Grèce et de la Tourquie de l'Europe, Paris, 1820; σελ. 695.—Κατὰ τὸν Ἀδωνην Γεωργίου οὐ πάλαι ἐκάλειτο Κρηταισσία τὴ ἀκριτοῦσαν, ὡς καὶ νῦν αὖτε διὰ τῆ πόλεως, τάνυν δὲ Κρήνη· Ἄπειθα λήγει ὁ γὰρ ὄρος λέγουσι δὲ λέγει Κρηταισσία.—Γεωγ. κινδύλ. λαζα, Παρισί. Μετρον.—et itiner Ferdinand Aldenhoven. 1841. σελ. 137, κατὰ Arcad. Cy-parissia.

ἡνούντο μετὰ τῶν τῆς πόλεως, καὶ ἀπετί-
λουν ἱσοσκελεῖς τρήμων, ὅστινος κορυφὴ ἡ
ἀερόπυλος ἦν, ἀκλὴ δὲ τὰ πρὸς τὴν κατω-
τέρην τοῦ λόφου πύλην ἔθηκε καὶ ἔνθεν, καὶ
ῥασις τὰ τῆς ἀρχαίας πόλεως.

§ 6'. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχαίᾳ θέσι τῆς πό-
λεως παρὰ τὴν παραλίαν διασφύζονται ἀρχαῖα
ἱερῶτα, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸ περὶδόν τοῦ δικη-
γόρου καὶ Ο. Πιπλὴ καὶ Ἀριστοτέλους Γεννα-
ρι, τὰ ἱερῶτα ναοῦ, περὶ ὧν πλατύτερον κα-
τωτέρω· ὡς καὶ τὸ ὄνομα *Forus* διετρήθη
μέγα σήμειον ἀποδεικνύον εἰς τὸ μέρος, ἔνθα
τὸ πόλις ἦν ἡ ἀρχαία τῆς πόλεως κατὰ πᾶ-
σαν πιθανότητα· ὡς ἐνδεῖς δὲ τῆς ἀρχαίας
ἐμπορικῆς θέσεως τῆς πόλεως, αὐτὴς ὑπάρχει
ἡ καὶ νῦν κατ' ἐπὶ τοῦ πόλιν ἱκανοῦται
περὶδον κατὰ τὰς παραδόσεις, γινώσκων κατὰ
τὴν 14 Σεπτεμβρίου ἐμπορικὴ τανήνις, ῥί-
σους καὶ τὸ ὄνομα *Παρηγόρι* τῆς ἀρχαίας,
καὶ διακεκοσμητὰ 10 ἡμέρας ἐν τῇ ἐμπορικῇ
ταύτῃ πανηγύρει συνέρχονται αἱ καὶ τὰς ἀρ-
χαιοὶ ἱεραρχοὶ τῆς Πέλοποννήσου, ὁλον. Πό-
λου, Μεσσηνίας, Καλαμῶν, Ὀλυμπίας, Ήλειας,
Κακυνῶν, Πατρῶν κλπ. ἐν θέσει καλουμένην
Παρηγορίαν, ἐπιπιδῶ οὖσα καὶ λίαν ἐκτι-
νύ, ἔνθα διενεργούνται αἱ τιμῆται καὶ παν-
τοειδῆς ἐμπορικὴ συναλλαγὰς τοῦ ἀπαντα-
γχοῦ συρρόντος πλήθους ἐν τῇ πανηγύρει
ταύτῃ λίαν ἐπίσημον παρὰ τοῖς γαστρονό-
μοις θεωρεῖται τὸ λίγνευμα *Γαρδοῦνα*, ὅπερ
ἐστὶ νοσημώτατον τὴν γεῖσιν πράγματι, καὶ
θεωρεῖται ἰδίον τῆς πανηγύρεως ταύτης μα-
γειρικὸν προϊόν, διότι λέγεται πρὸς ἄλλους
αἱ ἀνθρωπὶ ἀστυνόμενοι *ἔφαγες γαρδοῦναν*
εἰς τὴν πανήγυριν· ἐστὶ δὲ σύμπλεγμα ἐντέ-
ρων μετὰ τιμαζίων τοῦ ἐπιπλόου τοῦ ἀπα-
σχεύοντος ζώου, ὑψηλόμενον δὲ μετὰ τοῦ ἰσο-
βλημένου καὶ περὶ τὴν πυρὸν περιστρεφόμε-
νου προβάτου ἢ ἄλλου πνὸς ζώου. Τοῦτο παρὰ
τοὺς Στερεοκλαδίτας, ὡς γνωστὸν, καλεῖται
κοινοκορέσει, παρὰ δὲ τοῖς ἐμοῖς συμπα-
τριώταις Ἱππερώταις, καὶ ἰδίᾳ τοῖς Δροβιαν-
ταῖς, ρουμάνι, περὶ οὗ εἰς πλάτος ἐγρά-
ψαμεν ἄλλοτε ἐν τῷ Ἡμερολόγιῳ τοῦ καλοῦ
κλήθου ρόλου κ. Εἰρκινίου Ἀσποῦ¹⁾. Τὸ

ὄνομα *Γαρδοῦνα* οὐ φαίνεται ἐκείθεν ἐν ἐλ-
ληνικῇ, ἀλλὰ μέλλον Ἰταλικῇ, ὥστε ἐκ τού-
του δύναται τις νὰ προβῇ εἰς τὸν σχηματι-
σμὸν συμπαρόμοτου, καὶ ὁ παρὰ τὸν Ἰτα-
λῶν, κυρίον ποτὶ τὸν τόπου, μετεδύθη τοῖς
Θαλασσίαν Ἑλλάνων ἢ κατασκευὴ τοῦ λιγνέ-
ματος τούτου.

§ 7'. Τὸν περὶ ὧν ἐ λόγος ἀνωτέρω ἱερ-
πλῶν ἐν τῇ παλαιᾷ πόλει τῶν μὲν τῶν
διασφύζονται εἰς τὴν θέσιν τὴν καλουμένην
*Μούσηραν*¹⁾ ἱερῶτα, καὶ παρεμμερῆ τοῖς ἐν τῇ
ἀρχαίᾳ Θουρίᾳ τῆς Μεσσηνίας διασφύζουσας,
κατὰ τι τὸ σχῆμα τῶν μεγάλων πετρῶν, ἔξ
ὧν σύγκεινται, καὶ τὴν τρέπον τῆς ἐκδομῆς²⁾.
Ἐκτείνονται δ' ἀραιὰ ὑπὸ τὸ περὶδόν τῶν
κ. κ. Ἀρσ. Γενναρίου καὶ Ν. Πιπλὴ καὶ ἀνα-
φραίνονται πολλὰρχοῦ τῆς ἑχθρῆς τῆς ἀμπέλου
τῆς ὑπ' αὐτὸ καμμένης ὑπὲρ τοῦ ἐν μέτρῳ ἄνω-
θεν τῆς ἱερωνείας αὐτῆς. Ἐκ δὲ τῶν ἀρχαίων
ναδὸν ἀνεκάλυψε ἐν τῇ αὐτῇ θέσει τῆς Μού-
σηρας καὶ εἰς τὸ αὐτὸ περὶδόν κατὰ τὸ ἀνω-
τέρω αὐτοῦ μέρος, ἔνθα ὑπάρχει καλαμῶν σή-
μειον καὶ πηγὴ ὕδατος, πολλὰς στήλας κορυ-
φωδῆς ἡμυώστους, κινδύονα καὶ ἄλλα
τιμῆται, ἅπαντα ὑποδιαιρούσιν ἐνταῦθα μετὰ
μεγάλῃς τιμωρότητας τὸν ὑπαρχὸν ἀρχαῖον
ναοῦ. Ἄλλὰ τίς καὶς ἦν οὗτος; καὶ τίς ἦ
ἐν αὐτῷ λατρευμένη θεότης; Ὁ Πουριανὸς
λέγει τὰδε, ὅτινα τὰ ὀλίγον συντελοῦσιν εἰς

1) Ἡ λέξις αὕτη ἀπαρτῆ καὶ εἰς πληθυντ. ἀρβ.
Μούσηραις ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Μούσηρ (νῦν Μαυ-
ρομυρῆτι), περὶ οὗ ἐπὶ ἀρχαίᾳ τῶν ἐν Παρ-
νασσῷ. Τόμος Γ' τοῦ. Γ' καὶ Π'. Π' δὲ σημαί-
νει, ἀγνώ· ἀλλ' ἴσως ἐστὶ τις τοῦ παρρησιαστικῆς
λατινισμοῦ ὄρος· ὅστις ἀπαντῇ ἐν Ἡπείρῳ τὸ ρή-
μα ἐμοῦ σγωσε = τὸ ἀλλὰγοῦ τῆς Ἑλᾶδος
ἐσοῦρπωσεν, ἥτις ἐνόχτωσε κοινῇ καὶ
ὄνομα ὡσαύτως ἀπαντῇ μουσγομᾶρα = σκό-
τος βαθῦ, καὶ μουσγομᾶρα τὸ αὐτὸ σημαίνει.
Ἄλλ' ἐν Κυπαρισσίᾳ ἀπαντῇ ἀνάλογος τῇ σημασίᾳ
ὄρος ἐλῆς: θαλάσσιμα = σοῦρπωμα, καὶ
ἐθαλάσπωσεν, ἀντὶ ἐσοῦρπωσεν.

2) Ἐκ Περίοδ. Ἀθηνῶν Βύρων, φυλλῶν τε' σελ.
98.

3) Ἐνταῦθεν μετηνέβη εἰς τὴν αὖτα πλατεῖαν
τῆς σημερινῆς πόλεως καὶ στήλην τὴν κορυφωθεῖσάν μὲν
ρυθμῷ, ἀλλὰ ρωμαϊκῶν γράμματων, γερμανοῦσάν νῦν
ἐν πλάστῳ ἀγαλματίνῳ π. ἐκ τῶν συνήθων τοῦ
νυνετέρου, ἐκ τῆς παραλλῆλῃ τῶν ὁδῶν ἀναστῆξ
τὸ ὄνομα τῶν ἀναδουρτῶν.

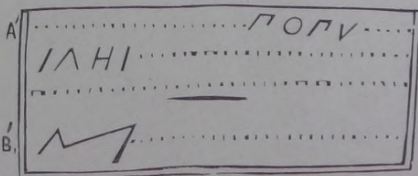
1) Πολιτικὴ Ρωμάνων παρὰ Βλαχας. Ἀττικὸν
ἡμερολόγ. ὑπὸ Εἰρκ. Ἀσποῦ· σελ. 388 — 298,
ἐτος 1882. Ἀθην. τύπ. Παρισσοῦ.— ἔνθα πῶθεν αἱ
Ρωμάνοι ἀνωκέστησαν οὕτω, καὶ οὕτως αἱ τοῦ Ρω-
μαϊκοῦ Romanus.

Θυα ἐκ τοῦ ἰδίου ἀναποδήστῃ, ὅρ' ὃ διατε-
λεῖ κατακαυλωμένη καὶ κατακυρωμένη ἐπ'
αἰώνας τοσούτους.

§ δ'. Ἐν δὲ τῇ ἀκροπόλει τῶν μὲν Κυκλω-
πιδῶν εὐρύκων πρὸς τὸ βορειοανατολικόν
ἔστι κατωφερές μέρος ἱερίαι, ἔχοντα πλά-
τος μὲν 4 μέτρων γαλλικῶν καὶ μήκος 9.
Ἀφ' οὗτοῦ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπικραυμένου βράχου
καὶ ἔκκειται σήμερον μέγα πύλος σημεῖον,
ὅρ' οὗ ἡ καταστροφή ἐπέβηκεν τὸν ἀμφικύκλον
αὐτῆς βράχον, βράχονα, ἐπαυλοῦντα καὶ
τὸ ὄψιλον ἐστῆκεν. Ἀνέχουσι δὲ ἀπὸ τῆς
ἐπικραίας τοῦ πύλου ἰδίου πύλιν μὲν ἐν μέ-
τρων γαλλικῶν, πύλιν δὲ παρασπόμενον καὶ ἀνέ-
χουσι εἰς τὴν Β' κλάσιν τῶν Πηλασγικῶν τευ-
χῶν. Ταῦτα κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰσι τὰ
ὑπὸ τοῦ Τραφίλου κτισθέντα, ὅρα τοῦ Ἀρακάδος,
εἰς τιμὴν καὶ ἀνάγκην τοῦ ἑαυτοῦ ὄνομα καὶ
τὸ ὄνομα Ἀρακάδι τῇ ἀκροπόλει, ὅτι πᾶν ἐπα-
κτικὸν τῶν Ἀρακάδων ἐνταῦθα ἦγαγε. Τὸ ὄνο-
μα τοῦτο, καθὼς προείπομεν, συντηρεῖται ὡς
σήμερον. Ἡ ἀπικία τοῦ Τραφίλου αὐτῇ ἐν-
μερίσκει καὶ πολυάνθρωπος ἀποκαταστάσει
ἡλικασθῶ χρόνου πρὸντος καὶ τοῦ πολυ-
τισμοῦ ἐν αὐτῇ προαχόμενον νὰ κατέβη τοῦ
ἀποσπόμενου λόφου καὶ νὰ συνεισέσῃ τὴν κάτωθεν
αὐτοῦ ἐν τῇ πεδιάδι πόλιν, ὅπως ἀπαντα τὰ
ἐν Ἑλλάδι Πηλασγικὰ φύλα ἐν τῇ παρ' αὐτοῖς
προέδω τοῦ πολιτισμοῦ ἐγκαταλιπόντα τῆς
Λαρίσσης αὐτῶν κατήλθον εἰς τὰς καλλῆδας
καὶ πεδιάδας, εἰς ὧν τὴν καλλιέργειαν ἐπιδύ-
θησαν, καὶ ἡμετέριον πόλιν συνεχρίμεναι τάς

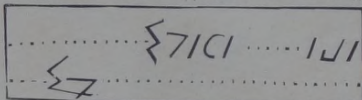
Λαρίσσης, ἡ ἀκροπόλιν αὐτῶν διὰ τῶν τευ-
χῶν καὶ ἐπὶ τῶν χρησίων πρὸς ἐκστρέφειν
ἀπὸ τῶν ἐπιδημιῶν τῶν ἀστυνεύσεων ἡ καὶ
ἄλλων ζήνων ἐπιδημιῶν. Ταῦτα ταῖς πολὺ
τῆς τῶν Κυκλωπιδῶν μεταγενέστερα, θηλα δὲ
τῆς κλασσικῆς λεγομένης ἐποχῆς, συνέθεν τὴν
ἀκρόπολιν Ἀρακάδιαν μετὰ τῆς κάτωθεν αὐτῆς
καμένης πόλεως Κυπαρίσσης ἱερίαι δὲ τού-
των σῶζονται ἐν μὲν τῇ ἀκροπόλει πρὸς τὸ
νότιον καὶ ἀνατολικὸν αὐτῆς, εἰς τὸ μέρος τοῦ
νῦν καταστραμμένου τουρκικοῦ φρουρίου, τὸ
καίμενον παρὰ τῇ εἰσῷ τοῦ λεγομένου τώρα
Κωνσταντίνου Καστριῶν, ἰνίκαι σφαῖραι ἐκ δώ-
δεκα λίθων ἐκαστῇ, αἵτινες ἀλλ' ἐπ' ἄλλων
καίμεναι ἀποτελοῦσιν ἀραιὰ μέγα τιμῆρον
τοῦ τεύχους τοῦ ἀργαίου, τοῦ Ἑλληνικοῦ,
κατὰ τὸ «Χρονικὸν τοῦ Μορίου», ὡς θέλομεν
ὁδε παρακαταύνατες. Ἐπὶ τούτου ἔπειτα, ἐν-
ναίεται, κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἐκτὸς οἱ
Ρωμαῖοι, οἱ Μωζαντινοί, οἱ Φράγκοι καὶ ἐπὶ τι-
μοῦ καὶ οἱ Τούρκοι, τὸν ἕνα ἐκ τῶν τριῶν πε-
ριόρων, τῶν περιωμμένων τὴν ἀκρόπολιν.
Ἐκαστος τῶν λίθων τοῦ ἀργαίου ἑλληνικοῦ
τεύχους ἔχει σχῆμα παραλληλόγραμμον, καὶ
πῶς εἰς αὐτῶν τὸ μὲν μήκος τεσσάρων ἐστὶ
μέτρων γαλλικῶν, τὸ δὲ πλάτος 1,64 ἄλλων
δὲ τὸ μήκος 1,58, καὶ τὸ πλάτος 1,80. Τὸ
δὲ περιμετρεῖται, ὡς εἰς τινος τῶν λίθων εἰσι
καὶ μονογώνιμα ἀργαία, καὶ ἐπιγραφαὶ σφει-
δὸν τι ἐξηλαμμένα ὑπὸ τοῦ βράχου καὶ
τῆς ἐπιδρώσεως διαφόρων ἄλλων αἰτίων. Ταῦτα
δὲ πάντα καὶ δι' ἐπισφαιρικοῦ λόφου καὶ
γάρου περιμετρεῖται περιγράφει ὅδε ἀρχόμενον
ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς γωνίας τοῦ αἰγίου.

§ ε'. Ἐν τῇ Β' σφαίρῃ τῶν λίθων εὐρίσκειται
ἐπ' ἑνὸς τούτων τὸ στοιχεῖον Σ, καὶ ἐπὶ ἀνα-
τολῆν αὐτῆς ἐν τῇ Γ' σφαίρῃ πάλιν τὸ αὐτὸ
Σ, καίμενος εἰς τὸν τέταρτον λίθον τῆς σφαίρας.
Ἐν δὲ τῇ Ε' ὁ αὐτὸς λίθος παύει τὸ στοιχεῖον Δ,
ὃ δὲ γ' αὐτῆς λίθος διὸ ἡμισφαιρίου ἐπιγραφ-
ράς, οὕτως ἐχούσας:

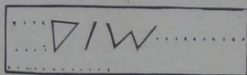

1) Ρόσος. Ἐγγερ. Ἀρχαιολογ. τῶν Τεχνῶν, σελὶς
88—Müller Ἀρχαιολογ. Τεχν. § 45—46.—Εὐθ.
Καστόρη. Ἀπὸ τῆς ἀρχαίας καὶ Ρωμαϊκῆς κτλ. σελ.
38—39 καὶ 116. Ὑπομνη. 118 τῶν Παρεμβλήτων
αὐτοῦ.

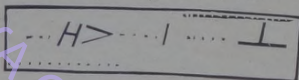
Ἰσχυάτω τούτης ἐν τῇ 5' σειρά ὁ α' λῶος | στροφα· μήπως τοῦτο βουλοστροφικὸν τι εἶδος
ἔχει τὸ σταγειν 1, ὁ 6' ὡσούτως τὸ 1· ὁ δὲ | ἐστὶ γραφῆς; ἢ προέρχεται ἐξ ἀμεθείας τοῦ
γ' ἐπιγραφῆν, ὅς γραμματικὰ τινὰ εἰσιν ἀντι- | γλύπτου ἢ τοῦ τέκτονος; ἔχει δὲ ὧδε:

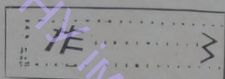
Σημειωτέον ὅμως ἐνταῦθα, ὅτι ἐν πολλοῖς | α'. Ἐν τῇ 1' σειρά ὁ α' λῶος περιέχει
λίθους, διὰ τὴν ἀνάθεσιν τῶν τεκτόνων (καὶ | τὴν ἐξῆς ἀνάποδα τεθειμένον ἡμιτελῆ ἐπι-
βεβαίως ἐν ἀγνώστῳ ἐπογῇ) ἀνεστραμμένους, | γραφῆν.

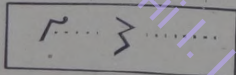
6'. Ἐν τῇ Δ' σειρά ὁ δ' λῶος τίνδε:

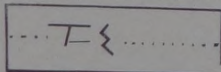
7'. Ἐν τῇ Ε' σειρά ἐν τῷ ε' λῶω τὰδε:

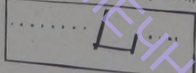
8'. Ἐν τῇ 5' σειρά ὁ δ' λῶος:

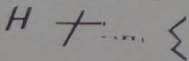
ε'. Ἐν τῇ Ζ' τὰδε ἐν τῷ ε' λῶω τῆς σειράς

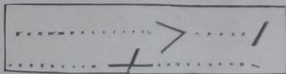
Καὶ ἐν τῷ ε' λῶω τῆς αὐτῆς:

Καὶ ἐν ἄλλοις λῶοις:

Παρά δὲ τῇ λεγομένῃ Τάμπις λίθος τις περὶ τοῦ τοῦδε:

Ταῦτα πάντα οὐδεὶς τῶν περιηγητῶν ἀγα-
τοῦς ἐκείνηται· πρῶτος δ' ἐγὼ ἀνακαλύψας
ὑπέδειξεν· ἵστανται τῷ σφοδρῷ ῥίμῳ Ἰσπανῷ,
Σατυρνήμῳ ἑαμένῳ, ὡς καὶ τὰ ἐπόμενα εἰς
τὸ βῆρυν μέρους τῆς ἀκροπόλεως, ἐνθα σὺ-
ζονται τρεῖς σειαὶ λίθων τοῦ, ὡς εἶρηται, ἀρ-
χαίου ἑλληνικοῦ γραμματικῶν, ἐκ 4—5 λίθων
ἐκαστῇ· διότι ἐκείναι τῶν μέρους ἐπὶ πλείον
τῶν ἄλλων, σχεδὸν κατασφραγίσανται. Ἡ δὲ κα-
ταστροφή ἐπιτείνεται καὶ νῦν, ὥστε ὑπὸ τῶν
τεκτόνων, ἐσμήματα ἀποκαταλείποντες ἐντεθεῖν
λίθους εἰς τὴν πόλιν πρὸς οὐρανὸν ὡς αἰῶν,
διότι οἱ ἀρχαῖοι ἐνεκα διαφορῶν ἰσχυρῶν οὐ-
δεμίαν παρατήρησιν ποιούνται πρὸς αὐτοὺς·
οὐδὲ φροντίζουσιν ὅπως περὶ τῆς διακοσμοῦ
τῶν ἐρείπων τούτων, τὸ σπουδαιότερον, ἑκάς
τῆς παρυλῆς περὶ τὰ ταυτὰ ἀκαθάρτως αὐ-
τῶν, τὸν ἐπαύσαντων δ' οὐκ ἔγνωσαν, οὐδ' ἡ-
βουλήσαν συνίνασι. Καὶ ἐν τοῖς λίθοις δι-
τῶν σειρῶν τοῦ βραχίονος τούτου μέρους παρα-
τηροῦνται τὰ στοιχεῖα Δ Π Ε—4¹. Πλείστα
δὲ ἄλλα κατασφραγίσαν βεβαίως κατὰ δια-
φόρους καιρούς· διότι παρατηροῦμεν εἰς τὸν
πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἀκροπόλεως κείμενον με-
ταγενέστερον προμαχῶνα, ὅτι εἰσὶν ἐντετυγι-
σμένοι πλείστοι ὅσοι λίθοι ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἑλ-
ληνικοῦ μετενηνεγμένοι, καὶ κατὰ μέγεθος βε-
βαίως τῶν ἀρχαίων κατὰ σειρὰν καὶ ἐκτὶ ἐνα-
κοδομημένοι· ὥσαυτως καὶ εἰς τὸν μεσσίον καὶ
δυτικὸν προμαχῶνα. Οἱ τρεῖς δ' οὗτοι προμα-
χῶνες ἢ δυνατοὶ πύργου (lours) ὅμοιοι μὲν τοῖς
τρεῖς περὶ τὴν ἀποκαθίστασαν τὴν Ἀρακιδίαν
ταύτην τῆς Τραυλίας τοῖς ἐχθροῖς ἀποσπεί-
λαστον καὶ ἀπέρηκτον, καὶ τὴν κάτωθεν ταύ-
της κειμένην ἀρχαίαν Κυπαρισσίαν λίαν ἐχυράν,

καὶ ἐπομένως δυσάλωτον. Ἐκείθεν γὰρ κατέ-
βαινον, ὡς προείπομεν, τὰ ταῖα ἐν συνεχείᾳ
πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τῆς μὲν δεξιᾶς τῷ κα-
τὰ τὴν πλευρὰς πρὸς τὸ βῆρυν κατὰ τὰ Κυ-
κλώπεια ἢ ἡ γραμμὴ τῆς διευθύνσεως ἥς
ἡμῶς οὐδὲν ἔγνω ἐναπολείπεται πρὸς τὸν κά-
τωθεν τοῦ λόφου κείμενον σήμερον κατὰ τοῦ
ἀγίου Νικολάου παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἔχουσαν
πρὸς τὰς κώμας τοῦ δήμου Ἀλλωνος, περὶ οὗ
ἐν τοῖς ὑμνησθέν ἐπομένῳ ὀλίγα τινὰ τῆς
δ' ἀριστερᾶς πλευρᾶς αὐζονται ἔχοντες κάτωθεν
τῆς οὐκίας τοῦ κ. Λεωνίδα Παπακωνσταντοῦ-
λου εἰς παρακειμένην αὐτῶν, καὶ ἐκείθεν εἰς
τὴν παρὰ τὸν κατὰ τῆς Παναγίας εὐρακαί-
νον οὐκίαν τοῦ ἱεροκόπου Τραυλίας καὶ οὕτω
διὰ πολλῶν οὐκιάων διευκρινόμενα εἰς ὃν τὰ κα-
τὰ τὴν ἀνακρίνοντα ἔχοντες τοῦ ἀρχαίου τοῖς
καθ' ὅσον διακρινόμενα) φθάνουσι μέχρι τῆς γα-
φύρας ἢν ἡμῶς κατασκευασμένη ἐπὶ τοῦ καταρ-
χόμενου κατὰ τῆς σημερινῆς πόλεως μικροῦ γε-
μέριου. Ἐκτὸς δὲ φθάνοντες μετὰ τῶν τῆς κάτω
ἀρχαίας πόλεως τυχῶν, ἀκαθάρτως διὰ δύνα-
ται τις νὰ ὁρίσῃ.

§ 7^ο. Περὶ τῶν ἀρχαίων τούτων τυχῶν
τῆς ἀκροπόλεως ἀναγινώσκοντες παρὰ τῷ σφοδρῷ
Γάλλῳ Buchon, καὶ ὅς ἐστι παρὰ τῷ ὄντι αὐ-
τοῦ ἐκδοθέντι *Le livre de la Conquete de la principée de la Morée* τὰδε· et puis ordina sa gent; et se parti de Calamate, et s'en alla tout droit à l'Arcadie, et quant il fut là, si fist assie-
sieger le chastel de toutes parts et à
lendemain si le fist assaillir. si avint
que de présent printent le bourg, mais
le donjon ne porrent il mie prendre
de assaut, pour ce qu'il estoit assis
sur une pierre bire et a voit une bone
tour dessus, de l'ovre des Jaïans¹.

1 Τὶ σημαίνουν τὰ γράμματα ταῦτα, καὶ διὰ
ποῦν σκοπὸν ἐνεχράζεσθαι εἰς τοὺς λίθους, ἂν ἤθ-
νησαν νὰ μεταβῶν, οὐδ' ὁ φίλος μου κ. Σατυρνήμῳ
ἑαμένῳ, ὁ δόκτωρ τοῦ ἐν Μολδίτῃ Πανεπιστημίου,
μὲν οὐδ' ἐν ἀρχαίᾳ παρατηρήσαντες τὰ τε μνησθέν-
τα καὶ τὰς ἐπιγραφὰς. Αἱ εἰκασταὶ σήμερον, ἐν
τῇ νῦν στάσει τῆς ἐπιστήμης, διεκδύοντι ἐπὶ κτη-
σης (positive), ἔχουσιν ἐς φῶς τὴν ἀξίαν των.

1) Recherches historiques sur la prin-
cipauté Française de Morée et ses hautes
Baronnies, le livre de la Conquete de la
principée de la Morée, e. et. tom. prem. pag.
43—44, edition Paris, 1845. Par Buchon, et.

δωσάντων αὐτῶν καὶ τῶν ὑπερμεγέθων πύλων,
δίδονται δ' ἐπιστηρίων νῆ ἰδρ εἰς τὰ ἀπὸ Κυ-
βήρων καὶ ἐρεῖξῃ δημοσιευθέντα ἐπιστημονικὰ
συγγράμματα· ὅποταν δὲ ἴδωμεν περὶ Γυγάντων
κατὰ τὴν τὸν Μεσοῖον καὶ εἰς τοὺς μετέπει-

ello exist encore! Έστειλε παρατροχούμε-
ται το Χρονικό πολύ άρτια: τα άρχαια τμή-
ματα των Ελλήνων έφάνησαν άρραγμένα, όπως
και πέρηματα έργων αυτών ιστών, οι άποδοί
κινείται τούτοι εις τας καταστάσεις εν συνό-
λω, που πρόσω δηλαδή τού κλεισμένου, εις
τού σπινθύν αυτών, και το κομμάτιον εις τού
σφαιρικός των πού αόρατος διασπινθύνον μόνον
έμεινε, καθώς και εις τού ημισφαιρικών
επιφανών, όν ή παλιωγραφία άπειράκις
σφαιρική ή ημισφαιρική. Δ' π. Χ. έκινείται
παρά ταύτα εις τήν ελύν γράμμη. Άλλ' εν τού
Conqueste διασπινθύνει έργα των Γενικών
ταύτα, όσα άπό τήν αυτών πολύ επιβάρυν-
ται άνάγκη, ή τήν ρομαιοκρατία τού
σφαιρικός και τήν ήμισφαιρικός. Ηδ
των επιρμηκταύτα εις τήν σφαιρικός Buffon
εν τή αύλη αυτού φανή ή Ιστορία μετατρέψαι
έκ τού μέρος τούτοι εις τήν και ήμεις ελύν
κινή ή εν ζαυρίων τής Η-έφου καταστάσεων
δύναμις, και ιδιαιτερώς εν τού άλγος
Έκρινεν τής Μίνωας. Έκς τού μόνον κατό
έκρινεν τής πιστωτικής τού τούτοι.

α κα χρόνους ἐγένετο ὁ ἑλληστικός λαός, καὶ πῶς σφύριζε τούτους; μετὰ τὸν ἀρχαῖον Ἑλλήνων, δύναται νὰ λάβῃ τῆς ἀνικνύουσας πληροφορίας περὶ τούτων ἀπάντων ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ ἐπιεικέστου φίλου μου, κ. Ν. Γ. Πολίτου, «Μελέτης ἐπὶ τοῦ βίου τοῦ Νεωτέρου Ἑλλήνων», εἰς ὃ καὶ παρατίθεται ὁ φιλομαθής! Ἀλλ' ἔμετι ὅλα ναιενότως τὸν πῶλον ἐπὶ τὴν νύσσαν, τὸ δ' ἐλγόμενος, ἰδοὺμαι καὶ τὰ λοιπὰ ἡμίτερά *Monumenta* τῆς Κυριακάδος.

8 ἔ. Καὶ παρὰ μὲν τῷ κ. Δημετρίδῃ, γραμματικῇ τῆς ὁμηρικῆς Κωπυραστικῆς, ἰσὺ τοῦ μῦθου ἄρξαις περιελθεῖν ἐβρίθην ἐν τῇ κατὰ πόλιν· ἀλλ' ἄτυχος, ἐπειδὴ ἦν ἰσχυρομένη κατὰ κλίθετον ἐκ τῶν μετώπων πρὸς τὴν ρίαν, διὲν δύναται καὶ νῦν συλλεῖσθαι ἐκινῆται πικρὴ ὁδὸν περὶ αὐτοῦ· παρὰ δὲ τῷ κ. Λεωνίδῃ Παππαντωνοπούλῳ, εἰσχυρίσας ἄλλοτε τῶν ἱερῶν, ὑπεκρίνηται τὰ ἑξῆς:

α'. Ἡ ἐπιγραφὴ ἥδε, εὑρεθεῖσα ὡσαύτως ἐν τῇ κατω πόλει.

2) Τὸ Αὐτ. Έρμ. φυλλάδ. α', σελ. 167, 5 μαρτυροῦν
1819, ἔκδ. Βιάννης.

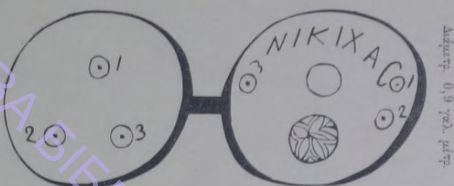
3) Cuvier, not. ad Plin. hist. natur. VII. C. XVI. t. III. pag. 88. collect. le Maire id., rechere. sur les ossements fossiles, t. p. et suiv. Id. hist. des sciences naturel, t. p. geog. de Saint hilaire hist. de l'anomal de l'organ A. Maury, essai sur les légendes

pieuses, p. 148—149. Not-pieus, hist. et
phénom. du volcan et des phénom. volca-
niq. de Santorin. p. 83. et. et. et. et. et.
πὺν εἰς τὴν καθ' ἑλπίαν ἀλλήλων. μεταρραπύ-
Φοῦραν. «Περὶ ποσὸν τὴν ζωὴν ἐπὶ τῇ σφαι-
ρᾷ Α. Βουδῶρη, ἐν Κωνσταντινῇ, 1860, —καὶ ἂν
Περσέλης, ἀποστόλου «Λόγα ἐν λήθαϊ, ἐκ τοῦ ἀγ-
γέλου ἐν Ἀθήναις κατ.

4) Ν. Γ. Παλίτου, Νεσελ. Μυθολογ. τόμ. α', μέρ. 6'. σελ. 504—524.

Ἄλλ' ὡς παρατηρούμεν, ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπει-
λουῆς ἐπιγραφῆς οὐδὲν δύναται τις νὰ ἐξαγάγῃ.

β'. Ἐργαλειὸν τι (:) στρογγύλον ὡς ἐξῆς:

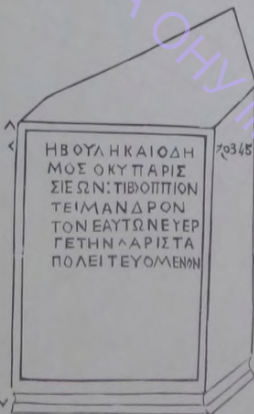

Καὶ τοῦτο ὡσαύτως ἐρῶμαι ἐν τῇ κἀτα-
πίλει· ἀλλὰ πρὸς τί ἐν χρόνῳ ἦν καὶ μάλι-
στα γυναικεῖα; διότι τὸ ὄνομα Νικίχα
γυναικείον φαίνεται ἐν, καὶ κατ' ὅ τινος τὸν ἐπα-
δεικνύει, τῷ σχήματι τοῦ ἐργαλείου συνδυα-
ζόμενον, ἱστορικῶν εἶναι εἰς τοῦτου δι' τοῦ
πιθανολογήματος τὴν παραδοχὴν οὐκ ὀλίγη.

συντελοῦσι καὶ αἱ ἐνυπάρχονσαι πρὸς ἐπὶ ἐν
αὐτῇ καὶ τι κλισίωμα κατὰ τὸ ἀνωτέρω
παρατεθὲν ἱστογράφημα αὐτοῦ· οἱ ἐπικρίοντες
ἀπορροήτως. Ἡμεῖς μόνον ἐνταῦθα ση-
μειούμεν, ὅτι τὸ μνημεῖον (Monument)
ἴσθι ρωμαϊκῶν χρόνων, ὡς καὶ ἡ ἀνωτέρω πα-
ρατεθείσα ἀτελεστάτη ἐπιγραφὴ.

Ἐντελὴ δὲ τοιαύ-
την, ἀφωροῦσαν τὴν Κυ-
παρισσίαν, ἔσχε τὴν
καλῶσύνην νὰ μετὰ ἀ-
ποστολῇ ἐν τῶν Ὀ-
λυμπίων ὁ φίλος μου
κ. Δημητριάδης ὁ ἐκεῖ
ἔφορος τῶν ὑπὸ τῶν
Γερμανῶν, ὡς γνω-
στόν, ἀνεκαλυφθεῖσαν
ἐν τῇ Ἀλτεῖ ἀρχαιο-
τάτῳ. Ἔστι δὲ ἡ
ἀπίναντι.

Ἐπὶ μακρῶν χρό-
νων Πεντελῶντος μετὰ
βάσειος πριγκιπούτης
ἐπιφανείας ἔστι, μὴ
ἐγγραφῆν ὁ κ. Δημη-
τριάδης. Πλὴν τις ἐν-
ταῦθα παρατηρεῖ, ὅ-
τι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνέ-
γεται εἰς τοὺς ρω-
μαϊκοὺς χρόνους, κατ'
ὅς οἱ Κυπαρισσιεῖς ἐ-

τήσαν τὸν διακη-
τὴν αὐτὸν Τιβέρον
Ὅππιον διὰ τὴν ἀ-
ρίστην αὐτοῦ πολι-
τείαν ἀναθίοντες ἐν τῇ
ἱερῇ τοῦ Ὀλυμπίου
ἀλτὶς τῇ περιλήπτῳ
ἐν κτλ.

καὶ τοσαῦτα μὲν
περὶ τῶν ἐν Κυπαρι-
σίᾳ ἀν. καλῶν μισῶν ἡ-
δὴ τὸ πρῶτον ἐπι-
γραφῶν καὶ μνημείων·
εἰπωμεν δὲ καὶ τινα
περὶ τῆς ἱστορίας τῆς
πόλεως ταύτης ἐν
συνόψει.

Ἡ Βουλὴ καὶ ὁ ἄρχος ὁ Κυπαρισσιεύς: Τιβ.
Ὅππιον Τείμανθρον, τὸν αὐτοῦ ἐυεργέτην, ἀρι-
στα πολιτευσάμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς ἱστορίας τῆς πόλεως Κυπαρισσίας ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν νεωτέρων.

§ α'. Ἐν γένει εἰλὴν γινώσκωμεν ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Κυπαρισσίας διότι ἡ πόλις αὕτη ἱστορικῶς δὲν ἔχει ταυτέτην ἄξιαν, ὅταν κί-
κνηται ἄλλαι ὁμοῦ αὐτῇ πόλεις, ὡς παρα-
δείγματος χάριν ἡ Θῶκη, ἡ Πύλος κλπ. Ἡ
Κυπαρισσία κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καὶ αἰῶ-
νας ἐκ διαλαυμάτων μακρῶν ἀνταρτίζεται ἐν
τῇ ἱστορίᾳ δρῶσα, καὶ τοῦτο ἐπιγνώριως, οὐχὶ
δ' εἰς ξένην χώραν ἀπαξ μόνον περικυλού-
σασιν ἐξω τῆς Ἑλλάδος τῶ λαπῶ ἑλληνικῶ
κόσμῳ ἐπὶ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, ὡς μαρτυ-
ρεῖ ὁ Ὀμηρὸς¹⁾, ἄλλοτε δ' οὐδέποτε, καθ' ὅσον

ἱμοὶ πολλὰ χροστὸν γνωστὸν ὥστε ἡ ἱστορία
τῆς πόλεως περιορίζεται εἰς τὰ πρὸς συντήρη-
σιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ διάσωσιν τῆς αὐτο-
νομίας αὐτῆς, ἣν πολλὰκις ἐπεβουλεύοντο αἱ
τε Πάριαι, Ἀρκάδες καὶ Μεσσήνιοι ἐπὶ δια-
φόροις προβάσειν, ὡς εἰδομεν ἐν τούτῃ ἔμπρο-
σθεν διευτέρα δι' ἐπὶστάσις, καθ' ἣν οἱ Κυ-
παρισσῆες ἔδειξαν γενικώτερα προνόμια, εἶ-
ναι, ὅτι ἐξῆλθον τῆς πόλεως πανδῆμει εἰς τὴν
καλὰ δὲ τοῦ Ἀγέωνος καὶ ἐκώλυσαν τὸν στρα-
τηγὸν τοῦ Γ' Φιλίππου, βασιλέως τῆς Μακεδο-
νίας, τὸν Πύρραν, ἵνα ἐσθλάχῃ εἰς τὴν Μεσ-
σήνην, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πολυβίου¹⁾.

ΣΗΜ. Συντ. ἐμπρ. Παραλείπεται τὸ τέλος.

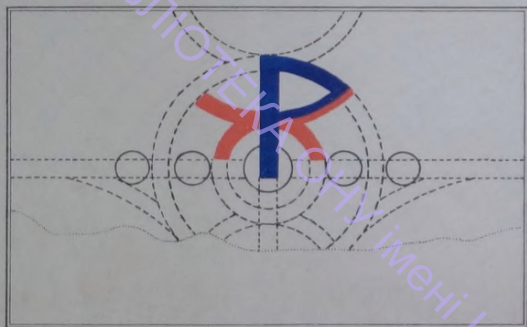
1) Ὀμ. Ὀδ. Π. 3. Β. 593.

1) Πολυβ. Ἱστ. Ε', σελ. 152. Ἐκδ. Ἀθην. 1878.

(Σχ.1)

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

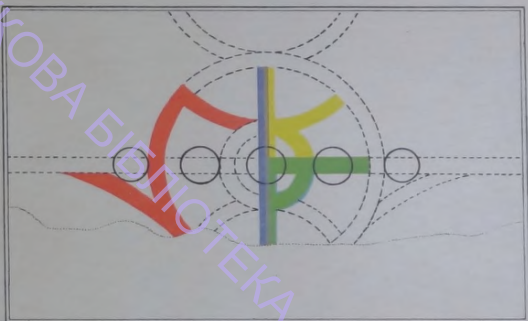

ХР

(Σχ.δ.)

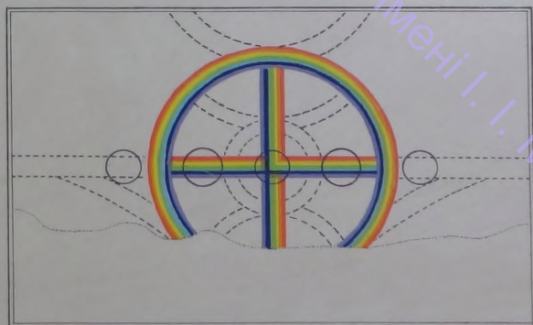
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА імені І.І. МЕЧНИКОВА

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

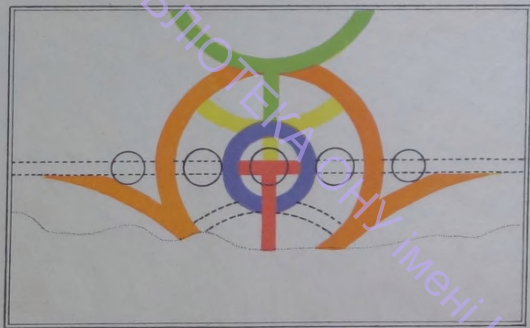
(Σ) 3

• • • •
N I K A

(Σ) 4

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

(Fig. 2)

ТОУТΩ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ

ΣΗΜΕΙΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΤΥΜΟΥ ΤΗΣ ΛΕΞΕΩΣ

ΑΛΘΑΡΟΝ

('Αντ' ἄσθη ἐν τῇ WNB' συνεδριάσει)

Α'

Τῶν γραφάντων περὶ τοῦ ἐπιφανέτος Κων-
σταντίνου τῷ μεγάλῳ σημείου Εὐσέβιος ὁ ἱε-
ροφίλου ἔξιοσιπτότερος, ὅτι κατὰ τοὺς αὐτοὺς
τῷ βασιλεῖ χρόνους ἐγένετο καὶ παρ' αὐτοῦ
ἀκούσας ἐπύθετο τὰ περὶ τῆς ὕψους. Οὗτος
μὲν οὖν τὸ φάσμα Θεοσημίας σαφῶς καλεῖ.
Τῶν δὲ πραγματευσαμένων περὶ τοῦ σήματος, ὁ
Λάδαρον ἐπὶ Κωνσταντίνου ὄνομα ἔσχε, δι-
ακρίτως μακρηγορεῖ ἐν τῇ περὶ νομισμάτων
τῶν αὐτοκρατόρων Κωνσταντινουπόλεως συγ-
γραφεῖ· φησὶ δὲ τὸ μὲν Λάδαρον σημαίνει εἶναι
βαρβαρικόν, περὶ δὲ τοῦ ὀνόματος μάρτυρ ἐι-
κοτολογεῖν τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ γρά-
ψαντας.

Β'

Τῶν κατ' ἡμᾶς δ' ἱστορικῶν οἱ πάντες, τὰ ὑπὸ
Εὐσέβιου μνημονευόμενα ἀπλῶς ἀναγράφοντες,
Θεοσημίας μὲν καὶ αὐτοὶ καλοῦσι τὸ φάσμα,
οὐδὲν δὲ, τὸ γ' ἐπ' αὐτοῖς, προστίθεται τοῖς ὑπὸ
Διακαγίου² καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ γραφεῖται περὶ
τῆς λέξεως Λάδαρον.

1) Εὐσέβιος τοῦ Παμφίλου, εἰς τὴν βίβλ. τῷ μα-
κρόν Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως λόγος α'.

2) De imperatorum Constantinopolitanorum
seu inferioris aevi vel imperii uti vocant numi-
smatibus, dissertationi Caroli Du Fresnoy D. Du-
Cange, § XX. «Sed praesertim illa apellatum
(labarum) sub Constantino magno vexil-
lum, in quo Christianae religionis initia-
tus, Christi monogramma describi curavit,
quod tunc illorum temporum ceteris pretiosius et
sanctius haberi, Imperatorem semper prae-
cedere, a militibus adorari, et in procelis

Γ'

Οἰόμενος οὖν πολλοὺ ἄξιον εἶναι τὰ περὶ
αὐτῶν ἀπορομένων τούτων ἐξηγήσασθαι, τῇ τε
μέλει τῇ προσεκρεῖται καὶ ταῖς φιλοπονίαις

a fortioras exercitus militibus ambiri et
stipari praecepit, uti narrant scriptores ec-
clesiastici; quos quidem milites esse eos
plerique astant, hos praepositos laborum
vocal codex Theodosianus, quum quod la-
barum Ambrosius, Prudentius et alii, labo-
rum appellant Socranus. Glossae ceterae
apud Turnebum, Acta secundae Synodi
Nicaenae et Aldhelmus. Quum igitur labo-
rum vexillum barbaricum fuerit, quod in-
dicare videntur nummi, quia de ejus no-
menclatura haviolantur viri peritissimi, qui de
signo hoc militari tam multa commemorati sunt, et
iis dequisitionibus tacet immorari, Tudestus.
«Μάλιστα δ' οὕτως ἐκλήθη ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ
Μεγάλου ὁ σημαία, ἐν ᾗ, ὅτε κατεχρήθη αὐτὸς εἰς
τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, ἐπεμελήθη ὡς ἐν-
τηρησέσθαι τὸ τοῦ Λαοτοῦ μνησθημα, ὅπως τι-
μιωτέρον καὶ ἱερώτερον τῶν ἄλλων ὑπολαμβάνει ἐπέτα-
ξεν, ἀπὸ τοῦ προσηγορευθῆναι τῷ αὐτοκράτορι, ὑπὸ τῶν
στρατιωτῶν λατρεύσθαι, ὑπὸ τῶν γενναϊοτέρων τοῦ
στρατοῦ στρατιωτῶν περικυλῶσθαι καὶ περισταχίζεσθαι,
καθ' ἃ διδάσκοντες οἱ ἐκκλησιαστικὴ συγγραφεῖς. Οὗς δὲ
στρατιώτας εἶναι οἱ πλείους λέγουσι, τούτους προσηγο-
ρεύοντες τοῦ Λαοτοῦ ἀπικαλεῖ ὁ Θεοδόσιος καὶ ὁ
ἄλλος, Λάδαρον ὀνομάζοντες Ἀνθρόπιν, Προδόντιον
καὶ ἄλλα, Λάδαρον καλοῦσι Σωφρόνιος, τὰ ρησθένμα-
τα ἐν Νίκαιᾳ Συνόδῳ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. Τὸ μὲν οὖν
Λάδαρον ἦν σημαία βαρβαρικὴ, ὅπως τὰ νομισμάτα
φαίνεται μνησθέντα· μάτηρ δὲ περὶ τοῦ ὀνόματος αὐ-
τοῦ εἰκοτολογεῖται ἄλλοις πεπαιδευμένοι, οἱ περὶ
τούτου τοῦ στρατιωτικοῦ σημειοῦ τοσούτοι πολλὰ
ἐπενοήσαν, ὥστε σφαλῆναι καὶ ἐνδοκίμεν ταῖς
ζητήσεσι ταύταις».

МЕЧНИКОВА

προσθέρουσι, σκοποῦν ὅ,τι τε εἴη τὸ Κωνσταντίνου ἐπιφανὲν σημεῖον καὶ ὅστις ὁ νοῦς καὶ τὸ ἔτυμον τῆς λέξεως *Λάβαρον*. "Ὅσα δ' ἔμειον περιγίγονεν αἰ τῆς μελέτης, κεφάλαια γράψας τοὺς τῶν βασιλικῶν Ἀκαδημιῶν φίλους τοὺς ἐγγράφω.

Α'

Ὁ μὲν οὖν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας πατὴρ, τὰ περὶ θεοσημίας ἱστορῶν, λίγει τάδε: α' Ἀμφὶ μεσημβρινὰς ἡλίου ὥρας, ἥδη τῆς ἡμέρας ἀποκλινούσας, αὐτὸς ὀρθαίμωτος ἰδεῖν ἐρη (Κωνσταντίνος) ἐν αὐτῷ οὐρανῷ ὑπεραίμενον τοῦ ἡλίου σταυροῦ τρόπαιον, ἐκ τῶτος συνστάμενον, ΓΡΑΦΗΝ ΤΕ ΑΥΤῷ ΣΥΝΗΦΘΑΙ, λέγουσαν, **ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ**. Θάμβος δ' ἐπὶ τῇ θεαματικῇ κρατήσῃ τὸ στρατιωτικὸν ἄπαν, ὃ δὴ σπληνισμὸν πᾶσι παρέειν, συνέπεσε τὸ καὶ θεωρῶν ἡμέτερο θαύματος».

Β'

Ὡς δὲ τῶν μεταωρολόγιων καὶ τῶν ἀεριναιούτων φασιν αἱ περὶ ἡμεῶν τοῦ περιγόντος αἱ ἄνω χόραι ὁμιλῶν ἐκτρέφονται ἔστιν ὅτε, ἅς μικρὰ πύργου πολυεργῶν καὶ δικαιοῦ συνήσσει σωμάτια. Ἐγγυτέρω ὄντος τοῦ ἡλίου καὶ αἱ τῆς σελήνης τοῦ ὀρίζοντος καὶ τῶν ἀκτίνων διαπερασθῶν τὰ διαπυθόμενα καθέως ἐν εὐθείᾳ ταυτὶ σωμάτια, μαρτυρεῖται τῷ μετωρολογικῶν φαινόμενον, ὃ ὄνομα παρήκειν καὶ παρασελίφου, τοῦτο ἔστιν ἄλλο πᾶσι κληροῦσι περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, δύο καὶ ἐσθ' ὅτε τρεῖς. Τοῦτων τῶν ἄλλων ἡ ἐλάσσων μὲν τῶν καὶ εἰκοσι μορῶν ἔχει διαμετρον, ἡ δ' ἔξω ταύτης ἐξ καὶ τεσσαράκοντα, ἐνία δὲ καὶ ἐνενήκοντα ἡ μίλλων. Ἐξωτέρω δὲ μίλλας ἐκάστης ἄλλο δισκία ὄντωνται φωτεινὰ συγκεχυμένους τὸν ἀστέρα, τὸν ἥλιον ἡ τὴν σελήνην, εὐκρινέοντες. Τόξα δὲ συμμετρικὰ καλόμενα ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔστιν ὅτι ἐπηρεάζεται καθέως ἡ καὶ κατὰ τὰ πλάγια.

ΣΤ'

Ταῦτ' οὖν τὰ τοὺς μετωρολογοῦσι περὶ παρῆλθον δεδομένην ἀνεγνωκώς καὶ τὴν διάνοιαν εἰς τε τὴν ἄνω παρασπλὴν ἐκ τοῦ λόγου Εὐσεβίου ἐρεσιτακώς καὶ εἰς τὴν παραπυθιμένην ἡμ' εὐκρινὰ τοῦ μετωρικοῦ φαινομένου (Σχ. 1), ἥνπερ, ἐν τῷ ἀπὸ μετῴρων ἔργῳ Μαργα-

λάου καὶ Ζυγέρου εὐρύν, ἀπεδέξασθαι, πέπεισμαι καὶ γνώμην ἀποσπᾶσθαι ἐμὴν, ὅτι τὸ Κωνσταντίνου τῷ μεγάλῳ ἐπιφανὲν φάσμα οὐδὲν ἦν ἕτερον ἢ παρήλθον. Καὶ ταῦτον δὲ γνώμην εὐθαρσῶς ἐξενεγκρὶν παρῶμαι καὶ ἐπιγεῶν, ὅτε δὴ οὐκ αὐθαίρετως τὴν κρίσιν παυσάμενος ἀλλὰ λογιζομένους τῇ τε πολλῇ πειθόμενος πιθανότητι, ἀλλ' ἄμκα, ὑπερ κύριον, ὄρων καὶ ἀποδεικνύς συμφωνούντας καὶ πολλὰ τὰ κατὰ ἔχοντας τοὺς Κωνσταντίνου λόγους τῇ τῶν μετωρολόγων περὶ παρῆλθον γνώμῃ. Ὁ μὲν γὰρ εἶπεν Εὐσεβίου τὴν θεοσημίαν ἥδη τῆς ἡμέρας ἀπικλινούσης ἐπιφανῆναι, αἱ δὲ μετωρολόγοι φασὶ τοὺς παρῆλθους σχηματίζεσθαι, ἐπὲν δ' ἡλίου ἐγγυτέρω τοῦ ὀρίζοντος γένεται, τοῦ πνεύματος ἡμεούντος καὶ τῆς ἀτμοσφαιρας πληθύνουσ, καθέως δικαιομένων μικρῶν πολυμερῶν κρυστάλλων ὁδὸς τοῦ πνεύματος, ἐφ' ὃν αἱ ἡλίου προσπίπτουσιν ἀκτίνες. Ἐστὶ δὲ καὶ τὴν συνημέμενην τῷ σταυρῷ γραφὴν καὶ τὰ συμπλέκτους ἔχοντα σχήματα καὶ στοιχεῖα, ὃ ἰδεῖν ἐρη Κωνσταντίνος ἐν τῷ αὐτῷ ὀρθρίνι φάσματι, ἔστιν ἀνευρεῖν καὶ τοὺς τῶν παρῆλθον σχήματα.

Ζ'

Ἐν τῇδε οὖν τῷ προκειμένῳ μετωρολογικῷ σχήματι διαφαίνεται ἐν ψαλαφρῇ μὲν ἀλλ' ἄμκα καὶ ἀπογνώστως διασπαινεμένη καὶ ἐξομνησμένη ἀναλύσει ἡ ἔλη ἐνείας τῶν συνημετιῶν τοῦ **ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ** στοιχείων. Καὶ τὸ μὲν ἀρχικὸν τῆς πρώτης λέξεως σχήμα, τὸ **Τ**, εὐρεται σχηματίζομενον ἐκ τῆς κρυστάλλου τοῦ ἐλάσσονος κύκλου διαμέτρου καὶ τῆς ἐπὶ ταύτης καθέτου ἀκτίνος τοῦ μέλλοντος κύκλου κειμένης ἐν τῷ κάτω ἡμικυκλίῳ. Τὸ δεύτερον, ἥτοι τὸ φωνὴν **Ο**, διαπαρσπῆ δὲ ἀκτίνος καὶ τοῦ ἐλάσσονος κύκλου περιφέρειαν. Ἡ τρίτη, ἥτοι τὸ φωνὴν **Υ**, ἀνευρεσθαι ἐν τῷ ἀπὸ πνεύματος σχήματι ἐκ τοῦ τόξου τοῦ ἀπὸ πνεύματος τοῦ ἐλάσσονος κύκλου καὶ τῆς ἐν τῷ ἄνω ἡμικυκλίῳ κειμένης ἀκτίνος τοῦ ἐπὶ τῷ κύκλῳ. Τὸ τέταρτον γράμμα, ἥτοι τὸ στοιχεῖον **Τ**, γρηγορεῖται ὑπὸ τοῦ τόξου τοῦ ἐκ πνεύματος τοῦ μεγάλου κύκλου καὶ τῆς ἐν τῷ ἄνω ἡμικυκλίῳ κειμένης ἀκτίνος τοῦ ἐπὶ τῷ κύκλῳ.

1) Les Météores, par Marcollé et Zuercher, page 163—164. Quatrième édition. Paris. Librairie Hachette et Cie. 1875.

κλίω καμίνης ἀκτίνος τοῦ μεζόνος κύκλου. Τὸ πέμπτον γράμμα, ἥτοι τὸ στοιχεῖον **Ω**, παρῆνεν ἡμῖν ἢ ἐλλείπει πρὸς τὰ κάτω περιφέρειαν τοῦ μεζόνος κύκλου μετὰ τῶν ἐν δυσὶ σημείοις ἐραπτομένων τοῦ κάτω ἀτελοῦς ἡμικύκλου ἐκατέρωθεν δύο τῶν (Σχ. 2).

Τὸ δ' ἀρχικὸν τῆς δευτέρας λέξεως γράμμα, ἥτοι τὸ **Ν**, δίδεται ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ τοῦ κάτω ἀτελοῦς ἡμικύκλου ἐραπτομένου τούτου τοῦ, ἐκ μέρους τοῦ πρὸς τ' ἀριστερὰ ἡμικύκλου τοῦ μεζόνος κύκλου καὶ ἐκ τοῦ πρὸς τ' ἀριστερὰ ἡμίσους τοῦ τῶν τοῦ πρὸς τὰ ἄνω ἐραπτομένου τοῦ μικροῦ κύκλου. Τὸ δευτέρον γράμμα, ἥτοι τὸ **Ι**, σχηματίζεται ἢ καθέτως ἀπὸ τῆς τοῦ μεζόνος κύκλου. Τὸ τρίτον, ἥτοι τὸ **Κ**, διακρίνεται ἐν τῷ παραγόμενῳ σχήματι. ἐν τῇ ἐν τῷ ἄνω ἡμικύκλιῳ καμίνης ἀκτίνος, τοῦ μεζόνος κύκλου, ἐκ τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ καμίνης ἡμίσους τοῦ τῶν τοῦ ἐραπτομένου τοῦ μικροῦ κύκλου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἄνω μικροῦ ἡμικύκλου, πρὸς τὰ δεξιὰ διαβλεπόμενου πετάχτου τῆς διέξ. τοῦ ἐλάσσονος κύκλου περιφέρειας. Τὸ δὲ τρίτον γράμμα, ἥτοι τὸ **Α**, ἐννοεῖται ἐν ἐκάστῳ κατὰ προκρίσιν σχήματι, ἀποτελουμένῳ ἐκ δύο διαδοχικοῦς καμίνης καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων τοῦ μεζόνος κύκλου ἀκτίνων καὶ τοῦ μεταξὺ ἐγκλεισμένου πετάχτου τῆς περιφέρειας τοῦ ἐλάσσονος κύκλου (Σχ. 3).

II'

Ἐν τῷ συνόλῳ δι' ὅσαυροιδοῦ σχήματι τῶν ἐπ' ἀλλήλας καθέτων δύο τοῦ μεζόνος καθέτου κύκλου διαμέτρου καθορίζεται ὁ σταυρὸς, ἐν ᾧ Κωνσταντῖνος εἶδε τοῦ ἡλίου υπερκείμενον καὶ ὃ συνῆπτο ἡ γραφὴ: **ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ** (Σχ. 4).

Τῆς σωτηρίου δ' ἐπιγραφῆς τὸ σύμβολον, τὰ τὸ Χριστὸν παρανόηοντα ὄνομα δύο γράμματα, τὸ **Χ** σὺν τῷ κατὰ τὸ μεσαίτατον χωριζόμενῳ **Ρ**, ἵσταν ἰδίῃ ἐν τῇ προκρινέῃ τοῦ μεταπολογιστικοῦ φαινομένου εἰκόνι. Καὶ τὸ μὲν **Χ** ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἄνω ἡμίσους τοῦ κύκλου τῶν τῶν καὶ εἰκοσι μαρῶν καὶ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἐρειδόμενου ἐραπτομένου τῶν, τὸ δὲ **Ρ** ἐκ τῆς καθέτου διαμέτρου τοῦ μεζόνος κύκλου, τοῦ ἐπὶ τὰ δεξιὰ ἡμίσους τοῦ ἐραπτομένου τῶν, τοῦ ἐρειδόμενου ἐπὶ τοῦ κύκλου τῶν τῶν καὶ εἰκοσι μαρῶν καὶ τοῦ μεταξὺ τούτων σημειώματος τῆς περιφέρειας τοῦ μεζόνος κύκλου (Σχ. 5). Τούτου τὸ σύμβολον τὸ τε μέσον τοῦ σταυροῦ τοῦ στρατιωτικοῦ σχήματος

κατεκρίσκει¹ καὶ τοὺς νομομασί τῶν χρόνων ἐκείνων ἐνεργασίται. Τούτω τῷ συμβόλῳ τὸ πρῶτον κατεστραγγίστο ὁ βασιλεὺς, καὶ τούτω εἰσθε φέρει κατὰ τοῦ χρόνου².

Θ'

Οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἄκρῳ τῷ ὁράκτι τοῦ βασιλικῷ σχήματος προστάγματι τοῦ Κωνσταντίνου καταστραγγίθεις στέφανος, ὁ ἐκ λίθων πολυτελῶν καὶ χρυσοῦ συμπλεγμένος, ἄλλο οὐδὲν ἀπέκλειν ἢ τὴν ἰτίαν τῶν ἐν τοῖς παρῶν ἐρωμένων τοιαύτων ἔλων, περὶ ὧν εἰρηκαί με ἐν τοῖς ἡμεροσίν³.

Ι'

Οὕτω ταῖς γνώμας τῶν μεταωρῶν τὰ περὶ τῆς ὕψους Κωνσταντίνου ἀντίεταξων, τὸ ὑπερρὺς ἀρῶν, τὴν θεοφῆμιν σπουδὴν μεγίστην ἐθῆκεν ἀποδείξει ὡσαν μεταωρικῶν φαινομένων, εἰκότως καὶ γὰρ ὅσας μὲν φράσας, ὅσας δὲ ἔχρους, ὅσας δὲ συμφορὰς τοῖς ἡμετέροις αἰτίαις ἐγένετο ἢ ὅσας οὐρανίων φαινομένων τε καὶ μετεωρίων, ἅπαντες ἴσμεν ὅπου. Νυν δ' ὅτι τῆς πιστοσύνης ἢ λαμπρῆς τὰ τῆς ἀγνῶσεως καὶ τῆς διαπεδονήσεως πρὸς τὴν καθέτωσαν τῶν τοῦ Διωνίου νόμων τὸ αἰώνιον καὶ τὴν θεοῦ ἐν ἀρχαίᾳ προμύνησιν καὶ τῆς φύσεως, νυν ὅτι τὸ τοῦ λόγου φῶς γινώσκων ἐπέκρινεν, ὅτι ἡ παντοδυναμία τῆς θεότητος οὐτ' ἦν ποτε, οὐτ' ἴσταν, ἀλλ' οὐτ' ἴσται ἢ θεράπαινα τῶν ἰδεῶν καὶ ἡγαγὼν τῆς ἀνθρωπότητος τῇ ἀνατροπῇ τῶν ἀνθρώπων νόμων, τῶν ἀτοπωτάτων εἰς ἂν ἀβυσσὸς αἰετῶν ἀποδείκνυται

1) Ἄνω δέ, πρὸς ἄκρῳ τοῦ παντός, στέφανος ἐκ λίθων πολυτελῶν καὶ χρυσοῦ συμπλεγμένος καταστραγγί, καὶ οὗ τῆς σωτηρίου ἐπιγραφῆς τὸ σύμβολον, δύο στοιχεῖα τοῦ Χριστοῦ παρανόηοντα ὄνομα, διὰ τῶν πρώτων ὑποσημαίνων χαρακτῆρων, χωριζόμενου τοῦ **Ρ**, κατὰ τὸ μεσαίτατον (Εἰσεβ. Λογ. α', Κεφ. ΑΑ').

2) Τούτῳ τῶν Χριστῶν τοῦ Θεοῦ σὺν παρρησίᾳ τῇ πάσῃ προσέειπον εἰς πάντας διέταξι μὴ ἐγκαλυπτόμενος τὴν σωτηρίαν ἐπιγραφῶν. σμῆν λογούμενος δ' ἐπὶ τῷ πράγματι, φανερὸν αὐτὸν καθέτω, νυν μὲν τὸ πρῶτον τῷ σωτηρίᾳ καταστραγγίθεις σημείω, νυν δ' ἀναγνωσκόμενος τῇ νικητικῇ τριτάτῃ (Εἰσεβ. Λογ. γ', Κεφ. Β').

3) Ἄδῃ κατὰ τοῦ χρόνου φέρει εἰσθε καὶ τὸς μετὰ ταῦτα χρόνους ὁ βασιλεὺς (Εἰσεβ. Λογ. α', Κεφ. ΑΑ').

4) Εἰσεβ. Λογ. α', Κεφ. ΑΑ'.

ἂ Κωνσταντίνος ὁ μέγας μεμελετηκῶς ἦν ἄτε
καὶ τὴν ἑλληνίδα φωνὴν εἰδὼς κατὰ τὴν Εὐ-
σεβίου μαρτυρίαν². Καὶ οἱ τοῦ Θεοῦ δι' ἑρεῖς,
οὓς παρήρουν αὐτοῦ Κωνσταντίνος κατεστῆ-
σαν³, καὶ οἱ τὰ τοῦ ράσματος καὶ περὶ τῆς
ἐσθράκου οἰκονομίας ἐξηγήσαντο, οἱ πλείους, οἱ

Ἄλλ' ἐκὼν ταῦτα. Νῦν δ' ἂν περὶ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ ἐνύμου τῆς λείξεως *Aábaron* τῆς πολλῆς πολλῶν ἀτόπων ἐτυμολογίων ἀφορμὰς εἰς δεῦρο παρασχούσης ἐξεῦρον, ταῦτα τῇ τῶν κριτῶν λυδίᾳ λίθω ὑποβέβλω.

Ἐν κεφαλῇ αἰσώσῃ ἐνέστη τοῦ πρώτου λόγου εἰς τὸν βίον τοῦ μακαρίου Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως· Εὐσέβιος ὁ Πατριάρχης ἱστοροῦντος, καὶ διὰ διανοίας πρὸς αὐτὸν ἐλθόντος (Κωνσταντίνου) τὴν ποτὶ αὐτὸν φράσιν. Ἐνθυμίζοντες ὁ αὐτὸς καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου αἰσώσας, ἐπὶ ἑκάστῃ ἐκείνης ἐπέθηκε διὰ ἰσχυροῦς αὐτὸν τοῦ ῥήματος τοῦ Θεοῦ σὺν τῇ γενεῇ καὶ οὐρανῷ σημείων δοθησάντων τε καὶ **ΠΑΡΑΚΛΗΤΩΣ** Εὐαγγελίου, μνηστὴρ ποιούμενον τοῦ κατ' ἐξουσίαν ὁδηγῆτος σημείου, τοῦτο πρὸς τὰς ἐπὶ τοὺς πόλεμους συμβολὰς ἀλέγειντα γράψαντα.

[illegible]

Ἐν τῇ κατὰ Μάρκον Ἐξήκῃσιν, Κεφ. Α', 15, 17, 26, 38, 42, 44, Β', 9 (Ἐξήκας καὶ ἄρῃς σου τὸν κορβανὰν καὶ περὶ αὐτὸν, 10, 11, 12, 14, Γ', 4, 5, 6, 7, 8, 24, 39, Ε', 8, 9, 19, 34, 35, 36, 44, Δ', 41, 42, ΣΤ', 11, 31, 37, 38, 51, Ζ', 14, 16, 27, 29, 35, 38, Η', 15, 33, 34 (ὅτις ἵδεν ὅτι οὐκ ἔδωκεν, ἀπαρνησάμενος ἵνα τὸν καὶ αὐτὸν τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀποδοθῇται μισ). Θ', 10, 25, 26, 29, 35, 47, Ι', 14, 20, 11 (δὲνα ἀποδοθῇ μισ, ἀφ' οὗ τοῦ σταυροῦ, 32, ΙΑ', 2, 3, 23, 24, 25, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, ΙΒ', 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 28, 29, 33, 34, 35, 36, 13, 14, 16, 22, 23, 32, 41, 42, ΙΕ', 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 74

42, 4, 10, 13, 24, 25, 28, ΣΓ', 8, 9, 10, 27, 28,
 29, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38, Ζ', 14, 15, 22,
 50, Η', 18, 39, 48, 50, 52, 55, Θ', 3, 4, 6, 13,
 14, 15, 23 (Εἰ τις θέλει ὅσπου μου ἔλθῃν, ἀπαρνησά-
 σθω ἑαυτὸν καὶ ἅρπαξ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἄ-
 ρημαὶ καὶ ἀκολουθήτω μοι), 42, 44, 50, 54, 60,
 Ι', 3, 4, 6, 7, 9, 14, 20, 28, 37, ΙΑ', 9, 35, ΙΒ',
 1, 4, 5, 7, 15, 22, 24, 27, 29, 31, 34, 36, ΚΒ',
 8, 10, 17, 19, 32, 36, 37, 40, 46, 51, ΚΓ', 28,
 34, ΚΔ', 39, 49.

Ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιῳ, κεφ. Α', 40.
 Β', 7, 8, 16, 19. Δ', 7, 16, 17, 24, 35, 50. Ε',
 14 (Ἐγώτοι, ἀποὺν τὸν κρεβάτιόν σου καὶ περιπάτας).
 98, 45. ΣΤ', 10, 12, 20, 27, 43, 44. Ζ', 8, 24,
 9, 38. Η', 8, 41. Θ', 7, 1', 37, 38. ΙΑ', 39, 43,
 44. ΙΒ', 7, 35, 36. ΙΓ', 28. ΙΔ', 1, 2, 27, 28, 31,
 42, 50. ΙΣΤ', 24, 38. ΙΖ', 1, 5, 11, 47. ΙΗ',
 8, 14. Κ', 17, 23, 27, 28. ΚΑ', 6, 10—11, 12,
 15—16, 17, 18, 19, 22—23.

1) Καὶ αὐτὸς δ' ἔδωκε τοῖς ἐνθέοις ἀναγνώσμασι προσέ-
χειν ἱεῖος (Εὐσεβίου λόγος α', κεφ. ΑΒ').

2) Πώς τι πικρούμενος τὰς πρὸς ἑκάστον ὁμιλίας, ἐλλήνιζον τε τῇ φωνῇ, ἐπὶ μὲν ταύτης ἀμαθῶς εἶχε, γλυκερός τις ἦν καὶ ἡ ψυχή (Βλ. ἐν τῷ 3^ῳ κεφ. 189).

[illegible]

1) Έν τῷ κρᾷ Μαθητῶν Εὐαγγέλιον. Κτγ. Γ'.
 15. Α', 40, 19. Ε', 12, 16, 24, 25, 29, 30, 37.
 20, 41, 44. ΣΤ'. 1, 2, 3, 6, 9, 10, 19, 20, 25.
 29, 28, 33. Ζ'. 1, 2, 5, 12, 13, 15, 23. Η'. 3
 4, 13, 22, 29, 32. Θ'. 2, 6 (ΑΡΟΝ ΣΤΡ ΤΗΝ ΚΑ)
 ΚΑΥΝ. 9, 22, 24, 30, 31, 38. Γ'. 6, 7, 8, 9, 11.
 12, 11, 16, 17, 19, 27, 28, 38, 39, 41, 15, 16, 18.
 29, 1Β', 13, 1Π'. 9, 18, 30, 1Α', 16, 18, 27, 29.
 1Ε'. 10, 18, 28, 1ΣΤ'. 6, 23, 24 (Ε' ὅταν ἴδῃ
 ὅτι οὐκ ἔστι ἀκαθάρτητα τὰς τῶν αἰσθητῶν στρε-
 φῶν καὶ ἀνελθόντων πρὸς τὸν ΖΥ'. 7, 8, 18, 20.
 27, 1Η'. 8, 9, 10, 16, 17, 16', 7, 12, 14, 17, 18.
 21, 22, ΚΑ'. 2, ΚΒ'. 21, 22, ΚΓ'. 3, ΚΔ'. 5, 6.
 16, 17, 18, 23, 29, 32, 39, 42, 43, 44. ΚΕ'.

μὴ πάντες, Ἑλληνες, ἢ τῇ φωνῇ ἑλληνίζοντες ἦσαν, οὐδ' ἐστὶ τις ὁ ἀμφεβέβλων. Ὅσιν τε τὸν Κορδοῦς ἐπίσκοπον, ὃν περὶ πολλοῦ ὁ βασιλεὺς ἐπισεῖτο, καὶ ἄλλους τῶν κατ' αὐτὸν καὶ πρὸ αὐτοῦ τῆς δόσεως ἐπισκόπων ἐξ Ἀσσυρίων, τὸ γένος ἑλαυν, ὡς ἔστιν εἰκόσαι ἐκ τῶν ὀνομασθῆναι!

ΙΔ'

Ρῥῆδιν ἄρα ἐντύθεν νοῆσαι, ὅτι ὁ καθ' ὅ-
ππους τῷ βασιλεὶ ἐπιτάξας Χριστὸς παρικε-
λεύσατο ῥηθῆναι ὡς ἐκείνῳ τῷ μνηματι
τοῦ ἐπιφανέντος σημείου, τὰς δύοι προσφω-
νῶν αὐτὸν προστατικῶς **ΛΑΒΕ ΑΡΟΝ.**
αἷς προσθεῖσαι καὶ ἡ ἐν τῷ μνημῶτι ὑπάρχουσα
NIKA². Ὁ βασιλεὺς ἐκάλει, ὡς ἔστιν εἰκό-
σαι, ἔχων τοὺς λόγους, οὐς καθ' ἑκαστοῦ
Χριστοῦ ὀφθέντος ἤκουσε, **ΛΑΒΕ ΑΡΟΝ**

ἐστὶν εἰκόσαι, θεωροῦν αὐτὸν τὴν τούτων γῆσον πα-
ναυτοῦσας (Εὐαγγ. λόγος α', κεφ. ΑΒ').

1) Οἱ ἐν τῇ Εὐαγγελιστικῇ ἱστορίᾳ Εὐαγγ. ἀνα-
γεγόμενα ἐπίσκοποι, Ρώμης, οὗ ἀνέστη Ἰσὺν ἑλλη-
κὰ, εἰσὶν οἱ: Ἀλέξανδρος, Ἀνέριολητος, Ἀντίων,
Διονύσιος, Ἐλευθέριος, Εὐάγγελος, Εὐθυμῆς, Κέλ-
σιος, Ἄνθος, Εὐστολὸς, Πιλαμαῖος, Στέφανος, Σω-
τήρ, Τελεσεφός καὶ Ζαρεφθός.

2) Καὶ Παῦλον τῷ κλητῷ Ἀποστόλῳ ὄραμα ἐκ
νοκτεῖ ἀφῆλ. Ἀντί τις ἡν Μακεδὼν ἐστὶς, παρακα-
λῶν αὐτὸν καὶ λέγων: διαβὰς εἰς Μακεδωνίαν, βοή-
θησον ἡμῖν (Πράξ. τῶν Ἀπ. κεφ. ΙΣΤ', εἰ. 9—14).

ἐκάλει αὐτὸν ἐντολῇ αὐτοῦ ἐργασθῆναι ἐκείνῳ
τοῦ ὀφθέντος φάσματος. Τὸ **λαβε-ἄρον** ὡς ἐν
ἐκλαβέντες οὐσιαστικόν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, εἰ τε
μὴ τῇ ἑλληνίδι γράμμαι φωνῇ ἀξιοματικῇ
καὶ στρατιωτικῇ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου
καὶ αἱ μετὰ ταῦτα βασιλεῖς καὶ ἰδιώται, ἑ-
λληνοὶ καὶ λατινοὶ ἐγραψαν γράμμαιν
ὡς οὐσιαστικὴν **Λαβαρον** ἢ **Labarum**. Ὁ-
τος ὁ λόγος, τὸ γ' ἐμοὶ δοκεῖ, δι' ἐν μέτρῳ
ἄγρι τῆς ὥρας τὸ ἔτυμον ἀνέστητο καὶ ἡ
σημασία αὐτοῦ, ὡς μὲν μόνος λέξεως, καθ' ἃ
ἐρρεται, θεωροῦμεν.

ΙΕ'

Ταῖς διανοαῖς μὲλλον ἢ τοῖς καλλωπισμοῖς
καὶ τῇ κομψότητι τῆς διακρίτου τὸν λόγον
σημασιζῶν, τὰς περὶ τὸν τίως ἀποροῦμένων
γνώμας ἀπεργάζετο. Καὶ εἰ μὴν τὰ τῆς εὐχῆς
ἀπέβη καὶ τῇ καθόλου ἐπιστήμῃ καλὴν τι
περιεγένετο, ἔργον ἀνίστας χρίσασιν χειρῶν,
εἰ μὴ, τῶν ἐν ταῖς βασιλικαῖς ἀκαδημαῖς
ἀλλοτρίων ἐπισκεῖν καὶ πρᾶν τύχημι κρατῶν.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΑΜΑΡΤΣΙΑΔΗΣ

Γυμνασιάρχης ἐν Ἀδριανουπόλει.

ΣΗΜ. Τὰ ἀνωτέρω ἐπιγραφόμενα σχήματα, εἰς
ἃ παρατίθεται ὁ ἀντιγράφος, διελθὼν γραφ-
μένα ὄντα, προέβλεπον τῆς παραγγραφέας.

НАУКОВА БИБ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΜΗΡΙΚΗΣ ΙΛΙΟΥ

(Ἀνεγνώσθην ἐν τῇ ΨΞΘ' συνεδριάσει)

Εἰς τα βροχία, ὅτι ἐν τῇ ἀρχαὶν ἐστὶ ἡσαν
τοῦτον πεποιμένη, ὅτι τὸ Πῦρον τὸν ἄν-
θρωπον ἐξέλιπον ἦν, ὡς πρὸς τὸν θῆτον, τὸ αὐτὸ
καὶ ὁ ὁμοῦ τὸν Ὀμήρου φαίνεται Πῦρος, ὅπου
καὶ ὁ αὐτὸς ποιεῖ ἐπὶ πεποιημένη, ὅτι ἡ
σημαία ἱερουμένη κατὰ τὴν θῆτον τῆς
τῆς Ἁγίας Τριῖτος Ἰουδαίᾳ. Ὁ νόμος δι-
κῶν, ἡτὶς πρὸς τοὺς περὶ τοῦ θῆματος τοῦτον
ἐν τῇ ἀρχαὶν ἐστὶ, καὶ ὁ Διηγηρῶν τὸν
Σαφίῳ ἐξενεχόμενα ἡμῶν ἀποκρίνηται ἐπὶ
θεωρίας ὑπερβολῆς αὐτοῦ τῆς ἐπὶ τῇ
ἀνδραλίας τῆς Γραμμάς ὡς πρὸς τὸν αὐτὸν
τῆς τοῦ Σαμάρῳ παιδὸς. Ὁ ἀνθρώπος
ἐκτείνεται, ὅτι ἐρεπει ἀναγκῶν, ὡς ἡ ἀρχὴ
τῆς τὸν χρόνου τῆς πολυκαρίας τῆς Πύ-
κας καὶ κλύος τῆς ἐσθρῶν ἐπὶ ἰακὴν ἀποδύ-
ει, τὸν ἐγγὺ καὶ ὅπου πρὸς τὸν τοῦ χρό-
νου ἐπὶ τὴν διὰ προσώπων καὶ τῆς βαρύνει
καὶ βροχίας μεταποσῶν, τὸν ποταμὸν ὀδῶ-
ν. Αὐτοῦ τῆς ὁ δόξου, ἡμερῶν τῆς Στρά-
βων, ὅπου φαίνεται ὅτι ἐν ἐπιστολῇ τὸν
τόπον (καὶ τὸ παρὶν ἡμῶν τῇ μακροτέρᾳ
περιγραφῇ ἡν ἐγγεν), συμμετρῶν τὰς ἐσθρῶ-
ν ἡμῶν τῆς Διηγηρῶν. Ὅπως, ὅπου
μετὰ ἀρχαίαν συγγραφήν, ὡς Στράβων
Βολάντιον, ἀναγράφου μὲν τὸν Στράβων καὶ
τὸν Διηγηρῶν ὡς μετὰ ἀρχαίαν ἀντικρίαν ἐπὶ
διακρίσιν ἑλλῶν ποταμῶν ὁμοίων σημείων, ἀλλὰ
ὡς ἡμῶν ἀναγράφου ὅτε τὸν μὲν ὅτε τὸν
δὲ περὶ τῆς ποταμῶν τῆς Ὀμηρῶν Πύ-
κας, προκρινόμεν τὸν σημείων, ἐν οἷς ὁ Στρά-
βων καὶ ὁ Διηγηρῶν ἀντικρίαν ἐν διακρί-
νῃ πρὸς τὴν καὶν ἡμῶν. Ἀντικρίαν τῆς ἀρχ-
ῆς τοῦτον ἐν ἐξέφῳ τὸ συμμετρῶν, ὅτι ὁ
ἀρχαὶ ὅπου συγγραφεὶς ἑλλῶν ἐσθρῶν
ὡς τὰς θεωρίας τὸν τελευταίον τοῦτον. Ἐν
τοῦτον ὁ Στράβων δεικνύει ἡμῶν εἰς ἀρχῶν

εἴτε ἐμμέσως πλεῖστα τῶν τοπογραφικῶν σημείων, ἃ οἱ ἀρχαῖοι ἀναγνωρίζουσιν ὡς τὰ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου ἀναφερόμενα.

[illegible]

Ἰδοὺ γεωγραφικὴν χάρτην τῆς χώρας ταύτης μετὰ τῶν οὐραϊκῶν ὀνομάτων, καὶ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων, καταστειμένων ἐπὶ τοῦ χάρτου τοῦ Ὑδρογραφικοῦ Γραφείου τοῦ Ἀγγλικοῦ Ναυαρχείου¹. Τῇ βοήθειᾳ λοιπῇ, τοῦτου παρακολουθήσωμεν τὴν Πιάδα καὶ ὁδοῦσιν καὶ τὰ ἀρχαία συγγράμματα καὶ ἐπακριβοῦμεν τοὺς διαφόρους τοποῦς τοὺς ὅτι τῶ Ὀμήρου ἀναφερόμενους.

Οὕτω δὲ βλέπομεν ἰδεῖν ἀλληλοδιαδόχως 1^{ον}. Τὴν ἀνατολὴν παραλίαν πρὸς τὴν ἐκ τοῦ Αἰγαίου ἐξοδὸν τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐν ἐκείνῳ τοῦ τοπικοῦ ποταμοῦ τῶν Ἀγαιῶν (Ναύσταυρος).

Ἡ ἀνατολὴς παραλία, ὡς εἶναι νῦν εἶναι ἡ αὐτὴ οἷα ἦν κατὰ τὴν ἐκ τῆν πολιορκίαν τῆς Τροίας ἀποδοδομένην ἐκ τῆς (τ. Χ. 1184); Ἦν ἀπαντήσαντες ἐκ τῆν ἐρωτην ταύτην, δέον νὰ συμβουλευόμεθα τὰ τῶν ἀρχαίων συγγράμματα. Εἶναι ἀνακρινόμενος πρὸς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ὅσοι ἀπόρρ. εἰς τὴν παραλίαν τῆς Πίλου αὐτοὶ καὶ δὲν ἦσαν αὐτοὶ: διότι, ἀφοῦ ἀπ᾽ αὐτῆς εἶχε φθάσει μέχρι τοῦ πρὸς ἀνατολὴς ὑπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου προστατευομένου ὄριου (Καλλιμαχίων Ὀμηρικῇ τὸ ἀκρωτήριο Ροίτειον· πόλις Αἰάντιον, σήμερον δὲ Αἰγανή-Μπορούν), ἡ αὐξάνει αὐτῇ, λέγοντες, εὐρισκὼν ἐμπόδιον ἐν τῇ ὁρῇ τοῦ ρεύματος τῶ Ἑλλησπόντου, ὅπερ ἀμέσως ἤρχθη νὰ προσβῇ αὐτῇ, ἐνῷ αἱ ποταμοὶ ἐκχέουσι τοῦ Μαϊκάνδρου, τοῦ Νεῖλου καὶ λοιπῶν κατετιθέντο εἰς θάλασσαν ἀνευ ρευμάτων. Βλέπομεν δὲ, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἦσαν πεπεισμένοι περὶ τῆς ἐνταῦθα ὑπάρξεως κόλπου κατὰ τὴν ἐποχὴν τὴν ἀποδοδομένην εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Τροίας, ὅ δὲ Ὀμηρος οὐδεμίαν πειστικὴν μνείαν περὶ διχοκοπῆς τῆς γραμμῆς τῆς παραλίας, πλὴν τῆς τοῦ στομίου τοῦ Σακμάκτου, ἐκβλλόντος εἰς τὸν κόλπον πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀλός. (Παρατηρήσωμεν, ὅτι ὁ Ὀμηρος ὀνομάζει πάντοτε τὸ Αἰγαῖον πέλαγος Ἀλός, ἐνῷ διὰ τὸν Ἑλλήσποντον καὶ τὸν κόλπον μεταχειρίζεται τὴν λέξιν θάλασσα). Εἶναι προφανὲς ἐν τούτοις, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἡ παραλία δὲν ἦτο

ὁμαλὴ, καὶ τοῦ ὡς τοιαύτη περιγράφεται ἐν τῇ Πιάδῃ. Ἦδὴ πρὸ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, κῆτος πεμφθὲν ὑπὸ Ποσειδῶνος εἶχε καταρριπῶσαι τὴν ἀκτὴν· τὸ κῆτος τοῦτο ἦν βεβαίως ἡ ὕψους τῶν θαλάσσιων ὕδατων καταλαβόντων τὴν παραλίαν τοῦ κόλπου. Ὁ Ἡρακλῆς, ὁ μέγας οὗτος μηχανικός τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων μεταβαίνει εἰς τὸ ἀκρωτήριο Σίγειον εὐρὲ τὸ μέσον νὰ ἐπιφέρει θηραπίαν εἰς τὸ κακόν, φονεύει τὸ θηρίον, καὶ οὕτως ἡ παραλία εἶχε κανονισθῇ κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἀγαιῶν κατοχὴν αὐτῆς. Ἀλλ' ἵνα ἐξηγήσῃ τὴν ἀληθῆ ἀνωμαλίαν τῆς παραλίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ὁ ποιητῆς λέγει, ὅτι ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Ἀπόλλων εἶχον καταπλημμυρῆσαι τὴν πεδιάδα διὰ τῶν ποταμίων ὑδάτων, ἅτινα κατέβαζαν ἐν ταῖς ἀμφοῖς τὰ τεῖχη τοῦ ἀρχαίου στρατοπέδου καὶ οὕτω παρήλθῃ ἡ ἀνωμαλία τῆς παραλίας.

Συμφάνως λοιπὸν μετὰ τοῦ Ὀμήρου εὐρίσκουμεν, ὅτι, ὡς ὁ Στράβων, ὁ Δημήτριος καὶ ἡ Ἑστιάνα διεβεβαίουν τὴν ὑπαρξὴν κόλπου, οὕτω καὶ ὁ Πρόδοτος, ὁ Σαύλας καὶ ὁ Πάριος καὶ ἄλλοι ἦσαν πεπεισμένοι, ὅτι ὁ κόλπος τοῦ Σακμάκτου κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, μὴ μόνον τὴν διακορπὴν, ὅτι οὗτοι ἀπέδιδον αὐτῷ μεγάλειραν ἐκτασιν ἢ ἐκείνοι. Οἱ πρῶτοι ἐπίσταντο, ὅτι ἡ παραλία, ὥς ἦν τότε δωδεκά σταδίων, δὲν ἔπρεπε νὰ ᾔτο εἰς ἀπόστασιν ἐξ σταδίων ἀπὸ τῆς Πίλου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πολιορκίας, ἐν ὅ κατὰ τοὺς ἀλλοὺς ἡ παραλία ἐν τῇ ἐποχῇ αὐτῇ εἶχεν ἑκτασιν εἰκοσι σταδίων καὶ ἔπρεπε νὰ ἀπέλθῃ ἐν καιρῷ τῆς πολιορκίας δώδεκα στάδια ἀπὸ τῆς Πίλου, κατὰ τὸ ἐγγύστηον αὐτῆς μέρος. Ἡ ἀπόστασις αὐτῇ τῶν εἰκοσι ἢ εικοσιδύο σταδίων εἰσὶν ὡς ἐγγύστα ἡ σήμερον. Ἡ περὶ τῶν ἐξ σταδίων ὑπόθεσις τοῦ Δημητρίου φέρει εἰς διλημμα καταπληκτικόν.

Πῶς ἡ συμβολὴ τοῦ Σιμόντος μετὰ τοῦ Σακμάκτου ἦβλεν εἰσβαῖν ἀνακτῇ; διότι εἰς τὴν ἀπόστασιν ταύτην ὁ Σιμόνης θὰ ἐξεβαλλεν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν κόλπον.

Ὁ Εὐστάθιος λέγει ἡμῖν, χωρὶς ὅμως ν' ἀναφέρει τὴν πηγὴν, ἐξ ἧς ἀρέται τούτο, ὅτι ὁ κόλπος ὁ μεταξὺ τοῦ τεύχους τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀγαιῶν καὶ τῆς πόλεως εἶχε εὐρὸς πλεῖστον ὅ δὲ Αἰσχύλος² θέλει ἐν τῷ στόματι τοῦ ἐν Ἀγαμέμνονι χοροῦ: ἀκρίσαντες

1) Ὁρα χάρτην ἐν τέλει τῆς Βίβλου.

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ').

1) Αἰσχύλου Ἀγαμέμνων 674.

(τὰς ναῦς) Συμμόντος ἀκτὰς ἐπὶ ἀξερύλλου. Ἡ παραλία αὕτη σήμερον καλεῖται *Kararlık-Liman* (Λιμὴν σκοτεινός).

2^{ος}. Τὰ δύο ἀκρωτήρια (Καλλικολώνην καὶ τείχος Ἡρακλῆος) σχηματίζοντα τὰ ἄκρα τῆς παραλίας.

Βλέπομεν δύο ἀλύσεις λόφων, τὴν μὲν ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς κατὰ μῆκος τοῦ Ἑλλησπόντου, τὴν δὲ ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον κατὰ μῆκος τοῦ Αἰγαίου, σχηματίζουσας γωνίαν ὀρθήν, διχαζομένην ὑπὸ τῆς παραλίας καὶ τῆς πρώτης ἀλύσεως τῶν λόφων. Εἰς τὰ ἄκρα τῶν δύο τούτων ἀλύσεων εὐρίσκεται ἡ παραλία ἡ βροχομένη ὑπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου.

Ὁ Ὀμηρος δὲν φαίνεται διδόναι ὄνομα εἰς τὰ δύο τούτα ἀκρωτήρια, ἀλλ' ἅπαντα ἡ ἀρχαιοσύνη, μετὰ τοὺς ὀμηρικούς χρόνους, ἐκ συμφῶντος ἀποδίδει εἰς μὲν τὸ πρῶτον τὸ ὄνομα *Ἀκρωτήριον Ροιτείον* (ἐνθα ἦν ἐκτισμένη ἡ πόλις Αἰώντιον οὕτως ὀνομασθεῖσα ἕνεκα τῆς ἐξ ὕδατος τοῦ τάφου τοῦ Αἰαντος καὶ ἔχουσα πρὸς ἀνατολὰς λιμένα τεχνήν), τὴν δὲ ἄλυσιν, ἥς τὸ ἀκρωτήριον τοῦτο σχηματίζει τὴν κεφαλὴν, ὀνομάζει ὡσαύτως *Ροίτειον*. Ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων ταύτης ἔκειτο ἡ ὀμώνυμος πόλις *Ῥοίς*, *Ἀερα*, καὶ *πόλις*. Τὸ δεύτερον ἀκρωτήριον ὀνομάσθη Σίγειον ἀκρωτήριον (ἐν ᾧ ἦν ἀειδομένη ἡ πόλις Ἀγίλλειον οὕτω λεγόμενα ἕνεκα τῆς γειννέσεως τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλεύως), τὴν δὲ ἄλυσιν, ἥς κεφαλὴ εἶναι τὸ ἀκρωτήριον τοῦτο, ἀποκαλεῖ ὡσαύτως Σίγειον. Ἐπὶ ταύτης ἔκειτο ἡ ὀμώνυμος πόλις εἰς ἀπόστασιν εἰκοσι σταδίων μεσημερινῶς τοῦ ἀκρωτηρίου.

Καίτοι, ὡς εἶπον ἀνωτέρω, ὁ Ὀμηρος δὲν φαίνεται ἀποδίδοναι ὀδὸν ὄνομα εἰς τὰ δύο ταῦτα ἀκρωτήρια, τὰ ὑπέδειξεν ὅμως, τὴν μὲν Αἰώντιον ὑπὸ τὸ ὄνομα *Καλλικολώνην*, τὴν δὲ Ἀγίλλειον ὑπὸ τὸ ὄνομα *τείχος Ἡρακλῆος*.

Ἐκ τοῦ μέρους τῆς θαλάσσης αἱ δύο αὗται σειραὶ λόφων εἰσὶν ἀρκετὰ χρηνοῦναι, ἐνῷ ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους ἐπιχειρῶντες κυμαίνονται πρὸς τὴν πεδιάδα.

Καίτοι ἡ σημερινὴ παραλία φαίνεται ἀναταποκρινόμενη πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Στράβωνος καὶ τοῦ Πλίνου περιγραφομένην, ὡς ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτῶν, δέον ἐν τούτοις νὰ προσέβωμεν καὶ ἄλλας τινὰς μεταβολὰς προελθούσας ἐκ τῶν μεταχρονίων

τῶν ὑδάτων, ἅτινα διηνοῖσαν νῆα ὀρύγματα (μόνον τοῦ Σακμάνδρου ἐξαιρουμένην, ὅστις ἀπὸ τῶν προσηρικῶν χρόνων δὲν μετέβαλε τὴν ροὴν αὐτοῦ). Αἱ μεταχρονίαι αὗται ἐγίνοντο κατὰ τοὺς ἱστορικούς χρόνους καὶ δὴ καὶ κατὰ τοὺς μετὰ Χριστὸν αἰῶνας, ὥστε ἀντὶ τοῦ μόνου στομίου τοῦ Σακμάνδρου ἐκβάλλοντος εἰς τὸν κολλήσανον τῶν Ἀγαιῶν, βλέπομεν ἐν αὐτῷ σήμερον τρία στόματα, τὸ τοῦ *Καλιφάτι-Ἀρμάς*, τὸ τῆς θαλάσσης λιμένος καὶ τὸ τοῦ κολλήσανου *Ir-cepê-Arma*.

Ποσὶν τῶν δύο ἀκρωτηρίων ὑπάρχοντιν ὁροπέδια ὑψηλά, ἐπὶ τῶν ὁποίων εὐρίσκοντο αἱ πόλιναι Αἰώντιον καὶ Ἀγίλλειον. Σήμερον τὸ Αἰώντιον εἶναι ἔρημον, εἰς δὲ τὸν γῶρον, ἐν ᾧ ἔκειτο, δίδονται τὸ ὄνομα *Kararlık* ὁ λιμὴν αὐτοῦ εἶναι κεχωρισμένος καὶ ὀνομάζεται *Ta Bâda*. Ἐνταῦθα, φαίνεται, ὁ Μάγας Κωνσταντίνος ἤθελε νὰ κτίσῃ τὴν πρωτεύουσάν τοῦ κράτους αὐτοῦ, ἀλλὰ παρητήθη τοῦ σχεδίου του εὐθὺς μετὰ τὴν ἐναρκίν τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Καλλικολώνην, συμφῶνως μετὰ τοῦ Ὀμήρου, οἱ ἀρχαῖοι συλλογίσανται εἶναι σύμφωνον περιγράφοντες αὐτὴν ὡς κειμένην παρὰ τῷ Θρωσῷ καὶ τῷ Συμόντι. Κατὰ τὸν Εὐστάθιον εἶχε μῆκος πέντε σταδίων, ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου πιθανῶς Ροιτείου μέχρι τοῦ Θρωσμοῦ, οὗτινος ἡ κλιτύς ἐκτείνεται πρὸς τὸν Συμόντα κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς Πάφου. Ἐν τῇ Υἰεφφίδῃ τῆς *Ιλιάδος* ἀναγινώσκουμεν, ὅτι ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὁ πρὸς ὠδήγησε τοὺς ῥήλους τῶν Τρώων θεοῦς, ἡ δὲ ὁδοὺς τὴν ἐν τῇ πεδιάδι μάχην, ἐνῷ αἱ ἄλλαι θεαί, αἱ ῥήλοι τῶν Ἀγαιῶν, μετέβαινον ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ εἰς τὴν ἄλλην ἄκρην τῆς παραλίας, εἰς τὸ τείχος Ἡρακλῆος· τὰ δύο ταῦτα ὑψώματα θαυμασίως ἐξελέγησαν ἅτε διασπῶντα τὸ πεδίον τῆς μάχης.

Καίτοι οὐδεὶς συμφῶντος ὑπέδειξεν ἡμῖν, πῶς ἔκειτο τὸ τείχος Ἡρακλῆος, οὐδέτις ἀμφιβολία δύναται νὰ ἐκείνη, ὡς πρὸς τὴν θέσιν, ἣν τῷ ἀποδίδω, ὅτι αὐτὴ ἐπὶ τοῦ ὁροπέδιου τοῦ Σιγείου ἀκρωτηρίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον ἄλλοτε ἡ πόλις Ἀγίλλειον, κατεγχομένη σήμερον ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ποταμοῦ *Τετὴ-Σεχίρ*.

Ἐνταῦθα, ἐπὶ τοῦ Σιγείου ἀκρωτηρίου οἱ ἀρχαῖοι ὑπέδεικνυν τὸ θέατρο τῶν κατὰ Θωμάκτων τοῦ Ἡρακλέους πρὸς ἀπελευθέρω-

1) Στέφ. Βωβ.

1) Σωζόμενος.

σιν τῆς Ἡϊόνης καὶ πρὸς καταστροφὴν τοῦ θαλασπίου τέκτου, ὅπερ διῶκαν αὐτὸν ἐκ τῆς παραλίας πρὸς τὴν πεδιάδα τὸν ἡμέτερον νὰ καταστῇ ἐντὸς τοῦ τείλους, ὅπερ ἔμελλε τῇ βοηθείᾳ τῆς Παλλῆδος Ἀθηνᾶς εἶναι προετοιμασμένον αὐτῷ.

Οἱ τῆμος τοῦ Ἀχιλλεύου, τοῦ Πατρόκλου καὶ τοῦ Ἄντιφους ὄντων σήμερον ἐνταῦθα καὶ ἀνεγέρθησαν καθ' ὅλους τοὺς χρόνους.

Τῆμος Αἰσούτου.

Οὐδεμίαν μνείαν τοῦ τήμου τοῦ Αἰσούτου εὐρον ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς συγγραφεύσιν. Ὅ,τι ὁ Στράβων περὶ τοῦ τοῦ λέγει, εἶναι καθ' ὅλην τὴν ἐσφαλμένην διὰ τὴν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑποθέσεώς του ἀποδίδει αὐτῷ θέσιν εἰς τόπον ὅπως διαφέρει ἀπὸ τοῦ ὅποιον οἱ ἄρχαιοι ὑπεδείκνυν ὡς σῆμα Μυρίνης. Ἐπὶ δὲ τοῦ ὁροπέδιου τοῦ ἀκρωτηρίου Καλλικολώνης ἐπὶ τὸ γέλιος τοῦ κρηνοῦ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἑλλησπόντου βλέπει τις τρεῖς μακροὺς τήμους διασπομένους τῆς παραλίας, ἐφ' ἧς ὕψισται τὸ στρατοπέδον τῶν Ἀχαιῶν. Εἶναι καταφανές, ὅτι ἐκεῖ ἦν τὸ καλλίτερον σημεῖον πρὸς ἐπισκοπὴν τῶν ἐν τῷ τῶν πολιορκούντων στρατοπέδῳ πραττομένων, ὃ δὲ Τρώες κατὰ σκοπὸν, Πολίτης, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκλιεῖ κατὰλλήλοτερον μέρος πρὸς κατασκοπὴν, καίτοι διέτρεχε τὸν κίνδυνον νὰ συλληφθῇ μὴ ὅλην τὴν τῶν ποδῶν αὐτοῦ ταχύτητα. Ἡ Βασιτεία ἢ τὸ σῆμα Μυρίνης δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι, ὡς ὁ Στράβων διισχυρίζεται, ὁ τήμος τοῦ Αἰσούτου, διότι ἐκεῖτοι κατὰ πάντα στάδια μακρότερον τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀχαιῶν ἢ ἡ πόλις ἢ ἡ ἀπομακρυσμένη τοῦ στρατοπέδου μόνον κατὰ ἑξὶ στάδια, πῶς εἶναι δυνατόν ὥστε εἰς ἀποστάσιν ἐνδεκα σταδίων ὁ Πολίτης νὰ δύνηται νὰ παρατηρῇ, ὅτι συνέβαινεν ἐν τῷ ἐμβριθῶς στρατοπέδῳ; Ὅποιοι δὲ κίνδυνον διέτρεχε νὰ συλληφθῇ; Ἄν, ὡς ὁ Δημήτριος διισχυρίζεται, τὸ σῆμα Μυρίνης ἢ ὁ λόφος τῆς Βασιτείας ἦν ὁ σημεῖον ὑπὸ τὸ ὄνομα Πασα-Τεπέ ἀνεγνωρισμένος, ἀρεὶ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἀπὸ τοῦ μέρους τούτου ἡ θέα τῆς πεδιδῆς τοσούτου ἐμποδίζεται ὑπὸ τοῦ λόφου τῆς Ἰλίου (Iassardik), ὥστε δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἴδῃ τις ἐκείθεν τὸν ἀρχαῖον ροὺν τοῦ Σιμόντος, ἐπεὶ δὲ ὀλιγώτερον τὸν Ναισάσθων αὐτοῦ.

Πιστεύω, ὅτι δὲν ἀπαύτως παραδεχόμε-

νος, ὅτι ὁ εἰς τῶν τριῶν τήμων εἶναι ὁ τοῦ Αἰσούτου, διότι ἡ ἐκλογὴ τούτου τοῦ τόπου διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Πολίτου κατασκοπεύειν συμφέρει πρὸς τὴν θέσιν.

Ὁ Τήμος τοῦ Αἰαντος.

Ἐν τοῖς πρόποσι τῆς Καλλικολώνης, ἐκ τοῦ ἐγγυτάτου πρὸς τὸ στρατοπέδον τῶν Ἀχαιῶν μέρους, βλέπει τις τὸν μέγαν τήμον καλούμενον σήμερον *Ir-tepé*, ὅστις, ὡς οἱ τοῦ Ἀχιλλεύου, τοῦ Πατρόκλου καὶ τοῦ Ἀντιφους, εἰσέρχεται καθ' ὅλους τοὺς χρόνους ὡς ὁ τόπος τοῦ Αἰαντος.

Ὁ Θρωσμός πεδίοιο καὶ ἡ Θύμβρη.

Οἱ ἄρχαιοι σχολιασταὶ περιγράφουσι τὸν Θρωσμὸν καὶ τὴν Καλλικολώνην διὰ τῶν αὐτῶν σχεδὸν λέξεων, δηλαδὴ ὡς γεωλόφους ὑψηλοῦς γειτνιζόμενους τῇ πεδιάδι καὶ πλησίον τοῦ Σιμόντος. Ἡ λέξις Θρωσμός παρέρχεται κατὰ τοὺς μὲν ἐν τῷ θρώσκῳ ἢ θωρεῖν (πρῶτον) ἢ ἐκ τοῦ θεωρεῖν. Ὡς εἶπον ἤδη, ὁ Θρωσμός εἶναι ἤδη ἡ κλιτικὴ τῆς Καλλικολώνης ἐκτεινόμενη πρὸς τὸν Σιμόντα κατὰ τὴν δεξιάν τῆς Ἰλίου. Σήμερον ὁ *Ir-tepé* ἄρα εἶναι εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Καλλικολώνης καὶ τοῦ Θρωσμοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς τῆς πεδιδῆς τοῦ Σκαμάνδρου.

Ἀναγινώσκουσιν ἐν τῇ Ἰλιάδι, ὅτι ἀπὸ οἱ Ἀχαιοὶ ἀπεκρούσθησαν τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν ὑπὸ τῶν Τρώων, οἵτινες εἶχον προσβάλλει τὸ κέντρον καὶ τὴν δεξιάν πτέρυγαν αὐτῶν, οἱ τελευταῖοι δὲ διενεκτείνοντες δις ἐν τῇ πεδιάδι, οὐχὶ μαχόμενοι τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀχαιῶν. Κατὰ τὴν πρώτην τῶν δύο τούτων περιστάσεων, γινώσκοντες, ὅτι ὁ Ἐκτωρ καὶ οἱ Τρώες ἀρχητοὶ ἐπυθίσαντο συμβούλιον περὶ λόγων ἄρας πρὸς τὸ μέρος τοῦ Σκαμάνδρου, εἰς μέρος, ἐν ᾧ δὲν εὐρίσκοντο πτώματα πολεμιστῶν ρονεῖνόντων κατὰ τὴν μάχην, καὶ ἐπὶ κατέβησαν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ διανυκτερεύωσιν ἐν τῇ πεδιάδι. Ἡξέωμεν, ὅτι κατὰ τὴν νύκτα ὁ Ἀγαμέμνων θορυβήθης διότι εἶλετο τὰ πολυκρήματα παρὰ τοῦ ἔγθρου διανυκτερεύοντος ἐν τῇ πεδιάδι καὶ ἤκουε τοὺς αὐλοὺς τῶν Τρώων τοσούτου πλησίων τοῦ στρατοπέδου του καὶ ὁ Νέστορ λίαν ἀνυσχύν διότι ἐγνώριζεν αὐτοὺς πλησίον τοῦ Θρωσμοῦ τῆς

1) «Ἐπὶ Θρωσμῷ πεδίοιο». — Ἡ πρόθεσις π-ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῆς δοτικῆς τοῦ τόπου, σημαί-

παιδικός, συνήθισαν καὶ ἄλλους τινὰς ἀρχηγούς 'Αχαιούς, οἵτινες μετέβησαν πλοῖον τῶν σκοπῶν τῶν ἐκτὸς τοῦ τείχους τοῦ στρατοπέδου τεταγμένων, εἴτα δι' ἐπιτοχῆς ἤσαν ἐν τῷ αὐτῷ ἀκριβῶς μέρει, ἐν ᾧ ὁ 'Εκτωρ ἰποῖχαστο συμβούλιον περὶ λόγων ἀρχῆς. Ἐκ τοῦ μέρους δὲ τούτου ὁ 'Οδυσσεύς καὶ ὁ Διομήδης ἀπῆλθον, ἵνα κατασκοπεύσωσι τὰς προθέσεις καὶ κινήσεις τῶν Τρώων· βαίνοντες δὲ πρὸς ἀνατολὰς καὶ βαδίζοντες ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν κατὰ τὴν μέγαν πείσαντων μαχητῶν, κατέρχονταν νὰ συλλέξωσι τὸν Τρῶα κατασκοπεύον Δωϊωνα, ὃν ὁ 'Εκτωρ εἶχε πρὸ μικροῦ πέμψῃ, πρὶν κατασκευάσῃ τοῦ κέντρου τοῦ στρατοπέδου τῶν 'Αχαιῶν, ἐν ᾧ συνεσκέπτοντο ἐν συμβούλιῳ ἐπὶ τοῦ τύμβου τοῦ 'Ιλου, μακρὰν τῷ ἑσπέρῳ τοῦ πρωικοῦ στρατοπέδου. Ὁ Δῶλον ἐπαρρηγόρησε τὸν 'Οδυσσεῖα καὶ τὸν Διομήδην, ὅτι οἱ μὲν Τρῶες ἡγρόντων, οἱ δὲ ἐπικούρου αὐτῶν κομῶντων καὶ εὐρίσκοντο οἱ μὲν πρὸς τὴν ἡλικασσαν (Αἰγαίον) οἱ δὲ πρὸς τὴν ἱερὰν Θυμῆν· συνεβούλευσι δὲ τοῖς συλλαβούσιν αὐτὸν, ἀνταπελθόμεν νὰ εισδύσων ἐν ταῖς τάξεσι τῶν Τρώων, νὰ προσέβλῃσι τὸν Πρῖον βασιλεὺς τῶν Τρῶων, ὅστις εὐρίσκετο ἐν τοῖς μεθορίαις τοῦ πρωικοῦ στρατοπέδου καὶ ὅστις ἄρτιος ἤγε εὐχάσει πρῶτον ὠραιοτάτους ἵππους. Ὁ 'Οδυσσεύς καὶ ὁ Διομήδης ἀρκεῖν οὐκ αἶψα ἐλθόντες ἐπὶ τῇ ἀκρῇ ἔλθουσιν ἐκεῖ, διότι ἔκοψαν ἐκεῖ καὶ ὁ ἴσμεν τοὺς ὁποίους ἐναπέθεσαν ἐπὶ δένδρῳ ἑλῶν, ἵνα δυνήθωσι νὰ ἐπαυρῶσι τὰ βήματά των ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς νυκτερινῆς αὐτῶν ἐκδρομῆς.

Ἐπέρχοντο σήμερον δύο ἔτη μετὰ τοῦ Σμῖνεντος καὶ τοῦ κλάδου αὐτοῦ, ταῦτα δὲ χωρίζοντα μόνον ὑπὸ στενῆς γλώσσης γῆς καὶ οὕτως εἰς συνεχὴ ἀπὸ τῶν προποδῶν τοῦ Θρωμοῦ μέχρι πλῆσιον τοῦ βορειοανατολικοῦ μέρους τῆς 'Ιλίου ('Ισσαρδία) καὶ χωρίζουσι τὴν πεδιάδα τοῦ Σμῖνεντος ἀπὸ τῆς τοῦ Σακμάνδρου. Ἄλλως τε καὶ ἐν τῶν ἐλῶν ἀναγίρεται ἐν τῇ 'Οδυσσεΐᾳ ὡς ὑπάρχον πλῆσιον τῶν τειγῶν τῆς 'Ιλίου καὶ ὡς χρησιμοῦσαν ὡς ἐνδρα παρασκευασθεῖσα ὑπὸ τῶν 'Αχαιῶν, ἐν ᾗ παρίστα ὁ 'Οδυσσεύς· ὁ Εὐριπίδης ὡσαύτως ἀναγίρει τὰς τοῦ 'Οδυσσεύς

καὶ πάντοτε τὸ πλῆσιον καὶ διὰ τὸ ἱπᾶν. Ἡ φράσις αὕτη ἀπαντᾷ τρίς ἐν Ὁμήρῳ· 'Ιλ. Κ, 160. Α, 57 καὶ Υ, 3.
1) Πρῶτος, 507.

ἐνδρας παρὰ τῷ καὶ τοῦ Θυμῆριον 'Απολλωνος.

Ἄν προσθέσωμεν εἰς τὰ προλεχθέντα, ὅτι ὁ Ὀμηρὸς περιγράφει τὴν νυκτερινὴν στρατοπέδου τῶν Τρώων ὡς γενομένην μεταξὺ τῶν ὁδῶν τοῦ Σακμάνδρου καὶ τῶν νηῶν τῶν 'Αχαιῶν, δὲν δύναται τις ἢ νὰ πεισθῇ, ὅτι ὁ ποιητὴς δὲν ἠδύνατο ἄλλως νὰ ὀρίσῃ τὴν θέσιν τοῦ στρατοπέδου ἐν τῷ μίσθῳ πεδιδός ἢ δεικνύων τὴν κλιτὴν τοῦ Θρωμοῦ ὡς ὄσαν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος αὐτοῦ, οὕτως ὥστε ὁ πόρος τοῦ Σακμάνδρου φαίνεται ὅτι δὲν ἦτο πολὺ μακρὰν τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τοῦ στρατοπέδου. Τὴν ἐπαύριον ἡ μέγαν ἀναγεύεται καὶ οἱ Τρῶες ἐφορμῶντες ἐκ τοῦ Θρωμοῦ προσβάλλουσι τὸ στρατόπεδον τῶν 'Αχαιῶν. Μετὰ πειραματικῶς συμπελοῦσας οἱ Τρῶες ἀπονοθεύονται ἐκ τῆς κατὰ τοῦ στρατοπέδου προσβολῆς αὐτῶν καταλαβάνοντα ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου μετὰ τοῦ στρατοπέδου, τοῦ ποταμοῦ (Σακμάνδρου) καὶ τῶν ὕψων τειγῶν (τῆς 'Ιλίου), δηλαδὴ μετὰ τοῦ Θρωμοῦ καὶ τοῦ τῶν 'Αχαιῶν στρατοπέδου.

Ἴνα πεζαιτερον παραστήσω τὴν θέσιν, ἢ εἶπω, ὅτι κατὰ τὴν νύκτα τῆς πρώτης νυκτερινῆς στρατοπεδεύσεως οἱ 'Αχαιοὶ εἶχον θέσιν πέντε ἀποσπάσματα ἐκ διακρίσεων λογαρχοῦν ὡς προσκόπους ἐν τῇ χώρῃ τῷ μεταξὺ τοῦ τείχους τοῦ στρατοπέδου των καὶ τῆς τάφρου καὶ ἦσαν ἐκεῖ πολυπληθεῖς πυλῶν, ὡς ἔπραξαν καὶ οἱ Τρῶες, εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μικρῶν, ἀντικρὺ τοῦ τῶν 'Αχαιῶν στρατοπέδου. Οἱ Τρῶες πεντακισμύριοι κατὰ τὴν ἐλπίδα ἐξεστεινόντο ἀνὰ πᾶσαν τὴν πεδιάδα ἀντικρὺ τοῦ ἀρχαίου στρατοπέδου ἔχοντες τὴν Σακμάνδρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ πτέρυγι καὶ τὴν κλιτὴν τοῦ ἀρωμαρίου Καλλικολώνης ἐν τῇ δεξιᾷ πτέρυγι αὐτῶν. Ὅπως εἶπεν αὐτῶν, κατὰ τὴν θέσιν τοῦ Σμῖνεντος, ἐκ τοῦ μέρους οἱ ἐπικούρου, ἔχοντες τὴν μεταξὺ τῶν Τρώων καὶ τοῦ Σμῖνεντος χώραν, ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ ὁποῦν ἐν τῷ μίσθῳ τῆς πεδιδός εὐρίσκετο ὁ πόρος τοῦ 'Ιλου. Ἡ θέσις αὐτῶν διαρρηθὴν ὑποδεικνύεται ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου. Ἡ δεξιὰ αὐτῶν πτέρυξ διηγεῖται εἰς πέντε σμᾶτα ἐξεστεινέτω ἀπὸ τοῦ τείχους τῆς 'Ιλίου, ἀνὰ τὴν πεδιάδα, πρὸς τὴν Αἰγαίον καὶ

2) 'Ιλ. Θ, 560—61—μετὰ τὴν νύκτα, ἥτις ἐξῆναι οὐκ ὀρθρῶν. . . Ἰλίου πρὸς. 'Ιλ. Π, 397—μετὰ τῆς νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὕψηλοσ.

κατ' ακολουθίαν, ἡ ἀριστερὰ αὐτῶν, πρὸς Σκαμάνδρῳ, διερχομένη ὡσαύτως εἰς πέντε σώματα, ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ τέταρτου 'Πουμήρι τῆς ἱερᾶς Θύμης. Ἐνταῦθα ὁ Ρήσος, βασιλεὺς τῶν Θρακῶν, ἱστρατοπεύουσαν ἀμυδρὰ κενώμενος. Κατανύσσεται οὕτως, ὅτι ἡ Θύμη κτείνεται ἐν χώρῳ τινὶ κατὰ μήκος τοῦ Σκαμάντος καὶ τῆς πεδιάδος αὐτοῦ. Οἱ ἀγρολῆες αὐτοῦ οὖν ἦναι, ὅτι ἡ Θύμη εἶναι ἄλλος ἀγρονομὸν τῶ 'Απόλλωνι, οὐχὶ μακρὰν τῆς 'Ιλίου. Ὁ Πούριος καὶ ὁ Εὐστάθιος φαίνεται, ὅτι ἀνὰ τὴν τὴν Στράβωνα ὁσον ἀπορρῶν θύμην. Οὕτω δὲν πρέπει τις νὰ βασιζέται ἐπ' αὐτῶν καὶ μάλιστα ἀπέναντι τῶν ὁσων λέγει ἡμεῖς ὁ Εὐριπίδης ἀναφορικῶς τοῦ τραγικοῦ τέλους τοῦ Ρήσου καὶ τῶν ἐνεδρῶν τοῦ 'Οδυσσεύς παρὰ τῆς τεύχεως τῆς 'Ιλίου πρὸς τὸ μέρος τοῦ θυμῆριος 'Απόλλωνος. Τὸ σπουδαιότερον δὲ γινώσκῃς ὡς πρὸς τὸν Ρήσον ἐν τῇ Θύμῃ εἶναι τὸ ἀνακρερόμενον εἰς τοὺς ἵππους αὐτοῦ, καὶ τὴν χρῆσιν ἢ Τροίαν δὲν θὰ ἤδυνάτο νὰ ἀλῶν, ἐάν ποτε οἱ ἵπποι τοῦ Ρήσου ἔβασκον τὸ γινώσκον τῆς πεδιάδος τῆς 'Ιλίου καὶ ἐπὶ τὰ ὕδατα τοῦ Σκαμάνδρου¹. Ἰδοὺ ὁ λόγος, δι' ὃν ὁ 'Οδυσσεύς καὶ ὁ Διομήδης μόλις μαθόντες παρὰ τοῦ Δόλωνος τὴν παρουσίαν τοῦ Ρήσου καὶ τῶν ἵππων του κατενόησαν ἀμέσως τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀρπάσαι τοὺς ἵππους. Μὲντοι ἐξ ἀπλῆς συμπτώσεως ὀφειλομένης εἰς τὴν στρατοπεύουσαν τῶν Τρώων καὶ τὴν βραδύτητα τῆς ἀρίσεως τοῦ Ρήσου, οἱ ἵπποι τοῦ τελευταίου τούτου δὲν ὑπῆρχον ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς πύλης, ἐνθα ὑπῆρχον ἡ μικρὰ πεδιάς τῆς 'Ιλίου καὶ αἱ πηγαὶ (θεμελὶ καὶ ψυχρὰ) τοῦ παραποτάμου Σκαμάνδρου ἀναβρούσαι αὐτοὺς.

Ἡ πεδιάς τοῦ Σκαμάνδρου καὶ οἱ ποταμοὶ Σκαμάνδρος καὶ Σιμίος.

Ἐν τῇ ἀπὸ τῆς παραλλῆλης πρὸς νότον ἐκτεινομένη μεγάλῃ πεδιάδι βλέπομεν τὸν Σκαμάνδρον ἢ Ξάνθον καὶ τὸν Σιμῆντα. Ἀπὸ τοῦ Τρωικοῦ πόλεμου καθ' Ὁμήρον καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀκόμη τοῦ πρώτου μετὰ Χριστὸν

αἰῶνος, κατὰ τοὺς ἀρχαίους, οἱ δύο οὗτοι ποταμοὶ συνηνοῦτο εἰς τὴν τοῦ Σκαμάνδρου πεδιάδα, οὐχὶ μακρὰν τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀχαιῶν καὶ ἐξέβαλλον ὡς δι' ἑνὸς στενοῦ εἰς τὴν θάλασσαν πλησίον τοῦ Σιγείου ἀκρωτηρίου. Σίμιρον ἔχουσι στήμια διάφορα τοῦ ροῦ τοῦ Σιμῆντος καὶ τοῦ ρύακος τῶν πηγῶν τοῦ Σκαμάνδρου (Τοπ. δὲ Τσιρί) παρεμποδισθέντων ὑπὸ τῶν Ἀσμάκ-Καλίρα-τλή καὶ Ἰρ-τεπέ, οἵτινες ἄλλοτε δὲν εἰσέβαλλον εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς πεδιάδος. Ὁ Σιμίος εἶναι εἰς γελίσσαν μικρὰν κοίλῃδα (Ντομυρόδα-Ὀβασά) κειμένη μεταξὺ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύς τῆς ἀλύσεως Καλλικολώνης καὶ τοῦ κρηναίου βορείου μέρους τῆς ἀλύσεως τοῦ Ἀτυλέρου ἥτοι τῆς 'Ιλίου (Τοπ. δὲ Μπαρ). Ὡς αἱ ἀλύσεις εἰσέρχονται ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν μεγάλην πεδιάδα κατὰ τὸ μεσημβρινὸν ἔσχατον σημεῖον τοῦ Θωρακοῦ (ὀλίγον ἀνατολικῶς τοῦ Κοίμαχοι) εἰς τὸ ἄκρον τῶν ὄρων, αὐτὰ ἐσχημάτιζε. Διερχόμενος τὴν πεδιάδα καθ' ὅλον τὸ ὕψος αὐτῆς ὁ Σιμίος ἐσχημάτιζεν ἄλλοτε συμβόλην μὲ τὸν Σκαμάνδρον-Ξάνθον οὐχὶ μακρὰν τῆς μεθουρικῆς πύλης τοῦ Σιγείου, ἥτις, ὡς ὁ Πρῶτος λέγει ἡμεῖς, ἔκειτο πλησίον τοῦ Σκαμάνδρου². (Τὰ εἰρήνια τοῦ Σιγείου εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ ὄρειο πεδίου τῆς ἀλύσεως τῶν λόφων τοῦ τεύχεος Ἰρμιθίου, παρὰ τὸ τάφον τοῦ ὀνομαζομένου σήμερον Ἀγίου-Δημητρίου-Τεπέ).

Ὁ Σκαμάνδρος ἀρ' ἑτέρον ἔχει τὴν πηγὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει Ἰδρ, ὅθεν κατέρχεται εἰς τὸ ἄκρον τῆς πεδιάδος, διερχεται οὕτως εἰπὴν διαγωνίως τὰς τὴν καθ' ὅλον τὸ πλάτος αὐτῆς βορειοδυτικῶς καὶ τέλος παρακολουθεῖ τὴν ἀνατολικὴν κλιτὶν τῆς ἀλύσεως τοῦ τεύχεος Ἰρμιθίου κατὰ τὴν ἐκείνην τῆς συμβόλης αὐτοῦ μετὰ τοῦ Σιμῆντος εὐρίσκεται ὁ πόρος ὁ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου τρίς ἐν δυοὶ στήχοις ἀναφερόμενος³. Τὸ πρῶτον, ὅτε ὁ Ἐκτωρ πληγωθείς κατὰ τὴν προσβολὴν τῶν Τρώων κατὰ τοῦ ἀρχαίου στρατοπέδου καὶ λειποθυμήσας μετεφέρετο ἐπὶ τοῦ ἀρμάτος πρὸς

1) Ρήσος, στιχ. 538—564.

2) Βιργιλ. Αἰν. Τ. 469.

Nea procul hinc Rhœi niveis tentoria velis
Adgnosci lacrimans, primo quæ prodita somno
Tydides mulla vastabat caede cruentus,
Ardentisque averit equos in castra, prius quam
pabula gustassent Troia Xanthumque bibissent.

3) Ἰβρδ. Ε'. 65 . . . Εἰς Σίγιον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ.

1) Ἰλ. Ε. 493—494.

Αδρ. Φ. 1—2.

Αδρ. Ω, 692—693.

Ἄλλ' ὅτε δὴ πόρον ἦγον
Ἰσθμεῖος ποταμοῦ,
Ξάνθου ἐκείνου, ἐν ᾧ
ἰθὺς ἔτεκετο Ζεὺς.

τὴν Ἰλίον· τότε ἰσχυράτησαν ἐν τῷ πόρῳ, ἵνα ριψύσιν ἐπ' αὐτὸν ὕδωρ τοῦ Σακμάνθρου· Ἐάνθου πρὸς ἀνέκτασιν τῶν αἰσθήσεων του· τὸ δεύτερον, ὅτε ὁ Ἀχιλλεύς ἐρ' ἄρματος καταδιώκει τοὺς Τρῶας καὶ εἰς τὸν πόρον παραγενόμενος κόπτεται εἰς δύο τὸν ἐλθρῆκιν στρατὸν καὶ διώκει τὸ ἥμισυ εἰς τὸν ποταμόν, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ πρὸς τὴν πόλιν Ἰλίον· καὶ τέλος τὸ τρίτον, ὅτε ὁ Πρίαμος ἐπαυλίσθητο ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀχιλλεύως φέρων ἐρ' ἄρματος τὸ πτώμα τοῦ Ἑκτορος, ἐν ᾧ ὁ Ἑρμῆς, δοτὶς ἐχρησίμευσεν αὐτῷ ὡς ὁδηγός ἐν τῇ δυνάμει πορεύεσθαι, ἐγκατέλειπεν αὐτὸν ἐν τῷ πόρῳ, ὅπου, φαίνεται, ὁ θεὸς ὁ γέννησεν τὴν προτεράλιαν τὴν Πρίαμον, ἀπὸ τοῦ ὅπου ἐπὶ τοῖς τοῦς ἱπποῦς καὶ χιμῶνους τοῦ ἐν τῷ ποταμῷ.

Οὕτως ἐν τῇ χωρίῳ τούτοις τοῦ ποιητοῦ οὐτε ἐν αὐτῷ τῷ ἀρχαίῳ συγγραφεὶ ὑπάρχει τι τὸ δικαίον ὁμοίαν τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ὁ Σακμάνθρος· Ἐάνθος ἐπὶ τοῦ ἀβεί μεταξὺ τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀχαιῶν καὶ τῆς Ἰλίου. Ὁ Σακμάνθρος· Ἐάνθος (Μιθρῆς) Σοφ' ἔρρει πάντοτε κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς πολιορκίας τῆς Τροίας, μέχρι τῆς σήμερον κατὰ συνέπειαν ὁ πόντος ἐν ἡδυνάτο νὰ φέρῃ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἢ πρὸς τὴν ἄλυσιν τοῦ τεύχεως Ἡρακλῆος. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐν Σακμάνθρῳ μάχης καταδεικνύουσιν, ὅτι οἱ εἰς τὴν πόλιν δυνηθέντες νὰ εὐθασασι Τρῶας ἦσαν ἀκριβῶς οἱ μὴ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλεύως εἰς τὸν ποταμὸν ριψθέντες, καὶ ὅτι ὁ Ἀχιλλεύς κατὰ τὴν ὕψωση τῶν ὁδῶν τοῦ ποταμοῦ δὲν σωζεται διὰ πειλίας, ἢν ἀποσπᾷ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης, ἀλλ' ὅτι διέβη αὐτόν, διότι διὰ τοῦ κορυμίου τοῦ προσκεκυλημένου ἔτι ἐν τῇ δεξιᾷ ὄχθῃ κατωθώσκει νὰ σωθῇ, καὶ ὁ ποταμός τὸν καταδιώκει ἐν τῇ πεδιάδι πρὸς τὴν πόλιν. Ὁ Ἀχιλλεύς ἀρίστη κρύψας τὴν λόγχην του ἐν τῷ φυλλώματι δεινδρυλλίου πρὶν πηδῆσαι ἐξήρπης εἰς τὸν ποταμὸν, ἵνα ρουθεύῃ τοὺς Τρῶας, οἵτινες προσπαθοῦν νὰ σωθῶσι κρυπτόμενοι ἐν τοῖς ἐλγυμοῖς τῶν ὕψηλων αὐτοῦ ὄχθων· ἀρα οὕτω δὲν διέβησαν τὸν ποταμὸν. Ὁ Ἀχιλλεύς βλέπων τὸν Λυκάονα ζητοῦντα νὰ φύγῃ ἀπὸ τῶν ποταμῶν λαμβάνει καὶ αὐτὸς τὴν λόγχην, ρουθεῖ αὐτόν καὶ ἐξακολουθεῖ μεταχειρῶμενος αὐτόν καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν, μέχρι οὗ ὁ Ἑκτωρ πίπτει βληθείς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλεύως ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ἰλίου.

Ἀλλὰ διατί, δυνατόν νὰ ἐρωτήσῃ τις, ὁ

Ἑκτωρ πληρωθείς εἰς τὸ τῶν Ἀχαιῶν στρατοπέδον καὶ μεταβαίνον ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν φέρεται εἰς τὸν πόρον, καὶ διατί ὁ Πρίαμος μεταβαίνειν ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλεύως καὶ ἐπαυλίσθητος εὐθάνει εἰς τὴν ὄχθη καὶ τὸν πόρον τοῦ Σακμάνθρου· Ἐάνθου, ἐν δὲν ἐμελλε νὰ διέλθῃ τὸν ποταμὸν; Ἡ ἀπάντησις εἶναι εὐχερής. Ὑπέρχον ἀνακτὸς ὁδός—ἀμασιτέα, — ἵτις ἀρχομένη ἀπὸ τῆς πόλεως διέρχεται διὰ τοῦ κύμβου τοῦ Ἰλίου εἰς τὴν ὄχθη τοῦ Σιμόεντος ἐν τῷ μίσῳ τῆς πεδιάδος καὶ εὐθάνει εἰς τὸν πόρον τοῦ Ἐάνθου. Ἐντεῦθεν δὲ διακρουμένη ἔβανεν εἰς ἐνὸς πρὸς τὸ τεῖχος Ἡρακλῆος καὶ ἐξ ἑτέρου δυτικῶς πρὸς τὴν παραλίαν, ἐνθα ἰσχυροτάτῃ δυνάμει ὁ Ἀχιλλεύς. Ἄλλως τε κτερούμεν ἐκ τοῦ Ὀμήρου, ὅτι ὁ Ἀχιλλεύς ἐκ τῆς σκηνῆς του δὲν ἦδυνθη ν' ἀναγνωρίσῃ τοὺς ἐκ τῶν ἀρχηγῶν Ἀχαιῶν πληρωθέντας ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ἰλίου καὶ ἐπὶ τῶν ἄρματων αὐτῶν μεταφερόμενους, ὅτε οὗτοι διέρχοντο ἐκ τοῦ μέρους τοῦ διεθυνόμενου εἰς τὰς σκηνὰς αὐτῶν τὰς ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ στρατοπέδου.

Πρέπει πρὸς τούτους ν' ἀναμνησθῶμεν, ὅτι ὁ Ὀμηρος ποιεῖται μνηστὴν τῆς ἀμασιτέα ὁδοῦ ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ἰλίου, ὅπου καταδεικνύει, ὅτι ὑπάρχον ἰδιαιτέραι ὁδοὶ διὰ τὰ ἄρματα. Εἶναι δὲ ἴσαν πηθάνον, ὅτι ἡ ἀματοδρομία κατὰ τὴν κελίαν τοῦ Πατρώλου ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀμασιτέα ὁδοῦ τῆς μεταξὺ τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀχαιῶν καὶ τοῦ πόρου τοῦ Ἐάνθου. Ἐκ τῆς ἀρχηγίας δὲ τοῦ Ὀμήρου βλέπομεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἡμεῖς τάρων τῷ Πατρώλῳ (ἐπὶ τοῦ ἀκαρπείου τεύχεως Ἡρακλῆος) ὁ Ἀχιλλεύς ὁδηγεῖ τοὺς Ἀχαιούς εἰς τὴν πεδιάδα, καὶ οὐδὲν δύσκολον ν' ἀναγνωρίσῃ τις, ὅτι ὁ ὁμιλῶς τῶν θεατῶν τῆς κηρείας ἱστατο ἀκριβῶς εἰς τὸ ἐκτὸς τῆς τάρων πρὸς τὸ στρατοπέδου, ἐνθα ὁ Ἑκτωρ καὶ εἰσελθὼν ἀρχηγὸς τινες Ἀχαιοὶ εἶχον συγκροτήσας ἐπὶ τιναν ἡμερῶν στρατιωτικὰ συμβούλια. Ἡ ἀματοδρομία γίνεται ἐπὶ ὁδοῦ τῆς πεδιάδος καὶ τὰ ἄρματα ἐπαυλίσθηται εἰς τὸν ἀκαρπῆον. Φαίνεται ὅτι τὸ μέρος, ἐνθα ἔστησαν οἱ θεαταί, εἶχε χρησιμεύσει ὡς περιβόλιον, καὶ ἐνέκλεισθησαν τὰ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πατρώλου θυσιασθέντα ζῶα, ἀν κρίνομεν ἐξ ὅτων ὁ Ὀμηρος λέγει περὶ τῆς πώσεως τοῦ Λίαντος εἰς τὸ τέλος τῆς πεζοδρομίας.

Ἡ ἀρχαία πόλις Ἰλίου.

Ἡ Πλάτων περιγράφει ἡμῖν τὴν θέσιν τῆς Ἰλίου ἀκριβέστατα λέγων: «Κατωκίσθη δὲ, ταμὴν, ἐκ τῶν ὕψηλων εἰς μέγα τε καὶ καλὴν πῆλιν Ἰλιον, ἐπὶ λόφον τινὰ οὐχ ὕψηλόν, ἀλλ' ἔχοντα ποταμούς πολλούς ἀνωθεν ἐκ τῆς Ἰδῆς ὀρεζομένης»¹.

Ὁ ἴσως ἡ Ὀμηρικὴ Ἰλιος², ἥνπερ ὁ Πλάτων οὐδὲν διακρίνει τῆς ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ὑπάρχουσαν Ἰλίου, κεῖται ἐπὶ λόφον οὐχ ὕψηλόν, ἐν μέσῳ πεδιάδος ποτιζομένης ὑπὸ πολλῶν ποταμῶν, ὅπερ συμφωνεῖ πληροῦστα τοῖς ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου λεγομένοις. Πάντες δὲ οἱ ἀρχαῖοι ἱστοριογράφοι τοῦ Δημοκρίτου καὶ τοῦ ἀντιγνηστοῦ αὐτοῦ Στράβωνος, οἵτινες ὑπεδείκνυν, τὴν ἀσφαλτομένην αὐτοῖς πόλιν Ἰλιον ὑπὸ τῷ ὀνόματι Νέον Ἰλιον νομίζοντες, οἷον ἡ Ὀμηρικὴ Ἰλιος ἐκαστοῦ ἀλλοτρίου) περιέβλεπον τὸ ὑπάρχον Ἰλιον, ὡς αὐτὴν τὴν Ὀμηρικὴν Ἰλιον. Ἄλλως τε, διὸ ὁ Δημόκριτος περιγράφων τὴν ὑπάρχουσαν πόλιν ὡς κεκμημένη εἰς τὸ ἄκρον σειρᾶς λιτοῦν προβαίνοντων εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Σακαμάνδρου καὶ τοῦ Σμινθεῖος σχηματιζομένης πεδιάδας εἶναι ἀρετὰ ἀκριβής.

Ἐν ἔτει 1801 ὁ δόκτωρ Clarke ἐπισκέφθη πρῶτος ἐκ τῶν νεωτέρων τὰ εἰρήπια τῆς πόλεως ταύτης. Ἐκτοτε ἐγένοντο τὸ ἀντικείμενον σπουδαῖον ἀνασκαφῶν γενομένων τῷ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ K. Frank Calvert καὶ εἰτα, ἐπ' εὐρυτέρας διαστάσεις, ὑπὸ τοῦ δόκτορος Schliemann. Ἡ ὑπαρξίς θεάτρον εἰς τὴν βόρειον πλευρὰν τῆς πόλεως, τεχνῶν, εἰρηπῶν τῶν καὶ τῶν τοῦ Θυμβρίου Ἀπολλωνίως καὶ τῆς Παλλᾶδος Γλαυκώτιδος Ἀθηνᾶς, ἐπιγραφῶν, κεράμων, νομισμάτων, ἀγαλμάτων, ἀναγλύφων, ἀγαλματίων καὶ ἄλλων τεχνικῶν ἀντικειμένων, ἐπιμαρτυρεῖ τὴν θέσιν τῆς Ἰλίου, ἥνπερ παρδείχθησαν οἱ ἀρχαῖοι, Ἕλληνας, Ῥωμαῖοι καὶ Φιζαντινοὶ ὡς τὸ ὑπὸ τοῦ τοῦ Ὀμήρου φανερὸν διάστημα ἔστω. Ὁ Schliemann ἐπισημαίνει ἀνασκαφῆς εἰς βῆλη τοιαῦτα, ὥστε ἀπεκάλυψεν ἱστορίας πολὺ ἀρχαιότερας τῆς ἐποχῆς τοῦ Τρωικοῦ πολέμου καὶ ἀγνωστούς τῶν τε ποιητῶν καὶ τῶν πολιτισμῶν, ἐν οἷς περιγράφει. Εἰς βῆλος μέτρων τινῶν ὁ Ὀμηρικὸς πολιτισμὸς παύει ὑπάρχειν, ἀρχεῖται δὲ ἄλλο εἶδος πολιτισμοῦ κατωτέρα βαθμίδος. Συμβαίνει τὸ

αὐτὸ, ὡς εἰ λάθως πεπολιτισμένος κατελήβανεν γῶραν βάρβαρον, ὡς ἐν παραδείγματι, εἰ οἱ Ἀγγελοὶ, κατὰ τὸν αἰῶνα ἡμῶν, ἀπέμεινον τὴν Νέαν Ζηλανδίαν καὶ τὴν Αὐστραλίαν, ὁ μεταγενέστερος διευρυντικὸς θὰ εὕρισκετο πρὸ ἀντικειμένων ὕψηλῶν πολιτισμῶν ἀντικαθιστάντων τὰ τοῦ ἀρχικοῦ βίου τῶν ἱθαγενῶν.

Ἡ Ἀκρόπολις, ὁ Ναὸς τῆς Παλλᾶδος Ἀθηνᾶς Γλαυκώτιδος καὶ τοῦ Ἑρκείου Διός, αἱ πόλεις τοῦ Πριάμου, τὸ Ἀνάκτορον τοῦ Πάριδος, ἡ πόλις τῶν Τρώων, ἡ Πέργαμος, ὁ Ναὸς τοῦ Θυμβρίου Ἀπολλωνίως, τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου, τὰ τῆς βασιλικῆς οικογενείας καὶ τὰ τοῦ Ἑκτορος, ἡ πόλις Ἰλίου.

Ὁ Πρόδοτος λέγει ἡμῖν, ἐτι ὁ Ξέρξης ἀντιλαμβάνεται εἰς Ἰλιον μετέβη εἰς τὸ τοῦ Πριάμου Πέργαμον καὶ ἱδρύσας χιλίας βούς εἰς τὴν Παλλᾶδα Ἀθηνᾶν. Ἐν τοῖς τοῖς Ὀμηρικοῖς οὐδαμῶς λέγει, ἐτι ὁ ναὸς τῆς Παλλᾶδος Ἀθηνᾶς εὕρισκετο ἐν τῇ Περγᾷ ἄλλ' ἐν τῇ Ἀκροπόλει· διὸν λέγει ὡσαύτως οὐδ' ἐτι τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου ἦσαν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. Ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις ἐνόμισαν, ἐτι ἡ Πέργαμος καὶ ἡ Ἀκρόπολις εἶσι λέξεις συνώνυμοι. Ἐκ τῆς προσεκτικῆς ὁμοῦ μελέτης τοῦ Ὀμηρικοῦ κειμένου ἐξάγεται, ἐτι ἡ Ἀκρόπολις, τὴν ὕψιστον μέρος τῆς πόλεως, ἦτο εἰς τὴν Μ. Δ. γωνίαν καὶ ἐτι ἡ Πέργαμος (ἐγγὺς τῇ Ἀκροπόλει) σχηματίζει τὴν Β. Δ. γωνίαν τῆς πόλεως.

Καὶ πρῶτον, ὅσον ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν, βλέπομεν, ἐτι οἱ δημογένητες συνθρῖζον εἰς τὰς Πύλας τοῦ Πριάμου ἐν τῇ Ἀκροπόλει· ἀλλὰ διὸν πρέπει νὰ συζητήσωμεν τὰς Πύλας μὲ τὸ ἀνάκτορον τοῦ Πριάμου. Ἐν τῇ Ἀκροπόλει ὑπῆρχον προσεπὶ ὁ ναὸς τῆς Παλλᾶδος Ἀθηνᾶς (Γλαυκώτιδος) καὶ τοῦ Ἑρκείου Διός ὡς καὶ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πάριδος, αὐτὸς δὲ ὁ Ὀμηρὸς προσδιορίζει ἀκριβῶς τὴν θέσιν τῶν τεσσάρων τούτων οἰκοδομῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. Ἀρ' ἑτέρου δὲ, ὅσον ἀπὸ τὴν Πέργαμον, βλέπομεν, ἐτι ὁ ναὸς τοῦ Θυμβρίου Ἀπολλωνίως εὕρισκετο ἐν αὐτῇ, καὶ ἐτι τοῦτο μόνον εἶναι τὸ μέρος, ὅπερ ἐκλέγει ὁ θεός, ὅταν μεταβῇ εἰς Ἰλιον. Ὁ Ὀμηρὸς διὸν λέγει ἀκριβῶς, ἐτι τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου, τοῦ Ἑκτορος καὶ τῆς βασιλικῆς οικογενείας ἦσαν ἐν τῇ Περγᾷ.

Ὁ Βυργίλιος, ὅστις πολλὰς ποιεῖται μνείαν τῆς Ἀκροπόλεως, ἢν ὀνομάζει Sam-

1) Πλάτ. νομ. βιβλ. Γ'. σελ. 682 Β.

2) Τὰ Γ', 210—Ἰλιος ἱρὴ ἐν πείρῃ πεδολίτος.

mam arcem (sacrata, alto culmine, Trilonia) καὶ τῆς Περγᾶμου (Pergama), ὁραεῖ πάντοτε περὶ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (Minerva Pallas Trilonia) ὡς ὄντος ἐν τῇ Ἀκροπόλει, οὐδέποτε δὲ ἐν τῇ Περγᾷ.

Ὡς αἱ ἐκκρήσεις πόλεως Ἰλίου καὶ πόλεως τοῦ Πριάμου ἦσαν ἐκκρήσεις γενικαί, οὕτω καὶ ἡ ἐκκρήσις Ἀκρόπολιν ἦτο ἐκκρήσις γενικὴ περιλαμβανούσα τὴν τε Ἀκρόπολιν καὶ τὴν Περγᾶμον. Ἡ πόλις τῶν Τρώων ἰσχυραίνεται ἰδίᾳ τὸ μέρος τῆς πόλεως τὸ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν κλιτὴν τοῦ λόφου καὶ ἡ Περγᾶμος τὸ βορειοδυτικὸν μέρος, ὅπλα δὲ ὅταν ὁ Ὀμηρὸς ὁμιλῇ περὶ τῆς πόλεως τῶν Τρώων, τῆς Περγᾶμου καὶ τῶν ὑψηλῶν τειχῶν, ἔννοει τὸ βορειοδυτικὸν μέρος τοῦ λόφου, ὅταν δὲ ὁμιλῇ περὶ Ἰλίου καὶ Ἀκροπόλεως περὶ Σκαίων καὶ Δαρδανίων πόλεων, ἔννοει τὸ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν κλιτὴν τοῦ λόφου μέρος τῆς πόλεως.

1. Ἀκρόπολις. — Ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Διὸς. Αἱ πόλεις τοῦ Πριάμου, τὸ ἀνάκτορον τοῦ Πάριδος, Σκαίᾳ Πύλαι καὶ Φηγός (τειχεῖς).

2. Περγᾶμος. — Ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, Ἀνάκτορον τοῦ Πριάμου καὶ τοῦ Ἑκτορος, ὑψηλὸν τείχος, Σκοπιὰ καὶ Ἑλίοιον.

3. Ἡ πόλις Ἰλίου. — Πύλαι Δαρδάνειαι.

4. Ἡ πόλις τῶν Τρώων.

	Σκοπιὰ	Ἑλίοιον
Φηγός	Περγᾶμος	Ἰλίον
	Ἀκρόπολις	Τροία
	II. Σκαίαι	II. Δαρδάνειαι

Θὰ ῥηδύμεν ἵσως νὰ ἀναγέρω πρὸς ἱππομαρτυρίαν τῶν λόγων μου καὶ ἄλλα χωρία ἀρχαίων συγγραφέων, ἀλλ' ἡ σὺχῆστις αὕτη ἤθελεν εἶναι λίαν μακρὰ διὰ τὴν πραγματείαν ταύτην.

Τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἑκτορος ἔκειτο, κατὰ τινὰ σχολιαστὴν, ἐπὶ τοῦ χώρου τοῦ Πρυτανείου τοῦ μεθωρηκεῖ Ἰλίου. Ἐπιγραφεῖ τις πεθεῖσα ἐν τῷ Πρυτανεῖῳ κατὰ τὸν δευτέρου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα, ἀνεκαλύθη κατὰ τὸ μέρος, ἐνθα εὗρεθ' ἐν τριγύρῳ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Κατὰ συνέπειαν τὸ τε ἀνάκτορον τοῦ Ἑκτορος καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος εὐρίσκοντο βορειοδυτικῶς τοῦ ὁροπεδίου, ἐν τῷ χώρῳ τῆς Περγᾶμου, συνῶς τῷ ὁμηρικῷ κείμενῳ.

Ἡ πεδιάς τῆς Ἰλίου, ἡ Βατιεῖα, τὸ Σῆμα Μυρίνης, καὶ αἱ πηγαὶ (θερμὴ καὶ ψυχρὰ) τοῦ Σκαμάνδρου.

Τὸ μεσημβρινὸν τείχος, ὅπερ ἦτο ἐν τῶν χαμηλοτέρων τῆς Ἰλίου καὶ αἱ Σκαίαι καὶ αἱ Δαρδάνειαι πύλαι ἦσαν ἐκτισμέναι εἰς τοὺς πρόποδας τῆς κλιτύος τοῦ λόφου, ἐπ' οὗ ἔκειτο τοῦτο τὸ μέρος τῆς πόλεως καὶ ἐνθα βλέπει τις ἐπὶ καὶ σήμερον τὴν μικρὰν πεδιάδα τοῦ Τσιπιδά-Ὀβσάι, ἥτις ἐστὶν αὐτὴ ἡ πεδιάς τῆς Ἰλίου, σχήματος ἡμισοειδοῦς, καὶ ἀποτελουμένη ὑπὸ ἀντηρίδος ἥτοι σειρᾶς μικρῶν λορίσκων βαλόντων μέρους Ἰλίου καὶ τοῦ Πασι-Τεπί-Μπαρ, ὅπερ ἐστὶν βεβαίως ἡ Βατιεῖα. Ἐν τῷ μίῳ τῶν λόφων τούτων ὑπάρχει τῦμβος (ὁ Πασι-Τεπί) κείμενος εἰς ἀπόστασιν πέντε σταδίων ἀπὸ τῆς Ἰλίου. Τὸν τῦμβον τούτον ὁ Δημήτριος ἐκλαχθάνει ὡς τῦμβον τοῦ Αἰσίου, ἀλλ' εἶναι μάλλον τὸ σῆμα Μυρίνης, ἐκτὸς ἂν τὸ σῆμα Μυρίνης ἐστὶν ὁ τῦμβος, ὅστις ὀρίσεται σήμερον ἐν τῷ μίῳ τῆς ὁράας ἐκείνης πεδιάδος τῶν ὄχθων τοῦ ῥιναῖος Τσιπιδά-Ὀβ. Ὁ ῥιναῖος οὗτος ἀναπαρίσσει σήμερον, ὅτι ὑπολείπεται ἡμῖν ἐκ τῶν δύο πηγῶν τοῦ Σκαμάνδρου, τῆς μὲν θερμῆς, τῆς δὲ ψυχρᾶς. (Ἡ θερμὴ πηγὴ εἶχεν ἐξαφανισθῇ πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Δημητρίου ἄλλως ἐν θὰ ῥηδύμεν νὰ προβῇ τὴν περὶ μὴ ταυτοῦς τῆς Ἰλίου μὲ τὴν ὑπάρχουσαν τότε πύλιν θεωρίαν τοῦ (πύλιν ἦν ἀνωμαλὴ Νέον Ἰλίου) καὶ νὰ βίσῃ τὴν ὁμηρικὴν Ἰλίον ἀλλαχού).

Αἱ δύο αὗται πηγαὶ ἔκειντο εἰς ἀπόστασιν τριῶν σταδίων πρὸς ἀνατολὰς τῆς πόλεως καὶ ἔρεον ἐντὸς μακραινῶν δεξαμενῶν, ἐν αἷς αἱ τῆς πόλεως γυναῖκες ἤρχοντο νὰ πλύνωσι τὰ ἔμφατα αὐτῶν. Τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν τούτων ἔρριποντο ἄλλοτε εἰς τὸν Σκαμάνδρον-Ξάνδον, ἀλλ' ὡς εἶπον ἴδῃ, ὁ ῥιναῖος Τσιπιδά-Ὀβσάι ἀπορροεῖται σήμερον κατὰ τὴν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Σκαμάνδρου ἐξόδον αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀπορροῆς τοῦ Καλιδά-ελ-Ἑλμὰκ. Ἡ μικρὰ τῆς Ἰλίου πεδιάς ἀναφύεται πολλάκις ὑπὸ τοῦ ὁμήρου. Ἡ σκηνὴ τῆς ἐνάρξεως τῆς πρώτης μάχης ἐστὶν ἡ πρόκλησις, ἣν ἡ Ἱρις ὑπὸ τὸν ἄκρον τοῦ προσκόπου Πολίτου ἔφερε πρὸς τοὺς Ἰσούς τρέχουσα ἐκ τοῦ τῦμβου τοῦ Αἰσίου, καὶ ἀγγέλλουσα, ὅτι οἱ Ἀχαιοὶ ὀπισθῆναι ἐτοιμάζοντο νὰ ἱκαταλείψωσι τὸ στρατόπεδον.

1) Εἰσαχθεῖς.

δόν των, ἵνα μεταβῶσιν εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Σακαμάνδρου. Ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ ταύτῃ οἱ Τρώες καὶ οἱ ἑπικούροι αὐτῶν ἐξεληθόντες ἐξ ὧν τῶν πυλῶν (ἀπασαὶ δὲ αἱ πόλεις ἦσαν πρὸς τὴν ἑρῆν τῆς πεδιάδος), συνθηροσθησαν μακρὰν τῆς ὁδοῦ τοῦ ἑλθροῦ εἰς τὸν λίαν κατεῖσαν ἢ Σάμα Μυρίνης καὶ ἐκείθεν ἐβόλυσαν καὶ συνκέντησαν τῶν Ἀχαιῶν. Οὕτως αἱ δύο στρατιαὶ ἀφίκοντο εἰς περὶ ἀλλήλους γειγνῆσθαι πρὸ τῶν Σακίων Πυλῶν, ἵνα συνειρωμένη ἵακωνται καὶ αἱ δύο στρατιαὶ ἴστασαν. Οὕτως δὲ καὶ ἡ Ἑλένη ἤδυνετο νὰ ἴδῃ καὶ ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν πύργου τοῦ ἐπὶ τῶν Σακίων Πυλῶν τοὺς διαφόρους Ἀχαιοὺς ἀρχηγούς.

Πρὸς τὴν πεδιάδα ταύτην τῶν Ἰλίου καὶ ὁ Ἀγάνωρ ἔφρευεν ἐκ τῆς Φρυγίας πρὸς δυσμῆς τῆς πόλεως καὶ πρὸς τὴν ῥύακα τοῦ Σακαμάνδρου, ἵνα ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπακούσῃ αὐτόν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ καταδίωξις τοῦ ἑκτόρου ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλεὺς ἐγένετο τρίς περὶ τὴν πόλιν ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερά ὁρμώμενος, ἐκ τῶν Σακίων Πυλῶν, ἔρθεσαν τὴν τετάρτην φορὴν εἰς τὰς δύο πηγὰς ἐν τῇ πεδιάδι. ὅσοις δὲ ὁ ἑκτωρ προσεβίβη νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὰ Δαρδάνεια τείχη, εἰς 2 θῆλα δὲ εὐρίσκοντο ἀπασαὶ αἱ πόλεις, ὁ Ἀχιλλεὺς ἐξέτρεπεν αὐτὸν πρὸς τὴν πεδιάδα καὶ ἐπὶ τέλους κατάρβωσεν νὰ τὸν ροιύσῃ.

Γενόμενος ἀνωτέρω λόγου περὶ τῆς νυκτερινῆς ἐκδρομῆς τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδους ἐκ Θούβρην, ἐξηγήσατο, ὅτι ἦσαν τοσούτον περιμέμενοι νὰ συλλαβῶσι τοὺς ἵππους τοῦ Ρίττου, βασιλείως τῶν Θρηκῶν, διότι ἤθελον νὰ ἱμειδίσωσι τοὺς ἵππους τούτους νὰ βοσκήσωσιν ἐν τῇ πεδιάδι τῆς Ἰλίου καὶ νὰ πῶσι τὸ ὕδωρ τοῦ Σακαμάνδρου.

Οἱ τύμβοι τοῦ Ἰλίου, τοῦ ἑκτόρου, τοῦ Πανδάρου, τοῦ Σαρπηδόου καὶ τῶν Τρώων.

Οἱ τύμβοι οὗτοι ἔκειντο ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Σιμόεντος ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ Σακαμάνδρου.

Πλησίον τοῦ Κούμ-κιοῦ ὑπάρχει εἰς ἕχων ὄψος ὁκτὸς ποδῶν, ὅστις πρὸ τινων ἀκομῇ ἐτῶν διατρέπτο καλλισταῖ ἀπαρχαῖς ὡσάτως καὶ τὰ ἐρείπια ἐτέρου, ἀμρότεροι δὲ κείνται πρὸς δυσμῆς τοῦ ρηθέντος χωρίου. Καὶ ἑτέρος δὲ τύμβος ὑπῆρχε κατὰ τὸν Choiseul-Gouffier, πρὸς νότον τοῦ χωρίου. Εἰς τούτους προσθετέον καὶ τὰς βῆσεις ἐνὸς ἢ δύο ἄλλων, εὗς εὗρεν ὁ Schliemann βορειοδυτικῶς τοῦ Κούμ-κιοῦ. Πρέπει ἴσως ν' ἀποδώσωμεν τὴν ἐξαφάνισιν τῶν μνημείων τούτων οὐκ μόνον εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἰσθμοῦ, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὰς πλημμύρας. Οἱ ἀρχαῖοι ἀνεγνώριζον αὐτοὺς καλλισταῖς ὡς καὶ τοὺς τοῦ Πριζμοῦ, τοῦ Πάριδος καὶ διαφόρων ἄλλων.

Τύμβος τοῦ Ἀχιλλεὺς, τοῦ Πατρόκλου, τοῦ Ἀντιλόχου, τοῦ Πηνέλεου καὶ τῶν Ἀχαιῶν.

Οἱ τρεῖς πρῶτοι ὄρῳνται καὶ σήμερον ἐν πλησίον τοῦ χωρίου Γερῆ-Σεχίρ (Ἀγυλίου) ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ τείχους Ἡρακλῆος (ἢ Ἀκρ. Σιγείου) καὶ ἐτιμώθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὁ τοῦ Ἀντιλόχου ἀναμειβύλως εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκρωτηρίου, ἀλλὰ οὐ δύναται τις ν' ἀναγνωρίσῃ σήμερον τὴν θέσιν αὐτοῦ.

Ὁ κοινὸς τύμβος τῶν Ἀχαιῶν ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Εὐσταθίου ὡς εὐρίσκόμενος εἰς πέντε σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν, καὶ εἰκάζω, ὅτι ἵνα ὁ εὐρίσκόμενος σήμερον ἐπὶ τῆς ἀριστερῆς ὄχθης τοῦ Σακαμάνδρου-Ξάνθου (Merder-Duob) παρὰ τοῖς ἐρείπιοις τοῦ Σιγείου, εἰς ἀπόστασιν δέκα σταδίων ἀπὸ τοῦ Γερῆ-Σεχίρ. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ εὐρίσκεται καὶ ὑπάρχει σήμερον πύργος καὶ ἐρείπια γεφύρας. Ὁ πύργος οὗτος ἀνταποκρίνεται ἀκριτὰ ἀκριβῶς πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου ἀναφερόμενον πύργον τοῦ Ξάνθου.

J. C. F. CALVERT.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ' ΜΕΤ'.

(Τακτική).

Τῇ 13 Μαΐου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Κυριώτερος τῆς ἐνάρξεως τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. πρέσβης λέγει, ὅτι ἀναλαμβάνων τὴν προεδρίαν οὐδὲως χρεὶαν ἔχει πολλὰ εἰπεῖν, καθ' ὅτι τὰ ἐντιμα τοῦ Συλλόγου μέλη γνωσκουσι κατὰ πόσον τὸν Σύλλογον ἠγάπησι, καὶ ὅσον ὁμοῦ κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν ἐκμεταίεζι τὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο. Πέποιθε δὲ, ὅτι οἱ ἀγωνεῖς αὐτοῦ οὐκ ἀποθήσκονται μακάριοι καὶ μάλιστα ὅταν περιστοιχίζονται ὑπὸ τοιούτων συναδελφῶν. Εὐχεται δὲ ἐν τέλος, ὅπως τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου τακτικῶς περιπρίσκωνται εἰς τὰς συνεδριάσεις πρὸς ὧσιν τὸν τοῦ Συλλόγου ἔργασίον.

Εἶτα ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπαρρησιάζοντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδρέσεως ἀνακινούται ἡ

ἀξιολογραφία.

ἐξ ἧς παρατίθενται περίληψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τῶν ἐφοριῶν τῶν σχολῶν 1) τῶν ἐν Μεγάλῳ Ρεθύμντι, 2) τῶν ἐν Νεοχωρίῳ, 3) τῆς ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνοκαθολικῆς ἀδελφότητος Συμπλοαῖς συντροφεύμενης, 4) τῆς ὑπὸ τῆς ἐν Ξυλοπύργῳ ἀδελφότητος Ἑνρέα Μονωῶν, 5) τῶν ἐν Πριγκηπῳ, 6) τῶν ἐν Χάλαξ, 7) τῆς ἐν Σταυροδρόμῳ ἐνοριακῆς σχολῆς τῆς Παναγίας, 8) τῆς ἐν Βιλατῇ δημοτικῆς σχολῆς τῶν Ταξιάρχων, 9) τῆς ἐν Χάλασι, ἀπὸ τῶν αἰτουμένων νὰ μετέσχωσι τοῦ Ζηριεῖου κληροδοτήματος.

Τοῦ ἐν Ἀλιεξανδρείᾳ κ. Δ. Σακελλαρίου, ἀπὸ 1/13 ἐπιστώτος, ἀποστέλλοντος διὰ λογαριασμὸν τοῦ κ. Κ. Μ. Σαλβέχου δύο λίρας διὰ τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ.

Τοῦ κ. Θ. Κοσσούδη ταμίου τοῦ Συλλόγου, ἀπὸ 12 ἐπιστώτος, αἰτουμένου ἐπιστολὴν

πρὸς τὴν Τράπεζαν Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὴν κατέθεσιν τῶν 20,000 φράγκων τοῦ Ζηριεῖου κληροδοτήματος.

Τοῦ κ. Kohler διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθῆναις γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, ἀπὸ 22 ἐπιστώτος (ν. γ.), δηλοῦντος, ὅτι ἡ σχολὴ στερεῖται τῶν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου αἰτηθέντων παλαιογραφικῶν στοιχείων καὶ παρέχοντος πληροφορίας πρὸς εὐχερῆ ἐκτύπωσιν ἐπιγράφων.

Τῆς Α. Ἐξ. τοῦ Marquis de Noailles, πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας ἐνταῦθα, ἀπὸ 12 ἐπιστώτος, συγχάριοντος τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ αὐτοῦ ἱερῇ καὶ ἐκρηγνόντος τὴν λύπην αὐτοῦ, διότι δὴν ἡδυνήθη νὰ παραστῇ ἐν αὐτῇ.

Τοῦ κ. Α. Τάχη, διευθυντοῦ τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Λυκείου, ἀπὸ 14 μεσοῦντος, αἰτουμένου τὴν μεγάλην καὶ Συλλόγου αἰθούσαν διὰ τὴν 10 ἐπίστωτος, πρὸς τέλοςιν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐξετάσεων τοῦ Λυκείου.

Τῆς Α. Παν. τοῦ ἀγ. Ροδῶν κ. Γερμανοῦ, ἀπὸ 10 μεσοῦντος, ἀγγέλλοντος τὴν παραλαβὴν τοῦ 1Δ' τεύχους τοῦ Συλλόγου μετὰ τοῦ παραρτήματος καὶ τὴν ἀποστολὴν συνελθόντος ἐκ τισσάρων λιρῶν πρὸς ἀποτίμησιν τευχέτους αὐτοῦ συνδρομῆς.

Περὶ τῆς ἀξιολογραφίας ὁ κ. πρέσβης ἀγγελλας, ὅτι αἱ διὰ τὸ Ζηριεῖον κληροδοτήμα αἰτήσεις παρεπληρώθησαν τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ υποβάλλει τὴν αἴτησιν τοῦ κ. Α. Τάχη περὶ παραχωρήσεως τῆς τοῦ Συλλόγου αἰθούσας διὰ τὴν 10 ἰουνίου.

Τῆς αἰτήσεως ταύτης ἀνέμειρε δεκτῆς γινόμενης ὁ κ. πρέσβης κατέπει, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθῆναις ἀρχαιολογικῆς γερμανικῆς σχολῆς κ. Kohler παρεπληρώθη τῇ Συντακτικῇ Ἐπιτροπῇ. Εὐχεται δ' ὅπως ὁ Σύλλογος ἀποκρίσῃ ὡς τάχιστα σπειρὴν παλαιογραφικῶν στοιχείων διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ.

Ἀκολουθῶς ἀναγινώσκεται ἡ περὶ τοῦ συντακτικοῦ τῆς γαλλικῆς γλώσσης τοῦ κ.

Ch. Nazaretti κρίσις τῆς 'Εκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ 'Εκπαίδ. Ἐπιτροπὴ ἱκανεῖται μὲν τὸ ἔργον, συνίστησι δὲ τῷ συνάκτῃ, ὅπως καταστήσῃ ἑλληνοκυριανὴν τὴν γλῶσσαν, ἀλλ' οὐ προάγει αὐτὴ δι' ἑλληνοπαιδείας.

Μετὰ ταῦτα ἀγγέλλεται τὸ δεύτερον καὶ διὰ ψευδορίας γίνεσθαι δεκτὴς τακτικὴν τῷ Σ. Συλλόγῳ μέλος ὁ Κ. Κωνστ. Τσούλλας, πρῶτον ἀντιπρόεδρος τῶν ἐν Φιλιππουπόλει Χ. Διδασκαλῶν, προταθεὶς ὑπὸ τῶν κκ. Χρ. Χατζηχρήστου, Τ. Καραθεοδωρῆ καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδου.

Εἶτα ἀγγέλλονται αἱ προποραὶ βιβλίων. Τοῖς δωρετικαῖς ἐκδίδονται εὐχαριστίαι.

Ὁ κ. πρόεδρος προτείνει ἐξ ὀνόματος τοῦ προεδρείου τὸν κ. Ἀδων. Μολιχάκη μέλος τῆς 'Εκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Τοῦτο δὲ δεκτὸν γενομένου ὁ κ. πρόεδρος προτείνει, ὅπως ἐκφρασθῶσιν εὐχαριστίαι εἰς τὸν τῶς προεδρὸν κ. Κ. Καλλιζῆν καὶ εἰς τὰ μέλη τοῦ ἀπογορησάμενος προεδρείου, διὰ τὸν ἥλον, μεθ' οὗ ἐξετίθεισαν τὰ καθήκοντα αὐτῶν.

Τῆς προτάσεως ταύτης δεκτῆς γενομένης ὁ κ. Ἀθ. Π. Κεραμεὺς ἀναγινώσκει κατὰ λόγον τῶν ἐν τῶν διπλῶν καὶ πολλαπλῶν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης τῇ Μονῇ Λειμῶνος ἐν Λέσβῳ κατὰ τὴν ἐν τῇ ἡγουμένῃ συνεδριάσει ληρθεῖσαν ἀπόφασιν προσενηχθησάμενων ἐπὶ τὸ προσεφερόμενόν εἰσι συγγραμμάτων μὲν 25 τόμοι δὲ 39.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ὁδ. Ἀνδρεάδης ὑποβάλλει πρότασιν ἐξ ὀνόματος τοῦ κ. Κ. Καλλιζῆ, τῶς προεδρῶν, ὅπως δημοσιευθῇ διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐφημερίδων ὁ προεδρικὸς λόγος ὁ ἀναγνωσθεὶς κατὰ τὴν ἐπίτειον ἐορτὴν τοῦ Συλλόγου.

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεσθαι δεκτὴ παμφερεῖ.

Εἶτα ὁ κ. Ἀθ. Π. Κεραμεὺς ἀναγινώσκει συμβολὰς τινὰς εἰς τὴν Νεοελληνικὴν γαλολογίαν.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀναγνώσματος τοῦ κ. Α. Π. Κεραμεὺς ὁ κύριος πρόεδρος ἀναμολογεῖ τὴν σπουδασιότητα αὐτοῦ καὶ ἀπορῶντος τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν μουσικὴν λέγων, ὅτι τὰ ζητήματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς εἰσι τὸν μέγιστον σοβαρὸν, τοῦτο δ' ἐνεκα καὶ ὁ Σύλλογος συνεκρότησεν ἄλλοτε ἰδιαιτέρην ἐπιτροπὴν μουσικὴν πρὸς μελέτην αὐτοῦ, ἀγνωστον ὅμως τίνων λόγων ἐνεκα αὐτὴ ἀπὸ πολλοῦ οὐχ ὀρίσεται.

Ὁ κ. πρόεδρος διαβεβαίει, ὅτι τῶν μελημάτων αὐτοῦ ἔσται καὶ ἡ ἀνασύστασις τῆς μουσικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐρευναν τοῦ μουσικοῦ ζητήματος, διότι ἀνάγκη, ὅπως τὸ ἡμέτερον ἔθνος, ὃ καὶ ἐν τῇ μουσικῇ καὶ κατὰ τοὺς κλασσικοὺς χρόνους καὶ κατὰ τὸν μεσαιῶνα διέπρεπεν, ἐπιδοθῇ καὶ νῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν αὐτῆς.

Ὁ κ. Χρ. Χατζηχρήστου ἐκπράζει γνώμην, ὅτι τὸ κλῆος τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς ἔγκειται μέλλον ἐν ταῖς φθοραῖς ἢ ἐν τῇ ἀρμονίᾳ. Τὸ δὲ χειρόγραφον τοῦ Χρυσάφει, ὃ τὴν ἱστέραν ταύτην ἀνεκοίνωσεν ὁ κ. Α. Π. Κεραμεὺς, πλείστα περὶ φθορῶν ἐν τῇ μουσικῇ παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς περιλαμβάνει. Τὸ ζήτημα δὲ λέγει τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς καθαριθθήσεται, ὅταν οἱ περὶ ταύτην ἀσχολούμενοι μὴ ὦσιν ἀρκεῖς ἄλλ' ἄνδρες ἐπιστήμονες. Συμφωνεῖ δὲ μετὰ τοῦ κ. προεδρῶν εἰς τὸ περὶ ἀνασύστασεως τῆς Μουσικῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῷ Συλλόγῳ εἰς ἐιδικῶν ἄνδρων καὶ ὅλοι, ὅτι ἔχει παρ' αὐτῷ χειρόγραφον περὶ μουσικῆς, ὅπερ διαρρίσεται τῷ Συλλόγῳ.

Ὁ κ. Ἀθ. Π. Κεραμεὺς προτείνει, ὅπως ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης γένηται τὴν ἐπόμενῃ ταύτην.

Ὁ κύριος πρόεδρος λέγει, ὅτι ἀνάγκη νὰ συνερῇ πρότερον τὸ προεδρεῖον ἐπ' αὐτοῦ. Αὕται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΛΕΙΞΙΣ ΦΜΣ'.

(Τακτικῶς.)

Τῇ 4 Ἰουνίου 1881.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. **ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ**.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀναγινώσκειται ἡ

ἀλλοτρίογραφία.

ἐξ ἧς παρτίθμεν περιλήψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν.

Τῆς ἐφορίας τῶν Σχολῶν Ἐγγρ. Καποῦ, ἐξαιτουμένης τὴν ἐκ τοῦ Χαριερίου κληροδοτήματος διὰ τὰ ἀπορὰ σχολεῖα πρωτευούσης συνδρομὴν τοῦ Συλλόγου ὑπὲρ τῶν σχολῶν τῆς Κοινότητος.

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν Τὸν Καποῦ ἐξαίτουμένης τὰ αὐτά.

Τῆς Α. Ἐξοχ. τοῦ πρεσβυτοῦ τῆς Γερμανίας κ. Radowitz ἐκφράζοντας τὴν λύπην του, ὡς μὴ δυνάμενος ἐνικα ἀπουσίας αὐτοῦ εἰς Θεραπεία, ὅπως παραστῇ εἰς τὴν ἐπίτειον τοῦ Συλλόγου ἰορτήν.

Τοῦ κ. Γ. Γ. Βαλαβάνη, ἀπὸ 6 μαΐου, ἀποστείλλοντας πρῶτον νομισμάτων περιγραφήν καὶ προτείνοντας τὴν παρὰ τοῦ Συλλόγου ἀγορὰν αὐτῶν, παραπονομένου δ' ὅτι, ἐνῶ ἀπὸ πολλοῦ διετέλει μέλος ἀντεπιστέλλον τοῦ Συλλόγου, δὴν βλέπει ἐν τῷ Περιοδικῷ τὸ ἔννομόν του καὶ παρακαλοῦντος, ὅπως τῷ πέμψῃ ὁ Σύλλογος τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδιδόμενα περιοδικὰ αὐτοῦ.

Τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου, ἀπὸ 17 μαΐου (ν.ε.), ἀγγέλλοντας τὴν παραλαβὴν τοῦ 13^{ου} τόμου τοῦ Περιοδικοῦ καὶ τοῦ Περικριτάματος καὶ ἐκφράζοντας τῆς ἐπὶ τούτῳ εὐχαριστίας αὐτοῦ.

Τοῦ διεθνικοῦ τοῦ ἐν Παρίσις ἑθνικοῦ τυπογραφείου τῆς Γαλλίας, ἀπὸ 24 μαΐου (ν.ε.), ἀγγέλλοντας, ὅτι ὁ κανονισμὸς αὐτοῦ δὴν ἐπιτίπτει οὐτὴ τὴν πώλησιν οὐτὴ τὴν ἄλλως πως παραχώρησιν παλαιογραφικῶν στοιχείων.

Τῆς ἐφορίας τῶν ἐκποδευτῶν Ταξαοῦλων, ἀπὸ 12 μαΐου, ἐκαινομένης τὴν τοῦ Συλλόγου συνδρομὴν ἐκ τοῦ Χ. κεραιοῦ κληροδοτήματος.

Τοῦ Κ. Δ. Μυλωνᾶ, ἐκδότη τοῦ Ἄρ. ἡμερησίου, ἀπὸ 16 μαΐου, ἀγγέλλοντας τὴν ἀποστολὴν τοῦ α' τεύχους τῆς Ἀρχαίας γημερίδος.

Τῆς ἐφορίας τοῦ ἐν Φαναρίῳ ἑθνικοῦ Ἰωακείμειου παρθεναγωγείου, ἀπὸ 16 μαΐου, προσκλητήριος εἰς τὴν ἐπίτειον αὐτοῦ ἰορτήν.

Τοῦ κ. Ι. Ἀρτεμίου ἀπὸ 15/27 μαΐου ἀγγέλλοντας τὴν ἀπὸ μέλους τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς παραίτησίν του.

Τοῦ κ. Ἀλ. Σμετιέλου, ἀπὸ 19 μαΐου, ἐξαιτουμένην ἐντάλμα 500 γρ. ἀργ. διὰ διορθωτικὰ καὶ λοιπὰν ἐργασίαν τοῦ Περιαικοῦ (ΙΕ' τόμου) καὶ Ἀρχαιολογικῆς δελτίου.

Τῆς ἐν Φερρίῳ Φιλικαπαιδευτικῆς ἀδελφότητος, ἀπὸ 14 μαΐου, ἀποστελλούσης ἐκβίβιν, τῆς κατὰστάσεως τῆς σχολῆς καὶ προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἐξαιτουμένης δὲ τὴν ἐκ τοῦ Χεραιοῦ κληροδοτήματος συνδρομὴν τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ κ. Μ. Μαλλιάδου, ἱατροῦ ἐκ Φιλιππουπόλεως, ἀπὸ 20 μαΐου, ἀποστελλοντας τὴν πενταετὴ συνδρομὴν του λίρας ὅθμ. 5.

Τοῦ Σεβασμιωτ. μητροπολίτου ἀγ. Νικομηδείας, ἀπὸ 25 μαΐου, ἐκφράζοντας τῆς αὐτοῦ εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ μέλους ἐπιτίμου τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ κ. Κ. Κοντοπούλου ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 26 μαΐου, ἐξαιτουμένην τὴν τοῦ Συλλόγου ἀδειαν, ὅπως ἐν τῷ ἡδὴ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενῳ συγγράμματι συμπεριλάβῃ καὶ τὰ δύο, ἅπερ εἰποίησεν ἐν τῷ Συλλόγῳ, ἀναγνώσματα.

Τῆς Ἑλλ. φιλομουσίου Ἑταιρίας Παλλήδος, ἀπὸ 25 μαΐου, προσκλητήριος εἰς τὰς προερχομῆς ἐξετάσεις τοῦ παρθεναγωγείου αὐτῆς ἀρξαιμένης ἀπὸ τῆς 30 π. μ.

Τῆς αὐτῆς ἑταιρίας, ἀπὸ 25 μαΐου, ἐξαιτουμένης τὴν ἀδειαν, ὅπως τὴν ἐπίδοσιν τῶν πτυχίων γενεσιμμένην τῇ 16 ἰνσταύτας ἐπιτελέσῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ ἐνταῦθα δραματικοῦ Συλλόγου Σοφοκλείου, ἀπὸ 24 μαΐου, ἐξαιτουμένην, ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῷ, ἵνα συνεδριάξῃ ἐν τῷ Συλλόγῳ.

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου, μέλους ἀντεπιστέλλοντος, ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου ἀπὸ 22 μαΐου ἀποστελλοντας τοῖμα ἐπιγραφόμενον Ἡ Ἑλλάς πρὸς τοὺς Λέγοντας, ὅτι δὲν εἶναι Ἑλλησική.

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν Ἐξακοντίου, ἀπὸ 26 μαΐου, ἐξαιτουμένης τὴν τοῦ Συλλόγου συνδρομὴν ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Χαρίτη.

Τοῦ κ. Γ. Δροσίνου, ἀπὸ 30 μαΐου, παρακαλοῦντος, ὅπως τὸ δεκάκιμον γέρας του τοῦ τυπογραφείου ἀγῶνος πληρωθῇ πρὸς τὸν ἐνταῦθα κ.κ. Ν. Ρίζου, καὶ Τ. Ποτίστρον.

Τοῦ Μεγάλου Πρωτοσυλλέγου τοῦ Οἰκουμένης Θεσσαλονίκης, ἀπὸ 29 μαΐου, παρακαλοῦντος τὸν Σύλλογον κατ' ἀνωτέραν ἐνταλν, ὅπως ἐκ τοῦ Χεραιοῦ κληροδοτήματος συνδράμῃ καὶ τὴν ἐν Φαναρίῳ δημοτικὴν Σχολήν.

Τοῦ κ. Γ. Ραζινοπούλου, πρῶτον Πρωτοψάλτου τῆς Μεγάλης τοῦ Χρ. τοῦ Ἐκκλησίας, ἀπὸ 28 μαΐου, προσέειπας ἐν τεύχους τοῦ μουσικοῦ ποιήματος τοῦ Ἡ. Ἀρ. καὶ Μεγάλῃ ἑθνομίᾳ.

Τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ 1 ἰουνίου, ἀνακοινούσης τῷ Συλλόγῳ τὴν ἀποφασίσιν, ὅς κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν ἵλαβε καὶ ἄς παρακαλεῖ τὸν Σύλλογον, ὅπως κοινοποιήσῃ τῇ Συντακτικῇ αὐτοῦ Ἐπιτροπῇ, ἵνα καταχωρηθῶσιν ἐν τῷ ἡδὴ ἐκτυπωμένῳ ἀρχαιολογικῷ

παρεχόμεναι α') 'Επιγραφαὶ τῆς νήσου Λέσβου ὑπὸ 'Αθ. Π. Κερκυμῆς—β') 'Αρχαιολογικὰ καὶ σταθμογραφικὰ σημειώσεις ἰδίου—γ') Προσθήκας εἰς τὰς Θεσσαλικὰς ἐπιγραφὰς ὑπὸ J. Mordtmann καὶ δ') 'Επιγραφικὰς παρατηρήσεις ἰδίου.

Τοῦ κ. Ν. Γ. Πολίτου ἐξ 'Αθηνῶν, ἀπὸ 20 μαΐου, ἀγγελοῦντος τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ ἀπονοῇ τῷ δεκαλίτῳ βραβείου ἐν τῷ Ζωογραφεῖῳ ἀπὸ τοῦ 1883—84, ὑπερ παρακαλεῖ, ὥπως τῷ ἀποστολῇ τῇ ἐπιταγῇ τῆς ἐνταῦθα τραπεζῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀμα δ' ἀγγέλλοντος, ὅτι ὁ, ἐκ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν οὐ δύναται ταχέως ἀποπερατώσει τὴν διὰ τὴν ζωογραφίαν βιβλιοθήκην ἐκδόσιν τοῦ 'Αριστοτέλους.

Τοῦ ἐνταῦθα 'Ελληνικοῦ Συλλόγου 'Ερμού, ἀπὸ 31 μαΐου, ἀγγέλλοντος, ὅτι περὶ τὰ μέσα ἱσταμένῳ ἀπερῶσιν, ὥπως ἐπιτελέσῃ πολιτικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀνιδίου Γ. Χαρίρη καὶ παρακαλεῖ τὸν Σύλλογον, ἵνα παραχωρήσῃ τὴν αἰθούσαν αὐτοῦ.

Τοῦ κ. Γ. Βαλαβάνη, ἀπὸ 28 μαΐου, δι' ἧς παρακαλεῖ, ὥπως τὸ δεκάλιτον γράς του πληρωθῇ γὰρ ἐνταῦθα κ. Γ. Σειτανίδη βιβλιοπώλῃ.

Τῆς ἐφορίας τῶν ἐκπαιδευτηρίων Χαρταλμῆς ἀχρονολόγητος, ἐξαιτουμένης τὴν τοῦ Συλλόγου συνδρομήν.

Τοῦ κ. J. Mordtmann, ἀπὸ 16 μαΐου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν τῆς Μεταφράσεως τῶν φυσικογραφικῶν τοῦ 'Αριστοτέλους ὑπὸ τοῦ Richard Foester, καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Κιέλου, κατ' ἐντολὴν τοῦ μεταφραστοῦ.

Τοῦ κ. Α. Ρωσσάκη, ἀπὸ 4 τρέχοντος, παρακαλοῦντος, ὥπως ἀνελθῇ ἡ ἐπὶ τῆς Καλὴς γραμμῆς ταχυγραφίας τοῦ κρίσις τῆς 'Επιτροπῆς.

Τῆς 'Εκπαιδευτικῆς τοῦ Συλλόγου 'Επιτροπῆς, ἀπὸ 4 ἰουνίου, κοινοποιούσης τῷ Συλλόγῳ τὴν ἐπὶ τοῦ Ζηριεῖου κληροδοτήματος γνώμην αὐτῆς ὡς καὶ ἐγκύκλιον πρὸς τὰς ἐφορίας τῶν ἀπόρων σχολείων τῆς πρωτεύουσας.

Τοῦ κ. Ε. Ἐμμανουηλίδου, ἀπὸ 4/16 τρέχοντος ὑποβάλλοντος ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Συλλόγου τὴν θεωρητικὴν αὐτοῦ 'Αριθμητικὴν.

Τὸν κ. Κ. Ξανθοπούλου, ἄρ. Χατζηχρίστου καὶ 'Οδ. 'Ανδρεῖδου, ἀπὸ 4 τρέχοντος, προτεινόντων ὡς τακτικὰ μέλη τοὺς κ.κ.

Βρῆον Βωζένην, καθηγητὴν καὶ Ν. Εὐσταθίου πρόξμον τοῦ ἐν Θεσσαλονικίᾳ Διδασκαλείου.

Τὸν κ. κ. 'Πρ. Βασιλίδου, Α. Π. Κερκυμῆς καὶ 'Οδ. 'Ανδρεῖδου, ἀπὸ 4 ἰουνίου, προτεινόντων ὡς τακτικὰ μέλη τοὺς κ.κ. Κ. 'Ιωαννίδην, ἱατρὸν καὶ 'Αθ. Πινατῶρον διηγήτορον ἐνταῦθα.

Περὶ τῆς ἀλληλογραφίας ὁ κ. πρέσβης παρατρεῖ, α') ὅτι αἱ αἰτήσεις πρὸς μετοχὴν τοῦ Ζηριεῖου κληροδοτήματος παρεμεινόμεναι τῇ 'Εκπαιδευτικῇ 'Επιτροπῇ καὶ β') ὅτι τὰ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ κ. I. Βαλαβάνη φερόμενα παρὰ τὸν αἰσὶ δικαία, διότι πράγματι ὁ κ. I. Βαλαβάνης ὑπάρχει μέλος ἀντεπιστέλλον τοῦ Συλλόγου ἀπὸ τῆς 8 νοεμβρίου 1876. Ἐπομένως συμφωνοῦσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀντεπιστελλόντων μελῶν. Τὰ δὲ ὑπ' αὐτοῦ αἰτούμενα περιοδικὰ τεύχη σπουδαία εἰς τὴν διάνοσιν αὐτοῦ ἐνταῦθα, ὅθεν δύναται νὰ λάβῃ αὐτὰ δι' ἀντιπροσώπου του· τοῦτο δὲ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀπαξίας πρὸς ἀποστολὴν τοσούτων πτυχῶν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορρᾷ τὰ πρὸς ἀγορὰν προτεινόμενα ἀρχαία νομίσματα ὁ κ. πρέσβης δίδει, ὅτι τούτων οὐδένως δεῖται ὁ Σύλλογος.

Ἀκολουθῶν, ὁ πρέσβης ὑποβάλλων τὴν ἀνωτέρω φερούσαν αἴτησιν τοῦ κ. Κ. Κοντοπούλου λέγει, ὅτι τὸ πρῶτον ἀνάγνωσμα τοῦ κ. Κ. Κοντοπούλου, δι' ὃ αἰτεῖται ἄδειαν δημοσιεύσεως, δημοσιεύσῃ ᾗδὲ διὰ τοῦ IΕ' τεύχους τοῦ περικοῦ, ἐξ οὗ δύναται τοῦτο νὰ ἀναδημοσιεύσῃ· τὸ δὲ δεύτερον ἀνάπτυξιν ὃν τοῦ πρώτου, ἐξ ὧν ἐνθυμείται, δύναται νὰ δημοσιεύσῃ, κατ' ἀκολουθίαν προτείνει τὴν τῆς ἀδείας παραχώρησιν.

Ὁ Σύλλογος ἀποδέχεται τὴν πρότασιν. Εἰτα ὑποβλήσεται ὑπὸ τοῦ κ. πρέσβου ἡ τῆς ἐνταῦθα 'Ελληνικῆς Φιλολογικῆς ἑταιρίας Παράκλησις αἰτήσεως, ὥπως παραχωρήσῃ αὐτῇ ἡ αἰθούσα τοῦ Συλλόγου διὰ τὴν 17 ἐπιστώσεως πρὸς τέλει τῆς τελευταίας τῆς τῶν πτυχῶν διανομῆς, γίνεσθαι δεκάτ'. Εἰτα ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις τοῦ ἐνταῦθα 'Ελληνικοῦ Συλλόγου 'Ερμού, ὥπως παραχωρήσῃ αὐτῇ ἡ αἰθούσα τοῦ Συλλόγου διὰ τὴν 24 ἐπιστώσεως πρὸς τέλει τῶν πολιτικῶν μνημῶσυν κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον πρόγραμμα ὑπὲρ τοῦ αὐδείου τοῦ ἔθνους εὐρυγέτου Γ. Χαρίρη. Τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτή-

МЕЧНИКОВА

σιως ταύτης ἐπακολουθεῖ μικρὰ συζήτηση ἐπὶ τοῦ καταλλήλου ἢ μὴ τῆς ἐν τῇ ἐπιστολῇ φερόμενης ἐκφράσεως *παλικῶν μνημόνων*, καθ' ἣν ἀπορρίπτεται ἡ τῆς αἰδοῦσης παραφώρσις, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὅρῳ, ὅπως τὸ μνημόνουν τοῦτο ἐξαγγελλῇ *μνημόσυνον τελειῶν* καὶ οὐχὶ *παλικῶν μνημόνων*, ὡς ἐν τῇ ἐπιστολῇ φέρεται. Μετὰ ταῦτα υποβάλλεται ἡ τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ δραματικοῦ Συλλόγου *Στορκοκλέους* αἰτήσις, ὅπως συνειδητῶν ἐν τῇ αἰδοῦσῃ τοῦ Συλλόγου. Ὁ κ. πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι ἐν τῇ ἐπιστολῇ οὐτε ποτε συνεδρᾷ ὁ Συλλογος οὕτως δηλοῦται, οὔτε κανονισμὸς ἐπισυνάπτεται αὐτῇ.

Μετὰ μικρὰν συζήτησιν, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἠρώσεται περὶ τοῦ Συλλόγου τούτου, ἀπορρίπτεται ἡ ἀναβολὴ τῆς ἀπορρίψεως μέχρι λήψεως πρὸς προφορῶν.

Ἀκολούθως, ὁ κ. πρόεδρος ἀγγέλλει, α' ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ἀπορρίπτει τὸ Ἀρχαιολογικὸν δελτίον παραπεμφθῆσθαι τῇ Συντακτικῇ Ἐπιτροπῇ· καὶ β' ὅτι παρατηρήσαν ὁ μὲν κ. Ι. Δ. Ἀριστοκλῆς ἀπὸ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἑνὶ καὶ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχυλίων, ὁ δὲ κ. Ι. Ἀρτεμιάδης ἀπὸ τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ἀγγέλλονται προφοραὶ βιβλίων καὶ πρὸς τοὺς προσενηκόντας ἐμφαίνονται εὐχαριστίαι.

Υστερον ἀγγέλλονται τὰ πρῶτον ἐνταῦθα μὲν μέλος ὁ ἑξαχάτος Χαμδὴ βέλαι διευθυντῆς τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου, προτεινόμενος ὑπὸ τοῦ προεδρίου, τακτικὰ δὲ αἱ κύριοι Ἀθ. Παναγιώτης, διακηγὸς, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κ.κ. Ἡρ. Βασιλάδου, Ὁδ. Ἀνδρεάδου καὶ Α. Π. Κεραμέως, Κ. Ἰωαννίδης, ἱατρός, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ Ν. Εὐσταθίου, τρώμιος τοῦ ἐν Θεσσαλονικῇ Διδασκαλείου καὶ Βρῆτος Βωζάνης, καθηγητῆς ἐνταῦθα, προτεινόμενοι ὑπὸ τῶν κ.κ. Κ. Ξανθοπούλου, Χρ. Χατζηχρήστου καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδου. Ἀντιστοιχεῖλλον δὲ ὁ κ. Ι. Χάτσος, διδάκτωρ τῶν νομικῶν, ἀκολουθῶς τῆς ἐν Παρίσις Ὀθωμανικῆς πρεσβείας, προτεινόμενος ὑπὸ τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀκολούθως ὁ γενικός γραμματεὺς ἀναγινώσκει ἐγκύκλιον τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὰς ἐφορίας τῶν ἀπόρων σχολῶν τῆς πρωτεύουσας, δι' ἧς παρακαλοῦνται αὗται ν' ἀποστείλουσιν ἐνθὺς τῆς οικονομικῆς καὶ πνευματικῆς καταστάσεως αὐτῶν, ἵνα

μετάσχωσι τοῦ Χωρερίου κληροδοτήματος.

Ἀκολούθως ὁ κ. Ἡρ. Βασιλάδης ἀναγινώσκει ἐγκύκλιον τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὰς ἐφορίας, τοὺς γυμνασιάρχας, τοὺς καθηγητὰς τῶν γυμνασίων κλπ. περὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνδίσκου τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἀνωτέρων παρθεναγωγείων τοῦ ἡμετέρου ἔθνους πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ βελτίωσιν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀμειότερων τῶν σφύων.

Ἡ ἐγκύκλιος γίνεταί δεκτὴ καὶ ἀπορρίπτεται ἡ διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσις αὐτῆς.

Κατόπιν ὁ κ. Α. Π. Κεραμέως ἀναγινώσκει νῆον πρόγραμμα τοῦ Χωρερίου διαγωνίσματος ὑπὸ τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέν. Τοῦτου δεκτοῦ γενομένου καὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἀπορρίψεως λύεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΜΗ'.

(Τακτικῇ).

Τῆς 11' Ἰουνίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ἩΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγινωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινούται ἡ

ἀλληλογραφία,

ἐξ ἧς παρατίθην περιληψὶν τῶν ἐπισημῶν.

Τοῦ Ἰσμηλ βέη, διευθυντοῦ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Λυκείου Γαλατᾶ-Σερῆ, ἀπὸ 3/15 πρέζοντος, προσκλητήριος εἰς τὴν τελειὰν τῆς διανοῆς τῶν βραβείων.

Τοῦ κ. Ι. Μασματζίδου, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πέραν Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου ἀπὸ 1 πρέζοντος, προσκλητήριος εἰς τὰς ἐναύσιμους γραπτάς ἐξετάσεις, ὧν καὶ πρόγραμμα ἐπισυνάπτεται.

Τοῦ κ. Π. Ζ. Στεφανίου, ἀπὸ 7/19 πρέζοντος, ἀγγέλλοντος, ὅτι παρατίθεται τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἐκ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχυλίων.

Τοῦ ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Ἰωάννου ἐν Λέσβῳ κ. Γρηγορίου, ἀπὸ 7 πρέζοντος, ἀγγέλλοντος, ὅτι διορίζει τὸν ἐνταῦθα ἐκκληρὸν κ. Μιχαὴλ Φραγκᾶτον πρὸς παραλαβὴν τῶν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου προσερχθέντων βιβλίων, καὶ ἐκπρόχροντος τὰς ἐπὶ τοῦ

τῶ εὐχρηστίας αὐτοῦ τε καὶ τῶν συναδελφῶν του.

Τοῦ κ. Χρ. Χατζηγεωργίου, Ὁδυσ. Ἀνδρεάδου καὶ Ν. Χαραϊζάδου, ἀπὸ τῆς 11 ἰουνίου ἐ.ε., προτινόντων ὡς τακτικὰ μέλη τῶ Συλλόγου τοῦ κ. Ι. Διλαγραμμάτικου, γρηματοκτῆ τοῦ Ἑλλ. Προξενίου, Γ. Παπαπροδού καὶ Ἀπόστολον Βασακόπουλον διδασκασίους τοῦ Ἑλλ. Λυκείου.

Τοῦ κ. Α. Παρβανόγλου, ἀπὸ 1 ἰουνίου, ἐκ Λειψίας, ἀγγέλλοντος, ὅτι πάντα τὰ στοιχεῖα, ὧν ἔχει ἀνάγκη ὁ Σύλλογος, δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ὅτι συμπληρωθεὶς τι δύναται νὰ γύσῃ στοιχεῖα κατὰ τὴν σημείωσιν τοῦ Συλλόγου, εἰάν ὁ Σύλλογος παραγγεῖλῃ αὐτῷ ποσότητα οὐχὶ ὀλίγησαν τῶν 20 χιλιογράμμων βάρους πρὸς 12 1/2 γρ. τὸ χιλιογράμμιον. Ὁ κ. Παρβανόγλου ἀποστέλλει καὶ πῖνακα τῶν ἐν τῷ στοιχειοθετοῦ τῶν ὑπαρχόντων παλαιογραφικῶν στοιχείων, ὅπως ὁ Σύλλογος παραγγεῖλῃ, οἷα βούλεται, ἐκ τῶν σημειωμένων.

Τοῦ κ. Καραπάνου ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 7 ἰουνίου, ἀπαντῶντος εἰς τὴν ἀπὸ 17 περιελθόντος ἐπιστολῆς τοῦ Συλλόγου, ὅτι ἀποστέλλει τὸ ἐκ 500 γράμμ. βραβεῖον τῆς Γραμματικῆς δι' ἐπιταγῆς ἐν Περισίει τῆς Γενικῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ παρακλόντος, ὅπως ἀποσταλῇ αὐτῷ ἐνὸς κληροῦ ἡ σειρά τῶν ἐν τῷ ἀγῶνι αὐτοῦ βραβευθέντων βιβλίων.

Τῆς Ἀρχαιολ. Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 6 ἰουνίου, ἀπαντῶντος εἰς τὴν ἀπὸ τῆς 14 ἐπιστολῆς τοῦ Συλλόγου καὶ ἐκτιθεμένης ἐν περιλήψει τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἔκτου ἐν Ὁδῶσφ Ἀρχ. Συνεδρίου καὶ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἐργασιῶν τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων συνεδρίων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ τὰς ὁφειλὰς, ἅς ὁ Σύλλογος καρποφύσσεται ἐκ τῆς ἀποστολῆς ἀντιπροσώπου αὐτοῦ καὶ προτεινόντος, ὅπως σταλῇ τοιοῦτος ὁ κ. Ἀθ. Παπαδόπουλος Κερμαῖος, τὸ μὲν διότι ὁ κ. Α. Π. Κερμαῖος γρηγορεῖ ἐπὶ πολλὰ ἔτη διεθυντὴς μουσείου ἀρχαιολογικοῦ ἐκτετατοῦ ἐνταλθῇ τε καὶ ἐν Εὐρώπῃ ὀνομα δοκίμου ἀρχαιολόγου καὶ παλαιογράφου διὰ τῶν ἐκ του δημοσιεύσεων, τὸ δὲ διότι συγγενεὶ ἐνήμερος διαφόρων συζητησσομένων ἐν Ὁδῶσφ θεμάτων, δι' ἃ δύναται νέον ὄψιν προσκομίσαι.

Τῆς Οἰκονομ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, ἀπὸ 9 ἰουνίου, ὑποβαλλούσης προτάσεις δια-

φόρους πρὸς βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Συλλόγου καταστάσεως.

Περὶ τῆς ἀλληλογραφίας ὁ πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι εἰσὶ τέσσαρες ἐπιστολαί, ἐν ὧν ὁ Σύλλογος δέον ἀπογραφεῖται, ἡ τοῦ κ. Παρβανόγλου, ἡ τοῦ κ. Καραπάνου, ἡ τῆς Ἀρχ. Ἐπιτροπῆς καὶ ἡ τῆς Οἰκονομ. Ἐπιτροπῆς.

Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης ὁ Σύλλογος ἀποδίδεται, ὅπως παραπεμπθῇ αὐτῇ τῇ Συντακτικῇ Ἐπιτροπῇ, ὡς εὐτα τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῆς· περὶ δὲ τῆς δευτέρας ὁ πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι δυστυχῶς ἐκ τῶν ἐν τῷ Καραπανεῖ ἄγῳνι βραβευθέντων ὀλίγων μόνον ὁ Σύλλογος ἔχει ἀντίτυπα, διὰ τοῦτο νομίζει καλὸν νὰ γράψῃ τῷ κ. Καραπάνῳ, ὅπως προμηθευθῇ ταῦτα ἐν Ἀθῶναις, ἐνθα ἐτυπώθησαν. Ἐκ τούτων δὲ λαμβάνων ἀπορρῆν ὁ κ. πρόεδρος παρατηρεῖ α') ὅτι οἱ βραβευόμενοι ἐν τῷ Καραπανεῖ ἄγῳνι δέον νὰ ὑποχρεωθῶσιν, ἵνα δηλώσιν ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ τοῦ βιβλίου, ὅτι ἐβραβεύθη ἀπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντίνῳ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἐν τῷ Καραπανεῖ ἄγῳνι καὶ β') ὅτι ὁ συγγραφεὺς δέον, ἵνα ὑποχρεωθῇ νὰ προσφέρῃ τοὺλάχιστον 25 ἀντίτυπα τοῦ βραβευθέντος τῷ Συλλῳγῳ μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν.

Τούτων ἑκτῶν γενομένων ὁ κ. πρόεδρος περὶ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ, ὅτι ἀπέχεται τὰς περὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου τῆς Ὁδῶσσοῦ ἰδέας αὐτῆς καὶ ἡγίεται λίαν σπουδαίας τὰς ἐργασίας τοῦ συνεδρίου τούτου, ἀλλὰ προκείμενου περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ κ. Α. Π. Κερμαῖος ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Συλλόγου ἐν τῷ συνεδρίῳ τούτῳ ὁ Σύλλογος πρέπει νὰ ἐξετάσῃ, μὴ διὰ τοῦτου ἐπιθῇ ἀναρτολή ἄλλης ἐργασίας ἀνατεθειμένης τῷ κ. Π. Κερμαεῖ, τῆς Μαυρογορδατείου βιβλιοθήκης.

Ὁ κ. Α. Π. Κερμαῖος δηλοῖ, ὅτι ἐκ τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ εἰς Ὁδῶσσον οὐδεμία ἀναστολή τῆς ἐργασίας τῆς Μαυρογορδατείου βιβλιοθήκης γενήσεται, καθὼς καθ' ὅν χρόνον συγκροτῆσεται τὸ Συνεδρίον, οὗτος ἔσται ἐν Τραπεζοῦντι, ἐξ ἧς δύναται εὐκόλως νὰ μεταβῇ εἰς Ὁδῶσσον, ἐξ ἧς πάλιν δύναται μετὰ τὴν λήξιν τοῦ Συνεδρίου νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Τραπεζοῦντα καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πρὸς ἐξακολουθήσιν τῆς ἐργασίας τῆς Μαυρογορδατείου βιβλιοθήκης.

Μετὰ τὴν ἄλλωςιν ταύτων τοῦ κ. Ἀθ. Π. Κερμαῖος ὁ Σύλλογος ἀποφασίζει τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ ὡς ἀντιπροσώπου εἰς τὸ Ἀρ-

МЕЧНИКОВА

γυμναστικὸν συνέδριον καὶ ψηφίζει διὰ τοῦτο ἑκατὸν πιστωσὶν εἰς 25 ἡρῶν δι' ἐξοδα μεταβίβας, διακρίβης καὶ ἐπιστροφῆς λαθῶν ὑπ' ὅψει, ὅτι κατ' αὐτοκρατορικὸν οὐκ ἔστιν τὰ ἐξοδα πάντα τὸν εἰς τὸ 'Αρχαιολογικὸν τῆς Ὁδησσοῦ συνέδριον μεταβησόμενον ἀντιπροσώπων ἡλαττώθησαν κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ὁ κ. Α. Π. Κερκαμέης εὐχαριστεῖ τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ ἐμπιστοσύνῃ, ἣν αὐτῷ ἐπέδειξετο ἐκείνης αὐτὸν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ ἐν τῷ 'Αρχαιολογικῷ Συνεδρίῳ τῆς Ὁδησσοῦ καὶ ὅλοι, ὅτι θέλει πράξει πᾶν τὸ ἐπ' αὐτῷ πρὸς ἀξιοπρεπὴ ἐκπροσώπασιν τοῦ Συλλόγου.

Κατόπιν ὁ κ. πρόεδρος υποβάλλει τὰς προτάσεις, τῆς Οικονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου ὡς ἐξ ἑξῆς:

α') ὅπως ὁ Σύλλογος ἔχῃ ἐν ἐκάστῃ πόλει, ἐνθα ἀπέρρουσι μέλη αὐτοῦ, ἀντιπρόσωπον ἀπορῶν ἐμπιστοσύνης πρὸς εἰσπραξίν των συνδρομῶν.

β') ὅπως ἐν ἑκάστῳ ἔτους ὁ Σύλλογος ἀποστέλλῃ τῷ ἀντιπροσώπῳ τούτῳ καταλογὸν των ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ περιτιμωρούτων μελῶν μετὰ των ἀποδείξεων των ὀφειλομένων συνδρομῶν καὶ ταύτην ὡς δι' ἐπιστολὰν ὑπομνηστικὴν εἰς ἑκάστον μέλος τὰ ὀφειλόμενα καὶ ὅλοι τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ, εἰς ὃν δέον να παραδωσῶσι τὰς συνδρομὰς αὐτῶν.

γ') ὅπως ἐν ἑκάστῳ συλλογικῷ ἔτους συντάσσονται ἐν τῷ γραφεῖο κατὰ λογὸν κατὰ πόλεις των τακτικῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, παραδίδονται τῷ ταμίᾳ πρὸς ἑγγραφήν των ὀφειλομένων καὶ εἴτα ἐπιστρέφονται τῷ γεν. γραμματεῖ διὰ τὰ περαιτέρω.

δ') ὅπως κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπαγὴν ἡ Οικονομικὴ Ἐπιτροπὴ υποβάλλῃ τῇ ἐγκρίσει τοῦ Συλλόγου τὰ ὅσα κατὰ κρίναι, οὗς θεωρεῖ καταλλήλους πρὸς εἰσπραξίν των συνδρομῶν τούτων.

Μετὰ τὰς προτάσεις ταύτας ἡ Οικονομικὴ Ἐπιτροπὴ προτείνει τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Συλλόγου διὰ τὸ ἐκείνως εἶναι:

α') ἐν Ἀθήναις τὸν κ. Γ. Ἀθηνγεννή, διευθυντὴν τῆς Τραπεζῆς Κωστακτινουπόλεως.

β') ἐν Περσίῳ τὸν κ. Ἀντ. Βλαστὸν, διευθυντὴν τῆς αὐτῆς Τραπεζῆς.

γ') ἐν Ρωσσίᾳ τοὺς κκ. ἀδελφοὺς Χιρὸν.

δ') ἐν Φιλίππουπόλει τοὺς ἀδελφοὺς Ἀρ-γυρογλου καὶ

ε') ἐν Ὁδησσῷ τὸν κ. Γ. Βουτσινᾶν.

Προτείνει δὲ πρὸς αὐξάνειν των πόρων τοῦ Συλλόγου, ὅπως γίνονται ἐνέργεια πρὸς αὐξάνειν των τακτικῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου. Πρὸς τοῦτο δὲ φρονεῖ νὰ γραφῶσιν ἐπιστολαὶ εἰς Λονδὶνον μὲν πρὸς τὸν κ. Γ. Ν. Βαλῆταν, εἰς Ὁδησσὸν δὲ πρὸς τὸν κ. Γ. Βουτσινᾶν καὶ εἰς Μασσαλὶαν πρὸς τὸν κ. Ματθαῖον Σεβαστόπουλον, δι' ὧν ἐκτελεσμένων των ἐνεργειῶν τοῦ Συλλόγου νὰ παρακαλῶνται, ὅπως ἐγγράψωσι νέα μέλη.

Μετὰ τινὰ συζητήσιν ἐπὶ των προτάσεων τούτων, ὁ Σύλλογος ἀποδέχεται μὲν πάσας τὰς προτάσεις τῆς Οικονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ περὶ των προτεινομένων προσώπων πρὸς τὴν εἰσπραξίν των συνδρομῶν καὶ πρὸς τὴν ἑγγραφήν νέων μελῶν ἀποδέχεται τὰς περὶ τῆς εἰσπραξίας τοῦ κυρίου Βουτσινᾶν, δύνανται ὅμως νὰ πέρασῃ τὸν κ. Βουτσινᾶν νὰ ἀναβῇ τὴν εἰσπραξίν των συνδρομῶν τῇ γραμματεῖ αὐτοῦ καὶ μέλη τοῦ Συλλόγου κ. Παραφῆ· β') ὅτι ὁ κ. Α. Βλαστὸς ἐν Περσίῳ ὡς ἐκ των πολλῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν οὐ δύναται εἶναι νὰ πράξῃ τι ὡς ἐπίσης καὶ ὁ κ. Ἀθηνγεννῆς ἐν Ἀθήναις καὶ ἀπορροῖζει, ἵνα καὶ αὐτὸς ἡ Οἶκον. Ἐπιτροπὴ μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο περὶ τὸς καὶ τοῦ κ. προέδρου τοῦ Συλλόγου.

Ἀκολούθως ἀγγέλλονται προσφραξὶ βιβλίων καὶ τοῖς προστεγουσὶν ἐκφράζονται εὐχαρισταί.

Ἐπειὰ ὁ κ. πρόεδρος ἀγγέλλει μετὰ λύπης τὸν θάνατον τοῦ Πέτρου Ζάνου, ἐκ των ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου καὶ δευτέρου αὐτοῦ προέδρου, ἅπερ εἰς μακρικῶς ἐργασθέντος ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ προτείνῃ, ὅπως τιμωρῇ συλλυπητήριον γράμμα· ἡ χεὶρ τοῦ ἀδελφοῦ.

Τούτου δεκτοῦ γινόμενου ὁ κ. πρόεδρος προτείνει, ὅπως τὰ ἀποστέλλονται δύο μαθηματικὰ συγγράμματα, Ὁ ἀριθμητικὴ ἀριθμητικὴ Ἔκμ. Ἐμμανουήλδου καὶ Πρακτικὴν τοῦ κ. Παπακωνσταντοπούλου, καὶ ἀκλεβή ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ ὑποβάλῃ πρὸς κρίσιν εἰδικῇ ἀξιωματικῇ ἐπιτροπῇ ἐκ των κκ. Χρ. Χατζηγεωργίου, Α. Σπαθάρη, Γ. Καραβιδωρῆ καὶ Π. Βαλαχάκη. Μετὰ τινὰν συζητήσιν ἡ πρότασις γίνονται δεκτῇ.

Ἀκολούθως ἀγγέλλονται τὸ δεύτερον καὶ ὑψηλότερον γίνονται δεκτοὶ ἐπίτιμον μέλος ἡ Α. Ἐξ. Χαμδὴ βέης, διευθυντῆς τοῦ

αὐτοκρατορικοῦ μουσείου, τακτικῶς δὲ οἱ κ. κ. Βράνος Βωζώνης, καθηγητὴς καὶ Ν. Εὐσταθίου δημοδιδάσκαλος. Ἀθανάσιος Πινιατῶρος, δικηγόρος καὶ Κωνσ. Ἰωαννίδης, ἱατρός, καὶ ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Ι. Χάτζης, διδάκτωρ φιλοσοφικῆς καὶ ἐκτελεστὴς τῆς ἐν Παρίσις ὁμιλιτικῆς πρεσβείας.

Ἀγγιλλονται δὲ τοῦ πρώτου τακτικῶς μέλη οἱ κ. Ι. Δ. Λαγκαράματικας, ὑπάλληλος τοῦ ἐνταύθα (ΕΛΛ.) Προξενίου, Γεώργ. Παπαρροῦδου καὶ Ἀτ. Βασιλάκου, διδάσκαλοι ἐνταύθα, πρέσβειναι δὲ ὑπὸ τῶν κ. κ. Χρ. Χατζηγερόπου, Ν. Χαριτιάδου καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδου.

Εἶτα ὁ Σύλλογος ἐνὶ τοῦ κ. Ν. Κερρίου, εἰδικοῦ γραμματικῶς παρατηρήσας ἐκφέρει τὸν κ. Ν. Εὐσταθίου.

Κατόπιν ὁ κ. πρόεδρος ὑποβάλλει πρότασιν τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως ἀποτελεσθῇ μέλος αὐτῆς ὁ κ. Βράνος Βωζώνης καὶ πρότασιν τοῦ προεδρίου, ὅπως ἀποτελεσθῇ μέλος τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ κ. Κ. Ἰωαννίδης, ἱατρός.

Τὸν προτάσαντος τούτων δεκτῶν γενομένων ὁ κ. πρόεδρος ἀγγέλλει, ὅτι ἐπὶ τῷ θέρει διακοπύονται αἱ τακτικαὶ συνεδριάσεις τοῦ Συλλόγου καὶ διαλύει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΜΘ'.

(Ἐκτακτος).

Τῇ 18 Ἰουνίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ προέδρου κ. Ν. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν δύο ἡγουμένων ἐκτάκτων συνεδρίσεων, ἅτοι τῆς τῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ τῆς τῆς ἐπιτείου ἱερτῆς, ἀνακοινύονται ἡ

ἀλληλογραφία,

ἐξ ἧς προκύπτει περὶ τῆς τῶν ἐπιστολῶν:

Τοῦ κ. Κωνστ. Κανελάκη, ἀπὸ 7 τρέχοντος, ἀγγέλλοντος, ὅτι διορίζει πληρεξούσιον τοῦ πρὸς παραλαβὴν τοῦ 1049ου βραβείου τοῦ Ζωγραφείου ἀγώνος τὸν κ. Στέφ. Χαλλιωρίν.

Τοῦ κ. Ἀν. Πουλᾶκη, ἀπὸ 5 τρέχοντος, ἀγγέλλοντος, ὅτι διορίζει πληρεξούσιον διὰ τὸ γέρας τοῦ τὸν κ. Στμαχτίον Λεωσινιδῆν.

Τοῦ κ. Χρ. Παπακοπούλου ἐξ Ἑρμοσίου (ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. 10').

στοῦ, ἀπὸ 5 τρέχοντος, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν ἐκ χειρογράφου κώδικος πραγματικῆς Περὶ τοῦ συστήματος τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Γραικῶν ἱερτῶν περὶ συστάσεως φιλοσοφικῆς ἑστῆς, σκοποῦσας τὴν ἐκδοσὴν ἑμπορικῶν καὶ διαφόρων ἄλλων βιβλίων κ.τ.λ.

Τῆς Α. Ἐξ. Ἀλεξάνδρου Καραθεοδωρῆ, ἀπὸ 9 τρέχοντος, ἀναγγέλλοντος τοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν θεωρεῖ καλὴν τὴν γὰρ νῦν ὅπως δημοσιεύσῃ ἡ περὶ τῶν Ἀρμενικῶν πραγματεία αὐτοῦ.

Τῆς ἐν Τεκρούρ-Σαφαί ἑστῆς τῆς Σχολῆς, ἀπὸ 11 τρέχοντος, ἐκτιθεμένης τὴν οἰκονομικὴν καὶ πνευματικὴν κατὰστασιν καὶ ἐξαιτουμένης τὴν τοῦ Συλλόγου συνδρομήν.

Τῆς ἐν Τζιβαλίω ἑστῆς τῶν σχολῶν, ἀπὸ 14 τρέχοντος, ὁμοῦ περιεργουμένη ὡσαύτως τῆς ἑστῆς τῶν σχολῶν Μεσσηνίας,

τῆς ἐνταύθα Ἑλληνοκαθολικῆς σχολῆς, τῆς ἑστῆς Πασῶ-Βασιλῆς, τῆς ἑστῆς τῶν σχολῶν Ἐξ Μαριῶν καὶ Μεγάλου Ρεῦματος.

Τοῦ κ. Ν. Εὐσταθίου, ἀπὸ 17 τρέχοντος, ὁμοῦ ἐκτρέφοντος τῷ Συλλόγῳ τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ὡς τακτικῶς μέλους καὶ εἰδικῶν γραμματικῶν ἀγγέλλει τὴν ἀποδοχὴν.

Τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, ἀπὸ 18 τρέχοντος, ἀγγέλλουσης, ὅτι ἐξελέγη πρόεδρος μὲν αὐτῆς ὁ κ. Ι. Δ. Ἀριστοκλής, γραμματεὺς δὲ ὁ κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδης καὶ ἀπαντῶντες εἰς τὴν ἀπὸ 12 ἐνεστῶτος ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου.

Τῆς ἑστῆς τῆς ἑστῆς ἀστικῆς σχολῆς, ἀπὸ 15 ἐνεστῶτος, προσκλητήριος εἰς τὰς προπορικὰς ἐξετάσεις.

Τοῦ κ. Αἰθ. Π. Κερκαμῆς, ἀπὸ 18 ἐνεστῶτος, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἡ προεχρῆς δευτέρα αὐτοῦ περιοδεία ἔστι εἰς Πόντον καὶ Καπαδοκίαν, καὶ αἰτοῦντος, ὅπως, ἐπειδὴ εἰς τὰ μέρη ταῦτα ὑπάρχουσι καὶ μοναστήρια Ἀρμενικὰ, ὁ Σύλλογος αἰτήσῃται ἐγκυκλίους τοῦ Ἀρμενικοῦ πατριαρχεῖου πρὸς τὰς Ἀρμενικὰς μονὰς, βιβλιοθήκας καὶ σχολεῖα τῶν ἐν τῶν Πόντων χωρῶν.

Τῆς ἐν Σμύρῃ ἀγαθοεργῷ ἀδελφότητος Ὀμήρου, ἀπὸ 15/27 ἰουνίου, τὴν τοῦ Συλλόγου ἀρωγὴν αἰτοῦμένης.

Τῆς ἐνταύθα πυραγαλλιστικῆς ἑστῆς Transatlantique, ἀπὸ 18/30 ἰουνίου, ἀγγέλλουσης, ὅτι ἐκασφαλίζει τὸ κτήριον, τὰ ἐπιπλά καὶ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Συλλόγου.

Περὶ τῆς ἀλληλογραφίας ὁ κ. πρόεδρος πα-

ρατρεί, ότι ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ δικαίως ἀπαντεῖ νὰ στέλλωνται πρὸ τῆς δημοσίευσης αὐτῶν ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ δελτίῳ αἱ πραγματεῖαι, διότι καὶ ἀποφασίς πρὸς τοῦτο ὑπάρχει.

Ὁ Σύλλογος ἀποδέχεται τὴν πρότασιν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀπορροῖται ἡ πρὸς τὴν Ἀρχαιολογικὴν ἐπιτροπὴν ἀποστολὴ γράμματος ἀγγέλλοντος τοῦτο.

Ὁ κ. πρῶτος ὑποβάλλει τὴν αἴτησιν τοῦ κ. Α. Π. Κερκαμῆς, ὅπως δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ὁ Σύλλογος αἰτήσῃται ἐγκύκλιον τοῦ ἀρμενικοῦ πατριαρχείου πρὸς τὰς ἀρμενικὰς μονὰς, βιβλιοθήκας καὶ σχολαῖα τῶν ἀπὸ τὸν Πόντον χωρῶν, εἰς ἃς προτίθεται νὰ τὴν Μαυρογορδάτειον βιβλιοθήκην νὰ μετασθῇ, δι' ἣς νὰ ἐντελλῶνται οἱ ἐν ταῖς μοναῖς κατὰ, ὅπως παρέχουσιν αὐτῷ ἐλευθέραν ἐξέλιξιν εἰς τὰς βιβλιοθήκας αὐτῶν πρὸς μέλη τῶν ἐν αὐταῖς βιβλίων.

Ἡ αἴτησις αὐτῆς τοῦ κ. Ἀθ. Π. Κερκαμῆς γίνετο δεκτὴ καὶ ἀπορροῖται ἡ ἀποστολὴ τῶν καταλλήλων ἐπιστολῶν.

Ὁ κ. πρῶτος ἀναγνίσκει λαβὼν ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς ἐνταῦθα παραστατικῆς ἑταιρείας Transatlantique, ἥτις ἐγγέλλει, ὅτι τὴν ἐσπέραν ταύτην λίαν ὀλίγον χρόνον τῆς ἀσφαλείας τοῦ κτερίου, ὑποβάλλει πρὸς τὴν ὁ κ. Κοσσοῦδης, ταμίης τοῦ Συλλόγου, ὑπέβλεν αὐτῷ, ἵνα πρὸς ἐλάττωσιν τὴν ἀσφαλείαν τοῦ μεταξὺ τῆς ἀσφαλείας ἑταιρείας καὶ Συλλόγου συμβουλευὼν γένῃται ἐπὶ 2000 λιρῶν, ὅν αἱ χρεῖαι διὰ τὸ κτεῖρον αἱ δι' αὐτὰ διὰ τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὰ ἐπιπλά τοῦ Συλλόγου.

Ὁ κ. Ἀθ. Π. Κερκαμῆς θεωρῶν τὸ πρὸς μικρὸν προτείνει αὔξησιν αὐτοῦ κατὰ 500 ἢ 1000 λίρας.

Μετὰ μικρὰν συζήτησιν ἀπορροῖται, ὅπως τὸ συμβουλευὼν γένῃται ἐπὶ 2500 λιρῶν, ὅν 1500 διὰ τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὰ ἐπιπλά τοῦ Συλλόγου καὶ 1000 διὰ τὸ κτεῖρον ἐξαιρουμένων τῶν τοίχων.

Ὁ κ. πρῶτος ὑποβάλλει τὴν αἴτησιν τῆς ἐν Σμύρῃν ἀριστοτάτου ἀγαθοῦ ἀδελφότητος Ὀμήρου, καὶ προτείνει τὴν ἀποστολὴν τοῦ Περιδικίου τοῦ Συλλόγου σὺν τῇ Μαυρογορδατεῖᾳ βιβλιοθήκῃ ἡ πρότασις γίνεται δεκτὴ.

Ἀκολούθως ἀγγέλλεται τὰ πρῶτον μὲν ἐπίτηρον μέλος τοῦ Συλλόγου ὁ κ. Νικ. Ζαρίφης προτεινόμενος ὑπὸ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς

Ἐπιτροπῆς, τὸ δεύτερον δὲ καὶ ψηφοφορήντες γίνονται δεκτοὶ τακτικῶς τοῦ Συλλόγου μέλη οἱ κ. Ι. Δελαγραμμάτικας, ὑπάλληλος τοῦ ἐνταῦθα Ἑλλ. Προξένου, Γεωργίος Παπαρρίδου διδασκαλὸς ἐνταῦθα καὶ Ἀποστόλος Βασακόπουλος ὁμοίως.

Κατόπιν ὁ κ. Κ. Γεωργιάδης ἀναγινώσκει ἐκθεσιν τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὸν τίτλον Ὀδηγίαι καὶ πρόγραμμα τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου δι' ἑλ-ληνικῇν αὐτικὴν σχολήν.

Ὁ κ. Α. Π. Κερκαμῆς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως εἰκάζει, ὅτι διὰ ταύτης ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ σκοπεῖ τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀναδιορθάναι τῶν σχολείων καὶ τὴν κατάρτισιν τῶν νηπιαγωγῶν. Ποιεῖται δὲ τὰς εἰς ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεις.

1) Ὅτι πολλὰ κοινότητες δὲν δύνανται νὰ διατηρήσωσι 5—6 διδασκάλους,

2) Καλὸν εἶναι νὰ δοθῶσιν ὁδηγίαι περὶ νηπιαγωγείου,

3) Νὰ δοθῶσιν ὁδηγίαι καὶ περὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἀριθμητικῆς,

4) Ἡ διδασκαλία τῆς Γεωγραφίας νὰ ἀρχηται ἀπὸ τῶν κατωτάτων τάξεων,

5) Νὰ διδάσκωνται πραγματικαὶ γνώσεις χρήσιμοι διὰ τὸν βίον καὶ προπαρασκευαστικαὶ διὰ τὸ Γυμνάσιον.

Ὁ κ. Κ. Γεωργιάδης ἀπαντῶν εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας, λέγει, ὅτι 1) ἐπειδὴ πολλὰ κοινότητες ἐξήτησαν παρὰ τοῦ Συλλόγου γενικὰς ὁδηγίας περὶ προγράμματος, ὁ Σύλλογος ἐνετέλειται τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ, ὅπως μελετήσῃ καὶ συντάξῃ τοιαῦτα. Σκοπὸς λοιπὸν τῆς ἐκθέσεως εἶναι ἡ διορθώσις τῶν δημοτικῶν σχολείων συμφώνως πρὸς τὰς ἐπικρατούσας παιδαγωγικὰς γνώσεις.

2) Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐλαβε πρὸ ὀφθαλμῶν κατὰ τὴν σύνταξιν καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκάλων, διότι ἐπικρατοῦσιν, ὡς ἐκ πείρας γινώσκαι, οὐδὲν αὐθιγὴν λεγομένη σχολὴ ἔχει ἀλιωτέρως τῶν δύο διδασκάλων πᾶσαι δὲ αἱ δημοτικαὶ νηπιαγωγεῖαι ἔχουσιν.

3) Καὶ ὁ Σύλλογος ἄλλοτε ἐπέβλεπε τὸν σκοπὸν τοῦ νηπιαγωγείου, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐκθεσὶν δηλοῦται. Πρὸς τοῦτους λέγει, ὅτι ὁδηγὸς περὶ νηπιαγωγείου ὑπάρχει, ἀλλ' οἱ κοινότητες οὐδὲ μὴν περὶ τοῦτο ἔσχον ἐριτίδα, διότι αἱ μνῆρες ἀποστελλούσαι τα τέκνα αὐτῶν εἰς τὰ νηπιαγωγεῖα ἐπιθυμοῦσι

κυρίως ν' ἀλλάζωσι τῆς περὶ τούτων μερίμνης.

4) Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ταύτῃ δὲν ᾔδυντο νὰ δώσῃ πλείστορας ὁδηγίας περὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἀριθμητικῆς, διότι θὰ ἐξετρεπέτο τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἀλλὰς τε ὑπάρχει ὑπ' αὐτῆς ἐγκυκλομενόν βιβλίον, περιέχον ὁδηγίας περὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἀριθμητικῆς.

5) Ἡ μεθοδικὴ τῆς Γεωγραφίας ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 1^{ης} τάξεως. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τῆς πραγματικῆς γνῶσεως ὁ κ. Κ. Γεωργαλᾶς φρονεῖ, ὅτι ἡ μεθοδικὴ αὐτῶν ἐν ταῖς κατωτέραις τάξεσι δὲν πρέπει νὰ γίνηται ἐν ἰδιαίτερῃ ὥρᾳ.

Ὁ κ. Α. Π. Κεραμεύς προτείνει, ὅπως ἡ ἐκθεσις ἐξετασθῇ καὶ ἐκ δεξιῶν ὁ κ. πρόεδρος ἀπαντᾷ, ὅτι ἐξηκόσθη τῆς.

Ὁ κ. Ἄντ. Πετρίδης ἐρωτᾷ διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς Κατὰ γλώσσας ὁρίζεται ἐν τῇ Γ' τάξει, ἔπειτα δὲ μόλις ἐν τῇ σ' τάξει γίνονται λόγοι περὶ αὐτῆς;

Ὁ κ. Κ. Γεωργαλᾶς ἀπαντᾷ, ὅτι πρὸ τῆς Κατὰ γλώσσας διδασκαλίας ἡ ἱερὰ Ἱστορία καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει διδασκαλεῖται ἡ Κατὰ γλώσσας γλῶσσας τῶν μαθητῶν ἐκείνων, οἵτινες ἀποροῦσιν ἐνῶρις.

Ὁ κ. πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι αἱ ὁδηγίαι αὗται γίνονται κυρίως γλῶσσας τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ὅτι ἡ ἀστικὴ σχολὴ περιλαμβάνει καὶ τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ καλουμένου σχολείου, ὅτι ἡ λεία νηπιαγωγείου ἀδούκιμος, ἅτε ἀπὸ τοῦ Γ' ἔτους τῆς ἡλικίας παιδίου καλουμένου τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ ταῦτα οὖν φρονεῖ, ὅτι ἐπρεπε νὰ ὑνομελῆται τὸ τοιοῦτον σχολεῖον παιδαγωγικῶν, ἢ μητρικῶν, ἀν μὴ ἡ λεία αὕτη εἴεν ἄλληλν σημασίαν, διότι καὶ ὁ προτείνων τὴν σύστασιν αὐτῶν Ἄμωρ Κομμένης μητρικῆς σχολεῖα ὀνομάσκει ταῦτα, καὶ ἂν μὴ καθιερωτο πλέον ἡ ὀνομασία, ὅτι.

Ἐπειδὴ ὑπάρχουσι μέρη, ἐν οἷς γλῶσσας τῆς διδασκαλίας τῆς γλώσσας εἶναι ἀναγκαῖα τατα νὰ νηπιαγωγεία, καλὸν θεωρεῖ ἀντὶ τὴν προταθῇ ἡ κατὰ γλῶσσας τῶν μὴ καλῶς διωργανωμένων, διὰ τὴν μὴ τολμηρὸν, νὰ συσταθῇ ἡ θεραπεία καὶ ἡ βελτίωσις αὐτῶν, ὅτι.

Ἐπειδὴ οἱ πλείστοι τῶν μαθητῶν τρέπονται εἰς τὸν κοινονικὸν βίον, ἀνάγκη νὰ διδωνται γενικαί τινες γνῶσεις ἐκ τῆς περὶ μέτρων θεωρίας καὶ

ἡς κοινῆς, εἰ δυνατόν, νὰ διδασκαλεῖται μετὰ τὰς ἐκθεσεις τοῦ Ὁμήρου καὶ αὐτὸ τὸ πρωτότυπον.

Ὁ κ. Κ. Γεωργαλᾶς νομίζει τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην οὐχὶ ὀρθήν.

Τέλος ἡ ἐκθεσις τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς γίνεταί δικτῆ.

Λύεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝ'.

(Ἐκτακτος).

Τῇ 1 Ἀυγούστου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀναγινώσκεται ἡ

ἀλλοιολογραφία,

ἐξ ἧς παρατίθενται περιληψὶν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν:

Τοῦ κ. Κ. Ἰωαννίδου, ἱατροῦ, ἀπὸ 18 ἰουνίου, δι' ἧς ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ μέλους τακτικοῦ καὶ μέλους τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τῆς ἐφοροεπιτροπῆς τοῦ ἀγιάσματος τοῦ Ἁγ. Νικητῆ ἐν Βουγιούκ-δερέ, ἀπὸ 17 ἰουνίου, ἀποπερὶ αὐτῆς ἐκθεσις τῆς πνευματικῆς καὶ ὁλικῆς καταστάσεως τῆς σχολῆς καὶ ἐξαιτουμένης τῆς τοῦ Συλλόγου ἀρωγῆς.

Τῆς ἐν Φερίκιοι Φιλικῆς ἐκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος, ἀπὸ 22 ἰουνίου, ὁμοία.

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν Ἐδερνέ-Καπού ἀχρονολόγητος ὁμοία.

Τῆς ἐφοροεπιτροπῆς Πριγκίπου ἀπὸ 18 ἰουνίου, ὁμοία.

Τῆς ἐφοροεπιτροπῆς τῶν σχολῶν Χάλλης ἀπὸ 22 τοῦ αὐτοῦ, ὁμοία.

Τῆς ἐφοροεπιτροπῆς τῶν σχολῶν Κοντασκάλιου ἀπὸ 19 τοῦ αὐτοῦ, ὁμοία.

Τῆς ἐφοροεπιτροπῆς τῶν σχολῶν Χρυσουπόλεως ἀπὸ 19 τοῦ αὐτοῦ, ὁμοία.

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν Ξυλοπόρτης ἀπὸ 20 τοῦ αὐτοῦ, ὁμοία.

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν Τὸν-καπού, ἀπὸ 18 τοῦ αὐτοῦ, ὁμοία.

Τῆς Προτύπου Δημοτικῆς σχολῆς Φαναρίου ἀπὸ 19 τοῦ αὐτοῦ, ὁμοία.

Τῆς ἐφοροεπιτροπῆς τῶν σχολῶν Βλάχης ἀπὸ 16 τοῦ αὐτοῦ, ὁμοία.

Τῆς ἑφορίας τῆς σχολῆς Σαμαρσίου ἀ-
χρονολόγητος, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῆς σχολῆς Βαρεχωρίου,
ἀπὸ 17 ἰουνίου, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῆς σχολῆς Βεθέκ-κιοί, ἀπὸ
17 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῆς σχολῆς Εὐαγγελιστρίας,
ἀπὸ 15 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῆς σχολῆς Βαξέ-κιοί, ἀπὸ
17 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῆς σχολῆς Σαλματομβρου-
κίου, 25 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῆς σχολῆς Βήκαζ, ἀπὸ 24
τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῆς σχολῆς Φαναρίου Εὐ-
αίου Πόντου ἀπὸ 24 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας Ἐκπαιδευτηρίων Ταταύλων,
ἀπὸ 26 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας Ἐκπαιδευτηρίων Ἐγρί-κα-
πού, ἀπὸ 25 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῶν σχολῶν Βαλατά, ἀπὸ 17
τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῶν Ἐκπαίδ. Ἰωακκειμίου
Παθίναγωγίου, ἀπὸ 17 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῶν σχολῶν Τσεγκέλικιοί, ἀπὸ
24 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφορίας τῶν σχολῶν Διπλοκιοίου,
ἀπὸ 24 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφοροεπιτροπῆς Γενί Μαρξέ (Σαρί
Γερῆ), ἀπὸ 29 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς ἑφοροεπιτροπῆς τῆς σχολῆς Πρώτης,
ἀπὸ 22 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος Ἰα-
λατά, ἀπὸ 26 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Τῆς Δημογεροντικῆς Καστανεῶν (ἐπαρχίας
Δέρων), ἀπὸ 15 τοῦ αὐτοῦ, ἡμοία.

Ἰωάννου Ν. Βαλέτα ἀπὸ 10/22 ἰουνίου,
ἀποστέλλοντας ἀντίτυπον τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐκ-
δοθέντος βιβλίου Ὁ Σακράτης καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς.

Τοῦ Γεωργίου Δροσίνη, ἀπὸ 15 ἰουνίου,
ἔξαιτουμένου τὴν πληρωμὴν τῆς 10 λίρου
ἀμοιβῆς τοῦ κ. Π. Ταυεκαπουῶ.

Τοῦ κ. Σ. Α. Μανασσίδου, ἀπὸ 8 ἰου-
νίου, ἔξαιτουμένου, ὅπως πληρωθῇ τὸ δεκά-
λιρον γέρας τοῦ κ. Γιαννούλη Α. Κο-
μνηνέου.

Τοῦ κ. Α. Ἀλεκτορίδου, ἀπὸ 7 ἰουνίου,
ἔξαιτουμένου, ὅπως πληρωθῇ τὸ δεκάλιρον
γέρας τοῦ κ. Νέστορι Λεϊβαδά.

Τοῦ κ. Κοντοπουλίου ἀπὸ 20 ἰουνίου, δι'
ἣς ἀγγέλλει, ὅτι ἀποστέλλει τὰ ἀνάγνω-

σκά του Ἀθανασία τῆς ἑλλητικῆς γλώσσης.

Τῆς ἑφοροεπιτροπῆς Κουρού-Τεσμέ ἐκθε-
σιν ποιουμένης τῆς πνευματικῆς καὶ ὁλικῆς
καταστάσεως τῆς σχολῆς καὶ ἔξαιτουμένης
τὴν τοῦ Συλλόγου ἀρωγὴν.

Τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει παρεπιδημού-
των Κλεισουρίων καὶ Κασοριῶν, ἀπὸ
16 ἰουνίου, παρακαλοῦντων τὸν Σύλλογον,
ὅπως ἐνεργήσῃ νὰ εἰσπληθῇ ὡς ὑπότροπος
ἐν τῇ Ἑλληνοεμπορικῇ σχολῇ Ἀλάκας ὁ δε-
κατετραετής υἱὸς τοῦ ἱατροῦ κ. Ι. Μανδα-
ρίνου.

Τοῦ κ. Α. Γ. Πασπάτη, ἱατροῦ, ἀπὸ 22
ἰουνίου, δι' ἣς ἀγγέλλει, ὅτι δὲν δύναται νὰ
ἀποστείλῃ τὰ αἰτούμενα ἀνάγνωσματα.

Τοῦ κ. Ν. Ι. Σπανδωνᾶ, ἀπὸ 22 ἰουνίου,
ἔξαιτουμένου τὴν τοῦ Συλλόγου συνδρομὴν
ὑπὲρ τῆς ἐκδοθησομένης πραγματείας του
Τὰ ἑλλητικὰ γράμματα.

Τοῦ κ. Ἀλ. Σεμιτέλου, ἀπὸ 29 ἰουνίου,
ἔξαιτουμένου τὸν ΙΔ' τόμον καὶ ΙΕ' τοῦ
περιοδικοῦ.

Τοῦ κ. Ἀποστ. Βασκακοπούλου, ἀπὸ 20
ἰουνίου, δι' ἣς ἔξαιτεται τὴν πληρωμὴν τῶν
500 ὀράκων, γέρας τοῦ Καραπαναίου
ἄγωνος, καὶ τὴν ὅποιαν συνοδεύει καὶ τὸ
σχετικὸν ἐγγυητικόν.

Τοῦ κ. Στεφ. Καλλωρῆ, ἀπὸ 3/15 ἰουλίου,
ἔξαιτουμένου τὸ δεκάλιρον γέρας τοῦ κ. Κα-
νιλάκη, οὗτινος πληρεξούσιος ὄπαρχος.

Τῶν ἐν Ἀθήναις πρὸς διδάσκον τῶν ἑλλ.
γρᾶμμάτων Συλλόγου, ἀπὸ 27 ἰουνίου, ἀγ-
γέλλοντες τὴν παραλαβὴν τῆς ὑπ' ἀριθμὸν
178 ἐγκυκλίου τοῦ Συλλόγου καὶ ἔξαιτου-
μένου τὴν ἀποστολὴν καὶ 20 ἐτέρον.

Τοῦ κ. Α. Ι. Ἀντωνιάδου, γυμνασιάρχου
τοῦ Β' ἐν Ἀθήναις γυμνασίου, ἀπὸ 28 ἰου-
λίου, ἀγγέλλοντες τὴν παραλαβὴν τῆς ἐγκυ-
κλίου τοῦ Συλλόγου καὶ δηλοῦντες, ὅτι συμ-
μορφωθῆσεται ταύτῃ.

Τοῦ κ. Π. Λεμαρῆ, ἀπὸ 3/15 ἰουλίου, ἀγ-
γέλλοντες τὴν παραλαβὴν τοῦ ΙΕ' τόμου τοῦ
Περιοδικοῦ καὶ ἀποστέλλοντες τὴν πραγμα-
τείαν του Νομίσματα καὶ μετὰ τὰ τῶν Ἰο-
ρίων νήσων.

Τοῦ κ. Ι. Π. Πόρλα, ἱατροῦ, ἀπὸ 3/15 ἰου-
λίου, ἀγγέλλοντες τὴν ἀποστολὴν ἀπομνη-
συγγραμμάτων, ὧν ἐπισυνάπτει κατὰ τὴν ἐκ-
δόσιν.

Τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 18
ἰουνίου, ὁδηγίαι περὶ ὀργάνωσεως ἀστικῆς
σχολῆς μετ' ἐπισυννημένου γενικοῦ προ-
γράμματος μαθημάτων.

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου ἐκ Κύπρου ἀπὸ 3/15 ἰουλίου, ἀποστέλλοντας πραγματεῖαν *Περὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἐν Κύπρῳ Ἑλληνισμοῦ πρὸς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τοὺς ἡρώικους χρόνους.*

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν τῆς ἐν Λισσῶ Πύργου ἀπὸ 24 ἰουλίου, ἀγγελλούσης τὴν παραλαβὴν τῶν ἀποσταλέντων βιβλίων εἰς τὴν ἐκκλησίαν Λεωμῶνος, καὶ ἐκφραζούσης τὰς εὐχαριστίας ἐπὶ τούτῳ.

Τοῦ κ. Γ. Γ. Βαλαβάνη, ἀπὸ 3 ἰουλίου, ἀγγελλόντος τὴν παραλαβὴν τοῦ δευτέρου βιβλίου τοῦ καὶ ἐκφραζόντος εὐχαριστίας.

Τοῦ κ. Κ. Καραγιάννη, ἀπὸ 6 ἰουλίου, ἀγγελλόντος, ὅτι ἐνέγκει τὰ δέοντα παρὰ τῷ ἀρχιδιῳ ὑπουργῷ περὶ τῆς ἐγκυκλίου τοῦ Συλλόγου, καὶ ὅτι ἀδυνατεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ συνάξῃ χρηματικὰς τὸν Σύλλογον.

Τοῦ κ. Δ. Παπαγεωργίου, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικοῦ Λυκείου, ἀπὸ 5 ἰουλίου, ἀγγελλόντος τὴν παραλαβὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1730 ἐγκυκλίου τοῦ Συλλόγου, καὶ ὅτι συμμερίζεται πληρέστατα τὰ ἐν αὐτῇ.

Τῆς Οἰκονομικῆς τοῦ Συλλόγου Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 6 ἰουλίου, ἀνακοινούσης τῷ Συλλόγῳ, ὅς ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῆς συνεδρίσει ἔλαβεν ἀποφάσεις, καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν.

Τοῦ Χαρχάμπους Σούβρα, διδασκάλου ἐν Ἀγυῖ, ἀπὸ 6 ἰουλίου, ἐξακολουθεῖν τὴν πληρωμὴν 15 ὀβ. λίρ. ὅς ὁ Σύλλογος τῷ ὀφείλει, ἀρ' ὅπου ἦν διδασκαλὸς ἐν Γεβγελῇ τῆς Μακεδονίας.

Τοῦ ἐν Ἀθήναις πρὸς διδάσκειν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων Συλλόγου, ἀπὸ 7 ἰουλίου, κοινοποιούντος ἐν ἀντιγράφῳ κατ'ἀλογον τῶν πρὸς οὗς διένειμεν ἐγκυκλίου τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ ἐφοροῦ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀπὸ 20 ἰουλίου, ἀγγελλόντος τὴν παραλαβὴν τοῦ ΙΕ' τεύχους (α' Μέρ.) τοῦ Περιδικίου καὶ τοῦ Παραρτήματος τῆς Μαυρογορδατικῆς Βιβλιοθήκης.

Τοῦ κ. Χ. Βενάρδου, ἱατροῦ ἐν Σμάρνῃ, ὁμοῖαν.

Τοῦ κ. Α. Κ. Σακελλαροπούλου, ἀπὸ 19 ἰουλίου, ἀποστέλλοντας τὴν σειρὰν τοῦ περιοδικοῦ *Ἀπολλώνας.*

Τοῦ ἐν Σέρραις Μακεδ. Φιλεπ. Συλλόγου, ἀπὸ 13 ἰουλίου, ἀγγελλόντος τὸν καταρτισμὸν τοῦ νέου προεδρείου διὰ τὸ ΙΕ' Συλλογικὸν ἔτος.

Τοῦ κ. Κ. Κυριακοῦ, διαβιέζοντος ἑξῆς τῶν ἰσθμίων καὶ ἐξόδων τῆς ἐν Σουλιάστῃ δημοτικῆς σχολῆς.

Τοῦ Χαμδῆ Βέη, διευθυντοῦ τοῦ Ὁθ. Αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου, ἀγγελλόντος τὴν παραλαβὴν διπλώματος ἐπιτίμου μέλους τοῦ Συλλόγου καὶ ἐκφραζόντος τὰς ἐπὶ τούτῳ εὐχαριστίας.

Τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου, ἀπὸ 24 ἰουλίου ν. ἔ., ἀποστέλλοντας κατ'ἀλογον ἀρχαίων ἑλληνικῶν νομισμάτων.

Τοῦ ἐν Παρίσι πρὸς Ἑνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Συλλόγου, ἀπὸ 19 ἰουλίου ν. ἔ., ἀποστέλλοντας τὰς ἀποδείξεις τῶν ἐτῶν 1883 καὶ 1884 διὰ τὴ ἐνταῦθα μέλη.

Τοῦ κ. C. G. Curis, προέδρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 24 ἰουλίου, ἀγγελλόντος, ὅτι ἐπὶ τινα χρόνον ἀπουσιάζει μεταβαίνων εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Τοῦ κ. Π. Κ. Καρολίδου, ἀποστέλλοντας διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγώνισμα ζώτων μνημείων ἐν δυτὶ φυλλάδιοις πραγματεῖαν *Ἡ ἐν Καταπολίᾳ λατομέρη ἑλληνικῇ διαλεκτὸς κ. τ. λ.*

Τοῦ κ. Γ. Νικολαΐδου ἐκ Ξάνθης, ἀπὸ 11 ἰουλίου, ἀγγελλόντος τὴν παραλαβὴν τῶν Περιδικίου καὶ παρατιομένου ἀπὸ μέλους τακτικῶς τῶς δι' ἀγγελλόντος, ὅτι εὑρεται ἐν Ξάνθῃ ἀρχαῖον τι σύγγραμμα τοῦ Θ. Γαζῆ, καὶ προτρέποντος τὸν Σύλλογον νὰ ἀγοράσῃ αὐτό.

Τοῦ κ. Fournier, ἀπὸ 6 αὐγούστου ν. ἔ., ἀγγελλόντος τὴν παραλαβὴν τοῦ ΙΕ' τόμου τοῦ Περιδικίου καὶ τῆς Μαυρογορδατικῆς Βιβλιοθήκης, καὶ ἐκφραζόντος τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ.

Τοῦ κ. G.W. Baird, γραμματικῶς τῆς Σμιθσονείου Ἀκαδημίας, ἐξακολουθεῖν ἀιχρόνους πληροφορίας περὶ τοῦ Συλλόγου, τῶν δημοσιεύσεων αὐτοῦ κ.τ.λ.

Τῆς Ἐκπαιδευτικῆς τοῦ Συλλόγου Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 22 ἰουλίου, υποβαλλούσης ἑξῆς περὶ διανομῆς τοῦ ἐξ 20 χιλ. φρ. Φοιτητικοῦ κληροδοτήματος.

Τῆς Εἰδικῆς, πρὸς κρίσιν τῶν ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλμένων Ἀριθμητικῶν, Θεωρητικῆς ὑπὸ Ἑμμ. Ἐμμανουηλίδου καὶ Πρακτικῆς ὑπὸ Ν. Παπαγιαννοπούλου, Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 26 ἰουλίου, ἐξακολουθεῖν τὴν διαιρέσιν αὐτῆς εἰς δύο μέρη, ὅπως τὸ μὲν κρίνῃ τὴν μίαν, τὸ δὲ τὴν ἑτέραν Ἀριθμητικὴν, κρίνῃ εὐκολία.

Τὸν κ.κ. 'Οδ. 'Ανδρεάδου, 'Αθ. Παπαδοπούλου Κεραμείος καὶ 'Ηλ. Βαλασμάκη, ἀπὸ 1 αὐγούστου, προτεινόντων τακτικὸν μίλιον τὸν κ. Ο. Η. Nazaretti, καθηγητὴν τῆς γαλλικῆς ἐν αὐτῷ.

Τοῦ κ. Ruelle, βιβλιοθηκαρίου τῆς ἐν Παρισίοις Association pour l'encouragement des études Grecques en France, ἀπὸ 30 ἰουλίου, ἀγγέλλοντος τὴν παραλαβὴν τοῦ 16' τεύχους τοῦ Περιδικίου μετὰ τοῦ Παραρτήματος καὶ εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τούτῳ.

Τοῦ κ. Δ. Βικέλι ἐκ Παρισίων, ἀπὸ 7 ἰαנוῦστου, ἀγγέλλοντος τὴν παραλαβὴν τῶν τευχῶν τοῦ Συλλόγου, τὴν ἀποστολὴν 4 ἀγγέλων λιπῶν διὰ τὰς μέρας τοῦ νῦν καθυστεροῦντος συνδρομῆς αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀποστολὴν 20 πόντων τῶν μεταφράσεων αὐτοῦ τῶν τευχῶν τοῦ Σαϊζπέρου, ὧν τοὺς πέντε διὰ τὸν κ. Φίλιππουπόλεϊ κ. Γ. Κωνσταντινίδην.

Τοῦ κ. Χρ. Ματαδοπούλου, ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀπὸ 19 ἰουλίου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν ταχυματείας αὐτοῦ μετὰ διατάγματος τοῦ Σουλτάν 'Ισραήμ.

Τὸν ἐφάρκον τῆς ἐν Λεωκωτίᾳ ἀλληλοδιδακτικῆς σχολῆς τῶν Ἰωνιδῶν, ἀπὸ 30 ἰουνίου, ὑποβαλλόντων ἑλθεῖν πνευματικῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς σχολῆς ταύτης.

Τῆς ἐπιτροπῆς τῶν σχολῶν Βαθρυρακος, ἀπὸ 29 ἰουνίου, ὑποβαλλούσης ἑλθεῖν πνευματικῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν σχολῶν αὐτῆς καὶ ἐξακολουθῆσαι συνδρομὴν ἐκ τοῦ Ζαριβείου κληροδοτήματος.

Τὸν ἐφάρκον τῶν σχολῶν Τσιγκιλκισί, ἀπὸ 26 ἰουνίου, τοῦ αὐτοῦ περιεργιζομένου.

Μετὰ ταῦτα ἀνακοινούνται αἱ προτροπαὶ βιβλίων καὶ τοῖς δωρεαῖς ἐκφράζονται εὐχαρισταί.

Εἶτα ἀναγινώσκονται αἱ προτάσεις τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἑξῆς:

1) Νὰ γραφῶσιν ἐπιστολαὶ τοῖς ἐπομένους μετὰ τῆς παραλήψεως, ὅπως ἐπιτύχωσι τὴν ἐγγραφὴν νέων μελῶν διὰ τὸν Σύνλογον.

Εἰς Ἀλεξάνδρειαν τῷ 'Αμ. Ζερβουδάκη— Ἀθήνας τῷ κ. Α. Γ. Πασπάτη — Βουλγ. τῷ κ. Εὐσταθίῳ Ἰωαννίδῃ, ἱατρίῳ — Βουκουρεστίῳ τῷ κ. Ν. Ζ. Χρυσωβελώνῃ μετὰ παραλήψεως ὅπως συμπεριλάβῃ καὶ τὴν Βουλγ. καὶ Γαλλίαν — εἰς Γιορτζεβο Β. Θωμάδῃ — Θεσσαλονίκῃ Ν. Ρογκάτῃ —

Manchester Στ. Π. Σκυλίτῃ μετὰ τῆς παραλήψεως, ὅπως συμπεριλάβῃ καὶ τὸ Ἀδερπολ—Κρήτην Α. Ε. Ι. Φωτῆδῃ πασοῦ—Σάμον Ἐπαμειν. Σταματιδῇ—Σμύρνην Ε. Δελιαγκυλλῇ—Σύρον Βασιλειάδῃ.

2) Νὰ γραφῶσι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιστολαὶ εἰς μέλη διακινούντα ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ τοῖς προκαταλείουσιν.

3) Ὡς πρὸς τὰ μέλη τὰ καθυστεροῦντα τῆς συνδρομῆς αὐτῶν προτείνει, ὅπως ἀντὶ τῆς πρότερον ληρθείσης ἀπορρίψεως, καθ' ἣν τὰ καθυστεροῦντα μέλη εἶδει νὰ πληρώσωσι δύο λίρας κατ' ἑτος μέχρις ἐξοφλήσεως τῶν καθυστερουμένων, ἀπορρίπτει μὴ τελεσφορήσας, ἀπορρυσίβῃ, ἵνα τὰ μέλη ταῦτα, ἐκτός τῆς συνδρομῆς τοῦ ἔτους, πληρώσωσι κατὰ μῆνα ἀπέναντι τῶν ὀφειλομένων ὡς ἀπὸ ποσόν, οὐκ κατώτερον τῶν 20 γρ. μέχρις ἐξοφλήσεως. Πρὸς τούτους δὲ νὰ γραφῶσιν ἐπιστολαὶ ἀπασὶ τοῖς μέλεσι τούτοις, ἀγγέλλουσαι τὴν ταυτὴν ἀπόφασιν καὶ ὅτι τὰ μὴ πληρωθέντα ποσὰ ἐγγραφίζονται ἐπὶ τῆς ἀρχαιτέρας ἀποδείξεως συνδρομῆς, ὅ δι' εἰσπρακτικῶν προσελθίσαι πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ μηνὸς πρὸς εἰσπραξίν τοῦ ὀρισθέντος μηνιαίου ποσοῦ. Αἱ προτάσεις αὗται μετὰ μακρὰν συζήτησιν γίνονται δεκταὶ πλὴν τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀτόμων, δι' ὧν ἐνεργηθῆσεται ἡ ἐγγραφὴ τακτικῶν μελῶν ἀναληθείας εἰς τὴν προεχρ. συνεδρίαν τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν ᾗ παρευρέθησαν καὶ ὁ κ. πρόεδρος. Ὁ κ. πρόεδρος παρατήρει, ὅτι ἡ αἵτισις τῶν Κλεισουργιῶν ἐγένετο δεκτὴ καὶ ὅτι τοὶ πρόεδροι ἐγράψαν εἰς τὴν ἐφορίαν τῆς Χάλκης, ἀλλὰ δὲν ἐλαβον εἰσὶν ἀπάντησιν. Ἡ αἵτισις τοῦ κ. Σπανδωνῆ, διὰ ἡγορητορίας γίνονται δεκτὴ καὶ ἀπορρίπτει καὶ τὴν προτάσει τοῦ προέδρου, ὅπως ὁ Σύνλογος ἐν γὰρ συνδρομητικῆς εἰς δύο ἀντίτυπα. Μετὰ ταῦτα φησὶ καὶ ἡ πρῶτασις τῆς Εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀριθμητικῶν ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ προστείνται, ὅπως αὕτη διακριθῇ εἰς δύο μέρη, ὧν τὸ μὲν ἐκ τῶν κ. Α. Σπαθέρη καὶ Τ. Κωνσταντινίδου, νὰ κρίνῃ τὴν Πρακτικὴν ἀριθμητικὴν, τὸ δὲ ἐκ τῶν κ. Χρ. Χατζήνηρητος καὶ Π. Βαλασμάκη τὴν Θεωρητικὴν ἀριθμητικὴν τοῦ κ. Εὐμ. Ἐμμανουηλίδου.

Εἶτα ὁ κ. πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι αἱ γελαι τῆς παραλήψεως τοῦ Περιδικίου ἐγίνοντο κατόπιν τῆς ἀποστολῆς ἐντύπων ὅπου

τοῦ γραφείου τοῦ Συλλόγου σὺν τῇ Περιδικῇ, ἅπερ οἱ τὸ περιοδικὸν λαβόντες ἐπιστρέψαν. Βεβαίως, προσέθησι, τὰ ἀγγελήτρια ταῦτα δὲν θὰ ἀνακοινῶνται τῷ Συλλόγῳ ἐν ταῖς συνεδριάσεσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ὁ γενικὸς γραμματεὺς, εἰς ὃν ἀνατιθεμένη ἡ τοῦ Περιδικίου ἀποκριμὴ ἐστὶ, ποιήσειται ἐξελγεῖν τῶν ἀποσπασμάτων καὶ θὰ ἐρωτήσει τοὺς μὴ ἐπιστρέψαντας τὰ ἀγγελήτρια, ἐκν ἔλαβον τὸ περιοδικόν. Μετὰ ταῦτα ὁ κ. πρόεδρος περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐν Παρίσι τοῦ Συλλόγου πρὸς Ἑνέγκουσιν τῶν ἑλλήνων σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ ἀποσταλίσαντων ἀποκριμάτων λόγον ποιούμενος λέγει, ὅτι κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Συλλόγῳ γραφόμενα εἴδη, τὰς θέσεις ἐκ τῶν ἀποσταλίσαντων ἀποδίδονται τῶν μόνων τῶν ὅσοι τοῦ 1882 καὶ 1883. Ἀκολουθῶς ὁ κ. πρόεδρος ἀνέκλει μετὰ λύπης τὸν θάνατον τοῦ ἐκ τῶν ἐπιτηδίων μελῶν τοῦ Συλλόγου Καρόλου Τισσὸς, σμῆντα ἐν Παρίσι τοῦ 20 ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους, προτείνει δὲ τὴν ἀποστολὴν συλλυπητηρίου γράμματος πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ κοινοῦ.

Τούτου δεκτοῦ γενομένου ἀγγέλλεται τὸ δεύτερον καὶ φησὶται ἐπιτίμιον μέλος ὁ κ. Ν. Ζαφειρὸς ἀγγέλλεται δὲ τὸ πρῶτον ἀντεπιστέλλον μὲν μέλος τοῦ Συλλόγου ὁ κ. Σ. Π. Πύρλας, ἱατρός ἐν Ἀθήναις, τακτικὸν δὲ ὁ κύριος Ch. Nazaretti.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ἀθ. Παπαδόπουλος Κερκυρῆς, βιβλιοφιλάς τοῦ Συλλόγου, προτείνει, ὅπως παρακληθῇ ὁ γενικὸς γραμματεὺς, ἵνα κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ ἐπιβλέπῃ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Συλλόγου.

Τῆς προτάσεως ταύτης δεκτῆς γενομένης παρακαλεῖται ὁ γενικὸς γραμματεὺς ν' ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

Εἶτα ὁ κ. γενικὸς γραμματεὺς ἀναγνώσκει ἐνθὺς τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐξ 20 ἰουλ. φρ. Ζαφειρίου κληροδοτήματος, καθ' ἣν προτείνεται ἡ δίκαια τοῦ τούτου εἰς τὰς ἐξῆς σχολὰς.

Μπαξέ-κιοι	Α.Τ. 10
Κεφαλὴ-κιοι	» » 10
Βαλατῶν	» » 10
Τεκοῦρ σερῆγιον	» » 15
Γενὴ-μαχαλῶν (Σαρή γερὶ)	» » 17
Φαναρκίον	» » 17

Πρὸς μεταφορὰν Α.Τ. 79

Ἐκ μεταφορᾶς	Α.Τ. 79
Βουγιούκ-δερὶ	» » 20
Ὀρτάκιοι	» » 20
Ἑλληνο-καθολικὴν σχολὴν	» » 20
Σελματομερβούκιον	» » 20
Εὐλούρταν	» » 20
Σαρμασίκιον	» » 20
Τόπ-καπού	» » 20
Νέσον Πρώτην	» » 20
Σχολὴν Ἰωνιδῶν (Νεοχώριον)	» » 18
Χρυσούπολιν (Σκούταρι)	» » 20
Ἐδινέ-καπού	» » 20
Ἐξ Μάρμαρα	» » 25
Παξᾶ Μπαξέ	» » 25
Βεβέκιον	» » 20
Χάσκιοι	» » 20
Κουρού-τσιρμαί	» » 26
Τσιγκελίοι	» » 30
Ἐγρί-καπὴ	» » 30
Βαφροχώριον	» » 30
Φερίκιοι	» » 40
Πρόποδας Τατκούλιν	» » 40
Χάλαν	» » 35
Βλάχαν	» » 40
Δημοτικὴν σχολὴν Φαναρίου	» » 35
Κοντοκάλιον	» » 40
Ἰωμολογία	» » 40
Τακτολογία	» » 40
Μέγα Πέδμο	» » 40

Α.Τ. 853

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐκ' εἰς αὐτῆς παρακληθεῖ, ὅτι εἰς τινὰς σχολὰς δὲν ἐνέκρινε νὰ χρηρηθῇ μέρος τοῦ ἐν λόγῳ κληροδοτήματος, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὰ χρηρηθῆσθαι εἶδει νὰ ὦσιν ἀνέλογα πρὸς τὰς σπουδὰς τῶν σχολῶν τούτων ἀνάγκας, αἱ συνολικαί, εἰς ἃς ἀνήκουσι, περιλαμβάουσιν ἄτομα ὄντα μὲν νὰ ὑποβαστάσωσι τὰς ἀνάγκας τῶν σχολῶν αὐτῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπορρατίζεται ἡ δημοσίευσις τῆς ἐκθέσεως μετὰ καταλλήλου ἀγγελίας τοῦ γραφείου, ἐν ᾗ νὰ δηλωθῇ, ὅτι οἱ ἐρωτοὶ, ὧν αἱ ἐκθέσεις ἐκρίθησαν ἀτέλει, ὁραιοῦσιν, ἵνα λάβωσι τὰ διὰ ταύτης ὁρισθέντα, νὰ συμπληρώσωσι προηγουμένως τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα λύεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΑ'.

(Τακτική).

Τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1884

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐκτιμωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης τακτικῆς συνεδρίασεως ἀναγνωσέσθαι ἡ

ἀλληλολογαφία,

ἐξ ἧς παρατίθενται περιληψὶν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Γ. Α. Δημητριάδου, ἐκ Θεσσαλονίκης, ἀπὸ 1 αὐγούστου, ἀγγέλλοντος, ὅτι παρῶμαι τὸ δικαίωμα εἰς τὴν διαποινίδα Ἀγγλικῆν Σατραρχίαν τοῦ παραλαβεῖν βιβλίου τῆς Γεωμετρίας αὐτοῦ ἐνδεκόμενα ἐν τῷ Συλλόγῳ.

Τοῦ κ. Gustave d' Eichthal ἐκ Παρισιῶν, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ Περιδικίου τοῦ Συλλόγου.

Τῶν ἐφ' ὧν τῶν ἐν πρώτῃ Τατταλίων δημοτικῆς σχολῆς, ἀπὸ 1 αὐγούστου, εὐχαριστοῦνται ἐπὶ τῇ χορηγίᾳ τῶν 40 λιρῶν ἐκ τοῦ Ζακρυρίου κληροδοτήματος.

Τοῦ κ. Κ. Τριανταφυλλῆ, ἐκ Βενετίας, εὐχαριστῆρος ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ Β' τεύχους τοῦ Περιδικίου τοῦ Συλλόγου.

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου κοινότητος τοῦ Χάσκου, ἀπὸ 1 αὐγούστου, ἐκτιθεῖσας τὴν πνευματικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστασιν τῶν σχολῶν αὐτῆς.

Τῶν ἐφ' ὧν τῶν σχολῶν Σαλματινιερβουκίου, ἀπὸ 9 αὐγούστου, εὐχαριστοῦνται τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ χορηγίᾳ 20 λιρῶν ἐκ τοῦ Ζακρυρίου κληροδοτήματος τῶν 20 γιλ. φρ. καὶ ὁμοφύζοντων τὸν κ. Ἀντ. Σακραβιθιάνην πρὸς παραλαβὴν τῆς χορηγίας.

Τὸν κ. κ. Γ. Γκόρου καὶ Γ. Ὀλλίδου, ἀπὸ 7 αὐγούστου, ἀγγέλλοντων τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐκτυπωθέντων τευχῶν τοῦ ὅπ' αὐτῶν πονηθέντος Ἀναγνωστικῆς, ὅπως ἀποσταλῶσι τῇ Ἐκκαθῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ Συλλόγου, ἵνα ἴσῃ καὶ ταῦτα ὅπ' ὅλης κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν διὰ τὰ ἄστικα σχολεῖα βιβλίων.

Τῶν ἐφ' ὧν τῶν Ἐκπαιδευτηρίων Κονσταυλίου, ἀπὸ 3 αὐγούστου, εὐχαριστοῦνται τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ χορηγίᾳ τῶν 40 λιρῶν ἐκ τοῦ Ζακρυρίου κληροδοτήματος διὰ τὰ ἄπορα σχολεῖα τῆς πρωτεύουσας ταύτης, καὶ ὁμο-

μυζόντων τὸν κ. Κυριακὸν Ἰωακείμῳ πρὸς λήψιν τῆς χορηγίας.

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν Βαρεχωβρίου, ἀπὸ 8 αὐγούστου, ἀγγέλλουσας τὴν ἀποστολὴν τῆς ἱσιοναποτομένης ἐκθέσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν σχολῶν αὐτῆς πρὸς συμπλήρωσιν τῆς προπαρατεθείσης καὶ ἑλλειποῦς κριθείσης.

Τοῦ κ. Γ. Μανουσίου, ἀπὸ 10 αὐγούστου, ἀγγέλλοντος τὴν ἐκδοσὶν Παιδαγωγίας αὐτοῦ, ἀποστέλλοντος ἀντίτυπον ταύτης καὶ παρακαλοῦντος, ὅπως εισαχθῇ αὐτὴ ἐν Συλλόγῳ εἰς τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ σχολεῖα.

Τῶν ἐφορητοπεριτῶν τοῦ Πασα-κιοῦ, ἀπὸ 1 αὐγούστου, ἐκτιθεμένων τὴν τε οἰκονομικὴν καὶ πνευματικὴν κατάστασιν τῆς κοινότητος αὐτῶν καὶ τῆς σχολῆς καὶ ἐξαιτουμένων, ὅπως ὁ Συλλόγος χορηγήσῃ καὶ αὐτοῖς ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ αἰδίου Γ. Ζακρυρίου διὰ τὰ ἄπορα σχολεῖα Κωνσταντινουπόλεως.

Τῆς ὑπὲρ τῆς ἐν Φιερναίᾳ δημοτικῆς σχολῆς Φιλικπαϊδευτικῆς ἀδελφότητος ἀπὸ 14 αὐγούστου, εὐχαριστοῦσας τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ 40 λιρῶν χορηγίᾳ ἐκ τοῦ Ζακρυρίου κληροδοτήματος.

Τῆς κυρίας Ἑλένης Γ. Ζακρυρίου, ἀπὸ 14 αὐγούστου, ἀπαντήσας εἰς τὴν ἀπὸ 11 ἰδίου ἐπιστολῆς τοῦ Συλλόγου καὶ εὐχαριστοῦσας αὐτὴν διὰ τὴν δικαίαν διανομὴν, ἣν ἔλαβεν, τοῦ κληροδοτήματος τοῦ αἰμνήστου συζύγου αὐτῆς.

Τοῦ κ. Χρ. Σαμαρτσίδου, ὁμοκαίσεχου Ἀδριανουπόλεως, ἀπὸ 12 αὐγούστου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν πραγματείας αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἐπιφανέστερου Κωνσταντίνου τῷ Μεγάλῳ ἡμίονο καὶ τοῦ καὶ τοῦ ἐτίμου τῆς Λέσχης Λύβαρου.

Τοῦ κ. Ζ. Σεράνοβιτς, ἀπὸ 18 αὐγούστου, ἀπαντώντος εἰς τὴν ὅπ' αὐτοῦ πρῶτ. 1880 ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου καὶ ἀδελφόντος, ὅτι ἐκτιμῶν τὸν Συλλόγον καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ προσφέρει αὐτῷ ἐκ τῆς συνηθισμένης 25 λιρῶν.

Τοῦ κ. Γαβριὴλ Διστάβου, ἐκ Πετρούπολεως, ἀπὸ 13 αὐγούστου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν πραγματείας αὐτοῦ ἀπὸ ἑκπαιδευτικῶν ἐκ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ὑπουργείου τῆς Ρωσσίας καὶ τοπογραφίας τῆς Μεσαιωνικῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς μέρη τρία· β') Ἐκθέσεως τῶν περιεχομένων ἐν τῷ Β' καὶ Γ' τεύχει τοῦ

Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἑθνολογικῆς ἑταιρείας ἐν Ἀθῆναις.

Τῆς Société Général de l'Empire Ottoman, ἀπὸ 30 αὐγούστου (ν. ἑ.), δηλώσας, ὅτι τὰ παρ' αὐτῇ κατατεθειμένα χρήματα ὑπὸ τοῦ Χρηστάκη Ἰφάνδη Ζωγράφου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Συλλόγου διὰ τὴν Ζωγράφειον βιβλιοθήκην θέλουσι φέρει ἐτήσιον τόκον ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου 4 0/0 ἀντὶ τοῦ τίως 6 0/0. Ἀποστέλλει δι' ἐσωκλείσεως καὶ τὸν μέχρι 30 αὐγούστου ἱ. ἑ. λογαριασμόν.

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδόπουλου, ἀπὸ 14 αὐγούστου, ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν πραγματείας Περί συνόρων τῶν Κυπρίων ἐπισκόπων κατὰ Καθολικῶν ἀντιπαρατίσεων, ἐκ χειρογράφου κώδικος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τὴν παραλαβὴν τῆς Περί τοῦ ἐκπαίδευτικῶ οὐνιδισμού τῶν ἀνατορῶν σχολῶν ἐγκυκλίου τοῦ Συλλόγου, ἣν συνίστησι τοῖς διδασκασίαις τῶν σχολῶν.

Τοῦ κ. Ι. Ἀρσένου ἐκ Καισαρείας, ἀπὸ 18 ἰουλίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι συνέλεξεν ἱκανὴν γλωσσικὴν ὕλην, ἥς μέρος ἑτοιμὸς ἐστὶν ἀποστέλλαι τῷ Συλλόγῳ αὐτοῦν.

Τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, ἀπὸ 22 αὐγούστου, δηλώσας διάφορα ἄτομα, πρὸς 2 ἀποσταλῆσονται ἐπιστολὰὶ δι' ἑγγράφων νέων τακτικῶν μελῶν.

Τοῦ κ. Ἀθ. Π. Καραμέως, ἐξ Ὁδησοῦ, ἀπὸ 24 αὐγούστου, δι' ἧς ἐκπεθεῖται τὰ τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ καὶ αἰτεῖται πρὸς ταῖς 25 λίρας καὶ 10 ἑἰς δι' ἐξόδα αὐτοῦ.

Τοῦ κ. Π. Καραλίδου, ἐκ Σμύρνης, ἀποστέλλοντος τεύχη δύο γλωσσικῆς ὕλης (Γ' καὶ Δ') συνέλειαν τῶν προπροσταλέντων ὑπ' αὐτοῦ Καπαδοκικῶν.

Τοῦ κ. Θ. Π. Ροδοκανάκη, ἐξ Ὁδησοῦ, ἀπὸ 28 αὐγούστου, ἀγγέλλοντος, ὅτι, ἐπειδὴ ἔχει μέρος ἐνεργὸν εἰς διάφορα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, οὐ δύναται νὰ προσέλθῃ ἀργότερ τῷ Συλλόγῳ, ὥς οὗτος ἤθελετο παρ' αὐτοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 20 ἰουλίου ἐπιστολῆς αὐτοῦ.

Τῶν ἐφόρων τῶν σχολῶν τοῦ παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον Ὄρμενίου (Ριν-κιά), ἀπὸ 22 αὐγούστου, ἐξαιτουμένων διὰ τὴν σχολὴν αὐτὴν διδασκτικὰ βιβλία, ὧν κατέχοντο ἐπισυνάπτονται.

Τοῦ κ. Ν. Ζαρίφη, ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου, ἐκφραστῶντος τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ ἐπιτίμου αὐτοῦ μέλους καὶ ἀγγέλλον-

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΤΑΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ').

τος, ὅτι προθέμους ἀναλαμβάνει ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ Συλλόγου, γεννησμένην τὸ ἐπὶ τὸν σύλλογον ἔτος καὶ ὅτι προσφέρει νῦν διὰ τὰς μέλλον ἐπιειγούσας ἀνάγκας αὐτοῦ λίρας 6-θωμανικὰς 100.

Τοῦ κ. Στεφάνου Χαριροπούλου, ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου, ἀπαντῶντος εἰς τὴν ἀπὸ 10 αὐγούστου ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου καὶ ἀγγέλλοντος, ὅτι προσφέρει διὰ τῆς μέλλον καταπειγούσας ἀνάγκας αὐτοῦ λίρ. 100.

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδόπουλου, ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀπὸ 28 αὐγούστου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν πραγματείας Περί διερέξεως μεταδὸν Ἀρχιεπισκόπων καὶ τῶν ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερέων περὶ δικαιώσεως, ἀντιγραφίσεως ἐκ χειρογράφου κώδικος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ ἀντιγράφου διαφόρων κυπριακῶν νόμων νῦν ἐκδοθέντων ἀγγλιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ, ὧν κατέχοντο ἐπισυνάπτεται.

Τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου, ἀποστέλλοντος ἔκθεσιν τῶν Κυπριακῶν ἐπιγραφῶν.

Τοῦ ἑλληνικοῦ Συλλόγου Ἐρμού, ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἡ ἐπίτεισις αὐτοῦ ἐορτὴ τελεῖται τῇ 23 Σεπτεμβρίου, τῇ 2 μ. μ., ὑποβάλλοντας τὸ πρόγραμμα τῆς ἐορτῆς, παρακαλοῦντος, ὅπως παραχωρηθῇ αὐτῷ ἡ μετ' αὐτοῦ τοῦ Συλλόγου αἰθουσα πρὸς τέλειαν τῆς ἐορτῆς καὶ προσκαλοῦντος εἰς αὐτὴν τὸ πρῶτον τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ κ. J.W. Powell, διευθυντοῦ τοῦ Ἑθνολογικοῦ γραφείου τῆς Βασιλικῆς Ἀκαδημίας, ἐκ Washington, ἀπὸ 22 αὐγούστου (ν. ἑ.), ἀγγέλλοντος, ὅτι πρὸς τὴν ἑκδοσὶν ἀπέστειλε τὰς δημοσιεύσεις τοῦ γραφείου αὐτοῦ πρὸς τὴν διευθύνειν τοῦ Συλλόγου, ἀλλ' ὡς ἐμὴν ἔλαβεν ἀγγελίαν περὶ παραλαβῆς αὐτῶν, καὶ δηλοῦντος, ὅτι θέλει ἀνασταλῇ ἡ περαιτέρω ἀποστολὴ τῶν δημοσιεύσεων τούτων, μέχρις ἀγγελίας παραλαβῆς τῶν σταλείσων.

Τοῦ κ. Δ. Βικίλια, ἐκ Παρισιῶν, ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου (ν. ἑ.), δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 7 ἰουλίου ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου δηλοῦντος ἑαυτὸν ἀναρμόδιον, ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου νῆα τακτικὰ μέλη.

Τῆς κ. Σαπρούς Λιονταράδος, διευθυντρίας τῆς Παιδ. ἑλ. ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου, δηλοῦσας, ὅτι ἐνεκα τῶν ἀσχολιῶν αὐτῆς ἀδυνατεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος ν' ἀναγκάσῃ τὴν ἐν συνεδρίσει τοῦ Συλλόγου. Ἐὰν ὅμως δυναθῇ ν' ἀποπεράτωσιν πραγματείας αὐτῆς Ἱστορίας

τῆς γυναικείας ἐκπαίδευσος ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἔθρῳ ἀπὸ τριακοστίας, θέλει ἀναγνώσει αὐτὴν ἐν συνεδρίῳ τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ κ. Γ. Δασοῦνη, ἐκ Πέτρουπόλεως, ἀπὸ 19 Σεπτεμβρίου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν δύο διακριθῶν αὐτοῦ ρωσιστί· α') τῆς διηγήσεως τοῦ Μητροπολίτου Ἑρέσου Δανιὴλ· καὶ β') ἐκθέσεως τῶν ἐν τῷ Β' καὶ Γ' τεύχε· τοῦ Δελτίου τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἑθολογικῆς ἑταιρείας ἐν Ἀθήναις.

Τοῦ Κ. Δ. Γεωργαλᾶ, ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἀποστέλλει τῷ Συλλόγῳ δύο ἀντίτυπα τῆς ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Ι. Πολυδίου συνταγθεῖσας Σειρὰ ἀναγνωμάτων καὶ παρακαλοῦντος, ὥπως τὸ πόνημα παραπεμπθὲν τῇ ἀρμοδίᾳ ἐπιτροπῇ πρὸς κρίσιν.

Τοῦ κ. Δ. Σακελλαροπούλου, διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος Ἀπόλλωνος, ἐν Πειραιεὶ, ἀπὸ 19 Σεπτεμβρίου, αἰτουμένου ἐπὶ πληρωμὴν τῶν Χάρτων τῶν Χερσαίων τευχῶν τῆς Κωσταντινουπόλεως.

Τῶν υἱῶν Κ. Ζαρεμύσκη, ἐκ Σύρου, ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου, ἀναγγέλλοντων, ὅτι ἕνεκα τοῦ θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν Στεφάνου οὐ δύναται ἐκτελεῖσαι τὴν διὰ τῆς ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου ἐπιστολῆς τοῦ Συλλόγου γενομένην αὐτοῖς αἰτίσιν πρὸς ἐγγ. αὐτῶν νέων τακτικῶν μελῶν.

Τοῦ κ. Ματθαίου Παρλάνκα, ἐκ Σμύρνης, ἀποστέλλοντος παρακαταίαν Περὶ τῆς Ἁ. Κωνσταντινουπόλεως Πατριαρχικῆς σχολῆς.

Τοῦ κ. L. Olivero, ἀπὸ 10 ὁκτωβρίου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν δύο ἀντιτύπων τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσας Μεθόδου τῆς Γαλλικῆς γλώσσης καὶ αἰτουμένου τὴν κρίσιν τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ Μελετίου ἱερομονάχου Κοτσάνη, ἀγγέλλοντος, ὅτι μεταβήσεται προσεχῶς εἰς Ἀθῶνα πρὸς ἀντιγραφὴν χειρογράφων ἡμερῶν τοῦ Συλλόγου καὶ αἰτουμένου συστατικὴν ἐπιστολήν.

Περὶ τῆς ἀλληλογραφίας ὁ κ. πρόεδρος παραινέει 1) ὅτι τὰ ἀποσταλνέντα διδασκτικὰ βιβλία, ἅτοι Ἀναγνωστικὸν ὑπὸ Γ. Κούζου καὶ Ἰνδίου, Σειρὰ ἀναγνωμάτων ὑπὸ Κ. Γεωργαλᾶ καὶ Ι. Πολυδίου καὶ Μέθοδος πρὸς διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ὑπὸ L. Olivero κατ' αἰτίαν τῶν πονησάντων παραπεμπθήσονται τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ, ἵνα ἐξελέγκῃ τὴν γνώμην αὐτῆς ἐπὶ τούτων.

Ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Π. Καρβελίδου ἀποστα-

λίσσα γλωσσικὴ ὕλη ἐπιγραφομένη Καπαδοκικῇ διὰ τὸ Ζωγράφειον διαχώνισμα παραπεμπθήσεται εἰς τὴν Φιλολογ. Ἐπιτροπὴν.

2) Ὅτι τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς τῆς Société Générale de l'Empire Ottoman ἀνεκονώθη τῷ ἔξῳ. Χρηστάκη ἐφ' ὃν Ζωγράφῳ· ἐλπίζει δὲ ὅτι ὁ κ. Χρ. Ζωγράφος θέλει συμπληρώσει τὸ ὅλον ποσὸν ἀπὸ τούτου.

3) Ὅτι πρέπει ν' ἀποσταλῇ τῇ ἐν Οὐλασιγατῶνι Σμύδωνειῳ Ἀμερικανικῇ Ἀκαδημικῇ ἐπιστολῇ, δι' ἧς νὰ ἀγγέλληται, ὅτι διὰ ἐλήφθησαν αἱ δημοσιεύσεις, περὶ ὧν ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτῆς ποιεῖται λόγος.

Εἶτα προτείνει, ὥπως εἰς τὸν κ. Σακελλαροπούλου αἰτήσαντα ἐπὶ πληρωμὴν Χάρτων τῶν Χερσαίων τευχῶν τῆς Κωνσπόλεως δοθῇ τοιοῦτος δωρεάν, ἐπειδὴ οὗτος οὐ μόνον ἀπέστειλε τὰς δημοσιεύσεις αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐξακολουθεῖ ν' ἀποστέλλῃ τὸ περιοδικὸν αὐτοῦ.

Προκειμένου δὲ περὶ ἀποσταλῆς συστατικῆς εἰς τὸν ἱερομόναχον Μελετίου ὁ Συλλογὸς δὲν δύναται νὰ δώσῃ τὸ αἰτουμένον συστατικόν, ἐπειδὴ ἀποσταλῆσται ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου ὁ κ. Ἀθ. Π. Κερμερὴς διὰ τὴν Μαυρογορδάτειον Βιβλιοθήκην καὶ ἄλλος τις διὰ τὴν Σουλῆνον.

Αἱ προτάσεις τοῦ κ. προέδρου γίνονται δεκταί.

Πρὸς τοὺς προσενηγόντας ἐκτάκτους προσορᾶς κκ. Ζ. Στεφάνοβι, Ν. Ζαρίην καὶ Στ. Ζαρεμύσπουλον τὸ πρῶτον δι' ἐπιστολῶν ἐξήνεγκε τὰς εὐχαριστίας τοῦ Συλλόγου.

Μετὰ δὲ ταῦτα γίνεται γνωστὸν εἰς τὰ μέλη, ὅτι τὸν κ. Στέρ. Ζαρεμύσπουλον ἀναχωρῶντα ἀπ' αἰχμαίρεταις ἐπιστήμης τὸ πρῶτον.

Εἶτα ὁ κ. πρόεδρος ἀγγέλλει τὸν θάνατον τοῦ Albert Pumont ἐπιστήμου μέλους καὶ τοῦ Πέτρου Βεζιλᾶ Ἀρμένι καὶ ὅτι ἀποσταλῆσαν αὐτοκαπτήρια· ἅς τὰς σεβαστάς χάρις αὐτῶν.

Ὁ κ. πρόεδρος δηλοῖ, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ πῶν κκ. Ζ. Στεφάνοβι, Στε. Ζαρεμύσπουλου καὶ Ροδοκανάκη ἐξ Ὀδσσοῦ εἶναι ἀπαντήσεις εἰς ἐπιστολὰς τοῦ προέδρου, ὅπου ἀπέστειλε καὶ εἰς ἄλλους μ' ἐνελεῖς ὁμοίας ἐπιστολὰς, δι' ὧν ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν αὐτῶν.

Ἀκολουθεῖ ἀγγέλλονται προσορᾶι βιβλίων.

Τοῖς δωρικαῖς ἐκφράζονται εὐχαρισταί. Μετὰ ταῦτα ἀγγέλλονται τὸ δεύτερον καὶ

ψηφισθέντες γίνονται δικτοί ὡς μέλος μὲν ἀντεπιστέλλον ὁ κ. Ι. Π. Πάρις, ὡς τακτικὸν δὲ ὁ κ. Ch. Nazaretti.

Ἀκολούθως ἀναγιγνώσκεται ἡ πραγματεία Χρ. Σαμαρταίου Περὶ τοῦ ἐπικυρωθέντος Κωιτατοῦ τῶ Μεγάλου σημείου καὶ τοῦ τοῦ καὶ τοῦ ἐπίμονος τῆς λέξεως Λάβαρος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ κ. Κ. Περδικίδης λαβὼν τὸν λόγον παρατηρεῖ, ὅτι ἡ λέξις Λάβαρος ἦτορ ἡμισυ καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς Ρωμαϊκῆς Διοκλητιανίας, ἐπὶ δὲ τῶν Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων ἡ λέξις Λάβαρος ἐνομίσθητο ἑλληνικὴ προελθούσα ἐκ τῆς λέξεως Λάβωρον. Φρονεῖ, ὅτι ἡ λέξις Λάβαρος εἶναι λέξις ἔχουσα τὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, διότι, προστίθεται, ἡ λέξις Βαβαρ-λαβάρ (ὄνομα ἀσσυριακόν) σημαίνει σημειοὺς ὕψους.

Καὶ τοῦ κ. προέδρου ἀποφασίζονται, ὅτι ἡ ἐκ συνθέσεως τῶν λέξεων Λαβαρ-ἄρ-α παραγωγὴ τῆς λέξεως Λάβαρος δὲν εἶναι ἰσχυρὰ, λήθεται ἡ συνειδήσις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΒ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδρίσεως ἀναγιγνώσκεται ἡ

ἀλληλογραφία,

εἰς ἧς παρατίθενται περιληφθὲν τὸνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου εἰς Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν ἀνιχνεύου χειρογράφου γράμματος Περὶ καθάρσεως τοῦ Κύπρου Ἀβανασίου μετὰ διασφάσεων.

Τοῦ ἐν Ἀθήναις Τετρακτικοῦ Συνδέσμου Καταστατικῶν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ κατὰ τὸ α' αὐτοῦ ἔτους. Ἐπισυνάπτεται δὲ τῷ φυλλαδίῳ τούτῳ καὶ ἐγκύκλιος ἀπὸ 18 Μαρτίου (ἐν. ἔ.) πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῶν φιλολογικῶν καὶ φιλεκαπαιδευτικῶν Σουλῶν κ.τ.λ., δι' ἧς ὁ Σύνδεσμος αἰτεῖται βιβλία πρὸς πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ.

Τοῦ κυρίου Β. Θωμολοῦ, ἐκ Γουρτζίου, ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου, δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν

ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου ἐπιστολὴν τοῦ Σουλῶ-γου δὴλοι, ὅτι εὐχαρίστας προσπαθεῖ νὰ ἐγγράψῃ νῦν τακτικὰ μέλη αὐτοῦ.

Τῆς ἐν Σουλῶπορτῃ ἀρωγῇ ἀδελφότητος 'Erréa Monast, ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου, ἐξαιτουμένης τὰ ἀπὸ τοῦ 1878 καὶ ἀκολούθως ἐκδοθέντα τεύχη τοῦ Περιοδικοῦ τοῦ Σουλῶγου.

Τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Δραματικοῦ Σουλῶγου Σοφοκλέους, ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου, υποβάλλοντος ἐν χειρογράφῳ τὸν προσωρινὸν αὐτοῦ κανονισμὸν καὶ ἐπαναλαμβάνοντος τὴν αἰτησιν αὐτοῦ περὶ παραχωρήσεως αὐτῷ τῆς αἰθούσης τοῦ Σουλῶγου διὰ τῆς τετρακτὸς τοῦ ἔτους γιγνομένης συνεδρίσεως αὐτοῦ.

Σκοπὸς τοῦ Σουλῶγου τούτου κατὰ τὰ πρῶτα δύο κεφάλαια τοῦ κανονισμοῦ ἐστίν « Π ἀνάπτυξις καὶ πρόοδος τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς » (ἄρθρ. 1ον).

Ἀπὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδικωμένου σκοποῦ ὁ Σουλῶλος (Σοφοκλῆς) ἔμα συμπληρώσας τὸ ἀναγκαστικὸν ἀποθεματικὸν Κεφάλαιον, ἐνέβηκεν εἰς λίρας πεντακοσίας, προτίθεται εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὀριστικοῦ κανονισμοῦ. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐξαποστείλει εἰς Εὐρώπην διὰ διακονισμῶτος πυγμολόγους Γυμνασίων μαθητὰς Ἑλλήνας τὸ γένος, πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ὀργανιστικῆς τέχνης » (ἄρθρ. 2ον).

Τοῦ κ. Γεω. Κ. Χαδῆ, ἐκ Belle-Ile-en-mer, ἀπὸ 10 ἰουλίου, εὐχαριστοῦντος τῷ Σουλῶγῳ ἐπὶ τῇ ἐπιμέλῃ αὐτοῦ ὡς ἀντεπιστέλλοντος μέλους.

Τοῦ κ. Δ. Μαλλιάδου, ἀπὸ 10 ὁκτωβρίου, δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 29 αὐγούστου ἐπιστολὴν τοῦ Σουλῶγου ἀγγέλλει, ὅτι ἐνεκα τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν οὐ δύνηται ποιῆσαι ἀνάγνωσμα ἐν τῷ Σουλῶγῳ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἐὰν δ' ἀκολουθῇ δυναθῇ, ἀγγελεῖ τούτο τῷ Σουλῶγῳ.

Τοῦ κ. Δ. Σακίλαροπούλου, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεὶ ἐκδομένου περιοδικοῦ συγγραμματος Ἀποδόσεις, ἀπὸ 10 ὁκτωβρίου, ἐκπράξοντος τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ διωκτῶν τοῦ ὑπὸ τοῦ Σουλῶγου ἐκδοθέντος Χάρτου τῶν Ἀρχαίων τεχνῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀγγέλλοντος, ὅτι ἀποστείλει ἔργον αὐτοῦ νέον ἑμμετρον ὁσονούπω δημοσιευόμενον.

Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Φιλεκαπιδευτικῆς Ἀδελφότητος Εἰρήνης, ἀπὸ 9 ὁκτωβρίου, ἐξαιτουμένης τὴν συνδρομὴν τοῦ Σουλῶγου πρὸς ἀνέγερσιν ἰδιοῦ κτηρίου διὰ τὸ

ὅπ' αὐτῆς συντηρούμενον Παρθενωγαγείον ἐν τῷ χωρίῳ.

Τῆς ἑπορείας τοῦ ἐν Νεοχωρίῳ Ζωγραφείου Παρθενωγαγείου, ἀπὸ 14 ὁκτωβρίου, ἐξαίτουμένης τὴν μεγάλην αἰθούσαν τοῦ Συλλόγου τῇ 11/23 ἐπιόντος νοεμβρίου ἱσπίρας πρὸς τίλεισιν συναυλίας ὑπὲρ τοῦ Παρθενωγαγείου ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς μαρκησίας de Noailles.

Τῆς Ἑλληνοκαθολικῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐταιρείας Συμπόσιος, ἀπὸ 12 ὁκτωβρίου, ἐξαίτουμένης τὴν αἰθούσαν τοῦ Συλλόγου τῇ 4/16 ἐπιόντος νοεμβρίου ὥραν 2 μ. μ. πρὸς τίλεισιν τῆς ἐπιτείου αὐτῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὰ ἀγγέλλονται προσφοραὶ βιβλίων.

Τὰς δωρεαὶς ἐκπράζονται εὐχαριστίαι.

Πρὸς τὴν ἀπογραφικὴν γίνονται αἱ ἐξῆς παρατηρήσεις.

Ὁ κ. πρόεδρος προτείνει α') νὰ δοθῶσι τῇ ἐν Συμπόσει ἀδελφότητι κατὰ τὴν αἴτησιν αὐτῇ, τῇ 20 ὁπ. τοῦ 1878 καὶ ἐφεξῆς ἐκδοθέντα τεύχη τῶν τοῦ II', ἐξαντληθέντος β') ἡ ἀποφασισθὴς τῆς αἰτήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συλλόγου Σφοδρῶντος ν' ἀνακληθῇ, μέχρις οὗ ἐκδοθῇ ὁ ὁριστικός τοῦ ἐν λόγῳ Συλλόγου κενονόμος, ἄλλως τε, παρατηρεῖ, καὶ τὰ ἀπαρτίοντα αὐτὸν μέλη εἰσὶν ἄγνωστα εἰσὶν, ἀναγκῇ δὲ νὰ βεβαιωθῇ ὁ Συλλόγος καὶ ὅτι ὁ ἐννοούμενος τῶν μελῶν τοῦ σωματείου τούτου διὰ τὴν παροδικῆς. Τῇ γνώμῃ ταύτῃ μετὰ μακρὰν συζητήσιν συντάσσονται καὶ τὰ λοιπὰ μέλη. Εἰς τὴν προτάσει τοῦ κ. προέδρου ἡ μὲν ἀπὸ τῶν χρηματικῆς συνδρομῆς τῆς ἐν Κουσγουτζουκίῳ Φιλικῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀδελφότητος ἐνεκα τῆς δυσχεροῦς καταστάσεως τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Συλλόγου ἀπορρίπτεται, ψηφίζεται δὲ ἡ παραχώρησις τῆς αἰθούσης τοῦ Συλλόγου τῇ μὲν ἑπορίᾳ τοῦ ἐν Νεοχωρίῳ Ζωγραφείου Παρθενωγαγείου, ἵνα δώσῃ τὴν μουσικὴν συναυλίαν, τῇ δὲ Ἑλληνοκαθολικῇ ἀδελφότητι Συμπόσιον, ἵνα τελήσῃ τὴν ἐπιτεῖον αὐτῆς ἑορτήν.

Μετὰ ταῦτα εἰς τὰ μέλη προτείνεται ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅπως ἀναγορευθῇ, ὡς ἔθος, ἐπιτιμὸν μέλος τοῦ Συλλόγου ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, Ἰωάννης ὁ Δ', δίδοντα δὲ συνάμα τῷ προεδρεῖῳ ἐντολήν, ὅπως συγχάρῃ τῇ Α. Θ. Πανηγυρίτῃ ἐπὶ τῇ ἀναρρῆσει αὐτῆς ἐν τῷ θρόνῳ καὶ προσωνύμῳ αὐτῇ κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ Διπλώματος.

Ἀκολούθως ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέως πρακτικὰ τοῦ κ. Μ. Παρνακίου Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχικῆς σχολῆς.

Μετὰ τὴν ἀνγίνωσιν ὁ κ. πρόεδρος λαβὼν τὸν λόγον παρατηρεῖ, ὅτι ἐπιστάως μὲν οὐδέποτε ἀνομάσθη ἡ Πατριάρχικὴ Σχολὴ Ἀκαδημία καὶ θαυμάζει μάλιστα πῶς τοῦτο συνέβη, ἐνῷ οἱ διδάσκαλοι αὐτῆς ἀνομάσθησαν Μεγάλοι Ρήτορες, Οἰκουμενικοὶ διδάσκαλοι ἀνεπιστάως ὅμως, προστεθῆσιν, εὐρέθησάν τινες ἀνομάσαντες αὐτὴν οὕτω, π. γ. Μάχρος τις πρίγκηψ, ὃν ἀντιγράφων ἐμμελῆ εἰς τοῦτο καὶ ὁ Βολταίρος. Φρονεῖ, λοιπόν, ὅτι ὁ μὲν κ. Γεδεών δὲν ἔπαυε νὰ ἀνομάσῃ τὴν σχολὴν Ἀκαδημίαν, ὁ δὲ κ. Μ. Παρνακίος θὰ ἐπαρτε καλλίον, ἵαν ἐξήταξέ, τίς πρῶτος ἀνόμασε τὴν περὶ τῆς ὁ λόγος Σχολὴν Ἀκαδημίαν.

Μετὰ ταῦτα λίσεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΓ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1881.

Προεδρευόντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγινωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ὁ κ. πρόεδρος παρατηρεῖ α') ὅτι ἡ αἴτησις τῆς ἐν Κουσγουτζουκίῳ ἀδελφότητος δὲν ἀπερίεθν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου, ὡς ἐξηγήθη ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἀλλ' ὅτι ἀπλῶς ἐξέφρασε τὴν μεγάλην αὐτοῦ λύπην ἐπὶ τῷ ὅτι ἐνεκα τῆς δυσχεροῦς καταστάσεως τῶν οἰκονομικῶν αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ραγῇ τῇ ἐν λόγῳ ἀδελφότητι ἄργως ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ β') ὅτι οἱ τίτλοι: Μεγάλοι Ρήτορες καὶ καθελῆς ἀπεδίδοντο οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς καθηγητάς τῆς σχολῆς ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους.

Τὰ πρακτικὰ ψηφίζονται ἀναγινώσκονται δὲ ἡ

ἀλληλολογουμένη.

Ἐξ ἧς παρατίθενται περιλήψεις τῶν ἐν ἐπιστολῶν:

Τοῦ ἐνταῦθα ἔστι ἰδρυθέντος Μακεδονικῆς Φιλικῆς ἐκπαιδευτ. Συλλόγου, ἀπὸ 15 ἰστανούλου ἀγγέλλοντος τὴν ἰδρυσιν αὐτοῦ, ἐκπράζοντος τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ διὰ τῆς ὑπὲρ τῆς Ἀνατολῆς μερί-

μνας αὐτοῦ καὶ παρακαλοῦντος, ὅπως κατα-
τάξῃ καὶ αὐτὸν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἐνταῦθα
ἐκπαιδευτικῶν Συλλόγων, καὶ ὅπως παρή-
σχῃ αὐτῷ ἐν ἀνάγκῃ τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ.
Σκοπὸς τοῦ Συλλόγου τούτου κατὰ τὸν συνα-
ποσ-ἐλλόμενον κανονισμὸν ἐστὶν ἡ διάδοσις
τῆς παιδείας καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν ἑλλη-
νικῶν γραμμάτων ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἰδίως ἐν
Σελίᾳ καὶ τοῖς πέριξ (Ἀρθ. 1^{ον}).

Ἐν τῷ κανονισμῷ δὲ αὐτοῦ φέρονται καὶ
τὰςδε.

Ἀρθ. 40^{ον}. Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ Συλ-
λόγου, ὃ μὴ γένηται, τὰ μὲν ἐγγράφα καὶ ἡ
ἀκίνητος περιουσία τοῦ Συλλόγου περιέρχον-
ται εἰς χεῖρας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει
Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, τὸ δὲ
ἀποθεματικὸν αὐτοῦ κεφάλαιον ἀποστέλλε-
ται τῷ ἐν Ἀθήναις πρὸς διδόναν τῶν ἑλλη-
νικῶν γραμμάτων Συλλόγῳ, ὅστις ἐκρετίσει
νὰ καταβῇ αὐτὸ ἐπιμελῶς παρὰ τινὲς τῶν
αὐτοῦ πρακτικῶν.

Ἀρθ. 41^{ον}. Ἀνασταθέντος καὶ αὐτοῦ
τοῦ ἐν λόγῳ Συλλόγου ἐπιστρέφονται τὰ τι-
μὰ καὶ τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῷ
Φιλολογικῷ Συλλόγῳ, καὶ τὰ παρὰ τῷ ἐν
Ἀθήναις πρὸς διδόναν τῶν ἑλληνικῶν γραμ-
μάτων καταθένται.

Τοῦ μουσικολογικατοῦ Ἰωάννου Ἱεροφύλ-
του, ἀπὸ 22 Ἰστανίου, ἀγγέλλοντος τὴν
ἀποστολὴν χειρογράφου ὅσματος διὰ χρα-
κτῆρων τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς. Τὸ ὅσμα
τοῦτο ἀντεγράφη ἐν Ἀγίῳ Ὁρεῖ ἐκ πρωτο-
τύπου Παργαμῆνου, καὶ ἀκολούθως μετενέ-
χθη εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ὑπὸ τοῦ ἀποστέλ-
λοντος. Παρακαλεῖ δὲ, ὅπως ὀνομασθῇ εἰδι-
κῇ ἐπιτροπῇ πρὸς κρίσιν αὐτοῦ τοῦ ὅσματος
τούτου ἀποστέλλει καὶ ἀγγέλλει πρὸς ἰκδο-
σιν γαλλιστί.

Ἐκτὸς τούτου ὁ κ. Ἰωάννου παρακαλεῖ,
ὅπως ὁ Σύλλογος ἐνεργήσῃ τὴν πρόσληψιν αὐ-
τοῦ ὡς ἱεροφύλου εἴτε ἐν τῷ νῶϊ τῆς Ἀγίας
Τριάδος ἐν Σταυροβρυμῷ, εἴτε ἐν τῷ νῶϊ
τοῦ Ἀγίου Νικολάου, εἴτε ἐν τῷ τοῦ Ἀγίου
Κωνσταντίνου, ἐν ᾧ ἄλλοτε ἐβάλλε.

Τῶν κ. κ. Τ. Καραθεοδωρῆ, Ὁδ. Ἀνδρέα-
δου καὶ Θ. Κοσσοῦδῃ, ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου,
προτεινόντων τακτικὸν μέλος τὸν κ. Ἀνα-
στάσιον Σισμάνογλου.

Τῶν κ. κ. Κ. Καλλιᾶδου, Τ. Καραθεοδω-
ρῆ καὶ Θ. Α. Κοσσοῦδῃ, ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου,
προτεινόντων τακτικὸν μέλος τὸν κ. Ἰωάν-
νου Ἰωαννίδην, ἀρχιτέκτονα ἐνταῦθα.

Μετὰ τὴν ἀνάγκωσιν τῆς ἀλληλογραφίας
ὁ κ. πρόεδρος ἀνακινεῖ τῷ Συλλόγῳ, ὅτι τὸ
προεδρεῖον ἐπιστάτο τὴν Α. Θ. Παναγιού-
τητα καὶ ἐπίθαικιν αὐτῇ τὸ δίπλωμα ἐπι-
τίμου μέλους μετὰ καταλλήλου τῇ περιστά-
σει προσφωνήσεως καὶ ἐπὶ ἡ Α. Θ. Παναγιού-
της νύκτω ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τοῦ Συλ-
λόγου καὶ ὑπέσχετο, ὅτι οὐδέποτε θέλει
παύσει μεριμνᾶσα ὑπὲρ αὐτοῦ.

Εἶτα δὲ προτείνεται ὑπὸ τοῦ κ. προέ-
δρου, ὅπως διὰ μὲν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Μα-
κεδονικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου γρα-
φῇ συγγραφεύριος ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτοῦ,
ἀντιβῇται δὲ εἰς τὸ προεδρεῖον, τῇ προτά-
σει τοῦ κ. Ν. Χαρσιτσίου, ὃς εἰς ἀμφοτέρων
ἐπιστροφῇ παραπομπῇ τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάν-
νου ἀποσταλέντος μουσικοῦ ἔργου.

Εἶτα ἀγγέλλονται τὰ πρῶτον τακτικὰ
μέλη ὁ κ. Ἀναστάσιος Σισμάνογλου, προτει-
νόμενος ὑπὸ τῶν κκ. Τ. Καραθεοδωρῆ, Ὁδ.
Ἀνδρέαδου καὶ Θ. Α. Κοσσοῦδῃ, καὶ Ἰωάν-
νης Ἰωαννίδης ἀρχιτέκτων ἐνταῦθα, προ-
τεινόμενος ὑπὸ τῶν κκ. Κ. Καλλιᾶδου, Τ.
Καραθεοδωρῆ καὶ Θ. Κοσσοῦδῃ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνακινώσκει ὁ κ. πρό-
εδρος πραγματείαν αὐτοῦ Περὶ τῶν ὁμοιστή-
των καὶ ὁμοσφῶν τῶν ἐκαστικῶν τεχνῶν
καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Ὁ κ. Ἡρ. Βασιλάδης ἀρχόμενος τοῦ λό-
γου εἶπεν, ὅτι ἡ πραγματεία αὐτοῦ αὕτη
εἶναι συμπλήρωμα τῶν ὅσα προφέρει καὶ
πρῶτον ἀνέγνω τὰ ἐπὶ τοῦ Ἀκαδημαίου τοῦ
Λεσιγγίου, διότι ὁ Ἀκαδημαῖος τὰς θεωρίας
αὐτοῦ ἐστήριξεν ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς ἑλλη-
νικῆς τέχνης καὶ ἐπὶ τῶν ποιημάτων τῶν ἀρ-
χαίων Ἑλλήνων πρὸ πάντων δὲ τοῦ Ὁμήρου.
Ὁ κ. Ἡρ. Βασιλάδης ὁμιλεῖ πρῶτον περὶ τῶν
ὁμοιστήτων, ἅς ἔχουσιν πρὸς ἀλλήλους ἡ ποιήσεις
καὶ αἱ πλαστικαὶ τέχναι, διότι πᾶσαι στήρι-
ζονται ἐπὶ τῆς μνήσεως, ἐφ' ᾧ ὡς στήριζανται
καὶ αἱ θεωρίαι τοῦ Λεσιγγίου. Ἡ μνήσις
τῶν ἀρχαίων δὲν ἦτο ἰδιαιτικὸς τινας ἀρετῆς
μῆμισις, ἀλλὰ τῆς ζωτικῆς φύσεως.

Μετὰ ταῦτα λήγει ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΔ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν

πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδρίσεως ἀναγινώσκεται ἡ

ἀλλοιολογοφία,

εἰς ἧς παρατίθενται περιληψὶν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Ch. B. Nazaret i ἀπὸ 23 ὁκτωβρίου, εὐχαριστοῦντος τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ ὡς τακτικοῦ μέλους.

Τοῦ κ. Ἰωάν. Π. Πύρλα, εἰς Ἀθηνῶν, ἀπὸ 18 ὁκτωβρίου, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ ΙΕ' τεύχους τοῦ Περιδικίου μετὰ τῆς Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκης καὶ παρακλόντος α') ὅπως σταλῇ αὐτῷ σημείωσις τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Συλλόγου ὑπαρξάντων συγγραμμάτων αὐτοῦ, ἢ ἀναπληρῶσιν τῇ ἐλλείποντι· β') ὅπως σταλῇ αὐτῷ ὁ ἐλλείπων αὐτῷ ΙΓ' τόμος τοῦ Περιδικίου τοῦ Συλλόγου καὶ γ') ὅπως διορθωθῇ ὁ ἐν τῷ Περιδικίῳ δημοσιευμένος τίτλος αὐτοῦ.

Τοῦ κ. Α. Βράνου Βωζάνη, ἐκ Κόζω Σουδινῶν, ἀπὸ 6 ὁκτωβρίου, ἀπευλλόντος τὴν ἀποστολὴν δύο φυλλαδίων ῥωσικῆς ὕλης, ὧν τὸ μὲν συλλογὴν λέξεων καὶ φράσεων, τὸ δὲ συλλογὴν δημοτικῶν ἀσμάτων περιεῖχει.

Τὸν κ. κ. Βράνου Βωζάνη, Ὁδ. Ἀνδρέαδου καὶ Νικ. Εὐσταθίου, ἀπὸ 29 ὁκτωβρίου, προτεινόντων τακτικὰ μέλη τοὺς κ.κ. Γεωργ. Βλάχον, Κων. Δούρον καὶ Κ. Μελεῖον.

Εἶτα ὁ πρόεδρος ἀνακοινεῖ, ὅτι ἡ ᾠδὴ εἰς τὴν Φιλολογικὴν Ἐπιτροπὴν. Προτείνει δὲ ν' ἀποσταλῇ τῷ κ. Π. Πύρλᾳ αἰτησάμεν ὁ ΙΓ' τόμος τοῦ Περιδικίου τοῦ Συλλόγου ἀντὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ, διορθωθῇ δὲ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νέου Περιδικίου καὶ ὁ τίτλος αὐτοῦ εἰς Ἑσφαῖρον ἀντεπιστέλλορος τοῦ Παρακαθηρίου τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Βασιλικῶν Ἀκαδημιῶν τῆς Βελγικῆς καὶ τῆς Ἰσπανίας. Τῆς προτάσεως ταύτης δευτῆς γενομένης, ἀγγέλλονται τὸ δευτέρον καὶ ψηφίζονται τακτικὰ μέλη οἱ κ.κ. Α. Σιμαζογίλους καὶ Ἰωάννης Ἰωαννίδης.

Ἀγγέλλονται δὲ τὸ πρῶτον τακτικὰ μὲν μέλη οἱ κ. κ. Γεώργιος Βλάχος καὶ Κωνσταντῖνος Δούρος, προτεινόμενοι ὑπὸ τῶν κ. κ. Βράνου Βωζάνη, Ὁδ. Ἀνδρέαδου καὶ Ν. Εὐσταθίου, ἐπίτιμον δὲ ἡ Α. Εἰ. Κιρκηλ πάσας, ὑπουργὸς τοῦ ἔκτακτου, προτεινόμενος ὑπὸ τοῦ προέδρου.

Εἶτα ὁ κ. πρόεδρος ἀνακοινεῖ, ὅτι τὸ προεδρεῖον σφειζόμενον περὶ τοῦ μουσικοῦ ἔρ-

γου τοῦ κ. Ἰωάσαφ προτείνει νὰ παραπεμ-
θῇ τοῦτο εἰς ἐιδικὴν ἐπιτροπὴν ἀποτελού-
μενὴν ἐκ τοῦ Δ. Παπακλῆ καὶ Εὐστ. Παπα-
δοπούλου.

Ὁ κ. Ὁδ. Ἀνδρέαδης προτείνει, ὅπως τεθῇ προθεσμία εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1881 ἀνα-
λαβοῦσαν ἐπιτροπὴν τὴν ἐξέτασιν τοῦ περὶ
τῆς Ἱστορίας καὶ θεωρίας τῆς ἀρχαίας μου-
σικῆς ἔργου τοῦ κ. Γεβλέρ καὶ δὴ κατὰ
τὰς διακελεύσεις τοῦ κανονισμοῦ καὶ εἰς
τὴν ἐκλεγθεσομένην ταύτην ἐπιτροπὴν, ὡς
δεῖν νὰ γίνηται καὶ εἰς πᾶσαν ἐιδικὴν ἐπι-
τροπὴν.

Ὁ Συλλογὸς ἀποδέχεται τὴν πρότασιν
καὶ ὁρίζει τὴν προθεσμίαν εἰς τρεῖς μῆνας.

Εἶτα ὁ κ. Κ. Καλλιμάδης λαβὼν τὸν λόγον
παρατηρεῖ, ὅτι πρὸς ἐξέτασιν τοιούτων ἔρ-
γων, ἀπαιτοῦνται βοηθήματα πολλὰ καὶ
κατ' ἀκολουθίαν διατάζει, ἂν μόνα τὰ μέλη
τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Ἐπιτροπῆς ἄνευ τῆς
συνδρομῆς ξένου δυνάμει νὰ εἰσέλθωσι ταχέως
εἰς πέρας ἢν ἀνέλθωσι ἐργασίαν.

Ὁ κ. πρόεδρος ἀπαντῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ
δυσκολία δὲν κεῖται οὕτε ἐν τῇ ᾠδῇ, οὕτε
ἐν τῇ τέχνῃ τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, ἀλλ'
ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ μουσικῇ, περὶ τὴν
ὁποῖαν οὐδεὶς ἐιδικῶς ἀσχολούμενος γινώ-
σκει, πλην τοῦ γερμανοῦ Βίστσαλ, ἐκδότος
Ἀρμολογίης, ἐν ᾗ τεμάρχη τοῦ Μόζαρτ καὶ
Βετχόβεν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν ἀρχαίαν, οὐχ
ἥττον ὅμως συναίνει εἰς τὴν πρόσληψιν ἔξ-
ωθεν, ἐν τοιούτῳ ἔργῳ νὰ προτείνῃ ὁ κ. Κ.
Καλλιμάδης, ἡ ἄλλος τις.

Εἶτα ὁ κ. Καλλιμάδης προτεινόντος τὸν κ.
Α. Ραῖνον, ὁ κ. πρόεδρος, εἰ καὶ νομίζει,
ὅτι ὁ κύριος οὗτος μάλλον εἰς τὰς πλαστι-
κὰς τέχνας ἀσχολεῖται, ὅμως προτείνει νὰ
ἐρωτηθῇ, ἂν οὐκ ἔστι νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν
Μουσικὴν Ἐπιτροπὴν.

Εἶτα μετὰ μακρῆς ἐκτενήσεως ἡ ὑπὸ τοῦ
προεδρεῖου γενομένη αἴρεσις πτωχίστως πρὸς
κατασκευὴν δύο πλακῶν, ἐν αἷς νὰ ἐγγρα-
φῶσιν χρυσοῖς γράμμαισι τὰ ὀνόματα Δω-
ρητῶν καὶ Εὐεργετῶν γίνεται δεκτὴ. Ἀρριζέ-
ται δὲ καὶ μικρὰ πίστωσις πρὸς ἀναμνηστικὴν
βιβλὸν διὰ τὸ ἐκμαγεῖον τοῦ Λαοκόωντος.

Εἶτα ὁ κ. Βασιλάδης λαβὼν τὸν λόγον ἱε-
ραλοῦσθαι συνέχισεν τὸ ἀναγνώσματός του
Περὶ ὁμοιοτήτων καὶ διαφορῶν τῶν εἰκαστι-
κῶν τεχνῶν καὶ τῆς ποιήσεως παρὰ τοῖς ἄρ-
χοις.

Ὁ κ. Πρ. Βασιλάδης λόγον ποιοῦμενος

περί διαφορῶν ἐπιγραμμάτων, ἐν οἷς ἐκφράζεται ὁ θαυμασμὸς διὰ τὴν ἀκριβὴ μίμησιν τῆς φύσεως ὑπὸ τοῦ Μύρωνος, οὗ ἡ Βούε ἦν περιδόντος καὶ ἐνομίζετο τοσοῦτον ζῶσα, ὅσον καὶ ἡ φύσις, ἀνακρίει καὶ ἐπιγράμματα θαυμάζοντα τὴν ἐν Κνίδῳ Ἀφροδίτῃ τοῦ Πλάτωνος καὶ ἄλλων ἀγαλμάτων. Εἶτα μεταβαίνει εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν διαφορῶν τῶν ἐκαστῶν τεχνῶν καὶ τῆς ποιήσεως.

Ἀναγινώσκει διὰ γὰρ τινὰ ἐκ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Διαιρέτου τοῦ Χρυσόστομου, ἐν οἷς γίνεταί ἐκτενὴς λόγος περὶ τῶν διαφορῶν, ἃς ἔχει ἡ ποίησις συγχενομένη πρὸς τὴν γλυπτικὴν.

Ἐπὶ τούτοις λίσταί η συνεδριάσεις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΕ.

(Τακτικῇ).

Τῇ 5 Νοεμβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως, ὁ κ. ΠΡ. Βασιλῆδης παρατρεῖ, ὅτι λόγων ποιούμενος περὶ μουσικῶν ἀσχυλομένων περὶ τὴν ἀρχαίαν μουσικὴν δὲν εἶπεν, ὅτι εἰς μόνος ὑπάρχει, διότι ἐν Εὐρώπῃ ὑπάρχουσι πολλοί.

Εἶτα ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν ἀναγινώσεται ἡ

ἀλλήλων γράφια,

ἐξ ἧς παρατίθεμεν περιληψὶν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν:

Τοῦ κ. Ν. Ζαρίφη, ἀπὸ 28 παρελθόντος ὁκτωβρίου, δι' ἧς ἀγγέλλει, ὅτι ἑνεκα λόγων ὕγιαιας ἐπὶ πολλοὺς διαρκῶς μῆνας ἀπουσίῃσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπομένως παρακαλεῖ, ἐν' ἀνακηρώσῃ αὐτὸν ὁ Σύλλογος ἐν τῇ προστάξει τῆς Εἰκοσιπενταετηρέδος αὐτοῦ.

Τοῦ κ. L. Olivero, ἀπὸ 1/13 Ἰσταμίνου, ἐξακουμένου, ὅπως ποιεῖται ἐν ἑλληνικῇ ἡ γαλλικῇ γλώσσῃ διελθεῖν, εἴτε ἐν τῷ Συλλόγῳ, εἴτε ἐν δημοσίᾳ σχολῇ περὶ τῆς νέας αὐτοῦ μεθόδου πρὸς ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς γλώσσας.

Τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνοκαθολικῆς ἐκπαιδευτικῆς ἱεραρχίας Συμπνοίας, ἀπὸ 29/10 Ἰσταμίνου, προσκαλοῦσας τὸν πρόεδρον καὶ τοὺς λοιποὺς κομμητόρους τοῦ Συλλόγου εἰς τὴν

ἐπίτειον αὐτῆς πανήγυριν γενομένην τῇ 4 ἀρχαιόθεν ἐν τῇ αἰθυσῇ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου.

Τῆς ἐν Ξυλοπύλῃ (Κωνσταντινουπόλεως) ἀρωγῇ ἀδελφότητος *Ennée Musée*, ἀπὸ 2 Ἰσταμίνου, δηλοῦσας τὴν παράκλησιν τοῦ ΙΔ' καὶ ΙΕ' τοῦμο τοῦ Περιδικοῦ τοῦ Συλλόγου μετὰ τῶν παρατρημάτων, τοῦ Χάρτου τῶν χειρῶν τεχνῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκης.

Τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, δι' ἧς ὑποβάλλει ὀνόματα διαφορῶν ἀτόμων, μελῶν τοῦ Συλλόγου καὶ μάλιστα γραφίσονται ἐπιστολαὶ διὰ τὴν ἐγγραφὴν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ κυρίου Ἰωάσαφ ἱεροφύλατου, ἀπὸ 5 ἐνεστώτος, ὅτι ἐγκαίρως παρίδωκε τὴν γνώμην αὐτοῦ τοῖς συναδέλφοις αὐτοῦ κ. Σ. Τριανταφυλλίδῃ καὶ Δ. Παπαλῆ, τοῖς ἀποτελοῦσι τὴν εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς κρίσιν τοῦ συγγράμματος τοῦ διεθνοῦς τοῦ Βασιμικού Ὑδαίου τῶν Βουζελλῶν κ. Gevaert *histoire et Théorie de la musique de l'antiquité*.

Ὁ κ. πρόεδρος ἀφορμὴν λαβὼν ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Ν. Ζαρίφη παρατρεῖ μετὰ λύπης, ὅτι συνέβη παρενοήσις τις. Ὁ Σύλλογος δηλοῦν ἐγγέλλων ἐκαστοτὴ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιτελῶν μελῶν ζητεῖ συγχρόνως καὶ τὴν προστασίαν αὐτῶν. Τούτο δὲ ἐπαιεῖ καὶ πρὸς τὸν κ. Ν. Ζαρίφη γράφων, ἀλλ' οὗτος παρεξηγήσας τοῦ ἐν' ἐνόμισεν, ὅτι ἐπεζητεῖτο ἡ προστασία αὐτῶν ὡς συνήθως γίνεται παρ' ἄλλων σωματείων, καὶ τούτου ἕνεκα ἀπέστειλε τὴν παρατήρησίν του. Ὁ Σύλλογος βεβαίως εἰς οὐδεμίαν συμπλήρωσιν θέλει προβῇ ἕνεκα τῆς παρατήσεως ταύτης.

Εἶτα εὐχαριστεῖ μὲν ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου τῷ κ. Ἰωάσαφ ἱεροφύλῃ ἀποστείλαντι τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ μουσικῇ πραγματείᾳ τοῦ κ. Gevaert, παρακαλεῖ ὅμως αὐτόν, ὅπως συνεννοηθῇ μετὰ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ καὶ ἀποσταλῇ ἡ κρίσις ὁλοκλήρως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ ἐπίτειος ἑορτὴ τῆς Ἑλληνοκαθολικῆς ἀδελφότητος Συμπνοίας ἐτελέσθη λαμπρῶς ὁ δὲ κ. γενικός γραμματεὺς ἀγγέλλει τῆς προσφοράς βιβλίων.

Εἶτα ἀπονέμονται εὐχαριστίαι τοῖς δωρηταῖς.

Ἀγγέλλονται δὲ τὸ δεύτερον καὶ ψη-

πορηθέντα γίνονται δεκά τέσσαρα τακτικά μέλη οί κ. κ. Γεώργ. Βλάχος, Ιακώβ. Ίνταβλα, Κωνστ. Δούρος και Κωνστ. Μιλιχράς, επίτιμον δὲ ἡ Α. ΕΞ. Κιζιλί πασσός.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Πρ. Βασιλάδης λαβὼν τὸν λόγον ἐξακολουθεῖ συνέχειν τῆς πραγματείας αὐτοῦ Περί τῶν διαφορῶν καὶ ὁμοιοτήτων τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν καὶ τῆς ποιήσεως.

Ὁ κ. Βασιλάδης εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος ἀναγίρων χωρίον τι τοῦ Φιλοστράτου περὶ διαφορᾶς τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς Πλαστικῆς παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Λίσιγγ οὐδὲν περὶ τοῦτου ἀναφέρει, ὅτι ὁ Λουκιανὸς ἦτο ἀριστὸς κριτὴς τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν, ὡς ἐξέγεται αὐτοῦ ἐκ τῆς περιγραφῆς τῆς ἱπποκινετανίδος τοῦ Ζευξίδους, θεωρεῖ δὲ ἐσφαλμένον τὴν γνώμην τῶν νεωτέρων, ὅτι ἡ τέχνη τῆς μίξεως καὶ τῆς ἀντιθέσεως τῶν χρωμάτων παρὰ τοὺς ἀρχαίους δὲν ἦτο σπουδαία.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐξακολουθεῖ, πλὴν ὀλίγων σχολίων, προτιμᾶν τὴν γραμμὴν ἢ τὸ χρώμα, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης οὐκ οὐ μόνον ζωγράφοι, ἀλλὰ καὶ κριτικοί, ὡς ὁ Πλούταρχος, ὑπέστησαν τινόντες ἀντὶ τῆς γραμμῆς τὸ χρώμα. Ὁ Λίσιγγ ἀκολουθεῖ τὸν Ἀριστοτέλην ὡς πρὸς τοῦτο.

Ἐν τέλει ἀναγινώσκει κατὰ λόγον τὸν ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου, ποιητοῦ Θεβαίου Κοσμοῦ, ἀναγραφέντων ἀγαλμάτων τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῷ δημοσίῳ γυμνασίῳ Ζευξίππου πρὸς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Λίσεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΣΤ'.

(Τακτική).

Τῇ 12 Νομβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγινωθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀναγινώσκειται ἡ

ἀλληλολογαφεία,

ἐξ ἧς παρατίθεμεν περίληψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Ν. Σκαυτίδου, ἀπὸ 7 ἰσχυμένου, δι' ἧς ἀγγέλλει, ὅτι ἀποστέλλει ροζωτικὴν ἐνὸς κιβωτίου βιβλίων ἀποσταλέντων τῷ Συλλόγῳ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Μανουσίου.

Τοῦ κ. Βράνου Κ. Βωζάνη, ἀπὸ 8 ἰσχυμένου, δηλούντος, ὅτι πρὸ τοῦ νέου ἔτους ἀδυνατεῖ νὰ ὑποστηρῇ διελθόν, καθότι μόλις νῦν ἤρξατο ἀρχολογῆσαι εἰς τὴν Θέμιν.

Τοῦ κ. Ἰωάννου Ἰωαννίδου, ἀπὸ 10 ἰσχυμένου, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ τακτικοῦ μέλους καὶ δηλούντος, ὅτι ἔσται πάντοτε πρόθυμος νὰ συντελέσῃ ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ, ἐν ᾧ Συλλογος ἐπιδιώκει.

Τοῦ κ. Γ. Μανουσίου, ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 25 ἰσχυμένου, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ παραπομπῇ τῆς Παιδαγωγικῆς αὐτοῦ τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ καὶ δηλούντος, ὅτι ἀποστέλλει τῷ Συλλόγῳ 100 ἀντίτυπα αὐτῆς, ὡς καὶ 100 σώματα μεγίστων καλλιγραφικῶν διὰ τὰ σχολεῖα.

Τοῦ κ. Δ. Μακρυγιάννου, ἐκ Φιουμῆς, ἀπὸ 29 παραλθόντος, παρακαλοῦντος τὸ προεδρεῖν, ὥπως, ἐὰν ἐγερθῇ, προτείνῃ ἀντεπιστέλλων μέλος τὸν Dr Béla-Eröli, διευθυντὴν τοῦ ἀνωτέρου Βασιλικοῦ Γυμνασίου τῆς Φιουμῆς καὶ ἰλληνοιστὴν πολλὰ μεταγλωττισσάντα τῆς ἑλληνικῆς νέας γλώσσης ποιήματα εἰς τὴν οὐγγρικὴν.

Τὸν κ. κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδου, Ν. Εὐσταθίου καὶ Κ. Γεωργιάδου, ἀπὸ 12 ἐπιστώτες, προτεινόντων τακτικὸν μέλος τὸν Ἰερμόναχον κ. Μελέτιον Κοτσάνην Πάτριον.

Τὸν κ. κ. Νικ. Παρηνίκα, Π. Παπαρρῶση καὶ Γ. Παπαρρῶδου, ἀπὸ 11 ἐπιστώτες, προτεινόντων τακτικὸν μέλος τὸν κ. Δημ. Νέμαν, διδάσκαλον τοῦ δημοτικοῦ τμήματος τοῦ ἑνταῦθα Ἑλληνικοῦ Λυκείου.

Τὸν κ. κ. Κωνσταντίνου Ἰωαννίδου, Κωνσταντίνου Μακρῆ καὶ Νικ. Χαρασιλάδου, ἀπὸ 12 ἐπιστώτες, προτεινόντων τακτικὸν μέλος τὸν κ. Κωνστ. Ταχιντζήν, ἱατρὸν.

Μετὰ ταῦτα τὸ πρῶτον προτείνονται ἀντεπιστέλλοντα μέλη τοῦ Συλλόγου ὁ Dr Béla-Eröli, διευθυντὴς τοῦ ἀνωτέρου Βασιλικοῦ Γυμνασίου τῆς Φιουμῆς, καὶ Νικ. Σιδερίδης, μηχανικός, προτείνοντι ἀμφοτέρω ὑπὸ τοῦ προεδρεῖν. Τακτικὴ δὲ ὁ Ἰερμόναχος κ. Μελέτιος Κοτσάνης, ὁ κ. Δημ. Νέμαν δημοδιδάσκαλος καὶ ὁ κ. Κωνστ. Ταχιντζῆς ἱατρός.

Ἐπὶ αὐτῇ κ. Ν. Χαρασιλάδης ἀνέγνω ροζωτικὰς Περὶ παραγωγῆς τοῦ πλοῦτου, τοῦ Δοκτοῦ καὶ κεραμίστου. Καὶ πρῶτον ἐν εἰς πρὸς αὐτὴν κατέδειξε τῆς ποικίλης ἀνάγκης τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆν θερμοκρασίαν αὐτῶν καὶ ὑπέδειξε τὰς ἐκ τῆς σπουδῆς τῆς

πλητολογίας ώφελείας. Κατόπιν ώμίλησε διαδοχικώς *Περί χρησιμότητος ή ώφελείας τών πραγμάτων, περί αξίας και τιμής αὐτῶν, περί πλοῦτος ἔθνικου και ἰδιωτικοῦ, περί παραγωγῆς και τών στοιχείων τοῦ πλοῦτος, ἔτις τῆς φιλοπονίας, τών κεφαλαιῶν και τῶν δυνάμεων ή στοιχείων τῆς φύσεως.*

Ὁ δὲ εἰς τὰ καθέκαστα, ὥστε τί ἐστὶ πλοῦτος ή ἔργασία, πότε τὰ προϊόντα αὐτῆς εἶναι εὐχά και πότε ὀψία, πότε ή ἔργασία καλεῖται οἰκονομική και πότε μή οἰκονομική ἀλλ' αἰ ἡμιος· πῶς ή ἔργασία καθίσταται οἰκονομική καί ἄλλοις πρόσ-
 ροτος και ἐν τέλει ἀνέως λιποτομῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ καταμεριζομένου ἔργου, δι' οὗ ή κοινωνία τὰ μέγιστα ὀφείλεται, ή παρα-
 γωγική δραστηριότης ἀναπτύσσεται και αἱ συναλλαγαὶ πολλαπλασιάζονται· μετ' οὗ προ-
 κεχωρηκυίας οὕσης τῆς ὥρας διέκοψεν τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὅλης πραγματείας, ἀποσπῶ-
 μενος νὰ συνεχίσῃ αὐτὴν ἐν ἑτέρῃ συνε-
 δριάσει.

Ο κ. πρόεδρος, εὐχαριστῶν ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου τῶ κ. Ν. Χαρσιζίδου, λύει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΣ'.

(Τετάρτη).

Τῇ 19 Νοεμβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντος καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνα-
 γινώσκεται ή

ἀξιολογογραφία,

εἰς ἣς παρατίθενται περιληφτὴν τῶνδε τῶν ἐπι-
 στολῶν:

Τοῦ Ἀθ. Παπαδόπουλου Κεραιμῶς, ἐκ Τραπεζούντος, ἀπὸ 28 ὁκτωβρίου, ἀγγέλλωντος, ὅτι ἐξήτησε τὰς βιβλιοθήκας τῆς Ἀργυρουπόλεως (Γαιομούδης-χανε), τῶν Χα-
 ριάνων (Cheiran-Cazassi), Χαλδίας καὶ τῆς Τραπεζούντος, ὅτι μέχρι σήμερον κατέγραψεν ἱκανὰ συγγίλια καὶ χρυσόβουλλα δύο αὐτο-
 κρατῶρων τῆς Τραπεζούντος, ὅτι, ἀπὸ ἐξέ-
 τησης βιβλιοθήκας τινὰς τρεῖς ὥρας ἀπεχού-
 σας ἀπὸ Τραπεζούντος, ὅτι μεταβῇ διὰ Σα-
 λωνίδος εἰς Κισσάρειαν καὶ ὅτι, ὡς ἐλπίζει,
 ἔσται ἐν Κωσταταντινουπόλει περὶ τὰ τέλη

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ').

ἰανουαρίου. Ὁ κ. Παπαδόπουλος ἐν τέλει παρακαλεῖ, ὅπως ληφθῶσι παρὰ τοῦ κ. Θ. Μαυρογορδάτου αἱ 60 λίραι, ή ἀμοιβή τῆς δευτέρας ἐξαρκηνίας τοῦ ε. ἱ. και ἀποστα-
 λῶσιν αὐτῶ ἀσφαλῶς.

Τοῦ κ. Ν. Σαρικόπουλου, ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 4 ἐνεστώτος, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἀποστέλλει τα-
 χυδρομικῶς μὲν *Extrait de l'Histoire Général des Hommes du XIX siècle* καὶ διὰ τοῦ πρακτορείου τοῦ αὐστρουγγρικοῦ Λόβδ ἑτέρα αὐτοῦ συγγράμματα.

Τοῦ κ. Δ. Σαρακίου, ἀπὸ 14 ἐνεστώ-
 τος, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἐνεκα λόγων υἱετίας ἀδυνατεῖ ἵνα ποιήσῃ διὰλυσιν.

Τοῦ κ. Θ. Σαλιτῆ, ἀπὸ 17 ἐνεστώτος, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἐνεκα τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν δὲν δύναται νὰ κάμῃ διὰλυσιν.

Τοῦ τῆς Δημοσίας ἑκπαιδεύσεως ὑπουρ-
 γείου τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἰνωμένων Πολιτειῶν, ἀπὸ 3/15 ἐνεστώτος, παρακαλοῦντος τὸν Σύλλογον, ὅπως φροντίσῃ περὶ τῆς παραλα-
 βῆς τῶν δι' αὐτὸν ἀποσταλέντων βιβλίων ὑπὸ τῆς Σμειθωνείου Ἀκαδημίας.

Τοῦ κ. Β. Θωμαΐδου ἐκ Γιουργίου, ἀπὸ 31/11 ἐνεστώτος, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἀπο-
 στέλλει ἐν οὐκλίεως τὸν κατάλογον τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐγγραμμένων τῶ Συλλόγῳ τακτι-
 κῶν μελῶν.

Τοῦ κ. Πρ. Γασσιδου, Θ. Κοσσοῦδῃ καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδου, προτείνοντων τακτικὸν μέ-
 λος τὸν κ. Dr Karl Fay, γλωσσολόγον.

Τῶν κ.κ. Πρ. Βασιλάδου, Θ. Κοσσοῦδῃ καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδου, προτείνοντων τακτικὰ μέ-
 λη δώδεκα.

Τοῦ κ. Ἰωάκωφ, ἱερογράφου, ἀπὸ 19 νοεμβρίου, δι' ἣς συνίστησι τῇ ἀγορᾷ χει-
 ρογράφων μουσικῶ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, περιέχοντος μελωδίας τοῦ 8 μέρους τοῦ 17 αἰῶνος, δι' ὃ παρὰ τῶν πωλητῶν αἰτούνται 30 λίραι· ὃ κ. Ἰωάκωφ, ὅστις τὸ χειρόγρα-
 φον ἀναγκαιότατον τῇ Βιβλιοθήκῃ νομίζει, φρονεῖ, ὅτι ὃ πωλητὴς δυνατόν νὰ παραχω-
 ρήσῃ τοῦτο ἀντὶ 10—15 λιρῶν.

Τῶν κ.κ. Κωνστ. Ἰωαννίδου, Κ. Μακρῇ καὶ Γ. Βλάχου, ἀπὸ 19 νοεμβρίου, προτε-
 νόντων τακτικὰ μέλη τοὺς κ.κ. Γ. Πανα-
 γιωτίδην, ἱατρὸν, καὶ Ἰωάν. Κωσταταντινί-
 δην, ἱατρὸν ἑνταῦθα.

Μετὰ ταῦτα ἀνακοινούνται αἱ προσφοραὶ βιβλίων.

Τοῖς δωρηταῖς ἐκφράζονται εὐχαριστίαι.

(Ο κ. πρόεδρος παρατρεῖ α') ὅτι τὰ διὰ

τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Ν. Σαρπῶλου ἀγγελ-
λόμενα δὲν ἐλήφθησαν, ὅταν δὲ ληφθῶσι, θά
ἐκπρασθῶσι εὐχαριστεῖαι, β') ἐπὶ τὰ διὰ τῆς
ἐπιστολῆς τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας τῶν
Ἑνωμένων Πολιτειῶν ἀγγελλόμενα βιβλία
εἶχον ἀποσταλῆ πρό πολλοῦ ὑπὸ τῆς Σιμω-
νείου 'Ακαδημίας, ἀλλὰ δὲν περιήλθον εἰσὶ
εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν τούτου ἕνεκα, ὡς γνω-
στὸν, ἀναγκάσθη ἡ 'Ακαδημία νὰ ζητήσῃ
πληροφορίας περὶ τῆς τύχης αὐτῶν, ὃ δὲ Σύλ-
λογος ἀπάντων ἔγραψεν, ὅτι οὐδὲν βιβλίον
ἔλαβε. Τὰ βιβλία ταῦτα, προστέθησαν, ἀπε-
στάλησαν μετ' ἄλλων, ὡς φαίνεται, εἰς τὸ
ἐργασίον ὑπουργείου, ὅπερ διὰ τῆς ἐν λόγῳ
ἐπιστολῆς προσκαλεῖ τὸν Σύλλογον νὰ παρη-
λίσθῃ, γ') ἐπὶ θὰ ἐκπρασθῶσι εὐχαριστεῖαι
τῶν ἐν Γιοργεῖῳ Β. Θωμαΐδου, ὅστις ἐν τῇ
ἐπιστολῇ ἀνεγέγραψεν ἀκριβῆς μὲν καὶ δ')

ἐπὶ τὸ μνηστικὸν βιβλίον, ὅπερ ὁ κ. Ἰωάννου
συνέταξε, ὡς χρησίμον τῇ βιβλιοθήκῃ, ὃ
Σύλλογος ἐνέγκει τῆς διατίθεστος καταστά-
σεως τῶν αὐτοῦ οικονομικῶν δὲν δύναται ν'
ἀγοράσῃ.

Εἶτα ἀγγέλλονται τὸ δεύτερον καὶ ψηφο-
φοροῦνται τακτικὰ μὲν μὲν οἱ κ. Μελί-
τιος Κοτσάκης ἱερομναστής, ἀντικείμενος Νίκος
δημοδιδάσκαλος καὶ Κωνσταντῖνος Ταγι-
ντζής, ἀντεπιστέλλοντα δὲ οἱ κ. κ. Dr Bela
Erdö, διευθυντὴς τοῦ Βασιλικοῦ γυμνασίου
τῆς Φιλοφίας καὶ Νικόλαος Σιδερίδης, μηχαν-
ικός.

Ἀγγέλλονται δὲ τὸ πρῶτον τακτικὰ μὲν
οἱ ἐν Γιοργεῖῳ κ. Δούκας Δ. Καρβωνίδης
παραγγελοδότης, Β. Θωμαΐδης (ἐπίσκοπος),
Βασίλ. Μαλινδράκης (ἐπίσκοπος), Μιχ. Δ. Βα-
κούρης ἑμπορος, Ι. Σουλῆς, Δ. Βασματζι-
δης, Μιχαὴλ Λέστος, Σ. Ι. Σπύνης, Α. Δ.
Παυλοπούλας, Κωνσταντῖνος Κόκκινος ἑμπο-
ρος, Κωνστ. Παϊκίδης πακτωτής, καὶ ὁ ἐν
Βουκουρεστίῳ κ. Χρ. Α. Ζερλίντης, προτει-
νόμενοι ὑπὸ τῶν κ. κ. Ἡρ. Βασιλάδου, Θ.
Κορσούδη καὶ Ὁδ. Ἀνδρέαδου, Dr Karl Foy
γλωσσολόγος, προτεινόμενοι ὑπὸ τῶν αὐτῶν,
Γ. Παναγιωτίδης ἱατρός καὶ Ι. Κωνσταντι-
νίδης ἱατρός, προτεινόμενοι ὑπὸ τῶν κ. κ. Κ.
Ἰωαννίδου, Κ. Μακρή καὶ Γ. Βλάχου.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ κ. πρόεδρος ὑποβάλλει
πρόσκειν τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς,
ὅπως ψηφισθῶσι μὲν αὐτῆς οἱ κ. κ. Γ.
Βλάχος καὶ Κ. Ταγιτζής.

Τῆς προτάσεως δευτέρας γενόμενης ὁ κ.
πρόεδρος ὑποβάλλει τῷ Συλλόγῳ γνώμην τοῦ

προεδρείου περὶ τῆς κατὰ τὸ συλλογικὸν ἔτος
1885—86 τελεσθησομένης εἰκοσιπενταετη-
ρίδος αὐτοῦ. Τὸ προεδρεῖον δηλονότι ἐσεί-
ρη, ἂν πρέπει νὰ γείνη κατὰ τὴν εἰκοσιπεν-
ταετηρίδα καὶ συνέδριον, ἥτοι ἡ συνέλευσις τε-
λετῇ νὰ παραταθῇ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας καὶ νὰ
ἀνακοινωθῶσι διάφορα θέματα. Καλὸν λοι-
πὸν θεωρεῖ, ὅτι εἶναι, λέγει ὁ κ. πρόεδρος,
ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐρωτηθῶσι αἱ Ἐπιτροπαί' α')
τίνα τῶν μελῶν αὐτῶν δύνανται ν' ἀναλά-
θωσι θέματα καὶ ν' ἀνακοινώσωσι ταῦτα ἐν
τῷ συνέδριῳ β') τίνα θέματα κρίνουσι κατέλ-
ληλα καὶ παρ' ἄλλων ν' ἀνακοινωθῶσι. Καὶ
τούτου δευτοῦ γενομένου ὁ κ. Κ. Ἰωαννίδης
λαβὼν τὸν λόγον ἀναγινώσκων πραγματεῖαν
αὐτοῦ περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν
ἀνακαλύψεων τοῦ Παστέρ.

Ὁ κ. Κ. Ἰωαννίδης ἀναγέρει πρῶτον τὸν
τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως τοῦ
Παστέρ, τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ ταῦτα γενικὰ τινα περὶ
τῶν σπουδῶν καὶ τῶν προσδόν αὐτοῦ ἐν τοῖς
σχολαίοις εἰπὼν ἱστορεῖ τὰς διαφόρους αὐ-
τοῦ ἀνακαλύψεις, ἥτοι τὴν θεωρίαν τῶν μι-
κροβίων, τὸ ζήτημα τῆς αὐτομάτου γεννήσεως
τῶν ὄντων, τὴν θεωρίαν τῆς τῶν μεταξο-
σκωληκῶν ἐπιδημίας, τὰ ἐν τῇ μελέτῃ νο-
σημάτων τοῦ ζύθου καὶ οἴνου πορίσματα αὐ-
τοῦ κατελήξεν εἰς τὰς περὶ τῶν αἰτίων τῶν δια-
φόρων ἐπιδημιῶν νοσημάτων θεωρίας, ὧν
τὴν μελέτην ἀνέβηκεν εἰς τὸ προσεχὲς μά-
θημα.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, τοῦ κ. προέδρου εὐ-
χαριστήσαντος τῷ κ. Κ. Ἰωαννίδῃ, λίσεται
ἡ ἀναμνηστὶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΗ'.

(Τοῦ ἐκτοῦ).

Τῇ 26 Νοεμβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. Ν. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν
πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνελεύσεως ἀνα-
γινώσκεται ἡ

ἀλλοιολογογραφία.

ἐξ ἧς παρατίθενται περιλήψεις τῶν ἐπι-
στολῶν:

Τῆς χάρις Π. Βράβλα (Μ. Α.) ἐν Κερκύ-
ρας, ἀπὸ 22 Ἰσταμένου, εὐχαριστοῦσας τῷ

Συλλόγω δὲ τὰ πρὸς αὐτὴν συλλογητικὰ ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τοῦ συζύγου αὐτῆς.

Τοῦ Χρ. Παπαδοπούλου ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀγγέλλοντας τὴν παραλαβὴν τοῦ Περιόδιου τοῦ Συλλόγου μετὰ τοῦ Παρατίμματος καὶ δηλοῦντος, ὅτι ἀποστέλλει τρεῖς αὐτοῦ λόγους.

Ἰὼν κ. Γ. Κοῦζου καὶ Ι. Α. Ἰλλίδου, ἀπὸ 20 νοεμβρίου, δηλοῦντων, ὅτι εὐχαρίστως ἀκούοντες τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συλλόγου περὶ τῶν ἀπογραφωμένων αὐτῶν.

Τοῦ κ. Ν. Αὐστηρίου ἐκ Προνοστήμενης τῆς Μακεδονίας, ἐκθέτοντος τοιοῦτον τῆς καταστάσεως τῶν σχολῶν τῆς κοινότητος καὶ αἰτουμένου τὴν ἀποστέλλειν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου 2 ἢ 3 σχολὴν μετὰ τῶν προνομιῶν καὶ τιμῶν ἰθνηκῶν δρχμάτων. Ἐπισημαίνεται δὲ τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ καὶ ἐπιστολὴ τοῦ ἰδίου πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις πρὸς διδασκὸν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογον, ὅτι ὡς παραπονείται κατὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Συλλόγου τοῦτου παρέχοντος ἄπασαν τὴν ἐξ ἐσόδων χορηγίαν τῇ παρενεαγωγῇ.

Τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς φιλομούσου ἐταιρίας Παλλὰδος, ἀπὸ 20 νοεμβρίου, παρακαλοῦσης τὸν προεδρεῖον εἰς τὴν ἐπίτειον αὐτῆς ἐορτὴν γενησομένην τὴν 25 ἐπιστώσεως.

Τῆς Ἑφορείας τῶν σχολῶν Τσεγγέλιοις, ἀπὸ 25 νοεμβρίου, ἀγγελλούσης, ὅτι ὁ παραλαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου χορηγηθέντα χρήματα τὰς σχολαῖς ἐκ τοῦ Ζαριεῖου κληροδοτήματος ἀρνείται παραδοῦναι αὐτὰ καὶ παρακαλοῦσης τὸν Σύλλογον, ἵνα διατάξῃ τὸν παραλαβόντα νὰ παραδώσῃ τὰ χρήματα τῇ Ἑφορείᾳ.

Τῆς ἐν Νυμφαίῳ ἀδελφότητος τῶν Νυμφαίων Ἰωάννης Βατάσης, ἐξαιτουμένης τὴν ἀρωγὴν τοῦ Συλλόγου διὰ τὸν Παρνεαγωγεῖον τῆς κοινότητος. Ἐπισημαίνεται δὲ καὶ κανονισμοὶ τῆς Ἀδελφότητος.

Τῶν κ. κ. Ν. Χαρσιλάου, Ὁδ. Ἀνδρεάδου καὶ Ch. Nazaretti, ἀπὸ 26 νοεμβρίου, προτεινόντων τὸν κ. Μ. Ἀθηνάιον, ἔμπορον ἐν ταύτῃ, τακτικὸν μέλος.

Εἰς ἀνακινούνται καὶ προσροαὶ βιβλίων.

Τοῖς διαρτηταῖς ἀπονέμονται εὐχαριστίαι.

Ὁ κ. πρόεδρος δηλώσας μετὰ λύπης, ὅτι ἕνεκα τῆς δυσχεροῦς καταστάσεως τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Συλλόγου δὲν δύναται νὰ ἐλθῇ ἐπίκουρος εἰς τοὺς αἰτουμένους τὴν χρηματικὴν συνδρομὴν αὐτοῦ, προτείνει, ὅπως κατὰ τὴν παράκλησιν τῆς ἐν Τσεγγέλιοις Ἑφορείας

γράφῃ ὁ Σύλλογος τῷ κ. Κ. Ἰωαννίδῃ, ὅτι τὰ χρήματα τοῦ Ζαριεῖου κληροδοτήματος, ἅπαι παρὰ τοῦ Συλλόγου ἔλαβεν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἐν λόγῳ Ἑφορείας, πρέπει νὰ δοθῶσιν αὐτῇ.

Ὁ κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδης λέγει, ὅτι ὁ Σύλλογος οὐδὲν εὐδυνάται διὰ τὴν καθυστήρησιν τούτων τῶν χρημάτων, ἀπὸ παραδοῦς ταῦτα τῷ κ. Κ. Ἰωαννίδῃ ἐπὶ ἐπιστομῇ διπλοτύπῳ ἀποδείξει τῆς ἐκκλησίας, φαινοῦσθ οὐ μόνον τὰς ὑπογραφὰς τῶν μελῶν ἀλλὰ καὶ τὴν σφραγίδα τῆς κοινότητος, δὲν πρέπει δὲ ν' ἀναμειχθῇ κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ὁ Σύλλογος ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, ἀλλὰ νὰ ἐγκαταλίπῃ αὐτοὺς νὰ διεκδικήσωσι τὰ δικαιώματα αὐτῶν διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ.

Ὁ κ. Ι. Γεωργαντόπουλος ἀπαντῶν λέγει, ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐξ ἰσοῦ ἐπαρῶναι καὶ τὸν Σύλλογον καὶ τὴν Ἑφορίαν, ἀλλὰς τε λίαν σκληρὸν ἔκ τῃ νὰ ἐγκαταλίπῃ ὁ Σύλλογος τὴν κοινότητα οὕτω καλῶς δυνάμενος νὰ πράξῃ τι ὑπὲρ αὐτῆς. Μετὰ μικρὸν δὲ συζητήσιν, τῆς προτάσεως τοῦ προέδρου δεκτὰς γενόμενης, ἀγγέλλονται τὸ δεύτερον καὶ ὑποπροσφθέντα γίνονται δεκτὰ τακτικὰ μέλη τῆς Γενουσίῃς κ. κ. Α. Καρδωνίδης, Β. Θεωρίδης, Βασίλ. Μελανδρῆκος, Μιχαὴλ Α. Βαρυδούκας, Ἰ. Σουλῆς, Δ. Βασιλακίδης, Σ. Ι. Σπῆνης, Α. Α. Πουλκούρος, Κωνστ. Γ. Κόκκινος, Μιχαὴλ Λίστας, Κ. Πακιδής, ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ κ. Χρ. Δ. Ζερλέντης καὶ οἱ κ. κ. Dr Karl Foy, Γ. Παναγιωτίδης καὶ Ι. Κωνσταντινίδης.

Ἀγγέλλεται δὲ τὸ πρῶτον τακτικὸν μέλος ὁ κ. Μιχαὴλ Ἀθηνάιος, ἔμπορος, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κ. κ. Ν. Χαρσιλάου, Ὁδ. Ἀνδρεάδου καὶ Ch. Nazaretti. Μῆλος δὲ τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἀγγέλλει ὁ κ. πρόεδρος, ὅτι προτείνεται ὑπ' αὐτῆς ὁ Karl Foy.

Εἰτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ κ. πρόεδρος ἀνέγνω σύντομον ἀνάλυσιν καὶ κρίσεως τινας περὶ τοῦ μυηστηρίου τοῦ ποιητοῦ Γκαίτε, Othello Malasoras. Τὸ μυηστηρικὸν τοῦτο διακρίεται εἰς 2 μέρη, καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέρος περιέχον 8 βιβλία καὶ ἐκδοθὲν τῷ 1866 πραγματοποιεῖται περὶ τῶν ἐτῶν τῆς μαθητείας τοῦ Μάστουρος, τὸ δὲ δεύτερον, ἐκδοθὲν μετὰ 27 ἐτη, περὶ τῶν ταξιδιῶν αὐτοῦ. Ὁ σκοπὸς τοῦ μυηστηρίου ἐστὶ νὰ σπείρῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὴν κλίσιν τῶν Γερμανῶν εἰς τὰς τέχνας, εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον. Τούτων ἕνεκα ἐπέ-

κριναν αὐτὸ εἰς περὶ τὸν Ἰακωβὴν καὶ Νοβέλλον, ὡς λίαν πρακτικὸν καὶ μετὶ ἔχον τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ ἰδιωτικὸν τὸ δὲ γυναικίον φύλον κατέκρινεν αὐτὸ δι' ὅς περιέχει ἀσέμνους ἱρωτικές. Ὁ Οὐδέλλμος Μάιστωρ νομίζων τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτι εἶναι προσωρισμένος καὶ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν δραματικὴν ποιήσιν καὶ διὰ τὸν θεατρικὸν παραστάσεων καὶ μεταμορφώσῃ τὴν γεωμετρικὴν κοινωνίαν συνειδήθη μετὰ τοῦ δραματικοῦ θιάσου καὶ μετ' αὐτοῦ περιπλανᾶται πολλὰς καὶ ποικίλας ὁριστῆμενος περιπετείας, ἅς ἐξιστορεῖ ὁ συγγραφεὺς ἐν τῷ πρώτῳ μέρει.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, τοῦ κ. Γ. Γεωργανταπούλου, ὅστις ἀντικατέστησε τὸν κ. πρίεδρον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀναγνώσματος, ἐπαρσάμενος τῷ κ. Ἡρ. Βασιλάδῃ τὰς εὐχαριστίας τοῦ Συλλόγου ἐπὶ τῷ ἀξιολόγῳ ἀναγνώσει, ἔκλεισε ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΨΝΘ'.

(Γενική).

Τῇ 3 Δεκεμβρίου 1884.

Προεδρευόντος τοῦ κ. **ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ**.

Ἀναγνώσθησαν καὶ ἐπιμνησθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδρίας ἀνακοινουαὶ ἡ

ἀλλοιολογοφία.

ἐξ ἧς παρατίθενται περίληψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. **Πλ. Βαλσαμάκη**, ἀπὸ 29 παρελθόντος, διαβιβάζοντος ἐσωκλειστούς ἀγγέλων περὶ ἐκδόσεως ὑπ' αὐτοῦ Χημείας διὰ τὰ σχολεῖα καὶ παρακαλοῦντος, ὥπως ὁ Σύλλογος ἐγγράψῃ αὐτῷ συνδρομητής.

Τῆς **Α. Π.** τοῦ Μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. **Γρηγορίου**, ἀπὸ 28 νοεμβρίου, ἀπαντῶντος εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 110 ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ φροντίδι τοῦ Συλλόγου πρὸς διδασκίαν καὶ δημοσιεύσιν μνημείων τῶν παρελθουσῶν ἑποχῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἀγγέλλοντος, ὅτι δωρεῖται δύο παρ' αὐτοῦ εὐρεθέντα χειρῶν μουσικῆ χειρόγραφα.

Τοῦ κ. **Ματθαίου Παπανίκου**, ἐκ Σμύρνης, ἀπὸ 3 10βρίου, ἀποστέλλοντος τῷ Συλλόγῳ δύο πραγματείας αὐτοῦ τὴν μὲν ἐπιγραφομένην *Symboleis eis tēn istoriān tōn patrōn*

τῶν Κωνσταντινουπόλεως, τὴν δὲ *Μελέτιος ὁ Λευκόφρωνος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως*.

Τὸν κ. κ. **Ἡρ. Βασιλάδου**, Ὁδ. Ἀνδρέαδου καὶ **Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραιῶς**, ἀπὸ 1/13 δεκεμβρίου, προτεινόντων τακτικὰ μέλη τὸν κ. **Σ. Χρ. Ζωγράφου** καὶ **Γ. Χρ. Ζωγράφου**.

Τοῦ ἐν Ἀλκατράτοις Συλλόγου *Ἐρμθραίας*, ἀπὸ 25 παρελθόντος, ἀγγέλλοντος τὴν ἰδρυσιν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ καὶ ἐξαίτουμένου τὰ τεύχη τοῦ Περιόδιου τοῦ Συλλόγου διὰ τὸ ἀναγνωστῆριον αὐτοῦ.

Εἶτα ἀγγέλλονται αἱ προσφοραὶ βιβλίων.

Τῆς δωρηταῖς ἐπαρζόντων εὐχαριστεῖται. Ὁ κ. πρίεδρος ἀκολουθῶν περὶ τῆς ἀλληλογραφίας τὸν λόγον ποιοῦμενος παρακαλεῖ τὰ ἀξιώματα τοῦ Συλλόγου μέλη, ὥπως συνδράμωσι τῷ κ. **Πλ. Βαλσαμάκῃ** ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς Χημείας αὐτοῦ. Περὶ δὲ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐν Ἀλκατράτοις Συλλόγου *Ἐρμθραίας* ὁ κ. πρίεδρος προτείνει καὶ προσαναγκάζει τὰ αἰτούμενα Περιόδικα τοῦ Συλλόγου πλὴν τῶν ἐξαντληθέντων καὶ ἐν ἐξαγκλίσει εὐρισκομένων.

Τῆς προτάσεως ταύτης δεκτῆς γενομένης ὁ κ. γενικὸς γραμματεὺς ἀναγινώσκει τὸ πρόγραμμα τῶν κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν χειμερινῇ συλλογικῇ περίοδον γενησομένων ἐν τῷ Συλλόγῳ δημοσίων διαλέξεων.

Τοῦ προγράμματος ἐπιψηφισθέντος ἀγγέλλεται τὸ δεύτερον καὶ ψηφισθεὶς κατὰ τὰ νενομισμένα γίνεσθαι δεκτὸς ὡς μέλος τακτικὸν ὁ κ. **Μ. Ἀθηνάσιος**, ἑμπορος.

Εἶτα ἀγγέλλονται τὰ πρώτων τακτικῶν μελῶν κ. κ. **Σάβιον Χρ. Ζωγράφου**, τραπεζίτη ἐν Παρίσις καὶ **Γεώργ. Χρ. Ζωγράφου**, πρὸς αὐτῆς τῆς νομικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων, προτεινόμενοι ὑπὸ τῶν κ. κ. **Ἡρ. Βασιλάδου**, Ὁδ. Ἀνδρέαδου καὶ **Α. Π. Κεραιῶς**.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. πρίεδρος ὑποβάλλει πρότασιν τῆς Ἐπιτροπικῆς Ἐπιτροπῆς, ὥπως ἀποτελέσῃσι μέλη αὐτοῦ οἱ ἱεραὶ κ. κ. **Γεώργιος Παναγιωτίδης** καὶ **Ἰωάννης Κωνσταντινίδης**.

Τῆς προτάσεως ταύτης δεκτῆς γενομένης ὁ κ. Κωνσταντίνος Ἰωαννίδης ἱατρὸς ἀναγινώσκει συνέντησιν τῆς Περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων τοῦ κ. **Pasteur** πρὸς αἰτίαν αὐτοῦ.

Ὁ κ. Κωνστ. Ἰωαννίδης συνεχίζει τὴν πραγματείαν αὐτοῦ εἰπών, ὅτι ὁ **Pasteur** στηρίζόμενος ἐπὶ τῶν θεωριῶν τῶν διαφόρων

ζυμώσεων, ήβλησε νά λύσῃ τὸ ζήτημα τῆς παραγωγῆς τῶν μολυσματικῶν νόσων ἀπέδειξε λαμπρὴν κατὰ πρῶτον, ὅτι τὸ παράγον τὴν ἀνθρακὰ τῶν ζώων αἰτίον εἶναι μικροβίον τὴν νηματοειδές. Στριζόμενος δὲ ἐπὶ τὸν διαφύων αὐτοῦ πειραμάτων ἀπέδειξεν, ὅτι τὰ πειράματα τοῦ Jaubard καὶ Leplat εἰς τὸν ἀντικείμενον τούτου ἦσαν κατὰ τὴν ὁμοιότητα αὐτοῦ ἀντικεινὰ, διότι εἰς τὰς ἐνοφθαλμισαίας αὐτῶν μεταχειρίζοντο αἷμα ζώου ἀποθανόντος ἐξ ἀνθρακος ἀπὸ πολλῶν ἡδὴ ἡμερῶν καὶ ὅς ἐκ τούτου μετέδιδον εἰς τὰ ζῶα οὐχὶ τὸν ἀνθρακὰ ὡς τὴν σήμαντιαν, τῆς ὁποίας τὸ μικροβίον ἀναπτύσσεται εἰς 12—24 ὥρας ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἔτους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐξ ἀνθρακος θανόντος ζώου, ὅτι κατέγειναι εἰς τὰ Ρασιμῶν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ αἵτιος τῆς χολέρας τῶν βοοείδων, ἥτις καταστρέφει αὐτὰς, ἐνῶ ὁ ἀνθρακὸς δὲν προσβάλλει ποσὸς τὰ πτηνὰ, παρ' ἃν καταβιβάζῃ τις τὴν θερμοκρασίαν αὐτῶν καὶ ἀπέδειξεν, ὅτι καὶ τὸ αἷτιον τῆς χολέρας τῶν βοοείδων εἶναι μικροβίον ἀνήκον εἰς τὴν τάξιν τῶν μικροβίων.

Μετὰ δὲ ταῦτα λίσεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕ'.

(Τακτική).

Τῇ 10 Δεκεμβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινουεὶ ἡ

ἀλλήλολογογραφία.

ἐξ ἧς παρατίθεμεν περιληψὶν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀπὸ 20 παρελθόντος, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν α') Μελέτης αὐτοῦ Περί τῶν ἐν Κίπρῳ ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀκμασιῶν ἐπιγραφῶν ἁνθρῶν, ἐπισκόπων καὶ λογίων μέχρι τῆς ἐκείνου ἐκατομμυριαρίου καὶ β') τισσάκων φύλλων τῆς ἐν Λεμεσῷ ἐκδιδομένης ἀγγλιστῆς ἐφημερίδος Cyprus Herald διὰ τὸ ἀναγνωστέρειον, εἰς ὃ ἐξακολουθεῖ τῇ ἀποστολῇ αὐτῆς.

Τῆς ἐν Τατακούλῳ Φιλοπτώωυ ἀδελφότητος, ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου, προσκαλοῦσης τὸν

Σύλλογον εἰς τὴν ἐπίτιμον αὐτῆς ἑορτήν.

Τοῦ κ. Ν. Κ. Αρμάνου ἐξ Ἀράκης, ἀπὸ 3 ἐνεστώτος, δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 23 παρελθόντος μηνὸς ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου δηλοῖ, ὅτι τὰ συγγράμματα αὐτοῦ ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ ἐν Πειραιεὶ πράκτορος τοῦ αὐτοσυγγαμικοῦ Λοῦς εἰς τὸν ἐνταῦθα κ. Forri, δι' ὃν καὶ ἀποστέλλεται ἰσχυρίσας ἐπιστολὴ τοῦ πρώτου πρὸς τὸν δεύτερον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Τοῦ κ. Δ. Σ. Μαυρογένους, προξένου τῆς Τουρκίας ἐν Φινίε, ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἔλαβε καὶ ἐνεγείρει τὸ τε Δίπλωμα καὶ τὰς τελευταίας δημοσιεύσεις τοῦ Συλλόγου τῷ ἄρτι ἐκλεγέντι Δ' Βέλα Ερὸδι ὑποσχθέντι πέμψαι τὰς αὐτοῦ τῷ Συλλόγῳ.

Τοῦ κ. Κ. Ἰωαννίδου, ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου, δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 30 παρελθόντος ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου δηλοῖ, ὅτι αἱ πληροφορίες, ἃς ἴδωκε τῷ Συλλόγῳ ἡ αὐτοκλήτως ἑφορὰ Τσεγκελικιοί, εἰσὶν ἰσχυραῖ, ἐξεπύκνως ἐξυφανθεῖσαι, διότι τὸ ποσόν, ὅσον εἶχε λάβει ἐκ τοῦ Ζαφειρίου κληροδοτήματος ὥρισθαι νὰ δοθῇ τῇ γῆρῳ τοῦ ἀειμνήστου Ἰωακείμ Ἀναστασιάδου εὐεργετῶν καὶ προστατῶν τῶν σχολῶν, ἐκ τῆς ἀνεγέρσεως τῶν ὁποίων εἶνε λαμβάνειν δύναμις χρηστικῆς τοῦ τῶς τότε ἐφορίας δοθέντος τῷ μακαρίτη 150 λίρας ποσῶν. Ὅθεν τὰς 30 λίρας παρίδωκε τῇ γῆρῳ I. Ἀναστασιάδου κατόπιν ἀποφάσεως τῆς κοινότητος ἐγγράφως αὐτῷ ἀνακοινωθείσης. Ὁ κ. Κ. Ἰωαννίδης ἐπισυνάπτει τῇ ἐπιστολῇ αὐτῇ ἐγγράφον τῆς ἀποφάσεως τῆς κοινότητος καὶ ἐπιστολὴς αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐφορίαν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Τοῦ κ. Σμ. Μανασσιδίου, δημοδιδασκάλου ἐν Κατζίγυρῳ (Κεσσάνης), ἀπὸ 21 παρελθόντος, δι' ἧς ἐκαίεται παρὰ τοῦ Συλλόγου ἐγγράφον, δι' οὗ ν' ἀναγνωρίζῃ αὐτῷ ὡς δημοδιδάσκαλον, ἵνα χρησιμεύσῃ αὐτῷ διὰ τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως προσκαλεσθεῖ εἰς Ἀδριανούπολιν ἀπάσης τῆς νομαρχίας τοὺς διδασκάλους, ὅπως ἐξετασθῶσιν ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀναγνωρισθῶσιν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ὡς δημοδιδάσκαλοι.

Τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου, ἀποστελλούσης τὴν κρίσιν αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἐνωτάτης μεθόδου τῆς γαλλικῆς γλώσσης τοῦ L. Olivero.

Τοῦ κ. Μ. Παρκινά, ἐκ Σφύρας, πέμ-

МЕЧНИКОВА

ποντος πραγματείαν επιγραφομένην *Νεοελληνική*.

Τού κ. Μ. Παπανίκα, ἐκ Σμύρνης, διαβεβαιώνει αὐτοσυγγίδην περιγραφὴν τοῦ Τασσαμπά καὶ τῆς Αἰνός μετὰ παροιμιῶν, ἀσμάτων καὶ λεξιλογίου ὑπὸ Ἰωάννου Κωνσταντινίδου.

Εἶτα ἀγγέλλονται καὶ προσφοραὶ βιβλίων.

Τοῖς δωρηταῖς ἀπονέμονται εὐχαριστίαι.

Ὁ κ. πρόεδρος ποιεῖται τὰς εἰς ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας παρατηρήσεις.

Αἱ διάφοροι ἐπιγραφαὶ, ὡς ἀνακοινοῖ δι' ἐπιστολῆς ὁ κ. Ν. Κ. Ἀθηνίος ἐξ Ἀρτάκης, καὶ ἡ τοῦ κ. Ι. Κωνσταντινίδου πραγματεία περὶ ἀλλοθινοῦ τῆ Ἀρχαιολογικῆ Ἐπιτροπῆς.

Ὅταν ὁ ἄρροξ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐφορέας Τσεγνίκου, ὁ Σύλλογος ἐπαξεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ πρὸς ἐναπολείπειται δι' αὐτὸν νὰ ἀποστείλῃ ἄντιπρόσωπον τῆς ἐπιστολῆς τῆς εἰρημένης ἐφορέας, δι' ἧς αὕτη ἐντέλλεται τῷ κ. Κ. Ἰωαννίδου, ὅπως ἡ ἐκ τοῦ Ζαριρίου κληροδοτήματα ἀνεκὰ δοθῇ τῇ χήρᾳ Ἰωαννίδου Ἀναστασίου.

Τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Σ. Μανασσιδίου ὁ κ. πρόεδρος θεωρεῖ σπουδαίαν, ἀλλὰ τὴν αἰτῶσιν αὐτοῦ ὁ Σύλλογος δεν εἶναι ἀρμόδιος νὰ ἐμπληρώσῃ. Τοιαύτη ἐπιστολὴ νομίζει, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀποσταλῇ μάλιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ὁ κ. Κ. Γεωργιάδης παρατηρεῖ, ὅτι, ὁ Σύλλογος ἔχει πεποιθῆσθαι εἰς τὴν ἰκανότητα αὐτοῦ, δύναται νὰ συστήσῃ ταύτην εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ.

Ὁ κ. Κ. Μακρὴς ὑποστηρίζει τὰ ἀνωτέρω καὶ θεωρεῖ τὸν κ. Σ. Μανασσιδὴν ἄξιον τοιαύτης ὑποστηρίξεως, ὡς ἀποστελλαντα πολλὰς συλλογὰς γλωσσικῆς ὕλης εἰς τὸν Ζωγράφειον ἀγῶνα.

Ὁ κ. Ὁδ. Ἀνδρεῆδης νομίζει, ὅτι ἡ σύστασις αὕτη πρέπει νὰ γείνη εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Ἐκπαιδευτικὴν ἐπιτροπὴν δι' ἀντιπροσώπων τοῦ Συλλόγου.

Μετὰ μακρὴν συζήτησιν τῇ προτάσει τοῦ κ. Ν. Χαρσιδάου, ὅστις ἐθεώρησε τὴν γνώμην τῶν προλαλήσαντων ἐπικρατὴν μὲν ἀλλ' οὐκ καὶ νομοταγή, ἐπὶ τέλους ἀποφασίζεται, ὅπως γείνη γνωστὸν τῷ κ. Σ. Μανασσιδῇ, ὅτι ὁ Σύλλογος μετὰ προβολῆς θέλει συστήσει καὶ ὑποστηρίξῃ τὴν αἰτῶσιν του, ἂν οὗτος ἀποταθῇ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Εἶτα ὁ κ. πρόεδρος ἀνακοινοῖ τῷ Συλλό-

γῳ, ὅτι μεταβῆς μετὰ τοῦ γεν. γραμματέως καὶ τοῦ κ. Ι. Δ. Ἀριστοτέλους περὶ τῶν ἔξωθεν τῶν ὑπογραφῶν τοῦ ἱεραρίου Κισμὴλ πασῶς ἀνήγγειλε τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ὡς ἐπιτιμίου μέλους τοῦ Συλλόγου καὶ ἐνεγείρει τὸ Δίπλωμα τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ. Ἡ Α. Εὐ. πύλαρισται τῷ Συλλόγῳ, ἥλπιστο αὐτῷ τὰ βέλτεστα καὶ εὐπρεπέστερα νὰ δρῶσιν, ὅτι ἐπιθυμῇ νὰ εὐρεθῇ εἰς τινὰ συνεδριάσιν.

Εἶτα ἀγγέλλονται τὸ δεύτερον καὶ φηρορηθέντες γίνονται δεκτοὶ ὡς τακτικὰ μέλη οἱ κ.κ. Σόλων Χρ. Ζωγράφος τραπέζιτης ἐν Παρισίοις καὶ Γιώρ. Χρ. Ζωγράφος προλῆτης τῆς νομικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων.

Ἀγγέλλεται δι' τὸ πρῶτον ἐπίτιμον μέλος ὁ κ. Δημ. Βουλπιώτης, ὅπουρος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοτικῆς ἐκπαίδευσιν ἐν Ἑλλάδι, προτεινόμενος ὑπὸ τοῦ προεδρίου.

Κατόπιν ὁ κ. Ν. Χαρσιδάδης ποιεῖται συνείχεσιν τῆς Περὶ παραγωγῆς τοῦ πλοῦτον πραγματείας του ἐπραγματεῖται δι' περὶ κεραλαίων, καὶ πρῶτον ὥστε τί ἐστὶ κεράλαιον, εἶτα πῶς συγκαταίχονται τὰ κεράλαια, πῶς κατατάσσονται εἰς πάγια καὶ κυκλοφοροῦντα καὶ ποία εἶναι ἡ οἰκονομικώτερα χρῆσις αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα ἦλθεν εἰς τὸ τρίτον στοιχείον τῆς παραγωγῆς, ἥτοι τὰ στοιχεῖα ἡ τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως καὶ ἰδίᾳ ἐπραγματεῖται περὶ τῆς θεωρουμένης ὡς στοιχείον παραγωγῆς καὶ πρῶτον μὲν διέκρινε τὴν Γῆν ὡς ἀνεπὶ τὴ φυσικὴν καὶ παραγωγικὴν δύναμιν, δεύτερον δὲ τὰς διὰ τοῦ ἀνθρώπου μεταδιδόμεναι αὐτῇ παραγωγικὰς δυνάμεις, ἥτοι διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῶν κεραλαίων. Εἶτα διεπραγματεῖται διὰ μακρῶν τὸ ζήτημα: ποῖον τὸ παραγωγικώτερον καὶ λιστελιώτερον σύστημα τῆς καλλιέργειας καὶ ἂν πρέπει νὰ προτιμῇ ἡ μικρὰ ἢ ἡ μεγάλη καλλιέργεια; μετ' ὅ τῆς ὥρας παραβῆκε διέκυψε τὸ ἀνέγνωμα τοῦ δι' ἐτέρων συνεδριάσιν.

Μετὰ δὲ ταῦτα λύεται ἡ ἐκπαίδευσιν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕΛ

(Τακτικῇ).

Τῇ 17 Δεκεμβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν

πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινούται ἡ

ἀλλ.ν.λογαφία.

Ἐξ ἧς παρατίθεμεν περιλήψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Α. C. Drolsum βιβλιοφίλικος τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Βασιλικοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λειψείας, παρακαλοῦντος, ὅπως ἀπευθύνωνται αἱ πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον ἡμέτεροι ἐπιστολαὶ κατ' εὐθείαν.

Τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 12 ἐνεστάτος, ἀγγέλλοντος τὴν παρακλήσιν τοῦ IE' τμήματος τοῦ Περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου συγγραμματος μετὰ τῆς Μαυροοράτειας βιβλιοθήκης καὶ ἐμολογούντος χάριτας ἐξ ὀνόματος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Νορβηγίας πρὸς Συλλόγῳ.

Τοῦ ἐνταῦθα Μακεδονικοῦ Φιλεκαπαιδευτικοῦ Συλλόγου, ἀπὸ 14 δεκεμβρίου, ἐκφράζοντος τὴν βεβαίαν αὐτοῦ εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ ἀπὸ 1 νοεμβρίου συγχαρητικῇ διὰ τὴν ἰδρυσιν αὐτοῦ ἐπιστολῇ τοῦ Συλλόγου καὶ ἐξαίτουμένου, ὅπως παραδίδῃται ὁ ἡμέτερος Συλλόγος τὰς εἰς αὐτὸν ἀπευθυνομένας ἐπὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιστολάς, καθότι στερεῖται οὗτος καταλλήλου δευτέρου.

Τῆς ἐνταῦθα ἀδελφότητος τῶν Κρητῶν Μητρώος, ἀπὸ 11 δεκεμβρίου, ἀγγελλούσης τὴν ἰδρυσιν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς καὶ ἐπικαλούμενης τὴν ἥλικὴν συνδρομὴν καὶ προστασίαν τοῦ Συλλόγου. Σὺν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἀποστέλλει ἀντίτυπον τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς καὶ προκέρχον ἐντύπον πρὸς τοὺς ἀπαιταχοὺς Κρήτας.

Εἰς ἀγγέλλονται αἱ βιβλίων προσφοραί.

Τοῖς δωρηταῖς ἐκφράζονται εὐχαριστίαι.

Εἶτα ὁ κ. πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Συλλόγος δύναται νὰ δεχθῇ τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνταῦθα Μακεδονικοῦ Φιλεκαπαιδευτικοῦ Συλλόγου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ ὅμως, ὅτι εἰς οὐδεμίαν ὑποβιβθῇται δαπάνην.

Τούτου δεκτοῦ γενομένου, ἀγγέλλει, ὅτι ὁ κ. Δημ. Ταυδάκος, ὁ πολλὰκις τὴν πρὸς τὸν Σύλλογον ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ χρηματικῶν προσφορῶν ἐκδηλώσας, εὐμενιστὴς ἀπαντῶν εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου νὰ προσεγγίσῃ 10 ὅβ. λίρας ὑπὲρ τοῦ Περιοδικοῦ συγγραμματος αὐτοῦ. Ἐπὶ τῇ προσφορᾷ ταύτῃ ὁ Σύλλογος ἐκφράζει τῆς εὐχαριστίας αὐτοῦ τῷ κ. Δ. Ταυδάκῳ.

Εἶτα ἀγγέλλεται τὸ δεύτερον καὶ ψηφοφορηεῖς γίνεται δεκτὴς ὡς ἐπίτιμον μέλος

ὁ κ. Δημήτριος Βουλγιώτης, ὁποῦντος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἑλλάδι.

Ἀγγέλλονται δὲ τὸ πρῶτον ἐπίτιμα μὲν μέλη ὁ Α. Ἐξ. ὁ πρίγκηψ Παῦλος Ἀρσένιεβιτς Ποτιάνιν καὶ οἱ κ. κ. Ἀθ. Θεοδωρίδης Βέρκοβ, διευθυντὴς τῆς ἐν Πετρούπολει αὐτοκρατορικῆς δημοσίας βιβλιοθήκης, Δημ. Νικολαΐδης Ἀνοῦσιν, καθηγητῆς τῆς Ἀνθρωπολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Μόσχας, Βασίλειος Γρηγοριάδης Βασιλειεύσκις, καθηγητῆς τῆς Μεσαιωνικῆς Ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Πετρούπολεως, Dr Albert Harkavy, μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῆς Πετρούπολεως, Νικόδημος Κοντάκωφ, καθηγητῆς τῶν ὁρίων τεχνῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ὁδησσοῦ.

Ἀντεπιστέλλοντα δὲ οἱ κ. κ. Βασίλειος Δημητρίεβιτς Σμόρνωφ, καθηγητῆς τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν ἐν Ρωσσίᾳ, Πέτρος Ἰβανωβιτς Λουπερόβσκις, καθηγητῆς ἐν τῇ ἱστοριοφιλολογικῇ σχολῇ τοῦ Niezina.

Υπὸ δὲ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιτίμειται καὶ γίνεται δεκτὴς ὡς μέλος αὐτῆς ὁ κ. Ν. Σιδεραστούκος.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. γεν. γραμματεὺς ἀναγινώσκει προγραμματίαν τοῦ ἐν Σμύρῃ γυμνασίου Μιχαήλου Παπανίκια ἐπιγραφομένην Συμβολαί μετὰ τὴν ἱστορίαν τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Μετὰ δὲ ταῦτα γίνεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕΒ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 24 δεκεμβρίου 1884.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνώσθενται καὶ ἐπικυρωθέναι τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἐκτινώνσκειται ἡ

ἀλλ.ν.λογαφία.

Ἐξ ἧς παρατίθεμεν περιλήψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀπὸ 3 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντας, ὅτι ἀποστέλλει τῷ Συλλόγῳ τὸ 6' μέρος τῆς Περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀκμασάντων ἐπιστῶν ἀνδρῶν, ἐπισκόπων καὶ λογίων μέχρι τῆς ἐνεστά-

σης εκατονταετηρίδος πραγματείαις αὐτοῦ.

Τοῦ κ. George A. Macmillan, ἱππικού γραμματέως τῆς πρὸς Ἑνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν ἐν Ἀνοδίνῳ Ἑταιρείας, ἀπὸ 9/21 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντας, ὅτι ἡ Ἑταιρία εὐχαρίστησιν ἀποδίδει τὰς μετὰ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου σχέσεις καὶ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν δημοσιεύσεων, ὅτι ἀποστέλλει τοὺς πέντε ἀριθμοὺς τῆς ἡμετέρας τῆς Ἑταιρίας καὶ παρακαλοῦντος, ὅπως περὶ ὧσιν εἰς τὴν Ἑταιρίαν καὶ αἱ λοιπαὶ δημοσιεύσεις.

Τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, ἀπὸ 21 δεκεμβρίου, προτεινοῦσας τὴν ἀπὸ 100—115 ῥαχίων ἀγορὰν τοῦ συγγραμματος Sigillographi Byzantini par Schlumberger.

Τῆς Συντακτικῆς Ἑπιτροπῆς, ἀπὸ 23 δεκεμβρίου, παρακαλοῦσας, ὅπως ἀγορασθῶσι παλαιὰ ἱερὰ τινὰ στοιχεῖα ἄξιας μέχρις 100 ῥαχίων ἀναγκαιοῦντα αὐτῇ, καὶ ὅπως πέμπῃ ὁ Σύλλογος δωρεὰν τὸ Περιοδικὸν αὐτοῦ εἰς 8 διόφρα, εὐρωπαϊκὰ περιοδικὰ πρὸς κρίσιν.

Τοῦ κ. Α. Πουλκῆ, ἐκ Κρήνης, ἀπὸ 16 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντας τὴν ἀποστολὴν γλωσσικῆς ὕλης διὰ τὸ ἑαυτοῦ ἐκδοτικὸν ἔργον ἀπὸ τῶν τίτλων Μελέται, ὅτι συλλογὴ λέξεων ἐκ Κρήνης καὶ ἀλλοῦθεν.

Τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ 23 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντας τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐκδόσεως γλωσσικῆς ὕλης.

Τοῦ κ. Α. Ὀλιβερίου, ἀπαντῶντος εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ συγγραμματος αὐτοῦ κρίσιν τῆς Ἑκπαιδευτικῆς τοῦ Συλλόγου Ἑπιτροπῆς.

Τοῦ κ. Κ. Δ. Κυριαζῆ, ἀπὸ 24 δεκεμβρίου, αἰτουμένου, ὅπως ἐλεγχῇ μέλος τακτικὸν τοῦ Συλλόγου.

Τῶν κ. κ. Ἡρ. Βασιλάδου, Ὁδ. Ἀνδρεάδου καὶ Ἀθ. Παπαδοπούλου Κερκυρῶς, προτεινόντων τακτικὸν μέλος τὸν κ. Κ. Δ. Κυριαζῆν διδάκτορα τῶν νομικῶν ἐπιστῶν.

Εἰς ἀγγέλλοντας προσφορὰν βιβλίων.

Τοῖς δωρεαῖς ἐκτρέχονται εὐχαρισταί.

Ὁ κ. πρόεδρος προτείνει, ὅπως ἀποσταλῶσι τὰ αἰτηθέντα βιβλία παρὰ τοῦ γραμματέως τῆς ἐν Ἀνοδίῳ πρὸς Ἑνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Ἑταιρίας, πλὴν ἑκείνων, ἅτινα δὲν ὑπάρχουσι (δὴλ. τῶν δύο πρώτων τῶν αὐτῶν).

Τῆς προτάσεως δεκτῆς γενομένης υποβάλλονται καὶ ψηφίζονται αἱ προτάσεις τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑπιτροπῆς καὶ τῆς Συντα-

κτικῆς, κατὰ πρότασιν δὲ τοῦ κ. προέδρου παραπέμπεται ἡ γλωσσικὴ ὕλη τοῦ κ. Α. Πουλκῆ τῇ Φιλολογικῇ Ἑπιτροπῇ.

Ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ὀλιβερίου ὁ κ. πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Σύλλογος δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς συζήτησιν περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ συγγραμματος αὐτοῦ κρίσεως τῆς Ἑκπαιδευτικῆς Ἑπιτροπῆς, μετὰ δὲ ταῦτα υποβάλλει προτάσεις τοῦ προεδρίου περὶ ἀποστολῆς τηλεγραφήματος συγχαρητηρίου τῷ κ. Χρ. Ζωγράφῳ ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ αὐτοῦ ἰσοτῇ, καὶ περὶ προσθήκης δέκα λιρῶν, αἰτηθέντων παρὰ τοῦ κ. Ἀθ. Π. Κερκυρῶς ἐκτάκτων ἐξόδων ἐνεκα, πρὸς ταῖς 25, αἵτινες ἐχορηγήθησαν αὐτῷ διὰ τὸ εἰς Ρωσικὰν ταξιδίον.

Τῶν προτάσεων δεκτῶν γενομένων, ἀγγέλλεται, ὅτι προσεγὼς τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου τὸ Ἀναγνωστήριον καὶ ἡ βιβλιοθήκη.

Εἰς ἀγγέλλονται τὸ δεύτερον καὶ ψηφοφορήματα γίνονται δεκτὰ ἐπίτιμα μὲν μέλη ἡ Α. Ε. ὁ πρίγκηψ Παῦλος Ἀρσενίου τῆς Ποταμίας καὶ οἱ κ. κ. Ἀθ. Θεοδορίδης Βέροιας, διευθυντῆς τῆς ἐν Πετρούπολιν βιβλιοθήκης, Δημ. Νικολαΐδης Ἀνοῦσιν, καθηγητῆς τῆς Ἀνθρωπολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Μόσχας, Βασίλειος Γρηγοριάδης Βασιλειεύσσης, καθηγητῆς τῆς Μεσαιωνικῆς ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Πετρούπολεως, διδάκτωρ Albert Harkavy, μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῆς Πετρούπολεως, Νικόδημος Κοντάκωφ, καθηγητῆς τῶν Ὑμῶν τεχνῶν ἐν τῷ τῆς Ὁδοποιίας Πανεπιστημίῳ.

Ἀποστειλόμενα δὲ οἱ κ. κ. Βασίλειος Δημητριάδης Σωφρονεὺς καθηγητῆς τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν καὶ Πέτρος Ἰβάνοβιτς Λουπερσέβσκις, καθηγητῆς ἐν τῇ ἱστοριοφιλολογικῇ σχολῇ τοῦ Niezin.

Ἀγγέλλεται δὲ τὸ πρῶτον, ὡς τακτικὸν μέλος ὁ κ. Κ. Δ. Κυριαζῆς διδάκτωρ τῶν νομικῶν, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κ. κ. Ἡρ. Βασιλάδου, Ὁδ. Ἀνδρεάδου καὶ Ἀθαν. Παπαδοπούλου Κερκυρῶς.

Ἀκολουθῶς ὁ κ. Κ. Ἰωαννῆν ἐκινῶνται συνέλειαν τῆς περὶ τῶν ἀναγνώσεων τοῦ Pasteur πραγματείας αὐτοῦ. Ἐν τῷ τρίτῳ αὐτοῦ τοῦτο ἀναγνώματι ἀναφέρει, ὅτι ὁ Παστέρ ἀνακαλύψας τὸν παρὰ φύσιν νόσον ἀνθρώπου καὶ τῆς γόλης τῶν ὀρνίθων τὸ αἷτον ἀνεκάλυψε καὶ α') ὅτι διὰ τοῦ ἐξησθενωμένου τοῦ τῆς ζωῆς προφυλά-

σονται τῶν νόσων τούτων καὶ β') ἐπὶ τῇ ζωῇ προσβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἀνθρακὸς πρῶγοντα χόρτον, ἐπ' ὧν ἐναποθετιμῶνται εἰς σπῆρας, οὓς φέρουσιν ἐντὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους σπλήνους σκώληκες ἐκ τῆς γῆς ἐξερχόμενοι. Μετὰ δὲ ταῦτα λόγον ποιεῖται περὶ τῆς ἀναλύσεως τοῦ παρόντος τῆν νόσον τῶν χοίρων, ὅπου ἐστὶ παρὰ τὸν τι καὶ περὶ τῆς καὶ τῆς τοῦ σαρκοῦ τούτου ἀνδρὸς ἐπὶ τῆς νόσου, τῶν κυνῶν. Περαιῶν δὲ ποιεῖται συνάμειον περιγραφὴν τοῦ χημικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Π. α. ε.

Ο κ. πρόεδρος, εὐχαρίστησας τῇ ἀγορῇ ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου ἐπὶ τῷ ἀξιολόγῳ αὐτοῦ ἀναγνώσαντος, ἀπεκρίθη αὐτόν, ἵνα, ἔκ τῃ καὶ ἄλλα, ἀνακοινῶν εἰς τὸν Σύλλογον, παρατήρησας ἅμα, ἐπὶ τῷ ταυτοῦ ἀναγνώματι εἶναι τὴν ἀνάγκην ἀναγκαῖαν, ὅσο τοῦτο περὶ περιγραφῆς συγγραμμάτων εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν δὲν ἔχοντες.

Μετὰ δὲ ταῦτα λύεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕΓ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 14 'Ιανουαρίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

'Αναγνώσαντος τοῦ κ. Π. α. ε. ἀπὸ μέρους τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινουμένη ἡ

ἀλληλογραφία.

εἰς τῆς παρατεθειμένην περίληψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν:

Τοῦ κ. 'Αλ. Μαθιουδάκη, ἀπὸ 20 δεκεμβρίου, δι' ἧς ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἀπὸ 23 νοεμβρίου περὶ ἐγγραφῆς τακτικῶν μελῶν ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ 'Εθνολογικοῦ γραφεῖου τῆς Σμειωσιανῆς 'Ακαδημίας ἐκ Βασιλεῶν, ἀπὸ 20/1 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντες τὴν ἀποστολὴν τῆς δευτέρας ἐπιτομῆς ἐκδόσεως τοῦ γραφεῖου.

Τοῦ κ. Βέλα Ερδὶ, διευθυντοῦ τοῦ Καίσαρ-βασιλικοῦ Γυμνασίου τῆς Φιλαδέφειας, ἀπὸ 2 'Ιανουαρίου, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ ὡς ἀντεπιστέλλοντος μέλους καὶ ὑποχρεομένου τὴν προσεχὴ ἀποστολὴν τῶν δημοσιεύσεων αὐτοῦ.

Τοῦ κ. 'Αντ. Γ. Πουλᾶκη ἐκ Κρήνης, ἀπὸ 24 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντες τὴν ἀποστολὴν (ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—TOM. ΙΘ').

γλωσσικῆς ὕλης ὑπὸ τὸν τίτλον *Kyphēla* διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγωνίσμα.

Τοῦ κ. Ν. Σ. Βενιτοῦ ἐκ Βαρυβαρκῶν, ἀπὸ 31 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντες, ἐπὶ ἀποστολῆς συλλογῆς ζώοντων μνημείων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγωνίσμα.

Τοῦ κ. Ι. Βαλαδάκη, ἐκ Κεραιῶν, ἀπὸ 22 δεκεμβρίου, δι' ἧς ἀγγέλλει τὴν ἀποστολὴν τῆς συνεχείας τῆς ἀπὸ τὸν Πόντον ἰδιωτικῆς συλλογῆς αὐτοῦ διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγωνίσμα καὶ ἀντίγραφον ἐπιγραφῶν ἐξ 'Αμμοῦ μετὰ τῆς παρακλήσεως, ὅπως ἀντιγραφέντα ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἐπιστραφῶσιν αὐτῷ, καὶ ὅπως ὁ Σύλλογος ἀγοράσῃ τὴν περὶ Πόντου πραγματείαν αὐτοῦ τὴν ἐν τῷ Συμβουλευτικῷ ἄγωνι βραβευσθεῖσαν.

Τοῦ κ. Σ. Α. Μανασσεῖδου ἐκ Χατζηγυρίου τῆς Κεσσάνης ἀποστελλόντος συλλογὴν γλωσσικῆς ὕλης διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγωνίσμα καὶ τῶν χειρογράφων, ἐπιγραφόμενων Σχόλια θεοποιητικῆς διδασκαλίας.

Τοῦ γραμματέως τῆς Σμειωσιανῆς 'Ακαδημίας, ἀπὸ 19/31 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντος τὴν παρακλήσιν τοῦ ΙΔ' καὶ ΙΕ' τεύχους τοῦ Περιόδικου τοῦ Συλλόγου μετὰ τῶν Παρατηρημάτων αὐτοῦ καὶ εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τούτῳ.

Τοῦ ἐν Γραμματεῖᾳ Φιλικαπαιδευτικοῦ Συλλόγου Σειρωπῶν, ἀπὸ 29 δεκεμβρίου, παρακαλοῦντος, ὅπως προσενηθῶσιν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου διδασκτικὰ βιβλία πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν Τραπεζοῦντι σχολείων καὶ ἄλλα διὰ τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ. Πρὸς δὲ καὶ τὰ ὑλλείποντα αὐτοῦς τεύχη τοῦ Περιόδικου Α', Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ', Η', Θ', ΙΑ'.

Τοῦ κ. Σ. Μανασσεῖδου ἐκ Χατζηγυρίου, ἀπὸ 13 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντες τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀνω ρηθέντων τευχῶν αὐτοῦ καὶ ἐξαίτουμένην τινὰ τῶν Περιόδικων τοῦ Συλλόγου, ἐν οἷς γλωσσικὴ ὕλη ἰδημοσιεύσῃ.

Τῆς Φιλοπαιδείας ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν, ἐνταῦθα, ἀπὸ 13 'Ιανουαρίου, παρακαλοῦντος τὸν προεδρεῖον εἰς τὴν ἐπιτομὴν αὐτῆς ἱστορίας καὶ ἐξαίτουμένης, ὅπως παραχωρηθῶσιν αὐτῇ καθίστατά τινα τῶν ἐν τῷ Συλλόγῳ.

Τῶν κ. κ. Πρ. Βασιλάδου, Ζ. Κλεάνθους, 'Οδ. 'Ανδρεάδου, προτείνοντων τακτικὸν μέλος τὸν κ. 'Ελευθέριον Κωνσταντινίδην δικηγόρον.

Τῆς 'Αρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 30 δεκεμβρίου, προτείνουσας τακτικὸν μέλος τὸν κ. J. T. Jones.

Τὸν κ. κ. Πρ. Βασιλάδου, Κ. Περιδικίδου καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδου, ἀπὸ 14 ἰανουαρίου, προτεινόντων τακτικὸν μέλος τὸν κ. Κωνστ. Σταυρίδην, διερχομένης τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας ἐνταῦθα.

Ἀγγέλλονται δὲ προσφορὰ βιβλίων.

Τοῖς δωρηταῖς ἐκφράζονται εὐχαριστίαι.

Ο κ. πρύθρος λέγει, ὅτι τὰ μὲν διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγωνίσμα περὶ τὴν τέχνην τῆς γλωσσικῆς ὅλης παραπεμφθένται τῇ Φιλολογικῇ Ἐπιτροπῇ, τὰ δὲ Σχέδια δημοτικῆς διδασκαλίας τοῦ κ. Μανασσείδου τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ κ. Βαλαζάνη σταλεῖσαι ἐπιγραφαὶ τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐπιτροπῇ. Περὶ τῆς αἰτίσεως δ' αὐτοῦ, ὅπως ὁ Σύλλογος ἀγοράσῃ τὴν Περὶ τῆς τοῦ Ἀνδρέου Ἰδαιτικῆς γλώσσης πραγματείαν αὐτοῦ τὴν ἀρκευθεῖσαν ἐν τῷ Συμβουλευτικῷ ἀγῶνι, λέγει ὁ κ. πρύθρος, ὅτι νῦν δυστυχῶς ὁ Σύλλογος οὐ δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν αἴτησιν αὐτοῦ, καθότι τὰ οἰκονομικά αὐτοῦ δὲν εἰσὶν ἐπιρρεπῆ.

Εἰς ἀγγέλλεται, ὅτι δεύτερον καὶ ψευδῆς γίνεται δεκτὴς ὡς τακτικὸν μέλος ὁ κ. Κωνσταντῖνος Κυριαζῆς, διδάκτωρ τὰ νομικά.

Ἀγγέλλονται δὲ τὸ πρῶτον, ὡς τακτικὰ μέλη, οἱ κ.κ. Ἐλευθέριος Κωνσταντινίδης, δικηγόρος, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κ.κ. Πρ. Βασιλάδου, Ζ. Κλεάνθους καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδου, J. T. Jones, διερχομένου τοῦ ἀγγλικοῦ πρεσβείου ἐνταῦθα, προτεινόμενος ὑπὸ τοῦ κ. C. G. Curtis καὶ τῶν κ. κ. Κ. Περιδικίδου καὶ J. Mordman καὶ Κωνσταντῖνος Σταυρίδης, διερχομένου τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κ. κ. Πρ. Βασιλάδου, Κ. Περιδικίδου καὶ Ὁδου Ἀνδρεάδου.

Κατόπιν ὁ κ. Περιδικίδης ἀναγινώσκει τὸ πρῶτον μέρος τῆς Περὶ τῆς θρησκείας τῶν ἡellenicῶν Παρθῶν πραγματείας αὐτοῦ.

Μετά μικρὸν προοίμιον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς μελέτης αὐτοῦ ἀποδείκνυσιν, ὅτι τὰ θρησκευτὰ τῶν διαφόρων ἔθνων, ἃ κατήχεσαν τὴν νοτιοδυτικὴν Ἀσίαν ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ μέχρι τῆς Μεσογείου, ἐσχματίζθησαν διὰ τῆς ἐπαφῆς καὶ τῆς συγκρούσεως πρὸς θρησκευτικὸν συστήματι, τῆς Τουρανικῆς (Σουδικῆς) ὀλισθητικῆς φυσιοκρατείας, τοῦ Σημιτικῆς μονοθεϊσμοῦ καὶ τῆς Ἀριεῶς προσωποποιηθείσης φυσιοκρατείας ἀναπτύσσονται δὲ τοὺς φυσικοὺς λόγους, εἰς τὴν προ-

γὰγον τὰ τρία ταῦτα θρησκευτικὰ συστήματα, ἐπιμένοντες εἰς τὴν περὶ μονοθεϊσμοῦ θεωρίαν τοῦ Renan.

Μετά δὲ ταῦτα μεταβαίνει εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν παρ' Ἡροδότῳ ἀρχηγομένων περὶ τῆς ἀρχαίας θρησκείας τῶν Παρθῶν, παραδέχεται μετὰ τοῦ κ. Robinson, ὅτι τὰ Ἡροδοτικὰ ταῦτα ἀπορώσει τὴν Μηδικὴν θρησκείαν καὶ οὐχὶ τὴν τῶν Παρθῶν, ὃν τὰ ὀνόματα πολλὰκις συγγεί, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἰδίως ὁ κ. Περιδικίδης ἐκχυρίζεται, φέρων πολλὰ χωρία τοῦ Ἡροδοτοῦ, ὅτι ὁ Ἕλληνας ἱστορικός ἐγνώριζε τὴν πρὸς ἀλλήλους διαφορὰν Παρθῶν καὶ Μήδων, ἀπερῶν ὅμως νὰ περιγράψῃ τὰ τῶν Παρθῶν νόμιμα, διότι περὶ αὐτῶν οὐ σαφηνέως κατὰ τὸ λόγιον τοῦ εἰλέγτο. Ἐπὶ διαφορῶν ἄλλων χωρίων τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως ἐρεϊδόμενος ἐκχυρίζεται, ὅτι ἡ θρησκεία τοῦ Εἰζέδου ἦν διαφορὰ τοῦ μαχημοῦ τῶν Μήδων καὶ προτείνει λόγους πρὸς συμβεβησμένων τῶν ρασιονομένων ἀντιρράσεων.

Μετά τὸ πέρας τοῦ ἀναγνώσματος ὁ κ. Πρ. Βασιλάδης λέγει περίπου ταῦτα:

« Ἐπόμενος τῷ ἀρχαίῳ ἀξιωματικῷ δὲ ἀπορρομῇ σαφὴ καὶ σοφώτερος ἔσται θέλω ποιῆσαι παρατηρήσεις τινὰς εἰς τὸ ἀποσαφηνεῖν ἀναγνώσῃ τοῦ κ. Περιδικίδου, ὅπως διὰ ἀπορρομῆν αὐτῶν, ἵνα γένωνται σαφέστερες. Ἡ πρώτη μου παρατήρησις εἶναι περὶ τοῦ μονοθεϊσμοῦ τῆς Σημιτικῆς φυλῆς. Ἡ φυλὴ αὕτη συγκρίνεται ἐν πολλῶν λαῶν, οἷον Ἀσσυρίων, Βαβυλωνίων, Σύρων, Φοινίκων, Ἀράβων καὶ Ἑβραίων. Περὶ εἴνεται λοιπὸν ὁ κ. Περιδικίδης, ὅτι οἱ λαοὶ αὗτοι ἔχοντες ἐλάτρευον ἑνὶ καὶ μόνῳ Θεῷ. Τὸ αὐτὸ ἀξίωμα ἀντικείμενον εἰς τὴν Ἰστορίαν, ὅπως διδάσκει ἡμεῖς, ὅτι πάντες ἐλάτρευον πολλοὺς θεοὺς καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ Ἑβραῖοι, παρ' οἷς ὁ μονοθεϊσμός ἀρχαίται ἀπὸ τοῦ Ἀβραάμ. Ὁμοίως δὲ ὑποστηρίζει καὶ ἡ νέα ἐπιστήμη, ὅτι περὶ αὐτῶν γίνεται περὶ θρησκείας ὡς καὶ περὶ γλώσσας τρεῖς περιόδους. Ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ ἡ γλῶσσα μονοσυλλαβὴς ἐστίν, ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβὴς λέξις δύο ἡ τρεῖς συγκαλλώνται, ἀλλὰ οὐκ ἀποτείνονται μίαν λέξιν, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ περιόδῳ συγκαλλώνται καὶ ἀποτελοῦσι μίαν λέξιν, ὅπερ γίνεται ἐν ταῖς κλιταῖς γλώσσαις οὖν καὶ τελειούται. Τοιοῦτόν τι συνέβη καὶ ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθησμοῦ. Ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ ἦν συνεπτυγμένη τις λατρεία τῶν φυσικῶν δυνάμεων, ἐν τῇ δευτέρᾳ

ρη περίοδῳ αἱ δυνάμεις τῆς φύσεως ἐθεοποιήθησαν καὶ ἀντιπύθη ὁ πολυθεϊσμός, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ περιόδῳ παρατηρήντες, ὅτι οἱ πολλοὶ θεοὶ ἔγρουσι τὰς αὐτὰς ιδιότητες καὶ ἐνεργείας, ἐγενήθη τὰς πρὸς συγχώνισιν καὶ ἡ ἀναγνώρισις ἐνὸς ὑπεράτου Θεοῦ. Ἐκείνη δὲ τὴν περίοδον ἐβάρυνε καὶ τὸ ἡμίτερον ἔθνος, ταύτην καὶ τὰ ἄλλα γνωστὰ ἐβλήθη τῇ ἀρχαϊότητι. Ὁ Max-Müller φρονεῖ, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ καταστάσει τοῦ ἀνθρώπου τὸ θεολογικὸν αἶσθημα ἦν τοσοῦτον συγκεκριμένον, ὥστε τὰ ἔθνη κατὰ τὰς περιστάσεις, εἰς ἃς ἐβλήθησαν, ἐκλιναν ἢ εἰς τὸν μονοθεϊσμόν ἢ εἰς τὸν πολυθεϊσμόν· ὁ Renan παραδέχεται, ὅτι ἡ μυθολογία ἦν ἡμέμερτον προνόμιον τῆς Σημιτικής οἰκῆς.

»Δὲν συμφωνεῖ δὲ μετὰ τὸν κ. Περδικίδου περὶ Ἡροδότου, ὅτι δὲν ἀνταφέρει περὶ θεοσκαιῶν τῶν Περσῶν, διότι ἴσα λένει περὶ τοῦ Διὸς, ὅτι προσκύουσιν αὐτὸν ἀντιπύοντες ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὄρεων, δεκνύουσιν αὐτὴν τὴν θεοσκαιῶν τῶν Περσῶν, διότι Ζαὺς (Ζεὺς) ἰσθίκασι τὸ κατ' ἀρχὰς εἰς ὕλας τῆς Ἀσίας γλώσσας ἀνάνους, διὰ τοῦτο ἀκούη ἔμμεναι ἢ φράζει ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ὁ Ζεὺς θεὸς.

»Ἐπειτα δὲ πρῶτον παρὰ ἡμᾶς ἴσται καὶ μοναδικὸν ἐν τοῖς χρονικοῖς τῶν ἔθνων, ἐὰν οἱ μὲν κατακτηθέντες Νῆδοι ὑπὸ τῶν Περσῶν ἐρύλαξαν τὴν θεοσκαιῶν αὐτῶν καὶ ἔγρουσιν ἰσχυροὺς ἱερεῖς καὶ μάγους, οἱ δὲ βασιλεῖς τῶν Περσῶν ἐδέξαντο ζένον θεοσκαιῶν· οἱ δὲ Πέρσαι μένουσιν ἀνευ θεοσκαιῶν. Δὲν ἀρνούμαι, ὅτι ἐξ ἀρχαίων χρόνων ἐγένετο ἐπιμειξία μεταξὺ Σημιτῶν καὶ Ἀρίων καὶ ὅτι ἀντιλήχθησαν μεταξὺ αὐτῶν θεοσκαιῶν καὶ ἰδαί.

»Τοῦτο ἀνεγνώρισαν ὅσοι ἐπραγματεύθησαν περὶ τῆς θεοσκαιῶν τῶν Περσῶν· ὁ κ. Περδικίδης ὁρεῖται νὰ διακρίνῃ τί ἔδανείσαντο οἱ Πέρσαι καὶ τί ἔδανείσαν, ἵνα μὴ ἀποδῶ τις ὡς ὀφείλῃ, ὅτι εἰς τοὺς ἄλλους παρεδόκεν αὐτοί. Ὅσον δ' ἀφορᾷ περὶ τῆς παρεδόχης τῆς σιμασίας τοῦ Ζαὺς, δι' οὗ οἱ μεταγενέτεροι Πέρσαι νόμιμαζον τοὺς δαίμονας, ἡ μεταβολὴ αὐτῇ ἐστὶ μεταγενεστήρα, ὥστε δὲν δύναται νὰ ληρῇ ὡς ἰσχυρὸν ἐπιγέγραμμα πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι ἡ ἀρχαία θεοσκαιῶν τῶν Περσῶν προήλθεν ἐκ τῆς σιματικής.»

Ὁ κ. Περδικίδης ἀπαντῶν τῷ κ. Ἡρ. Βασιλάδῃ ἐπιμένει εἰς τὰς θεωρίας αὐτοῦ, ὅτι

λέγει ὅτι ἐπὶ πλὴν ἀναπτύξει ἐν τοῖς κατόπιν ἀναγνώρισαν αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ τούτα λυεῖται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕΔ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 21 Ἰανουαρίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. Ἡρ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινούται ἡ

ἀλλοιολογοσφία.

ἐξ ἧς παρατίθενται περιληψὶν πάνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τῆς Ἑσθρίας τοῦ ἐν Σμύρῃ Ἑλληνικοῦ Παρθενωγαγείου μετ' Οἰκοτροφείου, ἀπὸ 5 Ἰανουαρίου, ἀγγελλούσας τὴν ἀποστολὴν α') Καταστατικῆς τῆς ἐν Σμύρῃ Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας· β') Κανονισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Παρθενωγαγείου μετ' Οἰκοτροφείου καὶ γ') λόγων ἐκφωνηθέντων κατὰ τὰς θεωρίας εἰς τὰς εἰς τῆς τριετίας 1882—1884 καὶ ἐπικαλουμένης τὴν ἠθικὴν τοῦ Συλλόγου, ἑκρινήν.

Τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπροσώπων τῆς Ὀδρεϊτικῆς, ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου, δι' ἧς παρακαλεῖται ὁ Σύλλογος, ὥπως συνίστηται τοὺς ἐντολὴν ἔχοντας ὑπὸ τῆς Κοινότητος τοῦ ἀνω ρηθέντος χωρίου τὴν εἰσπραξίν συνδρομῶν παρὰ τῶν εὐπορούντων ὁμογενῶν πρὸς οἰκοδομὴν κτιρίου διὰ τὴν σχολήν, τῶν ἐν Καίρῳ ἀρτισιστῶν Ἑλληνικῶν Ἑπικουρικῶν Συλλόγῳ, ὅστις, ὡς λέγουσι, μερμυγᾷ καὶ περὶ τοῦ χωρίου αὐτῶν.

Τῆς Α. Ἐξ. Χρηστάκης ἐφινδύ Ζωγράφου, ἀγγελλόντος, ὅτι προσφέρει διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Συλλόγου καὶ διὰ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα αὐτοῦ λίρας 60. 1000 καὶ ὅτι συμπληροῖ τὰς 15 ἐτησίας δύοσις διὰ τὴν Ζωγράφου βιβλιοθήκην καταρτίζων οὕτω κερτάων κατατεταγμένον ἐν τῇ Ἑθνικῇ τῆς Ἑλλάδος Τραπεζῇ ἐξ ὧν καὶ πλὴν χιλιάδων λιρῶν ὀφείτω. Περὶ τούτων δὲ πάντων ἔδωκεν ἐντολὴν τῇ ἐνταύθα Γενικῇ Ἑταιρίᾳ τοῦ Ὁθωμανικοῦ Κράτους. (Ἡ ἐπιστολὴ αὐτῇ ἀνεγνώσθη ὁλόκληρος).

Τοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας κανονίζουσα τὰ τῆς Ζωγραφείου Βιβλιοθή-

κας, ἥτις ὑπὸ τὴν τροποποιήσεως τινός, ὡς ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς. (Ἐπίσης ἀνεγνώσθη, ὡς ἔχει).

Μετὰ τὴν ἀναγνώσιν ἑκατέρως τῶν δύο τελευταίων ἐπιστολῶν τὰ τέμνη καὶ τὸ λοιπὸν ἀπορροτῆρὶν διὰ ζωρῶν χειροκροτημάτων ἐξεδήλωσαν τὰς εὐχαριστίας αὐτῶν πρὸς τὸν μίαν εὐεργέτην τοῦ Συλλόγου, ὁ δὲ κ. πρόεδρος εἶπε περίπου τὰ ἑξῆς: «Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Συλλόγου ἡ Α'. Ἐξ. ὁ Χρηστάκης ἐφένδης Ζωγράφος οὐδέποτε ἐπέλαστο μεριμνῶν περὶ τῆς εὐμερείας καὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ Συλλόγου· τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει καὶ ἡ τελευταία αὐτοῦ γενναίωσις· καὶ ὁ Σύλλογος ὅμως ἐξετίμησε θάυτως πάντοτε τὰς πρὸς αὐτὸν εὐεργεσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ σήμερον ὀφείλει νὰ στερῇ, ὅπως ἐκείνη τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ καὶ δι' ὅπως τῶν ἐνδείξεων, ἵνα οὕτω συνδεθῇ στενότερον ὁ Σύλλογος μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ μεγάλου αὐτοῦ εὐεργέτου. Προτείνει οὖν, ὅπως ἐκδοθῇ μεταλλίων φέρον ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς ὀφείας ἡ μίαν καὶ τὰς λέξεις «ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος», ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας τὴν προτομὴν μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ «Χρηστάκης ἐφένδης Ζωγράφος», ὡς συνήθως γίνεται ἐν Εὐρώπῃ πρὸς διαιωνίσιν τῶν ἠρώτων. Τῆς προτάσεως δεκτῆς γενομένης ἀντίκειται ἡ περὶ τούτου φροντίς τῷ προεδρεῖν.

Εἶτα ὁ κ. πρόεδρος παρατρεῖ, ὅτι πρὸ δεκαετίας ἐψηφίσθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἡ κατασκευή τῆς προτομῆς τοῦ μεγάλου αὐτοῦ εὐεργέτου, ἀλλὰ δὲν ἐξετελέσθη ἀκόμη ἡ ἀπόφασις αὕτη· ὅθεν προτείνει, ὅπως καὶ ἡ περὶ τούτου φροντίς ἀνατεθῇ τῷ προεδρεῖν. Καὶ τούτου δεκτοῦ γενομένου ἀποφασίζεται, ὅπως ὁ Σύλλογος ἀπορροτῇ περὶ τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐπιστολῇ ὄρων, ἀπὸ πρῶτον αὐτοῖς ἀποσταλῶσι τῇ Φιλολογικῇ Ἐπιτροπῇ, ὅπως ἐκείνη καὶ παρεκάλῃ αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἀρχαιότερους περὶ τῆς Ζωγραφείου Βιβλιοθήκης ὄρους.

Μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης δεκτῆς τῆς αἰτήσεως τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπροσώπων τῆς Ὁδρεϊσταῆς ἀγγέλλονται αἱ προσφοραὶ βιβλίων.

Τοῖς δωρεαῖς ἀπονέμονται εὐχαριστίαι.

Εἶτα ἀγγέλλονται τὸ δεύτερον καὶ ψηφιογραφηθέντα γίνονται δεκτὰ τακτικὰ μέλη οἱ κ.κ. Ἐλευθέριος Κωνσταντινίδης, διαπρύγιος, J. F. Jones, διερμηνεὺς τοῦ ἀγγλικῶς

προξενεῖου καὶ Κωνστ. Σταυρίδης, διερμηνεὺς τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας.

Εἶτα ὁ γενικός γραμματεὺς ἀναγινώσκει πραγματεῖαν τοῦ ἐν Σμύρῃ γυμνασιάρχου κ. Μ. Παρνίκα ἐπιγραφουμένην *Περὶ τῶν Πατριστικῶν Κωνσταντινουπόλεως σημειώσεων Παρθένου καὶ Ἀνθίμου, μεροπολιτῶν Σμύρνης*.

Ὁ κ. Α. Π. Κεραμεὺς μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀναγνώσεως λαβὼν τὸν λόγον παρατρεῖ, ὅτι καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Παρνίκα ἀνακινουμένην σημειώσεως εἰσι γνωσταὶ πρὸ πολλῶν ἱδῶν ὅπ' αὐτοῦ δημοσιευθεῖσαι ἐν τοῖς Σμυρναϊκοῖς περιοδικοῖς συγγραμμάσις Ὁμήρου καὶ Ἀνατολῆς.

Μετὰ δὲ ταῦτα διαλύεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕ΄.

(Τακτική).

Τῇ 28 Ἰανουαρίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγινωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινούται ἡ

ἀλληλογραφία,

ἐξ ἧς παρατίθεται περιληψὶν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν:

Τῶν κ. Α. Δ. Πασαλῆ, Ἰωάννου ἱεροψάλτου καὶ Ξ. Τριανταφυλλίδου, ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου, ἀγγέλλόντων, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσι εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. F. Gevaert *Histoire de la musique de l'antiquité* καὶ παρακαλοῦντων, ὅπως ὁ Σύλλογος ἀναθῇ βιβλίον τὴν ἐντολήν ταύτην.

Τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου, αἰτουμένης, ὅπως ἀπονεμηθῇ 1 ὄμματι βιβλίου ἀναγνωσθέντος κ. Ι. Οἰκονόμου.

Τῆς αὐτῆς ἑταιροῦς τὴν ἀδειαν, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἐκδοσὶν νέου Ἀρχαιολογικοῦ Παραρτήματος.

Ἀνακοινούται προσφορὰ βιβλίου.

Τῷ δωρετῇ ἐκκεῖνται εὐχαριστίαι.

Ὁ κ. πρόεδρος ἐκ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς δικῆς πρὸς κρίσιν τοῦ συγγραμματος τοῦ κ. F. Gevaert ἑπιτροπῆς ἀπορροτῇ λαβὼν ἐκράζει τὴν λύπην αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη μετὰ τέσσαρα βλᾶ ἔστι μόλις

ἀγγέλλει σήμερον, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐξενέγκῃ γνώμην ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ συγγραμματος, καὶ ὅτι τὸ προεδρεῖον θέλει μεριμνήσῃ περὶ τούτου, ὅπως ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ ἕλκος ἐντὸς μικροῦ διαστήματος χρόνου πολλὰς δυσκολίας δύναται νὰ νικήσῃ.

Ἀναγνώσκωντες εἶτα τῆς προτάσεως τῆς ἑορταστικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀπονομῆς 1 ὄθμου ἄρας τῷ στοιχειοθέτῃ κ. Ι. Οἰκονόμου, ὁ κ. Πρόεδρος παρατρεῖ ἐπὶ τῆς δευτέρας τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἐπιστολῆς, ὅτι ὁ Σύλλογος προθυμῶς θέλει παραχωρήσῃ αὐτῇ τὴν ἀδειαν, πρὶν ἐκδοσιν Παραρτήματος, ἂν συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας τῶν Ἐπιτροπῶν διατάξεις.

Εἶτα ἐξ ὀνόματος τοῦ προεδρείου ὁ κ. πρόεδρος αἰτεῖται παρὰ τοῦ Συλλόγου πίστωσιν 10 λιρῶν, ἵνα δέωσιν καὶ προσυλαχθῶσιν οὕτως ἀπὸ πάσης φθορᾶς τὰ περιδικὰ καὶ αἱ ἐφημερίδες τοῦ Ἀναγνώστου.

Ὁ κ. Κ. Καλλιμάδης παρατρεῖ, ὅτι ἀρκεῖ ἐν τῇ προϋπολογισμῷ ποσὸν διαθέσκειν.

Ὁ κ. γέν. γραμματεὺς ἀπαντῶν λέγει, ὅτι τὸ ἐξ 22 ὄθμου. λιρῶν διαθέσιμον ποσὸν διετεῖται εἰς ἀγορὰν εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν.

Τῆς αἰτήσεως τοῦ προέδρου δεκτῆς γενομένης, ὁ κ. Κ. Περιδικίδης ἀναγινώσκει συνέχειαν τοῦ ἀναγνώσματος αὐτοῦ Περὶ τῆς θρησκείας τῶν ἀρχαίων Περσῶν.

Ὁ κ. Κ. Περιδικίδης παρατρεῖ α') ὅτι Περσικαὶ πηγαὶ δυστυχῶς ἠλλειποῦσιν, ἀναπληροῦσι δὲ ταύτας τὰ σωζόμενα περσικὰ ἀνάγλυφα καὶ ἐπιγραφὰι γεγραμμέναι ἀσσυριακοῖς γράμμασιν, ἅτινα ὑπὸ τῶν νεωτέρων σπουδαίων καλοῦνται· β') ὅτι ἡ ἐπιγραφή Βαχχιστοῦ ἐστὶν αὐτῇ, περὶ ἧς γράφει Διόδωρος ὅτι Σικελιώτης κακῶς περιγέγραψεν αὐτὴν καὶ κακῶς ἐνόησας· γ') ὅτι ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ὑπάρχει πάντοτε ἀνάγλυφον ἱεράμενον τοῦ Θεοῦ Ὁρμούδ. Ἀναγινώσκει μετὰ ταῦτα τὴν ρηθῆσαν ἐπιγραφὴν, ὀρίζει τὰ περὶ πόλεως Βαβυλώνας καὶ Βαβυλωνίας ἐπαρχίας καὶ προτείνει διόρθωσιν τοῦ συγχευμένου χωρίου Σπερᾶνου τοῦ Βυζαντίου. Ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ὀνόματα πόλεων ἀναφερόμενα ἐν τῇ ἐπιγραφῇ καθ' ἑρμῆστον εἶναι ὀνόματα ἑθνικὰ, ἀναβάλλει τὴν συνέχειαν τοῦ ἀναγνώσματος εἰς ἄλλην συνεδρίαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα λύεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝ΄.

(Τακτικῇ).

Τῇ 11 Φεβρουαρίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινουται ἡ

ἀξιολογογραφία,

ἐξ ἧς παρατίθενται περιλήψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Κ. Ν. Κανιλλάκη, ἐκ Νεφάνων τῆς Χίου, ἀπὸ 27 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντας, ὅτι ἀποστέλλει συλλογὴν ζώωντων μνημείων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγώνισμα καὶ ποιούμενου εθολογικῆς τινος παρατηρήσεις περὶ τῶν ἐν τῇ συλλογῇ.

Τοῦ κ. Ν. Βαλέττα, ἐκ Ἀκονδίου, ἀπὸ 21/2 φεβρουαρίου, ἐξαίτουμένῳ ὁδηγᾷ περὶ τῶν παρ' αὐτῷ ἀπὸ τοῦ 1874 περιοδικῶν τοῦ Συλλόγου ὄντων 330 περίπου.

Τοῦ κ. Ν. Γ. Πολίτου, ἀπὸ 30 ἰανουαρίου, ἐξ Ἀθηνῶν, ἀγγέλλοντας, ὅτι ἀποστέλλει πραγματεῖαν αὐτοῦ Περὶ τοῦ δημόσιου δασματος τοῦ νεκροῦ οὐδ' εἰρηῶν διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγώνισμα, καὶ τὴν διὰ τοῦ αὐτοῦ ταχυδρομείου ἀποστέλλονται δημοσιεύσεις δύο τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Υπουργείου.

Τοῦ κ. Β. Θωμαΐδου, ἐκ Γρουερίου, ἀπὸ 26/7 φεβρουαρίου, δηλοῦντες, ὅτι ὁ Σύλλογος δύναται νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἑσθῶνα κ. Γ. Σ. Σεβαστοπούλου τὰς συνδρομὰς τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐγγραφέντων τακτικῶν μελῶν λίρ. 80, 35.

Τοῦ κ. Adolphe Thalasso, ἀγγέλλοντας τὴν ἐκδοσιν περιοδικοῦ συγγραμματος φιλολογικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον *Le revue Orientale*.

Τοῦ κ. Γ. Ἀρσίνη, ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 25 ἰανουαρίου, ἀγγέλλοντας, ὅτι ἀποστέλλει συλλογὴν δημῶδων ᾠδαίων διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγώνισμα καὶ ἀντίτυπον τῶν ἀρτι ἐκδοθέντων *Eidolologia* αὐτοῦ διὰ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Συλλόγου.

Τῆς ἑορταστικῆς σχολῆς Σεβαστοπόλεως, προεδρευομένης αὐτοῦ τοῦ ὑποπροέδρου τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κ. Ν. Γρουπῆρη, ἀπὸ 2 φεβρουαρίου, ἐξαίτουμένης τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀναγκαιούτων διὰ τὸ παρὼν

МЕЧНИКОВА

συχολικόν ἔτος βιβλίων, ὧν κατάλογος ἐπι-
συνάπτεται.

Τὸ κ. Χ. Παπαδοπούλου, ἐξ Ἀμμοχώστου
τῆς Κύπρου, ἀπὸ 30/11 φεβρουαρίου, ἀγγέλι-
λόντος τὴν ἀποστολὴν διὰ τὸ Ἀναγνωστή-
ριον ὁ φύλων τῆς *Cyprus Herald*.

Τὸ κ. Ν. Α. Σιδερίδου, ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ
25 Ιανουαρίου, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ
αὐτοῦ ὡς ἀντιστοιλλόντος μέλους.

Τῆς Ἀδελφότητος Σμυρναίων, ἀπὸ 11
φεβρουαρίου, ἀγγελλούσης, ὅτι τῇ 3/15 μαρ-
τίου τέλειται ἡ ἐπίτειος αὐτῆς ἰορτή, εἰς
ἣν προσκαλεῖται ὁ Σύλλογος καὶ παρακαλοῦ-
σας, ὥπως παραχωρήσῃ αὐτῇ ἐπὶ τούτῳ ἡ
ἀιδουσα τοῦ Συλλόγου τῇ 2 μ. μ.

Εἰς ἀνακοινούται ἐπιγραφεῖ τις κατὰ τὴν
ἀναγνώσιν τοῦ πιστολλόντος.

ἀνακοινούται ἐπὶ τοῦ μακρότερος τοῦ Προ-
κειμένου ἀφ᾽ ἑαυτοῦ καὶ ἀποκρητῆρος καὶ ἡθ-
μοῦ εἰς πρὸς ἀνὴν ἔδωκα Σκεῖψιν.

Ἀγγέλλοντες καὶ ἀποστολὰ βιβλίων.
Τοῖς δωρεῖται ἀπομνημονεύονται εὐχαριστικά.

Ὁ κ. πρόεδρος παρατρεῖ τὰ ἐξῆς:

1) Αἱ ἀποσταλλόμεναι συλλογαὶ ζώτων
μνημείων τῆς γλώσσης διὰ τὸ Ζωγράφειον
διαγώνισμα παραπεμφθήσονται εἰς τὴν Φι-
λολογικὴν Ἐπιτροπὴν.

2) Προτείνει νὰ γραφῇ πρὸς τὸν κ. Ν. Βα-
λίσταν, ὥπως ἐπιστρέψῃ τὰ ἐνακαλεσθέντα
παρ' αὐτοῦ σάματα τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλ-
λόγου, διότι ἔχει ἀνάγκην αὐτῶν ὁ Σύ-
λλογος.

Ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τῆς Ἑφορίας τῶν
σχολῶν Σιδκατοῦπολεως παρατρεῖ, ὅτι, εἰ
καὶ ὁ Σύλλογος ἐνέκα τῶν οἰκονομικῶν αὐτοῦ
δυσχερειῶν οὐ δύναται νὰ ἐπιπλήρῃ ἀρωγῆς,
ὅμως χάριν τῆς ἐν τῇ ἑνὶ χώρῃ ταύτῃς
κοινότητος προτείνει, ὥπως πρὸς τοὺς ἐν τῇ
βιβλιοθήκῃ ὑπάρχουσιν ἐκ τῶν ζητούμενων
ἀγορασθῶσι καὶ μέχρι δέκα λίρων βιβλία.

Τῆς προτάσεως δικτῆς γινόμενης, ὁ κ.
πρόεδρος παρατρεῖ, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἀδελ-
φότητος Σμυρναίων ὑποβέβηκα 2 ὥρα διὰ
τὴν ἐπίτειον αὐτῆς τελετὴν συμπίπτει
ἀκριβῶς τῇ ὡριμῇ ὥρῃ διὰ τὴν διέλευσιν,
τούτου ἐνέκα ὅς παραχωρήσῃ μὲν ἡ ἀιδουσα,
ὅς παρακληθῇ ὅμως ἡ Ἀδελφότης, ὥπως
λαμβάνῃ ἄλλοτε πρὸ ὀρθωμένων καὶ τῆς ἐρ-
γασίας τοῦ Συλλόγου, ἵνα μὴ προσγίνονται
ζημία εἰς τὸν Σύλλογον.

Προτείνονται δὲ ὑπὸ τοῦ προεδρίου τὰ
ἐξῆς:

α') Εἰς τὰ μέλη τὰ λαμβάνοντα βιβλία
ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Συλλόγου νὰ μὴ
δίδονται ἑτερα, πρὶν ἢ ἐπιστραφῶσι τὰ λη-
φθέντα.

β') Μηδὲν νὰ ἐπιτρέπεται ἡ παραλαβὴ
τῶν τόμων τῆς *Historia* τοῦ Migne κατὰ
πρότασιν διὰ τοῦ κ. Α. Π. Κερκαμῆς, καὶ τοῦ
*Corpus inscriptionum Graecarum et La-
tinarum*.

Καὶ τούτων δικτῶν γινόμενων ὁ κ. Κ.
Περδικίδης ἀναγινώσκει συνίγειν τοῦ ἀνα-
γνώσματος αὐτοῦ *Περὶ τῆς θρησκείας τῶν
ἀρχαίων Ἑρῶν*.

Ἐν τῷ ἀναγνώσματι τούτῳ ὁ κ. Κ. Περ-
δικίδης λόγον ποιεῖται περὶ τῆς τρίτης στή-
λης τῆς ἐπιγραφῆς Βιγιοτοῦ. Ἐκ τῆς ἐπι-
γραφῆς ταύτης λαμβάνων ἀπορρήτην ὁμιλίαν
κριτικῆς περὶ τοῦ βιβλίου *Εὐσθῆρ* ἀποδει-
κνύει δὲ, ὅτι ὁ Ἀγῆς-Βερὸς, ὁ συζυγὸς τῆς
Εὐσθῆρ, δὲν εἶναι οὔτε ὁ Ἀρταξέρξης, οὔτε ὁ
Δαρείος, ἀλλ' ὁ Ξέρξης.

Ἐπὶ τούτοις λίσεται ἡ συνδριάζει.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕΖ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 18 φεβρουαρίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγινώσκοντες καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν
πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνα-
γιγνώσκονται ἡ

ἀλλελολογαφία,

ἐξ ἧς περ ἀπὸ τῶν παρὸν τῶνδε τῶν ἐπι-
στολῶν:

Τοῦ κ. Γ. Κοτζικαπῆ, ἐξ Ἀμμοῦ, ἀπὸ
9 φεβρουαρίου, παρακαλοῦντος, ὥπως ἐγγει-
ρισθῇ τὸ δι' αὐτὸν ὑποβέβηκα τῷ κομισθῇ
τῆς ἐπιστολῆς.

Τοῦ κ. Γ. Βαλβάν, ἐκ Κερκασίντος,
ἀπὸ 5 φεβρουαρίου, δι' ἧς ποιεῖται συμ-
πληρώσεις εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ σκεῖψιν
τῶν ἡμετέρων Συλλόγων διὰ τὸ Ζωγράφειον
διαγώνισμα συλλογῶν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀιδου-
σας, ὅτι προτίθεται νὰ λάβῃ ἐκμαγειὸν τῶν
ἑν ἂν τυχρ δακτυλιωθῶν καὶ ἀποστρέφῃ
τῷ Συλλόγῳ.

Τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀοιδίου Ἀλκιβίου
Πάλλη, ἱατροῦ, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστη-

μίου 'Αθηνῶν καὶ ἐπιτίμου μέλους τοῦ Συλλόγου, ἀπὸ 4 φεβρουαρίου, ἀγγειλοῦσας τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Τοῦ Συλλόγου 'Αλασκάτων 'Ερυθραίας εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ αὐτῷ τῶν Πρωτοδικῶν τοῦ Συλλόγου, καὶ παρακαλοῦντος, ὥπως δωρεῶσιν αὐτῷ τινὰ τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ διπλῶν ἢ πολλαπλῶν βιβλίων.

Τὸν κ. κ. 'Ηρ. Βασιλάδου, 'Οδ. 'Ανδρεάδου, καὶ Α. Π. Παπαδοπούλου Κεραμῆος, ἀπὸ 18 φεβρουαρίου, προτεινόντων τακτικὸν μέλος τὸν κ. Παντ. Σιμακρίωτην, τραπεζίτην ἐνταῦθα.

'Αγγέλλονται διὰ τὴν προσφορὰν βιβλίων.

Τοῖς δωρεταῖς ἐκφράζονται εὐχαριστίαι. Εἶτα ὁ κ. πρόεδρος προσεῖναι, ὥπως τὸ μὲν συμπλήρωμα τοῦ κ. Βαλαδάκη εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀποσταλείσαν ὅλην διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγνώσκειμα παραπεμφθῇ τῇ Φιλολογικῇ Ἐπιτροπῇ, τῇ δ' ἀδελφότητι 'Αλασκάτων ἀποσταλέωσι κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ πολλαπλῶν βιβλίων. Εἶτα ἀγγέλλει μετὰ λύπης τὸ θάνατον τοῦ 'Αλεξίου Πάλλη, ἐπιτίμου μέλους τοῦ Συλλόγου καὶ παρατρεῖ, ὅτι ὁ Σύλλογος ὀρεῖται νὰ ἐκρῇσθ. τὴν ἐπὶ τούτῳ λύπῃ αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκογένειαν.

'Αγγέλλεται μετὰ ταῦτα τὸ πρῶτον μέλος τακτικὸν ὁ κ. Παντ. Σιμακρίωτης, τραπεζίτης ἐνταῦθα, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κ. κ. 'Ηρ. Βασιλάδου, 'Οδου. 'Ανδρεάδου καὶ Α. Π. Κεραμῆος.

Ὁ κ. Α. Π. Κεραμῆος λαβὼν τὸν λόγον ἀκολουθῶς ἀναγινώσκει τὴν 'Εκθεσιν τῶν παιδαγωγικῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ διὰ τῆς Μαυρογορδάτειου Βιβλιοθήκης κατὰ τὸ ἔτος 1884.

Ὁ κ. Α. Π. Κεραμῆος ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ταύτην ὁμιλήσας ἐν προομίῳ περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς Μαυρογορδάτειου Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ χρηματικῆς ποσού, ὅπως χάριν τοῦ ἔργου τούτου διαπανταί, ἐξέθετο ἐν περιόψει τὰ κατὰ τὴν ἐξὸν περιήγησιν αὐτοῦ, ὡνόμασε δὴλ. τὰ μέρη, ἅτινα ἐπιστάλατο, τὴν ὅλην, ἢ συνελίξε, ποιηταὶ λόγον περὶ τῶν κακουχιῶν καὶ δυσκολιῶν, αἵτινες τῷ παρουσίῳ αὐτοῦ κατὰ τὸ ταξίδιον καὶ εὐχάρισται ἐν τέλει τοῖς κατὰ τὸ μέλλον ἢ ἕτον συνετέλεσαν εἰς τὴν εὐρεσιν τῆς ὁλῆς.

Ὁ κ. πρόεδρος μετὰ τὸ πέραν τῆς ἀναγνώσεως εὐχαριστήσας τὸν κ. Α. Π. Κεραμῆον προτείνει, ὥπως ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐκθεσις αὐτοῦ δημοσιευθῇ διὰ τῶν ἐφημερίδων.

Ὁ κ. Α. Π. Κεραμῆος παρατρεῖ, ὅτι πολὺ μέγας τῆς ἀξίας αὐτῶν γίνονται δημοσιουμένων διὰ τῶν ἐφημερίδων καὶ παρακαλεῖ, ὥπως ὁ Σύλλογος ἐπιτρέψῃ αὐτῷ, ἵνα δημοσιεύσῃ σὺν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ καὶ τινὰ τῶν ἀναφερμένων χειρογράφων μετὰ τιμῶν σημειώσεων ἐν ἰδιαίτερῳ φυλλάδιῳ.

Ὁ κ. 'Οδ. 'Ανδρεάδης παρατρεῖ, ὅτι ὁ Σύλλογος πρὶν ἢ προβῇ εἰς ἀπόφασιν τινα δεῖον νὰ ἔγῃ ὑπ' ὅψις τὰς προγεμιστάρας αὐτοῦ ἀποφάσεις περὶ τῆς Μαυρογορδάτειου Βιβλιοθήκης ὥς καὶ τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Α. Π. Κεραμῆος συμβόλαιον, διότι ἡ πρότασις τοῦ κ. Α. Π. Κεραμῆος ἀντικεινται εἰς τὴν τῆς ἀποφάσεις καὶ τὸ συμβόλαιον καὶ κατ' ἐκλούθειαν δὲν δύναται ὁ Σύλλογος νὰ λάβῃ ἀπόφασιν οὐ μόνον ἀντικειμένην εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀναντιμνήν νὰ ἔγῃ συνεισότης.

Ὁ κ. Α. Π. Κεραμῆος ἀπαντῶν λέγει, ὅτι τὸ ἀποβλέπων τὴν περίπτωσιν ταύτην Σῶρον συνετέλεθ' ἐν σπουδῇ πως, κατὰ τὴν ἄλλα ἄρθρον τοῦ συμβολαίου δεῖον νὰ ἐκτελεσθῇ κατ' ἔτος ὅλη μίξις 8 τυπογραφικῶν φύλλων συνελίξῃ δι' ἐφέτος ὅλην πολὺ πλείον. ἐπὶ τέλος δὲ προστίθει, ὅτι τὴν ἐκθεσιν ταύτην δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σύνθεσις ἀν' ὅψιμα καὶ κατ' ἐκλούθειαν δύναται κατὰ τὸν κανονισμὸν νὰ δημοσιευθῇ.

Ὁ κ. 'Οδ. 'Ανδρεάδης ἀπαντῶν, ὅτι ὁ κ. Κεραμῆος ἔχει δικαίον, ἡ δὲ ἐργασία αὐτοῦ εἶναι σπουδαία, δι' ὅπερ ὁ Σύλλογος χάριτας αὐτῷ ὀρεῖται, ἀλλ' ὁ Σύλλογος εἶναι συγχρόνως ἀναγκασμένος νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἐπιμείνῃ τοῦ κ. Κεραμῆος, ὅτι ἡ ἐκθεσις αὐτοῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σύνθεσις ἀνάγκησιν δὲν χωρεῖ ἐνταῦθα, διότι διαφέρει τὸ ἀνάγκησιν τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ συμβολαίῳ βασιζομένης.

Προτείνει οὖν ὅπως, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, καὶ ἐπειδὴ ὁ κ. Κεραμῆος ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ὑπερίστατο τὴν ἐκδοσιν μονογραφικῶν καὶ τὴν περιστολὴν τῆς ἐργασίας, ἀνελθῇ πᾶσα ἀπόφασις τοῦ Συλλόγου εἰς ἄλλην συνεδρίαν, ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ ἐξετασθῇ τὸ συμβόλαιον.

Ὁ κ. πρόεδρος λέγει περίπου τὰ ἑξῆς :

Τὸ συμβόλαιον δὲν ὀρεῖται τὸν ἀριθμὸν τῶν τυπογραφικῶν φύλλων, ἀλλ' ἐν ταῦτα περιωρίσθησαν εἰς 8, τοῦτο συνήθ' ἐνεκα τῆς μακρᾶς ἐπιχρηγήσεως τὸ μὴ δημοσιευ-

МЕЧНИКОВА

μενον όμως ὕλικόν διόν νά μένη ἐν τῷ Συλλόγῳ. Εἰν' ἄλλῃθις, ὅτι ἡ ἐργασία αὐτῆ ἀπαιτεῖ πλείστον δαπάνην καὶ ὅτι ἡ ἀμοιβή κατὰ τὴν δικαίαν παρατήρησιν τοῦ κ. Α. Π. Κερκαμῆς εἶναι μικρά, ἀλλ' ὁ Σύλλογος εἶναι ἡναγκασμένος νά περιορίσῃ εἰς τὸ συμβόλιον μέχρι τῆς λήξεως αὐτοῦ, ὅποτε ὁ χορηγὸς δύναται νά προβῇ εἰς τὴν αὐξησιν τῆς ἐπιχορηγήσεως.

Μετὰ μακρὴν συζήτησιν τῇ προτάσει τοῦ κ. προέδρου ἀποφασίζεται, ὅπως δημοσιευθῇ μὲν ἐν ταῖς ἐφημερίαις ἡ ἐκθεσις, νά δύνῃται όμως ὁ κ. Α. Π. Κερκαμῆς μετὰ ταῦτα νά σχηματίσῃ ἰδιαίτερα φυλλάδια.

Λέγεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕΗ'.

(Τακτική).

Τῇ 27^ῃ φεβρουαρίου 1885.

Προεδρεύοντες τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ὁ κ. Α. Π. Κερκαμῆς παρατηρεῖ, ὅτι προκειμένου ἀπὸ τοῦ ποσού τῶν τυπογραφικῶν φυλλῶν, δὲν εἶπεν, ὅτι ταῦτα ὁρίζονται ἐν τῷ συμβόλιῳ, ὥς ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐξηγήθη, ἀλλὰ ὅτι τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συλλόγου, πρὸς αὐτὸν, ὅτι τὸ συμβόλιον ὁρίζει καὶ ἐπιβάλλει αὐτῷ μόνον τὴν καταρτισθεῖσαν ὕλην νά παραβῇ.

Ὁ κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδης λέγει, ὅτι ἡ δυνάμις παρατήρησις εἶναι μέλλον προσθήκη καὶ δὴ καὶ συζητήσιμος.

Τῶν πρακτικῶν ἐπιχωρηθέντων ἀνακοινούται ἡ

ἀντιβιβλιογραφία.

Ἐξ ἧς παρατίθεμεν περιλήψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ παναυτολ. ἀρχιμανδρίτου κ. Γρηγ. Παλαμά, ἀπὸ 17 φεβρουαρίου, ἀγγέλλοντος μετὰ λύπης, ὅτι λόγοι σπουδαϊστάτοι δὲν ἐπιτεροῦσιν αὐτὸν νά ἐκπληρώσῃ τὴν δοθεῖσαν ὑπόχρεσιν, ὅπως ὁμιλήσῃ ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Συλλόγου τῇ κυριακῇ τῆς 24 Ιστωμενου.

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀπὸ 11 φεβρουαρίου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν καὶ πάλιν δύο φυλλῶν τῆς ἀγγλιστῆς ἐκδομένης ἐφημερί-

δος Cyprus Herald καὶ παρατήματος αὐτῆς, ἐν ᾧ ἐδημοσιεύθη νομοσχέδιον περὶ τῆς εἰς διαθήκας διαδοχῆς, ὡς παρακολούθημα τοῦ περὶ ἀδιαθέτου διαδοχῆς νόμου τοῦ 1884.

Τῆς ἐν Κίῳ Φιλεκαπιδευτικῆς Ἀδελφότητος τῶν Κιανῶν, ἀπὸ 12 φεβρουαρίου, ἀγγέλλουσας, ὅτι ἀποστέλλει τὴν ἐκθεσιν τῶν ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὴν ὁρίσθην περίσθην πεπραγμένων καὶ τὸ ἐκκαθαρισθὲν ἀποθεματικὸν αὐτῆς κεφάλαιον ἐκ λίρων 89. 31, ὅπερ παρακαλεῖ, ἵνα κατατεθῇ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ἐν τῇ Ἑθνικῇ τῆς Ἑλλάδος Τραπέζῃ. Πρὸς δὲ ταῦτοις συναποστέλλει καὶ δύο μετοχὰς τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης ὑπ' ἀριθμὸν 2762 καὶ 3589, ἵνα διαβιβασθῶσι τῇ Ἑθνικῇ Τραπέζῃ πρὸς συνένωσιν πασῶν τῶν καταθέσεων εἰς μίαν ὁμολογίαν.

Τῆς ἐν Φαναρίῳ Λέσχης Μνημοσύνης, ἀπὸ 20 φεβρουαρίου, ἀγγέλλουσας τὴν ἐννοσιν αὐτῆς μετὰ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ἰωακείμου Παρθενωαγογείου Ἀδελφότητος Ἑστίας καὶ παρακαλοῦσας τὴν πρόεδρον, ὅπως παραστῇ εἰς τὴν ἱερτὴν τῆς νέας περιόδου.

Τῆς Ἑκαπιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, προτεινούσας ὡς μέλος αὐτῆς τὸν κ. Ἀνδ. Σπαθάρην, καὶ τὴν κ. Σαπφῶ Λεοντιάδα ὡς μέλος Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς κρίσιν τῶν Ἀναγνωστικῶν τῶν κ. Γεωργαλά καὶ Γ. Πολυτίου καὶ τῶν τοῦ Γ. Κούζου καὶ Γ. Παλίου.

Τοῦ ἐν Παρίσις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ Συλλόγου, ἀπὸ 12^{ου} μαρτίου, ἀγγέλλοντος τὴν παραλαβὴν τῆς 1^{ης} 6^{ης} ἰανουαρίου ἐπιστολῆς μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀνταλλάγματος τῶν 394, 30 φρ. ἐκ συνδρομῶν τῶν ἐνταῦθα μελῶν τοῦ Συλλόγου τούτου.

Μετὰ ταῦτα ἀγγέλλεται ἡ προσφορὰ βιβλίων.

Τῷ δωρητῇ ἀπονέμονται εὐχαριστίαι. Ὁ κ. πρόεδρος ποιεῖται ἐπὶ τῆς Ἀλληλογραφίας τῆς ἐξῆς παρατήρησις : ἡ ἐν Κίῳ Φιλεκαπιδευτικῇ Ἀδελφότητι τῶν Κιανῶν ἀπὸ δεκαετίας ἤδη πέμπει τῷ Συλλόγῳ ἐκθεσιν τῶν πεπραγμένων, διὰ τοῦ Συλλόγου δὲ ἀποστέλλει τὸ ἀποθεματικὸν αὐτῆς κεφάλαιον εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἑθνικὴν Τραπέζην, ὁ Σύλλογος λοιπὸν καὶ αὐτὸς θέλει μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ χρηματικῶν ποσού, περὶ οὗ ἐν τῇ ἀποστολῇ αὐτῶν λόγον ποιοῦνται ὁμοβαλεῖν δὲ μετὰ ταῦτα πρότασιν τοῦ

προεδρείου, όπως ή εκ 1000 λιρών 00. τελευταία χρηματική προσφορά της Α. 'Εξ. Χριστάκη ἐπὶ τῇ Ζωγράφῳ ἐνδύη εἰς χρονογράφον καὶ κατατεθῇ εἰς τὴν Γενικὴν 'Εταιρίαν τοῦ 'Οθωμανικοῦ κράτους.

Τούτων δεκτῶν γενομένων υποβάλλει αἰτίαν ἐπιστολῆς πέντε λιρῶν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως ἀπονούοντος Α. Πατρίδου, γραμματέως τῆς 'Εκπαιδευτικῆς 'Επιτροπῆς τοῦ Σουλτάνου, ἐκ τῶν ὧν ἕνα τὴν λύπην αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὅτι ὁ Σουλτάνος καίπερ ἐκτιμῶν τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ συνδράμῃ αὐτῷ πληρότερον.

Καὶ καὶ τῆς δευτέρας γενομένης, προτείνεται ὑπὸ τῆς 'Εκπαιδευτικῆς 'Επιτροπῆς καὶ ψηφίζεται ὡς μέλος αὐτῆς ὁ κ. Ἀνδρ. Σπαθάρης, ὁ δὲ κ. Σαφὼρ Ἀεοντίδης ὡς μέλος Εἰδικῆς πρὸς κρίσιν τῶν τῇ 'Εκπαιδευτικῇ 'Επιτροπῇ παραπεμφθέντων Ἀναγνωστικῶν διὰ τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα τῶν κ.κ. Κ. Γεωργαλῆ καὶ Ι. Πολυβίου καὶ τῶν κ. κ. Γ. Γκούζου καὶ Ι. Διλιῶου.

'Ακολουθοῦς ἀγγέλλεται τὸ δεύτερον καὶ γίνεται δεκτὸς ὡς τακτικὸν μέλος ὁ κ. Παντολίων Σιμαριώτης τραπέζιτης ἐνταῦθα.

Εἶτα ὁ κ. James Calvert ἀναγινώσκει πραγματικὴν τοπογραφικὴν Περὶ τῆς Ἰλίου.

Ὁ κ. πρόεδρος μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀναγνώσεως εὐχαριστᾷ τὸν κ. Calvert ἐπὶ τῷ ἀξιολόγῳ ἀναγνώσματι λύει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΕΘ'

(Τακτικῇ).

Τῇ 4 Μαρτίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

'Αναγινωσθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως καὶ κυρωθέντων, ἀνακοινούται ἡ

ἀξιολογογραφία.

Εἰς ἧς παρατίθεμεν περιλήψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν:

Τῆς ὑπὲρ τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς 'Αδελφότητος Σηροκρήνης, ἀπὸ 24 ληξαντος προσκλητηρίου εἰς τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς 'Αδελφότητος.

'Ανωμόμου, ἀπὸ 28 φεβρουαρίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἀποστέλλει τοὺς δύο κύκλους (πρῶτον καὶ δεύτερον) 'Ελληνικῆς Ἱστορίας

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ').

κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Καραπάνειου ἀγῶνος συνεταξιμένους ὑπὸ τῷ χωρίῳ τοῦ Σαλουστίου τοῖς: *ex allis negotiis quae ingenio exercentur, imprimis magno usui est memoria rerum gestarum* καὶ ὑπογενομένου ν' ἀποστείλῃ μετ' ὀλίγας ἡμέρας καὶ τὸ τρίτον τεύχος.

Τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἐπισυνάπτεται καὶ φάκελος κεκλεισμένος φέρων ἐπιγεγραμμένον τὸ ἑνὸς χωρίου.

Τοῦ ἐν Καίρῳ 'Επικουρικοῦ 'Ελληνικοῦ Σουλτάνου, ἀπὸ 25 φεβρουαρίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι ἀπεδέξατο τὴν σύστασιν τοῦ Σουλτάνου ὑπὲρ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς 'Οδρεϊτσάνης, ἀναλαμβάνοντες τὴν ἐκ 3 χιλ. γροσίων κατ' ἑτος μισθοδοσίαν τοῦ διδασκάλου, ἐν ὃ ἡμέτερος Σὺλλογος ἤθελε διορίσει καὶ ἐξαπομνημονεύει, ὅπως ὁ Σὺλλογος διαβιβάξῃ αὐτῷ πληροφορίας περὶ τῶν ἐγόντων ἀνάγκην ὕληος ὑποστηρίξεως σχολείων τῆς Μακεδονίας, Θράκης καὶ τῆς Ἰων. 'Ηπείρου, διαφωτίζῃ δὲ αὐτὸν ποῦ ὑπάρχει ἀνάγκη συστάσεως νέου, ὅπως περὶ τούτου ἐκ τῶν ἐνόντων φρονιζῇ: τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἐπισυνάπτεται καὶ ἄλλη πρὸς τοὺς ἐνταῦθα ἀντιπροσώπους 'Οδρεϊτσάνης.

Εἶτα ἀγγέλλονται προσφοραὶ βιβλίων.

Τοῖς διαφωτίζ. ἐκφράζονται εὐχαριστίαι.

Ὁ κ. πρόεδρος ποιεῖται ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις:

α') Ὅτι ἡ ὑπὸ ἀνωμόμου πεμφθεῖσα 'Ελλ.

Ἱστορία διὰ τὸν Καραπάνειον ἀγῶνα δὲν δύναται δυστυχῶς νὰ κληθῇ δεκτὴ, διότι κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ Γενικοῦ Προγράμματος δὲν ἀπεστάλη ἐντός τοῦ ἡμεμερίου.

β') Ζωηραὶ ὀφείλονται γράψαι τῇ ἐν Καίρῳ ἀδελφῷ 'Ελληνικῷ 'Επικουρικῷ Σουλτάνῳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς πρὸς τὸν ἡμέτερον Σὺλλογον αἰσθημασι καὶ ἐπὶ τῇ προθυμίᾳ, μετ' ἧς ἀπεδέξατο τὰς ὑπὲρ τῆς 'Οδρεϊτσάνης συστάσεις τοῦ Σουλτάνου.

Εἶτα ὁ κ. Κ. Περιδικίδης ἀναγινώσκει συνελκτικὴν τῆς πραγματείας αὐτοῦ Περὶ τῆς ὁρηκτικῆς τῶν ἀρχαίων Πελοῶν.

Ὁ κ. πρόεδρος μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀναγνώσματος εὐχαριστᾷ τὸν κ. Κ. Περιδικίδην λύει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΟ'.

(Τακτική).

Τῇ 11 Μαρτίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινοῦται ἡ

ἀλληλολογαφία,

ἐξ ἧς παρατίθμεν περιληψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τῆς Ἑλλ. Κοινότητος Βαλτσικίου, ἀπὸ 23 φεβρουαρίου, ἐξαιτουμένης τὴν ἀρωγὴν τοῦ Συλλόγου ὑπὲρ τῆς προκαταρκτικῆς ἀληθινῆς ἀγωγῆς.

Τοῦ von Victor Palmé, ἐκ Βερολίνου, ἀγγέλλοντος τῇ εἰς τὸν αὐτὸν ἐπιστολῇ ἐκδοσιν τοῦ Sacram. Concilium nova et amplissima collectio τοῦ Mansi.

Τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐν Ταξιδίῳ ἱερᾶς Ἐκκλησίας Ἀγίας Μικσούς, ἀπὸ 7 μαρτίου, προσκλητηρίου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τῶν κειλίων.

Τῆς ἱερᾶς καὶ δημογενομένης τῆς κοινότητος Ζιντζίρ-δερί τῆς Κωνσταντινῆς, ἀπὸ 26 φεβρουαρίου 1885, ἐξαίτουμένης, ὥπως ὁ Σύλλογος ἀποστείλῃ αὐτῇ ὑπόμνημα σπαιραν καὶ οὐρανίαν καὶ πέντε γεωγραφικοὺς πίνακας τῶν πέντε ἡπείρων διὰ τὴν σχολὴν αὐτῆς.

Ἀγγέλλονται προσφοραὶ βιβλίων.

Ἐκφράζονται εὐχαριστίαι τοῖς δωρηταῖς.

Ὁ κ. πρόεδρος παρατρεῖ, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν αἴτησιν τῆς κοινότητος Βαλτσικίου ὁ Σύλλογος δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ὥς ἄλλοτε χρήματα, ἂν δὲ ἐσχάτως ἰδωρῆθαι αὐτῷ χρήματα, ταῦτα μᾶλλον εἰς τὰ χρεὶν καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ δύναται νὰ ἐπικραύσῃ. Προτείνει δὲ τὴν ἐπιβήρυσιν τῆς αἰτήσεως τῆς κοινότητος Ζιντζίρ-δερί, ὡς ἀπαιτούσης μικρὰν ποσότητα χρηματικῆν.

Τούτων δεκτῶν γενομένων φηρίζεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ προεδρίου ὑποβαλλομένη πρότασις περὶ ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐκδότη τῶν πρακτικῶν τῶν Συνόδων Victor Palmé.

Ἀγγέλλεται μετὰ ταῦτα, ὅτι τὴν μεγάλην διενέραν καὶ τὴν τοῦ Πάσχα δὲν θέλει συνεδριάσει ὁ Σύλλογος.

Ὁ κ. Α. Π. Κερμαῖος ἀναγινώσκει κατὰ

λόγον τῶν βιβλίων, ἅτινα κατὰ προηγουμένην ἀπόφασιν ἀποσταλῆσονται εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Συλλόγου Ἀλατᾶτων ὁ δὲ καταλόγος γίνεται δεκτός. Κατὰ ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ κ. Α. Π. Κερμαῖος συνοπτικὴ ἐκθεσις τῶν ἔργων τῶν ἐν Ὁδησῶ Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου.

Μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς ἀναγνώσεως ὁ κ. πρόεδρος παρατρεῖ μετὰ λύπης, ὅτι δυστυχῶς παρ' ἡμῖν τοιαῦται συνέλειψεις δὲν γίνονται, καίπαρ δυνάμεναι νὰ ἀποδώσιν ὠφελίμοι εἰς τὴν ἱστορίαν ἡμῶν καὶ τὴν καθ' ὅλου ἐπιστήμην ὅτι ὁ ἡμέτερος Σύλλογος συνέλαβεν ἀπὸ πολλῶν τούτων σγιδρίων, ὅπερ ὅμως ἐνεκα τῶν περιστάσεων ἀνέβαλλεν, ἐφέτος δὲ καὶ αὖθις ἀπεράσσει νὰ συγκαλέσῃ συνέδριον κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος, ἣ δὲ ἀπόφασις αὕτη εὐχεταί νὰ ἐκτελεσθῇ. Ἐκ τῆς ἀποστολῆς, ἐξακολουθεῖ λέγων, τοῦ κ. Α. Π. Κερμαῖος εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ἀρχαιολογικῷ Συνεδρίῳ πλὴν τῆς ἐκθέσεως καὶ ἄλλων ὠφελειῶν πορῶμεθα καὶ τί πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ προετοιμάσωμεν διὰ τὸ ἡμέτερον.

Εὐχαριστήσας δὲ τῷ κ. Α. Π. Κερμαῖο ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου ἐπὶ τῷ ὅτι ἐφρόντισε νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν Σύλλογον καὶ ἀναγνώσματα ἔξιχα λόγῳ νὰ παρουσιάσῃ, λήγει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΟΑ'.

(Τακτική).

Τῇ 1 Ἀπριλίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινοῦται ἡ

ἀλληλολογαφία,

ἐξ ἧς παρατίθμεν περιληψιν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ αἰδ. C. G. Curtis προεδροῦ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 11/3 μαρτίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι ὁ κ. Σ. Ἀλατᾶρχης ἐπέμψεν τῷ τυπογραφεῖῳ Νεοτόπου τὴν ἀρχαιολογικὴν αὐτοῦ πραγματείαν σὺν τοῖς Ἀρχαιολογικοῖν Δελτίοις.

Τοῦ αὐτοῦ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας, δελτίζοντος, ὅτι ὑπέβαλε τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐπι-

τροπή τὰς παραπεμφθείσας ἐπιγραφάς, περί ὧν ἀπεραιοσθὴν νὰ ζητηθῶσι ἀκριβέστερα ἀντιγραφα καὶ εἰ δυνατόν ἐκτυπώματα αὐτῶν.

Τοῦ αὐτοῦ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας, παραλαμβάνοντας, ὅπως ἀποσταλῇ αὐτῷ ἐν παρῆρτι καὶ ἐπὶ ἀρχαιολογικῶν, διότι τὸ ἀποσταλὲν αὐτῷ προσέειπε τῷ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐν Βαλτιμῶρ 'Ακαδημίας προσενηχόντι δόκτορι Hall.

Τοῦ κ. Β. Σαρακινῶτη, ἀνευ χρονολογίας, προτεινόντος τακτικῶς μέλος τὸν κ. Ν. Τροχάνιν, ὑπὸ ἀλλήλων τῇ Ὀθωμανικῇ Τραπέζῃ.

Τοῦ κ. Παύλου Κασαλίου, ἐκ Σμύρνης, ἀποστέλλοντος συμπληρωμα εἰς τὰ προαποσταλμένα τέσσαρα τεύχη Καταποδικτικῆς ὕλης διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγωνίσαι.

Τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐν πρόπῳσι Ταταούλων ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ τῆς Εὐαγγελιστρίας, ἀπὸ 13 μαρτίου, ἐξαίτουμένης τὴν συνδρομὴν τοῦ Συλλόγου διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ αὐτοῦ.

Τῆς ἐφορίας τῶν σχολῶν τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος Βάρνης, ἐξαίτουμένης, ὅπως ὁ Σύλλογος ἀποδεχθῇ καὶ ἀναλάβῃ τὴν ἰδίαν διαπικρὴν συντήρησιν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν ἐν τῷ νύμφῳ καὶ μὴδὲ νεανίδας ἐκ τῶν ἐπιμελεστέων καὶ εὐαγωγότερων τῶν ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς κοινότητος, ὅπως οὗτοι χρησιμεύσωσιν ὡς διδάσκαλοι εἰς τὰ σχολεῖα Βάρνης ἢ τῶν κομποπόλεων αὐτῆς ἐπ' ὥριον χρόνον.

Τῆς κ. Μαρίας Α. Πάλλη, ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 12 μαρτίου, εὐχαριστοῦσα ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ συλλυπητηρίου ἐπιστολῆς ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου.

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου, ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, ἀπὸ 11 μαρτίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι θέλει ἀποστείλει προσεγὼς πραγματεῖαν περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων καὶ ἐξαίτουμένην τὴν ἀποστολὴν τοῦ Β' παραρτήματος τοῦ 16' τόμου τοῦ Περιοδικοῦ.

Τοῦ πρυτάνεως τοῦ Φρειδεरिकίου πανεπιστημίου τῆς Halle Wittemberg, ἀπὸ 31 δεκεμβρίου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν ὑπὸ τοῦ πανεπιστημίου κατὰ τὸ ἔτος 1884 γενομένων δημοσιύσεων.

Τοῦ πρυτάνεως τοῦ ἐν Βαλτιμῶρ πανεπιστημίου Johns Hopkins, ἀπὸ 2/14 μαρτίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι προσεγὼς πέμψει τὰς δημοσιεύσεις τοῦ πανεπιστημίου ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου.

Τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ 28/9 ἀπριλίου, ἀγγέλλουσα τὴν παραλαβὴν τῶν ἀπὸ 20 καὶ 22 μαρτίου ἐπιστολῶν τοῦ Συλλόγου μετὰ τῶν δύο ὁμολογίων τῆς ἐν Κίῳ Φιλικῇ ἐκπαιδευτικῇ Ἀδελφότητος τῶν Κισσῶν καὶ τῆς ἐπιταγῆς τῆς Τραπέζης τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκ δραχμῶν 709,90. Συγχρόνως δὲ ἀποστέλλει αὐτῇ καὶ μίαν ὁμολογίαν ὑπ' ἀριθ. 11,588 ἐκ δρ. 7,392.60 διὰ δεκαεῖς ἔτη ἐπ' ὀνόματι τῆς εἰρημνικῆς ἀδελφότητος. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐστὶ καὶ σημειώσεις τῆς ἐνοποιήσεως τῶν τόκων κτλ.

Τοῦ πανοσιολ. ἀντιπροσώπου τοῦ ἀγίου Τάρου κ. Πολυκάρπου, ἀπὸ 29 μαρτίου, ἀγγέλλοντος τὴν παραλαβὴν τῶν διὰ τὸν Σύλλογον Ἀλατᾶτων Ἑρθεραίας βιβλίων καὶ εὐχαριστοῦντος ἐξ ὀνόματος τοῦ ἐν λόγῳ Συλλόγου ἐπὶ τούτῳ.

Ἀγγέλλονται προσωρὰ βιβλίων.

Ἐκφράζονται τοῖς δωρηταῖς εὐχαριστίαι. Ὁ κ. πρόεδρος ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας ποιεῖται τὰς εἰς παρατηρήσεις.

Κατ' αἰτήσιν τοῦ αἰδ. G. Curtis προέδρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Σύλλογος θέλει ἐντολῇ νὰ ζητήσῃ δι' ἐπιστολῆς παρὰ τῶν κ. κ. Βαλαβάνη καὶ Πολυδάμα ἀκριβέστερα ἀντιγραφα καὶ εἰ δυνατόν ἐκτυπώματα τῶν ἀντιγραφῶν.

2) Τὰς αἰτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐν πρόπῳσι Ταταούλων ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ τῆς Εὐαγγελιστρίας περὶ συνδρομῆς ὑπὲρ τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἀνεγειρομένου ναοῦ καὶ τῆς Κοινότητος Βάρνης δι' ὑποτροφίαν τῶν καὶ νεανίδος ὁ Σύλλογος δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ ἐνεκα λόγων οἰκονομικῶν, ἄλλως τε δὲν ἔχει καὶ τοιοῦτον προορισμὸν. Ἀλλοτε σὺν τῇ ὑποστηρίξει τῶν σχολείων ἀνεκτέλεσεν καὶ τοιαύτας ὑποχρεώσεις, ἀλλὰ σήμερον δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοιοῦτον τι. Μετὰ ταῦτα γενομένης δεκτικῆς τῆς προτάσεως τοῦ πρυτάνεως τοῦ ἐν Βαλτιμῶρ πανεπιστημίου Johns Hopkins περὶ ἀνταλλαγῆς τῶν δημοσιύσεων, ἀγγέλλεται ὁ θάνατος τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου Β. Αὐστῆ, ἱατροῦ, συμβῆς τῇ 14 μαρτίου. Ἀγγέλλεται πρὸς τοὺς ὑπὸ τοῦ κ. προέδρου, ὅτι τὸ προεδρεῖον συνώδευσε τὴν κηδείαν ἀπὸ τῆς οἰκίας αὐτοῦ μέχρι τοῦ νεκροταφείου καὶ κατέβηκε στίφον ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ ἀειμνήστου, εἰρὸντα τὴν ἐπιγραφὴν: Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῶς Φιλολογικῶς Σέλλορος

τῷ Βασιλεῖ Λόση τακτικῶ αὐτοῦ μέλει καὶ ὅτι ἀνέθηκε τῷ κ. Μακρῇ τὴν σύνταξιν βιογραφίας τοῦ μακαρίτου, ὅτις ὀφείλει ἀναγνωσθῆναι ἐν συνεδρίῳ τοῦ Συλλόγου. Ψηφίζεται δὲ καὶ ἡ τοῦ προεδρίου πρότασις περὶ ἀποστολῆς τῇ μητρὶ τοῦ ἀειμνήστου συλλυπητηρίου γράμματος.

Ἀγγέλλεται δὲ ἐπίσης καὶ ἑτέρου μέλους τακτικῶ καὶ γραμματέως τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ Ἀντωνίου Πετρίδου, ὁ θάνατος.

Εἶτα ἀγγέλλονται τὰ πρῶτον τακτικὰ μέλη οἱ κ.κ. Νικόλαος Τροχάνης, ὑπάλλῃλος τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κ. κ. Β. Σαρακιώτου, Ἡρ. Βασιλάκου καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδου καὶ Γεωρ. Βεγλερῆς, ὑπὸ ἄλλος τῆς ρωσικῆς ἀντιπολιτικῆς ἱταίρειας ἐνταύθα, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κ. κ. Ἡρ. Βασιλάκου, Ὁδ. Ἀνδρεάδου καὶ Α. Π. Κερκαμῆος.

Ὁ κ. πρόεδρος ἀγγέλλει, ὅτι ἀπὸ τῆς προσεχοῦς παρασκευῆς ἄρξονται αἱ ἐκτακτοὶ συνεδριάσεις πρὸς ἐκκλινσιν τῶν ἐκτίσεων τῶν ἐπιτροπῶν καὶ τῶν ἀσκημάτων.

Εἶτα ὁ κ. Περιεδικὸς ἀναγινώσκει συνείχεαι τοῦ ἀναγνώσματος αὐτοῦ περὶ τῆς θρησκείας τῶν ἀρχαίων Περσῶν.

Ὁ κ. Περιεδικὸς ἀναγινώσκει τὴν πέμπτην στήλην τῆς ἐν Βαχιστοῦν ἐπιγραφῆς καὶ τῶν παρὰ τὰ ἀνάγλυρα πινακίδια, μετὰ δὲ τὴν ἀναγνῶσιν αὐτῆς ἄρχεται τῆς ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν τῆς ἐποχῆς τοῦ Κύρου μελέτης. Ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν τούτων οὐδὲν ἐνέμεθα νὰ μάθωμεν περὶ τῆς θρησκείας τῶν Περσῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐξετάζονται λοιπὸν τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἱστορικὰ γεγονότα, ὅπως προσδιορισθῇ ὁ ἠθικὸς χαρακτήρ τοῦ Κύρου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Καμβύσου, ἐξέλγει δὲ τὸ συμπέρασμα, ὅτι οὐδόλως ἡ μονοθεϊστικὴ θρησκεία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐπενήργησεν ἐπὶ τῆς ἡμερώσεως τῶν ἡθῶν καὶ ὅτι πολυθεϊστικὴ σύγχρονοι αὐτοῖς λαοὶ παραστήσαντι πολὺ πλείον αὐτῶν προκόψαντες.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀναγνώσεως ὁ κ. πρόεδρος λέγει, ὅτι, καθ' ὅσον ἐνθυμείται, ὁ Ἡρόδοτος ἐν τινι χωρίῳ τοὺς Μήδους ὀνομάζει Ἀρίους, ὁ δὲ Πύπ τὴν ἀρμενικὴν γλῶσσαν κατατάσσει εἰς τὴν ἄριαν. Ὅτι ἡ λέξις Σκύθους εἶναι γενικὴ, διότι ὑπέρχοντι λαοὶ ὀνομαζόμενοι μὲν Σκύθαι μὴ ἀνήκοντες δὲ εἰς τὴν Σκυθικὴν φυλὴν, ὅτι τὰ τοῦ διαλόγου μεταξὺ Κροῖσου καὶ Σόλωνος δὲν παραδέχονται οἱ νεώτεροι

ὡς μὴ συμβεβηκότα τῇ χρονολογίᾳ, ὅτι ὁ Γρότιος ἀποκρούει τὸν ὕψον τούτων, παραδίδεται δὲ, ὅτι ὁ Ἡρόδοτος ἐπλάκειν ἡ παρέλαβεν αὐτὸν ὅσον τοῦ καλοῦ περιεχομένου καὶ ὁ Πλούταρχος ἐπίσης ἐν τῷ Βίῳ τοῦ Σόλωνος ἀμειβάλλει περὶ τούτου καὶ ὅτι ἡ βαρβαρότης τῶν Περσῶν διειρηθῇ μέχρι τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Εὐχαριστίας δὲ ἐν τέλει τῷ κ. Περιεδικῷ ἐπὶ τῷ ἀξιολόγῳ αὐτοῦ ἀναγνώσματι, λύει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΦΟΒ'.

(Ἐκτακτος).

Τῇ 5 Ἀπριλίῳ 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. **ΗΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ**.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης ἐκτάκτου συνεδριάσεως, ὁ κ. Καλλιμάχης εἶπεν, ὅτι παρεκλήθη ὑπὸ τῆς Α. Ἐξ τοῦ Πέτρου Μαυρογένους, τῶος πρεσβευτοῦ ἐν Ῥωμανίᾳ, ἀπερχομένου εἰς Βιέννην, νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὅτι ἐνέκα τῆς ἀκροαχλεστάτης καταστάσεως τῆς ὕλης δὲν ἤδυνήθη νὰ παρευθῇ ἐν τινι συνεδριάσει τοῦ Συλλόγου καὶ νὰ δηλώσῃ τῷ Συλλόγῳ, ὅτι ἀναχωρῶν κομίζει τὰς ἀρίστας περὶ αὐτοῦ ἐντυπώσεις.

Ὁ κ. πρόεδρος ἀπαντῶν εὐχαριστεῖ ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου τὴν Α. Ἐξοχότητα διὰ τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ αἰσθήματα καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Καλλιμάχην νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας αὐτὰς τῇ Α. Ἐξοχότητι.

Ἀναμνησθῆναι ὁ κ. Α. Π. Κερκαμῆος ἀναγινώσκει Ἐνέσιν τῶν πεπραγμένων τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσιν οὕτως:

Ἡ Φιλολογικὴ Ἐπιτροπὴ συνίστατο φέτος ἐκ τῶν κ. κ. Ἡρ. Βασιλάκου, Κ. Ξανθοπούλου, Ἀναστασίου Τάγνη, Α. Δεσλίου, Μαλίτσα, Α. Παπαδόπουλου, Κερκαμῆος, Π. Λούση, Αἰμ. Νουνάτη, Φιλίππου Τάγνη καὶ Θ. Σαλιτρίη. Συνεπρόκειτο δὲ ἐπὶ τῇ συνεδριάσει καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρίστη ὁ κ. Π. Κερκαμῆος, πρόεδρος δὲ ὁ κ. Κωνσταντίνος Ξανθοπούλος, ἐν ἀναχώρεισιν αὐτὰ εἰς Τραπεζοῦντα ἀντικατέστησεν ὁ κ. Βασιλάκος.

Τὸ κατ' ἄρχας ἐφρόντισεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ καταστήσῃ τὰ μέλη αὐτῆς μέλλον ἐνήμερα εἰς τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀνάπτυξιν τῶν ἐλληνικῶν

γραμμάτων διό υπέβαλε τῷ Συλλόγῳ κατά-
 λον περιοδικῶν τινων συγγραμμάτων, ἐγ-
 κρινέντα καὶ ψηφισθέντα παρ' αὐτοῦ ἀσυ-
 ζητητί.

Εἰτα ἀποβλήθη περὶ τὴν μελέτην τῶν
 ἀπολαύσεων συλλογῶν γλωσσικῆς ὥς διὰ
 τὸ ζωγράφειον διαγώνισμα, ὃ εἰσηγήτης
 ὡρθε ἡν τὸ ἐκστῶς ἔτος ὁ τῆς Ἐπιτρο-
 πῆς γράμματός.

Κοινοποιήθητι δὲ αὕτῃ γλωσσικαὶ συλ-
 λογαὶ εἰσιν αἱ ἐπομένα :

1) Π. Καρλίδος, καθηγήτου ἐν τῇ Εὐαγ-
 γελικῇ σχολῇ Σ. Ὄρους, Ὁ ἐν Καπαδοκίᾳ λα-
 λουμένη ἑλληνικὴ διαλέκτος καὶ τὰ ἐν αὐτῇ
 σωζόμενα ἔργα τῆς αρχαίας καπαδοκικῆς
 γλώσσης (τεῦχος πέντε).

2) Α. Γούτου Συλλογὴ δημοτικῶν ᾠδῶν.

3) Γ. Κωνσταντινίδου Λίστες εἰσὶν περι-
 γραφῇ τοῦ Τσαρσαπιά καὶ τῆς Οὐνὸς μετὰ
 παροιμιῶν, ᾠδῶν καὶ λεξιλογίας.

4) Δ. Γ. Πουλῆκη, ἱατροῦ ἐν Τσεσμέ τῆς
 Ἐρυθραίας γενομένου, Μέλισσα, ἥτοι συλ-
 λογὴ λέξεων ἐκ Κρήνης καὶ ἄλλων χωρίων.

5) Ἀντ. Γ. Πουλῆκη, λογίου ἐν Τσεσμέ
 καὶ ἀδελφοῦ τοῦ προειρημένου ἱατροῦ, Κυψέ-
 λη, ἥτοι συλλογὴ λέξεων, ᾠδῶν κατ'.

6) Ν. Βενέτου, Συλλογὴ ζωτικῶν μνη-
 μείων.

7) Σ. Μανασσίδου Ζῶντα μνημεῖα.

8) Ι. Γ. Βαλαβάνου Συνέχεια τῶν μνη-
 μείων τῆς ἀπὸ τῶν Πόντων ἰδιωτικῆς (μετὰ
 συμπληρώματος).

9) Κωνστ. Κανελλῆκη Συλλογὴ ζωτικῶν
 μνημείων ἐκ τῆς γλώσσης τοῦ λαοῦ, ἐκ Χίου.

10) Νικ. Γ. Πολίτη Τὸ δημόσιον ἥμα τοῦ
 νεκροῦ.

11) Γεωρ. Δροσίνου Δημῶδες ἥματα.

Ἐκτός τῆς ἐπὶ τῶν συλλογῶν τούτων με-
 λέτης υπεβλήθη καὶ σχέδιον ὁδηγίων πρὸς
 χρῆσιν τῶν σχολουμένων περὶ τὸ ζωγράφειον
 διαγώνισμα. Τὸ σχέδιον τοῦτο περιελάμβανε
 μὲν τὸ πρόγραμμα τοῦ εἰρημένου Διαγωνί-
 σματος, ἀλλ' ἔδωκε καὶ ὁδηγίας τινὰς ἀνα-
 λυτικῶς πρὸς περὶ τῆς μεθόδου, ἣν ὑφεί-
 λοναι νὰ παραδεχθῶσιν οἱ βουλομένοι ν' ἀ-
 σχοληθῶσιν εἰς τὴν σύνταξιν γλωσσίων
 καὶ ἄλλων σχετικῶν μνημείων, προλαβάνο-
 μένων οὕτως ἀποπναι τινῶν. Αἱ δὲ ὁδηγίαι
 αὗται ἐγκρίθησαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνε-
 κοινώθησαν ἐγκρίτως καὶ τῷ Συλλόγῳ, ὅστις
 ἐπίσης ἐπεκρίθησαν αὐτὰς ψηφίσας καὶ τὴν
 ἐν πίνακι ἐκτύπωσιν αὐτῶν πρὸς διανομὴν

πάνταχθός καὶ ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ
 Ὀθωμανικοῦ κράτους, ἐνθα ἀπαντῶσι πολ-
 λοὶ ἐγγράμματοι ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦντες μὲν
 νὰ ἀσχοληθῶσι περὶ τὸν σκοπὸν τοῦ ζωγρα-
 φείου διαγωνίσματος, ἀλλὰ καὶ μὴ γινώσκον-
 τες ὅθεν καὶ ὅπως δεῖν νὰ ἐργασθῶσιν.

Τὴν Φιλολογικὴν ἐπιτροπὴν οὐκ ὀλίγον
 ἀπασχόλησας καὶ γράμμα τοῦ Συλλόγου, ὑπερ-
 ἠρώτα τίνα τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ
 τὴν διάρκειαν τῆς ἐν ἔτει 1886 γενησόμε-
 νης τοῦ Συλλόγου ἐστῆς, ἀναδεχθῶσινται
 νὰ ποιήσωσιν ἀνακοινώσεις φιλολογικὰς, ὡς
 καὶ τίνα ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει κατ' ἄλλους θε-
 ματα πρὸς ἀνέπτυξιν καὶ διασάφησιν παρ'
 ἄλλων.

Τό γε νῦν μόνον ὁ κ. Χατζηχρήστου ὑπε-
 σχέθη ἐπὶ τῇ ὑποβλῇ μελέτην του Περί τῆς
 ἀπλότητος, ἀρελίας, τοῦ ὕψους καὶ κάλλους
 τῆς δημοτικῆς ποιήσεως ἐν συγκρίσει πρὸς
 τὴν ἀρχαίαν. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν μελῶν προ-
 τίθενται ἀργότερον νὰ κοινοποιηθῶσι τὰς
 ἐπιγραφὰς τῶν θεμάτων, περὶ αἷ δὲ ἀσχολη-
 θῶσι κατὰ τὴν ἐστῆν ἐκείνων.

Ἐνέματα δὲ μελέτης ἄξια παρ' ἄλλων κρί-
 νοιται σὺν ἄλλοις τὰ ἐπομένα :

1) Πρώτας Π. Κεραζιώτος. Ἱστορία τῶν
 ὁμοιοτήτων καὶ διαφορῶν τῆς ποιητικῆς καὶ
 κελῆς κελευθῶν γηγένες γλώσσας πρὸς τὴν
 ὁμοιομένην τοῦ λαοῦ γλώσσαν ἀπὸ Ὀμή-
 ρου μέχρι τῆς ἀπωλείας τῆς πολιτικῆς ἐλευ-
 θερίας.

2) Πρώτας Π. Κεραζιώτος. Ἱστορία τῶν
 ἐρευνῶν περὶ τῆς ρέας ἑλληνικῆς γλώσσης
 ἀπὸ Καραΐ μέχρι σήμερον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν
 ἐκδοθέντων γλωσσίων καὶ ἀπὸ τῶν νεοελλή-
 νικῶν χειμῶν, ὡς καὶ τῶν σχετικῶν ἐπὶ
 αὐτῶν μελετημῶν τῶν τε ἡμετέρων καὶ
 τῶν ξένων γλωσσολογῶν.

Εἰρησθὼ δὲ ἐν παρόδῳ ἐπὶ ἡ Φιλολογικὴ
 ἐπιτροπὴ ἐπιθυμᾷτεται νὰ ὑποβλῇ ἄλλοις
 τῷ Συλλόγῳ μακρὸν κατάλογον κοινοποιή-
 σεων καὶ θεμάτων συζητησέμενων κατὰ
 τὴν διάρκειαν τοῦ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετη-
 ρίδι τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου συγκροτηθε-
 σμένου ἐνταῦθα φιλολογικῶν συνεδρίων.

Τῇ ἐπιτροπῇ ἰγνώσθη εἰσὶν ἐπὶ ὁ κ. Χρη-
 στάκης Ζωγράφος συμπληρώσας τὸ διὰ τὴν
 ζωγράφειον Βιβλιοθήκην προωριζόμενον πᾶσιν
 ὠκεανισμῶν λίθων κατέβηκεν ἀπὸ τοῦ νῦν
 εἰς τὴν ἐν Ἀθῆναις Ἑθνικὴν Τράπεζαν.
 Ἐπὶ τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ παρικλήθη ἡ
 Ἐπιτροπὴ νὰ τροποποιήσῃ καὶ τὸ πρόγραμμα

τῆς εἰρημνέας βιβλιοθήκης συγκρίνων πρὸς τὰ ἐν τῇ σχετικῇ τοῦ κ. Χωγράφου ἐπιστολῇ ἀναγραφόμενα ἄλλα. Ἄλλ' ἄσασιν τὴν ἐν τῷ προγράμματι ζητῆσαιαν προποσῶσιν ἐνιστάμενη ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸν πρόεδρον αὐτῆς, ὅστις καὶ ἀσχελεῖται νῦν περὶ τοῦ θέματος τοῦτο καταλλήλως, μετὰ τινὰ δὲ καιρὸν θὰ ὑποβῇ τῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς ἐπικύρωσιν καὶ τὸ σχέδιον τοῦ νέου τῆς Χωγραφείου Βιβλιοθήκης προγράμματος.

Τέλος σημειοῦμεν, ὅτι ἡ Φιλολογικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπώλειε φίλος ἐκλεκτὸν αὐτῆς μέλος, τὸν μακαρίτην Βασίλειον Λούσην.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 4 Ἀπριλίου 1885.

Ἡ Φιλολογικὴ Ἐπιτροπὴ

ΗΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ, πρόεδρος.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΑΓΗΣ.
ΙΩ. ΒΡΑΔΑ ΜΑΛΙΑΚΑΣ.
ΑΙΩ. ΝΟΝΝΟΤΗΣ.
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΑΓΗΣ.
Ο. ΣΑΥΡΕΑΝΗΣ.
Α. Π. ΠΕΡΑΜΕΥΣ, γραμματεὺς.

Εἶτα ὁ κ. Περσάνης ἀναγινώσκει Ἐκθεσιν τῶν πεπραγμένων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως:

Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὰ κανονισμῶν, προτίθει καὶ κατὰ τὴν συλλογικὸν τοῦτο ἔτος τὴν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων αὐτῆς.

Κατὰ τὸ λῆγον τοῦτο συλλογικὸν ἔτος δυστυχῶς μόνον ἐπὶ τέσσαρας μῆνας ἐπράσθη, καὶ τοῦτο διότι ἐνεκὸν τῆς εἰς Ἀγγλίαν ἀπουσίας τοῦ προέδρου αὐτῆς, καὶ ὅλον τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ἀπουσίας ταύτης τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τὴν πρῶτην συνεδρίαν, καὶ ἦν ἐγένοντο αἱ ἐκλογαὶ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως, ἀπερῆσαν νὰ διακοφῶσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν μέχρι τῆς ἐπανόδου ἐξ Ἀγγλίας τοῦ προέδρου αὐτῶν ἐκρηκθῶσιν πάντες τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν, ὅπως ἐργασθῶσιν ὑπὸ τὴν προσωρινήν διεύθυνσιν τοῦ ἀξίου προέδρου αὐτῶν.

Ἀμα δὲ τῇ αἰτίᾳ ἐξ Ἀγγλίας ἐπανῶν αὐτοῦ συγκαλεσθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκαμιν ἐξ ἄλλας τακτικὰς συνεδριάσεις, καὶ ὥς συνεζήτησε διαφόρους προτάσεις τοῦ προεδρίου τοῦ Συλλόγου καὶ δύνειμα μεταξὺ τῶν μελῶν τὴν ἐργασίαν τῆς μελέτης διαφόρων ἐπιγραφῶν καὶ ἄλλων ἀρχαιολογικῶν ζητημάτων ὑπὸ τοῦ προεδρίου τοῦ Συλλόγου ἢ

ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβληθέντων αὐτῇ.

Ἐν τῷ Συλλόγῳ ὑπάρχουσι περιγραφαὶ χωρῶν καὶ ἐπαρχιῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ὑπὸ διαφόρων λογίων περιεβάνον αἱ περιγραφαὶ αὐταὶ πολὺν τρόπον ὄλην περιέχουσιν πρὸς τὴν ἀρχαιολογίαν σχέσιν ἔχουσιν. Ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ ἀδάματος ἀρχαιολόγος κ. Ἀθ. Παπαδόπουλος Κερκαμῆς ἐπεροσέσθη τὴν συναγωγὴν καὶ σωματοποιῶν αὐτῶν. Συλλογῇ ἀναλέκτων ἐκ τῶν περιγραφῶν αὐτῶν, αἵτινες οὐκ εἰσι γνωσταὶ τοῖς σφροῖς τῆς Εὐρώπης, καὶ τῶν πεμφθέντων αὐτῶς λογίων τὴν εἰσότητιαν ἤθελον ἐκκαταστήσει καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ἤθελον προσφέρει ὑπερσίαν τινά.

Ἐτερον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ σφρὸς Dr J. Morlmann, ἐπεροσέσθη τὴν μελέτην καὶ διαλεύκανσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Ν. Λημνίου πεμφθεισῶν τῷ Συλλόγῳ ἐπιγραφῶν. Τῶν ἐπιγραφῶν τούτων μὴ μόνον εἰσιν ἀνέκδοτος, αἱ δὲ ἄλλαι παραλλαγῶς μόνον τινὲς ἔχουσιν πρὸς τὰ γνωστὰ κείμενα τὰ ἐκδοθέντα ἐξ ἄλλων ἀρχαιολόγων ἀντιγράφων. Ὁ Dr J. Morlmann θεωρῶν λίαν σπουδαίαν τὴν ἀνάδοτον ταύτην ἐπιγραφὴν ἐργάζεται ἤδη πρὸς διαλεύκανσιν αὐτῆς, τὸ δ' ἀποτέλεσμα τῆς μελέτης τούτου ταύτης ὑποβληθήσεται τῇ Ἐπιτροπῇ κατὰ τὸ ἔξης συλλογικὸν ἔτος.

Ἐτερον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ λόγιος κ. Σ. Σιδερόπουλος, ἐρεῖλαισε τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀνευρισκομένων κατὰ τὴν βορραιοδυτικὴν ἄκρην τοῦ ἐν Χρυσοπόλει ὀθωναικῶν ἐκροταφείῳ κιονοκρήνων φερόντων σταυροὺς συντηρημάτων ἐγγραμμάτων πλίνθων καὶ μαρμάρων, ἀποτελούντων πλειυρὰ τέρου, ἐρ' ἐνὸς τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἐπιτύμβιος ἐπιγραφή, ἣν ἀντιγράψας κατέβηκε τῇ Ἐπιτροπῇ. Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ λόγιον τὰ λείψανα ταῦτα ἰκαδὲς μαρτυροῦσιν, ὅτι κατὰ τὸ ὑποδειχθέν μέρος τοῦτο γίνεταί ἐπὶ Βυζαντινῶν μὲν ἡ νεκροταφία, Νοτιοτερον τοῦ μέρους αὐτοῦ εὐρέθη ἄλλη ἐπιγραφή ἐπὶ πλακῶς τέρου ἰουδαϊκοῦ, ὅθεν εἶται εἰκόσιμα ὅτι πλησίον τῆς χριστιανικῆς μερὸς ἡ τοῦ νεκροταφείου, ἔκειτο ἄλλο νεκροταφεῖον ἰουδαίων. Ἐκ τοῦ συμβόλου τῆς ἐπιγραφῆς λαμβάνεται ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς ἐπιγραφὴ μὲν, ἀσφαλῶς ἐξάγεται, ὅτι ὁ ἐνταφιασθεὶς ἦν ἰουδαῖος.

Ὁ κ. πρόεδρος ἐρεῖλαισε τὴν προσοχὴν

τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἀναγλύφων τῶν παριστάντων πλὴν λίαντος κατὰ ταύρου τῶν ἀπαντώντων ἐπὶ τῶν τειγῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὑποτίθεται δέ, ὅτι αἱ εἰκόνες αὗται εἰσὶν ἐποχῆς μεταγενεστέρης τοῦ πολεμικοῦ τῶν Περσῶν πρὸς τοὺς Βυζαντινοὺς, καὶ οὐκ τὸν τύπον τοῦτον τῆς τέχνης παρὰ τῶν πρώτων Ἰαβουοὶ δευτέρου. Ὁ τῆς ἐπιτροπῆς ἡγεμὼν κ. Κ. Περδικιῆς προσέθηκεν ἐπὶ κατ' ἰδίαν αὐτοῦ μελέτην, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων ὃ ταύρος ἐστὶ συμβολὸν τῆς Συρίας καὶ τῆς ὁ δὲ λίαν τῆς Ἀσίας, περιεσφύθη δὲ ἐν τῇ τέχνῃ μέγιστος ἡμῶν ἢ διὰ τῶν οὐκ αὐτῶν ζωῶν συμβολικῇ παράστασις τῶν οὐρανῶν, κυρίως ἐπὶ τῶν κυλιῶν τῶν ἀνιχνυμένων ἀπὸ Πέρσης, ἔρ' ὃν συνήθιστα εἰκονίζεται λίαν καταβλήλων ταύρων. Οἱ καθ' ἡμᾶς Πέρσαι ἐξακολουθοῦσι μὴ εἰδότες καὶ κατὰ πρᾶξιν μόνον ἐμμένοντες εἰς ἀρχαίαν τῆς τέχνης συνήθειαν νὰ ποικιλλοῦν τὰ ὅπλα αὐτῶν, διὰ τοιούτων εἰκόνων. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῶν μὲν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἐλλόγιμος κ. J. Calvert, παρτήρησεν, ὅτι τοιαύτη ἐξήγησις τῶν εἰκόνων αὐτῶν ἐστὶν ἄνωστος τῇ ἐπιστήμῃ, προσεκληθὲν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ κ. Περδικιῆς νὰ παρουσιάσῃ αὐτῇ μελέτην ἐπὶ τῆς υποθέσεως ταύτης· καὶ ἡ μελέτη αὕτη παρασκευαζομένη ἤδη ὑποβλήθησεται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ προσεχές ἐπίσης ἔτος.

Ὁ αὐτὸς κ. J. Calvert προσήνεγκε τῇ Ἐπιτροπῇ σπουδαίαν μελέτην αὐτοῦ περὶ τῆς τοπογραφίας τῆς Ἰλίου, ἀναγνωσθεῖσαν ἥδη ἐν τακτικῇ τοῦ Συλλόγου συνεδρίῳ.

Ἐπὶ τοῦ πύργου τοῦ καμένου πλησίον τῆς πύλης Τριφυλιαδίου ὑπῆρχεν ἀνάγλυρον καλῆς ἐργασίας περὶ τῶν τριῶν παιδῶν ἐν καμῖν. Τὸ ἀνάγλυρον τοῦτο βεβαίως ἀνήκει εἰς τινὰ ἐκκλησίαν πρὸ τοῦ ἀπαιτίας τῶν ἀναγλύρων ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, μετὰ δὲ ταύτην πιθανῶς ἐτέθη ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ πύργου· ἐσθῶτος δὲ καταδαρσθέντος τούτου κατέκειτο γυμνὸν καὶ πιθανῶς ἤθελεν ἀπολεσθὲν τὸ σπουδαῖον τοῦτο διὰ τὴν βυζαντινὴν εἰκονογραφίαν μνημεῖον, τῇ ἐπιμελείᾳ ὅμως τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς διασώθη ἐν τῷ ἐν Τριφυλίου μουσεῖο.

Αἱ μελέται, ὡς βλέπετε κύριοι, τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς εἰσὶν ἐν τῷ παρ-

σκευάζεσθαι, εἰς δὲ τὴν ἐπιείκειαν καὶ τὴν εὐνοίαν τοῦ Συλλόγου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν, ὃν δείγματα συχνὰ ἔλαβε, βασιζομένη ἐλπίζει, ὅτι θέλει ὅχι τῆς συγγνώμης ὡς, ἔάν ἀντὶ πλουσίας συγκριθῇ τὰ ἰσχνὰ ταῦτα προσφέρει κατὰ τὸ ἔτος αὐτό, ὑπόσχεται δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀγγελθεισῶν μελετῶν καὶ νῆας ἄλλας διὰ τὸ ἐπὶν ἔτος.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 5/17 Ἀπριλίῳ 1885.

Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπὴ

C. G. CURTIS πρόεδρος.

TZEMES ΚΑΛΑΒΕΡΤ.

A. H. ΚΕΡΑΜΕΙΤ.

E. A. ΣΙΔΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

K. ΠΕΡΔΙΚΙΔΗΣ, γραμματεὺς.

Ὁ κ. πρόεδρος εὐχαριστῶς τῷ τε κ. Α. Π. Κεραμεῖ καὶ τῷ κ. Περδικιῇ, λείπει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΟΓ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 8 Ἀπριλίῳ 1885.

Πρόεδρος τοῦ κ. Η. ΒΑΣΙΛΑΟΥ.

Ἀναγνώσθη τῶν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως, ὁ κύριος πρόεδρος παρατήρησεν, ὅτι καθ' ἃ καὶ ἄλλοις λόγος ἐγένετο, ἡ περιληψὶς τοῦ ἀναγνώσματος δέον νὰ περιέχῃ μόνον τὰ χωρία ἐκείνα, ἃ συνέληφθησαν, νὰ διευκρινίζονται αἱ ἐκπεφρασμέναι ἰδέαι. Ἀναπτύσσει δὲ ἔπειτα τοὺς λόγους, οἵτινες, προέκλεισαν τὰς ἐν τῇ ἡγουμένῃ συνεδρίᾳ ἐγενομένης παρατηρήσεις ἐν τῷ ἀναγνώσματι τοῦ κ. Περδικιῆδος, διορθοῦν δὲ τὰ πρακτικὰ καθέσθαι ἀφορᾷ τὴν λέξιν Σκύθης, περὶ ἧς εἶπεν, ὅτι διὰ ταύτης οἱ ἄρχαιοι ἐνόουν πολλοὺς λαοὺς, καὶ συνέβαινε τότε, ὅτι νῦν παρ' ἡμῶν συμβαίνει ἐν τῇ λέξει Φρίγκων.

Ὁ κ. Περδικιῆς παρατήρησεν ὡσαύτως, ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἐκφράζεται ἐν τοῖς πρακτικαῖς, ὅτι οἱ Μῆδοι ἀντὶ οἱ Πέρσαι εἰσὶν Ἀρίας φυλῆς.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν, ἀνακοινούται ἡ

ἀ22.ηλογραφία,

ἐξ ἧς παρατίθμεν περιληψὶν τῶνδ' ἐπὶ ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Χρ. Παπαδόπουλου ἐξ Ἀμμοχώ-

στον τῆς Κύπρου, ἀπὸ 25 μαρτίου, ἀγγέλλοντας τὴν ἀποστολὴν δύο λόγων αὐτοῦ *Περὶ τοῦ Κωστατίνου Οικοδόμου καὶ Περὶ τῆς πόλεως Νικομηθείας*.

Τηλεγράφημα τοῦ κ. Καρόλου Βιλλεπαρ, βιβλιοπώλου ἐν Ἀθῆναις, ἀπὸ 5/17 ἀπριλίου, παρακαλοῦντος, ὅπως ἀποσταλῇ αὐτῷ τὸ β' Παράρτημα τοῦ 18' τεύχους τὸ περιέχον ἐπιγράμματα τοῦ Μουσείου.

Τῆς Ἑορταῖς τῆς σχολῆς Παρχίου τῆς Κυζίκου, ἀπὸ 27 μαρτίου, ἐξαίτουμένης τὴν συνδρομὴν τοῦ Συλλόγου ὑπὲρ τῆς σχολῆς.

Τῆς Φιλοπορθονευτικῆς Ἀδελφότητος Δεμιρ-Ισσάρ, ἀπὸ 24 μαρτίου, παρακαλοῦσας, ὅπως ὁ Σύλλογος διαδίδῃ μετὰ συστάσεως ἐπιστολὴν αὐτῆς περὶ συνδρομῆς πρὸς τὸν κ. Κωνσταντίνον Ζάππαν.

Τῶν κ. Π. Βασιλάδου, 'Οδ. Ἀνδρεάδου καὶ Κ. Γ. Γεωργιάδου, ἀπὸ 8/20 ἀπριλίου, δι' ἧς προτείνονται τακτικὸν μέλος τοῦ Συλλόγου τὸν κ. Adolphe Thasso διεθνοτὴν τῆς ἐνταῦθα ἐκδόσεως τοῦ *Revue Orientale*.

Τοῦ κ. Δανασῆ, ἀπὸ 17 μαρτίου, ἀγγέλλοντας, ὅτι ἀποστέλλει ἐν χειρογράφῳ Ἀριθμητικὴν καὶ παρακαλοῦντος, ὅπως ὁ Σύλλογος κρίνῃ αὐτήν.

Τοῦ ἐν Καίρῳ Ἑλλαν. Γενικοῦ καὶ Συλλόγου, ἀπὸ 31 μαρτίου, εὐχαριστοῦντος τὸν Συλλόγον ἐπὶ τῷ ὅτι ἐπιδίδεται νῦν διδασκαλίαν αὐτῷ πληροφορίας περὶ τῶν ἔργων ἀνέγκην ὑποστηρίξεως κοινοτήτων τῆς Θράκης, Μακεδονίας καὶ Ἡπείρου καὶ ζητοῦντος πληροφορίας περὶ τοῦ χωρίου Οὐζούν-Κισρού.

Τοῦ κ. Εὐσταθίου Ίωαννίδου, ἐκ Βόλου, ἀπὸ 1/13 ἀπριλίου, ἀγγέλλοντας, ὅτι τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ συνδρομὴν ἀπέστειλε τῷ κ. Ν. Φ. Γεωργιάδῃ.

Τῶν γραφείων τῶν Χρονικῶν Στατιστικῶν καὶ Τεκτογραφίας τῆς Βυρτεμβέργης ἐν Στουτγάρδῃ, ἀγγέλλόντων τὴν ἀποστολὴν τῶν τελευταίων αὐτῶν δημοσιεύσεων.

Εἴτα ἀγγέλλονται προσφορὰ βιβλίων.

Τοῖς δωρεαῖς ἐκτελεῖται εὐχαριστία.

Μετά ταῦτα ὁ κ. πρόεδρος ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς κοινοῦτος Παρχίου παρατηρεῖ, ὅτι δυστυχῶς ὁ Σύλλογος ἐνεκα τῶν οἰκονομικῶν αὐτοῦ οὐδὲν δύναται πράξαι. Περὶ δὲ τῆς αἰτήσεως τῆς Φιλοπορθονευτικῆς Ἀδελφότητος Δεμιρ-Ισσάρ γενίσονται τὰ δέοντα, καὶ ἡ Ἀριθμητικὴ τοῦ κ. Δανασῆ παραπεμφθήσεται τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ.

Εἴτα ἀγγέλλονται τὸ δεύτερον καὶ γίνον-

ται δεκτοί, τακτικὰ μέλη, οἱ κ.κ. Νικόλαος Τραχάνης ὑπὸ ἀλλήλους τῆς Ὁθωμ. Τραπεζῆς καὶ Γεώργιος Βιγλερὲς ὑπὸ ἀλλήλους τοῦ Πρακτορείου τῆς ἐνταῦθα Ρωσσικῆς Ἀτμοπλοικῆς Ἑταιρείας.

Ἀγγέλλεται δὲ τὸ πρῶτον τακτικὸν μέλος ὁ κ. Adolphe Thasso, διεθνοτὴς τῆς *Revue Orientale*, προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κκ. Πρ. Βασιλάδου, 'Οδ. Ἀνδρεάδου καὶ Κ. Γ. Γεωργιάδου.

Ἀκολουθεῖ ὁ κ. πρόεδρος ἀναγινώσκει τὸ ἀνάγνωσμα αὐτοῦ *Περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τέχνης ἐν τῇ σύστασιν καὶ ἀνάπτει τῶν καλῶν τεχνῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν ἀναγέννησιν*.

Εἴτα λύεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΝΔ'.

(Ἑκτακτος).

Τῇ 19 Ἀπριλίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης ἐκτάκτου συνεδρίασεως ὁ κ. γεν. γραμματεὺς ἀναγινώσκει Ἐκθεσιν τῶν πεπραγμένων τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁμοίαν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ δὲ κ. Μακρὴς Ἐκθεσίν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὁ κ. Φ. Μαυρογορδάτος ὁμοίαν τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀντιθέσεις αὐταὶ ἔχουσιν οὐτὴν καὶ πρῶτον ἡ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Φίλον συνάδελφον,

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς παρουσίας ἐπὶ περιόδου ἐκ τοῦ ἐτέρου τῶν ἡμερομηνίων κ. Ίωάννου Γεωργιανοπούλου, τὸν κατὰ τὸν κανονισμὸν προέδρου αὐτῆς καὶ τῶν κ.κ. Κωνσταντίνου Ξανθοπούλου, Χρ. Χατζηγεωργίου, Βράνου Βωζάνη, Θ. Σαλτίνου, Ν. Παπανίκου, Γ. Δ. Ἀριστοκλείδου, Ἀβρ. Μαλιζάνου, Κ. Βαλσαμάκη, Π. Παπαρρυσίου, Ἀντ. Παπαδόπουλου καὶ 'Οδ. Ἀνδρεάδου, ἀλλ' ἀκολουθεῖς προτείνονται αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου καὶ οἱ κ.κ. Κ. Τσιούλας καὶ Ἀνδρ. Σπυριδίου. Πάρετηθησαν δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἔτους οἱ κ.κ. Γ. Δ. Ἀριστοκλείδης, ὡς ἀποτελῶν μέλος τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Κ. Ξανθοπούλου,

ὡς ἀπὸ τῶν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐν ἀνα-
λῆξιν τὴν διευθύνειν τοῦ ἐν αὐτῇ φροντιστη-
ρίου. Μερίστην δ' ὁμοίαν ἀπώλειαν ἡ Ἐπι-
τροπὴ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀντ. Πατριδίου
μέχρι πρὸ μικροῦ τὰ καθήκοντα τοῦ γραμ-
ματέως ἐκτελοῦντος καὶ προθύμως ἐργαζο-
μένου ἐν αὐτῇ. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῷ θανάτῳ
τῆς προσφιλούς αὐτῇ μέλους λίαν ἐλυπήθη
καὶ τὴν λύπην αὐτῆς καὶ νῦν ἐκφράζει. Τὸν
δοξοῦντα Πατρίδην ἐν τῇ γραμματεῖᾳ ἀνεπλή-
ρωσεν ὁ κ. Ὁδ. Ἀνδρεϊδης, ὅς νῦν τὴν ἐκ-
θεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνώπιον ὁρῶν ποιοῦ-
μενος συγγνώμην ἑκαταίται, εἰ ὑπὸ συγ-
νήσεως αὐτοῦ τὴν ἀσθίνειαν αὐτοῦ κατε-
χόμενος ἐπὶ τῇ διακρίσει λυπηρῶ γεγονό-
τος ἀτυχίας καὶ ἀτυχίας τοῦτ' ἐπιτελείσει.

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπτακαίδεκα
ἐποήσατο κατὰ τὸ ἔτος τοῦτ' ἐκπαιδευτικῆς
τακτικῆς καὶ ἐκτάκτου, ἐν αἷς παρὼν καὶ ὁ
σεβαστός καὶ ἀξιωματός πρόεδρος τοῦ Συλλό-
γου. Καὶ ἐν πρώτῃς ἐσχολήθη περὶ τὴν δια-
νομήν τοῦ εἰς 20 γλ. φρ. Ζαριρίου ἀνερ-
δοτήματος εἰς τὰ ἀπορρ. σχολεῖα τῆς προ-
τεινόμενης τακτικῆς. Περὶ τῆς διανομῆς δὲ τα-
κτικῆς ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπέβαλεν ἤδη ἰδίαν ἐκθε-
σιν, ὥστε περιττὸν ἵνα εἰπωμεν καὶ αὖθις τὰ
περὶ αὐτῆς ἐνστάθαι. Τοῦτο δὲ μόνον λέγο-
μεν, ὅτι ἐπειδὴ ἐλήφθησαν ἱκαναὶ ἐκθέσεις,
ὑπερπερισσεύοντες, παρὰ τῶν διαφόρων Ἐ-
φορειῶν τῶν διαφόρων σχολῶν τῆς πρωτευού-
σης καὶ τῶν προστατείων αὐτῆς, ἡ Ἐπιτρο-
πὴ ἀνέθηκε τῷ κ. Π. Παπαρρυσῷ, ἵνα ἐπ' αὐ-
τῶν καὶ ἐπὶ ἰδιαιτέρων πληροφοριῶν ἐρευνά-
μενος συντάξῃ καὶ ἀναγνώσῃ κατὰ τὴν ἐπι-
τακτικὴν τοῦ Συλλόγου ἐορτὴν ἐκθεσιν τῆς ἐκ-
παιδευτικῆς καταστάσεως τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως καὶ τῶν προστατείων αὐτῆς.

Καὶ ταῦτα ἐν συνόμῳ τὰ περὶ τοῦ κληρο-
δοτήματος τοῦ αἰδίου Γεωργίου τοῦ Ζαρί-
ρη μεταβιβάσαντες δι' ἑνὸς καὶ εἰς πᾶς λοιπὰς
ἐργασίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρχόμενοι ἀπὸ σα-
βαρῆς λίαν γενομένης ὑπὸ τοῦ κ. προέδρου
τοῦ Συλλόγου καὶ ἐγκρίσεις ὑπ' αὐτῆς.
Αὕτη ἐστὶν ἡ καὶ τῷ Συλλόγῳ ἀνακοινο-
θεῖσα πραγματεία Περὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ
συνδεδῆσιν τῶν γεγραμμένων καὶ τῶν ἀνωτέ-
ρων παρθεγαργαμῶν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους
πρὸς ἐλάττωσιν καὶ βελτίωσιν τῆς μέσης παι-
δείας ἀφορροῦν τῶν σχολῶν. Ἐπειδὴ δὲ,
ὡς ἐβόημεν εἰπόντες, αὕτη ἀνεκοινώθη ἤδη
τῷ Συλλόγῳ καὶ ἐκτυπωθεῖσα ἀπεστάλη εἰς
τὰ διάφορα ἄνωτερὰ ἐκπαιδευτήρια τοῦ ἡμι-

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ').

τέρου ἔθνους καὶ εἰς διαφόρους λογίους, ἀ-
σκαποὺς ἡγοῦμεθα ἀνάγειν αὐτῆς ἐνστάθαι
νὰ παρὰσχόμεν. Οἷα δ' εἰσὶ τὰ ἀποτελέ-
ματα τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, τοῦτο τὸ προ-
βλεπὸν τοῦ Συλλόγου γινώσκαι, οἷα δ' ἔσονται,
τοῦτο εὐχόμεθα.

Ἔτερον ἔργον τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ πολλὰς
συνεδριάσεις ἀπασχολῆσαν ἦν ἡ ἀναθεθείσα
αὐτῇ συντελεῖς αἰτήσεων ἐντολὴ πρὸς σύν-
ταξιν προγράμματος τῶν ἀστικῶν σχολῶν.
Τοιοῦτον δὲ πρόγραμμα συντάχθη ὑπὸ τοῦ
ἡμετέρου συναδέλφου κ. Κ. Γεωργαλλῆ, ὁ μετὰ
τῆς ἀναγκαιᾶς κριθείσας τροποποιήσεως ὑπὸ
τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπεβλήθη ἤδη τῷ Συλλόγῳ
καὶ ἐνεκρίθη ὑπ' αὐτοῦ. Βουλόμεν ὅμως εἰπεῖν
τὸ ἔργον αὐτῆς ἡ Ἐπιτροπὴ ἐντελέστερον
καταστήσῃ, ἔργον συντάξει καὶ καταλόγον
βιβλίων διὰ τῆς διαφόρου τάξεως ἀστικῆς
σχολῆς, καὶ κατὰ τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ κατα-
ληλότερά εἰσι, τοῦτο δὲ πρὸς ὀδηγίαν τῶν
τε ἐφορειῶν καὶ τῶν διδασκάλων. Ἄλλ' ἐι-
πεῖν ἡ σύνταξις τοιοῦτου καταλόγου πολ-
λὰς ἐνέχει δυσχερείας, ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ἐπι-
θυμίαν αὐτῆς καὶ ἀπόρρασιν οὐκ ἡδυνήθη ἐκ-
τελεῖσαι. Καὶ νῦν

Περὶ διαγωνισμάτων.

Δύο εἰσὶν ὡς γνωστὸν τὰ διαγωνίσματα,
ὧν ἡ φροντιστικὴ καὶ ἡ κρίσις ἀνατεθειμένη εἰσὶ
τῇ ἡμετέρᾳ Ἐπιτροπῇ, τῷ Βουλευτῶν, τρία
περικλυθέντων καὶ τῷ Καραπάνειον, ὅπερ
πολλὰ. Πρὸ ἐτῶν ἑξήκονθ' ὑπὸ τῆς Ἐκπαίδ.
Ἐπιτροπῆς πρόγραμμα τοῦ συντάξαι Ὀδη-
γοῦ τῆς πρώτης παιδείας τοῦ Βουλευτικοῦ
ἀγῶνος. Ἡ προθεσμία πρὸς κρίσιν τοῦ δια-
γωνισματος τοῦτου παρῆλθε καὶ οὐδὲν ἀπε-
στάλη δυστυχῶς χειρόγραφον, δι' ὃ ἡ Ἐπι-
τροπὴ παρατείνει τὸν ἀγῶνα τούτου καὶ διὰ
τὸ ἐπόμενον ἔτος. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ
Ἐπιτροπὴ εἶδε νὰ συντάξῃ τὸ πρόγραμμα
δι' Ὀδηγὸν τῆς μέσης παιδείας. Καὶ ἐπι-
λῆθετο μὲν τοῦ ἔργου, ἀλλ' ἐνεκα τῆς σπου-
δαίουτος καὶ τοῦ μεγέθους αὐτοῦ οὐκ ἤγα-
γεν εἰς πέρας.

Καὶ διὰ τὸ ἔτερον τῶν διαγωνισμάτων, τὸ
Καραπάνειον, οὐδὲν δυστυχῶς ἐστάλη ἔργον.
Τοῦτου ἔνεκα κρίνει μόνον ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν
πέραιον σταθεῖσαν δι' αὐτὸ φασακὴν ἰστορίαν
καὶ τὴν κρίσιν αὐτῆς ἀνακοινώσῃ κατὰ τὴν
ἐπίτακτον ἐορτὴν τοῦ Συλλόγου. Ἐπειδὴ δὲ
κατὰ τὰ προδιγεγραμμένα δέον κατὰ τὸ
ἔτος τοῦτο νὰ συνταχθῇ τὸ πρόγραμμα τῆς

στοιχειώδους Χημείας καὶ Φυσικῆς παρεκλήθησαν οἱ κ.κ. Ἀνδρέας Σπαθάρης καὶ Ἥλιος Βαλασμάκης ὅπως συντάξαιτες παρουσιάσωσι τῇ Ἐπιτροπῇ τοιοῦτον πρόγραμμα ἐν τῷ τῆς ἐπιστάσεως περιόδου.

Ταῦτα τὰ πρὶς διαγωνισμάτων ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὰ πρὸς κρίσιν τῇ Ἐπιτροπῇ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου παραπεμφθέντα πονήματα. Ταῦτα εἰσι α') Νεωρῆτη μέθοδος πρὸς διδασκαλίαν τῶν γλωσσῶν ὑπὸ Ι. Ὀλιβιέρου, β') Πρακτικὴ ἀριθμητικὴ ὑπὸ Παπαγιαννοπούλου, γ') Θεωρητικὴ ἀριθμητικὴ ὑπὸ Γε. Ἐμμανουηλίδου, δ') Σειρὰ ἀναγνωσμάτων ὑπὸ Κ. Γ. Γεωργιάδου καὶ Ι. Πολυβίου καὶ ε') Ἀναγνωστικὴν διὰ τὰ ἀσκητὰ καὶ δημοτικὰ σχολεῖα ὑπὸ Γ. Κοδζού καὶ Ι. Ὀλίδου. Ἐκ τούτων τὸ μὲν πρῶτον ἦτοι ἡ Μέθοδος πρὸς διδασκαλίαν τῶν γλωσσῶν ἐκρίθη ἡδὴ ὑπὸ τοῦ κ. προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ κ. Μαλιάκα καὶ τοῦ κ. Κωνστ. Καλλιάρχου, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου προσληφθέντων κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ καὶ γ' κρίσις ἀνεκινώθη ἡδὴ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου ἐγκρίτως. Τὰ δὲ β' καὶ γ' ἦτις εἰς πονήματα τῶν κ.κ. Παπαγιαννοπούλου καὶ Ἐμμανουηλίδου ἀνέλαβον κρίναι τὸ μὲν οἱ κ.κ. Ἀνδρ. Σπαθάρης καὶ Ι. Καραθεοδωρῆ τὸ δὲ οἱ κ.κ. Χρ. Χατζηχρήστου καὶ Η. Βαλασμάκη κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συλλόγου. Ἡ κρίσις αὕτη οὐκέτι περὶ ἔληθον, ἀλλ' ἔλπιζομεν, ὅτι ἐν μικρῷ ὑπεβλήθησεται. Τὰ δὲ δ' καὶ ε' ἀνέλαβον κρίναι οἱ κ.κ. Χρ. Χατζηχρήστου καὶ Βρ. Βωϊδάκης, μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, οἱς προστετέθη καὶ ἡ ἐλλόγιμος κ. Σαπφὼ Λεοντιάς κατὰ πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συλλόγου. Τῶν πονημάτων δὲ τούτων ἰκανῶς ἐκτενῶν ὄντων, καθότι ἐκπῆκτον σύγκριται ἐκ τισσάων τομίδων, ἡ κρίσις ὡς χρόνον ἀπαιτούσα ἐπίσης οὕτω ὑπεβλήθη. Πεπεσμένης ἡμῶς ἐρείδόμενοι ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Συλλόγον ἀγάπης τῶν τῆν κρίσιν ἀναλαμβάνων, ὅτι αὕτη ἐν βραχείᾳ ἐξενεχθήσεται.

Τελειωνόντες δὲ προσθέμεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τῇ τοῦ προεδρείου προσκλήσει ἰσχυρῶς τελευτᾶν καὶ περὶ θεμάτων σπουδαίων ἐκ παιδευτικῶν ἀνεκινώθησμένων κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ Συλλόγου, ἥτις κατὰ τὸ ἐπὶν ἔτος πανηγυρισθήσεται, ἐν τῷ γεννητορικῷ συνεδρίῳ. Τὸ προεδρεῖον ἡρώτησε τὴν Ἐπιτροπὴν: τίνα τῶν μελῶν αὐτῆς ἀναδείχθησονται ἀνακινώσας πειρήσασθαι καὶ τίνα αὕτη ἡγεῖται θέματα κατὰλληλα

ὅπως κατὰ παράκλησιν τοῦ Συλλόγου παρ' ἄλλων ὑπεβλήσῃ τῷ συνεδρίῳ. Περὶ τούτων, ὡς καὶ ἄνωτέρω εἵπομεν, ἰσχυρῶς πλην ἐπειδὴ ὁ κατάλογος τῶν θεμάτων οὐκέτι συνεληφθήθη, οὐ δυνάμεθα αὐτὰ ὑπεβαλῆναι.

Ταῦτα τὰ ἔργα τῆς ἡμετέρας Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν λήγουσαν περίοδον. Καταστρέφοντες δὲ τὴν ἐλθεῖσαν ἡμῶν ταύτην ἐχθόμεθα, ὅπως οἱ ἡμέτεροι διδάσχοι πλείω καὶ ἀνώτερα ἐπιτελέσωσι καὶ κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα ἀντιπροσωπεύσωσι τὴν Ἐκπαιδευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἀξίως τοῦ Συλλόγου, ὅστις ἐγένετο ἀφορμὴ τῆς ἐν Ἀνατολῇ ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως καὶ παρ' οὗ τὸ ἔθνος μετὰ καὶ πολλὰ ἐτι ἀναμένει.

Ἐν Κωνσταντινὸν ἐπὶ τῇ 6 Ἀπριλίῳ 1885.

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ

Ι. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, πρόεδρος.
ΧΡ. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ.
Θ. ΣΑΛΤΕΑΝΗΣ.
ΗΛ. ΒΑΛΑΣΜΑΚΗΣ.
Κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ.
ΒΡ. ΒΩΖΑΝΗΣ.
Ν. ΠΑΡΑΝΙΚΑΣ.
Α. ΜΑΛΙΑΚΑΣ.
Π. ΠΑΠΑΡΡΟΥΣΗΣ.
Α. ΣΠΑΘΑΡΗΣ.
Κ. ΤΣΙΟΥΡΑΚΑΣ.
ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, εἰσηγητής.

Δεύτερον, ἡ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

Φίλοι ἐνδεδίητοι,

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου κατὰ τὴν λήγουσαν συλλογικὴν περίοδον συνεκρίτετο ἐκ τῶν κ.κ. Ι. Δ. Ἀριστοκλείους, Τ. Καραθεοδωρῆ καὶ Ἰακώβου Ἀρτεμιάδου καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζομένων, τοῦ γενικοῦ γραμματέως κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδου, τοῦ εἰδικοῦ κ. Ν. Εὐσταθίου, τοῦ γραμματέως τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Ἀθ. Παπαδόπουλου Κεραιμῶς καὶ τοῦ γραμματέως τῆς λογοτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Κορινθοῦ Περικλέους.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐκ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐπακαθαίρετα ἐπισυνάγοντα συνδράσεις προεδρεύοντες αὐτῶν τοῦ κ. Ι. Δ. Ἀριστοκλείους καὶ γραμματεύοντες τοῦ κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδου, καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπιμελῆς καὶ συντόμως ἠσχολήθη περὶ τῶν ἀνατεθειμένων αὐτῇ σπουδαίων καθήκοντα. Καὶ ἐν πρώτοις προεῖδη εἰς τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ἀρ-

χαιολογικού Παραρτήματος του ΙΕ' τόμου του Περιοδικού του Συλλόγου συγγραμμάτων, μελίσσασα και κανονίσασα την υπό της συνάδελφου 'Αργ. 'Επιτροπής παρασκευασμένην ὕλην δι' αὐτό. Τὸ Παράρτημα τοῦτο ἔχει συλλογὴν ἐκδόθην καὶ ἐκ δέκα τυπογραφικῶν φύλλων συγκείμενον περιέχει λίαν σπουδαίαν πραγματείαν τῶν ἡμετέρων συναδελφῶν κ. κ. Γ. Κεραμῆος καὶ J. Mordtmann.

Τῆς ἀποπεράσεως τοῦ Παραρτήματος τοῦτου εἶτι διαβρώσεως ἡ 'Επιτροπὴ συνεδήλησεν διὰ τοῦ προεδρίου μετὰ τοῦ ἀξιότιμου διευθυντοῦ τοῦ Νεοκλήου καὶ ἤρξατο τῆς ἐκτιμώσεως καὶ τοῦ ΙΕ' τόμου τοῦ Περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου συγγραμμάτων, ἀπὸ πρῶτον ἐξεμελέτησε καὶ κατέταξε τὴν ἐν αὐτῷ περιληφθενομένην ὕλην. Ὁ τόμος οὗτος οὕτω ἀπεπερατώθη, διότι πρῶτον ἡ 'Επιτροπὴ ἐνόμισεν, ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ καταχωρηθεῖσα ἐμβριθὴς καὶ ἐκτενὴς πραγματεία τοῦ σεβαστοῦ προέδρου τοῦ Συλλόγου εἶδει μετὰ φρονήσεως καὶ ἀκριβείας καὶ ἐκτιμώθη καὶ δέδοται ὡς πολλὰ μέρη, οἷον χωρὶς συγγραφῶν 7 ποιητῶν, σημειώσεων κτλ., ἀπέρχοντο στοιχεῖα τῶν 9 στήλων, καὶ οὐχὶ ἐν ἀρκούντι ὑπάρχουσιν. Οἱ λόγοι βεβαίως οὗτοι πείθονται πάντα περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐπιστεύσεως τοῦ ἔργου. Ἡ ἀποπεράτωσις αὐτοῦ προσεγχειρῆται ὅμως, διότι ἀπαρτισθῆναι ἐκ 45 τυπογραφικῶν φύλλων, ἐξ ὧν τὰ 35 ἐξετυπώθησαν ἤδη.

Ἐκτὸς δὲ τοῦ ἄνω ρηθέντος Παραρτήματος τοῦ ΙΕ' τόμου ἡ 'Επιτροπὴ ἐπελάβετο ἤδη τῆς ἐκδόσεως καὶ Παραρτήματος τοῦ ΙΣ' τόμου καὶ τοῦ 6' τεύχους τῆς Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκης. Καὶ τὸ μὲν Παράρτημα ἔχει περιέχει πραγματείας τοῦ αἰδ. κ. G. G. Curis καὶ τοῦ κ. Σ. 'Αριστάρχου ἀρχαιολογικῆς καὶ τὴν ἐκθεσιν τοῦ κ. 'Αθ. Παπαδοπούλου Κεραμῆος περὶ τῶν καταγραφέντων καὶ ἀντιγραφέντων γεωγραφῶν κατὰ τὴν δευτέραν περιόδον αὐτοῦ διὰ τὴν Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκην τὴν ἐν τακτικῇ συνεδείξει τοῦ Συλλόγου ἀναγνωσθείσαν. Τὸ δὲ δευτέρον τεῦχος τῆς Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκης ἔχει περιλάβει ὕλην συλλεγείσαν κατὰ τὴν α' περιόδον τοῦ κ. Κεραμῆος, ἥτις οὐ περιελήφθη ἐν τῷ α' τεύχει ἕνεκα τῆς σμικρότητος αὐτοῦ, καὶ εἰ δέησι τινὰ τῶν ἐκτενέστερων. Ἔσται δ' ἑτοιμὸν καὶ ὁρίσμενον καὶρὸν ἥτοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπιόντος μαΐου.

Ἡ Συντακτικὴ 'Επιτροπὴ δὲ καὶ προεκτεθέντα καὶ δι' ἐναπολειφθέντα ἐκ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐδωκέναι ἐκ τοῦ ἀναγεγραμμένου δι' αὐτὴν ἐν τῇ προϋπολογισμῷ κοινῶν τὰ ποσὰ τὰδε :

Δι' ἀγορὰν χάρτου τυπογρ. διαμ.	A. T. 71.40
68 πρὸς 105 γρ. γρ.	
» ἐκτιμώσιν Δελτίου 10 φύλλων πρὸς 2 A. T. καὶ 15' τόμου	» 50.—
» ἀγορὰν 5 δεσμιδ. χάρτ. κεφρ. δι' ἐξώφυλλον φρ. 180	» 7.92
» διορθωτικὰ 22 τυπογραφικῶν φύλλων πρὸς 20 γρ.	» 4.07
» δευτικὰ καὶ ἀχθορορ. ΙΕ' τόμου	» 5.40
» » » Μ. Βιβλιοθῆκ.	
α' τεύχους	» 3.40
» λιθογραφήματα Μ. Βιβλιοθ. α' τεύχους	» 9.50
» ἀντιγραφὴν πρακτικῶν ΙΣ' τόμου	» 1.11
» σύνταξιν καταλόγου βιβλίων τοῦ ΙΣ' ἔτους	» 0.50
» δώρον στοιχειοθετοῦ Ἰωάννου (ἀπορ. Συλλόγου)	» 1.—
» διορθωτικὰ 33 τυπογρ. φύλλων ΙΕ' καὶ ΙΣ' πρὸς 20 γρ. ἀργ.	» 6.11

Τὸ ὅλον A. T. 160.41

Τὰ προϋπολογισθέντα ἵνα δαπανηθῶσιν ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς 'Επιτροπῆς, ὡς ἐκ τοῦ σχετικοῦ κοινδουλίου τοῦ προϋπολογισμοῦ δηλοῦται, ἦσαν A. T. 6.70. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐδαπανήθη, διότι πάλαι τῶν προαναγεγραμμένων δὲν ἐπετεύχθησαν δις τοῖς.

Ἡ Συντακτικὴ 'Επιτροπὴ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω δηλωθέντων ἤρξατο προετοιμαζούσα καὶ τὴν ὕλην τοῦ ΙΖ' τόμου τοῦ Περιοδικοῦ βουλομένη, ὅπως ἀπὸ τῆς ἀποπεράτωσεως τοῦ ἤδη ὑπὸ τὰ πιστότητα ἀρξήται ἡ ἐκτιμώσις αὐτοῦ, καὶ ἐν πολλαῖς συνειδηθείσιν αὐτῆς ἐν τῷ ἔργῳ αὐτὸ ὑπὸ τοῦ 58 ἀριθμ. τοῦ καλονισμοῦ διακείμενα συνεξέτασε διάφορα μέσα πρὸς βελτίωσιν, κατὰ τὸ ἐνόν, τοῦ Περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου συγγραμμάτων. Ὡς μίσην δὲ καταβλήθη πρὸς τοῦτο ἡγήσατο καὶ τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Περιοδικοῦ κατὰ τριμηνίαν ἀντὶ ἐπιτίμου. Παρασκευασθὲν δὲ ὑπὸ τοῦ ρηλοποιωτάτου συναδέλφου ἡρώδ. κ. Τ. Καραθεοδωρῆ καὶ σχεδίων πρὸς τοῦτο, ὅπερ καὶ ἐνεκρίθη. Οἱ λόγοι, οἵτινες ὤθησαν τὴν ἐπιτροπὴν, εἰσὶν α' ὅτι διὰ τοῦ μέσου τοῦτου ἐπιτυγχάνεται ἡ ταχέει δὲ δημοσιεύσις τῶν τῷ Συλλόγῳ ἀνακονιζομένων ἐπιστημονικῶν καὶ

ἀρχαιολογικῶν πραγματειῶν, κίττινες ὡς ἐκ τοῦ εἶδους αὐτῶν τοῦτ' ἀπαιτοῦσιν, ἵνα μὴ τὴν προτεραιότητα αὐτῶν ἀπολίσωσι, ὅτ' ἐπὶ τὴν κατὰ τριμηνίαν ἐκδοσὶν ἀναγκάσει καὶ ἡ κυβερνητικὴ ἀδεία, καὶ γ' ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου δυνατὴ ἀποδοῖσται ἡ κάλυψις εἰ μὴ ὁλοκλήρου τῆς δαπάνης τούτων· ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῆς ἐγγράφης συνδρομητοὶν ἐκ τῶν μὴ μελῶν τοῦ Συλλόγου. Ἄλλ' ἰπεῖδ' ἡ τοιαύτη ριζικὴ μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς ἐκτιμώσεως τοῦ Περιδικίου λίαν σπουδαία ἐστὶ καὶ μελέτης ἐπισταμένης γράζει, λόγῳ δ' ἐπὶ τῆς σοβαρᾷ ἀναγκαζήσαν αὐτὴν, ἡ εὐθύνας νῦν διδούσα ἡμετέροισι ἀνέβαλε τὴν ὀριστικὴν αὐτῆς ἀπόφασιν καὶ τοῦτο ἐνεκεν οὐκ ἐξελέγησε τὴν τοῦ Συλλόγου γνώμην καὶ ψῆφον ἐπὶ, ἐπιρροαζόμενα καὶ πρὸς τούτο, ὅταν καθ' ὁλοκλήρην περὶ αὐτῆς.

Καὶ λοιπὸν φίλοι συνάδελφοι, ὡς ἡμῖν δυνατὸν, ἐξελθόντες τῆς ἡμετέρας Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἑλθόντων ἀλλοιογικὴν περίοδον. Οὐκ εἰσὶν οὖν παλαιὰ καὶ τοιαῦτα, οἷα ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν αἰ. Καὶ ἐπιθυμῶμεν πλείων, πλὴν οὐκ ἔχοντες τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς θεραπεύσαι· ἐβούλετο, ἀλλ' οὐκ ἔδυνάτο. Ὁμοιωθεὶ τὴν ἀμαρτίαν αὐτῆς εὐ εἰδὼς, ὅτι ἀμαρτία ἐξουσιολογίῃ, ὅτι ἐστὶν ἀμαρτία. Εὐχεται δέ, ὅπως ἡ διασφύρα αὐτῆς μείζων πρᾶξὶ καὶ μέλιστα, διὰ τὴν ἐπὶ αὐτῇ εἶται, καθ' ὃ ὁ Σύλλογος ἰσχύσει πρὸς εἰκασπιναταιρίδα αὐτοῦ, καθ' ἣν τὰ πρὸς τὸν δῖον καὶ ὄσιν ἐν τάξει καὶ ἄξιᾳ τοῦ Συλλόγου καὶ τῆς φιλοπονίας τοῦ Ἑλλήνου.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 9 ἀπριλίῳ 1885.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ

Ι. Δ. ΑΡΙΣΤΟΚΑΝΗΣ, πρόεδρος.
Τ. ΚΑΡΑΘΕΩΔΩΡΗ.
Ι. ΑΡΤΕΜΙΔΑΗΣ.
Α. Π. ΚΕΡΑΜΕΥΣ.
Ν. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ.
Κ. ΠΕΡΑΚΙΔΗΣ.
ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, γραμμ. ὁ εἰσὼν.

Τρίτον, ἡ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς

Ἀήρως,

Ὡς γινώσκετε, ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὸν κανονισμὸν καθῆκον ἔχει νὰ καθίστῃ τὸν Σύλλογον ἐνήμερον τῶν νεωτέρων ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων. Ἐξελθόντες ἀπὸ κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τὸν προ-

ρισμὸν αὐτῆς, πολλοὶ γε καὶ δὴ. Τὰ μὲν τῶν μελῶν αὐτῆς γυναικα ἐγγράμματα καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν εἶδω· τὰ δὲ ζῶντα βροδὸν ἡγόρασσαν καὶ πρὸς δοκιμασίαν ἐξήλθον, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τὰ δὲ οὐδ' ἀπαντήσεως τινας ἤζισσαν πρὸς τῆς ἐπανεξιμένεας τοῦ Γραφείου προσλήψεις, καὶ μόνον οἱ ὀφειλόμενοι τοῦ Ἀσκληπιοῦ θεράποντες οὐκ ἀνήκοντες εἰς τὸν γάμον εἶδω καὶ μέγρι τέλους παραμῆναι, δι' ὃ καὶ ἀπονέμω αὐτοὺς τῆς ἐγκαρδίας μου εὐχαριστίας διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς ἀπ' ἀρχῆς μέγρι τέλους τῆς περιόδου ταύτης ἐργάσθησαν, καὶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἐν διαφόροις ἐπιστημονικοῖς ζητήμασιν εἰδείξαν καὶ ἀνέπτυξαν.

Ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ μετὰ νάρκακιν ἐνὸς ὁλοκλήρου ἔτους κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον εἰδείξε καὶ πάλιν σημεία ζωῆς, εὐτυχίσασα νὰ καταλείβῃ μετὰ τῶν μελῶν αὐτῆς ἄνδρες ἐπὶ ἐπιστήμῃ, λόγῳ καὶ θέσει διακεκριμένους, οἷον τοὺς Ἀσκληπιάδας, Σχιστόπουλον, Ἰωαννίδην, Παναγιωτίδην, Ταχιντζήν, Κωνσταντινίδην καὶ τὸν ἀπογορησάντα κύριον Βλάχον, ἀλλ' ἐξ ἄλλου ἀπαρηγόρητα θρηνεῖ τὸν ἐν μακρῇ τῇ λήξει ἱατρὸν Βασιλείου Λούσην, ὅστις ἐν τῶν διακριπωτέρων, τακτικωτέρων, ἐνεργητικωτέρων καὶ νοημονιστέρων μελῶν αὐτῆς ἐτύγχανεν. Ἀρα «θεραπεύειν, τὰς» αἰσῶν ἐσσεῖται, ἔλαγον ὁ σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος ποιητής. Εὐχόμεθα τοίνυν καὶ ἐμπιστοῦμεν, ὅτι κατὰ τὴν ἐλευσομένην περίοδον ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτῇ, ἥτις ἐκλήθη νὰ φωτίῃ τὸν Σύλλογον περὶ τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν καὶ ἐπιστημῶν ἀνακαλύψων, ἀρετὰς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς πρὸ αἰσιωτέρους οἰκώσιν καὶ τὸν προορισμὸν αὐτῆς ὡς δεῖ ἐκπληρώσει.

Συνεδριάσεις κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἔσχε μὲν ἐπὶ τὸ μὲν διότι ὁ πρόεδρος αὐτῆς δὲν ἀνέμεινεν ἐγκαίρως τὰς συνελεύσεις, τὸ δὲ διότι καὶ ἀναγκάσας ἔσχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ συνεδριάσῃ μόνος μετὰ τῶν νεωτέρων τοῦ γράφειου τοῦ δικηλαίου τῶν συνεδριάσεων, τὸ δὲ ἐνεκα τῶν παρεμπιστώσεων ἑαυτῶν, τὴν ἐπὶ τελευταίων καὶ χειριστῶν πάντων, διότι ἡμεῖς πρὸς συνεδριάσεις δὲν ὑπῆρχον. Εἰς γραμματείας δ' ὑπῆρχον εὐτυχῆς, ὡς πρῶτος ἦν ὁ κ. Καλαμαῖκος, δεύτερος ὁ ἀπογορησῆς κ. Βλάχος καὶ τρίτος ὁ ἀντικαταστήσας αὐτὸν ἱατρὸς κ. Ταχιντζής, παρ' οὗτον δὲ καὶ ἑτέρον γραμματεῖα νὰ προσκατήρ, εἰ μὴ ἡ περίοδος ἐληγεν.

Αἱ συνεδριάσεις καὶ αἱ ἐργασίαι τῆς Ἐπιτροπῆς εἰσι κατὰ χρονικὴν σειρὰν αἱ ἐπόμεναι :

Συνεδριάσεις.

Ἐν ὧσις ἐπὶ τὰς συνεδριάσεις.
(1) Τῇ 25 ὁκτωβρίου, καθ' ἣν ἐγένοντο αἱ ἐργασίαι τῆς Ἐπιτροπῆς.

(2) Τῇ 1 νουμβρίου, καθ' ἣν ἀναγινώσκειται 1) προτροπὴς λόγος τοῦ προέδρου πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀνακοίνωσιν θεμάτων.

2) Πρότασις ἀπὸ τοῦ κ. Βλάχου καὶ ὁ κ. Ταχιντζής γίνονται μέλη τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς.

3) Ὁ κ. Ίωαννίδης ἀναγινώσκει τὴν περὶ τοῦ Pasteur καὶ τῶν θεωριῶν αὐτοῦ πραγματείαν, ἥτις ἴκλιν ἐνδιαφέρουσα κρίσις, παραλείπειται πρὸς ἀνάγνωσιν ἐνωπίῳ τοῦ Συλλόγου.

γ') Τῇ 23 νουμβρίου, Ἐκλογὴ τοῦ κ. Θάμου ὡς γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐπισταλὴ τοῦ Συλλόγου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν περὶ πραγματικῆς πρωτοτύπου ἀναγνωσθημένης κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ Συλλόγου.

Προτείνεται πρωτότυπος πραγματεία : Ἡ ἔρευνα τῆς ἐλλείψεως τοῦ νοσήματος τῶν σταφυλῶν ἐπὶ τῆς νόσου Ὀριούσεως ἐν τῇ θαλάσῃ τοῦ Μακμαρῆ, ἐνῷ αἱ παρακείμεναι νήσοι καὶ τὰ περὶ αὐτῆς μικρῆς Ἀσίας καὶ Θράκης προσβάλλονται ὑπὸ τοῦ νοσήματος τούτου. Ὁ κ. Μακρὴς ποιεῖται ἀνακοίνωσιν εἰς τὴν Ἐπιστημονικὴν Ἐπιτροπὴν περὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ὀξυγόνου ἐπὶ τῆς ζυμώσεως καὶ παλαιώσεως τοῦ οἴνου, καθ' ἣν τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀέρος οὐχὶ μόνον ἐπιβλαβὲς τῷ οἴνῳ οὐκ ἔστι ἀλλὰ καὶ ἀναγκαιότατον διὰ τὴν ζύμωσιν καὶ παλαιώσιν αὐτοῦ.

δ') Τῇ 28 δεκεμβρίου, Ἐκλογὴ νέου γραμματέως, τοῦ κ. Ταχιντζή, τοῦ κ. Βλάχου ἀναγνωρῶντος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐνεκα προσκλήσεως τοῦ ἀσθενούντος πατρὸς αὐτοῦ.

Ως δευτέρον θέμα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς προτείνεται ὑπὸ τοῦ προέδρου : Ἡ περιγραφή καὶ ἐξήγησις τῶν παρὰ τὸ Μυρσιφύτον ὑπὸ τοῦ κ. Μακρὴ παρατηρηθέντων ἀπολυθέντων.

Ὁ κ. Μακρὴς ἀναγινώσκει θέμα τι περὶ τῆς εὐθύνῃς τῶν ἱατρῶν.

ε') Τῇ 8 φεβρουαρίου, Σχῆτῃσι ἐπὶ

τοῦ ἐν τῇ προηγουμένῃ συνεδρίᾳ ἀναγνωσθέντος θέματος Περί τῆς εὐθύνῃς τῶν ἱατρῶν.

Ὁμιλία τοῦ προέδρου Περί τῆς Καισαρικῆς τιμῆς, τροποποιηθείσης ὑπὸ τοῦ Ἰατροῦ Porro.

Πρότασις τοῦ κ. Βαλσαμάκη περὶ μερισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς Φυσικομαθηματικὴν καὶ Ἰατρικὴν.

ς') Τῇ 23 φεβρουαρίου, Ἀνακοίνωσις τοῦ προέδρου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν περὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Βαλσαμάκη, καθ' ἣν ὁ μερισμὸς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρνεῖται μέχρις ἀναθεωρήσεως τοῦ κανονισμοῦ.

Τινὰ ἀπορῶντα τὴν νόσον τῶν ἀμπελῶν καὶ τὴν ἐξαρκύνειν αὐτῆς ἐπὶ τῆς νόσου Ὀριούσεως.

ζ') Τῇ 10 μαρτίου, Ἀνακοίνωσις τοῦ προέδρου περὶ πολυπόδας τῆς μήτρας καὶ μύλης βοτρυειδοῦς καὶ συζήτησις περὶ τούτων.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 19 Ἀπριλίου 1885.

Ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ

- K. ΜΑΚΡΗΣ, πρόεδρος.
- Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.
- Σ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ.
- Η. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.
- Ι. ΒΑΡΟΤΗΣ.
- С. БОЖКОВСКИ.
- K. ΚΑΛΛΙΔΗΣ.
- Τ. Κ. ΡΑΦΕΘΟΔΩΡΗ.
- A. NACUM.
- ΑΙΜ. Ν. ΝΟΤΗΣ.
- Δ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ.
- ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.
- ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.
- ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ.
- TAXINTZΗΣ, γραμματεὺς.

Τέταρτον, ἡ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς

Κεῖνοι,

Πρῶτον ἡδὴ προσερχομένη ἐνωπίον ὡμῶν ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ, ὅπως συμφῶνται τοῖς τοῦ κανονισμοῦ διατάξεσιν ἔλθουσιν τῶν πεπραγμένων αὐτῆς ποιήσεται, ὅλγα καὶ μικρὰ ἔχει εἰπεῖν, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς.

Ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ λήγοντος συλλογικοῦ ἔτους ἀρξάμενη τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς τὴν 7 παρελθόντος ἰουνίου ἐν τέσσαρσι τοῖς ὅλοις συνήλθε τακτικαῖς συνεδριάσεσιν, ἐπαξίως προαδρευομένη, κατὰ τὸν κανονι-

σμών, ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων τοῦ Συλλόγου, κ. Τηλ. Καραθεοδωρῆ, τὴν λειτουργίαν γραμματέως δεξιόμενου τοῦ σήμερον ἐνώπιον ὑμῶν λαλοῦντος.

Δυστυχῶς κατὰ τὸν παρελθόντα νοέμβριον μέγα κίβδονα πληρωτοῦν γίνεται τῇ Ἐπιτροπῇ κενὸν διὰ τῆς εἰς τὴν Ἑσπερίαν ἀποδημίας τοῦ προέδρου αὐτῆς· γνωστοῦ δ' ὄντος οἷς ὁ κ. Τηλ. Καραθεοδωρῆ, εὐνόητον τὸν τεύθειν ὑπόσον ἐπιστητὴ ἐγένετο ἡμῖν ἡ ἀπουσία τοιοῦτου ὁρμητοῦ καὶ φρεσιπύου ἰθύντορος τῶν ἡμετέρων ἐργασιῶν.

Ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ εὐθὺς ἄμα συνεθροισα καὶ καταρτισθεῖσα ἀπερῆσιν τὴν τέχνην πρακτικῶν Πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων προσεβλήθη δι' ὅσον ἐνῆν αὐτῇ, ὡς ἀναγκαζομένη ταῖς τοῦ Συλλόγου προσδοκίαις, καὶ ἐκτέλεσεν κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἀνατεθεισάν αὐτῇ ἐργασίαν. Κύριον αὐτῆς μέλημα ἦν τὸ τῆς ζωῆς ὡς πόρων νέων τῷ Συλλόγῳ τῷ κεκρωμένῳ τότε ὑπὸ δεινῆς συμφορᾶς, καὶ τὸ τῆς κτηνάρχους τῶν ὑφισταμένων μὲν ἄλλ' ἀπὸ τῆς ἐκ διαφόρων αἰτιῶν εἰσπραττομένων.

Καθ' ἅσπαν τὴν διαρκείαν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ συνεζήτησε καὶ καθυπέβαλε τῇ ἑγκρίσει τοῦ Συλλόγου τὰ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομίας αὐτοῦ καταστάσεις ἀφορῶντα.

1) Περὶ προσηροτερίου τρόπου εἰσπράξεως τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομῶν τῶν ταπεινῶν μελῶν.

2) Περὶ ἐγγραφῆς νέων μελῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

3) Περὶ ἐγγραφῆς νέων ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ τοῖς παρακείμεσι μελῶν.

4) Περὶ καταλληλοτέρου τρόπου εἰσπράξεως τῶν καθυστερομένων ἐνταῦθα συνδρομῶν.

Τὰ ὡς ἄνω καθυποβληθέντα τῇ ἑγκρίσει τοῦ Συλλόγου οἰκονομικὰ μέτρα ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ πόσον ὅμως ἡ ἐπιτυχία ἐπίστεψε τὰς προσδοκίας ἡμῶν, τοῦτο βεβαίως οὐκ ἐκτιμᾶται ἡμῖν.

Εὐτυχῶς σήμερον ὁ Σύλλογος, χάρις ταῖς προσπάθειαις τοῦ προέδρου καὶ τῇ γενναίᾳ ἀρωγῇ τῶν φιλοῦντων τὸ τῶν γραμμάτων γερὰν τοῦτο τέμενος, τὸ μὲν παρελθόν τῇ λήθῃ ἀρίστω, ἡμεῖς δὲ περαινόντες τὴν λιτὴν ταύτην ἐκθεσίαν καὶ τὸ μέλλον αἰσίων προσοικιζόμενοι βαρρυνότες ἐγκαταλαμβάνομεν τὴν Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν τοῖς διαδόχοις ἡμῶν τὴν ὥραν τοῦ ἡμετέρου Συλ-

λόγου προσφωνοῦντες ῥήτρην Τάχ' αἰθριοῖς ἔσσι' ἀμείνοισιν.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 19 Ἀπριλίου 1885.

Ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ

Ι. Τ. ΚΟΥΠΑΞ.

Β. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ.

Μ. ΒΕΛΛΟΓΙΑΝΝΗΣ.

ΙΩ. Κ. ΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ν. ΜΠΑΒΕΣΣΑΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΩΝ.

Θ. Α. ΚΟΣΣΟΥΔΗΣ, ταμίας.

Φ. Α. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, γραμ.

Ὁ κ. πρόεδρος ἐκφράσας θερμὰς εὐχαριστίας ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου ταῖς ἐπιτροπαῖς καὶ ἐπαινέσας τὸν ζῆλον αὐτῶν, λύει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΦΘΕ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 15 Ἀπριλίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακοινοῦται ἡ

ἀξιολογησάσα.

Ἐξ ἧς παραβέτομεν περιληψὶν τῶνδε τῶν ἐπισκευῶν :

Τὸ κ. Ν. Βαλέττα, ἀπὸ 28/9 Ἀπριλίου, ἀγγέλλοντας, ὅτι ἀποστέλλει τὰ παρ' αὐτοῦ περιλαμβανόμενα τῷ Συλλόγῳ διὰ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀποικινίτητος « Astrion » καὶ δι' ἣ διεβύνας τὸν ἀποικινίτητον οὐδεὶς ἐξήτησεν ἀμοιβὴν, ὡς ἐκ τῆς ἀποστελλομένης φορτωτικῆς δηλοῦται.

Τὸς ἐν Κίῳ φιλοπονητικῆς Ἀδελφότητος τῶν Κιανῶν, ἀπὸ 1 Ἀπριλίου, ἀγγέλλουσας τὴν παραλαβὴν τῆς ὅπ' ἀριθ. 11,588 καὶ ἀρχ. 7392, 60 ὑποδοχῆς τῆς Ἑλλάδος Τραπεζῆς καὶ εὐχαριστοῦσας τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ φροντίδι.

Τὸ κ. Ἀθανασίου Πετρίδου, ἀπὸ 31 μαρτίου ἀγγέλλοντας, ὅτι ἀποστέλλει ἰσοκλήτους πραγματείας αὐτοῦ, ὡς ἀναγνωσθῆναι ἐπὶ συνεδρίαις τοῦ Συλλόγου, Περὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἀνταρρασίας ἐν Πελοποννήσῳ.

Τὸν κοσμητηρίων καὶ τῶν ἐφορῶν τῆς ἐν

Σταυροδρομίου ἑλληνικῆς ὁρθοδόξου κοινότητος, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου, δι' ἧς προσκαλεῖται ὁ Σύλλογος νὰ παραστῇ εἰς τὰς ἐξετάσεις καὶ τὴν ἐπίτειον τῶν ἀπολυτηρίων κατὰ τὴν 13 καὶ 21 ἑνεστώτος.

Γρη. ἐν Γαλλῇ Νοσοκομειακῆς ἐκκλησίας τοῦ κυρίου Νικολάου, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου, προσκαλοῦνται τοὺς πρεσβυτέρους εἰς τὸ μνημόσυνον τοῦ κυρίου Ζαοῦρη.

Τοῦ ἐνστάτος ἐμποροπαλληλοσηθητικῆς σωματείου Ἀρετῆς, ἀγγέλλοντος τὴν ἰδρυσιν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ καὶ ἐξαιτουμένου τὴν παραχώρησιν αἰθουσῆς τοῦ Συλλόγου, ἐν ἧ νὰ συγκαρσῶνται αἱ ἐκτῆρας τοῦ ἔτους συνεδριάσεις τοῦ σωματείου καὶ αἱ μερικαὶ δις ἐν ἀνάγκῃ τρίς κατὰ τριμηνίαν. Ἐπισυνάπτει τὸ διὰ καὶ κανονισμὸς αὐτοῦ.

Τοῦ κ. Α. Γ. Πουλᾶκη, ἐκ Κρήνης, ἀπὸ 5 Ἀπριλίου, δι' ἧς ποιεῖται συμπληρώσεις εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἀποσταλθεῖσαν συλλογὴν γλωσσικῆς ὁλῆς διὰ τὸ Ζωγραφεῖον διακωνίσμα.

Εἰς τὸ ἀνακινουμέναι προσφορὰ βιβλίου.

Τῷ δωρητῇ ἐκφράζονται εὐχαριστίαι.

Ὁ κ. πρόεδρος παρατρεῖ μετὰ λύπης, ὅτι ὁ Σύλλογος δὲν δύναται νὰ παράσχῃ τὴν αἰθουσαν αὐτοῦ τῇ ἀδελφότητι Ἀρετῆς καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, καὶ διότι ὁ σκοπὸς αὐτῆς δὲν εἶναι ἐκπαιδευτικός· ἀγγέλλει δὲ, ὅτι ὁ κ. Ἰωάννης Ἰωαννίδης ἀρχιτέκτων προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ προεδρίου, ἵνα δῶ τὴν γνώμην αὐτοῦ περὶ τῶν πλῶκων, ἐν αἷς γαρυχθῶσονται τὰ ὄνομα τῶν εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν τοῦ Συλλόγου καὶ αἰτίνας κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συλλόγου θὰ προσαρμωθῶσιν ἐπὶ τῶν τοίχων ἐκατέρωθεν τῆς πύλης τῆς κλίμακος, ἀνείδεζτο νὰ κατασκευασθῇ ταῦτας ἰδίαις δαπάναις, εὐχαριστεῖ δὲ τῷ ἀξιότιμῳ κ. Ἰωάννῃ Ἰωαννίδῃ ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου ἐπὶ τούτῳ.

Ὁ κ. Γεν. Γραμματεὺς ἀναγινώσκει πραγματικὴν τοῦ κ. Ἀθ. Πετρίδου σχολάρχου ἐν Κέρμῳ τῆς Λακωνικῆς Περὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Κερασιῶνας ἐν Παιδοποιήσῃ, τῆς θέσεως αὐτῆς, τῶν μνημείων αὐτῆς, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀνακαλυφθεισῶν τῶν πρώτων ἐπιγραφῶν.

Ὁ κ. πρόεδρος, ἐκφράσας τὰς ἀπὸ μέρους τοῦ Συλλόγου εὐχαριστίας τῷ ἀποσταλθέντι τῷ ἀξιολόγῳ ἀνάγνωσμα, λύει τὴν συνεδρίαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΟΣΤ'.

(Τακτικῇ).

Τῇ 22 Ἀπριλίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἀναγνώσθεντος καὶ ἐπικυρωθέντος τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀνακινουμένης ἤ

ἀλλήλολογαφία,

ἐξ ἧς παραβέτομεν περιληψὶν τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Θ. Μαυρογορδάτου, ἀπὸ 13/25 Ἀπριλίου, δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 5 τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου ὁλοῖ, ὅτι δυστυχῶς οὐ δύναται αὐτῇσαι τὴν ὑπὲρ τῆς ὁμονύμου αὐτοῦ βιβλιοθήκης ἐπιχορηγήσιν, ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποδεχθῆναι τὴν τοῦ ὁνόματος τῆς βιβλιοθήκης ἀλλαγὴν, ἢν ἑτέρος παραστῇ χρήματα εἰσφορῶν, καὶ ὅτι ἀποτίνει ὁ κ. Θ. Μαυρογορδάτος ἀπὸ τοῦ ὀφείλουσιν αὐτῷ δόσεις, ἧτοι τὰς 300 λίρας Τουρκίας.

Τοῦ κ. Δρ. Παπαδοπούλου, ἐξ Ἀμμοχώστου τῆς Κερύρου, ἀπὸ 8/20 Ἀπριλίου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν δύο αὐτοῦ λόγων καὶ φύλλων τινῶν τῆς Cyprus Herald.

Τῆς Κοινότητος Ὀδησσέων, ἀπὸ 2 Ἀπριλίου, εὐχαριστοῦσιν τῷ Συλλόγῳ διὰ τὴν σύστασιν, ἣν ὑπὲρ τῆς σχολῆς αὐτῆς ἐποιήσατο τῷ ἐν Καίρῳ Ἐπισκοπῇ Συλλόγῳ, ὃς ἀνείδεζτο τὴν πληρωμὴν 1.000 γρ. ὑπὲρ τῆς Σχολῆς.

Τοῦ κ. Alphonse Rivier, ἀπὸ 9/21 ἰαννουαρίου, ἐκ Βρυξελλῶν, ἀγγέλλοντος, ὅτι παρέλαβε τὸ Περσικὸν μετὰ τοῦ Περσικοῦ ματος καὶ ὅτι δωρεῖται τῷ Συλλόγῳ 5 τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ.

Τοῦ κ. Δ. Βικέλα ἐκ Παρισίων, ἀπὸ 25 Ἀπριλίου (ν. γρ.), δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 18 τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου ἀγγέλλει τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ τῆς ἐπὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ ἐ.ε. τῆς Ἀγγλικῆς Τραπέζης εἰς διακρίσιν τοῦ κ. πρεσβυτέρου καὶ μίξας Α. Γ.

Τοῦ αἰδ. κ. C. G. Curtis, πρεσβυτέρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ 20 Ἀπριλίου, παρακαλοῦντος, ὅπως ἀρξῇται ἡ ἐκτίπσις τῆς πραγματείας τοῦ κ. Στ. Ἀριστάρχου.

Τοῦ κ. Α. Γ. Πουλᾶκη ἐκ Κρήνης, ἀπὸ 15 Ἀπριλίου, ἀγγέλλοντος τὴν ἀποστολὴν συμ-

πληρώσεως εἰς τὴν ἀποσταλείσαν παρ' αὐτοῦ συλλογὴν γλωσσικῆς ὕλης διὰ τὸ ζωγραφεῖον διακρίνωμα.

Τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου ἐρωτώσης τὸν πρόεδρον τοῦ Συλλόγου, ἐάν δύναιτο νὰ περὶχωρήσῃ τῷ κ. 'Αθ. Π. Κεραμεῖ ἀντίτυπα ἰδιαιτέρη, καὶ πόσα, καθότι ὁ κ. 'Αθ. Π. Κεραμεὺς ζητεῖ 200 ἀντίτυπα.

Τοῦ κ. Νικολάου Κ. Λημνίου, ἱατροῦ, ἀπὸ 20 ἀπριλίου, διαβιβάζοντος ἀντίγραφα ἐπιγραφῶν ἀρχαίων ὑπ' αὐτοῦ ἐν Κόζικῳ εὐρεθισδὸν καὶ εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν μουσεῖον ὑπ' αὐτοῦ κομισθεισῶν.

Τῆς Α. 'Εξ. τοῦ κ. Χρηστάκη ἱερὸνδῃ Ζωγράφου, ἐκ Παρισίων, ἀπὸ 30 ἀπριλίου (ν. γρ.) ὑπερφόρως προπονοῦσας τινὰς εἰς τὴν ὁμοίαν τῆς γραφικῆς αὐτοῦ διὰ τὴν Ζωγραφικὴν Ἑβελισθῆκεν, τοὺς διατυπωμένους ἐν τῇ αὐτῇ 18 Ἰανουαρίου ἐπιστολῇ αὐτοῦ.

Τοῦ κ. Γ. Χρυσώτου, ἐκ Παρισίων, ἀπὸ 30 ἀπριλίου (ν. γρ.) ἀγγέλλοντος ὅτι συνεινεσται μετὰ διαφόρων ἀγγλιστῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς τοῦ πύργου τῆς Α. 'Εξ. Χρηστάκη ἱερὸνδῃ Ζωγράφου καὶ τοῦ νομισματοσίου διὰ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ Συλλόγου, ὅτι τινὲς τῶν ἑλλαστῶν ὑπεσχεθῆσαν νὰ παρειρεθῶσιν εἰς τὴν ἐκδοτικὴν ἐπιτροπὴν, ἐκ προσκληθῶσι, καὶ ἄλλοι ν' ἀποστείλωσι πραγματείας.

Εἰτα ἀγγέλλονται προσφοραὶ βιβλίων.

Τοῖς δωρεταῖς ἐκράζονται εὐχαριστικῶς. Ἀκολουθεῖ ὁ κ. πρόεδρος παρρησίᾳ, ὅτι ἡ ἀγγελθεῖσα γλωσσικὴ ὕλη ἡ σταλίσαν λίαν ἀργὰ ληρθείσεται ὑπ' ὅψιν κατὰ τὸ ἐπὶν ἔτος.

Μετὰ τούτῃ ὁ κ. 'Οδ. 'Ανδρεάδης, γεν. γραμματεὺς, ἀναγινώσκει τὴν συνέχειαν τῆς Περὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Κεφαρισίας ἐν Πελοποννησῷ, τῆς θέσεως αὐτῆς, τῶν μνημείων καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀνακατασκευῶν τὸ πρῶτον ἐπιγραφῶν πραγματείας τοῦ σχολάρχου Κόμηνι Δακωνικῆς κ. 'Αθ. Πετρίδου.

Εἰτα λέγεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΦΩΣ'.

(Ἐκτακτος).

Τῇ 26 Ἀπριλίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

'Αναγνωσθέντων καὶ ἐπικυρωθέντων τῶν

πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης ἐκτάκτου συνεδρίασεως ἀναγινώσκουσιν ὁ μὲν κ. Ι. Γεωργαντόπουλος, ἀντιπρόεδρος καὶ πρόεδρος τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσιν τὸν δημοσίον διαλίσσαν ἔχουσιν οὕτω:

Συνῶδ' τῶ ἐν τῇ ΨΝΘ' ἀντιπρόεδρου τοῦ Συλλόγου ἐκφραζέμεν προγράμματος τὸν δημοσίον διαλίσσαν κατὰ τῆς Κυριακῆς τῇ 24 ὥρῃ μ. μ. καὶ τῆς Πέμπτης τῇ 8 $\frac{1}{2}$ ὥρῃ μ. μ. ἴδει ν' ἀρχίσωσιν αὐτὰ ἀπὸ τῆς 16 δεκεμβρίου 1884 καὶ νὰ λήξωσι κατὰ τὴν 21 τοῦ παρόντος μηνός, ἐγγραφέντων ὅπως διαπραγματευθῶσι διαφόρα θέματα ἐν τριάκοντα διαλέξεσι διακρίνεται ἀγορευτῶν, ἦτοι τῶν κ. κ. Β. Λούσης, Κ. Τσιούλλας, Χ. Χατζηχρήστου, Γ. Ἀριστοκλῆς, Ν. Χαρσιζίδου, Κ. Ξωαννίδου, Α. Π. Κεραμεῖς, Γ. Παλαμά, Κ. Μακρῆ, Α. Τάξη, Κ. Καλλιμάχου, Ch. Nazarelli, Σαπρῶς Λεοντίδης καὶ Ι. Γεωργαντοπούλου.

'Αλλ' ἐκ τῶν διακρίνεται τούτων ἐγγραφέντων συναδελφῶν μόνον οἱ ἐνείη ὑπέρσαν ἀκριβῶς τῆς δοθείσης ὑπόθεσης, ἦτοι οἱ κ. κ. Χ. Χατζηχρήστου, Γ. Ἀριστοκλῆς, Ν. Χαρσιζίδης, Α. Π. Κεραμεῖς, Κ. Μακρῆς, Α. Τάξης, Ch. Nazarelli, Κ. Τσιούλλας, καὶ ἡ κ. Σαπρῶς Λεοντίδης. Οἱ ἑτεροὶ ἐξ ἐνέκα διαφόρων κυλημάτων, τῶν μὲν ἀνεξαρτήτων τῆς θέσεως αὐτῶν, τῶν δὲ δικαιολογηθέντων προσκλήτως, δὲν ἐπέτελλαν μὲν τὰς αὐτῶν ὑποθέσεις κατὰ τὸ ἔτος τούτου, οἱ πλείστοι ὅμως ὑποσχεθῆσαν κατὰ τὸ ἐπὶν νὰ πραγματοποιήσωσιν αὐτάς. Ἐν αὐτῇ ἐξ τούτοις καταλείμεται καὶ ὁ περιλημνὸν μὲν συνέδριος ἱατρός Λούσης, ἐν βαρύνοντι νόθηναι ἐκώλυσεν νὰ μεταδώσῃ τὰς ἐμβολὰς καὶ ἐπιστημονικωτάτας γνώσεις αὐτοῦ ἐπὶ ἔκτατος πολλοῦ λόγου ἀξίου, ὅπως ὑποσχεθῇ, θανάτος δὲ πρόωγος καὶ ἀπηνὴς ἔρπασιν ἀπὸ τῆς γραφικῆς τῶν ἐπιστημῶν συμπολιτῶν γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς ὑπερσίας τῆς πατρίδος περὶ τῆς πένθος καὶ τοῦ Συλλόγου ἡμῶν.

Αἱ περιλήψεις τῶν ἀγορευτῶν ἐκτάκτου τῶν ἐνείη συμμετασχόντων ἐν τῇ δημοσίᾳ τοῦ Συλλόγου διαλίσσῃ ἐγρήσιν περιπνεύσας ὡς ἔξῃ:

Ὁ κ. Κ. Τσιούλλας ἐπὶνίστατο τὴν ὡς διαλίσαν κατὰ τῆς δύο πρώτας ἐπικυρωθεῖσαν ἐπισταμῆναι καὶ μετὰ πλείστοις ἀκριβείας τὰ κατὰ τὸν Προμηθεὶ καὶ Ἀλκίτα, κατὰ τὴν τρίτην ὁμιλῆσαι περὶ τῆς θρη-

σπεινιῆς ἀγωγῆς παρὰ τοὺς ἀρχαίους Ἑλλησι μετὰ πολλῆς τῆς σαφεινῆς, κατὰ δὲ τὴν τετάρτην ἀντίπτυξιν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν φύσιν τοῦ σατυρικοῦ δράματος ἐν συντομίᾳ μὴ ἄλλῃ λίαν ἐκτενέως.

Ο α. X. Κατήχηστος διὰ τῶν πρῶτων ἐποχῶν διαλέξων μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας καὶ λεπτομερειῶν ἐπραγματεύθη πρῶτον περὶ πινῶν καὶ ἐνδυμάτων φυτῶν, καὶ ἰδίως ἐνδύων, ὡς π.χ. περὶ γαμπρῆς τῆς νηρομένης, τῆς ὑπὸ θεοφράστου ἀληθείας τριβύλου τῶν ἑλῶν καὶ τοῦ ἀσφοδάρου τοῦ κοινοῦ, φυτοῦ ἐγγειροντος τὴν ἐκπύρην καὶ ἀποδεικνύοντος τὴν πρόνοιαν ἀνωτάτου. Ὁ αὐτὸς ὅπερ τὰ πάντα ἐν συνόλῳ εἰποίησε, αὐτὸν ἐπραγματεύθη περὶ τοῦ θαυμαστοῦ διασκευασμοῦ τῶν φυτῶν καὶ τοῦ θαυμαστοῦ τρόπου, ὡς διασπορᾶς αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τρίτον καὶ κυριώτερον περὶ τοῦ προσημειοῦ πολιτισμοῦ, ἐφ' οὗ θέματος δυστυχῶς εἰς μόνον τὴν εἰσαγωγὴν περιορίσθη, ὑπεργλυφὴ ὅμως νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν λίαν ἐνδιαφέρονσαν ταύτην πραγματείαν του κατὰ τὸ ἐπὶν ἔτος. Διὰ τῆς μελέτης ταύτης ὁ ἐρίτικος συναδέλφους ἰσχυρίζεται καὶ ἀποδεικνύει, ὅτι ἀναρχισθῆναι ἐστὶν ὁ προσημειώσιμος πολιτισμός.

Ο α. I. Ἀριστοκλῆς καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δὲν ἐστέφησε τοὺς ἀρκαστὰς τῶν δημοσίων ἡμῶν διαλέξεων τῶν περισπουδάζων καὶ γλαφυρῶν αὐτοῦ θεμάτων. Τρεῖς ἐποινῆστος διαλέξεις ὑπὸ τὸν τίτλον Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις καὶ ἡ αἰωνιότης. Προτιθέμενος ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος προώρισται διὰ τὴν αἰωνιότητα, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῇ φύσει τῆς ψυχῆς οὐ κεῖται ὁ θάνατος, καὶ ὅτι ἡ ἀθανασία αὐτῆς φανεροῦται ἐκ τῶν δυνάμεων αὐτῆς, ἀναλύσας τὴν γνωστικὴν δύναμιν αὐτῆς, ἐξ ἧς πηγάζει ἡ ἐπίγνωσις τῆς ὅλης ἀληθείας, ἥτις ὅμως οὐκ ἐστὶν αἰετοῦ ἐναρξῆς, παραστῆσας, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά οὐδαμῶς ἰκανοποιεῖται διὰ τῶν ἀγαθῶν τοῦ παρόντος βίου ὡς παροδικῆς εὐδαιμονίας, ὅτι ἡ ἐλευθερία περιορίζεται ἐκ πλείστον αἰτιῶν καθοσταμένη συνήθως γρηκτικῇ βελημένῳ ἐκπύρην καὶ ἐπὶ τέλους φέρονται τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν θάνατον, περιγράφας τὰς δογματικὰς τοῦ βίου, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἥλικός νόμος οὐ τυχάνει ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ τελείας καθιερώσεως, ἡ εὐδαιμονία οὐ πραγματοποιεῖται ἐν αὐτῷ, ὁ νόμος τῆς αἰωνίας δικαιοσύνης οὐκ ἰκανοποιεῖται, καὶ διετράνω-

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ—ΤΟΜ. ΙΘ').

σεν, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἐστὶν ἀθάνατος τὴν οὐσίαν καὶ προσωπικότητα, ὅτι ἐν τῇ αἰωνιότητι ὁ ἥλικός νόμος θέλει τῷ ἄνθρωπῳ καθιερώσεως, ὡς καὶ ἡ φύσις ἀπαύστων τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, καὶ ὅτι ἡ ἀθανασία αὐτῆς ἐστὶν ἡ τελευταία λέξις τῆς ζωῆς, τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἐπιστήμης.

Ο α. N. Χαρισιάδης, νομικός δάκμος, φιλόπονος δὲ λίαν, δύο μὲν διαλέξεις ἐποινῆστος ἐφ' ὅλης καθαρῶς νομικῆς, Περὶ συγγενείας, τρίτην δὲ Περὶ ἐμπορικῶν σχολῶν καὶ μαθημάτων. Ἐν ταῖς δύο πρώταις μετὰ προλόγου Περὶ συγγενείας ἐν γένει καὶ Περὶ συγγενείας ἐποινῆστος ἐπὶ ἀνάπτυξιν τῆς περὶ τοῦ θέματος τοῦτο διατάξεως τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ δικαίου, τῆς βάσεως ταύτης παύων τῶν νεωτέρων καὶ ἐν ἰσχύϊ νῦν θεσμοθεσιῶν, ὡς καὶ τῆς τοῦ Κανονικοῦ ἤτοι Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, ἐιδικώτερον δὲ εἰσάγει ἐν τῇ ἐρευνᾷ τὴν βαθμὴν τῆς συγγενείας καὶ τῶν ἐκ ταύτης τωλμημάτων, κληρονομικῶν δικαιοπραγιῶν καὶ. Ἀκολουθήσας πιστῶς τὴν διαίρεσιν τῶν συγγενειῶν, ἀνέπτυξε λίαν λεπτομερῶς τὴν γενεακλήρ συγγένειαν, τὴν ἐξ ἀρχαιοτάτων ἐν τριγυρίᾳ, τὴν πνευματικὴν καὶ τὴν νομικὴν, ἀνέπτυξε δὲ πλείστα διαγράμματα καὶ παραδείγματα τῶν καθ' ἑκάστα πρὸς ἐντελεστέρων τοῦ θέματος τοῦτο καταλήψιν. Ἐν τῇ τρίτῃ αὐτοῦ διαλέξει ὁ α. Χαρισιάδης πραγματεύεται διὰ ποικίλων θεωριῶν θέμα ὅλης πρακτικῆς Περὶ ἐμπορικῶν σχολῶν καὶ μαθημάτων ἐπιστήσας τὴν ἐμψύχον του αὐτὴν λίαν ἐνδιαφέροντα πρὸ πάντων ἡμῶν τοῖς Ἑλλήσι καὶ Ἀνατολίταις ὡς ἐπιδημιούμενοι μάλιστα τῇ κλασσικῇ ἐκπαίδευσιν παραμελοῦσι δὲ τὰς πρακτικὰς καὶ ἐιδικὰς γνώσεις, ἐφ' ὧν κυρίως ἀποδοτὴς ἡ σημερινὴ ἀνάπτυξις τῶν νεωτέρων ἐθνῶν καὶ ἡ τεραστία αὐτῶν πρόοδος. Εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ θέματος τοῦ παριστάτος, προήδην τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπὶ τῷ πρακτικώτερον διαρρυθμίσεως τῆς ἐθνικῆς παιδείσεως θεωρῶν ὡς ἐμπορικὰ μαθήματα οὐχὶ τὰ διὰ τοὺς ἐμπορευομένους μόνον ἀναγκαζοῦντα ἀλλὰ πάντα τὰ χρήσιμα διὰ τὴν μερίστην τῶν ἀσπῶν τάξιν, διὰ τὰ παντοία καὶ ποικίλα ἐπαγγέλματα, ὡς καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς εἰς ἐπιστήμης ἀνασχολούμενους πρὸς γενικώτερον αὐτῶν κατανόησιν. Ἀναπτύσσων δὲ τίνα εἰσι τὰ χρήσιμα πρὸς τοῦτο μαθήματα ἐν τοῖς κατωτέροις ἐθνικοῖς σχολείοις καὶ

ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἥτοι ἡ ἀπόκτησις λογι-
στικῶν γνώσεων, ἡ ἀπογραφία καὶ διπλο-
γραφία, ἡ ἐρασιμαγία αὐτῶν διὰ διαφόρων
πράξεων καὶ ὑποδείγματων, ἡ διδασκαλία
τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ Πλουτολο-
γίας, τὰ στοιχεῖα τῆς ἐγγυῶν νομοθεσίας,
συνιστᾷ ἰδιαίτερος τὴν ἐγκατάστασιν ἐι-
δικῶν ἐμπορικῶν σχολῶν, οἷα εἰσὶν ἐν ἑκάσ-
τῳ ἀπασὶ τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσι, καὶ
ἀπαρτίζετο τὰ ἐν αὐταῖς ἀναγκαῖα μαθήμα-
τα, ἥτοι ἐκτός τῆς μαθητικῆς τῆς μητρικῆς
γλώσσης τὴν ἐκμάθησιν τῶν νεωτέρων γλώσ-
σων, τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιο-
βιογραφίας, τὴν ἐμπορικὴν γεωγραφίαν καὶ
κατασκευὴν, τὴν φυσικὴν, μηχανικὴν καὶ
χημικὴν, τὴν καλλιγραφίαν, τὴν ἱερογρο-
φίαν, τὸν σύνολον τῆς ἱσχυρῆς νομοθεσίας
ἰδίως τῆς ἐμπορικῆς καὶ ναυτικῆς, τὴν ἀγρο-
τικὴν καὶ βιομηχανικὴν οἰκονομίαν κτλ. κτλ.

Ο κ. Α. Παπαδόπουλος Κερμαῖος, ὁ πᾶς
ἐνκαίριος καὶ πιστὸς ὁρμητικὸς, ἔνα
κατασκευαστικὸν διανοητικὸν τι καλλιτέ-
χνημα καὶ περὶ τὴν τοῦτο τῷ Συλλόγῳ,
ὡρμηθεὶς ἔα τινος ἀπὸ τῶν τελευταίων
φθινοπορίων ἐκδρομῆς τινὲς εἰς Ποντικὰς
χωρὰς, ἐξέβηκεν εἰς δύο διαλέξεις: τὰς ἐντυ-
πώσεις τοῦ κατ' αὐτὴν. Ἐν τῇ πρώτῃ περι-
γράφει μετὰ πολλῆς χάριτος τὴν ἐπὶ πλεον
ἀναχώρησιν τοῦ καὶ τὴν εἰς Ὀδησσὸν αὐτῶν
τοῦ, μετ' ἣν ἐπιλαμβάνεται περιστασιαστικῶς
ἀνηλικίας τῆς ἑλληνικῆς ἐν Ὀδησσῷ κει-
νότητος καὶ πληροφορίων ἀξίων πλείστον
λόγου περὶ τῶν ἰργασίων τοῦ ἐκεῖ γενομένου
τῷ Ἀρχαιολογικῷ Συνεδρίῳ, περὶ τὰς τὴν
διελθεῖν διὰ περιγραφῆς ἀρχαιολογικῆς εἰς
Κριμαίαν ἐκδρομῆς, ἥς μετέσχον ἐκ τῶν πε-
ρίπου μέλη τοῦ συνεδρίου. Κατὰ τὴν δευτέ-
ραν διαλέξιν διηγείται τὸν πλοῦν αὐτοῦ ἐξ
Ὀδησσοῦ καὶ Κριμαίας εἰς Τραπεζούνταν,
τὴν ἱστορίαν ταύτης, τὰς ἐκδρομὰς τοῦ εἰς
τὰ πέριξ χωρία, ἀνίκα περιγράφει λεπτομε-
ρῶς μετὰ διαφόρων παρατηρήσεων ἐπὶ τῶν
κατοικούντων αὐτῶν καὶ τῆς καταστάσεως αὐ-
τῶν, καταστάσεως γνωστῆς χωρὰς παρορα-
θείσας καὶ λαοὺς ἑλληνικοὺς πάντῃ μὲν λη-
σμονημένους, ἀλλ' ὧν ἡ ἥθικα καὶ πολιτικὴ
κατάστασις δείττει μέρμερης τινος παρὰ τῶν
τοῦ ἔθνους βουληφόρων.

Ο κ. Κ. Μακρῆς, ἱατρός, ἀνέγνωσεν ἀπαξ
μὴν πραγματεῖαν, ἐιδικῶς ἀνήκουσαν τῇ
ἐπιστήμῃ αὐτοῦ. Οἱ μικρογραφισμοὶ ὡς αἰτία
ἀσθενείων. Ὁ πεπαιδευμένος ἱατρός ἐνηγο-

λήθη ἐπὶ τῶν κινδύνων καὶ τῶν ροβερῶν
ἀπειλῶν κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, τὸν ἀπαι-
σίαν αὐτῶν μικροβίων καὶ ἀνέπτυξιν τὴν με-
γίστην καὶ ὀλιβρίαν ἐπὶ τὸν ἀσθενεὶν ἐπι-
ρρῶν αὐτῶν μετὰ σαρηνεῖας προσνοῦς εἰς
πάντα ἀκρατὴν τοῦ μὴ μεμνημένου τῶν
μυστηρίων τοῦ θεοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Ο κ. Ἀν. Τάγης σοφιστοτάτην καὶ λίαν
ἐπιμελημένην ἀγόρευσιν ἐποίησεν περὶ
γυναικῶς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν, ἐν
τοῖς ἑρμηνεῖς καὶ ἱστορικοῖς χρόνοις ἰδίως
καὶ πρὸ πάντων ἐν τῇ οἰκογενεῇ. Αἱ λεπτο-
μερίαι εἰσι τοσαῦται, ὥστε περιλήψεις τῆς
ὀμιλίας ταύτης καθίσταται σχεδὸν ἀνέφικτος.

Ο κ. Νεζάρει ἐν δυαὶ διαλέξει προὔτι-
θετο τὰ ὀμιλησθῆναι περὶ τοῦ κακοῦ ὁργανισμοῦ
τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους (de la mauvaisse
constitution de l'Empire Romain). Δυστυ-
χῶς τὴν πραγματείαν τοῦ αὐτοῦ ἀφῆσας ἡ-
μεῖς, ἐξέβηκε τὰς ιδέας τοῦ ἐν τῇ πρώτῃ
καὶ μόνῃ διαλέξει, κωλυθεὶς νὰ ἐπιτελέσῃ
καὶ τὴν δευτέραν, ἐν ἣ βεβαιοῦς προὔτιθετο
ν' ἀναπτύξῃ καὶ συμπληρώσῃ τὴν ἀπόδει-
ξιν τῶν αἰτίων τῆς πτώσεως τῆς μαγί-
στης ταύτης αὐτοκρατορίας. Ἐν τῇ μόνῃ
διαλέξει τοῦ μετὰ πλείστης χάριτος καὶ
συνάμα δεινότητος ἐξέβηκεν, ὅτι τὸ Ρωμαί-
κόν κράτος ὑπὲρ πάν ἄλλο ἔθνος κατέστη
ἰσχυρότερον καὶ ἀμειψότερον ἔνεκα τῆς
ἐπικρατουσῆς ἐν τῇ διοικήσει τάξεως περὶ
πάντα καὶ τῆς ἐντελοῦς περὶ τὰς ἐπὶ
ἐπικρατοῦ. Περιγράφας τὴν Ρωμαϊκὴν Γερου-
σίαν εὐρίσκει τὴν διαγωγὴν αὐτῆς μέχρις
ἐνός τινος θαυμασίου κατὰ τὴν ἐσω-
τερικὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ
κράτους πολιτικὴν. Βεβαιῶς ὅμως ἡ ἀνθρώ-
πιν καταστάσιν ἐπὶ πρῶτον νὰ ἐκλείψῃ καὶ
ἐπὶ δευτέραν ἡ πτώσις κακῶτος παντοκράτορος
σχεδόν, ἔνεκα τῆς ἐπὶ πλείονος διαφωρίας καὶ
πλῆξης μεταξύ τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ λαοῦ.
Τὸ θέμα τοῦτο ἐμελλε νὰ πραγματευθῇ ὁ
σπουδαῖος καθηγητὴς ἐν τῇ ὀγδοῇ αὐτοῦ
ἀγορεύσει, καθ' ἣν, ὡς ἔφηκεν ἐκωλύθη,
πλὴν ἑλπίσιν ἐστίν, ὅτι συμπληρώσει τὸ
κενὸν κατὰ τὸ ἐπὶ ὅσον ἔτος.

Ἦ ἑλλογισμὸς τῆς Χαλκιδέως διηγουμένης
κ. Σαπφῶς Λεοντίδος δὲν ὤκνησε καὶ κατὰ
ἔτος τοῦτο δύο περὶ τῆς ἀντικειμένης νὰ ποιῇ τὴν
ἐκείνης περὶ τῆς βάσεως τῆς ἥθικης μορφώσεως
ἀμφοτέρως ἀξίας τῆς εὐρείας αὐτῆς παιδείας.
Ἐν τῇ πρώτῃ διαλέξει ὡς βίον τοῦ θεμα-
τος ἀνέπτυξε: τί ἐστὶν ἥθικα μάρτυρις, τί τὸ

ὁποῦντες καὶ τὴν ὁσκόπευσίν αὐτῆς. Ἐπὶ τῆς διττῆς ταύτης βύσεως καὶ τοῦ διμεροῦς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὡς ὁλικῆς καὶ πνευματικῆς, ὡς οὐκ ἀποκρίτου θεωρίας κατὰ τὴν διέλευσιν ταύτην ὡς εἰσαγωγικῆν. Ἐν τῇ δευτέρᾳ δὲ εἰσελθούσα εἰς τὰς λεπτομερεῖς τῆς ὁλικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς, ἥτοι τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ σώματος διὰ τὴν πρῶτην καὶ ὁρμητικὴν συνειδήσεως, τοῦ ὁρμητικῆς αἰσθητικῆς, δηλ. τῆς ὁρμητικῆς διὰ τὴν δευτέραν, ἀνέπτυξε μετὰ ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας τὴν ἀποστολὴν τῶν μεγάλων παιδαγωγῶν αἱ ἀνατίθενται ἡ ἀνάγκαις καὶ προαγωγῇ τῆς πνευματικῆς μορφώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὁλικῆς ζωῆς ἀνάπτει ἀπολογικῶς, ὅσα ἐπιτρέπει τοῖς παιδαγωγοῖς, ἡ περὶ τούτων γνώσις, ἀρῆσκα τοῖς ἰατροῖς καὶ διδασκασίαν ἐν ταῖς φυσικολογικαῖς αὐτῶν ἐπισφαῖς καὶ τοὺς παιδαγωγουμένους καὶ τοὺς παιδαγωγούς, παρακαλίσσας ὅμως αὐτοὺς μετὰ χάριτος καὶ μὴ συγχύσει τὴν πνευματικὴν μετὰ τῆς σωματικῆς ζωῆς, φιλοτιμούμενοι ἐνίστασθαι δεικνύοντες τὴν ἰνῶν, τὸ νεῦρον καὶ τὸ κύτταρον ὡς κοινὸν ἀφροτέρων παρὰ γόντον. Λεπτομερὲς ἀνάγκαις τοῦ περαιοτιμένου τοῦτο ἔργον τῆς κ. Σ. Λεοντιδῆς καθίσταται ὅπως ἀνέφυκτος μετὰ τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην εὐρυμαθεστάτην ποικιλίαν καὶ ἀναλυτικότητα.

Τοιαύται καὶ τοσαύται ὑπῆρχαν αἱ τοῦ λήγοντος ΚΑ' συλλογικοῦ ἔτους δημόσιαι διελείξεις, καθ' ἃς τὸ κοινὸν ἐπιδεδίκατο οὐ μικρὴν ἰνδιαιρέτην διὰ τῆς ἀθρόας αὐτοῦ παρουσίας. Ὑπολείπεται μοι δὲ πρὸς συμπλήρωσιν καὶ μνημονεύσας, ὅτι ἐκτός τῶν ἀνωτέρω ἀγορεύσεων, ἐπαινῆσαν ἐκτάκτως κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰδικὴν τινα ὁμιλίαν καὶ ὁ Γάλλος καθηγητὴς κ. Ὀλιβιέρ, ἀναπτύξας μὲν παρ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθεῖσαν μεθόδον πρὸς ἐμμετρίαν ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς γλώσσας. Ἡ ἰδιόουσα πρὸς τοῦτο εὐκολία κατὰ τὸν ἀγορευτὴν καὶ συγγραφεῖ ὁμωνύμου πραγματικῆς περὶ τῆς μεθόδου τούτου τῆς ἀνασταται εἰς τὴν ἐν τῇ ἐνέργει τῆς σπουδῆς τῆς γαλλικῆς γλώσσας συλλογὴν πλείστον ὅσον γαλλικῶν λέξεων εἰλημμένων ἐκ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας καὶ εἰς τὸν δι' αὐτῶν σχηματισμῶν διαφόρων ὁρμητικῶν διευκολυνουσὶν τὴν ἐκμάθησιν τῶν ἀρχαίων μαθητῶν. Εὐκαίριον ἀληθῶς διὰ μεθόδων τούτων τὸ διευκολύνει τὴν ἐκμάθησιν τῶν γλωσσῶν,

ὁμολογητέον δὲ, ὅτι καὶ τοῦ κ. Ὀλιβιέρου ἡ πρὸς τοῦτο ἀκμάτος προσπάθεια συντελεῖσαι κἀπὸς εἰς χειραγωγῶν τῆς σπουδῆς γλώσσας τοσούτον πανένδοξον καὶ ἀπόλυτον ἀνάγκαις.

Πέραν τῆς 26 Ἀπριλίου 1886.

Ὁ ἀντιπρόεδρος

I. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ δὲ κ. ταμίας, ἔχουσιν τοῦ ταμείου, ὡς εἴης :

Κύριοι,

Τὸ παρελθὸν ἔτος προεδρίον καὶ ταμίας τοῦ Συλλόγου πολλοὺς εἶχον τοὺς περισπαρούς καὶ παντοίων μέσων ἐπιχειρήσαντο χρῆσιν, ὅπως ἐκπληρώσαι τὰς πολλὰς αὐτοῦ πρὸς τρίτους ὑποχρεώσεις, ἀναπληρώσαι δὲ τὸ κενὸν τὸ προενηθὲν ἀπὸ τῆς ἀπώλειαν τῆς χιλιοσίου περιουσίας αὐτοῦ, καὶ χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ τότε προεδρεύοντος κ. Κ. Καλλιέδου, ἀρὸς ἐκπληρωθῆναι ἅπασαι αἱ ἐτήσιαι ὑποχρεώσεις, τὸ ταμεῖον παρουσιάζει ἐν τήνῃ τοῦ ἔτους πλείονισμα Λιρ. 95.33.

Ἐπειὶ τὸ ταμεῖον διήλθεν ὁλόκληρον τὴν περίοδον αὐτοῦ ἀνεῦ δυσμερῶν ἐν πολλοῖς θησαυρίσιν ἀνέτως ἐκπληρῶν τὰς ὑποχρεώσεις του, καὶ ἀέριστε πλείους πολλῶν ἐκατοντάδων λιρῶν, μὴ ὅλην τὴν ἐσκήψασαν καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐμπορικὴν κρίσιν, ἐνέκειν τῆς ὁποίας πολλὰ ἐπαθόν.

Μέγα τὸ ὄντι διὰ τὸν Σύλλογον εὐτύχημα, διότι ἐν ομικρῷ διαστήματι χρόνου ἡ τύχη ἐρῆνη αὐτῷ εὐνοικατέτη, ὥστε ἐνὶ πέρσει καίριως προσβλήθει ἐπαθὲς πάθον οἰκτρῶν, ἰστίως ἐκέρδισε τὰς δυνάμεις του, ἐπανέκτησε τὰ ἀπολεσθέντα, καὶ ᾗδη μετὰ κομψοῦ ἐμφανίζεται ἐνώπιον ὧν μὴ παρουσίαν χιλίων ἐκατὸν περίπου λιρῶν, ἐν τῶν ὁποίων Λιρ. 900 ἐμετρήθησαν διὰ τὴν ἀγορὰν πεντάκοντα εἰς (ἀριθ. 56) ὁμολογίων λαχειοφόρων καὶ τοκοφόρων τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κατατεθειμένων εἰς τὰ ταμεία τῆς Ἑθνικῆς Ἐταιρίας τοῦ Ὁθωμ. Κράτους δυνάμει τῆς ὑπετέρης ἀποράσεως.

Μὲ τὰς σημερινὰς δὲ περὶ ταμείου διατάξεις, καθιερωθεῖσας κατόπιν ἐρωτῆς, φρονῶ, ὅτι ὁ Σύλλογος δὲν θὰ πᾶν παρομοίως ἀσυγγνώστους καταστρεφῆς.

Τὰ λαμπρὰ ταῦτα ἀποτελέσματα, κύριοι, χρεωστούνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς φρον-

τιδὰς τοῦ ἡμετέρου προέδρου κ. Πρ. Βασιλάδου, καταβαλόντος κόπους καὶ χρησαμένου προσπακύντων μέτρων πρὸς πλουτισμὸν τοῦ ταμείου.

Τὰ πλείστα εἶναι ἀπὸ ἐκτάκτους συνδρομὰς ὁμογενῶν φίλων, οἵτινες προτροπῇ τοῦ ἡμετέρου προέδρου, συνεισέφερον ἀφθύνως τὸ γρήμα των, καὶ τὸν ὅποιον ἐπιτραπήτω μοι νὰ ἀναφέρω τὰ ὀνόματα.

Ὁ κ. Στ. Ζαφειρόπουλος Λιρ. 100, ὁ κ. Ν. Ζαρίφης Λιρ. 100, ὁ κ. Ζ. Στεφάνου Λιρ. 25, ὁ κ. Δ. Ταμδᾶκος Λιρ. 10, καὶ 1000 ὁ μέγας καὶ φιλελευθέριος ἐκείνος εὐνοήτης, κ. Χρηστάκης ἐφένδης Ζωγράφος, ὅστις εἰς ἀπάσας τὰς δεινάς τοῦ Συλλόγου περιστάσεις ἐφάνη ἡρωϊκός, παρασχὼν ἀφθύνως καὶ γενναίως τὴν χρηματικὴν αὐτοῦ βοήθειαν. Δὲν θὰ κἀμω ὑπερβολὴν, νομίζω, ἂν εἴπω ὅτι ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου ἔχει διδομένα ὁ μέγας ὅσως ἀνὴρ ἀπὸ τῆς συστάσεώς του μέχρι σήμερα τὸ καταπληκτικὸν

ποσὸν τῶν 15 χιλιάδων περίπου λιρῶν. Ζήτησαν! Ζήτησαν οἱ ἔχοντες τιαυτάς διαθέσεις καὶ προβάλοντες εἰς τιαυτάς ἀπορρᾶσεις.

Προκειμένου περὶ ἐκθέσεως ταμείου, ἵσως δὲν ἤρμαιεν εἰς ἐμὲ νὰ πλῆξω τὸν πανηγυρικὸν τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ μὴ ἐκδηλώσω καὶ δι' ἐξωτερικῶν σημείων ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον αἰσθάνομαι ἐν τῇ καρδίᾳ μου, τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνθρώπου. Ἦδη εἰσέρχεται εἰς τὸ ἀριθμητικὸν μέρος.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1884-85, ὅστις ἐγένετο καὶ ἐψηφίσθη ἐπὶ τῇ βῆσει προηγουμένων, παρουσιάζει μεγίστην διχτάσιν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν του, ἥτοι τὰ ὑποθετικὰ καὶ ἐπιτηρηθέντα ποσὰ διαφέρουσι πολὺ τῶν θετικῶν καὶ πραγματικῶν ποσῶν, κατὰ τὰς προσόδους καὶ ἐξοδα διὰ τοῦτο χάριν περιεργείας καταχωρίζω ἐνταῦθα παραβολικὸν πίνακα ὡς ἐπομένως :

Πρόσοδοι προϋπολογισμοῦ.	Ἐκτελέσεις, τὰ πραγματικά.	Ἔξοδα προϋπολογισμοῦ.	Ἐκτελέσεις, τὰ πραγματικά.
Τεκτ. συνδρομαὶ Λιρ. 200	Λιρ. 266.10	Μισθοδοσίαι	Λιρ. 175
Διπλώματα » 25	» 37.—	Φωτισμός, θέρμαν.	» 30 » 16.67
Θεατρικὴ παράστασις		Ἔξοδα γραφείου	» 40 » 41.62
καὶ ἐκτ. συνδρομαὶ » 500	» 1251.38	Παρασφάλιστρα	» 20 » 11.87
Πώλησις Περιοδικοῦ » 50	» 2.03	Βιβλιοθήκη	» 40 » 18.41
Μακρ. Βιβλιοθήκη » 150	» 150.—	Αναγνωστήριον	» 22 » 21.18 1/2
Ζωγράφ. διαγώνισμα » 100	» 100.—	Σουλινὸν κληροδ.	» 280 » 288.54
		Ἀρχαιολ. Συλλογὴ	» 10 » 218.89
		Ἄντακ. Ἐπιτροπὴ	» 670 » 152.75
		Μακρ. Βιβλιοθήκη	» 150 » 90
		Ζωγράφ. Διαγώνισμα	» 100 » 40.69 1/2
		Διάφορα ἐξοδα	» 50 » 56.44 1/2
Λιρ. 1125	Λιρ. 1806.51	Λιρ. 1587	Λιρ. 847.32

Ἀπὸ τὸν πίνακα τούτων βλέπετε, ὅτι τὸ προεβλεπόμενον εἰσπράττει νὰ ἐξοδίσῃ Λιρ. 700 ἔλαττον, καὶ νὰ αὐξήσῃ τὰς προσόδους εἰς ἴσον ποσόν, ἥτοι εἰσέπραξε Α. 1800 περίπου, ἐνθ' αἱ πρόσδοι προϋπολογίσθησαν 1125, καὶ ἐξώδευσεν Α. 847.32, ἐνθ' ἐψηφίσαντο νὰ ἐξοδίσῃ Α. 1587.

Τὸ ταμεῖον τοῦ Συλλόγου ἐφέτος εἶχεν ἐκτακτὸν κίνησιν· τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν ἑλθα-

σε μέχρι τοῦ ποσῶς τοῦ 10 χιλιάδων λιρῶν.

Ἐνταῦθα ἐπισυνάγει τρεῖς πίνακας παραστήνοντες τὴν διαχείρισιν· τὴν θέσιν καὶ τὸ ἐξαγόμενον τοῦ ταμείου, ἥτοι τὰ ἐνεργητικὸν καὶ παθητικόν, τὴν μερίδα Κέρδη καὶ Ζημίας, καὶ τρίτον πίνακα, ἐν ᾧ καταρτίζεται τὸ καθαρὸν κέρδος ἀνεργητικῶν· Α. 958.01, ἥτοι ἐκ προσόδων Α. 1576.35 καὶ εἰς ἐξοδα Α. 618.34.

ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ

τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου τοῦ ἔτους 1884—85.

Δοῦναι

Société Générale de l'Empire Ottoman	Λ. 1000
Πιστώσι διὰφοροι	» 35
Πιστώσι Ζωγράφου	» 870
Ζωγράφου διαγώνισμα	» 90
Κ. Καραπάνος	» 21.73
Φιλεκπαίδευτικὴ ἀδελφότης	» 31
Πυρσάφελιστρα	» 11.87
Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη	» 152.75
Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως	» 1055
Διάφορα ἔξοδα	» 40.69 1/2
Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ	» 218.89
Ἔξοδα γραφείου	» 41.62
Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπὴ	» 11.02
Βιβλιοθήκη	» 18.41
Ἐκτακτοὶ πιστώσεις	» 56.44 1/2
Φοιτισμὸς καὶ θέρμανσις	» 16.67
Ἀναγκωστήριον	» 21.18 1/2
Μισθοδοσίαι	» 178.78 1/2
Ὁμολογίαι Ἑθν. Τραπεζ. Ελλάδ.	» 899.76
Τὰ ἐν τῷ ταμείῳ μετρητὰ	» 53.58

Λίρ. 4824.41

Λαβεῖν

Υπόλοιπον παρελθόντος	Λ. 95.33
Société Générale de l'Empire Ottoman	» 900
Τακτικαὶ ἐτήσιαι συνδρ. μελῶν	» 266.40
Πιστώσι διὰφοροι	» 35
Γεώργιος Ζωγράφος	» 873.46
Ζωγράφου διαγώνισμα	» 100
Κ. Καραπάνος	» 21.94
Ἐκτακτοὶ συνδρομαὶ	» 1251.38
Φιλεκπαίδευτικὴ ἀδελφότης	» 31
Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη	» 150
Δικαίωμα διπλωμάτων	» 37
Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως	» 1061.47
Πώλησις Περιοδικῶν	» 2.03

Λίρ. 4824.41

ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ.

Δοῦναι

Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη	Λ. 2.75
Πυρσάφελιστρα	» 11.87
Διάφορα ἔξοδα	» 40.69 1/2
Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ	» 218.89
Ἔξοδα γραφείου	» 41.62
Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπὴ	» 11.02
Βιβλιοθήκη	» 18.41
Ἐκτακτοὶ πιστώσεις	» 56.44 1/2
Φοιτισμὸς καὶ θέρμανσις	» 16.67
Ἀναγκωστήριον	» 21.18 1/2
Société Générale de l'Empire Ottoman	» 100
Μισθοδοσίαι	» 178.78 1/2
Ὁμολογίαι Ἑθν. Τραπεζ. Ελλάδ.	» 899.76
Ταμείον μετρητῶν	» 53.58

Λίρ. 1671.68

Λαβεῖν

Υπόλοιπον παρελθόντος ἔτους	Λ. 95.33
Τακτικαὶ ἐτήσιαι συνδρομ. μελῶν	» 266.40
Γεώργιος Ζωγράφος	» 3.16
Ζωγράφου διαγώνισμα	» 40
Κ. Καραπάνος	» 21
Ἐκτακτοὶ συνδρομαὶ	» 1251.38
Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως	» 6.47
Πώλησις Περιοδικῶν	» 2.03
Δικαίωμα διπλωμάτων	» 37

Λίρ. 1671.68

ΚΑΘΑΡΟΝ ΕΞΑΓΟΜΕΝΟΝ

ΠΡΟΣΕΔΟΤ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ 1884-1885.

Δοῦναι

Τακτικαὶ ἐτήσιαι συνδρομαὶ	Λ. 266.40
Γεώργιος Ζωγράφος	» 3.16
Ζωγράφου διαγώνισμα	» 10
Κ. Καραπάνος	» 21
Ἐκτακτοὶ συνδρομαὶ	» 1251.38
Τόκος Τραπεζῆς Κων/πόλεως	» 6.47
Πώλησις Περιοδικῶν	» 2.03
Δικαίωμα διπλωματος	» 37

Λίρ. 1576.35

Λαβεῖν

Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη	Λ. 2.75
Πυρσάφελιστρα	» 11.87
Διάφορα ἔξοδα	» 40.69 1/2
Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ	» 218.89
Ἔξοδα γραφείου	» 41.62
Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπὴ	» 11.02
Βιβλιοθήκη	» 18.41
Ἐκτακτοὶ πιστώσεις	» 56.44 1/2
Φοιτισμὸς καὶ θέρμανσις	» 16.67
Ἀναγκωστήριον	» 21.18 1/2
Μισθοδοσίαι	» 178.78 1/2
Καθαρὸν κέρδος	» 958.01

Λίρ. 1576.35

Ἐντάλματα ἐξεδόθησαν ἐρίτος 214 ὅπ' ἀριθ. 1239 ἕως 1452.

Ἀποδείξεις τακτικῶν μελῶν ἐξεδόθησαν ἐρίτος 248, ἡ μία ἐξ αὐτῶν δώδεκα λίρας. Εἰσεπράχθησαν δὲ τὸ ὅλον Α. 266.10. Ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν ὁ κ. Δ. Βικέλιας πληρῶναι λίραν ἀγγλικήν.

Τὸ πᾶν τοῦτο εἰσεπράχθη ἀπὸ 195 ἄτομα τῆς παρελθούσης περιόδου καὶ τοῦ τρέχοντος συλλογικοῦ ἔτους, ἦτοι 52 μέλη παλαιὰ ἐπλήρωσαν Α. 113 καὶ 143 νέα 153.10 τὸ ὅλον Α. 266.10. Ἡ διακέρσις αὐτῇ παρουσιάζει φαινόμενον οὐχὶ τοσοῦτον εὐχάριστον, διότι, ἀν λάβῃ τις ὅπ' ὤψιν τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμὸν τῶν μελῶν, ρθάνει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ καθυστεροῦντες ἀνέχονται πρὸς τὸν τοῦ χρόνου. Εὐχρημα δὲ νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος πᾶσι ἀναγκάσιον τοῦ κακοῦ ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Συλλόγου.

Τὸ ἔτος πᾶν εἰσεπράχθησαν ἀπὸ διπλώματα Α. 31. Ενεγράφησαν νέα μέλη 43, πληρώσαντα Α. 29.

Παρακαλῶ τὰ πρῶτα νὰ ὑπομνήσῃ τὴν Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν, ὅπως κατὰ τὸν Κανονισμὸν διαρῇ τὴν Ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξελεγεῖν τῶν βελίων καὶ ἰτοιμάσῃ μετὰ ταῦτα τὴν ἐκθέσιν τῆς μοι φαίνεται, ὅτι πρέπει νὰ ἱσχυρισθῇ αὐστηρῶς τὰ ἄρθρα τοῦ Κανονισμοῦ καὶ αὐστηρώς, ὡς ὑπέδειξε ἐν τῇ πέρυσιν ἐκθέσει μου, δῶν νὰ γίνῃται ἡ ἐξελεγκτικὴ καὶ νὰ μὴ ἐπαναπαύεται ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς κατὰ φήμην τιμιότητος τοῦ ἐκτελούντος χρῆσι ταμίου.

Καταπαύων τὸν λόγον ἐκράζω ἐγκαρδίως τὴν εὐχὴν, ἵνα ὁ διάδογός μου σταθῇ εὐτυχιστοτέρας ἐμοῦ, καὶ παρουσιάσῃ ἐν τέλει τὸ ἔτος πλοῦτον ὑπερέχοντα πολὺ τῶν ἱεταυνῶν.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 26 Ἀπριλίου 1885.

Τοῦ Ἐλ. Φιλ. Συλλόγου ὁ ταμίας
Θ. Α. ΚΟΣΣΟΥΔΗΣ.

Εἶτα δὲ ὁ κ. γεν. γραμματεὺς ἐκθεσιν τῆς ἀλλολεγραφίας.

Ὁ δὲ κ. εἰδ. γραμμ. ἐκθεσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου.

Ὁ δὲ κ. βιβλιοφύλαξ ἐκθεσιν τῆς βιβλιοθηκῆς τοῦ Συλλόγου. Ὁ κ. πρόεδρος εὐχαριστεῖ πᾶσι τοῖς ἀναγκασίον.

Ἐν τέλει δὲ ἐκράζας ὡς πρόεδρος τὰς

εὐχαριστίας τοῖς συναδέλφοις αὐτοῦ ἐπὶ τῇ πολυτίμῳ συνεργασίᾳ καὶ ἀνακουφισεῖ, ὅν παρεχόν αὐτῷ καὶ ὅλον τὸ ἔτος, λύει τὴν συνεδρίασιν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΦΘΗ'.

(Ἑστακτος).

Τῇ 28 Ἀπριλίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Κηρυχθεῖσης τῆς ἐνάρξεως τῆς συνεδρίασεως ὁ Σύλλογος προβαίνει εἰς τὰς ἀρχαιότητας αὐτοῦ καὶ ἀναδείκνυσιν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας :

Πρόεδρον τὸν κ. Η. Βασιλάκη διὰ ψήφων 36 ἐπὶ 38 ψηφοφορούντων.

Ἀντιπροέδρου τὸν κ. Χ. Χατζηχρήστου διὰ ψήφων 26 καὶ Τ. Καραθεοδωρῆ διὰ ψήφων 20.

Γενικὸν γραμματεὰ τὸν κ. Ὁ. Ἀνδρεάδην διὰ ψήφων 22 ἐπὶ 37.

Εἰδικὸν γραμματεὰ τὸν κ. Ξ. Σιδερόπουλον διὰ ψήφων 19 ἐπὶ 37.

Ταμίας τὸν κ. Θ. Κασοῦδην διὰ ψήφων 29 καὶ

Βιβλιοφύλακα τὸν κ. Α. Π. Κεραμέα διὰ ψήφων 29 ἐπιστῆς.

Μετὰ ταῦτα τῇ προτάσει τοῦ προεδρίου καταρτίζονται αἱ διαρκεῖς ἐξ ἐπιτροπαί :

Ἑκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπή.

Πρ. Βαζάνης, Κωνσταντίνος Τσιούλλας, Θ. Σαλτέλης, Πίλιος Βαλαμάνης, Π. Παπαδόπουλος, Ν. Παρانیκας, Α. Τάγης, Κ. Γεωργιάδης, Ἀβρ. Μελιόχης, Α. Σπαθάρης, Φ. Τάγης.

Φιλολογικὴ Ἐπιτροπή.

Πρ. Χατζηχρήστου, Κωνστ. Τσιούλλας, Ἀθ. Π. Κεραμέας, Ἀβρ. Μελιόχης, Θ. Σαλτέλης, Α. Τάγης.

Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπή.

Κ. Μακρῆς, Κ. Καλλιμάδης, Γρη. Καραθεοδωρῆ, Κ. Ἰωαννίδης, Ν. Σεβαστόπουλος, Π. Βαλαμάνης, Γ. Παναγιωτίδης, Ι. Κουσαντινίδης, Κ. Ταχιντζής, Ν. Χαρσιζίδης, Α. Σπαθάρης, Ἰωαν. Γεωργαντόπουλος.

Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπή.

C.G. Curtis, James Calvert, J. Mordtmann,

Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κερκυραίος, Κ. Περιδικίδης, Στ. Ἀριστάρχης, Χαμηδὴ-Βένης, Ε. Σιδεράσπουλος.

Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ι. Βυλλογιάννης, Ι. Γεωργαντόπουλος, Ι. Γαλιώ, Ι. Κούπας, Φ. Μαυρογορδάτος, Ἰωάννης Λαζαρίδης, Ἰωάννης Ἰωαννίδης, Ν. Μπλάτσος, Β. Οἰκονομίδης.

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ι. Δ. Ἀριστοβούλος, Γηλ. Καραθεοδωρῆ, Ι. Ἀρτεμιάδης.

Εἰτα ἐκλέγεται ὁ προέδρου τοῦ προεδρείου ἐπιμελητὴς τῆς ἀγνοήσεως μὲν ὁ Γηλ. Καραθεοδωρῆ, τῶν ἀνεκδοτῶν δὲ συλλογῶν ὁ κ. Ἀθ. Παπαδόπουλος Κερκυραίος.

Ἐπὶ τούτοις λίστα ἡ συνεδριάσεως.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 700^η.

(Τακτικὴ).

Τῇ 29 Ἀπριλίου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. **ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ**.

Τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς ἡγουμένης συνεδριάσεως ἀναβληθεὶς ἐνεκεν ἀπουσίας τοῦ ἐιδικοῦ γραμματέως ἀνακοινούται ἡ

ἀλληλολογουσία,

εἰς ἧς παρατίθενται περὶ τῶν τῶνδε τῶν ἐπιστολῶν :

Τοῦ κ. Ch. Emile Rouelle, βιβλιοθηκαρίου τοῦ ἐν Παρίσιος πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ἑλλ. σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ Συλλόγου, ἀπὸ 30 Ἀπριλίου, ἀγγέλλοντος τὴν παραλαβὴν τῆς ἀπὸ 9 Ἀπριλίου ἐπιστολῆς τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ λογαριασμοῦ τῶν συνδρομῶν καὶ σημειώσεων, ὡς καὶ τῶν 89. 55 σρ. καὶ εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τούτῳ τῷ Συλλόγῳ.

Τῆς Α. Γ. Δ. τοῦ πρίγκιπος Παύλου Πουτιάτι, μέλους τοῦ Συλλόγου ἐπιτίμου, ἀπὸ 14/26 Ἀπριλίου, ἐκφράζοντος τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ ὡς μέλους ἐπιτίμου.

Τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὅπ' ἄρθρ. πρωτ. 1746 καὶ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου, ἀγγέλλοντος, ὅτι συνῆλθε τῷ γ' ἄρθρῳ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ κανονισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἐξελέγησαν, ὡς μέλη τοῦ Ἑλλ. Φιλόλ. Συλλόγου, μέλη αὐτῆς οἱ κ. κ. Γηλ. Καρα-

θεοδωρῆ καὶ Βασίλειος Πολάδης καὶ αἰτουμένοι, ὥπως ὁ Σύλλογος ἀγγείλῃ τοῖς κ. κ. τούτοις τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν ταύτων καὶ προτρέψῃ αὐτοὺς ἐργασθῆναι ἐν τῷ ἔργῳ τῆς Πατριάρχικης Κεντρικῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τοῦ ἐν Τραπεζοῦντι Φιλικπαθευτικοῦ Συλλόγου Σειροφάντος, ἀπὸ 22 Ἀπριλίου, ὀνομαζόντος ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ἐνταῦθα πρὸς παραλαβὴν τῶν παραχωρουμένων αὐτῷ περιοδικῶν τοῦ Συλλόγου συγγραμμάτων καὶ εὐχαριστοῦντος αὐτῷ ἐπὶ τῇ προσορῇ.

Τοῦ κ. Κωνστ. Ψαρχαροπούλου, ἐκ Παιραϊῶς, ἀπὸ 26 τριμήντος, δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 18 μαρτίου ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου διαβιβάζει ἰσακρίτως γραμμάτων τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἰς 25 δρ. διὰ τὴν ἐπὶ τῶν αὐτοῦ συνδρομῶν τοῦ ἔτους 1884—85.

Τοῦ κ. Ν. Π. Κούπα ἐκ Βραβίας, ἀπὸ 27 Ἀπριλίου, δι' ἧς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 11 μαρτίου ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου ἀγγέλλει τὴν ἔγγραφὴν ἐνείκα μελὼν τακτικῶν, ὧν τὸν ἀπὸ τῶν ἐπισυνάπτει.

Τοῦ κ. Dr. A. Harhavy, ἀπὸ 21/3 ματίου, ἐκ Πετροῦπολεις, ἐκφράζοντος τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ὡς ἐπιτίμου μέλους καὶ ἀγγέλλοντος, ὅτι ἀποστέλλει τὸ ἔρτι ἐκδοθὲν σύγγραμμα αὐτοῦ περὶ χειρουργῶν τῆς Ἑβραϊκῆς βίβλου.

Τῶν κ. κ. Ἡρ. Βασιλάου, Ι. Κούπα καὶ Ὁδ. Ἀνδρέαδου, προτείνοντων ὡς τακτικὰ μέλη τοὺς ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Κούπα ἐγγραφεύτας κ. κ. Ἀνδρέαν Γ. Καρανιδίον, Κωνσταντ. Ν. Παππούδωρ ἑμπορὸν, Νικ. Π. Κούπκιν ἑμπορὸν, Ἀντ. Ν. Θεοφιλάτον ἑμπορὸν, Ι. Βανθιλόπουλον ἑμπορὸν, Δ. Πάσσαν ἑμπορὸν, Ὁδ. Σταθάτον ἑμπορὸν, Στ. Ρ. Βερῶν ἑμπορὸν, Ἀντ. Θ. Κοντοῦρην ἑμποροῦ ἀλλήλων.

Εἰτα ἀγγέλλονται προσοραὶ βιβλίων.

Τοῖς θεωρηταῖς ἐκφράζονται εὐχαριστίαι. Ὑποκρίτως δὲ ἐκφράζονται θερμαὶ εὐχαριστίαι τῷ κ. Νικολῶ Π. Κούπα, διότι λίαν προθύμως ἀποδεχόμενος τὴν αἰτίαν τοῦ Συλλόγου ἐνέγραψε μέλη ἐνείκα.

Ἀκολούθως ὁ κ. πρόεδρος εἰπὼν, ὅτι ὁ Σύλλογος ἐνεργήσει συνῆλθε τῇ αἰτήσεϊ τῆς Α. Θ. Πανκράτους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὑπεβάλλει πρότασιν τοῦ προεδρείου περὶ δώρου ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἔτους τοῖς τέσσαρσιν ὑπαλλήλοις τοῦ Συλλόγου δύο λίρων ἑκάστη.

МЕЧНИКОВА

Τῆς προτάσεως ταύτης δεκτικῆς γινόμενης ὁ κ. Κ. Παριδικίδης ἀναγινώσκει τὴν *Περὶ τοῦ Λιλλὸ καὶ τοῦ Μαρὸς* πραγματείαν αὐτοῦ.

Μετὰ τινὰς δὲ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἀναγινώσκοντος τοῦ κ. Κυριακ. Παριδικίδου γινόμενης ὑπὸ τοῦ κ. Πρ. Βασιλάδου ἡ συνεδρίασις λήγει.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΨΟΗ'.

(Ἑκτακτος).

Τῇ 12 Μαΐου 1885.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. ΠΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ.

Ἡ μεγάλη τοῦ Συλλόγου αἰθούσα πλήρης ἦν ἀντιπροσώπων ἐξ ἑκατέρων τῶν φύλων, ἐν οἷς διακρίνεται ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἴκου ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου Παν. μητροπολίτης Μηθῆ, κ. Ν. Γιωκάς, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Α. Εἰς τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργίου κ. Γεωργιάδης ἐφώνησε ὡς κ. Ν. Γ. ὁ πρεσβύτεός τῆς ἑλληνικῆς κ. Ἀνδρέας Κωνσταντινίδης, ὁ Α. Εἰς ὁμοῦ βέλος διευθυντῆς τοῦ Λυττοῦ. Ἀναίτης τοῦ Γαλατῆ-σέρου, διευθυντρία τοῦ Παριδιαγωγίου τῆς ἐνταῦθα ἑλληνικῆς Φιλομουσίου ἑταιρίας *Παλιδίου* κυρία Σαπφώ Λεοντίδης καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων ἰδρυμάτων.

Τῇ 2 μ. μ. ὡς κηρυχθείσης τῆς ἐκείνης τῆς ἑορτῆς ὁ γενικὴς γραμματικὸς ἀναγινώσκει τὰς ἐπιστολάς :

Τῆς Α. Θ. Παναγιωτοῦ τοῦ Οἴκου ἀπὸ 12 Μαΐου, ἀγγέλλοντος, ὅτι, ἐπειδὴ δυστυχῶς κωλύεται νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἐπίτευον τοῦ Συλλόγου ἑορτήν, ἀντιπροσωπεύει τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ὁ Παν. ἅγιος Μηθόνης Ν. Γιωκάς. Εἰσεται δὲ τῷ Συλλόγῳ τὰ βέλτεστα.

Τῆς Α. Εἰς τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ Μουσταφᾶ πασά, ἀπὸ 9 Μαΐου, ἐκφράζοντος τὴν λύπην αὐτοῦ, διότι ἐνικα τῆς ὑγείας αὐτοῦ δινόμεναι νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἑορτήν τοῦ Συλλόγου καὶ ἀγγέλλοντος, ὅτι ἀντιπροσωπεύει αὐτὸν ὁ Γεωργιάδης ἐφώνησε ὡς κ.

Εἶτα ὁ πρεσβύτερος κ. Προκλῆς Βασιλάδης ἀναγινώσκει τὴν ἑκείνου τὴν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐργασίαν τοῦ Συλλόγου ἔχουσαν οὕτω :

Σεισθὴ καὶ γυμνόμενος ἀρήνηρος,

Α'.

Διελθόντες θεῖα συνάρασι τὸ εἰκοστὸν καὶ τέταρτον συλλογικὸν ἔτος εἰσερχόμεθα εἰς τὸ εἰκοστὸν καὶ πέμπτον, εἰς τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ Συλλόγου, ἥπερ ἵσται ὁ πρῶτος μέγας σταθμὸς αὐτοῦ, τὸ πρῶτον τέταρτον τοῦ πρώτου αὐτοῦ αἰῶνος, μεγαλοπρεπῶς πανηγυρισθεσμένη μετὰ Συνεδρίου Ἐπιστημονικοῦ. Ἀλλὰ ταῦτα μὴ ἴσονται μνημῆμα τοῦ νέου προεδρίου καὶ τῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθεσμένης Ἐπιτροπῆς, ἥτις δ' ἀπολείπει νῦν ἱστορῆσαι καὶ λόγον δοῦναι τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ λήξαν ἔτος συλλογικὸν ἔτος, οὗ ἡ ἀρχὴ οὐκ ἐφαίνετο λίαν εὐχάριστη, οὐδὲ τελειωμὴ περιεχεῖ πρόσωπον, διότι τὸ ταμεῖον ἦν κενόν μετὰ τὴν γιναστήν ἀπώλειαν τῶν χρημάτων αὐτοῦ· λέγω κενόν, καίτοι τὸ ταμεῖον εἶχεν εἰσοσκαίοντο φράγκα· ἀλλὰ ταῦτα ἦσαν προωρημένα ὑπὲρ τῶν σχολῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν προσείων, κατετίθεισαν δὲ προσωρινὸς ὑπὸ τῆς σεβαστῆς οἰκονομίας τοῦ μακαρίτου Ζαρίφ τῷ ταμεῖῳ τοῦ Συλλόγου ὡς παρακαταθήκη, οὐκ ἦσαν δὲ θεωρεῖ αὐτὰ γινόμενα, ὡς ἐφαρμόζοντο ἐρρήθη καὶ ἐγέρθη· ὁ Σύλλογος μακάριος ἂν ἦν, εἰ τὰ καθυστεροῦντα αὐτῷ ἀπελάμβανε. Ταῦτα ὤρελλον εἰπεῖν χάριν τῆς ἀληθείας, ἢν καθήκον ἔχουσαν τιμὴν καὶ σέβειν ὑπὲρ ψυμυθίων.

Ὁ Σύλλογος τιμῶν καὶ γεραίρων τὴν μνήμην καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ μακαρίτου Ζαρίφ ἀποδίδωκε ἀπεδείξατο τὴν αἰτίαν τῆς σεβαστῆς οἰκονομίας, ὅπως αὐτὸς ἀναλάβῃ τὴν φροντίδα τῆς διανομῆς τῶν χρημάτων ἀναθεῖς τὴν ἐντολήν ταύτην τῇ Ἐκπαιδευτικῇ αὐτοῦ Ἐπιτροπῇ, ἥς πρεσβύτερος μὲν ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Ι. Γεωργαντύπουλος, μέλη δὲ οἱ κ. Κ. Σπυρίδουλος, Χρ. Χατζηχρήστου, Βασίλειος Κωνσταντίνου, Σαλτέλης, Ν. Παρκινάκης, Ἀδρ. Μ. Γιωκάς, Θλ. Βαλασμάκης, Π. Παπακωνσταντίνου, Ἀντ. Πετρίδης, Ἀνδρ. Σπαθάρης καὶ Ὁδ. Ἀνδρεάδης.

Β'.

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἦτορ ἀνέγκνυτο τοῦ Συλλόγου γραπτὰς πληροφορίες περὶ τῶν ἑορτῶν περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν σχολῶν καὶ λαβούσα προεῖν εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς ὑποβάλλουσα τῷ Συλλόγῳ Ἐκείνου, ἐν ᾧ ὡρί-

ζέτο τὸ ἐκαστὴ σχολὴ διαθέσιμον μέρος· ὁ Σύλλογος ἐπικύρωσεν αὐτὴν καὶ κατὰ ταύτην ἐγένετο ἡ διακομὴ. Ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ ἐρεμήνη μὴ μόνον διαικὴς ἀλλὰ καὶ ἡθικὰς ἀρεταίας ἀναρτῆσαι τοὺς σχολαίους, ὡς πίντοτε εὐσεβεῖς πρᾶττιν, ἀνέθικε τῷ κ. Πέτρῳ Παπαρροσῇ, ἵνα τὰς πεντήκοντα καὶ τρεῖς ἐκδόσεις καὶ ἐπιστολὰς τὰς ἀποσταλείσας ὑπὸ τῶν διερῶν ἐφορίων τῶν σχολῶν μετὰ προσφῶν ἐπιστολῇ καὶ ἐξ αὐτῶν συντάξῃ ἐκθεσιν τῆς ἀπιδεικνυμένης καταστάσεως τῶν σχολῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν προσκοτίων καὶ ἀναρτῇ αὐτὴν κατὰ τὴν ἐπίτευσιν τοῦ Συλλόγου αὐτῆν.

Ἡ ἀνάγκη τῆς καθ' ἑαυτὴν γενήσεται ὁσον οὖν!

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ἀναρτοδήματος τοῦ κοινοῦ Χρησίου, οὗ τὴν ῥύσιν οὐποτε ὁ Σύλλογος παύσεται τιμῶν καὶ ἐσθῶν.

Γ'. Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἡ δὲ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ, ἥς προέδρῳ μὲν ὁ ἑταίρος τῶν ἀντιπροέδρων κ. Τ. Καραϊωθαῆς, μέλη δὲ οἱ κ. κ. Β. Σαρακινιώτης, Ι. Κούπκας, Ν. Μπλιόσας, Μ. Βελλογιάννης, Σπ. Κ. Χατζόπουλος, Ἰωάννης Γκιών, Θ. Α. Κοσοῦδης ταμίας, Φ. Α. Μαυρογορδάτος γραμματεὺς, εἰπερ ποτὶ τοῦτο τὸ ἔτος ἐμύνηται, διότι καὶ ἡ κατάστασις τοῦ ταμείου ἀπῆται τοῦτο, μεριμνῶσα περὶ ἐξυμνήσεως πόρων καὶ περὶ εἰσπράξεως τῶν ὑπαρχόντων μὲν ἀτέλους, δὲ ἐκ διαφόρων αἰτίων εἰσπραττομένων. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπέβαλλε τῷ Συλλόγῳ τὰς ἐξῆς προτάσεις, ἃς καὶ ἐπικύρωσεν οὗτος ὡς πρακτικὰς καὶ ωφελίμους.

α) Περί προσφορωτέρου τρόπου εἰσπράξεως τῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἑτησίων συνδρομῶν τῶν τακτικῶν μελῶν.

β) Περί ἑγγραφῆς νέων μελῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ.

γ) Περί ἑγγραφῆς νέων μελῶν ἐνταῦθα.

δ) Περί προσφορωτέρου τρόπου εἰσπράξεως τῶν καθυστερουσῶν ἐνταῦθα συνδρομῶν.

Διὰ τοιούτων συνειτῶν φροντιδῶν ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἤλθεν ἀρωγὸς τῷ Συλλόγῳ καὶ συνῆργησεν εἰς σπουδαίαν αὐξησιν τῶν συνδρομῶν αὐτοῦ. Ὅτι δὲ καὶ τὸ προεβλεπὸν συνέπραττε τῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιτροπῇ, τοῦτο ἦν καλῶναι αὐτοῦ, ὡς ἔχει καθῆκον

καὶ δημοσίῃ κατὰ τὴν ἐπίτευσιν ταύτην ἐσπᾶν ἐξ ἐνδομάτος τοῦ Συλλόγου ἐκφράσαι εὐχαριστίας τοῖς τε μέλεσι καὶ τῷ προέδρῳ τῆς Ἐπιτροπῆς εὐχόμενον, ἵνα μὴδέποτε τοῦ λοιποῦ καταλίπῃ αὐτὴν ὁ ζήλος καὶ ἡ προθυμία.

Ἐπεὶ δ', ὡς λέγει τὸ λόγιον· θεανέως σπειθῆν, ἡμεῖς ἐνῆνταιται, ὁ θεὸς ἐνὸνῆατο καὶ νύνησι τῷ Συλλόγῳ, διότι ἐκκατοὶ ἐγένοντο προσφοραὶ χρημάτων οὐκ εὐκαταργῶντο. Πρῶτος δὲ ἤρξατο ὁ φιλόμυθος καὶ φιλογενὴς κ. Κωνὴς Στεφάνουδης προσεγγιζὼν εἰκοσι καὶ πέντε λίρας ὁθωμανικὰς, ἃς ὁ Σύλλογος ὡς καλὸν οἰωνόν καὶ ἀπαρχὴν τοῦ ἐτους μετ' εὐγνωμοσύνης ἰδέξατο ἐν εὐδοίᾳ, ὅτι ὁ εὐκαλὴς γόνος τῆς περιανούς Χίου πολλὰς χιλιάδας λίρων ἔχει καταθεῖς ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ, ὅπως οἱ τόκοι αὐτῶν εἰς ὑποστήριξιν χρησιμεύσωσι τῶν σχολείων μεγαλωνόμου μὲν πολυταβῆς δὲ καὶ πολυμειδῶς κατατρυφουμένης ἑλληνικῆς ἐπαρχίας. Οὕτω προσήνεγκαν τῷ Συλλόγῳ ἀνὰ ἑκατὸν λίρας ἐκότερος, δύο ἑκατὸν τοῦ ἀειμνήστου Γ. Χαρίρη συγγενεῖς, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Νικηφόρος Χαρίρης, καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς συζύγου αὐτοῦ Στέφανος Χαριερόπουλος. Ἡ γενναία αὕτη προσφορὰ οὐκ ἦν τὸ πρῶτον αὐτῶν εὐεργετήμα πρὸς τὸν Σύλλογον, ἐπιπλέον δέ, ὅτι οὐδὲ τὸ τελευταῖον ἴσταν· ὅτι ἀμφοτέρωι ζήλωται τῶν κλῶν καὶ ἐθνωφελιστάται, ὡς ὁ μακαρίτης, ἀνδρὲς· διὸ ὁ Σύλλογος καθύρτει αὐτοὺς καὶ δημοσίῃ θαυρητῆς τοῦ Συλλόγου κατὰ τὸ 80 ἀρῶν ἐνὸ κανονισμῷ· ὁ δὲ ἀρχιεὺς τοῦ Συλλόγου αὐτῶς κ. Α. Ταμβάκος, ὡς ἄλλοτε, οὕτω καὶ νῦν ἰδομε δέκα λίρας πρὸς ἀγορὰν χάρτου διὰ τὸ Μερσιδικόν· ὁ δὲ φιλόμυθος κ. Θεόδωρος Μαυρογορδάτος καὶ τοῦτο τὸ ἔτος ἱγορήγησε τὰς ἐκατὸν καὶ πεντήκοντα λίρας διὰ τὴν ὁμῶνυσιν αὐτοῦ τοῖς βιβλιοθήκην ἐκφράσας τῷ Συλλόγῳ δι' ἐπιστολῆς εὐγενούς καὶ φιλοτίμου, ὅτι πρῶτος ἴσταν ἀπὸ τοῦδε δόνησι καὶ τὰς ἑτῆρας τριακοσίας λίρας, ἀνὲ Σύλλογος ἱγορήν τοῦτο.

Πασι τοῦτοις τοῖς φιλογενέσι καὶ φιλομύθοις ἀνδράσιν ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος ἔπεισε τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ ἀπονέμειν καὶ νῦν δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἡμῶν δι' ἑμοῦ ἀπονέμει αὐτοῖς τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ δι' ἃς παρίσχον, παρέχουσι καὶ παρέχουσιν ὑπὲρ αὐτοῦ γενναίως χρηματικὰς προσφορὰς ἐπιευχόμενος, ὅπως πάμπολλα ἔτη ζωῶν

1) Ἡ ἑκδοσις αὕτη οὐκον κατατέθη ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Συλλόγου ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστη.

ἐκδόσεις τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραμμάτων οὕτω τὰ χρήματα, ἅπρ πρότερον ἦσαν ὀρισμένα, ἵνα δαπανηθῶσιν εἰς ὅλγια ἔτη, ἐγένοντο περὶ τὸν μόνον καὶ ἰδρυόν.

Κατὰ τὰς ἀρχάς τῆς ἐπιστάσεως ἐκατονταεπίσποδος οἱ ἀοιδμοὶ ζωσιμῶν καὶ ἠρώτησαν τὸν ἀεικνήστον Κορνήν, τί ποιοῦντες δύναται εἶναι ἡ ἀναγέννησις τοῦ ἔθνους χρησιμεύσαι ὅτι ἀπεικνῶντο αὐτοῖς, δαπανῶντες πρὸς ἐκδόσιν τῶν ἑλλήνων συγγραμμάτων. Οὕτως οἱ μὲν πᾶν πλοῦσι μὲν ἀνέλαβον τὴν δαπάνην, ὁ δὲ τὸν ἐκδοσὶν τῶν ἑλλήνων συγγραμμάτων, ἐκαστος δὲ εἶδε τὰ ἐκ τῆς σύμμαχίας ταύτης τῆς πατρίδος καὶ τοῦ πλοῦτος ἐπακούθησαντα ἀγαθὰ.

Τοιοῦτον γενικὴν ἔδωκεν ἰμφοροῦμενος καὶ τοιαῦτα ἀγαθὰ προσδοκῶν, ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν ἑλλήνων συγγραμμάτων καὶ ὁ ἐπαμύλλος τῆς κληνῆς ζωσιμῶν ἀδελφότητος καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς πατρίδος ὁ μόνον Χρηστάκης Ζωγράφος ἐχορήγησε τὰς ἀναγκασιμὰς λίρας, ὡς ὅλοι καὶ ἡ πρὸς τὸν Σύλλογον ἐπιστολὴ αὐτοῦ λέγουσα: «οὐδὲν γινώσκω οὔτε ὀφειλόμενον οὔτε ὀφειλόμενον οὔτε ἰθὺνικότερον τῆς καλλιέργειας τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἀλλ' οὐ καὶ τὰ νῦν πεπολιτισμένα ἔθνη μετὰ πολλοῦ τοῦ ζήλου ἀσχολοῦνται περὶ αὐτὰ». Ὁρθῶς καὶ δικαίως φρονεῖ καὶ λέγει ταῦτα ὁ φιλόπατρις Ἱππευρῆτης, διότι, καθ' ὃν χρόνον ἐπέστειλε τῷ Συλλόγῳ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἐν Λονδίῳ πολλοὶ τῶν διανομένων Ἀγγλῶν συνήρχοντο συσκέψασθαι περὶ ἰδρύσεως ἐν Ἀθήναις Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς· διότι τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἀπαραίτητὰ εἰσὶν ἐφόδια παντὶ τῶν ἡμετέρων σπουδῶν ἀναγνωρινοῦντα τὸ φιλολογικὸν πνεῦμα καὶ ἐπιδρῶντα ἐπὶ τὴν μόρφωσιν τῶν ἡμετέρων πολιτικῶν.

Διὰ ταῦτα σπουδαίει ἐκδόσεις τῶν ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραμμάτων μετὰ προληγμένων κριτικῶν καὶ ἐξηγητικῶν σημειώσεων γίνονται κατ' ἑτος καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ, καὶ ἐν Ὀλλανδίᾳ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἀλλοῦ· μόνον δὲ ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ βαλόντος τοῦ ἀοιδμοῦ Κορνή μόνον στεροὶ καὶ ἀγονοὶ μὴ καλλιερῶντες, ὅσον ἴδω, τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ πρότερον μὲν ἴσως ὑπῆρχε πρόφασις ἡ ἐλλείψις χρημάτων, ἀλλὰ νῦν οὐδεμία πρόφασις λείπειται, τῶν βαλόντων τοῦ ἡμετέρου ἔθνους παισὶν ἐν τῇ, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐπαρκεῖς καὶ

μόνιμοι πόροι πρὸς ἐκδόσιν τῶν ἑλλήνων συγγραμμάτων.

Πόσον δὲ καλῶς ἐκτιμῶσι τὰς γενναιοδωρίας τοῦ Χρηστάκη Ζωγράφου οἱ λόγοι τῆς ἑσπερίας Εὐρώπης, μαρτυρεῖ ἡ πρὸς τὸν Σύλλογον ἐπιστολὴ τοῦ καθηγήτου τοῦ ἐν Μονάχῳ πανεπιστημίου κ. Christl. «Παντός ἐπαίνου ἄξια ἐστὶ, λέγει, ἡ ἐλευθεριότης καὶ γενναιοδωρία τοῦ κ. Χρηστάκη Ζωγράφου, ἣν θαυμάζω ἐτι μᾶλλον, ἐπειδὴ σπανιώτατα τοιαῦτα ἐνθερμῶν τῶν ἐπιστημῶν φαίνονται παρ' ἡμῖν. Ἐνταῦθα ἔχουσι τὰ τοιαῦτα μονοπώλια οἱ ἡγεμόνες μόνον οἱ ἰδιῶται ὅμως, καὶ αὐτοὶ οἱ πλουσιώτατοι, νομίζουσιν, ὅτι ἱκανὰ πράττουσιν ἀγορεύοντες μόνον τὰ βιβλία τῶν συγγραμμάτων διὰ καὶ ἡ πρὸς ἐκδόσιν τῶν ἑλλήνων συγγραμμάτων δωρεὰ τοῦ κ. Χρηστάκη Ζωγράφου ἐστὶν ὄντως βασιλική».

Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος ἀπὸ τοῦ 1874 τὸν γενναιοδωρότατον Χρηστάκην Ζωγράφον ἀνέγραψε μέγα αὐτοῦ εὐεργέτην ὑπηρεσίαν, ἵνα καὶ ἡ προσηνὴς αὐτοῦ ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ αἰθούσῃ πρὸς ἐνδείξιν εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς τεθῇ. Κατὰ δὲ τὸ ἐπίον ἐπὶ τῇ ἐκδοσὶν ταῦτα τοῦ ὅνομαι τοῦ περιφανοῦς Ἱππευρῆτου καὶ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἐστὶ στενωπότερον συνθεθῆσθαι καὶ διαμεινοῦσιν εἰς αἰῶνα τὸν ἀπᾶντα ἡμῶναι.

Ὅταν ὁ Σύλλογος τοιοῦτους ἔχῃ γενναίους φίλους καὶ προστάτας, δύναται θαρρῶν πρὸς τὰ πρῶτα γινώσκει καὶ προσδοκᾷ βελτιώσιν τοῦ ταμείου αὐτοῦ καὶ εὐρίσκει πόρων ἐπαρκῶν, ὥπως δαπαρῇ εἰς τὰς ἀλλὰς αὐτοῦ χρεῖας καὶ εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀπύρων σχολείων καὶ εἰς ἀποστολὴν λόγιων πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀνταχθῶν κατὰ τὴν Ἀνατολὴν βιβλιοθηκῶν καὶ περισυλλογῇ χειρογράφων. Ἐγὼ δὲ καὶ περαιτέρω βαίνων προσδοκῶ τὴν πομπὴν αὐτοῦ ἀνέγεραι Ἑλληνικοῦ Λυκείου ἐν Παρίσι, διότι ἤκουσα, ὅτι τῶν βαυθλοῦστων ὁμαρῶν τῶν ἀναγνῶν ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ τοῦ Συλλόγου, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸν Λυκεῖον ἐν Παρίσι δύναται χρησιμεύσαι ὡς κέντρον πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν καὶ διὰ τὸν σπῆς ἡμετέρας προφραῖς καὶ ἀναγέννησιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς ζωσῆς ἐν τῇ ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ, ἵνα πέντε καὶ εἴς ἐτη διδασκται ἐν τοῖς Λυκείοις καὶ Γυμνασίοις δι' ἀλλας προφραῖς ὡς γλώσσα νεκρὰ, ἡρώτα, εἰ ὅντως ἀνέγεραι ἑλληνικοῦ Λυκείου ἐν

Παρίσιος ἐξεί τοιαῦτα ἀγαθὰ ἀποτελέσματα· εἰ δὲ, ὡς φησι Δημόκριτος, «οἱ λόγοι σικὰ τοῦ ἔργου εἰσὶ καὶ οἰνοὶ πρόδρομοι», οὐ πολλὸς περιλείπεται χρόνος καὶ τὸ ἔργον ἔσται τετελειωμένον.

Ἄλλ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενος οὐ δύναμαι ἀποκρούειν τὸ ἀπὸ πολλοῦ κατατρώγον με ψυχικὸν ἄλγος περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ ἡλιότι Ἰλαθὸν ἀπορρυκτὴ λύπη καὶ ἰσχυρὸς, ὅτε ξένος τις λόγιος εἰσελθὼν εἰς τινὰ τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιῶν, ὅπως θείσεται τῶν τελευτῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ συναντήσας μοι ἐν τῇ ἐξόδῳ εἰπέ μοι μετὰ ἡμερικῶν μειδιήματων· «ἡμεῖς οἱ Ἕλληνές ἐσμεν θαυμάσιον ἔθνος, ἐστὶ φιλομαθὲς καὶ φιλογνώμων, καὶ πλουσίους ἔχετε πολλοὺς γενεαίης συνεισφέροντας· ἀλλ' ὅμως ἀδικαίως ἐστὶ πρὸς τὴν γενεὰν Σχολῆν, ἣν δικαίως καλεῖται Μεγ. τοῦ Γένους Σχολήν, καὶ ὀλιγοψύχῃ, ἀδύτης πεινόμενῃ· κατελήφθη ὑπ' αἰσχύνῃ, διὰ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ὅτε εἶδον διόκων περιεργόμενον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ χροῖας, ὡς ἡ τὴν μετὰ τὴν Σχολήν τοῦ Γένους, ἀπὸ ἧρας διὰ τὴν ἐκ τῶν πολλῶν πλουσίων, ὡς εἶπα, οὐκ εὐρέθη ὁ ἀπαλλέξων τὴν μεγαλάνωσαν Σχολήν ἀπὸ τῶν ταπεινώσεων τούτων; αὐτὰρ ἡ τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ εὐχρηστώσας, ὅτι ὑπερβύσσεται ὑπὲρ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς ἀπὸ τῶν κατατεθλιμμένων καὶ ἀγανακτῶν κατὰ τῆς ἀκηδίας ἡμῶν, διότι πέποιθα, ὅτι ἐκρηγοῦσιν χεὶρ ἀπὸ πολλοῦ ἰστοῖα ἵστιν ἰλθεῖν εἰς ἀρωγὴν τῆς Σχολῆς ἀπαλλάττουσα αὐτὴν ἀπὸ τῶν ταπεινώσεων· ἀλλ' ἡμεῖς οὐκ ἀνοήτως τὸν ὀρθόδοξόν ἡμῶν καὶ ἰδωμεν· οὕτω δὲ ἡ Ἀδελφότης Σηροκρήνη, ἥτις πολλὰν ἐπέπαινον ἔξισ ἐστὶ διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν αὐτῆς, ἐλευθέρως μένουσα ἐκπομπώτερον ἐργασθῆσθαι ὑπὲρ τῆς δοξῆς τῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Γένους συντηροῦσα ὑποτρέφουσα ἐν αὐτῇ καὶ τοὺς ἀξιωτέρους τούτων εἰς τὴν ἑσπερίαν πέμπουσα, ὅπως παρεσκευάζονται ἐμπειροὶ στρατιῶται τοῦ λόγου καὶ τῶν ἑλληνικῶν γράμμάτων καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄρ' οὐ δὲ ἡρεζήκαμ, ἐπιτρέψατέ μοι κινῶσαι πᾶσαν τὴν φρενέτραν ἐμὴν διὰ ὀλίγα τινὲς καὶ περὶ τῆς ἑλληνικῆς Σχολῆς τῆς Πανηγύρεως, ἣν ὁ Φιλόλογος Συλλόγος ἐπιθυμεῖ ἀπὸ πολλοῦ ἰδεῖν μετατρεπομένην εἰς

Γυμνάσιον· πέρουσι μάλιστα ἐνόμεναι, ὅτι ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου· διότι ὁ κ. Γεωργαντόπουλος συνεργασθεὶς μετ' ἄλλων μελῶν τῆς Ἐκπαιδευτικῆς τοῦ Συλλόγου Ἐπιτροπῆς ἡτοίμασε σχέδιον περὶ τοῦ πῶς δύναται γενέσθαι ἡ μετατροπὴ τῆς Σχολῆς εἰς Γυμνάσιον, ὑπερ ἡμελλεν εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς κοινότητος ὑποβληθῆναι· ἀλλ' αἴφνης ἐνεκα κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων ἀποδημήσας αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας τὸ σχέδιον ἀνεδέχθη· ὁ Συλλόγος ἐκπρᾶξε τὴν ἐπιθυμίαν καὶ εὐχὴν, ἵνα οἱ νέοι συντασσόμενοι κανονισμοὶ τῆς Σχολῆς τακτοποιήσωσι τὰ οἰκονομικὰ καὶ καταστάσωσι δυνάτην τὴν μετατροπὴν τῆς Σχολῆς εἰς Γυμνάσιον.

Ὅ δὲ Συλλόγος Ἐρμῆν, ὁ μετῴτης νεανικὸς ζῆλος φιλοτιμείται πρὸς τὴν Ἀδελφότητα Σηροκρήνην ἀνταγωνισθῆναι, εὐρίσκει στάδιον εὐρὸν καὶ αὐξήσει τὸ γύπτερον αὐτοῦ καὶ τὰ μέλη, ἂν στρέψῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πεινόμενους παῖδας τῶν περὶ ἡμᾶς ἐνοριῶν καὶ ἐπιβλέψῃ καὶ συντηρᾷ αὐτούς, ἵνα μὴ ἀποπλανώνται καὶ ροιτῶσιν εἰς ἱερδοῦς σχολεία· ἡ ἀποπλάνησις ἀπὸ τινος γίνεται κατὰ τὰς ἐνορίας Παγκραλίου, Ἀγίας Παρασκευῆς καὶ Φερί-κροῦ ὑπ' αὐτῶν ἰκταίνων, οἵτινες φιλοῦν τεύουσι πρὸς ἡμᾶς χεῖρα· οὐδὲνα ὅμως λαμβάνει ὅτι τοιοῦτον φίλια λοκοφιλία ἐστίν· ἀλλ' ἡμεῖς μεθ' ὅσης κουράσεως ἰδραζόμεθα αὐτῆς!

Ε'. Ταμεῖον.

Ἡ δὲ οἰκονομικὴ τοῦ Συλλόγου κατὰστασις ἐστὶ τοιαύτη· ὁ Συλλόγος ἀποτίσας πᾶσας τὰς δαπάνας τοῦ λόγοντος συλλογικοῦ ἔτους καὶ τινὲς μικρὰ ἐλλείμματα τοῦ παρελθόντος περὶ τῆς τεσσάρων χιλιάδων, ἔχει περίσσευμα χιλιάδων καὶ ἑκατὸν λίρας περίπου, ἐξ ὧν ἱνικασίας ἐνέψυσεν εἰς μετοχὰς τοῦ λαχιστοῦρου δανείου τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑθνικῆς Τραπεζῆς καὶ κατέβηκεν ἐν τῇ Γενικῇ Ἐταιρίᾳ τοῦ Ὁθωμανικοῦ κράτους. Ταῦτα παρέχουσι χρηστὰς ἐλπίδας, ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἐπὶν ἔτος οἱ πόροι τοῦ Συλλόγου ἀνέξουσιν ἀπὸ τῆς ἐπιμελείας τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς πολλαπλασιαστικῆς τραπεζικῶν μελῶν καὶ τῶν δωρεῶν καὶ ὑποθέσεων τοῦ Συλλόγου. Τὸ τεκμαίνομαι τὸν Συλλόγον ὀρεῖται διακοσῆσαι καὶ ὑψηλοτέρως λῆξας τοῦ Σουλτείου κληροδοτήματος συναπολιθεῖσθαι μετὰ τῶν ἄλλων.

Γ'. Συνεδρίασις τοῦ Συλλόγου.

Συνεδρίασις τοῦ Συλλόγου ἰγένοντο τοῦτο τὸ ἔτος εἰκοσι καὶ ἐνέα, ἐξ ὧν τακτικαὶ μὲν εἰκοσι καὶ πέντε, ἐκτακτοὶ δὲ τέσσαρες.

Ἐν ταῖς συνεδρίαις ἀνακοινῶνται αἱ πρὸς τὸν Σύλλογον πεμπόμεναι ἐπιστολαί, αἱ πρὸς αὐτὸν καὶ αἰτήσεις τῶν διαρῶν ἐπιτροπῶν, αἱ καὶ ἐγγραφαὶ νέων μελῶν προτάσεις, ἀναγγέλλονται αἱ προποραὶ χρημάτων καὶ βιβλίων, καὶ τελευταῖον ἀναγιγνώσκονται πραγματεῖαι ἐπιστημονικαὶ ἢ ἐκθέσεις τῶν διαρῶν ἢ καὶ τῶν ἐπιτροπῶν.

Μετὰ τὴν ἐξελίξιν, ἀφ' ἧς ἀφαιρῶνται οἱ ἐξ ἐπιτροπῶν καὶ πέντε ἐξ ὧν ἐπίτιμα μὲν ὄντα, ἀπεπιστῆλλοντα δὲ τέσσαρα, τακτικὰ δὲ πέντε μόνον καὶ ἐν, ὧν τὰ πλείστα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐν Γενικῇ καὶ ἐν Βουλῇ διὰ τῶν ἀναγκῶν προνοήσων τῶν κ.κ. Β. Θωμάδου καὶ κ.κ. Κωνσταντίνου καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὁ Σύλλογος ἀποφασίζει αὐτοῖς τῆς εὐχαριστίας αὐτοῦ καὶ διατάζει εὐχόμενος, ἵνα καὶ ἄλλοι τὰ παρόμοια αὐτῶν μιμνησώμενοι ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Μετὰ βαθείας δὲ λύπης ἀγγέλλω ὅτι ὁ Σύλλογος πένθει τὸν θάνατον ἐπὶ μελῶν αὐτοῦ, τεσσάρων ἐπιστῶν καὶ τριῶν τακτικῶν: Πέτρου Χάνου ἄλλοτε ἐπιτετραμμένου ἐνταῦθα τῆς Ἑλλάδος, ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου καὶ προέδρου αὐτοῦ κατὰ τὸ 1862 ἕως 1863 ὁ μακαρίτης ἀνέγων καὶ πραγματεῖαν *Περὶ Φωτίου* κατὰ τὴν ἐπίτειον τοῦ Συλλόγου ἐστὴν τὸ 1863, καταγραφισθεῖσαν ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τοῦ περιοδικοῦ.

Τοῦ φιλέλληρος Καρόλου Tissot ἄλλοτε πρεσβευτοῦ ἐνταῦθα τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ὃς ἦν λόγιος, γενόμενος μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστῶν καὶ Γραμμάτων, καὶ ἀγαθὸν ἑρμηνεὺς περὶ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους καὶ τοῦ Συλλόγου, οὗ τὸ διπλῶμα ἀρμενος ἐδέξατο πολλὰ καὶ καλὰ ἐκφράσεις ὑπὲρ αὐτοῦ.

Τοῦ φιλέλληρος Ἀλβέρτου Dumont διευθυντοῦ τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδείσεως ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῆς παιδείας ἐν Γαλλίᾳ ὁ μακαρίτης Dumont, πρῶτως ἀρραβωθείς ὑπὸ τοῦ σκληροῦ θανάτου ἐπὶ ζῆλός τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἀρχαιοτήτων, ἦν διαπρεπὲς μαθητὴς τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Σχολῆς καὶ ὑπερὸν διευθυντῆς αὐτῆς, ἐπισκέψατο πολλὰς τῆς Ἀνατολῆς χώρας καὶ νῦν ἔγωγε, ἐπισκέψατο διὰ καὶ τὸν ἡμέτερον Σύλλογον, καὶ ἐπακλῶσεν εἰς Γαλλίαν ἰδιωτισθεὶς ἐν τῇ ἐπιστηρίδι τοῦ ἐν Παρίσιος πρὸς

ἐνίσχυσιν τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν Συλλόγου πραγματεῖαν *Περὶ τῶν ἀρχαιοτήτων τῶν Ἑλληνικῶν Συλλόγων*, ἐν ᾗ καταγράφονται τὰ εἰληρηνῆ αὐτοῦ φιλέλληνα ἀποθέματα. Ὁ μακαρίτης ἤγάπα τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, διότι ἤγάπα ἀκαριαῶς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, τὴν ἑλληνικὴν τέχνην, τὰς ἑλληνικὰς ἀρχαιοτάτας.

Τέταρτος, ἐν πένθει ὁ Σύλλογος, ἐστὶ Πέτρος Βράλλας Ἀρμένιος, διάκτορος φιλόσοφος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ, οὗ πολλοὶ ἐξ ὧν ἐν ταύτῃ τῇ σφόδρᾳ ἠκούσατε τὴν μελέσαντα αὐτὸν καὶ ἰθαυμάστατε τὴν εὐρρέειαν τῶν λόγων καὶ τὸ ὄψος τῶν ἰδεῶν.

Πέμπτος ὁ καλὸς κἀγαθὸς Ἀλέξιος Πάλλης, ὃς ἀπὸ τῆς θείας ἐπιστήμης τοῦ Ἀσκητικοῦ ἐκαλλιέργει καὶ τὰ γράμματα καὶ πολλὰς ἐξέδωκε φιλολογικὰς πραγματείας.

Ἑκτηρὶ δὲ ὁ Σύλλογος καὶ τὸν πρῶτον θάνατον δύο τῶν ἐνταῦθα τακτικῶν αὐτοῦ μελῶν, τοῦ διδασκάλου Ἀντωνίου Πετρίδου, φιλοπόνου καὶ ζῆλωτοῦ γραμματικῆς τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ τοῦ ἱερωτοῦ Βασιλείου Λούτα, τοῦ πολυκαλοῦστον φίλου, ὃς διὰ τὸν πολλῶν καὶ τοικίω αὐτοῦ γνώσεων ἦν ἀνάμικτα τοῦ Συλλόγου καὶ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς. Τοῦτον ὁ Σύλλογος καὶ κατὰ τὴν κηδείαν ἐθρήνησε θείας ἐπὶ τοῦ περιέτρου στίβαντος, καὶ νῦν κατὰ τὴν ἐπίτειον ταύτην ἡμέραν ἐπὶ τῇ ἀπολείᾳ αὐτοῦ ἐκφράζει διὰ τοῦ τῶν βαθείων αὐτοῦ λύπην διότι οὐδέποτε πρόκειται τιμῶν τὴν μνήμην τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν καὶ ὁσπερὶν θεορτυνῶν τῶν ἑλληνικῶν γράμματα.

Ζ'.

Πραγματεῖαι δὲ ἀναγνώσθησαν ἐν ταῖς συνεδρίαις αἱ ἐξῆς:

1) Χριστοφόρου Σαμαρτζίδου γυμνασιάρχου ἐν Ἀδριανουπόλει *Περὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ Κωσταταγίου τῷ Μεγάλῳ σημείων καὶ τοῦ τοῦ καὶ τοῦ ἐγίνοντο τῆς λέξεως Δάδαρος* ἀναγνώσθη ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματικῆς κ. Ἀνδρέαδου ὁ δὲ κ. Περιβόλης σπουδαίας ἐπιστολᾶς παρατηρήσεις ἀνασκευάζουσας τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ κ. Σαμαρτζίδου περὶ τῆς λέξεως *Δάδαρος*, ἐκ τοῦ *Δάδε ἄρος*, ἥτις ὁμοία ἐστὶ τῇ τοῦ μεγάλου ἐτυμολογικοῦ καὶ ὡς αὐτὸ καὶ τοῦ *καὶ αὐτὸ* ἢ ἐτυμολογία κατὰ τὴν νῦν ἐπιστήμην ἔχουσα σταθερὸς κινήσας καὶ νόμους ἢ δὲ λέξις λάβαρον ζῆν ἐστὶν ἐν χρῆσει οὕσα πρὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου.

2) Μ. Παρνίκια, γυναικιάρχου τῆς ἐν Σμύρῃ Εὐαγγελικῆς Σχολῆς *Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχικῆς Σχολῆς.*

3) Πρ. Βασιζίδου *Περὶ τῶν ὁμοιοτήτων καὶ διαφορῶν τῶν εἰσακτικῶν τεχνῶν καὶ τῆς ποιήσεως κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐν τρισὶ συνεδρίαις.*

4) Ν. Χαριστιδίου δικηγόρου *Περὶ παραγωγῆς τοῦ πλούτου, φιλοπορίας καὶ μεγαλειῶν ἐν δυὶ συνεδρίαις.*

5) Κ. Ίωαννίδου ἱατροῦ *Περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων τοῦ Pasteur ἐν δυὶ συνεδρίαις.* Ὁ κ. Ίωαννίδης πολλὰν ἱππίνου ἕξις, διότι ἐκπληρῶν ὅλην τὴν καλονοτικὴν διπλοκλυμένην, ἵνα ἡ Ἑπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ ποιῆται καὶ ἀνακινῶνται τῷ Συλλόγῳ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων, ἐπιτομήσαντο γνωστὰς καταστάσεις καὶ ἀνακαλύψεις τοῦ περιωμένου Pasteur, περὶ τῶν αὐτοῦ λόγος γίνεται ἐν τῇ ἱσπερὶς Εὐρώπῃ. Οἱ δὲ ἱατροὶ Κωνσταντινίδης καὶ Κ. Μακρῶν, ὅν αἱ ἑκτίνας τοῦ ἡλίου πρῶτον εὐμενῶν, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὴν αἵθουσαν ταύτην, μετὰ τινος ἡμέρας ἐπιδείκνυνται τῷ ἡμετέρῳ κινῶν μὴ μικροσκοπίου τὰ περίφημα μικροβία τῆς γλίερας, τῆς φθίσεως, τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, τῆς λύσης καὶ ἄλλα μικροσκοπικὰ παθολογικά.

6) Πρ. Βασιζίδου *Κρίσις τινος περὶ τῆς ἀμφιστορηματικῆς Οὐλ. Λη. Λιμου Μαλοτοροῦ καὶ Γαλβὸν ἐν δυὶ συνεδρίαις.*

7) Μ. Παρνίκια Συμβολαὶ εἰς τὴν ιστορίαν τῶν Πατριαρχικῶν Κωνσταντινουπόλεως. Ἀνιγνώσθη ὑπὸ τοῦ γεν. γραμματέως.

8) Περδικίδου *Περὶ τῆς θρησκείας τῶν ἀρχαίων Περώων ἐν πέντε συνεδρίαις.*

9) Α. Π. Κερκίως *Ἐκθεσις τῶν παλαιολιθικῶν ἔργων κατὰ τὸ 1884 διὰ τῆς Μαυρογορδίου Βιβλιοθήκης.*

10) James Calvert *Πραγματεία τατογραφικὴ περὶ Ἰλίου.*

11) Α. Π. Κερκίως *Στορτικὴ Ἐκθεσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Ὀδησῶν Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου κατὰ τὸ ἔτος 1884.* Τὰ ἐπιστημονικὰ συντάγματα κατέστησαν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἔστι, διότι πολλὰ καὶ μεγάλα αἱ εἰς αὐτὸν ὀφείλου διὰ τοῦτο πέντες μετὰ πολλοῦ τοῦ ζήλου ὑποστηρίζουσιν αὐτὸν πείνουν, ὅτι καὶ τὸ ἡμέτερον συνέδριον τοῦ ἐπινύοντος ἔτους κατὰ τὴν εἰκοσι-

πεντατηριδία τοῦ Συλλόγου πολλοὺς εἶξει ζηλωτὰς καὶ θιασώτας, καὶ μέλιστα τὴν ὀφειλὴν προστάσαν τῆς περὶ τισίνας ὑπερνήσεως τοῦ Συλλόγου Ἀνακτορ, ὅς τοσοῦτον ἐπιθυμῇ τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν διδασκίαν τῶν γραμμάτων εἰς πάντας τοὺς λαοὺς τοῦ κράτους αὐτοῦ.

12) Πρ. Βασιζίδου *Περὶ τῆς ἐπετηρίδας τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τέχνης εἰς τὴν ἀνάστασιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν καλῶν τεχνῶν ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τῆς Ἀναγέννησης.*

13) Ἀθανασίου Πατρίδου σχολάρχου ἐν Κάμπῳ τῆς Λακωνίας *Περὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Κυπαρισσίας ἐν Πελοποννήσῳ, τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀνακαλυφθεισῶν τῶ πρῶτον ἐπιγραφῶν.* Ἀνιγνώσθη ἐν δυὶ συνεδρίαις ὑπὸ τοῦ γεν. γραμματέως.

14) Περδικίδου Πρ. δὲο δαιμόνων Ἀθῆ καὶ Μαροῦ. Ὁ κ. Περδικίδης καίτερ πολυλόγος εἶρε καιρὸν, ἵνα εἰς σπουδαία ποιήσῃ ἀνιγνώσματα καὶ ἀπιδείξῃ κινῶν τὰς προφάσεις τῶν προφασιζομένων, ὅτι πολλὰς ἔχουσιν ἀρχαίας, οὐδὲ μίνει αὐτοῖς καιρὸς εἰς ἐργασίαν· ἡ θύλας ἔστι τὸ πᾶν. Τὴν αὐτὴν τὰ μέλη φοιτᾷ τακτικῶς εἰς τὴν τριτην συνεδρίαν τοῦ Συλλόγου καὶ εἰς τὰς τὴν ἑπομένην αὐτοῦ, ὅπως αἱ ἐργασίαι μὴ διακόπτονται.

Π'. Δημόσια Διαλέξεις.

Διαλέξεις δὲ ἐγένοντο εἰκοσὶ ἐκ τῶν ἀνιγνόμενων τριάκοντα ἐν τῷ προγράμματι, καὶ τινὲς τῶν ἐγγεγραμμένων ἐτυχον ἀποδιδόντες ἢ ἀσθενούντες, ὡς ὁ μακαρίτης Λορένς, πρῶτος ἐγγραφεύς. Ἐκ τῶν ὀμιλησάντων μὲν λιγὺς ἀγορητὴς καὶ αἰεὶ πρόθυμος κ. 1. Ἀριστοκλῆς τρεῖς ἐποίησαν διαλέξεις *Περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ αἰωνιότητος, μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας καὶ σαφηνείας καὶ εὐσεβείας πραγματευόμενος τὸ σπουδαῖον τῶν τριτην καὶ ὁ δὲ ἀσθενὴς θεράπων τῶν Ἑλλήνων νεοτῶν κ. Κ. Τσιούλας ἐν δυὶ διαλέξει μετὰ πολλῆς ἀριθείας καὶ εὐρείας λόγων ἐλάλησε *Περὶ Προμηθεῦς τοῦ Ἀσκληίου καὶ Ἰαλίου τοῦ Σοφοκλέους.* Ἐν δὲ τῇ τρίτῃ *Περὶ τῆς ἀνθρωπίνου ἀγωγῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ τῇ τετάρτῃ *Περὶ ἀρχῆς καὶ φύσεως τοῦ σαυμοῦ δράματος.* Ὁ δὲ διευθυντὴς τοῦ ἐν Στάυδερμῳ Ἑλληνικοῦ Λαλοῦ κ. Χρῆστος Χατζῆ Χρήστος ἐν δυὶ βοτανικαῖς διαλέξει παύρα μὲν μάλ' αἰς λιγύς εἶπε περὶ τινων**

παραδόξων φυτῶν, οἷον τοῦ φυτοῦ τράχης τῆς νημενέας, κληθείας ὑπὸ Θεοφράστου τριβύλου τῶν ἑλῶν, καὶ ἀσκοφόρου τοῦ κοινοῦ, καὶ περὶ τοῦ θαυμαστοῦ τρόπου τῆς διασπορᾶς τῶν φυτῶν, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ περὶ τοῦ προσωρινικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ δὲ σοφὴ τῆς Παιδείδος διευθυντικὴ κ. Σαπρῶν Λιοντιάς ἐν αὐτῇ διαλέξει μετὰ χάριτος καὶ καλλιπερίεως ἐποιήσατο λόγον περὶ τῆς βάσεως τῆς ἡθικῆς παιδείας. Ὁ δὲ κ. Ν. Χαρσιμάκης, δικηγόρος, ἐυδαιμόνως περὶ τῆ νομικῆς ἀσχολουμένου, αὐτὴν ἐποιήσατο σπουδαίας διαλέξεις περὶ οὐγκένειας καὶ τῶν βαθμῶν αὐτῶν, τρίτην δὲ περὶ ἐμπορικῶν μαθημάτων καὶ σχολῶν. Ὁ δὲ ἐκτὸς κ. Κ. Μακρῆς μίαν πλείσταν ὁμιλίαν ἀξίαν περὶ τῶν μικροργανισμῶν ὡς αἰτίαν τῶν νόσων. Μίαν δὲ καὶ ὁ πέμπτον καὶ θαυμαστῆς τοῦ γυναικείου φύλου κ. Α. Τάκης περὶ τοῦ γυναικείου φύλου κατὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ιστορικῶς χρόνους. Μίαν δὲ γαλλιστὴν μετὰ πολλῆς τῆς κρίσεως καὶ ἐμβριθείας ὁ κ. Ch. B. Nazaretti de la mauvaise Constitution de l'Empire Romain. Ὁ δὲ φιλόπονος καὶ ἀκάματος ἐρευνητὴς χειρογράφων Α. Π. Κερκαμῆς ἐν αὐτῇ διαλέξει ἀνηγγίστατο τὰς ἀναμνήσεις τῆς περιηγήσεως αὐτοῦ ἐξ Ὀδησσὸς εἰς τὰς Ποντικὰς χώρας. Μίαν δὲ ἐκτάκτως διαλέξιν γαλλιστὴν ἐποιήσατο ὁ καθηγητὴς τῆς γαλλικῆς γλώσσης κ. S. Olivero περὶ νέας μεθόδον πρὸς διδασκαλίαν τῶν γλωσσῶν.

Αἱ διαλέξεις, ὡς βλέπετε, ἦσαν ποικίλαι καὶ ποικίλην παρέχον πανδακσίαν· εἰ δὲ εἰς αὐτάς ἐφοίτησαν οὐχ, ὡς ἄλλοτε, πολλοὶ ὑπερπληρούντες τὴν μεγάλην αἰθυσαν, τοῦτου αἰτία ἡ κατάρατος ἀφικασία, ὅφ' ἧς πάσχουσι καὶ τὰ πλείστα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου.

Θ'. Ἐργασίαι τῶν διαρκῶν ἐπιτροπῶν.

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἡ μὲν Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπιτετραμμένη τὴν φροντίδα τῆς ἐκδόσεως τοῦ Περιόδικου ἰδίως μινίας καὶ εὐχαριστιῶν ἀξία ἔσται. Ἐπειδὴ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Περιόδικου καθυστερήσεως ἀπὸ τινων ἐτῶν οὐχὶ δι' ἑλλείψιν προθυμίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἀλλὰ δι' ἄλλους οἰκονομικοὺς λόγους, ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ συγκαταμένει ἐν τῶν κυρίων Ι. Ἀριστοκλίου προέδρου, Τ. Καραβειθωρῆ, Ἰακώβου Ἀρτεμιζίδου, τοῦ γενικοῦ γραμ-

ματέως Ὁδ. Ἀνδρεάδου, τοῦ εἰδικοῦ Ν. Εὐσταθίου, τοῦ γραμματέως τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς Α. Π. Κερκαμῆς, καὶ τοῦ γραμματέως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Κ. Παρηκίδου, ἐφελκυστήσαντο καὶ ἀπύρους κατέλαβον μύχθους, ὡς πέρυσιν, οὕτω καὶ τοῦτο τῷ ἔτος, ὥπως τοὺς καθυστεροῦντας τόμους ἐκδῶ ὅσον τάχιστα· καὶ δὴ δέκα καὶ ἐπὶ ἐποήσαντο συνεδριάσεις μελετώσα καὶ παρασκευάζουσα τὰ ἐκδοτέα· καὶ πρῶτον ἐφρόντισε περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρασκευασθέντος ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀρχαιολογικοῦ Παραρτήματος τοῦ δεκάτου πέμπτου, ὅπερ εἶδεν ἤδη τὸ φῶς· εἴτα περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ 15' τόμου τοῦ Περιόδικου, οὗ ἡ ἐκτύπωσις ἦν ἂν τετελεσμένη, εἰ μὴ ἀπέβαινε λίαν ὑγκώδης, ἀλλ' ὅσον οὕτω ἐκδίδεται· τρίτον ἐπελάβετο ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Παραρτήματος τοῦ 15' τόμου παρασκευασθέντος ὡσαύτως ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἑτάρατον τοῦ δευτέρου τεύχους τῆς Μαυρογραφικῆς Βιβλιοθήκης ἱκονοβιβλίου ὑπὸ τοῦ ἀσκάτου Α. Π. Κερκαμῆς· πέμπτον τοῦ Παιδαγωγικοῦ Δελτίου, ἥτοι τῆς ἐκδόσεως τοῦ κ. Α. Π. Κερκαμῆς· ἑξῆς τὸν Συλλογον περὶ τῶν ἀναγραφέντων καὶ ἀναγραφέντων χειρογράφων κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ περιοδείαν, ἐν αἷς καὶ ἐπιστολαὶ ἀνέκδοτοι Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἀποστόλου. Διὰ τῶν ἐρευνῶν καὶ ἀνευρέσεων τοῦ κ. Κερκαμῆς ἀπαδείχθη, ὅτι κρύπτονται καὶ θεσφαυρὶ τετραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ καὶ ἀπαρριμμένοι ἐν γωνίᾳ τινὶ τῶν βιβλιοθηκῶν τῆς Ἀνατολῆς. Διὸ ὁ Συλλογὸς ἐκφράζει τὴν εὐχὴν, ἵνα καὶ ἄλλοι φιλόμονοι ὁμογενεῖς χορηγήσιν αὐτῷ χρήματα, ὥπως δυναθῇ συντελεσθαι τὸ ἔργον, οὗ τοσούτω καλὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο ὁ φιλόμονος καὶ φιλογενεὶς Θεόδωρος Μαυρογράφος· διότι τὸ ἔργον τοῦτο πολλὰν δαπάναν δαίται καὶ πολλὰν Μακροχρόνιον ἔχει· καὶ πεποίθη, ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ Συλλόγου, ὡς ἄλλοτε, οὕτω καὶ νῦν εἰσακουσθήσεται.

Θησαυροὶ πολὺταιοὶ ἐν ταῖς ἡμετέραις χώραις κρύπτονται τετραμμένοι ἢ παρερριμμένοι, ἕως ἂν ἀμὰ δευδερθεῖ ἀνακαλύψῃ αὐτούς, περισυλλέξῃ, μελετήσῃ καὶ πωλήσῃ ἐξ αὐτῶν εἰς φῶς ἐξαχάτῃ νέον κλάδον τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης. Τοιοῦτόν τι συνέβη ὑπὸ τῶν ὀμμάτων ἡμῶν· ὅτι κατεσκευάζετο ὁ σιδηρόδρομος ἐκ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων ἀνακτόρων τοῦ Βυζαντίου μέχρι τῶν

МЕЧНИКОВА

Ἐπὶ Πόργων, αἱ ἐξορισόμεναι γαίαι ἐρί-
ποντο εἰς τὴν θάλασσαν· σὺν αὐταῖς ἤσαν
καὶ πολλὰ μολυβδοβούλλα. Ταῦτα τὰ κύ-
ματα τῆς θάλασσης ἐξώθησαν πρὸς τὴν πα-
ραλίαν· οἱ δὲ χρυσόθηραι οἱ κοινῶς λεγόμενοι
ἀρκιτέλιδες συνέλεξαν ἐξ αὐτῶν καὶ ἤρξαντο
πωλεῖν· πρῶτος δὲ συλλογὴν αὐτῶν σπου-
δαῖαν ἐποίησεν ὁ ἱατρός κ. Α. Μόρτμαν, ὃς
ἱατρός τῶν τῶν ἡμετέρου Συλλόγου καὶ μέλος
τῆς Ἀρχαῖης οἰκῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὰς
πρῶτας πρὸς μετὰ τὰς ἐπὶ τῶν μολυβδοβούλ-
λων τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ἐν ταῖς
συνεδρίασι τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ἐκδοθεῖ-
ρας ἐν τῷ περιοδικῷ αὐτοῦ τοῦ 1871—72,
καὶ 1872—1873· ἐξ αὐτῶν λαθόντες ἀπορ-
ροῦν καὶ ἄλλοι ἐπιστολὴν συλλογὰς μολυβδο-
βούλων, ὁ δὲ κ. G. Schlumberger, ἀρχαῖος
μαθητὴς τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Σχολῆς,
ἐλθὼν εἰς τὴν βυζαντινοῦπολιν τὴν σπουδαιο-
τάτην ἐποίησε συλλογὴν μελετήσας διὰ καὶ
τὰς ἄλλας, τὰς τοῦ Μόρτμαν, d'Origny,
καὶ ἄλλων συνέγραψε βιβλίον ὀγκωδεστάτης
ἐξ 750 σελίδων, γρητὰ καὶ ἐκτὸν ἐνέγραψεν
ἱστογραφημάτων, καὶ πολλὰ ὥς ἐπιχρύου-
σαν εἰς εἰκονογραφικὰ καὶ ἱστορικὰ ζητή-
ματα, ἀλλὰ καὶ διδάγματα, περιέχονταν
ὕψους ἥλικος, ὅτι, ὅταν τὰ ἐν παρακλή-
σει, αἱ μὲν ἰδέαι γίνονται μικραὶ, τὰ δὲ
ὄψματα μεγάλα καὶ οὐρανομήκη· πρῶτον
μὲν ὁ τίτλος σιωπῶνς ἦν ἐπὶ τῆς διαφάνους
μόνον τοῖς αὐτοκρατορσιν· ἀλλὰ τὰ μετὰ
βυζαντινὰ διδάσκουσιν ἡμᾶς, ὅτι οἱ πατέρες
τοῦ Βυζαντίου τὸν τίτλον τοῦτον ὑπέχρυσαν
μικρὸν καὶ εὐτελὲς, ἤρξαντο δὲ ἱλαίνει αὐ-
τὸν καὶ ἐπιμακρύνειν, ὥς ποιοῦσιν οἱ ὑποδη-
ματοποιοὶ τὸ αὐτό· οὕτω δὲ ὁ σιωπῶνς
ἐγένετο σεβαστότατος, πρωτοσεβαστος, παν-
σεβαστος, πανυπερσεβαστος, σεβαστουπέ-
τατος, πανυπερπρωτοσεβαστουπέτατος· οὕ-
τως ὁ χρυσοῦς, ὁ γνήσιος χαρακτὴρ τοῦ ἡ-
λληνικοῦ ἔθνους ἐγένετο μολυβδίνιος.

Τοιοῦτον ἡμεῖς ἐξέχομεν ἥλικὸν συμπέ-
ρασμα ἐκ τῶν μολυβδοβούλων τούτων τῆς
Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.

Κατὰ τοὺς μέτους αἰῶνας ἦσαν ἀνθρώποι,
ὅστινες ἐξέχοντο εἰρὴν τὸν φιλοσοφικὸν λίθον,
δι' οὗ ᾗδοντο πάντα τὰ ἐντελὴ μέταλλα
μεταβαλεῖν εἰς χρυσόν καὶ τῆς μὲν εὑρίσεως
τοῦ φιλοσοφικοῦ λίθου ἀπέτυχον, παρέσχον
δὲ ἀπορροὴν εἰς εὑρίσιν τῆς χημείας, ἥτις
μετέβαλε πάντα καὶ κατέστησε πλουσιώ-
τητα τὰ νεώτερα ἔθνη. Ἀλλ' ἡμεῖς ἔχομεν

φιλοσοφικὸν ἀπὸ τῶν λίθων, δι' οὗ τὸν μολυ-
βδίνιον χαρακτὴρα, ὃν περιεβλήθη τὸ ἡμέτε-
ρον ἔθνος κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους,
δυνάμεθα μεταβαλεῖν αὐτὸς εἰς χρυσόν καὶ
γνήσιον ἡλληνικὸν χαρακτὴρα. Ὁ φιλοσοφι-
κὸς οὗτος λίθος ἐστὶν ἡ ἡλληνικὴ παιδεία,
τὰ ἡλληνικὰ γράμματα, ἀποτρέβοντα τοὺς
πανυπερπρωτοσεβαστουπερτάτους ῥύπους.

Ἡ δὲ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ παρεκέλευσε
καὶ τὴν ὕλην τοῦ ΙΖ' τόμου, ὅπως ἀρξήται
τῆς ἐκτυπώσεως αὐτοῦ εὐθὺς ὡς ἐκδοθῇ ὁ
ΙΣ' τόμος. Τοιαῦται αἱ ἐργασίαι τῆς Συν-
τακτικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς ὁ Συλλογὸς ἐκ-
ραῖε τὸν πρόεδρόν καὶ τοὺς μέλησιν αὐτῆς
θερμὰς εὐχαριστίας εὐ εἰδῶς, ὅτι αἱ μόχθοι
αὐτῶν χρησιμώτατοι ὄντες οὐδὲν ἄλλο ἀπο-
φέρουσιν αὐτοῖς ἢ παννυχίους ἀγρυπνίας
πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐκτυπομένων. Τοιαῦτα
ἔργα ἀλλὰ μὲν ἐπὶ ἀμειβῇ γίνονται· τὰ δὲ
ἐργαζόμενα μέλη τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου οὐ
μόνον δωρεὰν ἐργάζονται πάσας τὰς ἐργα-
σίας τοῦ Συλλόγου, ἀλλὰ καὶ συνεισφέρουσιν
ἐκαστον ἐπιστολὴν συνδρομὴν μιαν ὅθωμ. λίραν.

Ι'. Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ.

Αἱ δὲ ἄλλαι διακριθεῖς ἐπιτροπαὶ καταρ-
τισμέναι, ὅπως διαφορά προμελετώσιν ἐπι-
στημονικὰ, ἀρχαιολογικὰ, φιλολογικὰ καὶ
ἐκπαιδευτικὰ θέματα καὶ τούτων τὰ πορί-
σματα ἀνακοινῶνται τῷ Συλλόγῳ, καὶ διευ-
κολύνει τὰ ἔργα αὐτοῦ παρασκευάζουσαι
ἀναγνώσματα, ἐξετέλεσαν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος
καθηκόντα αὐτῶν, ὅσον οὖν τε καὶ ὅσον
ἐξουσία πολλῶν μελῶν επέτρεπεν. Ἀν-
τιθέτως ἀνέγνω τις τὸν κατάλογον τῶν ὀνομά-
των ἐξ ὧν ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπαρ-
τίζεται, εὑρίσκει δέκα καὶ ἐπὶ τὰ πρὸς περ-
σόμενα ὅμως καὶ ἐργαζόμενα ἦσαν οἱ
Ἀσκληπιάδης Κ. Μεκάρης ὁ καὶ πρόεδρος
αὐτῆς, Κ. Ψωμίδης, Παναγιωτίδης, Τα-
χιντζής, Κωνσταντίνος, καὶ ὁ καθηγητὴς
τῶν Φυσικομαθημάτων Βολασηάκης. Ἡ
πραγματεία τοῦ κ. Ψωμίδου, Περὶ τοῦ
πρῶτου καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων
τοῦ Pasteur, καὶ ἡ διὰ τῆς τοῦ κ. Μεκάρη
Περὶ μικροργανισμῶν ὡς αἰτίων τῶν νόσων
ἀνιχνύσθησαν πρότερον καὶ συνεισφέρουσιν
ἐν ταῖς συνεδρίασι τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπι-
τροπῆς. Τὰ ἐργαζόμενα μέλη καὶ ἄλλα ἐν
σπουδαῖα θέματα ὑπέβαλον ὑπὸ τὴν αἰδέαν
καὶ μελέτην τῆς ἐπιτροπῆς ὡρμημένα διὰ τὸ
συνέδριον.

ΙΑ'. Αρχαιολογική.

Ἡ δὲ Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπὴ, ἥς πρόεδρος τυχόντι ὁ σεβασμιος C. Curtis, μέλη δὲ διδάκτωρ Ἰωάννης Mordtmann, J. Calmeyer, ὁ μέγας λογοθέτης Σ. Ἀριστάρχης, Α. Π. Κεραμεύς, Ξ. Σιδερόπουλος, Κ. Πεδικιάνης γραμματεὺς, ἐπὶ ἱπομνηστικῶν συνεδρίαις, καὶ ἀποδημήσαντος τοῦ προέδρου αὐτῆς εἰς Ἀγγλίαν διεκρίθησαν ἐπὶ τέσσαρας μῆνας αἱ ἐργασίαι αὐτῆς· ἀλλ' ὅμως κατ' οὐδὲν ὑπέλειπεν, ἐτοιμάσασα δύο ἀρχαιολογικὰ παρρησιαστικά, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἐξεδόθη ἤδη, τὸ δὲ ἐκδοθήσεται, ἐνέχοντα σπουδαίας ἀρχαιολογικὰς μελέτας· ἡ Ἐπιτροπὴ παραπευχθεὶς καὶ ἑλὼν μελέτας διὰ τὸν ἐπὶ τοῦ ἔτους, ἐν αἷς καὶ ἡ τῶν κ. I. Mordtmann περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ Ν. Ἀρναίου ἀποσταλειῶν ἐπιγραφῶν, ὧν μία ἀνεκόντο, τῶν σπουδαία ἴσθι.

Κατ' αἰτήσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Σύλλογος ἡγόρασεν ἀντὶ 110 φράγκων τὸ σπουδαῖον σύγγραμμα τοῦ Schlumberger la *Sigillographie de l'Empire Byzantin*, περὶ οὗ ἀνωτέρω λόγος ἐγένετο.

ΙΒ'. Φιλολογική.

Ἡ δὲ Φιλολογικὴ, ἥς πρόεδρος ὁ Κ. Ξανθοπούλος, τοῦτου δὲ ἀποδημήσαντος, ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, μέλη δὲ Α. Τάγης, Χ. Χατζηγερόπουλος, Α. Π. Κεραμεύς γραμματεὺς, Φ. Τάγης, Β. Λούσης, Θ. Σαλτέλης καὶ Ἀβραάμ Μαλιζάκας, πρῶτον ἐφρόντισεν ὑποβαλεῖν τῷ Συλλόγῳ κατάλογον περιδοκῶν συγγραμμάτων, ἅπερ ἦσαν ἀπαραίτητα τοῖς μέλεσι τῆς Ἐπιτροπῆς, ὥπως ὥσιν ἐν γνώσει καὶ παρακολουθεῖν ταῖς πρὸς αὐτοὺς τῆς ἐπιστήμης. Ἐν ἐκ τῶν μελημάτων τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἴσθι καὶ ἡ κρίσις τῶν περὶ τοὺς συλλογῶν τῶν ζώντων μεμνημένων ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ λαοῦ. Ταῦτα δὲ τὸ ἔτος ἐπέμψθησαν ἑνδεκά συλλογαί, περὶ ὧν ἔλθον τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναγνώσει· ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς κ. Α. Π. Κεραμεύς. Ἐκ τῶν ἀποσταλειῶν συλλογῶν βραβεύονται ταῦτα τὸ ἔτος ὑπὸ.

Ἡ Φιλολογικὴ Ἐπιτροπὴ, ὥπως διευκολύνῃ τοὺς ἀσχολομένους περὶ τὴν συλλογὴν τῶν ζώντων μεμνημένων, ὑπέβαλε τῇ ἐγκρίσει τοῦ Συλλόγου ὁδηγίας τινας περὶ τῆς μεθόδου, ἥ ὁφείλουσι ἀκολουθεῖν οἱ περὶ τοιαύτας συλλογὰς καταγινόμενοι· αἱ ὁδηγαὶ αὗται

[ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ'].

ἐγκρίθῃσι ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἐκδοθήσονται μετὰ τοῦ προγράμματος ἐν τῷ Περιδικῷ καὶ κατ' ἰδίαν, ὥπως διανεμηθῶσι τοῖς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις λογίαις καὶ επικατασσωσι τὸν ἕλκον καὶ τὴν φιλοτιμίαν αὐτῶν πρὸς συλλογὴν τῶν γλωσσικῶν θησαυρῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀσχολεῖται ἤδη καὶ περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ νέου προγράμματος τῆς ζωγραφικοῦ Βιβλιοθήκης συγκρίνων τοὺς προταθείσιν ἑσῶς ὑπὸ τοῦ φιλογενούς ἀγωνοθέτου.

Ἡ Φιλολογικὴ Ἐπιτροπὴ ὑπέβαλε τῇ ἐγκρίσει τοῦ Συλλόγου διὰ τὸ συνέδριον καὶ τινὰ φιλολογικὰ θέματα· α') Περὶ ἀπλόητος, ἀρετίας, κάλλους καὶ ἔθνους τῆς δημοτικῆς ἀρχαίας ποιήσεως παραβαλλομένης πρὸς τὴν ἀρχαίαν· β') Περὶ τῶν ὁμοιοτήτων καὶ διαφορῶν τῆς ποιητικῆς καὶ περὶ ἐκκαλεσμένης γλώσσῃς πρὸς τὴν ὁμιλουμένην τοῦ λαοῦ γλῶσσαν ἀπὸ Ὀμήρου μέχρι Δημοφρόντος τοῦ Φαληρέως. Ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ ἢ ἡ αὐτὴ τῇ τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων· ὁμοίως τῶν λεγόντων καὶ γραφόντων καὶ τῶν ἀντιγράφων περὶ γλώσσας ἐπίσταται τὴν ἐκαστοῦ προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπερ καλῶς ἐξετάζομενον καὶ ὁρθῶς λύμενον δύναται ἴσως καὶ ἡμᾶς περὶ τῶν ὁμοιοτήτων καὶ διαφορῶν διαχωρίσει τῆς γραπτῆς ἡμῶν γλώσσῃς πρὸς τὴν λαλουμένην ὑπὸ τοῦ λαοῦ· γ') Ἱστορία τῶν ἑρμηνειῶν περὶ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσῃς ἀπὸ Κοραΐου μέχρι τοῦ νῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκδοθέντων γλωσσολογικῶν καὶ ἄλλων νεκρῶν ἑλληνικῶν κειμένων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν μελετημάτων τῶν ἡμετέρων τε καὶ τῶν ἑτέρων γλωσσολογῶν.

ΙΓ'. Ἐκπαιδευτική.

Τέλος ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τακτικῶς ἱπομνηστικῶν συνεδρίαις· αἱ δὲ ἐργασίαι, περὶ ἧς ἀσχολήθη, ἐκτός τῆς διανομῆς εἰς τὰ σχολεῖα Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν προσκετῶν τοῦ ἐξ ἐκκοσμητικῶν πρᾶγμων κληροδοτήματος τοῦ αἰδίου Ζαρίφη, ἦσαν αἱ ἑξῆς· α') ἡ σύνταξις ἑλληνικῶν περὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνδέσμου τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἀνωτέρων περὶ τεχνολογικῶν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ βελτίωσιν τῆς μέσης ἐκπαίδευστος ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἡ ἐγκρίσις ἐγκρίθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου καὶ ἐκδοθεῖσα ἐπέμψθη πρὸς τὰς ἐφορίας καὶ πρὸς τοὺς γυμνασιάρχας καὶ διευθυντὰς τῶν ἀπανταχθῶς Ἑλληνικῶν γυμνασίων καὶ

ἀνωτέρων παρθεναγωγείων, ἐπιδοκιμασθῇ δὲ ὑπὸ τῶν πλείστων· τινὲς δὲ τῶν γυμνασιαρχῶν καὶ ἔργῳ ἀπέδειξαν τὴν ὀρθότητα τῶν προτεινόμενων ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ἀναγινόντες κατὰ τὴν ἐναρξιν τῶν δημοσίων ἐξετάσεων σπουδαίους λόγους, οἷος ὁ τοῦ εὐπαίδετου γυμνασιαρχοῦ Λαμίας κ. Θεμιστοκλέους I. Ὀλυμπίου Σίντομος περιγραφή τῶν γυμνασίων Γερμανίας. Ὁ κ. Ὀλυμπιος λόγον ποιῆται καὶ περὶ τῶν προγραμμάτων λίγων μεταξὺ ἄλλων: «Τὰ προγράμματα τῶν διαφόρων γυμνασίων τῆς Γερμανίας, ἅτινα ἀνταλλάσσονται μεταξὺ ἀλλήλων ἡ θεωροῦνται εἰς τοὺς ἐκάστοτε ἐπισκεπτομένους αὐτὰ ἔξωθεν, εἰσι τὰ κάτοπτα τῆς πνευματικῆς κινήσεως καὶ ζωῆς τῆς ὑπαρχούσης ἐν τοῖς Γερμανικοῖς γυμνασίοις, σύνθετα δὲ οἱ κρίκοι, ἃν ᾤωμαι οὗτοι, τῆς μεγάλης πνευματικῆς ἀξιοῦσι, οἵτινες συνδύουσι πάντα τὰ γυμνασία τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας μετ' ἀλλήλων. Ὅτι, καθὼς ὑπάρχει ἐνότης ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν διαφόρων τάξεων ἐνὸς ἐκάστου γυμνασίου γενικᾶ, οὕτως ὑπάρχει καὶ ἐνότης καὶ πνευματικῇ κοινότητι ἐν τῷ κολλοσιακῷ συμπλέγματι τῶν ἀπαιρηθμένων Γερμανικῶν γυμνασίων.

Ὁ κ. Ὀλυμπιος λέγει περὶ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἐν Δρέσδῃ γυμνασίου τοῦ Σακχάρου εἶχεν ὀκτακισθλίας τοιαῦτα προγράμματα παντοίας ὄλης, ὅτι τὰ Γυμνασία ἐπισκεπτόμενοι ὥστε δικαίως ἔλεγον ὁ Σύλλογος ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ αὐτοῦ: «Τὴ δ' ἂν ἰγίνετο, εἰ καὶ ἡμετέρα Γυμνάσια καὶ οἱ γυμνασιαρχοὶ αὐτῶν καὶ καθηγηταὶ ἠμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους; πόσας δ' οὐκ ἂν εἰχομεν ἱκανοτάδας ἢ καὶ γυλιᾶδας τινὲς σπουδαίων ἐκπαιδευτικῶν ἢ καὶ ἄλλων ἐπιστημονικῶν διατριβῶν, ἢ τίς πρόσδος καὶ κίνησις οὐκ ἂν ἰγίνετο ἐν τῇ μέσῃ ἐκπαίδευσί, εἰ ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν ἡμετέρων γυμνασίων ἐπαράτει, ὥς ἐν Γερμανίᾳ, τὸ καλὸν ἔθος, ἢ κατ' ἔθος ἐν τῇ ἐναρξί τῶν μαθημάτων ἐκαστοῦ Γυμνασίου ἀναγινώσκειται ἐπιστημονικῇ τῇ διατριβῇ καὶ συνεκτυπώται πᾶσι ταῖς ἐπισφαῖς ἐκθέσει καὶ προγράμμασι τῶν μαθημάτων, καὶ ἀμοιβαία γίνονται τῶν διατριβῶν τούτων ἀνταλλαγή; Τίς ἀρνηθήσεται τὰ ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς ταύτης πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγαθὰ, τὴν ἀποκάλυψιν τῶν κακῶν ἰσχύοντων καὶ διόρθωσιν αὐτῶν, τὴν βελτίωσιν τῶν διδασκτικῶν μεθόδων καὶ τῶν διδασκτικῶν βιβλίων, τὴν ἀμύλλαν τῶν

Γυμνασίων καὶ καθηγητῶν καὶ τὴν ὑπὸ καυσίν τοῦ ζήλου αὐτῶν, οὐ μὲν δ' ἄλλὰ καὶ τὴν συμπαγίαν ἰωσιν καὶ τὸν σπινὸν αὐτῶν συνδέσμον;»

Ἐκ τῆς ἐπιδοκιμασίας ἐκείνων, ἥς ἐτυχεν ἡ ἐγκυκλίος τοῦ Συλλόγου, καὶ ἐκ τῆς προθυμίας, μεθ' ἧς ἀνωτέρω τιν ἐκπαιδευτήρια ἱσπευσαν ἢ ἐκθέσει ἐκδόναι περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν ἢ κἀλλίον καταρτισθῆναι καὶ τέλεια γενέσθαι Γυμνάσια, δυνάμεθα εἰπεῖν, ὅτι οἱ πόθοι τοῦ Συλλόγου καὶ αἱ εὐχαῖαι εἰσονται ἔργον τετελεσμένον ἄλλ' ὅρα ἴομεν καὶ τινὰς διασπαρήσεις δοῦναι, διότι ὁ σκοπὸς τῆς ἐγκυκλίου παρενοήθη ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων, οἵτινες κἀλλιον τῶν ἄλλων ὤφελον διδιδεῖν τί προτείνει ὁ Φιλόλογικὸς Σύλλογος, ἐκπαιδευτικῶν ὁλην καὶ σύνδεσμον τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Συλλόγων.

Ὁ Σύλλογος, ὅπως διευκολύνῃ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν διατριβῶν καὶ προγραμμάτων, ἀνιδίχεται ἰδίᾳ δαπάνη διαβιβάζειν τὰ ἀνταλλάσσόμενα εἰς τὸν πρὸς ὃν ἔρρον, ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο ἦν προσωρινόν, ὅπως γίνεταί ἀρχῇ, διότι τῷ κυρίῳ Λέκτωρι Κορομυλῇ ἐπίστευειν ἄμα τῇ ἐγκυκλίῳ παρακαλῶν, ἵνα τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει καταστήματα Α. Κορομυλῆ ἀναλάβωσι τὴν προντίδα τῶν ἀνταλλάσσόμενων διατριβῶν καὶ προγραμμάτων, ὡς πράττει αὐτοὶ ἐν Γερμανίᾳ ὁ ἐν Λειψίᾳ βιβλιοπώλης Κωμυλ.

Ὁ ἐν Ἀθήναις ὁμοῦ διδασκαλικὸς Σύλλογος ἄλλως κρίνει ἀξίον, ἵνα αὐτὸς γένεταί κέντρον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνδεδεμένου τῶν Γυμνασίων· εἰ πλουσιωτέρως ἴσθι τῶν καταστημάτων Κωμυλῆ καὶ δύναται τελειῖν ἐπισφαῖς τὰς ἐπιστημικὰς τέλεις, τόχρη ἀγαθῇ, ἀναλαβέτω τὴν προντίδα· ὁ δὲ Φιλόλογικὸς Σύλλογος πρῶτος ἐκκαλεῖσθας αὐτὸν μάλιστα χάριτας λυπεῖται ὅμως σφόδρα, ὅτι ὁ πρῶτος τοῦ διδασκαλικοῦ Συνεδρίου φαίνεται ἀγνοῶν τὰ ἔργα τοῦ ἐν Κωνσταντίνῳ πρῶτον ἐκθέσει κατακυρωσμένη ἴσθι ἐν τῇ πρακτικῇ τοῦ Συνεδρίου τῶν Συλλόγων, διότι ἄλλως οὐκ ἂν ἔλεγον, ὅτι ὁ Φιλόλογικὸς Σύλλογος Κωνσταντινουπόλεως ἴσθι ἐνὸς μόνον μέρους τοῦ ζητήματος τῆς μέσης

εκπαίδευσιν. Τί δέ; ἡ ἑκδοσις τῶν ἑλλήνων συγγραμμάτων οὐκ ἀπορᾷ εἰς τὴν μέσην ἐκπαίδευσιν, ἥ τὰ δύο ἐκ τῶν τριῶν ἀγωνοθετημάτων τοῦ ἐν Ὁδησῶ γυνικοῦ προέχοντος τῆς ἑλλᾶδος κ. Ἰωάννου Βουτσινᾶ; Ἐν τῷ προγράμματι τοῦ Συλλόγου τῆς 20 ἀπριλίου 1891, ἐκδοθέντι ἐν τῷ 15' τόμῳ τοῦ περιοδικοῦ καὶ οὕτως λέγεται: Δεύτερον ἀγωνοθέτημα τοῦ Βουλγαρίου ἀγῶνος καὶ οἰονεὶ συνέχεια τοῦ πρώτου ἔσται ἡ σύνταξις ὁμοίου ὁδηγοῦ ἀπορρόντος ἐν τὴν μέσην ἐκπαίδευσιν, ἥτοι εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ γυμνάσια. Τρίτον ἀγωνοθέτημα ἔσται ἡ ἱστορία ἐν περιλήψει τῆς συστολῆς, ἀναπτύξεως καὶ σημερινῆς καταστάσεως τῶν λεγομένων πρακτικῶν ἡ πραγματικῶν σχολῶν (écoles pratiques) ἐν ταῖς τῇ Εὐρώπῃ (Γερμανίᾳ, Ἑλβετίᾳ, Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ, Ρωσίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ ἐν ταῖς Ἰνδοκίνοις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς, καὶ κατ' ἐκτασιν περὶ τοῦ προσηλωτοῦ τρόπου, καθ' ὃν δυνατόν ἔσται νὰ συσταθῶσι τοιαῦται πραγματικαὶ σχολαὶ καὶ παρ' ἡμῶν. Ἐκαστοῦ ἀγωνοθετήματος βραβεῖον ὀρίζονται διχοφύλια καὶ πεντακασίον φράγκα.

Ταῦτα οὐκ ἀπορῶσιν εἰς τὸ ὅλον ζήτημα τῆς μέσης ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ μόνον ἐνὸς μέρους αὐτοῦ ἀπτονται; Ἀλλὰ καὶ οὕτως ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος παραχωρεῖ παντὶ τῷ γλιχομένῳ πᾶσαν ἀξίωσιν πρωτοβουλίας, διότι οὐδὲν ἄλλο αὐτὸς ποιεῖ καὶ εὐχεται ἢ τὴν ἐναρξίνωσιν τῶν λόγων ἐν ἑργοῖς περὶ διὰ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνδίσμου τῶν ἀπανταχοῦ ἑλληνικῶν γυμνασίων φρονεῖ, ὅτι οὗτος οὐδενὸς συλλογικοῦ κέντρου ἔχει χρεῖαν ἀλλὰ φιλοτιμίου βιβλιοπώλου, ὅπως τὴν προτιθεὶ ἀναλάβῃ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀνταλλασσόμενων προγραμμάτων.

Δεύτερον ἔργον τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἦν ἡ σύνταξις προγράμματος τελείας ἀσκητικῆς σχολῆς, διότι ἐκ τινῶν ἐπαρχικῶν τοιούτου προγράμματος αἰτίσεις ἐγένετο πρὸς τὸν Σύλλογον, ὃ δ' ἐκπαιδευτὸς συντάχῃς τῆς ἐν Γαλατῇ ἀσκητικῆς σχολῆς συνέταξε κατ' ἐντολήν τῆς Ἐπιτροπῆς τοιούτον πρόγραμμα, ὅπερ συζητηθὲν καὶ τροποποιηθὲν ἔστιν ὅπου उपεβλήθη τῇ ἐγκρίσει τοῦ Συλλόγου, ἐπικυρωθὲν δὲ ὅσον οὕτω ἐκδοθήσεται ἐν τῷ Περιοδικῷ καὶ κατ' ἰδίαν, πρὸς ὁδηγίαν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῶν ἐνταῦθα.

Τρίτον ἔργον ἦν ἡ κρίσις τοῦ Καρπατιοῦ ἀγῶνος, ᾗς ἔκθεσιν ἀναγνώσεται ὁ εἰσπηγὴς τῆς τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Βαλσαμάκης Περὶ τοῦ

ἐνὸς καὶ μόνου ἐπαβληθέντος συγγραμματος τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Τοῦ Καρπατιοῦ ἀγῶνος ἀεράζοντα μένουσιν ἡ συγγραφή ἑλληνικῆς ἱστορίας, Γραμματικῆς καὶ Χρηστομαθίας, ἐπ' ᾧ καὶ παρατείνονται εἰς τὸ ἐπὶ τὸν ἴτος. Κατὰ μέτρον τοῦ λήξαντος ἔτους ἔμελλε γενέσθαι καὶ ἡ βράβεισις τοῦ πρώτου ἀγωνοθετήματος τοῦ Βουτσινικοῦ ἀγῶνος, ἥτοι ὁδηγὸς τῆς πρώτης παιδείσεως ἀπορρόντων τῶν εὐλῶν. Τὸ βραβεῖον ἦν διχοφύλιον καὶ πεντακασίον φράγκων· ἀλλ' οὐδεμίᾳ συγγραφῇ ὑπεβλήθη; διὰ καὶ τοῦτο παρατείνεται εἰς τὸ ἐπὶ τὸν ἴτος· οἱ βουλομένοι δὲ πλείω γνῶναι περὶ τοῦτου τοῦ ἀγωνοθετήματος ἀναγνώσαντες τὸ πρόγραμμα ἐν τῷ 15' τόμῳ τοῦ Περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου (σελ. 121—123).

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἠτοχολήθη καὶ περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ προγράμματος τῆς μέσης ἐκπαίδευσιν; ἀλλ' ἀνέβαλε τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ σπείδονσα βραβείω; διότι πράττει περὶ τῆς μέσης ἐκπαίδευσιν, ὅτι καὶ περὶ τῆς πρώτης ἱπραξῆς βουλεται πρότερον ἐκτάσει καὶ καλῶς μελετήσαι τίνας μεταβολὰς ἐπὶ τῆς ἐναρξίνωσιν μέρη τοῦ νῦν ὑπὸ τῇ ἡ μέσῃ ἐκπαίδευσιν ἐν Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, καὶ τίνας τῶν μεταβολῶν τούτων εἰσι πρόσθετον καὶ προσφρεῖς τῇ ἡμετέρᾳ ἐκπαίδευσιν, ὅπως ἐν γνῶσιν περὶ τῆς συντάξιν προγράμματος περὶ ὁδηγοῦ τῆς μέσης ἐκπαίδευσιν. Ἐν τῇ περιλήψει εἰς τὸ μέτρον καὶ προτείνῃ ἰδρυσθὲν παρ' ἡμῶν πραγματικῆς σχολῆς ἀποκλειομένης τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, διότι τοῦτο γίνεται ἐν ταῖς πραγματικαῖς σχολαῖς τῆς Γαλλίας καὶ Γερμανίας, οὕτως ἀπατάται δεινὰν ἀπάντην μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν ἄλλην φιλολογίαν ἢ τὴν ἀρχαίαν. Ὅλα ὁμοῦς ζητήματα ὁρθῶς μελετώμενα πολλὰ διδάσκουσιν ἡμᾶς καὶ διαφωτίζουν; διατὶ π. γ. παρ' ἡμῶν μὲν τὰ ἀνώτερα παρθιναγωγεῖα μόλις ἰδόντα τὸ ρῶς ἐκπρόρρησαν, ὅτι τῶν κορυφῶν ἀρξάντο τῆς τελειότητος καὶ ἀξία ἐγένοντο πρότυπα μιμήσεως καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐκπαιδευτικοῖς τῆς ἱστορίας, ἐν δὲ πρῶσις τὰ ἀνώτερα παρθιναγωγεῖα οὐκ ἀναγνωρίζονται ὡς καθιδρυμένα τῆς μέσης ἐκπαίδευσιν ἀλλὰ τῆς πρώτης, καὶ τοῖς πολλὰ καὶ καλλιστὰ εἰσι διοργανωμένα καὶ ἔχουσι διευθυντὰς καὶ καθηγητὰς σπουδαίους, προσφύμους ὅλων τοῦ Πανεπιστημίου, διδάκτορας τῆς Φιλοσοφίας, καὶ ἐγκρατεῖς ἀλ-

МЕЧНИКОВА

λῶν τε γλώσσων καὶ τῆς Παιδαγωγικῆς; διατὶ ἡ Πρωσικὴ κυβέρνησις, καίτοι ἡ Πρωσία μᾶλλον προηγήμενη ἐστὶ τῆς ἄλλης Γερμανίας, ἀρνείται ἀναγνωρίσαι αὐτὰ ὡς Γουινάια τῶν θλίτων; διατὶ σπεύδει βραδείως; Τὸ παρὰδειγμα τοῦτο ἰκανὸν σωφρονίζει ἡμᾶς σπεύδοντας ταχέως καὶ ἐπιπολιτικῶς συνεπιτιμώμενους καὶ κρίνοντας.

ΙΔ'. Βιβλιοθήκη.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν διαρκῶν ἐπιτροπῶν. Εἰς δὲ τὴν Βιβλιοθήκην κατὰ τὸ ἔλαττον συλλογικὸν ἔτος εἰσῆλθον τόμοι καὶ φυλλάδια 477, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἡγορηθέντα ὑπὸ τοῦ Συλλόγου, τὰ δὲ πλεῖστα προσεγίνεσαν αὐτῷ ἐπ' ἀνταλλάξῃ ἢ δωρεάν. Τῶν προσεγινόντων κυριώτεροι εἰσιν αἱ ἀπογοίαι: ὁ κ. Τηλέμαχος Καραθεοδωρῆς προσεγίνων σειράν τοῦ Νεολόγου ἀπὸ τοῦ 1873—1875 δεξιμένην ἐν πέντε τόμοις: ὁ ἐν Ἀθήναις ἱατρός κ. Ι. Π. Πύργος πάντα τὰ συγγράμματα καὶ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδομένας ἐφημερίδας: ὁ κ. Νικόλαος Froie, καθηγητὴς ἐν Φιλοσοφίᾳ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ὀδησῶν, ὁκτώ φιλοσοφικὰς αὐτοῦ συγγραφάς: τὸ ἐν Ἀθήναις ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας διάφορα διατάγματα καὶ ἐκθέσεις: τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν Ἑσπερικῶν καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν τῶν Ἑσπερικῶν Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν ἢ Συμβάσεις Ἀκαδημία τῶν Ἑσπερικῶν Πολιτειῶν ὅκτῳ ὑπ' αὐτῆς δημοσιευθέντα συγγράμματα: ἡ Ἀκαδημία Minnesota τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐν Μιννεαπόλιν τὸ διετήριον αὐτῆς: τὸ Πανεπιστήμιον Johns Hopkins τῶν ἱστοριοπολιτικῶν ἐπιστημῶν τὸ περιοδικὸν αὐτοῦ: τὸ Φρειδερίκειον Πανεπιστήμιον Ἀλλης-Βιττεμβέργης ἐν Γερμανίᾳ ἐκατόν καὶ μίαν θύσεις, ἱατρικὰς, μαθηματικὰς, φιλοσοφικὰς, καὶ δύο συγγράμματα: τὸ ἐν Ρωσσίᾳ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας τὸ μηνιαῖον αὐτοῦ περιοδικόν: ὁ ἐν Λονδίῳ Σύλλογος τῶν Ἑλληνικῶν Σπουδῶν πάντα τὰ μέχρι τούδε ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντα: ὁ ἐν Παρισίοις Σύλλογος τὴν ἐπετηρίδα αὐτοῦ: ὁ ἐν Ἀθήναις νομοδιδάσκαλος κ. Ν. Σαρρί-πολις πάντα τὰ συγγράμματα αὐτοῦ: ὁ κ. Γ. Μανουσῆς ἐκατὸν ἀντίτυπα τῆς Παιδαγωγικῆς Διατριβῆς αὐτοῦ καὶ ἐντετύχοντα καὶ ὅκτῳ πίνακας πρὸς ὑπαγεύμεναι γραφῆς εἰς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων: ὁ ἐν Πιτροπολὶ κ. Διοτῆνης τρεῖς συγγραφάς

αὐτοῦ: ὁ αἰδεσιμώτατος C. G. Curtis διτομον σύγγραμμα τοῦ Migne ἐνέγον καταλόγον θεολογικῶν χειρογράτων: ὁ ἐν Βρυξέλλαις νομοδιδάσκαλος κ. Alphonse Rivier πέντε πολυτίμους συγγραφάς αὐτοῦ: ὁ κ. H. Kierpert ἀντίτυπον τοῦ νεωτάτου μεγάλου γάρ-του τῆς Ἑλλάδος Ἀσίας: ὁ κ. Α. Π. Κεραμεὺς δέκα βιβλία διαφόρου ὕλης: ὁ καθηγητὴς τοῦ ἐν Μονάχῳ Πανεπιστημίου κ. Christ τὴν διτομον κριτικὴν αὐτοῦ ἐκδοσιν τῆς Παλῆδος: τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον τὸ δεύτερον μέρος τοῦ καταλόγου τῶν ἑλληνικῶν νομισμάτων.

Ἀντίτυπα δὲ τῶν ἐκατὼν συγγραμμάτων προσέγινον καὶ οἱ κ.κ. R. Foester, I. Βαλιέ-τας, N. Γ. Πολίτης, Δ. Καμπούρογλου, Δ. Κ. Σακελλαρόπουλος, I. Ρωμανός, Δ. Βικί-λας, Βλ. Σκορδίνης, Α. Ὀλιβέρος, Κλέων Ραγκαβῆς, B. Latichew, Στ. Αζμπος, I. Σακελλίων, D' Hale, Νέφυρος Παγίδας ἀρχιμαθητὴς, K. Κοντόπουλος, M. Παρανά-κας, N. Χαρσιζάκης, Γ. Δροσίνης.

Χειρόγραφα δὲ προσέγινον ὁ ἐρομὸν-αρχος M. Κοτσάνης, ὁ Τηλέμαχος Καραθεοδωρῆς, ὁ αἰδ. Ιερεὺς Ἐλευθέριος Σερφίλλιος καὶ ὁ σεβασμώτατος Θεσσαλονίκης Γρηγό-ριος Καλλίδης.

Πᾶσι τοῖς δωρηταῖς ὁ Σύλλογος ἐξέφραξεν ἥδη τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ καὶ αὖθις ἐπανα-λαμβάνει αὐτὰς καὶ δημοσίᾳ δι' ἐμοῦ εὐχό-μενος, ἵνα οἱ δωρηταὶ βιβλίων πολλαπλασιά-ζωνται, διότι οὕτως ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Συλ-λόγου καταστίθεται πλουσιώτερα καὶ χρη-σιμώτερα τοῖς βουλομένοις φοιτᾶν εἰς αὐτὴν ξένῳ τε καὶ ἡμετέροις καὶ ἀποκαρποισθαι ὠφείλει ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ μελέτης.

Ἐκ τῶν βιβλίων τῶν ἐν τῇ ἀποθήκῃ τῶν διπλῶν καὶ πολλαπλῶν ἀντίτυπων ὁ Σύλλο-γος ἐδωρήσατο 40 ἀντίτυπα τῆς Καλλιμα-ρίας Μανουσῆος καὶ 46 ἀντίτυπα τῆς Ἀλκασ-τουπόλεως καὶ 46 ἀντίτυπα τῶν Ἀλκασ-τουπόλεως τῆς Ἑσπερίας Χερσονήσου.

Ἐξ οὗ ὁ φιλόπονος κ. Α. Π. Κεραμεὺς ἀνέλαβε τὴν ἐπιμέλειαν τῶν βιβλίων, τὰ βιβλία κατετάχθησαν δευτέρω, καὶ ἐπι-στημονικῶς συνετάχθη κατάλογος, πρὸ οὗ γεννιέται φρονεῖν, ὅπως ἐκδοθῇ, διὸ καὶ ἐκ-σταί χρεῖσται.

ΙΕ'. Ἀναγνωστήριον.

Τὸ δὲ Ἀναγνωστήριον τοῦτο τὸ ἔτος ἐγί-νετο πλουσιώτερον τῇ προσηχῇ πολλῶν Πε-

ροδικῶν καὶ Ἐφημερίδων. Εἰσῆλθον δὲ τῇ μὲν συνδρομῇ τοῦ Συλλόγου τὰ ἑξῆς Περιοδικὰ: Academy, Berliner Philolog. Wochenschrift, Bulletin antique, Jahresbericht über die Fortschritte der class. Alterthumswissenschaft, Journal des Economistes, Journal des Savants, Journal des Sciences, Scientifiques, Hermes, literarisches Centralblatt, Revue Archéologique, Revue d'Anthropologie, Revue de Philologie, Revue Critique, Revue Internationale de l'enseignement, Revue de l'enseignement secondaire, L'Université, Journal de l'Instruction Publique, Revue des Deux-Mondes, Revue Politique et Littéraire, Revue Scientifique, Wiener Studien.

Ἐπ' ἀνταλλαχῇ δὲ εἰσῆλθον Ἀνατολικὸς Ἀσὴρ Κωνσταντινουπόλεως, Anatolian Πειραιῶς, Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερίς Ἀθηνῶν, Bulletin dell'istituto di corrispondenza Archeologica, Gazette Médicale d'Orient, L'Eclair, Ἑκκλησιαστικὴ Ἀθήνα, Köster, Mittheilungen d. Deuts. Arch. Instit. in Athen, Παρνασσός, Πλάτων, Φοῖβος (Ἀθηνῶν), Revue Orientale, K. Rev.

Δωρεῶν δὲ εἰσῆλθον αἱ ἐπομέναι ἐφημερίδες: Αἰὼν (Ἀθηνῶν), Ἀκρόπολις (Ἀθηνῶν), Ἀνατολικὴ Ἐπιθεώρησις (Ἀθηνῶν), Ἀρεῶρησις (Βολού), Βιβλῆτις, Ἑβραϊκαὶ καὶ Εἰδήσει (Τερζίστικ), Ἐφημερίς (Ἀθηνῶν), Ἡλῖος (Ἀθηνῶν), Κωνσταντινουπόλις, Νεολόγος, le Messager d'Athènes, Νέα Ἐφημερίς (Ἀθηνῶν), Phare de Bosphore, Πῶτα (Ἀθηνῶν), Σάμος, Stampoul, Σάλλοι Βουκουρεστίου, The Cyprus Herald, Φιλιπποπόλις, Φιλόπατρις (Ἀθηνῶν).

Πᾶσι τοῖς ἀποστέλλουσι δωρεῶν τὰς ἐφημερίδας αὐτῶν ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τοῦ Συλλόγου, ἰδίως δὲ εὐχαριστίας ἐκφράζει ὁ Σύλλογος τοῖς διευθυνταῖς τοῦ Νεολόγου, Κωνσταντινουπόλεως, Βιβλῆτιδος, Eastern express, Phare de Bosphore, Stampoul, Turquie, διότι μετὰ προθυμίας πέντα καὶ δωρεὰν δημοσιεύουσι τὰς ἀγγελίας αὐτοῦ.

ΙΣΤ'. Σχέσεις τοῦ Συλλόγου.

Αἱ σχέσεις τοῦ Συλλόγου πρὸς τὰς ἐφερίδας τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις σχολείων καὶ πρὸς τοὺς Φιλεκατεδυτικοὺς Συλλόγους καὶ ἀδελφότητας ἐγκαθώθησαν, ἐξ οὗ οἱ μὲν ὑποφύοντες ἔπαυσαν χρῆσθαι τῷ Συλλόγῳ χρέ-

ματα ὑπὲρ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀπόρων σχολείων, αἱ δὲ ἐφορίαι πέραντο ἐκθέσεις περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν σχολείων, σύλλογος δὲ τινος καὶ ἀδελφότητες ὑποκρίναντο τῇ φορᾷ τῶν πραγμάτων ἔπαυσαν ἐργαζόμενοι· ἄλλ' ἡ χαλάρωσις αὐτῶν οὐκ ἐκ τοῦ Συλλόγου προήλθε, διότι ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῷ ὅτι ἐπαύσατο, οὕτε πύεται μερμυῶν ὑπὲρ τῶν σχολείων τῶν ἐπαρχιῶν, ὡς μαρτυρεῖ τὸ κατ' αἰσθαι αὐτῶν συνταχθῆναι ὑπὸ τοῦ Συλλόγου πρόγραμμα τῆς ἀστικῆς σχολῆς, ἡ ἐγκύκλιος τοῦ Συλλόγου περὶ Ἐκπαιδευτικοῦ συνδεδεμένου τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς μέσης ἐκπαίδευσίως ἀπορτέρων τῶν ῥήτων, ἡ ἐκδοσις διδακτικῶν βιβλίων τοῦ Καρπακινίου ἀγῶνος πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολῶν καὶ τῶν κατωτέρων τάξεων τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ λοιπὰ.

Αἱ ἐπιστολικάται τοῦ Συλλόγου σφύσεις διατελοῦσιν, ὡς πρότερον, οὐαὶ πολλὰ καὶ ποικίλαι, διότι καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ πολλὰ εἰσι καὶ ποικίλαι. Τοῦτο τὸ ἔτος εἰσῆλθον μὲν 460 ἔγγραφα, ἐξῆλθον δὲ 543, τῶν ἐγκυκλίων ὡς μονάδων θεωροῦμεν, τῶν δὲ πολλῶν ἀντιτύπων αὐτῶν μὴ ἀριθμοῦμεν, ἡ ἔργασία αὐτὴ ἡ μάλλον ἐπιμαχθὸς ἐστὶ τοῦ Συλλόγου ἀπαιτούσα γενικῶν γραμματικῶν, ῥημάτων, ῥημάτων, ῥημάτων καὶ ἀκρίματων. Χαίρων δὲ ἀγγέλω, ὅτι τοιοῦτος ὑπῆρξε τοῦτο τὸ ἔτος ὁ κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδης, ἀπὸ πρῶτας μέχρις ἐσχέρας ἐργαζόμενος ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Συλλόγου.

Ἐκ δὲ τῶν Ἐπιστολῶν τῶν πεμθεῖσῶν τῷ Συλλόγῳ ἰδίως μνηστὴ εἶναι εἰσιν αἱ ἐπιστολαὶ τῶν κυρίων Στεφάνου Ζεφειροπούλου καὶ Ν. Ζαφίρη, ἀλλήλ κ. τοπτορα τῆς εὐγενεὺς αὐτῶν καρδίας καὶ προαιρέσεως, καὶ αἱ τρεῖς ἐπιστολαὶ τοῦ Χρηστάκη Χωρρέου, τρεῖς ἀδύνατον πολυτίμητοι καὶ περιλαμπεῖς.

Ὁ Σύλλογος διατηρεῖ σχέσεις ἐπιστημονικὰς καὶ ἀνταλλάσσει τὸ Περιοδικὸν αὐτοῦ πρὸς τὰ δημοσιευόμενα ἔργα ἀκαδημικῶν, Πανεπιστημίων, Συλλόγων τῶν ἐν Ἑυρώπῃ καὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ, ἐξ ὧν καὶ ὁ ἐν Παρισίοις πρὸς ἐνίστασιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν Σύλλογος, εἰς αὐτῶν τῷ ἡμετέρῳ Συλλόγῳ, καὶ πολλὰ βιβλία πέμψας τῇ ἡμετέρῃ βιβλιοθήκῃ, οὐ χρεὶν ἄλλοτε καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐν Γαλλίᾳ ἐπεμψε πολυτιμωτάτην συλλογὴν βιβλίων, ἀπολεσθεῖσαν δυστυχῶς ἐν τῇ ἐκθεσίᾳ ἐκείνῃ πυρκαϊᾷ τοῦ 1870. Ὁ Φιλολόγος Σύλλογος ἀπὸ ἀπο-

τινων χάριν ἀνθ' ὧν ἔλαθεν ἀνεδέξατο τὴν φροντίδα συλλέγειν τὰς ἐνταῦθα συνδρομὰς αὐτοῦ καὶ ἀποστέλλειν αὐτάς εἰς Παρισίους.

Καὶ ὁ ἐν Λονδίῳ διὰ συστάς πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν Σύλλογος λίαν φιλοπόνηος ἀπεδέξατο ἔλθειν εἰς σχέσεις πρὸς τὸν ἡμέτερον καὶ ἀνταλλάσσειν τὰ ἐπιστημονικά αὐτοῦ ἔργα πρὸς τὸ Περιοδικὸν καὶ τὰς ἄλλας τοῦ Συλλόγου δημοσιεύσεις.

Πολλῶν δὲ ἐπαίνων καὶ εὐχαριστιῶν ἄξιός ἐστιν ὁ ἐν Καίρῳ Ἑπικουρικός Σύλλογος, ὃς οὐ μόνον προθύμως τὴν σύστασιν τοῦ Συλλόγου ἡμῶν ἀπεδέξατο ἔλθειν εἰς ἀρωγὴν τῶν Σχολείων τῆς ἐν Ἠπιείρῳ Ὀδρεϊταίνης Ἰδέε τρισηλίου γρόσια, ἀλλὰ καὶ παρεκάλεισιν αὐτὸν πληροφάνειαν δοῦναι περὶ τῶν ἰχόντων γράμην ὑποστηρίξεως σχολείων τῆς Θράκης, Μακεδονίας καὶ Ἠπείρου.

Εἴθε καὶ ἄλλοι νῦν ἐμψύχοντο αὐτοὺς! διότι, εἰ οἱ ἀπανταχοῦ διασπαρμένοι Ἕλληνες εἶχον τὸν ἑαυτῶν καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἐν Καίρῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ ἕκαστος τὸ καθήκον αὐτοῦ ἐπαρτεῖν εἰς ἀρωγὴν ἐρχόμενων τῶν ἀπῶρων σχολείων, τὰ σχολεῖα τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας ἦσαν ἂν ἀνθρωπάτα καὶ ἀκαμάτα.

Διὰ τοῖτον τοιοῦτος ἐπαινετικὸς Σύλλογος ὑπὲρ τῶν ἀπῶρων σχολείων τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας οὐχ ἰδρύνεται καὶ οἱ ἐν Μασσαλίᾳ καὶ οἱ ἐν Παρισίοις καὶ οἱ ἐν Λονδίῳ καὶ οἱ ἐν Ἀλβερτουλ καὶ οἱ ἐν Μαρσέλλῃ Ἕλληνες; διότι εἰσι πλουσιώτεροι τῶν ἐν Καίρῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ; ἀλλὰ τοῦτο ἔστιν ἀποχωρῶν λόγος ἀδιαφόρος ἔχειν πρὸς τοὺς πόνους καὶ καταταρχυμένους ἀδελφούς αὐτῶν;

Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ οὐκ ἐπαύσατο συνίσταν τοῖς ἀπανταχοῦ πλουσίοις Ἕλλησι τὴν ἰνέουσαν καὶ σύμπραξιν πάντων ὑπὲρ τῆς ἑκπαίδευσως τοῦ ἔθνους. Τοῦτο καὶ νῦν τελευτώντας τὸν λόγον λέγομεν πρὸς αὐτούς: ἐνάσθετε, συμπράξατε, ἔλθετε εἰς ἀρωγὴν τῶν ἀπῶρων σχολείων τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.

Ἀκολουθῶς ὁ κ. Π. Παπαρρουσῆς, εἰσηγητὴς τῆς Ἑκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναγινώσκει ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης περὶ τῆς καταστάσεως τῆς παιδείας ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς προαίτιοις αὐτῆς.

Ὁ κ. Ἀθ. Παπαδόπουλος Κεραμεύς, εἰσηγητὴς τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀνα-

γινώσκει ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης περὶ τοῦ Ζωγραφείου διαγωνίσματος, τῆς συνολογῆς τῶν τῶν μνημείων ἐν τῇ γλῶσσῃ τοῦ Λαοῦ¹, καὶ ἦν ἐκ τῶν ἑνδεκα συλλογῶν τῶν ἀποσταλίστων τῷ Συλλόγῳ βραβεύονται καὶ οὕτω, ἥτοι ἡ τῶν κ. κ. Ν. Γ. Πολίτου, Π. Καραλίδου, Δημητρίου Πουλῆκη, Ἀντωνίου Πουλῆκη, Κωνσταντ. Κανιλλῆκη, Ἰωάννου Βαλαχάνη, Σ. Μανασσιδίου καὶ Ν. Βεννέτη.

Ὁ κ. Ἠλίας Βαλαμῆκης, εἰσηγητὴς τῆς Ἑκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναγινώσκει ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης περὶ τοῦ εἰς τὸν Καραπάνιου ἀγῶνα ἀποδεδειγμένου ποιήματος Φυσικῆς Ἰστορίας².

Τὸ πόνημα τοῦτο ἐν βραβεύεται, ἀλλ' ἐπαίνεταί.

Ἀκολουθῶς ὁ τῆν Α. Θ. Παναγιώτη τῶν Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν ἀντιπροσωπεύων Πανιερ. ἅγιος Ἰμβρίου κῆρ Γλυκῆς ἱερεῖς πύχθη τῷ Συλλόγῳ εἰς ὄνομα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως οὗτος, ὡς τῶς, ἐξακολουθήσῃ οὕτως ἐθνωφιλῶς ἐργαζόμενος.

Μετά τοῦτον ὁ τῆν Α. Ἐξ. τὸν ὑπουργὸν τῆς Δημοσίας Ἑκπαίδευσως ἀντιπροσωπεύων κ. Γεωργιάδης ἐκθέσας Ὅργανον εἰς ὄνομα τῆς τοῦ ὑπουργοῦ ἐδίδουσε γαλλιστὶ τὴν εὐχαρίστησιν αὐτοῦ πρὸς τὸν Σύλλογον, οὗ τὰ ἔργα ἡ κυβέρνησις μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθεῖ καὶ ἂ εἰσι πρὸς ὄφελος τοῦ κράτους καὶ σύμφωνα πρὸς τὰς βουλὰς τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου, ὅστις ἐπιθυμεῖ, ἵνα πάντες οἱ ὑπὸ τὸ σκήπτρον αὐτοῦ ὄντι προάγονται εἰς τὰ γράμματα καὶ τὸν πολιτισμόν. Ἐν τῇλει δὲ εἰσηγοκράτησεν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Τοῦτο ἔπραξε καὶ ἅπαν τὸ ἀκρασίον. Ὁ πρέσβης τοῦ Συλλόγου εὐχαριστεῖ ἐν πρώτοις τῷ κ. Γλυκῇ ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν νῦν διαδίδωσθαι τῇ Α. Θ. Παναγιώτη τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου μετὰ τῆς παρακλήσεως, ὅπως καθάπερ αὐτὸν πάντοτε διὰ τῶν εὐχῶν αὐτῆς καὶ τῶν κλήσεως, ὅτε προτιθέμενος νῦν ἐκτρέφῃ τὴν εὐκαίρειαν τῆς αὐτοῦ δειτῆ αὐτὸν μαλιστα. Ἀκολουθῶς εὐχαριστεῖ τῷ κ. Γεωργιάδῃ τὴν ὅλην Ὀρχήν διὰ τὴν λαμπρὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου προσκαλίαν καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν

1) Ὅρα ἐναντι σελίδας.

2) Τὴν ἐκθεσιν ταύτην βλέπει ὁ ἀναγνώστης κατωτέρω μετὰ τῇ περὶ τοῦ Ζωγραφ. διαγωνίσματος.

νὰ διαβιβάζῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου πρὸς τὴν Α. Ἐξ. τὸν ἐπὶ τῆς Α. Ἐκπαίδευσως ὑπουργόν.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος λέγει, ὅτι οὐδὲς Σουλτάνος τοσαῦτα ἐπιτέλεσεν ἔργα ὑπὲρ τῆς παιδείας, ὅσα ὁ νῦν εὐκλεῖως αὐτοκρατορεὺς πλείστα καὶ διάφορα σχολεῖα πάλιν ὑπὸ τοῦ κράτους ιδρύσας, σχολεῖα πολιτικῆ, τεχνικῆ, σχολεῖα ἐπιστημονικῆ κ. τ. λ. Ἡ τοιαύτη μέριμνα τῆς Α. Μεγαλειότητος δικαίως ἐρεγκλείει τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν λαῶν καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς αὐτόν.

Ὁ Σύλλογος, ὅς ἐνδιαφέρεται καὶ ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς παιδείας, εὐχεται ὑπὲρ μακροχρονίους τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ζήτω ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος! Ἀδελφὸι Χαμίτ Χάν ὁ Β'!

Οὕτως οἱ πάντες ἐξητρωκράτησαν ὑπὲρ τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου, καὶ Ἀκολούθως ὁ κ. πρόεδρος ἀγγεῖλλας τὰ μέλη τοῦ νέου προεδρείου διακλύει τὴν συνεδρίαν.

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ.

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΖΩΝΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΕΝ Τῇ ΓΛΩΣΣῃ ΤΟΥ ΛΑΟΥ.

Κυρίες καὶ κύριοι,

Παραγγέμμεθα καὶ πάλιν, κατὰ τὸ σύνθημα, ἵνα ἐξ ὀνόματος τῆς Φιλολογικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβιβάζωμεν ὑμῖν τὴν κρίσιν αὐτῆς περὶ τῶν ἀποσταλείτων πέμψος τετραδίων διὰ τὸ Ζωγραφεῖον διαγωνίσμα. Ταῦτα δὲ εἰσι τὰ ἀκολούθα, συνοδευόμενα μετὰ τῆς δεούσης ἀναλύσεως καὶ ἐξελέγξεως.

1) Συλλογὴ λέξεων, φράσεων καὶ ὁμμάτων ἡπειρωτικῶν ὑπὸ Α. Γονίου. Περιέχονται ἐν δύο τετραδίοις. Τὸ πρῶτον περιλαμβάνει 140 λέξεις μετὰ σχετικῶν φράσεων ἅπασαι σχεδὸν εἶναι κοιναί, πλὴν τῶν ἐπομένων, ὅς σημειούμεν διὰ τὸ σπάνιον αὐτῶν ἐν ἄλλαις διαλέκτοις: κοπολάτης σημαίνει τὸν ἐργατιώτην κομποδραμῶ, λέγεται ἐπὶ πληγῆς ὑποδίου καὶ ἰδίως κατὰ τὴν δημοτικὴν ἑκφρασιν, ὅταν ἡ πληγὴ δουλεύῃ ἀπὸ κατωῦ παραγῶν, ὑδραγωγεῖον παροῦσα, τὸς νεόπαικτος ταχυμάρτα, τάνουςι. Τὸ δεύτερον τετράδιον περιλαμβάνει ἑνδεκα ἑξήματα καὶ πέντε δίστιχα τινὰ τῶν ἀπμά-

των εἰσὶν ἀνέκδοτα, τὰ δὲ λοιπὰ παρὰλλαγαὶ ἰτέρων ἐκδομένων.

2) Ἀποσχεδὸς τῆς γραφῆς τοῦ Τσαρσαμπά καὶ τῆς Οἰρήν κατὰ παροιμῶν, ὁσμῶν καὶ λέξιολογίας ὑπὸ Γα. Κωνσταντινίδου. Τὸ τοπογραφικὸν τῆς παρούσης πραγματείας μέρος ἐξαιρεῖται τοῦ προγράμματος τοῦ Ζωγραφείου διαγωνίσματος, τὸ δὲ λεξιλογικὸν εἶναι μὲν ἀκριτὰ πλείστον ἄλλὰ καὶ ἐλαττωματικόν, διότι ἱδλιφουσι κατὰλληλοι φράσεις: τοῦθ' ὅπερ ἴδιονα καὶ ἐρελκίσῃ τὴν εὐνοικὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀλλὰ συνήμα καὶ πλείους τῶν ἐν τῷ γλωσσario λέξεις εἰσὶν ἡδὴ ἡμῖν γνωσταὶ καὶ ἐξ ἐκδομένων καὶ ἐξ ἀνεκδότων συλλογῶν. Ἀρματα δὲ κατέγραψεν ὁ κ. Κωνσταντινίδης δέκα καὶ πέντε, ἐξ ὧν τέσσαρα εἶναι γαμήλια, τινὰ δὲ τῶν ἐπιλοπίων εἰσι παρὰλλαγαὶ διαφόρων ἀρχαίων τοῦ ἀκριτοῦ κύκλου. Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει τὸν συγγραφεῖα ἄξιον ἐπαίνου καὶ συνίστησιν αὐτῷ νὰ δημοσιεύσῃ τὴν πραγματείαν τοῦ εἰς συλλογίδιον πρὸς κοινοτέραν γνωστοποίησιν

τῆς ἱστορίας καὶ τοπογραφίας τῆς Οἰνύης.

3) *Διμερὴ ἄσματα συλλεγμένα* ὑπὸ Γ. Δροσίνου. Κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἐλλογίμου συλλογῆς τὰ ἐν τῷ τετραγώνῳ τούτῳ περιλαμβανόμενα εἶναι καὶ πέντε ἄσματα, προέρχοντα ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος, ἴδιαι δ' ἐκ Ρωμῆλης. Προστίθεται δὲ, ἐκ. καὶ ὅσον γινώσκεις, τὴν καὶ εἶναι ἀνεκδοτὰ, ἔπειτα δὲ παραλλολεῖ γινώσκοντων δηρῶντος ἄσματος. Ἡ συλλογὴ αὕτη εἶναι καὶ ἀξιολογικὴ καὶ ἐνδιαφέρουσα, ὅλην πιστεύει ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐπὶ οὐκ. Δροσίνου, εἰς δὲ ὑπεύθυνον καὶ προγενεστέρως βραδυνεύειας συλλογῆς, θὰ εὐπρεσπεθῇ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ πλείη ἢναι πλείον ὠκύν, ὅσον γινώσκεις καὶ καὶ καλῶς δ' ἀντιγράφου καὶ μεθοδικῶς ἐν κατὰ ἔασην.

ἡ ἀνὰ τὴν ἑταίρην συλλογὴν λέγειν, ἀμα-
ται, παρὰ τὴν κατὰ ἐκ Κρήνης (Ποσει-
δων) καὶ τὴν κατὰ τὸν Ἀρταγόρην Γ. (Ποσει-
δων). Τὴν δευτέραν τοὺς ἐν Τσαρπὶ λόγους ο. Που-
λῆν πρὸς συλλογὴν ζωῶν νημερτῶς τῆς
δημοτικῆς γλώσσας ἐπεξηγήσαντες καὶ ἐξα-
νέσκαψαν κατὰ διὰ τὴν αἰσθητὴν περιουσίαν
Ζωγράφειον διαγωνισμάτων· τὴν αὐτὴν δι-
εώρασαν δυνάμει καὶ πρὸς τὴν ἐκκα-
ρσασμένην πρὸς αὐτὴν. Ἡ Κλέα καὶ τὸ πρῶτον
περιλαβόντες τὸ πρῶτον λεξιλόγιον συλλέξαντες
ἐν 430 ἀσφύροι, ἐν ὧς προτίθειν ἡ λέξις
καὶ ὁ στίχος ἐνθά ἀκούεται πρῶτον στίχον,
εἴτα διὰ διότιστα ἡ ἐξηγήσις· ἐλλείποντες δὲ
μόνον αἱ σχηματικαὶ φράσεις, τοῦτέστιν ἐν
τῷ παραδείγματι πρὸς κατανοήσιν τῶν
ἀκριβοῦς σημασιῶς τῆς λέξεως καὶ πρὸς δι-
ανοήσιν τῆς περιπτώσεως, καὶ ἡν αὐτὴν ἡ
ἐκείνη ἡ λέξις χρησιμοποιοῦται ἐπὶ τοῦ λόγου.
Πιστεύομεν ὅμως, ὅτι τοῖς ἑλλειπτομένοις θα-
νάπτωρτον ἐν ταῖς μελλούσαις συλλογαῖς
αὐτοῦ, καίτοι τοῖς ἐκρηκνύμενοι αὐτοῖς ἐνθα
ἀκούονται σφαιρῶς, Πηγάζουσι διὰ τὰ ἀπὸ
τοῦ λεξιλογίου ἐν τῶν ἐξῆς τόπων·
Ἰλκιστότων, (Ἐρρωτικῆς χερσονήσου), Τσα-
ρίων (ὡν Κρήνη), Κίτω Παναγίης (Ἐρρω-
τι χερσονήσου), Μιτληνῶν, Μιστοῦτον (Ἀέσου),
Ἀγκιστοῦ (Ἀέσου), Ἰου (πρωτεύουστος), Πι-
τυοῦς (Ἰου) καὶ Σάμου· κυρίως δὲ συνήρουν
ἐν ἰδιωτικαῖς λέξεσιν τὸν κατὰ τὸν τοῦ γλαυκοῦ
χωρίου Κοινῶς. Ὁ συλλογὴν περιλάβειν ἐν
τῷ λεξιλογίῳ καὶ αἱ ἰκαναὶ φράσεις καὶ
προνομίαις ἐκφράσεις οὐχὶ πρὸς ἐξηγήσιν
ἀσφύρων τινῶν τῆς Κοφύτης τοῦ. Ἀλλὰ τού-
τας καλὸν ναὶ διὰ τὴν ἀλλοτρίαν εἰς χειρὸς τῶν

μαρος, δύναται δὲ να ἀπορεύῃ τὸν ἀποχω-
ριστὸν ποτὸν μόνον ἐν ἡ περιπτώσει προῆλ-
θὲν ἐν τῇ αἰσῇ τῶμα τοῦ γλωσσαρίου τὴν ἐν
τοιαύτῃ ἐκκρίσει ἐμπνευσμένην λέξιν·
Γλωσσάριον τοῦ κ. Πουλκίτζ ἔχει πολλήν
ἀξίαν τοῦ ρωσολογιῆν καὶ ζωολογιῆν ἐν-
όσω, διότι περιλαμβάνει ἀπείρους μὴ ἁπλᾶς
κοινὰς ὀνομασίας ρωτῶν, δεινδρουλλῶν, πεπ-
νῶν καὶ ἐντόμων. Δυνάμειθα κέλῃται τὰς
προσθεσὰς, εἰς τ. κ. Πουλκίτζ μὴ τὴν συλ-
λογὴν τοιούτων ὀνομασιῶν ἰδιαιτέρως πρέ-
σκειτο να ἀσχηλῇ· τοῦθ' ὅπερ συνιστᾷ τὸ
πλὴν, διότι κατεῖθε, φαίνεται, εἰς τὴν
ὀνομαστικὴν ποτὴν τμήματι τῆς ὀνομα-
τικῆς ὑπερὶ ὁλίκων ἱερίχων τοῦ τῶν ἡμε-
τέρων ἐστῆσθαι. Ὅπως δὲ σημαντικὸν
τοῦ ἔργου εἶναι καὶ ἡ συλλογὴ ὀνομασιῶν
τῶν πεπνῶν, ζῶων, ἰχθύων, ὀστράκων, ρω-
τῶν, δεινδρῶν, δεινδρουλλῶν, ἀνέμων, γέρτων
ἀγρίων τε καὶ ἡμετέρων ἁπλ. περὶ τῶν νομί-
ζομεν να εἰπωμεν, ἀφ' οὗ ἐκαστος ἐνοεῖ,
εἰ πιθεῖνθον διὰ τῶν τοιούτων ὀνομασιῶν
ἀναχωρησάμενον ὑπὸ τῶν ἐπιστημῶν τινὰ
τῶν ὑπὸ τὸν ἀρχαῖον ρωσολογιῶν περιγυ-
ρέμενα τοῦ ρωσολογιῶν καὶ ζωολογιῶν κό-
μου εἶναι. Ἐν τοιαύτῃ ὁμως ἀξέπεινθον ἐρ-
γοῖσιθ δέον ὁ συλλογιῶν μὴ μὴ ἀρκούντων
ἀπλῶς εἰς τὴν παρεμβάνη τῆς ὀνομασίας,
ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐπαρκὴ περιγυρῆσθον
ρωστικῇ ἡ ζωικῇ ἐκείνου εἶδους, οὗ τὴν ἁ-
πλὴν ὀνομασίαν ἐστῆσθαι. Τὴν παρατε-
ρῆσιν ταύτην ποιούμεν ἐνταῦθα, διότι καὶ

ταρο, κοινάκινα ἢ κοιναχορόταροι¹, κατα-
ρισάκι (εἶδος φυτοῦ), μακρομαλίδωσα, μαλ-
δοχορο², μασηχάκιλο, ἑκατοερίτης (συνων.
τοῦ κοπρίτης), πασοδιόχορο, πικροθήκη,
ρῖνος (εἶδος ὀσμῆς), σαριανά, τοίμαλα,
ἡμυρία ἢ ἡμυριουλίδα, ἀσιγγανος (εἶδος
φυτοῦ), κάλοπας, στροβουλάς. 2) Εἶδη
ζωολογικά· βαθρακίσι (εἶδος μικρῶν βα-
τράχων ὡς ἐν), τὰ δημητρά (εἶδος πτηνῶν
κιτρινωπῶν), περάδα (πτηνὸν κίτρινον ἐπι-
δημητικὸν ὅμοιον μὲ καρώνην)³, κοινακό-
δας, πτηνὸν ἱπποδρόμον εἰς τὰς παρὰλί-
ας καὶ τοὺς ποταμούς, μοσχοῦ ἢ βρωμοῦσα,
ἐντομον πρῶγον τῶν ὅλων τῶν σικυλῶτων,
πετρίτης εἶδος κοιλίων, πασσι, πτηνὸν ἐπι-
δημητικὸν ὅμοιον μὲ καρώνην, τὰ σαρι-
κάκια, εἶδος κοιλίων, τοιμάσι, πτηνὸν μὲ
ρῖμος ὡς τὸ τοῦ φλωρίου (;), γαλῖδα, εἶδος
ἐντομου.

Τὰ ἀναγραφέντα ταῦτα φυτά, πτηνὰ καὶ
ἄλλα δύναμειν ἴσως εὐχερῶς νὰ κατανοή-
σωμεν εἴτε τῇ βοηθείᾳ γλωσσῶν εἴτε διὰ
μεταφορὰς βοηθοῦμεν ἐξ ὀνομασιῶν τινῶν
λιαν ἐκφραστικῶν ἄλλ' ἢ ἐπειδὴ τὰς συλλο-
γὰς ταύτας χρησιμοποιοῦσι πολλῶς ἐπι-
στήμους μικρὴν ἢ οὐδὲν γινώσκοντες τὰς
διαλέκτους ἡμῶν, κρίνεται, ἵνα οἱ συλ-
λογεῖς ἐπιμελῶνται νὰ παρέχουσιν ἡμῖν καὶ
περιγραφὴν τῶν ἀναγραφομένων εἰδῶν. Ἐν-
ταῦθα δὲ δεῖν νὰ ἐπιναλᾶσκωμεν ὅτι καὶ
ἐν ἐτέρᾳ ἐκθέσει εἵπομεν· τοῦτέστι περὶ φυ-
τῶν, δένδρων, πτηνῶν κτλ. διηγείται ἐνίστα
ὁ λαὸς περιέργους τινὰς ἱστορίας, ὧν ἡ ἀνα-
γραφὴ καὶ ἔρευνα πολλῶς χρησιμεύει εἰς
τὴν συγκριτικὴν μυθολογίαν. Διὸ δὲν ἀμυ-
βέλλομεν, ὅτι ὁ κ. Πουλᾶκης ὅτε εὐρεσθηθῇ
εἰς τοῦτον νὰ ἀσχοληθῇ καὶ περὶ τούτου
ἰδιαζόντως. Δὲν ἀνοούμεθα δὲ, ὅτι ἀπέφυγε
παντελῶς καὶ τὴν περιγραφὴν. Οὕτω λόγου
χάριν περιγράφει λιαν συντόμως τὰ ἐπόμε-
να εἶδη· Ἀδρὶ (τὸ), πληθ. ἀδράα, φύκη τῆς
θαλάσσης· τὸ ὄνομα τοῦτο ὀρθῶς ἀντιβᾶλλει
πρὸς τὸ αἰνῶν βρόα (ἤ), ὅπερ ὁ κ. Μανασ-
σεῖς ἐν τόμῳ II' Ἑλλήν. Φιλόλ. Συλλόγου

σ. 527 διὰ τῆς περιγραφῆς του κατασκευ-
τεῖν ὀλίγον. Ἀλλὰ τὸ ἐν Κοινῇ τῆς Χίου
σύνθεσις ἀδρὶ ἰσχυρίζωνται τῶν καὶ ὁ Κοραΐς
διὰ τῆς γραφῆς ἀδρὶ κατὰ τὰ παμπάλαια
λεξικά Δουκαγγίου καὶ Σομαύρα, χωρὶς νὰ
γινώσκῃ, ὅτι ἡ λέξις τὴν χιακὴν. Ἐτέρον φυ-
τὸν, τὸ ἄγρο, ταυτίζει ὁ κ. Πουλᾶκης τῷ
ἀρχαίῳ γυλῖλῳ· εὐρίσκει δὲ νεώτερον συνῶ-
νυμον τὴν ὀνομασίαν γυλῖταρο· πρὸς πίστι-
σιν τῆς ταυτίσεώς του ἦν πάντως ἀναγκαῖα
καὶ ἡ τοῦ ἄγρου περιγραφὴ. Ἀναγράφει καὶ
τὴν αἰσέφαρ, εἶδος φυτοῦ, οὗ ὁ βολβός, κα-
τὰ τὴν ἑκκράσιν του, εὐτοῖς πρὸς γεωμυλῶν,
εἶναι γλυκὺς. Εὐρίσκει δὲ καὶ συνῶνυμον τὸ
σπαθιότακας. Ἀμφοτέραι αἱ ὀνομασίαι λέγον-
ται ἐν Κοινῇ τῆς Χίου. Ἀλλ' ὑποβίβουμεν, ὅτι
ἐννοεῖται ἐνταῦθα τὸ κοινὸν κολοκάκι⁴. Ἐ-
τέρον φυτὸν ἀρκόδατος λεγόμενον ἐν τῷ αὐ-
τῷ χιακῷ χωρίῳ ἐρμηνεύει ὁ κ. Πουλᾶκης
ἄπλως τῇ ἀρχαίᾳ ὀνομασίᾳ ἐρπᾶκανθα σπυ-
ρρινόσση, κατὰ τὸ λεξικὸν τοῦ Βυζαντίου,
εἶδος ἐρπυστικῆς ἀκάνθης, τοῦτέστι φυτὸν
χωρὶς ἀγκάθια. Ἀλλὰ τὸ ἀρκόδατος ἐγνώρισε
καὶ ὁ Κοραΐς ('Ατ. V, 23) ἐκ τοῦ Δουκαγγί-
ου, συνεαύτισε δὲ, νομίζομεν, ὀρθότερον
τῇ παρὰ Διοσκουρίδην ὀνομασίᾳ σμιάδα τρα-
χέα ('Ατ. IV, σ. 527). τὸ φυτὸν τοῦτο ἐλέ-
γετο, κατὰ τὰ παρὰ Κοραΐν λεξικά, ἴσως δι'
λέγεται πού καὶ σήμερον, σμιαλιά καὶ περ-
ποκάδα. Ἀγνοεῖ δὲ μόνον ὁ Κοραΐς τοὺς
παρὰ Πουλᾶκιν ἐτέρους τῆς ἀρκόδατος τύπους·
ἀρκοειδάτω ἢ ἀρκοειλίδα ὅτι. Ἀλλὰ πρὸς ἐξέ-
λεξιν τῆς τοῦ φυτοῦ τούτου ἀκριβοῦς σημα-
σίας συνιστῶμεν τῷ κ. Πουλᾶκιν τὴν μελέ-
την τοῦ ἐξῆς χωρίου τοῦ Διοσκουρίδου· «Σμιά-
λαξ, κισσοειδὲς φυτὸν ἱλισσόμενον· ἔρπει δὲ
καὶ πρὸς τὸ ὕψος, καὶ λεπτοὺς ἀνίστη ἀκῶ-
νας, καὶ τῶν ἐγγὺς ἐσθνηκῶν καταδράσκε-
ται φυτῶν, ὡς καταπνέουσαι ὅτ' αὐτοῦν.
'Ετεροι ἄξιοπερίεργον ὀνομασίαι εἰσὶν αἱ
ἐπόμεναι· μάμαλα (τὰ), τὰ εἰπὼν τὴν βράχυν
τῆς παρὰλίαις εὐρώμενα φυτὰ, εἰς οὗ καὶ ἐρ-
χας μάμαλα τῇ θαλάσσῃ· πᾶρα, ὁ ὕστερος
καρπὸς τῆς λεμονιάς· περιμυχορόταρο, φυ-
τὸν δληκτεριώδες ἔχον φύλλα ὡς τοῦ μικροῦ
βσιλικου, ζήτη δὲ κυνὰ· πιασμόχορο ἢ

1) Ὁ κ. Πουλᾶκης ταυτίζει πρὸς τὸ τῶν ἀρ-
χαίων βατράχιον.

2) Ὁ Κοραΐς ('Ατκ. IV, 445) γράφει μα-
λοχόταρο (πῶλεν), ὅπερ ταυτίζει μὲ τὸ
ἐν Κρήτῃ λεγόμενον πολύτριχον· Ἀδαν-
τον (V, σ. 310).

3) Διὰ τῆς αὐτῆς ὀνομασίας λέγουσιν οἱ Ἀ-
λασκασταίνιοι μακαρίκας καὶ τήνιογὴν γυναίκα.

4) Περὶ ὀρνιθίου ὀνόματι ὄρα Κοραΐν ('Ατκ.
IV, 421).

θερμότατον ταυτισθὲν τῷ κενταυρίῳ ἀκαπαρῇ, φυτὸν ἀκανθώδες οὗ ἡ ρίζα ἐπιτεθειμένη ἐπὶ τοῦ δέματός ἐνεργεῖ ὡς ἐκδύριον σκορπιδίου, εἶδος φυτοῦ, ὅπερ, ἅμα ἐγγίστις, ἐξάγει, ὡς λέγουσι, «καπνὸν μέλαν ὅμοιον πρὸς καφὴν ἀληθισμένον»· σιγαφάρια (ἦ), φυτὸν διάφορον τοῦ κενταυρίου· ἕτερον εἶδος αὐτῆς ἡ μελοσιγαφάρια· τσομερίτης, μικρὸς μύκης φύμενος ἐν μέσῳ γλῶττις κατὰ τὰς πρώτας· βρυχάς· σπερματόφιτη, εἶδος φυτοῦ ὁμοίου τῇ μήκωνι· χαμμεγρόστα, μοναπλή βρυορίττα· ἀγχατουλία (ἀντι-ῖδα), εἶδος φυτοῦ μὴ ἰδωμένου, ὁμοίου πρὸς τὸ κενταυρίου· ἀπάγκανδρος καὶ ἀπαμπανδρος, ἄλλος ἀκάμπανδρος, φυτὸν ἰδωμένον· πατάρια· ἡ κερτάρα, φυτὸν ἰδωμένον τιθέμενον καὶ εἰς τὴν ὥμην τοῦ κριάτος καὶ εἰς ἄλλα φαρμάκα.

Τὸ ὄνομα ταῦτα παραδείγματα ἀρκούσι, νομίζομεν, καὶ ὑποδείξωσι τὴν σπουδαιότητα τοῦ λεξιλογίου τούτου, μεθ' ὃ ὁ κ. Πουλλάκης ἀναγέρει 53 ῥάσεις, 31 εὐχὰς ἐπὶ χειρουργίᾳ, ἐπὶ πότῳ καὶ ἐν κέρους τοῦ αἵματος γάρῳ παρὰ τινας καὶ ἐν ἄλλῃ· ἡ χρησιμότης δὲ τούτων ποικίλη· οἷα θὰ καταφανῇ μετὰ τὴν δημοσίευσιν· ἐν τῷ ῥάσει ἐν σημειούμεναις τῆς ἱστορίας· εἶναι αὐτὰ καὶ ἀνθρώπου διορατικῷ, προβλέποντος ἢ πρὸς τὸν ὄντο· ὅταν τὴν κάτω πέτρα τοῦ μέλους, ὅταν αὐτὴν ὁ ὀκνηρὸς· λίγεται δὲ καὶ εἰρωνικῶς ἐν ἀπατάσει, ὅταν παρ' ἑξῆς ἐπινητῇ τὸ ὄνομα· ἡ δὲ ἱστορῶν· Ἐπὶ ἡλυστύων συζύγων λέγουσιν ἐν Τασμὶ τὸν πρῶτον τὸ παλοῦται ἢ τὸ παμάρε, ἐπὶ δὲ γαμβροῦ μὴ εὐαρεστούντος τῇ μηστῇ καὶ ἀποπειρομένου λεγοῦσι τοῦ τῆς χαμμερ μογαλίδι, κατὰ μεταφορὰν ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς ἀποπειρομένης ὑπεριτρίας ἢ ὑπερίττου, ὅστις ἀποδιωκόμενος φέρεται καὶ τὸν μπόρον του, τοῦτοσίτι δέμα περιέχον πάντα τὰ πράγματα καὶ ἐνδύματά του.— Ἐκ τῶν εὐχῶν σημειούμεναις ἐπομένως· χίλια κοιλί, εὐχὴ πρὸς τοὺς συγκομιζόντας τοὺς δημοτικῶς καρποὺς τῶν ἀνθρώπων· εἶναι ἡ πρὸς τὰς ζυμωσάσας λεγομένη χίλια φωμμή. Ἐν ἀποφράσει δὲ τῆς περιστάσεως ἀντεπεύχοντα οἱ Τσομελῆδες διὰ τῆς ἐκράσεως χίλια κοιλί. Ἐπὶ πότῳ δὲ εἰς ἀνέκμωσιν τῶν ἐν οἰκογενεῇ τινὶ ἢ ὅλῳι τιθεμένων εὐχονται οὕτως· ὁ Θεὸς συγχωρεῖ· τοῖς ποδὺς ἐλεῖ· φάρε. Πρὸς ἀγαθὸν δὲ νῆαν ἢ νέον λέγουσιν ὁ Θεὸς γὰρ οἱ καλοπορεύοντες, εὐχὴν δεικνύουσιν ὅτι περὶ τῷ λαῷ καὶ ὁ γάμος εἶναι ἔργον

τῶν Μοιρῶν. Ἐκ τῶν ἄρων σημειούμεναις ἐπομένως· ὡς παρ' αὐτῶν «καὶ ποῦ γῆν» ὁ ἥλιος τὸ φῶς, τοῦτοσίτι δεινὴν ἀντιχίαν καὶ ὑποστῇ γὰρ μὴ ὅτ' τοσμήρη ἡ μακρὴ μαλλίᾳ τὸ προσκεφάλιον, δηλαδὴ γὰρ μὴ ἄξιωλὴ γάμος, δεινὴ ἀπ' ἀλογιμένη κατὰ τῶν μὴ νυμφευθέντων· ἔτι· γὰρ πινάσαν οἱ ποντικοὶ στήν ῥάβδον του, δηλαδὴ γὰρ δυστυχιστὴ τῶσαν, ὥστε οὐδ' οἱ ποντικοὶ γὰρ εὐρίσκασιν τι πρὸς τῶσαν ἐν τῇ οἰκίᾳ του.— Ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ κ. Πουλλάκη εὐρίσκονται καὶ 26 ἅματα ἐπιγραφόμενα· ἡ πέριλα, ἡ ἐλμμερήν, ἡ βοσκοποῖλα, ἡ ἐλωρίστα, ἡ μονοκέρη, ἡ Ἀμοργιστή, τὸ ταξίδι τῆς Ἀμοργιστῆς, τὸ γιογφῆ, ἡ ὕστερη ἡ παραγρηλά, ἡ καλογρηλά, ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλίσσα, τὸ ξενοτάικο, ὁ αὐτερένος πέρρος, ὁ ἀντρογανναξίς, ὁ μαγεμμένος, ἡ ἐρροποῖλα, ὁ κολομπετῆς Κωνσταντῆς, ὁ Κωνσταντῆς καὶ ὁ βορράς ὁ μικροκωσταντῆς, τὸ ἀντρόντο, ὁ διαπότης τῆς Χίου, τὸ γαδουρὶ τοῦ Φραγκοῦλη καὶ ἄλλα τινά. Τὰ ἅματα ταῦτα ἅπαντα σχεδὸν ἀνέκδοτα ὄντα χρησιμεύουσι τὸ πρῶτον ὡς κείμενα γλωσσικῶν ἰδιωμάτων ὁμιλουμένων ἐν τῇ Ἑρυθραίᾳ χειρ-συνήφῃ· ἔτι καὶ ἔχουσι καὶ ἐν μελέταις συγκριτικαῖς περὶ μύθων καὶ παραδόσεων διαφορῶν· ἰδιόζουσαν δὲ σημασίαν ἔχει τὸ ἐπιγραφόμενον Ὁ αὐτερένος πέρρος, ἐν ἑκτῇ τρεῖς ἀνδραγαθμοὶ ὀνομαζόμενοι Κωνσταντῆς, Ἀλέξανδρος καὶ Ἀλεξανδριωμύνης σκερθέντες γὰρ κρυβῶσιν ἐν ταῦτα διὰ τὴν μὴ τοὺς εὖρος ὁ Χάρος, ἀλλ' ὁ Χάρος κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ζητούμενον Κωνσταντῆν, ἡ πλῆξ δὲ τοῦ μύθου τούτου ἔχει πλησιάζουσαν σχέσιν πρὸς ἀνάλογον ἐπτανησιακὸν ἅμα (παρὰ Passow ἀριθ. 428). Ἐτερον δὲ ἅμα λεγόμενον ἐκ μέρους τοῦ νεκροῦ περιγράφει τὸν τοσμήρη τὸ μακελῆν τοῦ χροῦ, ὅπερ αὐτῶν ἐν ἐνός τοῦ ἄδου. Ἀξίον ἰδίως μελέτης εἶναι καὶ τὸ τοῦ μαγεμμένου ἅμα, ὅστις ἐκαστὴ τὴν νόμιμον σύζυγόν του καὶ μετέβη πρὸς Ἀρμενίαν, ἔνθα συνεισέχθη μετὰ καλῶς ἐκτεταμένης Ἀρμενίαν καὶ γὰρ ἰδὴ τὴν μάστιγαν, εἰς ἣν ἀπύτους τοῦ ἀνδρὸς, παρήγγειλε νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σύζυγόν της τρία λόγια:

Τὰ ἑρὸ τοῦ ξεροτράχη ἡ πετάζανε,
ἡ βέρχα ἡ ἀσημένια ἱερρατῆνε,
ὁ στέλος τοῦ σπηλιτοῦ τοῦ ἡτοκαῖστηνε.

Ἡ σύζυγος ἀναχωρεῖ καὶ μετ' ὀλίγον προσέρχεται ὁ μαγεμένος, εἰς ὃν ἡ ἀρμενὶς μετέδωκε τὴν παραγγελίαν, οὗτος δὲ ἐννοήσας τὸ αἶνιγμα παρακάλει αὐτὴν νὰ τὸν ξεμαγέψῃ διὰ νὰ πῇ εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἶτα νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ τέλος τοῦ δρχακτοῦ σούτου ἕλληπει δυστυχῶς ἐκ τοῦ ἡμακτοῦ.

Μετὰ τὰ ἥματα κατέγραψεν ὁ κ. Πουλῆκης ὁ ὁδῶντα καὶ ἐπὶ διστιχοῖς, τρία τετράστιχα καὶ τινὰ διστιχα λεγόμενα ἐν ὄρῳ κληδόνος. Πᾶντα δὲ ταῦτα εἰσι γεγραμμένα ἐν τῷ ἰδιωτικῷ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ κατοικεῖ ὁ συλλογὴς προσάδου δὲ κατόπιν περιγραφὴν ἐκτενὴ ἰδιῶν τιῶν γάμου γενομένου ἐν τοῖς ἀσκατικαῖς μερίσι Πισσιρλί καὶ Τεπεντζίκ (τῆς ἐκκλησίᾳ ἑταρχίας Φιλαδελφείας), καὶ 294 παροιμίας ἡμεγευμένας μὴ ἀπαντῶσας ἐν τῇ συλλογῇ Βενεκέου. Πρὸς τοῦτους κατέγραψεν αἰνίγματα καθ' ἑκάστην σήματα καὶ λογοπαίγνια τινὰ. Ἄλλα πολλὰν σημασίαν ἔχει ἡ συλλογὴ 124 παροιμίων τῶν κατοίκων τῆς περιφέρειᾳ Ἰσπασμῆ. Ὁ κ. Πουλῆκης περιγράφει αὐτὰς μετὰ σαφηνείας καὶ ἀκριβείας. Αἱ τῶν κατοίκων τοῦ μέρους τούτου προλήψεις εἶναι λίαν περιεργαὶ καὶ ἡ ἐγκρίσις αὐτῶν ἐκδοσις δύναται νὰ συμβῇ ἐπαρκῶς εἰς διαφόρους συγχαρτικὰς μελέτας ἰδιόζουσαν δὲ καθ' ἑμὰς σημασίαν ἔχουσιν αἱ περὶ λεγούσας καὶ αἱ περὶ θανάτου προλήψεις, ἐξ ὧν ἀναφέρονται τὰς ἐπομείνας. Ἐάν τις τὰ τέκνα θνήσκωσι μικρὰ, ἐπιζῇ δὲ τὸ πρὸ αὐτῶν, θεωρεῖται προσέξον τοῦ θανάτου τῶν ἀδελφῶν του καὶ καλεῖται κοινῶς ἀδερφοδικτικῇ λέγουσι δὲ ὅτι καὶ μέλαν τι σημεῖον ἐπὶ τοῦ μετώπου του φέρεται, ὅπερ ἰδίως ὀνομάζουσιν ἀδερφοδικτικῇ ἵνα δὲ προληψὴ καὶ ὁ θάνατος τῶν ἀρτιγεννῶν ἢ μελλόντων νὰ γεννηθῶσιν ἀδελφῶν, ὁ ἐπιζῶν ἀδερφοδικτικῶς προσκαλεῖται ὑπὸ τῆς μητρὸς νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τοῦ οἰκιακοῦ κληδὼν ἐνυμένους διπυρίας. Ὁ παῖς ἐισερχόμενος ἐπὶ τούτῳ, ἐμπνέεται νὰ ἐξέλθῃ, καθ' ὅσον, εὐθὺς ἀμα εἰσέλθῃ, τίθῃσιν ἡ μήτηρ εἰς τὸ στόμα του κληδὼν ἀνημμένον κληδὼν ἀπειλούσα νὰ κατακυλῇ τὸν ἀδερφοδικτικῇ. Μετὰ μικρὸν ἡ μήτηρ προσκαλεῖ καὶ ἐξάγει ἀβλαβὴ μὲν ἀλλὰ ἐντροπὴν τὸν ἀνυγὴ παῖδα πεποιθὺς, ὅτι ἡ ἀδερφοδικτικὴ ἐπηρεάζει τοῦ ἐξπραγμάτῃ ὡς καὶ τὸ κληδὼν ἐν τῇ πυρᾷ¹. Ἐ-

τέρῳ τοιαύτης φράσεως προλήψις εἶναι ἡ ἐπομείν. Τὰ δρχακα χωρικῷ τινος δὲν πρέπει νὰ γέλῳσι ποτε ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ ἐξοχῇ, ἄλλως ἀποθνήσκει ἡ αὐτὴς ἡ τις τῶν οἰκείων του. Ὁ δὲ φρονέας μέγαν ὄρῳ κινδυνεύει ν' ἀποθνήσκει, διότι εἶναι τὰ μεγάλα φέβια στοιχειωμένα. Τὸν αὐτὸν κινδυνὸν ὀρίσεται καὶ ὁ ἐκρίων ἡ κόπτων παλαιὰ δένδρα. Ἐν Πισσιρλί καὶ Τεπεντζίκ ὅταν ἰδῶσι δύο κάρκακας ἰσχυμένους ἀνωθεν τοῦ χωρίου καὶ ἐρίοντας, πιστεύουσιν, ὅτι ἐπικαίεται θάνατος εἰς τινὰ συνεγγόριον καὶ οὗτω περίτρομοι οἱ κῆτοιχοι ἀναμύνονται νὰ ἰδῶσι, τίς μετὰ τοιαύτην ἔρῃ θὰ ἔγῃ τὴν τύχην νὰ μεταβῇ πρῶτος εἰς τὴν αἰωνιότητα. Ἐν τοῖς αὐτοῖς δὲ χωρίοις οἱ συνοδεύοντες κηδεύοντες νεκρὸν ἐπιστρέφοντες μετὰ τὴν ταρῆν ἐκ τοῦ ναοῦ δὲν διέρχονται τὴν ὁδόν, δι' ἧς προσηγούμενος διήλθεν ἡ κνεία, οὐτε δὲ τῆς αὐτῆς οἰκίας, ἄλλως κινδυνεύουσι ν' ἀποθάνωσι καὶ ἄλλοι ἀνθρωποι, ὁ δὲ ἐρέας τοῦ χωρίου ὀφείλει τοὐλάχιστον δύο ὥρας μετὰ τὴν ταρῆν νὰ μένῃ ἐν τῷ περιβῶ τοῦ ναοῦ καὶ εἶτα νὰ ἐπιστρέψῃ, εἰς ἀνωτέρω, οἰκαδὲ. Οἱ δὲ παρεμυρνεύοντες εἰς κηδεύον ὀφείλουσι πάντας μετ' αὐτὴν νὰ νεφθασιάζῃ τὸν περιβῶν τοῦ ναοῦ, ἄλλως προκαλοῦσι θάνατον ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς των. Κατὰ συμβολὴν δὲ ἀσθενούντος ὑπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων, μετὰ τὴν ὑπὸ ἐρέως ἀνάγκωσιν εἴργῃ ἡ ἀγίασμος ἐν ὄρῳ νεκτός, οὐδενὶ ἐπιτρέπεται τὴν εἰς τὴν οἰκίαν εἰσοδόν· ἂν δὲ, κατ' ἀνάγκην, προσκληθῇ καὶ ὁ ἱατρὸς, ὑποχρεοῦται νὰ διασκελισθῇ πύραυρον τιθέμενον ἐπὶ πηδῆς πρὸ τῆς εἰσοδοῦ. Ἐκ τῶν περὶ λεγούσας δὲ παραδόσεων ἀναρχαρεῖ ὁ κ. Πουλῆκης τὰς ἐπομείνας. Ὅταν ἀρτιγεννῶντος βρέφους ἀσθενήσῃ καὶ συμπέσῃ ἀσθενεία μὲ τὸ ἀπηγορευμένον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἀνοίγμα τῆς οἰκίας, ἀποδίδεται εἰς τοῦτο ἡ ἀσθενεία· λέγουσι δὲ, ὅτι τὸ πᾶνμα εἶναι ἀργεδικόν, ἀποφεύγοντες νὰ εἴπωσιν ἀσθενείαν ὑπὸ φ-

τοῖς τῆς Χίου, εὐθα ὁ πρωτότοκος θεωρεῖται ἀ-
δελφός, ἢ τοῦ φησὶ, ἢ τοῦ ἀδερφοδικτικῇ. Τίθεται ἐν τῷ
κληδὼν καὶ νομίζον, ὅτι πραγματικῶς δὲ κατ'
ἀναγκάσει πρὸς σωτηρίαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς του
νὰ φωνήσῃ τοῖς: ἐν τῷ τῷ γὰρ πᾶσι τ' ἀέρι-
μα οὐ. Ὁ κ. Κανελῆκης γράφει ἵνα, ὅτι ἐν
τῷ τοῦτο ἐπικρατεῖ καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις χω-
ρίοις τῆς Χίου, καὶ οἱ ἐν τῷ τοῦτο πρωτότοκος θά-
νεται σπονὴν καὶ καταβιβάζεται εἰς ἔρρα μέχρις
ὅ φωνήσῃ, ὅτι δὲ τῷ γὰρ πᾶσι τ' ἀδελφῷ του.

1) Ἡ αὕτῃ προλήψις ἐπικρατεῖ καὶ ἐν Νενή-

βου μὴ πῆλθ' καὶ ἡ λεγώ, ἥς ἐνδεχομένη οἰσθῆναι παθόντι διακοῦσας τῆς λοχείας ὀνομαζέται γράντισμα ἢ ἀρεκό, ἥτοι νόσος προκληθεῖσα ὑπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων. Ὅταν δὲ ἐν τινι οἰκίᾳ, ἐνθα ὑπάρχει λεγώ, ἀσθενῇ τις τῶν οἰκίᾳ, δὲν λέγουσι πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας ὅτι ἀσθενεῖ, ἀλλ' ὅτι εἶναι σιδεραμμένος, φόβῳ μὴ πῆλθ' ἡ λεγώ καὶ διὰ τῆς ἀπλῆς μνείας τῆς λέξεως ἀσθενεῖ. Πρὸ τοῦ τοκετοῦ θέτουσι τρίγωνον σάκκον ὑπὸ τὴν κλίνην τῆς ἐτοιμοτόκου, πρὸς δὲ ἄνοικτὴν ψαλίδι καὶ τιμῶν δικτύου, ἀνὰ, κατὰ τὸν λαόν, προσκλήττουσι τὴν ὀφειλὴν αὐτῆς ἐν τῇ λοχείᾳ. Ὅταν δὲ θνήσκουσιν αἱ γυναῖκες ἐν τῇ λοχείᾳ, θέτουσιν ἐπὶ τὸν ὑδρῶν καὶ παραθύρων σταυροὺς ἐκ καυασκίου, ἅμα δὲ τῷ τοκετῷ πυροβολοῦσι τρεῖς, ἐν ταῖς ἐστιας πρὸς τὰ ἄνω τῆς καπνοδόχου οἱ τῆς τοκετοῦς συγγενεὶς διὰ τὴν ἐξέλθουσι τὰ πνεύματα.

5) *Μέλισσα* τοῦ ἀνολογῆ λέξω ἐκ Κρήνης (Τεσσαρὶ καὶ ἀλφειότερον ὑπὸ Δημητρίου Γ. Πονδίου συντάκτορος τῆς ἱατρικῆς. Ὁ κ. Δ. Πουλκερὶς ἀδελφὸς τοῦ Ἀντωνίου Πουλκερὶ καὶ τῆς λεξιούσης τῆς ἐν Ἀθῆναις ἱατρικῆς σχολῆς. Ἐκὼν κατήλθεν εἰς τὸν ζωγράφον ἀγῶνα, ἀπὸ τοῦτο οὐχὶ διὰ τὸ γέρας, ἀλλὰ διότι καὶ αὐτὸς ὡς ἱατρὸς καὶ φυσιολόγος ἤδυνάτο πρὸς συνήμην νὰ φανῇ φυσιολόγος, εἴτε διὰ συλλογῆς ἱατρικῶν ὁδημῶν λέξω, εἴτε διὰ μελέτης περὶ τῶν ὀνομαστικῶν διαφόρων εἰδῶν τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Ἄλλως δὲ εἶναι λίαν γνωστὸν, ὅτι κατ' ἐξαιρέσειν οἱ ἥμετεροι ἱατροὶ ἀναδεικνύονται πολλοὶ καὶ ὡς φυσιολογοὶ καὶ ὡς ἀρχαιολόγοι. Ὁ τῆς ἱατρικῆς διδάτω κ. Δ. Πουλκερὶς διαιρεῖ τὴν *Μέλισσαν* τοῦ εἰς δύο μέρη· τὸ μὲν πρῶτον περιλαμβάνει τὰς κατὰ διαφόρους κειροὺς σημειωθείσας ἐν τῷ χειρουργικῷ του ὁδημῶν λέξεις, τὸ δὲ δεύτερον ἀπελευθερὶς ὀνομασίας διαφόρων τῆς φυσικῆς ἱστορίας εἰδῶν. Τὸ πρῶτον μέρος πηγάει ἐκ τῶν εἰδῶν τῶν: Τεσσαρῶν, Κάτω Παναγίας, Βουρῶν, Κοιῆς (Χίου), Μιτυλήνης, Σάκου, Ν' ἁρῶν, Καρπάθου, Ἀστυπάλαιας, Πέλου, Καρῶν, Πελοποννήσου. Ἀναγράφονται δ' ἐν αὐτῷ ἐνεκαίσιαι σχεδὸν λέξεις, τὰς ὅσας οἱ συλλογεῖς μετὰ σαρηνίας ἐρμηνεύει, συνήθειαι δὲ καλῶς ποιῶν νὰ παραθέτῃ συνηθῆ καὶ ὁράσεις τινὰς καταλλήλους εἰς τὴν κατανόησιν τῆς σημασίας. Ἐχει δ' ὑπ' ὀφει τοῦ καὶ το νεολο-

γικῶν λεξικῶν τοῦ Βυζαντίου, ὅπερ συμπληροῖ ἐνισχυρὸν ἢ διὰ τῆς προσθήκης μὴ κοινῶν σημασιῶν ἢ δι' ἑτέρων τύπων γνωστῶν ἢ διὰ λέξεων ἀπορεύει διὰ σχεδὸν πανταχοῦ καὶ τὸ ἱερὸν αὐτῶν· διὰ καὶ τὸν ἐνισχυριστὸν θερμῶς. Τινὲς τῶν λέξεων τούτων εὐρίσκονται μὲν καὶ ἐν ταῖς συλλογαῖς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀντωνίου, ἀλλὰ μετὰ ἐρμηνείας διαφόρων· τοῦθ' ὅπερ εἶναι δι' ἡμᾶς λίαν χρήσιμον, τὸ μὲν πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς προφορᾶς, τὸ δὲ πρὸς πίστωσιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν σημασιῶν. Ἐν τῇ γλωσσῇ τοῦ κ. Δ. Πουλκερὶ ἀπαντῶσι καὶ ἱκαναὶ λέξεις ἱατρικαί, ὡς αἱματσαρία (πληθωρική γυνή), βαροιλία (συμπνομή τοῦ παροξυσμοῦ), βυδέμα (φυτὸν χρησιμεῖον ὡς φάρμακον τούτων χειρῶν), ἡκαοβιλήγειν (ἐδυστάσσειν), ἡπόπασαι (ὑπερεκπύρῃν), θροαῖς (ἐξανθήματα κατὰ τὸ πρόσωπον), κακάτο (ἀσθένεια ἐν γένει), καταπινάρι (φάρμακον), λογονοαῖκα (ισχνή), ματεροβία (πληθωρική γυνή), μονόβιος (ὁ μὴ δυναμένος νὰ στρέφῃ τὸν λαίμῳ) κτλ. Περιέργου δὲ εἶναι αἱ τῶν ἀλιέων λέξεις, ὡς ἀλιόδρα (εἶδος πολυπόδος), ἀποβαλασπία (ἡ περὶ τοὺς πρόσθους τῶν ὀρέων σχετικὴ γαλήνη), ἀποσταδὸν (ἡ μετὰ τὸ ρίψαι τῶν δικτύων ἀπομακρυνεῖς τοῦ ἀλιέως), ἀπόχρη (εἶδος ἀλιευτ. εργαλείου), ἀνιολόγος (ἕτερον), βολαγτήρα (ἕτερον), γράμματα (βαλίστρια φυτῶν), διαπύρι (πορφυρὴ), διαγύρη (ὑακίς), ἐμπύριον (πύριον, τὸ ἡ πρόμακ βοθίζεται μᾶλλον ἢ ἡ πρόμακ) κτλ. Ἐν τῷ ἐξολογῷ τούτῳ ὑπάρχουσι καὶ ἱκαναὶ ὀνομαστικαὶ θέσεις τῆς Ἑυρωπαϊκῆς χερσονήσου, ὧν ἡ μετέτη εἶναι ἕξις λόγου· μερμήνικα, σαυπέλοι πικνοὶ (κατὰ μεταφορὰν) ἐν τῷ Ἑυρωπαϊκῷ κῶντῳ ὅμοια θέσις καὶ μὲ τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν προστιβήματα, ὅτι ὑπάρχει καὶ μετὰ τὴν Σκωθίαν καὶ Φωκαίαν παρὰ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Ἑυρ. Πανγονοῦ, γλῶσσα τῆς Μελαίνης ἀπὸ τῆς τῆς κώμης Μελί· Παναγία, νησίον τῆς κώμης τῆς Ποντίας ἀκρωτηρίου τῆς κώμης Ἀλίας Παρκαυῆς Ἀραγία, θέσις τις πλησίον τῆς κώμης Κάτω Παναγίας· Κοσμοβί, ἑτέρα θέσις ἀπὸ τῆς ὑπὲρ τὴν μέαν ὠκεῖν τοῦ Τεσσαρῶν ἀγῶνα, θέσις τις ἐν τῇ κώμῃ Κάτω Παναγίας ὀνομασθεῖσα οὕτως ἐκ τοῦ ἐκὼν ἀναβῆναι πρῶτον λευκοῦ ὕδατος. Τεταῦται ὀνομαστικαὶ ὑπάρχουσι καὶ ἐν τῇ λεξιολογῇ τοῦ κ. Ἀντωνίου Πουλκερὶ, ἀλλὰ προτιμότερον νὰ καταγράφονται τοῦ λοιποῦ εἰς χωριστὸν μέρος,

καὶ νεώτερος ἐν τῇ ἐπιστήμῃ γνωστὰς ὀνομασίας. Ἐχον ἐν χερσὶ τοὺς ἀρχαίους εὐόους συγγραφεῖς καὶ τινὰ πηγὰς εἰδικὰ νεώτερα συγγραμμάτια δύνανται νὰ προβῇ θαρραλέως εἰς τὸ συντιθέμενον αὐτῷ ἔργον, οὕτως ποσούτων σπουδαίων καὶ λίαν ἐνδιαφέροντων ἅμα ἀπερχῆν ἐπιούσας διὰ τὸ Ζωγράφειον διαγωνίσμα.

6) Σὺ δὲ ὁρῶν τῶντων μνησίων ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ (κακοῦ) Ἰσοῦ ἐπὶ Κωνσταντίνου Ν. Κανιλλᾶκη τοῦ ἐκ τοῦ χωρίου Νινητῶν τῆς Χίου. Τῷ κ. Κανιλλᾶκῃ ὀφείλομεν καὶ ἑτέρας ἀξιολόγους χιτικὰς συλλογὰς σταλείσας τῷ Συλλόγῳ κατὰ τὰς δύο παρατηρούμενας περιόδους τοῦ παρόντος διαγωνίσματος. Ὁ συλλογιστὴς, εἰ καὶ στερίσκει τὰς ἀρχαίων τινῶν προσόντων, εἶναι ὅμως λίαν ἀξίτιμος, πολλὰκις δὲ καὶ προτιμότερος πολλῶν συλλογῶν προεργασθέντων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ Ζωγραφείου ἀγώνος. Γράφει ἐξ ἀνὰ τὴν ιστορικῶν ἐρωτῶν καὶ οὐχὶ ἐκ πλοῦτος, διὰ τοῦτο δὲ κρίνεται ὑψηλῶν καὶ ὡς καλῶς τὴν παρδείγμα πρὸς ἑκκαυσιν τοῦ ἥλιου περικυκλωμένων τινῶν τέκνων τῆς νήσου Χίου. ἔχει πολλὴν νομοσύνην καὶ ἀρετὴν εὐφυῆς, ὁφθαλμοὺς ἀμείψας τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ χρηστοῦ ἐν τῷ θέματι, ὅπερ ἀνέλαβε· καὶ τοῦτο ἔνεκα οὐδενὸς φερίεται κόπου· μεταβαίνει ἐπὶ χωρίου εἰς χωρίον, ἀνοίγει μετὰ τῶν ἀρχαίων συνομιλίαν, κρατεῖ τὸ κινδύλιον καὶ πᾶν ὅ, τι ἀγνοεῖ τὸ σμῆνος ἐν τοῖς χαρτίσι τοῦ ἱερῆς δι' ἐρωτήσεων, μαθάνει πολλὰ περίεργα καὶ σπουδαία ὑπὸ γλωσσικῇ ἐποφῇ καὶ οὕτω πέμπει τῷ Συλλόγῳ μετὰ χαρᾶς τοὺς καρπούς τῶν κόπων του. Ἡ φρενὴ συναναγωγὴ του εἶναι ποικίλη. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἀνιχνεύει εἰκοσι καὶ τέσσαρα ἀνέκδοτα, ἅτινα ἐπιγράφει παρατίθεσθαι ἥτοι τὰ μεταξὺ τῶν χωρίων τῆς Χίου ὀνειδίσματα. Πάντες δὲ γνωρίζετε ἴσως, ὅτι ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα ὀνειδίσματα οἱ Χιοὶ εἶναι πρωτότυποι. Καὶ πάντα μὲν τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Κανιλλᾶκη σημειωθέντα παρατίθεσθαι, δὲν εἶναι εὐφυῆ· καταγράφει ὅμως καὶ τὰ ἀρῶν, διότι ἐπιθυμῇ, καλῶς ποιεῖν, νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν τῆς γενέσεως διαφόρων συνήθων τοῖς χωρικοῖς φράσεων. Ἐκ τῶν ὀνειδισμάτων τούτων ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀναφέρω ὅτι καὶ ἐπόμενα. Περὶ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Βαθύλων διηγούμενος οἱ Χιοὶ, ὅτι γινόμενης ποτὶ ὑπὸ τῶν προκρίτων ἐξελέγξας

τῶν κοινοτικῶν λογαριασμῶν, ἔτυχε νὰ διέλθῃ ἀνωθεν αὐτῶν σπουργίτης, ὅστις ἀναδέσταια κατερύπτει τὸ κατὰστιγον. Ἡ πράξις τοῦ σπουργίτου ἐθεωρήθη ὕβρις καὶ κοινὴς συνειδήσεως γενομένης ἀπερσίσθη νὰ κινήθῃ δικαστικὴ ἀγωγή καθ' ὅλων τῶν σπουργιτῶν. Μεταβαίνοντες δὲ διὰ τοῦτο οἱ χωρικοὶ εἰς τὴν πρωτεύουσιν Χίον ἔτυχε νὰ ἔχῃσι κατὰ πρόσωπον τὸν ἥλιον. Ἡ ἀγωγή ἐλήθη ὑπ' ὕψους καὶ ὁ δικαστὴς, κατ' αἰτίαν, ἔδωκε τοῖς χωρικοῖς τὴν ἀδειαν νὰ ἐξορίσῃσι τοὺς σπουργίτας ἐκ τῆς περιφέρειας τῆς κόμης των· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολήν των ἔτυχε νὰ ἔχῃσι κατὰ πρόσωπον τὸν ἥλιον τοῦθ' ὅπερ ἠμύδισεν αὐτοὺς νὰ φθάσῃσι ἐγκαίρως εἰς τὸ χωρίον, διότι ἐγένετο ἱσπρία καὶ πάντες οἱ σπουργίται ἦσαν ἤδη διεσκορπισμένοι εἰς τὴν ἄσος. Διὰ τὴν ἀποτυχίαν δὲ ταύτην ἀπερσίσαν νὰ κινήσῃσιν ἀγωγὴν καὶ κατ' αὐτοὺς τοῦ ἥλιου ὡς αἰτίου σπουδαίας ζημίας. Ἀλλὰ μετὰ πολλὴν χρόνον ἐνόησαν ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκτελέσωσι τὰς τοῦ δικαστοῦ ἀποράσεις, τὸ μὲν διότι οἱ σπουργίται ἱππάζοντο, τὸ δὲ διότι ὁ ἥλιος ἱστατοὶ λίαν ὕψει. Κάτοικοι δὲ τινες τοῦ χωρίου Καλαμωτῆς μετέβαινον εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἀπὸ πρώτων παρετήρησαν, ὅτι κατὰ τὴν ἐκκίνησιν αὐτῶν ἡ σελήνη ἦν ἐν τῷ πρώτῳ τετάρτῳ τοῦ κύκλου τῆς. Ὅτε δὲ ἔβησαν εἰς τὴν πόλιν, ἐν ᾗ ὦρελλον νὰ διαταίψωσι, παρετήρησαν ὅτι ἦν πανσέληνος· καὶ καὶ ἐρώουν· ὦ μάρα μοι, ἔνα γενηθήναι ἔσος, ὅχι οὐκ τὸ δικό μας τὸ καταγραφέν; Διηγούμενοι πάλιν, ὅτι ἑτεροὶ τοῦ αὐτοῦ χωρίου κάτοικοι ἀνελθόντες ἐκ φρέων ὅλως παρετήρησαν ἐν τῷ βάθει τὴν ἀποτύπωσιν τῆς σελήνης, ἣν ἐνόμισαν πλάκα τυροῦ πεσούσαν. Σπεύδοντες δὲ νὰ ἐξαγγύωσι τὸ εὐρηκὸν των ἔβησαν ἐν τῷ φρέατι διὰ σφινδὶν ἐργαλίων συνιστάμενον ἐκ πολλῶν ἀγκίστρων καὶ ἐκτελέσαντες ἐκ πολλῶν ἀγκίστρων ἀνελθόντες ἐκ τῆς πλάκας τοῦ φρέατος· τὸ δὲ σφινδὶν σφινδόμενον σφοδρὸς ἱσπας καὶ κατ' ἀκαλοῦσιν ἔβησαν οἱ κρατοῦντες αὐτὸ ἔπεισον αἰερινὰς πρὸς τὰ ὕψισα, ὅτε καὶ παρετήρησαν τὴν σελήνην ἐκλαθόντες δὲ αὐτὴν ὡς τὴν νομίζομενην τυροῦ πλάκα ἐρώοντες· ἔ μωρὴ παλινδρόμησας! ἔ τὸν οὐρανὸν πέταξε τὸ τυρὸν τοῦ! ἤρνε τοῦ κόλλητος.

Πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν τοιούτων ὀνει-

διασώτων ἢ ἀνέγνωσις καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ τῶν χιανῶν χωρίων ἀποικοὶ εἶναι ἀρεῖς καὶ ταύτων εἰπεῖν κοιτοί. Ἄλλ' ὀρεῖσθαι νὰ μὴ δώσωμεν πίστιν εἰς τὴν ἐκ πρώτης ἀναγνώσεως τοιαύτην ἀνωμάλειον· διότι πάντες γινώσκουσιν τὴν εἰρηὴν καὶ τὴν ἐξουσίαν τῶν Χίων, πολλῶν δὲ μᾶλλον τῶν χωρικῶν. Ἦ ἄλλα αἷτια ἀγνοῦνται ἢ ἡμῖν, ἢ αὐτὸ τὸ παλίνωστον ρῶσει ἐκλειπόμενον τῶν Χίων περήχον τὰ εἰρημένα ἐκείνα.

Μετὰ τὰ παρατηρήματα ὁ κ. Καννέλλης ἀνέγραψεν 22 ἐκείνα ἔργα, ἅτινα κατὰ τὸν ἐπιτόπιον χαρακτῆρα ἐπέγραψε λιγυρὰ ἢ θεοσιτικά. Ἐκ πρώτων εἶναι κρητικὰ καὶ ἀναγέρται εἰς αὐτὴν ἱστορίαν περὶ μερῶν κατακοινοῦργησέως ἐκ πρώτης ἐκπολιτικῆς τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἐν Μυλοποτάμῳ εἶναι τοῦτο νεώτερον ἔργον, ὅτι οἱ ἀγνώστοι ἦν ποιητὴς τοῦ ὅλου, οὗτο γοητοῦς ἀγγελλῶν, τῶρα τὸ πᾶν ὁρᾶται, ἐγνώσθη καὶ εἰς τὴν Σμύρνην. Τὰ δὲ λοιπὰ ἔργα ἔκουνται ὁ συλλογὴς ἐν τοῖς χωρίοις Ὀλύμπου, Νένητος, Βολισσοῦ καὶ Καλαμῶν, κατέγραψε δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἐπιτόπιον προφορὰν. Ἀξιοσημείωτον εἶναι διὰ τὴν φυλικὴν ὁδὸν τὸ μακρὸν μοιρολόγιον τῆς Παροῦσης, ὑπὸ μυθολογικῶν δὲ ἐποῶν τοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ ἐκ Καισαρείας, ὑπὸ ἱστορικῶν δὲ τῆς Παροῦσης τῶν Ἀργαίων ἔργα. Εἰς τὰς περὶ Ἡλίου δὲ δημοτικὰς παραδοσεις ἀναγέρται τὸ 13 ἔργον, καὶ ὁ ὁ Ἡλίου μεταβάς εἰς τὴν μάνα του κλισμῶτος, ἀρροισιμῶτος ὠμολόγησεν, ὅτι ἀγαπᾷ νῆαν μὴ ἀναγαπῶσαν κατὰ προτροπὴν δὲ αὐτῆς ὁ Ἡλίου ἐδοῦθη καὶ ἐγέρσθη, ἔβαλε τὸν οὐρανὸν μαρτὸ (μανθῶν), τὴν θάλασσαν μαγνῶν, τὴν ἄμμιον τὴν ἀβυθῆν ἐβαλε μαργαριτὰ διὰ νὰ στρέψῃ ἡ κῆρ νὰ τὸν ὅρι καὶ αὐτὸς νὰ μὴ τὴν διῆλθῃ.

Τὰς ἔργα ταῦτα προεβίβαν ὁ κ. Καννέλλης ὑπὲρ τὰ διακόσια δημοστροφικὰ, κατὰ τὴν προφορὰν τῶν χωρίων Ὀλύμπου, Παροῦς, Νένητος, Εὐρυμεινῶν, Καλαμῶν καὶ Βολισσοῦ. Ἐπειτα λεξιλόγιον περιέχον λέξεις καὶ ῥήματα ἰδιωτικὰ τοῖς κατοικοῖς τῆς Νένητος, Καλαμῶν, Βίσης, Κικίου, Βολισσοῦ, Κοῖνης, Ἀρροισίω, Κερδαμῶν,

Βουνοῦ, Πισπιλοῦτας, Μεσῶν, Ὀλύμπου, καὶ Λιθίου. Τὰς ἐν πάσῃ δὲ τῇ νήσῳ κοινὰς λέξεις διακρίνει ὁ συλλογὴς τῷ ἐπιρρηματικῶν. Ἐκ τῶν λέξεων τούτων πολλὰ εἶναι πατοικημένα, ἑαυτὰς συντίθεται, ἑαυτὰς ἐξενικῆς καταγωγῆς καὶ ἑαυτὰ γήσιαι παλαιαί, διατηρηθεῖσαι ἐν τῇ ἀρχαῇ αὐτῶν μορφῇ, ὡς ἀπότοκος, αἰθάλη, βορὰ, θέμετρος, κάρων (ας) κτλ. Ἐκ τῶν λοιπῶν δὲ σημειῶ τὴν λέξιν ποσειδολόγος σημαίνουσαν ἐν Νεμήτοις τὸν δι' ἐξουσίαν συλλαμβάνοντα τὰ μικρὰ πτηνὰ. Ὁ κ. Καννέλλης εἶναι ἀξίος ἰδιαιτέρου ἐπαινοῦ καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ περὶ ἀντιγραφῆς διαλόγου μητρὸς καὶ τέκνου, ὃν ἔκουνται ἐν τῷ νοτιωτάτῳ χωρίῳ τῆς νήσου Μεσῶ καὶ ὃν ἐκείνην κείμενον παραδίδωσιν ἡμῖν σήμερον. Τοιαῦτα κείμενα τὸν προτρέπουν νὰ μᾶς στείλλῃ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, διὰ νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ταῦτα ὡς ἀκριβῆ μνημεῖα τῶν ἐν τοῖς χιανῶν χωρίοις ἰδιωτικῶν. Ἐπορευομένη δὲ νὰ προσθήσῃ ἐν τῇ σπεινῇ συλλογῇ τοῦ α' ὑπὲρ τὰς 70 παροιμίας καὶ παροιμιώδεις ἐκφράσεις, β' ἐνία ἀνὰ πέντα, γ' δέκα καὶ τέσσαρα αἰνίγματα, δ' εἰκοσι καὶ πέντε γνωμικὰ καὶ διεισδυτικὰ, ε' πέντε παραμυθία, στ' τέσσαρα ἀνὰ τὴν ἀθλιότητα, ἥτοι ἀπὸ τῆς ἀθλιότητος, ζ' εἰκοσι καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῆς φράσεως, η' περιγραφὰν ἐσθίων παιδιῶν, θ' διαφορά μοιρολόγια καὶ ι' ἐκτενιστάτην περιγραφὴν τῆς ἐν Νεμήτοις ἐθελόμενης τάξεως πρὸς ἐκφορὰν καὶ τέρψιν νεκροῦ τινος. Ἐκ τῶν προλήψεων σημειῶ τὴν ἐπομένην ἐν Νεμήτοις πιστεύεται, ὅτι τῇ 11 τοῦ νοεμβρίου μηνὸς (καθ' ἣν ἀκριβῶς στίμην δίδει ὁ ἥλιος καὶ ἀνατέλλει ἡ Πλειὰς) ἡ Πλειὰς εἰλεῖ τὸν Ἥλιον καὶ κατ' ἀκολουσίαν ὁ ἐπικρατὴς ἐν καίρῳ τοῦ πλῆγματος καιρὸς θέλει ἐπικρατῆσαι μέχρι τῶν παρομένων τῶν Θεοφανεῶν. Ἐν δὲ Ὀλύμπῳ φρονεῖται ὑπὸ τῶν κατοίκων, ὅτι τὸ ἔτος ἔσται δυστυχισμένον, ἐάν φανῇ ἡ Πλειὰς ἀνατέλλουσα μετὰ συνέστων. Ὁ κ. Καννέλλης κατέγραψε πρὸς τοὺς ἀνωτέρω καὶ πενήντην καὶ πέντε ἐξοικῶν τοποθεσιῶν ὀνομασίας μετὰ τῆς σφωδρόμενης περὶ αὐτῶν παραδόσεως. Τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶναι ἀξιολόγητα ὑπὸ διαφόρων ἐποψείων καὶ παρακαλεῖται ὁ συλλογὴς νὰ συνεχίσῃ τὴν συλλογὴν αὐτῶν φρονεῖν ἔργα νὰ σημειοὶ καὶ ἐπαρὰ περιγραφῆν τῶν τοποθεσιῶν. Ἐκ τῶν γνωσθειῶν ἡδὲ ἡμῖν σημειούμεν τὰς ὀνομασίας Ἄλντια (= Ἥλιος

1) Χιανὴ λέξις γνωστὴ ἐν Βολισσῷ σημαίνουσα κατὰ τὸν κ. Καννέλλην «μαθῆλιον», δι' οὗ περιετρίστον τὴν κεφαλὴν τῶν λουμένων.

σια), Ἀφροδίτα (= Ἀφροδίσιον, Ρόδω(ν)ας), Ἀήμιος, Φιδεά, Διδώ(ν)ας), Βόθρος κ.λ. μυθολογικὴν δὲ σημασίαν ἔχει ἡ ὀνομασία (Ἡ ἰστορ., μάταια δειλοῦσαν ἐξοχικὴν τινα ὀρεινὴν τοποθεσίαν τῆς περιφέρειας Παργίου. Ἱστορικὴν δὲ πάντως σημαντικότητα δύναται νὰ ἔχωσι καὶ αἱ ἐκ προσώπων πηγάζουσαι ὀνομασίαι, ὡς Ὁκόμος καὶ Παρτεγέρος. Αἱ τοιαύται δὲ τοποθεσίαι κατὰ τῆς ἐπιτοπίου παραδόσεις ὡκοῦντο ὑπὸ εὐγενῶν καὶ πλουσίων ἀρχόντων, τοῦθ' ὅπερ πολλὰ ὀφθεν ἐπιβεβαιούται· ὡς ἐν παραδείγματι δὲ σημειούμεν, ὅτι ἐκ τῆς βυζαντινῆς οικογενείας Δικαντινέου ἤμαζεν ἐν ἀρχαῖς τῆς ΙΖ' ἰσχυροκταυρίδης ὁ γίος προσβυτέρως Μαυρὸν Παντεγέρος, ὁ καὶ μέγας διερμηνευτὴς τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου διατελέσας, πατριάρχουτος Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως (βλ. Α. Γ. Γάβ. Μισ. Βιβλιόθ. Γ', σελ. 561).

7) Ζῶντα μνημεῖα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν τῇ γλῶσσῃ τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς ἐξ Ἀ. Μανασσείδου δημοφιλῆς συλλογῆς τοῦ ἐξ Αἰνῶ κατ' Ὀκτώβριον τὸ 1884 ἐν Χαλκίδι καὶ Κεφαλονίᾳ. Καὶ ἡ ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ κ. Μανασσείδου περίφημη γλῶσσά καίμενα τῆς περιφέρειας Αἰνῶ. Ὁ ἀξιότιμος οὗτος δημοδιδασκαλὸς ἐναιδιόρολογούμενος, ἴσως γλῶσσας· διὸ καὶ ἐν περιορίζεται τὸ ὅλόν του εἰς μικρὸν τι τετράστιον, ἀλλ' ὡς ἄλλοτε, οὕτω καὶ ῥίτος περιλαμβάνεται ἐν ὅλῳ τοῦ τεύχους συγχεόμενον ἐκ 410 σελίδων. Διακρίνεται δὲ εἰς 3 μέρη, ὅν τὰ τέσσαρα τελευταῖα πληροῦνται ἐξ ἐνδεκά παροιμιῶν, εἰκοσι καὶ τριῶν αἰνιγμάτων, δώδεκα στιχηρῶν καὶ δύο καθυπογλωσσμάτων· τὸ δὲ τρίτον κεφάλαιον καταλαμβάνον δικασίας καὶ ἐξηκοντα περίπου σελίδας περίφημους πλούσιον λεξιλογίων κατ' ἀσθερὰν ἀλφριθμικὴν τάξιν. Ὁ συλλογεὺς ἀποφύγει πᾶσαν ἱστολογίαν, καλῶς ποιῶν, καὶ ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν λέξεων καὶ εἰς τὴν παρέθεισιν καταλλήλων ῥημάτων. Περὶ τῆς σημαντικότητος τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῆς Αἰνῶ ἐλέγχθησαν παρ' ἡμῶν καὶ ἄλλοτε ἱκανῶς, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τοῦ ἡμετέρου Περιόδικου ἀνγνωσταὶ ἐξετίμησαν αὐτὸ δέοντος· τοῦτο δ' ἐνεκα ἀποφύγομεν ν' ἀναλίσκωμεν τὴν περισσὴν συλλογὴν. Ἀλλὰ δὲν ὑπελείπον νὰ ἀποφύγομεν καί τινες ἀναγκαῖαι σημειώσεις. Ὁ κ. Μανασσείδης κατέγραψεν ἐν τῇ γλωσσῇ τούτῃ λέξεις τινὰς συλλεγίσας παρ' αὐτοῦ ἐξ ὁμάτων καὶ δι-

στίγων ἐκδεδομένων τε καὶ ἀνεκδότων. Συμπεριέλαβε δὲ καὶ τινες κοινὰς λέξεις μὴ ἀπαντῶσας ἐν ἐτέραις γνωσταῖς αὐτῷ συλλογαῖς. Πρὸς δὲ κατέγραψε καὶ ἱκανὰς ἐν ἔξοχῳ μόνον ἀπαντῶσας λέξεις, ὧν ἡ σημασία ἀγνωσταὶ ἄλλῃ. Τὸ μόνον δὲ ἀξιωματικὸν εἶναι, ὅτι ἀνέγραψε καὶ τοὺς μνησμενὰς τῆς γνωστῆς αὐτῶν ἱστορίας ὡς καὶ τὰς ὀνομασίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. Ταῦτα πάντα λέγονται *généralités* καὶ κατ' οὐδὲν ὥφελοσιν εἰς τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ γλωσσarioῦ αὐτοῦ· διὸ παρακαλεῖται ν' ἀπορινοῦν τοῦ λοιποῦ τῆς γενικότητος καὶ νὰ περιορίζεται εἰς τὸ παντελὸς ἀγνωστον καὶ μὴ λίαν κοινὸν γλωσσικὸν ὕλην. Ἀξίον δὲ ἐπισταμένης ἀναγνώσεως εἶναι τὸ περὶ ἐργασίῃς ἄλλῃ, ἐν ᾧ περιγράφει λεπτομερῶς τὰ τὴν ὕφαντικὴν ταύτην μηχανὴν καὶ ἐξηγεῖ πάντα τὰ συστατικὰ αὐτῆς, ἃ καὶ ὀνοματίζει, ὡς εὐθίστα ἐν Αἰνῶ. Τὸ δὲ πρῶτον κεφάλαιον περιλαμβάνει ἐνδεκά παραμύθια (ἐν 140 σελίδι) κατὰ τὸ ἐπιτόπιον ἱδιώμα. Ταῦτα δὲ ἐπιγράφονται· ὁ Τσικλάκης, ἡ Μήλια, ἡ Κισσώρι καὶ ἡ Πορτοκαλί, ὁ γυναικὸν τρία πράγματα, ὁ ἄγγελος, ἡ παύσις καὶ ὁ παρθεμόνος, ὁ κασιδιάρης γαμβρὸς τοῦ βασιλέως, οἱ κόλακες, Ἑβραῖος δέρας ἀποθαμνιστὴς, ὄρνιθα καὶ τὰ θαυμαστά της αἰγῆς, γαλῖα μεταδὲν ἐτορπάτην καὶ γαυδοῦ, καὶ τελευταῖον ὁ Μεσπελίσκος.

8) Στιχάκια τῶν μνημείων τῆς ἀπὸ τὸν ἡμέτερον ἰδιωτικῆς, ἐπὶ Γεωργίου Βασιδάρη. Ἡ στικτὴ συλλογὴ τοῦ κ. Βαλαζάνη περιέχει πρὸς τὰς ἐνεχόμενα παροιμίας καὶ παροιμιαῖς ἐκφράσεις, δύο μακροτάτα παραμύθια καὶ ἀποκασιδιὰς πεντήκοντα καὶ τέσσαρας λέξεις. Ἡ μὲν ταῖς παροιμίας γεγραμμέναις κατὰ τὴν ἐν Ἀνθ' Ἀμυστῇ ἐμυλουμένην ποικίλῃ μέλειτον παρατίθεται μεταφράσεις εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, σημειώσεις περὶ τῆς ἐρμηνείας, καθ' ἣν λέγονται αὐταί, ἐνίοτε δ' καὶ συζητήσεις αὐτῶν πρὸς ἀρχαίας παροιμίας, ὡς ἀνεῦρεν ὁ κ. Βαλαζάνης ἐν τῇ κ.λ.κ. συγγραφῇ. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι ἡμετέρου προγράμματος, ἀλλὰ θὰ ἦτο πλεονεκτήσιον καὶ ἀνάγκης κ. Βαλαζάνης εἶχεν ὑπ' οὐκ καὶ τὰς γνωστὰς παροιμιακάς συλλογὰς ἄλλων ἐλλήνων διαλέκτων, ὡς καὶ τὴν δικήν ἐκδοσὶν τῶν ἀρχαίων παροιμιολογῶν· διὰ τὸν μὲν θὰ ἤδυντο νὰ καταδείξῃ τὴν

συγγένειαν τῶν ποιντικῶν παροιμιῶν πρὸς τὰς τῶν ἄλλων χωρῶν, διὰ δὲ τῆς τῆν πλησιεστάτης ἰσως σχέσιν αὐτῶν πρὸς τὰς τῶν Ἀρχαίων. Τὰς παροιμίας εἰπονται δώδεκα σύνταγμα, δέκα προλήψεις καὶ δεσιναιμολογία καὶ τὰ προλεχθέντα δύο παραμύθια ἢ, ὡς ἐπιγράφει ὁ συγγραφεὺς, μυθικὰ διηγήματα, αὐτὰ μὲν ἀφορᾷ εἰς τὸν Ἀελείου (Κυνη, ποταμὸν), τὸ δὲ εἰς τὰ διδυμάρια βασιλοπούλα. Ἀρτοτέρα τὰ παραμύθια λέγονται καὶ ἄλλα, ὅ,τι τὰ κοινὸν αὐτῶν κατ' οὐδὲν βλέπει τὸν πολέμιον τοῦ κ. Βαλαβάνη ἐργασίαν· τὸ δὲ αὐτὸ διηγεῖται ταῦτα κατὰ διάφορον ἀποστολὴν ἔχουσιν, τὸ δὲ διότι συνέγραψεν ἐν τῷ ἱερατικῷ ἰδιώματι τῶν χωρίων Κερκασούτος· τὸ δὲ ὅτι ἐκεῖ ἐστὶν ἡμεῖς σπουδαίως, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν πιστότατα κείμενα ἡμεῖς τὰς γλώσσας ἡμῶν ἰδιώματος, ὅτι ὅμως εἶναι πλησιέστερον τῶν ἐν τοῖς περιγύροις τοῦ Γαιουμοῦ ἀνὸς ὁμιλουμένων· ἡ ἀνεγνωσις αὐτῶν ὑπερῶς ἡμῶς νότας τινὲς, ἀε διήλθον μετὰ τὸν γένοντων καὶ γὰρ ἐν οὐρανοῖς χωρίοις τοῦ Πόντου· διὰ καὶ ὁμοιοῦμεν, ὅτι ὁ κ. Βαλαβάνης καθ' ὅσον πλησιέστερα νὰ μὲς πέρησιν ζῶντα μᾶλλον ἡμεῖς ἡ προσωπικὴν ἀντιλήψιν τοῦ ὑποκειμένου ἐπὶ τοῦ ὅτι Δεξάθω τὸν ἰδιωτικῶς τὰς ἐπὶ τούτῳ εὐχριστίας. Τὸ δὲ γλωσσικὸν τοῦ περιέχει λέξεις τῆς Ἀνω Ἀμισῷ, Ὁρεῶς, Κρώμνης, Κερκασούτος καὶ τῶν περιγύρων κτλ. Τούτοις δὲ προστίθενται διωρήσεις καὶ συμπληρώσεις εἰς προηγουμένην συλλογὴν τοῦ, ὡς καὶ ἔρευναι αὐτοῦ πρὸς συγγένειαν λέξεων τινῶν τῆς νῦν ποιντικῆς διαλέκτου πρὸς ἱκανὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ γλώσσας. Ὁ κ. Βαλαβάνης καλῶς ποῦν ἀπέφυγε ῥέτος ὡς καὶ πέρις τοῦ τῆς ἐτυμολογίας σύστημα τοῦ, περὶ οὗ ἐπομένῃ τινι πρὸ τριετίας. Πειράται δὲ νῦν, ἐνισχυτὸν καὶ ἰσως οὐχὶ πάντοτε ἀνεπιτυχῶς, νὰ εὐρίσκῃ τὴν ἐξ ἀπαραίτου μὲν λέξεων παραγωγήν. Ἐκ δὲ τῶν παραλλήλων αὐτοῦ πρὸς γλώσσας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀναφέρω τὰς ἐπομένους· Τὴν λέξιν ἀντοχὰς σημαίνουσαν τὸ ἀσθενὲς ἢ μαλακῶς ἔχον· σχετίζει πρὸς τὴν παρ' Ἑλληνικοῦ σημαίνουσαν ῥαθυμίαν, γὰρ νῦν καὶ προτείνει τὴν εἰς ῥαθυμίαν ἢ ῥαθυμὸν διόρθωσιν αὐτῆς ἀντὶ τῆς εἰς ῥαθυμὸν διωρήσεως τῶν κριτικῶν. Ἡ παρ' ἡμῶν ἀρκαῦδα λέγεται ἐν Πόντῳ ἀρκαῖα, ἐν τῷ ἁρκενικῷ δὲ γένει ἄρκος. Τὸν τύπον τοῦτον

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. 10).

ἀπαντῶμεν καὶ παρὰ τοῖς Ἀρχαίοις, ἐσημαίωσι δὲ εἰς τὰς γλώσσας τοῦ καὶ ὁ Ἑλληνικός. Τὸ δὲ ἐν Ἀνω Ἀμισῷ λεγόμενον τὴν σήμερον βλίντορ (εἶδος φυτοῦ) εἶναι, κατὰ τὸν κ. Βαλαβάνη, αὐτὸ τὸ τῶν Ἀρχαίων βλίντορ, περὶ οὗ ὁ Κοραῖς πολλὰ ἔγραψε χωρὶς νὰ γνωσθῇ τὴν τῆς λέξεως διάστασιν· γνωστὸν δὲ, ὅτι ὁ Κοραῖς συνεταῖσται τὸ φυτὸν τοῦτο τῇ ἐν τῇ μεσογείῳ λεγομένη ραδάκῃ ('Ατ. V. σελ. 328). Ἐπαισθητότερα δὲ εἶναι ἡ πρὸς Ἑλληνικῶν γλώσσας προσέγγισις ἐν τοῖς ἑξῆς: Ὁ Ἑλληνικός λέγει βῶδον, βῶδον κτλ. ὁ κ. Βαλαβάνης προστίθεται, ὅτι καὶ νῦν ἐν Ὁρεῖ λέγουσι βῶδον ἐν τῇ αὐτῇ σημασίᾳ, δηλαδὴ βῶδον, ἀλέσον. Ἐν Πόντῳ τὸ δανικὸν καὶ δανικὸν λέγεται δάνος· ἐν τῇ αὐτῇ δ' ἑλληνικῇ διασέκειται ἡ λέξις καὶ παρ' Ἀρχαίοις ποινταῖς· διὸ καὶ ὁ Ἑλληνικός λέγει: δάνος, δανικόν, χρέος. Τὸ συνεπὲς ἐκφέρεται ἐν Πόντῳ διὰ τοῦ ἐξεργέτορ, ὁ κ. Βαλαβάνης ἀναμνηστικῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ λέγοντος ἐξεργέτορ, ἐξεποίησε καὶ διορθοῖ εἰς ἐξεποίησιν. Ὁ δὲ ἀναστῶν πνεύματος παῖς, ὁ εὐρύς μὲν παῖς, ἀλλ' ἄτακτος, χαρακτηρίζεται διὰ τοῦ ἐξηγοῦ· ὁ κ. Β. πάλιν ἐκεῖ παρ' Ἑλληνικοῦ ἀπαντᾷ μόνον τὸ ἀσθενὲς αὐτοῦ ἀρκαῖον, μαρταῖα, ἀρκαῖα ('Ελ. σελ. 650), ἐξήγηται. Τὸ ποιντικὸν καθὼρ σημαίνει τὸ ἀνδρὶκὸν μέριον εὐρίσκειται παρ' Ἑλληνικοῦ ἀρκαῖον ἐπὶ τοῦ αἰδοῦ. Τὸ νῦν κίτρινον ἀνδρὶον καὶ ὁ Ἑλληνικός· κίτρινος· ἐκεῖ δὲ κίτρινος. Τὸ κοῖλον τοῦ ἀσθενὸς καὶ συνεπὲς αὐτοῦ ὡς ὁ ἀσθενὴς ὁνομάζεται ἐν Πόντῳ κοτῆλα, ὁ Ἑλληνικός πάλιν λέγει κοτῆλη... καὶ πᾶν κοτῆλη. Τοιοῦτοι εὐτυχῶς πάντως παραλλήλοις πρὸς Ἑλληνικῶν γλώσσας ἀπαντῶσιν ἱκανῶς ἐν τῇ ῥετινῇ συλλογῇ τοῦ κ. Βαλαβάνη, ἐκφράζει δ' ἐν τῷ προλόγῳ τὴν δικαίαν λύπην τοῦ, ὅτι δὲν ἐκείνη τὸ λεξικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ πρότερον, ὅτε ἀπέστειλε τῷ Συλλόγῳ μεζῶνα συλλογὰς. Αἱ τοῦ κ. Βαλαβάνη ποιντικαὶ συλλογαὶ (1874—1885) ἀποτελοῦσι τοσαύτα τετράδια, ὥστε δημοσιευόμενα ἡμῶν δύνανται ν' ἀπαρτίσωσι τέσσαρας ὀγκωδέτατος τόμους, ἐν οἷς θὰ ὑπάρχουν μακρότατα γλωσσάρια καὶ κείμενα πιστότατα πᾶσις ἰδιαιτέρας ποιντικῆς διαλέκτου. Ὁ συγγραφεὺς περιέπεσον ὁμοιογενεῶς ἐνισχυτὸν καὶ εἰς σφάλματα, ὡς λ. χ. εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς θεωρίας περὶ διασώσεως αἰολισμῶν καὶ διορισμῶν, εἰς τὴν ἀγνοίαν

τῶν φθολογολογικῶν νόμων τῆς καθόλου ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ εἰς τὴν παραγωγὴν ἐξ ἀρχικῶν ριζῶν τῶν ἑλλεν γλωσσῶν ἄλλ' ἠμολογοῦμεν, ὅτι πάντα ταῦτα εἶναι ἐλκυστα ἀπέναντι τῆς πραγματικῆς τοῦ κ. Ίου Βαλαβάνη ἐργασίας. Ἡ σπουδαίως δι' ταύτης εἰς οὐδὲν ἄλλο καθ' ἡμᾶς ἔγκειται ἢ εἰς τὴν πιστὴν καὶ μεθοδικὴν συλλογὴν τοῦ ἀπειράντου δεκαετοῦς ὀλίκου του, τοῦθ' ὅπερ εἶναι τίσις μεγίστης ἐπιστημονικῆς εὐγνωμοσύνης. Δυστύχημα δὲ εἶναι, ὅτι οὕτως ὁ συγγραφεὺς οὗτος ὁ Σύλλογος ἤδυνήθη εἰσεῖσι νὰ ἐκδώσῃ τὰς συλλογὰς του ἐπ' ἀγαθῇ αὐτῆς ταύτης τῆς ἐπιστήμης. Ὁ κ. Βαλαβάνης εἶναι ὁ μόνος καὶ πραγματικὸς, ἀλλ' ἀνίστατος τοῖς γλωσσολόγοις, γνωστός δι' μόνον τῷ Σύλλογῳ, πρότασις ἐν τῷ ἐπιτηματικῷ τῶν συστατικῶν τῶν ποτικῶν διαλέκτων συλλογῆς. Ὁ Σύλλογος κἀποχρὸς ὡν ἦδη τῶν συλλογῶν τοῦ κ. Βαλαβάνη καὶ ἀπειρηθῶσαν ἔτι ἑτέρων συλλογῶν ἀποθανόντων ἢ βρῶντων ἐν ἄλλοις κέντροις διαφάνων διαλεκτικῶν περιπειριῶν, πολλὰς ἠνωγλήθη πρὸς παραθεσίν τοῦ ὀλίκου τούτου εἰς ἐν ἢ πολλὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια ἀπὸ κοινοῦ νὰ καταστρώσωσι γενικὴν λεξικὴν τῶν ἑλληνικῶν διαλέκτων¹⁾ τιναῦρ δὲ τις πρότασις ἐγένετο καὶ πρὸ διετίας ἄλλ' ἢ Φιλολογικῇ αὐτοῦ Ἐπιτροπῇ φρονεῖ, ὅτι ἡ διὰ τοῦ Συλλόγου σύνταξις γενικῆς ὀλίκου δέον νὰ γείνη μετὰ τινος δεκτικῆς, ὅτε νομίζει ὅτι θέ ἦναι κἀποχρὸς γλωσσικῶν ὀλίκου πᾶσης ἀνεξέχρητος ἑλληνικῆς γωνίας. Θεωρεῖ δὲ προσεῖτι καὶ ἀδικώτερον τὸ νὰ καταδικασθῶσιν εἰς λήθην οἱ μὴ δυνήντες ἢ μὴ δυνάμενοι νὰ δημοσιεύσωσιν ἰδίᾳ δαπάνῃ τὰς συλλογὰς των, καὶ ὠφελθῶσιν οὕτως ἐξ αὐτῶν ἑτεροὶ, ἐπιστημονικώτεροι μὲν, ἀλλὰ μὴ ὑποδελθίντες εἰς ταξιδία, εἰς προσωπικὰς ἐρεύνας καὶ τίσις εἰς κινδύνους καὶ καμάρτους τοιούτους, οἷους ὑπέστησαν αὐτοὶ οἱ ἡμέτεροι συλλογεῖς. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιείκουσαν ἐπιστημονικὴν ἀνάγκην ὁ Σύλλογος δημοσιεύει μὲν βαθμικῶς τὰς συλλογὰς τούτων, εὐχεταὶ δὲ ἀπὸ πολλοῦ νὰ ἐπιτυχῇ τοσούτων, ὥστε νὰ δυνήθῃ νὰ προσβῇ εἰς τὴν ἐκτίπωσιν παντός τοῦ ἐν τοῖς ἀρχαίοις αὐτοῦ ὀλίκου, τὸ μὲν ἐκτιμῶν τὴν προσωπικὴν τῶν συλλογῶν ἐργασίαν, τὸ δὲ ἀποδελθῶν εἰς τὴν ἐντεῖνεν προκύψουσαν παρὰ τοῖς ἡμετέροις γλωσσολόγοις ὠφέλειαν.

2) Σὺν.λογὴν σαμοθρακικῶν, μακεδονικῶν

καὶ ἡπειρωτικῶν γλωσσικῶν ὀλίκου, ὅπου Νικολάου Σ. Βενέτου, δημοδιδασκάλου. Ἐν τῷ προλόγῳ τῆς μικρᾶς ταύτης συλλογῆς ὁ κ. Βενέτης παρέχει μὲν γενικὰς καὶ ἀπλᾶς τινὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐν Σαμοθρακίᾳ ὀμιλουμένης διαλέκτου, ἀλλ' ἄγνοεὶ τὸ σημειτικὸν ἄρθρον τοῦ Σαμοθρακικοῦ κ. Ν. Φαρδὺ τὸ καταχωρισθὲν πρὸ πενταετίας περίου ἐν τῷ περιοδικῷ συγγράμματι *Λαοαολῆ* (Σμύρνη, 1880, σελ. 149—150 καὶ 179—183). Πολλὰ εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς σαμοθρακικῆς διαλέκτου, ὡς ἡ συνθεσάτῃ ἀποβολῇ τοῦ τελικοῦ καὶ εὐρυνικοῦ, ἢ ἡ ἐν ῥήμασι τούτου, ριζικὸν ὄντος, τροπὴ εἰς Ἄ, ἢ συνθεσάτῃ ἐπέκτασις τοῦ εἰς η καὶ ἢ οὐχὶ σπανίᾳ τροπὴ τοῦ ο εἰς ου. Ἀλλ' ὁ πρῶτος καὶ κυριώτερος χαρακτηρισμὸς τῆς διαλέκτου ταύτης, ὅς στερομένη δυνάμεις ἱσχυρᾶ καίμενα, ἔγκειται ἐν τῇ πρὸς τὸ γράμμα ρ ἀποστροφῇ. Κατὰ τὰ ὅπ' ὤφει ἡμῶν παραδείγματα ποιοῦμεν τοὺς ἐπομῆς προχείρους κανόνας, ὡς ἐνδεχεται μὴ λουσαι συλλογῇ νὰ αὐξήσωσιν ἢ νὰ τροποποιήσωσι.—α') Ἐν ἀρχῇ λέξεως ἐπομῆν τοῦ α οὐδέποτε ἀκούεται τὸ ρ' ἐπεκτείνεται δὲ τὸ α εἰς αα (ἴδε καὶ κατωτέρω), οἷον *Ἄαἱα*—Ραῖα, *Ἄαῖς*—Ραῖς, *ααῖδι*—ραῖδι κτλ. Προσέρεται δὲ μόνον, κατὰ τὸ λεξιλόγιον τοῦ κ. Βενέτου, ἐπομῆς τῆς διφθόγγου ου, οἷον *ροσσοῖα* (ῥαῖς, ραῖν, ραῖα), *ροσσοῖς*, εἶδος ἰχθύος.—β') προσέρεται ὅσταν ἐν μέσῳ λέξεως αἰσῶσις μετ' αὐτὸ ὑπάρχῃ συλλαβὴ ἀρχομένη ἐκ συμφώνου (οἷον *ἀργαῖο*, *ἀποῖν* γημα, *παῖρ* γημα, *ἀμῖν* γημα, *Ἀργεῖο*, *Ἀργεῖο*, *Ἀργεῖο*), ἢ ὅταν πρὸ τοῦ ρ ἀπαντᾷ τὸ γ, ὡς *ῶργεο*, *σγ* *ἀργαῖο* κτλ. Ἐν ἢ δὲ περιπτώσει εὐρίσκεται ὡς ριζικὸν συμφώνον ἐν λέξει καταληγουσῇ εἰς *ιο* ἀποδύλλεται μὲν, ἔαν αὐτὰ ἦναι ἀπορροῦντοι (οἷον *κοῦτοῖον*, *κοῦτοῖον*, *στοῖ*—*στοῖον*, *σῆθος*, *φυλῆμα*—*φυλῆμα*), φυλάττεται δὲ, ἔαν ἦναι προρροῦντοι (*κοῦτοῖον*—*κοῦτοῖον*), ὡς καὶ ἐάν μετ' αὐτῶν γῃ καταληγῇ καὶ ἡ δευτεροκλίτων ὀνομασία, οἷον *ἀνθρωποῖα*—*ἀνθρωποῖα*, *καρμεῖο*—*καρμεῖο*, *πυλῆμα*—*πυλῆμα*), εὐρίσκουμένη μετὰ συμφώνου ἐν μὴ συλλαβῇ ἀποδύλλεται παντελῶς, ὡς *καρμεῖο*.

1) Ἡ μετὰ τὸ γ διαφύλαξις τοῦ ρ φαίνεται ἡμῖν ὑποπτος, ἀμφίβολος δὲ καθίσταται καὶ ἐν τῷ παρὰ Βενέτῃ τύπῳ *ἑωργήσας*—*ἑωργήσας*.

ἐχούσας σημασίαν τινά. Ἐν τῷ περὶ βασκανίας ἄρθρῳ του (θ'), ἀναφέρει, ὅτι ἐν Πηλοπίσῃ ὑπῆρχεν ἄνθρωπος, οὗ ὁ ὄφθαλμός, ὡς φησὶ, πλὴν ἢ τρεῖς ἀπέχεσαν παιδία, πολλὰ δὲ ἰθακάντως ζώα. Τὸν βασκανῶν δι' ἡραπεύουσιν ἐκεῖ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Ἄμα ὡς νοσήσῃ τινα βασκανθέντα, λαμβάνουσι ποτήριον πλήρες ὕδατος, ἐν ᾧ βαπτίζουσιν ἀνημέρους ἀνθρακας λέγοντες ἐν ἐκαστῇ καταβύσει τὸ ὄνομα τοῦ καθ' ὑποψίαν βασκάναντος, ἐνὸς ἢ πολλῶν. Εἰς τῶν ἀνθράκων βυθίζεται, τὸ δὲ ὄνομα ὑπερ' ἔθηκε συμπέσει ἅμα τῇ καταβύσει τοῦ ἀνθράκος ὁλοὶ ἐξέπαντος τὸ τοῦ βασκάναντος τὸν παῖδα. Τούτου δι' γνωστοῦ γενομένου, σπεύδουσι πρὸς ἐκείνον καὶ κατορθοῦσιν οὐδ' ἄν γινώσκουσιν ὅτι ἀπαρτίσθαι ἐξ αὐτοῦ ἀντικείμενον, τοῦ δι' οὗ καπνίζουσιν εἰς τὸν ἀσθενῆ. Περὶ δὲ τοῦ τοῦ γαλαξίου φρονούσιν ἐν Πηλοπίσῃ τούτω. Ἀνάδοχος (νοῦνος) ἥρισί ποτε πρὸς τὸν βασκανῶν τοῦ (ἀναδεχτοῦ), οὗτος δὲ πρὸς ἐκδοχὴν δέλων νὰ κακοποιήσῃ τὸν ἀνάδοχόν του ἐκείνην νὰ κλέψῃ μίαν ἐσπέραν ἔλυν τὸ ἐν τῷ λαῶνι τοῦ ἄχρον. Ἄλλ' ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἐστέρη, καὶ τὸ ἄχρον ἐκφυγὼν τῶν σαρκίων ἐπέταξε εἰς τὸν οὐρανὸν διὰ νὰ τὸ βλέπῃ ὁ βαπτιστὴς καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ ἐνερπίζεται καὶ αὐτὸς ἡ καρδιά του ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν ἀνάδοχον ἀντικειμένη του. Ἐν δὲ Σαμουράχῃ οὐδέποτε γενεῇ ἐν τῷ οἴκῳ τῆς ἡ ἐν ὅρῳ τοκετοῦ ὑπερέβαινε γέννη, ἀλλ' ἐν συγγενικῇ γεινιαιζούσῃ, ὅθεν μὴ ὅ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς παραμένον δαίμων ἢ αὐτὴν κακοποιήσῃ ἢ τὸ γενοῦν ἀποπνίξῃ. Ἐπιστρέφει δ' εἰς τὸν ἴδιον οἶκον μετὰ εἰκοσαήμερον περίπου. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦτου ἐν τῇ βαπτίσει δίδεται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πατρὸς, ὁ δὲ στήκενος ἢ ἡ συνεκρίσιμα κυροῦσι μόνον διὰ τὸν τύπον.

10) Τὸ δημῶδες ἄσμα τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ ἐπὶ Ν. Γ. Πολίτου. Ὁ κ. Πολίτης, οὗ τὴν περὶ τὴν συγγενικὴν μυθολογίαν ἐιδιότητά πολλὰκις διέντως ἐξετιμώσμεν, ἀπέσειλεν ἡμῖν πραγματεῖαν περιστρεφομένην εἰς τὴν ἱστορίαν ἑλληνικοῦ δημῶδους ἄσματος καὶ εἰς τὴν ἀνέρεσιν τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ. Ἡ πραγματεία αὕτη παρεστάγει λεπτοτάτων φιλολογικῶν ζήτημα ἄξιον πολλῆς προσοχῆς, οὗ τὴν ἀνεπτυξὶν οὐδεὶς ἄλλος ἠδύνατο, τὴν γὰρ νῦν, νὰ ἐπιμελήσῃ συστηματικῶς ἢ αὐτὸς ὁ κ. Πολίτης. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς φέρεται πανταχοῦ τὴν λίαν γνωστὸν

τοῦ νεκροῦ ἄσμα, ἐν ᾧ τεθνῆος ἀδελφὸς παραδίδεται ἀνιστάμενος καὶ μεταφέρειν ἐκ τῆς ξενιτείας ὑπαρξομένην ἀδελφῇ πρὸς τὴν μητέρα. Τὴν πρωτοτυπίαν ὡμοῦ τοῦ ἄσματος τούτου διεκδικοῦσι καὶ ἄλλα ἔθνη, γνωστὸν δὲ, ὅτι τὸ ἐν τῷ ἄσματι τούτῳ ἄσμα ὁμοιάζει πρὸς τὴν παραλλήλῃν (ballade) τοῦ γερμανοῦ Βύργερ, τὴν Λενώραν. Ὁ Βύργερ (1773) ἀναμνηστικῶς δὲν ἔλαβεν ὡς βέβαιον τὸ ἡμέτερον δημῶδες ἄσμα, ὑπερ' ἐν τῇ πρώτῃ γνωσθείσῃ παραλλήλῃ τοῦ μόλις τὸ 1825 ἐκινουμένη τοῖς Γερμανοῖς διὰ τοῦ Fauriel, ὅτε ἀμφοτέρω παρεβλήθησαν ἰσχυρῶς, καὶ ὁ μὲν ποιητὴς Wilhelm Müller ἀπέδειξε ἀμέσως τὴν ὁμοίαν τοῦ ἐν τῷ ἑλληνικῷ ἄσματι ἄσματος πρὸς γερμανικοῦς, ἀγγλικούς καὶ σλαβικούς μύθους καὶ ἄσματα, ὁ δὲ ἑλληνιστὴς Tommaseo τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἡμετέρου δημῶδους ἀνέναντι τῆς τεχνιτῆς Λενώρας τοῦ Βύργερ. Ὁ κ. Πολίτης ἀρνηγεται λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὴν ὑπερῆν τοῦ μύθου τούτου ἐν ἄλλοις εὐρωπαϊκοῖς λαοῖς, ἀποκλίνει νὰ παραδεχθῇ ὡς ἀρχικὸν αὐτὸν τύπον τὸν ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ γερμανικῇ Ἑδδα μύθον τῆς Σιγρὸν καὶ τοῦ Ἑλγη, καὶ μετὰ τὴν δικαιολογίαν τῆς περὶ τούτου γνώμης τοῦ ἀπειτα τοῦ κυρίου αὐτοῦ θέματος, ὑπερ' δύνανται νὰ συνομίσθῃ οὕτω. Τὰ δημῶδη ἄσματα τῶν νοτίων Σλάβων παρουσιάζουσι πιστότερον τὸν ἐν τῷ ἑλληνικῷ μύθῳ, ὃν, σημειώσω ἐν παρόδῳ, ἀπικτόμεν καὶ ἐν ἑλθοντικῷ ἄσματι. Ὁ ἀρχαιότερος τοῦ ἑλληνικοῦ ἄσματος κριτικὸς, ὡς ὁ B. Müller καὶ Th. Kind περιωρίσθησαν νὰ ὑποδείξωσι τὴν ὁμοιότητα αὐτοῦ πρὸς ἀνάλογον σερβικὸν ἄσμα, ἐν ᾧ ὁ ἀναστάς υἱὸς ἀναμύχεται Γιεννάκης, ἡ δὲ ἐκ τῆς ξενιτείας ὠδηγηθεὶσα πρὸς τὴν μητέρα ἀδελφὴ καλεῖται Γιεντάζα. Ἄλλ' ὁ μὲν Sauters εἰκασεν, ὅτι τὸ ἑλθοντικὸν ἄσμα εἶναι σλαβικόν, διότι ὁ ἀρχαῖος τῶν ἐν ἡμεροτέροις τοῖς ἄσμασι ἀναφερόμενων ἀδελφῶν ἰδιότης τοῖς σερβικοῖς μάλιστα ἄσμασι ἐστὶν διὰ Dozon, ἐκδότης συλλογῆς βουλγαρικῶν δημοτικῶν ἄσμάτων, οὐδένα ἐπ' αὐτὸν λόγον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης αὐτοῦ, ἀποφαίνεται, ὅτι τὴν πρώτῃν ἔμπνευσιν αὐτοῦ ἔσχον οἱ ἡμετέροι. Οὕτως εἶχε τὸ φιλολογικὸν τοῦτο θέμα μέχρι τοῦ 1875, ὅτε οἱ κ.κ. Σέβας καὶ Legrand ἐκιδόντες τὴν βουλγαρικὴν ποίαν τοῦ Διγενῆ Ἀρήτα καὶ ἀπακρινόμενοι τῷ κ. Dozon, ἀπεκάλεσαν τὸ βουλγαρισμὸν ἄσμα

μήνησιν πολλῶν ὑπολειπομένην τοῦ ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου. Ἀλλὰ λίαν βραδύτερον τὸ θέμα τοῦτο κατεστάτω σπουδαῖον ζήτημα μεταξὺ δύο λογίων ἀνδρῶν. τοῦ μὲν γερμανοῦ, τοῦ δὲ ἑλλήνου. Ὁ κ. W. Wöllner ἐδημοσίωσεν τὸ 1882 διὰ τοῦ ἀρχείου τῆς σλαβικῆς Φιλολογίας μελέτην περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς Ἀναρχίας, συγκρίσει πρὸς τὸ ἐν τῇ σλαβικῇ δημοκρατικῇ ποιήσει σχετικὸν ὅλκον, εἰκάζων μετὰ πολλῆς περιφράσεως, ὅτι τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ὁ ἀρχικὸς τύπος ἐστὶν σλαβικός, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μόνον θεωρῶν βέλτιον, ὅτι τὸ ἑθνικὸν δὲν ἐποιήθη κατὰ μίμησιν τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ ὁμολογῶν ἔθνος, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποφανθῇ, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἐλήφθη ἐκ τοῦ σερβικοῦ, ἢ καὶ ἐκότερον ἰδίᾳ ἀνεπτυχθῇ. Ἀλλ' ὁ ἑλληνιστὴς, ὁ ἐν Περσείῳ διαμένων κ. Ψυχρὸς, καταπραγματικώτερον ὑποστηρίζει τὴν γνώμην, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἐστὶν ἄνευ, ἐν τῇ περὶ παραλογῆς τῆς Λεωφόρου ἐν Ἑλλάδι κατασκευαστὴν τοῦ ἐνισχυμένου καὶ ἀναπτύσσοντος τοῦ Wöllner ἐπιχειρήματα καὶ νέα ἰδία προσάγει. Κατὰ τὰ πορίσματα λοιπὸν αὐτοῦ τὸ σερβικὸν ἔθνος ἐστὶν τὸ ἀρχικόν, ἐξ οὗ ἐλήφθη τὸ βουλγαρικόν· παρὰ δὲ τῶν Βουλγάρων παρέλαβον αὐτὸ οἱ Ἀλβανοί, καὶ παρὰ τούτων τελευταῖοι οἱ Ἕλληνες. Ὁ κ. Πολίτης ὅμως μετὰ τὴν ἀναγκαῖον σολογὴν παντός τοῦ σχετικοῦ ὅλκου παρέρχεται νῦν διὰ τῆς ὑπ' ὀφει ἡμῶν μελέτης του νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἔχει γνώμην ἐναντιουμένην ἀντικρὺς τῇ τοῦ κ. Ψυχροῦ. Παρατίθεται πρῶτον ἐν μεταφράσει τὸ σερβικὸν ἔθνος, οὗ μέχρι σήμερον μία καὶ μόνη σώζεται παραλλαγή· εἴτα τὸ βουλγαρικόν, οὗ σώζονται τέσσαρες παραλλαγαὶ ἔχουσαι ἐνίστες διαφορὰς ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἀπὸ τῆς σερβικῆς, περὶ ψυχρὸς δὲ καὶ ἀξίας μελέτης, καὶ τέλος τὸ ἐν καὶ μόνον γνωστὸν ἑλληνικὸν ἔθνος, ὅπερ πρό πολλοῦ ἤδη ὁ Dozon καὶ ὁ Wöllner παραδέχονται ὡς ποιητὴν κατὰ πιστοτάτην μίμησιν ἑλληνικῶν ἔθνεων. Ὁ κ. μὲν κ. Ψυχρὸς θεωρεῖ τοῦτο πηγάζον ἐκ τῶν Σλάβων, διότι περιέχει λεπτομερείας, ὅν τινες μὲν εἶναι ἐλληνογενεῖς ἐκ τῶν σλαβικῶν παραλλαγῶν, τινες δὲ ἐπαναλαμβάνονται ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς. Ὁ δὲ κ. Πολίτης εἰς τὰς λεπτομερείας μὲν ταύτας οὐδεμίαν σηματικὴν ἀποδίδει, καταδείκνυσιν δὲ τούναντι, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος φάλλεται ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀλβανῶν,

τῶν ἐκ Πελοποννήσου μεταναστάντων, ὅτι τὰ ἐν αὐτῷ κύρια ὀνόματα εἶναι ἑλληνικὰ μικρὸν παραφθαρμένα καὶ ὅτι καὶ ἑτέρα ἑθνητικὰ ἔθνη σώζουσιν ἑλληνικὰς λέξεις· μετ' ὅ ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς ἐκ ἑλληνικῶν μεταφράσεως τούτων. Ὁ κ. Πολίτης γνωρίζει τοὺς ἰνδιαφερομένους, ὅτι σώζονται δέκα καὶ ἐξ παραλλαγῶν τοῦ ἔθνους, δέκα ἐκδεδομένα καὶ ἐξ ἀνέκδοτοι, φασκόμενοι ἐν Ἀθήναις, ἐν Ὀλύμπῳ τῆς Θεσσαλίας, ἐν Πάρῳ, ἐν Βέροῳ, ἐν Τραπεζούνῃ, ἐν Κερκύρῃ, ἐν Κρήτῃ, ἐν Χαλκίδι, ἐν Στερεῇ Ἑλλάδι καὶ ἐν Πελοποννήσῳ. Παρατίθεται δὲ ἀπαντα ταῦτα ἐν τελεῇ τῆς πραγματείας του. Ἀλλὰ πρὸς χάριν τοῦ συγγραφέως διαβεβαιούμεν ἡμεῖς, ὅτι, τὸ γε νῦν, γνωσκόμεν καὶ ἑτέρας δέκα καὶ πέντε παραλλαγὰς φασκόμενας εἰς ἄλλους ἑλληνικοὺς τύπους, καὶ διὰ τὴν ἀπομακρυσμένην, οὐδεμίαν ἀπολύτως σχετικὴν ἀναπτύξαντας ποτε μετὰ τῶν νοτίων σλαβικῶν χωρῶν. Ἀπειται δὲ εἴτα ὁ κ. Πολίτης καὶ τῆς ἐρεύνης τῶν ὑπὲρ τῆς σλαβικῆς πρωτοτυπίας λόγων, οἵτινες κατ' αὐτὸν εἰναι διττοί, ἰσωτερικοὶ καὶ ἑξωτερικοί. Ἐξωτερικοὶ λόγοι εἰναι οἱ ἀφαιρούμενοι εἰς τὴν ἡμετέραν διὰ φράσεων πρὸς σλαβικὰς, (ἥτοι τοῦ τύπου *надежда* καὶ τῆς ἐπιφώνησεως *одежда* *мужина* *радостно*, *мужика* *книжки*), τὰς ὁποίας οἱ μὲν Kind καὶ Wöllner δὲν θεωροῦσι λίαν σπουδαίας, ὁ δὲ κ. Ψυχρὸς τούναντιον ἐν αὐτῶν στρεφίζει μίγα μέρος τῶν κρίσεων του. Ὁ κ. Πολίτης τὴν ἐκτικὴν ταύτην ἀποκρίσιν ἐπιστρεφίζει τὸν ἀρετὴν ἐνεία ἐν ἐκδεδομένοις μόνον δημοτικοῖς ἔθνεσιν εὐρίσκει ἑκαστα καὶ τετράκις ἀναφερόμενον εἴτε ὡς σύμβολον εἴτε ἀπλῶς. Ἐσωτερικοὺς δὲ λόγους πρὸς ὑποστήριξιν τῆς σλαβικῆς πρωτοτυπίας ἀναφέρειν ὁ κ. Ψυχρὸς πολλοὺς καὶ ἰδίᾳ τὴν ἐν τοῖς σλαβικοῖς ἔθνεσιν κατὰσχυσιν τοῦ αἰσθηματος τῆς φιλαδελφίας, ὅπερ συνομολογεῖ τῷ Wöllner, ἐν ἰδίᾳ τοῖς σλαβικοῖς λαοῖς. Ἀλλὰ καὶ πάντας ἀνεκρίτους τοὺς φαινομένους ἑσωτερικοὺς λόγους ἀνακυκλεῖ ὁ κ. Πολίτης μετὰ προσοχῆς. Σεισόμενοι δὲ ἡμεῖς τὴν ὑμετέραν ὑπομνήν παραλείπομεν τὴν τούτων ἀνάλυσιν καὶ ἀρκούμεθα νὰ δηλώσωμεν, ὅτι, κατὰ τὴν μελέτην τοῦ κ. Πολίτου, τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἀποδείκνυται λεπτομερέστερον τῶν σλαβικῶν παραλλαγῶν καὶ ὅτι τούναντιον ἐκ τούτου πηγαῖται τὰ σλαβικὰ. Ὁ συγγραφεὺς προστίθεται· ὁ βέλτιον εἶναι,

ὅτι ἡ τῶν παιδῶν μένα οὐκ ἦν ἀπλῶς
 χρεῖα, ἀλλὰ πτωχὴ χρεὼς ἐν βασιλικῷ
 γένει· καὶ οὗτοι κατὰ μὲν τὰ ἄσχετα τῶν
 μητρὸς ἐνία ἢ οὐκ ἀδελφῶν, κατὰ δὲ τὸ
 ἑλληνικὸν ὅς τις πένη, κατὰ δὲ τὸ ρωσικὸν
 τριῶν, ἡγοῦντο δὲ, ὅτι ἡ τοῦ Δαγηνῆ Ἀκρίτης
 ρωσικὴ ἑποστία ἔχει καὶ ἄλλας διαφανεῖς
 πρὸς τὴν ἑλληνικὴν, τὰς οποίας ἀγνοοῦμαι
 πρὶν ἔξαρχηθῆναι αἰ εἰδικῶς περὶ αὐτῶν
 ἀσχυλῶντες. Ἡ περὶ τριῶν ὅμως τέκνων
 διαφανὴ δὲν φαίνεται ἡμῖν τυχαία· διότι
 ἐν καππαδοκίᾳ (Σινασού) παρὰλλήλῳ τῷ
 δημῳδῷ ἄσχετος τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ, ἦν
 γνωρίζει ἡμῖν ὁ κ. Π. Καρλιόφης, παραπ-
 τῶν ἐν πρῶτον, ὅτι ἡ μένα ἦν μητὴρ
 μιᾶς θυγατρὸς (ἀγνοοῦμαι) καὶ τριῶν ἀδελ-
 φῶν. Τὴν παρὰλλήλῳ ταύτην ἀγνοεῖ ὁ κ.
 Πολίτης, ὅτι οὗτοι δὲ διαφέρει τῆς γενικῆς
 ἑλληνικῆς παραδόσεως, προθυμότης μὲνα νὰ
 ἐπαρξομένην ὡς συνοπτικὴν τινὰ ἀνάλυσιν.
 Τὴν θυγατέρα αὐτῆς ῥηρῶς ἀπὸ μακρῆς
 τὸ τὰ τέκνα· τὰ δύο τὴν τέκνα δὲ θέλοντες
 νὰ τὴν σπείσωσι, ἀλλ' ὁ πρῶτος τὴν οὐκ (Κω-
 σταντίνος) πέθει αὐτὴν, ἀλλ' ἄνευ οὐδεμιᾶς
 αἰτιολογίας, ἐν μακροτέρῳ λοιπὸν τὸ καπ-
 παδοκικὸν ἄσχε, ὅτι ὁ οὖος οὗτος ἦν μακρο-
 ταξιδεύειρος. Μετὰ πέρηδον δὲ πολλοῦ χρό-
 νου, ἀγνοῦσιν πᾶς, τὰ μὲν δύο τέκνα τῆς
 ἀποθνήσκουσας, ὁ δὲ Κωσταντίνος ἐγάρη.
 Ἡ μητὴρ κατακαμένην ζῆται νὰ τὸν ἴδῃ. Ἐν
 τῇ κατὰρ τῆς (νῇ μὴ αὐτὴν κόβῃ) πόλιν, ὅτι
 καὶ αὐτὴν τὸ χῶμα) ἐπιπλήττει αὐτὸν ἀ-
 νόντα, καὶ αὐτὸν δούσα τὴν κόρην τῆς αὐτῆς μα-
 κρῆς τὸ τὰ τέκνα, δὲν ἐγγεῖ νον αὐτὴν παρῶσαν
 ὅπως μετὰ τῆς χαρᾶς ἡ ὕψης τῆς προστί-
 θηται δὲ θυγατρὶς μητρός·

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀκούει ἐν τῷ τάφῳ τὴν ἐπίπληξιν, πολὺ τοῦ θαυμάσει (κακοφάνη), κάμνει τὴν πλάκα τοῦ ἔλκου, τὸ χῶμα χαλινάρι, ἀφίνει καὶ τὸ μνήμα του παρακαταθήκην τῷ Θεῷ καὶ ἀπύρην τοῦ εὐρεῖσθαι.

Εὖρε τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἐν τὸν χρόνῳ πνευματικῇ, ἀντιχειρετῶνται ἀμφοτέρω, τὴν προτρέπει νὰ ἐνδυσθῇ τὰ καλλίτερά της ἐνδυματὰ αὕτη δὲ

ἐφόρεσε, καμάρωσε ἐννεῶν καστρῶν ἀγιοφορί

καὶ ἐκαβαλλίκευσεν ὀπισθεν τοῦ Κωνσταντίνου. Ἐβήσαν εἰς τὰ μισόστρατα καὶ αἱ χελιδόνες τοῦ ἀμμου ἐλάουν :

κῆρυμα 'ραι ἐκεῖν τὸ κορηγὸν ὅ το χαμένον
[ὁπίσω.

Ἡ κόρη ζητεῖ τὴν ἐρμηνείαν, οὐδὲν ἀπάντη ὁ ἀδελφὸς καὶ ἐπιησίκασεν εἰς τὴν θύραν τῆς μητρικῆς οἰκίας, ὅτι ὁ ἀδελφὸς προσέειπε ἐπιλείας τοῦ δακτυλίου του καταλείπει αὐτὴν καὶ ὑπόσχεται νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἡ ἀδελφὴ κατὰ σύστασιν τοῦ ἀδελφοῦ κρούει τὴν θύραν μετὰ γοῆς καὶ φωνάζει τὴν μητέρα τῆς εἰδομένης περὶ τῆς ἀρίστου ἀφροτέρων. Ἡ μήτηρ ἐν μὲν αὐτὴν ὀνειρώττουσαν, ἀλλ' ἐν δευτέρῳ γυνὴ ἔρωτᾷ τὴν κόρην τίς μετέφερεν αὐτὴν ἐκ τοῦ ἔξου τόπου. Ἡ κόρη ἀνομιχάζει τὴν ἀδελφὴν ἢ δὲ μίτηρ εἰδομένη τὸν θάνατόν του καὶ ἱπανάλαμδάνει τὴν κατάρκην τῆς μητρός αὐτοῦ καὶ ὑποβόσκει.

Ὁμολογοῦμένης τὸ ἔσχα τοῦτο διακρίνεται κατὰ πολὺ τὸν ἄλλον γνωστὸν παραλλαγήν αὐτόν. Ἑλλείπει παντελῶς τὸ ὄνομα τῆς κόρης καὶ ἡ τοῦ ἀδελφοῦ ὑπόσχεσις, ἡ αἰτιολογία αὐτοῦ πρὸς ἀποστολὴν τῆς ἀδελφῆς εἰς τὰ ξένα, ἡ παρὰ τῆς ἀδελφῆς ἐπίμονος κατανόησις τῆς τῶν χελιδόνων λαλιᾶς, καὶ τὸ κυριώτερον ὁ τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς θάνατος, ὃν ἀπάντωμεν ἐν τοῖς λοιποῖς ἔσχατοι καὶ ὃ κ. Πολίτης ἀνεξήγητον καὶ ἀδικαιολόγητον εὐρίσκει, διὸ καὶ ὑποτίθηναι, ὅτι οὗτος ἐστὶν προσθήκη μεταγενεστέρᾳ. Ἰσως λοιπὸν τὸ καππαδοκικὸν τοῦτο ἔσχα διασώζει τὴν ἀρχαϊκωτέραν τοῦ μύθου παράδοσιν, ἀπὸ μάλιστα γινώσκουμεν, ὅτι ὁ ἀκριτικὸς ποιητικὸς κύκλος ἐγενήθη ἐν Καππαδοκίᾳ. Συνιστῶμεν ἄρα τὴν μελέτην τούτου τοῦ κ. Πολίτη ὥς καὶ τὴν ἐξέτασιν τῆς ἡμετέρας ὑπόθεσις, διὲ ὑπῆρξεν ἑτέρα διάφορος τοῦ ἀκριτικοῦ ἔπους διασκευῇ, ἐξ ἧς μετεφράσθη τὸ ρωσσικόν. Τὴν ὑπόνοιάν μας δὲ ταύτην ἐμπειδοῦσι πρῶτον τὰ ἐν Καππαδοκίᾳ ἄδόμενα πολυκρήνη τοῦ ἀκριτικοῦ κύκλου δημοτικὰ ἔσχατα, ἅπαντα διαφέρουσι τῶν λοιπῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, καὶ δεύτερον τὰ ἐν Πόντῳ ἄδόμενα, ἅπαντα θεωροῦμεν μεταγενεστέρᾳ ἀνάπτυξιν τῶν καππαδοκικῶν. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Ὁ κ. Πολίτης μετ' ὅλην τὴν καταπληκτικὴν ὁμοιότητα τοῦ ἔσχατος τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ πρὸς τὸ ἔπος τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα εὐρίσκει, ὅτι τὰ ἀποτελοῦντα

τὴν βῆσιν τοῦ μύθου ἐν τῷ δημοτικῷ ἔσχατι (ἦτοι ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ὑποσχεσεως τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ, ἡ ἐπὶ ἀνάστασις τῆς κόρης εἰς τὴν μητέρα καὶ ὁ θάνατος ταύτης) οὐδαμῶς τοῦ ἔπους ἀναγέρονται. Πιστεύει δὲ, ὅτι ταῦτα πάντα δὲν εἶναι δυσεξήγητα, διότι, κατὰ τὰς ἀνεκδοτοὺς ἐπὶ ἐρεῖνας αὐτοῦ, μὲν μὲν τοῖς δημοτικῶς ἔσχασι ἐκτίθενται, εἰς τὸν Διγενῆ καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀναγέρονται, μῦθοι καὶ παραδόσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, πλούσια λείψανα τῆς παλαιᾶς τῶν προγόνων μυθολογίας, οἱ δ' ἑσχατοὶ δὲ διασκευασταὶ τοῦ ἔπους ἀπορρίπτουσι τούταντιον, ἐρ' ὅσον δύναται, πᾶν τὸ μυθώδες καὶ ἀπίθανον, πρότυπον ἔχοντες τὰς βυζαντινὰς ἡμετέρας χρονογραφίας. Διὸ, ὥς καὶ ἐν ἄλλοις, οὕτω καὶ ἐν τῷ δῆμῳδε ἔσχατι τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ ἀνακαλύπτει νῆαν ποιητικὴν διασκευὴν μύθου ἑλληνικοῦ ἀρχαίου, καθ' ὃν ὁ Ἀδάμ μετὰ θάνατόν διὰ τὸν ἔρωτα τῆς Ἀφροδίτης ἀνέρχεται εἰς τὴν γῆν καὶ δύο μοίρας τοῦ ἑναιετοῦ παρὰ ταύτῃ διίχθαι. Ἐπιλέγει δὲ τέλος θρηματικῶς ὁ κ. Πολίτης, ὅτι οὕτω τὴν πρῶτην ἀρχὴν τὸν ἐν τῷ δῆμῳδε ἑλληνικῷ ἔσχατι μύθου εὐρίσκαμεν, οὐχὶ ἐν λαϊκοῖς προτύποις, ἀλλ' ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μυθολογίᾳ.

11) Ἡ ἐν Καππαδοκίᾳ λαλουμένη διὰ-λεκτος καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σωθόμενα ἔργα τῆς ἀρχαίας Καππαδοκικῆς γλώσσας, ὑπὸ Π. Κ. Καρπολίου. Τὴν μελέτην καὶ σπουδαιότητα κατὰ τὴν τοῦ ὁρίοντος τοῦ Ζωγράφου δια-γνώσιμα εἰς τὸν ἐν Σμύρῃ καθηγητὴν τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς κ. Παύλον Καρπολίτην, ὅστις, πρὸς μεγίστην ἡμῶν κατὰ πλῆξιν, ἀπέστειλε τῷ Συλλόγῳ τὴν παρούσαν, πραγ-ματεῖαν του, συγχειμένην ἐκ πέντε μεγάλων τευχῶν εἰς φύλλον καὶ συνδευμένων ὑπὸ τῆς ἐπομένης χαρακτορικτικῆς τοῦ Κλήμεντος Ἀλεξανδρείας ρητρᾶς. Οὐδὲ μὴν διὰ τὸν λόγοντα προκαταγνωστὴν ἀμα-θῇ τῶν λεγομένων... ἀλλὰ τὰ λεγόμενα συνηπτόν ἐι τῆς ἀληθείας ἔχεται. Προ-καλεῖ λοιπὸν ἡμᾶς ὁ κ. Καρπολὶς νὰ ἐξε-τάσωμεν τὰ λεγόμενα τοῦ καὶ ὁ ἀπορρῶ-μεν ὑπὲρ ἡ κατὰ τῆς γνώσεως αὐτοῦ, ἐπὶ ἐν τῇ νῦν λαλουμένῃ ἐν Καππαδοκίᾳ διαλέκτῳ σῶνται ἔργα τῆς ἀρχαίας καππαδοκικῆς διαλέκτου. Ἀλλὰ πρὶν ἡ ἀφώμεθα τὴν αἰ-τουμένης ἐξελέγξωσι ὀφειλόμεν νὰ χαρακτι-ρίσωμεν συνοπτικῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ καὶ τὴν σηματικὴν

τοῦ θέματος αὐτοῦ. Τὸ πρῶτον μέρος διαι-
ρεῖται εἰς τμήματα, ἐν οἷς κατ' ἀρχὰς δια-
λαμβάνει περὶ τῶν λόγων, ἐξ ὧν ἀρμύνη εἰς
τὴν συγγραφὴν, περὶ τῆς ἀρχαίας καππαδο-
κικῆς γλώσσης καὶ περὶ τῆς νῦν ἐν Καππα-
δοκίᾳ ὁμιλουμένης διαλέκτου· μετὰ μακρὰν
δ' ἔρουναν περὶ τῶν ἰδιωτισμῶν τῆς διαλέκτου
ταύτης καὶ διὰ τῶν γραμματικῶν αὐτῆς
τύπων, παρέθκειν ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει λέξι-
κὸν ἥτοι κατάλογον τῶν καππαδοκικῶν λέ-
ξεων, ἡ ἑλληνικῶν τε καὶ προελληνικῶν, ὧν
ὑποδικαίρει εἰς δύο τμήματα περιλαμβάνοντα
τὸ μὲν τὰς, κατ' αὐτόν, καππαδοκικὰς λέ-
ξεις, τὸ δὲ τὰς κυρίως ἑλληνικὰς λέξεις. Αἱ
μὲν συμπεσοῦνται εἰς 593, αἱ δὲ εἰς 494
λέξεις· τὸ δὲ τρίτον μέρος περιλαμβάνει κεί-
ματα, ἄσματα δημῶν καὶ μύθους τῶν ἑλλη-
νικῶν κατοίκων τῆς Καππαδοκίας· ἐπει-
τα δὲ τέλος συμπληρωματικὴ πραγματεία
περὶ καππαδοκο-ἀρμενικῶν ἐτυμολογιῶν.
Καὶ τὴν αὐτὴν ἔν ἐνταῦθα τὴν διαίρεσιν τῆς με-
γάλους καὶ ἐκ τῆς αὐτοῦ ταύτης συγγραφῆς τοῦ
κ. Καρλίδου ἀνεματὰ τὴν δημοσίευσιν αὐ-
τῆς πιστεύομεν, ὅτι ἡ προκαλεῖται ἀπείρους
γλωσσολογικὰς συζητήσεις. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι
πολύγλωσσος καὶ ἐπισημονικῶς κατερτι-
σμένος ἐν τῇ φιλολογίᾳ, διὰ τούτων τὰ συμπε-
ράσματα αὐτοῦ ἐπισύρουν τὴν προσοχὴν τοῦ
ἀναγνώστου. Ἰδοὺ δὲ ἐν ὁλίγοις ἡ ἐξήγησις
τῶν αἰτίων, δι' ἧς ὁ κ. Καρλίδης ἔσπετο τοῦ
θέματος αὐτοῦ. Πρὸ πολλῶν ἔτων ὁ γερμ. γερ-
μανογράφος Kiepert μελετήσας τὴν ὑπὸ
Κυρίλλου Ε' τοῦ Οἰκουμένου πατριάρχου
συγγραφέναν καὶ ἐκδοθεῖσαν τῷ 1812 ἑσ-
τορικήν περιγραφὴν τῆς διοικήσεως Ἰκον-
ίου, περιετίθει, ὅτι οἱ ἐκεῖ ἐλληνόφωνοι
ἀκότιχοι ὀνομάζοντο διαφόροις λέξεσι κυμαεῖς,
ὄρη, τοποθεσίαις, ποταμοῖς, ἐκκλησίαις, μου-
ναστήρια κτλ. αἵτινες, κατὰ τὰ συμπεράσμα-
τά του, περισσῶσι γεωγραφικὰ καππαδοκικὰ
ὀνόματα κατὰ τοὺς ἀρχαίους. Συνδυάσας δὲ
αὐτὰ καὶ πρὸς ἄλλας ὀνομασίας τοῦ αὐτοῦ
βιβλίου συνεπίκραν, ὅτι οἱ ἐν ταῖς πρὸς τῷ
Ταύρῳ καὶ Ἀντιταύρῳ νοτιοανατολικαῖς χώ-
ραις οἰκούντες ἐξ ἀνηκενόντων χρόνων Ἕλλη-
νες ᾗδυνήσαν ἐν διακρίσεισιν ἱγνή τῆς
καππαδοκικῆς γλώσσης, ὡς τοῦτ' αὐτὸ συνέ-
βη, κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ ιστορικοῦ
Niebuhr, διὰ τὴν ἀρχαίαν λυκαονικὴν γλῶσ-
σαν ἐν τῇ ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὅπως
ἀκαταλήπτῳ γλώσσῃ τῶν κατοίκων τῆς Σι-
λας παρὰ τὸ Ἰκόνιον. Τοῦτου δ' ἐνεκα πύχθη

τότε ὁ κ. Kiepert, ἵνα γλωσσομαθῆς τις
ἐρευνήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο ἰγγύτερον ἰγγω-
ρίως καὶ ἐπιτοσίως. Ὁ δὲ κ. Perrot περι-
γρῆθαι ἐν ἔτει 1867 τὴν Καππαδοκίαν ἤκουσε
τὴν γλῶσσαν τῶν ἰγγωρίων καὶ ἐν ταῖς ἀνα-
μνήσεσιν αὐτοῦ ἰσχυρίσθη, ὅτι ἀπὸ τῆς ἡ
διαλέκτου αὐτῶν ἐτήρουν ἰδιωτικὰ τινὰ
καὶ ἐκφράσεις καὶ τύπους ἰδιαιτέρως εἰς τὴν
ἀρχαίαν καππαδοκικὴν διαλέκτον, ὅπως ἑλα-
λεῖτο αὐτῇ ἐπὶ τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς ἐποχῆς,
καὶ ἔχει κατὰ συνέπειαν περιέργους ποιη-
τὰς ἀξίας σημειώσεως.

Ὁ κ. Καρλίδης ἀσχολούμενος πρὸ ἑτῶν
περὶ συγγραφὴν ἱστορίας τῆς Καππαδοκίας,
ὁρμήθει δὲ καὶ ἐκ τῶν γραφομένων τῶν
προεξημένων εὐρωπαϊκῶν σοφῶν, ἐξήτασε,
Καππαδόκης ὧν καὶ αὐτὸς, νὰ μελετήσῃ τὴν
διάλεκτον τῶν ὁμογενῶν του· διὸ κατὰ τὸ
1874 ἔτος ἐκδύσε τὸν πρῶτον τόμον τῶν
Καππαδοκικῶν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τινὰ περὶ τῆς
διαλέκτου ταύτης, ἐκφράσας ἅμα καὶ γνώ-
μην, ὅτι ὅπως σῶζονται ἐν αὐτῇ ἱγνή τῆς
ἀρχαίας καππαδοκικῆς γλώσσης. Τὸ ἐν τῷ
βιβλίῳ τοῦ ὅμως ἐκείνου ὀλίγον ἥτοι τοσοῦτον
ὀλίγον, ὥστε προνοῦμεν, ὅτι ἐν αὐτῇ τῶν ἀνα-
γνωστῶν εἴη πείσει ὑπὲρ τῆς γνώμης του.
Τὴν δυσπιστίαν δὲ ταύτην ἐπύκνωσε καὶ ἡ
πέρσι βραβευθεῖσα ὑπὸ τῆς Φιλολογικῆς
ἡρώς Ἐπιτροπῆς πραγματεία τοῦ κ. Ἀλε-
κτορίδου περὶ τῆς ἐν Φεργακίνοις τῆς Καπ-
παδοκίας ὁμιλουμένης διαλέκτου. Ἀλλ'
ὁ κ. Καρλίδης ἐπιμύνην ἐν τῇ γνώμῃ του
ἠναγκάσθη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἰδιαίτερον ταξεί-
διον εἰς Καππαδοκίαν, σκοπῶν νὰ μελετήσῃ
ἐν τῇ τοπογραφίᾳ αὐτῆς καὶ τὰς ἑλληνικὰς
καππαδοκικὰς διαλέκτους. Ἀποτέλεσμα δὲ
τῆς μακρᾶς ταύτης περιουσίας ἐστὶν ἡ ὑπὸ
τὴν ἑγγραφήν ἡμῶν πραγματεία του, ἐν ᾗ
ὅπως τὸ γλωσσικὸν ὀλίγον καὶ μέγα εἶναι
καὶ ἄξιον σπουδαίας μελέτης καὶ ἐκτιμή-
σεως. Ὁ κ. Καρλίδης ὁρμώμενος ἐκ τῆς
ἀρχῆς, ὅτι ἡ νῦν καππαδοκικὴ διάλεκτος
εἶναι συνέχεια ἂν καὶ τῆς ἀρχαιοτάτης τού-
τῃς διαλέκτου τῆς ἐπὶ τῶν ἀλλοιωματικῶν χρό-
νων ὁμιλουμένης, ἀρχεται τῆς ἐσέοντος χρό-
νου διὰ μακρὰς ἐιδικῆς εἰσαγωγῆς περὶ τῆς
ἀρχαίας καππαδοκικῆς γλώσσης, ἐν ᾗ καὶ
νὰ ἀποδείξῃ ὡς ἄξιον τινὰ γλῶσσαν ἀπὸ τῆς

1) Ἐδωμοσιβῆ ἐν τῷμ. Α', σελ. 480—489
ἄσματα δὲ τῆς αὐτῆς διαλέκτου ἴδε αὐτοῦ ἐν σελ.
712—728.

τῇ φρυγικῇ περιέχουσιν καὶ τινὰ στοιχεῖα μηδοπερικῆ. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφέντι μαρτύρια εἶναι ἀνεπαρκῆ πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς γνώμης τοῦ, ὁ κ. Καρολίδης ἐξετάζει χωρὶς τινὰ μεταγενεστικῶν συγγραμμάτων, καθ' ἃ φαίνεται, ὅτι πραγματικῶς καὶ ἐπὶ τῶν ἑλληνορωμαϊκῶν χρόνων ὡσιλείτο ἐν Καππαδοκίᾳ μιζοδόρεον ἢ ἰλλυρικὸν ἰδιῶμα, τοῦθ' ὅπερ, κατ' αὐτόν, ἵτο δύνανται νὰ μὴ διασώσῃ ἴγνη τινὰ τῆς προτέρας ἑγχωρίου ἀριακῆς γλώσσας, ἢ, ὡς λέγει, τῆς ὁμιλουμένης ποτὶ προελληνικῆς ἀσίας συνέλειαν διὰ τοῦ ἰδιώματος τούτου ὡς πρὸς τὴν ὁμιλουμένην διαλέκτους μελετᾷ καὶ κατὰς τῇ βοηθεῖα τῆς συγκριτικῆς φιλολογίας καὶ κατὰ τὰς ἐρευνας αὐτοῦ ἐπιτυγχάνει. Λέγει, νὰ ἀνακαλύψῃ ἴγνη τινὰ, τὰ ὅποια εἴς ἐντρέπουσι νὰ χαρακτηρίζῃ ὡς πρὸς τὴν ἀρχαίαν καππαδοκίαν γλώσσας :

« Ἡ γλώσσα λοιπὸν αὕτη ἡ ἀμείωτος πρὸ τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἐπὶ τινὰ χρόνον μετὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐν Καππαδοκίᾳ λαλουμένη κατὰ τὸ ἐξαγόμενον τῶν ἐρευνῶν μου ἦτο ἀπὸ τῆς διαλέκτου, συγγενῆς ἔνθεν μὲν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν λατινικὴν, ἴσως δὲ συγγενεστέρα πρὸς τὴν τελευταίαν, ἔνθεν δὲ πρὸς τὴν ἀνατολικὴν καὶ τὴν περσικὴν καὶ τὴν ἀρμενικὴν, ἔχουσα δὲ ἐν τισὶν ἀξιοσημείωτον συγγένειαν μὲν τινῶν πρὸς τὰς βορείους ἰνδογερμανικὰς γλώσσας, τὴν γοθτικὴν καὶ τὴν λιθουανικὴν, τὴν κελτικὴν καὶ τὴν ἀρχαίαν σλαβικὴν, ὅπερ οὐδόπως παράδοξον, ὅταν ληθῇ ὅτι ὅσιν ἡ ἀρχαία συγγένεια πρὸς ἀλλήλας πάντων τῶν κλάδων τῆς τῶν ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν συγγένειας. Ὁ τοιοῦτος χαρακτήρ τῆς καππαδοκικῆς ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αὕτη ἦτο μία τῶν φρυγοπελαγονικῶν διαλέκτων τῆς Μ. Ἀσίας, αἵτινες ἀπέτελουν τὸν δεξιὸν τῆς ἐνότητος μεταξὺ τῶν ἀνατολικῶν ὁρίων γλωσσῶν καὶ τῶν ἑλληνοελληνικῶν. Καὶ ταῦτα μὲν φρονεῖ ὁ κ. Καρολίδης περὶ τῆς ἀρχαίας καππαδοκικῆς γλώσσας. Ἀλλὰ τὸ θέμα τοῦτο εἶναι ξένον τοῦ σκοποῦ τοῦ Συγγραφεύου διαγωνίσματος, καὶ τούτου ἕνεκα περιορίζομεθα ἡμεῖς νὰ μελετήσωμεν τὸ γλωσσικὸν τοῦ κ. Καρολίδου ὅσα τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ σημασίαν, τὰ δὲ ἐν αὐτῷ θεωρούμενα ἴγνη τῆς ἀρχαίας καππαδοκικῆς γλώσσας νὰ ἐξελέγγωμεν καὶ οὕτω προσκοντῶς νὰ δικαιώσωμεν ἢ μὴ τὰς θεωρίας αὐτοῦ. Τὸ γλωσσικόν

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. ΙΘ').

αὐτοῦ συντάξεν ὁ κ. Καρολίδης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν Φαρσείας ὁμιλουμένου ἰδιώματος, ὅπερ θεωρεῖ σπουδαιότερον πάντων τῶν λοιπῶν σημερινῶν καππαδοκικῶν ἰδιωμάτων. Τὰ δὲ Φάρσα ἢ Φαρσάρει εἶναι κεντρικὴ κωμόπολις μεγάλου διαμερίσματος κειμένη ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τοῦ Σάρου ποταμοῦ βορρῆος καλουμένου νῦν Ζαμάντα-σοῦ, ἐντὸς τῶν δυσπροσίτων αἰλῶνων τοῦ Ἀντικαύρου εἰς δώδεκα περίπου ὥραν ἀπόστασιν πρὸς Ν. τοῦ ὁροπέδιου τοῦ Ἀργαίου καὶ διπλάσιαν ἀπὸ τοῦ μέρους, ὅπου ἐν Ἀντίταυρος ἐνοῦται πρὸς τὸν Κιλικίαν Ταύρον, οὐ μακρὰν τῶν Κιλικίων πυλῶν. Ἄλλ' οὐχ ἥττον περιελαβὲν ἐν τῷ γλωσσικῷ καὶ τινὰς λέξεις τῶν λοιπῶν ἰδιωμάτων, ὡς τοῦ σιλικίου, μισθωτικού, γορδουνακού κτλ. Ἄλλ' ἐν τῷ γλωσσικῷ παρατηρούμεν σπουδαιότητα ἑλλείψιν, τοῦτο ἐστὶ τὴν παρέθεισιν σχετικῶν φράσεων, τοῦθ' ὅπερ θεωροῦμεν μέγα δυστύχημα, διότι τὴν ἐπιπλοαίον σημασίαν τῶν ἀκατανόητων ἡμῖν καππαδοκικῶν λέξεων οὐδαμῶς ἄλλως δυνατόν νὰ ἀνιχνεύωμεν, οὐδ' ἵσχυται ἡμῖν πανταχοῦ ἡ ἐρμηνεία τοῦ κ. Καρολίδου, ἢν θεωροῦμεν ἐκτετατὴν ἰσχυρὰν ἰσχυρὰν ὡς πᾶν σύντομον καὶ ἐπὶ τὸν ἐπεξηγηματικὸν συνοδευόμενον σχολίον περὶ τῆς ὑπὸ ταύτην ἡ ἐκείνη τὴν ἐννοίαν χρήσεως τῶν λέξεων ἐν τῇ δεινῇ ἡ δεινῇ περιπέτει. Ὁ συγγραφεὺς γινώσκει τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς συγκριτικῆς φιλολογίας, οἷος ἐβελήωναν αὐτὸς ὁ Βορρ, ὁ Ριελ καὶ οἱ λοιποὶ σύγχρονοι γλωσσολόγοι διὰ καὶ διὰ τὴν εὐρεσίαν τῆς ἐτυμολογίας οἷος δὴποτε καππαδοκικῆς λέξεως παρεπίμπτει συνεχῶς εἰς τὰ συγγραμμάτα αὐτῶν τε καὶ ἄλλων γλωσσολόγων. Χρησιμοποιῶν δὲ καὶ τὰς αὐτοῦ γνώσεις περὶ διαφόρων ἀσιατικῶν γλωσσῶν οὐδαμῶς ἀποκλίνει εἰς τὰ ἀνακαλύπτει ἢ μετὰ βεβαιότητος ἢ μετὰ πιθανότητος, ἢ μετ' ἐνδοιασμοῦ τὴν παραγωγὴν λέξεων, τὰς ἀρχαίας ρίζας, τὴν συγγένειαν πρὸς ἄλλας γλώσσας, κτλ. Πάντα ταῦτα εἶναι ἀξιοπρόσκλητα καὶ διαφέροντα μελετήματα, δεικνύοντα τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον τοῦ κ. Καρολίδου καὶ καθοδηροῦντα τοὺς μετ' αὐτὸν εἰς τὰ νὰ μὴ κοπιῶσιν ἐν τῇ μελέτῃ τῆς νῦν καππαδοκικῆς γλώσσας διὰ τῆς συγκριτικῆς φιλολογίας, ὡς ἔχοντες ἑτοίμα πάντα τὰ ἐπιχειρήματα αὐτῆς. Ἄλλ' ἐν ὅλῃ ταύτῃ τῇ μελέτῃ ὑπάρχουσι καὶ τινὰ γενικὰ σφάλματα.

Ἐν πρώτῳ φαίνεται ἀγνοῦν τὴν ἱστορίαν τῶν λοιπῶν σημερινῶν διαλέκτων, καὶ διὰ τοῦτο παρατηροῦμεν αὐτὸν σπανίως συγκρίνοντας καππαδοκικὰς λέξεις πρὸς ὁμοίας ἄλλων ἑλληνικῶν διαλέκτων. Ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τοῦ καππαδοκικοῦ γλωσσarioῦ κατέστρωσεν ἐκ τοῦ προχείρου ὁ συγγραφεὺς πίνακα πεντήκοντα καὶ εἰς λέξεων, ὡς θεωρῶν λείψανα τῆς ἀρχαίας καππαδοκικῆς διαλέκτου συγκρίνει πρὸς σκανδακτικὰς, βακτριανὰς, καὶ ἄλλων Ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν λέξεις. Πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἡμετέρας παρατηρήσεως, ἐξετάζομεν τινὰς τούτων. Τὴν λέξιν παρύν, ἣν ἐν μὲν τῇ εἰσαγωγῇ ἐξηγεῖται εἰς γέμερον διὰ τὸν μεταξὺ τῶν ὀρέων ἡ λόρων κοινωμάτων κατεργόμενον, ἐν δὲ τῷ γλωσσarioῦ εἰς κατοφερῆ κατ' ὠνάτα ἢ χαρδραν, συγκρίνει πρὸς τὴν ἀνακατακιν λέξιν a h a g a σημαίνουσαν ποταμὸν. Πρὸς αὐτὴν ἀμφοτέρων ἐκ πρώτης ὕψεως, παρύν ἀληθῶς τὸ δικαίωμα νὰ θεωρῶμεν τὴν καππαδοκικὴν λέξιν λείψανον ἀρχαίας τινὸς ἑλλην. γλώσσης. Ἄλλ' ἐκ τῶν ἐξηγητικῶν τοῦ ποταμοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ φρασιωτικῷ ἰσχυρίζεται ὡς λέξις αὕτη δηλοῦσα πέντοτε ὀρεῖναι κ' αὐτῶν, ἔχει πλησιεστάτην σχέσιν πρὸς τὸ νεοελληνικὸν παρύν (p παρυνεύω καὶ παρύνω) σημαίνον κυρίως τόπον κυνηγετοῦ ἢ ἐλπίδας ἐν δασώδει ὄρει. Τὸν δὲ ἀρχαιώτερον τύπον τῆς ἐκ πάρος νεοελληνικῆς ταύτης λέξεως εὐρίσκαμεν ὑπὸ τὴν μορφήν παρυναία ἐν τῇ βοζαντικῇ ἐπει τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα (ed. S. L., vers 910), ἐνθα σημαίνει δάσος, λόγην καὶ εἰ τι τοιοῦτον. Τὴν φρασιωτικὴν λέξιν καρτοῖν σημαίνουσαν φλοῖον δένδρου συσχετίζει πρὸς τὸ ταυτοσημῶν σκανδακτικὸν Ketti καὶ ἐπομένως θεωρεῖ λείψανον ὁμορρίζου γλώσσης· ἀλλὰ γινώσκουμεν καλῶς, ὅτι οὕτω καὶ νῦν οἱ Ἀρμένιοι καλοῦσι τὸν φλοῖον καὶ ἐν γένει τὴν ρίζαν παντὸς δένδρου, καρτοῖν. Τὴν παρὰ Τελμεσσονίους συνθετὴν λέξιν γουριζῶ ἢ γουριζῶ σημαίνουσαν κατεσθίω, καταβιβάζω καὶ τὴν φρασιωτικὴν γουριθρεῖ δηλοῦσαν λαχὸν θεωρεῖ ὁμοίως λείψανον τῆς ἀρχαίας καππαδοκικῆς καὶ συγκρίνει πρὸς τὸ σκανδακτικὸν girami. Ἀλλὰ τίς ἀγνοεῖ τὴν κοινὴν χρῆσιν τῶν γουριθρεῖν, γουριθρεῖ, γουριζῶ, γουριθρεῖται, γουριθρεῖται, καὶ; Τὸ φρασιωτικὸν καμάρα σημαίνον μέγαν λίθον θεωρεῖ ὁμορρίζον πρὸς τὸ σκανδακτικὸν acma καὶ τὸ

ἀρχ. σκανδακτικὸν hamar. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ τοῦ πεπρωμένου λατινισμοῦ καμάρα, ὅπερ ἐπὶ μὲν τῶν γραικορωμαϊκῶν χρόνων ἐσημειοῦτο παρὰ τοῖς Ἑλλησι θύλον καὶ κυρίως λάρνακα, νῦν δὲ παρ' ἡμῶν πάλιν ἐν μὲν Οἰνῷ δηλοῖ τὸν ὡς κατ' ὄψιν γρησφιζόμενον λίθον, ἐν δὲ Τραπεζούντῃ τὸν θύλον καὶ τὸ γυναικεῖον κλῦμα, ἐν δὲ Ὁρεῖ τὸν ἀνάφρον λίθον, ἐν δὲ Κεραλληνίᾳ μεταφορικῶς τὰς διὰ γρημῶν διαίρέσεις τοῦ σκαπομένου ἰσχυροῦ, ἐν δὲ τῇ νήσῳ Σαντορίνῃ (Καμάρη) θέσιν παρὰ τὴν ὑπώρειαν τοῦ ὄρους Μεσσοῦ, ἐν δὲ Νεώτοις τῆς Χίου τὸν θύλον (κουπαστὸν) τὸν ἄνωθεν κυρίως τῆς ὁδοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἐκτισμένον ὄσπιτον; Δὲν εἶναι λοιπὸν τὸ φρασιωτικὸν ταυτοσημῶν; Τοιαύτας κοινὰς λέξεις πολλὰς ὡς κ. Καρολίδης ἐξαμείβεται ὡς καππαδοκικὰς καὶ πρὸς πίστωσιν θεῶν νῦν νὰ μελετήσωμεν ἰκανὰς λέξεις τοῦ φρασιωτικῶν γλωσσarioῦ. Τὴν λέξιν ἀρεθὸ δηλοῦσαν τὸ ἀρχαῖον κυνέγγη προτιμώμεν νὰ θεωρῶμεν μᾶλλον ὡς ἡρωικητικὴν· διότι ὁ ἐκ συνάγχης συνδυασμὸς παρυνίζομενος ποιεῖ ἐπανελημμένα ἀρεθὸν, ἀρεθὸ. Τὸ φρασιωτικὸν ἀπό—ἀλώ—πῆς παραδέχεται μὲν ὁ κ. Καρολίδης ὡς παρερθεμένον ἐκ τοῦ ἀλώπῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξαμείβεται αὐτὸ ὡς τύπον συγγενέστερον πρὸς τὸ λιθουανικὸν lapre καὶ τὸ λεττικὸν lapras, πιθανολογεῖ, ὅτι παρήχθη ἐξ ὁμοίου τινὸς ἀρχαίου καππαδοκικοῦ τύπου. Ἡμεῖς ὅμως ἐπιμένομεν νὰ πιστεύωμεν, ὅτι τὸ ἀπό—πῆς παρερθεμένος τύπος τοῦ ποιντικῶν νεοελληνικοῦ τύπου ἀλώπῆς, ἀρεθὸ παρατηρούμεν, ὅτι οἱ Φρασιωτῆται ἔχουσι καὶ ἐτέροις ἑστέροις παρερθεμένους τύπους ὡς ἀπό—ἀρεθὸς κτλ. Τὸ δὲ βαί=πατὴρ παρήγει ἐκ τῆς ρήσεως αἰ=κῆδαισθαί, προστατεύει. Ἡμῖν δὲν ἐνδιαφέρει νῦν νὰ γινώσκωμεν, ὅθεν παρήχεται, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Φρασιωτῆται ἔχουσι κατὰ τὸν κ. Καρολίδην καὶ τὸ παρὲγγων βαία σημαίνον τὴν μαῖαν, ἡμῶν μὲν, ὅτι ἀμφοτέρω εἰσι κοινὰ ἐν ταῖς μεσσηνιακαῖς διαλέκτοις, τοὐλάχιστον βαία καὶ βαία λέγεται καὶ ἐν Πόντῳ ἢ τρωπῶν, βαία γινέται ἐν Κύπρῳ ἢ θαλαμηπύλῳ, βάισα καὶ βάισα καλοῦσι καὶ οἱ Τραπεζούντες τῆς Πάφου, οἱ Κεραλληνεῖς ὁμοίως βάισαν κλπ. τὸ δὲ βαία τοῦτο, ὅπερ καὶ ὁ Σουδάς ἐσημειώσεν ἐν τῇ ἐννοῇ τρωπῶν, τίθης, εἶναι ρωμαϊκόν, ἀρεθὸ ἐν τῷ αὐτῷ τύπῳ ἀναφέρεται ἐν τῇ Χρηστομαθείᾳ τοῦ Στράβωνος· εἰς αὐτὸν δὲ καὶ

οἱ βυζαντινοὶ βῆγια καὶ βαγίτσα, ἀλλὰ καὶ βῆια καὶ βαλίζα λέγει ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔπους τοῦ Διγενή 'Ακρίτα. Τὰ δὲ βαλίζω (θεπιῦω, περιποιῶμαι τὸ βέλος), ὅπερ ὁ κ. Καρολίδης παρῆγει ἐκ τοῦ βῆια, εἶναι λέξις κοινοτάτη. Τὸ δὲ βαράχι=οὐρά, ὅπερ ἀναγίνεται πρὸς τὸ ταυτόσημον σασσαριτικὸν νῆμα, ἐπὶ λέγει μῆλλον ἐκ τοῦ ποντικῆς οὐράν. Τὸ δὲ κυναὸν λέγουσι κοινῶς οἱ Καππαδοκῆς, ὡς καὶ ὁ δὲ κ. Καρολίδης παρῆγει κατ' εὐνοίαν ἐκ τοῦ λατινικοῦ canis καὶ θεωρεῖ μοναχὸν ὡς πεισθεὶς, ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ ἑτέρᾳ ἑλληνικῇ ἀνακτῶ ἐσώθη. Ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης ὁ μὲν γράζει μακροτάκτον περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς λέξεως ἄρθρον, ἐν ᾧ καὶ ἡ ἱστορία καὶ ἡ ἐθνογραφία τῆς Καππαδοκίης καταγινώσκονται πρὸς ἀποδείξειν, ὅτι τὸ παρὰ Καππαδοκίαν μέχρι σήμερον διατηρεῖται βένετος ἐν τῇ ἐν οἷα τοῦ κυναὸς δὲν παρῆγεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ, ἀλλ' ἔχει ἄμεινον καταγωγὴν ἐκ τοῦ Ἑνεῖου ἢ Ἑνεῖος ἀρχαιοτάτου ἐθνολογικοῦ καὶ γεωγραφικοῦ ἡμετέρου τῆς Καππαδοκίης. Πιστεύω δὲ περὶ τῆς λέξεως ταύτης ἔρευναν τοῦ κ. Καρολίδου ἀνασκευάζεται διὰ ὀλίγων λόγων, ὅτι δηλαδὴ τὸ βένετος ἐν τῇ ἐνοίᾳ τοῦ κυναὸς λέγεται καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ ὅτι ἀναντίρρητος εἶναι ἡ διὰ τῶν βυζαντινῶν διασωγὴ αὐτοῦ εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν. Ἐν δὲ εἰς τὰς καππαδοκικὰς διαλέκτους ἐσώθησαν καὶ ῥήματα βενετιζῶν, βενετωῶν, ὡς καὶ λέξεις βενετωμα καὶ βενετωσις, ταῦτα οὐδὲν ἄλλο κατ' ἡμᾶς μαρτυροῦσιν, ἢ ὅτι αἱ διάλεκτοι αὐταὶ διέσωσαν ἱκανὰ μαρτύρια τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν τῶν βυζαντινῶν χρόνων, τοῦθ' ὅπερ μαρτυροῦσι καὶ ἄλλα ἄρθρα τοῦ καππαδοκικοῦ γλωσσario καὶ ἰδίᾳ τὰ δημῶδη καππαδοκικὰ ῥήματα. Τὴν δὲ λέξιν βοῦδι σημαίνουσαν κύπρον βοῦς παρῆχεται ὡς λεῖψαν τῆς ἀρχαίας καππαδοκικῆς, ὁποῦντος δὲ, λέγει, ὄνομα βοῦς ἐκ τῆς ρίζ. βοῦ. Πρὶνε λέγομεν, ὅτι εἶναι καθαρῶς διαλεκτικὴ μορφή τοῦ ἐν Σύμῃ καὶ Τήνῳ γεγομένου βοῦδι, τοῦ ἐν Καλύμνῳ βοῦδια, τοῦ νησιωτικοῦ βοῦδια καὶ οὐβονία, τοῦ σακωνικοῦ βοῦνιγρία καὶ τοῦ κυπριακοῦ βοῦνία. Τὸ φραγκιστικὸν γ.λοῦκάχανα (σημαίνον ἱεῖον ἢ χειμαλίστον, οὗτὸν ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ὁπίου ρίει ὕδρον, ὅπερ παλαιῶν γίνεται μαστίχῃ) θεωρεῖ σύνθετον ἐκ τοῦ λατινικοῦ glus καὶ τοῦ κάχανα, τὸ ὁποῖον

δύσκολον θεωρεῖ νὰ προσδιορίσῃ, ἐρωτᾷ δὲ ἐν ἑξῆς τινὰ σχέσιν πρὸς τὸ σασσαριτικὸν ρακλῆ=κλῆδος κτλ. Ἄλλὰ δὲν εἶναι μῆλλον περιφραγμένος τύπος τοῦ νεοελληνικοῦ γ.λοῦκάχανα; Τὸ δὲ γοῦπα σημαίνει λάκκον καὶ βοθρον παραβέλλει πρὸς τὰ ταυτόσημα (σασσαριτικὸν τε καὶ ἄρμενικὸν) κυπα, καὶ πρὸς τὸ παρ' Ἑσυχίου ἑλληνικὸν γούπα=τρώγλη· ἀλλὰ προστίθουν, ὅτι δὲν φαίνεται πιθανόν, ὅτι ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἀναγκάζει ἑκαστον νὰ θεωρῇ καὶ τὴν λέξιν ταύτην λεῖψανον τῆς καππαδοκικῆς γλώσσης. Ἄλλὰ τὸ γοῦπα καὶ ἄλλαχού ἔχει τὴν ἐννοίαν τοῦ κοιλώματος. Ἐν δὲ Κύπρῳ ἐνθαμνιστὴν ἐν τῷ μεσαιῶνι τὸ μὲν γοῦπαος ὑπόγειον κοιλῶμα, τὸ δὲ γοῦπα κοιλῶμα γῆς, νῦν δὲ τὰ γοῦπαος καὶ βοῦπαος σημαίνουσι καὶ τὸ κοιλῶμα τῆς πινακωτῆς. Τὸ Γλίω=σπινθὴρ παρῆγει ἐκ τοῦ σασσαριτικοῦ τλῶτ=incere, fulgere, ἀλλὰ καὶ ἐν Πόντῳ λέγουσι τὸν σπινθῆρα τλῶτ, τὸ δὲ ἡρσῖα=εἰσία, ὅπερ καλῶς ποιῶσις ὁ κ. Καρολίδης κατέτιζεν ἐν τῷ καππαδοκικῷ γλωσσario τῶν ἑλληνικῶν λέξεων, παρῆγει ὁρθῶς ἐκ τοῦ ἰσῖα, ἀλλὰ τὸ ἀρχικὸν ν παρῆχεται ἀπορῆμα διγῆματος ἢ δασείας ρωνῆς· ἀλλ' ἡμεῖς προστιθέμεθα, ὅτι τὸ ἡρσῖα παρῆγει κατ' εὐνοίαν πρῶτον ἐκ τοῦ λίαν γνωστοῦ βυζαντινοῦ διαλεκτικοῦ τύπου ἰσῖα, τὸ δὲ ἀρχικὸν ν θεωροῦμεν λεῖψανον τῆς αἰτιατικῆς τῆς τοῦθ' ὅπερ εἶναι συνήθιστον ἐν τῇ νεοελληνικῇ γλώσσῃ· ἀλλὰ καὶ τὸ ἡρσῖα (γὰρ ἡρσῖα) εἶναι ἑπίσης βυζαντιανόν (ἴδε S. Lambros Rom. Gr., σ. 342). Τοῦ τλῶτος=μωρός τὴν ρίζαν ὑπόκειν ἐν τῇ σασσαριτικῇ σναπ=ἡγεῖν, τὴν δὲ ρίζαν τλῶν, ὅθεν τὸ τσανός, παρῆχεται πιθανώτατα ὡς καππαδοκικὴν. Ἄλλ' ὁπομνηστικοῦ ἐν τῷ περὶ τὸν τλῶν σημαίνον διὰ τὸν, τὰ πεντικὰ τλῶν, σανυρός, ἢ σάνρας ἢ σαλὸς σημαίνοντα ὁμοίως μάταιον, μωρόν, ἀνύπνου, τὸ ἑτερον ποτικόν τλῶνδον σημαίνον τελλόν, ροβέρν, λίαν θυμῶδη κτλ· τὸ δὲ τλῶν=λίβη ἐτυμολογεῖ διὰ τοῦ περσικοῦ talah, ἀλλὰ διατὶ νὰ μὴ ἴναι κατὰ ἀναγραμματισμὸν ἐκ τοῦ τλῶ(ρι), ἀφοῦ τὸ καππαδοκικὸν γλωσσario μᾶς παρουσιάζει οὐκ ὀλίγας ἑλληνικὰς λέξεις κατὰ περιέργους ἀναγραμματισμοὺς προφερομένας τὴν σήμερον ἐν Καππαδοκίᾳ (ἴδε ρῶμα=μῶρα); Τὸ παρῆγα=ἐπικλῆτης, ὅπερ λέγεται παρὰ τοῖς ἑλληνοφώνοις κατοικοῖς τῆς περὶ Σελῶστεϊαν καὶ

Νικόπολιν χώρας, παραβάλλει ὁ κ. Καρολίδης πρὸς τὸ θαμνεῖν, θάμβος. Ἄλλ' ὁ κ. Ἰωάννης Βαλαβάνης γνωρίζει ἡμῖν, ὅτι τὸν ἐριζήτην λέγουσι καὶ ἐν Πόντῳ ταβάρ, ὡς δὲ καὶ οὐκ ἀποθνήσκω ἱτυμολογεῖ παρὰ τὸ τὰ βάρ, διότι εὖρε παρ' Ἠσυχίῳ τὴν λακωνικὴν γλῶσσαν αβάρ, νόσημα τι καρδιακὸν. Τὴν προσκόλλησιν δὲ τοῦ ἄβρου τὰ εὐρίσκει καὶ ἐν ἄλλαις ποντικαῖς λέξεσι, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐν Πόντῳ ἡμεῖς νομίζομεν τὸν ἐριζήτην γυναῖκα, δὲν εἶναι παρὰ δόξον, ἰάν λέγουσιν αὐτὸν ἐν θηλικῷ γένει ἡ ταβάρ. Οἱ Φρασιῶται τὸ πτηνὸν καλεῖν ἡμῶν ὀνόματι θεοβουλετόρος, παράγουσι δὲ οἱ ἴδιοι ἐκ τοῦ διέβος=σάτανας, διβόλος καὶ ἐξηγῶν, διὸ λέξιν διαβολόπτηνον διὰ τὴν μεγίστην αὐτοῦ πανουργίαν. Ὁ κ. Καρολίδης ποιεῖται μακρὰν ἀνάλησιν, ἐν ᾗ φαίνεται παραδεχόμενος, ὅτι τὸ δεύτερον σύνθετον λεγόμενον εἶναι παραβόρος τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλέτωρ, (γαρφαρὸν ἄλλον ἐκ τοῦ ἀλατάρου, ὃ λέγεται καὶ νῦν ἐν Οἰνῷ: βυζαντ. ἀλετόριν)· τὸ δὲ διβόρος, διέβος, παραδίχεται μὲν ὡς παραδέρχον τοῦ διαβόλος, ἀλλὰ προστίθεται, ὅτι οἱ Φρασιῶται, διὰ νὰ σημεῖωσι τὸν δαίμονα γίγνεται, παρέλαβον τὸ περικόν βο (dev). Ἐν τῇ φρασιῳτικῇ δὲ διαλεκτῇ ὑπάρχουσι καὶ τὰ παρὰ γλῶσσαν θεοσινάτες=πανούργος, θεοσινῆ=πανουργία ἐκ τοῦ διέβος (διαβολωσινῆ) καὶ τὸ θεοσινάτικον=διαβολικός, ἀκατανόητος. Ἄλλ' ὡς κατὰ τῆς ἐκ τοῦ περικόν διέβ παραγωγῆς ἀνθιστάμεθα καὶ προτιμώμεν νὰ θεωρῶμεν τὸν τῆς δια περικόντα σχηματισμὸν ὡς καθαρὸν ποντικὸν διαλεκτισμὸν μόνον ἐν ᾗ περιπτώσει ἔπεται τὸ δ'· διότι κατὰ τὰ γλωσσάρια τοῦ κ. Βαλαβάνη παρατηρούμεν, ὅτι καὶ ἐν παραλλήλῃ πόλει τοῦ Εὐζείνου πόντου λέγουσι δέβα (διεβα), δεβάω (διαβιβάω), δέβαμην (διαβίσκαμα), διέβαρη (διαβάτης), δεβαγίω (διαβαγίω=διαβιβάω), δεβαγίωμα. Ἐν τοῖς λευφάνοις τῆς ἀρχαίας καππαδοκικῆς γλώσσης προστίθεται ὁ κ. Καρολίδης καὶ τὸ καλακόν σημαίνει τέρετρον, ῥύπανον, ὑπερ πιθανολογεῖ μὲν, ὅτι συγγενεῖς πρὸς τὸ ὁμηρικὸν κηλός (βλος τοῦ θεοῦ Ἀπόλλωνος), ἀλλὰ καὶ παραβάλλει πρὸς τὸ σκανδαλικὸν κατ=εμπρόσκειν, ρονεῖν κτλ. Ἄλλ' ὅτι δὲν εἶναι πρῶτον μὲν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ λέξις εἶναι μεταφορικὴ καὶ σύνθετος ἐκ τῶν καλὴ ἀκόνη (pierre à aiguiser); Ἐντεῦθεν δὲν

ἐξηγεῖται ἄλλιον καὶ τὸ φρασιῳτικὸν ῥημα καλακονίζω τὸ σημαίνει προσκοῦν εἰς τι, ὀλισθαίνει; Ἐν ταῖς καππαδοκικαῖς λέξεσι συνκρίβει ὁ κ. Καρολίδης καὶ τὸ καλλὰ σημαίνει ὑπόδημα, κατὰ παραφθοράν δὲ καὶ κάλα. Ἄλλ' ὡς καὶ λέξις αὕτη φαίνεται ἡμῖν ἡ αὕτη τῇ παρὰ Πτωγοπροδρόμῳ καλλήρα (Κορνή Ἀτ. Ι, σ. 169) καὶ τῇ ἐν τῷ ἔπει τοῦ Ἀκρίτα καλντῶα (Legrant, σελ. 291). Διὰ τὸ φρασιῳτικὸν καρδοῦα σημαίνει κορυφὴν τοῦ ὄρους ἑρωτῆ ὁ συγγραφεὺς, ἰάν ἔχη τινὰ σχέσιν πρὸς τὸ ἐν τῷ Μ. Ἐτυμολογικῷ κίβη=κιβλή. Φηλοῦμεν, ὅτι τὸ καρδοῦα εἶναι αὐτὸ τὸ κοινὸν καρδοῦρα καὶ ἐπομένως λέξις μεταφορικῶς χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν Φρασιῳτικῶν. Τὴν λέξιν καρὰρ σημαίνουσιν κώνωπα, ἣν εἰκάζει ὁμορρίζον τὸ κώνωφ, γινώσκουσι καὶ οἱ τοῦ Πόντου κάτοικοι λέγοντες καράραν τὸν κώνωπα ἢ κυριολεκτικώτερον τὸν περὶ τὸν λῦχνον πετρώμενον ψόλιον. Καππαδοκικὴν δὲ λέξιν θεωρεῖ ὁ κ. Καρολίδης καὶ τὸ κοινὸν ἐν ταῖς σμυτικαῖς τῆς Καππαδοκίας διαλεκτοῖς καράρι τὸ σημαίνει τὸν ἐκ τοῦ τουρβανιμῆντος ὀξυγλάκτος διακρινόμενον καθαρὸν καὶ ἀρίστου ποιότητος ρούτρον, παραβάλων δὲ πρὸς κοινὰς ρίζας διαφέρων ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν ἀποραίνεται, ὅτι ὁ τύπος καὶ ἡ ρίζα τῆς καππαδοκικῆς λέξεως δὲν ἀπείχει πολὺ τῶν συγγετισθεῶν ἰνδοευρωπαϊκῶν λέξεων. Ἄλλ' ὅτι καράρι τοῦτο δὲν εἶναι γυναικία παρείσακτος ἀρμενικῇ λέξει, ἀφοῦ οἱ ἀρμένιοι δὲν λέγουσιν, ὡς λ. γ. οἱ ἀνακριτῆς, āgharā, ἀλλὰ καθαρῶτα καρά; Καππαδοκικὴν λέξιν ἐκλαμβάνει ὁ κ. Καρολίδης καὶ τὸ φρασιῳτικὸν κοῦρκος τὸ σημαίνει κρόνον ἱτυμολογεῖται δὲ κατ' αὐτὸν ἢ ἐκ τῆς σκανδαλικῆς ρίζης κυδ=λάμπειν ἢ ἐκ τῆς ἐπέρης ρίζης ονι, enajami=αὐξάνειν κτλ. Ἄλλ' ὅτι δὲν εἶναι προτιμώτερον νὰ ἐκλάβωμεν τὸ καππαδοκικὸν κοῦρκος ὡς λέξιν πεποιημένην ἐκ τοῦ θρόνον τοῦ ἄρρου, ἥτοι ἐκ τοῦ κοῦ, κρου, κρού. Τὸ καππαδοκικὸν μακράνδ τὸ σημαίνει καλὸς ἄνθρωπος καὶ ἰδιαιτέρως τὴν νυμφικὴν κατὰ τὰς ἡμετέρας ἐρεῦνας εἶναι κοινὸν ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ. Ἄλλ' ὅτι ἄνθρωποι καὶ μάλιστα μεσαιωνικοὶ, εἰς ἡ ἔνοια τῆς λέξεως σκοπεῖται τοῦλάχιστον πότε ἐκδοταί (ιδε P. Lampros C. R. G., σ. 341)· ἀλλὰ καὶ ἐν Βολισσῷ τῆς Νέου μαργράδ λέγουσι μακρόλιόν τι, δι' οὗ περιτυλίσσονται αἱ γυναῖκες τὰς κεφαλὰς των. Τοῦ παρὰ Mi-

ΝΑΥΚΟΒΑ ΕΙΔΕ

ΝΑΥΚΟΒΑ ΕΙΔΕ

οθιώταις *lala*=κλῆς τὴν ρίζαν ζητεῖ ὁ κ. Καρολίδης ἐν τῷ ἑλληνικῷ καὶ καὶ λατινικῷ *lu* (λύμα, λυθρον, λύμα κτλ.). Ἀλλὰ τὸ *lala* τοῦτο δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ σημερινὸν *ladla*, *ladlá*; Τὸ δὲ μισθιωτικὸν πάλιν *rimé*=ρεῖθον φαίνεται παραδεγμένος ὡς καππαδοκικὴν λείψανον ὁμορρίων τοῦ ρέω. Ἀλλὰ καὶ ἐν Πόντῳ λέγουσι τὸ ρεῖθρον *ρίμμα* καὶ *ρριμέ*, οὕτως ὡς ἁπαντᾷ καὶ ἐν πολλοῖς μοναστηριακοῖς ἱγυαείοις τῶν βυζαντινῶν χρόνων. Περὶ τῆς φρασεολογικῆς λέξεως *ρουγί*=ὄρος προτιμᾷ ὁ κ. Καρολίδης νὰ πιστεύῃ, ὅτι παράγεται ἐκ τῆς ρίζης *ruh*=αὐξάνεσθαι (σανσκριτ. *roha*=βλάσκει). Ἀλλὰ *ρουγιν* καὶ *raxchin* καὶ *raχin* λέγουσι σημερον καὶ ἐν Πόντῳ οὐ μόνον χωρὶς ἀκρωτὸς ἀλλὰ καὶ τὰς ὑψηλοτάτας τῶν ὄρεων κοινῶς δὲ καὶ ἐν τῷ μεσαιωνῷ *ραχίν* ἐλέγον τὴν ἐρεινὴν κορυφὴν. Διὰ τοῦ λοιπὸν τὸ καππαδοκικὸν *ρουγί* νὰ μὴ ᾖ διὰλεκτικὴ παραφθορά τοῦ *ραχίν*; Τὸ δὲ παρὰ Σιλλαιοῖς *χαγιάς*=λίθος δὲν εἶναι πάλιν ἢ αὐτὸ τὸ τριφυλικὸν *καγιά*.

Φαίνεται προσέτι, ὅτι καὶ διὰ πολλὰς λέξεις τοῦ γλωσσίου τοῦ κ. Καρολίδου δίδω ἐγώ μιν ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἐρηνησίαν αὐτῶν. Ἀναγέρομεν δύο παραδείγματα. Τὸ *déndra* πλὴθ. *déndrai* ἐρηνηύει, εἰς μάχην νικῶν. Εἶναι ἀληθὲς παρὰδοξον, πῶς τὸ ὄνομα τοῦτο ἐξέπλεον εἰς ὅλους ἐναντίαν σημασίαν· ἀλλ' ὁ συγγραφεὺς προστίθεται, ὅτι ἀναφέρεται μόνον ἐν ᾠδαῖς τῆς Τελμυσσού. Εὐρομεν ἐπὶ ὑπ' αὐτῷ ὅτι τὸ *τελμυσσινὸν ᾠδμα*, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ φράσις *ἄν ἦταις δένδρεσι ρωμάνικα* τὸ ποίημα ἀναφέρεται εἰς τὸν ἥρωα Πορφόριον, ὃν ἐλέγει ἡ ἀγαπητικὴ τοῦ διὰ τὴν σύλληψιν του· ἡ ἀπάντησις του, ἐν ἧ καὶ ἡ εἰρημνὴ ἀπαντᾷ φράσει, μᾶς ἀναγκάζει νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ὁ Πορφόριος θέλει νὰ εἴπῃ *ἄν ἦταις ἄνθρωποι ρωμάνικα*, πράγματι δὲ ἑτέρα καππαδοκικὴ παραλλαχὴ τοῦ αὐτοῦ ᾠδματος δημοσιευθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλεκτορίδου (ἐν Δελτ. ἱστορ. καὶ ἔθν. ἱταρ. Α', σ. 724, 30) λέγει:

ἂν ἦν ὁ ἄνθρωπος τούρκικα, ἀλλοί 'ς μὲ κ' ἰσὶνα
ἂν ἦναι πάλ' ρωμάνικα, γαρὰ 'ς ἐμὲ κ' ἰσὶνα.

Ἐτέραν κατ' ὁμοίαν καππαδοκικὴν λέξιν ἀναφέρει ὁ κ. Καρολίδης τὸ ῥῆμα *déndromai* ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ρονοῦμαι, θεωρεῖ δὲ τοῦτο συγγενὲς πρὸς τὸ σανακρικὸν *dinamai*=σπαρτέσθαι καὶ πρὸς ἄλλα ἄλλων γλωσσῶν.

Προστίθεται πάλιν, ὅτι ἀναφέρεται ἐν *τελμυσσινῶς ᾠδαῖς* τὸ 6^{ον} τῆς συλλογῆς ᾠδα ἔχει τὸν ἑξῆς στίχον:

Εἶμι σταθὶ καὶ δένδρεται, κοντ' ἔρακα σκοτούται.

Προφανῶς τὸ ἰδιωτικὸν τοῦτο δένδρεται δὲν ἔχει ὡς τὴν ἐννοίαν τοῦ ρονοῦμαι ἀλλὰ τὴν τοῦ *dérrerai*. Ἐτέραν περιέργον λέξιν ἀναφέρει ὁ κ. Καρολίδης τὸ *ἀλαμασίτσα*, ὅπερ ὅμως μᾶλλον ἀλαμασίτσα ἀναγινώσκεται ἐν ἐνὶ *τελμυσσινῶ* ᾠδαῖς σημαίνει δὲ, κατ' αὐτόν, εὐδότης, ἀγάπη, ἀδελφότης· θεωρεῖ δὲ τὴν λέξιν ὡς ἔχουσαν σχέσιν πρὸς τὸ ἀρχαῖον φρυγικὸν *ἀδάμα*=εὐδότης. Ὁ στίχος τοῦ ᾠδματος ἔχει οὕτως:

ἔχου' ἀδελφότην, ἀδελφότην ἔχουμι καὶ' ἀδάμα-
[εὐδότης]

Ἀνδρόνικος ἀπέθανε, πᾶσαν ἀδελφότην
Ἀνδρόνικος ἔχθη, καὶ ἀλαμασίτσα.

Πρὸς ἀνατροπὴν τῆς ἐκ τοῦ ἀρχαιοτάτου φρυγικοῦ *ἀδάμα* ἐτυμολογίας ἀναγέρομεν τοὺς αὐτοὺς στίχους ἑτέρου ὁμοίου ᾠδματος ἀδριανίου ἐν Φερτακαίνις τῆς Κεκπαδοκίας:

Χ' ἔμεινέ μὲ τὸν Ἀνδρόνικο ἔχουμι' ἀδελφότην
ἀδελφότην μοναχὰ ἔχουμι' καὶ ὁμοσίτσα.

— Ὁ ἄνδρ' ὅς ἀπέθανεν, πᾶσαν ἀδελφότην
Ἀνδρόνικος ἔχθη, ἔχθη ὁμοσίτσα.

Ἐκαστος παρατηρεῖ, ὅτι τὸ *τελμυσσινὸν ἀδάμασίτσα* ἢ ἀλαμασίτσα εἶναι αὐτὸ τὸ ὁμοσίτσα, τοῦτο ἐστὶ τὸ ὑποκοριστικὸν βυζαντινοῦ τύπου ὁμοσίτσα, ὅπερ πάλιν παράγεται ἐκ τοῦ ἀρχαίου ὀρεαμασίτσα. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο παραδεκτὸν μὴ γενομένου, δὲν δυνάμεθα ἀρᾶ γε νὰ ἀντιπροτείνωμεν τὴν *πορφορίαν* συνθέτου τινὸς ἴσως ἐκ τοῦ σημερινοῦ κοινοτάτου ἀντάμα καὶ ὁμοσίτσα;

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων παραδειγμάτων, ἄτινα ἐκ τοῦ προχείρου συνελέξαμεν ἐκ τοῦ γλωσσίου τοῦ κ. Καρολίδου, παρατηρεῖ ἕκαστος, ὅτι μετὰ πολλῆς τῆς δυσπιστίας δύναμεθα νὰ παραδεχθώμεν, ὅτι αὕτη ἡ ἐκτενὴς ἡ λέξις εἶναι ἢ πιθανὸν νὰ ᾖ καὶ λείψανον προελληνικῆς τινος γλώσσης.

Σημειώσωμεν δὲ καὶ τινα ἐκ τοῦ γραμματικοῦ μέρους τῆς σημερινῆς καππαδοκικῆς γλώσσης. Ἐν τῇ φραστικῇ διαλέκτῳ τὸ *λ* ἐν ἀρχῇ λέξεως πρὸ φωνηέντων ἀποβάλλεται, οἷον ἀγῶς=λαγός. Τοῦτο παρατηρεῖται καὶ ἐν τῇ τζακωνικῇ διαλέκτῳ, ὡς *ἀρα*=λαῦρα, *ἀγός*=λαγός, *ἀραι*=λαχων κτλ. Ἀλλ' ὡς ἐν τῇ τζακωνικῇ, οὕτω καὶ ἐν τῇ

φρασαιωτική ὁ κρών οὗτος δὲν εἶναι ἀνευ ἐξαιρέσεως. Ἀποβλέπεται ἰσότης καὶ μεταξὺ δύο φωνηέντων, οἷον κῶ=καλῆ ἢ τρέπειται εἰς γ ἢ θ, οἷον γέγον=γέγονος, ἰδού=ἔλλο, ἰδύο=ἔλογον· τοῦτ' αὐτὸ ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῇ τζακωνικῇ, πλὴν τῆς εἰς γ τροπῆς (γῶα=μουλῆρι, ἰόγο=ἔλογο, ἰδού=ἔλλη κτλ.). Ἡ ἐν τῷ ὅμῳ συγγένεια τῆς φρασαιωτικῆς πρὸς τὴν τζακωνικὴν διαλεκτὸν φαίνεται ἥμιν συμπτωματικῇ· ἄλλως τε καὶ ἐν τῇ κυπριακῇ διαλεκτῷ τὸ γράμμα τοῦτο ἐν ἀρχῇ λέξεως πρὶ φωνηέντος ἀποβάλλεται, ὡς ἰδῶ=λαδῶ κτλ. Ἡ φρασαιωτικὴ τὸ πλ. προφέρει συνεχῶς ὡς ρκ, ὡς θκῶρα=ῥῶ φῶν, θκῶταρος=πλάτανος, θκῶτι=πλακῶν κτλ., τὸ δὲ σφ μεταπίθῃσι πάντοτε εἰς ρ, οἷον θῶγγω=σῶγγω, σῶζω. Ἡ δὲ κυπριακὴ καὶ γουρδουακὴ διαλέκτους τὸ θ κεντικῶς διὰ τοῦ χ, ὡς χῶρω=θῶρω, θῆρω, χῶν=θῶκνός (θεός), χῆκα=θῆκα, ἱθκα· τοῦτ' αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ ἐν τῇ κυπριακῇ· ἰθκατι τῶν Καρπασιωτῶν (ὡς χῆλασσα, μεθ' αὐτῶν), ἐν δὲ τῇ τζακωνικῇ γράσσεται εἰς σ ἢ sch. Ὁ κ. Καρολίδης παρατηρεῖ, ὅτι ἡ τὸν Γουρδουαίων διάλεκτος τὸ θ καὶ τὸ ι ἀντικαθίστῃ πολλῶς διὰ τοῦ ρ, οἷον 'πέρανι'=πύρανι, ῥῶ=δύο, βῶρι=βῶδι. Ἐν δὲ τῇ κλισίᾳ τῶν ὀνόματων σημειώσεως ἄξιον εἶναι, ὅτι ἡ φρασαιωτικὴ διάλεκτος συνήθως ἔχει πληθυντικὸν λήγοντα εἰς ε, ὅπου τὸ ὄνομα λήγει ἐν σφ· ἐνικῶς εἰς ε (πρκακῶδε, βῆρτε), τὰ δὲ ὀνόματα λήγοντα οὐσιαστικῇ ἐν τῷ πληθυντικῷ λήγουσιν εἰς α (παυδόκα, παυδόκα)· ὡς πρὸς δὲ τῆς καταλήξεως ἐν τῇ φρασαιωτικῇ τὰ μὲν οὐσιαστικὰ λήγουσι συνήθως εἰς α ἢ οκο, οκ, κα, χα, ουκα, ρι, ουρι, ορι, αρκι, ριέκ, εκα, ατο (τινὲς), κουρῶκα, χανδρούκα, τσορούκα, πορούκι, ὀρνόχι, προχόχι, προχόχι, καρζουλίρῆκ, νομάς, δεδοου-νέτι. Τῶν δὲ ἐπιθέτων αἱ συνήθεις καταλήξεις εἰσὶν ο, ουκο, ερ, ικο, οἷον κού, καυόσκο, θερῶσκο, τερκούσκο, στανιέρ, ὀκνιέρ, ἀρῆκο κτλ. Ὡς πρὸς τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα λέγει ὁ κ. Καρολίδης, ὅτι ἡ φρασαιωτικὴ διάλεκτος διετήρησεν ἀρίστου τινα ἀντωνυμίαν ἢ ἀριθμητικὸν ἔκλειτον ὄνομα ἁ=τις, τι (ἡ ῥομῆος=ἄνθρωπος τις), ὅπερ παραδέχεται ὡς λειψάνον ἀρχαίας τινὸς προελληνικῆς λέξεως ὑπορρίζου πρὸς τὸ ἐλληνικὸν ἂ ἐν τῷ ἀπῶ, ἀπῶλον κτλ. Ἀλλ' ἐν τοῖς κειμένοις τῆς διαλεκτοῦ ταύτης δὲν

εὑρωμεν φράσιν τινὰ, ἐν ᾗ ν' ἀναφέρται τὸ σκαυῆλῶδες τοῦτο ἡ, τοῦθ' ὅπερ ἢ ἐβόησει ἡμᾶς νὰ ἐκνοήσωμεν καλῶς τὴν δύναμιν καὶ τὴν φύσιν τοῦ. Ὡς λειψάνα δι' ἀριθμητικῶν ὀνομάτων τῆς ἀρχαίας καππαδοκικῆς ἐκλαμβάνει ὁ κ. Καρολίδης καὶ τινα ἀριθμητικὰ ὀνόματα ἀπὸ τοῦ ἐν μέτρῳ δέκα, τὰ ὅποια μεταχειρίζονται οἱ παῖδες ἐν τοῖς παιγνίοις. Τῶν ὀνομάτων τούτων τέσσαρας τύπους καταρθίμει, ἐξ ὧν σημειώμεν τοὺς φρασαιωτικούς: ἔνα, δέκα, τρεῖς, κόνταρ, ῥέκαρ, ἰνικρ, τὰτ.δ, μὲτ.δ, τάργαρ, δέκα. Ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμιῶν κεφαλαίῳ εὐρίσκωμεν ἑγχωρίους διαλεκτικούς τύπους, συγγενεῖς ὅμως πρὸς τοὺς ποτικούς. Τὸ ὄδοθ=οὗτος θεωρεῖ ὁ κ. Καρολίδης προφανῶς καππαδοκικόν· ἄλλ' τοῦτό τε καὶ τὰ ἐντύθεν παρὰ γῶγα εἶναι κοινοτάτα καὶ ἐν τοῖς ποτικαῖς διαλέκτοις, ἐν δὲ Ὅρει παραίρεται καὶ ἄγῶθ, δοθ. Τὰ δὲ μυθωδικὰ μέτρο (ἡμέτερος) καὶ ἰσῶρ (ῥιμέτερος), ἅτινα ἐπίσης θεωρεῖ λειψάνα πῶς τοῦ καππαδοκικοῦ τύπου τῶν κεντικῶν ἀντωνυμιῶν, νομίζομεν, ὅτι εἶναι μᾶλλον τοπικῆς ιδιαιτητικῆς πηγῶν ἐν τῶν ἐτέρων κοινῶν ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ Πόντῳ (το) μέτερο, (το) σέτερο. Τὰ δὲ φρασαιωτικὰ ἐρωτηματικὰ ἀντωνυμια, πῶ, (=τί), ἄς ὁ κ. Καρολίδης θεωρεῖ ἀρχαιοτάτας, νομίζομεν μᾶλλον πηγαίους εἶναι τῶν ποιῶν ποιὰ. Ἀρχαιοτάτην δὲ σηματικὴν καταλήξιν ἐν ὀλίγοις ἑλληνικοῖς τύποις (ἔστι, γέγοντι αἰολ.) συζυμένην θεωρεῖ ὁ κ. Καρολίδης καὶ τὸ τῆς φρασαιωτικῆς διαλεκτοῦ τι, ὅπερ τίθεται εἰς τὸ γ' ἐνικῶν καὶ τὸ γ' πληθυντικῶν πρόσωπον τοῦ ἐνιστάτου, παρατατικού καὶ ἄοριστου. Ἡμεῖς προτιμώμεν νὰ θεωρώμεν τὴν κατάληξιν ταύτην κεντικῶς τορκηνικήν. Ἰδού παραδείγματα τινά: ἡσῶσι τὰ θέρα παρακαμῆνα, ἰσῶσθ (=<πῶρ>) ῥῶσθ εἰπερτι ἡ-τίσινος (=εἰσινος), ἰσῶσθ· τὰ τοῖς εἰσῶσθι τοσὶ λέγειντι (ἰδῶσι τῶς μῆλῃταις καὶ εἰπέν).

Μεθ' ὅλα ταῦτα δὲν δύναμις κατ' ἀρχὴν ν' ἀρνηθώμεν, ὅτι ἡ τοῦ κ. Καρολίδου θεωρία περὶ διασεσεως λειψάνων τινῶν ν' ἀρχαίας καππαδοκικῆς εἶναι παντελὸς ἀπαράδεκτος, ἀπὸ μετὰ μακρᾶς μελέτας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ νῦν τζακωνικὴ γλῶσσα εἶναι μεταγενεστέρᾳ φάσις τῆς ἀρχαίας λακωνικῆς. Διότι ἐν τῇ γλῶσσῃ τοῦ κ. Καρολίδου ὑπερκοινῶν ἔπειροι λέξεις πρωτοφανεῖς δι' ἡμᾶς, περίερ-

γοι ἄμα καὶ ἄλλαι μελέτης. Ἀλλ' ἐν τοιαύ-
τῃ ἐκείνῃ, οἷα ἡ παρούσα, δὲν δυνάμεθα νὰ
προβῶμεν εἰς ἀνάληψιν αὐτῶν. Ἐπειτα δὲ
τίς δύναται νὰ μᾶς διαβεβαιώσῃ, ὅτι αἱ λέ-
ξεις αὗται δὲν ἀνήκουσιν εἰς ἀρμενικὴν τινα
ἀνέκδοτον, ἢ εἰς περσοτουρκικὸν τι βέρβαρον
ἔθνος, ἀρ' οὐ δὲν συνετέθησαν εἰς αὐτὴν λε-
ξικὴ τῶν ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ περὶ αὐτὴν
ὁμιλουμένων γλωσσῶν; Ἐκ τῶν περιεργό-
τερων ἀποφαινομένων λέξεων ἀναγέρομεν τὰς
ἑπομένους: ἄσαναυ=σμίλη, τσάρες=ἔριον
κουρευμένον καὶ ἀκατέργαστον (ἐντεῦθεν δὲν
παράγεται τὸ τσάρογχι), γαλί=ἄρχηνη,
γαλλιέρ=ἄρχηνη, τσάλεκα=αἰώρα, τσιθὺ
=κυανὸς, τοροχά=πέδιον, τσινούρ=ἀε-
τός, καρτζουλίε=πύλη, τσινάγκ=δι-
δῆμα ἢ ταῖνιά, τσάκ=αἰὼς (δὲν συγ-
γενεῖται καὶ τὸ παρ' ἡμῶν τσάκιν), το-
ροχά=πέδιον, ὁλασι=βέσπρος, ἄγωνία,
πιστοροκο=μαζα ἀλείφου, κασορ=καρζ,
καρχί=τροβίλιον κοῖλον πῆλινον, κασάνα
=μελίτηρον, ὁζοὺ ῥάσι=τερβίτιος ἢ
σχίνος, σκορού=ποτήριον, μπαθούκα=κα-
νίφμα, ἄρτζιοποκά=λαβούρι ἢ βίκος. Τὰς
λέξεις ταύτας μεταξὺ ἄλλων θεωρεῖ ὁ κ.
Καρολίδης ὡς γνησίας καππαδοκικὰς, διότι
συγγενεῖται πρὸς σασανερδικὰς, βακτρικὰς
κτλ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν πιστεύομεν, ὅτι
εἰναι λεῖψαντα ἄρα τινὸς καππαδοκικῆς
γλώσσης, ἀλλ' εἰλημμένα ἐκ παραγῶν
γλωσσῶν διαφόρων ἀσιατικῶν λαῶν ἐπιδρα-
μάντων κατὰ τὸν μεσαιῶνα τὴν Καππαδο-
κίαν, φρονούμεν, ὅτι προτιμώτερον εἶναι νὰ

ἀναμεινῶμεν τὴν σύνταξιν λεξικῶν τῶν ἐν
Καππαδοκίᾳ ὁμιλουμένων γλωσσῶν. Ἐκεῖνο
δὲ τὸ ὅποιον δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν
εἶναι, ὅτι ἡ φαρσαιωτικὴ γλῶσσα ἔχει πολ-
λὰς λέξεις παποινμένες καὶ ἑτέρας ἀπείρους
ἐλληνικὰς ἐν μεταφορικῇ σημασίᾳ, οὕτως
ὥστε νὰ δύνηται τις νὰ σχηματίσῃ μικρὸν
λεξικὸν καππαδοκικοῦ τινος slang ἢ language
verte. Πάμπολλαι δ' ἐπίσης εἶναι νεοελλη-
νικαὶ παρεθελμένοι καὶ οὐκ ὀλίγαι ἀνέ-
ρχαι ἐλληνικαὶ μεταχειριζόμεναι ἢ
ἐν σημασίᾳ ἥττον γνωστῇ, ἢ ἐν ἐνοίᾳ ἀρ-
χικῇ, ἢ ἐν ἰδίᾳ ὥς ἐναντίᾳ τῆς σημα-
σίας τῶν.

Ἡ Φιλολογικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποδέλπουσα
μᾶλλον εἰς τὸ ἄπειρον γλωσσικὸν ὄμιον,
ὅπερ συνεκρίμειν ὁ κ. Καρολίδης ἐκ Καπ-
παδοκίας, ἢ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ,
ἐκρίνε δίκαιον νὰ ἀμείψῃ τοὺς κόπους αὐ-
τοῦ διὰ τοῦ δικαλίου βραβείου. Τὸ αὐτὸ δὲ
ἔδωκεν ἀπονέμει καὶ τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς
σκαπανεῦσι τοῦ ζωγραφείου διαγωνίσματος
Νικολάω Πολίτῃ, Δημητρίῳ Πουλᾷ, Κων-
σταντίνῳ Κανιλλᾷ, Ἰωάννῃ Βαλαβάνῃ,
Ἀντωνίῳ Πουλᾷ, Σωμῶν Μανασσιῇ καὶ
Νικολᾷ Βενίτῃ. Ἐπείνου δὲ ἀξίους κη-
ρύττει τὸν ἐν Ἀθήναις κ. Γεώργιον Δροσίνῃν,
τὸν ἐξ Ὁδούρου, Ἰωάννην Κωνσταντινίδην καὶ
τὸν ἐν Σουλῶν κ. Α. Γόνον.

Σ. Π. ΚΕΡΑΜΕΤΣ,

ἐκδηγητὴς τῆς Φιλολ. Ἐπιτροπῆς.

ΚΑΡΑΠΑΝΕΙΟΣ ΑΓΩΝ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Φίλοι ἀκροαταί,

Ἐπειδὴ οἱ πλείστοι τῶν τὸ βῆμα τοῦτο τοῦ Σουλῶνα κατὰ τὰς αὐτὰς περιστάσεις ἀνελθόντων προέχουσιν ὀλίγα τινὰ σχετικὰ ἐν εἰδῇ πρὸς ἑμὲν ἢ εἰσαγωγῆς εἰς τὸ θέμα τῆς ταύτης ἐκθέσεως, ἐπιτρέψατε καὶ ἐμοὶ τὸ πρῶτον πρὶν εὐτυχεῖν νὰ ἀνελθῶ τὸ βῆμα τοῦτο νὰ ἀκολουθήσω τὴν ὑπὸ τοσοῦτον μακροῦ παρὲλθόντος καθιερωθεῖσαν συνήθειαν ταύτην. Συνεῖδον, ὁ ἑμαυτῷ στήρῃσιν πολλῶν προσόντων, ἅτινα καθιστῶσι τοὺς ρήτορας ἀνεκτοὺς καὶ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀκουστοὺς καὶ προκαλοῦντες ἐν ἡμῖν νυσταγμῶν ἀλλὰ τὸναντίον τὴν ἐπιγίγνωσιν τοῦ πνεύματος τῶν ἀκροατῶν, ἀπὸ τῆς ὑποψίας ἰδίως ἐξαρετᾶται ἡ σχετικὴ τοῦ ρήτορος ἐπιτυχία, ἄλλως δὲ μὴ προτιθέμενος νὰ ἐκφωνήσω ρητορικὸν ἰδίως λόγον, μετὰ συστολῆς καὶ συναισθησεως τοῦ ὀφειλομένου εἰς τοσοῦτον ἐκλεκτὴν τοῦ ἱνῶς μερίδα σεβασμοῦ ἐπιτιμησα τὸ βῆμα τοῦτο ἀνερχόμενος βραχεία τινὰ νὰ προσάξω καὶ ταῦτα σχετικὰ πρὸς αὐτὸ τὸ θέμα τοῦ Καραπανείου ἀγῶνος τοῦ ληξάντος συλλογικοῦ ἔτους, πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν διδασκαλίαν τῶν φυσικῶν λεγόμενων μαθημάτων.

ὑπὸ τῆς παύσεως τοῦ δημιουργοῦ χειρὸς τεθεῖς ἐπὶ τῇ βαρείας ἡμῶν σφαίρας βαρὺ καὶ ὀγκινὸν σῶμα, ἐννοῶ πρῶτον τὴν περὶ ἐμὲ νὰ κατανοήσω φύσιν, ἐπὶ τῆς ἐπιγνώσεως δὲ τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ὄντων καὶ τῆς μελέτης τῶν διεπνύων αὐτὰ νόμων ὡς ἐρ' ὀλικῆς κλίμακος, ἄλλου πύργου τῆς Βαβυλῶν, βραδείως ἀναρριχώμενος νὰ προβῶ εἰς τὸν σηματομετῶν σκέψιν καὶ ἰδεῶν ἀνωτέρων, ἐπιγενεσθῶν κατ' ἐμὲ τῶν ἐπὶ τῆς ὀλικῆς φύσεως. Ἐντεῦθεν ἐπιτεταί, ὅτι ὡς ἀρετ-

ριαν οἰασθήποτε μορφώσεως τοῦ πνεύματος νομίζω τὴν φυσικὴν, οὕτως εἶπεν, μόρφωσιν, τούτεστι τὴν κατανόησιν τῆς περὶ ἡμᾶς ὕλης καὶ τὴν σπουδὴν τῶν ἰδιότητων καὶ μεταβολῶν αὐτῆς, ἐρ' ὅσον τοῦτο δυνατόν νὰ κατορθωθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Τότε, καὶ μόνον τότε, νομίζω θὰ ἀναπτυχθῶσιν ἐν ἐμοὶ φυσικῶς καὶ ἀβιάστως αἱ περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ Θεοῦ ἰδέαι, τότε μόνον ὡς ἄλλος Νεύτων θὰ δύναιμι εὐσυνειδήτως καὶ μετὰ πεποιθήσεως νὰ ἀποκαλύπτωμαι ἀκούων προεργεμένων τῷ ὄντι τοῦ δημιουργοῦ, τότε μόνον ἢ περὶ τῆς ὑπέρβους ἀνωτάτου ὄντος καὶ αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ οὐσίας ἀποδείξεις θὰ δύναται νὰ στηριχθῇ οὐχὶ μόνον ἐπὶ λόγων ἰδανικῶς λογικῶν, διαφερόντων κατὰ τι τὴν ἀνατροπὴν καὶ κατὰ τὸ πρῶτον τοῦ ἐν ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ ἐνυπερχόντος λόγου, ἀλλ' ἐπὶ λόγων φυσικῶς λογικῶν, ἀναρρητῶν καὶ παρὰ πάντων ἀποδεκτῶν.

Ἄντι ὅτι διδίδουσι τινες τὰς ὀλιστικὰς τάσεις τοῦ ὁματέρου αἰῶνος εἰς τὴν καταπληκτικὴν ὄντως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρόσδον τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν; Εἶναι ἀληθὲς πράγματι, ὅτι αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι ὑποσκαπτοῦσιν, ὡς εἰρηματικῶς κινῶν, τὰ θεμέλια τοῦ ἰδανικοῦ κόσμου. — Ἐπιτρέψατε εἰς ἐμὲ νὰ ἀπαντήσω ἐν ὀλίγοις εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας. Βεβαίως τούτο δυνατόν νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς τὸλην καὶ ἀληθινὰ ἡλκ. Σὰς ἐξομολογοῦμαι κρύφην ὅτι ἀνέστημι. Μετὰ τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς προσοχῆς τῆς ἐν τῇ ἐξόχως φιλοσοφικῇ ἐργασίᾳ μὲν ὁρατός, λογισμῶς δ' ἀφανοῦς περιεχομένης ὕψιστης ἀληθείας, συνδυάζω ἐνθερμον θαυμασμὸν πρὸς τοὺς ἐλλόγιως τοιμυροὺς ἀνθρώπους διότι ἐκ τῆς ἱστορίας ἐδοχθῆν, ὅτι οὐδὲν μέγα ἐν τῷ κόσμῳ ἐγί-

νετο, οὗτινος τὸ πρῶτον κινεῖν νὰ μὴ ᾔτο ἢ κατ' ἐμὲ ἀνωτάτη αὐτῆς τῆς ἐλευθέρας ἀνθρωπίνης βουλῆσεως ἔκτασις.

Νομίζω, ὅτι κακῶς, ἔνευ προηγουμένης σπουδαίας μελέτης τοῦ πράγματος, ἀποδιδυμίσαντες εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας ἐνέργειαν ὑλιστικὴν. Ἐν πρῶτοις ὁ ὕλισμός δὲν εἶναι σπινθηρὸς πολλῶν δ' ἦττον μεταγενέστερος τῆς ἀναπτύξεως τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. Ὅταν αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι ἔχουσιν ἱστορίαν ὀλίγην δεκαετηρίδων, αἱ ὑλιστικαὶ ἰδέαι ἀριμολοῦσι γυναικείας ὕλης ὑπάρξεως, εἶναι σύγγενον τῆς πρώτης τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἐμφανίσεως. Τοῦναντίον νομίζω, ὅτι ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν οὐκ ἰσὺς μόνον δὲν περιέχει τὸν ἰδανικὸν κόσμον, ἀλλ' ὡς ἐρῶν ἐίπω, ἐν τῇ ἀρχῇ, μεγίστην δύναται νὰ παύσῃ εἰς τὸ πνεῦμα βεβαίως καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἰδανικοῦ τούτου κόσμου. Οὐδεὶς σπουδαῖος φυσικός, χημικός ἢ ἀστρονόμος, δημοκρίτης τισι τὸ κύρος τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἰδανικοῦ κόσμου, ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι μεταξὺ αὐτῶν τινεὶ πολυμερούς τὴν ὑπάρξιν τούτου, ἐπιτραπῆται μοι νὰ εἰπω, ὅτι οὗτοι ἢ ἐκουσίως, νεωτερισμῶν ἕρπον, ἀφελωσύνιν, ἢ, ἐὰν ἐν συνειδήσει ἐπαγγέλλονται ταῦτα, ἡδίκηθησαν κατὰ τὴν διανομήν τοῦ λόγου ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ, καὶ πρὸς ἐκδικήσιν τῆς προσγενομένης αὐτοῖς ἀδικίας ἀρνεύονται τὴν ὑπάρξιν αὐτοῦ καὶ ἐαυτῶν. Διὸτι ἄλλως κατὰ ποῖους φυσικούς, χημικούς, μηχανικούς ἢ φυσιολογικούς νόμους δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἡ τῆς ὕλης ὑπὸ τοῦ μικροσκοπικοῦ ἀνθρώπου κατὰκτησις καὶ ὑποδοῦλαις κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας; μᾶλλον κατὰ τὸν Νευτώνειον νόμον τῆς καθολικῆς ἐλξεως; ἀλλὰ τότε βεβαίως ὁ ἐλέφας, ὁ ἵπποπόταμος καὶ τὰ πελάγεια τὸ ὠκεανῶ κτήνη θὰ εἶχον ἐπὶ τῆς τοιαύτης κατακτητικῆς δικαιώματα μεγαλύτερα, ἀνθ' ὅλα τῆς μέξης αὐτῶν.

Ἄλλ' ἐξέτασμεν ἐμβριθέστερον τὴν ὕλην, ὁπλίσμεν τοὺς ὀφθαλμούς διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἢ τοῦ τηλεσκοπίου, συγκινηρώμεν ὀλοήκων τὴν ψυχὴν ἡμῶν εἰς τὴν παρατηρήσιν τῆς ὕλης. Τί θὰ ἴδωμεν ἐν αὐτῇ; Πρῶτον μὲν νόμον διέποντα αὐτὴν καὶ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀρσάμενον αὐτῆς, τὸν νόμον τῆς ὁμογενείας ἀπαγγέλλόμενον οὕτως: αἱ ὕλη οὐδαμῶς δύναται ἀφ' ἐαυτῆς νὰ μεταβλῇ κατὰστασιν—δεύτερον παρατηρούμεν διαφορὸς τῆς ὕλης μεταβολῆς, ταύτας δὲ

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΤΑΛΟΓΟΣ—ΤΟΜ. 10').

ὀπορησόμεθα ν' ἀποδώσωμεν εἰς τὴν αἰτίαν. Πῶς καλούμεν τὸ αἷτιον τοῦτο;—αἴτησιν τῶν μορίων τῆς ὕλης. Ἐξ αὐτῆς πάντα τὰ φαινόμενα. Ἡ κίνησις τῶν μορίων τῆς ὕλης ἀποτελεῖ τὰ φαινόμενα, ἅτινα καλούμεν φῶς, θερμότητα, ἤχον, ηλεκτρισμὸν, μαγνητισμὸν, βαρύτητα, χημικὴν ἐλξιν κτλ.—Τὴν τοιαύτην κίνησιν τῶν μορίων τῆς ὕλης ὀπορησόμεθα ν' ἀποδώσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν ὕλην. Ἀλλὰ πῶς θὰ συμβιβασθῶμεν μετὰ τοῦ α' νόμου;—Ἀναγκάζομεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὑπάρξει ΤΙΣ, ὅστις ἐνεργεῖται εἰς τὴν ὕλην τὴν κίνησιν, ὁ δὲ ΤΙΣ οὗτος δὲν ἰδύναται νὰ ᾔται ὡς ἡ ὕλη, ἥτο ἀνώτερος τῆς ὕλης, ἥτο ἄυλος.

Ἰδοὺ ἡ περὶ Θεοῦ ἰδέα προκύπτουσα ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως ἐνὸς μικροβίου, ἀπὸ τῆς παρατηρήσεως τῶν νομίμων κινήσεων τῶν ἀστέρα, ἀπὸ τῆς στοιχειωδέστερας χημικῆς συσκευῆς, ἀπὸ τοῦ ἀπλουτέστερου φυσικοῦ πειράματος.

Βεβαίως δὲν περιέχεται ἐν τοῖς στενοῖς ὁρίσι τοῦ ἱεροῦ προλόγου ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἰδέας, ἥτι οὐδαμῶς πρὸς τὴν ὑπάρξιν τοῦ ἀνωτάτου Ὀντος ἀντικεινται καὶ οὐκ ἰσὺς μόνον οὐδαμῶς ὑποβιβάζουσιν αὐτό, ἀλλὰ τοῦναντίον πληρέστερον περὶ αὐτοῦ παρέχουσιν εἰς τὸ πνεῦμα χαρακτηρισμὸν αἱ νεώτεροι θεωρίαι περὶ πληθὺς τῶν κατακτημένων κόσμων καὶ περὶ μὴ παραδόχῃ τοῦ ἀνωτάτου Ὀντος ἐν ἀέτιῳ, ἐνδελεγεῖ συλλαβὴ πρὸς τὴν ὕλην καὶ τὰ ἐκωτῆς φαινόμενα. Ὅπως οὐδεὶς δύναται νὰ κατανοήσῃ ὅριον τοῦ ὕλικου χώρου, οὕτως οὐδεὶς δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν ὑπάρξιν τοσοῦτον μυριάδιων οὐρανίων σωμάτων, χωρὶς συνῆμα ν' ἀποδώσῃ εἰς ταῦτα τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ α' ὅρου τῆς ἱερώς ὑπάρξεως, τὴν ζωὴν. Ἡ ἀρνησις τούτου λίαν ἐγωιστικὴ βεβαίως εἶναι διὰ τὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἄνθρωπον καὶ λίαν προσβλητικὴ πρὸς τὴν ἀπειρίαν τῆς δυναμείας τοῦ ἀνωτάτου Ὀντος. Καὶ παρήγορος μὲν ἰσως φαίνεται εἰς τὸν γῆινον ἄνθρωπον ἡ ἰδέα τῆς μονότητος αὐτοῦ ἐν τῇ παντὶ καὶ ἡ ἡμεῖς συνάρεια τοῦ δημιουργοῦ μετὰ τῆς ὕλης ὑπάρξεως, οὐχ ἥττον ὁμοῦ ταῦτα εἰς ἄκραν εὐρίσκονται ἀντίρρασι πρὸς τὴν προσκειωθεῖσαν παντοδυναμίαν τοῦ πρώτου αἰτίου. Ἐὰν δὲ ὁ λεγόμενος οὐρανός, ἐνθα ἐτέθη ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐν τῇ γῇ ἐμφανίσεως αὐτοῦ τὸν Θεοῦ ἐνδικαίωμα, ὑφ' ὧν καταπληκτικῶς κατὰ τοὺς νεωτέρους

αίωνα, τοῦτο οὐδαμῶς ἀπελπιστικὸν πρέπει νὰ φανήται εἰς τὸν γίνοντι ἄνθρωπον πεποιθότα, ὅτι ἡ τοῦ δημιουργοῦ δύναμις καὶ ἀγαθότης εἶναι τοσούτου ἀπείρου μεγάλαι, ὥστε τὸ εἰς τὴν γῆν ἀναλοῦσθαι μέρος αὐτῶν εἶναι ἀσυγκρίτως μὲν ὑπερβαλόντων τοῦ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν νεωτέρων θεωριῶν ἀνήκοντος αὐτῇ. "Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸ β' ζήτημα τῆς συνκρίσεως τοῦ ἀνωτάτου ὄντος πρὸς τὴν ὕλην, νομίζω, ὅτι ἀρνείται τὸ ἀπειρον τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ ὃ μὴ παραδεχόμενος, ὅτι οὐτὸν ἐφάπαξ μόνον ἐμψύχασας εἰς τὸν ὕλικον κόσμον τὴν δύναμιν δὲν ἔχει πλέον ἀνάγκην τοῦ ἀλλεῖσθαι τοῦτο συγχρωτισμῷ μετ' αὐτοῦ. Ἡ δύναμις συνεχῶς μετὰ τῆς ὕλης καὶ δύναται μὲν πολλὰς νὰ ὑποστῇ μεταβολὰς, ἀλλὰ ἀποκρίσται τὰ αἰσθητήρια ἡμῶν προσβάλλουσα, οὐδαμῶς ὅμως δύναται ἀπαξ δοθεῖσα εἰς τὴν ὕλην νὰ μετεπισθῇ.

Διὰ τὴν ἀνωτέρω πρὸβλησιν νὰ ὑποστηρίξω τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ φυσικὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀνατροφή οὐχὶ βλάπτει ἀλλὰ τούναντι ὠφελιμωτέστη εἰς αὐτὴν ὑποπλάσας τὰς ὕψεις καθίσταται. Φυσικὸν ἄριστον τῆς παραγωγῆς τοῦτου εἶναι, ὅτι ἐν τοῖς μαθηταῖς σχολαῖς πρέπει νὰ διδάσκονται τὰ φυσικὰ μαθήματα ἀπ' αὐτῆς τῆς νηπιακῆς ἡλικίας, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λεγομένου δημοτικοῦ σχολείου. Πρὸς τοῦτο ἀνάγκη α' νὰ ὑπάρχωσι κατελλήλα πρὸς τοῦτο βιβλία, καὶ β' νὰ ρυθμισθῇ ἡ τῆς διδασκαλίας τούτων μέθοδος. Καὶ ἡ μὲν τὸ α' νομίζω, ὅτι τὰ πλείστα διδασκαλικά βιβλία τοῦ εἶδους τούτου ἔχουσιν ἐν φανερόν μειονέκτημα, ὅτι ἀναπτύσσουσι τὰ πράγματα λίαν πλατῶς, τοῦτο δὲ καὶ τὴν μικρὸν μαθητὴν καθ' ὑπερβολὴν κουράζει καὶ τὴν τοῦ διδασκαλικοῦ ὅσιν καθιστᾷ προβληματικὴν καὶ β' ὅτι τὰ μαθήματα ταῦτα διδασκονται οὐχὶ φυσικῶς, οὐχὶ διὰ πραγμάτων ψηλασμάτων καὶ ὁρατῶν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον διὰ τοῦ λόγου. Ἐπὶ κατανοήσεως ὅμως ὕλικων πραγμάτων τὸ νὰ ἀντικαθιστῇ τις τὴν ἑρπὸν διὰ τῆς ἀκοῆς εἶναι κατὰ τὴν προσομὴν ἐκφρασὴν ἰσχύου τινὸς παιδαγωγοῦ, ὡς εἰ τὰ πτηνὰ πρετρίμων νὰ βαίνωσι διὰ τῶν ποδῶν καὶ οὐχὶ νὰ ἰπταίνται διὰ τῶν περὶ γυν.

Τὴν τοῦ α' μέσου ἀνάγκην ἀναλαμβάνει ἐν μέρει νὰ πληρῶσθαι κατὰ τὸ ληξάν ἤδη συλλογικὸν ἔτος Καραπάνειος ἀγὼν διὰ τῆς βραδύσεως διδασκαλικοῦ βιβλίου κατελλήλου πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Φυσικῆς ἱστορίας

ἐν τοῖς ἀστικοῖς λεγομένοις σχολαῖς. Τὸ πρὸς τοῦτο εἰδικὸν πρόγραμμα ἐξεδόθη κατὰ τὸ συλλογικὸν ἔτος 1881—82 ἐκπονήθη ὑπὸ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς τοῦ Συλλόγου Ἐπιτροπῆς. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος εἰδικοῦ προγράμματος ἐστάλησαν πρὸς κρίσιν εἰς τὴν Ἐκπαιδευτικὴν Ἐπιτροπὴν κατὰ τὸ ἑπὶ τὸν Συλλογικὸν ἔτος 1882—83 δύο μόνον Φυσικαὶ ἱστορίαι, ὧν ἡ μὲν ἔφερε τὸν τίτλον Φυσικὴ Ἱστορία πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ τὸ ἑρπὸν «Φύσις τὰ τε ζῶα καὶ τὰ μέρη αὐτῶν καὶ τὰ φυτὰ κτλ.», ἡ δὲ δευτέρα τίτλον μὲν Στοιχεῖα Φυσικῆς Ἱστορίας πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν καὶ ἑλληρικῶν σχολείων, ῥητὸν δὲ τὸ γερμανικὸν «Die Natur ist aller Meister Meister κτλ.».

Ἡ Ἐκπ. Ἐπιτροπὴ μελετήσασα τὰ χειρόγραφα ἔκρινεν ἀφαιρῆσαι διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς κ. Κ. Ξανθοποῦλου ὡς ἑξῆς: (Σελ. 26 καὶ κατωτέρω). «Παρατηρούμεν, ὅτι αἱ περιγραφαὶ πολλὰκις εἶναι μακράι, τυχαίαι καὶ ἀνευ ὁριζήσεως παιδαγωγικῆς πορίας: διότι δὲν ἀρρεταί πάντοτε ἐκ τῶν πρωτίστων ὑποπιπτόντων καὶ αἰσθησέσι, δευτέρω δὲ περιγράφονται ἐνίοτε ἀγνωστα δι' ἀγνώστων, ἀναγέρεται δ' ἔστιν ἐν, ὅτι τύχη κτλ. . . Σημειούμεν δ' ἐπὶ μακρολογίαν ἐν οὗ δέοντι, συντομίαν δ' ἔνθα εἶδει νὰ ὑπάρχῃ μείζων ἀνάπτυξις. . . Δὲν ἐξαιρεται τὸ εἶς οὗ ἀποτελεῖται τὸ γένος, ἡ τάξις, ἡ ἀνωταξία. Ἡ ἐλλογὴ τῶν περιγραφόμενων ζώων ἀντιπαρατίθεται πολλὰκις. . . ἡ Βοτάνικη καὶ ἡ Ὀρυκτολογία εἰς τὴν αὐτὴν ὑπολείπεται κρίσιν».

Ταῦτα καὶ τοιαῦτας παρατηρήσεις ποιήσασα ἐπὶ τῶν χειρογράφων ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ νῆα τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς κ. Κ. Ξανθοποῦλου ἐθεώρησε μὲν τὴν ἐργασίαν καὶ τῶν δύο χειρογράφων ὡς ἐν λόγῳ καὶ τὴν πολλὴν δυσχερίαν τοῦ ἔργου κατανοοῦσα καὶ συναισθανομένη ἐνόησε δίκαιον καὶ πρὶν ἄλλο μόνον νὰ ἐπιστήσῃ τὸν συγγραφεῖ δημοσίᾳ πεπαιθῶτα, ὅτι, ἐάν ὅμως ἀποτερεῖται καὶ ἀνώτερον ἐπιτελεργασμένην προσέβῃσιν εἰς τὸν ἀγῶνα αἱ κρινόμεναι Φυσικαὶ ἱστορίαι θὰ ἐπιτευχθῇ μᾶλλον ὁ σκοπός, ὅτι τὸ διαγώνισμα προτίθεται καὶ ὡς ὁμολογούμενος εἶναι τὸ παρῆεν τοῖς μαθηταῖς τῶν δημοτικῶν καὶ ἀστικῶν ἡ ἑλληρικῶν ἡμῶν σχολείων πρόσφορον ἔγχειριδιον.

Τὸ τοιοῦτον ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐθεώρησεν

ὡς ἀποβαρύνει ἢ προσβάλλει τὴν φιλοτιμίαν τῶν κατεχόντων εἰς τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐνόμισεν, ὅτι αἱ ἀξίαι τῶν ἐπαίνων κρινόμεναι συγγραφεῖς οὐ μόνον δύνανται ἀποκαρρυπθῆναι, διότι δυνάμει τῶν βραβείων, ἀλλὰ μὲλλον ἔργους πληροῦμαι καὶ ἀγαπᾶν ἵτι πλείονος πρὸς ὃ ἐπιχειρήσαν κοινωφελῶς τὸν ἔργον καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου πύοντες θὰ καταρτίσωναι βεβαίως ἐπὶ τῷ τελειοτέρῳ τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν ἀμύλλῃ ἐπιβεβαιώσαντες ὡς τὸ σὸρον ἐκεῖνο λόγιον τῶν ἀρχαίων, ὅτι πολλὰς τὸ ἡμῶν πλέον ἐστὶ τὸ πᾶν.

Κατὰ τὸ ἐπὶ τὸν σολοικὸν ἐτος 1883—84 ἐστάθη εἰς τὴν Ἑκπαιδευτικὴν Ἐπιτροπὴν τὸ προκείμενον ἔργον, τὸ ὅποιον ἑνεκα λόγων ἰδίων ἀνέβλεπεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ κληρῇ. Ἰδὼν ὁ λόγος, δι' ὃν σήμερον ἐντὶ πέρυσιν ὑποβάλλεται ἡ περὶ τούτου κρίσις.

Ἡ Ἑκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ παραβλέψασα τὸ ὅτι τὸν τίτλον Φυσικὴ Ἱστορία πρὸς χρῆσιν τῶν Ἀστικῶν σχολῶν, συντεταγμένη κατὰ τρεῖς κύλους, ὑπὸ τὸ ρητὸν δι' αὐτὴν ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας» προκείμενον χειρόγραφον πρὸς τὸ πρὸ διετίας ὑποβληθὲν τῇ Ἐπιτροπῇ τὸ φέρων τὰ γερμανικὸν ρητὸν, περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, ἐκ πολλῶν σημείων κατείδεν, ὅτι εἶναι τὸ αὐτὸ ἔργον, ὅπου ὁ συγγραφεὺς ἐπὶ ταῖς αὐταῖς βῆσαι μετερρύνει λαθῶν ὑπ' ὅψει αὐτοῦ τὰς γενομένας αὐτῷ παρατηρήσεις ἐπὶ τῷ συμμετρικωτέρῳ.

Αὐτὸ καὶ ἐαυτὸ ἤδη ἐξεταζόμενον καὶ σταθμιζόμενον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ προγράμματος τὸ ὑπὸ νέον τίτλον καὶ νέον ρητὸν παρουσιαζόμενον ἐκ δευτέρου τοῦτο ἔργον φαίνεται μὲν τῇ Ἐπιτροπῇ, ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη, διαρρυθμισθὲν ἐπὶ τὸ συμμετρικωτέρον οὗλῃ ὅμως καὶ κατ' οὐσίαν ἀππληρωμένον τὸν τε ἀρχικὸν αὐτοῦ μεινεκτραχῶν καὶ ἄλλων τινῶν, ὅτινα ἡ Ἐπιτροπὴ διεκρίνει, ἀφαιρῶντων ἰδίως εἰς τὸ γλωσσικὸν μέρος, τὴν σπουδαίωτάτην τοῦ ὁποῦν διὰ τὰ διδακτικὰ ἰδίως βιβλία ἡ Ἐπιτροπὴ θέτει ἐν ἰσῇ μοίρᾳ πρὸς αὐτὴν τὴν ἀληθεύσαν τὸν ἐν τῷ βιβλίῳ γραφόμενον.

Αἱ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις συνοψίζονται εἰς 4 μεγάλαις κατηγορίαις. 1) Εἰς παρατηρήσεις ἀφορώσας τὴν ἐν γένει διάταξιν τῆς ὕλης, 2) εἰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς σαφηνείας τῶν ἐκφράσεων, 3) εἰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν λέξεων καὶ τῆς

μὴ τερήσεως ἐν πολλοῖς τῶν καθωρισμένων σήμερον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ὄρων καὶ 4) εἰς τὴν παρατήρησιν, ὅτι πολλὰ τοῦ χειρογράφου παρατηροῦνται ὅροι καὶ ὁράσεις ἐξενίζοντες καὶ ὑπομένως ἀπορριπτικῶς ἰδίως εἰς διδακτικὸν βιβλίον.

Ἐπιφύλασσόμενοι νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς ἀπαριθμῆσαι τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης ἐκθέσεως προτάσσομεν συνοπτικῶς ἀποφῇ τῆς ὕλης τοῦ χειρογράφου ὅλης ἡχοῦσας ὡς ἔπεται.

Τὸ ὅλον χειρόγραφον διέρεται εἰς 3 κύλους, ἐν ἑκάστῳ τῶν ὁποίων ἀναπτύσσεται ἡ φυσικο-ιστορικὴ ὕλη κατὰ τὴν ἐξῆς σειράν. 1) Ζωολογία, 2) Φυτολογία καὶ 3) Ὀρυκτολογία.

Ὁ α' κύλος ἀποτελεῖται ἐκ πλῶν 114 εἰς δεῦτερον μεγάλου γραμμικοῦ χάρτου, ὧν 67 μὲν ἀνέκουσιν εἰς τὴν Ζωολογίαν, 33 εἰς τὴν Φυτολογίαν καὶ 14 εἰς τὴν Ὀρυκτολογίαν. Τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα εἶναι τὸ περιγραφικὸν σύμφωνα πρὸς τὸ πρόγραμμα. Περιγράφονται δι' ἐν αὐτῷ.

1) Ἐν τῇ Ζωολογίᾳ ἐκ μὲν τῶν θηλαστικῶν πλοῦτος ὁ τραυλοῦσας, κυντεῖς ἡ μακρότεροι, ἰχθῖνοι οἱ κοινός, ἔκτοτες ἡ κοινὴ, γαλῆ ἡ αἰκιστός, αἰλουροὶ ὁ λέων, κύων ὁ συνανθρωποφύωνος, ἡ καγκουρά, λαγῶς ὁ κοινός, σκίουρος ὁ κοινός, βραδύπους ὁ τριδάκτυλος, ἵππος ὁ γνήσιος, κάμηλος ὁ δρομέας, ἔλαφος ἡ κοινὴ, ὁ βοῦς, τὸ πρόβατον, ὁ ἄγριος, ἔλεφας ὁ ἰνδικός, ἡ εἰς τὴν καὶ ὁ γάλακτα.

Ἐκ τῶν τετράων ὁ δελφίν, ἡ γαλῆ, αἰκιστός ὁ ὠδικός, κίραξ ὁ γνήσιος, ψῶρ ὁ κοινός, σιστοπληγὴς ἡ λευκὴ, κορυδαλὸς ὁ ἀγροτικός, αἰγίθυλος ὁ σισίτις, ἀγρίων ὁ γνήσιος, ἑσποῦ ὁ γνήσιος, χελιδὼν ἡ κοινὴ καὶ ἡ ἀγροτικὴ, περιστέρη ἡ ἀγρία, ἀλεκτορίς ἡ ἐνοικίδιος, τῶος ὁ λαοφύρος, ἡ στρουθαικὴ, πελαργὸς ὁ λευκός καὶ γῆν ὁ μικρός.

Ἐκ τῶν ἑρπετικῶν καὶ βατραχοειδῶν γαλῶν ἡ γιγάντειος, κροκοδείλος ὁ κοινός, βίρας ὁ σριγκτῆρ, βάτραχος ὁ ἀναρριχητικός, καὶ αἱ συγγενεῖς αὐτῷ βάτραχος ὁ χωρὶς, ὁ μελάγχρους καὶ ὁ τῆς αὐτῆς οικογενείας ῥῖνος, κυπρίνος ὁ γνήσιος, ἔγχελυς ὁ κοινός, πέριχ ἡ ποτάμιος, ἀντακαίος ὁ κοινός καὶ καρχαρία ὁ γίγας.

Ἐκ τῶν ἀσπούντων ζῶων μελαγχόλιος ἡ κοινὴ, ὁ κύμης, μέλισσα ἡ χρυσή, βόμβη ὁ σπρινός, μυία ἡ κοινὴ, κύρις ὁ τῶν αἰκίων, ἀρχὴν ἡ σταυροστατικὸς, ἀστακὸς ὁ ποτάμιος,

βδύλλει ή ιατρική και κοιλίας ή σωματίας.

1) 'Εν τῇ Φυσιολογίᾳ ὁ νεκρὸς σπασμὸς, κόρυλος ἡ ἀβελλάνος, τὸν τὸ εὐώδες, ἰστέκ ἡ λευκοκύλλος, ἀνεμῶν ἡ ὕλιος, δάφνη ἡ μεζέριος, ἡράνθης τὸ ἱατρικόν, ἡλιανθὸς ὁ ἐπίτειος, κληθήρ ἡ γυνήσια, τυλίπη ἡ γεωμεριανή, κέρκας ἡ βυσσινία, ἀπὸς ἡ μήλια, ρεθίσιον τὸ ἐρυθρόν, πίτς ἡ ἀγρία, κρήμη ἡ λαγαυώδης, ἐλελίρασκον τὸ ἱατρικόν, ἀνθιμὸς ἡ εὐσμος, εὐροβία ἡ κυπαρισσίας, ὄρχις ὁ στικτός, βερονίκη ἡ χαμαίδρις, μουσωτίς ἡ ἔλεις, ροθὴ ἡ κινδύβατος, πῖσον τὸ ἡμερον, ἡ ὄρς, μήκων ἡ ὑπνοποιός, διανθὸς τὸ καρποφυλόν, ἀπὸς ἡ μέλαινα, λυκίσκος ὁ γνήσιος, ὀσκούκος ὁ μέλας, λίνον τὸ ὀφέλιμον, σπαργάνος ὁ ἀγριός, βελὴ ἡ κοινή, ἐλζίν ἡ ἀγροτική, μαλάχῃ ἡ στρογγυλοφύλλος, τὸ ἄρτι κατ' ὀφθαλμὸν, καφέα ἡ ἀραβική και ἱπποურὸς ἡ ἰσχυρά.

3) 'Εν τῇ Οὐκνολογίᾳ ὁ λιθιανθρᾶς, τὸ ἡλεκτρον, ὁ γερσός, ὁ ἀργυρός, ὁ ὑδράργυρος, ὁ κασίτερος, ὁ μένιδος, ὁ χαλκός, ὁ σίδηρος, ὁ ἀδάμας, ὁ χρυσός, ὁ χαλκίζας, ἡ ἀργίλλος καὶ τὸ ἄλλο.

Ο Β' κύκλος ἀποτελεῖται ἐν συνόλῳ ἐκ σελίδων 89 τοῦ αὐτοῦ σχήματος τοῦ Α' κυκλὸς καὶ περιέχει συγκρίσεις τῶν ρυθμῶν καὶ ὀρυκτῶν ὡς ἐξῆς :

1) 'Εκ τοῦ βασιλείου τῶν ζώων, ἐν σελ. 53 ἐκ τῆς ὁμοταξίας μὲν τῶν θηλαστικῶν. Συγκριτικὴν μελέτην πιθήκων τοῦ σαρκοῦ ἡ οὐραγογαστρίου καὶ μυκητοῦ τοῦ γεροντοῦ τοῦ κυνοκεφάλου πρὸς τὸν γαλεοειδῆ μάκωνα, νυκτερίδος τῆς κοινῆς πρὸς τὸν κοινὸν νυκτεροπόδα, πτόχου τοῦ κοινού καὶ ἐνυδρίδος τῆς κοινῆς, οὐίνης καὶ αἰσούρου τίγρεις, μὲν τοῦ κοινού καὶ ἀρκτομύνης τοῦ αἰπτοῦ, ὀδοντοειδίου καὶ ὕστριος τοῦ λοφοφόρου, μυμηκορράχου τοῦ λοφοτοῦ καὶ ὀρνιθορράχου, ὄνου καὶ ἵππου, καμηλοπαρδάλειος καὶ αἰγροῦ, βουκόρου, ἱπποπόταμου, θαλασσίου ἵππου καὶ δελφίνου.

'Εκ τῆς ὁμοταξίας τῶν πτηνῶν, συγκριτικὴν μελέτην σαρκορράχου, τριόρχου τοῦ κοινού καὶ νυκτεροράκου, ὀρυκολάπτου καὶ ἀλκυόνος, ἀετομάχου καὶ λοβίς τοῦ σταυροραμφούς, κίσσης καὶ παραδεισίου τοῦ ἀποδός, σαρκορράχου καὶ ὀρνέτου, στρουθοῦ τοῦ ἀγροδικτοῦ καὶ σπίνου τοῦ καναρίου, τετράκωνος τοῦ ἀγρίου, φασιανοῦ τοῦ κυλινκοῦ καὶ μελεαγρίδος, γέρωνος, ὠτίδος καὶ σκυλοπαύας, λάρου καὶ ἀπτενοδοῦ.

'Εκ τῆς ὁμοταξίας τῶν ἐρπετῶν καὶ θηραφιδῶν ὁμοίως σύγκρισιν χελωνῆς, χαμυλίντος, ὕδρου καὶ σαλαμάνδρας.

'Εκ τῆς ὁμοταξίας τῶν ἰχθύων, συγκρίσιν ἀττακαίου καὶ σιλούρου, ὄνισκου καὶ πλάταγος.

'Εκ τῆς συνομοταξίας τῶν ἀρθρῶτων καὶ τῆς ὁμοταξίας τῶν ἐντόμων ὁμοίως σύγκρισιν ἑλκτῆρος τοῦ τοξότου καὶ πυγολαμπίδος, κανθαρίδος καὶ κεράμβυκος τοῦ μογχοσώμου, κάμπης, πεδήτου καὶ κορινελλίδος, βομβολίου τοῦ γήνιου καὶ σπηκός τῆς κοινῆς, ψυχῆς τῆς Μυχάνος καὶ ῥανιοπτέρου τῆς Ἀταλάντης, σπηκός τῆς ἀπτόπου καὶ πλουσίου τοῦ ἐπικαλουμένου γάμμου, ἐμπίδος τῆς ἀδούσης καὶ κρότωνος τοῦ βοείου, ἀκρίδος τῆς κοινῆς καὶ γρόλλου τοῦ οἰκιακοῦ, τέττιγος τοῦ ἀεροφόρου καὶ ρθειρός τῆς κεφαλῆς.

'Εκ τῆς ὁμοταξίας τῶν ἀραχνοειδῶν σύγκρισιν σκορπίου τοῦ εὐρωπαϊκοῦ καὶ ἀράχνης.

'Εκ τῆς συνομοταξίας τῶν μαλακίων ὁμοίως σύγκρισιν σπηκός καὶ καρκίνου.

Καὶ ἐκ τῆς ὁμοταξίας τῶν ἐγγυματικῶν σύγκρισιν ἀστέρου τοῦ ἀσθηπράχου καὶ μεδόσης, ἀσκαρίδος τῆς σκυλοκοιτιδῆς, ἐχίνου καὶ βυλδογος τοῦ σκυροειδούς.

2) 'Εκ τοῦ βασιλείου τῶν ρυθμῶν, ἐν σελ. 21 μελετῶνται συγκριτικῶς ἡπατικὴ ἡ τρίλοβος καὶ ἀνεμῶν ἡ ὕλιος, βατράχιον τὸ μικρόν, βατράχιον τὸ ἀρουραῖον καὶ δελφίνιον τὸ ἀγροτικόν, ἡ ἀνεμῶν καὶ ἡ γάλην, χελωνῶν τὸ μείζον, κορυδαλὸς ἡ κοίτη καὶ ἀστὴς ὁ ἱατρικός, σίναπι τὸ ἀρουραῖον καὶ λευκάνθη τὸ ἐπίτειον, κερκίστιον τὸ ἀρουραῖον ἀπὸ τῆς κοινῆς καὶ λυγνὸς ἡ τοῦ κόκκινος, ὕωνις ἡ ἀκινυρότης καὶ λωτός ὁ κερατώδης, χαμαίκρισος ἡ μικρὰ καὶ ποτεντοίλη ἡ γυνήσια, τὸ αἰγοπόδιον καὶ ἀνθὸν τὸ βαρυσόμον, λευκάνθημον τὸ κοινόν καὶ κενταρίον τὸ κοινόν, ἀντρίφον τὸ κοινόν καὶ μελμύκον τὸ ὕλιον, ὁ χαμυλίνος καὶ ἡ χαμαίπιτς, ἔχιν τὸ κοινόν, σαρκοῦ τὸ ἱατρικόν καὶ πνευμονία ἡ ἱατρική, σίναπι ὁ ἡμερός, σίκκος ὁ πέπων καὶ βρωνία ἡ λευκή, ἀτράφαξ ἡ κηπευτή, σπανίκιον τὸ βαρυσόμον καὶ τεύτλον τὸ κοινόν, πολύγονον τὸ τῶν πτηνῶν, καὶ λάπαθον τὸ οὐλώδες, κληθήρ ἡ γλυκὴς καὶ αἰγίριος ἡ πυραμειδοειδής, πίτς ὁ λάρξ, πίτς ἡ ἑλκτική ἡ πυραμειδοειδής, ὄρχις ὁ πλατύφυλλος, ἰρις ἡ ψευδοκάρβος καὶ λείριον τὰ μαρταχόνιον, σίκκος ὁ κοινός, κληθή ἡ κοινή καὶ ἀραβόσιτον τὸ

κοινόν, πολυπόδιον τὸ κοινόν καὶ ἀγαθὸν
τὸ μυικατόν.

3) Ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν Ὀρνυτῶν μελε-
τῶνται συγγρηκτικῶς ἐν σελ. 5 ὁ γραρίτης
καὶ τὸ θείον, τὸ ἀρσενικόν καὶ ὁ πυρρουνό-
της, ὁ γρανήτης, ὁ ἀστριολεπιδίτης, ὁ ἀτι-
ώης, ὁ ὀρεοστακτικός σχιστόλιθος, ὁ ὀρίτης
καὶ ὁ βραυτικός λεπίδιτης, τὸ σήπιον καὶ ὁ
σχιστοσμήλιος, τὸ νύτρον καὶ ὁ χαλκανθίτης.

Ἐν τῇ ἐκ τοῦ κύκλου τούτου ἐπισυναπτε-
ται σύντομος Ἀνωτολογία ἐν σελίσιν 9.

Ὁ Γ' κύκλος καὶ εὐρύτερος πάντων,
ἀποτελεῖται ἐκ σελίδων 167, ὧν 70 μὲν
ἀνήκουσιν τῇ Ζωολογίᾳ, 53 τῇ Φυτολογίᾳ
καὶ 44 τῇ Ὀρνυτολογίᾳ. Περιέχει δὲ συμ-
φώνως πρὸς τὸ εἰδικὸν πρόγραμμα τὴν συ-
στηματικὴν διτάξιν τῶν ἀνωτέρων τῆς
Φυσικῆς Ἱστορίας, ἐπομένως ἀκολουθεῖ ἀνω-
τέρων τῆς ὕλης διτάξιν, καθ' ὅσον ἀρρεταί
ἀπὸ τῶν γενικῶν ὁρισμῶν τῶν μέλλοντων τοι-
κτικῶν διακρίσεων καὶ βαίνει πρὸς τὰς ὑπο-
διακρίσεις καὶ τὰ ἀνήκοντα αὐταῖς ὄντα.

Καὶ ἐν μὲν τῇ Ζωολογίᾳ ἰδίᾳ ὁ συγγρα-
φεὺς ἀρρεταί ἀπὸ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ὅλης Φυ-
σικῆς Ἱστορίας, δεικνύων τὴν διάρκειαν τοῦ
ἀντικειμένου αὐτῆς ἐν τὰ 3 βασίλειαι καὶ
διακρίνει τὰς 7 τῆς Ζωολογίας συνομοτα-
ξίας. Εἴτα ἀρρεταί τῆς διτάξεως τῆς Α'
συνομοταξίας τῶν σπονοδυλοτῶν κατὰ
τὴν ἐξῆς σειράν:

1) Ὀμοταξία τῶν θηλαστικῶν. — Γενικῶς
εἰς ταύτην ἐνδιατρίψας ἐν 3 σελίσιν μεταβαί-
νει εἰς τὴν συστηματικὴν διτάξιν τῶν δια-
φόρων αὐτῆς τάξεων ὡς ἐξῆς:

α') Πιθήκοι (ἐν οἷς διακρίνονται αἱ οἰκο-
γένειαι τῶν πιθήκων τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἡ
τοῦ νέου κόσμου καὶ οἱ τῶν ἀρκατοπιθήκων).
β') ἡμιπιθήκοι. γ') χειρόπτερα (ὑποδιακρί-
μενα εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν δερματοπτε-
ρῶν, τῶν καρπορράγων καὶ τῶν ἐντομορράγων). δ')
ἐντομορράγα. ε') ἀρκατικά (ὑποδιακρίμενα
εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἄετων, τῶν γαλῶν,
τῶν μοσχογαλῶν, τῶν κυνῶν, τῶν ὠκυνῶν καὶ
τῶν αἰλούρων). ς') πρῶκται (ἐν οἷς διακρί-
νονται αἱ οἰκογένειαι τῶν σκυῶν, τῶν
μῶν, τῶν ἡμιγῆλων, τῶν λαγῶν καὶ τῶν
δορτίων). ζ') νωθὰ (ἐν οἷς διακρίνονται αἱ
οἰκογένειαι τῶν βορβορῶν, τῶν μυρμηκο-
ράων καὶ τῶν ἀκονυῶν). η') μαρσιπο-
φόρα (ὑποδιακρίμενα εἰς τὰς οἰκογενείας
τῶν ἀρκατικῶν καὶ τῶν εὐροράων). θ')
μονότροχοι. ι') μονόχλα. ια') δίχλα καὶ ἡ μν-

ρκαλόντα (ἐν οἷς διακρίνονται αἱ οἰκογένειαι
τῶν καμηλοειδῶν, τῶν καμηλοπαρθέλων,
τῶν ἐλαφοειδῶν καὶ τῶν κοίλοκέρων). ιβ')
πολύχλα ἢ παχύδερμα (ὑποδιακρίμενα εἰς
τὰς οἰκογενείας τῶν ἐλεράων, τῶν ἰδίων
παχύδερμων καὶ τῶν σῶν). ιγ') φωκοειδῆ
(ὑποδιακρίμενα εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ρω-
κῶν καὶ τῶν θαλασσίων ἰσπῶν). καὶ ιδ')
κῆτη (ἐν οἷς διακρίνονται αἱ οἰκογένειαι τῶν
σειρήνων, τῶν δελφίνων καὶ τῶν φαιλινῶν).

2) Ὀμοταξία τῶν πτηνῶν. — Γενικῶς ἐν
4 σελίσιν ἐνδιατρίβων μεταβαίνει ὁ συγγρα-
φεὺς εἰς τὰς διαφόρους αὐτῶν τάξεις κατὰ
τὴν ἐξῆς σειράν:

α') Ἀρκατικά (ὑποδιακρίμενα εἰς τὰς
οἰκογενείας τῶν γυπῶν, τῶν ἀετῶν καὶ ἰερ-
κῶν, καὶ τῶν γλαυκῶν). β') ἀναρριχητικά (ἐν
οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν δρυκολαπτῶν, τῶν
φιστικῶν καὶ τῶν κοκκύνων). γ') ὠκίαι ἢ
στερνοβειδῆ (ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν ὀδο-
τορρακῶν, τῶν μακρορρακῶν, τῶν ὀπτειορ-
ρακῶν, τῶν κωνορρακῶν, τῶν πελοπορρακῶν
καὶ τῶν πλατυρρακῶν). δ') περιστέραι. ε')
ἀλεκτοροειδῆ (ὑποδιακρίμενα εἰς τὰς οἰ-
κογενείας τῶν γησιῶν ἀλεκτοριδῶν, τῶν
περδικῶν, τῶν τετρατῶν, ἀλεκτοριδῶν τῶν
ἐρῆμων καὶ τῶν πετῶν καὶ τῶν μακροσειλῶν
ἀλεκτοριδῶν). ς') δρομικὴ ἢ βραχυπτερα (ἐν
οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν στρουθῶν καὶ τῶν ὠτι-
δῶν). ζ') ἐλπίδια (ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν
ἐρωδιῶν, τῶν χαρδαίων καὶ τῶν σκολοπα-
κοειδῶν καὶ τῶν παρυῶν). καὶ η') νηκτι-
κά (ὑποδιακρίμενα εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν
νησσοειδῶν, τῶν πελεκάνων, τῶν λάρων,
τῶν ἀελλῶδων καὶ τῶν θυτῶν).

3) Ὀμοταξία τῶν ἑρπετῶν. — Μετὰ εἰσα-
γωγὴν ἐκ σελίδων 2 διακρίνονται αἱ ἐξῆς
τάξεις:

α') χελωνοειδῆ (ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι
τῶν χερσαίων χελωνῶν, τῶν ποταμίων χελ-
ωνῶν καὶ τῶν θαλασσίων χελωνῶν). β')
κροκοδειλοι. γ') σαύραι (ἐν αἷς αἱ οἰκογέ-
νειαι τῶν σχιστογλώσσων, τῶν σκωλικο-
γλώσσων, τῶν παχυγλώσσων καὶ τῶν βρα-
χυγλώσσων). καὶ δ') ὄρεϊς (ἐν οἷς διακρί-
νεται αἱ οἰκογένειαι τῶν ἰσοβίων ὄρεων καὶ
τῶν μὴ ἰσοβίων).

4) Ἐν τῇ ὁμοταξίᾳ τῶν ἀμφιβίων δια-
κρίνονται αἱ τάξεις: α') βύτταροι. β') σκαλ-
μάνδροι καὶ γ' ἀποδα ἀμφίβια.

5) Ἐν τῇ ὁμοταξίᾳ τῶν ἰχθυῶν διακρί-
νονται αἱ τάξεις: α' δῖπνοα. β' ὀστεοκάνθοι

(ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν περκῶν, τῶν ἀσφύρων καὶ τῶν θυροκογχῶν, τῶν ὀνέκων, τῶν πλειρονηκτῶν, τῶν σιλοῦρων, τῶν κυπρίνων, τῶν ἐσφῶν, τῶν ἀργίγων, τῶν ἀντακκίων, καὶ τῶν μυρκινῶν). γ' γανουιδῆ· δ' σιλῆχη (ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν κορχαρίων καὶ τῶν νεκρῶν). ε' κυλίστομοι καὶ στ' λεπτοκάρδιοι.

Β' Συνομοταξία τῶν ἀρθρωτῶν.

1) 'Ομοταξία τῶν ἐντόμων διακριομένη εἰς τὰς ἑξῆς τάξεις·

α') κολεόπτερα (ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν καρχῶν, τῶν δυντῶν, τῶν ὑδροφίλων, τῶν κεραινοκέρων, τῶν βραχυπτερίγων, τῶν πεταλοκέρων, τῶν προκεκέρων, τῶν κανθαρίδων, τῶν μιλασιδίων, τῶν ὀρεσδακνῶν, τῶν κεραυβιδῶν, τῶν χρυσομηλοειδῶν καὶ τῶν κορινθιοειδῶν). β') ὁμενόπτερα (ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν μετὰ τρυπανοπυγίου ὁμενοπτέρων καὶ τῶν μετὰ κέντρου ὁμενοπτέρων). γ' ψυλλοειδῆ ἢ λεπιδόπτερα (περιλαμβανόμενα τῆς οἰκογενείας τῶν ἡμερίων, τῶν ἱσπερίων καὶ τῶν νυκτιῶν). δ') διπτερα (περιλαμβανόμενα τῆς οἰκογενείας τῶν κοινῶν καὶ τῶν μυιῶν, τῶν νευροπτέρων (ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν μετὰ ὀπίσθεων, τῶν μακτρίων, τῶν ἐρμιῶν καὶ τῶν τερμιτῶν). στ') ὀρθόπτερα (περιλαμβανόμενα τῆς οἰκογενείας τῶν θρομικῶν καὶ τῶν πηλοπικῶν). καὶ ζ') ἡμίπτερα (ἐν οἷς αἱ οἰκογένειαι τῶν κορεσιδῶν, τῶν κύκων, καὶ τῶν φθειρῶν).

2) 'Ομοταξία τῶν ἀραχνοειδῶν διακριομένη εἰς τάξεις ὡς ἑξῆς·

α') ἀραχνοειδῆ· β') ἀράχνη· γ') φαλάνγκαι καὶ δ' ἀράχνη.

3) 'Ομοταξία τῶν μαλακοτρίκων, ἐν ᾗ διακρίνονται αἱ ἑξῆς τάξεις·

α') κεραινοειδῆ· β') ὀνέκοειδῆ· γ') σιρσοῦρα· δ') ψυλλοποδα· ε') λιμνιδῆ· στ') θυροκνίποδα καὶ ζ') ἀντίπαι.

4) 'Ομοταξία τῶν μυριοπόδων.

Γ' Συνομοταξία τῶν σκολιῶν.

1) 'Ομοταξία τῶν δακτυλοειδῶν σκολιῶν καὶ 2) 'Ομοταξία τῶν ἐνδοσφῶν.

Δ' Συνομοταξία τῶν μαλακίων.

1) 'Ομοταξία τῶν κεφαλοπόδων, ἐν οἷς αἱ τάξεις α') διβράγχια καὶ β') τετραβράγχια.

2) 'Ομοταξία τῶν κορχιδῶν, ἐν οἷς αἱ τάξεις α') πνιμοιοῦχοι κορχιλαι καὶ β') βραχυχοῦχοι κορχιλαι.

3) 'Ομοταξία τῶν κορχῶν.

Ε' Συνομοταξία τῶν ἀκτινωτῶν.

1) 'Ομοταξία τῶν ὀδοσφῶν· 2) 'Ομοταξία τῶν ἐχίνων· 3) 'Ομοταξία τῶν ἀστεριῶν καὶ 4) 'Ομοταξία τῶν κρινομόρφων.

ΣΤ' Συνομοταξία τῶν ἀκαληφοειδῶν.

1) 'Ομοταξία τῶν μεδουσῶν· 2) 'Ομοταξία τῶν ζωστέων· 3) 'Ομοταξία τῶν σπόγγων καὶ

Ζ' Συνομοταξία τῶν πρωτοζώων.

Καὶ ταῦτα περὶ τῆς διατάξεως τῆς ὕλης ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ζώων.

Ἐν τῇ φυτολογίᾳ ὁ συγγραφεὺς ἀρχεται ἀπὸ γενικῆς εἰσαγωγῆς περὶ κυττάρων, περὶ τοῦ ἐν γένει βίου τῶν φυτῶν, περὶ τῶν κυρίων μερῶν τοῦ φυτοῦ (ρίζα, κοιλίς, φύλλα, ἄνθη, καρπός) καὶ καταλήγει εἰς τὴν φυσικὴν τῶν φυτῶν διαίρεσιν εἰς 5 κλάσεις ἀπὸ τῶν συνθετικῶν πρὸς τὴν ἁπλοῦς σύνθεσιν, ἥτοι Α' Δικοτυλήδονα· Β' Μονοκωτυλήδονα· Γ' Γυμνόσπερμα φανερόγερμα· Δ' Κρυπτόγερμα ἀγγειώδη καὶ Ε' Κρυπτόγερμα κυτταρώδη. Μετὰ βραχείαν δὲ ἀπαρίθμησιν τῶν 24 τάξεων τοῦ συστήματος τοῦ Λινναίου προβαίνει ὁ συγγραφεὺς κατὰ τὴν προσμεωμένην σειράν εἰς τὴν ἀναπτύξιν τῆς φυτολογίας ὕλης ἐξετάζων ταύτην καθ' ὁμάδας ὡς ἑξῆς·

Α' Κλάσις. 1) Βατραχοειδῆ. 2) Μηκονοειδῆ. 3) Σταυροειδῆ. 4) Καρυοφυλλοειδῆ. 5) Ψυχροειδῆ. 6) Ροδιανθῆ. 7) Σικανθῆ. 8) Σικουειδῆ. 9) Σύνθετα. 10) Πρωσποιδανθῆ. 11) Χειλανθῆ. 12) Βοτρυοειδῆ. 13) Στρυχνειδῆ. 14) Γεντιανειδῆ. 15) Χυνοποιδανθῆ. 16) Πολυγονοειδῆ καὶ 17) Τουλανθῆ.

Β' Κλάσις. 18) Ἰριδοειδῆ. 19) Κρινοειδῆ. 20) Ὀρχοειδῆ. 21) Ἀγρωστοειδῆ καὶ 22) Κυπεροειδῆ.

Γ' Κλάσις. 23) Κωνοφόρα.

Δ' Κλάσις. 24) Πτερίδες, ἱπποπόδοι καὶ λυκοποιδειδῆ.

Ε' Κλάσις. 25) Βρωειδῆ, φύκη, λειχάνες καὶ μύκητες.

Τελειοῦται ἐν τῇ ὀρυκτολογίᾳ ὁ συγγραφεὺς ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ορίσμου αὐτῆς, μεταβαίνει εἰς σύντομον ὀρυκτογραφίαν, ἣν

διακρίνει εἰς 3 κατηγορίας. 1) Εἰς τὴν τῶν ἐξωτερικῶν ἰδιότητων τῶν ὀρυκτῶν ἐξετάζων ταῦτα ὡς πρὸς τὴν γέννησιν, τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, τὴν ἐσωτερικὴν ὄψιν καὶ τὰ συσσωρεύσεις, εἰς ἣν προστίθεται σύντομον περιγραφοῦσα. 2) Εἰς τὴν τῶν ρυσιῶν ἰδιότητων τῶν ὀρυκτῶν· καὶ 3) εἰς τὴν τῶν χρημάτων καὶ τῶν αὐτῶν.

Διακρίνεται τὰ ὀρυκτὰ εἰς 4 κλάσεις: Α' Κρύσταλλα· Β' Μέταλλα· Γ' Λίθους· καὶ Δ' Ἄλλατα.

Ἐκ τῆς α' κλάσεως ἐξετάζονται τὰ ἐξῆς σώματα· α' τὸ θεῖον· β' αἱ γεωγραφίαι· καὶ γ' οἱ ἄνθρακες.

Ἐκ τῆς β' κλάσεως ἐξετάζονται α' τὰ μέταλλα ἐν γένει· β' ὁ χρυσοῦς· γ' ὁ λευκοχρυσός· δ' ὁ ἀργυρῶς· ε' ὁ ὀδοντοχρυσός· ς' ὁ σίδηρος· ζ' τὸ μαγγάνιον· η' τὸ χρῶμιον· θ' τὸ ἀρσενικόν· ι' τὸ ἀντιμόνιον· ια' τὸ βισμούδιον· ιδ' ὁ κασσίτερος· ιγ' ὁ ψευδάργυρος· ιδ' ὁ μόλυβδος· ιε' τὸ κοβάλδιον· ις' τὸ νικέλιον· ιζ' ὁ χαλκός· ιη' τὰ θεοῦχα μέταλλα (γληννίται, πυρίται καὶ κινναβαρίται)· θ' τὰ ὀξειδωμένα μέταλλα.

Ἐκ τῆς γ' κλάσεως λόγος γίνεται α' περὶ πυριτούχων ὀρυκτῶν (χαλκίτας· πυρίτης, καπνίας, πυριτικὸς σχιστολίθος, ἱασπις, ὀχρῆς, χαλκιδόνιος καὶ ὑπάλιος)· β' περὶ βαρέων πυριτούχων μεταλλοξειδίων· γ' περὶ ελαφρῶν πυριτούχων μεταλλοξειδίων, ἐν οἷς καὶ οἱ πολύτιμοι λίθοι (ἀδάμας, κορούνδιον, ρουβίνον, κτλ.)· δ' περὶ τῶν ἀστριοειδῶν (ἀστρίος, ἀδουλίτης, ἀλβίτης, κτλ.)· ε' περὶ τῶν ψαρονιτοειδῶν (ψαρονίτης, ἀσθεσίτης)· ς' περὶ τῶν φυλλωδῶν πυριτούχων λίθων (ἀτιζώης, ὀρεόστεαρ, χλωρίτης, ὀρίτης)· ζ' περὶ τῶν ὑαλοειδῶν λίθων· η' περὶ τῶν ἀργιλλωδῶν ὀρυκτῶν (πορσελάντις γῆ, ἀργίλλος κτλ.)· θ' ἰδιαίτερος ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται περὶ λίθων ἀνθρακοῦχων, θεοῦχων, φθοριῶχων καὶ ρωσφοῦχων.

Ἐκ τῆς δ' καὶ τελευταίας κλάσεως πραγματεύεται α' ἐν γένει περὶ ἀλάτων καὶ β' ἰδιαίτερος περὶ τῶν ἐξῆς ἀλάτων· κοινὸν ἅλας, ἀμμωνιακόν, ἀνθρακοῦχον κῆλι, νιτρικόν κῆλι, νιτρικὸν νάτρον, θεικὴ μαγνησία, στυπτηρία, θεικὸς ψευδάργυρος, θεικὸς χαλκός, θεικὸς σίδηρος, βόρραξ.

Τούτοις ἐπιτάσσεται σύντομος περιγραφοῦσα καὶ γεωλογία ἐν σελίδι 14.

Βιβλίου ἡ τοικυτῇ ἀπκρίβιμος ἐξηρῶν

ὀνομάτων καὶ κεφαλαιῶν δυσπρόσιτος ἐπλήξει τὰ ὑμέτερα ὥτα, ἀναγκαῖα ὁμῶς ἦτο διὰ νὰ ἐννοηθῇ μεθ' ὧν, τῆς δυνατῆς ἐναργείας, ἦν μόνον αὐτὰ τὰ πρόγραμμα λαλοῦντα δύνανται νὰ παρίδωσιν, ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τούτου περιέλαβεν εἰς τὰς 371 σελίδας τοῦ χειρογράφου αὐτοῦ ὅλην ἐπιστημονικὴν πλουσίαν, προσεπέθηκε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸ ἐιδικὸν πρόγραμμα τοῦ διαγωνίσματος, ἀλλ' ἐν πολλοῖς ὑπέριβη κατὰ τὴν ἰδίαν τῆς Ἐπιτροπῆς τὰ τεθέντα αὐτῷ ὅρια.

Καὶ πρῶτον ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ τὸ ἀσύμμετρον τῆς ἐκτάσεως τῶν 3 τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας κύκλων, διότι, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐννοεῖται, ὁ α' κύκλος εἶναι εὐρύτερος τοῦ ἐπομένου αὐτῷ β' κατὰ σελίδας ἐν ὧν 25. Τοῦτο ἀποδοτὸν εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ἀναπτύξιν τῶν περιγραφῶν ἐν τῷ α' κύκλῳ. Τὸ τοιοῦτον ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀντίθετον πρὸς τὴν ἐν τῇ ἀρχῇ σημειωθείσαν ἀρχήν, ὅτι τὰ διδακτικὰ βιβλία πρέπει νὰ διαφέρωσιν ἀπὸ τῶν πρὸς χρῆσιν τοῦ κοινοῦ διὰ τῆς συντομίας καὶ ὅτι ἐπομένως πρέπει νὰ χρυσαυμύσῃ μᾶλλον ὡς ἀρετήρια πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς διδασκαλίας ὅλης ἢ ὡς πλήρη καὶ αὐτοτελὴ κείμενα ἀπνημονεύσεως. Κατὰ τὴν ἰδίαν τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ ἀσύμμετρον πρέσβηται ἐκ τοῦ α' κύκλου, ὅστις κατ' ἀνάλογίαν πρὸς τὸν β' ἐπερῶν νὰ μὴ περιλαμβάνῃ πλείους τῶν 60 σελίδων.

Ἀλλ' ἐτι μείζων ἡ διασπορά τοῦ γ' κύκλου πρὸς τὸν β'. Βιβλίου ὁ γ' κύκλος κατὰ τὸ πρόγραμμα ἔπρεπεν, ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη, νὰ περιέχῃ τὴν ρωσικο-ιστορικὴν ὅλην ἀνεπτυγμένην ἐπὶ τῷ ἐπιστημονικώτερον, ἀλλὰ νομίζομεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ πληρῇ ὑπ' ὧν καὶ τούτω, ὅτι ὁ κύκλος οὗτος ὀρίζεται πρὸς χρῆσιν τῶν κατωτέρων τάξεων τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ ὅτι ἐπομένως πρέπει νὰ ᾖναι ἀνολογος πρὸς τὴν ἡλικίαν τῶν μαθητῶν, πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν τάξεων τούτων μαθήματα, καὶ πρὸς τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας τοῦ προγράμματος τῶν σχολῶν τούτων. Ὑπο τοιαύτην ἐποψίν ἐξετάζομενος ὁ γ' κύκλος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατελλήλος δι' ἣν ἐγέρηται τῆξιν, μᾶλλον δὲ θὰ ἤμουν ὡς διδακτικὸν βιβλίον γυμνασιακῆς τάξεως. Λόγος τούτου δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἰσέγαγεν ἐν τῷ γ' κύκλῳ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ σύσσωμον σχεδὸν τὴν ρωσικο-ιστορικὴν ὅλην.

Ἰσως ὁ συγγραφεὺς παρατήρησιν, ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ γ' κύκλου προσεπαθήσε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς δημοσιευθὲν πρόγραμμα τοῦ διαγωνίσματος, ἐν ᾧ πραγματικῶς λέγεται: «Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ μέρει γενήσεται λόγος περὶ τῶν σπουδαιότητων οἰκογενειῶν πασῶν τῶν κλάσεων τῶν 3 βραβείων τῆς φύσεως, καὶ αὐτῶν ἐκείνων, αἵτινες ἔνεκα λόγων οἰκογενειακῶν ἀποκλείονται ἐν ταῖς δυσὶ πρώταις περιόδοις, πρὸς δὲ καὶ περὶ τοῦ ἐιδικοῦ ὅρισμοῦ τῶν σωμάτων τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας καὶ τῆς πλήρους συστηματοποιήσεως αὐτῶν καὶ ὅτι ἐπομένως ἀναγκαῖα ἦτο ἡ ἀπερίθρησις καὶ ὁ ὁρισμὸς τῶν ἐλαχίστων στοιχείων τῶν διαφόρων ἐνδόμων, εἰς ἃς διακρίνεται ἡ ὕλη τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας. Εἰς ταῦτα ἐύκολον εἶναι νὰ παρατηρήσῃ τις, ὅτι εἰναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἀκριβὲς δὲν γίνονται τὰ ὅρια οὐδένως τῶν κύκλων τῶν ἐν τῷ προαναφερθέντος προγράμματι, ἀλλ' ὅσον ὅμως τὸ ἀγωνιστήριον ἐστὶν πρός αὐτὸν ἡ Φυσικῆς Ἱστορίας πρὸς χρῆσιν τῶν ἀριστικῶν σχολείων καὶ τῶν κατωτέρων τάξεων τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ὅτι ἐπομένως ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ εἴσαυτος ἔπρεπε νὰ διαταχθῇ ἑκαστος τῶν ἀριστικῶν κύκλων. Συμφώνως πρὸς ταῦτα ἡ Ἐκπαίδευτικὴ Ἐπιτροπὴ νομίζει, ὅτι κατ' ἀναλογίαν τοῦ β' κύκλου ἔπρεπε τὸ γ' κύκλος νὰ μὴ περιεχῇ πλέον τῶν 120 σελίδων.

Ταῦτα μὲν ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινε καλὸν τὴν παρατήρησιν ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει διάταξιν τῆς ὕλης τοῦ χειρογράφου.

Μεταβαίνοντες ἤδη εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἵτοι εἰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς μὴ σαφηνείας τῶν ἐκφράσεων, ἐπὶ τῆς μὴ κατάλληλου ἐκλογῆς τῶν λέξεων καὶ τῆς μὴ ταρίσεως ἐν πολλοῖς τῶν καθωρισμένων στήμων ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ὥρων, οἷς δέον νὰ ἐπισυναχθῇ ἡ παρατήρησις, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ὥρων ξενίζονται.

Παραδείγματα τοῦ εἶδους τούτου πολλὰ ἡδυνάτο τις νὰ ἀναφέρῃ, ἅτινα ἰσως ἡδυνάτο νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν ταχὺτητα, μεθ' ἧς φαίνεται ὅτι ἐγάρρη τὸ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς βιβλίου. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἐπὶ τῆς ἐν γένει διατάξεως τῆς ὕλης ἐν τῷ χειρογράφῳ παρατηρήσεις τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπερρόρησαν φυσικῶς τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου αὐτῆς, καὶ ὃς ὡς μᾶλλον

σπουδαῖαι πολλὰ πλείον βαρύνουσιν εἰς τὴν κρίσιν αὐτῆς, διὰ ταῦτα τὸ τελευταῖον τούτου μέρος ἵσται σύντομον καὶ παρατηρήσεις τινὲς σημειοῦνται μόνον πρὸς γνώσιν τοῦ συγγραφεύς καὶ διορθωσιν τῶν κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς κακῶς κειμένων ἐν περιπτώσει δευτέρως ἢ μᾶλλον τρίτῃ ἀναθεωρήσει τοῦ ἔργου αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τὰς προταχθείσας γενικὰς ἐπὶ τῆς διατάξεως καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ὕλης παρατηρήσεις.

Ἐν σελίδι 1 τοῦ γ' κύκλου ὁ ὅρισμός τῆς Φυσιολογίας εἶναι ἀσαφής, ἢ μᾶλλον δὲν εἶναι ὁ ὅρισμός, ὃν σήμερον δυνάται τις νὰ δώσῃ εἰς τὸν κλάδον τούτον τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, διότι ἐνθ' ἄνωτέρω ὀρίζεται ἡ φύσις ὡς τὸ σύνολον πάντων τῶν δημιουργημάτων, κατωτέρω ὀρίζεται ἡ Φυσιολογία ὡς ὁ κλάδος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν δι' ἀπραγματευμένους περὶ τῆς οὐσίας καὶ τῆς ἐνεργείας τῶν φυσικῶν δυνάμεων καὶ τῶν δι' αὐτὸν διενεργουμένων μεταβολῶν κατὰ τὸν ὅρισμὸν δι' τούτον δὲν πρὶνεται, ὡς ἐννοεῖται, λόγος περὶ τῆς σήμερον καλουμένης Φυσιολογίας (πραγματευόμενης περὶ μόνων τῶν οργανισμῶν τῆς ἐμφύτου ὁργανικῆς ὕλης), ἀλλὰ περὶ καθολικῆς τινος, οὗτος εἰπεῖν, ἐπιστήμης, οἷα ἦν ἐπὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, περιλαμβάνουσης πλὴν τῆς ἰδίας Φυσιολογίας καὶ τὴν Φυσικὴν, τὴν Χημείαν καὶ τὴν Ἀστρονομίαν. (188 Ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ 297^a 8—17, 298^a 25—29, 299^a 20—24, 213^a 7—14, 205^a 25—29, 206^a 20—24, 213^a 1—213^a 2 καὶ 205^a 2—4).

Ἐν σελ. 1—Ἐκ Γερμανικῆς ἀρσένησαν πρὸς οἱ ὅροι σπορτοβόλφα, ματακωῖρα καὶ πρωτόλως.

Ἐν σελ. 3 στ. 21—Διορθωτέος ὁ ὅρος ἀνδρόλτα.

Ἐν σελ. 4 στ. 6 καὶ ἀλλάξου—Μεταχειρίζεται τὴν ἀρχήν αὐτὴν ἐκχρησάται.

Ἐν σελ. 4 στ. 1—Ἀντὶ αἵματος γλεδιακῶς.

Ἐν σελ. 4 στ. 9—Ἡ φράσις ἐκδικρινέται διὰ πλουσίαις διακλαδώσεως, δι' διακρινέται ἐπὶ σαφηνείας.

Ἐν σελ. 4 στ. 9—Ἀνακρίβεις τὸ ὅτι «ἡ ἀναπνοὴ ἐπιβουθεῖται ὑπὸ τῶν συστατικῶν καὶ διαστολῶν τοῦ διαφραγματος».

Ἐν σελ. 4 στ. 15—Ἀσυνήθης ἡ ἐκφράσις «ἡμεμερὴν ἡ νύκτα».

Ἐν σελ. 4 στ. 24—Ὁλόκληρος ὁ στίχος οὗτος εἶναι ἀόριστος.

Ἐν σελ. 5 στ. 2.—Δύναται τις ἀμέσπως νά λέγῃ ἰππῆος ἐπὶ παντός ἐπιβαίνοντος οἰονδήποτε θηλαστικῷ;

Ἐν σελ. 5 στ. 6.—Ἡ λέξις ἐμπορεύματα ἀκατέλληλος.

Ἐν σελ. 6 στ. 5.—Ἡ φράσις αὐτὴ περιφρανοῦντα τὰ πρὸς καὶ τὰ ἔντομα ὅζει ξενισμοῦ ἄλλως τε καὶ ἀτελῶς ἀγνωστον εἶναι, ἰάν ἡ ἀποχὴ ἐκ τῶν τροφῶν προέρχεται ἐκ περιφρανομένης τοῦ μὴ πωγόντος ἢ μὴ δυναμῆναι φαεῖν.

Ἐν σελ. 6 στ. 14 καὶ ἄλλα γὰρ.—Ἐκφράζεται τὸ μήκος τῶν κούων καὶ τῶν μελῶν ἢ τῶν ὀργάνων αὐτῶν διὰ τοῦ κλάσματος τοῦ γαλλικοῦ μέτρου καὶ οὐχὶ διὰ δεκαδικοῦ, ἐνθὲν εἰς τὰς τάξεις, δι' ἧς λαμβάνεται ὁ κύκλος οὗτος, τὰ δεκαδικὰ κλάσματα εἶναι ἐντελὲς γνωστόν.

Ἐν σελ. 8 στ. 6.—Κακὴ ἡ ἔκφρασις «ἀπαφρῖνους(ν) ἐλευθέρους κτλ.»

Ἐν σελ. 8 στ. 9.—Ἐπίσης ἡ φράσις «περιπτουσιμένη ὡς μανθῦν κτλ.»

Ἐν σελ. 8 στ. 11.—Κακὴ ἡ ἔκφρασις «περιπτακταὶ νύκτα».

Ἐν σελ. 9 στ. 3.—«Μετὰ ἐκτάσεως τῶν περὶ τὸν 45 ἑ. μ.»—Ἡ ἔννοια ἐκτασις ἔχει ὅλως διάφορον σημασίαν τῆς διδομένης ἐν ταύτῃ.

Ἐν σελ. 9 στ. 11.—Ἡ φράσις «τὸ σῶμα πεπιεσμένον μετὰ ἰσχυρῶν κλειδῶν» εἶναι ὀλοσχερῶς ἀκατανόητος.

Ἐν σελ. 10 στ. 25.—Διατὶ ἄρκτος ἡ κατὰ λευκοῦ καὶ οὐχὶ ὡς συνήθως ἡ λευκὴ;

Ἐν σελ. 11 στ. 22.—Ἐν μεγίστῃ χρίσει ἐν τῷ βιβλίῳ ἡ λέξις ὀργή.

Ἐν σελ. 12 στ. 3.—Ἀνακριβὴς ἡ φράσις «καταπληκτικῶς δόσοσμον ὑγρὸν (γρ. ρευστόν)» οὐδέποτε καταλήσεται εἰς ὑπ' ὁμοῦς οἰονδήποτε δυνάμει.

Ἐν σελ. 12 στ. 8.—«Θυλάκου χειμένου πληροῦν τῆς ἰδρας» Ἀοριστία ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ θυλάκου δυνάμει οὕτω νά τελεθῇ ἄνωθεν, κάτωθεν ἢ πλαγίως τῆς ἰδρας.

Ἐν σελ. 12 στ. 9.—Ἡ πρότασις ἀκατέλληλος ἰσομεγεθὺς πρὸς ἀλώπεκα δύναται νά ἀποδοθῇ καὶ εἰς τὴν Μουσχογαλῆν καὶ εἰς τὸν θάλακον.

Ἐν σελ. 12 στ. 8.—Κακοὶ αἱ ἔροι τετραδαίσι, μελάνη.

Ἐν σελ. 12 στ. 12.—Ἀκατέλληλος ἡ ἔκφρασις «προμαζῖει πάντοτε».

Ἐν σελ. 12 στ. 13.—Κῶον Ἀδωπῆς—

(ΒΛΔ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. 10).

Δὲν γίνεται λόγος περὶ τοῦ μήκους τῆς οὐρᾶς τῆς ἀλώπεκος. Μήπως ὁ συγγραφεὺς εἶχαν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὴν ἀντιοχείαν ἀλώπεκα τοῦ μύθου;

Ἐν σελ. 13 στ. 18.—Ἡ φράσις «Τὸ μήκος τοῦ σώματος αὐτῶν ἐστὶν ὑπέρτερον τοῦ ὕψους αὐτοῦ, καλυπτομένου ὑπὸ μαλακῶν τριγῶν» χρήζει ὀλοσχερῶς διορθώσεως.

Ἐν σελ. 15 στ. 6.—«Βλάπτουσι διὰ τῆς σφοδρᾶς. Σχῆμα ἐπικαλῆφεις ἐν χρίσει εἰς τὴν πόλιν».

Ἐν σελ. 15 στ. 11.—«Πολλὰ πλάσιζονται ἰσχυρῶς». Ἀκατανόητος ἡ ἰσχυρὸς τοῦ ἰσχυρῶς.

Ἐν σελ. 16 στ. 9.—«Ἐχει χοιρῶν κεφαλὴν».

Ἐν σελ. 16 στ. 17.—«Ὁ κύνικλός ἐστι μικρὸν μικρότερος».

Ἐν σελ. 17 στ. 20.—«Ἐν αὐτῷ (τῷ μαρσίῳ) ἀναπτύσσονται τὰ ἀτελῆ γέννηματα τέκνα». Ὑπάρχουσι καὶ τέκνα παρὰ τοῖς μαρσίοις μὴ γεννώμενα ἀτελῆ;

Ἐν σελ. 17 στ. 23.—Κακὴ ἡ ἔκφρασις «ἐγχαυρὶ μέγιστος μὲς τῆς προβάτου».

Ἐν σελ. 8 στ. 6.—«Ματ' ἀρκατικῶν», πλεονασμὸς κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐν τῇ Ὀρυκτολογίᾳ τοῦ αὐτοῦ κύκλου παρατηρεῖται τὸ αὐτὸ.

Ἐν σελ. 124 στ. 7-8.—Δὲν κεῖται καλῶς ἡ ἔκφρασις «ἡ τοῦ διδασκαλίου περὶ τῆς ἱστορίας τῆς γεν(ν)έσεως τῆς Γῆς».

Ἐν σελ. 124 στ. 19-20.—Ἀνακριβὴς τὸ λεγόμενον, ὅτι «καὶ παρὰ τοῖς κυφόροις τέλος ἡ κροστᾶλλωσις δὲν ἔσχη πάντεσσι κυρτὸν πρὸς ἐνέργειαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ταῦτα φαίνονται ὡς ἄπλοον γκαμῖν ἐπιφύημα».

Ἐν σελ. 125 στ. 16-17.—Ὁ ὅρος ἀποχάρισις ἀσυνήθης.

Ἐν σελ. 125 στ. 23.—«Εὐθροβέστερα».

Ἐν σελ. 127 στ. 2.—Ἀνακριβὴς, ὅτι ἐκ 2 σωμάτων ἐκεῖνο ἐστὶ βαρύτερον, ὅπου τὸ ἕτερον ἁμώσιον.

Ἐν σελ. 128.—Ἀπαντα τὰ ὑπὸ τὴν τίτλον «Χημικαὶ ιδιότητες τῶν ὀρυκτῶν» γραφόμενα ἐκπνεύονται λίαν συγκεχυμένως καὶ ἀτάκτως, παρατηροῦνται δὲ καὶ πραγματικὰ τινα σφάλματα, οἷον σύγχυσις τοῦ τιτανίου πρὸς τὸ ἀδύθειον· τὸ εἰδικὸν βάρος τῶν βαρίων μεταλλῶν εἶναι 5' τὸ τοῦ ὕδατος· ὅτι τὰ ὀρυκτὰ τῶν ἀλλοτρίων δὲν διαλύονται εἰς ὕδωρ· ὅτι πάντα τὰ μεταλλοειδῆ εἰσι βάσεις, αἵτινες ἐνοῦνται μετ' ὀξέων παρὰ

γούσι βλάται· καὶ οὗτοι ὀρίζονται τὰ ὅλα διὰ τοῦ ἀγνώστου ὀξέως.

Ἐν σελ. 129 στ. 4—Ἡ λέξις καυστότης ἤτοι κακῶς εἰς τὸ οὖς.

Ἐν σελ. 130 στ. 4—«Ἀλκολιον».

Ἐν σελ. 130 στ. 6—«Τὸ ὕδατος νάρθηκα» (·).

Ἐν σελ. 131 στ. 18—«Ἀρσενίου».

Ἐν σελ. 131 στ. 21—«Μετὰ θραύσεως ἀγγιστρῶδους» (·).

Ἐν σελ. 131 στ. 22—«Διὰ τῆς θερμότητος διασπορᾶν» (·).

Ἐν σελ. 132 στ. 1—«Ἀσύντακτος ἡ ῥῆσις «Χρυσὸς ὡχροχρῆτος, σκληρότης 2,5—3, εἰδικὸν βάρος τετηρημένον 19».

Ἐν σελ. 132 στ. 3—«Ἐπίσης ἡ ῥῆσις «Ἰδίων βάρους σφρηλατημένον 21».

Ἐν σελ. 132 στ. 10—«Ἀκατάλληλον τὸ ἐπιθετικὸν γένος ἀποδιδόμενον εἰς τὴν θερμότητι».

Ἐν σελ. 132 στ. 14—«Συνδέσεις» (·).

Ἐν σελ. 132 στ. 21—«Αἱ ῥῆσεις αὐτῆς καὶ ὑπὸ τοῦ ῥῆτος λέγονται καὶ αἰστανται ἀνεύθυνον» εἰναι ῥῆσις ἀκατάλληλος.

Ἐν σελ. 132 στ. 26—«Ἐν μεγάλῃ θερμότητι διασπορεῖ» (·).

Ἐν σελ. 133 στ. 4—«Τὸ ἐκείνου χρησιμοποιοῦται μόνον εἰς τὴν τομ. μεταποιᾶν· κτλ. κτλ. κτλ.».

Ἐν σελ. 2 στ. 24—«Τὸ α' κύκλου ἀκατάλληλος ἡ ἔκφρασις αἰστανται ὡς ἡ αἰστανται, ἐρ' οὐ καίτοι ἐκτεταμένον τὸ ζῶον».

Ἐν σελ. 3 στ. 11—«Ἐνικὴ ἡ ῥῆσις «καυτερὴ εἶναι τὴν λεπτοτάτην ἀρῆν».

Ἐν σελ. 5 στ. 2—«Ἀκατάλληλος λέγεται γρηπιδίονος ἡ φωνὴ τῆς ἔκφρασις, εἰς τὴν ἀκατάλληλος πάλιν δίδεται τὸ καυτερὸν ἐπιθετικὸν ζῶον κραταῖον».

Ἐν σελ. 5 στ. 5—«Γριπιδίονος ὡς ἡ ἔκφρασις ὡς καυτερὸν αὐτῆς ἐκλείγει ἡ ἔκφρασις τὴν μεγάλαν ἔκφρασις τῆς Ρωσσίας κτλ., ἐνθα ἔκφρασις συγκοινωνία τὴν ὁδηγεῖ εἰς τὴν βλάβην αὐτῶν».

Ἐν σελ. 7 στ. 7—«Χαριστικὴ πλὴν λίαν ποιητικὴ εἶναι ἡ περιγραφή τῆς μουσικῆς τῶν γαλῶν» «ἡ δὲ μουσικὴ ἀγέλης γαλῶν μετακινῶντων ἐν ὧν κατὰ δύναμιν καὶ τοὺς λίθους νὰ ἐξυπνήσῃ καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ καταστήσῃ ἑμψυχοί».

Ἐν σελ. 7 στ. 21—«Ἡ ῥῆσις «ἐκστατικὸν (τοῦ λίοντος)» εἶναι χαρίεσσα, εἶναι ἀκατάλληλος».

Ἐν σελ. 15 στ. 1—«Ἡ παρεντιθεμένη ῥῆσις «μύρον τῶν δωρομένων ἵππων δὲν βλέπομεν τοὺς ὀδόντας» εἶναι ὅπως ἀνέμνηστος πρὸς τὸ σοβαρὸν ὅρος τοῦ βελόνου».

Ἐγεται ὑπὸ τῆς ἑπιτομῆς ἡ ἐνῆρις τῆς φυτολογίας ἀπὸ τοῦ γαλλοῦ, ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἡ μετ' αὐτὸν περιγραφή τῆς Κορέλου τῆς ἀβελλίου, οὗτοῦ ἐκ τῶν μὴ κοινῶν, ἐν ὧν φυσικῶς ἐπρεπεῖν ὁ συγγραφεὺς, λαμβάνων ὑπ' ὄψεϊ τὴν παιδαγωγικὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν γνωστῶν εἰς τὰ ἀγνωστά χωρεῖν, νὰ προτάξῃ τὴν περιγραφήν τῶν κοινοτάτων οὐτῶν. Ἐπὶ δὲ καὶ ἡ ὅλη γλῶσσα τῆς φυτολογίας καὶ τοῦ α' ἐν γένει κύκλου (ἡ αὐτὴ οὐσα καὶ ἐν τῷ β' καὶ γ' κύκλῳ) εἶναι λίαν ἔκφρα καὶ ἄκαρσις. Παράδειγμα τοῦτοῦ εἶναι ἡ περιγραφή τῆς Κορέλου ἀρχομένη οὕτως: «Ἡ ῥῆσις αὐτῆς οὐγκεῖται ἐκ τῆς κυρίως ῥῆσις, τῶν παραρριζίων καὶ τῶν ἰνῶν· καὶ ἡ μὲν κυρία ῥῆσις μετὰ τῶν παραρριζίων χρησιμοποιεῖται αὐτῇ στερεοτάτη ἐν τῇ γῇ, αἱ δὲ ἰνὲς προσάγουσιν αὐτῇ ὡς δι' ἐκτὸν (·) στομάχον τὴν ρευστὴν τροφήν. Ἐξ αὐτῆς προβάλλουσι πολλοὶ ζωοειδεῖς κομήτικοι, οἵτινες ἐπενδύονται ὑπὸ σφαιροειδῶν (ἀλλοχρῶν ὀφεισμάτων) φλοιῶ καὶ δὲν σχηματίζουσι κόμην κτλ.»

Ἐν σελ. 69 στ. 20—«Ἀτέχνως παρεντιθεταὶ ὁ ὁρισμὸς τῶν μοιροειδῶν οὐτῶν καὶ περιττὸς ὡς διὰ τὸν α' κύκλον».

Τὸ ἐν τῇ ὀρυκτολογίᾳ τοῦ α' κύκλου πρῶτὰ μέρη τοῦ χειρογράφου εἶναι ἀσυγκρίτως πολυπληθέστερα καὶ σπουδαία.

Ἐν σελ. 101 στ. 3—«Ὁ ὁρισμὸς «ὡς λιθάνης» ἀντελεῖ ἀνθρακῶδη οὐσίαν» εἶναι ὡς ἀνέως.

Ἐν σελ. 101 στ. 20 καὶ ἀλλοχρῶν.—«Ὁ γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα λιγνίτης ὁρυκτὸς ἀνθραξ περυσινεῖται ὑπὸ τὸ ἐξ ἀνακατασκευῆς ὄνομα ὀφεισμάτων».

Ἐν σελ. 102 στ. 2—«Ἡ ἔκφρασις «τὸ ἡλεκτρον» εἶναι διαρκὴς ἀπὸ ἀδιαρκῶν» εἶναι ὡς λίαν περιεκτικὴ· ἀλλὰ μᾶλλον ὀρεῖται πρὸς τὸ ρητορικὸν ἔκφρασις ὡς ὁρμητικὴ πρὸς ὁρισμὸν τῆς διαρκείας τοῦ ἡλεκτρον».

Ἐν σελ. 102 στ. 9—«Ἡ ῥῆσις «ὡς ἡλεκτρον διὰ διπλῶν ἀλλεῖται ἐκτὸς τοῦ κέντρου ἐντὸς τοῦ κέντρου» ὡς ἔχει ἐν τῷ κέντρῳ, δεικνύει εἰδὸς τὴν προπαρασκευῆς καὶ τῆς ἐγκλείσεως τοῦ ἀλλεῖται ἡλεκτρον».

Ἐν σελ. 102 στ. 18 καὶ εἰς.—«Ἡ περιγραφή τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἡλεκτρον διὰ

τῆς ἀποσπληρνέσεως τῆς ρητίνης τῶν πρωτοτόνων δαδῶν, ἀληθῆς ὑπὸ ἐπιστημονικῇν ἔποψιν, ποικίλλεται κατὰ τὸ ἔθος τοῦ συγγραφέως, δι' ἐπισποδίου γραμμικοῦ, ἐν ᾧ ἀναφέρονται καὶ τινα ἐπὶ τῇ βλάσει πλήρους ποιητικῆς ἀδείας: «Ἡ ρευστὴ ρητίνη οὐχὶ σπανίως αἰφνης ἐνέκλεισε παίζοντας κανθάρους, τρέγοντας μύρμηκας καὶ μυῖας μετὰ πετρελῶν ἀνοψυμέναν ἐντός βαλῶδους νεκροῦ κτλ».

Ἐν σελ. 103 στ. 5—Νομίζομεν περιττὴν τὴν ἀναστροφήν τοῦ χρώματος τοῦ χρυσοῦ ὡς σώματος ῥευστοῦ καὶ κατωτέρω ἐν σελ. 104 στ. 5 πρὸ τοῦ ἀργύρου ὡς σώματος ἀργυροειδικοῦ, ὅτι τὰ χρώματα τῶν 2 τούτων μετὰλλων οὐκ εἶναι δυνατόν νὰ λησμονηθῶσι καὶ ὑπ' αὐτῶν ἑαυτῶν, οἷτινες ἀπαξ μόνον ἠτύχησαν νὰ ἴδωσι καὶ ψαύσωσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ πλησίον.

Ἐν σελ. 103 στ. 6—Ἡ ἑκκρῆσις «ἔχει ὥρακιον στίλβην» δὲν εἶναι ἐκ τῶν πολλῶν ἐπιτυχῶν.

Ἐν σελ. 103 στ. 6—Ὁ ἔρος ἐκτατὸν ὠδεύειν ἔχει σημασίαν ἐν τῷ κύκλῳ τῶν φυσικῶν γνώσεων.

Ἐν σελ. 103 στ. 7—Ξενίζουσα καὶ ὅπως ἀπαράδεκτος ἡ ἑκκρῆσις «ἐξ ἐνὸς κόκκου δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν κλωστήν 157 μ.».

Ἐν σελ. 104 στ. 7—Κακίζεται ἡ φράσις ἢ ἀργυρὸς ἐπιχρίεται μελάνως ὑπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ὕδατος καὶ ὅπως ἀσάφης καὶ ἀνακριβής εἶναι ἡ ταύτη ἀκολουθοῦσα ἐξηγήσις τοῦ ραινομένου τούτου, «ἔχει δὴλ. μεγάλην πρὸς τὸ θεῖον κλίσιν καὶ ὅπου συναντᾷ αὐτὸ συνδέεται μετ' αὐτοῦ».

Ἐν σελ. 105 στ. 3—Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ ὕδραργυρος ταχέως ἀποσπάζει διὰ τοῦ ξύλου, ἄλλως δὲ ἐνταῦθα ὁ ἔρος ἀποσπάζει δὲν ἔχει τὴν θέσιν του.

Ἐν σελ. 105 στ. 17—Ὁ ὕδραργυρος ἐν τῷ βαρομέτρῳ οὐδέποτε ἐχρησίμευσεν, ὅπως διακρίνη τὴν δύναμιν τῆς ἐντάσεως τοῦ αἵματος.

Ἐν σελ. 106 στ. 3—Αἱ παρὰ τὴν Ἀγγλίαν, ἐξ ὧν οἱ Φοίνικες ἐλήμβανον τὸν κασσίτερον νῆσοι, δὲν ἀναφέρονται συνήθως ὑπὸ τὸ ὄνομα νήσι «τοῦ κασσιτέρου».

Ἐν σελ. 106 στ. 19—Ἡ προσωποποίησις τοῦ πολυδάδου ἐν τῇ φράσει «νεοῦται εὐχολος μετὰ τοῦ οὐρανίου τοῦ αἵματος καὶ ἐπερδύεται ὑπὸ τινος ἡλισηφιδῶντος ἐπερδύμενος δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰ φυσικὰ βιβλία.

Ἐν σελ. 107 στ. 4—Ἡ λέξις εὐθνήτατον

γράφεται ὅπου ἀπαντᾷ ἐν τῷ βιβλίῳ ἐσθινοτάτοισι.

Ἐν σελ. 107 στ. 7—Οὐδέποτε λέγεται «καυσις τοῦ ἡλίου».

Ἐν σελ. 107 στ. 14—Ὁ ἔρος «ἐκτατὸς» καίτοι καλῶς.

Ἐν σελ. 107 στ. 15—Ὁ χαλκὸς διαλύεται ἐντός τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος, οὐχὶ ἀρίστως εἰς τι κυανῶν ὕδαρ.

Ἐν σελ. 107 στ. 23—Ὁ ἔρος «ὠδυστήσαν» εἶναι ὅπως πρωτότυπος.

Ἐν σελ. 109 στ. 26—Οὐχὶ τόσον ἀκριβές, ὅτι ὁ ἀδάμας καυόμενος ἐκβάλλει τόσον ἀνθρακικὸν ὀξύ, ὅσον καὶ ἰσοβαρὲς τεμάχιον ξυλάνθρακος.

Ἐν σελ. 110 στ. 21 καὶ ἐξῆς.—Διὰ τὴν δίδει εἰς τὴν ἀνθρακικὴν ἀδίστητον τὸ ἐν κοινῇ χρήσει ὄνομα ἀσβεστόλιθος; μήπως διὰ νὰ γίνηται σύγχυσις μετὰ τοῦ μετὰλλου τιταλίου;

Ἐν σελ. 111 στ. 19—Οὐδέποτε λέγεται ἀή τίτanos πολὺ ὀλίγον ἐν ὕδατι διαλύεται δι' ὃ καὶ σπερμαίνεται.

Ἐν σελ. 111 στ. 22—Διὰ τῆς καύσεως ἀπέρχεται πράγματι τὸ ὕδωρ τῆς γύψου, ἀλλ' αὕτη δὲν διασκορπίζεται, ἐκτός ἐάν ἔχη τι συμμέρον νὰ τὴν διασκορπίσῃ. κτλ. κτλ.

Πλὴν τινος σημειωθέντων τούτων καὶ πολλὰ ἄλλα οὐχὶ καλῶς ἔχοντα κατὰ τὸ λεκτικόν, τὴν πραγματικὴν ἀλήθειαν, τὴν σαφῆνειαν, κτλ., παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὧν τὴν ἀπαρίθμῃσιν παραθέσωμεν τοῦ χρόνου ἐκτιμῶσας ἐνεκεν.

Ἡ ἀπόρριψις τῆς Ἑκατοδευτικῆς Ἐπιτροπῆς προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω σημειωθεισῶν παρατηρήσεων ἐπὶ τῇ τῆς ὅλης διατάξεως τῆς ὅλης καὶ ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ μέρους.

Ὁμολογητόν, ὅτι εἰς τὴν εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν σήμερον τὰ ἐπιστημονικὰ πράγματα θέσι, ροβεραὶ εἰσέρονται χαράδρι καὶ βάρβαροι εἰς τὸν ἀναλαμβάνοντα τὴν σύνταξιν διδακτικοῦ βιβλίου. Τούτο ἀποδοτέον ἂν ἐνὸς μὲν εἰς τὴν ὁμολογουμένως πενιχρὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν ἡμῶν καὶ ἀπ' ἑτέρου εἰς τὸ ἐπὶ ὅλης ἀσυνέτην τῆς ἐπιστημονικῆς γλώσσης. Εἰς ταύτας τὰς αἰτίας ἀποδοτέον τὸ πλείστον τῶν σχολικῶν, ἅτινα ὡς δείγμα τῆς ὅλης διατάξεως καὶ ἀναπύξεως τῆς ὅλης ἀνεγέρχονταν ἀνωτέρω παρατηρηθέντα ὑπὸ τῆς Ἑκατοδευτικῆς τοῦ

Συλλόγου Ἐπιτροπῆς. Διὰ ταῦτα ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τούτου δίδει νὰ τύχη πάσης τῆς δυνατῆς ἐπαικειας, νὰ ἐπαινεθῇ δὲ δημοσίᾳ διὰ τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ συλλογὴν ὅλης πολυτιμίας καὶ πολλοῦ λόγου ἄξιας. Οὐχ ἥττον ὅμως ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποβλέπουσα εἰς τὸ ἐπιβλλόμενον αὐτῇ καθήκον μετὰ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐλλόγου ἐπαικειας συνεναι κατ' ἀνάγκην καὶ τὴν αὐστηρότητα ἐντεῦθεν δὲ ὀρρωμένη εὐρίσκεται εἰς τὴν δυσάρεστον ἰσως θέσιν νὰ μὴ προβῇ εἰς τὴν βράβευσιν τοῦ ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτῆς βιβλίου, ἀλλὰ νὰ παρακινήσῃ τὸν συγγραφεὰ εἰς τὴν ριζικὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ὅπως ὅσον τὸ δυνατόν παραβῇ εἰς χεῖρας τῆς νεολαίας βιβλίον ὑπὸ τὴν

τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ὑπὸ τὴν γλωσσικὴν καὶ τὴν μεθοδικὴν ὄψιν χρήσιμον.

Ἐν Κων/πόλει, τῇ 1 Μαΐου 1885.

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ι. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, πρόεδρος.

ΧΡ. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ.

Θ. ΣΑΛΤΕΛΗΣ.

Κ. Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑΣ.

Β. ΒΩΖΑΝΗΣ.

Ν. ΠΑΡΑΝΙΚΑΣ.

Α. ΜΑΛΙΑΚΑΣ.

Π. ΠΑΠΑΡΡΟΥΣΗΣ.

Α. ΣΠΑΘΑΡΗΣ.

Κ. ΤΣΙΟΥΤΑΚΑΣ.

Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Η. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ, εἰδηνητής.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΤ' ΕΡΩΣΤΙΚΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΝ ΟΛΘΙΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤ' ΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ 1884 ΕΤΟΥΣ.

Κύριοι συνάδελφοι,

Ἐν ἀρχαίς τῆς ἡμετέρας συλλογικῆς περιόδου ἀπεστάλη τῷ Συλλόγῳ ἐπιστομὴν πιστάκιον, δι' οὗ περικαλεῖται ἡ ἀντιπροσωπευθῆναι εἰς τὸ ἐν Ὀδησσῷ ῥωσικὴν ἀρχαιολογικὴν Συνέδριον, ὅπερ ἐμελλε νὰ ἀρξῇ τῶν ἐργασιῶν του κατ' αὐγουστον τοῦ ἰδίου ἐτους. Τὸ ἔκτακτον τοῦτο δείγμα ἀναγνωρίσεως τῶν τοῦ Συλλόγου ἀρχαιολογικῶν ἐργασιῶν εἰλικρίνως ρωσικῆς τῆν προσοχὴν αὐτοῦ· διὸ καὶ ἐν τακτικῇ συνεδριάσει ἐνέκυριον καὶ ἀπεράσισε ν' ἀντιπροσωπευθῇ δι' ἐμοῦ εἰς τὸ σόρον ἐκείνου Συνέδριον, ἐν ᾧ προέκυπτε νὰ κοινοποιηθῶσι καὶ συζητηθῶσι θέματα ἀρχαιολογικῆς μεγάλης σημαντικότητος. Καθὼς μοι νομίζω νὰ ἐκφράσω καὶ νῦν τὴν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν Σύλλογον, ὅστις εὐπρεστήθη οὐ μόνον τοσοῦτω ὑψηλὴν καὶ λεπτογνώμονα ἐντολὴν νὰ μοι ἐμπιστευθῇ, ἀλλὰ καὶ τὰ σχετικὰ ἐπιτελεῖται καὶ ἐρόδια ἐπαρκῶς νὰ μοι ἐγχειρίσῃ. Τούτων δ' ἕνεκα πρὸ τῆς εἰς Ὀδησσὸν μεταβασέως μου ἠναγκάσθην νὰ υποβληθῶ εἰς κοινοθεῖς ἀρχαιολογικὰς ἐρεῦνας καὶ μελέτας σκοπῶν τὸ μὲν νὰ προσενέγκω κατὰ τὸν ὁδολόγον μου εἰς τὸ ταμίειον τοῦ Συνεδρίου, τὸ δὲ νὰ καταστήσω τὴν ἀντιπροσωπεύαν, κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών μου, ἀνταξίαν πᾶσι καὶ ἀπέναντι τῶν προσδοκίων τοῦ Συλλόγου καὶ ἀπέναντι τῶν ἐξ Ἀνατολῆς ἐλπίδων τῶν ἐκείθεν τοῦ Πόντου ἀρχαιολόγων. Οὕτω λοιπὸν ἐροδικῶς καταληλώς ἔσπευσα, κύριοι συνάδελφοι, νὰ ἐκτελέσω τὴν ὑμετέρων ἐντολὴν διὰ ἑγκρίρου μεταβέβηαι εἰς Ὀδησσὸν καὶ διὰ συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου μέχρι τῆς ἐντέλους παρατάσεως αὐτῶν· διὸ κατὰ καθήκον ὑποβάλλω ὑμῖν σήμερα σημειώσεις τινὰς περὶ αὐτῶν, διὰ νὰ ἴδῃτε, ὅσοσον αἱ ἐν

Ῥωσσίᾳ ἀρχαιολογικαὶ μελέται προήχθησαν κατὰ τὴν παρελθούσαν τριετὴν περίοδον καὶ αἷαν ἢ περ' ἥνιν ἐν σπαργάνῃς ἐστὶ ἀρχαιολογία δύναται νὰ καρπωθῇ ὠφέλειαν ἐκ τῶν μελετημάτων τούτων, μεθ' ὧν κατὰ μίγα μέρος συνδέεται καὶ ἡ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἱστορία.

Ἡ Ῥωσσία ὁμολογουμένως ἀναρχεῖ σήμερον καὶ ἐπιστημονικῶς ἐν ἅπασι σχεδὸν τοῖς κλάδοις τῶν ἀνθρωπίνων γνῶσεων· ἰκανὴ ὡς τέσσα ἀυτῆς ἀνέπτυξιν καὶ προήγαγον ἑσπερικῶς τὴν καθύλου ἀρχαιολογίαν, καὶ ὡς ἔκτακτα τὴν ἑλληνικὴν καὶ σλαβικὴν· ἀπὸ δύο ἢ τεσσάρων δεκαετηρίδων ἡ ἱστορία καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις τῆς ἐπιστήμης ὑφείλουσιν εἰς τὰ Ῥωστικὰ ἀρχαιολογικὰ τε καὶ φιλολογικὰ προϊόντα μεγίστας ὑποχρεώσεις, αἵτινες ὡς φαίνεται, θὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐπ' ἀπείρον· διὸ αἱ Ῥωστικαὶ κλίσεις, ἰδίᾳ δὲ αἱ νύτιαι, ὑπῆρξαν ἰστίαι γεγονότων, μεθ' ὧν συνδέεται ἡ τῆς καταγωγῆς τῶν ἑσπερικῶν καὶ ἀσιατικῶν λαῶν ἱστορία· ἐν ταῖς γῶραις ταύταις καὶ ἡ προϊστορικὴ κληρονομία, καὶ ἡ ἑλληνικὴ, καὶ ἡ ἀσιατικὴ καὶ ἡ μεσαιωνικὴ ἀρχαιολογία εὐρίσκει συνεχῶς χρησιμεύοντα ὕλικόν, ὅπερ διασκευαζόμενον καὶ ἐξακριβούμενον μεθοδικῶς ἐπιφέρει βραδύτερον ἐξίστην ὥς εἰς τὴν ἐπισημν τῆς καθύλου ἀρχαιοῦς. Διὰ τὴν προαγωγὴν δὲ τῶν ἐν τῇ διασκευῇ τοῦ ὕλικου τούτου μεθόδων ἢ ἐν Μόσχῃ αὐτοκρατορικῇ ἀρχαιολογικῇ ἑταιρίᾳ, προεδριούντος τοῦ μακαρίτου κόμητος Οὐδάρωφ, προέβαινε καὶ ἀνέλαβε πρὸ ἑτῶν τὴν συγκέντρωσιν τῶν Ῥωσῶν ἀρχαιολόγων διὰ Συνεδρίου, οὗ μετέσχον προθύμως καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαιολογικαὶ, ἱστορικαὶ, φιλολογικαὶ καὶ ἀσιατικαὶ ἑταιρίαι τοῦ Ῥωσικοῦ κράτους, ὡς καὶ τὰ πανεπιστήμια καὶ αἱ διάφοροι ἀκαδημίαι αὐτοῦ. Τὸ πρῶτον ταῦτο Συνέδριον ἐγκατεστάθη δευτέρον μετὰ

τριετίαν, ὅτε τὸ διὰ τοιοῦτου μέτρου συγκυνηρωτικὸν σύστημα κατέστη τοῦ λοιποῦ ἔθους ἔθιμον τέλος νομιμοποιηθῆναι ἐγκρίτως καὶ διὰ κυβερνητικῆς ἀδείας καὶ προστασίας ἠθικῆς τε καὶ υἱολῆς. Αἱ συγκροτήσεις αὐτῶν προήγαγον τῶντι τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης οὐ μόνον κατὰ ποσὴν ποικίλων συγκυρητῶν ἀλλὰ καὶ κατὰ μέθοδον· διὸτι αἰσθηπότε πνευματικὴ ἐργασία στερουμένη σχετικῆς καὶ καταλλήλου μεθόδου εἶναι ἀέπιστος ἐλαττωματικὴ, ἵνα μὴ εἴπω παντὶ ὡς ἀσχετος. Μία αἰσθηπότε ἀρχαιολογικὴ μέθοδος βασίζεται, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ υἱολογίας καὶ ἀγνώστου, ὃ δὲ κάτοχος ἐκ περιτομῆς ἢ ἐξ ἐνδιαφέροντος ἐπιθυμεί τὴν ὁλοκληρίαν καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὴν ἐν γενικῇ ἢ μερικῇ ζητηματικῇ χρησιμοποίησιν αὐτοῦ. Ὁ διοικητικὸς ὅμως αὐτοῦ ἐπιτομῆ γίνεται διὰ μεθόδους καὶ κριτικῆς ἐρεύνης· εἵνεκα τῆς ἐλλείψεως τούτων πολλὰ μελέτη συγχρῶν καὶ ἀπρογενεστέρων ἀρχαιολόγων κατέστησαν ἢ παντελῶς ἀσχετοὶ ἢ ὅλῃν χροίαν διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ἀπεικονισμένον καὶ τεταταιμένον ἡμῶν· ἡ συμπαραβολὴ δὲ αὐτοῦ μετ' ἄλλων ὁμογενεῶς ἢ πλησιγενεῶς υἱολογῶν, ἢ ἐν τοῖς ἀρχαίοις συγκυρητῶσι ζητήσις τῶν σχετικῶν πρὸς διαλέκτους αὐτοῦ χωρίων, ἢ τῆς ἐπὶ τούτω νεωτέρης βιβλιογραφίας ἐξέλιξις, ἢ βελτίαι γνώσις τῆς σημασίας πᾶσις τῆς ἐς τὴν ἐρεύνης καὶ τέλος ἡ γλωσσικὴ σαφήνεια— αὐτὰ ἱκανῶς ἐγγίγχεται ἐπιτομῇ· ἄλλως τε ἅπλοισιν υἱολογῶν ἀνεβδόως διερευνηθῆναι καὶ κατ' ἀκολουθίαν διημοσιευθῆναι μετὰ φαντασίας κριτικῶς ἀπαρθέτου γίνεσθαι παρὰ τὸν ὁδοντηρὸν συνεπιθεῖν καὶ εἰς τὴν ἀνρέλειαν ἀναγκάσανται ἐπιστήμην καὶ εἰς τὸ πρῶτον αὐτὸ καθ' ἑαυτοῦ τοῦ ἐκδότη.

Ὅθεν καὶ ὑπὸ υἱολογῶν καὶ μεθοδικῇ ἐποφῇ αἱ συγκροτήσεις τῶν ρωσσικῶν συνεδρίων ἐγένοντο ἀσχητῶς παραγωγῆς ἀνεκτιμητῶν ἐργασιῶν, ὡς περιοδικῶν συγγραμμάτων, εἰδικῶν μονογραφιῶν, ἐπαρχικῶν ἀρχαιολογικῶν τε καὶ ἱστορικῶν ἐταριῶν, ἐπὶ τῆς ἐκδορῆς, ἀνακαρῶν κτλ. Κατὰ τριετίαν δὲ τακτικῶς συνερχόμενοι οἱ ρῶσσοι ἀρχαιολογοὶ ἐν τινι προκηρυσσόμενῃ πύλει, ἠδυνήσαντο μέχρι σήμερον ἐξῆς νὰ συγκεντρωθῶσι ὡς ἀδελφοὶ μὲς οἰκογενείας, νὰ συγκριθῶσι καὶ γνωρίσωσιν ἀλλήλους τοὺς καρποὺς τῶν τριετίων κόπων τῶν καὶ τέλος νὰ δώσωσιν ἐπὶ εὐνυτέρων βάσεων νέαν

ὄψιν εἰς τὰ κέρδη τῆς ἐπομένης τριετίας.

Ἢ τοῦ ε' Συνεδρίου συγχάλας ἐν ὁδῶσιν ὡρίσθη ὑπὸ ἐπιτροπείας (ἐν ἔτει 1882), ἥτις κατὰ εὐγενῆ συνήθειαν προσεζήτησεν ἀπανταχόθεν καὶ ἐπιστημονικὰ καθιδρυμένα ξένων κρατῶν καὶ ἀρχαιολόγους διαφόρων χωρῶν ἀμειλόμενους διὰ τῆς ζωηρόντος ἐρεύνης αὐτῶν· ἡ διοργάνωσις δὲ αὐτοῦ ἀντιθετὴ εἰδικωτέρῃ ἐπιτροπείᾳ, ἥτις ἐπιθυμοῦσα νὰ περὶσχη τοῖς προσκληθεμένοις νέον υἱολογὸν ἐξαπείστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐλιδικοὺς ὀνομαστοὺς ἐπιστήμονας, ὡς τοὺς διαπρεπεῖς καθηγητὰς Κοντακῶ, Οὐσπένσκην καὶ Βασιλιέφσκην παρακολουθουμένους καὶ ὑπὸ ἀρχιτέκτονος καὶ ὑπὸ ἐπιστημονικῶν ζωγράφων καὶ ζωγράφων· ἐλήθησαν δὲ ἐνταῦθα χρεὶν τῶν μελετημάτων τοῦ κ. Κοντακῶ φωτογραφήματα τῶν χειραίων τευχῶν, τῶν πύλων αὐτῶν, τειμενῶν, εἰκόνων, πλῆκτων ἁγιογραφῶν, χειρογράφων, ὡς καὶ πανομοιότυπα ζωγραφήματα καὶ ἀρχιτεκτονικὰ ἐξέχαιρα σχεδίσματα· οἱ δὲ κ.κ. Οὐσπένσκις καὶ Βασιλιέφσκις χρησιμοποίησαν τὰς ἐνταῦθα διατριβὰς τῶν ἀντιγράφων καὶ χειρογράφων διαφόρων βιβλιοθηκῶν ἡμῶν ἱκανῶς κείμενα χρήσιμα εἰς βυζαντιναῖς ἱστορικῆς καὶ τοπογραφικῆς μελέτας αὐτῶν.

Ἢ προκαταρκτικῇ τοῦ Συνεδρίου τούτου ἐπιτροπείᾳ ἐγκρίτως εἰδοποίησε τοὺς ἀρχαιολόγους καὶ φιλολόγους νὰ δηλώσωσιν αὐτῇ τὰ θέματα, περὶ ἃ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀσκηθῶσιν, ἢ νὰ σημειώσωσιν εὐχὰς περὶ διδασκαλίας ἑτέρων θεμάτων παρ' ἄλλων συναδελφῶν ὑπὸ ταύτης ἢ ἐκείνης τὴν ἐποφῇ. Αἱ συγκροθεῖσαι ἀπαντήσεις, ἀναγραφείσαι ἐν ῥηλλοῖς, ἀπέπεσαν τὸ πρῶτον καὶ τοῦ συνεδρίου, ὑπερ πλὴν διενεμήθη λίαν ἐγκρίτως σὺν τοῖς προκλητήρισις.

Αἱ ἀναγραφείσαι ἀνακρινόμεναι καὶ εὐχαί ἥσαν ποικίλαι καὶ μετ' ἀνέχονται εἰς γενικὰ ζητήματα τῆς καθόλου ἀρχαιολογίας, καὶ μελίστα τῆς προϊστορικῆς, αἱ δὲ εἰς μερικὰ ἱκανῶς δὲ ἀνακρινόμεναι ἀφορῶν ἐν ἐπὶ ζητήματα καθαρῶς ἐλληνικὰ. Πλεονεχῶς ἐν ἄλλοις τὸ Συνεδρίον καὶ τὴν διελεύσιν αὐτοῦ ἐπομένους θεμάτων, ὅτινα ἀφορροῦν καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς γεωγραφίας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς Ῥώσσους καὶ τὰς ἀρχαίας αὐτῶν χώρας. 1) Ὅτι δὲ ἡ τοσοδαύτατον νὰ προσκλήσεται τὸ Συνεδρίον ἀκριβεστέρως καὶ λεπτομερεστέρως πληροφ-

ρίας περί τῶν ἀρχαίων γραπτῶν ἢ βιβλιογραφικῶν μνημείων τῶν δυναμένων νὰ διακωδικοποιήσῃ διὰ τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς ἐπὶ τῆς πόλεως Ὀδησσὺ κατεγρυμμένης θέσεως ἐπιτήρημα· διότι ἐξηλέγχθη ἡδὴ μερικὸς διὰ τῶν χρονολογῶν, ἐπὶ τῇ περιγῶρᾳ τῆς νῦν Ὀδησσὺ εἶχον κατοικήθῃ ὑπὸ Καλλιποδῶν, μεταγενέους ἑλληνικοῦ τε καὶ σκυθικοῦ ἐκ τῶν εἰρητῶν δὲ τὸ ὄνομα τοῦ λαοῦ τούτου συγγενὲς, καὶ μετὰ τοῦ τῶν Καρπιδῶν, οἵτινες, κατὰ τὸν ἱστορικὸν Ἑρρον, ὥκουν τὴν μεταξὺ Ἰστροῦ καὶ Βορυσθένης χώραν, ὡς συμπερινοῦται ἐκ τινος μαρτυρίας Σκύνου τοῦ Χίου. Εἰς τὴν διαλύκασιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐπιβόηται τὸ Συνέδριον νὰ λάβῃ καὶ διαφόρους κοινοποιήσας, περὶ τῆς γενέσεως, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ὑπερρείας τῆς Ὀδησσὺ ἢ Ὀρδησσὺ τῆς παρὰ τὴν Βέρναν μαρτυρίας περὶ τῶν ἐν ἀρχαίᾳ ἐκτὸς περιόδῳ κατοικοσάντων Σαρματῶν καὶ Σκυθῶν τὴν νῦν καλουμένην νέαν Ρωσίαν· μαρτυρίας περὶ τῶν Πολωδῶν (Polovizys) καὶ τῶν νομάδων (Horde d'or), τῶν Τερτάρων τοῦ Βοντζῆ καὶ τῆς Κριμαίας, τῶν Ζαπορόγων, Κοζάκων, καὶ τῶν Νογῶν, τῶν Καλμούκων καὶ τῶν Κιργιζίων-Καϊσάκων, ἐν γένει δὲ καὶ περὶ τοῦ κοινοῦ δικαίου τῶν νομαδικῶν φυλῶν τῆς μεσημβρινῆς Ρωσίας· τοπογραφικῶς καὶ ἱστορικῶς ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς διαβάσεως τοῦ Τριανού, τοῦ ἐν Βαχτί-Σερτί ἀνακτόρου, τοῦ ρωσικοῦ φρουρίου τῆς Χοτίνης, ὡς καὶ περὶ ἄλλων φρουρίων τῆς Οὐκραίνης· τέλος δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Νέας Ρωσίας καὶ Χερσῶνος ἐπισκοπῶν.

Εἰς ἱκανοποίησιν δὲ τῶν αἰτήσεων τούτων τὸ Συνέδριον ὑπέδειξε νὰ γενώσιν ἐρευνᾶν ἐν τῇ ἐν Μόσχᾳ πρώτῳ ἀρχεῖῳ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἱστορικῶν, ἐνθα φυλάττονται ἐγγράφα τῶν Χάνιδων τῆς Κριμαίας χρονολογούμενα ἀπὸ τοῦ 1474, ἔξω τῶν Καλμούκων Μογγόλων ἀπὸ τοῦ 1489 κτλ.

2) Ἐκέλευε τὸ Συνέδριον νὰ ἀποδειχθῇ ἢ παρὰ τοῖς Ρωσοῖς ἐπιδράσεις τοῦ ἑλληνισμοῦ, πρὸ τῆς εἰσχωρῆς τοῦ χριστιανισμοῦ.

3) Ἡ πάλιν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς μετὰ τῶν ἐν Κιθίῳ ρωσικῶν τε καὶ ἄλλων ἐθνικῶν.

4) Ἡ ἐπιδράσεις τοῦ ἑλληνισμοῦ παρὰ τοῖς πρώτοις χριστιανικοῖς ἡγεμῶσι τῆς Ρωσίας.

5) Ἐὰν ὑπῆρχε μεταγενεστέρα ἑλληνικὴ

ἀποικία ἐπὶ εἰρεσίῳ κειμένην ἐξ βέβαια βορειότερον τῆς ἀρχαίας πόλεως Ὀλβίας.

6) Πόθεν προέρχεται τὸ ὄνομα τῆς Κριμαίας καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν ἀποδόθη εἰς τὴν Ταυρικὴν χερσονήσον.

7) Στρεβόμενοι ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Προδότη διασωθείσης παραδόσεως, καὶ ἂν οἱ Κιμμέριοι, εἰσβαλόντων τῶν Σκυθῶν, διηρσιβήτουν ἐν κοινῇ συνέλευσει, παρὰ τῆς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Τύρα, τὸ ἀντιστήναι κατὰ τοῦ ἐγθροῦ ἢ μεταναστεύσαι, ὡς καὶ ἐπὶ μαρτυρίας τοῦ Στράβωνος (Α', 7) λέγοντο μὲν, ἐπὶ οἱ Σκυθαὶ εἶχον ἀρπάσαι ἐκ τῶν Θερκῶν τὰς μεταξὺ τῶν Βορυσθένης καὶ τοῦ Ἰστροῦ κειμένας πόλεις, ἀλλὰ τοῦ δὲ μνημονεύοντος (Α', III, 21) μεταξὺ τῶν Θιόσκληκων λαῶν καὶ τοῖς Τρήμονας, οὗς ἀποκαλοῦσι τοῖς Κιμμερίοις, δὲν δυνάμεθα ἀρᾶ γε νὰ συμπεράνωμεν, ἐπὶ κύριοι τῆς μεσημβρινῆς αὐτῆς τῆς Μαύρης Θάλασσης ἦσαν οἱ ἐκείθεν οὗτοι (οἱ παρὰ Θουκυδίδῃ 2, 96, 4 ἐνομαζόμενοι Τρήρες) ἢ, κατ' ἄλλους συγγραφεῖς, οἱ Γέται, οἱ Ἀδάες ἢ οἱ Κελταί; ὅτι καθύπερθε δὲ οὕτω καταληπτόν, ἐπὶ τὸ ὄνομα τῶν Κιμμερίων, τὸ παρ' Ὀμήρῳ πρῶτον ἀναφερόμενον, ἀποδόθη βραδύτερον εἰς διαφόρους λαοὺς, οἵτινες ἐρχόμενοι βορειθεν ἐκ τῆς Σκυθίας εἰσβάλλοντες εἰς τὴν Ἀσίαν. Γνωστὸν δὲ, ἐπὶ ὁ Ἑσπερος, ὁ Πλίνιος καὶ ἄλλοι γεωγράφοι πλάσσαντες ἐκ τῆς ὀνυκτικῆς διηγήσεως ἔθεντο τοὺς Κιμμερίους παρὰ τὴν ἡμερὴν τῆς Ἀφρικής, ἐνθα κατὰ τὸν Βιργίλιον εὐρίσκειτο τὸ στήμιον τοῦ Ἄδου.

8) Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Προδότην (Α', 11), οἱ Σκυθαὶ εἶχον κατακτήσει τὴν χώραν τῶν Κιμμερίων ἀποδιωχθέντες ἐκ τῆς κοιτίδος των παρὰ τῶν Μασαγετῶν καὶ διαβάντες τὸν Ἀρξὲν ποταμὸν, ἤθελον εἰσελθεῖν ἀποπεριεργὸν νὰ γνωσθῇ, τίς ἦν ἀκριβὲς ὁ ποταμός, ἐν ὃ ὁ Προδότης ὀνομαζέται Ἀρξὲν· εἶναι ἀρᾶ γε ὁ Βόλγας, ἐν τινος συντακτικῶσι τῷ Ἀρξῇ, ἢ ὁ Ἑσπερος, ἢ ὁ Παζάρτης, ὡς ἄλλοι ὑποστηρίζουσιν; Ἡ διεκρίσις τοῦ ζητήματος τούτου θέλει καθορίσει τὴν πρώτην πατρίδα τῶν Σκυθῶν.

9) Ἐξεταζομένης τῆς παρ' Προδότη ἐν τετραγώνῳ σχήματι παρουσιάζομένης τοπογραφίας τῆς Σκυθίας ἐν σχέσει πρὸς τὸν ῥοὺν τῶν ποταμῶν καὶ τὴν θέσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου περιγραφομένων σκυθικῶν χωρῶν, παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη νὰ ἐξε-

τασθῇ κριτικῶς ἡ τοῦ Seleval γνώμη, καθ' ἣν ἐν τῇ ἡρόδοτειῳ διηγήσει καὶ φαντασίᾳ πᾶν τὸ πρὸς νότον τρεπτόν ἀντιπαραβάται τῇ ἀνατολῇ. Πηγάδι μὲν τοῦτο, κατὰ τὸν Seleval, ἐκ τῆς ἐν τετραγώνῳ σχήματι παραστάσεως τῆς Σαυθίας, καθ' ἣν τρόπον ἐκτελείται ἔργον τι τορνεύτου, ἀλλ' ἐνίσταται ἐν ἀρμονίᾳ καὶ μετὰ τοῦ φαινομένου τοῖς κατωκάσις καὶ περιηγηταῖς, οὕτως ἐπρίποντο πρὸς τὸν ἄλιον· διότι ἀναχωροῦντων αὐτῶν πρὸς ἀνατολὰς, ὁ ἥλιος καὶ ἡ ἐπιτολὴ αὐτοῦ ἐφάνετο ἀέποιτα καὶ ἐν παντὶ χρόνῳ τοῦ ἔτους πρὸς δεξιάν· τῆς θέσεως δὲ ταύτης ἀλλοθιθεμένης ὡς ἀνατολῆς, ἡ πρὸς αὐτὴν δ' αὖθις τοῦ ὁρίζοντος ἑλκινεν ἀέσεως πρὸς νότον οὕτως, ὥστε ἐφάνετο πρὸς μεσημέριον· ἀντιπροβιμένοι δ' αὐτὸν πρὸς βορρᾶν, ἡ ἀλλοθὶ ἀνατολὴ ὡς καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν διεμβύοντες αὐτὴν ἐκείνοντο ἀερίβητι. Ἀρα, κατὰ τὸν Seleval, ἡ ἐν ἀπαραίτητος ἀνάγκη νῆ ληρῇ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἱσθῶν τὸ εἰρημένον σχῆμα πρὸς ἀνατολὴν τῆς περ' Ἡρώδοτος σημειωμένης· περὶ ἀπαιτῆς διεμβύσεως τῆς Σαυθίας.

10) Καίτοι ὁ Ἡρόδοτος ἀμφίαν ποιεῖται μνῆαι περὶ ἀποικιῶν τῶν Σαυθίων, οὓς ἐλκεῖν ὡς νομαδικὸν λαόν· κατὰ τὰ περ' αὐτοῦ λεγόμενα περὶ μερίδος τῆς τοῦ λαοῦ τούτου ἀσχολουμένης· περὶ τῆς ἀνατολῆς, καὶ κατὰ μερτυρίαν τοῦ Στράβωνος, ἐπιθεδισκίουσας, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἰδρύσαντες πόλεις τῶν μετὰ τὴν ἀποδοξίαν τῶν Σαυθίων, δὲν ἐπιτίπτει ἀλλ' ἔτι νῦν συμπαρῆκεν τῇ, ὅτι ἡ ἐτέρα αὐτῶν μερὶς ἐκείνατος μονιμῶς οἰκήσεις καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀποικίας δυναμένους νῦν ὑπεβύθισαν ὡς κείμεναι ἰδίᾳ πρὸς τὰς ἀκτὰς· ἔνθα ἡμερῶντος· διότι ἀναβρίσκονται πρὸς τὰ μεσόγεια τῆς Κριμαίας τῆς Πάλλικου, ἡ Χάβων καὶ ἡ Νιχπολὶς ὡς ἰδρύματα τοῦ Σαυθίου βασιλέως Σαυλοῦρου. Πολλοὶ δὲ σφοδρὰ ἀσχολήθησαν μὲν περὶ τοῦ καθήκοντος τῶν τοποθεσιῶν, ἐν αἷς ἐκείναι τὰ φερόμενα αὐτὰ, ἀλλ' ἐπιθυμητὴ τυγχάνει καὶ ἡ ἐκ νέου διεξέταξις τοῦ ἐρημένου ζήτηματος, τοσούτω μάλλον, ὅσον ἐν τοῖς χρόνοις τῆς ἐν Ὀδισσῇ ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας κατεργασθῆσαν δύο διατριβαί, ὧν οἱ συγγραφεῖς Γεωργεῖτες καὶ Παρτάκορ εἰσὶν ἀνευθύντων γνωμῶν, αἵτε δὲ βασίζονται ἀμφοτέρω ἐπὶ τοῦ κειμένου τῆς νωστὴ ἐν Χερσῶνι ἀνακλυθίσσης μεγάλῃς ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Διοφάντου.

Καὶ τοιαῦτα μὲν ὡς ἐν συνόψει ἐγένοντο καὶ προσημασθήσαν ὑπὲρ ἐπιτυχίας τοῦ Συνεδρίου, οὗ τὸ συμβόλιον συνέλλετο δι' ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προσηγγέντος ἐν Τυρρίδι συνεδρίου, ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀκαδημιῶν, πανεπιστημίων καὶ ἱταριῶν καὶ ἐκ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου. Ἐν τῇ συνεδίᾳ αὐτοῦ τῇ πρώτῃ ὑπεβλήθη εἰς ἐπιθέσειν ὁ λόγος τῶν μέτρων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δαπανῶν, ὡς καὶ ὁ πρὸς τοὺς ἡμετέρας ἐξετασθέντος δι' τοῦ κατωκάτου τῶν κοινοποιηθέντων θεμάτων, ὥρθη καὶ ἀπερρασίθη νῦν διακρίβωσις αἱ τοῦ Συνεδρίου ἀσχολαί εἰς τὰ ἐπόμενα ἑνδεκα τμήματα·

- A' Μνημεῖα προϊστορικά.
 - B' Μνημεῖα ἱστορικά (κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἱστορίαν).
 - Γ' Μνημεῖα κλασσικά.
 - Δ' Μνημεῖα νομολογικά.
 - E' Μνημεῖα καλλιτεχνικά.
 - ς' Μνημεῖα γλωσσικά τε καὶ γραμματολογικά.
 - Z' Μνημεῖα δημοσιὰ τε καὶ ἰδιωτικά.
 - H' Μνημεῖα ἱστορικῆς γεωγραφίας καὶ ἱθνογραφίας.
 - Θ' Μνημεῖα βοζταντικά.
 - I' Μνημεῖα ἀσκητικά.
 - ΙΑ' Κοινοποιήσεις ξένων ἐν γλώσσῃ γαλλικῇ ἢ γερμανικῇ.
- Ἐπειδὴ δὲ ἕκαστος τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἰδικαιοῦτο νὰ ἐγγράφῃ ἐν οἰκίᾳ τοῦ ἐνδιαφέροντος τμήματος, ὁ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ἀντιπρόσωπος προτίμησε νὰ ἐγγράφῃ μίλλος ἐπιτροπῶν πολλῶν συγγένων, τμημάτων, διὰ νὰ ἀποτυπώσῃ τὸν ἐγκυκλοπαιδικὸν χαρακτῆρα τῆς ἐταιρίας, ἣν ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύῃ κατὰ προτροπὴν δι' ἡμετέρας ἀποκαλούμενης ἐν γράφῃ καὶ μίλλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀσκητικῶν μνημείων. Ἐν αὐτῇ δὲ προκαταρκτικῇ συνεδρίᾳ προέβη ὁ συμβόλιον εἰς τὴν ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἐκείνων ἐνὸς πρεσβυτοῦ καὶ ἐξ συμβούλων, αἵτε καὶ ἀπέτελεσαν τὴν διοικητικὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἐταιρίας ἣν νὰ διευθύνῃ τὰς κεντρικὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου ἐργασίαις μέχρι τέλους. Εἰτα αἱ ἐργασίαι καὶ ἐξελίξαντο πρὸς πρεσβυτοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν· ὁ ἡμετέρος δὲ ἀντιπρόσωπος, ἀγνοῶν τὴν ρωσικὴν ἡμέτερον νὰ ἀποδείξῃ

τὴν γραμματεῖαν τῆς τῶν ξένων κοινοποιήσεων ἐπιτροπῆας· οἱ πρόεδροι δὲ καὶ οἱ γραμματεῖς ἀπέλειπον ταυτοχρόνως τὴν ἐπιστημονικὴν συμβούλιον, οὗ καθήκον ἦν τὸ μὲν νὰ διευθύνῃ τὴν ἐπιστημονικὴν πορείαν, ὡς ἔστι νὰ ἐπιτερῇ τὴν εὐταξίαν τῶν ἐν ταῖς συνελεύσεσιν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου. Τὸ ἐπιστημονικὸν συμβούλιον συνερχόμενον καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὴν πορείαν τῶν ἡμερησίων συνεδριάσεων τῶν τε γενικῶν καὶ μερικῶν, αἵτινες ἰγίνοντο ταυτοχρόνως ἐν διαφόροις τοῦ πανεπιστημίου αὐθουσῶν. Καὶ ἐν μὲν ταῖς γενικαῖς συνελεύσεσιν ἀνεγινώσκοντο καὶ συνεζητούντο θέματα γενικοῦ ἰνδιαιρέματος, ἐν δὲ ταῖς μερικαῖς θέματα μερικῆ καὶ λεπτολόγα περὶ ἀντικειμένων ἀξιολόγων ὑπὸ ταύτῃ ἡ ἐλευθέρῃ τῇ ἐπιτροπῇ. Ἀνευ δὲ προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἐπιστημονικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐκτελεστικῆς καὶ τοιοκολλήσεως τῶν ἐν ἑκάστην ἡμέραν ὁριζομένων ἀναγνώσεων οὐδὲν μέλος τοῦ Συνεδρίου ἐδικαιούτο νὰ ὑποβάλῃ καὶ ἀναγνώσῃ αἰσθητὸς διατριβὴν του. Εἰς τοὺς συζητούντας δὲ καὶ ἀντικρούοντας τὰς ἰδέας καὶ ἐρρηκνείας τοῦ ἀγορεύου ἐπιτερχῆν νὰ ζητῶσι τρεῖς τὸν λόγον παρὰ τῶν προέδρων τῶν ἐπιτροπῶν. Ἡ εἰσοδὸς ἦν ἐλευθέρη χάριν τῶν ἀσπῶν τῆς Ὀδησσοῦ.

Μετὰ δὲ πᾶσας τὰς προκαταρκτικὰς ταύτας ὑλικὰς τε καὶ διοικητικὰς ἐργασίας τὸ Συνεδρίον ἰποήσαστο ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῇ 1ῃ ἀκριβῶς ἡμέρᾳ τοῦ αὐτοῦ στοῦ. Ἡ πρώτη συνέλευσις αὐτοῦ εἶχε γενικὸν καὶ πανηγυρικὸν χαρακτῆρα. Μετὰ ἱεροτελεστίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ πανεπιστημίου καὶ κατ' ἀλλήλων προσώπων τοῦ ἐπισκόπου Χερσῶνος καὶ Ὀδησσοῦ, ἐνεκρίνισκε τὸ Συνεδρίον ὅτι ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀδησσοῦ κ. Νεκράσωβ, ἀναπληρὸν τὸν ἀπόντα ἀντιπρόσωπον τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας, διὰ λόγου, ἐν ᾧ κατέδειξε τὴν συμπίαν τῶν ἐν τῇ νοτίᾳ Ρωσίᾳ ἀρχαιοτήτων ὡς ἀναφερομένων εἰς πᾶσας τὰς περιόδους τοῦ ἀνθρωπίνου βίου· διότι ἡ χώρα αὕτη, ὡς γνωστόν, ὑπῆρξεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι κοινὴ ὁδὸς, ἢ διήλθον πάντες οὐλοὶ τῆς τε δυτικῆς καὶ ἀνατολικῆς Εὐρώπης, κατακλιπόντες συνεπῶς διάφορα τῆς διακρίσεως αὐτῶν ἔθνη, ὡς νομίσματα, πῆλινά, μεταλλικὰ καὶ λίθινα ἀντικείμενα ἀνακαλυπτόμενα τὴν σήμερον ἐν χώμασι, τάφοις, ἀντροῖς, ποταμοῖς καὶ σωροῖς ἱερῶν· εἰς

ἡγάγε διὰ τοὺς ἀρχατοὺς τοῦ ὅ κ. Νεκράσωβ εἰς τὰς περὶ ρωσικῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης γενικότατας ταύτας δι' ἐπιμελητικῆς τῶν ἐν Ὀδησσῷ παραχθέντων ἀρχαιολογικῶν ἐργῶν προσθεῖς ἄλλα, ὅτι ἡ πόλις αὕτη κατέστη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν σπουδαϊοτάτη ἰστία τοιοῦτων ἱερῶν, ἰδίᾳ διὰ τὰ συγγράμματα τοῦ Brunii καὶ τοῦ κ. Γεωργίου γιέβιτε, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐν αὐτῇ αὐτοκρατορικὴν ἀρχαιολογικὴν καὶ ἱστορικὴν ἱεταίριαν. Τὰ ἱγκαίνια τοῦ Συνεδρίου ἔσπεψεν ἡ αὐθωρὶ ἰλθούσα τηλεγραφικῇ ἀγγελίᾳ τοῦ μεγάλου δουκὸς Σεργίου, ἀδελφοῦ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅτι ἀπεδέξατο εὐγνώμονως τὴν ἀπονεμηθεῖσαν αὐτῷ ἐπίτιμον προεδρίαν· ὁ δὲ τῆς πόλεως ὁμαρξὸς, ἔλλην τὸ γένος, κ. Γρηγόριος Μαρζλῆς, εἰς δὲ ὁρεῖται καὶ ἡ τοῦ Ὀδσσοῦ Μουσίου ἰδρυσις, προσπαγόμενα τὸ Συνεδρίον ἐν μέρει τῆς πόλεως δι' εὐχῶν, τιμῶν καὶ ἐνδοκριντικῶν ἱλπίδων. Ἐπεσπράγιστο δὲ τὴν ἀρχαιολογικὴν ταύτην πανήγυριν ὁ ἱστοριογράφος Ἠλιόδοκος διὰ λόγου, καταδείξαντος τὸν προορισμὸν τῆς συγχρόνου ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης ἐν τῇ μελέτῃ τῆς ἱστορίας τῶν ἐθνῶν.

Τούτων ὅτων γενομένων, ἤρξαντο πλείον αἱ τοῦ Συνεδρίου ἐργασίαι, ὧν μετέσχον ἀπειρέριθμοι σοφοὶ ῥάσοι τε καὶ ξένοι κοινοποιήσαντες περὶ ἀρχαίων μελέτας καὶ ἐρεῖνας μεγάλως συμβαλλομένους εἰς τὸν ἰδιωτικὸν καὶ πολιτικὸν βίον διαφόρων ἀρχαίων λαῶν. Ἡ σημαντικότης αὐτῶν κατεδείχθη μεγάλῃ· ἐπαισθητοτέρα ἡ κατασταθεῖσεται μετὰ τὴν καταχώρισιν αὐτῶν ἐν τοῖς δημοσιεύμασι τοῦ Συνεδρίου, ὅπου ἕκαστος δύναται ν' ἀρσῇ ὅτι χρησιμεύει εἰς γενικωτέρας συγγραφάς. Αὐτοῦμαι σφόδρα, ὅτι ἡ ἀγνοία τῆς ρωσικῆς γλώσσης δὲν ἦν ἡδὴ ἐν ν' ἀντιληθῇ λεπτομερῶς τοῦ περιεχομένου τῶν κοινοποιήσεων τούτων· ἀλλὰ χάρις τῇ φιλικῇ προθυμίᾳ πολλῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ συναδελφῶν καὶ τῇ αὐτοῦ ἐξετάσει τῶν ἐν αὐτῷ μελετηθέντων ἀντικειμένων ἠδυνήθη νὰ λάβω ἱπκαρεῖς σημειώσεις συμπληρωθεῖσας ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ εὐγενοῦς φίλου κ. Γεωργίου Βεγλιερῆ, ὅστις, κατ' αἰτησίαν μου, εὐρηστικῇ νὰ μοι παρέσχη ἐν μεταφράσει συνοπτικῆς εἰδήσεως περὶ διαφόρων ἀναγνωσμάτων ἀναφερομένων ἐν τοῖς ὑπὸ τῆς συνετάξεως τοῦ Νεορωσικοῦ Τηλεγράφου ἐκδοθεῖσιν ἰδιωτικοῖς τοῦ Συνεδρίου πρακτικῶν.

Ἡ ἀπαριθμῆσις ἀπάντων τῶν ἀναγνωσμάτων

Ἐὰ δὲ τῶν νομολογικῶν ἀναποτίσεων
σημειῶσι τὰς ἱστορίας: Ὁ κ. Κοβάρης σκαπ-
καθεγέρτης τῶν πανεπιστημίων Μόσχας, ἀ-
μείλιτος περὶ λευγῶν διολογικῶν περὶ τοῦ
λαοῦ τοῦ Καναδάου· ἐν ἰδιαιτέρῳ δὲ τῶν
γνώματι περιέργου τῆς περὶ τοῦ ὁρκ-
παράδοξου καὶ συνθηλαίας τῶν Ὁσσητῶν, ὁ
τύπος δὲ τούτου εἶχεν οὕτως: α' Ὁ ὁρκ-

μενος προσήρχετο εἰς τὸ μέρος, ἔνθα ἵστατο ὁ Θεός, ἔρριπεν αὐτοῖς τὸ τῆς κεφαλῆς ἀλγυμμά του, ὡς καὶ τὴν μάστιγόν του ἀπαγγέλλον τὸν ὄρον. Μιτὰ τινὰς ἡμέρας ταῦτα ἦν ἱππὸν ἐκείνῳ, διὰ τὴν λέξιν τὴν κατὰ τὴν ἀρχαίαν πρᾶγματ' αὐτοῦ· καὶ ἰὼν ὁ ἄρχατος τοῦ ὄρου φειδύει, ὁ Θεὸς ἐρρίπειν αὐτὸν ἀμέσως δι' αὐτοῦ τινος τρόπου. Ἐντεῦθεν παρὰ τὴν ὁ κ. Κυβαλιούσκης, ὅτι ὁ ἄρχατος τῶν Ὀσσεῶν ἦν εἰδος δικαστικῆς μαρτυρίας· τοῦτο ἵππερ, κατὰ τὴν ἐκτενὴ αὐτοῦ μαρτυρίαν, συνάγει εἰς τὸ νὰ ὦσιν οἱ Κουκάσιοι λαοὶ ὡς ἀπολίτευτοι, τοσούτω μᾶλλον, ὥς περ ἀπὸ τὸν Θεὸν ὡς ἀμείνον τὸν ἀνθρώπου καὶ τὸν ὄρον ἀνέστην ὁ κ. Κυβαλιούσκης καὶ παρὰ τοὺς Κελτοὺς καὶ τοὺς Ἀρμένιους, Ἰρμανέας καὶ Ρώσους. Ὁ αὐτὸς ὡμολογεῖ καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τῆς θείας δικῆς ἀποστέλλει, ὅτι αὐτὴ ἢ ἐν μορφῇ δικανικῶν μοναρχιῶν ἢ ἐν μορφῇ ἄλλων τυπῶν ἐστὶ πάντοτε ὡς αὐτὴ συνεχοῦς ἐξελίξις τῆς ἀρχαρχῆς ἐκείνης· ἢ δὲ ἔστι δική, ἢ ἀνευρίσκωμεν παρ' ἅπασιν τοῖς ἔθνεσιν πολιτισμένοις ἀρίστως ἀπαιεῖται διχοροτοπῶς ὡς, διὰ δογματικῶν ζήοντος ὕδατος, σιδήρου ἰμφοῦ, ψυχροῦ ὕδατος, πυρὸς κτλ. καὶ πάλιν, διὰ τυρικισμού καὶ ἄλλων μίσων, ἅτινα ἀπηρρίμμεν ὁ ὡμολογῆς ἱστορικῶς καὶ συγκριτικῶς πρὸς τὰ ἔθνη ἀρχαίων καὶ νεωτέρων λαῶν. Συνεπρὸς αὐτῶν, ὅτι πάντα ταῦτα γίνονται ἐνέκα τῆς πίστεως, ὅτι ὁ Θεὸς ὁ ἐμφανὲς πᾶν βῆμα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ἰνδιφορεῖται εἰς τοῦτο καὶ ὅτι προσπαθεῖ, ὥπως ὁ μὲν ἄθως σωζέται, ὁ δὲ ἐνοχος τιμωρεῖται. Ἄξιον δὲ σημειώσεως, ὅτι τὴν περ τοῦ ἱστορικοῦ καὶ δικανικοῦ τοσούτου ζητήματος ὡμίλει ἀπεδέξατο τὸ πολυτάκτως ἀκαρτέριον μετὰ σφοδρότητων καὶ μακρῶν χειρογραφήσεων. Ἐκτὸς δὲ τῶν θεμάτων τούτων, ἅτινα εἶχον μᾶλλον γενικὴν ἰνδιφορίαν, ὁ κ. Κυβαλιούσκης ἐπαρματεῖται καὶ τὸ εἶδος διακριτικῆς θέμας· Περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὀρθόδοξων ὁσίων τῶν ἐν ταῖς παραλλοῖς χώραις τῆς Μεσογείου κατὰ τὸν 11^{ον} καὶ 12^{ον} αἰῶνα. Βλέπει δὲ τὸ θέματος τοῦτο ἥσαν τὰ ὅσα αὐτοῦ ἐν διαφόροις βιβλιοθήκαις τοῦ βασιλείου τῆς Ἀρχαρχῆς ἐξετασθῆναι ἀπερρίμμενα πωλητικῆς ἔγγραφον, ἔξ ἧν μανθάνομεν, ὅτι πρῶτον ὦσιν μετὰ τῶν ἐν τῶν χωρῶν τούτων δούλων κατέχον οἱ Ἕλληνες, ἀκούου-

σιν οἱ Ἀρμένιοι, εἰτα οἱ Ἀλβανοὶ καὶ τέλος οἱ Ρώσοι, οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Παρσσοὶ. Μετὰ δὲ αὐτῶν σημειοῦνται καὶ Κιρκάσιοι, χριστιανοὶ ὅμως· διότι κατὰ τῆς μαρτυρίας τῶν περιωθέντων τούτων ἔγγραφων ἔπρεον οὗτοι χριστιανικὰ ὀνόματα, ἐξ οὗ δέχον, ὅτι ἐν Κουκάσῳ ὁ χριστιανισμὸς ἦν λίαν διαδεδομένος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Ἐκ δὲ τῶν ἀπαιτελογικῶν κοινοποιήσεων ἀναφέρω τὰς εἰς δύο· Ὁ κ. Σμύρνωρ ὡμίλει περὶ περιήγου ἱεραρχατικοῦ θέματος, ἥτοι περὶ τῆς παραστάσεως λίοντος καὶ ἡλίου ἐπὶ νομισμάτων τοῦ σιλιζιανικοῦ σουλτάνου Κέν Χοσρού-Μπιν-Κέν-Καλνδ, τοῦ ἀμειψαντος ἐν ἔτει 1237—1256. Τὴν παραστάσιν δὲ ταύτην ἀνέστην ὁ κ. Σμύρνωρ περιγραφομένην παρὰ τοὺς μουσουλμανικοὺς ἱστορικοὺς Ἀξινάβη καὶ Μουνιδιμ-ἱκοὶ ἀμειψασιν τοῦ μὲν ἐν τῇ ἐξ' ἱκατονταετηρίδι, τοῦ δὲ ἐν τῇ ιγ'. Προσθεῖς δὲ, καὶ ἐπὶ τῶν σιλιζιανικῶν νομισμάτων ἀπὸ τῆς συνεχοῦς καὶ τῶ ὅρους τοῦ Ἰσσοῦ Χρυστοῦ, ὡς καὶ τὸ τοῦ Κερτζίου, ἡλίσσιν νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι οὗτοι πρέπει ν' ἀποδοῦναι βαθεῖν ἐν τῇ πολιτικῇ σημασίαν εἰς τὰ ἱεραρχατικὰ ταῦτα, οὗτοι νὰ πιστεύωμεν, ὅτι κατὰ τὴν ἐξ' ἱκατονταετηρίδα ὤρισαντο στεναὶ σχέσεις μετὰ τῆς Κιρκασίας καὶ τῶν ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ Σιλιζιανῶν. Ἀλλ' ὁ κ. Οὐσπένσκις συνάγει τὰς θεωρίας τοῦ Σμύρνωρ παρὲρ τῆς ἐκείνης καὶ καθίσταται δυσχερὲς νὰ παραδεθῶμεν αὐτάς, διότι φρονεῖ, ὅτι ἡ ἱεραρχατικὴ παραστάσις λίοντος καὶ ἡλίου ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐκ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὤρισανμένην πάλιν μετὰ τῶν δύο μοναρχιῶν, Ἀνατολῆς τε καὶ Εὐρώπης· ἢ δὲ τῶν ἐπὶ τοῦ Κέν Χοσρού νομισμάτων παραστάσις θεωρεῖται, κατ' αὐτὴν, ὡς ἀπλοῦν ἐπισήμασμα, ὅπερ ἀπαιτῶν καὶ ἐπὶ νομισμάτων, ἅτινα ἥσαν ἐν χρῆσει πρὸ Μιθριδάτου τοῦ Εὐπάτορος.

Ὁ δὲ κ. Harkavy, μέλος τῆς Ἀκαδημίας Πιτρούπολης, κατέστησε γνωστοτέρην τὴν σημασίαν τῆς ἐπ' αὐτοῖς γενομένης ἀνακαλύψεως ἱεραρχικῶν χειρογράφων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἅτινα μετεκρύβοντο ἔλλην πλοῦτος εἰς Ρωσσίαν προερχόμενος ἐκ Ρόδου. Τὰ χειρογράφα ταῦτα κατὰ τὴν μέχρι σήμερον ἐρίαν τοῦ κ. Harkavy ἔχουσι μεγάλην παλαιολογικὴν σημασίαν, διότι μετ' ὅλης τῆς μέχρι σήμερον γενομένης προσόδου περὶ τοῦ

МЕЧНИКОВА

ζητήματος τῆς καταγωγῆς τῶν ἀλφάβητων, ὑπολείπονται ἔτι πολλὰ ἀμφιβολία ἐμβαλ-
λουσι εἰς πειρασμούς τοὺς περὶ τὸ ζήτημα
τοῦτο ἀσφαιρούμενοι. Καίτοι ἀποδείχθη, ὅτι
πάντα σχεδὸν τὰ ἀνατολικὰ καὶ εὐρωπαϊκὰ
ἀλφάβητα ἀνάγονται εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν
γραφικὴν ρίζαν, τὴν τῆς σημιτικῆς, καίτοι
γινώσκουμεν, ὅτι οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι παρέ-
λαβον τὸ ἀλφάβητόν μας ἐκ τῶν Φοινίκων,
καίτοι πάλιν ἀποδείχθη, ὅτι τὸ σημιτικὸν
ἀλφάβητον παρῆλθεν ἐκ τῆς αἰγυπτιακῆς ἱε-
ρογλυφικῆς γραφῆς, ὑπάρχουσι ὅμως ἐν
πίσταις τῆς σχετικαῖς ἀποδείξεσι καὶ ἐρεῖ-
ναι χροῖα τὰς αὐτὰ καὶ τὴν αὐτὴν, ὥστε
δυνατὸν νὰ εἴπω τις, ὅτι τὸ περὶ τῆς κατα-
γωγῆς τῶν ἀλφάβητων ζήτημα δὲν ἐλύθη
ἐντελῶς ὁριστικῶς. Κατὰ τὸν κ. Harkavy πα-
ρατηρεῖται, πλεῖστα ἔτι ἄλλα παλαιογραφικὰ
ζήτῃματα καὶ ἐν τῇ ιστορίᾳ τῆς γρα-
φῆς τῶν ὁρίων ἀσιατικῶν λαῶν, καὶ ἐν τῇ
ιστορίᾳ τῶν Ἑλλήνων, λατινικῶν καὶ σλαβι-
κῶν ἀλφάβητων τοιαῦτα διὰ παρατηρούν-
ται, καὶ μέλλουσιν πολλὰ πλεονάζειν, καὶ ἐν τῇ
ιστορίᾳ τῆς γραφῆς τῶν σημιτικῶν λαῶν.
'Ἄλλ' ἂν τὸ τῆς κλασσικῆς παλαιογραφίας
ζήτημα ἐπὶ τοῖς μάλιστα ὑπολογιστέως
προσέδωκεν, ὁρῶμεν ν' ἐκπληρωθῇ αὐτὴς
εἰς τὰς εἰς αἰτίας, α' ὅτι ἡ τοῦ ζήτημα-
τος τοῦτου ἀνάπτυξις ἤρξατο πρωτότερον,
καὶ β' ὅτι διετηρήθησαν καὶ ἐξεδηλώθησαν
πλείονα κείμενα καὶ μέλιστα ἑλληνικὰ, ὧν
ἡ παλαιογραφικὴ ἀξία σχεδὸν καθ' ἑαυτὴν
γίνεται παράστις τῆς συμπληρώσεως πλε-
λῶν γραμμάτων. Ἡ τοῦ σημιτικοῦ ὅμως ἀλ-
φάβητος ἱστορία διατελεῖ εἰσὶ ἐν σπαρ-
γάνοις, ἐπειδὴ τὰ εἰς χρῆσιν αὐτῆς κείμενα
εἰναι ὀλίγα, ἡ δὲ ἐκδοσις αὐτῶν ἤρξατο
πολύ μεταγενέστερον τῶν κλασσικῶν τοῦτου
δ' ἔνεκα ἀπορείται ἔτι, πῶς νὰ λυθῇ
πλείστα ζήτῃματα ἀναγόμενα εἰς τὴν σημι-
τικὴν παλαιογραφίαν. Ὅστε, ὥς ἐν τῷ ζή-
τηματι ἄλλων γραφῶν, οὕτω καὶ ἐν τῷ τῆς
σημιτικῆς, τὰ μέγιστα συμβάλλεται ἡ ἀνα-
κάλυψις ἀγνοησάντων σχετικῶν κειμένων, δι' ὧν
τὸν ὅτι ἐπαυξάνονται αἱ ἡμέτεραι περὶ τοῦ
θήματος τοῦτου παλαιογραφικαὶ γραφαί· διὸ
ἡ τοῦ κ. Harkavy ἀνακάλυψις τῶν εἰρημέ-
νων ἑβραϊκῶν χειρογράφων ἔχει ὑπὸ τὴν
ἐποψιν ταύτην ἰδιαιτέρας σημασίας. Ἐπειδὴ
τὸ ἐν αὐτοῖς ἀλφάβητον παρουσιάζει σύστημα
ἑβραϊκῆς γραφῆς διάφορον τοῦ κοινῆς ἱγνώ-
σμενου ἐν τοῖς σωζομένοις ἀπείροις ἑβραι-

κοῖς κώδεξιν. Ἀλλὰ τὰ χειρογράφα ταῦτα
ἔχουσι καὶ καθαρὸς φιλολογικὴν σημασίαν,
ὥς περιλαμβνόμενα κείμενα τῆς Παλαιᾶς
Διαθήκης, περὶ τῆς κριτικῆς τῶν ὑποκριν-
όμενων ἐνδιαφέρεται οὐ μόνον ὁ στενὸς κύ-
κλος τῶν θεολόγων καὶ φιλόλογων ἀλλὰ καὶ
πάντες ἀνεξαρτέτως οἱ λόγιοι, ἐν οἷς ἰδίᾳ
διαπρέπουσιν οἱ Ἀγγλοὶ, οὗς συγκρίνει τὰ
μέγιστα πᾶν τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ θείον
καὶ ἱερὸν Holy Bible. Ὁ τῆς Ὁζωνίας βι-
βλιοπώλης Neubauer εὐρισκόμενος ἐν Πε-
τρούπολει καὶ πληροφορηθεὶς τὴν εἰρημνίαν
τοῦ κ. Harkavy ἀνακάλυψιν ἔσπευσε ν' ἀ-
ναγγεῖν αὐτὴν τηλεγραφικῶς εἰς τὸ Times,
ἀμέσως δὲ ὁ κ. Harkavy ἔλαβε τὴν τηλε-
γραφικὰ καὶ ἐπιστολῆς ἐκ διαφόρων χω-
ρῶν ζητοῦντα ἐκτενέστερας λεπτομερείας
πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς περιεργίας αὐτῶν
μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς περὶ τῶν
εἰρημνῶν χειρογράφων μελέτης τοῦ κ. Har-
kavy. Ὁ κ. Harkavy μετὰ τὴν κατὰ δεξιὴν
τοῦ ὁρῶμενου τῆς ἀνακαλύψεώς του, εὐρε-
στέτην, χρεὶν τῶν μελῶν τὸν Σουεδόριου καὶ
τῶν ἀκροατῶν, νὰ περιγράψῃ λεπτομερῶς τὰ
εἰρημνὰ χειρογράφα συνοψίσας οὕτως ἐκτενῶς
μελέτην καὶ ἐρευναν περὶ αὐτῶν γραφείων
γεωμανιστῶν καὶ καταγορισθεῖσαν ἐν τε τοῖς
ὁρῶμεναι τῆς ἐν Πετρούπολει Ἀκαδημίας
καὶ ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, ὅπερ διακρίνεται εἰς ἑξ
κεφάλαια περιλαμβνόμενα τὰ κατὰ τὴν ἀνα-
κάλυψιν τῶν χειρογράφων, τὴν κατάστασιν
καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, τὰς περὶ τῆς
γνωσιμότητος τῶν ἀποδείξεων, φωτογραφημέ-
νων, πίνακας μετὰ ἑρμηνείας καὶ τέλος
ἐν ᾧ καταλόγον τοῦ ἐξ αὐτῶν σχηματιζο-
μένου ἀλφάβητου. Σημειώσω δὲ ἐν πα-
ρόδῳ, ὅτι ἡ τοῦ κ. Harkavy ἀνακάλυψις, αἱ
περὶ αὐτῆς ἐπιστολαὶ καὶ διατριβαὶ τοῦ αἰ ἐν
ἐρμηνοῖς καὶ περὶ ὁρίων τεύχεσι καταγο-
ρισθεῖσαι, ὥς καὶ ἡ τελευταία ἀφ' ἧς σχετικῆς
συγγραφῆς τοῦ ἑαυτοῦ μεγάλῃν ἐν Εὐ-
ρώπῃ ἐντύπωσιν καὶ ἐν τῇ ἐπιστημονί-
κῃ, συζητούμενην ἔτι καὶ νῦν ἐν Ἀγγλίᾳ,
ἐν Ἀμερικῇ, ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ.

Ἐκ τῶν τοπογραφικῶν, γεωγραφικῶν καὶ
ιστορικῶν κοινοποιήσεων ἀνατρεφόμενος ἔπο-
νείας. Ὁ κ. Ν. Ν. Βασίλειος ἀνέλαβε
περὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν οἱ Κιρκισταὶ ἀνα-
βάντες τὸν ἰσλαμισμόν, ἀποδείξας ὅτι
τὸ θρησκείμα τοῦτο ἄγνοον ὅν πρότερον
τοῖς Κιρκιστοῖς, διεδόθη παρ' αὐτοῖς κατὰ
τὸν III' μόνον αἰῶνα, καὶ β', ὅτι ἡ τοῦ χρι-

στανικὸν θρησκευτικὸν ἀντικατάστασις ἐγένετο ἐξ ἀπερισπείας τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως, ἥτις κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἠλθοῦσα εἰς ἐσχάτη μετὰ τῶν Κιργιζίων ἐλάμβανεν αὐτούς ὡς μουαβιανούς, κατ' ἀποροδίαν δὲ αὐτῇ ὑπεβλήθη τε καὶ διηκούετο μεγάλως τὴν παρὰ τοῖς Κιργιζοῖς διδασκίαν τοῦ ἰσλαμισμοῦ. Ὁ αὐτὸς δὲ ἀνέγνωσε καὶ ἐπὶ τῇ ἀποδεικτικῇ πραγματείᾳ περὶ τοῦ τίς ἦν ὁ μέγας τοῦ βορρᾶ Χάγανος, εἰς ὃν ὤφειτο κατὰ τὴν Ζ' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα ὁ μονάρχης τῶν Χαζάρων. Γνωστὸν δὲ, ὅτι εἰς Χάγανος ἐν τῇ 826, βασιλεύοντος τοῦ αὐτοκράτορος 'Παυλίαν, ἐπέπεσε κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Ἀζέρων του καὶ διημερῶς ἔκτακτον δραστικὴν ἐστιασὶν βυζαντινῶν ἡναγίσθη ἡ πόσις. Αἱ περὶ τοῦ Χάγανου πληροφορίες τῶν ἀμετέρων καὶ αἱ τῶν ἀσκητῶν συγγραφέων εἰδήσεις, εἰς ἵκαν συγκεφαλαιώθη. Καὶ κατὰ μὲν τὰς παρὰ τοὺς ἀρμένιους ἱστορικοὺς εἰδήσεις ἀποδεικνύεται, ὅτι οἱ πλείονες ἐκείνης Χαζάρου ἦσαν πᾶσι γματι ὑποταγμένοι εἰς ἓν μέγαν Χάγανον. Ἄλλ' ὁ κ. Παγκύριος μελετήσας εἰδικῶς τὸ ἱστορικὸν τοῦτο θέμα παραδέχεται, ὅτι κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα, καὶ ἰσως ἐνωρίτερον, οἱ παρὰ τὴν Βόλγαν Χαζάρου ἦσαν ὅμοιοι μόνον ὑποτέλεις εἰς τοὺς Χαγάνους τοῦ βορρᾶ, ἄρχοντας τῆς μέσης Ἀσίας καὶ καλουμένους βασιλεῖς τῶν Τούσκων. Ἄλλ' αἱ παρὰ βυζαντινοὺς καὶ ἀρχαῖν ἱστορικοὺς εἰδήσεις μαρτυροῦσιν, ὅτι τὸ πολίτευμα τῶν Χαζάρων ἦτο καθαρῶς διερχικόν, καὶ ὅτι ὁ μὲν Χάγανος, ὡς ἀνώτατος ἄρχων, ἀπέλαυε μεγίστων τιμῶν θεωρούμενος μονάρχης ἱερώτατος, πλὴν οὐδὲν πραγματικὸν κυριαρχικὸν δικαίωμα ἐκείνητο ἐπὶ τῶν Χαζάρων, ὧν ἡ ἀπόλυτος ἐξουσία εὐρίσκειτο ἐν ταῖς χερσὶν ὑποτέλους ἄρχοντος, καλουμένου Bek καὶ ἐκτελούντος ταῦτο γράφοντος χρὴ ἀριστοκρατίῳ. Οἱ δὲ ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ λέγουσιν, ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῶν Χαζάρων, Τζεμπου-Χαγάν, εἰναι ὁ ἀντικατεῖς τοῦ ὑπεράτου Χακάν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἄρχων ἰδιαιτέρος· οἱ δὲ βυζαντινοὶ ἱστορικοὶ τὸν μὲν Τζεμπου-Χαγάν ἀντικαθιστοῦσι διὰ τοῦ Ζιέβελ, ὅστις κατ' αὐτοὺς ἦτο μόνον Bek τῶν Χαζάρων. Ὁ κ. Βεσλόφσκις ἐρευνῶν πᾶσας ταύτας τὰς μαρτυρίας συμπεραίνει, ὅτι ὁ πρὸς βορρᾶν ὑπεράτος Χάγανος εἰναι ὁ αὐτὸς τῷ Χακάν, ὃν καὶ οἱ ἀσκητοὶ καὶ οἱ βυζαντινοὶ ἱστορικοὶ συγχέουσιν· αἱ δὲ τῶν ἀρμένιων

συγγραφέων μαρτυρίαι περὶ τῆς ἐξαπλώσεως τῆς κυριαρχίας τοῦ Χάγανου τῶν Χαζάρων καὶ ἐπὶ χωρὶν τινῶν τῆς μέσης Ἀσίας, ὡς καὶ αἱ σχέσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς Τούσκους, περὶ τοὺς αἰῶνας οὐ μόνον ἀπὸ τῶν ἱστορικῶν ἐνδιαφέρουν, ἀλλὰ καὶ σημαντικὴν διὰ τὴν διαλεύκανσιν ἄλλων γεγονότων τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀσιατικῆς ἱστορίας καὶ ἠθνολογίας.

Ὁ δὲ κ. Α. Μ. Ποδζέβαλωφ ἀνεκάλυψε συμβολὰς τινας εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἀρχόντων τοῦ Κιμμερίου βοσπόρου ἐπὶ τῇ βῆσει ἐπιγραφῶν καὶ νομισμάτων. Περὶ τὸ θέμα τοῦτο ἠσχολήθη τὸ κατ' ἀρχὰς ὁ Κόλλε πρό ἐξηκονταετίας, ἀλλὰ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Ποδζέβαλωφ νεώτεροι ἀνακάλυψαι καὶ μελέται ἀνακαλύπτουν διαφέρους τοῦ Κόλλε θεωρίας. Τὸ θέμα αὐτοῦ ἤρξατο ἀπὸ τοῦ περὶ τῶν διαφόρων πολιτευμάτων τῶν Κιμμερίων ζητήματος, ὅπερ θεωρεῖ λεγόμενον, ἀμα ὡς καθαρῶς ἡ καὶ ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἐπεκράτησε τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα. Εἶπε δὲ, ὅτι αἱ ἐν τῷ Κιμμερίῳ βοσπόρῳ εἰρηναῖαι ἀποικίαι ἤρξαντο, κατὰ τὸν Σιμμήριον, ἀπὸ τοῦ Ε' αἰῶνος π. Χ., ὅτι εἰς σημαντικὴν καὶ ἰσχυρὰ ἀριστοκρατίαν, οἱ δὲ βασιλεῖς κατὰ διόδωρον τὸν Σικελιώτην ὠνομάζοντο Ἀρχονταί. Ἀπὸ δὲ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς τῶν Σπαρτοκιδῶν δυναστείας ἤρξατο τὸ πολίτευμα τῶν Ἀρχόντων-Βασιλέων, ἀρχόντων μὲν καὶ Ἕλλησι, βασιλῶν δὲ παρὰ τοῖς βαρβάραις ὀνομαζομένοις. Ἀπασι δὲ αἱ ἀποικίαι αὐταὶ, εἰς τὰς τῶν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν συνεχῶν σχέσεων τῶν ἀπέβησαν τότε ἀκαμαιοτάται διανομήσεις τε καὶ πολιτικῶς. Ἐγένετο δὲ παραδεχθῆναι τὴν σημερινὴν, λέγει ὁ κ. Ποδζέβαλωφ, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἐποχὴν ὑπῆρχον ταῦτοχρόνως δύο ἐν Κολχίδι βασιλεῖς. Ἀκολουθῶς τρῶται διωρθώσεις τινας εἰς τὴν μέχρι τοῦδε παραδεγεμένην χρονολογίαν, ἥ ὧν γίνετο φανερόν, ὅτι τὸ τῶν Κιμμερίων βασιλεῖον διημοκρατήθη τὸ πρῶτον οὐχ ὡς ἐνομίζετο, παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Περισίδου Α', ἀλλὰ παρὰ τῶν τοῦ Λεύκωνος Α'. Ἐπίσης ἀνέφερεν, ὅτι τῷ 284 εἴται π. Χ. τὸ ἐν τῷ βοσπόρῳ πολίτευμα ἤρξατο βαθμωδῶς νὰ μεταβάλληται εἰς πολίτευμα μοναρχικόν· τοῦ ὅπερ ὅλοι, ὅτι ἐντεῦθεν αἱ ἡγεμονίαι ἤρξαντο νὰ τιτλοφορῶνται βασιλεῖς παραλείφοντας τὸν τίτλον Ἀρχοντες-Βασιλεῖς. Μετὰ δὲ τὴν ἀπεριβλήσιν τῶν βασιλέων τούτων καὶ τὴν ἀρήγησιν τῆς πα-

МЕЧНИКОВА

λίαν ἀμφιβολοί. Ἡ μᾶλλον δὲ πιθανωτέρα ὑπόθεσις εἶναι, ὅτι ἀνομήσθη Μαύρη θάλασσα ἡ θάλασσα ἐκείνη, ἥτις κατ' ἀρχὰς μὲν ἐλέγετο Ἀζίνους πόντος, ἀκολούθως δὲ γεωγραφικῶς προσετὴ τοῖς Ἑλλήσιν ἱππωνομήσθη Ἑζίνους Πόντος, ἐπειδὴ τὰ παλαιὰ αὐτῆς μέρη καὶ ὑπὸ τῶν ὑπερβορείων Κυμμερίων οἰκουμένων ἀνομήσκειν ὁ Ὀμηρος χώρας νυκτός, τὸν δ' ὀφείλουν αὐτῶν νυκτερινὸν κατ' ἀντίθεσιν τοῦ ἡμερήσιου· ὅθεν καὶ ἡ θάλασσα αὐτῶν μελαγχολικὴ καὶ σκοτεινὴ, τοῦτέστι μαύρη.

Ὁ δὲ κ. Μοδέσκιω ὤμιλησε περὶ τῆς παρὰ Ρώσους πρὸς τὰς καὶ ὀρθογραφίας τῶν ἑλληνικῶν λέξεων καὶ πάλιστα τῶν ὀνομαστικῶν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Πόντου ἀποικιῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Ἀποδείξας τὴν ἐν τῷ θέματι τούτῳ ὑπερσπέρην ἐν τῇ προσεχῇ γλώσσῃ ἀναξίαν, προσετίθει διόρθωσιν κατὰ τὸν ἀκολουθον τρόπον. Ἐμὲν τοῖς κυρίοις ὀνόμασι μὴ μεταφράζειν τοὺς ὀδύτρον γένος διὰ τοῦ θηλυκοῦ, ἀλλὰ φυλάττειν τὸν τῶν τοῦ ἀσενικοῦ ρωσικοῦ γένους, γράφειν δὲ καὶ προσερίει τὰς μὲν ἡτον γνωστὰς λέξεις μετὰ τῶν ἑλληνικῶν καταλήξεων, ταῖς δὲ μᾶλλον ἐγνωσμέναις χρῆσθαι ἐν τῇ γραπτῇ λόγῳ ἀμεταβλήτους.

Ἐκ δὲ τῶν μερικῶν ἀρχαιολογικῶν κοινοποιήσεων σημείω τὰς ἑπομένους· Ὁ κ. Τσάτσαερ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν ἔτει 1884 ὁκτωβρίου 22 συμπιπτούσης ἑκατονταετηρίδος τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ φιλολόγου Φριδερίκου Gottfried Welcker ἀνέγνωσε λεπτομερῆστατον αὐτοῦ βίον, δι' οὗ ἐγνωμεν τὸν πρὸς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἔρωτα τοῦ ἀνδρός ἐκείνου, ὡς καὶ τὴν δραστηριότητα αὐτοῦ, μετ' ἧς ἠδυνήθη νὰ ποιήσῃται μεγάλας ἐπιστημονικὰς προόδους πρὸς ὠφέλειαν τῆς μυθολογίας καὶ φιλολογίας. Ὁ δὲ κ. Πομαλοδσκις ἀνέπτυξε τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν σημασίαν τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ Ρωμαίοις ἐπιτιμῶν προσωπιδίων. Ὁ δὲ κ. Latycheff ὤμιλησε περὶ τῆς πορείας τῶν ἱερυνῶν αὐτοῦ πρὸς ἐκδοσιν ἀπασῶν τῶν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ρωσίᾳ εὐρεθεισῶν λατινικῶν καὶ ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν. Αἱ μέχρι σήμερον γνωσθεῖσαι λατινικαὶ ἐπιγραφαὶ εἶναι ὀλίγισται, ἀλλ' αἱ ἑλληνικαὶ ὑπερβαίνειν τὰς χιλιάς. Εἰς τὸν κ. Latycheff ἀνετίθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Πετρούπολεως ἡ συλλογὴ ἀπασῶν ἀνεξεκρίτως τῶν ἐπιγραφῶν τούτων, ἡ ἐκ νέου ἀντιγραφή καὶ ἡ ἐρμηνεία αὐτῶν πρὸς τοῦτο δὲ ἐποιήσατο καὶ περι-

γῆσιν, καθ' ἧς οὐ μόνον τὰς τῶς ἐγνωσμένας ἐπιγραφὰς ἀκριβέστερον ἀντίγραφει, ἀλλὰ καὶ ἀνεκδοτὰς ἀνακάλυψεν. Ὁ κ. Latycheff εἶπε σύν ἄλλοις, ὅτι εἰς τὸν κατεργασμένον τοῦ σπουδαίου τούτου ἔργου μεγάλως ὠφελήθη καὶ ἐκ τῶν ἐπιγραφικῶν ἐκδόσεων τοῦ Boeckh, τοῦ Μουρζακίεβιτς, τοῦ Φιλίππου Bruun, τοῦ Γιουργιέβιτς, τοῦ Λεόντιεφ, τοῦ κόμητος Οὐδάρωφ, τοῦ Πομαλοδσκι καὶ τοῦ Ἀσκόλωφ, ὧν αἱ σχετικαὶ διατριβαὶ καὶ μελέται διευκόλυναν αὐτῷ τὴν συλλογὴν τούτου τοῦ μέχρι σήμερον γνωστοῦ ὅλκου· τούτου δ' ἐνεκα γνωρίσας ἀπασαν τὴν σχετικὴν βιβλιογραφίαν, παρεσκεύασεν ἔργον, ὅπερ καὶ τὴν Ρωσίαν θὰ τιμῇσθαι ἐν ταῖς κλασσικαῖς σπουδαῖς καὶ ταύτας θὰ ὠφελήσῃ τὰ μέγιστα. Ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Συνεδρίου εἶδον τὰ πρῶτα ἐξ τυπογραφικῆς ὀρίλλας τοῦ πρωτοφανοῦς τούτου Corpus τῶν ἐν Ρωσίᾳ ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν, αἵτινες εὐρίσκονται ἐν αὐτῷ διηρημέναι κατὰ τόπους· παρέχονται αἱ διαφοραὶ γραφαὶ καὶ αἱ σχετικαὶ πληροφροῖαι τῶν προτέρων ἐκδοτῶν, ἡ ἐρμηνεία αὐτῶν λατινιστὶ γράει τὸν ἀπαιτητὸν ἀρχαιολόγων καὶ φιλολόγων, καὶ ἐκδόσεως ἐπιγραφῆς συντητικῆς μετὰ φράσεως ρωσιστὶ διὰ τοὺς ἐλαττοῦς λογίους τῆς Ρωσίας. Ὁ κ. Latycheff παρέσχεν ἱκανὰ ἐξήγημα εἰς τὴν ἐπιτυχῇ ἐκτίλειαν τοῦ ἔργου τούτου διαμένοντας ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τριετίαν, ἡδυνήθη τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ κατὰσχίσῃ ἐν τῇ δειλότητι τῆς Γαλλικῆς καὶ Γερμανικῆς Σχολῆς διαφόρους ἐπιγραφικὰς ἀντιρρήσεις, ἀνακάλυψας δὲ εἰς Ρωσίαν ἐδοκίμασε περὶ τοῦ αἰολικοῦ καὶ δωρικοῦ μνησθέντων σπουδαϊοτάτην συγγραφὴν, ἐν ἧ περιετρίβει, ὅτι πᾶν τὸ μέχρι τοῦ ἔτους 1888 σχετικὸν φιλολογικὸν τε καὶ ἐπιγραφικὸν ὅλκον ἐχρησιμοποίηθη λίαν μεθοδικῶς.

Ὁ αὐτὸς δὲ ἐκινουνοῖσιν εἰς τὸ συνέδριον καὶ ἐπιγραφικὰς συμβολὰς εἰς τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, παρουσιάζας πρὸς τοῦτο ἰδίαν μονογραφίαν, ἐν ἧ κατὰ τὰς ἐπιγραφικὰς πηγὰς διασαφηνίζεται τὸ πολίτευμα τῶν ἐν Κριμαίᾳ δωρικῶν ἀποικιῶν. Τὸ θέμα τούτο ἦν ὅλος πρωτότυπον· μικραὶ εἰρήσεις ἀπαντῶσαι ἐν ἐπιγραφαῖς τῆς Χερσονήσου καὶ Χαλκιδόνος, ὡς καὶ εὐρήθηκα τινα χωρὶς ἀρχαίων συγγραφῶν, συντέλειαν εἰς τὸ νὰ διευκρινισθῇ τὸ πολίτευμα τῶν ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ ἡμετέρων προγόνων.

ΕΠΙΜΕΤΗΡΙΚΟΒΑ

Ὁ δὲ κ. Dubruux ἰκοινοποίησέν τινας παρτηρσεις του περὶ τῶν ἐν τοῖς ἱερείοις τοῦ Παντικαπλίου ἀνακαλυφθέντων τέφων, περιγράφας τὰ εἶδη αὐτῶν καὶ συγκρίνας αὐτὰ πρὸς τέφους ἄλλων χωρίων. Ὁ δὲ κ. Giel διεσπάρησε τρία μονογράμματα ἀπνετώμενα ἐπὶ ἑλληνικῶν νομισμάτων τοῦ Κιρμερίου Βασίλεως ἀποδοδιδόμενα εἰς τὸν βασιλέα Εὐδούλῳν ἢ κ. Giel ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ τοῦ κ. Ὁρέζνικωφ θεωρία περὶ ἀποδόσεως τῶν μονογραμμάτων τούτων εἰς τὸν Μυθιδάτην Εὐπάτορα εἶναι ἀκριβέστατος καὶ ὅτι κατ' ἀκριβεστέραν αὐτῶν μελέτην ἀναφέρονται μάλιστα εἰς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως Μαχάρου Εὐδωτόρος.

Ἡ φιλολογικὴ δὲ ἐνδιέφερον εἶχον σὺν ἄλλοις καὶ τὰ ἐξῆς θέματα· περὶ τῶν σλοουὶαν μεταφραστῶν τοῦ Βόγγεγελου ὑπὸ Voskresiensky, ὅστις ἀπέρριπεν ἀπαντὰ τὰ σωζόμενα ἀντίγραφα, ὅπως αὐτὴ γένῃ καὶ προσδιώρῃσιν τὴν ἀριστερίαν καὶ ἀκαρίαν ἐποχὴν. Ὁ δὲ κ. Harkavy ὥληται περὶ τινος ἀρχαίου ρωσικοῦ λεξικοῦ, ὅπως αὐτὸ συνταχθῇ χρεὶν τῆς ἐξηγήσεως δυσκόλων λέξεων ἑνῶν κυρίως γλωσσῶν, ἰδίως δὲ ἱερογροφικῶν.

Ἐν τῷ βυζαντινῷ δὲ αἰώνῳ εἶχον κοινοποιηθῇ τὰ ἐπόμενα θέματα· Ὁ κύριος Tolstoi ὥληται περὶ τοῦ σήματος τῶν πρώτων ρωσῶν χριστιανῶν ἡγιασμένων, ὅπως ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν νομισμάτων, ἅπαντα ἐκ τῶν ὁ ἡγιασμένος Βλαδὶμῆρος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ χριστιανισμοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν βυζαντινῶν νομισμάτων. Παριστὰ δὲ τὸ σήμα τοῦτο τὸν Νικηφόρον Βομωνικὸν καὶ τὴν Μαρίαν μετὰ αὐτοῦ ἐν γαρίν ἀπολλύοντες εἰς κορυφὴν ἐν εἰδὴ ἡμισελήνου μετ' ἀφελείας κερκτον ἔχουσιν ἐν τῷ μέσῳ σταυρόν. Κατὰ τὸν κ. Τολστόην τὸ σήμα τούτου παριστᾷ ἰσως τὸ ὅπ τοῦ Βυζαντίου δοθὲν εἰς τὸν Βλαδὶμῆρον ἑβδόμῳ. Ὁ κ. Πακρόβσκι περὶ τῆς τελευταίας κρίσεως (ἡ δεύτερης παρουσίας), κατὰ τὰ μνημεία τῆς ἑλληνορωσικῆς τέχνης. Ὁ συγγραφεὺς ἀπεδείκνυεν εἰς τὰ ἀκούσθη συμπεράσματα· α' ὅτι ἡ ἐν τῇ τέχνῃ παρστάσις τῆς τελευταίας κρίσεως ἔχει κυρίως σημασίαν συμβολικὴν· β' ὅτι ὁ ὁριστικὸς αὐτῆς τύπος ἀνεπτόγη βυθιζήδων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν τῇ εἰς τῇ Γερμῇ παρστάσεως, αἱ δὲ διευτερεύουσαι σχετικαὶ διακρίσεις ἀποδοτεῖσαι εἰς τὴν βυζαντινὴν καλλιτεχνίαν καὶ ἀκούσθη εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν. Ὁ κ. Ἀδίσφρ περιέγραψε

τὸν ἐν Κερτζίφ περιωθέντα ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὅστις κατ' αὐτὸν χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ II' αἰῶνος· ὁ ναὸς οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν ἐκεῖ ὁμογενὴ κοινότητα· ἐπεκαλέσθη δὲ ὁ κ. Ἀδίσφρ τὴν μέριμναν τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως πρὸς διδασκίαν τοῦ ἑλληνικοῦ μεσαιωνικοῦ τούτου μνημείου. Ὁ δὲ ἐξ Εὐπατορίας πρωθιερεὺς Ἰακωβος Γζουτούριν ὥληται περὶ ἑλληνιστῶν ἐν σπλάκτοις τῆς Κριμαίας. Τοιούται, εἰπὺν, εὐρίσκονται ἐν Ἰγερμαν, ἐν Τζερλίν-Κερμέν, ἐν Ἐσκι-Κερμέν, ἐν Μαγγούσφ (πλησίον τοῦ χωρίου Σούλης), ἐν Καβλ-Καλπέν, ἐν Τεπι-Κερμέν καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους Βάκλα παρὰ τὸν ποταμὸν Ἀλμαν. Ἀπασαι δὲ εἶναι τριχόκοντα, ἐξ ὧν πολλὰ ἡρεισμέναι· σπουδαιότεραι δὲ εἶναι αἱ περιέχονσαι τοιχογραφίας μετὰ χρονολογίῶν· μία δὲ τοιαύτη εὐρίσκεται ἐν Ἰγερμαν, ἐτέρη ἐν Ἐσκι-Κερμέν φέρουσαι ἑλληνικὰς χρονολογίας τοῦ II' αἰῶνος· τῶν λοιπῶν δὲ ἑλληνιστῶν αἱ χρονολογίαι εἶναι τοῦ I' αἰῶνος. Ἡ μελέτη τῶν τοιχογραφιῶν τούτων ἐνδιέφερον λίαν τὴν ἱστορίαν τῆς χριστιανικῆς καλλιτεχνίας. Ὁ δὲ κ. Luycky ὥληται περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει τειμένους Φεινέ-Παμισὶ (πρότερον μονῆς τῆς Παρμακρίστου)· συμπεραίνει δὲ ὁ κ. Luycky, ὅτι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ ναοῦ τούτου ἀνήκει εἰς τὴν διυτέρην περίοδον τῆς ἀκμῆς τῆς βυζαντινῆς καλλιτεχνίας. Ὁ δὲ κ. Σούλσφφ ἰκοινοποίησεν ἱεράνας του περὶ ἀρχαίων ἐξήλων ἐκκλησιῶν εὐρισκομένων ἐν τοῖς κυβερνείοις Κωνσταντίνου καὶ Ἀρχαγγέλου. Κατ' αὐτὸν αἱ τοιαύται εἰδήσεις ἑκκλησιαί ἤρξαντο ἀπὸ τοῦ II' αἰῶνος. Κατ' ἄρχας μὲν ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ρυθμοῦ αὐτῶν ἀρκετοῦσθαι τὸν χαρακτῆρα τῆς τότε ρωσικῆς ἱστορίας· ὅτι δὲ ἡ Μεσσηνία ἐγένετο πρωτεύουσα τῆς Ρωσσίας, ὡς ἐν τοῖς βορείοις ἐκκλησίαις κυβερνείοις ἑκκλησιαστικῆς ἀρχιτεκτονικῆς αἰσθῆς ἔλαβε μορφήν ἀνταβλήτων διασωθῆσθαι μὴ γὰρ τῆς σήμερον. Ὁ δὲ κ. Τρόϊτσκι, ὡς περὶ τοῦ συμβολικοῦ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀκρόας, δηρομύθως ἐκ τοῦ σχεδίου τοιαύτης ἀκρόας ἀνακαλυφθεὶς ὅτι αὐτὸ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἰνμυλ. Ὁ κ. Florinsky ἰκοινοποίησε λόγον περὶ τοῦ ὅπ' αὐτοῦ εὐρέθεντος ἐν Τυρνόβου ἀγνίστου μέχρι τοῦδε χειρογράφου τοῦ 13' αἰῶνος περιέχοντος πανηγυρικὸν λόγον Ἰωάννου Ἀλέξανδρου καὶ ἐρμηνείαν τῶν Ψαλμῶν, θεωρεῖ δὲ τὸν πανηγυρικὸν τούτον λόγον ἀξιόλογον

και υπό φιλολογικὴν καὶ υπό πολιτικὴν ἐποψὴν ὡς ἀναφερόμενον εἰς γεγονότα συμβάντα ἐν Βουλγαρίᾳ. Ὁ δὲ κ. Βασιλείου φησὶ ὡμίλησε περὶ τοῦ περιεβλήντος ἐσχάτως εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς βιβλιοθήκης τῆς Πετρούπολεως ἑξαπτόκωδικος ἐκ τῆς συλλογῆς Ἰσακκ Μεσοποταμίτου. Ὁ κώδις οὗτος κείνεται μεγάλῃ ἱστοριολογικῇ σπουδαιότητι· ἀνηκεν ἄλλῳ εἰς τὸν ἐπίσκοπον Πορφύριον, καὶ μετὰ τὴν ἐγγίεσιν, ψαλτήριον τοῦ 9^{ου} αἰῶνος, διάφορα εἰδήματα ἑλληνικῆς γραφῆς τοῦ 13^{ου} αἰῶνος καὶ ἀνέστιθεν. Συνέπεσε δὲ αὐτὸν κατὰ τὸν 14^{ον} αἰῶνα ὁ Ἰσακκ Μεσοποταμίτης, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν διεσώθη ἀέριαιος. Ἡ ἀρχὴ ἑλληνικῆ, ἔρχεται δὲ ἀπὸ αἰῶνος παριστάσεως ὁδοπονητῶν ἐκείνου βεβαιοσῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν. Πρὸς τούτοις περιέχει ἐπιστολάς Ἰωάννου μητροπολίτου Ναυπλίου πρὸς Μιχαὴλ τὸν Ἀρμενιαν, πρὸς Δημήτριον τὴν Κομνηνὴν μητροπολίτην Ἀχρῖδων, τοῦτου πρὸς μητροπολίτην Κερκύρας, συνοδικὰς πράξεις ἀπορώσεως διαζύγιος, κληρονομίας κτλ. καὶ πανηγυρικὰς λόγους τοῦ ἐπισκόπου Εὐθυμίου Τορνίκου.

Ὁ δὲ κ. Θεόδωρος Οὐσπένσκις ὡμίλησε περὶ τινος ἀνεκδότου χειρογράφου ἀνακαλυφθέντος ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βατικανοῦ καὶ ἔχοντος σχέσιον πρὸς τὴν βυζαντινὴν ἱστορίαν καὶ ἰδίως πρὸς τὴν ἐποχὴν, καλ' ἦν ὁ Ρώσσοι ἠσπασθήσαν τὸν χριστιανισμόν. Περιέχει δὲ τούτου λόγον ἀγνώστου ἑλληνος συγγραφέως ἀπαγγελθέντα ἐν τῷ κατ' ἡμέρας τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ ἔχοντα ὑπόθεσιν τὴν συνομολογηθεῖσαν μεταξὺ Βυζαντινῶν καὶ Βουλγάρων εἰρήνην. Ἡ σωζομένη τοῦ λόγου ἐπιγραφή εἶναι, κατὰ τὸν κ. Οὐσπένσκιον, μεταγενεστέρη καὶ ξένη πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. Πρὸς κατέληξιν δὲ τοῦ περιεχομένου δίδω νὰ διευκρινισθῇ ὁ χρόνος, καλ' ὅν ταύτοχρονης ἐπικρατεῖ προμερὴς διαπλῆξ, συνέβησαν ἀποτυχταὶ βουλγαρικὸν πολέμου καὶ προσεσπίνθη βοήθεια ὑπὸ ἀλλοπίστου καὶ καινοφύλου ἡγεμόνος, ὅστις κατόπιν ἔνεκα τῆς ἐκδουλείσεως ταύτης ἠσπασατο τὸν Χριστιανισμόν. Εὐρίσκει δὲ, ὅτι ἡ βυζαντινὴ ἱστορία παρουσιάζει ἀπαλὸ μόνον παρορμητικὴν συμπτωσιν, τούτῳσι τὸν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 988—89 χρόνον. Ὁ κ. Θεόδωρος Οὐσπένσκις ἐποίησατο λόγον καὶ περὶ τινων χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐν Ἀλβερ θεολογικῆς σχολῆς καὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μετοχίου τοῦ Πανχόγου Γέφυρου. Ὁ

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—ΤΟΜ. 10^ο).

μολόγησεν, ὅτι αἱ ἐλπίδες τοῦ πρὸς ἀνακαλύψιν σπουδαίων χειρογράφων ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ταύταις ἐπέβησαν μάταιαι· ἐπίστασι δὲ τὴν προσοχὴν τῶν ἀκρατῶν τοῦ ἐπὶ τῆς ὕλης ἐκείνης, ὅτις δύναται νὰ προμθεύσῃ πληροφωρίαν τινὲς σχετικὰς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐν τῷ Πόντῳ ρωσικῶν ἀτίσεων· πρωτότην δὲ θέσιν κατέχει ἑλληνικὸς τις κώδις περιλαμβανὺς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν τοπογραφίαν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς τοῦ ἁγίου Μάμαντος, ὡς καὶ ἱερὸν τι χειρόγραφον περιέχον τὰ τυπικὸν τῆς αὐτῆς μονῆς. Ἀκολουθῶς ἀνέειπεν, ὅτι ἐν Ἀλβερ εὐρίσκειται καὶ περίεργος βίος τοῦ Στεφάνου Σουρωτοῦ, εἰς δὲν πρὸ ἐτῶν ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν τῶν οἱ ἀσχυλούμενων περὶ τὴν ἱστορίαν τῆς βαπτίσσεως τοῦ ἁγίου Πατριάρχου, καθὼς καὶ αὐθιχὰς περιέχοντες περιγραφήν τοῦ κατ' ἐντολήν τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου Μιχαήλοβιτς γενομένου ταξιδίου εἰς Σινκὴν ὑπὸ τοῦ ἑλλenos Σπαθάρη Νικολάου, σημειώσεως ἀξιολόγους ἀναφερόμενας εἰς τὰ χρονικὰ τῆς πόλεως Βερροίας καὶ εἰς τὸν μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Ρώσων πόλεμον τοῦ ἐτὸς 1711. Σπουδαιοτάτην δὲ σημεσίαν κείνεται κατὰ τῆς ἱερέως αὐτοῦ καὶ ὅ ἐν χειρογράφῳ τοῦ 17^{ου} αἰῶνος εὐρισκόμενος βίος τοῦ ἁγίου Δαδιδ τοῦ Θεσσαλονικέως ἔχων σχέσιον πρὸς γεγονότα τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἰουστινιανοῦ, καθὼς καὶ συλλογὴ καταστάσεων, ἐν τῇς ληπτύσιν ἱστορικὰς σημειώσεως περὶ διαφόρων πόλεων καὶ πληροφωρίαι περὶ τοῦ διοικητοῦ συστήματος τῶν ἐν αὐταῖς χριστιανικῶν κεινότητων. Ὁ κ. Οὐσπένσκις ἐν ἑλλῃ ἀναγνώσκει ὡμίλησε περὶ γαιοκτησίας κατὰ τὰ βυζαντινὰ κτηματολόγια, ἅτινα περιέχουσι ὅλην συμβάλλουσαν εἰς τὴν διασφάξιν τοῦ περὶ οἰκονομίας τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ συστήματος τῶν πόρων κτημάτων. Ὁ δὲ κ. Νικόδημος Κωνσταντίνου ἀνέγνωσε μελῆτην τοῦ περὶ τῆς νῦν καταστάσεως τοῦ κτηματοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς βυζαντινῆς καλλιτεχνίας, συνοψιζομένην ὡς ἑξῆς. Πρὸ παντός ἄλλου δίδω νὰ ἐξετασθῇ τί συνήθως ἐννοεῖται ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ τέχνῃ διὰ τῆς λέξεως ἐπιτροπῆς. Ἡ γενικῶς διαδεδομένη θεωρία περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἶναι, ὅτι ἐν τῇ ἐπιτροπῇ διορίζεται μόνον ἡ μετέδοσις καὶ ἡ οἰκονομία τοῦ ρυθμοῦ, τοῦ τύπου καὶ τῆς γλώσσης ἐννοῦ λαοῦ. Σπανίως δὲ ἐξετάσθη ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης, ἂν οὖν τῇ ἐπιτροπῇ τοῦ

καλλιτεχνικού τύπου μετεδότη και ἡ ἐν αὐτῷ πνευματικὴ οὐσία, τὸ δι' αὐτοῦ, ἄλλως εἰπεῖν, ἐκφραζόμενον ἰδεώδες· ἐν τοῖς αὐτοῖς, ἀνεκδοτοῖς καλλιτεχνικοῦ τύπου εἶναι ἱστορικὴ ἐκφρασις τοῦ ἰδεώδους, ἀμφότερα δὲ πάλιν εἶναι ἐπιδεκτικὰ ἱστορικῆς ἀναπτύξεως, κατὰ τὴν ἐνταῦθεν γίνεσθαι, ὅτι διὰ τῶν λέξεων ἐπιρροὴ καὶ ἐπιδράσεις δέον νὰ ἐννοῶμεν τὴν διττὴν ἐκείνην ἔκτα διὰ καὶ ὁλοσχερῆ τοῦ ἰδεώδους καὶ τοῦ τύπου ἐπιδράσεων, ἥτις καὶ μόνη ὡθεῖ πρὸς τὰ πρόσω τὴν ἐξ αὐτῆς ἐμπνεομένη καλλιτεχνίαν. Ἀλλ' ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ δέον νὰ διακρίνωμεν τὴν ἐπιρροὴν ἀπὸ τῆς ἀπλῆς ἐκφράσεως, ἥτοι τῆς παραλαβῆς μόνου τοῦ τύπου. Ἡ διάκρισις δὲ τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοῦ ἑτέρου συνίσταται ἐν τούτῳ, ὅτι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει παραλαμβάνεται ἡ ἐπιδεκτικὴ ἀναπτύξις, ἐν δὲ ἐν τῇ δευτέρῃ ταχέως ἐπέρχεται ἡ τοῦ τύπου διὰ τὴν ἑξῆς. Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Κοντακίωφ μεταδίδει εἰς τὸ κείμενον τὴν ἑξῆς ἀπόφασιν ὡς ἀπὸ τῆς ἐξήγησιν ἡ βυζαντινὴ τέχνη ἐν τῇ καθ' ἑαυτὴν τέχνῃ. Ὁ ἐν Λειψὶ καλλιγράφος Spingew διαμαρτυρεῖται, ὅτι ἡ βυζαντινὴ τέχνη οὐδέποτε ἔλαβεν ἐπιρροὴν ἐν τῇ Δύσει καὶ αἰτίαν ταύτην θεωρεῖ, ὅτι ἡ τέχνη αὕτη παρὶς κατ' ἐξῆς ἀνάπτυξιν τῆς δογματικῆς, ἥτις ἦν ἑλὼς ἐν τῇ Δύσει. Ὁ Κοντακίωφ δὲν παραδέχεται τὴν θεωρίαν, ὅτι ἡ Δύσις δὲν εἶχε ἀνάγκην ἀποδοτικῆς τοῦ ἐσωτερικοῦ τύπου τοῦ βυζαντινισμοῦ, ἀποκαλεῖ δὲ πρῶτον τὴν διὰ τὴν βυζαντινὴν τέχνην δὲν ὑπῆρχε βυζαντινὴν τέχνην. Ἐπιλαμβάνομένη τῆς ἐρῶν τῆς βυζαντινῆς ἐπιρροῆς ἡ ἀρχαιολογία δέον νὰ ἴναι καὶ λαὸν προφυλακτικὴ ἐν τοῖς συμπεράσμασιν αὐτῆς καὶ τοῦ κυριώτερον νὰ διακρίνῃ τὸν ἐκκενρὸν τῶν τύπων ἀπὸ τῆς οὐσίας, τοῦ ἰδεώδους, τῆς ἐπιρροῆς, νὰ ἐρμηνεύῃ τὴν ἐπιδράσιν τῶν τύπων διὰ ὁρισμένων κανόνων καὶ τῆς κατὰ χρονικὰς περιόδους ἐπιρροῆς ταύτης. Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Κοντακίωφ παρουσιάζει ἀποδείξεις τοῦ ὅτι ἡ βυζαντινὸς κατέλιπε μνημεῖα ἐν τῇ Ἰταλίᾳ· ἐν Βενετίᾳ π. χ. σώζεται συλλογὴ προτύπων τῆς τέχνης τῶν βυζαντινῶν. Ὑποδείξει δὲ καὶ εἰκονογραφημένα χειρόγραφα τοῦ ΙΓ' καὶ τοῦ ΙΔ' αἰῶνος, μονογραφίας κατ. Τὸ Βυζάντιον, εἶπε, καίτοι ἔπαυσε νὰ ζῇ δι' ἐαυτοῦ, εἶχε ὅμως διὰ τὰ ἄλλα νεκρὰ ἔθνη παρουσιάζον αὐτοῖς τύπους εὐμενισμοῦ

καὶ καλλιτεχνίας καὶ δεσμεῖον αὐτὰ ἐν τῇ ἱερᾷ παραδόσει πρὸς σπιντοράν οἰκειοποιήσιν τῶν μεταδιδόμενων.—Ὁ κ. Κοντακίωφ ἐν ἄλλῳ ἀναγνώσματι περιέγραψε καὶ ἡμεῖς νουεῖς εἰκόνας τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθόδιου τοιοῦτογραφημέναι ἐν ὑπογίῳ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἐν Ρώμῃ ναοῦ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος, ἐν ἰδιαιτέρῳ δὲ λόγῳ περιέγραψε καὶ ἡμεῖς νουεῖς τὰς ἐν ταμίνοις καὶ ναοῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως σωζόμενας τοιοῦτογραφίας καὶ σημειώσεις, παρουσιάσας καὶ συλλογὴν πλουσιωτάτην τοιοῦτογραφημάτων ἐκκλησιῶν, τειχῶν, πυλῶν καὶ ἄλλων.

Καὶ ταῦτα μὲν ἴσαν τὰ θέματα, περὶ ἃ τὸ ἐν Ὁδῶσσι ἀρχαιολογικὸν συνέδριον ἡγήσατο. Ὁ δὲ ἡμέτερος ἀντιπρόσωπος ἀνέγνωσε πέντε κοινοποιήσεις αὐτοῦ· ἡ πρώτη ἀνέφερετο εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν εἰρητίων τοῦ ἐν τῷ Θερικῷ βοσπόρῳ ἱεροῦ διὸς τοῦ Οὐρίου καὶ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τινῶν τῶν ἐν τῷ Ἀνάπλῳ Διονυσίου τοῦ Βυζαντινοῦ ἀναγερομένων τοποθεσιῶν μεταξὺ τῆς ἀρκτῆς τοῦ Ρουσᾶ Ἀγγ καὶ τοῦ Φιλ. ὑπονοῦν ἡμεῖς νουεῖς σχετικὸν τὴν γὰρ τῶν ἱστορικῶν Προκοπίου, καὶ προσδιορίσθησαν ἡ τοποθεσία καὶ τὰ εἶρητια τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Φοβεροῦ, εἰς ἣν ἐπὶ τῶν πρώτων εἰκονομαχίῶν αὐτοκρατορῶν εἶχον ἐξορισθῆναι οἱ μέλλοντες ἡγεῖσται οἱ μοναχοὶ. Δεύτερον ὡμίλει περὶ συλλογῆς ἐγγράφων χρονολογούμενων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1256 καὶ ἀναγερομένων εἰς τὴν τοιοῦτογραφίαν, ἱστορίαν καὶ γαλιωτικὴν δικονομίαν, ἱστορίαν καὶ γαλιωτικὴν Τραπεζοῦντος. Τρίτον θέμα ὑπῆρξε ἡ ἐρμηνεία δύο ἐγγράφων τῶν πατριαρχῶν Μπαρσανίου Γ' καὶ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρου, ἀναγερομένων εἰς τὴν ἐν Πολωνίᾳ ἐπισκοπὴν Λι. πόλεως καὶ εἰς τὴν ἐν Κριμαίᾳ ἀρχιεπισκοπὴν Λουγδανουρίδων καὶ Κερᾶ. Τέταρτον εἰκονομαχίαν ἐπιγραφῆς τινος τῆς ἐν Ἡμερῷ Ἀσπιδωνίας καὶ τοῦ Δυρραχίου, ὡς καὶ παλαιὰ ἐκείνη τινὰ ἐγγράφα συμβάλλοντα εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς ἡγεμονικῆς σερβίας οἰκουμένης Βαλκ. Πέμπτον δὲ καὶ τελευταῖον ὡμίλει περὶ δύο ἀνεκδοτῶν ἐπιγραφῶν πρὸς ἀλλήλους, αἵτινες ἔχουσιν σχέσιν πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς δωρικῆς γλώσσης καὶ τοῦ πρὸς τὴν δωρικὴν ἀναγνώσκειν ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ δωρικῶν ἀποικιῶν. Πρὸς τοὺς παρῶντας μελέτας τινὰς ἡμετέρων συναδέλφων, τοῦ αἰδεσιμωτάτου κ. C. G. Curtis καὶ τοῦ

κ. J. Mortman, ατίτνες θέλουσι καταχωρισθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ συνεδρίου.

Ἐν τῷ Συνεδρίῳ προσεβλήθησαν οὐ μόνον ν' ἀντιπροσωπεύσῃ ἀπλῶς τὸν Σύλλογον, ἀλλὰ καὶ νὰ ὠρελῇσῃ αὐτὸν ἠθικῶς τε καὶ ἡθικῶς ὅσον ἦν δυνατόν· διὸ μετὰ τὴν ἀνέγνωσιν μικρὰς προσφωνήσεως αὐτοῦ διεβέβηθη, ὅτι οἱ ἐκεῖ εὐρεθέντες ἀντιπρόσωποι πανεπιστημίων, ἐταιριῶν, βιβλιοθηκῶν καὶ ἀκαδημιῶν μετὰ προθυμίας δύνανται ν' ἀποστείλωσιν εἰς τὸν ἡμέτερον Σύλλογον δημοσιεύσεις βαρυτίμου, πολυτίμου καὶ δυσευρέτους. Πρὸς τοῦτο δὲ προτείνει νὰ γραφῇ καὶ σταλῇ ἐγκύκλιος, καὶ ἡμετέρου Συλλόγου, ἣτις βέβαιόν ἐστιν, ὅτι θέλει κατὰ πολὺ συντελέσει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παινιγρᾶς αὐτοῦ βιβλιοθήκης. Μετ' εὐχαριστήσεως δὲ κοινοποιᾷ ὅλιν, ὅτι ἔλαβον κοινοποιήσεαι τοῦ ἡμετέρου ἀντιπροβίου τοῦ ἰδω-

καν ἀφορμὴν εἰς ἐπίλεκτον τοῦ συνεδρίου μέλος, τὸν κ. Βασιλιέφσκην, καθηγητὴν τῆς ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Πετρούπολεως, νὰ ἀπαγγεῖλῃ μικρὰν προσφωνήσιν, δι' ἧς ὑπερεπήνησε τὰς ἐν τοῖς γράμμασι καὶ τῇ ἐκπαιδεύσει ἐργασίας τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου καὶ κατέκρινε σφόδρα τὴν ἐν τοῖς ρωσικοῖς γυμνασίοις καὶ πανεπιστημίοις παραδεγμένην ἱρασμικὴν προφορὰν τῆς προγονικῆς ἡμῶν γλώσσης. Ταυτοχρόνως δ' ὑπέδειξε καὶ τρόπον κατ' ἀλλήλῳ πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς βαθμηδὸν καταργήσεως τῆς προφορᾶς ταύτης ἐπικαλεσθεῖς ἐν τούτῳ τὴν ἀρωγὴν τῶν διευθυντῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν προέδρων σορῶν ἐταιριῶν καὶ ἄλλων ἐπιστημονικῶν καθιδρυμάτων.

ΣΑ. ΠΑΠΑΔΟΠ. ΚΕΡΑΜΕΤΕ.

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΖΩΝΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΕΝ ΤΗ ΓΛΩΣΣΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Καίτοι πέντε ἢ πεντήκοντα παρήλθον ἔτη, εἰς οὗ τῶ χρόνος Κίραθς πρῶτος ὤφισε φωνὴν ὑπὲρ τῆς συλλογῆς τῶν ζώντων μνημείων τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ἀποδεικνύων τὰς ἐξ αὐτῶν πολλὰς καὶ μενέας ὠφέλειας διὰ τῆς παραλλήλσεως πρὸς τὰ ἀρχαία, καίτοι ἕκτοτε πολλοὶ τὰς σφαῖρας τοῦ σοφοῦ ἀνδρὸς συμβουλίας ἐπόμεινοι εἰς συλλογὴν τῆς ὕλης ἐπέδωκσαν, ὀλίγη ὅμως μέγρο τοῦ ἀνθρώπου, ἡ δὲ πλείστη, πολύτιμος συγῆπτον τῶν πολυβυλλήτων ἀργυροφόρων σφαιρῶν καὶ ἐκβολάδων, κείται κατακεχωσμένη καὶ ἀνεκμετάλλευτος· διότι πρὸς ἀμοιβὴν τῶν κόπων καὶ ἀποζημιώσιν τῶν ἐνδεχομένων δαπανῶν οὐδεμία ἐχρηργήθη χρηματικὴ βοήθεια εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δυναμένους μετ' ἐπιτυχίας ἀσχελίσθαι πρὸς συλλογὴν τῶν ζώντων μνημείων, οἳ εἰσι μέλιστα οἱ διδάσκαλοι τῶν δημοτικῶν καὶ ἑλληνικῶν σχολείων.

Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος πρὸς εὐκολωτέραν τῆς γλωσσικῆς ὕλης συλλογὴν ἐπιθυμῶν καὶ συμπαραλήξῃ συνειροῦς καὶ συμπράκτορας τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διαμένοντας καὶ δυναμένους εἰς τοιαύτας ἐργασίας ἀσχελίσθαι, ἐπιτυχῶν δὲ καὶ γενναίας χρηματικῆς χορηγίας παρὰ τοῦ φιλογενεστάτου καὶ τῶν καλῶν ἡρώτου κ. Χρηστάκη Λωγρέου ἀγγέλλει·

Α'. Ὅτι κατ' ἔτος ἀνομεινθήσονται κατὰ τὴν ἐπίστασιν τοῦ Συλλόγου ἑορτὴν χρηματικὰ καὶ ἀμοιβὰ δέκα, ὧν ἑκάστη δέκα ὀνόματα, εἰς συλλογὰς πρὸς αὐτὴν ἀποστέλλο-

μένας τῶν ζώντων μνημείων τῶν διατηρουμένων ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἥτοι 1) λείξεων καὶ ῥάσεων· 2) κυρίων ὀνομάτων· 3) δημοτικῶν ῥημάτων καὶ διστίχων· 4) παροιμιῶν, αἰνιγμάτων καὶ λογοπαγνίων· 5) παραμυθίων· 6) περιγραφῶν παιδιῶν ἀμωροτέρων τῶν φύλων· 7) εὐχῶν καὶ καταρῶν· 8) ἐπιδῶν, καὶ οἰουδήποτε ἄλλου τοιοῦτου.

Β'. Αἱ ἀμοιβὰ ἀποδοθήσονται ταῖς συλλογαῖς οἰωνδήποτε ἐπαρχίῶν, πόλεων, περιοχῆς τινος κωμῶν, ὅσαι πρὸς τὰς ἄλλας συγκρινόμεναι πληρώτεροι κριθῶσι καὶ ἀκριβέστερον ἐπιειργασμένοι.

Γ'. Ὅσαι τῶν συλλογῶν κρίνονται ἄξιαι χρημῶς καὶ ὅσαι τῶν ἄλλων ἐγκρίνονται, δημοσιεύονται ὑπὸ τῷ ὀνόματι τῶν ἀποστέλλόντων αὐτάς ἐν τῷ τοῦ Συλλόγου περιοδικῷ.

Δ'. Οἱ ἀποτέλλοντες δύνανται συλλογὴν ἐνὸς μόνου ἢ δύο ἐκ τῶν ζώντων μνημείων ἢ καὶ συμπάντων ἀποστείλαι.

Ε'. Ἀποκλείονται τὶν ἀμοιβῶν αἱ συλλογαί, ὅσαι οὐδὲν ἄλλο περιέχουσιν ἢ προδημοσιευμένα.

Ὁδηγία.

α.) Οἱ ἀσχελοῦμενοι εἰς συλλογὰς λείξεων καὶ ῥάσεων δημοτικῶν, ὀνομάτων ἀρχαίων, γενναίων, χωρῶν, πόλεων κτλ. ῥημάτων παροιμιῶν, παραμυθίων, ἐχίτωναν αἶψι ἐν μνήμῃ, ὅτι πρωτίστη τῶν τοιοῦτων συλλογῶν ἀρετὴ ἵστιν ἡ ἀκριβὴς καὶ ἀπαρχμειωτος

τήρησις τῆς ἰγγραφοῦ δημοτικῆς γλώσσης καὶ προφορᾶς, ἵνα ὄντως ζῶσα καὶ ἀληθὴς εἰκὼν ᾖ τῆς χώρας ἐκείνης, ὅθεν ἐλήφθησαν.

β') Ἐν τῇ συλλογῇ τῶν ᾄσματων ἀποτυπώσθω, ὅπου δυνατόν, καὶ τὸ μέλος ἐν ᾧ οἱ στίχοι πίναξιν εἴτε διὰ σημείων τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, εἴτε διὰ τῆς νεωτέρας μουσικῆς.

γ') Ἐπειδὴ οὐ μόνον ἐκίστη ἐπαρχία ἀλλὰ καὶ ἐκίστη πόλις καὶ κώμη ἔχει πολλὰς ἰδίας λέξεις καὶ ῥαῖσεις καὶ κύρια ὀνόματα καὶ ᾄσματα καὶ παροιμίας καὶ παραμύθια, πρέπει νὰ μνησθῇ καὶ τὸ ὄνομα τῆς χώρας, ὅθεν ἐλήφθησαν, οἷον οἱ ἀπομνημονεύοντες ἐν Ἠπειρωτικαῖς συλλογαῖς, ὅτι ἡ σύζυγος καλεῖται οὐγὶ κατὰ τὸ βλαστιστικὸν αὐτῆς ὄνομα ἀλλὰ κατὰ τὸ οἰκονομικόν, ἐξ ἧς κατὰγεται, π.χ. ἡ Οἰκονομὶ τοῦ Ἀσκημάκη, δηλ. ἡ σύζυγος τοῦ Ἀσκημάκη καταγομένη ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Οἰκονομοῦ, ὁρεῖλουσι νὰ σημειώσῃ καὶ ποῦ τῆς Ἠπείρου ἐπικρατεῖ τούτο. Ὁσάτως δὲ καὶ ὅταν ἡ σύζυγος ὁρατωριωτέρας οὔσης καὶ πνευματωδέστερας τοῦ ἀνδρὸς καλῆται οὕτως ἐμπικτικῶς ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς, ὡς λ.χ. ὁ Δεσποῦλης, ὁ Τσάνης, δηλαδὴ ὁ σύζυγος τῆς Δεσποῦλας, τῆς Τσάνης.

δ') Ἐν ταῖς συλλογαῖς παραλαμβάνεσθωσαν εἰκεῖνα μόνον τῶν κυρίων ὀνομάτων, ὅσα ἴδια τῆς ἰγγραφοῦ δημοτικῆς γλώσσης, οἷον Σταμάτω, Δέσπω, Σάρω, Βασίλω κλπ. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐνυπολαμβάνουσι πολλὰς προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίας χαρακτηριστικαὶ τῶν ἠθῶν, πρέπει νὰ σημειῶνται, ὅπου δυνατόν. Οἷον,

ὅταν τινὲς ἀποθνήσκωσι τὰ τέκνα, ἢ τὸ νεογνὸν φαίνεται ἀσθενὲς καὶ εἰς κίνδυνον θανάτου ὑποκείμενον, καλεῖ αὐτὸ Ζήσση, Ζώνη, ἢ Ζωὴν ἢν θῆλῃ, νομίζων ὅτι τὸ ὄνομα φύλαξ γενήσεται τῆς ζωῆς τοῦ γεννηθέντος· ἢ ὅταν ἡ μήτηρ ἐπιθυμῇ νὰ πάσῃ γεννῶσα θῆλῃα, καλεῖ τὸ ἐπιγεννώμενον Σταμάτω, ἵνα σταματήσῃ τὴν γέννησιν τῶν θηλίων.

Ταῦτα ἐν ὀλίγοις πρὸς ὑπόδειξιν τοῦ μεγάλου θησαυροῦ, ὃς ἐγκρύπτεται ἐν τῇ τοῦ λαοῦ γλώσσῃ, καὶ ὃν δύναται χρῆσιμος νὰ ἐκμεταλλευθῇ νοῦς ἐξεταστικός· καὶ εἰς τὰ τῆς καθομιλουμένης ἐντριβῆς.

ε') Ἄν τύχωσι τινα ἑλλειψῶς καὶ παραβαρύνειν κατὰ τὴν γλῶσσαν προδιδημοσιευμένα, πρέπει ν' ἀναπληρῶνται καὶ ἐπανορθῶνται, ὡς ἀπαγγέλλονται ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

ς') Ὅταν οἱ συλλογεῖς τύχωσιν ἀρχαιομαθεῖς, δύνανται συγκεῖναι τὰς ἐν χρήτῃ παροιμίας, παραμύθια καὶ κύρια ὀνόματα πρὸς τὰ ἀρχαῖα· ἄλλως περιορίζεσθωσαν εἰς συλλογὴν ἀκριβῆ τῶν ἐν χρήσει.

ζ') Αἱ συλλογαὶ καθαρῶς γεγραμμέναι καὶ εἰς ῥοδαὶ τὸ ὄνομα τῶν συλλογέων ἀποστέλλονται, πρὸς τὸν γενικὸν τοῦ Συλλόγου γραμματιστα, ὃν καὶ τίλους Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἀλλ' ὡς μένουσι διὰ τὸ ἐπὶ ἐτος ὡς ἐκπρόθεσμοι.

η') Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται κατατιθέμενα ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Συλλόγου, ὅθεν ὁ γράψας δύναται καὶ λάβῃ ἀντίγραφον.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 21 Ἰουνίου 1875.

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Γραμματεὺς

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΛΕΞΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΛΕΞΜΑΤΩΝ

ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΝΙΣΤΡΟΥ

ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΣΤΡΙΟΥ

***ἡν λαβὴ** (ἡ). Προικοσύμφωνον, ὅπερ γίνεται τὴν ὀγδόην ἡμέραν πρὸ τοῦ γάμου ἐνώπιον τοῦ ἐρημερτικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τῶν γονέων καὶ πολλῶν οἰκείων καὶ φίλων.
***Ἀγκλοῦπα** (ἡ). Ἰδιὸς καλοκυνθίνου ποτηρίου, δι' οὗ λαμβάνουσιν οἶνον ἐκ τῶν ἀγγείων.
***ἈΓΓίμοι** τῶν ἀγκλοῦπα κρασί. Φέρεται πρὸς μετὰ τὴν ἀγκλοῦπα.

***Ἀγκρίδα** (τὸ). σκεῦος τοῦ ποθοῦν φέρον εἰς τὸ ἄκρον τρεῖς ἀγκύλας, δι' οὗ ἀνασύρουσιν ἐκ τοῦ πρῶτου τοῦ πίπτον ἐντός αὐτοῦ ἀντλημα· ἡ λέξις γίνεται ἐκ τοῦ ἄγκρ.

***Ἀλλύγρα** (τά). ἡ λέξις ἐκ τοῦ ἀλλέσσω· καλοῦσιν οὕτω τὰ φορέματα τοῦ γαμβροῦ, ἅτινα τὴν παραμονὴν τοῦ γάμου μετὰ μουσικῶν ὀργάνων φέρουσι κρατοῦσαι αὐτὴν κόρη ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν οἴκον· καλοῦσι πρὸς τοὺς ἀλλὰ γὰ ἀπασαν ἐν γένει τὴν προίκα τῆς νύμφης, τὴν ὑποὶν στυλίζουσι περὶ τῶν τοίγων τῆς οἰκίας.

***Ἀλλίμεν** κατὰ παραφθορὰν ἀντὶ ἀλλίμεν.

***Ἀλλίμεν** με. Ἰντα λιμνέιν ἐδώκα·
***Ἀπλόδρα** (ἡ). ἐκ τοῦ ἀπλῶν· καλοῦσιν οὕτω τὸ μέρος ἐνθα ἀπλοῦσι τὰ σῦκα πρὸς ἔθρανισιν.

***Ἀπατὴ** (ἡ). ἀντὶ ἐμβατῆ, ἐκ τοῦ ἐμβαίνει· καλοῦσιν οὕτω τὸ μέρος, δι' οὗ εἰσέρχονται εἰς τὸν ἄγρον· διότι οἱ ἐν Νίστρῳ ἀγροὶ ἀπαντες σχεδὸν εἰσι τετειγμένοι.

***Ἀρανοῦλῃς** (ἡ). ὁ δυστροπῶν, ὁ δολιευόμενος ἐν κερφῷ παιγνιδίου, ἐξ οὗ ἀρανοῦλα, ἡ δυστροπία, ἀπάτη· λέγεται καὶ ἀρανοῦληξ. «Μὴ κήμες ἀρανοῦλας. Ἀρανοῦλῃς εἰσι κακώφιοι». Ἡ λέξις ἐκ τοῦ ἀρανή.

***Ἀπέρ** (τὸ). θεῖον, οὐτινος γέμει ἡ Νίστρος ἐνεκα τοῦ ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντος ἡραστείου.
***Ἀπώλος** (ὁ). ἡραστεῖον ὄρος.

***Ἀποστροφή** (ἡ). καλοῦσιν οὕτω ἱστορικὸν οἰκίσκον, εἰς ἐν καταρτίζουσιν οἱ γεωργοὶ ἐν κερφῷ βροχῆς, ἀλλ' ἵναι καὶ πολλὰς ἡμέρας διαμένουσιν ἐν αὐτῷ, ὅσῳς ὁ καλλιεργούμενος ἀγρὸς εὐρίσκεται μακρὰν τοῦ χωρίου. Ἡ λέξις ἐκ τοῦ ἀποστρέφω, ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὴν λέξιν καταρτίζω· οὕτω μεταχειρίζεται καὶ ὁ Δημόσθενες τὴν λέξιν ἐν τῷ πρώτῳ Φιλιππικῷ· ἀκατέπτηχε μέντοι ταῦτα πάντα νῦν, οὐκ ἔχοντα ἀποστροφὴν κτλ.

***Ἀμ**· ἀντὶ πᾶσι.

***Ἀπλοῦται**· ἀποκρίνεται, ἀντὶ ἀπολογεῖται, καὶ ἀρίστος ἀπλοῦθη, ἀντὶ ἀπελογεῖται (μυρολόγιον τέταρτον, στίχος 7 καὶ 19).

***Ἀνέμα** (τὸ). ἀντὶ ἀνάεμα ἐκ τῆς ἀνὰ καὶ ἔμα, ἐκ τοῦ δένου σάκκου· ἔχων σχῆμα τετραγώνον συνήθως ἐξ αἰγοτρίων κατεσκευασμένον καὶ φέρον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἀνὰ ἐν δένῳ ἀνερτάσκει δ' αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὅμου ἰδίῳ, ἢ γυναικὶς θέτουσιν ἐν τῷ αὐτοῦ τρώματι καὶ ἄλλᾳ χρησιμεύει δι' συνάμα καὶ ὡς ἄλκον· ἡ κοίτης τῶν βροχῶν, ὅπερ ἀνερτάσκει καὶ μητέρες ἐπὶ τοῦ ὅμου ναυοῦντι οὐκ ἀνέμα.
***Ἀνωτὸ**· ἐρωτῶ.

***Ἀλαῖομενος** (ὁ). ἄξιος, χρίσματος· ἀλαῖομος, μετοχὴ τοῦ ἀλίσκει· ἀλαῖομενος· ἀνθρώπος.

***Ἀρμάδα** (ἡ). στρατός.

***Ἀπολείω**· ἀντὶ ἀποξέγγνυμι, κυρίως ἀπολῶ τοὺς βόας ἐκ τοῦ ζυγοῦ, καὶ μεταφο-

ρικῶς καταλῶ, ρθάνω, καὶ μὲ τὴν σημα-
σαν ταύτην μεταχειρίζονται τὴν λέξιν οἱ
Νισύριοι.
*Αουρος (ὁ): λέξις ἰδιόχουσα παρὰ Καρπα-
θίας, ἐν χρίσει δὲ καὶ παρα Νισυ-
ρίοι· εἰς τὰ δημοτικὰ αὐτῶν ἅμα καὶ
ἐντὶ τοῦ νέου (ἅμα δημοτικὸν 3, στί-
χος 2).
*Απαλῆ· μορφή (ὁ): ὁ ἐπιλήσμων (ἅμα
δημοτ. 2, στίχος 21).
*Αγρη (ἡ): ἄγρα, κνήγιον (ἅμα δημοτικὸν
3, στίχος 30).
*Δι (ὁ): ἄγιος.
*Αντιβάλλω· ἐναντιοῦμαι, καταφέρωμαι κα-
τὰ τινος.
*Απειλῶστος (ὁ): ἀνυπόδητος, ἐν τῇ ἀπό-

καὶ ζώνῃ=ζώνημι (μυρολόγιον 3, στί-
χος 2).
*Αρέσσεια (τὰ): βελία· ἀπαντᾷ ἐν τῇ ῥα-
σαι· ἐκίσερτα παγάδια (μυρολ. 11, στ. 4).
*Ασσα (ἡ): ἡ πτέρνα τοῦ ποδός. «Ἡ ἄσσα
μου μὴ ποιεῖν».
*Απαλλάρθς (ὁ): εὐήθης, ἀνόητος· ἀπαλλα-
ρὸς εἰσαι κακῆμοιρε.
*Ασθός (ὁ): σάκετι.
*Ατικᾶζω· καταλαμβάνω, ἐννοῶ· δὴν σ' ἐ-
πεικᾶζω.
*Ανανδριόμοι· κουράζομαι, ἀποκάνω,
καὶ ἀρίστος ἀνενδρανήθη, ἀπαντᾷ ἐν
τοῖς δημοτικαῖς ἅμα καὶ (ἅμα δημοτικὸν
2, στ. 11).

Β

Βαστάδι (τό): καὶ πληθυντικὸς βαστάδι· κα-
λοῦσιν οὕτω τὸν τοῖον τοῦ χωμαρίου, διό-
τι οἱ ἐν Νισύρῳ ἄγροι συνίστανται ἐκ μικρῶν
τοιγῶν γῆς, ἅτινα καλοῦσι ταύλας·
ὁ περικυκλῶν λοιπὸν τὰς ταύλας ταύτας
τοιγὸς καλεῖται βαστάδι, ἐκ τοῦ βαστάζω.
Βλάττα (ἡ): ἀντὶ βλάβῃ, λέγεται ἐπὶ κατα-
ρῶν. «Ἡ βλάττα νὰ σὶ φάη· Ἡ βλάττα νὰ
σὶ πάρη».
Βολᾶζω· ρίπτω τὰ δίκτυα εἰς τὴν θάλασσαν
πρὸς ἄγρην ἰχθύων, ἐκ τοῦ βῆλος, βᾶλλω.
Βοῦα (ἡ): ἐθίζουσιν οἱ Νισύριοι μετὰ τὸν
ἄλωνισμὸν τῆς κριθῆς ν' ἀνοίγῃσι λάκ-
κον ἐντὸς τῶν ἀποθηκευμένων ἀγύρων, ἐν
ᾧ ἀποθηκεύουσι τὴν κριθήν· τὸν τοιοῦτον
λάκκον καλοῦσι βούα, ἐξ οὗ καὶ ῥῆμα
βουγιάζω, ἐξουγιάζω=λαμβάνω τὴν κρι-
θὴν ἐκ τῆς βούα.
Βοργκέρχης (ὁ): ἀντὶ γονέρχης, λέγεται ὁ

εὐρὺν πολλὴν κτηματικὴν περιουσίαν ἐκ
πατρὸς ἢ μητρὸς· κυρίως ὅμως λέγεται
ἐπὶ τῶν ἄγρων, διότι κατ' ἔθος ἄγρῳ
ἄρῃσιν τὴν κτηματικὴν περιουσίαν τῆς
μὲν μητρὸς, λαμβάνει ἡ πρώτη κόρη, τοῦ δὲ
πατρὸς ὁ ἄριστος υἱός, λέγεται λοιπὸν Βο-
νγκέρχης· καὶ ἔχων ἀδελφὴν, καὶ τότε
λαμβάνει καὶ τὴν περιουσίαν τῆς μητρὸς·
ὁ τοιοῦτος μέλλων ἐστὶ περιζήτητος
γαμβρός.
Βονδῖα (ἡ): κόπρος τοῦ βοός.
Βορδῖμορ (τό): τὸ πίνειν, σκεῦος καὶ συν-
τριβόμενον· λέξις ἰδιόχουσα παρὰ Νισυ-
ρίοις. «Τὸ κυρίῳ ἔγεινε βορδῖμορ»· Ἡ μου-
χούρτα ἔγεινε βορδῖμορ.
Βατάρι (τό): ἀντὶ γαϊτάνιον.
Βόττα (τὰ): ὀδόντες.
Βαργιομοῖρα (ἡ): δυστυχής, ἐκ τοῦ βαρεία
καὶ μοῖρα (ἅμα δημ. 1, στίχος 37).

Γ

Γαλῆιω· δραπέτιον, φεύγω κυρίως· εἰγὰ-
λῆψεν ἀπ' τοῦ σχολίου· ἐξ οὗ καὶ γαλιάρης
= ὁ δραπέτης, φυγάς.
Γλιμπιάζω· λερῶν τινὰ διὰ τοῦ λίπους, ἐξ
οὗ καὶ γλιμπισμένος=ἀκαθάρτος, καὶ
γλιμπια, ἀκαθαρσία, ἐν γένει ρυπαρία.

Γλίμα (τό): καλεῖται οὕτως ὁ πρὸς ρυτίαν
ἀπὸ πλοῦ καλλιεργούμενος ἄγρος· ἡ λέξις
ἐκ τοῦ γλῆμα=σκαλίζω, σκάπτω.
Γρεκῶ· ἀκούω, ἐξ οὗ καὶ ἄγρεκος, ἀπειθή-
ς· Ἄγρεκος εἰσαι κακῆμοιρε.
Γράλῃσμα (τό): ἀντὶ ἀγκλῃσμα.

МЕЧНИКОВА

Κ

Κάουρας (ὁ)· καρκίνος· πῆμα καὶ πίκωμεν καούρους, ἀπὸ τὴν ὀνομαστικὴν ὀκταύρους. Καπράτοι (τὸ)· σκυῖος χρησιμεύων πρὸς ἀντιληπὸν ὕδατος, κατεσκευασμένος ἰδίως ἐκ χαλκοῦ—κντλημα.

Κατὰ (ῆ)· ὀνομάζουσιν οὕτω ξυλίνην κλειδα, ὅ· ἡ καὶ μίγρι σήμερον κλείονται αἱ περισσότεραι οἰκίαι, καὶ ὁ κατασκευάζων αὐτὴν καλεῖται κατίνης, ὅπερ ὡς ἐπώνυμον μίγρι σήμερον σώζεται.

Καταί (τὸ)· τὸ πῦρ τοῦ κοιλιοῦ, ἴσως ἢ λέξις κατ'ἑλθὴ, μετὰ τῶν ἀρχαίων χωροῦν δύο κοιλίας, καὶ κατὰ παρακλῆσιν ἐγένετο κατρί.

Καμοῦζιλος (ὁ)· προσωποποιήσεως ἢ λέξις ἐκ τοῦ καμίζω, καμίζω=κλέω τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Καρκίνω· συμπθεῖω, ρίπτω κατὰ σκαποῦ. Κερρο (τοῦ)· ἀντί κυρίου.

Κασσοῦνι (τὸ)· ραβδὸς κέρουσα εἰς τὸ ἄκρον τρεῖς ἢ μίαν ἐνίοτε ἀγκύλιν, δι' ἣν σφύρουσι πρὸς τὰ κάτω τοὺς ὑψηλοτέρους κλάδους τῶν ὑπερσφύρων δένδρων πρὸς συναλξιν τῶν ἐν αὐτοῖς ὤριμων ὕπαρων. Κάχημα (ῆ)· ἀρχήν, ἐξ οὗ καὶ καχηζῶ· οἰκζήγασε τὸ σπίτιν—ἐναι πλήρες ἀρχαίων.

Καράουλας (ὁ)· Κολίτζας.

Καλαριζῶν· λέγω τὸν ἄγιον Βασιλείων· καλινίζουσιν τὰ παιδία·

Καταχανᾶς (ὁ)· καταχθόνιος· λέγεται ἐπὶ καταρῶν. «Τοῦ καταχανᾶ ὁ γυνὴς». Λέξις ἰδιόζουσα παρὰ Νισαρίους.

Καντοῦνι (τὸ)· γυνὴ. «Τὸ καντοῦνι τοῦ σπιτιοῦ. Ἀπ' οὗτως ἀπ' τὸ καντοῦνι».

Καμουχίας (ὁ)· φάρμακον ἰδίως νομικόν, εἶδος ρουστακίου ἀριμανόμενον κάτω ὀλίγον τῶν γονάτων καὶ ἄνευ χειρῶν, κατεσκευασμένον πάντοτε ἐκ μεταξίνου ὀρχαματος.

Καρήνα (ῆ)· ῥάχις, καὶ ἰδίως ἡ σπονδυλικὴ στήλη. «Ἡ καρήνα μου μὲ πονεῖ».

Κοκκοῦλο (τὸ)· βράχος.

Κουλουμπρα (ῆ)· καλοῦσιν οὕτω τὸ στέλεχος τῆς κρήνης.

Κουσουμιά (τὸ)· ἄρτος διπυρρίτης, τὸ παξιμάδι.

Κόπτε· προστακτικὴ τοῦ ῥήματος κόπτω, λέγεται ἀντὶ τοῦ τρέχε, κατ' ἑλληνισμὸν τοῦ ἰδὸν· «Μουρὶ κόπτε»=τρέχε· μεταξερρίζονται τὴν λέξιν καὶ ἀντὶ τοῦ ἐργεῖν· «κοφέν ἀπ' τὸ σκολιό. Ἐκοφέν ἀπ' τὴν πόρταν»· ὅμοιον τῷ ἀρχαίῳ, «τίμειν τὴν ἰδὸν».

Κουθῶ· ἀκολουθῶ.

Κοῦλε· λέξις λαγυμένη κυρίως ἐπὶ τῶν κυνῶν, ὁσάκις θέλουσι καὶ διώξωσι τινα ἐξ αὐτῶν. «Μουρὶ 'πὶ τοῦ σκόλου κοῦλι».

Κοχλάκι (τὸ)· ἀντὶ κοχλάκιον ὑποκαριστικὸν τοῦ κοχλάζ.

Κόλεπτή (ῆ)· ἀντὶ κρυπτή, οἰκίσκος κυρίως γεγερόμενος εἰς τὰς ἀμπελούς, ἵνα ἀποθαιεύουσι τὸν οἶνον.

Κουσσούλα (ῆ)· ἡ κύπρος τῆς ὄρουρος.

Καλῆμα (ῆ)· σκυῖος οἰκιστὴν ἐπὶ τοῦ ὀποῖς. Ἐόντες τοὺς ἄρτους ἀνερῶσιν ἐπὶ τῆς φρενὸς τῆς οἰκίας, ἐνταὶ δὲ κατεσκευασμένοι ἐκ καλῶν.

Κουκουμάρι (τὸ)· μικρὸν λατίνιον.

Κήπουρας (ὁ)· κηπόρῆς (μυρολόγιον 3, στίχος 5).

Κακορρίλεκος (ὁ)· δυστυχὴς, κυρίως ὁ ἔχων κακὸν ρικίνον, ἥτοι τύχη (μυρολόγιον 3, στίχος 11).

Κανᾶνι (τὸ)· παραθῶρον, θυρίς.

Κουαῖ· φέρω.

Κουτελο (τὸ)· μίτωπον, ἐξ οὗ καὶ κουτετελάς, ὁ μετωπίας, ὁ ἔχων μίγα μίτωπον.

Λ

Λαῶν· σπάνω, ἐκ τοῦ λαῖς, πέτρα, καὶ ἀύριστος ἐλᾶσος—ἑσπασα. «Ἐλᾶσος τὴν πλευράν μου. Ἐλᾶσος τὸν πόδα μου. Λᾶσος μου τὸ ἀνυδάχλον».

Λιθίζω· τρέγω, ἢ λείξω εἰναι ξένη, ἐκ τοῦ λατινικοῦ lino=κουρίζω, ἐλαφρύνω, καὶ πᾶν τὸ κοῦρον καὶ ἐλαφρὸν ἔστι καὶ ταχύ.

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.—TOM. 10^ο).

Λαῖω ὀδονῶ. «Λάλει τὰ βούδια· λάλει τὰ παιδιὰ» (μυρολ. 3, στίχ. 5).

Λοάρι (τὸ)· πλούτος, ἀντὶ λογάριον, ἐκ τοῦ λογαρίζω.

Λέου· λίγουςιν.

Λύισμα (τὸ)· ἀντὶ λύγισμα, σάκισμα, χάδι· ἐκ τοῦ λυγίζω (ἄσμα δμρ. 2, στ. 19).

Αευκατέω (τό): λευκαντέον, μέρος παραθαλάσσιον χρησιμοποιον πρὸς λεύκανσιν τῶν πτενίων.

Αούρα (τά): ἱκάντες δερμάτινοι, δι' ὧν δύνουσι τὸν ζυγὸν ζευγνύοντες τοὺς βόας, ἀντὶ λώρου.

Αύτια (τά): ἱρινοί, ἀγρίονοκα, ἄτινα θέτουσιν ἐπὶ τῶν ἡμέρων σακῶν πρὸς ταχυτέραν γονιμοποίησιν καὶ ὠρμάνειν τῶν σάλων.

Αύτα (ή): καλοῦσιν οὕτω τὰ ἐκ τῆς βορῆς λυμνάζοντα ὕδατα.

Αυτουῶν: περιγύω τινὰ δι' ὕδατος, ἢ περιβρίγω τὸν δρῶν· ἀκκόμοιρε θὰ σὶ λαντούρησιν. Μωρὴ λαντούρη κ' ὕστερα φροκίλει.

Αευτέρω: ἱμῶ, ξερονῶ, ἐκ τοῦ λῶω καὶ εὐτερῶ, διότι ἐν κειρῶ τοῦ ἑμετοῦ οὐκ ὕλγην παραχρὴν πύσσοι τὰ ἐντερα.

Αἰμον: πλῆω ἐπὶ τῆς θηλάσεως, κολουῶ· αἶμαθι νὰ λῶμω. Μάνη μου πῶς λῶμναι, σὺν ψάρι.

Αεράω: ἀσθμαίνω, καὶ ἀόριστος ἐλέφαξ· αμοῦρὲ μὴ λεβίξης, νὰ μὴ λερῶξης.

Λέχω: βήγω ἢ πάσχω ἀπὸ ἀσθμα, ἐξ οὗ καὶ λέχας=βήχας, ἀσθμα, δύσπνοια, καὶ λεχίτης=πάσχω ἀπὸ ἀσθμα, ἢ δύσπνοια.

Λεζέω: ἐπιθυμῶ, λαχταρῶ, ἢ λέξις ἑλληνικωτάτη, ἐκ τοῦ λίσχωμι=ἐπιθυμῶ. «Κακόμοιρε δὲ μου ἔνα κοῦνι λαρδί, γιὰ τὴ λεζέω».

M

Μάγγανα (τά): ἰσογυλίον, δι' οὗ καθαρίζουσι τὸν *εὐμύλα*, ἐξ οὗ καὶ μαγγανίζω, καθαρίζω βάρβαρος.

Μαντιανῶ, χορεύω, κυρίως λέγεται ἐπὶ χοροῦ γινομένου διὰ πηδῶν καὶ τῶν ἑξῆς ἰσως ἐκ τοῦ μίνωμαι.

Μιστοκαρρῶ (ή): γαρύφαλλος.

Μορή (ή): κλίση, λέξις ἰδιόχρηστα παρὰ Νισυρίους, ἐκ τοῦ μέω.

Μουχλῶ (ή): εὐρωστίας, ἐξ οὗ καὶ στακ μουχλῶμαι· εὐρωτῶ, λέγεται ἐπὶ τῶν *εὐρω*. «Τουχλῶσαι τὸ ψωμί».

Μουχοῦρη (ή): πρυθλίον, ἢ κοινῶς καλοῦνται μὲνι σακῆα.

Μπουλιτρώ (ή): καλοῦσιν οὕτω τὰ διδόμενα δῶρα εἰς τὸν βαπτιστικὸν κατὰ τὸ νέον ἔτος.

Μπουστί (τό): κυτίδιον, κοῦτὶ, ὅπερ μεταχειρίζονται κυρίως οἱ γεωργοί, θέτοντες

ἐντὸς αὐτοῦ φραγτὸν ἀπεργάζονται εἰς τὸν ἀγρὸν.

Μολδα (ή): λίπος, καὶ ἰδίως τοῦ χοίρου· λέξις ἰδιόχρηστα παρὰ Νισυρίους. «Βάλλει μου μύλλα στὸ ψωμί».

Μουρογραπτάς (ό): ἀντὶ μουρογραπτης, ὁ γράφων τὰς μοῖρας· (μουρολόγιον ἴον, στίχος 2).

Μέα (τό): ἀντὶ μέγα.

Ματῶμαι: παρκατῶ, βλέπω.

Μαθῶ: ἐκπυλλίζω, πσυμαθῶ· κυρίως λέγεται ἐπὶ ἀνθίων, δένδρων, αἰμάχθῃσιν ἢ σκελῶν.

Μαῶν: ἀντωνυμία, ἀντὶ ἐμεῖ.

Μαχού (τό): πιπέρι.

Μαῖω: συναθροίζω, ἀντὶ μαζεύω.

Μουσούνη (τό): σημεῖα γεωργίας, γεωκατηριστικά.

Μπῶω: ἀντὶ ὧω, σκοννῶ.

N

Νογαμπίτης (ό): ὁ νεόγαμβρος.

Νοιάμω: σκίπτωμαι, πρὸντιζω, μερμινῶ· δὴν μὲ νοιάζει=δὴν μὲ μελεῖ.

Νεμῶ: πῶω, φυτρίνω. «Νεμῶ» ἢ κριθᾶρι. «Νέμωσιν ἢ σκελῶν».

Νεορέω: ζητῶ, ἐξετάζω, ἱρεῖται· ἵνα νεορέυεις ἰδῶω».

Ξάτω (τό)· κατά παρθερόραν ἀντί ἐξώστης.
Ξελογιῶ· ἐκ τοῦ ξεῶ καὶ λογιζέω· ἐπι-
σκέπτομαι τὸν ἀγρόν καὶ παρατηρῶ μέ-
τρως ἰγένητο ζημία τις ἢ ἐπὶ τῶν δένδρων
ἢ ἐπὶ τῶν σπορίμων ὑπὸ ξένων βῶν.
Ξεμελί· σκorpίζω. «Ἐξέμπελστες τὸ κρι-

θάρη. Ἐξέμπελσθησαν οἱ ἄνθρωποι»=διε-
σκορπίσθησαν.
Ξωμένω· ἀντί ἐξωμένω, ξεῶ καὶ μένω· μέ-
νω εἰς τὸν ἀγρόν ἐπὶ 3 ἢ 4 ἡμέρας. «Ἐξώ-
μεινεν ὁ ἀνδρας μου· ἀπόψε θὰ ξωμείνω».
Ξεθελῶ· ἐκθελῶ, φανερώνω.

Πετασκόλλη (τό)· ἀλλοῦσιν οὕτω τεμάχιον
τομαρίου ἢ δέματος· χρησιμεῖν δι' ἐμ-
βάλλωμα τῶν ὑποδημάτων· ἐκ τοῦ πεῖσι
καὶ κολλῶ.
Πετρομάχι (τό)· ἐκ τοῦ πέτρα καὶ μάχο-
μαι, λέγεται τὸ ἐμβάλλωμα τῶν ὑποδη-
μάτων, ὅπερ προσυλάττει τὸ πόδι ἀπὸ
πάσαν προερχομένην ἐκ πέτρας ἐκείνης.
Πασοῦλι (τό)· μικρόν τεμάχιον ἄλλου,
τοῦ κύνου.
Πατεριμῶ (τά)· τὰ κομβολόγια, ἐκ τοῦ
Πάτερ ἡμῶν, διότι συνήθως οἱ προσευχο-
μενοι κρατοῦσι ταῦτα εἰς τὰς χεῖρας καὶ
προσεύχονται, καὶ βάσις τῆς προσευ-
χῆς ἐστὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν.
Π.λουμίζω· κεντῶ· ἢ λέξις ξένη ἐκ τοῦ λατι-
νικοῦ plumo = ποικίλω, κεντῶ, ἐξ οὗ καὶ
πλουμά = κεντήματα.
Προσῶμι (τό)· ἀντί προσώμιον· παλαιόρου-
χόν τι, ὅπερ θέτοντες ἐπὶ τοῦ ὤμου φέ-
ρουσι τὸν φρότον.
Π.λιτίρα (ἡ)· ὑδροπέπων, καρπούζιον.
Πνιμός (ὁ)· ἀντί πνιγμός, ἐξ οὗ καὶ πνίω
ἀντί πνίγω.
Προριμάω· σπρχγιζέω.
Πέζουράρα (ἡ)· θυλάκιον, τζέπη.
Πελεῖκια (τά)· βραχιόλια.
Πραοῦλι (τό)· παγγάδιον δημόσιον, ἐξ οὗ
ὑδρεῖνται πάντες· ἐκ τοῦ πίνω ὅλοι, καὶ
δαρκῶς οὗλοι.
Παμπούλη (ἡ)· τὴν λεῖζιν ταύτην μεταχει-
ρίζονται ἰδίως αἱ μητέρες πρὸς φροντισμὸν
τῶν μικρῶν παιδιῶν. «Νὰ ὁ παμπούλης.
Θὰ φωνάξω τοῦ παμπούλη».
Πασαῶ· τρώγω τετάρτας καὶ παρσκεινάς

καὶ τὰς τεσσαρακοστὰς κρίας· ἐκ τοῦ
Πάσχα.
Πλάνα· προστακτικὴ τοῦ πλανάω = τρώ-
γω ὀλίγον, τρώγω φειδωλῶς. «Μουρὶ πλά-
να τὸ ψωμί. Πλάνα τὸ λαδί».
Πρατέλι (τό)· μικρόν τρυβλίον, τσανακάκι.
Πειχιῶ· θυμῶνα τινὰ ἢ ἐρεθίζω, καὶ πει-
χίζομαι = ἐργίζομαι. «Ἐπείχισέ με πά-
λαι· μὴ μὲ πειχίξης».
Πισωράδι (τό)· ὁ κρατῶν τελευταῖος εἰς τὸν
ἀγρόν· ὁ δὲ κρατῶν πρῶτος καλεῖται
προστάρι· ἐκ τοῦ ὀπίσω καὶ οὐρά.
Πρωῦντος (ὁ)· ὁ δῆμάρχος, μουχτάρης.
«Ὁ ἀπὸ τοῦ καλίσω 'στὸν πρωῦντος».
Ποεργεθῶ· ἐργάζομαι ἐν οἰκίᾳ ἀνεγειρομέ-
νῃ, ἐξ οὗ καὶ πουργός = ἐργάτης, ἐκ τοῦ
ὑπουργέω.
Ποεταρέδο (τό)· περὶονιον.
Πόθου· τὸ ἐναντίον τοῦ ἰσκιᾶς· ἡ λέξις λέ-
γεται ἐπὶ τῶν δυσῶδων βρωμάτων. «Πόθ-
ου, ἐβρώμικε τὸ φαῖν· καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων·
κακὴ κόμειρα πῶς βρωμᾷ, πόθου».
Πυρομάχος (ὁ)· ἡ πυρεστική.
Ποκορδίζομαι· ἐκπλύνομαι, τετύνομαι, καὶ
μεταφορικῶς υπερηφανίζομαι· ἀτίμου πο-
κορδίζεσαι»=εἰς τί υπερηφανεύεσαι.
Παραλιῶ· ἀντί παραλιθῶ.
Πορὸ (τό)· πρῶν.
Πάντηξε· ἐνέτυχεν, ἀόριστος τοῦ παντέγω
= ἀπαντάω.
Παρασιῶ· παραγγέλλω.
Παρασίσις (ἡ)· διαβεβητικὸν ἐγγραφον τοῦ ἀ-
ποθανόντος πατρὸς ἢ μητρός, διαθήκη.
Π.λουμί (τό)· κέντημα.

P

Ροιῶν μοιράζω, «ἔρρευσαν τὰ κύλλυβα», ἐξ οὗ καὶ ροιυτής=μοιραστής· ἡ λέξις ἐκ τοῦ ρίω=τρέχω, ἐπὶ ὁδῶν, ὅπερ ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ διανέμω.

Ροῦσσονο (τό)· βράχος, κυρίως εὐρισκόμενος πλησίων παραλίας.

Ρυμάδι (τό)· ἀντὶ ρυμάδιον ὑποκοριστικὸν τοῦ ρύμα=δρόμου, σοκάκι, κυρίως ὅμως καλοῦσι ρυμάδι τὸν στενὸν δρόμον.

Σ

Συμπάλλω· ἀντὶ συμβάλλω, κυριολεκτικῶς μεταχειρίζονται τὴν λέξιν οἱ Νισύριοι=βοηθῶ. «Συμπάλε τὴν φωτὶκάν»=βοήθει τὸ πῦρ πρὸς ἱκανοῖς.

Σηλάδι (τό)· ἀντὶ σπηλαδιον, οἰκίσκος ἐξοχικός, χρησιμεύων πρὸς ἀποθήκην τῶν ἀγρῶν, καὶ ὡς καταφύγιον τῶν γεωργῶν ἐν κερῶ βοσκή.

Σφίωμα (τό)· ἀντὶ ὀσφίωμα, εἶδος περιλαμψῶν ἰδίων μεταχειρίζονται τοῦτο αἱ γυναῖκες, ὅσπερ ἀναρτῶσιν ἀπὸ τῶν τράχηλον, ἀρκακίαν μὲχρι τοῦ ἐπιγαστρίου, χρησιμεύει δὲ πρὸς κάλυψιν τῶν μαστῶν καὶ τοῦ στήθους.

Σάουλα (ῆ)· γυνὴ τῶν ἀνδρῶν.

Στουμάχι (τό)· ἡ λέξις ἐκ τοῦ στόμα ἔχω· καλοῦσιν οὕτω ὀργάνον τι, δι' οὗ φέρ-

τουμεν τὸ στόμα τῶν βοῶν, ἐν ᾧ τρώγουσι τὴν κριθήν, ἐν ᾧ ἀλωνίζουσιν.

Σῆμα (τό)· χορὸς τελοῦμενος μόνον εἰς τοὺς γάμους, μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὑποίου παρατίθεται γεύμα τοῖς κεκλημένοις.

Συνάπτω μελετῶ, καὶ ἀόριστος ἐσυναψά=ἐμελέτησα, ἰδιόχουσα ἡ λέξις παρὰ Νισυρίους. «Ἐσυναψά τὸ μεθήμεά μου. Ἦντα μοῦ συνάπτεις».

Σουλόνια (ῆ)· σωλὴν καὶ ἰδίως τῶν δωμάτων.

Σωράδα (ῆ)· ἡ λέξις ἐκ τοῦ σωρός, ὀνομαζοῦσιν οὕτω τὸν ὀρμαθὸν τῶν κρομμύων.

Σηράδι (τό)· πῖλος, ἰδίως ψάθινος.

Σάουνο (τό)· σιγῶν· κατὰ παραφθοράν.

Σουλόνια (τά)· σωλῆνες.

Σπερβέμι (τό)· τὸ παραπέτασμα τῆς κλίνης.

T

Ταξιδάμακα (τά)· δῶρα, κυρίως τοῦ νεώτερου ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐλθόντος.

Ταῖ (ῆ)· τροφή, κυρίως τῶν βοῶν.

Ταυῶ· ἐγγίζω, ἀντὶ τανύω, ἐκτείνω, ἀπλώω, καὶ ἀόριστος ἐτένησα=ἤγγισα. «Ἦν-

τα μὲ τανεῖς· τένησέ με κακώμοιρε γὰρ ὅς πῶς καίω».

Τσιλιῶν· διαρρῶ, ἐξ οὗ καὶ τσιλικήρος καὶ τσιλῆς καὶ τσιλικ=διάρροις· ἡ λέξις φαινεται ποικιλιάν.

Φ

Φαρόφτης (ῆ)· ἀντὶ φανόπτης· καλοῦσιν οὕτω τὸ ἐξέχον μέρος τῆς γωνίας ὑπερέκτω τῆς στέγης τῆς οἰκίας· ἡ λέξις ἐκ τοῦ φαίνομαι καὶ ὀπτω=βλέπω, διότι φαίνεται ἀπ' ὅλους ἡ βλέπεται πρὸς ὅλους.

Φάουσα (ῆ)· βλάβη· ἡ λέξις ἐκ τοῦ φάγω, λήγεται ἐπὶ καταρῶν. «Ἦ φάουσα γὰρ σὶ φάη· ἡ φάουσα ἐστὶ σπῆτι σου».

Φουσκιά (τά)· ἐλικτήρες, καυλαρίκια.

Φάρμος (ῆ)· ζυμπίλιον μὲχρι τὸς τοῦ ὑποίου θέτουςιν ἄλευρον· ἡ λέξις ἐκ τοῦ φαρμός.

Φουερσουράμα (τά)· κόματα τῆς ὑπὸ σπῆς.

Φρεδάδα (ῆ)· πλοῖον, ἰδίως πολυμελὲς, ἀντὶ φρεγάδα.

Φουεάτο (τό)· στράτευμα.

Φραμόν (ῆ)· φραγμός.

X

Χαράδα (ή): ὁ ἐξωτερικὸς φλοιὸς τῆς βελάνου καὶ ἰδίως τῆς δρυός.

Χάντρον (τό): τὸ στόμιον τοῦ φράκτος, ἢ τὸς ἡ λείξις ἐκ τοῦ χάνω, χάσκω.

Χαλκῶδς (ὁ): ἀκατάστατος, ἀτημέλητος· λέγεται ἐπὶ τῶν μὴ καλῶς ἐνδυσμένων.

Χοράρις (ή): ἀνόητος, εὐήθης.

Χολμπατρίδης (ή): λαμπρὸς, καὶ ῥῆμα

χλαμπανίριω=τρώγω ἀδερῆγως. «Μάνω μου, πῶς χλαμπανίριω».

Χαρδνίτσα (ή): θηλυκὴν τοῦ χάρος, ἢ ἡ μήτηρ τοῦ χάρου (μυρολόγιον β, στ. 3).

Χειλοπόστομα (τό): ἐκ τοῦ χεῖλη καὶ στήμα· μεταχειρίζονται τὴν λέξιν οἱ Νισύριοι ἀντὶ τοῦ χεῖλη.

Χαρκῖος (ὁ): χαλκίος.

Χαρταλαμδιὸν (τό): ὀνομάζουσιν οὕτω τὸ σуртάρон τῆς τραπέζης.

Y

Υάχνω· ἐρευνῶ· ἐξετάζω μετ' ἐπιμελείας, ἀντὶ ψάλλω, καὶ ἀόριστος ἔμμε· ἐζητήσα.

Υεκάδι (τό): ἀντὶ ψεγάδιον—κατηγορία· ἐκ τοῦ ψέγω. «Λύτὸς δὲν ἔχει ψεκάδι».

Ω

ᾠδὸς (ὁ): ἀρωπτήριον, βράχος.

ΜΥΡΟΛΟΓΙΑ

I

Γιαλό γιαλό περπάτησα τὸ περιγιάλι γιαλί,
κ' εὐρήκα τὸν μοιραγορεστῆ, ὅπου ἔγραφε ταῖς μοίραις.
Ὅλαις ταῖς μοίραις ἔγραψε τὸ μῆα μεσημέρι,
κ' ἐμὶ τὴν μοῖρα μ' ἔγραψε τὸ μῆα μεσονύκτι.
Καὶ τὸ κερί του ἔπεσε κ' ἐγύθη τὸ μελάνι,
καὶ μάλαζε τὰ ρούχ' του τὰ μωσχουμιωμένα.
Κ' ἐκεῖ μὲ καταρῆσθηκε τὴν ἐστακακομοῖρα·
Ἄμε πάντα νὰ καίεσαι καὶ πάντα νὰ λιμένης,
πάντα τὰ χεῖλη σου ξερά, τὰ μάτια σου βρεμένα,
τὰ μῆλα τοῦ προσώπου σου πάντα σκαρλοχημένα.

2

Κόσμε καὶ ποῖος σὲ χάριξε καὶ ποῖος θὰ σὲ κερδέσῃ;
Ἄς σὲ κερδέσουν τὰ βουνά, ποῦ σ' ἔχουν μῆς' ἐστὴ μέση.

3

Ὁ χάρος ἐκατέβαινε ἀπ' τὸ μακροεὐδνι,
λαλεῖ τοὺς νιὸς ἀπέλωστους ταῖς νιαῖς ξεγδυκακωμέναις.
λαλεῖ καὶ τὸν Δημήτρι μου στὴν ἄλυσιν διμένον.

Ὅπου βρεῖ τοῖχον, τὸν χαλᾶ, τὰ δένδρα ξεριζώνει.
 Μυρολόγῃ τὸν κήπουρα, κλαίει ὁ περιβολήτης.
 Καὶ ἔκλειε τὰ δένδρα του, πότε θὰ τὰ φυτεύσῃ,
 καὶ νοιξέτω τοὺς τοίχους του, πότε θὰ τοὺς ἐκτίσῃ.
 Ἀπλοῦται, λείει τοῦ μὲ χεῖλη πιπραμένα·
 Ἄσὺ κλαίει τὰ δένδρα σου, πότε θὰ τὰ φυτεύσῃ,
 καὶ νοιξέσῃ τοὺς τοίχους σου, πότε θὰ τοὺς ἐκτίσῃ,
 μὴ μὲ τὸν κακορίζικο, ποῖός θὰ μὲ ἀνεστήσῃ.»

4

Τσουπάνης ἐκτέκνει ἀπ' τὸ μακρορροῦν·
 βαστᾷ καὶ εἰς τὴν χίρα του θερίο σκοτωμένο,
 καὶ βόσκα κ' εἰς τὴν ἄλλη του δένδρο ξεριζωμένο.
 Χάρος τὸν ἐμπαχίστηκε ἀπὸ ἕψηλὸ κανάτι·
 «Τσουπάνη, ἀπ' ὅτ' ἐρχῇσαι καὶ ἀπ' ὅτε κατεκίνας;»
 «Ἀπὸ τὴν μὲνδρα μ' ἐρχομαι, ἐπὶ σπῖτι μου πηκίνας».
 Κι' ἀπολήθη καὶ εἶπεν του κ' ἔκαψε τὴν καρδίαν του.
 «Τσουπάνη, θεῷ μ' ἔστειλε νὰ πᾶρω τὴν ψυχὴν σου».
 «Ὡς ἀσθένεια καὶ ἀρρωστήκα ψυχὴ δὲν παραδίω.
 Ἐγὼ ἀβῶμαι ἐπὶ τὸν πόλεμον καὶ ὅποιος νικήσῃ, ἄς πᾶρῃ.
 Ἐγὼ παύω ἐπὶ τὸν πόλεμον, πὸ τὸ πορνὸ ἐπὶ βράδῃ.
 Χάρος ἦτο δυνάτης, ὡς ἦτο καὶ ἀνθρωπίνος,
 ἀπ' τὸ καλὴν τὸν ἴπικον καὶ κάτω τὸν τινάσσει.
 «Ἄρῃ με, χέρε, νὰ χαρῶ τίςσασα πέντε χρόνια,
 καὶ εἶν' ἡ γυναῖκά μου μικρὴ καὶ δὲν τὴς πρέπουν μαύρα,
 καὶ ἔγω καὶ ἐγὼ μικρὰ παιδικὰ καὶ ποῖός θὰ τ' ἀνεβρέψῃ,
 καὶ ἡ μάνδρα μου ἀκούρευτὴ καὶ ποῖός θὰ τὴν κουρέψῃ,
 καὶ τὸ τυρί μ' ἀπούλητο καὶ ποῖός θὰ τὸ πουλήσῃ;»
 Κι' ἀπλοῦται λείει τοῦ καὶ κλαίει τὴν καρδίαν του·
 «Ἄν ἡ γυναῖκά σου μικρὴ ἦς πᾶρῃ ἄλλον ἄνδρα,
 καὶ τὰ παιδικὰ σ' ἂν εἶν' ἀκούρευτὰ καὶ θεῷ θὰ τ' ἀνεβρέψῃ,
 καὶ ἡ μάνδρα σου ἀκούρευτὴ καὶ θεῷ θὰ τὴν κουρέψῃ,
 καὶ τὸ τυρί σ' ἀπούλητο, ἄλλος θὰ τὸ πουλήσῃ».

5

Ὁ χάρος ἐμπαχίστηκε ἐς ἀνταγὰ καὶ δόσι,
 νὰ πᾶρῃ νιός· νὰ πᾶρῃ νιός· νὰ μὴ τὸν πιάσῃ κρίσις.

6

Ἐγθὺς βραδὺ ἐπύρασα ἀπ' τὸν δι Νικόλα
 γρυκὸ τῆς πλάκας καὶ βροντῆς, τῆς μαύρης γῆς καὶ τρέμας,
 γρυκὸ καὶ τῆς χαρόντισσας τοῦ γυιοῦ τῆς νὰ μελάνῃ.
 «Γυιὲ μου, πάντα μοῦ ἔφερνες καὶ πάντα μοῦ κοῦζιλις,
 τοῦτον τὴν νῆα ποῦ μοῦ φερεις, κλαίει καὶ δι μερόναι.
 Δίω τῆς μῆλα, ρίπτει τὰ, τραντάλλια, μαγεῖται τὰ,
 δίω τῆς καὶ βουλιὰ, σὲ πόδις τῆς πταίει τὰ».
 Κι' ἀπλοῦται λείει τῆς μὲ χεῖλη πιπραμένα·
 «Ἐ θέλω γῶ βουλιὰ, εἰ θέλω γῶ βροσάκια,
 μόν' θέλω τὸν ἀρέντο μου καὶ τὴν γλυκὴν μου μάνα.

7

Ὁ χάρις ἰδγυλάλλησι, νὰ κρίσῃ περιούσι,
θέλει πᾶσι νηαῖς γὰρ λαμοναῖς, τοὺς νηὺς γὰρ κυπαρίσσι,
θέλει καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ γὰρ μερολοουδοάκι.

8

Χριστέ μου, κ' ἄς με πᾶντῃς ὁ χάρις μὲς 'εὐτὶ σπᾶτα,
νὰ τὸν κρατοῦν Σαρακηνοὶ καὶ νὰ τὸν δέρνουν Μῶροι,
ἐγὼ νὰ πληροῦθῃκα ἀπὸ τὸ σταυροδρόμι·
«Σαρακηνοὶ μου δότε του, Μῶροι σκοτσάτε του,
καὶ ἔστωτε τῇ χεῖρὶ του, ὡς ἔκαψε κ' ἐμὲν,
ποὺ πᾶσι τὰ παιδάκια μου καὶ κλάίω ὅλη 'μέρα».

9

Κάτω 'εὐτὶ μετὰ πᾶντῃς ἰπῶα νὰ γεμίσω.
'Εκεῖ θεωρῶ τὴν ἄντ' μου 'εὐτὶ βρῶσι κυματισμένη.
'Εγὼ μὲ καὶ θῶρι μετὰ σπᾶτα καὶ κλοῦθ μου.
'Απ' ὅς ἰσχυρόντεσσι 'εὐτὶ σπᾶτα μας ἀπ' ἔξω,
γρυκὼ φωνὴ καὶ στέκομαι καὶ καὶ πλοῦμαι.
«Σπᾶτου, νουνά, γνωρίζω σ' ἰπῶα νὰ σοῦ 'μιλήσω'
νὰ σ' ἐρωτήξω νὰ μοῦ 'πῆς γὰρ σὺ ἰπῶα κόσμος,
'Εἴχα δὲν ψάλλον ἱερατικαῖς καὶ λειτουργοῦν παπάδες;
Γὰρ 'πέ μου ἂν ἀλλάζουσιν ἡ κύρι, μετὰ τῆς μάντισ.

10

Κρίμα τὴν μέση τὴν λιγὴν τὴν χυμυλὴν μὲν,
ὁ ἄλῃς σοῦ τὴν ἐκαμε μάρπη σκοτινισμένη.

11

Κάτω 'εὐτὶ Ἐροσὺλμα, εἰς τοῦ Κυροῦ τὸν τάφο.
Ποῦ 'ναι οἱ μύσχοι φουτετοί, τ' ἀγυλάκιμα σπαρμένο.
'Οποῦ 'ναι τὰ τραντάφυλλα φρεγγμὸς 'εὐτὶ περίουλι·
εἰν' καὶ τὰ ρουδοστάματα 'εὐτὶ 'νέσους πηγάδας,
ἐκεῖ δένδρον ἐνέμησι δεξιά τοῦ παρθεῖσου·
στὴ ρίζα κάθεται ὁ Χριστὸς καὶ εἰς τὸν κορμὸ βεγγέλια,
καὶ εἰς τὰ σωκλωνάρικα του ἀγγέλοι καὶ ἀρχαγγέλοι.
'Εκεῖ ἐπῆσαν τὸ Χριστὸ οἱ σκυλοὶ οἱ Ἑβραῖοι,
οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ σκυλὶ καὶ οἱ τρισκαταραμένοι.
Σὰν κλέπτῃ τὸν ἐπῆσαν, σὰν πόρνο τὸν λαλοῦσι,
καὶ σὰν κακὸ κατὰδικὸ πᾶσιν νὰ τὸν κρεμάσουν.
'Εμπρὸς τὸν πᾶσιν οἱ Ἑβραῖοι καὶ ὅπως οἱ ζήλῃται,
καὶ εἰς τὴ μέση ὁ Χριστὸς, σὰν μῆλο μαρμαρίνο,
σὰν ἱερατικὴ ἀλειτρούτη, σὰν χώρα κουρσεμένη.

*Μυρολόγιον ἡζόμενον κατὰ τὴν νότα τῆς μελῆς: παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου παρὰ γυναικῶν ἐπίτηδες συνερμύνων, καλεῖται δὲ μυρολόγι τῆς Παναγίας.

Κι' ἔπῃαν καὶ πεζέψαν εἰς τοῦ χαρκῆ τὴν πόρτα.
 Βγᾶλλον τὸ ἄγιο στέφανον καὶ βάλλον τ' ἀγκυθίνον,
 βγᾶλλον τὸ ἄγιο κάβαθον καὶ βάλλον τοῦ ἐβραίου,
 βγᾶλλον τὸ περιώνιον καὶ βάλλον τοῦ τὸ βάτο,
 βγᾶλλον τ' ἄγιο κλῆμα καὶ βάλλον τοῦ ταρρούχου.
 Ἐγδῶσαν καὶ πογῶσαν τον, ἐτὸ ἔξω τὸν περούσι.
 Στὸ δρόμο ποῦ παγαίνουσι βρῖσκον ἕνα πορταί.
 Χαρκῆς μὲ τὴν γυναῖκά του καὶ μὲ τὴν φαμιλιά του.
 «Χαρκῆ καὶ κόψε μας καρρῆ, κόψε μας τρὶς περούνια».
 Κι' ὁ σκύλος ἐπαράκουσε, πέντε περούνια κόρτει.
 «Σὺ, φρακῶ, ποῦ τὰ κοψὲς πρέπει νὰ μὰς διδάξῃς».
 «Βάλετε δὴ ἐτὰ χεῖρα του καὶ δὴ ἐτὰ γόνατά του,
 τὸ τρίτο τὸ φραμακίρὸ μῆλῃτο ἐτὰ καρθῆ του,
 νὰ τρίξῃ αἷμα καὶ γοῆ, νὰ λιγωθῇ καρθῆ του».
 Κι' ἄγριαν φωνήσαν εἰσαίνε ἔσαν κι' ἂν ἰδυνάτο.
 Κρῶν νερόν ἱγρούει, ξυδὶ τὸν ἱπποῖσαν.
 «Αἶ! δὴν ἔχ' ἄγριος ὁ οὐρανός, δὴν ἔχ' ἄγριος ὁ κόσμος;
 Δὴν εἶν' πουλὴ πετάμενα, ἐτὴ μένα μου νὰ πᾶν»·
 Κανεῖ δὴν πηλοῖθκεν, μόνον ὁ αἰς Γέννης.
 «Ἐκεῖ κι' ἄγριος ὁ οὐρανός, ἔκει κι' ἄγριος ὁ κόσμος,
 ἔκει πουλὴ πετάμενα, ἐτὴ μένα σου νὰ πᾶν».
 Ἰὸν δρόμο δρόμο ἐπῆσαν, πᾶσι ὁ αἰς Γέννης·
 εἰσέει τὰς πόρταις σπαρακταῖς καὶ τὰ κλειδιὰ παρῖνα.
 Κλῶν τὰς τῆς πόρτας ἰδωσι, μέσα καὶ μέσα πᾶσι.
 Βρῖσκει ἂν τυραλίσποινα μόνην καὶ μοναχὴν τῆς.
 Τὴν πρῶτον τῆς ἔλαμνε γὰρ τὸν μοναχὴν τῆς.
 Στείκεται, σὺ λυγίκεται πῶς νὰ τῆς τὸ ἰμλῆσῃ;
 πῶς ἔχει χεῖρα σὺ ποῦ νὰ τῆς τὸ ξεθῆλῃσῃ.
 «Κοῦ, Κορῆ μου ἡσυχῇ, περνεῖ τὴν προσευχὴ σου,
 καὶ τὸν υἱόν σου τυραννῶν οἱ σκύλοι οἱ Ἑβραῖοι».
 Κι' ὡς τόκουσεν ἡ Περὶ γὰρ, λειποθυμῇ τὴν πέρνει.
 Σταμὴν νερό τῆς γυρνῶν ἔλντα κανὴ τοῦ μύσγου,
 καὶ πέντε τοῦ ρυθόσταματος νὰ συμῖρ' ὁ νοῦς τῆς.
 Κι' ἀπ' ἧς ὁ νοῦς τῆς συμφορῇ ἀπ' ἧς ὁ λογισμὸς τῆς,
 τότε καὶ ἀνακίττειται ταῖς τρεῖς γυναικίς,
 τῇ Μάρθᾳ, τῇ Μαγδαληνῇ καὶ τοῦ Ἀνθίου μένα,
 καὶ τοῦ Ἰακώβου ἀδελφῇ. «Σταῦ, Κορῆ, νὰ πᾶμε».
 Ἡ Μάρθα βάστα τὸ κερὶ, Μαγδαληνὴ εὐ λᾶν.
 Πᾶναι τὴν πεπερίσσα τῆς καὶ πέρνει τὰς καὶ πᾶσι.
 Τοὺς δρόμους δάκρυα γέμει, ταῖς σπράττας μὴ ὄνεια,
 καὶ τὰ ξανθὰ τῆς τὰ μαλὴ εἰς τὰ κλαθὴ παρῖνα.
 Καὶ πῆλιν εἰς τὸ δασκαλὴν, καὶ βρῖσκον κλειδιὰ
 βρῖσκον τὰ δασκαλοπούλα ὅλα δασκαλομένηνα.
 Κι' ἀπὸ τὸ χεῖρ πᾶναι τα καὶ ῥῶταν· τ' ἕνα ἕνα·
 «Πᾶτέ μου, δασκαλοπούλα, ποῦ εἶν' ὁ δασκαλὸς σας»;
 «Θωρεῖς ἐκείνον τὸν γλωμῶ, τὸν ἀπομακρυσμένο,
 ποῦ ἔχει τὴν κεφαλὴν κληνὴν ἐτὸν δεξιὸν τὸν ὦμο;
 ἐκείνος εἶν' ὁ γυῖός σου αἰ, καὶ μὰς ὁ δασκαλὸς μας».
 Ἐμπρὸς ἐπρωγόντισαι καὶ τρέβῃ τὰ μαλὴ τῆς·
 «Πέ μου καὶ μοναγὴν, γλυκύτατό μου τέκνον,
 ποῦ εἶχες κούνησις ἀργυρεῖς, φάεισις μαλμακτίνης,
 ὅπου αἰ βαδάλῃσαν αἰ δώδεκα παρῖνου».

καὶ τώρα, γυιέ μου, σὲ θεωρῶ 'εὐτό ξύλο καρρωμένο.
Δὶν εἶν' πνιμός, νὰ πᾶ πνιῶ, κραιμῆς, νὰ πᾶ κραινίσω.
φέρτε μαχαίρι νὰ σπρώ, νὰ καυθωνάτισω.
«Μάνα, ἂν πάρες καὶ πνιξέ, πνίετ' ὁ κόσμος ὅλος,
μόν' αἴμα τὴν παρηγοριῇ, γὰρ νὰ τὴν εὐρ' ὁ κόσμος.
Γὰρ φέρτε μου γλυκὲ κρασί κι' ἀρράτο παξιμάδι,
νὰ κάμω τὴν παρηγοριῇ, γὰρ νὰ τὴν εὐρ' ὁ κόσμος.
Καὶ σὺν συμπίουν ἐκκλησιάζεις καὶ λαιτουργοῦν παπάδες,
τότε, μανίτσα μου γλυκῇ, ν' ἔχῃς χρῆσις μεγάλαις.
Βάλε κι' ἄρνι 'εὐτό φουρνό μας καὶ παραγέμισέ το,
κάψε καὶ τὸ ἑρτάζω καὶ ψῆσε καὶ κουλουράεις.
κι' ἔσκα κι' ἂν ἔχωμεν ἡμεῖς, ὅλα μοσγῆχτισέ τα,
νέστον, οἱ μανητάδες μου κι' ὁ νοῦός μου ὁ Γιάννης
κι' ὁ ἡδὺθ καὶ ὁ Μαγδαληνῇ καὶ τοῦ Ἀλέξ' ὁ μέγα
καὶ τοῦ Ἰακώβ' ὁ ἀδελφεῖ κι' ὁ τίσσεαρις ἀντάμα.
τὴ νόστιμ' αὐτὴ ἀναστειθῶ, τραπέζι νὰ μᾶς κάμῃ».

ΑΣΜΑΤΑ ΓΑΜΗΛΙΑ

Ποιός εἶν ποῦ μπερπερίζεται, ἢ νὰ τὸν ἔγνωρίσω,
νὰ πάρω τὸ ρουδίσταμα νὰ τὸν ἔλαιτουρήσω.

Γὰρ φέρτε μου βασιλικὴ, τραντάφυλλα καὶ ῥόδα,
νὰ λαντουρήσω τὸ γαμπρὸ τούτηνε δὲ τὴν ὥσα.

'Στὴ Σμόρνη ἐπαρχγγεῖλα γιὰ νὰ μοῦ φέρουν χτένη,
νὰ μπερπερίσουν τὸν γαμπρὸ, 'ποῦναν μὲ τ' ἄσπρα γένεια.

Φέρτε σαποῦνι Κρητικόν, ξυρόφ' ἀπὸ τὴν Πάρο,
νὰ μπερπερίσουν τὸ γαμπρὸ καὶ τὸν πρωτοκουμπάρο.

Κάμπε τόπο καὶ περνεῖ τοῦ βασιλεῖ τ' ἄσπερι,
νὰ τὸ χαρῆ ποῦ τὸ λαλεῖ κι' ὅπου τὸ κουμαντάρει.

'Ανοίξτε μέρες κι' ἀπλωσε στρατὸς τῆς Βαβυλωνίας,
Κι' ἀπὸ τὰ δώδεκα νησὶ τῆς ποῦ μεγάλῃς χώρας.

* Εἰς τὸ ξύρισμα τοῦ γαμπροῦ.

** Κατὰ τὴν μεταφορὴν τῶν ἔθνομαιων τοῦ γαμπροῦ εἰς τὴν εἰσὶν τῆς νόμης.
(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΤΥΛΛΟΓΟΣ.— ΤΟΜ. 10').

Παρακαλῶ σας, στρώσετε τὰς στράτας καλὰ τρήμαι,
γῆκ' νὰ περνᾷ τ' ἀνδρῶν αὐτῶ που θί νὰ γίνη.

Ἦρθον οἱ μάγοι κι' οἱ σοφοὶ ἀπὸ τῆ Βαβυλῶνα,
κι' εἶπασι, σάν τῇ νόμῳ μας δὶν εἶγ' ἄλλου ματρῶνα.

Μάλιστα' ἂν τὸ ζητάσετε, νῆν καὶ Νισυροπούλα,
νῆνα μὶ τὰ ζουγκὰ μαλὴ καὶ μὶ τὰ μύρα φρούδια.

Γὰρ 'δέ, καλὴ μας κερχακή, ποὺ θῆρτον τὰ βαγγέλια,
νὰ κατεβῇν ἡ κῆρ μας μὶ τὰ χρυσὰ ξεφτέρια.

Ἦ μῆρα ἡ σήμερὴ εἶναι χαριτωμένη,
ποὺ πέρνει ὁ σταυρατὸς πέρδικα πλουμισμένη.

Ὁ κα' δέ, καλὴ μας κερχακή, ποὺ θῆβγουν τὰ ξεφτέρια,
νὰ κ' ἀρεντῇ ἡ κῆρ μας, νὰ τῆς κλουθῶν τ' ἀσπέρια.

Σήμερ' ἔσπειρε' οὐρανός, χαριτωμένη μῆρα,
σήμερ' θὰ πλουτῶνθ' αὐτὸς τὴν περιστέρα.

Τίνος εἰν τὰ περιῶν
τοῦτο ποὺ κρατοῦμεν ὅλοι,
ποῦχει τὸ φραγμὸ λάρι
καὶ τῇ γῇ μαρμαριτάρι,
ποῦχει δεινδρικά περισσι,
λειμονιαὶς καὶ κυπαρίσσι;
κι' ἀρωτῶ καὶ λίσι ὅλοι
τ' ἄρχοντα δίπλα Μανῶλη
κι' εἰδικὸ τοῦ γαμπροῦ του
τ' ἄξιου τ' ἄξζουμένου του,
ποῦχει δεινδρικά περισσι,
λειμονιαὶς καὶ κυπαρίσσι.

Στὴν πέρα δίπλα τοῦ χοροῦ
μαντῶνι ἦρα, τίνος εἰν;
κι' ἀρωτῶ καὶ λίσι ποῦναι
καὶ τοῦ νιογαμπρίτσι εἶναι,
κ' ἔπεισε ἀπ' τὰ λινά του
κι' ἀπ' τὰ λινομέταξά του.

Στὴν πέρα δῶ, 'στὴ πέρα 'κεῖ
βατάνι ἦρα, τίνος εἰν;
κι' ἀρωτῶ καὶ λίσι ποῦναι
καὶ τῆς νιονορίτσας εἶναι
κ' ἔπεισε ἀπ' τὰ λινά της
κι' ἀπ' τὰ λινομέταξά της.

Στὴν πέρα δῶ, 'στὴ πέρα 'κεῖ,
στὴ πέρα δίπλα τοῦ χοροῦ
ζευγάρι πέρδικας κρατοῦν
ζευγάρι πέρδικα ποῦλα
τὸς Κρήτης τὰ νιοπούλα.

Σ' ὅσους γάμους κι' ἂν εἴη,
τίτοις νύμφη δὶν τὴν εἰσα
ποῦχει τὴ χωρίστρα ἰοῖα
καὶ τὰ πλούτη τὰ περισσι,
νῆχη κούτελο φεγγάρι
μὰ χαρὰ κ' ἔνα καμάρι,

* Ἄσμα ῥιζόμενον τὴν δευτέρην ἡμέραν τοῦ γάμου παρὰ γυναικῶν τοῦλάχιστον δέκα ἀμοιβάζον

νῆχρ φοδὶχ μαῦρα μαῦρα
σὺν τῇ χιῶτικῇ βατάνα,
νῆχρ μάστιγ μπαγουρένια,
μάχουλα τρανταφυλλένη,
νῆχρ μύτη σὺν κοντύλι,
ποῦν τοῦ ἔρωτα παγγινίδι,
νῆχρ χεῖλην ἀλάκινα
ἔμορφα καὶ νόστιμα,
νῆχρ βόντιχ ρῆι ρῆι,
σὺν κρινὶ μαργαριτῆρι,
νῆχρ ἄκουνο ποτήρι
ποῦ κερνοῦν τὴν μουσαρίαν,
νῆχρ τὸ καλὸν σπυγνὸν,
μαρμαραπιλέντι.

19

Ἐπάνω ἔστην τρανταφυλλίαν
ἔκαμε πέριδικα ρωλιά

καὶ μπαίνει βγαίνει καὶ γεννᾷ
καὶ τὰ αὐτὰ τῆς τῆς μετρεῖ
καὶ πέρτουν τὰ τρανταφυλλία
ἔκνω ἔσθῃς νόστιμῃ τὴν πεδία.
Μαεῖνται οἱ ἄρχοντες
καὶ κλέβουν τὸ ρουδίσταμα
καὶ ράινουν νύφη καὶ γαμπρὸ
καὶ πεθερὰ καὶ πεθερὸ.

20

Κι' ἄς μαρκαθοῦν οὔλοι,
ὅπου τὴν ἀγαποῦσαν κι' αὐτὴ δὴν τοὺς ἐγάπα,
καὶ πάλ' ἄς μαρκαθοῦν,
ὅπου τὴν ἐγυρεύαν καὶ δὴν τοὺς ἐκατέχει,
καὶ πάλ' ἄς μαρκαθοῦν, ἄς ξαναμαρκαθοῦν.

Καὶ ἄς ἀνθίσ' ὁ γάμος
καὶ πάλ' ἄς λουλουδίση.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ

1

Ἀὐ Γιώργη στρατιώτη κι' ὁμορροκαζάντση,
ἀγίος εἶσαι ἔσθ' ὁμορροκαζάντση,
βοήθη μας ἀρέντη μας, αἰ Γιώργη στρατιώτη,
ὅπουχομε ἔσθ' ἡ χώρα μας θεριὸ μέσ' ἔσθ' ἡ πατρίδα
ἀνθρώπους τὸ ταῖζομε κάθε ταββάτο βράδυ
σὺν δὴν τοῦ πᾶσι ἀνθρώπου γιὰ τὴν στιγμήν ἔσθ' ὡρ.
σταλὶχ νερὸ δὴν ἄρνε νὰ κατεβῇ ἔσθ' ὡρ.
Καὶ μὴ βραδὸν δὴν πᾶσι πεσεῖσι, νὰ δειπνίσῃ,
καὶ στέρεψεν ἡ χώρα μας, δὴν ἔτριχε πᾶς βρύσι,
καὶ ρίξαι τὰ μπουλετῆ κι' ὅστινος εἶχε πᾶσι,
νὰ πέρουν τὸ παιδάκι του εἰς τὸ θεριὸ πεσεῖσι
καὶ ἔπεισε τὸ μπουλετῆ σὲ μὴ βασιλοπούλα,
ὅπου τὴν εἶλ' ἀρέντης τῆς μόνῃ καὶ μοναρούλα.
Κι' ὁ βασιλεὺς ἔσθ' ἔκουσε, αὐτὸ τὸ λόγο εἶπε
«Ὅλοι τὸν βίον πέρτε μου καὶ τὸ παιδί μ' ἀρήτε».
Μαζώχθ' ὁ κόσμος κι' ὁ λαὸς κι' ἔγεινεν ὅλος ἕνα.
«Γιὰ στείλει τὸ παιδάκι σου, γιὰ στέλλομεν εἰς ἕνα».
Κι' ὁ βασιλεὺς ἔσθ' ὁ γρμᾶξ, ἔρχιντο νὰ κλαίῃ,
καὶ μὴ παρᾶπονο πολλὴ τῆς δωδεκάδας λείει.
«Στολίσαι τὴν κόρη μου μ' ἀτίμητα πετράδια,
μ' ἀτίμητα κι' ὀλόχρυσά κι' ὅλο μαργαριτάρια.
Στολίσαι τὴν κόρη μου καὶ κλέψαι τὴν νύφη,
καὶ πᾶτε τὴν τοῦ λλονταριῦ γλυκὴ νὰ τὴν κατέσῃ».
Στολίσαι τὴν κόρη μου μ' ἀτίμητα πετράδια,
μ' ἀτίμητα κι' ὀλόχρυσά κι' ὅλο μαργαριτάρια.

Στολίζουσα τὴν κόρη τοῦ καὶ τὴν ἐκχέον νύμφη,
 καὶ ἐπαγγέλλει τὸν τοῦ λονταρίου γλῆκ' ἐν τὴν μαθήσῃ.
 Ὅλος ὁ κόσμος ἤτρεψε νὰ πᾶσι νὰ τὴν δόσῃ.
 Κι' αἱ Γιώργης, σὺν τῷ ἀκούσει, ἤτρεψε νὰ τὴν σώσῃ,
 καὶ ἀπ' τὸν πικρὸ τὸ θάνατο νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ.
 Κι' ἀπὸ μακρὰ τὸν ἰθαυρεὶ καὶ ἀπὸ κοντὰ τοῦ λείει.
 «Φύγε, στρατιώτη, ἀπ' ἰδῶ νὰ μὴ σὲ ρῆ καὶ εἰσὶν
 ἐτούτοι τ' ἄγριο τὸ θειρὸ, ποῦ θὲ νὰ ρῆ ἐμένα».
 «Γιὰ πλῶσε τὴν ποδίτσα σου νὰ κοιμηθῶ ἐπάνω,
 καὶ ὅταν ἐβγαίῃ τὸ θειρὸ, ἐγὼ τὸ ἀντιβέλλω».
 Κι' ὅταν ἐβγαίῃ τὸ θειρὸ, τὰ ὄρη συγγοτρίμω,
 καὶ ἡ κόρη ἀπὸ τὸ φόβο της εἶπε: «Ὅγου γημίνα.
 Σήκου, σκότωσε τὸ θειρὸ, ποῦ λὲς νὰ μὴ φοβοῦμαι».
 Σπῆνεται ἀνατολὴ καὶ κλίνει τὸ σταυρὸ τοῦ,
 καὶ κονταριὰ τοῦ χτύπησε καὶ ἔκοψε τὸ λαμὸ τοῦ.
 Κ' ἡ κόρη ἀπὸ τὸ φόβο της εἶπε: «Αἱ μου Γιώργη».
 Κ' αἱ Γιώργης, σὺν τῷ ἀκούσει, πολὺ τοῦ βαροράνη.
 «Ποῦ τωδρες, κόρη, τ' ὄνομα καὶ ποῦ τὸ ἐκχέειναι»;
 «Τὴν ὄρα ποῦ κοιμοῦσυνα, ἔρθ' ἐν γαῖᾳ,
 καὶ βάστα σίμου σταυρὸ εἰς τὸ δεξιὸ τὸ χέρι.
 καὶ εἰς τὴν μέση τοῦ σταυροῦ γράρει, αἱ μου Γιώργη».
 «ὦ, κόρη, ἐστὶ σπῆναι σὺ καὶ πῆ καὶ τοῦ κυροῦ σου,
 σπῆναι, πῆς, μὲ χέριεν ὁ ἄγιος τὴν ζωὴ μου».
 Ποῦ τὸν φορέσει τὸ τραῦξ, τοῦ βασιλὲ τὸ πᾶν.
 «Νᾶ, βασίλει, τὴν κόρη σου καὶ νὰ καὶ τὸ παιδί σου,
 καὶ τὸ θειρὸ σκότωθηκε καὶ ἔρθε εἰς τὴν αὐλή σου».
 Χαίρου σὺ καὶ τὴν κόρη μου, χαίρου καὶ τὸ παιδί μου,
 χαίρου καὶ τὴν ἀρσὴν μου ποῦ ὄγω ἐπὶ κεφαλὴ μου.
 Χαίρου τὴν καὶ τὴν κόρη σου, χαίρου καὶ τὸ παιδί σου,
 χαίρου καὶ τὴν κορὴν σου ποῦ ἔχεις ἐπὶ κεφαλὴ σου».
 «Πέ μου, στρατιώτη, πῶς ἔχεις, πῶς λείπει τ' ὄνομά σου;
 σὺν θὲ νὰ κέσω κλέσμεν καὶ τὴν ἀρετὴ σου».
 «Αἱ Γιώργη μὲ λέν' ἐμένα, ποῦ τὴν Καπαδοκίαν
 σὺν θὲ νὰ κέσω κλέσμεν, γὰρ μὴν Ἐκκλησίαν,
 καὶ εἰς τὰ δεξιὰ τῆς ἐκκλησίας νὰ γράψω καβαλάρης,
 ἀρματωμένο μὲ σπαθί καὶ μ' ἄρπυρ κοντάρι».
 Γονατιστὶ τὸν προσκυνᾷ καὶ θλιβερὰ τὸν λείει.
 «Μὲ τῆς χειρὸς, ἀρετὴ μου, ἡ ἐκκλησίαν νὰ γένη,
 καὶ εἰς τὰ δεξιὰ τῆς ἐκκλησίας νὰ γράψω καβαλάρη,
 ἀρματωμένο μὲ σπαθί καὶ μ' ἄρπυρ κοντάρι».

2

Η ΔΙΕΡΗ

Μετὰ λειρὸς τὸν ἄνδρα της ἐπῆραν ἐπὶν ἀρμάδα,
 οὐλ' ἔρθαν καὶ οὐλὴ γέννησαν, καὶ ἐκείνος δὲν ἐβῆν.
 Μετὰ δευτερίαν ποῦ τὸ πορνὸ ἔπλε εἰς τὰ βρύσι,
 καὶ ἔπλε τὴ λείαν της, νὰ πᾶ νὰ τὴ γέμισῃ.
 Θωρεὶ πᾶνω, θωρεὶ κάτω, θωρεὶ ἐτούς πᾶρα κέμπους,
 θωρεὶ νὰ γὰ καὶ ἀνέβαινε τὸ μαῦρο καβαλάρης.

Βετσιά τοῦ μαύρου ἔδωκε, ἔστ' ἔβρυσ ἀποζεύει.
 «Σύρε, κόρη, νερό νά πῶ καὶ διαλαμένος εἶμαι,
 κι' ἀπὸ τὸ δρόμο τὸν πολὺ νεροκαμένος εἶμαι»
 νά πῇ κι' ὁ μαυρὸς μου κι' ἐγὼ καὶ τὰ λαονικά μου.
 Σερπανταριὰς ἀνέσυρε καὶ δὲν ἀνενδρανόσθη,
 σέρνει σερπανταρίσσας καὶ δὲν τὸν ἐγνωρίζει.
 «Νά σὲ ρωτήσω, λιερή, τί τὰ φορεῖς τὰ μαύρα;»
 «Θυμῶσαι σὺν ἀρεμάτῳ τοῦ Βενετισιάν' ἀριλάδα;
 ἐπῆραν καὶ τὸν ἀνδρα μου μαζὶ μὲ τὴν ροιλάδα»
 οὐλ' ἤρθαν κι' οὐλοὶ ράγησαν, κι' ἐκεῖνος δὲν ἔβλεπεν.
 «Γιὰ πὶ μου τὰ μουσούδια του, μπελὶ καὶ νά τὸν εἶδω».
 «Ἐκς κοντός, κοντακινός, γεμάτος σὺν τὸν πεῦκο,
 εἶχε τοῦ Φράγκου λίσμα, τοῦ Βενετισιάνου χέρι,
 κι' ἔφερε τὸ μουστάκι του σὺν γιότιχο βατάνι».
 «Ἐπὶ τῶν τὸν ἔχωσαν ἔτ' Ἄραπιζε τὰ μέρη,
 κι' ἐμένα ἐπάραινε, γιὰ νά σὲ κάμω τέρι,
 ὁποῦγὼ πῶς σοὶ μάλα καὶ πύργους τὸ λαῖμα».
 «Φωτὶ νά μ' εἶπ' ἡ μάλα καὶ ἡ ἀπὸ τὸ λαῖμα,
 καὶ σένα τὸ κορμάκι σου νά σοὶ τὸ ράχ' ὁ ἄδης».
 Σέρνει σριχταγκάλας τὴν, σέρνει σριχτοράλ' τὴν.
 «Καλῶς τὸ τὸ σεντάκι μου τὸ σριχτοκλειωμένο,
 μὲ τὸ κερὶ τὸ βούλλωσα, κι' ἔπρε τ' ἀσημασμένο».

3

Μιὰ λιερὴ ψυχολαχί, μιὰ λιερὴ πεθάνει,
 γιὰ νὸς αὐτοῦ γκαλίσμα, γιὰ νὸς αὐτοῦ ἀγάπη;
 καὶ τρεῖς καλαῖς γειτόνισσαι ἐπῆσαν καὶ τὴν πύραν,
 ἡ μιὰ πέρνει βασιλικὸ κι' ἡ ἄλλη πέρνει ἀπίδι,
 ἡ τρίτη ἡ καλλίτερη πέρνει χρυσὸ μαντύλι.
 «Καλὴ ἡμέρα σου λιερή, περαστικά σου νύκτα,
 μύρισε τὸ βασιλικὸ, δάγκασε καὶ τ' ἀπίδι,
 σκούπισε καὶ τὸν ἰδρω σου μὲ τὸ χρυσὸ μαντύλι».
 «Μίτε βασιλικὸ θέλω, μήτε δαγκώ τ' ἀπίδι,
 μήτε τὸν ἰδρω μου σκοπῶ μὲ τὸ χρυσὸ μαντύλι».
 «Κόρη, γκατίσαμε κι' ἡμεῖς κι' ἐλπομονήσαμε τους,
 καὶ σὺ, κόρη μ', ἀγάπησες καὶ θέλεις νά πεθάνης;»
 «Ἐσεῖς σὺν ἀγαπίσκατε, ἦτανε παληκάρι,
 μὰ γὼ τὸ νιὸ π' ἀγάπησα, τοῦ κόσμου διοματάρης.
 Εἶχε τοῦ Φράγκου λίσμα, τοῦ Βενετισιάνου χέρι,
 κι' ἔφερε τὸ μουστάκι του Σαλονικιὸ βατάνι».
 «Ἀπὸ ταῖς τρεῖς γειτόνισσαις ἡ μιὰ τὴν ἐλυπήθη,
 «Πὶ μου, κόρη, ποῦ κάθεται νά πᾶ νά σοὶ τὸν φῶμα».
 «Κάτω ἔτους κάμπους ποῦ θεωρεῖς, ἔτ' ἀρξάναι λειβάδι,
 πῶναι τὰ δένδρ' ὀλόχρυσά κι' ἡ ρίζαις ἀσημένιαις,
 ἐκεῖ μίσα κάθεται ὁ ἀπολησμονήσας,
 ὅπου μὲ ἀπολησμονήσας καὶ πῶς δι' ἐμὲ θυμᾶται».
 Καὶ παίρνει τὸ δρομὶ δρομὶ καὶ πῆε καὶ τὸν πύρε'
 χρυσὸ δένδρ' ἐνίσπασε κι' ἤκαμε τόπο κι' ἤμαρ
 ἐκ' αὐτοῦ καὶ τὸ Γιαννάκι καὶ τὰ ἄλλα μαριμαρένια
 ἡ κόρη ποῦ τὸν ἐκερνεῖ, ἀσηροδοκλωμένη.
 Κι' ἐκεῖνος ἔσον κι' ἴδε τὴν, ἐπροσηκώθηκί τὴν».

«Καλῶς τὴν τῇ γειτόνισσα τὴν πολλαγαπημένην
κἄτσε νὰ ρῆς, κἄτσε νὰ πῆς, κἄτσε νὰ ξερατώσης.
νὰ ρῆς ἀπ' τ' ἄγρη τ' οὐρανοῦ, νὰ ρῆς κί' ἄγριο περὶ δίκην»
«Μηδὶ γὰρ τὸ φαί σ' ἤρθε μήτε γὰρ τὸ πιστὶ σου,
μόνο γὰρ τῇ γειτόνισσα τὴν πολλαγαπημένην».
«Σάκω νὰ πᾶ τὴν εὐρωμὴ, γιὰ τ' ἡ ψυχὴ της βγαίνει».
«Ἀπ' ἧς ἔχτιστ' ὁ οὐρανὸς κ' ἐθμελιώθ' ἡ δόσις,
καὶ τῶν τελευτῶν ἡ βουλὴ καὶ τῆς ἀρχῆς ἡ κρίσις,
καὶ ταῖς διαίαις της ταῖς βουλαῖς δὲν ἡμπορῶ νὰ τύχω».
Ἐπῆραν τὸ δρομὶ δρομὶ, νὰ ᾄδῃ νὰ τῇ εὐρουν,
καὶ πρόκλην ἡ λιερὴ ἀπὸ τὸ παραθύρι.
«Καλῶς τὸν ἤθελα νὰ ᾄδῃ τὸν ποθυμοῦσα νέεθι,
καλῶς τὸν τὴ βασιλικῇ μὲ τὰ χρυσὰ του τ' ἄνθη».
«Ἐπίνεσις μ', ἀγάπη μου, πρὶν νὰ σὲ πινέσω.
Θάλασσα μὲ τὰ κίτεργα μπαζὶ μὲ τὰ λουλούδια,
βρόση μου μὲ τὸ κρό νερὸ, μ' ὁλόχρυσά σου λούνηνα».

4

Ὁ σοφὸς Γεννάκιος ὁ μικρὸς ὁ μικροσους-Γεννάκιος,
σὺν ἴσο ἴσο περπατεῖ, τὸν ἴσο ἴσο παίει.
Καὶ δὲν ἔχει νὰ μιλᾷ, μόνο μὲ τ' ἄλογόν του
«Καλῶς, ἀν μὴ κἄνεις προσενῆ, μὴ κἄνεις νὰ φιλήσω».
«Μὰ νὰ πῇς τὰ γένη σου, πῆσαι καὶ ζούρισέ τα,
μὴ λυγρῶς»· αὐτάκια σου, πῆσαι σκουλαρίκια,
μεταλλὰς τὸ μαῦρόν σου, βάλει τ' ἄσπρα χρυσάτα,
καὶ πᾶς ζῶντι καὶ πανὶ κί' ἄνι γυρεύοντάς την».
Ἀπ' ἱσπερὶ τοῦ καλῆς καὶ τὸ πρὶν τὸ κἄνεις.
Κί' ἀπ' ὅζω ἀπ' τῇ πύρρα της ἔπλε νὰ πέρσῃ.
Ἐκεὶ βόσκει τὴ μάνα της, τὴ σάλλα ἐπρουκλῆι.
«Γιὰ σοῦ, κυράτσα Μαροῦνη, γιὰ σοῦ, κυράτσα μάνα.
Ἐδῶναι ἡ ἀδελφὴ μου ἡ ἀδελφὴ γεννημένη»·
«Γι' ἄκουσ' ἄκουσε, κἄνεις μὴ εἰπὴ μὴ μανθῆτρα,
ὅχι μανθῆτρα μοναχὴ μόνον καὶ ἀδελφὴ».
Τὰ δὲ σκαλὶ ἐνὰ τᾶκχινε, τὰ τὰς τὰ ξεπέρνα,
κί' ἀπὸ τὸ χέρι πᾶνι τὴν καὶ πᾶνι καὶ νιόζει·
ἐπὶ παραθύρι κἄτσανε κί' ἐνὰ πλουμὶ ἐκῆμαν,
κί' ἐνὰ πλουμὶ ἐκῆμασι κί' ἐνὰ τραγοῦδι λίσι
Τ' ὄραν τὰ βασιλέματα ἡ κόρ' ἀνεστενάζει·
«Τί ἔχ' ἡ ἀδελφὴ μου, καὶ βαρκαεστενάζει»·
«Γιὰτὶ θωρὸ καὶ βράδῃς κί' ἀπόψε πού νὰ μείνῃ»·
«Σῶπα, ἡ ἀδελφὴ μου, κί' ἀντάκα μου ὅα μείνῃ»·
Ἐπίσαι τὸ βράδνον σὰ δὲ καλ' ἀδερράκια,
κί' ὅλοναι-ῆς ἐρίδα τὴν καὶ περιλῆμπιζέ την,
πᾶνι τὰ ζεμαρώματα ἔρσε κ' ἐρκεῖν την.
Π κόρ' ὡς ἐπακῶθηκε ὅα μῆλον μαρμῆνο,
τοῦ ὅπου καὶ τῆς ἀγρυπνίης ἦτο παραδομένη.
Κ' ἡ μάνα της τὴν ἐρωτᾷ κί' ἡ μάνα της τῆς λέει·
«Τ' ἔχει τὸ μῆλον τοῦ μαγιοῦ κ' ἔδωκε κ' ἐμαρῆνα»·
«Ὁ! μάνα μου, ρουραῖχά μου, μάνα μου προσενότρη,
ῆς ἐμὴ καὶ πού γένει, κακὸ πούλ μεγάλο,
ἔνα ἀρενικὸ πούλ ἐστὶ χῆμαρά μου μείνει,

κ' ἐκίνο δὲ μὲ μάχανε κ' ἔμεινα μακράμενον.
Καὶ παίρνει τὸ δρομὶ δρομὶ 'εἰς τοὺ βασιλεῖ παλίνε.
Καὶ ὡς τὴν εἶδ' ὁ βασιλεῖς, ἐπροσπαύθη κ' τὴν.
«Τὶ θέλουναι ἢ ἀκριβαίς 'εἰς τοὺ βασιλεῖ τὴν πόρτα;
Δὲν εἶχε γράμμα καὶ χαρτί, δὲν εἶχε καλαμάρι,
νὰ κίη μὴν ἀναφορὰ, 'εἰς τοὺ βασιλεῖ νὰ πᾶρ;»
«Εἶχε καὶ γράμμα καὶ χαρτί εἶχε καὶ καλαμάρι·
τὸ κρίσιμό μου εἶν' ἐστὶν κ' ἦρθε κ' ἐγὼ 'πατὴ μου.
'Ενας ἀπ' τοὺ ρουσάτο σου ἐπῆρε τὴν τιμὴ μου».·
«Γὰρ 'πὲ μου τὰ μουσούδια του, μπῆλαι καὶ τόνεζερ».·
«Ἦνας λιγὸς λιγνακιανὸς κ' ἔχει καὶ μαῦρα φρούδια,
καὶ παίζουσι μὲς 'εἰς τὰ μέγαρα τοῦ ἑωτοῦ παγκινάδι».·
«Κ' εἰς τοὺ εἶν' ὁ σοῦς Γιαννῆς, ὁ γυναικιδερρὸς μου».·
Μὴν ἀπὸ πᾶσι κ' ἔρχονται 'εἰς τοὺ σοῦς Γιαννῆ τὴν πόρτα.
«Καὶ γὰρ βραδὺ ἦμουν ἐκεῖ καὶ τώρα τί με θέλεις;
ὁ βασιλεῖς κ' ἀνέστη, νὰ μὲ κρεμάσῃ θέλει».·
«Παίρνεις Γιαννῆ τὴν ἑμορρη, ἢ γὰρ νὰ τὴν ἐπάρω;»
«Καὶ σὺ τὴν εἶδες, τώρα δὲ καὶ προσπαύθη κ' τὴν,
κ' ἐγὼ 'πὸ τὴν ἐβίβηκα, πῶς θὶ νὰ μὴ τὴν πάρω».

Ὅχτὼ καρόβια ἦσαν καὶ δώδεκα γαλιότες,
κ' ὁ σκλάβος ἀνιστένιζε καὶ 'στὰ τὴν ἡ γαλιότα.
Καὶ πλοῶντ' ὁ πλοῦρχος τοῦτο τὸ λόγος λέει·
«Ποῖός εἶν' πὺ ἀνιστένιζε καὶ 'στὰ τὴν ἡ γαλιότα;
'Αν εἰν κανεὶς μου γεμίζεις, μπαξίσι θὶ τοῦ δόλω,
κ' ἂν εἶν' ἀπὸ τοὺς σκλάβους μου, θὰ τὴν ἐλευτερώσω».·
«Ἐγὼ μουν 'πὺ 'νιστένιζε καὶ στάθη ἡ γαλιότα».·
«Σκλάβος, καὶ γὰρ τραυόθησε καὶ νὰ σ' ἐλευτερώσω».·
«Πολλὰς βολαὶς τραυόθησε, μὰ λευτεριὰ δὲν εἶδα.
Μὰ πάλι γὰρ τὴ λευτεριὰ νὰ ἐνατραυόθησε».·
'Απόψε εἶδα ὄνειρο πικρό, φαρμακωμένο·
ἀπ' τὴν πατρίδα μου περνῶ, βογαῶσα τὸ καίμενο.
Τριῶν ἡμερῶν γαμπρός ἦμουν, δώδεκα χρόνους σκλάβος,
τώρα τ' ἀμπέλιζα μου πούλουν κ' αὐλαὶς μου παζαρεύουν,
σήμερον τὴ γυναικὴ μου μὲ ἄλλον τὴν παντρεύουν».·
«Ποῖός ἔχει μαῦρο γλῆγορο, νὰ πᾶ νὰ τοῦ τὴν φέρῃ;»
«Ἐγὼ 'γὼ μαῦρο γλῆγορο, νὰ πᾶ νὰ τὴν φέρω».·
Κύθους τὴν σάειν τοῦ τὴ δει κ' ἀπ' τὴν γαλιότα βγαίνει.
Βετοσιὰ τοῦ μαύρου τ' ἔδωκε, 'εἰς τὴν ἀμπέλι του παζεύγει.
'Κεῖ ἦρε τὸν καλόγερο καὶ 'κεῖ τ' ἀμπέλι βλέπει.
«Νὰ ζῆς, νὰ ζῆς, καλόγερε, τίνας εἶναι τ' ἀμπέλι;»
«Τὴς ἐρημιάς, τὴς ἀρραβιάς, τοῦ γυιὸ μου τοῦ Γιαννῆ».·
Τριῶν ἡμερῶν γαμπρός ἦτο, δώδεκα χρόνους σκλάβος,
τώρα τ' ἀμπέλιζα του πούλουν κ' αὐλαὶς του παζαρεύουν,
σήμερον τὴ γυναικὴ του μὲ ἄλλον τὴν παντρεύουν».·
«Νὰ ζῆς, νὰ ζῆς, καλόγερε, φθάνω κ' ἐγὼ 'εἰς τὸ γάμο;»
«Ἄν ἔχης μαῦρο γλῆγορο, φθάνεις κ' εἰς τὸ στεφανῆν».·
Βετοσιὰ τοῦ μαύρου τ' ἔδωκε, 'εἰς τὴν βρύσι του παζεύγει,
'κεῖ ἦρε τὴν καλογριά κ' ἐκεῖ τὴ βρύσι βλέπει.
«Νὰ ζῆς, νὰ ζῆς, καλογριά, τίνας εἶναι ἡ βρύσι;

«Τὴς ἐρημίας τῆς ἀρραγίας, τοῦ γυροῦ μου τοῦ Γιαννάκη.
Τριῶν ἡμερῶν γαμπρός ἦτο, δώδεκα χρόνους σκλάβος,
τώρα τ' ἀπελθὼν του πολλοῦν κ' αὐλαὶς του παζαρεῦσιν,
σήμερα τῇ γυναικί του μὲ ἄλλον τὴν παντρεύουσιν.
«Νὰ ζῆς, νὰ ζῆς, κλογγαὶ, φθάνω κ' ἐγὼ 'στὸ γάμο;»
«Ἄν ἔχῃς μᾶλλον γλήγορον, φθάνεις κ' εἰς τὰ στεράνια».
Βεσιὰ τὸ μᾶλλον τ' ἔδωκε, 'στὸ σπῆτι του πιεῖται.
Κι' ἀκούσεν ἡ γυναικὶ του κάτω ἀπ' τὰ στεράνια.
«Τοῦ μᾶλλον μ' ἤκουσα σωνὴ τοῦ πρωτινοῦ μου ἀνδρα'
γι' ἀρῆστε νάβγω νὰ ἴδω κ' ἐγὼ ἡ καρδιά μου λαύρα».
Κι' ὄνταν τὴν εἶδε ἔρχετο τραγοῦδι κ' ἑλεῖν του,
'σὺν πειθαγμένῳ μίῳ' 'στὴ γῇ ἔκατσε κ' ἔκλειν τον.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ ΣΥΜΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΥΜΑΪΚΩΝ ΔΗΜΩΔΩΝ ΑΣΜΑΤΩΝ

ΥΠΟ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΧΑΒΙΑΡΑ

ΒΑΥΚΑΛΗΜΑΤΑ

Βαυκαλήματα εἶναι τὰ ἄσματα ἑκείνα, ὅ-
τινα ᾄδονται ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς λίκνοις βρερῶν
ὕπῳ τῶν μητέρων ἢ ἄλλων συγγενῶν αὐταῖς
καὶ οἷων γυναικῶν ἢ νεανίδων.

Τὰ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις βαυκαλήματα ἢ
καταβαυκαλήματα λέγονται σχεδὸν κοινῶς
ὕπῳ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων παραρίσματα
καὶ ναυουρίσματα (ἐν Σύμῃ) ἐκ τοῦ ναυου-
ρίζω (=τῷ ἀρχαίῳ βαυκαλᾶν), ὅπερ ἐσχ-
ματίσθη ἀπὸ τοῦ νάνι!, λέξιν, ἣν μετα-
χειρίζονται αἱ μητέρες, ὅπως αἱ ἀρχαῖαι
τίθεται τὸ lala καὶ baucalār πρὸς κατα-

κοίαν τῶν βρερῶν. Φαίνεται ὅμως, ὅτι καὶ
τὸ σημερινὸν ὄνομα τῶν ἄσματων τούτων
ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς ἄλλης ἀρχαίας αὐτῶν
ἐπωνυμίας νάνια!.

Ἔχουσι δὲ καὶ τὰ νὰ ἀποκοιμίζωσι τοὺς
ριλτάτους μικροὺς, ἀνιήλους, καὶ φθόμιστα
ὕπῳ λιγυροφώνου μάλ' ἐκ καὶ νεαρᾶς γυναι-
κὸς ἔχουσιν ὥστε, τὴν ἀπαιτῶν δύναμιν νὰ
κατακοιμίζωσι τὰ τρυφερά ἐκ ἑκὰς ἄσματα.

1. Νὰ κόμω νάνει τὸ παιδί μου λέγονται αἱ
μητέρες εἰς τὴν βρέφη ἐνεσθῆναι νὰ κοιμηθῇ.

1. Ποῖος ἐν τῇ λέξει γραπτὸν ἔστιν ὅτινα
(βρεμικὰ ἄσματα) ἐκ τοῦ νάνιον, εἰς οὗ καὶ νινί τὴν
σημερινὴν τὸ βρέφος καὶ μεταφορικῶς ἡ κοιλία. Ἐν
Σύμῃ, νινί λέγεται καὶ ἡ ἐν τῇ κόρῃ τοῦ ὕδατος
μοῦ σχηματίζομένη μικρὰ εἰκὼν.

Ἡ δὲ δύναις αὐτὴ εἶναι βεβαίως ἡ τῆς μου-
σικῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κατακομίσις εἶναι ὁ κύ-
ριος σκοπὸς τῶν ᾠμάτων τούτων, διὰ τοῦτο
καὶ ὁ Μορρεὺς προσκαλεῖται ἐν πρώτοις δι'
αὐτῶν, κατακεινόμενος μέλισσα καὶ δώροις
μολασσόμενος, ὥπως οὐ μόνον διεγερθῇ ἐν τοῖς
κόποις, τοῦ τὰ τραγερὰ ὄντα, ἀλλὰ καὶ δι'

ὀνείρων ὥραιων καὶ τερπνῶν τὰ καταθελεῖ.
Ταυτὰ βυκαλλήματα εἰσι τὰ ἑξῆς:

1

Νάννι νάννι, τὸ παιδί μου,
ποῦ νὰ γέμῃ τὴν εὐκὴ μου
τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆ δικῆ μου.

2

Νάννι νάννι, ποῦ νὰ ἤραρχῃ καὶ νὰ ἐνῇ μέλο,
ποῦ νὰ ἐνῇ τοῦ παντρεμοῦ καὶ τοῦ ραβδωνισμοῦ.
Κι' ἂν δ' ἐμποῦν, κι' ἂν δὴν εὐγούν, κι' ἂν δὴν μου παραγγέλου,
κι' ἂν δὴ μοῦ φέρουν τὰ φλουριά 'στὸ μαχαμὰ θεμένα,
κι' ἂν γὰρ μὴν τ' ἀρέντη του τρικάρταρο καράβι,
κι' ἂν ἐγὼ κἀνὼν τῆς μάνας του τὴν μελουβένα γούννα,
κι' ἂν μοῦ χαλαρᾷσουν τ' ὀζω μου τὸ ναυλίδι,¹
καὶ πάλαι νὰ καὶ πάλ' ὄχι· καὶ πάλαι δὴν τὸ δίνω².

3

Κι' ἂν τὸ νυπνίσῃς, νύπνε μου, τρεῖς χώραις σου χαρίτζω,
τὴν Βενετίζῃ μέ τὸ φλουρί³, τὴν Λιό μέ τὸ μαστίχι,
τὴν Πόλιν τὴν ἀξάκουστέ⁴ μέ τὸ λωρὶν⁵ 'πούχει.

4

Νύπνε μου, κι' ἂν τὸ νυπνίσῃς, Κ' ἔχω σου αὐγὰ φημένα,
γλίωρα νὰ τὸ 'ξυπνίσῃς. καὶ κρύδι καὶ σασισμένα.

5

Ὁ νύπνος θρέφει τὰ παιδιὰ, κ' οἱ κάμποι τὰ χαμῆλια·
κ' ἐμένα τὸ παιδάκι μου θρέφεται μέ τὰ χάρδια.

6

Νάννι τοῦ Ρῆα τὸ παιδί, τοῦ βασιλῆα τὰ γγόνι,
καὶ τῆς κυρᾶ βασιλίσσας τὸ πετροχλιδόνι.
Κι' ἂν ἐξευρεθῇ βασιλίσσα πὺς ἔχει τέτοι' ἀγγόνι,
νὰ κἀμὴ κούνιναις ἀργυραίς, φασκικαῖς μαλαματενίαις.

7

Νύπνε μου, κλονύπνε μου καὶ καλομερωτῇ μου,
ὅπου 'μερύννεις τὰ παιδιὰ,
καὶ κάμνει μάνα τωδ δουλειά.

8

Ὁ νύπνος τὸ περικλαίει κ' ἡ γειὰ τὸ μεκαλίνει·
ἡ ἀγρυπνιὰ μοῦ τὸ χαλᾷ καὶ μοῦ τὸ τ' ἀπουεύγει.

1. Τινὲς προσθέτουσι: «Νῆμπον καὶ νῆβουν ἱκατό, νῆμπον καὶ νῆβουν χιλιά».
2. Ἄλλως: «καὶ πάλ' ὅπως μοῦ βόξε».
3. Ἄλλως: «μέ τὸ ψηρί».

9

Κέσται νήλιος 'στὰ ψηλά κ' ἡ πέρδικα 'στὰ ρούμα¹.
κοιμάται τὸ παιδάκι μὲς 'στὴν καρυδένια κούνημα.

10

Νύπνε μου, κ' ἂν μοῦ τὸ 'γαπᾷς, πάννε σιρηνίσέ το·
καὶ πάρτο 'δὺ καὶ πάρτο 'αἶι, καὶ πάρτο 'στὰ περβόλια,
καὶ γίμωσι τοὺς κόρρους του τριαντάφυλλα καὶ ρόδα.

11

Νύπνε, ποῦ πέρεις τὰ παιδιὰ, πάρε καὶ τὸ δικό μας,
καὶ πάρτο καὶ σιρηνίστο 'στ' Ἀδάμη τὸ περβόλι,
καὶ γίμωσι τοὺς κόρρους του λουλλούδια νὰ μᾶς φέρη.

12

Κοιμήσου, ποῦ νὰ κοιμηθῇς μὲ μάνη καὶ μὲ κύρη,
καὶ μ' ἄερό πρκαμευτή, μ' ἄντρα καρaboύρη.

13

Κοιμήθου μὲ τὴν Μανναγὶ καὶ μὲ τὸν ἄν Γιάνην,
βέ τὸν ἀρέντην τὸ Χριστό, κ' ὅ,τι πονεῖς νὰ γιάνη.

14

Κοιμήθου τὸ παιδάκι μου, κοιμοῦ μὲ τὴν ὁὶν του²,
ποῦ νὰ γιάνη τὰ νήτα του καὶ τὴν παλληκαρινὸν του.

15

Κοιμήθου κ' ἐπαγγελίαι 'στὴν Ρόδον τὰ χαρτιὰ σου,
'στὴν Βενετὶ τῆς πίννας σου καὶ τὰ χρυσοδουλλὰ σου.

17

Ἐνίοτε πτωχὶ μητέρες, ἔχουσαι πολλὰ
θυγατέρας καὶ λικνίζουσαι καὶ ἄλλην, ἀπο-
βάλλουσι τὴν μητρικὴν στοργήν, καὶ συλλο-
γίζουσαι τὰς προίκας καὶ τὰς πολλὰς καὶ
μεγάλας ἀπαιτήσεις τῶν γαμβρῶν, κατὰ τὴν
κακίστην συνήθειαν, καθ' ἣν ὁ γάμος θεω-
ρεῖται κυρίως ὡς πλεονεξίας καὶ κερδοσκο-
πίας ἐπιχειρήσεις, τοιαῦτα ἐπῄθουσι βαρυν-
τήματα:

16

Κοιμήσου τὸν ἀπικωτο καὶ τὸν ἀπικωμένο,
ποῦ νὰ σὲ πέρου 'στὸ πλατύ³ τέσσερι σκω-
[μένο.]

Ἐγὼ κόρη κ' ἔχω πίκρα,
πρὶν θὰ μὲ γυρεύγουν προίκα.
Θεράματα ὅμως ἐν γένει ἐκφορᾶται ἡ
μητρικὴ στοργή, πρὸς τὰ βρέφη, καὶ μάλιστα
ὅταν ὦσι πρῶτότοκα ἡ μονογενῇ:

18

Μάνη μου, παῖδι τοῦ τὸ 'γω,
κὶν τὸ καμαρόνικον, τ' ἔγω.
Κι' ἄς μοῦ τῶχεγ κ' ἄλλ' ἡ μάνη,
κι' ἄς μοῦ τὸ καμάρονικον
δουλεῖν ἄς μὴν εὐρευγέ.

1. Εἰς τὴν ἑρμῶν, εἰς τὸ ἔρος.

2. Ὑγείαν του.

3. Αἶ παρὰ ταῖς ἐκκλησίαις πλατεῖαι, ἐν αἷ: καὶ οἱ τέροι.

19

"Εγω υἱόν κ' ἔχω χαρὰ
ποῦ θὰ ἴνω πεττεριὰ
νὰ μοῦ φέρου μπακιλῶ.

20

Μαυτῆτε, σωρευτῆτε
κ' εἰς τὴν Πλάτσαν νὰ σταθῆτε,
νὰ πρῶσῃ τὸ σταθόρι
τοῦ Μ. Νικακίου ἢ κόρη.

21

Μάνα μούρτεν τὸ πουλλάκι,
κ' εἰπὲν μου ῥοῦχά 'ς τὸ ρτάκι
νὰ 'γαπῶ τὸ μικράκι
κ' εἰπέ μου νὰ τὸ φιλήσω,
καὶ νὰ μὴν τὸ μολοῦσω.

22

Τὸ παιδί μου 'γὼ 'γαπῶ το,
κ' εἰς τὸν νύπνο μου θεωρῶ το·
καὶ ξυπῶ καὶ δὲν τὸ βρίσκω,
—ροῦχά μου καὶ πάλαι ροῦχά,
πούναι τὸ παιδάκι μου γὰρ.

23

Τὸ παιδίμ' μου τὸ 'γαπῶ
τούνοὺς ναύου νὰ τὸ πῶ;
νὰ τὸ πῶ τῆς Παναγιᾶς,
νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ὑγιεινὴν
νὰ τὸ πῶ καὶ τοῦ Σωτήρη,
γὰρ νὰ μοῦ τὸ μελῶνι;
νὰ τὸ πῶ τοῦ Πανεριμωτῆ¹
μὲ τὴν ἀσημέννη νύτι,
νᾶρτη κάτω νὰ τὸ γλῆπρ.

24

Ποῖός μου τῶπεν ἀσκημο
κ' ἀσκημα τὰ ροῦχά του
καὶ τὰ κοντογούνηα του
καὶ ξένα τὰ παπούτσια του;
Κ' ἐγὼ 'χω τοῦ τὸν παπούτζη παπούτσια
[νὰ τοῦ κάμω,
κ' ἐγὼ 'χω τοῦ σχίτικα 'ς τὸ ράφτη νὰ τοῦ
[ράψω,
κ' εἰς τὸν καπελλᾶ καπέλλο.

25

Ποῖός μου τῶπεν δὲν τὸ θέλει,
κ' ἀμὰ δὲν τὸ 'δῇ πεθαίνει.

26

Τοῦ Πανεριμωτῆ ρῶναζα κ' εἰπέ μου τί μὲ
[θέλεις;
κ' εἰπὰ του—τὸ παιδάκι μου καλὸ νὰ μοῦ
[τὸ γλῆπρ.

27

Τὸ παιδίμ' μου 'γὼ κ' ἔχ' χάσω,
γούλα τὰ βουνὰ θὰ πιάσω,
γούλα τὰ στενά σοράκια,
τὰ στενά στονομοράκια.

—Μωρὴ κοράκια ἰδοὺτε
τὸ παιδίμ' μου πούετε;
—Εἰδαμέν το 'ς τὸ γιγλὸ
κ' ἐκυνῆαν τὸ λαῶ,
εἰδαμέν το 'ς τ' Ἀλιωνάκια
κ' ἐπαίξε μὲ τὰ κοράκια
εἰδαμέν το 'ς τὰ Πλατέλλα
κ' ἐπαίξεν μὲ τὰ κοπέλλα;
εἰδαμέν το κ' εἰς τ' Ἀμπουτζί
κ' ἐπαίξεν μὲ τὸν Κοντίτση
εἰδαμέν το κ' εἰς τὸ Πέδι,
κ' ἐπῶε μουχοῦρτα μέλι.
εἰδαμέν το κ' εἰς τ' Ἀρμάκια²
κ' ἔδωκε καμπόσ' ἀρμάκια.

28

Τοῦ παιδιοῦ μου κινῶντος ροῦχα,
τὸ παιδίμ' μου δὲν τὸ θέλει.
Χρυσομπουκαδέν³ θάλει.

29

Τὸ καλὸ μου τὸ παιδί
θέλει γούνην νὰ θεωρῇ,
καὶ μαντῆλι λαγοῦρι.

30

Τὸ παιδί μου τὸ καλὸ,
τὸ κολλοῦνεν τὰ παλὰ,
αἶρω μύσκον νὰ τὸ λούσω
νὰ τὸ μωσκοσπουίνω.

1. Πλατεῖα· μέρος ἐν τῇ πόλει, ὅθα ᾔν τὸ πάλαι πλατεῖα.

2. Τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ.

1. Λαγώ.
2. Ἀλιωνάκια, πλατέλλα, πέδι, ἀρμάκια, θέσεις ἐν Σύμῃ.
3. Χρυσομπουκαδέν³· χρυσοκέντητα

31

Κόρη μου, σὺ νὰ κῆσαι κ' ἡ μοῖρὰ σου νὰ
καὶ τὸ καλὸ σου ριζικὸ νὰ κουβαλᾷ νὰ φέρῃ.

32

Τοῦ παιδιοῦ μου 'γὼ τὸ γάμο
τῇ λαμπρῇ θὰ τοῦ τὴν κάμω·
ποῦναι τὰ ψωμιά περίσσα
κ' ἡ γυναῖκες κεπαρίσσα.

33

Τὸ παιδί μου ὁ γιανᾶς¹,
ὁ ἀργυρομαστραπᾶς.
Τὸ παιδί μου ὁ γιανᾶς
ὅζω κῆται κ' ἀργᾶ².

34

Τὸ παιδί μου τὸ κακνᾶτο
καὶ τὰ νύκτα κρυμνᾶλᾶτο
'τὴν κρυμνᾶλᾶν 'ποῦ κατὼ
ἔτρωε μὲν ἀργᾶτο,
κ' ἔπινε ὕδατος μισκάτο.

35

Ἄς κληροῦν ὁποῦνουν τέσσερις
ἄς κληροῦν ὁποῦνουν πέντε³
ἄς κληροῦν τ' ἄτσιγανόπου καὶ
ὁποῦναι δεκαπέντε⁴.

36

Ὁ Νικόλας εἰμ' ποῦ 'ρίτζει
τὰ καράβια μὲ τὰ ρίτζει.

37

Παναγιᾶ μου, νὰ ἐνῇ.
'στόγ γαλόν νὰ καταβῇ
μὲ τὰ ψάρια νὰ 'νδῇ⁵.

38

Κόρη μου, νὰ σὲ παντρεύω
καὶ νὰ σὲ νοικοκυρεύω,
νὰ σὲ δώσω καὶ προικιὰ
ἐναχ' κέρθενε⁶ κουκιὰ.

1. Τὸ πολὺμακρον, ἀκριβῶς.

2. Ἐργάζεται.

3. Τὰ τέκνα τῶν πειρουμένων.

4. Ἄλλους ποῦναι σωματὰ πέντε.

5. Ἀναβῇ.

6. Τὸ ἀρκεῖν κοσμεῖν, δι' οὗ κοσμεῖν τὸν σίτον, καὶ περιμελεῖν πρὸς τοῦτο κίλινος, ἐνῶ θέτουσι τοὺς περιτετέοντες τῇ τραπίζῃ ἄρτους.

39

Νὰ ψοφῇ¹ ἡ πεττεριὰ σου
νᾶνιν τὰ προικιὰ δικά σου.

40

Τὸ παιδί μου 'πᾶ' 'ς τὴ βρύση,
μὴ κακόν του κ' ἂν ἡργήσῃ,
κ' ἂν ἰσπάσῃ τὸ λαθὴν
τί κακὸν 'ποῦ θὰ μοῦ ἐνῇ

41

Τὸ παιδί μου πάει πέρα
φορτωμένον τὸν ἄερα

42

Τίς ἦτο ποῦ μοῦ τῶδεῖρεν κ' ἔχειν τοῦ δώ-
[κει κ' ἄλλαις·
κ' ἔχειν τοῦ δώσω πηλὸν πολλὰς κ' ἄκουμ πηλὸν
[μελῶν.

Φρικτὰς ὅμως κατάρως καὶ ἀπειλὰς ἐκ-
σπενδονίζουσιν αἱ μητέρες κατὰ τῶν μισούν-
των τὰ φιλητάτα των.

43

Κ' ὁποῖος δὲν μοῦ τὸ 'γαπᾷ
πέντε χρόνια νῆ¹ κακὰ (δὲς)
δέκα νὰ ψυχομαγᾷ (τρίς).

44

Ποῖός μου τὸ 'δαίρειμ, μωρή,
τ' ἀκριβὸς μου τὸ παιδί;
νὰ τὸμ πᾶρω 'ς τοῦ καδῇ
νὰ τὸδ δαίρουμ μὲ δαυρί.

Ἐκ τῶν ἐπομένων τινὰ ἔχουσιν ἔννοιαν
ἀσυνάρτητον καὶ δυσεξηγήτην· οὐχ ἦττον
ἐπισυνάπτω αὐτῇ, καθότι συχνότατα φθον-
ται ὑπὸ τῶν μητέρων.

45

'Ερηνάκιμ, 'μνηστὴρ μου,
κῆσαι 'ς τὰ γάμω¹ καὶ μοῦ,
κ' ἄς σου κῆμιν τίνασῃ,
κόψε τὸ κεράκιμ μου
ρίξε το 'ς τὴν θάλασσαν
νὰ 'μπῶσ' ἡ θάλασσα,
νὰ περάσῃ ὁ Πασᾶς
μὲ τὰ δώδεκα σπαθιὰ.
—Τοῦνος εἶναι τὸ παιδί.
—Τοῦ Πιπᾶ τοῦ Στεφανῆ.

1. Νὰ ἦναι.

—Βάλε του κρασίν νά πιῇ
μῆς 'ς τῇ κούπαν τῇ χρυσῇ.

46

Οἰρανί, κατ'ουρανί,
τὸ παιδίμ μου 'θάρτισες·
κ' ἱσοῦσιν νά πιῇ τὸ γάλα
ἡ ἐκατάπην τῇ κουτάλῃ.

47

—Νά τί το, μωρή κοπίλλικε,
πάρτε το 'ς τὰ λαιθαδάκια,
νά μείνῃ σὺ λουδάκι·
νά τὰ παρῇ τῇ ναννᾷς του.
—Νά, ναννά, μείνειπέ τα,
κάτσι καὶ πᾶνσέ τα,
νῆρτη νοῦνός μου 'ς τὰ
κ' ἡ ναννᾷ μου νά ἐκέντησῃ.

48

Μάνα μου, καλή μου μάνα,
τὸ πιπέρνι κἀγὼ μὲ
τὸ φαίλα μαρναίει με·
τοῦ κλημέτου τὸ τζουμί
ἀς τὸ πίνωμεν κ' ἡμεῖς·
ποῦ τὸ πίνῃ ἀνέντης μας,
καὶ μεθᾷ καὶ ἄρει μας,

49

Μάνα μου, μανάκι μου,
κ' ἔχασα τάρνακι μου,
κ' ἐν ἡζεύρω πού 'πνε
γὰ Δρακκούντα, γὰ Νουλιχᾷ
γῆσσα τὸν Παλχημῆδᾷ.

50

Μάνα μου, μανούλλα μου,
τί ποιοῦσιν 'ς τὴν πόρταμ μου;
μῆγ' ἂν ἀππῶ κακκίνα,
καὶ ψωμὶὰ Ροδίτικα,
καὶ κουλλούρια Φράγκικα;

51

Τὸ παιδίμ μου πέμπω το
στέλινο βέραφ φέρνω το.

Πέμπω τὸ χελιδονάκι,
ποῖνα γλῶσσοι πολλάκι.
Πέμπω καὶ τὴν Κολοιανόν¹,
ποῦ πετᾷ 'ς τὴν ποταμόν·
πέμπω καὶ τὴν Πέρδικα,
ποῦ πετᾷ 'ς τὴν 'Ερικκᾷ.
Πέμπω καὶ τῇ κουκουδάδᾳ²,
μὲ τῇ κουλουντρήγᾳ³ κεράλα.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν βυκαλημάτων,
δρέλλω νά σημειώσω, ὅτι ὑπάρχουσιν ἄλλα
τινὰ διστιγα βυκαλημάτα, ἅτινα ῥθονται ἐν
εἰδεί ἱπποδῶ ἐν τέλει διαφόρων ἐκ τῶν προη-
γηθέντων. Οἱ τοιοῦτοι ἱπποδοὶ λέγονται ἐν
Σύμῃ καρτόνημα.

52

Παναγιᾷ μου, γλέπει μού το,
καὶ Χριστὶ μέλλει το.

53

Ὁ Θεὸς μού τῶπεψε
τὸ θεοπεμπμένο.

54

Μάν· μάν, μάν, μάν,
Κ' ἂν μου τὸ 'χεν κι' ἄλλη μάν.

55

Μάν, μάν, παιδίμ πού τῶγῳ
κ' ἐν τῷ καμαρόνῳ τ' ἔχω.

56

Μάνα μου, κί τί το 'εῖλα
καὶ κεντοῦν το 'ς τὴ σφήκα.

57

Ἔλα, νόπνε, νόπνισέ το,
πέννε κι' σιρῆνισέ το.

58

Ἔλα, νόπνε νόπνισέ το,
στρέψε πάλαι, ἔσπνισέ το.

59

Τὰ ματάκια σου τὰ μαῦρα,
ποῖός νά τᾷχσεν νά ταῦρα.

1. Ἰσως διορθωτέον χορταμάκιον· ἐπειδὴ ἄγνοῶ
ἂν τὰ λουλουδάκια μαγαρεύονται καὶ τηγανίζονται.
2. Ὀνόματα θείων.
3. Ποταμός.
4. Μὴ ἔξει;

1. Κολωνός.
2. Θείας ἐν Σύμῃ.
3. Γλαῦξ, θεωρουμένη ἄριστος οἰωνός.
4. Στρογγύλη.

60

Νάννι νάννι ναννουράκι
τὸ γιαιομακλωνράκι.

61

Μαυρομαμάτικόν μ' ἀράκι,
ποῦ μ' ἐπύτισες φαρμάκι¹.

62

Κόρη, κόρη κοραλλιά,
κόκκινη γαρουφαλιά.

63

Κόρη, κόρη κοραλλίνη
Νεκκλήσά τ' ὡ γαρουφαμένη.

64

Ποιός μου τῶπεν θουρο,
τὸ νερντζομάζουλο.

Προσθῆκαι.

65

Ἔλα μου, νόπνε, κ' ἔλαρο κι' ἄργησε φέρε
[μου το.
Κιχῆ μου τὸ φέρε, νόπνε, φέρε' μού το
μωρμένο·
φέρε' μού το μῆλο γόκκινο, φέρε' μού το χορ-
τμένο.

66

Κοιμήθου καὶ γ'ὼ σὲ κουνῶ καὶ γ'ὼ σὲ ναν-
[νουράκι,
ἐγὼ π'πώθω τῇ γ' κούνης σου γιὰ νὰ σὲ
[ποκοιμῶσω.
Κι' ὄντας θὲ νὰ ποκοιμηθῇς, στήμ Παναγιάς
[σὲ φῶνω.
'ς τῇμ Παναγιά καὶ 'ς τὸ Χριστὸν ἐκεῖ σὲ
[παραρῖνω.

67

Κοιμήθου, μικραράκι μου, κοιμήθου, τὸ μι-
[κρό μου·
ποῦ σὲ θέλει ὁ βασιλιάς 'ς τῇμ κόρης του
[λουλουδι-
λουλουδι τριαντάφυλλο, γυναικα νὰ τῇμ
[πάρω.
Μὰ γ'ὼ τὸ μικραράκι μου δὲ θέλω νὰ τὸ
[δῶσω.

1. Ἐνοεῖται τὸ ἄλλος, ὅπερ ἰδοίμενος ἡ μήτηρ
ἐνεκα κινδύνου, δι' προτρίτως διέτρεφε τὸ βασιλευ-
ζόμενον.

Μ' ἄς 'μπενοβγαίνουν ἐκατό, μ' ἄς 'μπενο-
[βγαίνουν χίλιοι.

Γιὰ τί 'ναι τὸ παιδάκι μου μονάκριγο κα-
[μάρι.

69

Δάφνη μὲ μηλιάκ, μαλλόνει :
— « Δάφνη, 'πῆρες μου κλωνάρι.
— « Μ' ἄς σου 'πῆρα 'γὼ κλωνάρι,
τὸ ποτῆμιν νὰ μὲ πάρῃ,
νὰ μὲ πάρῃ ρύσι ρύσι
κάτω 'ς τοῦ Πασᾶ τῆς βρύσι.
Κεῖ ποῦ πλόνουν τὰ σεντόνια
καὶ τὰ κήμουν ἄσπρα χιόνια.

ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ

Μετὰ τὰ βουκαλλήματα τάττομεν τὰ παι-
δικὰ ἄσματα, διότι οἱ παῖδες, ἀρ' οὐ βρέφη
λικνίζόμενα κατεγυγητεύθησαν δι' ἐκείνων,
ταῦτα πρῶτα αὐτοὶ μακθάνοντες ἄδουσι.
Τούτοις προστίθεμεν ἄλλα τινὰ, ἅτινα ἀπαγ-
γέλλόμενα κατὰ διαφόρους παιδικὰς, ἴσως
εἶδει νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν συλλογὴν καὶ περι-
γραφὴν ἐκείνων· κατεχώρησα δὲ ἐνταῦθα,
καθὼ στιχηρὰ.

I

Παῖς λαμβάνει κοιλίαν (καράβολαν), ὃν
ἀποθέτει που, διὰ νὰ περιπατήσῃ καὶ ἀπαγ-
[γέλλῃ τὰ ἐξ ἑς :
Καράβολα, καράβολα,
ἔβγαλε τὰ κέρατά σου,
νὰ μὴν ἐρτῇ ὁ ποντικός
καὶ φῇ τέρματά σου.
'Ἐπαναλαμβάνει δὲ ταῦτα πολλάκις.

Ὅταν βρέχῃ οἱ παῖδες ἄδουσι·

Βρέχει, βρέχει καὶ βοοῦ, καὶ
κ' ἡ ναννά μου 'στὸν νοῦ, καὶ
νὰ μὴν κάμῃ μὲ καὶ κουλοῦ, καὶ
σὰν τ' αἱ Γιωργίου τὴν λῶσα,
νὰ τὴν πάρω 'στὸ θολάρι,
νὰ μὴν γιμώσουν λᾶδι,
νὰ τὴν κρύψω μίση 'ς τὰ μάρμαρι,
νὰ τὴν φάω τὸν γενιάνηρι.

1. Ἄλλως· Ἄ' ἡ ναννά μου κοσκινίζει...

3

Ὅταν δὲ ἴδωσι τὸ οὐράκιον τοῦτον τὴν ἱρι-
δα (κιρασκλίην), ῥέουσιν:

Ἦρτεν ἡ κιρασκλίην,
νὰ μὲς κἀμὲ παπουτσάκι
μὲ τὰ κύκκινα σφουγγάκι.

4

Ὅταν τὰ παιδιὰ, περιερχόμενα εἰς τὰ
βουνά, ἀπαντήσωσι λακκίδιον ἐπὶ πέτρας

περίχον ὕδωρ, εἰς οὗ θόλουσι νὰ πῶσι,
ποιοῦσι πρῶτον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυ-
ροῦ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ, ἀποῦ ἀπαγγεῖλωσι τοὺς
εἰς τὴν στήλιν, πῖνουν.

Πῖνω 'γὼ, πῖν' ὁ Χριστός,
πῖνουν χίλια πρόβατα·
Κι' ὅποιος τὸ 'μυέρισε
νέχρη χίλια κρύματα.

ΕΡΩΤΑΣΤΙΚΑ

1

Τῆς ἀγ. Βαρβάρας, τοῦ ἀγ. Σάββα καὶ τοῦ ἀγ. Νικολάου.
(1-6 Δεκεμβρίου).

Ἀγίε Βαρβάρα ὡνήσῃ, καὶ εἰς Σάββα τὸ 'δέχτη'
καὶ εἰς Νικόλας ἔτρεξε νὰ πᾶ νὰ τὸ διατίσῃ.

2

Τοῦ ἀγίου Βασιλείου, ἡ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους.
Ἀἰς Βασιλῆς ἔρκεται ἀπὸ τῆς Κασαρίας.
Βαστᾷ μελάνη καὶ χαρτί, χαρτὶ καὶ καλαμάρι,
καὶ τὸ μελάνιν ἐγραψε, καὶ τὸ χαρτὶν ἐγράψεν·
— «Αἰ Βασίλ' ἀποῦρικισι, κ' ἀπόθην καταβάνεις;»
— «Ἀποῦ τῆς μάνας μοῦρκωμι καὶ 'εἰς σὺν ἡμεῖς παίνω».
— «Κάτσε νὰ εἶς, κάτσε νὰ πῆς, κάτσε νὰ τραυλίσῃς».
— «Ἐγὼ γράμματα μάθωναι, τραυλίσαι δὲν ἠξίω».
— «Καὶ σὺν ἡμέρῃς γράμματα, πῆ μας τὴν ἄρρα βήττα».
Καὶ 'εἰς τὸ θαυρὶν τ' ἀκούμπισε νὰ πῇ τὴν ἄρρα βήττα.
Καὶ τὸ θαυρὶν τοῦ τὸ ξερὸ γλωρὺς βλαστὸς ἰσγάλλει,
καὶ πᾶνω 'εἰς τοὺς γλωρὺς βλαστὸς πουλλὰ καὶ κελαθοῦσα,
καὶ κάτω 'εἰς τὴν ριζοῦσαν τοῦ βρύσκας ἐκκακκοῦσα·
καὶ καταβάνειν τὰ πουλλὰ καὶ 'εἰσέρχων τὰ ἑτερὰ των.
Κ' ἰλοῦνταν τὸν ἀρέντην των τὸν πολυχρονιμένο.
Καὶ 'σέν', ἀρέντη, πρέπει σου καθέκλα καρδίην,
γὰ νὰ 'κουμπᾷ ἡ μέση σου ἡ μαργαριτερίν·
κ' ἡ μὲς σου χεῖρα νὰ μετρεῖ κ' ἡ ἄλλη νὰ δανείτῃ.
Καὶ πάλαι ἔκανα πρὶν σου καρδίην νὰ 'ρματώσῃς·
καὶ τὰ σκονιὰ τοῦ καρχεῖο νὰ τὰ μαλαματώσῃς·
ὁμπρὸς 'εἰς τὴν πλώρην τὸ φλοῦρι καὶ πῖσω τὸ λοῦρι,
καὶ μέσα ἡ σκουρὰ τοῦ κοινῆς μαργαριτερί.
Πολλὰ παμὲν τ' ἀρέντη μας· ἄς ποῦμε καὶ τῆς κήρης.
Κυρὰ φιλή, κυρὰ λιγνή, κολῶνα 'στορισμένη,
'εἰς τοῦ βασιλῆ τὴν κάμαρ σ' ἔχουν τῶν γραμμένων.
Μὰ 'σέν, κυρὰ μου, πρέπει σου λουτρὸν εἰς τὴν ναυλὶς σου,

νὰ μ' ἐπινοήσῃς νὰ λούνησαι, νὰ πλύνῃς τὸ κορμὶ σου·
νὰ φέρῃς πάπια τὸ νερὸ κ' ἡ γῆνα τὸ σπυρὶν
κ' ἡ πέδιλα ἡ πλουμιστὴ τὰ ρούχα σου νὰ φέρῃ.
Πολλὰ παρὲ καὶ τῆς κυρᾶς, ἃς ποῦμε καὶ τοῦ γιοῦ μας.
Κι' ἂν ἔχῃς γυιὸν εἰς τὸ σκολεῖο καὶ γυιὸν εἰς τὸ ψαλτῆρι,
νὰ δώκῃ χάρις τοῦ Χριστοῦ νὰ βάλῃ πετραγῆλι·
κι' ἂν ἔχῃς κὺρην ὁμορρή, πρᾶγματευτὴς τῇ θέλει·
κι' ἀλήθεια κ' ὁ πρᾶγματευτὴς πολλὰ προικὴ γυρεύγει,
γυρεύγει' ἀμπελ' ἀτρίγιστα, χωράκια μὲ τὰ στάχυα,
γυρεύγει καὶ τὴ Βενετιά! μὲ γούλα τὰ καρδιά,
γυρεύγει καὶ τὸν κύρ βοριά, γὰρ νὰ τὰ ταξειδεύῃ.
Κι' ἂν ἔχῃς μῆλον κύκκινον, δός μας το μὲ τὸ μέλι,
γιατὶ τὸ εἶπαμε κ' ἄλλοι κ' ἡμετεὶ προχρημασμένοι·
δόκῃτε καὶ τῆς λύρας μας τὰ ὅτι, προκίρῃτε.

3

Τὸν Φῶτον.

Ἦσαν τὰ Φῶτα τὰ φωτερὰ.
Κάτω τὸν Ἰερὸν τὸν ποταμό,
κἀεταὶ κ' ἡ κυρὸς μας ἡ Παναγιά·
ὄργανα βλάστησεν τρία κερὰ.
Βαστᾷ τὸν δι Γέννην, τὸν νόμον τῆς
καὶ τὴ θυμιαστούρας τῇ χέραν τῆς.

4

Τὸν Βάτων

Βάγια, βάγια τὸ βαγιῶ·
τρώου φέρει καὶ κολιό,
καὶ τὴν ἄλλῃ κερικὴν
τρώου κύκκινον αὐγὸ
κ' ἄλλο ἓνα τρυφερό.

5

Τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Ἰστῆς ἡκοσιπέντε τοῦ Μαρτίου Κυρὰ μας ἑαγγελίζεται,
Συμπούπουλλα ἡλὺν βατὸ μου, σιτάρι καὶ κλιθάρια μου.

6

Τοῦ μεγάλου ἀσθεῖντος.

Κάτω ἔστ' Ἰεροσόλυμο καὶ ἔστ' ὁ Χριστοῦ τὸν τάφο,
κρύνταν οἱ ὅσοι ἀθῆντοι κ' ὁ ξυλάς σπειρμένος,
κρύνταν καὶ τὰ τριαντάφυλλα φραγῶς ἔστ' ἐπεριβόλι.
Ἰστῆς μέσην τοῦ περιβολιοῦ δέντρον ἱερὸν ἐβλήθη·
κ' ἡ ρίζα τοῦ τὸν ὁ Χριστός, κορρὴ τοῦ δις Γέννης,
καὶ τὰ ξικλωνάρια τοῦ ἀγγέλου κ' ἀρχαγγέλου.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΚΑ

1

ΤΟ ΧΑΤΖΑΝΝΑΚΙ

Τὸ Χατζάννικον τὸ μικρόν, τὸ μικροχατζάννικον,
ποῦ ἡγάπησε ἔς τὴν ξενιτειὰ καλοῦ στρατιώτη κύρη,
πέμπει τῆς μέλας ὀύρουσα καὶ παλλαριὰς λοφίρι.

1. Ἄλλως τῆθ θάλασσα.

2. Πολλὰ χρήματα.

Τὰ μῆλα ἑλκυσπότερσεν¹ καὶ τὸ λοῦρι χύνει,
καὶ τοὺς ἀποστόλους τοῦ μαγκιλάδιν² τοὺς φορτάνει,
Γόρι μαγκιλάδι μοναχῶ μόνον καὶ δαυρολί³.
—«Καλῶς τοὺς ἀποστόλους μου μὲ τὰ καλὰ μαντάτα.
—«Κακῶς μπας κακῶς ἤρτηκιν μὲ τὰ κακὰ μαντάτα.
Τὰ μῆλα ἑλκυσπότερσεν καὶ τὸ λοῦρι χύνει,
καὶ μᾶς τοὺς ἀποστόλους σου μαγκιλάδι μᾶς φορτάνει,
γόρι μαγκιλάδιν μοναχῶ μόνον καὶ δαυρολίον.
Δὲν ἔχει μὲ τὰ τί μιλᾷ καὶ μίλα μὲ τὸν κύριον;
—«Κυρὲ μου καὶ νὰ μούκαμινες τὴν κύρη νὰ κερδίσω.
—«Βλῆτε με μὴν εἰς τὴν ταῆ, βάλε με μὲ τὸ σταύλο,
βλῆτε με τρεῖς καὶ τέσσερες ἂ σοὺ τὴν καταφέρω.
—«Σὺν γόρι γὼ νὴν νύτταν μου, τὴν κύρη τί τῇ θέλω;
—«Σὺν θέλεις Γιάννη νὰ φιλᾷς καὶ νὰ περικαμπάτῃς⁴,
μὴ λουπῇς τὴν πούστακα καὶ βάλε ῥιὸ ξερᾶρι,
τρώγῃς καὶ τὰ σπυρίδι σου καὶ βάλλεις σκουλερίκι,
βάλλει πού μίστα κρυοῦ καὶ ἀπ' ὅω ῥιὸν μελοῦδι,
πῆσαι μελάνιγ κιντυλιῆ καὶ κάμει τὴν ἑλῆν της,
πῆσαι βολώνιγ καὶ κλωστή, πῆσαι ἔς τὴ γειτονειῶν της,
κι' ἂν εὖρῃς καὶ τὴν μελάν της σὰν θεῖς σου τὴν χαίρετα.
Κι' ἔτρωγῃς τὰ σπυρίδι σου καὶ βάλλεις σκουλερίκι,
πῆσαι μελάνιγ κιντυλιῆ καὶ κάμει τὴν ἑλῆν της,
βάλλει πού μίστα κρυοῦ καὶ ἀπ' ὅω τὸ μελοῦδι,
πῆσαι βολώνιγ καὶ κλωστή πῆσαι ἔς τὴ γειτονειῶν της
καὶ βρῖσαι καὶ τὴ μέλαν της σὰν εἶσαι τὴν ἑλῆν της;
—«Καλῶς πῆσαι τὴ θεοῦλλα μου, τὴν δὲν εἶδα ποτὲ μου».
—«Καλῶς τὴν ἀνεψοῦλλα μου. Μπὲ καὶ ἔγω σὲ ξεῖρω;
γὰρ πὲς μου, ἀνεψοῦλλα μου, πὸ ποῦν τὰ βονικά σου;»
—«Π μένα μούν' ἀπ' τὴ Σουρί καὶ ἀρίντης μ' ἀπ' τὴν δύσι,
κι' εἰν' ἐραβωνίτσου με ἔς τῆς Μπαρπαριῆς τὰ μέρα,
κι' ἂν δὲν τὸ μάθω τὸ πλουμίν, ἄντρας καὶ δὲ με πέρει.
—«Π μένα ἔς τὴν ἀξίερρη σου, καὶ εἰν' ἂ σοὺ τὸ μάθω.
—«Καλῶς τὴν ἀξίερρη μου, τὴν δὲν εἶδα ποτὲ μου».
—«Καλῶς τὴν ἀξίερρη μου, μπὲ καὶ ἔγω σὲ ξεῖρω;
γὰρ πὲς μου, ἀξίερρη μου, πὸ ποῦν τὰ βονικά σου;»
—«Π μένα μούν' ἀπ' τὴ Σουρί, καὶ ἀρίντης μ' ἀπ' τὴ δύσι.
Κι' εἰν' ἐραβωνίτσου με ἔς τῆς Μπαρπαριῆς τὰ μέρα,
κι' ἂν δὲν τὸ μάθω τὸ πλουμίν, ἄντρας καὶ δὲν με πέρει».
—«Μὴν πλήσας, ἀξίερρη μου, καὶ ἔγω νὰ σοὺ τὸ μάθω;»
Κ' ἕνα τραουδὶν τραουδῶ καὶ ἕνα χαῖδιν τὸν πέρει.
«Τὸ Χατζαννάκι τὸ μικρὸν, τὸ μικροχατζαννάκι,
πὺγουν τὰ ρουῖχ του δροσὰ καὶ τὰ λινὰ του πᾶχνα,
πὺγουν τὰ πασομᾶκκῆ του ἀττοῦς ἀπὸ τὰ δέντρα,
ἐργησεὶ δὲν ἐπέρσαι· ἐργησεὶ δὲν ἐράνη,
καὶ τὸ σκυλλὶν του πέρσαι, καὶ εἰν' οὐκ ἐράνη».
—«Γὰρ πὲς μου, ἀξίερρη μου, ποῖο ναι τὸ χατζαννάκι;»
—«Κ' ἔχει σοὺ λείπει ἡ ἑλῆ καὶ ἔγω λείκ σε νείνω».
—«Χριστοῦ! ἡ ἀξίερρη μου τί λόγια ποῦ μού λείει».
Βαρίκ, βαρίκ νειστίναι· πού μὲς ἀπ' τὴν καρδίαν της».

1. Κατεπύγισσι. 2. Εὐλα. 3. Τοὺς ἑσπερας. 4. Παναγαλιζομαι.
(ΕΔΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.— ΤΟΜ. ΙΘ').

- «Οὐχίλος πᾶ' ἐτήμ' μάναν του, κ' ἀτὸς εἰς τὴν φιλίαν του, κ' ἐγὼ τὸ ξένον τὸ λινὸ ποῦ νὰ 'πορεύν' ἀύξει»;
- «Μὴν πλῆσσης, ἀξιάρεση, μου 'πόμενε μὲ τῆς βλακείας». Πάλαι βραχὴ 'νεστέναζε κ' αὐτὰ τὰ λόγια λέει:
- «Οὐχίλος πᾶ' ἐτήμ' μάναν του, κ' ἀτὸς εἰς τὴν φιλίαν του, κ' ἐγὼ τὸ ξένον τὸ λινὸ ποῦ νὰ 'πορεύν' ἀύξει»;
- «Μὴν πλῆσσης, ἀξιάρεση μου, 'πόμενε μὲ τῆς θειάς σου». Πάλαι 'ξανεστέναζε κ' αὐτὰ τὰ λόγια λέει:
- «Οὐχίλος πᾶ' ἐτήμ' μάναν του, κ' ἀτὸς εἰς τὴν φιλίαν του, κ' ἐγὼ τὸ ξένον τὸ λινὸ ποῦ νὰ 'πορεύν' ἀύξει»;
- «Μὴν πλῆσσης, ἀξιάρεση μου, 'πόμενε μετ' ἀνέκα. Σέρετε, βλακεί, στρώσχετε τὴν νυκτὴν μου κλίνην, βαλῆτε στρώμμαν ἀργυρὸ, στρώμμα μαλματινόν, βελήτε τὰ 'παπλώματα, τὰ 'ῥάνα ἀνιράδες, καὶ τὰ ραδιόπλουμίσσαι τοῦ δρᾶκιντα ἡ κόραις, νὰ πῶς ἡ ἀξιάρεση μου, τὴ δὲν εἶδα πατὴ μου».
- Καὶ μέσα 'ς τὰ μεσάνυχτα ἐπῆρεν τὴν τιμὴν της.
- Κ' ἴσας 'ς τὰ ξηροπίσματα ὁ νῆος θέλ' ἂ μισέη.
- «Ἐσὺ μισέβγει, νιώτερε, μὰ μένα ποῦ μὲ 'φίνεϊς»;
- «Γιὰτί τόσαις ἐβλῆσα, γυναῖκες θὰ τῆς πᾶω;
- Τὴν πρῶτην γίδ' ἀνύδαλα, τῆς δευτέρας καρδίαν, μὲ σὺν γιὰτ' ἦτογ κ' ὁμορρ κ' ἦτογ κ' ἀργυροπούλλα, γίδω τοῦ πικραμύδαλα, νὰ πικρατῇ λαίμωός σου.
- Ἄν τὰ στρώμματα κ' εἰγ' κούρη, νὰ πᾶχης μοναχὴ σου, ἀν τὰ σοσιόσκει κ' εἰν' γαρή, νὰ τᾶρουμεν ἀντάμα».
- Κι' αὐτὸς ἀπὸ τῶν πύργων κ' ὄργῳ ντροπὴν λέει:
- «Μανέ, στρώματα τάπητα, πάπλωμα τὸ 'σαιπέσθη καὶ κόρη τὴν ἐβλῆσα, τὴν δὲν ἔχουν οἱ κόμοισι».
- «Μὴν τοῦ πιστέψης' ἀγόντες κ' καυκαπᾶρες εἶναι, ἀπὸ 'ς τὰ κέρδονα 'πὸς με κ' ἀρ' τ' ἀττίτα σκαῶθη, τὴν λούγαρχη μας τὴν ἑωρετήν ἐσργατογκλίσσιν τὴν γιὰ σῆκου, σῆκου, κόρη μας, κατὸ βασιλὴν νὰ πᾶρης».
- Καὶ 'ψέλονα πουγκύνεται 'ς τοῦ βασιλῆς πένειν κ' ὄνταν τὴν εἶδε βασιλὴς ἐπὶ καὶ ὄνταν της.
- «Δὲν εἶχες πλουμιάχ' χαρτὶ καὶ κοτυλίχη μελάνι, νὰ σταίλεις μὲ τῆς βλακείας σου, κ' ἦρες ἡ ἀπατή σου»;
- «Τὸ κασαβέττι μου πολὺ καὶ ἦρα κ' ἀπατή μου ἔνας ἀπὸ τὸ τοῦρμός σου μοῦ πῆρεν τὴν τιμὴν μου».
- «Γιὰ πῆς μου τὴ σκαλίαν του, ἔμπορ' ἂ τὸς εἰρ' ὅς τοι μενε»;
- «Μακρὸς εἶναι 'σὺν τὸ βεργί, λιανὸς 'σὺν τὸ καλὸν κ' ὄντας εἰσότη καὶ λιγιστὴ καὶ κᾶμη καὶ τὸ δῶμα, δρωστημένους καὶ νεκροὺς σκαῶν' ἀπὸ τὸ γῶμα».
- «Πῆ μου κ' εἶναι ὁ Χατζ'αννῆς, ὁ γυναῖκα κερρὸς μου σφουριματιδὶν ἔρριε, κ' ἐκούσθη 'ς Μισίρι, καὶ ξαναθευτερόναι τον εἰς τοῦ Κατζ'ολμπέση».
- «Γιὰ ἔλα, ἔλα, Χατζ'αννῆ, ὁ βασιλὴς σὲ θέλει»;
- «Ἐχέεις ἥμους 'ς τὴν πόρταν του, σήμερον τί μὲ θέλει»;
- «Κορέσος οἱ κατγκαλεῖ, ποῦ πῆρες τὴν τιμὴν της»;
- «Γιὰτί τόσαις ἐβλῆσα, γυναῖκες θὰ τῆς πᾶω;
- Τὴν πρῶτην γίδ' ἀνύδαλα, τῆς δευτέρας καρδίαν μ' αὐτὴ γιὰτ' ἦτογ κ' ὁμορρ κ' ἦτογ κ' ἀργυροπούλλα γίδω της πικραμύδαλα, νὰ πικρατῇ λαίμωός της»;

Τὸ Κωσταντάν τὸ μικρὸν τὸ μικροκωσταντάν,
τὸν Μάν¹ κελὴν ἐφύτρε τὴν Μάγ² γυναικὶ πέρει·
τὸν Μάν τοῦ 'στειλάν τὸ χαρτί, νὰ πᾶρ' ἑς τὸ σεῖρεϊ,
καὶ τὸ σεῖρεϊ 'ναὶ μακρὴ κ' ἡ ρῖα 'ναὶ ἄλιζαι,
κ' ἔμπανει³ καὶ 'παρᾶννεγ κ' ἔδωγιννεγ κ' ἔλλειν της⁴.
—«Μάν μου ἡ γυναικὶ μου, ἡ εὐλοητικὴ μου,
περδίκια νᾶν' τὸ γρόμαν της, λαοὶ τὸ πρύγιμάν της,
καὶ ἑς τὸ προκλῆσμαν τοῦ ληῦ στῶννε της νὰ κοιμάται». ⁵
Κι' ὅτι καὶ μυτολόγησε⁶ κἀνέκμα μιλῖν τόπο,
στοργυλομπαμπερτζεὶ τηγ κ' ἀντρίκεια τῆρ φορέννει·
γίδει της πέντε πρῶστα, γίδει της πέντε γίδιζα,
καὶ δὲ σκυλλῆ λαγωνικὰ κ' εἰς τὸ βουνὶν τῆμ πέμπει.
—«Ἄν διγ χιλιάσες τὸ μαντρί, μυριάσες τὸ κουράδι,
καὶ τὰ σκυλλῆ ἔδομνηταδὸς, ἑτοῖς κᾶμπους μὴ κατέβης». ⁷
Καὶ θέλει Θὸς κ' ἡ μοῖρὰ της, θέλει τὸ ριζικὸν της·
τὸν ἄνδρ' ἐγέννησε⁸ κ' ἡ πρῶταίν πέντε,
καὶ καὶ σκυλλῆ ἔδομνηταδὸς ἑς τοὺς κᾶμπους ἐκατίθη,
καὶ κᾶναι καὶ τῆμ μάνδρα της κατὸ περιλάει,
καὶ δέξου καὶ τῆγ Κώσταν της καὶ δένει παλαμάρι.
—«Τὸ τούνο⁹ τῶν τᾶ πρῶστα, τὸ τούνο⁹ εἰν' τᾶ γίδιζα;
τὸ τούνο⁹ εἰναί⁹ ὁ βροκάς ἀλυσιδωπλεμένος». ¹⁰
—«Τὸ Κωσταντάν τᾶ πρῶστα, τοῦ Κωσταντῆ τᾶ γίδιζα,
τοῦ Κωσταντῆ 'ναὶ κ' ὁ βροκάς ἀλυσιδωπλεμένος.
Φεύγει καὶ πᾶ' ἑς τῆμ μάνν του κλισιμένογ, χλιασμένο.
—«Μάν μου, ἡ γυναικὶ μου ἡ εὐλοητικὴ μου»·
—«Γέ μου, λωλλιὸν της ἄρε¹¹ καὶ ἑς τὸ βουνὶν ἰδιᾶθη.
Καὶ βγᾶλλει τὸ παθῆλιν του τῆρ ἀρελῆν της κόβγει.¹²

4

Μὰ λιερ' ἑς τῆμ Πόλι
γυρίτζει μὲ τὸ κῶλ·
γυρίτζει, πρυρίτζει,
κάνει δὲν τῆγ γρυνίτζει.
Κ' ἕνας τῆν ἱγρυνίτζει·
πολλὰ τῆρ φοβερίτζει,
καὶ κόβγει τὰ μαλλιά της,

ποῦτον ἡ ὁμορριᾶ της·
καὶ βᾶλλει της σαλῶρι,
ὅσν ἔσμε¹³ παλληκᾶρι.
Βᾶλλει της δὲν ὑπιστάλλαις,
μ'προστά της ὅσν τῆς ριόλλαις.
Ὅποῦτον ἡ αἰτία
νῆγ τῆν ἀκαρτίαν
κι' ὅποῦτον τὸ σπᾶσι
ἀρροσμός τοῦ πρέπει.

5

Ἄουρος ἀπ' Ἀνατολὴ γ'απῆ κῆρη ἑς τᾶδ Δδοί.
Συμβούλει¹⁴ ἰδῶκασι νὰ γλυκορλιτθοῦσι.
Μὲ τὰ πολλὰ πέμπουχ χαρτιά καὶ μὲ τ' ἀπόδνια λόγιζ.

1. Τὸν Μάν (Μάνον). 2. Τὸν Μάν. Παρὶ τῆς προφορᾶς ἔρα τὸν Ἐπιλογον. 3. Νομίζω, ὅτι πρὸ τούτου ἔλλεται στίχος τις ἢ καὶ στίχοι. 4. Ἀπεμακρύνθη. 5. Παρῶ. μὲ τὸ ἐν τοῖς ἀναλότοις Παρνασσῶ. Τόμα Α', μέρ. Α', σελ. 83. 6. Ἄκου. 7. Συμβούλιον· συνεφώνησαν. 8. Ἄκου. 9. Ἄκου. 10. Ἄκου. 11. Ἄκου. 12. Ἄκου. 13. Ἄκου. 14. Συμβούλιον· συνεφώνησαν.

«Ἄν εἴναι νότος ὁ κυριεὺς³, ἔλα μὲ τὰ λιναῖά σου,
μ' ἂν εἶναι βοροχέιμονος⁴, βλάη τῆς γούνας κ' ἔλα».·
«Ὡς ἤτοι κλέρης ὁ βοριεὺς καὶ ποκοττῆς⁵ ὁ νότος,
καὶ πύγκωσεν⁶ τὸν νιώττερον κ' ἤβγεμ μὲ τὰ λιναῖά σου.
Καὶ ὅτι μισολόγγαρεν κανέμου μιλίν τόπο,
ρίχτει ὁ νότος τὰ νερά, ρίχτει βοριεὺς τὰ χιόνια·
δὲν εἶχεν τόπον νὰ σταθῇ, δέντρον νὰ ποικυμίσῃ,
εἰς τὸ σπαθὶν τοῦ κοίμπισι καὶ 'ς τ' ἀρματῆ τοῦ σάθη·
κ' ἤρτεν ὁ κύρος⁷ ὡς τὰ ρτιὰ κ' ὁ νῆς ὡς τὸ τζωνάρι.
— «Κόρη, ἡ κεραμίδας σου στάτ' οὐμ πιερὲ σαρκάκι,
κ' ἰγὼ διψῶ καὶ πίνω το γιὰ τὴ διατ' ἀγάπη».

6

— «Ὡς ποταμοσπράσινο⁸ δέντρον, πούσαι 'ς τὴν γειτονίᾳ μου,
ἃ σὲ ποτίζῃ νὰ μὴ πῆς, ἂν εἶδες τὴν κυρὰ μου».·
— «Νῆν τὴν ἐκεῖ πού πορπατεῖ, 'ς τὴν νεκκλησάκ πένεινε».·
Φεύγει καὶ πᾶν 'ς τὴν νεκκλησάκ¹
γυρίτζει 'ς ἀνατολὴν καὶ κἄναι τὸ σταυρὸν τοῦ.
— «Ὡς νεκκλησάκ πού σε ποτίζῃ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
δὲν ἤρτεν ἡ ἀγάπη μου γιὰ σὲ προσκυνήσῃ»·
— «Νῆν τὴν ἐκεῖ πού πορπατεῖ, 'ς τὸν ποταμὸν πένεινε».·
— «Ὡς ποταμὸν τριμυρστέ², οἱ πᾶσι μὲ τὸ σιγὴ σου»,
δὲν ἤρτεν ἡ ἀγάπη μου, νὰ πῇ σὺ τὸ νερὸς σου»·
— «Νῆν τὴν ἐκεῖ πού πορπατεῖ, 'ς τὸ σπῖτιν τῆς καὶ πένεινε».·
Φεύγει καὶ πᾶν 'ς τὸ σπῖτιν τῆς καὶ βρᾶκει κλειωμέναν,
καὶ πλοῶται τὸ κλειδί καὶ λείπει τὸν ἄνδρα.
— «Νῆν τὴν ἐκεῖ πού πορπατεῖ καὶ 'ς τὸ λουτρό ἀναβάνει».·
Φεύγει καὶ πᾶν 'ς τὸ λουτρό καὶ βρᾶκει τὸν λουτράρη.
— «Λουτράρη πῆξι μὴ μορε, κουρέττον τὴ καρδιά μου,
ἤρτεν εἰδὼ ἀγάπη μου, ἤρτεν εἰδὼ κυρὰ μου»·
— «Πολλὰς κυράδες ἤρτασι, κ' ἐλούσθησιν κ' ἐρύται,
μὲ μὴ κυρὰ 'ρτεν, ἀλάρτε, σὺν τὸν ἀσπροεγγίτη³.
Τριάντα φλουριά τοῦ χέρισεν τοῦ σκύλλου τοῦ λουτράρη,
καὶ ἄλλα σαρκωτάτισσα κ' ἐκμὲν τα χανάκι,
γιὰ νὰ τοῦ ννοίξῃ τὸ λουτρό καὶ μέτα νὰ τὸ βάλῃ.
Κι' ἂν πῇ τῆς πόρτας εὐναι τὰ μάρμαρα κ' ἐπάτῃ,
ἐφάνην τοῦ 'ς τὸ λούσμὸ τῆς Βενετιάν ἐκράτε,
κι' ὄντας ἐμῆσκον τὰ ἄρ' κ' ἐνέσσι τζευγάρη,
ἀπάνω 'ς τὸν ποταμὸν ἡ κόρη θείλ' ἃ μῶση·
— «Ἄν εἴγ' κ' ὁμοιότης το, φίλιν νὰ μὴ σοῦ δώσω».·
— «Ἄν εἴγ' κ' μολοῦσω το καὶ θέλω τὸ κκὸ σου,
μακκελλεμένον νὰ μὲ 'δῃς ὁμπρὸς εἰς τὸ στενὸ σου,
καὶ νὰ γυθῇ τὸ κίμα μου ἀπάνω 'ς τὴν καρδιά σου.

7

Σαρκηνοὶ μ'προβάνουσι τὴν Γιαννακὴν γυμναίου,
κ' ἤρην τὴν κόρη κ' ἐπλυνε 'ς τῆς ἀγγυαῖς βατσελλας.

1. Ὁ ἄνεμος. 2. Βορρᾶ; χειμῶνος. 3. Ἀγνώστῃ μοι ἡ λέξις. 4. Πιπίτρη. 5. Ὁ ἔκ-
πος. 6. Οὕτως ἀπελθὲν ὁ στίχος. 7. Τριμυρστέ, μ' ἐξηγοῦν. 8. Φοῖνις μὲ τὴν σκιά σου.
9. Ἐσπερον.

— «Καὶ πῶς νὰ τῆμ' ἐπινέσουμε! . . . στέλλαις
καὶ νὰ τῆμ' πῆς βέγγαν τοῦ ἰσοῦ¹ καὶ ἁΐναι κόμπους ἔχει,
καὶ νὰ τῆμ' πῆς βασιλικὸν κ' ἐλαιν' ὑποῦ κοπρὶν ἔναι.
'Αμμ' ὅς τὴν ἐπινέσουμε κατὰ τοῦ τῆς τοχαίνει.
Νιρουσταλλίδα τοῦ γαρύμου² καὶ πέρδικα τοῦ κήπου,
καὶ κούππα σαρκηνικὴ³, ποῖναι ὁ Γιαννακὴς σου!»
— «Ἐγὼ πολλοὺς Γιαννακῆδες, δι' ἐξέρω, ποίημ μού λίτε·
ἔχω καὶ Γιάννην ἀερρό, γέμω καὶ Γιάννην ἄντρα,
καὶ Γιάννην ἀντραξέερρο· δι' ἐξέρω ποίημ μού λίτε».
— «Ὁ Γιαννακὴς ποῦ σὲ εἰλῆ, ποῦ σὲ περιουπάζει,
ποῦ σ' ἔχει 'ς τὰ καλλὰ καὶ τοῦ χειμῶνα καλοκαίριον.
— «Ὁ Γιαννακὴς ποῦ μὲ εἰλῆ εἰς τὸ κυνὴ⁴ λείπει».
Καὶ γονατῶν τὸμ μαῦρὸν τοῦ καὶ πάνω τῆς καθιζέου,
κι' ὁ νήλιος δὲν τὸ βάσταζε, τὴν Γιαννακίην γυρεύγει.
— «Ἐσοῦ, Γιαννίμ μου, λειβέσαι πέρδικα καὶ λαοῦδρα
καὶ τῆς καλῆς σου πέραν τῇ Σαρακηνῶ καὶ πέου».
— «Τοῦθ' οὖν τὸν κόρρο καὶ ἂν τῆμ' πάλ', ἐπ' ἀνέη καὶ ἂν τῆς κρύφου,
μετὰ μου θὴλ' ἂ κομπήθῃ, μετὰ μου θὴλ' ἂ μείνῃ·
τὸ εἶν' ἀποῦ τοὺς μαῦρους μου νὰ ἐγγὺ νὰ πελλαλήσῃ»
Τὸς μαῦροι τὸ κοῦσκαι, αἶμα ἐκτουρούσα,
τὸς μαῦροι καὶ ἂν τὸν δού, πῆφτα καὶ λαγαρούσα,
κι' ὅς τῆς ὁ κύρ Μαυρικὸς ποῦ τῆς γωνιᾶν τοῦ ἐγαίνει·
κ' ἔγω γὰρ τῆς κυράσσω μου θ' αἰῶν νὰ πελλαλήσω
γιατὶ κρυφὰ μὲ τῆς εἰς τὸ μονόχρον τῆς,
γιατὶ κρυφὰ μὲ τῆς εἰς τῆς ἀργυραὶς βατσέλλαις·
βίτσαν τοῦ μαῦρον τοῦδωκε, καὶ 'ς τὸ βροντ' νηδύνει,
καὶ ἐξηλαθευτύνει καὶ τοὺς κήπους κατβαίνει·
θερεὶ σκυλλὶ σαρκηνὸν ἐπ' ὅς κήπους κ' ἐκουᾶτο,
καὶ πίσω 'ς τῆς ἀρίδας τοῦ ἄλλα λαγαρούσα,
καὶ μέσα ἐπ' ἀρουθύνει τοῦ κήπου γὰρ χερ ραμμένα·
κι' ὅταν τῶδε καὶ ὁ Γιαννακὴς παρρηθήκιν το.
Ποπάτησε ἐπ' ὅς σέλλαις τοῦ κήπου πύλιν τοῦ ὅδωκε,
πρῶτα τοῦ ὅδωκε σποντυλὴ καὶ ἀέκ' ἀναρωτῆ το.
Κι' ὅς ποπατὲ ἐπ' ὅς σέλλαις τοῦ καὶ ἀναρωτῆ τοῦ δίδει.
— «Πίς μου, σκυλλὶ σαρκηνὸν, εὐθύνει καὶ ἔγω 'ς τῆς γάμους»
— «Ἀναβθμῶν τοὺς τοὺς Ρωμικούς καὶ τὸ μαλίκον αἶμα,
ποῦ γίδουμ πρῶτα σποντυλὴ καὶ ἀέκ' ἀναρωτῆσαι·
ἂν εἶν' ὁ μαῦρός σου ὀρθός, εὐθύνει εἰς τῆς καμ' αἶμα·
μ' ἂν εἶν' ὁ μαῦρός σου ὀκνός, εὐθύνει εἰς τὸν ποστρῶσ·
Ὡςτὶ νὰ πῇ «πίνουμεν γαῖαν», εὐρέθη χίλια μιλία,
καὶ ὥστὶ νὰ πῇ «πάλ' ὅς τὸ καλόν», εὐρέθη ἄλλα χίλια.
Καὶ γονατὲ τὸμ μαῦρὸν τοῦ καὶ πάνω τῆς καθιζέει,
κι' ὥς τὴ νὰ πῇ «Νήντος ἐκεῖ» εὐρέθη χίλια μιλία,
κι' ὥστὶ νὰ πῇ «Νέκ, πιάστε τον», εὐρέθη ἄλλα χίλια,
κ' ἔρανησεν νὰ τῆς ρωτῇ καὶ τῇ ψηλοκαυκάται.
— «Πίς μου, νῆς σὲ τοιμπήσαι, νὰ πάλ' νὰ κόψω χέρι,
πέ μου, νῆς σὲ εἰλίσεσαι, νὰ πάλ' νὰ κόψω χεῖλη».

1. Ὁδὸς ἑλληπὸς ὁ σείρος. 2. ἑλληπὸς ὁ σείρος. 3. Σταλακτῆς ἀπὸ κρηνοῦ.
4. Τὰ ποτήρια τῶν Σαρακηνῶν ἔχον φαίνεται ποῦδωκε. 5. Κονήριον.

- « Φιλήματα, συμπήματα! κ' εἶναι καὶ γκαστρομήνη. »
 — « Καὶ τὸ παῖδ' δικόμ' μου' ναι, καὶ τοῦ κόρη, δική μου!... »

8

- Καρδίεγ' κινδυνεύει σὲ βαθὺ νερῶ,
 μ' ᾄδουσιν ἀσμένια, μ' ἀργυρὰ κλειδιά.
 Καὶ μέσα 'ς τὸ καρδίε σόμα μάλαμα.
 Κ' εἰναὶ καρδιοκέρως τὸ ρηγάπουλλα.
 Δὲχ' ᾄδεν τὸ καρδίε μὲ τῆς σιμαγιά,
 μὲχ' ᾄδεν τῆς καλὴν του τῆς γαρουαλλιά.
 — « Τίς θέλ' ἄ τὴν ἐπάρη, τῆς γυναικ' μου;
 Τίς θέλ' ἄ τὴν ἐπάρη, νὰ τὴν παντρευθῇ,
 καὶ τῆς γλυκοφιλήσῃ τῆς βαθεῖαν αὐγῇ,
 καὶ τὴν περιχρηπὸν τὰ μεσάνυχτα; »
 Ἄλλος τοῦ πολυτάται ποῦ τ' ἄλλον τέρμενο.
 — « Εἰώ θέλ' ἄ τὴν πᾶρω τῆς γυναικὸς σου.
 Εἰώ θέλ' ἄ τὴν πᾶρω νὰ τὴν παντρευθῇ,
 νὰ τῆς γλυκοφιλήσῃ τῆς βαθεῖαν αὐγῇ,
 νὰ τὴν περιχρηπὸν τὰ μεσάνυχτα.
 Μὴ γαρτίν τῆς αἵματι, μὴ' καὶ ἀπολογιὰ
 δεῖ λόγια 'ς τὸ ματὰ κ' εἰς τὸν μαγρομῶ.
 — « Θέλεις, κόρη, παντρευθῇ, θέλεις μὴν παντρευθῇ.
 Θέλεις τὸ μαῦρα βάλῃ καὶ τοῦ καλοῦρελ'
 κ' ἐγώ, κυρὰ μου, πᾶω μὲς τὴν Ἀρμενιά,
 νὰ πᾶρ' Ἀρμενοπούλλα, νᾶσαι καὶ μέσσα,
 μαγεύθῃ τὰ καρδίε καὶ τὴν ὀφθαλμῶν.
 τὸν ὠραὸν μαγεύθῃ, ἄστρα δεῖ ὀφθαλμῶν.
 τῆς θάλασσας μαγεύθῃ, αἶμα δὲν ἀπαιεῖ.
 μαγεύθῃ με καὶ μένα, ποῖ δὲν με θωρεῖς.
 Ὅντα τ' ἀκούσῃς κόρη, τὰ μαῦρα ὀφθαλμοί,
 κολουρηθῇ γένη ἡ γυναικὶς του.
 Ὡς τὴν Ἀρμενίαν πᾶνναι γὰρ τοῦ λόγου του.
 — « Νᾶ τῶς, Ἀρμενοπούλλα, ποῦν' ὁ ἄντρας σου; »
 — « Στὸ παντρεῖα λείπει μὲ τοὺς ἄνδρες.
 — « Νᾶ τῶς, Ἀρμενοπούλλα, ὅ,τι σοῦπῶ τοῦ πέ: »
 Τὸ κλῆμαν τῆς νουλιῆς του ἐξερᾶττανε,
 ἡ μεσακὴ καμάρη ἐρκίστανε,
 μηλιά ποῦ τὴν ἐτρία, ἄλλος τὴν τρυᾶ,
 τὰ δεῖ περιστέρηκα τοῦ πετᾶσαι.
 Ἄς γυῖαν, Ἀρμενοπούλλα, ὅ,τι σοῦπα τοῦ πέ ». »
 — « Τίναχ' καλουρηθῇ με μῶτε νὰ σοῦπῶ
 Χριστέ μου, καὶ ἄς τὸ θώρου καὶ ἄς μὴν ἐτρώα,
 Χριστέ μου, καὶ ἄς τὸ θώρου καὶ ἄς μὴν ἐπιννα.
 Τὸ κλῆμαν τῆς νουλιῆς σου ἐξερᾶττανε,
 ἡ μεσακὴ καμάρη ἐρκίστανε,
 μηλιά ποῦ τὴν ἐτρώας ἄλλος τὴν τρυᾶ,

1. Τὸ ἀκούθως ὅπ' ἀριθ. 18 καταμενόμενον ἄλλα ἔχει τὴν αὐτὴν τῶ ἀνωτέρω ὁπόθεν μετ' διαφόρους παραλλαγὰς.

2. Παραβλητέα ταῦτα πρὸς τὰ ἐν σελ. 78 τοῦ Α' μέρους τοῦ Α' τόμου τῶν Νεοελλ. Ἀνθλ. τοῦ Σουλ. Περνεσσου καὶ ἐν σελ. 79—80 τῆς συλλογ. τοῦ κ. Χησιπόου ἀγκάτια.

τὰ δὲ περιστέραια ζιπετῆσαι.
 — «Τὸ κλῆμα τῆς νυκτὸς μου εἶν' ἡ μάνα μου,
 ἡ μεσακὴ καμάρᾳ ὁ ἀφέντης μου,
 μηλιά πού τὴν ἐτρύουν, ἡ γυναικά μου,
 τὰ δὲ περιστέραια ἃ παιδάκια μου.
 'Χε 'γυιάν, 'Αρμενοπούλλα, καὶ ποῖός δὲν ἐρχομαί.
 Κι' ὅσον νὰ κάμη μάγια, ὅσου 'πέταξε,
 κι' ὅσον νὰ καλακῆρῃ, ἐκαπούλλησε!.

9

Κάποια Μέρισα, κάποια Μερδοπούλλα,
 ἐρυθμάσε πᾶ' ἐς τὸν 'γυιόν νὰ πλύνῃ
 τὰ ρουρούδια τῆς καὶ τὰ μεταξωτὰ τῆς,
 τ' ἀντρός τῆς τὰ καθάδια, καὶ κρονοντάζε,
 'στὸν ἄμμον ἐκοιμήθη καὶ κρορόσησε
 γλυκίος βορῆς καὶ νότος καὶ νακούρησε
 τῆς κῆρας τὰ ποδίσια. Λέμπουν οἱ 'γαλοί,
 λέμπουν τὰ περιγῆλια, λέμπ' ἡ πλίστρα τῆς,
 ὁπούπλυνεν ἡ κόρη. Φούστα 'νέρανε,
 Κενέτικα φρεῖλα, τὰ κουπάκια τῆς,
 ἔσου τῆμ πύλιμ μέσα τ' ἀρμενέκιν τῆς.
 ἔσου τὸ Σαλονίκι ποῖος τὸ 'ξάνιζε.
 ἔσου καρδουκίρης. — «Λάμνητε παιδιά,
 λάμνητε, πᾶλλοκαρία, νὰ προστάσουμε
 κείνο πᾶς λῆν πει 'μπρός μας». — «Ἄ μ' ἔν εἴμ' παννί;»
 — «Ἄρμενον τὸς 'αἰῶνας». — «Ἄμ' ἔν εἴν' εἰσὶ;»
 — «Νὴ τὸ θεῖον φῶς μένει». — «Ἄμ' ἔν εἴν' κορί;»
 — «Νὴ τῶχω μοναχὸν μου»

10

Η ΚΥΡΑ ΠΗΝΗ ΤΟΥ ΚΡΙΤΟΥ

Ἡ κυρὰ Πήνη τοῦ Κριτοῦ τοῦ Δοῦκα θυγάτηρ,
 ποὺ τὴν ἐραβωνιάτ'ανε μέσα 'ς τὴν 'Ἑγγιτέραν
 χρόνον ἐγράφαν τὰ πρειαῖα, καὶ δὲ τὰ 'πανωπορκαία
 κ' ἐγράφει καὶ 'ς τὴν ἀγγλαβή, ποτὶ δουλεῖα μὴν ἴαμιν,
 καὶ 'ς τὸ χρονοτεπλάθυρο χροστὸν ἄβαν νῆχη,
 καὶ 'ς τὸ θρονίον ποὺ κείται, χροστὸν μῆλον νὰ παίτῃ.
 Κι' ὁ χρόνος ἦρτε δύσκολος, χρόνι κατὰκαλὴν,
 καὶ 'μπαίν' ὁ ἄντρας μισθαργίης κ' ἡ κόρη κουταλίστρα.
 κ' ἐκεῖ ὅπου κουταλίστρε 'ποὺ τὸ πωρὸν ὡς τὸ βράδυ,
 ἐποδιντρέπαι κ' εἶπεν τῆς αὐτὰ τὰ τρία λόγια:
 — «Κυράτ'ε, δώκ' μου φωμί, γιὰτὶ δὲν ταξιαντίζω». —
 — «Γιὰ ν' ἀντίσω τα τὰ σκουλλίχ, φωμίγ καὶ νὰ σοῦ δώκω». —
 Τὰ χερίγ τῆς ἐσήλωσε, 'ς τὸν ἄντραν τῆς παίνει.

1. Τὸ κατόπιν ὑπ' ἀριθ. 17 καταγεγραμμένον ἔγγραφε τὴν αὐτὴν ἦν καὶ τὸ ἀνωτέρω ὑπόθεσιν, ἐκτιθεμένον ἐν ἐκείνῳ συντομωτέρον καὶ μὴ ἄλλας τινας παραλλαγὰς.

— «Πάρ με, κυρέ, 'εὐχὴ μάνη μου, πάρ με 'εὐχὴ βονικέ μου».
— «Ἀρκόντισσά σ' ἔφερα 'δῶ, φτωχὴ που θὰ σὲ πάρω;»
— «Γιὰ δεῖξέ μου τὸ τὸ στρατὶ, καὶ πᾶς μοναχὴ μου».
Κ' ἡ δούλα του ἐμπροσθέν ἀποὺ τὸ παναθῆρι.
— «Κυράτσα, κυρά Ρίν' ἦρτε κ' εἰναίγ καὶ μοναχὴ της».
— «Πόσαι βελίτσαι; τὴλ' ἀλοῦ; πόσα γλᾶρὰ τῆρ φέρνου;
πόσα λαούττα; τέρρανα ἂ πᾶ' μού τὴν νεφάνου».
«Κυράτσα, κυρά Ρίν' ἦρτε, κ' εἰναίγ καὶ μοναχὴ της».
Ἀιγούμαζ τὴν ἐπίασε, κ' ἔχσαν τον τὸν νοὺν της.
σταμνὶν νερόν τῆρ ραίνουσι καὶ δρό κανηὰ τὸμ μόνου,
καὶ τρία κανηὰ ροδύσταμο, γιὰ νὰ συρέρ' ὁ νοὺς της.
— «Γιὰ δώστε της τὸ ξομπλιν της, νὰ 'δῶ καὶ νὰ γωνώσω».
— «Ξομπλιν μου, σὰ σὲ ξομπλιτζα, παντοῦ κυρνύλιον εἶχα,
τώρα ξομπλιν ξομπλιτζω σε' σὰ σκληρά, σὰ δουλεύτρα».

11'

Τὴς μάνη μου κἦμ πῆτε, πῶς ἐπῆθαν,
μόνον νὰ τῆς ἐπῆτε, πῶς ἐπαντρεύτηκα,
καὶ πῆρα μάου κἦμ καὶ μάλιστα παιδί.
μαγεύει τὰ καρδία εἰς τὴν θάλασσα,
καὶ 'μάγειγ κ' ἐμένει τὸν μαυρο-κωσταντή.
τὰ ρούχα ποὺ τὰ γέμω, γὰ τὰ πούλησθε,
τῆρ ραβδωναστικὴ μου νὰ τῆμ παντρίψετε.

12

Κόρη ἀποὺ τὴν Ἀμουργόν νὰ ταξειδῇ, ἡ θεία,
νὰ ταξειδέψῃ δὲν ἔπαυε, νὰ λήμνη δὲν ἔπαυε,
τρακόσα δρό φλουριὰ δωκὶ ναῦλον τοῦ κεφαλή της,
κι' ἄλλα τρακόσα τίσσερα νὰ πᾶ' με τὴν τιμὴν της.
Κι' ἀκόμα δὲν ἐλάτταρε δρό μίλι' ἀρ' τὸ λιμάνι,
ἐποδιαντράπ' ὁ ναύκληρος, πᾶνω 'ς τὴν κόρη πάλιναι.
κι' ἡ κόρη ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν ἔπεσε πᾶ' 'ς τὸν ἄμμα,
κι' ὁ ναύκληρος ἐθάρριψε, πῶς ἦτ' ἀποθυμένη,
κι' ἀρ' τὰ μαλλιά τὴν ἐπίασε 'εὐχὴ θάλασσαν τῆρ ρίχτει.
Φωσὶ βοριὰς σιουτερὸς, μάλιστα-δραμουντάνα,
καὶ πέρουν τὴν τὰ κύματα 'ς τὸν κῆμον τῆς Ἀτάλειας.
Ἦδγαν ἡ Ἀταλειώτισσαις νὰ πᾶ νὰ σαργανήσου,
βρίσκουν τὴν κόρη ξαπλωτὴ ἀνέμεσα τοῦ κῆμου.
— «Γιὰ 'δὲ κορμὶ γιὰ κημουχά, μέση γιὰ τὸ τζωνάρι!
Γιὰ δὲ μασουροδᾶχτυλά γιὰ τὸ μαργαριτάρι!»

13

Τίς εἶδεν τίτοιχα λιερὰ; τίς εἶδεν τίτοιχα κόρη,
νὰ πιδεξεύγεται σπαθί, νὰ τζώννεται δοξάρι,
νὰ 'μπαινὴ καὶ 'εὐτόμ πολέμο 'σὸν ἄζωο παλληκάρει;
Σαρακηνὸς τὸ 'ξάνοιξεν ἀπὸ τῆμ πέραμ πάντα.
— «Παιδίξ, μὴ συντρομάζεττε, κ' ἄντρες, μὴρ φοηθῆτε
γυναίκερος εἶν' ὁ πολέμος, ὑποὺ μᾶς συναντρίχει».

* Εἰς τὸ ἡμέτερον τοῦτο ἀξιόπαινος ἴσως φανήσεται ἡ διὰθεσις θηήκοντος νεανίου, ὅστις φρον-
τίζει νὰ μὴ λυπήσῃ τὴν μητέρα καὶ τὴν μηροτὴν του διὰ τῆς ἀγγελίας τοῦ θανάτου του καὶ παρα-
γγίλλει τοῖς ἀδελφοῖς του νὰ εἰπωσιν, ὅτι ἐνωμευτὴ μάχισσαν καὶ νὰ νυμφεύσῃ τὴν μηροτὴν του.
(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.— ΤΟΜ. 1Θ').

Κι' ὄντα τῆκουσιν λιπαρή, 'ς τὸν αἶ Γιώργην τρίγει.

—«Αἶ μου Γιώργ' ἀρέντη μου, κρύβε με τὸ κοράσο,
νὰ κῆμω τῶμπά σου χρουσά καὶ τὰβγά σ' ἀσημένι.¹
νὰ κῆμω καὶ τὴν τρούλλης σου μολυδοσκεπασμένην.²
Καὶ 'ντακουρῶ³ τὸν κόμπαστρο⁴ καὶ βῆλλει τὴν 'ποκάτω.
Δίξου καὶ τὸς Σαρακκινό, 'στὸν αἶ Γιώργην τρίγει.

—«Αἶ μου Γιώργ' ἀρέντη μου, δείξέ μου τὸ κοράσο,
νὰ κῆμω τῶμπά σου χρουσά καὶ τὰβγά σ' ἀσημένι.⁵
νὰ κῆμω καὶ τὴν τρούλλης σου μολυδοσκεπασμένην.
Νὰ φέρω μάτσαις⁶ τὸ κιρί καὶ μὴ τ' ἀσκή τὸ λάδι,
καὶ μὴ τὰ βουβαλύπιστα νὰ κουβαλῶ λιβάκι.»

Καὶ μὴ τὸ στόμαν τοῦλεις!—«ὅθεν εἶδα 'γὼ κοράσο»⁷
καὶ μὴ τὸ 'μῆστιν τοῦλεις!—«ὅθεν το ἐκεῖ καὶ πῶς⁸ τοῦ.
Καὶ 'ντακουρῶ τὸν κόμπαστρο, βγάλλει τὴν ἀπὸ κάτω.

—«Αἶ μου Γιώργ' ἀρέντη μου, τριαχμάρε μ' ἀρέντη,
ἰσοῦ 'πληνίστης τὰ πολλὰ, μὴ χάσης καὶ τὰ 'λια.
Τοῦ χρόνου σταυλὸν νὰ σὲ 'δῶ, τοῦ χρόνου σταυλοδέτη,
καὶ νὰ διαβῶ κ' ἐγ' ἀπὸ δῶ, νὰ δῶσω τ' ἀλούρι μου.
Τοῦ χρόνου σταυλὸν εἶδεν το, τοῦ χρόνου σταυλοδέτη,
νὰ πέρασις κι' αὐτ' ἀπὸ 'καί, κ' εἶδεν τ' ἀλούρι της.

14

Ξενάκι 'ψυχοναχῶ⁹ 'στοῦ καρδαίου τὴν πλώρη.

Δὲν ἔχει 'μνα νὰ τὸ κηλί, κῆρην νὰ τὸ λυπᾶται,
μὴ ἀερρῶ, αὐτὸν ἄρρημ νὰ τὸ μορλοῦται.

Καρδακούρης τοῦ τ' κηλί, κι' οἱ νούτσις τοῦ τοῦ λέου.

—«Γιὰ σῆκου, νούτῃ μου καλὴ κι' ἄξιμ μου παλληκᾶρι,
νὰ κουμπασῆς τὸν κειρῶ, νὰ 'μπούμε σὲ λιμνόνκα.»

—«Ὑγῶ σὰς λίω δὲμ 'πορῶ, καὶ σὺτε μοῦ λίτε σῆκου.
Γιὰ φέρτε μου τὴν γέρετ¹⁰ μου καὶ τ' ἀργυρῶν κομπᾶσο,
νὰ κουμπασῶμαι τὸν κειρῶν καὶ τῶμε σὲ λιμνόνκα.»

15

'Απόψε τὰ μεσάνυχτα, δούραις νὰ ζημερώσῃ,

Βασιλοπούλλα πολεμᾶ μ' ἕνα δοῦ τρεῖς πρεῖδας.

—«Κόρη, καὶ δὸς μοῦ τὸ φιλι καὶ πᾶρε μὴκ¹¹ πρεῖδα¹².

Θέλεις τὴν ἄσπρην ἑπικρι, θέλεις πᾶρε τὴν μαύρη.

Θέλεις τὴν κατὰκούκιν, ποῦμαι κι' αὐτὸς μοῦ μ' ἔχω.

—«Ὑγῶ νὰ πελεμίσουμε, κι' ἔποιος νικᾷς, ἔς πῶς.

Καὶ θέλ' ὁ Θιός κ' ἡ μοῖρά της καὶ σκληρόν τὸν ἐπ' αἶμα.

—«Τρέβα, τοῦ Ράα οἶε, κουπὶ, τρέβα κι' ἀντρεμωμένο.

«ν' ἀράξω τῆς πρεῖδας μοῦ σ' ἔντα καλὸν λιμνόνκα.»

16

—«Ἐδύψακα, θέλω νερό, νερόν τοῦ πιημάτου¹³,

καὶ πίσω 'ς τὴν Ἱερωποτή¹⁴ νὰ πῶ καὶ νὰ γεμίσω.

κ' ἐκίβρα καὶ κατὰσχα τὴν κούρδας σου, καλὴ μου.»

—«Εἰδὲς τὴν 'μμάτι μ', εἰδὲς τὴν ἀγαπητικίμ¹⁵ μου;

1. Τὴν εἰσεῖν καὶ τὴν ἔξω. 2. Ἰνακῆ. 3. Τὸ ἔξω. 4. Μὴ ἀσημένιας (ἢ καμπᾶστρον).
5. Πότισμα. 6. Ζωστήριον. 7. ὅθεν εἶδα.

- Δίνε εἶν' τακκάειν μάλα μιν, δὶν εἰ' γυρλὴν ἀσήμε·
 — α' Στὰ κάλλη καὶ 'στὴς ἑμορρῆαις τήγ κούρδα σου περνῶ τῇ.
 Μὴ 'εἰς τὰ κάλλη καὶ κούρδα σου περνῶ με.
 Μ' ἔειπ' ἡ Νῆς ἀρέντης μου κ' 'Απριλὶς ἀδερφός μου,
 νὰ δῶς τῆς κούρδας τὰ κάλλη πῶς πέρτου, πῶς μαθοῦμαι.
 — κ' ἰγὼ τὸ κάλλιόβότανε 'εἰς τὴν τζέπη μου βαστῶ το.
 Ἄμα τ' ἀλείφω μὲν καὶ δρό, τὰ ἰδιὰ θὰ νιμίσουν.
 Κ' ἔπαισιγ καὶ ἡγάθησαν εἰς τοῦ καλοῦ τὰ χέρια.
 — α' Σῆκου, ματάκια μου καὶ ρῶς, σῆκου, παρηγοριὰ μου,
 κ' ἐκεῖν' εἶναι ἡ κούρδα μου ἡ πρωτοστερινή μου,
 ὡς σοῦ 'σαι ἡ γυναικὶς μου καὶ ἡ παντοτεινὴ μου.

17*

- Σῆκου, μπουλάστα καὶ σμηκὶ σμηκὶ,
 ἔρουν σ' πολὺν μας καὶ πλ' 'εἰς τὴν ξενιτειᾶ.
 Μηδ' ἔστω καὶ πῆμει, μηδ' ἀπολογιὰ,
 μόνο 'εἰς τὸν μαχαμὰν του τρία γράμματα.
 — α' Ναγώνεις τὰ καὶ ἰγὼ τοῦλος κλημάτα.
 — α' Θέλεις, κόρη, παντρεύου, θέλεις μὴν 'παντρευτῆς;
 θέλεις τὰ μαῦρα βλῆν καὶ γίνου καλουριὰ,
 καὶ μίνα μὴ 'παντρεῖται μὴν 'εἰς τὴν Ἀρμενιὰ,
 καὶ πέρα μάου κόρη καὶ μάισσας παιδί·
 μαεύει τὰ ἀκρόβια καὶ τὰς θύλασσας,
 ἐμάειγ καὶ μίνα καὶ πῶς δ' ἔρασαναι.
 Βάλλει ἡ κόρη μαῦρα καὶ πᾶν 'εἰς τὸ 'γαλὶ,
 εἰν Ἀρμενὸν εὐρίσκει καὶ πλ' 'εἰς τὴν Ἀρμενιὰ.
 Ἀρμενοπούλλα βρίσκει καὶ τὴν ἀρωμα.
 — α' Νὰ τῆς, Ἀρμενοπούλλα, ποῦν' ὁ ἀντρας σου;
 — α' Εἰς τὸ κυνίον 'πῆλ με τοὺς ἀρκοντες.
 — α' Νὰ τῆς, Ἀρμενοπούλλα, καὶ νὰ τοῦ τὸ 'πῆς;
 τὰ λόγια ποῦ σοῦ λέω μὴν τὰ λησμονῆς;
 «Καλοπράκη ἦρταν ἀπὸ τὴν τόπος σου,
 ἀπὸ τὸ βονιάς σου καὶ ἀπὸ τὸ σπίτης σου.
 Ὁ στόλος τοῦ σπιτιοῦ σου κάτω πέταξε,
 τὸ κλῆμα τῆς ναυλῆς σου ἐξεράττηται,
 μὴλῶν ποῦ τὴν ἔτρεψ, ἄλλος τὴν τρεψ,
 τὰ δρό πελιστερὰ καὶ ζιπιδέξασαι.
 Νὰ τῆς, Ἀρμενοπούλλα, καὶ νὰ τοῦ τὸ πῆς.
 'Χε 'γὲν, Ἀρμενοπούλλα, καὶ νὰ τοῦ τὸ πῆς.
 Ἐπρόβαλεγ καὶ ὁ ἀντρας με τοὺς ἀρκοντες
 καὶ ὡς ἐκατὼ μόνος μὴν 'εἰς τὸ σπῆναι του,
 γυναικὶς του τοῦ λέει με τὸ στόμα της
 τὰ ὅσα ποῦ τῆς εἶπεν ἡ καλογρηὰ.
 — α' Ὁ στόλος τοῦ σπιτιοῦ μου εἶν' ἀρέντης μου,
 μὴλῶν ποῦ τὴν ἔτρεψ, ἡ γυναικὶς μου,
 τὰ δρό πελιστερὰ καὶ τὰ παιδάκια μου.
 'Χε 'γὲν, Ἀρμενοπούλλα καὶ πῆλ διμ με θεωρεῖς.
 Κι' ὡς ποῦ νὰ κἀμὴ μὴν, πέρα πέρασαι,
 καὶ ὡς ποῦ νὰ μετακἀμῃ, σὸ σπῆναι του ἐμπανει.
 — α' Ποῦ νὰ βῆρω 'να ψαλῶ, καὶ νὰναι δίστομο,
 νὰ κόψω 'γὼ τὸ στόμα, ὅπου μοῦ τᾶλιν.

* Παράβαλε τὸ ἔτος τοῦτο μετὰ τὸ ὅπ' ἀριθμ. 8.

- Ἐκείσταν οἱ Σαρακηνοί, πῶχ' ὄμορφη γυναῖκα,
 γυῖοι τοῦ ἱμαδεύεσθαι, νὰ πᾶν νὰ τὴν πάρου.
 Καὶ πᾶν εἰς τὴν πόρταν της κ' ἀπ' ὄξω τῆς φωνῆς σου:
 — « Καὶ νὰ σὲ πῶ βασιλικό, ἔχει 'στὴν ρίτζαν κόπριο
 ξύπνα, μυρτιά, χρυσομυρτιά καὶ δάφνη μερωμένα.
 Ὁ Γιαννακὴς σου ποῦ 'πνεν τώρα μαργελλμένη; »
 — « Ἐγὼ καὶ Γιάννην ἀδελφόν, ἔχω καὶ Γιάννην ἄντρα,
 καὶ Γιάννην πρωταῖξάδερρό, μὰ δὲν ἤξεύρω γιὰ τὰν.
 — Τὸν Γιαννακὴν σου τὸν κλὸν τὸν εὐλοπτικὸς σου,
 κείνο ποῦ σοῦ δώκεν ὁ Θιός 'πάνω 'στὸν κρέβατό σου ». —
 — « Εκείνος 'πτε 'στὸ βουνί, 'πνεν εἰς τὸ κυνήϊ,
 νὰ φέρ' ἀρκούδας τζωντανὰς κ' ἄλλα μερωμένα
 καὶ 'στὴν νορὴν τ' ἄλλου τοῦ δέντρα ξιτζωμένα ». —
 Πήνουν τὴν οἱ Σαρακηνοὶ καὶ πέρουν τὴν καὶ πάου,
 κ' ὁ νῆλος δὲν τὸ 'έχταζε γὰρ χαμπλοπατύνει.
 — « Ἐσὺ κίθισσι, Γιαννακὴ, περδίκια καὶ σκατόννεις,
 καὶ τὴν καλὴς σου πέρνει Σαρακηνοὶ καὶ πᾶν ». —
 — « Ἄν τὴν ἔπραν ποῦ τὰ χτίς, ἄς εἰγ' καλὴ δική των'
 μ' ἄν τὴν ἔπραν σήμερι, εἰναμὶ πάλαι δική μου ». —
 Δίδει κλωστὸν τοῦ μαύρου του, 'στὸ σπίνι καὶ προβάλλει
 βγῆλιν, ντελλὴν διανάλει, βγῆλιν ντελλὴν λείει.
 — « Πιὸς εἶν' ἀπὸ τοῦ μαύρου μου, νὰ πᾶμε 'στὴν καλὴ μου; »
 Τόσοι μαύροι τὸ 'κούσασιν, ἐπὶ σάχ καὶ 'φορήσκα,
 καὶ τόσοι δὲν τὸ 'κούσασιν, αἰχμὴν ἑκατοῦροττα.
 Κ' ἔνας μαύρος γυροποτὴς ἱμπρός τοῦ 'πολοῦται:
 — « Ἐγὼ μ', ἀρέντη Γιαννακὴ, νὰ πᾶμε 'στὴν καλὴς σου ». —
 Δίδει κλωστὸν τοῦ μαύρου του, 'στοῖς κίμπους καὶ προβάλλει,
 καὶ πῆνεν τὸ στρατὸν σκατὶ 'στὴ βρύσιγ καὶ πακίνας.
 Βρίσκουν ἕνα Σαρακηνὸ καὶ 'μύονεν τοῦ γέμου.
 Πρῶτα πετᾷ τοῦ σποντολὴ κ' ὕστερ' ἀναρωτᾷ τὸ.
 — « Γιὰ πῆς μου, πρὶ Σαρακηνὸ, πρῶτον 'στὸ χωριὸς σου; »
 — « Παντρέγγου τὴν γυναῖκά σου τὴν εὐλοπτικὴς σου.
 Κ' ἔτσι τὸ 'χῆτε σεις οἱ γοὶ νὰ χαμπ' οπιτᾶτε;
 Πρῶτα πετᾶτε σποντολὴ κ' ὕστερ' ἀναρωτᾶτε; »
 — « Γιὰ πῆς μου, πρὶ Σαρακηνὸ, πρῶτον 'στὸν περδίκια; »
 — « Ἄν εἶν' ὁ μαύρος σου ἄνδρς, θὰ πτάσας 'τὸ ἀπορήκα; »
 Δίδει κλωστὸν τοῦ μαύρου του, 'στὸν γέμου καὶ προβάλλει.
 Κ' ὁ μαύρος τοῦ γιλομουτρεῖ καὶ 'τρούνησιν ὁ ἄνδρ.
 — « Βγῆλιν τὸ μαντληκὸν της, ἐρήνησιν καὶ κλαίει.
 Ἡ πετιερὶ τὴν ἀρωτῆ, κ' ὁ πετιερὸς τῆς λείει; »
 — « Γιὰ πῆς μου, κίρᾳ νόρρα μου, τί 'ράνησες καὶ κλαίεις; »
 — « Ὁ Γιαννακὴς μου 'πλάκωσε, θὰ μ' ἀποκεραλίσκη ». —
 — « Ἀς ἔρτ' ἄ φῆ, κ' ἄς ἔρτ' ἄ πῆ, κ' ἄς ἔρτ' ἄ τραουδῆσιν
 καὶ 'πάνω 'στὸν τραουδισμό θὰ τὸν 'πικεραλίσου ». —
 Καὶ 'προβάλλει ὁ Γιαννακὴς 'στὸ σπιτοκατῶρλόν της
 καὶ ἀπὸ τὸ χεῖρ τὴν τραβᾷ κ' ὄξω τὴν ἐπαντῆσει.
 — « Γιὰ πῆς μου, ποῖς οἱ 'τοῖμκησιν, νὰ πᾶν κὼφω νόρρα;
 γιὰ πῆς μου, ποῖς σὲ 'ρῖλησιν, νὰ πᾶν κὼφω χεῖλη; »
 — « Τί νὰ σοῦ πῶ, ἀγάπη μου καὶ 'γαρδίκιό μου ταῖρι!
 Ἄνισος καὶ μ' ἀναρωτᾷς, εἰμαι καὶ 'γκαστρωμένη ».

Ἐγγλιν τὸ μαχηράν του ἄρ' τ' ἄργυρόν φοράει
καὶ μπαίνει 'στους Σαρκακούς εἰς οὐλον τὸ κοπάδι.
Ἐπὶ πρῶτον χιλίους ἔκοψε, σκόπευ' αὐτοὺς χιλιάδες,
κ' εἰς τὸν μεταδευτέρου κανένα δὲν εὗρεται.
Εἰς τῇ δεξιᾷ του τὴν μεριὰ βρίζει τὸν ἀδελφόν της.
— « Φύε 'πὸ μπρός μου, Γκανακῆ, μὴ σὶ 'ποικραλίσω,
γιατὶ τὸ 'μάστιγ' μου βόλῃ καὶ δὲν ἰστέρει 'πίσω».
Ἐπὶ νικητὴν τὴν πέρουσι, νὰ πὰ'νὰ τῇ δασύσσου.
Καταμίσθ' τῆς νεκκλῆσας τριὰ δέντρα φυτεύει,
εἰς τῇ δεξιᾷ της λεμονιὰν εἰς τὴν ἑξέρην της ἄρνῃ,
καὶ 'στὸ προσκραλίσκιν της τρικνταφυλλίμ' μὲ τ' 200η.
Ἄ σὲ 'ἄρας τῇ λεμονιᾷ κ' ἡ λεμονιᾷ τῇ ἄρνῃ,
Κ' ὁ ἄρνῃ τὴν τρικνταφυλλί, νὰ περιχύται τ' 200η¹.

19

Δευτέρα μου μπαί'ω τ',
καὶ τρίτη μου βγάλ'ω τ'
τετράτῃ μου ἐρχομένη
καὶ καλοδεξούμενη,
νὰ μὲ πάρῃ, νὰ μὲ ρίξῃ
κάτω 'στὸ δαρνοποτάμι.
Ἄ δὴ μοῖραις τῶν μοιρῶν,
Τῆς μοῖραις τῶν μοιρῶν.

Ἄ δὴ 'δὼκ' ἐγὼ τὴν μοῖράμ μου,
κὶ 'ἔποιες μὲ μίλλει, νὰ τὸ δῶ.
Ἦσυχ' ἄσπραις, Ἦσυχ' μαύραις,
καὶ λούνονται καὶ πλύνονται
καὶ μωσκοταπούνιτ' οὐνται,
μ' ἐγὼ μὴ λούνομαι, μὴ πλύνομαι,
μὴ μωσκοταπούνιτ' οὐμαι,
ἄ δὲν ἰδῶ τὴν μοῖράμ μου,
τί ἄντρα θεί' ἂ πέρω.

20

Ἐτρέχαγ' γούλαις ἡ ψυχῆς 'στ' ἄττι τὸ Παρθεῖσου,
τρέχει καὶ μὴ ἀμαρτωλὴ 'στ' ἄττι τοῦ Παρθεῖσου.
Κὶ ἡ Πανχρά τὴν ἰδῃκε 'πὸ 'πὺ' ἀπὸ τὸ ὄριον.
— «Ποῦ πᾶς, ἀμαρτωλὴ ψυχῆ, 'στ' ἄττι τοῦ Παρθεῖσου;
Τὸ μὲθ' ἡμῶν² δὲν ἔκουσις, τὸ Πᾶσα τί τὸ θέλει;»
— «Καὶ νεκκλῆσαις ἰνάττισαι³, καὶ μωσκοστήρια γ' ἔστι.
κ' ἔδωκεν καὶ τὸ χέρι μου καλὸν γὰρ τὴν ψυχὴν μου.
— «Καὶ τὰ καλὰ σου νενίμ' πολλὰ, μ' ὁ ποταμὸς τὰ 'πίδα'
γιατὶ τὴν μάνας σου ἔδεις, τῆς μάνας σου ν'ιστάθης,
τὴν πρὸ μέγας σ' ἄδερρό δικάτιμον⁴ ἐπῆρες.
Μ' ἄβ' βάλῃς τὸ ξερὸ δουλὸ 'στὴν ἀνέτην τοῦ φούρνου,
καὶ 'τίσῃ ὁ ξερὸς δουλὸς καὶ β'γᾶλῃ καὶ κλωνάρι,
πῆεις καὶ σὺ, ἀμαρτωλὴ, 'στ' ἄττι τοῦ Παρθεῖσου».
Καὶ βάλῃς τὸ ξερὸ βλαστὸ 'στὴν ἀνέτην τοῦ φούρνου,
καὶ ποῦ τὴν νίστειαν τὴν πολλήν καὶ ποῦ τὴν παρακάλην,
ἄττισεν ὁ ξερὸς βλαστὸς κ' ἔδωκεν καὶ κλωνάρι,
κ' ἐπῆγ' καὶ τ' ἀμαρτωλὸ 'στ' ἄττι τοῦ Παρθεῖσου.

21

— «Μάν' μου, νὰ 'παντρέψωμεν τὴν Ἀρετὴν 'στὰ ξένα,
νέχω καὶ γὼ παρτοριὰ 'στὰ ξένα ποῦ γυρίτ'ω».
— «Μ' ἀμ' μοῖρτῃ θλίψι γῆ χαρὰ ποῖς θὰ τ' ἔδωκ' μου τὴν φέρην»
— «Μ' ἄς σοῦρτῃ θλίψι γῆ χαρὰ, ἐγὼ νὰ σοῦ τὴν φέρω».

1. Παρθεῖς μὲ τὸ ἀντίκρυ τὸ Τον ἄντρα.
γερὰ. 5. Ἐνδράμενον.

2. Ἀνθή.

3. Τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου.

4. Ἀνθή.

Ἦρτεν ὁ χρόνος δύσκολος, καιρὸς κατακείμενος.

Πεθαίνουν ἡ ἐνὶ ἡμέρῃ κ' ὁ Κωσταντῆς ὁ πρῶτος.

Τὸ μνήμα μνήμα περπατεῖ, τὸ μνήμα μνήμα πλεῖ.

— «Κακοχρονόχρη, Κωσταντῆ, πάλιν κακοχρονόχρη²,
ποῦ μ' ἐκαμες καὶ πέντρεψα τὴν Ἀρετὴ ὅτ' ἐξένα.

— «Γὰρ σώπα, σώπα, μὲνα μου, νὰ π'ὰ νὰ σοῦ τῆρ φέρω».

Τὸ χῶμα μαῦρον ἐκαμε, τὴν πλάκαχ χαλινάρι,

Τὰ χαλικοτάκισματ' αἰλλαις εἰς τ' αἰλῶν του.

— «Ἢλ', Ἀρετῆ, ὅτ' ἐμὲ μὲνας σου, ἡ μὲνα σου σὲ θέλει».

— «Γὰρ πέ μου, τ' ἀδελφάκι μου, γὰρ πέ μου, τί με θέλει;

Ἄν εἶναι ὑλίσφ' γῆ χορὰ, νὰ π'ὰ νὰ ἄλλω νάρω».

— «Ἐλ', Ἀρετῆ, ὅτ' ἐμὲ μὲνας σου, κ' ἄς εἰς», ὅπως καὶ ἄν εἰσαι».

Καὶ τὰ πουλλάκια κελιδῶ, καὶ τὰ πουλλάκια λείου.

— «Τίς εἶδε πρῶτον θάμασκα ὅτ' ἐγὼ κόσμον τὸν ἀπάνω,
νὰ περπατοῦν οἱ τζωντανοὶ μὲ τοὺς ἀποθαμμένους;»

— «Γὰρ πέ μου, τ' ἀδελφάκι μου, τί λείουν τὰ πουλλάκια;»

— «Πουλλάκια ναι καὶ κ' ἄς κελιδῶ, ἀδινά ναι καὶ κ' ἄς λείου».

— «Μὲ πέ μου, τ' ἀδελφάκι μου, καὶ λεικνυαὶ; μυρτζίαι;»

— «Αἰὲν εἶχα τ' ἂν Γιωργίου, κ' ἐπὶ καὶ ἡ ψὶ τοῦ τοῦ».

— «Ἢλ', ἐννοῖς, ἐννοῖς, μὲνα μου, τὴν Ἀρετὴν σου φέρνω».

— «Ἢλ', ἐννοῖς, ἐννοῖς, μὲνα μου, τὴν Ἀρετὴν σου φέρνω».

— «Γὰρ ἐννοῖς, σκυλλομένα μου, τὴν Ἀρετὴν σου φέρνω».

— «Ἢλ', ἐννοῖς, ταράχτησα, κ' ἐπέθανα καὶ οἱ ὁδοὶ τῶ».

ΤΟΙΣ ΧΟΡΟΙΣ

Σάββατο βραδύ μ' ἐδῶξαν οἱ γονοὶ μου
ἀφ' τοῦ σπίτι μας κ' ἀπὸ τὰ βονιά μας.
Πέρω τὸ στρατὶ, στρατίν τὸ μονοπάτι.

Βόσκονα τὰχ' ἡ ἀγάπη.

Βρίσκω 'νὰ δέντρῃ, τὸ λείσι κειπρίσσι·

«— Δέξου με δέντρῃ δέξου με κειπρίσσι».

«— Νὰ τὰ κλωνία μου, κρέμασε τὰ ματὰ σου,

νὰ κ' ὁ ἱσκιός μου πίσι γλυκὰ κοιμήσου,

κ' ὁ αὔριον τὸ πρῶτ' τριὰ σταμνὶ νερὸ

ἔστην ρίτζα μου νὰ χύσῃ».

«— Ἀκούε 'ρανὶ καὶ γῆς μὴν τὸ βαστάξῃ·

ὥς καὶ τὸ δέντρῃ τὸ νοικία μου γυρεύει;

τριὰ σταμνὶ νερὸ ἔστη ρίτζα του νὰ

[ρίξω].

1. Ἡ μήτηρ.

2. Καλὸν ὁδὸν νὰ ἔχῃς (κατὰ).

3. Διέβολος.

4. Πειρασμός.

* Μὴ ἱκανὸν διαφωτὸς ἐδημοσιεύθη παρόμοιον ἔργον
ἐν τοῖς ἀνεκτίστοις τοῦ συλλόγου Παρισίου (τόμ.
Α', μέρ. Α', σελ. 102—3).

Τέλειον καὶ πέντε 'τον ἐνὶ ἡμέρῃ,
τόμ' ὅσον ἐκούσκα καὶ πέντασι.

Ἔστη στρατὸν ποῦ παίναν, ἐδιδόσσι·

βρίσκον ἐντὶ πρῶτ' κ' ἦτομ πολλὰ βαθύ.

Σαράντα ἔργα, τὸ πλάτος κ' ἐκατὸ βαθύ.

Πέτρου τὸ τζιρτζι, τοῖς νὰ κατῆβ',

ἔγαίνει τοὺς κείνους τοῦ μαυροκωνσταντῆ.

Δένουν τοῦ κατῆβ' τοῦ κατῆβ' τοῦ

καὶ ξαναδευτερόνουν, καὶ ξαναδευτερόνουν, [σκοινί,

καὶ πάλιν μεταδένουν καὶ κατῆβ' τοῦ τοῦ.

«— Νηδὸσπ' μ', ἀδερρί, κ' ἐπὶ καὶ νερὸ

κόκκινον καὶ μαῦρον καὶ σαμακερόν».

* Ἐν Κυπριακοῖς (σελ. 98, τόμ. Γ') ἐδημοσιεύθη
παρόμοιον ἔργον καὶ πολλὰς παραλλαγὰς.

1. Ἄλλως: μεσέλλῃ δι' ἀμφοτέρων δηλοῦται,
ὅτι ἔβαλαν κλήρους.

ΕΥΝΑΙ

1

Ἄγγελέ μου φύλακα, φύλαέ μου τὴν ψυχὴν
τὴν ψυχὴν καὶ τὴν τιμὴν μου. [μου,
Ὅτα σὲ στείλῃ ἀρέντης μου, νὰ πᾶρῃ τὴν
[ψυχὴν μου,
μὴν ἔρτης μ' ἀγρίων τοῦ ἀγῆ, μὴν ἔρτης μ' ἀ-
[γρίων πνεύμα·
ἔλα μὲ τὴν ταπεινωσύνην, σὺ, νὰ σοῦ τὴν
[παρὰδώσω,
νὰ τὴν πᾶρῃ τ' ἀρέντη μου, νὰ τὴν ἐκρήνῃ
[θῆλει.

Ἐσκίαν οἰεῖται ῥ' ἀνοί, γυνὸς σταυρὸς ἐς ἀν-
δεξά στέκεται ἡ Παναγία, τ' ἐρεβὰ ὁ δειγάνης,
στέκουντ' ὁμπρὸς καὶ πίσω του Ἄγγελου.
[κι' Ἀρχαγγέλου.
Τὶ γλώσσα θὰ πολοκῇ, τί γλῶσσά θὰ λαλήσῃ,
καὶ τί ποδάρια θὰ σταθοῦς τὴν φρενὴν τῆς
[κρίσε;

1) Ἡ Παναγὴ μας ἡ κυρὰ τὸν ἀρέντην
μας τὸ Χριστὸν εἰς ἓνα σπῆλαιον σκοτεινὸν
τὸν ἐγέννησεν· ὁ σπῆλαιος ἔλαψι. Τριῶν ἡ-
μερῶν παῖδι τῆς μάνας του ἐμίλησε.—Κοι-
μᾶσαι μάνα μου, κοιμᾶσαι μητέρα μου, κοι-
μᾶσαι μὴ βασιλισσα τοῦ κόσμου.—Ὅχι τέ-
κνον μου, μήτε κοιμοῦμαι, μήτ' ἀγρυπνῶ·
ὄνειρος σὲ θεωρῶ, καὶ νηπιούμαι νὰ σ' ἐτόπω.
—Πέ μου τὸ μάνα μου, πέ μου το, μητέρα
μου, πέ μου τὸ μὴ δέσποινά τοῦ κόσμου.
—Εἶδ' ἄντε, τέκνον μου, εἰς τὸν Ὀρδάνην τὴν
ποταμόν· σὲ βερεῖσασιν ἦσαν οἱ σκύλλοι οἱ
Ἑβραῖοι· σὲ πᾶσασιν εἰς τοῦ Πιλάτου τὴν
κύλινθον σὲ ρίψουσιν· νερόν ἐξήχησας, ἔσθιν καὶ
δοξάσας σὲ ποτίσασιν· τ' ἄγιος σου τῶνα-
ράκις σου β' γάλασι· σρελλᾶτος σὲ τ' ἔσαςιν·
τ' ἄγιος σου στεφανῆς σου β' γάλασι· ἀκ-
τα σου β' γάλασι· τ' ἄγιος σου παπουτσάκι
σου β' γάλασι· προσχόρις σου β' γάλασι.—Ἀ-
ληθινὰ εἶναι, μάνα μου, κι' ἀληθινὸν καὶ

τ' ὄνειρο. Ὅποιος ἠρέθῃ καὶ πῇ τῆς μάνας
μου τ' ὄνειρο, τρεῖς βολαὶς τὴν ἡμέραν καὶ
τρεῖς βολαὶς τὴν νύκτα, μήτ' ἐβροντῇ φοβέ-
ται, μήτ' ἀστραπῇ, μήτ' ἐκκαθαρᾶται.

2

Ὁ Χριστὸς ἐπέρας·
τὸ δαδρὶν τοῦ κοῦμπισι·
πᾶσα κακὴν ἐκατέρπαι·
τὸν ὄρισιν καὶ τὴν ὄρισιν
καὶ τὴν μερμερίτισσα.

3

Ἀ Γέννη, Πρόδρομε,
Πρόδρομε καὶ πρόσμοι,
δέσε καὶ κομπόδεσε
τὸν ὄρισιν καὶ τὴν ὄρισιν
καὶ τὴν μερμερίτισσα,
τὸ μὲρὸν τὸ σκορπιουλλάκι
ἀπὸ ἀπὸ ἐπὶ τὸ πετραδάκι.

Τὸ δεῦτερον καὶ τρίτον λέγονται καθ' ἡν
ὥραν μέλλουσιν αἱ γυναῖκες νὰ κοιμηθῶσιν εἰς
βουνὸν θερίζουσαι ἢ θάλλον ἐργασίαν ἔχουσαι.

4

Ὁνειρον εἶδα,
τ' ἀγγέλου μου τῶπα·
κι' ὁ ἀγγελὸς τῆς Παναγίᾳ,
κι' ἡ Παναγία τοῦ υἱοῦ τῆς·
κι' ὁ υἱὸς τῆς μοῦ τὸ ἔζησε
καλὸν καὶ εὐλοημένο.

Λέγεται, ἀπὸ τῶν τρεῶν ὄνειρον οἰονδῆποτε,
διὸ νὰ λάβῃ καλὴν ἐξήγησιν.

1. Ἐπειδὴ καὶ ἡ παρατιθέμενη εὐχὴ ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ στυγροῦ καὶ ἐκ τοῦ πεζοῦ μέρους, ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ παραθέσω καὶ τὸ δεύτερον, ὑπερ ἄλλως ἔχει καὶ τινα ἰδιότροπα ἐν τῇ συνθέσει ρυθμῶν.

1. Ταῦτα καὶ πιστεύουσιν, ὅτι ἀπολαμβάνουσιν αἱ λέγουσαι τὴν αὐτὴν εὐχὴν τρεῖς τῆς ἡμέρας.
2. Παρέβλεπε μὲ τὸ ἀρχαῖον· Ἐπὶ πάντι ἀπὸ λίθου σκορπιὸς ἔρπει.

ΣΤΗΛΑ

Ἀποῦ τὰ πέροι τῶρ Φωτῶ τὴν τρίτην τὴν τετράδην
 ἐβόρασε μ' ὁ ἄνθρωπος μου θρόν τριῶν ἀσπρῶν λινάρι·
 βρουσιτίζω, κουταλιτίζω το, βάλλω το μίσι' ἔτ' ἀμάρρι.
 Κ' ἤρτεν ὁ χρόνος κ' ἤρτεν το μί τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς.
 Γίδω καμπύσο ἑτὴλ λιζέλ', καμπύσον εἰς τῆς ρούρα,
 καὶ ἡμεινέμ μου τὸ πολλύ, γιὰ νὰ τὸ κάμω ρούρα·
 κ' ἐψησά το ἑτὸ νιγλάρι, κ' ἐπλυνά το ἑτὸ πλατέλλι²,
 καὶ ἀνεμοκαλῆμισά το εἰς τ' ἀράπενα³ καλῆμισα.
 Πέρω το τοῦ νεραντήρη⁴— Ἀνεραντήρη, σέρι μου το
 ἑτὸ πεντάρι, ἑ τὸ ἑνητάρι, ἑ τὸ καλὸν τὸ διαματάρρι.
 Κ' ἔσυρεγ καὶ ἡ πόσυρέν το ἀπὸ φτίν ὡς φτίν τῆς κῆττας.
 Κ' ἔκαμα τ' ἀνθρώπους μου βράκα καὶ τοῦ γυριού μου· πανωβράκα,
 κ' ἔλειπεν ὅλη ἡ σέλλα καὶ τὰ θρό καλῆμουβράκα⁵.

Τὸ τὸ σούτζα.

Ἐλειπα καὶ τώρα ἔτσι,
 γιὰ νὰ τραουθῶ τὴν νῆμα·
 ρεῖγω πῶς ἑ τὸ παντ' ἄρι,
 καὶ βοράτζω μὲγ κακκίλα
 στένω τὴν εἰς τὴ τσουκαλλά.
 Ἦρτεγ κινιάν⁶ ὁ σκύλλος
 κ' ἔρπαξιέμ μου τῆς κακκίλα
 ἀποῦ μίσι' ἄρ' τὴ τσουκαλλά.
 Κ' ἔπιασα κ' ἐγὼ τὸ σκύλλο,
 κ' ἔδισα τον εἰς τὸ στύλο.
 Νὰ ζυλιζις κ' ἐγὼ τοῦ σκύλλου,
 ποῦ μου πῆρεν τὴν κακκίλα
 ἀποῦ μίσι' ἄρ' τὴν τσουκαλλά.

3

«Ποῦ πῆς, ἀφέντη μέμνηγα, ποῦ πῆς ἀρ-
 [ματωμένος;
 τὰ ζύλα φορτωμένους;»

1. Εἰς ἀγορὰν ὁπωρῶν.
2. Ἡ βῆσις ἀγγέλου, οὐτίνος ἀνεστραμμένους ὄν-
 τος, σχηματίζου μικρότατον ἀγγέλον.
3. Τὰ ἑ ἀράπη, καλῆμου τοῦ στήγους.
4. Ὑραντοῦ.
5. Ἡ βράκα (τὸ αὐτὸ καὶ ἡ πανωβράκα) οὐγκεται
 ἐκ τῆς σέλλας καὶ τῶν δύο καλαμοβράκων. Τίλοι-
 πὸν ἔκαμεν ἡ ἐργατικὴ οἰκονομία;
6. Δὴν γνωρίζω τὴν λέξιν, ἐκτὸς αὐτῆς ἢ παραφθορὰ
 τοῦ «κατὰ συκαρίαν».

«Περβῶλιν ἔχω ἑτὴβ Βλαχιά, καὶ πᾶ νὰ
 [τὸ τρυῖσω,
 νὰ τὸ τοιλοπατήσω.

«Τὸ τρυῖσω, τὸ πᾶττω,
 τὸ τοιλοπατήσω,
 καὶ βγάλλω τρεῖς κιπέλλαις,
 τρεῖς ὁμορροῖς βρεῖλλαις».

4

Ἐνας κῆττης μὲν ἡμῖρα
 πᾶει ἄλλοι σῆμ πατέρως
 καὶ τῶμ ποντικῶν φωνάττει:

«Ποντικοὶ μικροὶ μελοῖοι,
 σοντικοὶ, μὴ φοβηθῆτε
 ἡμᾶς νὰ ἔξαγορευθῆτε,
 νὰ σῶς μαγειρεύω ριτζί,
 νὰ τὴ πρώτῃ νὰ μυρίτζη».

— Δὴν τὸ ἔλουμεν τὸ ριτζί,
 κ' εἰς τὰ γόνιτῆ κας κολλήτζει».

5

Πέντε ποντικοὶ μὲν ἡμῖρα
 καὶ ἄλλοι πέντ' ἄλλοι μὲν σοῖ
 μὲγ καγιόσαν ἑρρωτῶσα
 κ' εἰς τὸ πέλγους ἐβόλκαν
 ἕνας πᾶει ἑ τὸ πινῶ,
 καὶ φωνάττει, πῶς πινῶ,
 ἄλλος πᾶει ἑτὴς σιντίνια,
 καὶ φασὶ καὶ ἀπὸ τῆς πείνα.

6

Πέντε ποντικοὶ καὶ τέσσαρες κυρτίσαις,
 γῆμος κῆμουνε ἑτὸ σροντυλιού τὴν τρύπα.

Νά κι' ὁ κούνουπας μὲ τὸ σπαθὶ 'στὸ χέρι.
—«Πάρτε με καὶ μέ». —«Σκορπίστου, πει-
[ρασμέν].
—«Α σφάξω γάμου βῶδι». —«Δίς σὶ 'καλέ-
[σαι με].
Νά ν' ἡ ὀρνίθα μὲ δρό τ' ἐνυγρία κράτσεις.
—«Πάρτε με καὶ μέ, νά καθερῶ σιτάρι».

Νά κι' ὁ μέρμηγκας μὲ τὸν παρτὰ 'στὸ χέρι.
—«Πάρτε με καὶ μέ». —«Δίς σὶ 'καλίσταμε». —
—«Νά σκίσω γάμου ζῦλα». —
Νά κι' ὁ αἰτός ἀπὸ 'νιλλὰ πετώντας.
—«Πάρτε με καὶ μέ νά κοιβαίλω κρέας». —
—«Δίς σὶ καλίσταμε.
Φύε ἀπὸ 'μέ, σκορπίστου, πειρασμέν».

ΣΑΤΥΡΙΚΑ

Τρεῖς καλαῖς γειτόνισσες
τὰ σκουλλοῦδα τῶν ποταμῶν
ἐστὶν ταβέρνα καὶ μεθού.
Κι' ὁ φτωχὸς ὁ νοικοκύρης
γούλη 'μέρα 'ς τ' ἀργαστήρι
μὲ ψωμί καὶ μὲ κρομμύδι
τὸ βραδύ 'παίει 'στὸ σπίτι,
'βρίσκει τὴν νοικοκυρὰ του
μεθυσμένη, ξερασμένη,
'ς τὰ ξεράματα 'λειμμένη.

—«Πέ μ', ἀφέντρα καὶ κυρά μου,
τί ν' εἶναι ἡ ἀρρωστίχ σου;
νά σοῦ δώκα τὴ γιαντζιὰ σου».

—«Κρασοματσουκαλιὰ μού δώκα,
καὶ γκροπάζα μὲ τὴν ρόκα,
σποντυλιὰ μὲ τὸ σποντύλι,
πέρα τὸ 'ναμ μου δαχτύλι.
'Αμμε δὲ 'ς τὴν ταβερνάρη,

ἄδουλογ κρασὶν νά πάρης
μὴν τὸ πάρος δουλωμένο,
κ' εἶγ κακὸ 'στὸν μεθυσμένο
πάρε το νά 'ναι ἀκράτο,
νά διαβούν οἱ πόνοι κάτω».

2

Ἡ γρηλας.

Ὁ Χάρος ἐδιανέλισε
τὴν ἡλικίαν νά παίρῃ.
Ὑσάει γρηλας τὸ κοῦσσασι,
ἐλασάνασχι, γτενίστησα,
καὶ 'ς τὸν χορὸν ἐπιάσασαι.
Δίξου καὶ τὸν χάροντα
καὶ 'ς τὸν χορὸν ἐπιάσασαι.

—«Κοπέλλαις γρηναύπλεικας,
εἰδότε γρηλας νά τὸν 'εἶδῃ;
Χόρευε Μαρία καὶ 'εἶδῃ,
κι' ὅπου γρηλὰ 'ς τοῦ παλῶται».

3

Ὁ Κούμης.

Ἦ γρηλὰ τὸν ἐκτὸ χρόνῳ κ' ἐν ἐμελέτα θάνατο,
μὲν ἐμελέτα κ' ἔλεε—«Τὸν Κούμην ἀντραθ θέλω».
Κι' ὁ Κούμης ποῦ τὸν φόν του φούρνῳ ἦρεγ κ' ἔμπηκε.

Δίξου καὶ τὴν κυρά γρηλὰ μ' ἔναχ γούμαρογ κλαδίχ.
—«Κούμη, γὴ 'βλοῦθου με, γὴ τὸν φούρνῳ ἔρω το».
Ὁ Κούμης ποῦ τὸν φόν του γκρεμὸν ἦρεγ κ' ἐνέπηκε.

Δίξου καὶ τὴν κυρά γρηλὰ μὲ λουστὸν καὶ μὲ βαρί.
—«Κούμη, γὴ 'βλοῦθου με, γὴ τὸν ἱγκρεμὸν χαλῶ το».

Ὁ Κούμης ποῦ τὸν φόν του δεντρίν ἦρεγ κ' ἐνέπηκε.

Δίξου καὶ τὴν κυρά γρηλὰ μὲ τὸν παρταδέλλον της.

—«Κούμη, γὴ 'βλοῦθου με, γὴ τὸ δέντρον κόβω το».

Κι' ὁ Κούμης ποῦ τὸν φόν του καρχίν ἦρεγ κ' ἔρω.

ΔΙΣΤΙΧΑ

Τὰ δίστιχα εἶναι τὸ κοινότερον καὶ δὴ καὶ τὸ μεγαλότερον ἴσως προῖον τῆς δημό-
δους νεοελληνικῆς ποιήσεως, καθόσον πολ-
λαχοῦ ἐλλείπουσι πολλὰ αὐτῆς εἶδη, δίστιχα
ὅμως πανταχοῦ ἀπικνῶσιν. Οὐχὶ μόνον ἐνεκα
τῆς πληθύσεως αὐτῶν καὶ τῆς εὐκολίας εἰς τὰς
παραπομπὰς καὶ παραβολὰς, ἀλλὰ καὶ χά-

1

Πόθος καὶ εὐχαι.

Ἀπόψε θέλ' ἃ τραουδοῦ, ὥστε νὰ ξεμερώσῃ,
ὥστε νὰ 'βγῇ ὁ νῆλος, τῆς πέτρας νὰ πυρώσῃ.
Χριστέ μου, καὶ νὰ 'πέθαινα, κι' ὁ θάνατός μου νὰ 'το,
καὶ πάλαι νὰ 'τζωντάνευγα, νὰ 'δῶ, τίς μέ 'λυπάτο.
Χριστέ μου, καὶ νὰ 'πέθαινα τὸ σάββατον τὸ βράδυ,
καὶ νὰ μὲ κατηδάττανε τῇς κεριακῇ 'ς τὸν ἄδη.
Χριστέ μου καὶ νὰ 'πέθαινα, ν' ἀργήσου νὰ μὲ θάψου,
να 'ς τοῦν τὰ ξένα τὰ πουλλὰ θλιβοῦμενα νὰ κλάψου.
Ποτέ μου οὐκ 'παντρεύγμαι, νὰ δὲμ πᾶρω βοσκάκι,
ποῦ σπᾶσται 'ς τὸν ἱγερμό 'σάν τὸ κεπαρισσάκι.
Τῆς Μπαρπαρῆς σὰ κόμματα, Θεέ, χαμηλώσῃ τα,
νὰ 'δῶ καὶ 'γὼ τῇς κρινῇ μου, καὶ πάλαι 'ψηλώσῃ τα.
Ἀνερελάκιν τούρανου, ποῦ 'μπαινεῖς 'μπρὸς 'ς τὸν νῆλο,
κάμει μου τόπον, νὰ 'ς τὸ 'δῶ τὸ κόκκινόν μου μῆλο.
Εἰς τοῦ Σταυροῦ¹ τὴν ραυτὴν ἔχ' ἄγριον πελιττέρι,
Χριστέ, καὶ 'μέρονί μου 'το, νὰ νὰ ἐνοῦμεν 'ταίρι.
Κεπαρισσάκι μου λιανό, σείστω, νὰ πᾶρ' ἄρκα,
νὰ κηλαθήσουν τὰ πουλλὰ, νὰ 'ξεμερώσῃ 'μέρα.
Κεπαρισσάκι μου λιανό καὶ πιπεροκου 'στό,
χαμηλώσῃ τὰ κλώνια σου, νὰ 'πίσω ἀπὸ κάτω.
Τὸ γισαμί κλαδεύγουν το, καὶ 'ρίνουν κι' ἕνα κλώνο,
ἀλμεινε, πουλλάκι μου, ἀκόμη ἕνα χρόνον.
Ὁ Παναγῆ² 'που τὰ Σκαλιῆ³, κι' Ἐλέσα 'που τὸ Καστό,
γλέπητε τὸ πουλλάκι μου σάν τῆς ἡμέρας τ' ἄστρου.
Παντελεημονάκι μου, γιὰτρεῖ τῶν πονεμένων,
καὶ γιὰτρεῖ μου καὶ 'μουνοῦ τὸν ἐδικόν μου πόνο.
Βροσάκι μου Μαντρογιανό, νᾶχα τὸ ριζικὸς σου,
'πούρκεται τὸ πουλλάκι μου, καὶ πίνει τὸ νερὸς σου.
Χριστέ μου, καὶ νὰ 'γίνουμου 'στὴν θάλασσαν περνέρι,
γὰ νὰ περνᾷ ὁ κρινὸς μου, νὰ δένῃ παλαμάρι.

1. Ἐκκλησίαν ἐν Σύμῃ. 2. Θέσις.

Ἵς τῆς θάλασσης τὰ κύματα θά' πῃ νὰ γίσιω σπῖτι,
νὰ μπῆναι, βγάινω, νὰ μιλῶ μὲ τὸν ἀποσπερτε¹.
Πᾶσι μὴλὶς θέλ' ἔϊνῳ, πᾶσι ν' ἀτίσιω² θέλω,
πᾶσι τὰ κλωνοκλάικ μου νὰ τὰ πλουμίσω θέλω.
Ἵς τὸν φθῆθ θέλ' ἔκπτηθῶ, νὰ τὸν ἱεροκλήσω,
νὰ βάλω τὸ κορμάκι μου, νὰ μὴν τὸ μακρίσω.
Θέλω τὸν νὰ ἦναι κι' ὁμορφος, θέλω τὸν νὰ ἔχη κιόλα,
νᾶναι κι' ἀπὸ κλήγ γεινέ, νὰ μὲ τιμήσου κιόλα.
Τάσσω τῆς τῆς ἀποκοπῆς ὁλόχρυσον μανέλλι,
νὰ γλιέπῃ τὸ πούλλάκι μου, ποὺ σῦνει καμπανέλλι.
Αἱ Νικόλα τοῦ Στενοῦ³, ἄμα καὶ σοῦ ἔς τῆς μίσθ,
νὰ πᾶρω τὴν ἀγάπην μου, γὰρ ἄλλος δὲμ μοῦ ῥέσει.
Ῥ. Πανερμώτῃ ποῦ ἴαλῶ⁴, Σωτήρῃ ποῦ βονάκι⁵,
καὶ Μ. καὶ Ἀρχάγγελε ἀπὸ τὸ Νιμοράκι⁶.
Πανερμώτῃ μου χρυσό, δώδε μου τὰ φτερά σου,
νὰ πᾶ ἔρω τὸ πούλλάκι μου, καὶ πᾶσι νὰ δῶκα σου.
Ῥ. Πανερμώτῃ ἀρέντῃ μου μὲ τὰ κατόγ καντήλια,
γλιέπῃ μου τὸ πούλλάκι μου, νὰ σοῦ τὰ σώσω χιλια.
Θάλασσα, τὸ πούλλάκι μου ἔς τὸ κύμα σου ῥμενίτζει,
κάμῃ τὸ κύμα σου καὶ ἔρω, νὰ μὴ βροκαρδίτζει.
Θάλασσα πικροθάλασσα καὶ πικροκαματοῦσα
γούλοι σὲ λείουθ θάλασσα, καὶ ἔγω σὲ λὲ ἀττούσα⁴.
Ὅμπρός πᾶσι τὸ περγαντί, καὶ ἔρω ἡ φρεάδα,
ἔς τὸ κρούσος θέλω νὰ βγοῦμαι ἀπὸ τὴν ἐβδομάδα.

2

Ἑρωτικά καὶ ἐγκωμιαστικά.

Τ' ἄστρῃ θὰ βάλω ἔς τὸ σινὶ καὶ τὸ φεγγάρι χάμω,
νὰ πᾶρω τὴν ἀγάπην μου, καὶ ὅ,τι ὑπορίσῃς κάμω.
Εἰς τὴν ὁμπρὸς μεριά⁵ κρατεῖ ἡ βέργα τοῦ κλημάτου,
ἡ κόκκινη μιστοκαρριά τοῦ Γεροσολυμάτου⁶.
Σαχάντα ῥέρις ἐσαῖγα τῇ γῇ μὲ τῇς βολῶνα,
γὰ νὰ βρῶ τὴν ἀγάπην μου, τὴν μαρμαροκλώνα.
Χαρῶ το ἔγω τὸ στόμα σου τὸ σκιντζαμυδαλάτο,
ὁποῦναι μέσα κουρωτὸ καὶ τζάχαρι γεμάτο.
Πούλλάκι δεκτέσσα καὶ ἕνα χιλιδονάκι,
ποὺ φέρουν τὸ χαιρετισμὸν ἀπὸ τὸ Γασομάκι.
Ἀρέντῃ μου, τὸ φέσι σου βάλω το παρακάτω,
νὰ μὴ σὲ πιάων νῆλος, κορμὶν ἀγγελικάτο.
Ἀρέντῃ μου, τὸ φέσι σου βασιλικὸ μορτίζει,
καὶ πᾶσι ἔς τὸ βασιλικὸ πέρδικα κακκαίτζει.

1. Ὁ ἔσπερος. 2. Ἀντίσω. 3. Μονήρια καὶ θέσεις ἐν Σύμη. 4. Ἀνθοῦσαν. 5. Εἰς τὴν δεξιὰν ἄκρην τοῦ χοροῦ. 6. Τῆς Ἱερουσαλὴμ δ' α. Σακελλάριος κακῶς χωρίζει τὸ ὄνομα εἰς «γέρου Σολουμάτου» (Κυπριακῶς, τόμ. Γ', σελ. 305 καὶ ὅπου ἄλλοθι).

Ποττ' ἀπὸ χεῖλη παθιοῦ διλ λείπει πρασινάδα,
 μηδ' ἀπὸ τῆ χεῖλη σου διλ λείπει ναστιμάδα.
 Ἀγγελος ἐκατέβαινε, καὶ ἔδαστα καὶ κοντύλι,
 καὶ ἔκατσε καὶ ἔζουγράφισεν τὰ κόκκινά σου χεῖλη.
 Ἐσοῦσαι 'κείνον τὸ δεντρί, 'ποῦ λείου κανελιάττο,
 ποῦ θέλ' ἂν ἔτ' ἴσως τὸν ἄπτον τὸν μουσοκουρωδάτο.
 Ἐσοῦσαι 'κείνον τὸ δεντρί, τὸ λείου κεπαρίτσι,
 ποῦ θὰ βρεθοῦν οἱ κλωνοὶ τοῦ 'ς ἀνατολῇ καὶ δύσι.
 Κεπαρισσάκι μου ληκνὸ καὶ κυρισμένο ξύλο,
 'ποῦ μοιᾶτ' εἰς τῆς ἀγάπης μου 'ς τὸ μάκρος καὶ 'ς τὸ ὕψος.
 Τούνοὺς ἀγγέλου γυῖος εἶσαι, καὶ ποιῶς μὴ ληξὲς κλωνάρι;
 καὶ τ' ἄγχιος αἰ ἔζουγράψισε, νὰ τοῦχω γὼ τῇ χερί;
 Κεπαρισσάκι μου ληκνὸν ἀπὸ τῆ Μοσκονήσσα,
 'ποῦ εἰς τὴν ὁμορφίαν πολλήν καὶ τὴν τιμὴν περίσσα.
 Ἦ μάνη σου 'τοῦ κιτριὰ καὶ ἄφροντος σου τὸ κίτρο,
 καὶ ἐχάμας σε, πωλλόκιμ μου, φεγγάρι μὲ τὸν κύκλο.
 Ἀγγελος ἐκατέβαινε ἀπὸ τὸ νημοράκι,
 καὶ ἔκατσε καὶ ἔζουγράφισεν τὸ μαῦρό σου μoustaki.
 Ἦν εἶσαι μάνης γέννημα μετ' καὶ γεννημένος,
 μόνον ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς εἶσαι κατεβασμένος.
 Ἀπὸ τὸν τριανταφυλλάκιμ μου, 'ς τῇ κόλυν τυλιμένο,
 πρὸς χεῖλ μου τὸν κείρο, πῶτε νὰ σὲ λιμνῶ.
 Ἀπὸ τὸν τριανταφυλλάκιμ μου, 'ς τῇ μέσῃ κιτρινίτ' εἶς,
 ἰγὼ γὰρ σε μπιστιὰ, μὲ σοῦ δὲν τὸ γωνιτ' εἶς.
 Βασιλικὸ πλατάνολο σοῦ στρώνω, νὰ κοιμᾷσαι,
 νελούβια νὰ σκεπάζω, καὶ μὲν νὰ θυμάσαι.
 Ἐρὲν ἡ ἀγάπη μου εἶναι τυπᾶς κομμάσι,
 εἶναι βροντὴ, εἶν' ἀστραπή, καὶ ὁ κόσμος τὴν τρομάσσει.
 Ὅπου περᾷ ποταμὸς, καὶ ἔν τῳ προσκελλίσῃ,
 εἰκίνας εἶναι μπιστιὰς, ὅπου καὶ νὰ γαπήσῃ.
 Ἐγὼ γὰρ τὸν τόβ βοσκὸ καὶ τὸν σπουχηματὶν του,
 ποῦ πᾶνται τὸ δαδράχιν του, καὶ νὰ ἔτ' ἴδῃ δουλειὰν του.
 Βασιλικὴ μου δὲ λόγιω, καὶ γρόσαι μου εἰσοδῶ,
 ἄλλοι σοῦ εἶχταν τὸ νερό, καὶ γὰρ καὶ πᾶ σε πᾶρω.
 Στὰ ξυφύλλα τοῦ μαρουλλιοῦ καὶ ἀκούμα πρὸς μέσα
 τὰ κέλλη σου εἰστέρησα, γιὰτὶ πολλὸ μού ἴσαν

3

Στόνος καὶ παράπονα.

Ποῦ δὲν ἐγάρησα ποττὶ, καὶ θέλει νὰ γαπήσῃ,
 εἶναι τὸν πολλόπαθον ὡς ἔτ' ἴδῃ νὰ ρωτήσῃ.
 Τὰ πᾶθ' μου δὲν τᾶπαθεν Ἀδάμης μετ' τὴν Εὐα,
 μὴ ἄλλης χρυστανῆς παιδί, μὴ ἄλλης μάνης γέννα.
 Σὺ μοῦ πες «ρίνομεν υἱὸν» 'ς τὰ ματαῖα 'ποῦ κάτω,
 εἴρηναι ὁ οὐρανός καὶ ὁ κόσμος ἄνω κάτω.
 Σὺ μοῦ πες «ρίνομεν υἱὸν», καὶ ὅστις καὶ πίσω,
 τὸν κασμημὰ ποῦ νύστω, δὲν εἶναι γιὰ νὰ τ' ἴδῃσω.

Ἐπολησμονηθήκαμε σὺν τῇ μικρῇ ποὺλλάκι,
 ποὺ λησμονοῦν τῆς μέλαις τω, καὶ τρέχου' σὲ κλαδάκι.
 Τὸ κεφάλισσι φρικαλοῦ, κ' ἡ ἀργανὴ μωρίτσει,
 καὶ μέγα τὸ ποὺλλάκι μου 'ς τῇ ξενιτειᾷ γυρίτσει.
 Ἐξίσσες με κ' ἔρπεις, σὰχ χώραγ κορσιμένη,
 σὺν νεκλῆσ' ἀλουτοῦργητῆγ καὶ παραπονεμένη.
 Μὴ μοῦ 'μιλῆς πεισματικῇ, καὶ κάμης με καὶ βάλω
 ροῦχα κλοηρίστικα, καὶ ποῦ μου δὲν τὰ βγάλω.
 Βασιλκεῖς κι' ἀλασμαρὶ διδὲ βάλω ποῖο 'ς τὸ 'φτίμ μου,
 γιὰτὶ μοῦ τὴν ἐπῆρνε τὴν ἀγαπητικὴν μου.

4

Ἄρα.

Ἄποῦ περᾶσ' ἀπὸ μωρίτῃ, καὶ διγ κόψη κλωνάρι,
 τὴν πρῶτην σὺ 'γαπητικὴν ἄλλος θὰ τοῦ τὴν πάρῃ.
 Ἄποῦ περᾶσ' ἀπὸ μωρίτῃ, καὶ δὲν τὴν κοτσουρίσῃ,
 χρόνους νὰ κάμῃ 'ς τὴν μὴν, νὰ μὴν μεταυρίσῃ.
 Ποῦλλιν ὁποῦχει δρόμ' ὡλλήλεις, ἡ μὴ του νὰ χαλάσῃ,
 καὶ τὰ φτερά του νὰ κίποῦ νὰ μὴν μεταπετάσῃ.

5

Ἑβρωνικά καὶ ἐμ παινιτικά.

Ἐπέρσ' ἡ κρητικὴ κ' ἡ τυρινὴ ἔθορ' ἔδωκε
 καὶ δὲν ἤρτε 'ς τὴν πόρταν μας καμμὰ τὴν ἑρπανάρα.
 Τὸ παλληκάρην τὸ καλὸ, τ' ἄξον τὸ παλληκάρην,
 ποῦ 'σκόθ' θὰ 'κούση πόλεμο, πετιέται μέσ' 'ς τ' ἀμάρι.
 Μὴ ἔλεια, μὴ ἔλπιτ' ἔξ, μὴ 'ς τὸν νοῦμ μου τῶχα,
 νὰ 'παντρευτῇ τὸ γιασμὶ, νὰ πάρῃ τὴν μολόγγα.
 Λέω σου, μὴν τὸ τζώννεσαι τὸ λαγουρὶ τζωνάρι,
 γιὰτὶ λιγὴ ἡ μέση σου 'σὰ τζουτζουριᾶς κλωνάρι.
 Πέ της, μοῦρε, τῆς μέλαις σου, 'ροῦλὺν νὰ σοῦ δώσῃ,
 γιὰτὶ θεωρῶ καὶ ἔαντζαρες τὸς βασιλῆς 'ς τὴ γινῶσι.
 Ὀφῆς το τὸ πειλῶμ ποῦλλι, καὶ 'πὴ' ἄλλου νὰ κάτῃσῃ,
 γιὰ μὴμ παμπικερὴ κλωστήν ἔχασεν τὸ μετᾶξι.
 Εἶχα τραούδι νὰ 'σοῦ 'πὼ ἕνα σακκὶ γεμάτο,
 μὰ 'ζηπατώθην τὸ σακκί, κ' ἐπῆγ γούλα κάτω.

6

Π' αἰμήλια.

Γύρισε 'δὲ τὴν κερναλλὴ μὲ συμκακὰ κολλούριζα,
 ὁ γῆμος κλορητίζικος, κι' ἀπὸ τὰ γεννητοῦριζα.
 Γαμπρός εἶναμ μιστοκαρριᾷ, κι' ἡ νύμφη λουλουδάκι,
 τ' ἀντρώνομ ποῦ 'γίνετο νὰ τζῆσῃ, νὰ ἐράσῃ.
 Τίς ἦτον ὁ προξενιτής, ποῦ νὰ πολυερωνήσῃ,
 τ' αἰ τάρου τὰ γώματα νὰ 'πὴ' νὰ προσκυνήσῃ.

Νῆχα φωνή 'σάν τῆς βροντῆς, λαλήθ' 'σάν τῆς κρηπάνας
 γιὰ νὰ 'παίνισα τὸν γαμπρό, ποῦ πῆρεν τῆς Σουρτάνας.
 Χρυσὰ ποὐλλάκι καλὰ σοῦ 'ς τῆς νύκτ' τὸ μαντῆλι,
 κερᾶστέ τον τὸν γαμπρό μὲ τὸ χρυσόμ ποτῆρι.

Τὰ ἀκόλουθα ἀνήκοντα εἰς τὰ ἑρωτικά
 παραθέτω ἰδιαίτερος, ὡς ἔχοντα ἰδίον τρύ-
 πον συναρμολογήσεως, καθ' ὃν ἀπὸ τῆς τε-

λευταίας λέξεως τοῦ προηγουμένου ἄρχεται
 τὸ ἐπόμενον.

Καλοῦράκιθ θὰ γενῶ, καὶ τὸ Χριστὸθ θὰ 'μῶννω,
 γιὰ νὰ εἰλοῦν τὸ χέρι μου, τ' ἀντίθερον νὰ δόννω¹.
 Πῆρνω το 'γὼ τ' ἀντίθερον ποῦ τοῦ παπαῦ τὸ χέρι,
 Χριστέ καὶ Παναγία μου, γιὰ νὰ ἐνοῦμαι 'ταίρι.
 Γεράκι μου παντοτεινόν, κι' ἀγάπη μου μεγάλη,
 πολλὴν ἐρώτημ μούδωτες ἀπάνω 'ς τὸ κεφάλι.
 Τὸ κεραλάκι μου πονῶ, 'σάν νὰ 'ραγα τὴν αἶρα,
 οὐδὲ τὴν αἶραν ἔραγα οὐδὲ φῶμ' ἀφ' τῆς χώρα².
 Χώρα μου καὶ Τρίστι μου καὶ μίσ' ἀρ' τὴν Μαρσίλια,
 παλὴν ἀγάπη λησμονῶ, καὶ κάμν' ἄλλη καίνουρρα.
 Καίνουρρα κεραλάκι μου μὲ τὴν παλαιὰ σάβουρα,
 ἔφατος τὸ κατὰλαβα, πῶς μ' ἀγαπᾷ σιγούρα.
 Σιγούρα κι' ἀγάπησα 'ς τὸν κόσμον μὴν ἀγάπη,
 πῶς σοῦβουμὲρι μὲ τὸν νοῦ καὶ κούβει μὲ τὸ 'μμάτι.
 'Οχλὺ τὸ 'μμάτι, 'μμάτι μου, τὸ 'μμάτι μου πονῶ το,
 κι' ὅσας σ' ἔφα, ἀγάπη μου, 'ννοίγω το καὶ σφαλῶ το.
 'Εσφαλῆξά τὴν πῆγ καρδίαν, καὶ πλὴθ δὲν τὴν ἀνοίγω,
 ἀγάπη μου μὲ λησμονεῖ, καὶ καθομαι καὶ κλαίγω.
 Κλαίω, δὲν ἔχω 'μετῶρῶ, 'σάν τὸ μωρὸν παιδάκι,
 μάννα μου, 'σὺ μὲ 'γενήσεις, ἄς μ' ἐδίδες φαμάκι.
 Φαμάκι 'ναίη καὶ πίνω τε, καὶ φαίνεται μου μέλι,
 μὰ τὸθ Θεόμ, ποὐλλάκι 'σὺ καὶ τῆς Χαριτωμένη.
 Χαριτωμένη Παναγία μὲ τὸ παῖδ' 'ς τῆς χέρας,
 'ς τῆς γειτονείας σου 'ερίσκεται καὶ ἀσπὴρ πελιστέρα.
 Πελιστέρνα τοῦ Πασᾶ, πέρδικα πλημμεμένη,
 γιὰ πῆς μου τὴν ἀγάπημ μου, ἂν ἦναιμ πιστευμένη.
 Πιστεύτου τὴν ἀγάπης σου, καὶ κἄμὲ τῆς λολλοῦδι,
 καὶ βέλλ' τη 'στό δεῖξί σου 'φτί, κι' ἄς μαζευτοῦσιν οὔλοι.
 Οὔλοι μὲ λὶν νὰ σ' ἀρνησῶ, κι' ἐγὼ τὸ Θιὸν ἀμῶννω
 παύγεινός σου τὸ κομὶ κρυφὰ τὸ κμακρόννω.
 Κμακρά μὲ τὸ μέλαμα 'ς τοῦ βροσιλῆς τὸμ πύργο,
 τίσσαρ χρόνια, 'γάπη μου, εἵναμ ποῦ σὲ γυρεύω.
 'Εγυρεύγᾳ σε κι' ἤρξᾳ σε, ἀτίμητᾳ μου πέτρα,
 μὰ τὸν κερὸλ λογάριτζε, καὶ τῆς ἡμέραις μέτρα.

1. Τὸ κατόπιν ἀρξίζει κατ' ἀντίθετον.

2. Τοῦτο καὶ τὸ κατόπιν ἀσυνάρτητα ὄντα, ἵσως δὲν μοι ὑπερραῖσθησαν ὅπως λέγονται διότι
 ἡ δημώδης ποιησις παρᾶν μὲν καὶ πολλὰ ἀφ᾽ ἑαυτῆς προέχοντα οὐχὶ ὅμως καὶ τοιαῦτα ἐκτεθειμένα.
 Καίρην δὲν εἶχον διὰ νὰ παραβάλλω ταῦτα πρὸς τὰ ἀπαγγελλόμενα ὑπὸ λερσιῶν.

Ἐμέτησά τον τὸν καιρὸ μὲ τὸ χροσὸ φλυτῶναι,
καὶ τῆς καρδίας μου πάφαισι οἱ ροθεροὶ αἱ πόνοι.
Οἱ πόνοι μου ἐπάφασιν κι' οἱ ἀνακαταναγκοὶ μου,
καὶ χάρισμα, ἀγάπη μου, ἵποδοσι πρὸς δική μου.

ΜΥΡΟΛΟΓΙΑ

Ἄμα ὁ ἄθλητῃς ἀποθάνῃ, μένουσιν ἐν τῇ καὶ φωνάζουσι τὸ λεγόμενον *γοαικό*, οἱ οὖν αἰθεύσῃ τοῦ νεκροῦ ὅσαι γυναῖκες θύλουσιν ἐπιστατῆσαι, ἕνα *σαβανωθῇ*, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀνέρχονται ἐπὶ τοῦ ὀδυμῶτος μὲ λιλυμένους μετὰ ἰδιόζοντος ἤχου τὰ ἐξῆς μυρολόγια πρώτων :

Ἀνατολή μου ῥῶδισε, καθαίρισε τὴν Δύσι·
κ' (ἡ κόρη μας) κἄμνει ὄρχη νὰ μᾶς ὑποσημονήσῃ.
Ὁ νῆλιος δὲν ἰσχυρῶνται πτόν, ὡς ἦτομ μαθημένους,
κι' ἂν ἐβγῇ καὶ καμινὰς βολὰ, θυλὸς καὶ βορκωμένους.

Ὅταν ὁ τεθνεὺς ᾖ ἀνὴρ καὶ κ' *αυμειπῆς*, ἡ ὁπωσιδήποτε ἱταξείδευε, λέγουσι καὶ τὸ ἐξῆς :

Τὸ Πέδι³ δὲν νεραίνει πρὸς καὶ τὸ διαπύρι³,
μηδὲ τῇ στράταν τοῦ ἡγᾶτος δὲν ἠνθοκαταβαίνει.

Μετὰ ταῦτα λέγουσι καὶ διάφορα ἄλλα κατ'ἀλλήλα εἰς τὸ ἄτομον τοῦ τεθνεώτος, ἐξ ὧν καταλόγοι κατόπιν ὡς κοινῶν, καὶ καταβαίνουσιν ἐξακολουθοῦσαι καὶ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ νὰ μυρολογῶσιν. Ἀρῶ δὲ ὁ ἱερεὺς ἀπαγγέλλῃ τὰς συνθήεις εὐχὰς καὶ τεθῇ πρῶτα ἀπαγγέλλουσι τὰ ἐξῆς :

Σιὰ, σιὰ¹, οἱ ἄκροντες² θέλω νὰ τρυφώσω,
σήμερον τὸν χιλιέκμειδ³ νὰ τὸν καλημερίσω.
Σὲ τούτους σπῖτι σὲ καλοῦ, σὲ τούτους πανήφι,
κ' ἦσαν νὰ σὲ ψικέψουσιν ὅλον τ' ἄκροντολόι ;
Ράνε μου (Γεώργη⁴), τὸ στενὸ μὲ τὸ μαργαριτάρι,
γιατὶ περνᾷ ὁ (Γιάννης) μὰς μὲ τὸ ψιλόγ κρεβάττι.
Χριστέ μ', ἂν ᾖ ἀπ' ἄθροισ⁵, δὸς του καὶ πάλαι δὸς του
μὰς μαχαίρῃ⁶ πὸ πίσω του, νὰ ξεριδῇ⁷ ὁμπρὸς του.
Ἀγὴ⁸, βουγιὰ, χαλάσῃτε, δέντρον ξηριτωθῇτε,
καὶ πᾶνω μου πετάξῃτε, καὶ μὴ μὲ λυπηθῇτε.

1. Μετατρέπεται κατὰ τὴν περίστασιν : Ὁ Γιάννης μὰς — Ἀγνήτῃ² μὰς — ἡ Μάνα μὰς κτλ. ὁσαύτως καὶ ὅσα ἐφεξῆς κλείονται ἐν παρενθέσει.
- 2, 3. Θίσεις ἐξ ὧν πρῶτον φαίνονται ἀπὸ τῆς πόλεως τὰ καταπλέοντα πλοῖα.
4. Σιγὰ, σιγὰ.
5. Ἄλλως : τὸν τιμωμένον τι εἴς χωρίον.
6. Προσεκαλεῖται συγγενῆς τις τοῦ τεθνεώτος.
7. Εἰν ἄνθρωπος (καὶ οὐχὶ κατὰ θέαν θείαν) ἰγένετο αἰτίας τοῦ θανάτου, ἐπικαλοῦνται τὴν ἐδίκησιν.
8. Ὅρη.

Ἀπὸ τῆς καλοσύνης σου κι' ἀρ' τὴν ἀπομονήν σου,
 Ὅθρουν κ' ἐν ἔχην ἀγγέλον, νὰ πάρῃ τὴ ψυχὴν σου.
 Ἐξημερεύθην τὸ δέντρο, κ' ἦθγεν ἀπὸ τῆς ρίζης,
 ποῦ πλῶνιχνεν τὰ ροῦχά μας πᾶνω του καὶ μυρίτζα.
 Ὁ χάρος θέλει γαλλεμα¹ τὸν ρετινόν τὸ χρόνο,
 γιὰτὶ πῆρεγ καὶ νέσπασε ποῦ τῆς καρδιάς μας κλῶνο.
 Χάρο, καὶ δὲν ἐντρέπουσου, χάρο, δὲν ἐροῦσού,
 κι' ἐπῆρες των (τὴν μάχαν τω) καὶ δὲν τοὺς ἐλυπούσου;
 Καὶ πῶς τὸν ἐκατήδεκας τὴν μακριασμένον ἄδη,
 ποῦναι ψηλὸς ὅσιν ἰγκρίμους, βαθὺς ὅσιν τὸ πηλᾶδι;
 Ποῦ ναῦρω γὼ τραντῆρullo, νὰ κίμω'ναδ βαδῆλι,
 νὰ κατηβῇ (ὁ Κώστας μας) περήφανα ἔς τὴν ἄδη;
 Ὡς τοὺς οὐρανοὺς θέλ' ἔ'νηθῶ μὲ τὸν Ἀποσπερίτη,
 νὰ ρίξω πύρινον φωτισκ' ἔς τοῦ χάροντα τὸ σπίτι.
 Τοῦ Ρήκα υἱὸς ἐπέθανε, κ' ἡ γῆς ἀνατρομάσσει,
 κ' ἡ πλάκα κλαί'καὶ δέρεται, πῶς θέλ' ἂ τοῦ θαγκάσῃ.
 Ἐγὼ θα πῶ τοῦ μογογιατῆ, γιὰ νὰ μοῦ δάψῃ μαῦρα,
 γιὰ νὰ τ'αἰριτζ² ἡ φορεσιὰ μὲ τῆς καρδιάς τῆς λαύρα.

Ἐν τοῖς ἐξῆς θρηνηδὸς συγγενὴς εὐχε- | νεύει, καὶ λυπεῖται, διότι δὲν ἐπρόφθασε νὰ
 ται νὰ ἴσων ἰδιότῃ, οἱ ὀρθόκλμοι τοῦ θα- | τῶ δώρη ἐπιστολὴν πρὸς αὐτούς:
 νόντας, ὅστις θὰ ἴδῃ ν' ἄδη ὅλους τοὺς συγ-

Καὶ νὰ τὸν τοῦ συμπέττερου τὰ μῦαττα του δικά μου,
 πᾶ'πῆ τοὺς ἄσιν, ἀποόπουλλους, κ' ἰμένα'ναι μακροχά μου.
 Συμπέττερος πῆθαν, κι' ἂς ἐξεία χαμπῆρι,
 γιὰ νὰ τοῦ δώσω μὲ γράφῃ, πᾶς κ' ἔθειλ' ἂ τὴν πάρῃ.

Ἡ ἐξῆς σκληρὰ συμβουλὴ δίδεται πρὸς τὴν χήραν ἄρτι τεθνεώτους.

Ἐσέσω, κύρη, πρέπει σου νὰ τρώγῃς ἑστὴ φαγιὰς σου
 φαρυμακτοζύμωτο ψωμί, νὰ ν' ἐγῇ τῆς καρδιάς σου.

Τὸ ἀκολουθοῦν λέγεται, ὅταν ὁ πατὴρ ἀποβιβάσας τέκνον εἶναι ἄπὼν εἰς ταξείδιον.

Κι' ἂν ἐξευρεν ἀρέντης σου τὸ θλιβερόν, χαμπῆρι,
 πᾶνω ἔς τὸ κύμμαν ἔρκετο λαχταρῶνς ἂ ψάρι.

Ἐκ τοῦ ἐξῆς ἐννοεῖται, ὅτι ὁ ἀποβιώσας ἦν ὁ ἕτερος ἐπιζῶν ἐκ τῶν γονέων.

Τῶρ ἀρρανεύουν τὰ παιδιὰ ποῦ μάχανγ καὶ ποῦ κύρη,
 ὅσιν τὰ καρὰβια ἔς τὸ γικλὸ χωρὶς καρβουκύρη.

Τὰ ἀκολουθα λέγονται ἐπὶ νεκρῶν ἱερέων.

Σήμερο ἔς τὰ πούρνια γούλ' οἱ ἀγγέλοι ψάλλου,
 καὶ τὸν ἀκριμαντρίτην μας ἔς τὸ δῆμα³ θὰ τὸς βάλου.

Ἀμμ' ὁ ἀκριμαντρίτης μας π'αινέματα δὲν θέλει,
 γιὰτὶ τὸν ἐπαινέσαις ἔς τοὺς οὐρανοὺς ἀγγέλοι.

Ἐσκόσαν τὰ πούρνια, κ' ἦσαν ἀγγέλοι κάτω,
 γιὰ νὰ νηθάσου τὸν ἀπὸ τὸς χρουσοφτερουδάτω.

1. Τὸν Χάρωνα πρέπει νὰ ἐναγάγων

2. Τὸ ἄγιον βίμα.

Ὅταν ὁ νεκρὸς ᾖναι ξένος, αἱ ἐπ' ἀμοιβῇ ῥρῶσιν τὴν ἑλλησιν γυνείων καὶ ἀδελφῶν,
ἢ κεχαρισμένως θρηνηθεύσαι μετ' ἄλλους ἐκ- ἑνα κλαύσαι τὸν τεθνεῶτα.

Δὲν ἔχεις μάναν νὰ σὲ κλαί', κέρην νὰ σὲ λυπῆται,
μὴ' ἀερρῶ μὴ' ἀερρῇ νὰ σὲ μυριολοῦται.

Ὅταν θλάσῃσι δι' εἰς τὸ προκλίον τῆς τὰ νεκροταφεῖα, τοιαῦτα ᾄδουσι.
ἐκκλησίας, ὅπου συνήθως ἐν Σόμῃ εἶναι καὶ

Μὲ 'μεῖς τὴ θέλῃμεν εἶδω; τί 'τον εἶδω δουλειὰ μας,
εἶδω ποῦ 'ποχωρίζονται ἡ μάναις τὰ παιδιὰ τω,
κι' ἡ ἀερρῶς τ' ἀερρῶν των, κι' ἡ μάναις τοὺς καλοὺς τω;

Γιὰ πῆς μου, πῆς μου, (κὴρ μου), τί' χασες, τί γυρεύγεις;
κι' ἂν ἦλ' ἑορῇ, μὴν τὸ κλαῖς, κι' ἂν ἦμ' μαργαριτάρι,
ὅ' ἂν ἦναι (τ' ἀερρῶ σου), κλαίε το καὶ πᾶσαι κλαίε το.

Σήμερον μαζὺρος οὐρανός, σήμερον μαζὺρ 'μέρα,
σήμερον 'ποχωρίζεται ἀπὸς τὴν περιστέρα.

Ἐλίσον, Παναγίτ' μου, νύπνον τὸν ἐκουμύσου,
κ' ἐπῆρες (τὸ γ' ἡλκρίβο) καὶ διμ' μᾶς ἐλυπούσου.

Γιὰ λῶσ' σου κλαῖν τὸ πούλλι, γιὰ λῶσ' σου τ' ἄδωνι,
γιὰ σέναν ἐκείλῳ ἐν τῷ πετροχελιδόνι.

Σὺν πλῆκτος ἐξάπλωε, σὺν κρῖνος ἐμαρτέτη,
βαρὺς ἦτον ὁ πόνος του, καὶ δὲν τὸν εἰδονέσθη.

Χρυσὸν ἀγκυλιδικίμ' μου, μὲ τῆς διχαμντένη,
τὸν ἀθήθ' ἦε τὸν κατεβῆς, μ' ἡ δούκα σου 'πομένει.

Δὲν ἦτογ καὶ (τοῦ πᾶππου μας) κερὸς του νὰ 'πεθάνῃ,
μ' ὁ ἐρῆμος ὁ πόνος του τὸν ἐβᾶλε, τὸν ᾄδῃ.

Ἐν τὸν ἱερῶν 'ς τὸ χαρτί, γιὰ νὰ βραχίλ' νὰ λωσῇ,
μόνο 'ς τὰ φύλλα τῆς κερδῆς, νὰ ξανακαίνο; γίωσῃ.

Τὰ ἀνωτέρω ᾄδονται ἐν τῇ πλατεῖᾳ τῆς προσθέτουσι καὶ ταῦτα, ὅταν ὁ νεκρὸς ᾖ
ἐκκλησίας διαρκούσης τῆς νεκρώσεως ἀκο- ἀγῆμου, νέου ἢ νεκρῶν.
λουθῆς, ἢν καὶ ἀντὶ γαμηλοῦ ὑποθέτουσαι

Παντρεύγουν (τον τὸν Γιάννημ) μας, κ' ἔργησεν νὰ 'πολύσῃ
λιμένει (τογ κ' ἡ μάνη του), στερένη νὰ ριπῆσῃ.

Ἀσπαζόμενοι δι' τὸν νεκρὸν ταῦτα ᾄδουσι:

Ποῦ' πᾶς, ἀγκόρριν', νὰ κρυπῆς, ποῦ' πᾶς, σταυρέ, νὰ γιῶσῃς;
ποῦ' πᾶς, ἀργυρολῦσιδο, νὰ λωσῇς, νὰ μαυρίσῃς;

Ἄμ' μᾶς ἐχώρισεν ὁ Θιός, νὰ μὴμ' 'ποχωριστοῦμε,
'ς τοῦ παρδείσου τὸ πλατὺ νὰ ξαναπαντηθοῦμε.

Τὸ ἐξῆς λέγεται ἐπὶ βρέφους:

Πάνε καὶ σοῦ, παιδικίμ' μου, μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδάκια,
'ς τοῦ παρδείσου τὸ πλατὺ μευόγυλ' λουλουδάκι.

Ἄς ἔχῃμεν τῆς μάνας μας κόψῃ τὴν χαρὴν τῆς,
'πᾶ' πᾶρ τὸ παιδικίμ' μας νὰ κάτῃ 'ς τὴν ποδιὰν τῆς.

1. Ἐγκόλπιον. 2. Ὅπου θί. . .

(ΕΛΛ. ΦΙΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ.— ΤΟΜ. ΙΘ').

Καταλείπονται τέλος τὸν νεκρὸν λέγουσι τὰ ἀκούσθαι·

Ἡ Παναγικὴ Βασίλισσα, καὶ τοῦ Χριστοῦ μητέρα,
καὶ βάλε (τὸ παιδάκι) μου εἰς τὸ δ' δεξιὰ σου χεῖρα.

Δητέ τὰ μάτια, δητέ το, δητέ, χρετάσθαι το.
πριχού τὸ βλῶν εἰς τὴν γῆ, πριχού καὶ χρετέ το.

Κλαψήτέ το, 'μπατάκια μου, ποῦ νὰ σὰς πᾶς ὁ χάρος,
γιατὶ ἀπὸ (τὸν Γεάνης σας) δὲν ἔχασε πρὶθ ὁάρρος.

Πάννε (παιδί μου) 'ς τὸ καλὸ καὶ 'ς τὴν καλὴν τὴν ὥρα,
ποῦ νὰ γημίσ' ἡ στράτα σου τριαντάφυλλα καὶ ρόδα.

Καὶ 'μεις 'ς τὸν ἄδην ἔχομε μοναχικὸν νοντάμ μας,
καὶ πάουγ καὶ μαϊνῶνται γούλοι οἱ ἐδικοί μας.

Οὗτος συγγενεὶς τοῦ τεθνεώτος ὠδηγοῦν
εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ εἶλκε καὶ γείτονες.
Θεοφάνης δὲ ἀπαιρῆσεν ἀπασιν αἱ γυναί-
κες (αἱ γυναῖκες) πρὸ τῆς ἐκπορεύσεως μετέβησαν νὰ
συλληπτηῶσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν ᾗ ἔκειτο) νὰ
ἐπιστρέψωσι πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν,
διὰ ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν τὰ χυμῶτα τ' ἀγ-
γέλου, καθότι νημεύουσιν, ὅτι ὠδηγοῦσι
τὸν ἀγγέλου τοῦ θανάτου ἀπὸ τοῦ νεκροτά-
του εἰς τὰς οἰκίας των. Ἐν τούτοις δια-
κόσῃς τῆς νεκρωτικῆς ἀκολουθίας ἄλλα τι
συμβαίνει ἐν τῷ νεκροταφείῳ. Ἀνορτυτομέ-
νου τοῦ τέφρου, εἰς ὃν τεθίσεται τοῦ ἀποβιώ-
σαντος ὁ νεκρὸς, συνάγονται οἱ συγγενεῖς
τοῦ νεκροῦ, οὗ τὰ ὅσα θὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ
τοῦ ἀνορτυτομένου τέφρου, καὶ μεταξὺ ἄλλων,
ὅταν ἴδωσι τὸ κρανίον, ἀπαγγέλλουσι καὶ
τὸ ἐξῆς:

Γὰρ 'δὲν ἐπὶ τὸν νεκρὸν θάψασμα καὶ μὴ δ' ἐκίχῃ μελέη,
νὰ πύρ σὺν τριαντάφυλλο, νῆρτρ ἐξερὶ κερᾶλη.

Τὴν δὲ μεσημβρίαν τῆς ἡμέρας, καὶ ἐν
ἐκθεύῃ ὁ τεθνεὼς, αἱ συγγενεῖς αὐτοῦ
μεταβαίνουν εἰς τὸν τέφρον, «ὅδε νὰ τὸν
ἐξυπνήσουσι, καὶ μεταξὺ ἄλλων λέγουσι τὰ
ἐξῆς μυρλόγια.

Τὸν γρόσμον τὸ βενέτικον ἡσυχάζω, καὶ χαιρέσω,
κ' ἔρρα καὶ ροδόσταχο 'ς τὴν ὁδὸν σου νὰ χύσω.

Γὰρ σῆκου, σῆκου (Κώστα) μου, καὶ κατὰ 'πὰ 'ς τὸ μνήμα,
νὰ σὲ 'ρωτήσω, νὰ μοῦ πῆς, σὲ τί γινάσκες σὲ 'πῆρα.

Γὰρ σῆκου, σῆκου (Κώστα) μου, καὶ κατὰ 'πὰ 'ς τὸ μνήμα
νὰ σοῦ 'μῆλωσ ὁρὸ λόγια, κ' ἐγὼ γὰρ ἄλλωσ τούρτα.

Ποτ' ἀρρανὸδ δὲρ χάρεται, κ' ὅθ βραυλιέφρ κηλῶν,
καὶ γίνῃ καὶ βασιλισσα καὶ βῆλῃ καὶ κουρούνα.

Ἐμαυρίσας με κ' ἔρρας 'σὺν τῇ μουζῇ τοῦ φούρνου,
'σὺν τῇ μουζῇ τοῦ τεχνικοῦ, ποῦ δὲν ἰθαίνει πρὶθ μου.

Χέρς, καμμένον ὄνομα καὶ περκαπομένο,
περὶ ὅλιγ κακοτρήτογ καὶ ταυλοπατημένο.

Τὸς πότους 'ποῦ 'στικες θωρῶ, τὰ λόγια σου θυμοῦμαι,
τὸν ἀπατῆς σου δὲθ θωρῶ, πῶς νὰ παρηγοροῦμαι;

Πάχα καὶ ἵνου πᾶπλωμα, χῶμα καὶ ἵνου στῶμα,
καὶ μὴν τὸ κατελύττε τ' ἀγγελικὸν του διῶμα.

Πέτρις νὰ τρώ' ἡ μαύρη γῆς, τὸ μαυριασμένο χῶμα,
καὶ γόη' νὰ τὸ καθελεῖ τ' ἀγγελικὸς σου διῶμα.

Φωνάτωσ σου, δὲμ μοῦ μιλάς, ποιός σου δὲμ με λυπᾶσαι,
μακρίμ μακρίμ μου κἄθισαι, καὶ δὲμ μου πολοῦσαι.

Καὶ μὴ κακὸς σου, μέγα μου, καὶ πάλιν μὴ κακὸς σου,
πέτραις νὰ τρώ' ἡ μάρμαρ γῆς καὶ γόγι τὸ κορμὶ σου.
Μελλοτικὴ μου 'τοῦ κι' αὐτὸ, γρηγορὴ μου νὰ τὸ πάλιν,
νὰ κλέμω δὴ ζηνὼν γαμπρὸ, κ' ὅστις νὰ τὴν χέσω.

Ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα μυρολόγια ἱππο-
καυδοῦνται καὶ κατὰ τῆς πρώτης τῶν
πρώτων τριῶν ἐνίοτε διὰ καὶ τῶν ἐνείκ πρώ-
των ἡρώων, ἀφ' ἧς ἀπέβλεπον ὁ θρηνοῦμενος.

Πρὶν ἢ μεταβῶν εἰς τὰ τῶν μυροσού-
νων, ἀνάγκη νὰ ἀναφέρωμεν τὰ περὶ ἐξο-
δίου κοινὰς 'ξοδῶν.

Τὸ ἐξόδιον εἶναι τὸ μνημόσυνον τοῦ ἀλλο-
χθοῦ. Θανόντος ἡ πνιγμένου, τοῦ ὁποῦ αὐτοῦ ἀν-
ελόντος ὁ νεκρὸς δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ πατρίδι,
ἐκ κηδευθῇ. Ἡ θρηνοψικία ἐστὶ τοῦ θώματος
γίνεται πάλιν ὡς προηγουμένην περὶ γρά-
ψαμεν. Ἡ διαφορά τῶν μυρολογίων εἶναι

ἵνα καὶ τῆς ἐλλείψεως τοῦ νεκροῦ, διότι ὁ εἰς
τὴν ἀλλοδαπήν θέντος καὶ ἐνταφιασμένος
θεωρεῖται, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις 'Ελ-
λησι, μέγα δυστήνη. Ἡ τοῦ ἐξοδίου τελε-
τὴ γίνεται συνήθως ἐν κυριακῇ ἢ ἐν ἄλλῃ
ἑορτῇ. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁ δακρύσιος κή-
ρυξ (διαλαλητής) καλεῖ τοὺς ἱερεῖς εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ θυνεώτους, ὅπου συνάγονται καὶ
οἱ ἀδελφοὶ καὶ γυναῖκες, ὅσοι θύουσιν νὰ τι-
μωσωσι τὴν τελετήν. Ἐκ τῆς οἰκίας δὲ συνο-
δεύοντες φέρουσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὰ
κύλινδρα καὶ διὰ γυναῖκες τοιαῦτα μυρολο-
γοῦσι μετὰ τῶν ἄλλων ἐκ τῶν κοινῶν, ὅσα
δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν περίστασιν.

Ἄψα, μανὰ μου, τὸ κρεῖ, κ' ἐγὼ πένθω λυθῶν,
ἂ πῶν' ἂ τὸ θυμολογούμεν ὅσω 'ς τὸ περιγῆλι.

Σκοπὴ τῆς κηδεύσεως μου μετὰ τὴν τελετήν τριχῶν,
νὰ δῇται τὸν ἀξίωτον, αἰ τί βάντω τὸν ἴχθω.

Κρίμα 'ς τὰ καμπαρώματα καὶ 'ς τὰ πάλιν μανὰ σου,
'π' ἐν ἡμέρας τὰ παιδικὰ σου καὶ 'ς τὰ πάλιν μανὰ σου.

'Σὺ θὰ 'νερχῶν τὸ πλατὺ, πῶν νὰ δώσω κάτω,
γιατὶ θωρῶ τοὺς δρόμους καὶ τρεῖς 'ς τὴν πλάκην ἀπὸ κάτω.

Τίποτε δὲν ἐπ' ἡλίου 'ς τὸν κόσμον τὸν ἀπῶν,
μόνο φρονῶ τὰ μνήματα μετὰ τὰ φανέρη πῶν.

Τὰ ἀκόλουθα λέγονται κατὰ τὰ μνημόσυνα :

Ὁ Πανιερωμένος ἔγλεπε, κ' ἡ Παναγὴ 'κυμᾶτο,
κ' ἐβῆλιν τὸ κορμῆς σου 'ς τὴν πλάκην ἀποκατῶ.

Κώστα μου, 'σάν ἀπέθινες, γούλα τὰ δέντρα 'τοῦ σκαί,
καὶ τὰ πουλλὰ κίκα τοῦρανὸν 'ς τὴν γῆν ἐλαχταροῦσα.

Διὲς σὲ χολιῶ, ποῦ 'χέρειες, καὶ ὅσων χρεμμένην,
μόνον χολιῶ τὴν νύκτας σου τῆς βεργαχρυσωμένην.

'Σὺ θὰ 'πικνῶ τὴν νύκτας σου, πρέπει τὸν νοῦν μου νὰ ἔχω
δεμένο μετὰ τὴν ἄλυσιν, μὴρ φύρ καὶ τὸν χέσω.

Πριεπὸν ἔχει ἡ νύκτας σου καὶ 'ἀέραν τὸ κορμὶ σου,
καὶ δώμην τὸ φρεσῆς σου 'πῶν 'ς τὴν κεφαλὴν σου.

Τοῦ Μάρτη τοῦ τραντάρῳλλο ἔχεις 'ς τὴν κεφαλὴν σου,
κ' ἔτρεχνε τὸ ροδόσταμον κ' ἔραυνεν τὸ κορμὶ σου.

Τί μυρολόιν νὰ σοῦ πῶ, νήλιε μου, νὰ σοῦ 'ρέσῃ,
'ποῦ 'γες ἀγγελικὸν κορμὶ καὶ δαχτυλίδιον μέση;

Σὰμ' ἄλλοι ροδονόκκινον ἦτον τὸ πρῶτόπός σου,
καμπαναρίν τῆς Βενετίας τὸ καμπάρροδός σου.
Καί 'γὼ 'λέγα νὰ τραυδῆς εἰς τῶν παιδιῶν τὸν γάμο,
καί 'γὼ μυριολοῦμαι σου, καὶ κόλλυβα σοῦ κήνω.
Καί 'γὼ 'θάρουν ὁ Χάρωντας καὶ 'πολησμένονσί μας,
καί 'κείνος ἐμετάστρεψέγ, καὶ ξηγκέντησέμ μας.
Νῆλε μου, 'σὰς σὲ 'ψικνεύα, ἤμου καμπαρμένη,
καὶ τώρα κήνω κόλλυβα, ἡ κακομοιρασμένη.
Σκάσε, καρδίᾳ μου, πλάνταξέ, γίνου 'κατὸν κομμάτια,
πράγματα ποῦ δὲν ἐπιτρεῖται θεωρεῖν τὰ δρό μου μμάτια.
'Μὲ τοῦ παιδιοῦ μου πρίπαν του κόλλυβα διαμυρμένα,
μ' ἔτος εἰναι ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ κήνω σιταρίνα.
Πᾶν νὰ μυριολοῦσῶ, μὰ καὶ βαροντηριούμαι,
θερὰ κ' εἶναι ψωματικά, καὶ τὸν Θεὸν φοροῦμαι.
'Ακόμα τώρα 'πίστεψα, πῶς εἶσαι 'πεθαμμένος,
γιατ' ἔκουσα μνημόνεμα, καὶ κόλλυβα πῶς κήνω.
Μόνη μεθίρα θὰ γενῶ, τὸν ἄδην νὰ περῶσω,
νὰ κολλουρίσω πάνα σου, ὥστε νὰ σὲ χορτάσω.
Νὰ 'τον ἡ γῆ κρεκωσῇ, νάχει καὶ παλαθέρια,
νὰ φαίνονταν οἱ ὄμορροι, 'ποῦχον τὰ μαῖρα φρύδια.
'Ἦμας δὲν (τὴν) ἐθέλαμε, νὰ τῆς, νὰ μὰς δουλεύῃ.
'Ἡδαικίην (τῇ) καθιστῇ, γιὰ νὰ μὰς ἡμενεύῃ.
Φωκὰς σου, δὲμ μοῦ μιλάς, κληῖά σου, δὲμ μὲ λυπᾷσαι,
μακρὰ, μακρὰ μου καθίσαι, καὶ δὲμ μοῦ 'πολοῦσαι.
Σέκου, νὰ 'δῇς, νὰ λυπηθῇς, σέκου, νὰ 'δῇς, νὰ κλάψῃς,
νὰ 'δῇς καὶ νὰ περᾷσαι σου, νὰ βαριναστεινᾷς.
Σέκου νὰ 'δῇς, 'πὺ τῶν σπείρων, νὰ βάλῃς τὰ πλυμμένα
ἐν ἐσπερίθς νὰ θάρῃς κοκκινωχωματένα;
'Ἐλα καὶ παρηγόρε με, κ' ἔς εἰγ' κ' ἀποῦ τὸν ἄδην,
γιατὶ ἡ παρηγόρησι εἶναι, ἡρὰ μέλλῃ.
'Αούρσέ το τὸ πλατύ, κ' ἔλα εἰς τὸ καντούνι,
'ποῦχον δρό λόγια νὰ σοῦ 'πῶ, νὰ τῆς τὸ καρδουνί.
'Ἐμώσαντ' τὸ γλημέρις σου, καὶ πᾶν καὶ ξαμάρι,
γιὰ νὰ σοῦ φέρουμ μάμαρογ, γούλον μαργαριτάρι.
Τ' ἀδέρριζ' σὰ ψικεύγονται, μένα, χάραν τὸν ἔχου
καὶ πάλαι 'σὰμ' 'ποχωριστοῦ, μένα, κερὸν τὸν ἔχου.
Χριστέ, νὰ 'ρῶν τὸ πλατύ, νὰ διήμπλατ'εν τὸ 'σάμα,
νὰ φαίνονταν οἱ ὄμορροι κ' ἐκείνοι 'ποῦχον δρόμα.
Τραντάρολλα καὶ γλασιμὰ θὰ πᾶν νὰ μείψω,
σήμερ μὲ τὰ κόλλυβα 'ς τὸν ἄδην νὰ τὰ πέψω.
Κάμε, (Σταμὰτα), νάρεσαι, κ' ἔγω σιδερωμένα
ἐν ἐσπερίθς νὰ θωρῇς κοκκινωχωματένα;

1. Συμβουλεύ.

2. Ἐμέρτησαν.

Ἑκόντζ.

Λεγόμενα ἀδιαφόρως εἰς τὴν ἑκράν καὶ τὰ μνημόσυνα,
μετατραπομένα δι' ὡς πρὸς τὰ ὄνόματα
καὶ τὴν περίστασιν.

Κόκκινη τέντα θὰ ἐνῶ 'ς τοὺς οὐρανούς ἀπάνω,
γὰρ νὰ σκιπάζω τὸ πλατὺ, 'ποῦχω καὶ γὰρ νὰ κῆνω.
'Ενέσπασίς μας τὴν καρθὶὰ συνάματμ με τῶμα',
'ἔσμ' 'πού 'νεσπούν τὴλ λιμονὴ 'πού μέσα 'πού τὸ χῶμα.
'Σὴν τὸ γιὰλλιν τὸ εὐλακουρί, 'πού δὲν τὸ πιάνει σκόνι,
ἔτσι 'τον τὸ κορμάκι σου καματερή καὶ σκόλη.
'Τέχν' ὁ γὰρος μετ' ἀμῆς, κ' εἶναιμ πικραμμένος,
καὶ ὑπέρκειται 'πού 'πάνω μας γούλο ξεσπαθωμένος;
'Ελίσσο! δὲν ἀρρίσκετο 'ς τὴν Ροιμελιά βοτάνι,
ἕνας βεσνιλικὸς γιὰτρός, τὸμ πόνος σου νὰ γιάνη;
Κλαψήττι τὴν τὴμ μάνκα μου, γιὰτὶ τομ πικραμμένη,
'σάν τοῦ εὐδίου τὸ ἄκαμα ἤτοφ χαρμακμένη.
Γειτόνοι καὶ γειτόνισσες, οἷλοι νὰ κλειτούμε,
καὶ τὴν καλογειτόνισσαν ἄμορρα νὰ τὴν κλαιοῦμε.
Νῆχα τὸν οὐρανὸν χαρτί, τ' ἄθ' ὁ θάλασσα μελάνι,
νὰ γράψω τῆς ἀρμίνειας σου, καὶ πάλαι δὲν ἱστάνει.
Μὴμ με παρηγορήσῃτε παρηγορῶν, νὰ πῶσω,
δειξήττι μου τὸν ἱγαριμόν, νὰ πῶσω ἀγχεμμήσω.
Φουρτοῦνα 'πούρτεγ κ' ἡνῶρε με, καὶ 'τοκομ μὲδ δὲν ἔχει,
διπλόνω, ἑποδιπλόνω τπ, καὶ διπλομὸδ δὲν ἔχει.
Χριστέ, καὶ νὰ 'ναστένιατ'α, καὶ νῆσκαν' ἡ καρθὶὰ μου,
ἂ 'δῆτε, τί καρόν ἔχου μέσα τὰ 'σωτικὰ μου.
Χρουνὸς ἀργὸς ἔρχισεν ἀπ' ἀοιμένιοι γλῆμα,
'πού δέμ 'παίνῃ τὴν νύσπν (του), ἔχει μελλογ κρημνῶ.
'Ἐύπνα, γελιδονάκιμ μου, νὰ γλυκοκελαδῆτ'ες,
τὴμ πικραμμένημ μας καρθὶὰ νὰ τὴμ παρηγορήσ'ες.
'Ερῶν τὰ τριαντάφυλλα, 'πούχες εἰς τὴν ναυλὴς σου,
κ' ἤμπαν οἱ ἀναστεινχοί 'ς τὴμ μέσπν τοῦ σπιτιοῦ σου.
Πρεπὸν εἶχεν ἡ νύσπ σου, κ' ἄεραν τὸ κορμὶς σου,
καὶ δῖομκαν τὸ μαντήλις σου 'πάνω 'ς τὴν κεφαλὴς σου.
Κῆμεν μου, μάνκα, ἀλλοῦθα, κῆμεν μου καὶ πινέριςα,
μπεὶ καὶ γῆμους ἔχω 'γῶ, μπεὶ καὶ γεινοτούριςα.
'Εγὼ τοῦ γάρου τὸ σπαθὶ θὰ τὸ μαλμακτώσω,
μῆππας καὶ τοῦ καλορχινῶ, καὶ στρέψῃ μᾶς(τομ)'πίσω.

1. Τὸ αἷμα.

2. Λίγεται τὸ ἑσπέρας τῆς κηδείας τοῦ τεθνεώτος, διότι καὶ τὸ ἑσπέρας συνειθίζουσιν αἱ γυναῖκες νὰ μεταδιδάσκωσιν εἰς τὸν τάφον καὶ ὀδύρανται.

3. Λίγεται ὡς ἐκ μέρους νεκροῦ ἀγάμου.

Νέκ' ἔχιν ὁ χάρος διό παιδίη, νή τοῦσρατ' αὖ τὸ ἐνα,
γῆς νή τὸ γ' ἀλφω' ἐτήγ καρδίην, ὡς μ' ἔκαφεγ καὶ μένα.

Ἐνὶ δὲ βόλκῃς τὰ ὄρισα τὰ φύλλα τῆς καρδίας μου,
ναῦρω τραυλὶν νή σοῦ πῶ, ἀργυρομαστραπῇ μου.

Μιστοκαρτρί μου κούκινον, ἀσπρη καὶ ἀπατ' ἐκδένν,
ἔτσι 'ποῦ σέ 'χα τζῶντανή, σέ 'χω καὶ 'πεθαμμένη.

(Κοράκιμ) μου, 'ποῦ σέ 'χῶνα μὲ δεκατρίκ σεντόνη,
καὶ τῶρα πῶς θὰ δύνασθῃς τῆς πέτρας καὶ τὸ γῶμα;

Φέρτε ρυθίσταμον νή πῶ, καννίλλαν νή μασήσω,
καὶ τὸ Μαρριόμ μας τὸ καλό) νή τὸ καλημερίσω¹.

Παῖδάκιμ μου, 'ποῦ 'θρίφουσαι μὲ τὴν κελιάμοῦς σου,
καὶ τῶρα πῶς θὰ δύνασθῇ τὸν ἀποχωρισμόν σου;

Ἦ Παναγιῆ, βασίλισσα μὲ τὴν μεῖλο θρόνο,
γούλα πυανή μας; τὰ 'φαίς τὴν φαινὴν τὸ χρόνο².

Παῖδ' μου, σὺν ἐπέθιναις, ἀρη, βουηὶ γαλοῦσα,
καὶ τὰ πολλὰ καὶ ταῦρα τοῦρα τοῦρα ἐτήγ γῆν ἐλαχταροῦσα.

Ἐν³ τὰ πᾶθ' μου πολλὰ, ἐκν τοῦ βουνοῦ τὸ χιόνι,
σὺν νή λῆσθ' τὸ παλῆς, κινουόγγιον τὸ πλακόνει.

(Ὁ 'πῶς μας) τὰ ἔδωλιν τὰ φύλα 'ς τὴν ποδίμ μας,
'(Ὁ 'πῶς μας, τὰ κέντρουσ' ἔκαψιν τὴν καρδίμ μας⁴.

Καὶ μὴ θ' ἔσθ' παῖδάκιμ μου, πῶς θὰ σὶ λημονήσω,
'ς τ' αὖ τ' ἐμὲ τὰ γῶματ' ὅθ' 'π' αὖ σὶ τζῶνταρῶσω.

Ἐχει νή ἐμὲ⁵ ροι, ζεῖν, ἔχει νή ἐμὲ μοῖρα,
ἐτοῦτα ἔνν τα πᾶσιν ἢ διπλοκακομοῖρα.

Ἦνάω 'ποῦ 'σπᾶλιν ἢ πᾶσιν, καὶ ἔγιναιν ὁ γκαρῆς μας,
πᾶλαι 'ζανακκινουόγγισιν ἢ λαῦρα τῆς καρδίας μας.

Ἄϊ Νικολά, 'πίδουλε', τήτον ὁ λουρὴ σου,
καὶ 'πῆρις (τόχ' χιλιάκριβο) καὶ ἔμ' αὖ μᾶς ἐλυπούσου;

Ἄϊ Νικολά ἀφέντη μας, τήτον ἢ αὖ τὴν σου,
καὶ 'πῆρις μας τὸ (Γιάννημ) μας; ποῖρ' αὖ τὸ θρονί σου.

Δίν' ἔλα τὸν αὔρανὸν νή στρέψῃ, νή βρῶν ἄσπρ,
μὴ καὶ τὸ χ' χιλιάκριβο νή κκοθουατῖσρ.

Ὅπου 'παῖθ' τὴν νήτης σου, τὸ στόμακν του μὴ τ' αὖ,
στάσου καὶ 'ἀποῦ τὰ χεῖλη του δὴ σκαλοὶ λαμῖτ' αὖ.

Ἦ φροντωτὴ μου λεμονή, μὲ τὸ περιπλκακῆδι,
ποῦ βασίλευγει 'πάνω σου νήλιος καὶ τὸ φεγγάρι.

1. Ἐπαίνιστο.

2. Ἐννοεῖ καὶ ἄλλα πρόσφατα δυστυχήματα ἢ θάνατον.

3. Ἐμὸς εἶναι . . .

4. Ἐννοεῖ, ὅτι ὁ πρῶτος ἐκινδύνευσεν, ἀλλ' ἐσώθη, ὁ δὲ δεύτερος ἀπέθανε λυπηρὰς καίριος τοῦς συγγενεῖς.

5. Ὁ δὲ ὁπῶμα νή σὲ . . .

6. Γέμῃ, ἀντὶ τοῦ ἔλθῃ.

7. Ἦ λύπη μέχρι τοῦτου φέρει τὰς θρηνησούς.

Μὴ μὲς καταναλίσσῃτε¹, πόσαις κ' ὅμ' μὲς θεωρῆτε,
γινετ' εἰν' ἡ λαύρα μας πολλή, καὶ νῦν μὲς λυπηθῆτε.

Τί νῦν τῆς 'πὸ τῆς Παναγίας, 'ποῦ 'κήμεν παλιότρον²,
'σάθ' ὅκ' 'πεθάνουν τὰ παιδιὰ, πρίπει νῦν σκῆ κ' ἡ μένα.

Χωρὶς ἀγγέλου θείημα, χωρὶς γιαντροῦ βοτάνη,
ἔπλεον τὸ κορμὸς σου ἔδικα μὲς³ 'ς τὸν ὅδον.

Χάντε νῦν πῶμιγ γούλκας μὲς 'ς ἔναν ἱερημοκλήσι,
ἐκεῖ 'ποῦ δέμ' 'πλεῖ πούλλη μετὰ νῦν κτελὲς ἔσθ'.

Σήκου, διαμάντι καὶ φαντί κ' ἄρρε τοῦ μαλαμάτου,
κ' ἔχω δρόν λόγια νῦν σοῦ 'πὸ τοῦ παραπονεμάτου.

1. Κατηγοροῦντες.

2. Παλιότρον πρὸς τὸ 123.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1) Ἰδρυταί	Σελ.	γ'—δ'
2) Τακτικὰ μέλη	»	ε'—ιγ'
3) Ἐπίτιμα »	»	ιδ'—ιη'
4) Ἀντεπιστάλλοντα μέλη	»	ιβ'—κβ'
Εὐεργεταὶ καὶ δωρηταὶ τοῦ Συλλόγου, πρόεδροι τοῦ Συλλόγου ἀπὸ τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ, κοσμητοὶ καὶ μέλη τῶν διαρκῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Συλλόγου καὶ ἐπιμεληταὶ κατὰ τὸ ἔτος 1885—86	»	κγ'—κδ'

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

1) ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΠΑΡΑΝΙΚΑ	Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινῇ πατριαρχικῆς σχολῆς	»	1—19
2) ΑΘΑΝ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ	Περὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Κωνσταντίας ἐν Μελοποννήσῳ	»	20—34
3) ΧΡΙΣΤ. ΣΑΜΑΡΤΖΙΔΟΥ	Περὶ τοῦ ἐπιφανέντος Κωνσταντινῶ τῷ Μεγάλῳ σημείου καὶ τοῦ ἑτάμου τῆς λίξεως <i>Arharor</i>	»	35—47
4) J. C. F. CALVERT	Εἰδήσεις περὶ τῆς τοπογραφίας τῆς 'Ομηρικῆς Ἰλίου	»	48—57
	Πρακτικὰ τῶν συνεδρίσεων τοῦ Συλλόγου	»	58—135

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

1) Περὶ τῶν συλλογῶν ζώων καὶ μνημείων ἐν τῇ γλῶσσῃ τοῦ λαοῦ τῶν ἀποσταλεισῶν εἰς τὸ Ζωγράφειον διαγώνισμα	»	135—159
2) Περὶ τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὸν Καραπάνειον ἀγῶνα πονήματος φυ- σικῆς ἱστορίας	»	160—172
3) Περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ε' ρωσικοῦ ἀρχαιολογικοῦ συνεδρίου ἐν 'Οδησσῷ συγκροτηθέντος κατ' αὐγουστον τοῦ 1884 ὑπὸ Ἀθην. Παπαδοπούλου Κερκαμῆς	»	173—187
Γλωσσικὴ ὀλη	»	188—247

26/09/25

904140

НБ ОНУ

63.133.4

515885

1942

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
Імені І. І. Мечникова

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Τιμάται ἀντὶ φράγγων 10.